00079977

THE
ASIATIC SOCIETY OF BOMBAY
Town Hall, Bombay.

Digitized with financial assistance from the
Government of Maharashtra
on 26 June, 2018

# ORATORVM GRAECORVM

## VOLVMEN OCTAVVM

tenens reliquias

LESBONACTIS, HERODIS ATTICI ANTISTHENIS, ALCIDAMANTIS et GORGIAE.

42935

Accedunt ad volumina IV. et VII. acceſſiones.

IO. TAYLORI prolegomena ad Demoſthenem

HIER. WOLFII vita ab ipſomet conſcripta.

GREGORII, Corinthi Metropolitae, Comment ad HERMOGENIS π. μεθ. δειν. e MS. editus

Curauit

79977

IO. IACOBVS REISKE.

Q + 33

LIPSIAE,

TYPIS W. G. SOMMERI.

MDCCLXXIII.

00079977

VIRO

PERILLVSTRI REVERENDISSIMO

ATQVE DOCTISSIMO,

DOMINO

# NICEPHORO THEOTOKIO,

SACERDOTI ET DOCTORI ECCLESIAE GRAECAE, ELECTO ARCHIEPISCOPO DALMATIAE ATQVE PHILADELPHIAE,

S. P. D.

I. I. REISKE.

*Diſcedenti a nobis tibi, Archiepiſcope Reverendiſſime, quod viae quaſi comitem hoc addo meae erga Te voluntatis documentum, pace id tua fieri, vt volo, ita nullus dubito. Octauum hoc volumen oratorum graecorum nominis tui ſplen-*

*ſplendore, quaſi praefixa quadam face, vult illuminari. Proficiſceris ad capeſſendum munus in eccleſia graeca imprimis amplum, ſed idem arduum quoque, moleſtiarumque atque diſcriminum acerrimis quaſi ſpinis quibusdam horridum. Quod honoris faſtigium, meritis tuis partum, tibi, Vir Reuerendiſſime, bona fide congratulans, teſtor me deum rogare, vt ei prouinciae te iubeat quam diutiſſime, eximia cum gloria, fructuque ampliſſimo, cum pace domi forisque, cum ſtudiis bonorum, cum proſperitate rerum coeptorumque omnium, praeeſſe, laudumque tuarum fructus percipere quam vberrimos. Quarum laudum recenſionem vnde exordiar? Non dicam, qua vitae ſanctimonia, qua morum elegantia, qua comitate, atque officioſitate, bonorum omnium, donec inter nos fuiſti, et oculos in te conuerteris, et voluntates tibi obſtrinxeris. Literas, quibus abundas, et quae publicum praeconium ante omnia flagitant, quibus ego dignis modis ornabo? Parum eſt, quamquam in ſe admirabile atque praeclarum eſt, in iſto aetatis tuae flore, ſacris te atque graecis excellere literis, quae loci tui munia,*

*tuae-*

*tuaeque ſtirpis nobilitatem decent. Sed latinis quoque polles, et francicis adeo, illisque omnibus, quas illiterati imperite profanas, liberaliores conuenientius ciuiles, ſeu ſeculares, appellant. Primo loco a me commemorari par erat exquiſitam tuam hiſtoriae eccleſiaſticae peritiam, cuius documentum in praefationibus ad tuam* Σειρὰν *dediſti admirabile, quo documento planum feciſti, ne de Patribus Eccleſiae dicam, ſcripta Cauei, Fabricii, ſimiliumque tam bene te callere, atque domum tuam. Philoſophiae, non vetuſtae modo, ſed recentiſſimae quoque, te peritum teſtantur abs te edita vetuſto graeco ſermone conſcripta, Elementa Phyſices Neutonianae. Iſaaci Syri Aſcetica ne commemorem, abs te primo in lucem edita, neue R. Samuelis Arabis contra Iudaeos diſputationem, in nouam graecam dialectum abs te translatam; Homiliae abs te in coetu gregis tui moderna dialecto pronunciatae, et typis pariter inuulgatae, quin eloquentiae ſacrae luminibus radient, dubitare nos non ſinit oris tui ſuauitas et cordis integritas, et pietatis erga deum ardor. Faxit ergo deus, Archiepiſcope Reuerendiſſime, vt hae laudes*

*des tuae, et tibi priuatim, et publice eccleſiae, quam impoſterum gubernabis, ornamento ſint praeſidioque, fructusque ſui referant quam copioſiſſimos. Amorem ſtudiumque, quo me praeſens proſecutus es, cuius ego tibi gratias habeo debeoque quam maximas, vt abſens quoque ſerves, maiorem in modum abs te peto atque contendo. Scripſi d. 27. Sept. 1773.*

AEQVO

# AEQVO LECTORI

S. P. D.

# I. I. REISKE.

Licet itaque mihi tandem, cuius rei gratias indulgentias diuinae quas poſſum maximas animoque habeo, verbisque refero conceptiſſimis, hanc finire collectionem reliquiarum earum, quae de oratorum atticorum monumentis ingenii ſuperſunt, pro virili mea, quoad per otii anguſtias, per trepidationem meam, ingeniique mediocritatem, in iſto moleſtiarum et ſollicitudinum et aegritudinum vortice licuit, expolitam. Atticis his, a potiori parte appellatis, (inſunt enim huic numero, quos atticos conſtat non eſſe.) addi decuerat vtique Iſocratem cum Thucydideis orationibus; et profecto, ſi res pariter tuliſſet, atque animus ferebat, hos ipſos quoque reliquis aggregaſſem. Verum a principio ſtatim profeſſus ſum me ab operis mei ambitu Iſocratem excluſum velle; de Thucydide tum in mentem non veniebat. Interim, dum reliqui vulgo ſic dicti minores oratores graeci, ab Aldo et Stephano ſingularibus voluminibus concluſi, excuduntur, vix et aegre ſuſtinui flagitationes poſtulantium annotationes ad Demoſthenem, qui reliquorum oratorum ſolus adhuc iis caret. Quorum flagitatorum ea fuit quibusdam impudentia,

 vt tan

vt tantum non vanitatis atque impoſturae meam cunctationem accuſarent. Quam calumniam vt a me quamprimum depellam, nihil habebo prius, quam vt apparatum criticum ad Demoſthenem prodam; et dabitur opera, vt prima eius pars vere proximo prodeat; quae pars Wolfii et Taylori ad Dem. annotationes complectetur, criticaque Dionyſii Halicarn. opuſcula ad Demoſth. et Thucydidem pertinentia, ſi locus capiet. Meas ad Dem. annotationes, quas alienis immiſcere viſum non fuit, volumen apparatus critici ſecundum exhibebit, tertium indices. Quamquam de numero voluminum nunc quidem certum praefinire non licet. Forte defungar tribus voluminibus; ſed fieri quoque poſſit, vt quartum accedat. Sed mittamus nunc haec, de quibus ipſa res, vbi euenerit, certiſſima docebit.

Octauum hoc volumen miſcellaneum eſt. Lancem ſaturam recte appelles; in quam congeſſi complura diuerſi generis, alia primo volumini, alia quarto, alia ſeptimo debita. Exordiens enim hoc opus materiae partem longe maximam in animo tantum informatam habebam, minimam in chartis exaratam. Quo factum eſt, vt hiulca et distracta nonnulla ſint, quae facile tamen, veluti ſparſi ſimulacri artus, colligantur atque componantur a futuro, ſi quis erit, editore.

Ipſis de oratoribus, vel ſophiſtis potius, hoc volumine exhibitis, quid praedicem non habeo ſecundum illa a me iam ſuis locis de quoque praedicata, niſi hoc vnum, vt Georgiae Leontini Manibus, ſi ſenſu grati animi afficiuntur, grates referam eius oblectationis, quam mirificam ex eius defenſione Palamedis percepi. Meretur hoc opuſculum, mea quidem ſententia, non tam vetuſtate, quamquam eſt vetuſtiſſimum, quam crebritate et vi telorum, quae ſpargit, vt in archetypis eloquentiae graecae forenſis habeatur. Mihi quidem

dem non ſuccurrit aliud, quod, in pari breuitate, tam plane, tam neruoſe, tam morate rem propoſitam doceat, et ſpicula argumentorum tanto lacertorum robore, tanta neruorum contentione, tam crebra, tam acria, tam inuicta et ineuitabilia intorqueat. Tironibus meis, quibus opuſculum hoc ſuperiori menſe Auguſto interpretabar, et vernacule reddendum proponebam, commendare cum vellem, memini me id dialectices atque rhetorices graecae catechiſmum appellare. Factum eſt tum temporis, quum id publicis in ſcholis enuclearem, vt nonnulla obſeruarem noua, alia meis annotationibus addenda, alia illinc tollenda. Quae nunc promere tanti non eſt.

Hauptmannianas de Andocide proluſiones cur ediderim, erunt procul dubio qui mirentur, atque querantur. Quos ignorare nolim, eo me illas ediſſe, quo ne eſſent, qui, ſi eas ſuppreſſiſſem, dubitarent mecumque expoſtularent, cur feciſſem; quibus ſi iudicium meum ſine re ipſa aperuiſſem, excuſaturi me fidemque verbis meis habituri non videntur fuiſſe. Victus ego, non gratia viri, quem alias non parui facio, ſed neceſſitate, opuſculum hoc, paucis viſum, quod ſine mea opera breui poſt e rebus humanis fuiſſet elapſurum, reprehendi quaſi atque reuocaui, non quo probarem id, cuius pauciſſima mihi probari haud diſſimulabo; ſed exiſtimans, vt Demoſthenis et Lyſiae notitias a Tayloro, Antiphontis, et vniuerſorum oratorum graecorum a Ruhnkenio traditas, recudendas curaſſem, ita haud committendum mihi eſſe, vt, quae de Andocide collegiſſet vir multae lectionis, atque typis prodidiſſet, ea, cum noſſem, neſcium ſimulans, abſconderem, qualiacunque eſſent. Meliora vtique ſi habuiſſem, loco iſtaec ſuo reliquiſſem. Ego vero, locum vacuum eſſe relinquendum non arbitrans, qui poſſet vtcunque expleri, reddidi, quae in promtu habebam. Meos me

lapſus

lapſus praeſtare par eſt; (quamquam id eſt ſatis arduum et moleſtum) alienos, haud conuenit.

Taylori ad Andocidem et Dinarchum annotatiunculae ex eodem codice prodeunt, (quo fructu, dicent alii rectius) e quo Taylorana ad Iſaeum paulo ante prodierunt.

Hieronymi Wolfii de vita, fortunis, ingenio, moribus atque ſucceſſibus in re literaria amplificanda commentarium, ab ipſo conſcriptum, ea conditione, vt ederem, a b. Bruckero acceperam, qui Bruckerus, eum edere, id quod contendebat, a multis negotiisque aduerſisque temporibus impeditus, tamen ex eo excerptos ſat grandes locos in Meletematibus tradiderat. Opuſculum hoc ego legens, a viro conſcriptum, quem ob egregia ipſius et nunquam interitura de graecis literis merita ſummi facio, quibus verſatus compunctusque ſim animi mei commotionibus, quid attinet me dicere? Ingenii ſi quos, morumue, fatorumue ſimilitudo bono cum Wolfio committet, cum ſortis ſuae cum Wolfiana mirabuntur ſimilitudinem, tum deplorabunt atque miſeratione proſequentur ſuamque infelicitatem ſeculique peruerſitatem. Alii ſimplicitatem hominis pectus ſuum denudantis, atque inuolucris omnibus ſeſe deſtringentis, rem hodie raram, et neſcio an minus etiam probabilem minusque imitabilem, exoſculabuntur. Alii ridebunt, et cum faſtidio explodent, veluti cerritum, hominem ſtultitiam ſuam ipſummet ſuo praeconio promulgantem; homines nimirum, infirmitatis atque inconſtantiae miſeriaeque humanae immemores, ſapientiae ſuae ſeu fama, ſeu opinione domeſtica inflati, rerumque ſecundis ſucceſſibus turgidi; qui, cum ſapientiſſimi ſibi videantur, dementiae de ſe edunt, et pone ſe relinquunt, tot numero, et plura adeo, documenta, quot fatuus ille nimirum Wolfius, et lymphatus, ipſisque nunc, et olim

aequalibus viſus, ſapientiae reliquit. Exemplum huius commentarii ſupereſſe negatur aliud, praeter illud, e quo nunc edo, a ſcriba exaratum indocto, ſupino, feſtinante, eo denique, qui videatur in laude neſcio cuius eximiae dexteritatis poſuiſſe, vt per notas, ſeu ſiglas, vocabula exarandi compendifaceret moleſtiam. Quae ſiue ſegnities, ſiue praua affectatio, ſcripturam reddidit admodum lectu impeditam et ambiguam. Meae quidem culpae imputari nolim mendas, quae numero non paucae hanc in editionem noſtram irrepſerunt, vna cum lacunis item crebris; quae vitia interdum vocabulo *ſic* uncis incluſo indicaui.

Coronidem ſic imponens huic Syntagmati, emptoribus eius, quotquot fuerunt, quamquam fuerunt vltra fidem pauci, gratias ago habeoque debitas voluntatis eius, qua inſtitutum hoc ſecundatum ierunt. Qui Kennicotum, aut Baſedouium, inaurarunt, me contemſerunt, omnium ordinum homines, de iis nil queror. Numorum ſuorum arbitrum quemque eſſe conuenit, quos ſi tu in cloacam abiicere, quam ad rem honeſtam conferre, malis, miſeret me quidem tuae infelicitatis atque vecordiae, fero tamen, neque hiſco. Quid enim id ad me? Iudicium quemque ſuum praeſtare par eſt. Aliis glorioſum ſi eſt, a viris primi ordinis cum fuiſſent aureo imbre rigati, armisque ad rem praeclariſſime gerendam inſtructi, tantam liberalitatis publicae abundantiam exſpectationisque magnitudinem exitus turpiſſimi vanitate eludere; pudendum mihi, ni fallor, non erit, adſpirante ſola diuini numinis aura, opus a me peractum eſſe, patriae profecto non ignominioſum futurum. Quod opus quomodo ſim exſecutus, iudicia ſeculorum, huiusque atque poſterorum, me non decet anticipare; res ipſa dicet, longaque dies, iudices incorrupti. Huius equidem rei auctor ſim idoneus, ad hoc opus facilitandum a mor-

talium omnium nemine vel teruncium gratuitum eſſe collatum. Quodſi moleſtias illas omnes, curasque et taedia, reique familiaris detrimenta praeuidiſſem, ab hoc opere mihi contracta, otio ſomnoque tempus perdere maluiſſem, quam vigilias et expenſas incaſſum a me factas ſeculo ingerere, quod tametſi nil pudet illiberalitatis et iniquitatis notas ſibi conſciſcere, pudori tamen meoque illiusque malo conſulere, quam mores huius ſeculi dignis laudibus exornare. Facile fidem non inueniat, quamquam eſt certo certius, non in librariorum modo ordine, ſed in ipſo quoque doctorum virorum numero eſſe, qui exempla operis a me poſtulata cum tuliſſent, mercedem aut lenti dependant, aut dependere prorſus obliuiſcantur. Profeſſor eſt in vniuerſitate celeberrima (nomen celabo, ſed longinqua dies olim denudabit) cuius indigniſſima illiberalitas ſimplicitatem atque credulitatem meam circumuenit, ipſi fidem penes me omnem probitatisque opinionem eripuit. Numinis vltioni commiſſae ſunto hae aliaeque plures iniuriae, optimae meae voluntati, et neſcio an ita ſingulari, vt pro ſtultitia rideatur, oblatae. Qui deus adhucdum prouidit, vt excudendo huic operi ne deeſſent neceſſarii ſumtus, is non ita fallet ſpes meas, vt calcem mordens opus hoc deſtituat. Non me primum ſeculi laeſit iniquitas. Erunt ſecundum me alii numero infiniti, quibus pro bona gratia peſſima referatur. Age cedamus volentes neceſſitati, aequi legi pareamus immutabili, acquieſcamus in conſcientia tacita recte factorum, et in ſpe certa, (quamquam plurima ſunt, quae incertam eam reddere atque nobis eripere contendant,) praemii olim aliquando a deo impetrandi, cuius praemii excelientia ieiunas has omnes atque caducas amplitudines obruat atque exſtinguat. Scripſi Lipſiae d. 28. Sept. 1773.

ΛΕΣΒΩ.

# ΛΕΣΒΩΝΑΚΤΟΣ ΛΟΓΟΙ.

## ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ

## ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ ΤΩΝ ΚΟΡΙΝΘΙΩΝ [1].

Εἰ μὲν ἑώρων τοὺς ὑμῖν συμβουλεύοντας, ὦ
ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὰ βέλτιστα βουλευομέ-
νους τῇ πόλει, καὶ περὶ ὧν παρεληλύθει-
σαν ἐροῦντες, ὀρθῶς παρ' αὐτοῖς ἐγνωκότας συμβου-
169.36. λεύειν [2], ὑπὸ σιωπῆς ἂν τὴν ἐμὴν παρεῖχον γνώ-
μην· νῦν δὲ ὁρῶν τούς τε τῇ Θηβαίων πόλει προστι-
θεμένους παρὰ τὴν αὐτῶν γνώμην τὰ βέλτιστα [3]
γράφοντας, ὑμᾶς τε περὶ τῶν τῇ πόλει συμφερόν-
39. των οὐκ ἐπιχειροῦντας λέγειν, παρελήλυθα διδάξων
περὶ

1. In inſcriptione. τῶν κορινθίων] imo vero τῶν θηβαίων.

2. συμβουλεύειν] videtur ita diſtinguendum et leg. eſſe ἐγνωκότας, συμβουλεύειν παρεὶς, ὑπὸ σιωπῆς ἂν τὴν ἐμὴν κατεῖχον γνώμην.

3. τὰ βέλτιστα] num οὐ τὰ β.

*περί τε τοῦ παρόντος* [4] *ὑμῖν πολέμου, καὶ τῶν ἐν ὑμῖν ἀεὶ λέγειν εἰωθότων, ὡς χρὴ* [5] *τούτων ἕκαστα πράττειν. εἰ μὲν γὰρ δὴ καὶ πρότερον πρὸς τὴν ὑμετέραν πόλιν * ὑπῆρχον* [6] *Θηβαῖοι μὴ δυσμενῶς διακείμενοι, (καίτοι πρὸς τοὺς προγόνους ἡμῶν* 42.
*πολλὰ καὶ δεινὰ καὶ μεγάλα πεπραγμένοι* [7], *καὶ διὰ παντὸς τοῦ χρόνου πολέμιοι καθεστῶτες ὑμῖν,) παριδὼν ἂν τὰ νῦν αὐτοῖς ἡμαρτημένα, περὶ ἑτέρων ἂν τοὺς λόγους ἐποιούμην. τίς δὲ οὐκ οἶδεν, ὅτι πρότερον μὲν ἡμῖν * μετὰ* [9] *τῶν Λακεδαιμονίων καὶ τῶν* 170 I.
*ἄλλων*

4. *περί τε τοῦ π. ὑ. π.*] Sed neutrum ſit in hac oratiuncula, quae eſt frigida et puerilis aduerſus Thebanos declamatio, conſuta e᾽ locis ſaepe multumque contritis et recoctis. Paret initium, ſolummodo nos habere huius exercitatiunculae ſcholaſticae, maximam vero eius partem intercidiſſe, nullo prorſus cum damno rei literariae.

5. *ὡς χρὴ* —] id eſt *ὡς χρὴ περὶ τούτων ἑκάστου ὑμᾶς διδάσκειν.* Non enim propoſuerat ſibi de ratione modoque belli gerendi diſputare, ſed ſolummodo cauſas proponere, cur bellandum aduerſus Thebanos eſſet.

6. *ὑπῆρχον*] ſic dedi de meo, pro vulgari *ὑπήκουον.*

7. *πεπραγμένοι*] poſſit videri *εἰσὶ* ſubaudiendum eſſe. mihi vero potius videtur *φαίνονται* deeſſe.

8. *τὶς δὲ τὶς οὐκ οἶδεν*] deleui ſecundum *τὶς* arbitratu meo.

9. *μετὰ* dedi de meo, pro vulgari *κατά.* v. verſu 9. quam vero incurſionem Thebanorum in agrum atticum deſignet, me fugit: oportet illam quidem Xer-

ἄλλων Πελοποννησίων ἐπιβουλεύσαντες, ἀναστάντες ἡμᾶς ἐπεχείρησαν ποιεῖν; εἰ μὴ διὰ τύχην αὐτοῖς
3. ἡ ῥώμη καὶ τὰ βουλεύματα διεφθάρη· δεύτερον δὲ, μετὰ τοῦ βαρβάρου γενόμενοι, καὶ σύμμαχοι ἐκείνῳ καταστάντες, ὃς ἦλθεν ἀνυποστάτῳ δυνάμει καὶ τὰ σώματα καὶ τὴν χώραν ἡμῶν διαφθερῶν, ἐναντίοι παραταξάμενοι, τοῖς ἡμετέροις φρονήμασιν, ὑπ'
6. ὀλίγων πολλοὶ, μάχῃ κρατηθέντες, ἔφυγον. μετὰ δὲ ταῦτα πάλιν μετὰ τῶν ἡμετέρων ἐχθρῶν γενόμενοι, τὴν χώραν ἡμῶν ἔτεμον τὴν πολλάκις τούτους σώσασαν· καὶ τὴν πόλιν ἕτοιμοι κατασκάπτειν ἦσαν, ἣν πολλάκις αὐτοὶ θεραπεύσαντες, σωτηρίας
9. ἔτυχον. διὰ παντὸς δὲ χρόνου, τοτὲ μὲν μετὰ Λακεδαιμονίων ἡμῖν ἐπιβουλεύσαντες, ἄλλοτε δὲ τοὺς ἡμετέρους συμμάχους ἀφιστάντες· αἰεὶ δὲ αὐτοὶ καθ' ἑαυτοὺς πολεμικῶς καὶ δυσμενῶς ἔχοντες πρὸς ἡμᾶς διατελοῦσι. νῦν δὲ τοτελευταῖον Πλαταιεῖς [10] ἀνα-



xis inuaſione vetuſtiorem fuiſſe. Nam de illa nota Thebanorum immanitate, qua Graecis auctores fiebant, vt Athenae ſolo aequarentur, paulo poſt, ordini temporum conuenienter, commemorabit; neque exiſtimandus eſt Lesbonax idem factum bis perſtrinxiſſe, et conſecutiones temporum ita conturbaſſe, vt a nouiſſimis rebus geſtis ad vetuſtiſſimas proſiliret, et rurſus ab his ad easdem nouiſſimas reſiliret.

10. Plataearum euerſio antiquior fuit euerſione Athenarum, cuius auctores Thebani Peloponneſiacis fiebant. Qui ergo poteſt illam Plataearum cladem appellare caſum recentiſſimum? Profecto coaeuus non fuit Lesbonax bello Peloponneſiaco, ſed multo poſte-

στάτους πεποιήκασιν, ἡμετέρους μὲν ὄντας συμμά- 12.
χους, εὐμενῶς δὲ ἀεὶ πρὸς τήνδε τὴν πόλιν διακει-
μένους, μόνους δὲ μεθ' ἡμῶν ὑπὲρ τῆς τῶν Ἑλλήνων
ἐλευθερίας πρὸς τὸν βάρβαρον διαγωνισαμένους, καὶ
τρόπαιον στήσαντας. ὑπὲρ ὧν εἰκὸς ὑμᾶς ὀργισθέν- 15.
τας, πανδημεὶ μετὰ τῶν ὅπλων ἐξιέναι, καὶ τὴν
αὐτὴν Θηβαίοις ἐπιτιθέναι τιμωρίαν, ἥνπερ οὗτοι
τοῖς ὑμετέροις συμμάχοις ἐτόλμησαν. ἀξιῶ μὲν οὖν
καὶ τοὺς ἀποτρέποντας ὑμᾶς τὴν αὐτὴν ἐμοὶ γνώ-
μην ἔχειν, καὶ μὴ πείθειν, ὡς οὐ πολεμητέον ἐστὶ Θη- 18.
βαίοις. εἰ δὲ μή, διδασκόντων, ὡς οὐδὲν εἰς ὑμᾶς ἐξη-
μαρτήκασιν.

# ΛΕΣΒΩΝΑΚΤΟΣ
## ΠΡΟΤΡΕΠΤΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ.

Οἱ μὲν πολέμιοι ἐγγύς, ὦ ἄνδρες στρατιῶται, ὧν 24.
εἵνεκα ἡ σύμπασα παρασκευὴ παρεσκεύασται·
τὰ δ' ἀπὸ τῶν θεῶν, ἀφ' ὧν χρὴ ἄρχεσθαι, κα-

λῶς

riore natus aetate, more ſcholaſticorum, vt fecit Ariſtides, argumenta ſtilo tractauit e vetuſta hiſtoria graeca repetita.

### AD OR. LESBON. SECVNDAM.

Argumentum huic orationi hoc praeſcripſit Canterus. [Cum Lacedaemonii occupata Decelea, bellum Athenienſibus inferrent, adhortatur hos quidam

λῶς ἔχει κατ' ἀμφοτέρους [1] τοὺς λόγους. τά τε γὰρ ἱερὰ καλὰ ἡμῖν γέγονε, καὶ τὸ δίκαιον μεθ' ἡμῶν ἐστιν. ἐν ὑμῖν οὖν τὰ ἐπίλοιπα ἐστὶν, ἐὰν ἄνδρες ἀγαθοὶ γένησθε. ἐμὲ μὲν οὖν εἰκὸς παραινέσαι ἃ γινώσκω, ὑμᾶς δὲ προσέχειν τοῖς λεγομένοις· δοκεῖν τε, ὥσπερ τοὺς λόγους ἀκούετε, οὕτως αὐτὰ τὰ ἔργα ὁρᾶν παρόντα, ἃ ἐν τοῖς λόγοις δεδήλωται [2]. οὕτω γὰρ ἂν ἄριστα γνοίητε τὰ συμφέροντα. δεῖ δὲ ὑμᾶς σκέψασθαι ὅσα ἀγαθὰ ἔνεστιν ἐν τῷ νικᾶν μαχομένους τοὺς πολεμίους: πρῶτον μὲν, τὴν πόλιν καὶ τὴν χώραν σώζετε, ἐν ᾗ ἐτράφητε, ἣν ὑμῖν οἱ πρόγονοι τειχίσαντες, καὶ ἄλλα πολλὰ ταλαιπωρηθέντες, κατέλιπον, οὐκ ἀπολέσαι, ἀλλὰ σῶσαι· ἣν ἐλευθέραν μὲν καταλαβοῦσιν [3], αἰσχρὸν ὑφ' ὑμῶν μὴ ἐλευ-



ad rem fortiter gerendam. Hiſtoriam tradit Thucydides libro. 7.]

1. κατ' ἀμφοτέρους τοὺς λόγους] quaenam hae ſint ambae rationes, ipſe in continenti ſubiicit, ſcil. religiones deorum, et ius populorum.

2. δεδήλωται] malim in paulo poſt futuro δεδηλώσεται.

3. καταλαβοῦσιν] imo vero παραλαβοῦσιν. tum deeſt ſententia iſtaec ferme αἰσχρὸν ὑμῖν ἐὰν καταδουλωθῆναι. quam ſi nacti fuiſſetis a maioribus traditam liberam, turpe vobis foret committere, vt in ſeruitutem decideret. [aut etiam, αἰσχρὸν ὑμῖν τοῖς ἐκγόνοις δουλεύουσαν παραδιδόναι.] δουλεύουσαν δὲ παραλαβοῦσιν, αἰσχρὸν ὑφ' ὑμῶν μὴ ἐλευθερωθῆναι. ſeruam autem ſi nacti eſſetis, turpe vobis foret, operam nullam vos dare, vt manibus armisque veſtris in libertatem vindicaretur.

θερωθῆναι. καὶ μὴ, τὸν κίνδυνον καταδείσαντες, καὶ νομίσαντες μείζω εἶναι, ἢ ὅσος ἐστὶ, τὴν μὲν ὑπ- 36.
άρχουσαν ἀρετὴν ἀπολέσητε, τὴν δ' οὐχ ὑπάρχουσαν κακότητα κτήσησθε. ἔτι δὲ καὶ ἱερὰ ὑμῖν οἱ πατέρες ἱδρυσάμενοι κατέλιπον, κοσμήσαντες ναοῖς [4] καὶ βωμοῖς καὶ ἀγάλμασι, καὶ ἄλλοις πολλοῖς καὶ καλοῖς ἀναθήμασιν. ἃ μὴ περιίδητε συληθέντα, καὶ 39.
πεσόντα ἀτίμως, ἀλλ' ἀμύνατε, ὅσον ἕκαστος δυνατός ἐστι, τῷ θεῷ, ἄλλως τε καὶ μετὰ τοῦ ὑμῖν συμφέροντες, καὶ δεδηλωκότων τῶν θεῶν ἐν τοῖς ἱεροῖς [5] τὴν εἰς ὑμᾶς εὔνοιαν· ἀναμνησθέντες πομπῶν καὶ 42.
πανηγύρεων καὶ ἀγώνων, ἐν οἷς τῶν μὲν παρουσῶν συμφορῶν ἐπελανθανόμεθα [6], μετὰ δὲ τὴν ἡδονὴν ἄλλας προσεκτώμεθα [7], συνόντες ἀλλήλοις κατά

τε φι-

4. ναοὶ ſcilicet partes erant τῶν ἱερῶν, cellae puta illae fanorum, vel niduli, in quibus deorum ſimulacra ſtabant expoſita. *les Niches.*

5. ἱεροῖς] hic loci ſignificat hoc voc. ἱερὰ non idem, quod paulo ante, fana, ſed *exta.*

6. ἐπελανθανόμεθα] malim in praeſenti ἐπιλανθ. et ſic quoque in continenti προσκτώμεθα.

7. μετὰ δὲ τὴν ἡδονὴν ἄλλας πρ.] num μετὰ δὲ τὴν ἀπὸ τούτων ἡδονὴν ἄλλας π. ſcil. ἡδονάς. ſecundum voluptatem ab his rebus exſiſtentem [a proceſſionibus puta, congreſſibus ſolennibus, ludis gymnicis, ſpectaculis ſcenicis,] aliis inſuper potimur oblectationibus nouis. inter nos priuatim coeuntes, vt quique amici inter nos ſumus, aut familiares, aut coniuges ſecum, vel parentes cum liberis, aut cognati, affinesue, aut aequales annis atque ſtudiis.

τε φιλότητας καὶ κατὰ συγγενείας καὶ κατὰ ἡλι-
171.1 κίας, ἐξευπορίζοντες αὐτοί τε ὅπως ἡμᾶς αὐτοὺς ὡς ἐλάχιστα λυπήσομεν, τούς τε παρόντας ὡς πλεῖστα εὐφρανοῦμεν. ὁ δὲ παρεστηκὼς ἀγὼν τέλος ἔχει [8]
3. ταῦτά [9] τε διασῶσαι, καὶ ἕτερα πολλῷ πλείονα καὶ καλλίω καὶ μείζω προσκτήσασθαι, ἢ τῶν τε ὑπαρχόντων στερηθῆναι, καὶ αὐτοὺς πολλὰ καὶ οἰκτρὰ παθεῖν καὶ ἰδεῖν. ἐπανενεγκεῖν δὲ τὴν γνώμην ὑμῶν ἑκάστου βούλομαι· ὃ καὶ δεῖ [10] σκέψασθαι. ἃ περὶ
6. πλείστου ποιούμενοι κατελίπομεν, τοὺς γεννήσαντας πατέρας καὶ μητέρας. ὁ δὲ υἱούς τε ἐφύτευσε καὶ [11] ἐξέφυ-



8. *ἀγὼν τέλος ἔχει*] huic autem, quod nunc obimus, certamini praeſenti finis hic eſt propoſitus, vt — Recepi certiſſimam Stephani atque Canteri emendationem pro illa vulgari vitioſa *ἐγὼ τέλος ἔχειν*.

9. *ταῦτα*] malim *ἢ ταῦτα*. opponuntur inter ſe duo ἤ. *aut* — *aut*. v. ſtatim poſt p. 171. 3.

10. *βούλομαι· ὃ καὶ δεῖ σκέψασθαι ἃ* —] H. Stephanus poſt primum vocabulum addi vult *πρός*. ad ſententiam non male. mihi videtur ſic leg. et diſtinguendum eſſe. *βούλομαι*, *οἷ* [*quo*] *καὶ δεῖ*. *quo etiam oportet* [ſcil. me veſtrum cuiusque mentem reuocare.] *Σκέψασθε* [in imperatiuo, ſubaudi *ταῦτα*,] *ἃ conſiderate ea, quae* —

11. *ἐφύτευσε καὶ ἐξέφυσεν*] ſcil. pater *φυτεύει* plantat mater autem *ἐκφύει* e corpore ſuo profert, extrudit, enititur veluti germen propullulans, vel progerminans. hactenus defendi poſſe videatur haec dictio, inſolentior vtique, et poetae, quam oratori conuenientior. Sin autem ſtatuatur vitium loco ineſſe, malim pro *ἐξέφυσεν* legi *ἐξέθρεψεν*. Verum praeter-

ἐξέφυσεν. ὁ δὲ, ὁμογενεῖς [12] ἀδελφούς τε καὶ ἀδελφὰς, ὧν οἱ μὲν [13] γήρᾳ πολὺ ὑπερβάλλοντες, οἱ δὲ, νεότητι πολὺ ἐλλείποντες, τοῖς μὲν σώμασιν οὐχ οἷοί τε εἰσὶν ἀμύνειν, τῶν δὲ κινδύνων πλεῖστον μέρος μετ- 9.
έχουσιν. ἐν οἷς ἡμῶν μὲν προθυμηθέντων, καὶ εὖ ἀγωνισαμένων, εὐδαίμονες μὲν οἱ πατέρες, τίμιοι δὲ οἱ παῖδες, ζηλωταὶ δὲ αἱ γυναῖκες καὶ αἱ θυγατέρες, καὶ αἱ ἀδελφαὶ, καὶ ἑνὸς ἑκάστου καὶ συμπάντων· ἐλλιπόντων δὲ ἡμῶν τὴν προθυμίαν, καὶ 12.
μὴ θελησάντων διαμάχεσθαι εἰς τὸ ἔσχατον, ἄθλιοι μὲν οἱ πατέρες, στερηθέντες μὲν τῆς ἡμετέρας προσόψεως, στερηθέντες δὲ πόλεως καὶ χώρας καὶ ἱερῶν· ἀντὶ δὲ καλλίστης ἐλευθερίας, εἰς αἰσχίστην δουλείαν * καθεσταμένοι [14], ἐν ἡλικίᾳ τοιαύτῃ, ἐν ᾗ 15.
τὸ μὲν φρονεῖν ἃ πάσχει [15] γεγήρακεν, ὃς [16] δὲ γινώσκει

ea labat conſtructio in vulgata, quae mollius et planius procedet, ſi locum ad hunc modum concipias. κατελίπομεν, ὁ μὲν [facile potuit ὁ μὲν cum fine vocabuli κατελίπομεν concurrens, elidi] τοὺς γεννήσαντας, [ſcil. κατέλιπε] πατέρας τε καὶ μητέρας [patrem matremque, item auum et auiam] ὁ δὲ υἱοὺς, [ſcil. κατέλιπεν] οὕς γε ἐφύτευσε καὶ ἐξέθρεψεν. ὁ δὲ [ſcil. κατέλιπεν] ἀδελφοὺς —

12. ὁμογενεῖς] id eſt ὁμοπατρίους καὶ ὁμομητρίους.

13. ὧν οἱ μὲν — οἱ δὲ —] parentes — et liberi.

14. καθεσταμένοι dedi de meo, pro vulgari καθεσταμένοις (in datiuo)

15. τὸ μὲν φρονεῖν ἃ πάσχειν] H. Stephanus corrigi vult τῷ et πάσχει, in indicatiuo: de poſteriore concedo, de priore adhuc ampliandum iudicans, in-

νώσκει ἃ πάσχει ἀδύνατος καθέστηκεν ἀμύναι ὥστε χαλεπώτερον φέρειν. εἰ γὰρ παρῆν γινώσκειν μὲν μὴ [17], δύνασθαι δὲ τῷ σώματι, ῥᾴων ἂν ἦν ἡ
18. συμφορά, οἰκτραὶ δ' αἱ γυναῖκες καθίστανται, δυστυχεῖς δὲ καὶ παῖδες καὶ ἀδελφοὶ [18], τῶν τε αὐτῶν τούτων [19] στερισκόμενοι, καὶ τῶν ἐλπίδων, ἐφ' αἷς ἐτράφησαν. καὶ οἷς ἐν τῷ νῦν χρόνῳ ζῆλος καὶ τιμὴ κάλλος [20] καὶ εὐειδία, εἰς δουλείαν πίπτουσιν ἀνάγ-



terim vulgatam ſeruabo, qua nil offendor., qua in aetate ſenſus malorum, quae patitur [ſentiens puta] conſenuit, h. e. elanguit, emarcuit. τὸ φρονεῖν ἃ πάσχει, ſcil. τις, vel ἡ ἡλικία e praemiſſis, idem eſt atque ἡ αἴσθησις τῶν κακῶν.

16. ὃς] ſic dedi de meo, pro vulgari οἷς. poterat quoque ὅστις corrigi.

17. γινώσκειν μὲν μή, δύνασθαι δὲ τῷ σώματι] ſic interſtinxi, vt ſententia haec ſit. Malorum noſtrorum ſenſu ſi cum careremus, tum tamen adhuc valeremus corpore, foret conditio noſtra tolerabilior. Iam vero multi ſunt nobis puerique foeminaeque, ſenſu quidem illi malorum ſuorum compuncti acerrimo, at viribus deſtituti. quo ſunt miſerabiliores. Vulgo ſic interſtinctus circumfertur h. l. γινώσκειν μέν, μὴ δύνασθαι δέ. Canterus pro μὴ ſuadebat ἀμύναι. et ſic vertit, *ſi cognitioni vires ad reſiſtendum eſſent coniunctae.*

18. ἀδελφοὶ] imo vero ἀδελφαὶ *ſorores*. docent inſequentia.

19. τούτων] ſubaudi τῶν ἄρτι εἰρημένων, quae modo verſ. 13. et 14. enumerauerat. Poſſit quoque τούτοις legi, *iisdem, quibus caeſorum parentes orbati fuiſſent.* Sed nil opus eſt, quicquam h. l. temerari.

20. κάλλος] ſubaudi ἐστί. quibus forma venuſta

*κη καὶ αἶσχος καὶ ἀτιμίαν*[21] *φέρειν. ἀντὶ γὰρ τῶν* 21.
*καλλίστων καὶ ἐντιμοτάτων γάμων εἰς αἰσχίστους καὶ ἀτιμοτάτους πίπτουσιν· ἤτε αὖ δυσειδία*[22] *εἰς τοιαῦτα ἔργα καθίστησι τὰ σώματα, ἐν οἷς καὶ τὸ ὑπάρξαν ἀγαθὸν τῆς τροφῆς ζημία*[23] *καθίσταται.*
*οὐ δυνάμενοι δὲ τοὺς πόνους ὑπεκφέρειν, ἀντὶ τοῦ βίου* 24.
*τοὺς αἰσχίστους καὶ βιαιοτάτους θανάτους αἱροῦνται. ὅστις οὖν, τοιούτων ἄθλων προκειμένων, μὴ ἔσται ἀνὴρ ἀγαθὸς ἐν τῷδε τῷ ἀγῶνι, ἀλλά τις εἰσαῦθις*[24] *ἀπο-*

nunc eſt honor et *ζῆλος*. h. e. qui nunc ob oris praeſtantiam in honore habentur, et magni fiunt ab omnibus, beatique praedicantur.

21. *αἶσχος*] vt ſtupra nempe patiantur, vt proſtent in lupanaribus, vt pellices fiant.

22. *δυσειδία*] oris turpitudo detrudit illos pueros, illasque puellas ad piſtrina, ad opera ruſticana, fodiendum, arandum, paſcendum et alias tales cum ignobiles, tum duras atque moleſtas ſeruitutes.

23. *ζημία*] quo magis innutriti fuerunt artibus liberalibus, hoc impatientius ferunt deſiderium libertatis, eoque magis ſentiunt pretium eius. et quo minus aſſueti fuerunt duris laboribus ſeruitutis, hoc magis ſentiunt duritiem et acerbitatem eorum, eoque minus perferre poſſunt.

24. *ἀλλά τις εἰσαῦθις*] poſtremum vocabulum neque conuenire ſententiae h. l., et e verſu proximo inſequente perperam huc ingeſtum eſſe paret. Sententia videtur hoc poſtulare, *ἀλλ' αὐτὸς ἑαυτοῦ ἀπολελείψεται ἢ γνώμῃ, ἢ ῥώμῃ*. Sed minus facit, quam debebat facere, et ab ipſo merito exſpectabatur, ſiue ratione prudentiae, ſiue ratione virium atque roboris.

ἀπολείπεται ἡ γνώμη ἢ ῥώμη, ἀμφοῖν στερηθήσε-
27. ται, τῆς τε νῦν τῆς τε εἰσαῦθις τῶν ἔργων [25]. ὅδε
γὰρ ὁ ἀγὼν αὐτῷ τέλος ἔχει. ἐνθυμηθῆναι δὲ χρὴ
καὶ τίνος ἕνεκ' ἂν μᾶλλον ἀξιώσαιτε μάχεσθαι [26],
ἢ τί ἀγαθὸν οὐκ ἔνεστιν ἐν τῷ νικᾶν μαχομένοις τοὺς
πολεμίους. τοῦτο ἀρετὴν σύμπασαν λαβὸν [27] ἔχει·
30. ἐν τούτῳ ἔνεστιν ὑμῖν ὅσα τὶς εὔξαιτο. δοκεῖ εἶναι εἰ-
ρήνη ἀγαθόν; αὕτη ἐπὶ τοῖς τοὺς πολεμίους νικῶσι
γίγνεται, ὅπως ἂν βούλωνται καταθέσθαι [28]. δο-
κεῖ εἶναι κτημάτων κτῆσις ἀγαθόν; τοῦτο γὰρ τοῖς
νικῶσι γίγνεται. τά τε γὰρ ὑπάρχοντα ἀσφαλῶς
33. κέκτηνται, τά τε τῶν πολεμίων ἀδεῶς καρποῦνται.
δικαιότητος τοίνυν τόδε τὸ ἔργον πλεῖστον μετέχει.

δίκαι-

25. poſt τῶν ἔργων videtur δόξης vel εὐκλείας deſiderari. Malim tamen a ſophiſta ſic relictum fuiſſe τῆς τε νῦν ἀπολαύσεως, τῆς τ' εἰσαῦθις ἐλπίδος τῶν ἔργων. carebit ambobus, et perceptione fructuum facinoribus ſuis pariendorum, in praeſens, et bona ſpe commodorum inde olim aliquando percipiendorum.

26. μάχεσθαι] imo vero οὐ μάχεσθαι. qua tandem de cauſa magis velitis non pugnare, [ſubaudi, quam pugnare.] hoc eſt, maiorane ſint emolumenta e deſidia et ignauia enaſcitura et ad vos peruentura, quam ex alacritate pugnandi. μᾶλλον indicat omiſſum hic eſſe, ſubaudiendum tacite ἢ μάχεσθαι. magis non pugnare, quam pugnare.

27. λαβὸν] malim aut περιλαβὸν, aut συλλαβὸν.

28. καταθέσθαι] Noui πόλεμον καταθέσθαι dici, bellum componere, vel finire. verum εἰρήνην καταθέσθαι dici, me fugit. εἰρήνην θέσθαι ſimpliciter vſurpant, item διαθέσθαι. Num ἐν αὐτῇ γὰρ ἐπὶ —

δίκαιον μὲν γὰρ τῇ πατρίδι ἀμύνειν, ἐν ᾗ ἐτράφη-
τε, δίκαιον δὲ, ἱεροῖς [29] πατρῴοις καὶ μνήμασι
τῶν προγόνων· δίκαιον δὲ τοὺς πατέρας ὑμῶν, ὑφ' 36.
ὧν ἐτράφητε, ἀντιγηροτροφῆσαι· δίκαιον δὲ τοὺς
παῖδας, ἐπειδήπερ ἐφύσατε, ἐκθρέψαι· δίκαιον
δὲ τούτων τινὰ μὴ ἐλλείπειν [30]. εἰ δέ τις σοφίαν ἐπι-
τηδεύει, τὸ νικᾶν μαχόμενον, τοῦτο σοφίαν ἡγησά-
σθω· εἴ γε οὐ σοφὸν τὸ δοῦλον εἶναι· τὸ δὲ, ἐλεύ- 39.
θερον, σοφόν. κάλλος ἐν τιμῇ εἶναι δοκεῖ; οἱ αὐ-
τοὶ τοίνυν ἄνδρες νικῶντες, οἵ τε καλοὶ, καλλίους δο-
κοῦσιν εἶναι, οἵ τε αἰσχροὶ, δεινότεροι. πᾶν γὰρ τὸ
ἐλεύθερον, καλόν. εἴ τις τοίνυν εὐγενείας βάσανος,
ἐν τῷδε τῷ ἔργῳ μάλιστα ἔνεστιν. ὅστις μὲν γὰρ πρό- 41.
τερον δοκῶν εὐγενὴς, νῦν μὴ θελήσει διαμάχεσθαι,
τήν τ' ἐκ [31] τῶν προγόνων ὑπάρχουσαν εὐγένειαν
ἀπολεῖ, καὶ τοῖς παισὶ * δυσγένειαν [32] ἀπολεί-
ψει.

29. ἱεροῖς] malim καὶ ἱεροῖς etiam ſanis deorum, et ſacris auitis, ſubaudi a communi ἀμύνειν.

30. τούτων τινὰ μὴ ἐλλείπειν] horum verborum ſententia mihi eſt obſcura, vt ſuſpicer nonnihil hic deeſſe. Sententia videtur hoc poſtulare et ſubiicere, δίκαιον δ' ἐπιμελεῖσθαι, ὅπως τούτων μηδένα μηδὲν τῶν ἀναγκαίων ἐλλείπῃ. ius et fas eſt operam dare, vt horum [liberorum puta] nemini quicquod deſit praeſidiorum et adminiculorum vitae tuendae neceſſariorum.

31. τήν τ' ἐκ] antitheton hoc ſi diligenter exprimere voluiſſet, ſic dicere debuiſſet. αὐτός τε τὴν ἐκ — opponuntur enim inter ſe αὐτός τε et οἱ παῖδες.

32. δυσγένειαν] ſic correxi de meo vulgarium vi-

ψει. ὅστις δὲ ἐν τῷ ἔργῳ ἔσται ἀνὴρ ἀγαθὸς, τῶν
172.1 τε προγόνων τὴν ἀρετὴν ἀναμνήσει [33], τοῖς τε παισὶν εὐγένειαν καταλείψει. τῶν γὰρ ἐν τοῖς δεινοῖς ἀνδρῶν ἀγαθῶν γινομένων οἱ παῖδες εὐγενεῖς νομίζονται. πολλὰ δὲ εἰρηκὼς ἀγαθὰ, ὅσα ἔνεστιν ἐν τῷ νικᾷν, πολλὰ ἕτερα παρίημι, ὧν ὅ, τε [34] ἕκαστος αὐτὸν ἀναμιμνήσκων, ἀνὴρ ἀγαθὸς γιγνέσθω· ὅσα δὲ τὰ διαφέροντα ἐν αὐτῷ τῷ μάχεσθαί ἔνεστιν, εἰς τὸ σώζεσθαί τε καὶ διαφθείρεσθαι, ταῦτα ὑμᾶς διδάξω. πρῶτον μὲν, τὸ σῶμα εἰς τὸ ἔμπροσθεν πέφυκε καὶ βαδίζειν καὶ βλέπειν· ἔπειτα τὰ ὅπλα οὕτως εὕρηται ἔμπροσθεν τοῦ σώματος προβεβλῆσθαι· ἡ μὲν ἀσπὶς, τοῦ μὴ τιτρώσκεσθαι, τὸ δὲ δόρυ, τοῦ ἀμύνεσθαι· ὥστε ἐὰν βούλησθε εἰς τὸ ἔμπροσθεν βαδίζειν ἐπὶ τὸ μαχόμενον ἀεὶ πάντες, ἀκούοντες τὰ λεγόμενα [35], καὶ τὰ παραγγελλόμενα ποιοῦντες, ἀναμιμνησκόμενοι τῶν ἀγαθῶν [36],

παρα-

tium δυσμένειαν. et poſtmodum vidi Canterum quoque ſic correxiſſe.

33. ἀναμνήσει] ſcil. τοῖς περὶ αὐτοῦ ἀκούουσιν.

34. ὧν ὅ, τε ἕκαστος] aut deeſt aliquid, aut delenda ſunt iſta duo vocabula ὅ, τε. Si quid deſit, videri poſſit ita explenda eſſe lacunula. ὧν νῦν, εἴποτε, ἕκαστος. quae nunc maxime, ſi vnquam alias, ad animum ſibi quisque reuocans.

35. τὰ λεγόμενα] imperata a veſtris imperatoribus. idem eſt atque ſi dixiſſet τὰ προσταττόμενα, vel, quod ſtatim ſequitur, τὰ παραγγελλόμενα.

36. τῶν ἀγαθῶν] ſcil. τῶν ἐλπιζομένων ἐκ τοῦ νικᾷν.

παραθαῤῥύνοντες ἀλλήλους· καταφρονοῦντες μὲν [37]
τοῖς ἔργοις, ἀξιοῦντες δὲ μάχεσθαι. καὶ ἐκείνους
παρελθόντες [38], ταῦτα [39] ὑπουργήσαντες, ὅσα δὲ [40] 12.
ἀνθρώπινα, νικήσετε. εἰ δέ τις ὑμῶν ἀξιώσας τοὺς

μὲν

37. poſt καταφρονοῦντες μὲν deeſſe videtur τῶν πολεμίων. rebus ipſis teſtatum facientes, vos parui facere hoſtes. Canterus pro τοῖς ἔργοις correctum ibat τῆς ὀργῆς. ingenioſe profecto, quam vere autem, viderint alii. In his duobus vocabulis τοῖς ἔργοις ſi vitium eſt, malim τῶν ἐχθρῶν. verumtamen ſuccurrit, vocabulum ἐχθρὸς de inimico vſurpari, h. e. de ciue, quicum ſimultates gerimus, non de hoſte extraneo, qui eſt πολέμιος.

38. ἐκείνους παρελθόντες] id eſt ἀρετῇ νικῶντες. redit ἐκείνους ad τοὺς πολεμίους. quorum factam eſſe mentionem in illis praemiſſis, quae hodie deſunt, neceſſe eſt, et hoc e loco paret.

39. ταῦτα] imo vero πάντα. nulla non fungentes belli munia.

40. ὅσα δὲ ἀνθρώπινα] pro media voce malim γε. quae quidem ſita ſunt in humana facultate. Si ſcilicet ad πάντα referas. aut ſi mauoles in conſtructione poſt νικήσετε ponere, haec erit eorum ſententia. vincetis, ὅσον ἥκει εἰς ἀνθρώπους, et collatum habebitis ad victoria potiundum quicquid homines conferre poſſunt. quantum in homines venit, a parte humana quidem, certo certius vincetis. nam caſus fatales, ſi qui diuinitus interueniant, ecquis homo natus aut praeuidere, aut deuitare, aut auertere poſſit? quaecunque autem praeſtare poſſunt humanae ſeu vires et arma, ſeu prudentia, quibus victoria pariatur, ea omnia feceritis; et ſic victoriae certi poteritis eſſe, ſecundum humanam quidem opinationem.

*μὲν πολεμίους πλεῖόν τι* * *εἶναι*[41] *ἢ ἀνθρώπους, καὶ ἀτρώτους εἶναι, αὐτὸς δὲ ὡς*[42] *μηδενὸς ἄξιος ὑποχωρήσει, τοῦτο σωτηρίαν νομίσας εἶναι, πρῶτον*
15. *μὲν τὴν γνώμην ἡττημένος ἀδικεῖ*[43], *ἔτι δὲ ἔμπαλιν αὐτῷ τὸ σῶμα τοῦ ἔργου*[44] * *πεφυκὸς*[45] *τὰ μὲν ἐναντία οἷς βούλεται*[46] *ὑπουργήσει*[47]· (*εἰς τοὔπισθεν μὲν*

41. *εἶναι*] ſic dedi de meo, pro vulgari *εἰδέναι*.

42. *αὐτὸς δὲ ὡς μηδενὸς*] Aut pro *ὡς* ſufficiendum eſt *τοῦ*. quod ſi fiat, tum poſt *ἄξιος* tacite iterandum erit *εἶναι* e praemiſſis; et ſic *ἀξιώσας* cohaerebit cum *ὑποχωρήσει*. Sin autem *ὡς* ſeruetur, tum pro *ἀξιώσας* leg. erit *ἀξιώσει* in indicatiuo futuri. Verum huic poſteriori rationi obſtant particulae *μὲν* et *δὲ*. quare quod priore loco poſui, id praehabebo.

43. *ἀδικεῖ*] num *ἑαυτὸν ἀδικεῖ*. iniuriam ipſe ſibi facit, ipſe ſeſe ſuo iure, et dignitate fraudat, minoris ſe faciens, et pluris hoſtem, quam oportebat.

44. *τοῦ ἔργου*] ſcil. *τοῦ ἀναχωρεῖν*.

45. *πεφυκὸς*] ſic dedi de meo, pro vulgari *πεφυκότος*. cohaeret enim *πεφυκὸς* cum *σῶμα*. qui eſt nominatiuus. corpus enim ita cum ſit natura factum, vt contra faciat atque repugnet operi illi, quod retro cedens agitat.

46. *οἷς βούλεται*] ſcil. *ὁ ἀναχωρῶν*. qui ſenſim et pedetentim, luxata acie, e primo ordine in ſecundum, et e ſecundo in tertium ſe recipit. diuerſus hic eſt ab eo, (quem paulo poſt ſeorſim notabit ſophiſta) qui effuſo curſu in pedes ſe coniicit fugam capeſſens.

47. *ὑπουργήσει*] id eſt *πράξει*. contraria omnia faciet voluntati ſui domini. Recedere vult homo. corpus autem eius procedet. Nugae hae ſunt ſophiſticae, quibus miles in procinctu ſtans profecto nil moueatur. Caſtra volunt aliis auris concitari.

μὲν γὰρ οὔθ' οἱ πόδες πεφύκασιν ἀναχωρεῖν, οὔθ' οἱ ὀφθαλμοὶ ὁρᾶν οὐδενός) δίχα δὲ διαιρεθεὶς, τῷ ἀναχωρεῖν ὑπηρετῶν, καὶ τὸν ἐπιόντα ἅμα κίνδυνον φυ- 18
λάττων [48] κατὰ φύσιν, ταχέως καὶ [49] τὸν ἀντιστάτην οὐ δυνήσεται ἀμύνεσθαι· ἐὰν δὲ ἀναστραφεὶς [50] ἀξιοῖ φεύγειν ὡς ἀποφευξόμενος, πρῶτον μὲν τὰ γυμνὰ τοῖς πολεμίοις δείξει, ἐν οἷς τιτρώσκεσθαι ἢ μάχεσθαι [51] ἀνάγκη· ἔπειτα πολλοὶ καὶ κοῦφοι 21
οἱ διωξόμενοι [52] ἀκοντισταὶ, καὶ σφενδονῆται καὶ τοξόται,

48. φυλάττων] obſeruans, ſpeculans, vnde veniat. mallem tamen φυλαττόμενος, cauens.

49. φυλάττων κατὰ φύσιν, ταχέως καὶ] et ſententia h. l. laborat et interpunctio. primum pone φυλάττων (vel φυλαττόμενος) comma eſt ponendum. demendum idem eſt a vocabulo φύσιν et transferendum pone ταχέως, denique vocabula duo κατὰ φύσιν manifeſto corrupta ſunt. Hoc perſpicuum eſt iſta duo in vnum eſſe contrahenda, quod ſit tertia perſona ſingularis futuri primi actiui, atque ſignificet, *animo deficiet*, aut tale quid. Num ſic dedit ſophiſta, — φυλαττόμενος, καταδείσει ταχέως, καὶ τὸν — *periculum accedens cauens, breui paueſcet, et aduerſarium defendere non poterit.* Vel ἀπαγορεύσει *deficiet.*

50. ἀναστραφεὶς] tergore hoſtibus obuerſo. I enim, de quo hactenus egerat, vultum ſemper habu hoſtibus obuerſum. Iam vero ingreditur ſophiſta n tationem pauidi effuſe fugientis.

51. ἢ μάχεσθαι] dicere vult. in dorſo vu qui recuſat accipere, illi neceſſario ex aduerſo pu dum eſt.

52. διωξόμενοι] raro modo medium hic v

ζονται, οὓς οὔτε αὐτοὺς[53] ῥᾴδιόν ἐστιν ἀποφυγεῖν, οὔτε τὰ βέλη αὐτῶν ἧττον[54] ἔτι πολλῷ· ὁ γὰρ τάχιστος ἀνὴρ τοῦ βραδυτάτου τοξεύματος οὐδὲ μέρος[55]
24. ταχυτῆτος παρέχει. εἰ οὖν τις ὑμῶν φιλοψύχων παρεσκεύασται ἀναχωρεῖν ἢ φεύγειν, ἵνα σωθῇ, οὐκ ὀρθῶς γινώσκει τὸ φιλοψυχεῖν ὅ, τι ἐστιν. ἐν γὰρ τῷ μένειν καὶ ὁμόσε χωρεῖν, οὐ μόνον τὴν αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ τὰς τῶν οἴκοι μενόντων ψυχὰς σώζει[56]. εἰ
27. μὲν οὖν εὖ ᾔδει τις, ὅτι τόνδε τὸν κίνδυνον διαφυγὼν, μεθ' ἡδονῆς τὸν ἐπίλοιπον χρόνον διατελέσας σὺν εὐκλείᾳ τελευτήσει, εἶχεν ἂν λόγον τινὰ ἡ κακία· νῦν δὲ

uit, pro διώζοντες. quod vſitatius eſt. Contra paulo ante in φυλάττων fecerat, vt ibi notauimus.

53. αὐτοὺς] ſic correxi, auctore Stephano, vitium vulgatarum αὐτός. *neque ipſos, neque tela eorum.* Sed merus hic eſt luſus ſophiſticus. Ecquando enim quaeſo vnquam aut ſagittarii, et funditores cominus rem gerunt? quando manus conſerunt? qui ſemper eminus pugnant; aut qui difficiliis ſit eos inermes effugere, quam alios? aut qui feriant quemquam ſagittae vel ſaxa ſola per ſe, ſagittariorum et funditorum lacertis non intorta?

54. ἧττον] imo vero ἀλλ' ἧττον. Sed haec tela, et ſaxa, multo etiam minus deuitabit, quam ipſos ſagittarios, ipſosque funditores.

55. μέρος] ſubaudi τὸ ἐλάχιστον. dicere vult, vel ſumma hominis currentis celeritas aequiparabilis eſt, minimae quidem celeritati ſagittae aut ſaxi funda rti.

56. σώζει] ſubaudi oppoſitum, quod ipſa rei na- ſubiicit. ἐν δὲ τῷ φεύγειν ἀπόλλυσι.

νῦν δὲ πολλοὶ καὶ κακοὶ [57] δόξαντες εἶναι, ὀλίγον χρόνον βιοῦντες, διὰ τὴν δύσκλειαν ἀνιώμενοι, καὶ ἄτιμοι παρ' ἐντίμοις ὄντες κακῶς τὸν ἐπίλοιπον 30.
βίον, τελευτήσαντες, ὀνείδη τοῖς παισὶ καταλείψουσιν [58]. ἐπεὶ δὲ πεφύκαμεν οὐκ ἀθάνατοι, ποῦ κάλλιον ἀποθνήσκειν ἢ ὑπὲρ ὧν χρὴ τιμωροῦσι; ποίαν ἄλλην ἀρετῆς [59] κτωμένους [60]; ποῖος ἡδίων θανάτου; τίνες εὐκλεέστεροι ἀποθανόντες, ἢ οἱ οὕτω [61] 33.
τελευτήσαντες; δημοσίου τάφου ἀξιοῦνται, θυσίαι ἐπὶ τούτοις γίγνονται, ἀγῶνες ἐπὶ τούτοις τίθενται· ἀντὶ θνητοῦ σώματος ἀθάνατον μνῆμα καταλείπουσιν. οἱ δὲ τούτων παῖδες δημοσίᾳ ἐκτρέφονται, τιμώμενοι πανοπλίαις, προεδρίαις, θαυμαζόμενοι 36.
καὶ ἐν χοροῖς καὶ ἐν γυμνασίοις, καὶ ταῖς ἄλλαις συνουσίαις· τοῖς δὲ ἐκ τοῦδε τοῦ κινδύνου σωθεῖσιν, ἀνδράσιν ἀγαθοῖς γινομένοις, ἀκίνδυνος ὁ λοιπὸς βίος, μακαριζομένοις ἐν πάσαις πανηγύρεσιν, ἐν πάσαις θεω-

57. πολλοὶ καὶ κακοὶ] aut dele copulam. aut lege πολλοὶ, δειλοὶ καὶ κακοὶ. Pro ὄντες malim ἄγοντες.

58. καταλείψουσι] imo vero κατέλειψαν.

59. ἀρετῆς] Stephanus ἀρετὴν corrigi vult. verum id loci vitium non ſanat. deſunt paucula quaedam. num ποῖαν ἄλλην μείζω δόξαν ἢ τὴν ἐξ ἀρετῆς.

60. κτωμένους] non per ſe vitioſum hoc eſt, ſed per praemiſſum τιμωροῦσι. cui ſi accommodandum eſt etiam hoc participium, vt videtur vtique eſſe, leg. erit in datiuo κτωμένοις.

61. εὐκλεέστεροι ἀποθανόντες, ἢ οἱ οὕτω] Morem geſſi Stephano ſic emendanti, vulgatarum vitium εὐκλεέστεροι οἱ ἀποθανόντες, ἢ οὕτως.

39. θεωρίαις. οἱ φίλοι τούτοις, φίλοι [62] εἰσὶν, οἱ ἐχθροὶ
τοῖς τοιούτοις ὑπερεύχονται [63]· πᾶς ἀνὴρ αὐτοὺς ξε-
νοῦσθαι βούλεται. ἐκ τῶνδε καὶ γαμετὰς προθύ-
μους [64] ἂν εὕροις. οὗτοι γηράσκοντες εὐδαιμονίζον-
ται. νῦν οὖν, ὦ ἄνδρες στρατιῶται, καθ᾽ ὃ ὑμῶν ἕ-
42. καστος ἰσχύει, μηδὲν ὑπολειπόμενος τῆς δυνάμεως,
ἀντιλαμβανέσθω τῶνδε ἀγαθῶν [65]. ὑπομιμνήσκω



62. *οἱ φίλοι τούτοις, φίλοι εἰσὶν*] Haec ſi a ſophiſta ſic ſcripta ſunt, captum meum excedunt. Num *οἱ φίλοι τούτοις*, [id eſt *τούτων*] *πολύφιλοι* [aut *φοβεροὶ*] *εἰσὶ*. amici eorum ob eos a multis amantur, aut formidantur, quippe qui per horum amicitiam aut prodeſſe aut obeſſe quam plurimum poſſint.

63. *τοῖς τοιούτοις ὑπερεύχονται*] imo vero *τοὺς τοιούτους ὑπέρχονται* inimici ſi qui antea illis fuiſſent, hi nunc incipiunt iis ſeſe ſubmittere, illis adulari, eos reuereri, et promereri pro *αὐτοὺς* malim *αὐτοῖς*.

64. *προθύμους*] adſcripſit Stephanus ſibi videri leg. eſſe *προθύμως*. vtinam interpretationem latinam quoque adſcripſiſſet, vt conſtaret, quamnam ineſſe putaſſet ſententiam ſuae correctioni, quae mihi perinde obſcura eſt, atque vulgaris lectio. Num *γαμητὰς* leg. eſt? Nam *γαμετὴ* eſt mater familias, quae ab h. l. eſt aliena. *γαμητὴς* autem eſt ſponſus. Hoc ſi admittas, erit ſententia *πολλοὺς ἂν ἴδοις τοὺς θέλοντας ἐκ τῶνδε γαμεῖν*. id eſt *τὰς τούτων θυγατέρας καὶ ἀδελφὰς γαμεῖν*. multos inuenias cupide ambientes affinitates horum, volentes aut filias horum aut ſorores domum ducere. Hoc ſi voluit ſophiſta, aut infacundiam et ignorantiam graecae dictionis prodidit, aut affectationem nouae et quaeſitae dictionis, et ita captauit elegantiam, vt obſcurus atque ineptus fieret.

65. *τῶνδε ἀγαθῶν*] aut interponendum eſt *τῶν*,

δὲ ὑμᾶς, ὅτι καὶ τὰ ἱερὰ ὑμῖν καλὰ γέγονε, καὶ τὰ ἱερὰ καλὰ καὶ [66] τὰ ὑμέτερα παρεσκευάσαι. ἀλλ' ἄνδρας χρὴ εἶναι ἀγαθούς· εἰκὸς δὲ ὑμᾶς περὶ τῆς ὑμετέρας αὐτῶν πατρίδος μέλλοντας ἀγωνιεῖ- 173.1. σθαι, καὶ ὄντας πατρώων [67] ἀγαθῶν, τοιούτους ἔσεσθαι. ἢ ἄλλό τι παρασκευάσατε κάλλιον, ἢ ἄμεινον.) ὥστε οὐ δεῖ ὑπεριδεῖν οὔτε λόγου οὔτε ἔργου οὐδενός· 3. εἰ δὲ μὴ, τοῖς ἑτοίμοις παρακελεύεσθαι. ἀλλὰ [68] τοῦτο δή μοι δοκεῖ καὶ μάλιστα χρῆναι ποιεῖν. τοῖς μὲν γὰρ μὴ θέλουσιν ἀγαθοῖς εἶναι, μάταιον καὶ λέγειν [69] καὶ ποιεῖν, σπεύδοντα ὅπως ἔσονται ἀγαθοί· τοῖς δὲ ἐθέ-

aut ſic legendum τῶν τοιῶνδε ἀγαθῶν. tantorum bonorum.

66. καὶ τὰ ἱερὰ καλὰ καὶ τὰ ὑμέτερα παρεσκευάσαι] primis quatuor deletis vocabulis ante poſtremum addi vult Stephanus καλῶς. quod mihi non ſatisfacit. quid ſi ſophiſta ſic dederit. καί τοι τὰ ἱερὰ καλὰ γενέσθαι τὶ ὄφελος, εἰ μὴ καὶ τὰ ὑμέτερα παρεσκευάσαι. quamquam ecquid proderit, auſpicia et exta nobis auguſta eſſe, niſi, quae a vobis proficiſci debent, ea quoque bene comparata ſint.

67. ὄντας πατρώων] Stephanus interponi ſuadebat aut ἀξίους aut κληρονόμους. verum nil h. l. deeſt, ſed ſolummodo pro poſtremo vocabulo leg. eſt πατέρων. ſcil. υἱοὺς vel ἐκγόνους. conf. verſu 20.

68. poſt ἀλλὰ deeſt aliquid parum. e. c. κελεύουσι σιωπᾶν qui parati non ſunt, vt a cohortationibus accendantur, οὐ παρακελ. ſed poſtulant, vt orator conticeſcat, his inprimis morem eſſe gerendum cenſeo. h. e. videtur mihi factu inprimis eſſe neceſſarium, vt orator id faciat, quod illi poſtulant, id eſt, vt conticeſcat.

69. poſt λέγειν aut poſt ποιεῖν deeſſe videtur πάν-

6. δὲ ἐθέλουσί γε καὶ βουλομένοις, τοὐναντίον [70]. παντὸς γὰρ πράγματος ἐπίδοσίς ἐστιν, ἔστ᾽ ἂν τέλος ἔχῃ. καὶ ἀρετὴν πλεῖστον ἂν εὕρῃς αὐτὴν [71] ἐπιδιδοῦσαν ὅπου μεγίστην καὶ τιμὴν ἔχει καὶ ἄθλοις καὶ ἐπαίνοις [72]. οὔκουν (ὅπερ εἶπον ὀλίγῳ πρόσθεν [73]) οὐ-
9. δεὶς ἂν κάλλιον παρασκευάσαι [74] σημεῖον. ὥστ᾽ εἰ



τα. Etiamſi tu nihil non dicas, nihil non agas, in caſſum tamen laboras.

70. τοὐναντίον] ſcil. δεῖ λέγειν πάντα, καὶ ποιεῖν πάντα, σπεύδοντα ὅπως ἔσονται ἀγαθοί.

71. αὐτὴν] malim καὶ αὐτὴν *etiam ipſam.*

72. καὶ ἄθλοις καὶ ἐπαίνοις] ſatis certum penes me eſt in locum datiuorum ſuffici debere accuſatiuos. et ſatis planum proinde eſt ἐπαίνους corrigere. verum quid ἄθλοις faciemus. non profecto ἄθλους licebit ſubſtituere. at neſcio rurſus an ἆθλα *praemia certaminum* minus liceat. Num ergo leg. καὶ τοῖς ἄθλοις ἴσους ἐπαίνους.

73. ὀλίγῳ πρόσθεν] Locus eſt p. 173. 2.

74. παρασκευάσαι σημεῖον] reliqui locum, vt Stephanus eum exhibuit, neſcio quo iure aut qua ductus auctoritate. Mihi quidem ſatius videtur ille facturus fuiſſe, ſi locum mendoſum, quem ſanare coniectura ſua non poſſet, intactum reliquiſſet, et lectionem Aldinam haud temeratam exhibuiſſet. Nam medicina eius ne attingit quidem vlcus, nedum vt ſanet. Aldus dederat pro prima voce παρασκευάσαντος. vnde Canterus παρασκευάσαιτο efficiebat, quod multo eſt probabilius et loci ſententiae conuenientius, quam Stephani παρασκευάσαι. deinde paret inter hoc, quodcunque eſt vocabulum παρασκ. et inter proximum σημεῖον pauca quaedam deeſſe. quae negatum eſt mera coniectura explere. Sed v. Supplementa.

καὶ νῦν * ὑμῖν [75] παρεσκεύασαι καὶ ἑνὶ ἑκάστῳ καὶ
πᾶσιν, ὅπως ἔσεσθε ἀγαθοὶ, καὶ ἀξίωμα ἕξετε
παρ' ὑμῖν αὐτοῖς μέγα, οὐχ ὑμᾶς βλάψει [76] ἀκού-
σαντας τὴν ὑμετέραν ἀρετὴν, καὶ τὸ ἀξίωμα τῶν
προγόνων ὑμῶν, καὶ τὸ ἀξίωμα τῶν πολεμίων ὑμέ- 12.
τερον [77] δι' ὑμᾶς ἔχουσιν· ἀλλ' ὠφελήσει. ὑμῶν γὰρ
οἵ τε παλαιοὶ πατέρες ἐν τοῖς Ἕλλησι μέγα ἀξίω-
μα ἀρετῆς εἶχον, καὶ λόγον ἀγαθὸν, οἵ τε νέοι.
μαρτύριον δὲ τούτου ὑμῖν ἐρῶ. οἱ μὲν ἄλλοι πάντες
Ἕλληνες, ἐκ τῆς σφετέρας αὐτῶν μεταστάντες οἰ- 15.
κοῦσιν * ἕκαστοι [78] αὐτῶν, ἐξελάσαντες ἑτέρους, καὶ
αὐτοὶ ἐξελαθέντες [79] ὑφ' ἑτέρων. καὶ κατὰ τοῦτο
δύο

75. ὑμῖν] ſic dedi de meo, pro ἡμῖν vulgari. ob inſequens ἔσεσθε

76. βλάψει] ſic correxerunt Stephanus et Canterus, haud recordantes Aldinae βλάψαι etiam probari poſſe, ſi pro 3. perſ. optatiui habeatur.

77. ὑμέτερον δι' ὑμᾶς ἔχουσι] num ὑμέτερον ὄν. δι' ὑμᾶς γὰρ ἔχουσι. quae hoſtium quaecunque et quantacunque eſt dignitas, veſtra eſt. nam vobis debetur. propter vos ea gaudent Canterus ſic volebat πολεμίων ὑμετέρων, ὃ δι' ὑμᾶς ἔχ.

78. ἕκαστοι] ſic, in plurali, de meo dedi, pro vulgari ἕκαστος. Tum mali τὴν αὐτῶν.

79. ἐξελασθέντες] πότερον ἐξελαθέντες, καὶ ὀλίγῳ ὕστερον ἐξελαθῆναι· ἢ καὶ τὸ ἐξηλάθητε εἰς τὸ ἐξηλάσθητε δεῖ μεταβάλλειν. H. STEPHANVS in margine. Sed praeſtat prior ratio, quam praetuli, exterens σ e tertia ſyllaba, quod σ et hic et paulo poſt verſu 18. huic vocabulo tam in Aldina, quam in Stephanica adhaeſit, contra morem loquendi.

δύο φέρεσθε καυχήματα ἀρετῆς. οὔτε γὰρ ἐξηλάθητε [80] τῆς σφετέρας αὐτῶν ὑπὸ οὐδαμῶν ἀνθρώ-
18. πων, οὔτε ἐξελάσαντες ἑτέρους, αὐτοὶ οἰκεῖτε. καὶ κατὰ μὲν τὸ μὴ ἐξελαθῆναι, ἀνδρείας στέφανον τὴν πατρίδα ἔχετε· κατὰ δὲ τὸ μὴ ἐξελάσαι, δικαιοσύνης. ταῦτα μὲν γὰρ [81] τῶν παλαιῶν μαρτυρία [82] ἀρετῆς πατρῴων [83], τῶν τε νέων [84]· καὶ ὅτι μὲν [85]
21. ἄλλα τε πολλὰ, καὶ ὅτε τῷ βαρβάρων στρατῷ [86]



80. ἐξηλάθητε ὑπὸ τῆς] praepoſitionem de meo arbitratu expunxi. Ad οἰκεῖτε ſubaudi τὴν τούτων, τῶν ἐξελαθέντων ὑφ' ὑμῶν.

81. γὰρ] malim ὑπάρχει.

82. μαρτυρία] imo vero μαρτύρια, a nominat. ſingul. μαρτύριον, neutrius generis, ob praemiſſum ταῦτα.

83. πατρῴων] malim πατέρων.

84. τῶν τε νέων] pro particula τε malim δὲ, ob praemiſſum τῶν μὲν.

85. καὶ ὅτι μὲν] pro medio vocabulo coniecit Canterus ἔτι. recte id quidem, ni multum fallor, verum non exhaurit rem. vlterius erat procedendum. Coniecturae ſi licet indulgere, quod in loco deſperato licere arbitror, ita videtur legendum. τῶν δὲ νέων [repete tacite e praemiſſis ἀρετῆς μαρτύρια] καὶ νῦν ἔτι μένει [ſcil. ἐν τῇ τῶν ἀνθρώπων μνήμῃ] ἄλλα τε πολλὰ, καὶ [ſubaudi τοῦτο] ὅτι [non ὅτε. quod vulgatae dant.] Recentiorum autem maiorum virtutis documenta manent vel adhucdum in hominum memoria vigentque, vt alia permulta, ita hoc quoque, quod —

86. τῷ βαρβάρων στρατῷ] ſic correxit Stephanus Aldinae vitium τῷ βαρβάρῳ στρατῶν.

ὑποχωρήσαντες ἐκ τῆς πατρίδος, καὶ αὐτοὶ καὶ τὰ τέκνα, ὁρμώμενοι ἐκ τῆς Σαλαμῖνος, ἠλευθερώσατε πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα, καὶ τούτους [87], οἱ νῦν ἐφ' ὑμᾶς ἔρχονται. ὦ Ζεῦ τε καὶ θεοί, μεγάλης ἀσεβείας, ἐπὶ τοὺς ἐλευθερώσαντας οἱ ἐλευθερω- 24.
θέντες ἔρχονται, δουλώσοντες μετὰ τῶν τῇ Ἑλλάδι δουλείαν φερόντων [89] Ἑλλήνων, μετὰ τῶν ὑμετέρων δούλων· οὐδέν γε τῶν αὐτῶν ποιοῦντες τοῖς ὑμετέροις προγόνοις, οἵ ποτε τῇ Σπάρτῃ ἐπεβοήθησαν, ἐφισαμένων τῶν δούλων, ὅτε ἀφίκετο [90], καὶ ἔχων 27.
Φοινικίδα [91] ἐπεκάλει τοὺς προγόνους βοηθῆσαι, καὶ

μὴ πε-

87. *τούτους*] Lacedaemonios deſignat.

88. *μεγάλης*] aut *μετὰ* praeponendum eſt, aut *τῆς*, vt ſit exclamatio mirantis et ſtomachantis. o Iupiter et vos reliqui dii, tam portentoſae impietatis! ſubaudi *ἕνεκα ergo*, vos teſtor.

89. *φερόντων*] alius vſurpaſſet *ἐπιφερόντων*.

90. *ἀφίκετο*] ſed quiſnam? num *ὁ κῆρυξ*. videtur potius nomen regis Spartani, qui tum fuit, excidiſſe, quod nomen quaerere mihi nunc non vacat. quaerant quibus volupe erit et otium ſuppetet. Inuenient apud Cragium aliosque, qui de rebus Laconicis expoſuere. Canterus, quaſi ſentiens defectum, reddidit h. l. *cum quidam ab illis — petiiſſet auxilium.*

91. *φοινικίδα ἔχων*] ergo feciales Graecorum, Spartanorum certe, cum ſupplicatum opemque ferendam efflagitatum aliquo venirent, ruſſati erant, h. e. veſtem ruſſam corpore gerebant, aut eam e pertica ſuſpenſam praeferebant? Sed cur? quid ſignificaturi? num, vim ſibi fieri, cruorem ſuum peti? quapropter ſupplicare, ne immanitati hoſtium ſuorum inulti per-

μὴ περιϊδεῖν ἐπιβουλευθεῖσαν τὴν Σπάρτην. ἀντὶ δὲ
τῆς εὐεργεσίας τῆσδε τήνδε ἡμῖν τὴν κακοεργα-
σίαν ἀποδιδόασι, καὶ νῦν οὗτοι, τῆς ὑμετέρας ἕνε-
30. κα ἀρετῆς ὄντες οἵτινές εἰσι [92], δηοῦσί τε τὴν [93] ὑμε-
τέραν, καὶ ἐλευθεροῦσι τοὺς ὑμετέρους δούλους, καὶ
ἐπάγουσιν ἐφ᾽ ὑμᾶς παρανόμως καὶ παρασπόνδως,
οἷς οὐδὲ [94] θέμις ἦν Ἡρακλειδῶν ἡγουμένων Ἀθη-
ναίων [95] ἐπιβῆναι σὺν πολεμίοις ὅπλοις. ἀλλὰ γὰρ
33. οὔτε θεοὺς οὔτε ἀνθρώπους αἰδοῦνται. οὐ γὰρ ἂν τάδε
ἐποίουν [96]. ὑμεῖς [97], ἐὰν θεὸς θέλῃ, δίκην αὐτοῖς

B 5 ἐπιθή-

mittantur. Nam alias denuntiabant ſupplices hoc ritu, iis, quibus ſupplicaſſent, ſi fiat, vt reiecti perirent, ſanguinis ſui poenas ipſos eſſe daturos, qui periclitantes, quos ſeruare potuiſſent, perire ſiuiſſent. De panno puniceo attigi ad Lyſiam p. 253. verum illius panni alia ratio eſt, atque hic commemorati.

92. *ὄντες οἵτινές εἰσι*] qui iſtam tantam, qua nunc ſunt terribiles, potentiam, ſoli debent commiſerationi veſtrae, qua moti eos tum praeſenti eripiebatis exitio.

93. *δηοῦσί τε τὴν*] particulam *τε* arbitratu meo affeci in locum particulae *δὲ*, quae eſt in vulgatis.

94. *οὐδὲ* cohaeret, non cum *θέμις ἦν*, ſed cum remotiore *Ἡρακλειδῶν ἡγουμένων*. ne ſi Heraclidae quidem duces belli forent, eosque aduerſus fines atticos ducerent.

95. *ἀθηναίων*] imo vero *τῇ* vel *τὴν ἀθηναίων*. ſcil. *γῇ* vel *χώρᾳ* vel *χθονί*. in ſolum atticum inuadere.

96. *οὐ γὰρ ἂν τάδε ἐποίουν*] ſcil. *εἰ τούτους ᾐδοῦντο*.

97. *ὑμεῖς ἐὰν*] Stephanus *δ᾽* interponi vult. Ego malim ſic legi. — *ἐποίουν. ὧν ὑμεῖς, ἐὰν* — quorum ſcelerum vos ab iis, propitio deo, poenas repetetis;

ἐπιθήσετε. ἐνθυμήθητε δὲ, ὅτι ὑμεῖς μὲν ἐκ τῆς ὑμετέρας αὐτῶν ὁρμώμενοι ἀγωνιεῖσθε, ἀπὸ ἑστίας πατρώας ἕκαστος, καὶ θεῶν τῶν ἄλλων καὶ πόλεως [98], οὐ τῶν κτισάντων φονέες [99] γενόμενοι, ἀλλὰ τοκέων τυ- 36.
χόντες [100], τοῖς ὑμετέροις θεοῖς εὐξάμενοι [1] περὶ τῶν

αὐτῶν

98. τῶν ἄλλων καὶ πόλεως] id eſt τῶν τε παρ' ἄλλοις νομιζομένων, καὶ τῶν ταύτῃ τῇ πόλει ἰδίων καὶ πατρίων.

99. τῶν κτισάντων φονέες] nam Heraclidae Pelopidas, antiquiores Peloponneſi incolas, exſtirparunt.

100. τοκέων τυχόντες] num αὐτοχθόνων, vel potius εὐσεβῶν, interponendum eſt. Sin autem vulgata h. l. bene habet, tacite e praemiſſis erit τῶν κτισάντων repetendum. parentibus vſi iis, qui iidem etiam ſoli huius primi cultores fuiſſent. Siue, a quibus vos ſecunda fortuna eſtis prognati, hi primi ſolum hoc ſatis et cultis, et oppidis et legibus habitabile reddiderunt. *an euern Eltern habt ihr die erſten Anbauer dieſes Landes.* Sed magis placet εὐσεβῶν addi. veſtri maiores non fuerunt tam impii, atque fuerunt maiores Spartanorum.

1. εὐξάμενοι] num εὐξαμένων. vt ad τοκέων referatur. quod ſi probetur, tum ad illa περὶ τῶν αὐτῶν tacita mente adiungendum erit a lectore quoque ὑμῖν. parentibus vſi iis, qui eadem, quae vos poſcitis, popoſcerunt deos veſtros. Sin autem nominatiuum hic ſeruabimus, tum aptus is erit e communi ἀγωνιεῖσθε verſu 35. ibitis in bellum votis factis ad deos veſtros, formulis et ritibus iisdem, atque maiores veſtri olim faciebant. vbi vos a diis veſtris eadem rogaueritis, quae illi quondam rogabant. Et tum ad περὶ τῶν αὐτῶν ſubaudiendum erit ἐκείνοις.

αὐτῶν· ὥστε καὶ τὴν δίκην τὴν παρὰ θεῶν καὶ
δαιμόνων μεγάλην σύμμαχον ἔχειν [2]. μάχεσθε [3]
δὲ ἀνδράσιν ὑβρισταῖς καὶ ἀνοσίοις, εἰ τὴν μὲν σφε-
39. τέραν αὐτῶν, ἐν ᾗ ἐγένοντο [4], ἀπώλεσαν καὶ ἐξέ-
λιπον, ἢ θεοῖς ἔχθραν θέντες [5], ἢ κακοί τε καὶ
ἀνάλκιδες ὄντες· ἐπὶ δὲ τὴν ὑμετέραν ἔρχονται,
ἐξ ἀλλοτρίας [6] ὁρμώμενοι, οὔτε ἀπὸ τῆς σφε-
τέρας ἑστίας ἕκαστος αὐτῶν, οὔτ' ἀπὸ τῶν ἄλλων [7],
42. οὔτ' ἀπὸ πατρῴων θεῶν, ἀπὸ Ἐριννύων δὲ καὶ
* ἀπ' Ἄτης [8] δαιμόνων ἐλαυνόμενοι ἥκουσι, δίκην
δώσοντες. οὐ γὰρ οὔτε πλείους ὑμῶν εἰσὶν, οὔτε
εὐοπλό-

2. ἔχειν] ſubaudi ὑμᾶς. quo fit, vt habeatis.

3. μάχεσθε] Stephanus auctor eſt, vt μαχέσεσθε legatur, aut potius μαχεῖσθε. vt in exitu orationis legitur. Haud liquet. Ego equidem vulgata h. l. haud multum offendar.

4. ἐν ᾗ ἐγένοντο] Spartani enim ſtirpitus e Dorieo oriundi, quae Phocidi et Theſſaliae interiacet, illinc egreſſi, in Peloponneſum inuaſerant.

5. θέντες] vtrum hoc aequiualet vocabulo οἰηθέντες, an hoc illi eſt ſufficiendum. Sed prius verius.

6. ἀλλοτρίας] Laconica enim non erat Spartanis verum natale ſolum, ſed Hellas proprie ſic dicta.

7. ἄλλων] iam paulo ante ſententiam inuſitatae et haud planiſſimae dictionis expoſui. non profecti in bellum, neque coepta ſua auſpicati a diis propitiis, neque illis, qui aliis populis graecis communes ſunt, neque his adeo quoque, qui ipſis ſunt proprii.

8. ἀπ' Ἄτης] ab Ate diuinitus immiſſa. ſic dedi de meo, pro vulgari ἀπὸ ἀπάτης.

εὐοπλότεροι· οὔτε ὑμετέραν [9] δειλίαν καταγνόντες
ἔρχονται οὕτω θρασέως διὰ τῆς ὑμετέρας, ἀλλὰ
θεῶν τις ἄγει αὐτοὺς δώσοντας δίκας μιαρῶν τε καὶ 174.1.
ἀνοσίων ἔργων. παραστήτω οὖν ὑμῶν ἑκάστῳ τοῦτο [10],
ὡς τὸ θαῤῥεῖν πλεῖστον φέρεται εἰς τὸ νικᾶν. ὡς οὖν
καὶ τῶν θεῶν συμμάχων ὄντων, καὶ ὑπαρχόντων [11] 3.
ὑμῖν τούτων ἀμείνοσιν εἶναι [12] καὶ ἐνδοξοτέροις, βρα-
χὺν χρόνον ἀνασχόμενοι τὰ ὅπλα τῶν πολεμίων,
μακρὰν δόξαν καταστήσεσθε ἀρετῆς εἰς τὸν ἅπαν-
τα χρόνον· καὶ ἀναμνήσετε πάντας τοὺς ἀνθρώ-
πους, ὅτι ὑμεῖς ἐκείνων τῶν ἀνδρῶν ἐστὲ παῖδες, οἵ 6.
ποτε ἀποβάντας τοὺς βαρβάρους τῆς ὑμετέρας εἰς
Μαραθῶνα, αὐτοβοεὶ νικήσαντες, πολλὰς μυριά-
δας ἀνθρώπων ἐξέβαλον ἐκ τῆς γῆς, τοὺς δ' ἀπέ-
κτειναν, οὐ περιϊδόντες οὔτ' εἴ τις αὐτοῖς ἔμελλεν ἐκ
τῆς Πελοποννήσου βοήθεια ἥξειν, οὔτ' [13] εἰ ὀλίγοι 9.
πολ-

9. ὑμετέραν] imo vero ὑμῶν. neque hoc, quod vos ignauos atque imbelles habeant.

10. τοῦτο] ſic dedi, auctore Stephano, pro vulgari τούτων.

11. ὑπαρχόντων] ſubaudi φίλων καὶ συμμάχων.

12. ἀμείνοσιν εἶναι] interpone ἐστὶν, et ſubaudi ὑμῖν. vobis licet eſſe potioribus.

13. οὔτ' εἰ] interponendum videtur ὀῤῥωδοῦντες, aut ἐννοηθέντες, vel tale quid. nam profecto περιϊδόντες e praemiſſis huc pertrahi nequit. quod ibi ſignificat *exſpectantes, praeſtolantes.* hic autem ſignificatio *recogitantes, reputantes ſecum, penſitantes* conuenit. Sed erunt, qui Syneſin mihi opponent, quos ſenſu ſuo frui ſinam, et figura ſua delectari.

πολλοῖς μαχοῦνται, ἀλλὰ τῇ σφετέρᾳ αὐτῶν ἀρετῇ πιστεύσαντες, συμβαλόντες ἐνίκησαν· τοῦτο [14] δὲ, Πλαταιᾶσι μετὰ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων ταὐτὰ
12. φρονούντων, ἐνίκων μαχόμενοι. ἐνίκησαν δὲ καὶ ἐπ' Ἀρτεμισίῳ τῆς Εὐβοίας ναυμαχοῦντες, καὶ πρὸ Σαλαμῖνος· ὥστε εἰς τόδε ἡμέρας σωτῆρες [15] τῆς Ἑλλάδος ὀνομάζεσθαι. πολλοὺς δὲ καὶ ἄλλους ἀγῶνας καὶ καλοὺς ἠγωνίσαντο οἱ ὑμέτεροι πατέρες, ὧν τῆς
15. νίκης τῶν ἄθλων [16]. ὅροι πεπήγασι, πολλῶν ἡμερῶν πλοῦν ἀπὸ τῆς ὑμετέρας πόλεως μεγάλοι, ὑπακούουσαι τοῦ ὑμετέρου κήρυκος. εὐξάμενοι οὖν τοῖς θεοῖς

τοῖς

14. τοῦτο δὲ] non praecedit τοῦτο μὲν, ſed ſolummodo ποτε verſu 6. cui ποτε hoc τοῦτο δὲ reſpondet, modo loquendi rariuſculò. Aut lege μετὰ τοῦτο.

15. σωτῆρες] malim σωτῆρας in accuſatiuo. ſubauditur enim αὐτοὺς.

16. ὧν τῆς νίκης τῶν ἄθλων] idem eſt, ac ſi dixiſſet ἐν οἷς ἀγῶσιν οὓς ἐνίκησαν ἄθλους, τούτων ὅροι — Appellat autem ὅρους hic loci *pignora*, reſpiciens ad illos ὅρους ſeu palos, qui figebantur in fundis vel ad domos oppigneratas, quas vendere non liceret. His cum palis comparat oppida in memoriam victoriarum ab Athenienſibus partarum condita. Quemadmodum hae domus, et hi fundi, qui eiusmodi palis velut obſignati ſunt, creditoribus eripi nequeunt, quibus oppignerati ſunt, donec ipſis de aere mutuo credito ſatisfactum fuerit, ita quoque ſunt haec oppida notae quaedam publicae, teſtantes, illas victorias, quarum ad memoriam conſeruandam et propagandam illa condita et veluti fixa fuerint, Athenienſium eſſe proprias, aliique nemini ius earum competere.

τοῖς Ὀλυμπίοις, οἳ ἡμῖν κατὰ τὸ εἰκὸς πλέον νέμου-
σιν, ἢ τοῖς πολεμίοις, εὐχῇ [17] συμβάλλωμεν λη-
σταῖς ἀνδράσι. θαῤῥεῖτε δὲ, * ὡς, ἴσα νεμόντων [18] 18.
τῶν θεῶν, εὖ ἀγωνιεῖσθε. τὰ ἱερὰ καλὰ [19] καὶ τὸ δί-
καιον ὑμῖν μὲν θαῤῥεῖν παρέξει, ἐκείνοις δὲ, δεδιέ-
ναι. ἃ δὲ μάλιστα ἄνδρας νέους παροξύνει, ὑμῶν αὐ-
τῶν ἀκούσατε, πόλεώς τε μέγεθος, καὶ εὐδαιμο-
νίας καὶ δόξης, ἣν ἕκαστος παρ' ἑαυτῷ ἔχει. ἅ τε 21.
νέοις ἀνδράσιν ἡλικίας δὲ [20] ἀθύρματα, παῖδες
καλοὶ καὶ γυναῖκες, καὶ γυμνάσια καὶ κυνηγέσια [21],

ὧν ὑ-

17. εὐχῇ] imo vero ἀγαθῇ τύχῃ. v. verſu pen. niſi εὐχῇ eſt *cum congratulatione*, vt in re votis multum expetita.

18. ὡς ἴσα νεμόντων] confidite fore, vt, dii ſi ſint aequi (ſed dii aequi ſunt) proſpere dimicetis. ſic dedi de meo, pro vulgari καὶ εἰς ἃ νεμόντων. Siglas alteram καὶ, alteram ὡς ſignificantes in codicibus mſtis, ita eſſe inter ſe ſimiles, vt facile permutentur a minus cautis minusque peritis, res nota eſt.

19. τὰ ἱερὰ] malim ſic legi, τὰ γὰρ ἱερὰ, καλὰ ὄντα, [vel γεγονότα] καὶ τὸ δίκ. exta enim, vel ſacra, cum fauſta nobis et auſpicata ſint, [vel cum perlitauerimus] et ius atque fas, quod nobiſcum eſt, fiduciam vobis praebebunt.

20. ἡλικίας δὲ ἀθύρματα] pro media voce malim οἷον *quaſi*. et ſubaudi ἐστὶν. quae iuuentutis quaedam quaſi ſunt oblectamenta.

21. κυνηγέσια] ſubaudi a communi e praemiſſis, ταῦτα ὑμῶν αὐτῶν ἀκούσατε. a me iſta commemorari et vobis ad animum reuocari, ne exſpectate, ſed ipſimet animis veſtris ſubiicite.

*ὧν ὑμεῖς* [22] *τῇ μεγάλῃ ἐλευθερίᾳ πλεῖστά τε καὶ κάλλιστα ἀπολαύετε* [23]. *περὶ ὧν μαχεῖσθε νυνὶ, ὑ-*
4. *μετέρων ὄντων. περιττὸν ἀνδράσιν οἷς ταῦτα σπάνια* [24]. *παρακελευσάμενοι οὖν ὑμῖν αὐτοῖς, ἀνὴρ ἀνδρὶ, καὶ δημότης δημότῃ* [25], *καὶ Φυλέτης Φυλέτῃ, χρῆσθε τύχῃ ἀγαθῇ, ἐπειδὰν ἡγῆταί τις ἐπὶ τοὺς πολεμίους.*

22. *ὧν ὑμεῖς*] videtur ſic leg. *ὧν ὑμεῖς πάντων μετὰ τῆς ἐλευθερίας* — quorum omnium fructus, cum libertate, [h. e. ſi liberi ſitis, libertatemque ſi tueamini] abundantiſſimeque et florentiſſime percipietis. nam *πλεῖστα* et *κάλλιστα* h. l. accipienda ſunt aduerbialiter; aut alias leg. ſit *πλείστων* et *καλλίστων*. quod minus videtur neceſſe eſſe. Vel *τούτων ὑμεῖς αὐτοὶ μετὰ τῆς ἐλ.* — *ἀπολαύσετε.*

23. *ἀπολαύετε*] malim *ἀπολαύσετε.*

24. *σπάνια. παρακελευσάμενοι*] interpone *παρακελεύεσθαι*. Superuacaneum fuerit, fortes viros, quibus iſta cara ſint, magnique fiant, multis cohortari. Quare cohortamini voſmet ipſi. *σπάνια* h. l. accipio pro *ἀγαπητὰ καὶ πολυτίμητα καὶ περισπούδαστα*. Canterus haec quinque vocabula *περιττὸν ἀνδράσιν οἷς ταῦτα σπάνια* cenſebat amputanda, vt ſuperuacanea, et a ſcholiaſta quopiam adſuta. in quo multum falſus fuit. Bonorum auctorum ecquid ſupererit, ſi nobis ſumamus in eos ad hunc modum graſſari?

25. *δημότης δημότῃ*] poſterius vocabulum, quo vulgatae carent, auctoribus Stephano et Cantero addidi.

ΗΡΩΔΟΥ

# ΗΡΩΔΟΥ ΛΟΓΟΣ
## ΠΕΡΙ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ.

Δι' ὅ, τι ἀνάγκη λέγειν καὶ τηλικοῖσδε καὶ 36
πολὺ νεωτέροις περὶ τοῦ παρόντος πράγμα-
τος, ἔχω λέξαι· δι' ὅ, τι δὲ εἰκός ἐστι σιωπᾶν, ἔ-
χοντα λέγειν, οὔτε παρ' ἄλλων δύναμαι μαθεῖν, οὔ-
τε αὐτὸς ἐξευρίσκω. περὶ μὲν γὰρ ἑτέρου πράγμα- 39
τος ἔχοι τις ἂν ἐγκαλεῖν τοῖς λέγουσι ματαιότητα
ἢ πολυπραγμοσύνην, αἰτιασάμενος ἐπίστασθαι [1]
τὰ παρόντα πράγματα· τὰ δὲ εἰς τὸν πόλεμον ἀν-
ήκοντα, πᾶσι μὲν ἐστιν ἐν κοινῷ, μάλιστα δὲ ἀναγ- 42
καῖον καὶ προσῆκον ταῖσδε ταῖς ἡλικίαις [2], ἐπίστα-
σθαι περὶ αὐτῶν καὶ λέγειν [3]. οἷς γὰρ ὁ κίνδυνος οἰ-

κειότα-

Argumentum huic orationi Canterus praeſcripſit hoc. [Cum Peloponneſii ac Lacedaemonii bellum cum Archelao, Macedoniae rege, gererent, et Thebanorum ſocietatem expeterent, hos ad eam capeſſendam hortatur.]

1. ἐπίστασθαι] imo vero οὐκ ἐπίστασθαι vel οὐ καλῶς ἐπ. ſubaudi αὐτοὺς.

2. ταῖσδε ταῖς ἡλικίαις] id eſt τῇδε τῇ ἡλικίᾳ, ἐν ᾗ νῦν ἐγὼ διάγω.

3. περὶ αὐτῶν καὶ λέγειν] id eſt οὐ μόνον εἰδέναι ταῦτα καὶ ἀσκεῖν, ἀλλὰ καὶ λέγειν περὶ αὐτῶν ἐπίστασθαι. An potius hoc voluit καὶ περὶ αὐτῶν ἐπίστασθαι λέγειν, ὡς περὶ ἄλλων τινῶν πραγμάτων.

κειότατος γίνεται, τούτοις ἀναγκαῖόν ἐστι μάλιστα
μέλειν [4]· οἷς δὲ μέλειν ἐπιτέτακται, * τούτους [5] εἰ-
κὸς ἐξευρίσκειν [6] μάλιστα. τοῦ μὲν οὖν λέγειν πολλὰς
175.1. ἀνάγκας εὑρίσκω, τοῦ δὲ σιωπᾶν οὐδεμίαν ὁρῶ συγ-
γνώμην. ἐγὼ γὰρ ἐβουλόμην μὲν ὑμᾶς αὐτοὺς τῶν
ὑμετέρων ἀγαθῶν αἰτίους εἶναι μετὰ τῶν θεῶν· εἰ
3. δὲ τοῦτο διατρίβετε, καὶ δι' ἄλλους εὖ πράττειν ἡδύ,
δοκεῖ δή μοι θεῶν τινος ἐπιμελείᾳ γίνεσθαι τὸ γινό-
μενον. ἃ μὲν γὰρ ὑμᾶς ἐχρῆν παρασκευάσασθαι χρή-
μασι πειθόντας, καὶ τοῖς σώμασι κινδυνεύοντας,
ταῦτα πάνθ' ὑμῖν ἡ τύχη ἄνευ πόνου καὶ χρημά-
6. των συνέπραξεν· ὥστε τοὺς ὑμετέρους ἐχθροὺς ἑκόν-
τας ὑμῖν δίκην δοῦναι. πρῶτον μὲν οὖν, ὡς ἀγαθόν
ἐστι πείθεσθαι τοῖς ἐπαγγελλομένοις πόλεμον, τοῦθ'
ὑμᾶς διδάξω· δεύτερον δ', ὡς ἀναγκαῖον. ἡμεῖς μὲν
γὰρ ἐπιστάμεθα γινώσκειν [7] τὰ φύσει πολέμια τῇ-
9. δε τῇ χώρᾳ, προγινώσκοντές τ' [8] ἂν [9] πρὶν πα-
θεῖν εὐλαβούμεθα [10]· τὰ μὲν ἐκείνων, ἀσθενῆ καθ-

ιστάν-

4. μέλειν] ſubaudi αὐτοῦ.

5. τούτους] ſic dedi de meo, in accuſat. pro vulgari τούτοις in datiuo.

6. ἐξευρίσκειν] ſcil. τὰς πρὸς αὐτὸν μηχανάς.

7. ad γινώσκειν addendum videtur δεῖν.

8. τ'] malim δ'.

9. ἂν bene habere videtur, tametſi Stephano diſplicuit, αὐτὰ ſubſtituenti.

10. εὐλαβούμεθα] malim εὐλαβοίμεθα in optatiuo, quod idem eſt, ac ſi dixiſſet ὀρθῶς εὐλαβοίμεθα recte fecerimus, ſi cauerimus· ob praemiſſum ἂν optatiuus hic melius conueniat, quam indicatiuus.

ἱστάντες ἐκ παντὸς τρόπου, τὰ δ' ἡμέτερα αὐτῶν
κρείσσονα [11], γινώσκοντες, ὅτι τὸ φύσει πολέμιον
τῷ μὴ δύνασθαι κακὰ δρᾷν, ἡσυχίαν ἄγει. νῦν δὲ
τὴν ἡμετέραν διδασκαλίαν [12] ἐκ τῶν συμφορῶν ἐπι- 12.
στάμεθα, τὸν ἄνδρα [13] τοῦτον οὐδέποθ' ὑμῖν φίλον
ἐσόμενον, οὐδὲ διαλλαγὴν ἐσομένην ἐκείνῳ πρὸς ὑμᾶς.
οὐ γὰρ ἀδικούμενος ὑφ' ὑμῶν, ἀλλ' ἀδικεῖν βουλόμε-
νος, ἐχθρὸς ὑμῖν ἐστιν. ἔχει μέν γε ἣν ἡμῖν οἱ πα-
τέρες κτησάμενοι παρέδωκαν, ἣν διὰ μὲν τὴν ἡμε- 15.
τέραν ἀσθένειαν ἕξει, διὰ δὲ δύναμιν [14] ἄκων ἀπο-
δώσει. μία μὲν αὕτη πρόφασις αὐτῷ κακονοίας
πρὸς ὑμᾶς· ἔπειτα δὲ, ὅτι ταῖς μὲν Ἑλλήνων πό-
λεσιν ἱκανόν ἐστι τὴν αὐτῶν δύναμιν διασῶσαι τοῖς
ἐπιγιγνομένοις· τοῖς δὲ τυράννοις ταῦτ' οὐκ ἀπόχρη 18.
μόνον [15], ἀλλὰ προσκαταστρέψασθαι δέονται τοὺς
πλουσιωτάτους [16] ἀεί. ἡμεῖς μὲν οὖν δοκοῦμεν [17] οὔτ'
αὐτοὶ ῥᾳδίως ἂν τοῦτο παθεῖν [18], ἄλλοις τε ἐμπο-

δὼν

11. *κρείσσονα* —] loci huius emendatio debetur Stephano. nam vulgatae ſic dant. *κρεῖσσον ἀναγινώσκοντες* et *τὸ μὴ δύνασθαι*.

12. poſt *διδασκαλίαν* deeſt *φθάσαντες*. nouimus, prius, quam ego ad iſtaec docendum ſurgerem, malis noſtris docti.

13. *τὸν ἄνδρα τοῦτον*] Archelaum.

14. *δύναμιν*] malim *τὴν δύναμιν*. ſcil. *τὴν ἡμετέραν*.

15. *μόνον*] malim *μόνοις*. vt ad *τυράννοις* referatur.

16. *πλουσιωτάτους*] num *πλησιεστάτους*. maxime vicinos. v. p. 177. 19.

17. *δοκοῦμεν*] ſcil. *αὐτῷ*.

18. *τοῦτο παθεῖν*] ſcil. *τὸ καταστραφῆναι ὑπ' αὐτοῦ*.

δῶν γενέσθαι[19]. διὰ ταῦθ' ἡμῖν ἐκεῖνος ἄχθεται,
21. βουλόμενος σφάλλεσθαι τὰς ἐλπίδας τῶν ἡμῖν πι-
στευόντων. ἀπὸ μιᾶς οὖν τέχνης ὁρμώμενος, ἡμῶν τε
κρατήσειν οἴεται, καὶ τούτων, ὧν δι' ἡμᾶς οὐκ ἄρ-
ξει. ταῦτα δὲ πρότερον ἐξῆν εἰκάζειν ἡμῖν, νῦν δὲ
σαφῶς γινώσκειν, ἔργῳ πάσχοντας. ᾧ γὰρ ἁλί-
24. σκεται μάλιστα καὶ πόλις καὶ χώρα, τοῦτο τὸ χω-
ρίον[20] οὐκ ἔλαθεν αὐτὸν, ἰδόντα στασιάζοντας ἡ-
μᾶς αὐτούς[21]· ἀλλὰ μετὰ τῶν ὀλίγων * ἐπὶ τοὺς[22]
πάντας οὐκ ὤκνησεν ἐλθεῖν. ἠπίστατο γὰρ ἐλθὼν[23],
ὅτι τοῖς πολλοῖς μὲν ἐπιχειρήσας, οὐδὲν ἂν ἔπρα-
27. ξεν ὧν ἐβούλετο· (τοὺς γὰρ ἀσθενεστέρους[24] συγκα-
ταπολεμήσας, οὐκ ἄρξειν τῶν πλειόνων ἔμελλεν.
ἱκανοὶ γὰρ ἦσαν[25] ἂν αὐτὸν ἀμύνασθαι) εἰ δὲ τοὺς
πολλοὺς μετὰ[26] τῶν ὀλίγων καταστρέψαιτο, ῥᾳ-



19. γενέσθαι] ſcil. τοῦ τοῦτο συμβαίνειν αὐτοῖς.

20. χωρίον] metaphorice accipiendum eſt h. l. pro ἀφορμὴν καὶ μηχανὴν. ſignificat diſcordiam ciuilem.

21. ἡμᾶς αὐτοὺς] num ἡμᾶς αὐτοῖς, id eſt ἡμῖν αὐτοῖς. an ἡμᾶς πρὸς αὐτοὺς id eſt πρὸς ἡμᾶς αὐτούς.

22. ἐπὶ τοὺς πάντας] ſic dedi de meo, pro vulgari ἐπὶ τούτους πάντας.

23. ἐλθὼν] imo vero μόνος ἐλθών. Solus ſi venerit Thebas ad ortum, ſine factione optimatum. Verum praeterea quoque duo haec vocabula μόνος ἐλθὼν non ſuo ſtant loco, ſed collocanda ſunt pone ἐπιχειρήσας.

24. ἀσθενεστέρους] optimates.

25. ἦσαν] ſcil. optimates cum plebe conſociati.

26. μετὰ τῶν ὀλίγων] non ſic debet accipi τοὺς

δίως ἁπάντων ᾤετο κρατήσειν. οὕτω μὲν αὐτὸς βού-
λεσθαι πέφυκεν ἡμᾶς στασιάζειν. εἰ δ' αὐτῷ ταῦ- 30.
τα συμφέρει, καὶ πράσσειν [27] οἴεσθε αὐτόν. τὸ δ'
ἐκείνου συμφέρον, ὅσον ἡμῖν κακόν ἐστιν, ἀθρήσετε,
πρὸς τὸ μέγιστον τῶν ἄλλων [28] ἀντιθέντες. ὁμολο-
γεῖται γὰρ πόλεμος τῶν ἄλλων κακῶν τοσούτῳ [29]
μέγιστον εἶναι, ὅσωπερ εἰρήνη τῶν ἀγαθῶν. ἴσῳ 33.
μέντοι μεγέθει τὸν πόλεμον ἡ στάσις ὑπερβάλλει,
ὅσῳπερ ὁ πόλεμος τὴν εἰρήνην. ἐν μὲν γὰρ τῷ ξενι-
κῷ [30] πολέμῳ, τὴν πατρίδα σώζοντες ἀποθνήσκου-
σιν· ἐν δὲ τῷ πολιτικῷ, διαφθείροντες ἑαυτοὺς, ὥσ-
τε μήτε [31] τοὺς ἀποκτείναντας, εὐδοκιμεῖν. ἄλλοις 36.
μὲν γὰρ πολεμοῦντες, πολεμοῦμεν [32] ὑπὲρ τῶν φί-
λων·

πολλοὺς σύναμα καὶ τοὺς ὀλίγους, ſed ita, ac ſi dixiſſet τοὺς πολλοὺς διὰ τῶν ὀλίγων, ἔχων τοὺς ὀλίγους μεθ' ἑαυτοῦ.

27. πράσσειν] H. Stephanus ſuffectum it πράξειν in futuro.

28. πρὸς τὸ μέγιστον τῶν ἄλλων] ſubaudi κακῶν. comparantes eo cum malo, quod reliquorum malorum eſt peſſimum.

29. τοσούτῳ] ſic dedi auctore Stephano pro vulgari τοσούτων.

30. ξενικῷ] id eſt ὃς πολεμεῖται πρὸς ἐχθροὺς ξένους, ἀλλοτριόχθονας.

31. μήτε] imo vero μηδὲ. ne occiſores quidem, (nedum occiſi,) aut ſi vulgatam h. l. tenebimus, addendum erit μήτε τοὺς ἀναιρεθέντας, vel μήτε τοὺς πεσόντας, vel ſimile quid.

32. πολεμοῦμεν] imo vero πολεμοῦσιν in tertia pluralis.

λων· καὶ τοὺς μὲν ἀλλοτρίους νικῶντες, ἑταίρους κτῶν-
ται φίλους· ὅταν δὲ [33] τοὺς οἰκείους, ἀποστεροῦνται
καὶ τῶν ὑπαρχόντων. ἁρπαγὴν δὲ χώρας καὶ χρη-
39. μάτων φθορὰν [34], ὅσην δύνανται [35] πολὺς ἀριθ-
μὸς [36] καθέστακεν ἐξηγήσασθαι. καὶ τούτων οὐδ'
ἀπαλλαγῆναι ῥᾴδιον, ἐπειδὰν ἄρξηταί τις· τὸν
διάλογον [37] γὰρ οὐκ ἔστιν εὑρεῖν. οἱ γὰρ πλησίον οἰ-
κοῦντες οὐκ ἄχθονται στασιαζόντων τῶν πλησίον. οἱ
42. μὲν ἀσθενέστεροι, ὅπως ἂν μὴ ἄρχωνται· οἱ δ' ὅ-
μοιοι τὴν δύναμιν, ὅπως ἂν κρείσσονες γένωνται. οἱ
δ' ἰσχυροὶ, ὅπως ἂν ῥᾳδιέστερον [38] ἄρχωσι. καὶ τού-

 των

33. ὅταν δὲ] aut addendum eſt νικῶσι, aut. leg. νικῶντες δέ.

34. ἁρπαγὴν δὲ χώρας καὶ χρημάτων φθορὰν] quid ni potius tranſpoſitis vocabulis ἁρπαγὴν δὲ χρημάτων, καὶ χώρας φθοράν.

35. ὅσην δύνανται] interponendum videtur αἱ στάσεις. bella ciuilia quantas afferre valeant et rerum rapinas, et ſoli deuaſtationes.

36. ἀριθμὸς] ſuſpicabar aliquando leg. eſſe ἂρ' ἆθλος *arduum ſit certamen.* Nunc tamen malim vulgatae acquieſcere, et v. ἀριθμὸς accipere pro copia, vel turba rerum enumerandarum. idem quod ὄχλος.

37. τὸν διάλογον] Aut τὸν διαλλακτὴν aut τὴν διαλλαγὴν leg. eſſe viſum fuit Stephano. Palmerium quoque ſuſpicio in priorem illam rationem detulit. mihi neutra placet, ſed διὰ λόγων leg. eſſe. verum tum deerit poſt οὐκ ἔστιν εὑρεῖν aliquod vocab. e. c. διαλλακτήν. Inuenire enim non eſt reſtauratorem gratiae, qui animos infenſos oratione reconciliet.

38. ῥᾳδιέστερον] Neſcio an forma haec, praeter

των οὐκ οἶδ᾽, ὅ, τι δεῖ σημεῖον ἄλλοθεν λαβεῖν. ἡμεῖς γὰρ τοῖς ἄλλοις σημεῖον ἐσμέν. χώραν γὰρ τῶν 176.1.
Ἑλλήνων ἔχοντες πλείστην, καὶ πλεῖστα δυναμένην παρέχειν οὐ μόνον τοῖς ἐνοικοῦσιν, ἀλλὰ καὶ τοῖς παροίκοις, οὐ φαινόμεθα πλουσιώτεροι τῶν παρ᾽ ἡμῶν ἐξαγομένων [39] ὄντες. ἐκεῖνοι μὲν γὰρ ἑαυτοῖς 3.
κατατίθενται τὰ παραγινόμενα [40], ἡμεῖς δ᾽ εἰς τοὺς ἀλλοτρίους ἀναλίσκομεν· τὰ κοινὰ μὲν, ἴδια ποιοῦντες· τὰ δὲ τῶν ἰδιωτῶν, κοινά. καίτοι πῶς οὐ δεινόν ἐστι τούτους κοινῇ τρέφειν, οἳ τὴν πόλιν οὐ κοινὴν [41] ἡμῖν παρέχουσι; πρὸς τούτοις τε γῆν ἔχοντες 6.
εὐφυε-

h. l., alibi nusquam occurrat. cur non ζῷον dixit, vt reliqui omnes.

39. τῶν παρ᾽ ἡμῶν ἐξαγομένων] quaeritur, ſitne maſculini generis, an neutrius. ſi prius probamus, bene habebit h. l. vulgata et ſententia erit, *quam ii, qui ſibi neceſſaria a nobis petunt et e ſolo noſtro aliorſum exportant.* οἱ ἐξαγόμενοι erunt tum οἱ ἔμποροι, et particip. verbi medii, non paſſiui. Sin autem τὰ ἐξαγόμενα h. l. ſunt res et merces exportabiles, in paſſiuo, tum leg. erit πλουσιώτεροι ἀπὸ τῶν παρ᾽ ἡμῶν ἐξαγομένων. *opulentiores a mercimoniis rerum, quae e noſtro ſolo exportantur.*

40. τὰ παραγινόμενα] malim τὰ περιγιν. res, annonas, fructus, a cultura ſoli aliarumque artium exercitatione partos, et vltra ipſorum neceſſitudines redundantes, *den Ueberſchuſs von ihrer Nothdurft.* illas copias ipſi ſibi reſeruant ad futuros vſus, cum tempus venit, quo illis indigeant.

41. οὐ τὴν πόλιν ἡμῖν κοινὴν παρέχουσιν] h. e. milites mercenarios, alienigenas, non eadem nobiſcum

*εὐφυεστάτην ἀμύνεσθαι τοὺς ἐπιόντας, καὶ τὸ σύμμαχον ἐγγενὲς παρεχομένην καὶ ἵππους, οὐχ ὅπως διακλύομεν* [42] *τοὺς βουλομένους ἀδικεῖν, ἀλλ' ἐπαγόμεθα τοὺς ἀμυνοῦντας, μισθῷ πείθοντες, καὶ*
9. *φυλασσόμεθα ξένους· καὶ καταφρονεῖται μὲν ἡ δύναμις τῆς χώρας, καταγελώμεθα δ' αὐτοί. τούτων πάντων καὶ ἑτέρων πολλῶν τὸν αἴτιον αὐτοὶ παρόντες θεάσασθε* [43]*, τοιαύτην ἐπίδειξιν ἐπιδείξαντα* [44] *πᾶσιν, οἵαν οὐδεὶς οὕτω σκληρὸς οὐδὲ μισάνθρωπός*
12. *ἐστιν, ὅστις ἀδάκρυτος ἂν διηγήσαιτο. τί γὰρ οὐκ ἐγένετο τῶν μεγίστων κακῶν; οὐ παῖδες καὶ γυναῖκες, καὶ πατέρες γέροντες καὶ μητέρες, θεωροὶ κατέστησαν ἀποθνησκόντων, οἱ μέν, πατέρων, αἱ δ' ἀνδρῶν, αἱ δέ, παίδων; αἱ μέν, ἐν ταῖς αὐτῶν χερσὶ τελευτώντων*
15. *τῶν τὸν βίον, αἱ δ' ἐν τοῖς πολεμίοις* [45] *διαφθειρομένων;*



patria vtentes, qui ſuam ſibi propriam habent patriam, a qua nos excluſi ſumus. Paulo poſt appellat *οὐκ ἐγγενὲς σύμμαχον*.

42. *διακλύομεν*] num *διὰ τούτων κωλύομεν* aut *διὰ τούτων κολούομεν*. per hos [milites indigenas, pedeſtrisque et equeſtris militiae, domi natos] compeſcimus, aut caſtigamus graſſatores.

43. *παρόντες θεάσασθε*] num *παρόντα θεᾶσθε*. vt *παρόντα* ad *τὸν αἴτιον* referatur. eum, qui cauſa mali eſt, praeſentem [id eſt coram] cernitis.

44. *ἐπιδείξαντα*] haud eſt praetereundum ſilentio, ſed annotandum, raro modo dici *ἐπιδείξαντα*, pro *ἐπιδειξάμενον*. nam in hoc ſignificatu non actiuum huius verbi, ſed medium vſurpatur.

45. *πολεμίοις*] malim *ἐν ταῖς πολεμίων*.

μένων; οἰκίας δὲ κατασκαπτομένας [46], καὶ χρήματα διαρπαζόμενα; καὶ (τὸ πάντων δεινότατον) ὁπότε τύχοι τῶν αὐτῶν ἱερῶν κοινωνῶν ὁ ταῦτα δρῶν, καὶ τῆς αὐτῆς φυλῆς ὤν, ᾧ προσῆκον [47] ἐπαμῦναι, κατά γε νόμον, ἀλλὰ μὴ παρανόμως ἀπο- 18.
λέσαι; ὅτε [48] καὶ τοῖς γέρουσιν ἐφάνη συμφορὰ τὸ γῆρας, καὶ τοῖς ὀρφανοῖς ὡσαύτως [49]. καὶ τούτων τὸν αἴτιον πῶς οὐ χρὴ κακῶς δρᾷν, δυναμένους γε; ἀμυνομένους μὲν ὧν ὑπῆρξε, τιμωροῦντας δὲ τοῖς ἀποθανοῦσιν, οἰκτείροντας δὲ τοὺς ἀποστερηθέντας [50]. 21.
οὐ γὰρ μόνον τοσοῦτον [51] ἀγαθόν ἐστιν, ὅτι τῶν παροιχομένων ληψόμεθα δίκην, ἀλλ' ὅτι παράδειγμα [52] τοῦτο δείξαντες, ἀποδιδάξομεν τοὺς ἄλλους μὴ νομίζειν εὕρημα τὴν ἡμετέραν διαφοράν, μηδὲ μεθ' ἡ-

μῶν

46. *οἰκίας δὲ κατασκαπτομένας*] pendet hic accuſatiuus, fulcro carens. num ergo *ἐθεάσασθε* deeſt, aut *τὶς οὐκ εἶδεν*, vel tale quid. Aut nominatiui ſunt ſubſtituendi.

47. *προσῆκον*] malim in imperfecto *προσῆκεν*.

48. *ὅτε*] num *τότε*.

49. ad *ὡσαύτως* adde *ἡ ὀρφανία*. ſed claudicat comparatio. Senium non ſemper eſt malum. orbitas autem pupillorum eſtne vnquam non calamitoſa, etiam tempore pacis publicae?

50. *ἀποστερηθέντας*] liberis puta patribusque.

51. *τοσοῦτον ἀγαθόν ἐστι*] *τοσοῦτον* non cohaeret cum *ἀγαθὸν*, ſed ſtat per ſe, quaſi aduerbialiter. *hactenus*, vel *tantiſper*. Idem eſt, ac ſi planius ſic dixiſſet. *τὸ γὰρ κακῶς δρᾷν τὸν αἴτιον τούτων οὐ κατὰ τοσοῦτον μόνον ἐστὶν ἀγαθόν.*

52. *ἀλλ' ὅτι παράδειγμα*] malim *ἀλλ' ὅτι καὶ παρ-*

μῶν ἐπιβȣλεύειν ἡμῖν. ἐὰν δὲ τȣ̃το γένηται, πολλὰς ἐλπίδας ἔχω μηδὲ ςασιάσειν ἡμᾶς, ὅταν ἐπίκȣροι μηδαμόθεν ἴωσι [53] τοῖς ἐπιβȣλεύȣσιν. ȣ̃τω μὲν ȣ̃ν ἀγαθόν ἐςιν ἡμῖν ἐθελοντὰς [54] ὁμολογῆσαι συμπολεμεῖν τοῖς παρακαλȣ̃σιν. ὡς δ' ἀναγκαῖόν ἐςιν, ἐκ τῶν ἐπιλοίπων χρὴ σκοπεῖν. Ἀρχέλαος γὰρ ȣ̃τ' ἐπὶ Πελοποννησίȣς ἦλθε μετὰ Ἀθηναίων, ȣ̃τε διὰ τῆς χώρας [55] ἰέναι βȣλομένȣς ἔπαυσεν, ȣ̃τε χρήματα παρέσχεν ἐπὶ τȣ́τοις [56], ȣ̓δὲ ἔςι πρόφασις τῆς ἔχθρας, πλὴν ὅτι ȣ̓κ ἤθελε συμπολεμεῖν αὐτοῖς πρὸς Ἀθηναίȣς, ἀλλ' ἡσυχίαν ἦγεν. ἐπειδὴ τοίνυν τοῖς Πελοποννησίοις ἱκανὴ πρόφασίς [57] ἐςι πολεμίȣς νομίζειν τȣ̀ς μὴ πολεμήσαντας αὐτοῖς, εὐλαβηθῶμεν, ὅπως μὴ διὰ τὴν αὐτὴν πρόφασιν ἡμῖν πολεμήσωσι, εἰ παρακαλȣ́μενοι μὴ βȣλησόμεθα συμ-

C 5 θαι συμ-

53. ἴωσι τοῖς ἐπιβȣλεύȣσιν] id eſt ἥκωσι, vel ἴωσι πρὸς τȣ̀ς ἐπιβȣλεύοντας.

54. ἐθελοντὰς] ſic dedi arbitratu meo, mutato accentu, pro vulgari ἐθέλοντας. nam eſt a nominatiuo ἐθελοντὴς, non ab ἐθέλων.

55. τῆς χώρας] ſubaudi τῆς ἑαυτȣ̃. neque Peloponneſiis tranſitum per ſuos fines denegauit, ſiue ſe iis non oppoſuit, Athenienſes in Cherrhoneſo et Thracia inuadentibus.

56. παρέσχεν] Athenienſibus puta. ἐπὶ τȣ́τους aduerſus hos, Peloponneſios. ad quos etiam proximum αὐτοῖς refertur.

57. ἱκανὴ πρόφασις] ſubaudi τȣ̃ πολεμεῖν. proximum νομίζειν accipi debet pro τὸ νομίζειν. quamquam neſcio, an leg. ſit τὸ πολεμίȣς νομίζειν τȣ̀ς μὴ συμπολεμ.

θαι συμπολεμεῖν μετὰ Πελοποννησίων. οὐ γὰρ ἠδικεῖτο ὑπὸ Ἀθηναίων οὐδέν [58]. ἡμῖν δὲ δὴ τίς λόγος ὑπολείπεται; πότερον, ὡς οὐκ ἀδικούμεθα; διδάξομεν [59] αὐτοὺς ταὐτὰ δρᾷν, ἅπερ ἐκεῖνος; οὐ γὰρ ἄδικον [60], εἴπερ ὁ τάδε δράσας οὐκ ἀδικεῖ. ἀλλ᾽ ἀ- 36.
δικεῖσθαι μὲν φήσομεν, ἀμύνεσθαι δ᾽ οὐ βουλόμεθα;

58. οὐ γὰρ ἠδικεῖτο ὑπὸ Ἀθηναίων οὐδὲν] nimis abruptus διάλογος videtur paraphraſi explicandus eſſe. Occurrat mihi aliquis nunc, recte aiens Archelaum feciſſe, arma ſua cum armis Peloponneſiorum conſociare recuſantem aduerſus Athenienſes, a quibus nil quicquam laeſus fuiſſet. Verum huiuſmodi excuſatio a cauſa noſtra abhorret. Inuitamur ad ſocietatem belli cum Peloponneſiis ineundam, aduerſus Archelaum. Recuſabimusne? ecquid tandem praetexentes? num hoc, iniurias ab Archelao nobis nullas oblatas eſſe? Hac quidem oratione vtentes, planum faciemus omnibus, homines nos eſſe ignauos, imbelles, degeneres, qui nullam non iniuriam inulto perferant. Quo quid fiet? Hoc nempe, acuemus Peloponneſiorum erga nos inſolentiam. Docebimus eos eadem omnia in nos expromere exempla ſuperbiae et crudelitatis, quibus Archelaus capitibus noſtris illuſit.

59. ἀδικούμεθα διδάξομεν] diſtinxi haec, ſigno interrogationis interponendo. Alius, breuitatem minus affectans, ſaltim ἀλλ᾽ οὕτω γε interpoſuiſſet. E proximo ταῦτα effeci ταὐτά.

60. οὐ γὰρ ἄδικον] ſubaudi ἐστὶν οὐδὲν nulla eſt iniuſtitia in vniuerſa rerum natura, ſi Archelaus crimine iniuſtitiae vacat. Suſpicabar aliquando de ἄδικος, aut ἀδικῶν. nemo iniuſtus eſt, ſi Archelaus non eſt.

ϑαι; πολλὴν ἄρα δειλίαν * ἐμποιήσομεν[61] τοῖς
βουλομένοις ἡμᾶς καλῶς δρᾷν. ἀλλὰ βούλεσθαι
μὲν[62], δύνασθαι δ' οὔ; τίς οὖν οὐ καταφρονήσει τῆς
39. δυνάμεως ἡμῶν, εἰ τοὺς Ἕλληνάς γε ἔχοντες ἐπικού-
ρους, οὐδὲ οὕτω δυνησόμεθα τοὺς ἐχθροὺς ἀμύνεσθαι,
καὶ, τὸ μέγιστον, εἰ δευτέραν αἰτίαν σχήσομεν ὑπὸ
τῶν Ἑλλήνων· πρότερον[63] μὲν, ὅτι τὸν πρότερον Μη-
δικὸν οὐ συνεπολεμήσαμεν· δεύτερον δὲ, τὸν νῦν ἐπ-
42. αγγελλόμενον. καίτοι πρὸς ἐκεῖνον μὲν ἱκανὴν πρό-
φασιν εἴχομεν· πρὸ ἡμῶν[64] μὲν γὰρ ἠθέλομεν αὐ-
τοῖς συνδιακινδυνεύειν[65]. οὕτω γὰρ ἐπὶ πάσης ἐγίνε-
το[66] μᾶλλον, ἢ τὴν ἡμετέραν αὐτῶν ἀπολιπόν-
τας, περὶ τῆς ἐκείνων διαμάχεσθαι. νῦν δὲ τί φή-
σομεν;

61. ἐμποιήσομεν] ſic dedi de meo, pro vulgari ποιήσομεν. ingentem formidinem atque cunctationem iniiciemus.

62. βούλεσθαι μὲν, δύνασθαι δὲ οὐ] ſubaudi a communi φήσομεν.

63. πρότερον et δεύτερον] imo vero προτέραν et δευτέραν. ſcil. αἰτίαν. Alius ſic planius dixiſſet. τὴν μὲν γὰρ προτέραν εἴχομεν ὅτι — τὴν δὲ δευτέραν ἕξομεν ὅτι τὸν νῦν —

64. πρὸ ἡμῶν] raro modo dictum, pro ὑπὲρ ἡμῶν.

65. συνδιακινδυνεύειν] adde tacita cogitatione, ἀλλ' οὐχ ὑπὲρ ἐκείνων. pro nobis quidem volebamus dimicare, in eorum ſocietate, non autem pro ipſis capita noſtra periculis obiicere.

66. ἐπὶ πάσης] imo vero ἐπ' ἴσης. ſubaudi μοίρας. nam ſic obſeruatum fuiſſet ius aequum, aequa proportio. vel, ſi breuius et planius malumus, *fuiſſet hoc aequius.*

σομεν; αὐτοὶ γὰρ ἥκουσιν ὑπὲρ ἡμῶν καὶ τῆς ἡμε- 177.1.
τέρας θέλοντες κινδυνεύειν. ἔτι δὲ πῶς οὐ δεινόν, εἰ μόνοι τῶν Ἑλλήνων εἰς τὴν Ἑλληνίδα συμμαχίαν οὐ συναριθμησόμεθα; τοῦτο δ' ὅσον ἐστίν, αὐτὸς οὗτος 3.
δεδήλωκεν. ἐπιθυμῶν γὰρ καὶ χρήματα βουλόμενος τοῖς Ἕλλησι δοῦναι, ὅπως γένοιτο σύμμαχος, οὐκ ἐδυνήθη διαπράξασθαι. καὶ τοῦτο σχεδόν ἐστι δυοῖν σημεῖον, καὶ ὅτι ἀγαθόν ἐστι, καὶ ὅτι χαλεπόν. περὶ μὲν οὖν τούτων, ἐὰν ταῦτά [67] τις ἀντιλέγῃ, 6.
τοσαῦτά μοι λελέχθω. Ἤδη δὲ λόγον ἤκουσα λεγόμενον, ὅς μοι σημεῖόν ἐστιν ἱκανόν, ὅτι βέλτιστά ἐστιν, ἃ ἐγὼ λέγω τοῖς [68] ἐναντιωσομένοις. εἴπερ ὁ

λόγος

67. ταῦτα] ad illa duo capita excuſationum, 1) nulla nos iniuria laeſos ab Archelao eſſe. 2) velle quidem nos ab eo poenas repetere. verum haud poſſe.

68 λέγω τοῖς ἐναντιωσομένοις] diſtinguo et corrigo ſic — λέγω. hic deſinit ſententia. tum incipit noua. τοὺς γὰρ ἐναντιωσομένους — cohaerent hi accuſatiui cum φοβηθῆναι. *Nam ſi iſta valebit obiectio, nihil ſupereſt, quod timeamus.* Quaenam vero eſt illa obiectio? Scil. potentiorem eſſe Archelaum, quam Peloponneſios, et praeterea quoque vicinum. Propterea bello non eſſe laceſſendum. Refutat ſophiſta in continenti illam obiectionem, ſubiiciens iſtaec. Si vera ſint, quae iſti aiant, neutri nobis metuendi ſunt. Archelaum enim facile vincamus et puniamus. quanto magis ergo profligabimus Peloponneſios, ſi Archelao ſunt inferiores, quod iſti aiunt. Atqui ſuperiores ſunt. Ergo laceſſendi a nobis nequaquam ſunt. Ergo, (pergit ipſe ſibi dubitationes obmouere) ſatius erit, continuare ſeditiones ciuiles, metu Archelai,

λόγος ἐκεῖνος ἰσχυρότατός ἐστιν, οὐκ ἄξιόν ἐστιν ἔτι
9. φοβηθῆναι. λέγουσι γάρ, ὡς κρείσσων Ἀρχέλαός
ἐστι, καὶ τοιοῦτος ὤν, πρόσοικος μᾶλλον ἢ Πελοπον-
νήσιοι. τοῦτον μὲν γὰρ εἰ βουλοίμεθα, δυναίμεθ' ἂν
ἀμύνασθαι, Πελοποννησίους δ' οὐκ ἄν. οὐκοῦν κρεῖσ-
σον στασιάζειν πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς μᾶλλον ἢ δουλεύειν
12. ἑτέροις. ἐγὼ δ' εἰ μὲν ἀνάγκην ἑώρων οὖσαν ἡμῖν ἑ-
λέσθαι δυοῖν θάτερον [69], ἐβουλευσάμην ἄν, ὁπότε-
ρον χρή μ' ἑλέσθαι [70]· τὴν δ' ἡσυχίαν εὑρίσκω
πρὸς Πελοποννησίους οὖσαν [71]. θαυμάζω δὲ καὶ τῶν
ἀντιτιθέντων πράγματα τοῖς πράγμασιν [72]. οὐ
15. γὰρ ὅμοια πρὸς ὅμοια συντιθέασι· πρῶτον μέν, ὅτι
τὰ μὲν ὑπὸ τοιούτου [73] σαφῶς ἐπιστάμεθα, τὰ δ'
ὑπ' ἐκείνων ὑπονοοῦμεν. τὰ μὲν γὰρ ἐπάθομεν, τὰ
δ' οὐκ ἐπιστάμεθα εἰ πεισόμεθα. πῶς οὖν ἴσον ἐστί,
τοῖς μὲν ἤδη γενομένοις μὴ θυμοῦσθαι, τὰ δ' εἰκα-
18. ζόμενα φοβεῖσθαι μᾶλλον; ἐκ ποίων δὲ χρὴ παρα-
δειγμά-

quam alii [Peloponneſiis] ſeruire. Etiam hanc obiectionem refutat in continenti. ἐγὼ δ' εἰ μὲν —

69. δυοῖν θάτερον] hoc eſt ἢ στασιάζειν πρὸς ἡμᾶς, ἢ δουλεύειν τοῖς πελοποννησίοις.

70. χρῆ μ' ἑλέσθαι] malim χρῆν [pro ἔχρην] ἑλέσθαι.

71. οὖσαν] imo vero οὐκ οὖσαν. vel οὐκ ἐνοῦσαν. negatam, non datam, non poſſibilem. Pro τὴν malim νῦν.

72. τοῖς πράγμασι] malim articulum abeſſe.

73. ὑπὸ τοιούτου] poſſit γιγνόμενα ſubaudiri, et hactenus patiar ὑπὸ et hic et paulo poſt locum ſuum obtinere, quanquam ἀπὸ conuenientius videtur eſſe. ſed pro τοιούτου malim τούτου. Archelaum deſignat.

δειγμάτων ὀῤῥωδεῖν αὐτά[74]; πότερον οὐχ ὁρῶμεν
τοὺς πλησιεστάτους ἡμῖν προσοικοῦντας τῶν Ἑλλήνων,
Φωκέας ἐλευθέρους ὄντας, προσεχομένους[75] δὲ Βοι-
ωτοὺς, οὔτε φόρον φέροντας ἐκείνοις[75 b.] οὔτε ἄρχον-
τα οὐδένα Λακεδαιμονίων αὐτόθι; ἔτι δὲ διὰ πλείο- 21.
νος[76] Κορινθίους αὐτονόμους ὄντας, καὶ τῶν ἑαυτῶν
κρατοῦντας; Ἀχαιοὺς δὲ πρὸς τούτοις[77], οὔτε πλεί-
ονας ὄντας ἡμῶν, οὔτε κατὰ πλείους[78] οἰκοῦντας; Ἠ-
λείους δὲ καὶ Τεγεάτας; καὶ τοὺς ἄλλους Ἀρκάδας,
ἀστυγείτονας ὄντας[79]; ἔνθ' οὐδεὶς εὕρηκέ πω Λακε- 24.
δαιμόνιον ἔχοντα[80], ὥσπερ οὐδ' ἐνθάδε Μακεδόνα·
πολιτείας δὲ πανταχοῦ καὶ νόμους ἐπιστάμεθα κει-
μένους, καὶ τὰ κοινὰ κοινῇ καρπουμένους. ἴσως[81] ἂν
τις εἴπῃ, ἀλλ' ὀλιγαρχίαν ἁπανταχοῦ καθιστᾶσι;
τοιαύτην γε, οἵαν ἡμεῖς εὐχόμενοι πολὺν χρόνον καὶ 27.
ποθοῦν-

74. αὐτὰ] ſcil. τὰ ἀπὸ τῶν Πελοποννησίων.

75. προσεχομένους δὲ] id eſt ὁμοροῦντας δὲ τούτοις, ſcil. τοῖς Φωκεῦσι.

75 b. ἐκείνοις] Lacedaemoniis puta.

76. διὰ πλείονος] ſcil. διαστήματος ἀπέχοντας ἡμῶν, καὶ οὕτως ἐκείνοις [Spartanis puta] πλησιεστέρους.

77. πρὸς τούτοις] id eſt προσεχεῖς τούτοις, finitimos hiſce, Corinthis puta.

78. κατὰ πλείους] ſubaudi δήμους aut πόλεις.

79. ἀστυγείτονας ὄντας] Lacedaemoniis puta.

80. ἔχοντα] imo vero ἄρχοντα. quomodo leg. eſſe Stephanus quoque et Canterus ſuſpicati ſunt. Poſſit quoque de ἐλθόντα cogitari, item de οἶκον ἔχοντα.

81. ἴσως] Alius dixiſſet ἀλλ' ἴσως. nouam capeſſit obiectionem, quam refutat in iſtis τοιαύτην γε.

ποθοῦντες, ὀλίγον χρόνον ἰδόντες, ἀφῃρέθημεν. οὐ δὴ [82] προσήκει ὀλιγαρχίας λέγειν ἐκείνας πρὸς τὰς ἐνθάδε [83]. ποῦ γὰρ οὕτω μικρὰ πόλις, ἐν ᾗ τὸ τρίτον μέρος οὐ μετέχει τῶν πραγμάτων [84] αὐτόθι; οὕτω [85] δὲ μηδὲ ὅπλα, μηδὲ ἄλλη δύναμις ἐστὶ τὰ κοινὰ πράσσειν, οὐχ ὑπὸ Λακεδαιμονίων, ἀλλ' ὑπὸ τῆς τύχης ἀποστερηθέντων πραγμάτων [86]. ἀπεστέρηται δὲ τοσοῦτον χρόνον; ἕως ἂν παράδειγμα μαθῆτε [87].

παρὰ

82. οὐ δὴ] malim vno vocabulo οὐδέ. ne appellare quidem iſtas oligarchias licet hoc nomine, ſi cum oligarchia comparentur illa, quae penes nos fuit.

83. πρὸς τὰς ἐνθάδε] imo vero πρὸς τὴν ἐνθάδε. niſi ſi reſpexerit ad oppida minora poteſtati Thebanorum ſubmiſſa.

84. πραγμάτων αὐτόθι] interpone articulum τῶν.

85. οὕτω] imo vero ὅτῳ. cui autem neque arma ſunt, neque alia adminicula neruique rei publicae gerendae, is, non a Lacedaemoniis, ſed a ſorte ſua priuatus eſt imperio. Nam τὰ πράγματα ſunt adminiſtratio rerum ciuilium ſumma cum poteſtate.

86. ἀποστερηθέντων πραγμάτων] imo vero ἀπεστερήθη τῶν πραγμ.

87. παράδειγμα μαθῆτε] ſic, properiſpomenos, exhibent poſterius vocabulum ambae editiones, Aldina et Stephanica. quod ſi eſſet a μανθάνειν, ſaltim μάθητε deberet exarari, propenacute. Canterus et Stephanus praecipiunt primam ei ſyllabam detrahi, quae facile e fine vocabuli proximi ſuperioris poſſit adhaeſiſſe. Verumtamen etiamſi hoc fiat, ſententiam tamen bonam e παράδειγμα θῆτε nullam expiſcor. Quidſi ſophiſta dederit παράδειγμα ἀρετῆς [vel δυνάμεως] θῆται, id eſt, παρέχηται. donec, qui nunc propter infirmita-

*παρὰ δὲ ταῦτα, παρ' ὑμᾶς ἐςιν* [88] *εἶμαι μὲν γὰρ* 33.
*ἡμᾶς οὐδ' ἂν εὐχομένους ἄλλως εὔξασθαι πολιτεύεσθαι, παραδείγματα μὲν τοιαῦτα παρεχομένους ἐῤῥωδεῖν οὐκ εἰκὸς αὐτοὺς, ἃ* [89] *μὴ γενέσθαι δεινόν ἐςι μᾶλλον ἢ γενέσθαι. καὶ Λακεδαιμονίοις μὲν οὐκέτι πέφυκεν* [90] *ὑμῖν ἐπιτίθεσθαι. πόῤῥω γὰρ οἰκοῦ-* 36.
*σιν ἀφ' ὑμῶν, ἀπαράσκευοί τ' εἰσὶ πρὸς τὴν χώραν* [91]*. ᾧ γὰρ ἡμεῖς ἰσχύομεν μάλιςα, οὐκ ὀλίγον διαφέρουσι πλησίοι εἶναι αὐτῷ. πρῶτον μὲν γὰρ* [92] *οὐκ εἰκότως ἐπιβουλεύουσιν* [93]*. ἐὰν δ' ἐγχειρῶσιν, οὐ λήσουσιν· ἐὰν δὲ* [94] *προγινώσκωμεν, οὐκ ἀμελήσο-* 39.
*μεν αὐτῶν. ὥστε οὐδαμῆ καλῶς αὐτοῖς ἐπιτίθεσθαι σχήσει. εἰ δὲ καὶ τόνδε τις τὸν λόγον λέξει, ὡς*

*Ἀρχέ-*

tem et potentiae defectum ſeruit, virtutis et potentiae documentum ediderit.

88. *παρὰ δὲ ταῦτα παρ' ὑμᾶς ἐςιν.*] imo vero *πάντα δὲ ταῦτα παρ' ὑμῖν ἐςιν.* omnia vero iſta, ſcil. *ὅπλα καὶ δύναμις καὶ ἀρετή*, penes vos ſunt.

89. *ἃ*] id eſt *διὰ ταῦτα, ἃ* — Non conuenit nos metu agitari Lacedaemoniorum, qui talia de ſe documenta edant, neque vereri, ne per eos ea fiant, quae non fieri grauius ſit, quam fieri.

90. *οὐκέτι πέφυκεν*] imo vero *οὔτε γῇ πέφυκεν.* neque ſitus is eſt eorum ſolo, vt commode nobis inſidientur.

91. *πρὸς τὴν χώραν*] imo vero *πρὸς τὴν πεῖραν.* et carent apparatu idoneo ad periculum huius rei faciendum.

92. *γὰρ*] malim *οὖν.*

93. *ἐπιβουλεύουσιν*] malim in futuro *ἐπιβουλεύσουσιν.*

94. *δὲ*] imo vero *γάρ.*

Ἀρχέλαος παῖδας ἔχει, καὶ διὰ τοὺς παῖδας οὐχ
οἷόν τε [95] συμπολεμεῖν, πρῶτον μὲν ἄξιον θαυμά-
42. σαι τοῦτον, ὅστις περὶ μὲν δέκα παίδων λέξειε, περὶ
δὲ τῶν ἀπάντων [96] οὐ λέγει οὐδὲ περὶ τῆς πόλεως·
καὶ τὸ μὲν τῶν [97] παίδων συμφέρον ἀποστερεῖ, περὶ
δὲ τῶν ὀλίγων καθίστησιν. εἰ μὲν οὖν ἀναγκαῖον ἦν
παθεῖν τι τοὺς παῖδας [98], οὐ θαυμαστὸν ἦν λέξαι [99]·

νῦν

95. οὐχ οἷόν τε] ſubaudi ἡμῖν. ad συμπολεμεῖν ſubaudi τοῖς πελοποννησίοις πρὸς Ἀρχέλαον.

96. τῶν ἀπάνταν] ſcil. πελοποννησίων. periculum non reputat, neque commemorat, ab vniuerſis Peloponneſiorum copiis nobis imminens, ſi eos nobis infeſtos reddiderimus. Sed v. Supplementa.

97. τὸ μὲν τῶν παίδων] Canterus poſt μὲν addi vult ἀπάντων. quod aeque parum intelligo, atque vulgatam. Si quid cerno in his tenebris, (quibus et crebris et denſis obſitae ſunt hae Lesbonactis atque Herodis declamatiunculae, vix dignae illae quidem, mea ſententia, quarum in illuminatione ingenium conteratur) leg. videtur τὸ μὲν τῶν παίδων συμφέρον ἀποστερεῖ, τὸ δὲ τῶν ὀλίγων καθίστησιν. Liberos ipſe ſuos eo fraudat, quod e re ipſorum eſt, optimatibus autem quod expedit, id ſtabilitum it atque confirmatum. In παίδων ſubauditur ἑαυτοῦ. Vocabulum ὀλίγων autem h. l. ſignificare videtur, non paucos numero, ſed paucos dignitate et praeſtantia, h. e. optimates.

98. παθεῖν τι τοὺς παῖδας] imo vero παθεῖν τι διὰ τοὺς παῖδας. Si neceſſe foret nos ab Archelai liberis aliquam noxam accipere. Nam ad παθεῖν ſubauditur ἡμᾶς, et ad παῖδας ſubauditur Ἀρχελάου.

99. λέξαι] ſcil. τοὺς ἀντιλέγοντας τοῦτον τὸν λόγον.

νῦν δὲ δῆλόν ἐστιν, ὅτι κρατοῦντες ἐκείνου [100], καὶ τῶν 178.1.
παίδων ἅμα κρατήσομεν· ὥστε ἀφελόντες [1] τῶν
ἐκείνου κακῶν ῥᾳδίως ἀπολαβεῖν [2] τοὺς παῖδας. ὁ
μὲν οὖν ἐμὸς λόγος, ἀμύνεσθαι μὲν τὸν ἀδικοῦντα κε-
λεύει, τιμωρεῖν δὲ τοῖς ἀποθανοῦσι, χαρίζεσθαι δὲ 3.
τοῖς παρήκουσι [3]· δέχεσθαι δὲ τὴν τύχην· συμμά-
χους τε τοῖς Ἕλλησιν εἶναι, πολεμίους δὲ τοῖς βαρ-
βάροις· καὶ πιστεύειν μὲν τοῖς ὠφελοῦσιν, ὀρρωδεῖν
δὲ τοὺς μὴ τοιούτους· ἐχθροὺς δὲ νομίζειν τοὺς ἀδικοῦν-
τας, φίλους δὲ, τοὺς ἐπαμύνοντας. πρὸς τούτοις τε [4], 6.
τὰ γιγνωσκόμενα τῶν εἰκαζομένων κυριώτερα ἡγεῖ-
σθαι. ταῦτα μὲν οὖν οὑμὸς λόγος· τοῖς δὲ ἐναντιου-
μένοις, * εἰ εἰς τοῦτο [5] ἥξουσι τόλμης, τἀναντία
δεῖ δύνασθαι τὸν λόγον [6]· ἀνέχεσθαι μὲν ἀδικου-
μένους,

100. ἐκείνου] Archelai puta. ad τῶν παίδων ſubauditur αὐτοῦ. Sed v. Supplementa.

1. ἀφελόντες] imo vero σφαλέντος. ſcil. τοῦ πατρὸς. vbi pater percullſus fuerit, et de ſpe ſua deiectus, conatu eius in irritum dato.

2. ἀπολαβεῖν] imo vero ἀπολαύειν. neceſſe ſit liberos Archelai quoque mala patris participare.

3. παρήκουσι] Canterus et Stephanus, recte, ni fallor, emendant προσήκουσι. ex illis inſequentibus ἀτίμους δὲ τοὺς προσήκοντας εἶναι.

4. τε] malim δέ.

5. εἰς τοῦτο] dedi de meo εἰ εἰς τοῦτο. tametſi me non fugiat ἥξουσι poſſe pro datiuo pluralis numeri participii futuri accipi, et hactenus vulgatam defendi, cui εἰ deeſt. Ego vero potius ἥξουσι pro tertia perſona indicatiui futuri habendum eſſe cenſeo.

6. τὸν λόγον] ſic dedi, auctoribus Stephano et

9. *μένους, ὠφελεῖν δὲ τοὺς ἀδικοῦντας, φεύγειν δὲ τοὺς*
*βουλομένους ὠφελεῖν· ἀπιστεῖν δὲ τοῖς φίλοις, πι-*
*στεύειν δὲ τοῖς ἐχθροῖς. ὀρρωδεῖν δὲ τὰ πόῤῥω* 7*, τὰ*
*δὲ πλησίον ὑπερορᾷν· ἔπειτα τοῖς Ἕλλησι μὴ γίνε-*
*σθαι συμμάχους, τοῖς δὲ βαρβάροις, καὶ πρὸς τοῦ-*
12. *τω τοῖς ἐχθροτάτοις. ἔτι δὲ ἀτιμωρήτους μὲν τε-*
*θνάναι τοὺς ἀποθανόντας, ἀτίμους δὲ τοὺς προσήκον-*
*τας εἶναι· καὶ μήτε πολιτείαν εἶναι, μήτε νόμον, μήτε*
*δίκας. τοιαῦτα ἀνάγκη τὸν λόγον τῶν ἀντιλεξόντων*
15. *δύνασθαι. Ταῦτα γάρ ἐστιν ἐναντία τούτοις οἷς ἐγὼ λέγω.*
*πειθόμενοι οὖν ἐκείνοις, τούτων οὐχ ἁμαρτήσεσθε·*
*δεξάμενοι δὲ τὴν συμμαχίαν, καὶ προθυμηθέντες,*
*ὧν ἐπάθομέν τε* 8 *δίκην ληψόμεθα, καὶ τὸ λοιπὸν*
*οὐ πεισόμεθα τοιαῦτα.*

Cantero, pro vulgari *τῶν λόγων.* ſubaudi *τὸν αὐτῶν.* hoc velle, huc tendere ipſorum orationem, hanc vim et hunc effectum verbis eorum ineſſe. Paulo poſt dicit *τοιαῦτα ἀνάγκη τὸν λόγον τῶν ἀντιλεξόντων δύνασθαι.*

7. *τὰ πόῤῥω*] ſcil. *ὄντα δεινά.*

8. *ὧν ἐπάθομέν τε δίκην*] lege tranſpoſitis vocabulis. *ὧν τ' ἐπάθομεν δίκην.*

# ΑΝΤΙΣΘΕΝΟΥΣ ΛΟΓΟΙ.

## ΑΝΤΙΣΘΕΝΟΥΣ ΛΟΓΟΣ ΑΙΑΝΤΟΣ [1].

Ἐβουλόμην ἂν τοὺς αὐτοὺς ἡμῖν δικάζειν, οἵπερ 181.1. καὶ ἐν τοῖς πράγμασι παρῆσαν· (οἶδα γάρ, ὅτι

Oratiunculis, vel declamatiunculis potius, Antiſthenis et Alcidamantis atque Gorgiae admonitionem hanc praefixit H. Stephanus, de ſuo, quod videtur, nam Aldina caret illa praefatione. Quae Aldina etiam opuſcula haec ſophiſtica alio exhibet ordine, quam Stephanica; illo puta ordine, quem in praefatione ad Aeſchinem tradidi. Praefatio illa Stephani, de qua dico, ſic habet. Ἰστέον, ὅτι οἱ ἑξῆς λόγοι τῶν καλουμένων εἰσὶ μελετῶν. καλεῖται δὲ ὁ Ἀντισθένους Αἴας ἢ Αἴαντος λόγος ὥσπερ ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Αἴαντος λεγόμενος. ὁμοίως δὲ καὶ Ἀντισθένους Ὀδυσσεύς. τοῦ δὲ Ἀλκιδάμαντος κατηγορία Παλαμήδους, ἥπερ ὁμοίως ὡς ἀπὸ τοῦ Ὀδυσσέως ἐστὶν, ἁρμοζόντως ἐπιτέτακται ἡ ὑπὲρ Παλαμήδους ἀπολογία καίπερ ὑπ' ἄλλου ῥήτορος γεγραμμένη. Alius ille rhetor, hic deſignatus eſt Gorgias. Cur ab ordine horum opuſculorum Aldino deſciuerit Stephanus, equidem haud intelligo. Editionem Hanouienſem oratorum minorum quicunque curauit, is vmbratilia haec opuſcula triumuirorum ſophiſticarum ineptiarum, Antiſthenis, Alcidamantis et Gorgiae plane omiſit. primi opuſculi Antiſthenici titulum dat Pariſinus codex, non Αἴαντος λόγος, ſed nude Αἴας. Pari modo pro titulo proximi opuſculi dat idem, non λόγος Ὀδυσσέως, ſed Ὀδυσσεύς.

ὅτι ἐμὲ μὲν ἔδει σιωπᾷν, τούτῳ [2] δ' οὐδὲν ἂν ἦν πλέον λέγοντι) νῦν δὲ οἱ μὲν παραγενόμενοι τοῖς αὐτοῖς ἔργοις [3] ἄπεισιν, ὑμεῖς δὲ οἱ οὐδὲν εἰδότες δικάζετε. καίτοι ποία τις ἂν δίκη δικαστῶν μὴ εἰδότων γένοιτο, καὶ ταῦτα διὰ λόγων; τὸ δὲ πρᾶγμα ἐγίνετο ἔργῳ. τὸ μὲν οὖν σῶμα τοῦ Ἀχιλλέως ἐκόμισα ἐγὼ φέρων, τὰ δὲ ὅπλα ὅδε, ἐπιστάμενος, ὅτι οὐ τῶν ὅπλων μᾶλλον ἐπεθύμουν οἱ Τρῶες, ἀλλ' ἢ τοῦ νεκροῦ κρατῆσαι. τοῦ μὲν γὰρ εἰ ἐκράτησαν, ᾐκίσαντό τε ἂν τὸ σῶμα, καὶ τὰ λύτρα τοῦ Ἕκτορος ἐκομίσαντο· τὰ δὲ ὅπλα τάδε οὐκ ἂν ἀνέθηκαν [4] τοῖς θεοῖς, ἀλλ' ἀπέκρυψαν [5], δεδιότες τόνδε τὸν ἀγαθὸν ἄνδρα, ὃς καὶ πρότερον ἱεροσυλήσας * αὐτοῖς [6] τὸ ἄγαλμα τῆς θεοῦ νύκτωρ, ὥσπερ τι καλὸν ἐργασάμενος ἐπεδείκνυτο τοῖς Ἀχαιοῖς. κἀγὼ μὲν ἀξιῶ λαβεῖν [7], ἵν' ἀποδῶ τὰ ὅπλα τοῖς φίλοις· οὗτος δὲ, ἵν' ἀποδῶται. ἐπεὶ χρῆσθαί γε αὐτοῖς οὐκ ἂν τολμήσειε. δειλὸς γὰρ οὐδεὶς ἂν ἐπισήμοις ὅπλοις χρήσαιτο, εἰδὼς, ὅτι τὴν δειλίαν αὐτοῦ ἐκφαίνει τὰ ὅπλα. σχεδὸν μὲν οὖν ἐστιν ἅπαντα [8] ὅμοια. οἵ τε



2. *τούτῳ*] Vlyſſi puta.
3. *τοῖς αὐτοῖς ἔργοις*] imo vero *τοῖς ἔργοις αὐτοῖς*.
4. *ἀνέθηκαν*] *ἀνέθεσαν* Pariſ.
5. *ἀπέκρυψαν*] *ἔκρυψαν* ſimplex dat idem.
6. *αὐτοῖς*] ſic dedi de meo, vulgatae dant *αὐτῆς*. Pariſinus *αὐτῶν*.
7. *λαβεῖν*] ſic dedi auctoribus Stephano, et Pariſino illius coniecturam confirmante. vulgatae dant *λαβών*.
8. *ἅπαντα*] ſcil. *τὰ ἐν τούτῳ τῷ ἀγῶνι γιγνόμενα πρὸς ἀβελτερίαν καὶ ἀδικίαν*.

*γὰρ διαθέντες τὸν ἀγῶνα βασιλεῖς, ἑκόντες* [9] *εἶναι περὶ ἀρετῆς κρίνειν ἐπέτρεψαν ἄλλοις, οἵ τε* [10] *οὐδὲν εἰδότες, δικάσειν ὑπισχνεῖσθε περὶ ὧν οὐκ ἴστε. ἐγὼ δὲ ἐπίσταμαι τοῦτο, ὅτι οὐδεὶς ἂν βασιλεὺς ἱκανὸς ὢν περὶ ἀρετῆς κρίνειν, ἐπιτρέψειεν ἄλλοις, μᾶλλον ἤπερ* 18.
*ἀγαθὸς ἰατρὸς διαγνῶναι νοσήματα ἄλλῳ παρείη. καὶ εἰ μὲν ἦν μοι* [12] *πρὸς ἄνδρα ὁμοιότροπον, οὐδ' ἂν ἡττᾶσθαί μοι διέφερε· νῦν δ' οὐκ ἔστιν. ὃ διαφέρει πλέον ἐμοῦ καὶ τοῦδε· ὁ μὲν γὰρ οὐκ ἔστιν ὅ, τι ἂν δράσειε φανερῶς, ἐγὼ δὲ οὐδὲν ἂν λάθρα τολ-* 21.
*μήσαιμι πρᾶξαι. κἀγὼ μὲν οὐκ ἂν ἀνασχοίμην κακῶς ἀκούων, οὐδὲ γὰρ κακῶς πάσχων· ὁ δέ, κἂν κρεμάμενος* [13], *εἴ γε κερδαίνειν τι μέλλοι· ὅστις γε μαστιγοῦν παρεῖχε τοῖς δούλοις καὶ τύπτειν ξύλοις τὰ νῶτα καὶ πυγμαῖς τὸ πρόσωπον· κἄπειτα πε-* 24.
*ριβαλό-*

9. *ἑκόντες*] Pariſinus dat *οὐκ ὄντες.* quod verum puto. ſed tum pro *εἶναι* leg. ſit *ἱκανοί.* cum non eſſent idonei, ipſi iudicare de virtute, [h. e. cum ipſi per ſe de virtute iudicare non poſſent] negotium hoc aliis permiſerunt. De *διαθέντες*, an potius *θέντες* ſimplex leg. ſit, aliorum arbitratui ſubmitto.

10. *οἵ τε*] addendum videtur *κριταί.*

12. *ἦν μοι*] addi vult Stephanus, *ὁ ἀγών.* pari iure *ὁ λόγος* poſſit addi.

13. *κρεμάμενος*] fuſtigandi ſcilicet aut flagellis caedendi ſolent e manibus, interdum quoque e pedibus ſuſpendi. Vlyſſem autem caeſum fuiſſe ſtatim ſophiſta ſubiicit. Subaudi *ἀνάσχοιτο.*

ριβαλόμενος ῥάκη, τῆς νυκτὸς εἰς τὸ τεῖχος εἰσδὺς τῶν πολεμίων, ἱεροσυλήσας ἀπῆλθε. καὶ ταῦτα ὁμολογήσει ποιεῖν, ἴσως δὲ καὶ πείσει λέγων, ὡς καλῶς πέπρακται. ἔπειτα τῶν Ἀχιλλέως ὅπλων ὅδε ὁ μα-
27. στιγίας καὶ ἱερόσυλος ἀξιοῖ κρατῆσαι; ἐγὼ μὲν οὖν ὑμῖν λέγω τοῖς οὐδὲν εἰδόσι κριταῖς καὶ δικασταῖς, μὴ εἰς τοὺς λόγους σκοπεῖν, περὶ ἀρετῆς κρίνοντας, ἀλλ' εἰς τὰ ἔργα μᾶλλον. καὶ γὰρ ὁ πόλεμος οὐ λόγῳ κρίνεται, ἀλλ' ἔργῳ· οὐδ' ἀντιλέγειν ἔξεστι πρὸς τοὺς πολεμίους, ἀλλ' ἢ μαχομένους κρατεῖν, ἢ
182.1. δουλεύειν σιωπῇ. πρὸς ταῦτα ἀθρεῖτε, καὶ σκοπεῖτε, ὡς εἰ μὴ δικάσητε [14] καλῶς, γνωσθήσεσθε [15], ὅτι οὐδεμίαν ἔχει λόγος πρὸς ἔργον ἰσχὺν, οὐδ' ἔστιν, ὑμᾶς ὅ, τι λέγων ἀνὴρ ὠφελήσει. εἴσεσθε δὲ ἀκρι-
3. βῶς, ὅτι δι' ἀπορίαν ἔργων πολλοὶ καὶ μακροὶ λόγοι λέγονται. ἀλλ' ἢ λέγετε, ὅτι οὐ ξυνίετε τὰ λεγόμενα, καὶ ἀνίστασθε, ἢ δικάζετε ὀρθῶς. καὶ ταῦτα [16] μὴ κρύβδην φέρετε, ἀλλὰ φανερῶς· ἵνα γνῶτε, ὅτι καὶ αὐτοῖς τοῖς δικάζουσι δοτέα δίκη ἐστὶν,
6. ἂν μὴ δικάσωσιν ὀρθῶς. κἄπειτ' ἴσως γνώσεσθε, ὅτι κριταὶ τῶν λεγομένων, ἀλλὰ μὴ δοξασταὶ, κάθησθε [17]. ἐγὼ δὲ διαγινώσκειν μὲν ὑμῖν περὶ ἐμοῦ καὶ



14. δικάσητε] δικάσεται Pariſ. voluit nempe δικάσετε dare.

15. γνωσθήσεσθε] imo vero γνώσεσθε. cognoſcetis.

16. ταῦτα] ſententia poſtulat ταύτας, ſc. τὰς ψήφους.

17. ὅτι κριταὶ τῶν λεγομένων, ἀλλὰ μὴ δοξασταὶ κάθησθε] Pariſinus inuerſe dat, ὅτι μὴ κριταὶ τῶν λ. ἀλλὰ δοξασταὶ κ. non male. Eſt vtrique, quo commendetur.

τῶν ἐμῶν ἐπιτρέπω, διαδοξάζειν[18] δὲ ἅπασιν ἀπα-
γορεύω, καὶ ταῦτα, περὶ ἀνδρὸς, ὃς οὐχ ἑκὼν, ἀλλ' 9.
ἄκων ἀφῖκται εἰς Τροίαν· καὶ περὶ ἐμοῦ, ὃς πρῶ-
τος ἀεὶ καὶ μόνος καὶ ἄνευ τείχους τέταγμαι.

# ΑΝΤΙΣΘΕΝΟΥΣ ΛΟΓΟΣ

## Ο Δ Υ Σ Σ Ε Ω Σ.

Οὐ πρὸς σέ μοι μόνον ὁ λόγος, δι' ὃν ἀνέστην, ἀλ-
λὰ καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους ἅπαντας. πλείω γὰρ
ἀγαθὰ πεποίηκα τὸ στρατόπεδον ἐγὼ, ἢ ὑμεῖς ἅπαν- 15.
τες. καὶ ταῦτα καὶ ζῶντος ἂν ἔλεγον Ἀχιλλέως,
καὶ νῦν τεθνεῶτος λέγω πρὸς ὑμᾶς. ὑμεῖς μὲν γὰρ
οὐδεμίαν ἄλλην μάχην μεμάχησθε, ἣν οὐχὶ καὶ ἐγὼ
μεθ' ὑμῶν· ἐμοὶ δὲ τῶν ἰδίων κινδύνων οὐδεὶς ὑμῶν οὐ- 18.
δὲν ξύνοιδε. καίτοι ἐν μὲν ταῖς κοιναῖς μάχαις, οὔτε[1]
εἰ καλῶς ἀγωνίζοισθε, πλέον ἐγίγνετο οὐδέν· ἐν δὲ
τοῖς ἐμοῖς κινδύνοις, οὓς ἐγὼ μόνος ἐκινδύνευον, εἰ
μὲν κατορθώσαιμι, ἅπαντα ὑμῖν [1b.] ἐπετελεῖτο ὧν
ἕνεκα ἀφίγμεθα[2]· εἰ δὲ σφαλείην, ἐμοῦ ἂν ἑνὸς ἀν- 21.

δρὸς

18. διαδοξάζειν dixit ob praemiſſum διαγινώσκειν. nam alias δοξάζειν ſimplex poterat ſufficere.

1. οὔτε] malim οὐδὲ *ne ſi quidem.*

1b. ὑμῖν] imo vero ἡμῖν. ob inſequens ἀφίγμεθα.

2. ἀφίγμεθα] admonet H. Stephanus in codd. quibusdam eſſe δεῦρο ἀφίγμ.

δρὸς ἐςέρησθε [3]. ἐ γὰρ ἵνα μαχοίμεθα τοῖς Τρωσὶ
δεῦρ' ἀφίγμεθα, ἀλλ' ἵνα τήν τε Ἑλένην ἀπολά-
βοιμεν, καὶ τὴν Τροίαν ἕλοιμεν. ταῦτα δὲ ἐν τοῖς
ἐμοῖς κινδύνοις ἐνῆν ἅπαντα. ὅπε γὰρ ἦν κεχρημέ-
24. νον ἀνάλωτον εἶναι τὴν Τροίαν, εἰ μὴ πρότερον τὸ
ἄγαλμα τῆς θεᾶ λάβοιμεν τὸ κλαπὲν παρ' ἡμῶν,
τίς ἐςιν ὁ κομίσας δεῦρο τὸ ἄγαλμα ἄλλος, ἢ ἐγώ;
ὃν σύ γε ἱεροσυλίας κρίνεις. σύ γε ἐδὲν οἶσθα [4] ὅσ-
τις τὸν ἄνδρα τὸν ἀνασώσαντα τὸ ἄγαλμα τῆς
27. θεᾶ, ἀλλ' ἐ τὸν ὑφελόμενον παρ' ἡμῶν Ἀλέξαν-
δρον, ἀποκαλεῖς ἱερόσυλον. καὶ τὴν Τροίαν μὲν ἁλῶ-
ναι ἅπαντες εὔχεσθε, ἐμὲ δὲ τὸν ἐξευρόντα ὅπως ἔςαι
τἆτο, ἀποκαλεῖς ἱερόσυλον; καίτοι εἴπερ καλόν γε
ἦν ἑλεῖν τὸ Ἴλιον, καλὸν καὶ τὸ εὑρεῖν τὸ τἆτε αἴ-
30. τιον. καὶ οἱ μὲν ἄλλοι χάριν ἔχεσι, σὺ δὲ καὶ ὀνειδί-
ζεις ἐμοί. ὑπὸ γὰρ ἀμαθίας, ὧν εὖ πέπονθας ἐδὲν
οἶσθα. κἀγὼ μὲν ἐκ ὀνειδίζω σοι τὴν ἀμαθίαν· (ἄ-
κων γὰρ αὐτὸ καὶ σὺ καὶ ἄλλοι πεπόνθασιν ἅπαν-
τες) ἀλλ' ὅτι διὰ τὰ ὀνείδη τὰ ἐμὰ [5] σωζόμενος;



3. ἐμᾶ ἑνὸς ἀνδρὸς ἐςέρησθε] ſententia poſtulat ἐκ ἂν ἐμᾶ, ἑνὸς ἀνδρὸς, ἀλλὰ τῶν ἁπάντων ἐςέρησθε.

4. σύ γε ἐδὲν οἶσθα] malim σὺ γὰρ ἐδὲν οἶσθα. Sacrilegii me incuſas. id quod te facere nil miror. ſtultus enim es et rerum omnium ignarus, qui ſacrilegum appelles eum, qui reſtituit furtum veris dominis, non illum, qui abſtulerat.

5. τὰ ὀνείδη τὰ ἐμὰ] miſere enim et turpiter, ſeruilem in modum flagellis conciſus fuerat Vlyſſes.

6. πείθεσθαι] ſcil. ὅτι σέσωσαι δι' ἐμέ.

οὐχ οἷός τε εἶ πείθεσθαι [6], ἀλλὰ καὶ προσαπειλεῖς 33.
ὡς κακὸν δράσων τι [7] τούσδε, ἐὰν ἐμοὶ τὰ ὅπλα ψη-
φίσωνται. καὶ πολλάκις γε ἀπειλήσεις καὶ πολλὰ,
πρὶν καὶ σμικρόν τι ἐργάσασθαι. ἀλλ' εἴπερ ἐκ τῶν
εἰκότων τι χρὴ τεκμαίρεσθαι, ὑπὸ τῆς κακῆς ὀρ- 36.
γῆς οἴομαί σε κακόν τι σαυτὸν ἐργάσεσθαι. καὶ ἐμοὶ
μὲν, ὅτι τοὺς πολεμίους κακῶς ἐποίησα, δειλίαν ὀ-
νειδίζεις· σὺ δὲ ὅτι [8] φανερῶς ἐμόχθεις καὶ μάτην
ἠλίθιος ἦσθα, ὅτι μετὰ πάντων * τοῦτ' ἔδρασας,
οἴει βελτίων εἶναι [9]. ἔπειτα περὶ ἀρετῆς πρὸς ἐμὲ 39.
λέγεις· ὃς πρῶτον μὲν οὐκ οἶσθα οὐδ' ὅπως ἔδει μά-
χεσθαι, ἀλλ' ὥσπερ ὗς ἄγριος ὀργῇ φερόμενος,
τάχ' ἄν ποτε ἀποκτενεῖς σεαυτὸν, κακῷ περιπε-
σών τῳ. οὐκ οἶσθα, ὅτι τὸν ἄνδρα τὸν ἀγαθὸν οὔθ'
ὑφ' αὑτοῦ [10] χρὴ, οὔθ' ὑφ' ἑτέρου, οὔθ' ὑπὸ τῶν πο- 42.
λεμίων κακὸν οὐδ' ὁτιοῦν πάσχειν; σὺ δὲ, ὥσπερ οἱ
παῖδες, χαίρεις, ὅτι σέ φασιν οἵδε ἀνδρεῖον εἶναι·
ἐγὼ δὲ δειλότατόν γε ἁπάντων τε καὶ δεδιότα τὸν
θάνατον μάλιστα· ὅστις γε πρῶτον ὅπλα ἔχεις ἄρ-
ρηκτα καὶ ἄτρωτα, δι' ἅπερ σέ φασιν οὐ τρωτὸν [11] 183.1.
εἶναι.

7. δράσων τι] ſic, duobus vocabulis, emendaui auctore Stephano vulgatarum vitium δράσοντι.

8. σὺ δὲ ὅτι] malim σὺ δ', εἴ τι.

9. μετὰ πάντων τοῦτ' ἔδρας, οἴει βελτίων εἶναι] ſic rurſus auctore Stephano dedi, pro vulgari μ. πάντων ἔδρας, οἴει τούτῳ βελτ. ε. In Pariſino eſt μετὰ πάντων τοῦτο δράσας οἴει βελτίων etc.

10. ὑφ' αὑτοῦ] Etiam hoc Stephano debetur. vulgatae dant ὑπ' αὐτοῦ.

11. οὐ τρωτὸν] alii, teſte Stephano, dant ἄτρωτον.

εἶναι. καίτοι τί ἂν δράσαις [12], εἴ τις σοὶ τῶν πολεμίων τοιαῦτα ὅπλα ἔχων προσέλθοι; ἢ πȣ καλόν [13]
3. τι καὶ θαυμαστὸν ἂν εἴη, εἰ μηδὲ ἕτερος ὑμῶν [14] μηδὲν δράσαι δύναιτο. ἔπειτα οἴει τι διαφέρειν τοιαῦτα ὅπλα ἔχων [15], ἢ ἐντὸς τείχȣς καθῆσθαι; καὶ σοὶ μόνῳ δὴ τεῖχος ȣ̓κ ἔστιν, ὡς σὺ φῄς· μόνος μὲν ȣ̓̃ν σύ γε ἑπταβόειον περιέρχῃ τεῖχος προβαλλό-
6. μενος ἑαυτȣ̃· ἐγὼ δὲ ἄοπλος ȣ̓ πρὸς τὰ τείχη [16] τῶν πολεμίων, ἀλλ' εἰς αὐτὰ εἰσέρχομαι τὰ τείχη· καὶ τῶν πολεμίων τȣ̀ς φύλακας [17] ἐγρηγορότας αὐτοῖς ὅπλοισιν [18] αἱρῶ· καὶ εἰμὶ στρατηγὸς καὶ φύλαξ καὶ σȣ̃ καὶ τῶν ἄλλων ἁπάντων, καὶ

οἶδα

12. δράσαις] δράσῃς Pariſ. et margo Stephanicae.

13. ἤπȣ καλόν τι καὶ θαυμαστὸν ἂν εἴη] ſic diſtinguendum et leg. videtur. ἦ πȣ καλόν τι. num quid praeclarum? ſcil. eſſes tu inermis aduerſus ſic armatum effecturus? vel eſt ironice dictum, praeclarum nempe tu tum ſis effecturus. Porro interrogat καὶ πῶς ȣ̓̃ν θαυμαστὸν ἂν εἴη. Sed v. Supplement.

14. ὑμῶν] adde τὸν ἕτερον.

15. ἔχων ἢ] malim ſic legi τὸ τοιαῦτα ὅπλα ἔχειν, ἢ (vel τȣ̃) ἐντὸς τ. κ.

16. πρὸς τὰ τείχη] ſubaudi ἔρχομαι. quod latet in proximo εἰσέρχομαι. malim tamen ſic legi. οὐ πρὸς τὰ τείχη τῶν πολεμίων προσέρχομαι, ἀλλ' εἰς αὐτὰ εἰσέρχομαι.

17. φύλακας] προφύλακας dant Pariſinus et margo Stephani, fortaſſis ex eodem Pariſ.

18. ὅπλοισιν] Stephanus mauult communem formam ὅπλοις.

οἶδα τά τε ἐνθάδε καὶ τὰ ἐν τοῖς πολεμίοις· οὐχὶ 9.
πέμπων κατασκεψόμενον ἄλλον. ἀλλ' αὐτός, ὥσπερ
οἱ κυβερνῆται τὴν νύκτα καὶ τὴν ἡμέραν σκοποῦσιν,
ὅπως σώσουσι τοὺς ναύτας, οὕτω δὲ [19] καὶ ἔγωγε καὶ
σὲ καὶ τοὺς ἄλλους ἅπαντας σώζω· οὐδ' ἔστιν ὅντινα
κίνδυνον ἔφυγον, αἰσχρὸν ἡγησάμενος [20], ἐν ᾧ μέλ- 12.
λοιμι τοὺς πολεμίους κακόν τι δράσειν· οὐδ' εἰ μὲν
ὄψεσθαί με τινὲς ἔμελλον, γλιχόμενος ἂν τοῦ δο-
κεῖν ἐτόλμων [21]· ἀλλ' εἴτε δοῦλος, εἴτε πτωχὸς καὶ
μαστιγίας ὢν [22], μέλλοιμι τοὺς πολεμίους κακόν τι δρά-
σειν, ἐπεχείρουν ἄν, καὶ εἰ μηδεὶς ὁρῴη. οὐ γὰρ δο- 15.
κεῖν ὁ πόλεμος, ἀλλὰ δρᾶν ἀεὶ καὶ ἐν ἡμέρᾳ καὶ ἐν
νυκτὶ φιλεῖ τι. οὐδὲ ὅπλα ἔστι μοι τεταγμένα, ἐν οἷς
προκαλοῦμαι τοῖς πολεμίοις [23] μάχεσθαι, ἀλλ' ὅν-
τινα ἐθέλοι τις τρόπον, καὶ πρὸς ἕνα καὶ πρὸς πολ-
λοὺς ἕτοιμός εἰμ' ἀεί. οὐδ' ἡνίκα κάμνω μαχόμενος, 18.
ὥσπερ σύ, τὰ ὅπλα ἑτέροις παραδίδωμι, ἀλλ' ὁ-

πότ'

19. aut prorſus delendum eſſe δὲ videtur, aut ei ſufficiendum δὴ σκοπῶν.

20. αἰσχρὸν ἡγησάμενος] poteſt accipi pro, διὰ τὸ ἡγεῖσθαι αὐτὸν αἰσχρόν. diſcrimen illud turpe exiſtimans. probem tamen magis αἰσχρὸν οὐδὲν ἡγησ.

21. poſt ἐτόλμων neſcio an hoc colon deſit. εἰ δ' οὐκ ἔμελλον [ſubaudi τινές με ὄψεσθαι] οὐδ' ἐτόλμων. vbi autem nemo me eſſet ſpectaturus, ibi deuitabam diſcrimina.

22. ὢν] id eſt δοκῶν. niſi ſi hoc potius ſophiſta dederit.

23. τοῖς πολεμίοις] imo vero τοὺς πολεμίους. non enim cohaeret cum μάχεσθαι, ſed cum προκαλοῦμαι.

πότ' ἂν ἀναπαύωνται οἱ πολέμιοι, τότε αὐτοῖς τῆς νυκτὸς ἐπιτίθεμαι, ἔχων τοιαῦτα ὅπλα, ἃ ἐκείνους βλάψει μάλιστα. καὶ οὔτε νὺξ πώποτέ με
21. ἀφείλετο [24], ὥσπερ σε πολλάκις μαχόμενον ἄσμενον πέπαυκεν· ἀλλ' ἡνίκα ἂν ῥέγχῃς σύ, τηνικαῦτα ἐγὼ σώζω σε, καὶ τοὺς πολεμίους ἀεὶ κακόν τι ποιῶ, ἔχων τὰ δουλοπρεπῆ ταῦτα ὅπλα καὶ τὰ ῥάκη, καὶ τὰς μάστιγας, δι' ἃς σὺ ἀσφαλῶς καθ-
24. εύδεις. σὺ δ' ὅτι φέρων ἐκόμισας τὸν νεκρὸν, ἀνδρεῖος οἴει εἶναι; ὃν εἰ μὴ ἠδύνω φέρειν, δύο ἄνδρες ἂν ἐφερέτην. κἄπειτα κἀκεῖνοι περὶ ἀρετῆς πως ἂν ἡμῖν ἠμφισβήτουν, κἀμοὶ μὲν ὁ αὐτὸς [25] ἂν πρὸς αὐτοὺς ἦν λόγος· σὺ δὲ τί ἂν ἔλεγες ἀμφισβητῶν
27. πρὸς αὐτούς; ἢ δυοῖν [26] μὲν οὐκ ἂν φροντίσαις, ἑνὸς δ' ἂν αἰσχύνοιο ὁμολογῶν δειλότερος εἶναι; οὐκ οἶσθ', ὅτι οὐ τῷ νεκρῷ τοῖς Τρωσὶν, ἀλλὰ τῶν ὅπλων ἔμελεν ὅπως λάβοιεν; τὸν μὲν γὰρ ἀποδώσειν ἔμελλον, τὰ δὲ ὅπλα ἀναθήσειν εἰς τὰ ἱερὰ τοῖς θεοῖς.
30. τοὺς γὰρ νεκροὺς [27] οὐ τοῖς οὐκ ἀναιρουμένοις αἰσχρὸν,

ἀλλὰ

24. ἀφείλετο] ſcil. τὰ ὅπλα, aut τὸ μάχεσθαι. quod latere videtur in inſequente μαχόμενον. aut denique τὸ σώζειν σε.

25. ὁ αὐτὸς] ſubaudi ὅσπερ νῦν μοί ἐστι πρὸς σέ.

26. δυοῖν μὲν] ſcil. δειλότερος εἶναι δοκῶν tanti non facias, te videri inferiorem et imbelliorem eſſe duobus.

27. νεκροὺς γὰρ —] Participia ἀναιρουμένοις et ἀποδιδοῦσι h. l. accipienda ſunt pro infinitiuis, et idem valet atque ſi ſic dixiſſet. οὐ γὰρ αἰσχρόν ἐστι τὸ κειμένους ἐᾶν τοὺς νεκροὺς, καὶ μὴ ἀναιρεῖσθαι πρὸς τὴν τα-

ἀλλὰ τοῖς μὴ ἀποδιδοῦσι, θάπτειν σὺ μὲν οὖν τὰ ἕτοιμα [28] ἐκόμισας, ἐγὼ δὲ τὰ ὀνειδιζόμενα [29] ἀφειλόμην ἐκείνους. Φθόνοι δὲ καὶ ἀμαθίαν νοσεῖς, κακῶν ἐναντιώτατα [30] αὐτοῖς. καὶ ὁ μὲν [31] σε ἐπιθυμεῖν ποιεῖ τῶν καλῶν, ἡ δὲ ἀποτρέπει. ἀνθρώπινον μὲν οὖν τι πέπονθας. 33 διὰ γὰρ τὸ εἶναι ἰσχυρὸς, οἴει [32] καὶ ἀνδρεῖος εἶναι. οὐκ οἶσθα, ὅτι [33] σοφία περὶ πόλεμον καὶ ἀνδρεία οὐ ταυτόν ἐστιν ἰσχύσαι; ἀμαθία δὲ κακὸν μέγιστον τοῖς ἔχουσιν. οἶμαι δὲ, ἄν ποτέ τις ἄρα σοφὸς ποιητὴς περὶ ἀρετῆς [34] γένηται, φὴν, ἀλλ' αἰσχρόν ἐστι τὸ μὴ ἀποδιδόναι αὐτοὺς τοῖς προσήκουσι πρὸς τὸ θάπτειν, ἀπαιτοῦσι.

28. τὰ ἕτοιμα] facilia factu et comparatu, quae cuiusuis ſit patrare.

29. τὰ ὀνειδιζόμενα] eripui Troianis ea decora, eamque gloriationis materiam, quam ſi paſſi fuiſſemus penes eos manere, cauere non potuiſſemus, quo minus apud eosque et apud alios in probrum et ignominiam incurreremus. non potuiſſemus facere, quominus ea nobis ignauia exprobraretur. τὰ ὀνειδιζόμενα ſunt patentia et obnoxia exprobrationi.

30. κακῶν ἐναντιώτατα] id eſt κακὰ, τὰ πάντων κακῶν ἐναντιώτατα ἑαυτοῖς. Suſpicabar aliquando κακὼ ἐναντιωτάτω, in duali.

31. καὶ ὁ μὲν] Num καὶ γὰρ ὁ μὲν.

32. διὰ γὰρ τὸ ἰσχυρὸς εἶναι, οἴῃ καὶ] Pariſinus dat διότι γὰρ ἰσχυρὸς εἴη καὶ — voluit dare διότι γὰρ ἰσχυρὸς εἶ, οἴῃ καὶ — Ego vero vulgatam praefero.

33. οὐκ οἶσθα ὅτι] malim οὐκ οἶσθα γὰρ ὅτι.

34. περὶ ἀρετῆς] adde κρίνειν. poeta callidus de virtute iudicandi.

36 ταί, ἐμὲ μὲν ποιήσει [35] πολύτλαν τε καὶ πολύμητιν καὶ πολυμήχανον καὶ πτολίπορθον, καὶ μόνον τὴν Τροίαν ἑλόντα· σὲ δὲ [36], ὡς ἐγῷμαι, τὴν φύσιν ἀπεικάζων τοῖς τε νωθέσιν ὄνοις, καὶ βουσὶ ταῖς φορβάσιν [37], ἄλλοις ὑπάρχουσι [38] δεσμεύειν καὶ ζευ-
39 γνύναι αὐτούς.

35. ποιήσει] Pariſ. ποιήσῃ.

36. σὲ δὲ] ſcil. ποιήσει. ſed tum deerit aliquod epithetum, e. c. νωθρὸν καὶ βραδὺν, καὶ σκαιὸν, ὀρθῶς, ὡς ἐγῷμαι, τὴν σὴν φύσιν ἀπεικάζων.

37. ταῖς φορβάσι] reuocaui hanc lectionem ex Aldina, ab ipſo Stephano in margine commemoratam, cui placuit τοῖς φ. ſufficere, qua de cauſa, haud equidem intelligo. Non cernebat τοῖς maſculinum cum foemino φορβάσι conſtare non poſſe? An τοῖς cum ἄλλοις conſtruebat? Atqui ad ἄλλοις ſubauditur ἀνθρώποις.

38. ὑπάρχουσι] non culpabo. reddi poteſt, quae animalia praeſto ſunt, adſunt eo, quo ſe dent aliis, [hominibus puta] vincienda et iugo ſubmittenda. malim tamen παρέχουσι aut ὑπέχουσι. *quae ſe praebent hominibus vincienda.* Vſurpauit autem h. l. genus maſculinum, quia et ὄνοις praemiſit, et in vſu eſt, vbi plura ſubſtantiua diuerſorum generum praeceſſerint, ea deinceps in vno generis maſculini complecti. Ideo quoque dicit αὐτοὺς (cum aſpero) vbi deſignat τοὺς ὄνους καὶ τὰς βοῦς.

# ΑΛΚΙΔΑΜΑΝΤΟΣ

## ΛΟΓΟΣ ΟΔΥΣΣΕΩΣ

## ΚΑΤΑ ΠΑΛΑΜΗΔΟΥΣ ΠΡΟΔΟΣΙΑΣ.

*Πολλάκις ἤδη ἐνεθυμήθην καὶ ἐθαύμασα, ὦ* 184.1.
*ἄνδρες Ἕλληνες, τὰς γνώμας τῶν λεγόντων, τί ποτε ἄρα βουλόμενοι, ῥαδίως δεῦρο παριόντες συμβουλεύουσιν ὑμῖν, ἀφ' ὧν ὠφέλεια μὲν οὐδεμία ἐστὶ τῷ κοινῷ, λοιδορίαι δὲ πλεῖσται γίνονται ἐν ἀλλήλοις εἰκῇ· λόγους τε*[1] *ἀναλίσκουσιν ἀκαίρους περὶ ὧν ἂν τύχωσι. λέγουσι δὲ τὴν αὑτῶν δόξαν ἕκαστος*[2], *βουλόμενοί τι λαβεῖν· οἱ δὲ, καὶ μισθὸν πραττόμενοι, συναγορεύουσι παρ' ὁποτέρων ἂν νομίζωσι πλείω λήψεσθαι. καὶ εἰ μέν τις ἐν τῷ στρατοπέδῳ πλημμελεῖ, ἢ βλάπτει τὸ κοινὸν, χρήματα ἑαυτῷ πορίζόμενος, τούτων μὲν μηδένα τὸν φροντίζοντα εἶναι*[3]*· εἰ δέ τις ἡμῶν αἰχμάλωτον ἀγαγὼν ἐκ τῶν πολε-*

1. *τε*] aut delendum eſt, aut prodit defectum, aut loco proximi *δὲ* leg. eſt *τε*. aut denique, ſi *δὲ* ſeruabimus, erit pro hoc *τε* leg. *μὲν γάρ*.

2. *ἕκαστος*] malim *ἕκαστοι*.

3. *μηδένα τὸν φροντίζοντα εἶναι*] pendent hi accuſatiui cum infinitiuo ſuo. nam cum *ἐνεθυμήθην* et *ἐθαύμασα* nequeunt copulari propter tot intercedentes diuerſi generis conſtructiones hanc ſeriem inter-

πολεμίων, ἢ γέρας εἴληφε πλέον ἕτερος ἑτέρου, τού-
των ἕνεκεν μεγάλας διαφορὰς ἐν ἡμῖν αὐτοῖς ἔχο-
μεν, διὰ τὰς τούτων σπουδάς· ἐγὼ δὲ ἡγοῦμαι τὸν
12. ἄνδρα τὸν ἀγαθὸν καὶ δίκαιον μήτε ἔχθρας ἰδίας
φροντίζειν, μήτε ἰδίᾳ φιλεταιρίᾳ χρησάμενον, ἕνε-
κα ἀνδρὸς ἑνὸς χρήματα περὶ πλείονος ποιήσα-
σθαι, καὶ μὴ ὅ, τι ἂν μέλλῃ τῷ πλήθει συνοίσειν·
οὐ μὲν δὴ ἀλλὰ παραλιπὼν τοὺς ἀρχαίους πόνους τε
15. καὶ λόγους, πειράσομαι Παλαμήδη τόνδε ἐν ὑμῖν εἰς
κρίσιν δικαίως καταστῆσαι. ἔστι δὲ τὸ πρᾶγμα (ὡς
ἂν εἴδητε) προδοσία· ἐφ' ᾗ δεκαπλασία τῶν ἀλ-
λων ζημία ἐστὶν ἐπικειμένη. καίτοι, ὡς ὑμεῖς ἴστε
πάντες, ἐμοὶ καὶ τούτῳ οὐδεμία πώποτε ἔχθρα οὐδ'
18. ἔρις ἐγένετο περὶ οὐδενὸς πράγματος· καὶ μὴν οὐδ'
ἐν παλαίστρᾳ, οὐδ' ἐν συμποσίῳ, ἔνθα φιλεῖ ἔριδας
πλείστας καὶ λοιδορίας γίνεσθαι. ὁ δὲ ἀνήρ ἐστι φι-
λόσοφός τε καὶ δεινός, οὗ μέλλω κατηγορεῖν· ὥστε
21. εἰκότως τὸν νοῦν προσέχειν ὑμᾶς, καὶ μὴ ἀμελῆσαι
περὶ τῶν νυνὶ λεγομένων. σχεδὸν γὰρ ἴστε καὶ αὐτοὶ [4],
ἐν οἵῳ κινδύνῳ ἐγενόμεθα, ὅτε ἡμῶν οἱ μὲν εἰς τὰς
ναῦς καταπεφευγότες ἦσαν, οἱ δὲ εἰς τοὺς τάφρους [5]
ἐνέπιπτον, εἴς τε τὰς σκηνὰς οἱ πολέμιοι· πᾶσά

τε ἀπο-

turbantes, quapropter nullus dubito addendum h. l. eſſe ὁρῶμεν. neminem videmus iſtaec animaduertentem.

4. αὐτοὶ] ſic dedi, auctoribus Pariſino codice et margine Stephanicae. vulgatae dant αὐτός.

5. τοὺς τάφρους] imo vero τὰς τάφρους. in foeminino.

τε ἀπορία ἦν, ποῦ ποτε προβήσοιτο ἡ τοῦ μέλλοντος 24.
κακοῦ τελευτή [6]. ὡς δ' ὑμῖν [7] ἐτυγχάνομεν πλησίον
τῶν πυλῶν ἐν τῷ αὐτῷ [8] συντασσόμενοι ἐγώ τε καὶ
Διομήδης, πλησίον δ' ἦν Παλαμήδης καὶ Πολυποί-
της, συνιόντων δὲ ἡμῶν ὁμόσε τοῖς ἀνδράσιν, ἐκ-
δραμὼν τοξότης ἐκ τῶν πολεμίων ἐστοχάσατο τού- 27.
του [9]. ἁμαρτὼν δὲ αὐτοῦ, βάλλει ἐγγὺς ἐμοῦ, οὗτός
τε λόγχην ἀφίησιν ἐπ' αὐτόν· καὶ ἐκεῖνος ἀνελόμε-
νος ᾤχετο εἰς τὸ στρατόπεδον [10]. ἐγὼ δὲ ἀνελὼν τὸν
ὀϊστὸν, δίδωμι Εὐρυβάτῃ δοῦναι Τεύκρῳ, ἵνα χρῷτο.
ἀνοχῆς δὲ γενομένης ἀπὸ τῆς μάχης ὀλίγον χρό- 30.
νον, δείκνυσί [11] μοι τὸν ὀϊστὸν ὑπὸ τοῖς πτεροῖς γράμ-
ματα ἔχοντα. ἐκπλαγεὶς δὲ ἐγὼ τῷ πράγματι,
προσκαλεσάμενος Σθένελόν τε καὶ Διομήδην, ἐδεί-
κνυον αὐτοῖς τὰ ἐνόντα. ἡ δὲ γραφὴ ἐδήλου τάδε.
Ἀλέξανδρος Παλαμήδει. ὅσα συνέθου Τηλέφῳ, 33.
πάντα

6. ἡ τοῦ μέλλοντος κακοῦ τελευτὴ] Alius dixiſſet ἡ τοῦ ἐπιόντος κακοῦ ἀκμή. Sed in huiusmodi declamationibus recentiorum ſophiſtarum occurrunt multa dura, inconcinna, inſolita, ab elegantia priſcae graecitatis abhorrentia, quae ferenda et auctoribus ſuis relinquenda ſunt.

7. ὑμῖν] imo vero οὖν.

8. poſt ἐν τῷ αὐτῷ videtur ἔστημεν *ſtabamus*], vel ἦμεν, vel tale quid deeſſe.

9. τούτου] Palamedem deſignat.

10. εἰς τὸ στρατόπεδον] id eſt εἰς τὸ ἑαυτοῦ στρατόπεδον.

11. δείκνυσι] vter, Eurybatus, an Teucer.

πάντα σοι ἔσται. ὅ, τε πατὴρ Κασάνδραν γυναῖκα
δίδωσί σοι, ὥσπερ ἐπέστειλας· ἀλλὰ τὰ ἀπό σου,
πραττέσθω διὰ τάχους. Ἐνεγέγραπτο μὲν ταῦ-
τα· καί μοι προσελθόντες μαρτυρήσατε οἱ λαβόν-
36. τες τὸ τόξευμα [12]. Ἐπέδειξα ἂν καὶ αὐτὸ τὸ τό-
ξευμα ὑμῖν, ὡς ἀληθὲς [13] ἦν· νῦν δὲ ἐν τῷ θορύβῳ
185.1. ἔλαθεν αὐτὸ Τεῦκρος ἀπολέσας. ἔδει [14] δέ με καὶ
τὰ λοιπὰ διελθεῖν ὡς ἔχει, μὴ δόξωμεν ἀδίκως ἄν-
δρα σύμμαχον περὶ θανάτου κρίνειν (αἰσχίστην αἰ-
3. τίαν * προστιθέντες [15]) καὶ ταῦτα, πρότερον ἐν ὑμῖν
εὐδοκιμηκότα. ἡμεῖς μὲν γὰρ πρὶν ἐμβαλεῖν δεῦρο,
πολὺν χρόνον ἐν ταὐτῷ ἐγενόμεθα, καὶ οὐδεὶς ἡμῶν [16]
εἶδε τοῦτον ἔχοντα σημεῖον ἐν τῇ ἀσπίδι· ἐπειδὴ δὲ
κατεπλεύσαμεν δεῦρο, τρίαιναν ἐπεγράψατο. τί-
6. νος ἕνεκα; ἵνα δῆλος εἴη τῷ ἐπιγράμματι, ὅταν
ἀντιτεταγμένος [17] τοῦτον τοξεύοι, διὰ τὸ σύνθημα,

 οὗτός

12. poſt τὸ τόξευμα deeſt titulus μάρτυρες.

13. ἀληθὲς bene ſi habet, accipi debet h. l. pro ἀληθῶς.

14. ἔδει] malim in praeſ. δεῖ.

15. προτιθέντες dant vulgatae, Pariſinus προστιθέντα. vnde προστιθέντες effeci.

16. ἡμῶν] Pariſ. ὑμῶν.

17. ὅταν ἀντιτεταγμένος τοῦτον τοξεύοι] videtur leg. ὅ τ' ἀντιτεταγμένος τ. τοξεύων. et pari modo paulo poſt εἰσακοντίζων. apta ſunt haec participia e δῆλος εἴη. quo notabilis et conſpicuus foret, tam hoſtis in hunc telum intorquens, quam hic ipſe Palamedes in illum retorquens.

οὗτός τε εἰς ἐκεῖνον εἰσακοντίζοι. τεκμαίρεσθαι δεῖ[18]
καὶ ἐκ τούτων εἰκότως τὴν ἄφεσιν[19] τῆς λόγχης.
Φημὶ γὰρ καὶ ἐν ἐκείνῃ γράμματα εἶναι[20], πηνικά-
δε[21] καὶ πότε[22] προδώσει[23]. πιστὰ γὰρ ἦν οὕτω 9.
παρ' ἀλλήλων τὰ πεμπόμενα· οὗτός τε ἐκείνοις[24],
καὶ ἐκεῖνοι τούτῳ πέμποντες[25] διὰ τοιούτου εἴδους, καὶ
μὴ δι' ἀγγέλων. ἔτι δὲ καὶ τόδε σκεψώμεθα. ψή-
φισμα ἡμῖν ἐγένετο, ὃς ἂν βέλος τι λάβῃ ἐκ τῶν
πολεμίων, ἀποφέρειν πρὸς τοὺς ἡγεμόνας, διὰ τὸ 12.
σπανίως αὐτοῖς χρήσασθαι ἡμᾶς· καὶ οἱ μὲν ἄλλοι
πειθαρχοῦσι τοῖς ἐψηφισμένοις, αὐτὸς δὲ βέλη ἀνε-
λόμενος πέντε τοξεύειν[26], φανερός ἐστιν οὐδὲ ἓν πρὸς
ὑμᾶς ἐνηνοχώς. ὥστε καὶ διὰ ταῦτα δικαίως ἄν μοι
δοκεῖ θανάτῳ ζημιωθῆναι. ἆρά γε ἐνθυμεῖσθε, ὦ 15.
ἄνδρες

18. τεκμαίρεσθαι δεῖ] lego τεκμαίρεσθε δέ.

19. τὴν ἄφεσιν τῆς λόγχης] ſcil. ποία ἐγένετο καὶ πρὸς τί.

20. γράμματα εἶναι] ſubaudi δηλοῦντα.

21. πηνικάδε] imo vero πηνίκα τε.

22. πότε] atqui πότε et πηνίκα tantundem valent. num ergo πῶς.

23. προδώσει] ſic eſt in Pariſ. ſic etiam in Aldina, vnde reuocaui. Stephani operae aberrantes dederant προδόσει. quaſi datiuus eſſet a ſubſtantiuo πρόδοσις.

24. οὗτος] malim ἃ οὗτος.

25. pone πέμποντες deeſt διετέλουν.

26. τοξεύειν] videtur ſic leg. τοξεύων φανερός ἐστιν, ἀλλ' οὐδ' ἓν — iactauit illas quinque ſagittas in propatulo, coram omnibus ſpectantibus, aduerſus hoſtes, at ne vnicam quidem ad vos retulit vnquam.

ἄνδρες Ἕλληνες, ταῦτα τοῦ σοφοῦ τῆς διανοίας καὶ τοῦ φρονήματος αὐτοῦ τυγχάνειν[27] φιλοσόφων· ἐφ' οἷς ἥκιστα ἐχρῆν αὐτὸν ταῦτα πράττειν. τοῦ τε τὰ[28] πράγματα τὰ νῦν παρεστηκότα[29] γενέσθαι
18. καὶ τὴν στρατιὰν ἅπασαν[30], ἐπιδείξω αἴτιον γεγονό-



27. αὐτοῦ τυγχάνειν etc.] coniectat Stephanus αὐτῷ τυγχάνει. et eſt quoque hoc poſterius in Pariſino. vnde poſſit haec lectio effici, φρονήματος, ὃς τοιαῦτα τυγχάνει φιλοσοφῶν ἐφ' οἷς ἥκιστα.— id eſt ἐπὶ τούτους, ἐφ' οὓς ἥκιστα — quia talia philoſophatur [h. e. conſiliis agitat, mente verſat, machinatur, ſollerter excogitat, commentatur] aduerſus eos, aduerſus quos minime oportebat eum iſtaec agitare. Verum videntur potius paucula deeſſe, fortaſſis ad hanc ſententiam. ὦ ἕλληνες ταῦτα. hic deſinit ſententia, tum noua incipit iſtaec. τοῦ σοφοῦ τῆς διανοίας καὶ τοῦ φρονήματος ὀνίνασθαι δεῖ τὸ κοινόν. [vel τὸ πλῆθος] A meditationibus et a ſapientia viri docti neceſſe eſt, vt respublica fructum percipiat. οὗτος δὲ τυγχάνει φιλοσοφῶν ἐφ' οἷς [quod idem eſt, atque ἐπὶ τούτους, ἐφ' οὓς] ἥκιστα ἐχρῆν αὐτὸν ταῦτα πράττειν. [id eſt φιλοσοφεῖν.] hic autem philoſophatur in fraudem eorum, aduerſus quos callidum et ſolertem eſſe, omnium minime decebat. Pro σοφοῦ eſt in Pariſino σοφιστοῦ, vnde margo Stephanicae, ni fallor, retulit. Suſpicor enim Pariſinum codicem Stephano haec opuſcula edenti praeſto fuiſſe.

28. τοῦ τε τὰ πράγματα] Num τοῦ τε γὰρ τὰ πρ. In Pariſino eſt τά τε πράγματα. a quo etiam τὰ νῦν et γενέσθαι abſunt.

29. παρεστηκότα] malim περιεστηκότα.

30. ἅπασαν] adde συντεταράχθαι, vel ἐν κινδύνῳ καταστῆναι.

τα ἡμῖν τόν τε πατέρα αὐτȣ̃ καὶ τȣ̃τον αὐτόν. ἀνάγκη δὲ διὰ μακροτέρων λόγων ῥηθῆναι τὰ γενόμενα. τȣ́τῳ πατήρ ἐςὶ πένης, ὄνομα Ναύπλιος, τέχνην ἔχων ἁλείαν [31]. ȣ̃τος πλείςȣς τῶν Ἑλλήνων ἠφάνικε, χρήματά τε πολλὰ ἐκ τῶν νεῶν ὑφῄρηκε· 21. κακά τε πλεῖςα τȣ̀ς ναυτίλȣς εἴργαςαι, πανουργίας τε ȣ̓δεμιᾶς λείπεται [32]. γνώσεσθε δὲ προϊόντος τȣ̃ λόγȣ, ἀκȣ́σαντες μετὰ ἀληθείας τῶν τότε γενομένων. Ἄλεῳ γὰρ τῷ Τεγέας βασιλεῖ ἀφικομένῳ εἰς Δελφȣ̀ς, ἐχρήσθη ὑπὸ τȣ̃ θεȣ̃, ὅτι αὐ- 24. τῷ ἔκγονος ὑπὸ τῆς θυγατρὸς εἰ γένοιτο, ὑπὸ τȣ́τȣ δεῖ τȣ̀ς υἱεῖς αὐτȣ̃ ἀπολέσθαι. ἀκȣ́σας δὲ ταῦτα ὁ Ἄλεως, διὰ τάχȣς ἀφικνεῖται οἴκαδε, καὶ καθίςησι τὴν θυγατέρα ἱέρειαν τῆς Ἀθηνᾶς· εἰπὼν, εἴ ποτε ἀνδρὶ συγγενήσεται, θανατώσειν αὐ- 27. τήν. τύχης δὲ γενομένης ἀφικνεῖται Ἡρακλῆς ςρατευόμενος ἐπ' Αὐγείαν εἰς Ἦλιν, καὶ αὐτὸν ξενίζει ὁ Ἄλεως ἐν τῷ ἱερῷ τῆς Ἀθηνᾶς. ἰδὼν δὲ ὁ Ἡρακλῆς τὴν παῖδα ἐν τῷ νεῷ, ὑπὸ μέθης συνεγένετο. ἐπεὶ δὲ κύȣσαν αὐτὴν ᾔσθετο ὁ πατὴρ [33] Ἄλεως, 30. μετα-

31. *ἁλείαν*] imo vero *ἁλιείαν*. exercitationem piſcaturae.

32. *λείπεται*] conueniret quidem melius tempus praeteritum *λέλειπται* ob praemiſſa. verum tamen quia Nauplius tum adhuc ſupererat in viuis, ferri poteſt praeſens, item ſimplex, pro compoſito *ἀπολείπεται*.

33. *ᾔσθετο ὁ πατὴρ*] haec tria vocabula deſunt Pariſino. primum abeſſe nullo modo poteſt. verum poſterioribus duobus facile careat oratio ſine damno.

μεταπέμπεται τὸν τούτου πατέρα, πυθόμενος πορθμέα τε αὐτὸν εἶναι καὶ δεινόν. ἀφικομένου δὲ τοῦ Ναυπλίου, δίδωσιν αὐτῷ τὴν παῖδα καταποντίσαι. ὁ δὲ παραλαβὼν ἦγεν αὐτήν· καὶ ὡς γίνονται ἐν
33. τῷ Παρθενίῳ ὄρει, τίκτει Τήλεφον. ἀμελήσας δὲ ὧν Ἄλεως αὐτῷ ἐπέστειλεν, ἄγων αὐτὴν ἀπέδοτο καὶ τὸ παιδίον εἰς Μυσίαν Τεύθραντι τῷ βασιλεῖ. ὁ δὲ Τεύθρας ἀπιδὼν [34], τὴν μὲν Αὔγην γυναῖκα ποιεῖται, τὸν δὲ παῖδα αὐτῆς ἐπονομάσας Τήλεφον, τί-
36. θεται υἱὸν ἑαυτοῦ· δίδωσί τε αὐτὸν Πριάμῳ εἰς τὸ ὀλίγον [35] παιδεῦσαι. χρόνου δὲ προϊόντος, Ἀλέξανδρος ἐπεθύμησεν εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀφικέσθαι, τό, τε ἐν Δελφοῖς ἱερὸν [36] θεωρῆσαι βουλόμενος, ἅμα
39. δὲ καὶ τὸ κάλλος [37] τῆς Ἑλένης ἀκούων δηλονότι· καὶ τὴν τοῦ Τηλέφου γέννησιν ἀκηκοὼς [38], ὁπόθεν τε

 εἴη,

34. ἀπιδὼν] num ἄπαις ὢν

35. εἰς τὸ ὀλίγον] Pariſinus dat εἰς τὸν ὀλίγον: Num ergo εἰς τὸν Ὄλυμπον. Olympus mons Phrygiae notus eſt. An εἰς τὸ Ἴλιον.

36. τό τε ἐν Δελφοῖς ἱερὸν] pro τε malim μὲν Pariſinus ſic exhibet τό τε ἱερὸν τὸ ἐν Δελφοῖς.

37. τὸ κάλλος] Pariſinus dat τῷ κάλλει. id eſt διὰ τὸ κάλλος. ἀκούων δηλονότι idem eſt, ac ſi dixiſſet.

38. ἀκηκοὼς] tertiam cauſam enumerat, cur Paris cupiditate Graeciae ſpectandae exarſiſſet. Audierat a fama multa coram ſe iactata, 1. de magnificentia templi Delphici. 2. de forma Helenae. 3. de mirabilibus fatis familiaris ſui Telephi. Vt itaque nemo non amici ſui forte afficitur, ita Paris quoque ge-

εἴη, καὶ τίνα τρόπον, καὶ ὑπὸ τίνος ἐπράθη· ὥστε Ἀλέξανδρος οὗτος[39] τὴν ἀποδημίαν ἐποιεῖτο διὰ προφάσεως τοιαύτης [40] εἰς τὴν Ἑλλάδα. ἐν δὲ τῷ καιρῷ τούτῳ οἱ Μόλου[41] παῖδες ἀφικνοῦνται ἐκ Κρήτης, 42.
δεόμενοι Μενελάου αὐτοὺς διαλλάξαι, καὶ διελεῖν τὴν κτῆσιν αὐτοῖς, ὅτι [42] εἴη ὁ πατὴρ τετελευτηκώς, αὐτοί τε στασιάζοιεν περὶ τῶν πατρῴων χρημάτων. εἶεν· τί οὖν γίνεται; πλεῖν αὐτῷ[43] ἔδοξε· καὶ ἐπιστείλας τῇ γυναικὶ καὶ τοῖς ἀδελφοῖς [44] ἐπιμελεῖ- 186.I.
σθαι τῶν ξένων[45], ἵνα μηδενὸς ἔσοιντο ἐνδεεῖς, ἕως ἂν αὐτὸς ἔλθῃ ἐκ Κρήτης, ὁ μὲν ᾤχετο· Ἀλέξανδρος δὲ αὐτοῦ τὴν γυναῖκα ἐξαπατήσας, καὶ λαβὼν 3.
ἐκ τῶν

ſtiebat Telephi patriam, et reliqua eius decora ſuis oculis noſcitare.

39. οὗτος] οὔτε dat Pariſinus. quod aperte vitioſum quidem eſt, verum ne vulgata quidem ſatis placet. num ὡς οὐκ ἔδει vel tale quid.

40. διὰ προφάσεως τοιαύτης] imo vero διὰ προφάσεις τοιαύτας. tres enim cauſas profectionis enumerauerat paulo ante.

41. Μόλου] Μούλῳ Pariſinus.

42. αὐτοῖς, ὅτι] aut interponendum, aut certe ſubaudiendum eſt λέγοντες.

43. αὐτῷ] Menelao puta.

44. τοῖς ἀδελφοῖς] at cuius? ſuisne? at praeter Agamemnonem Menelao frater, quod ſciam, nullus alius fuit. Ergone Helenae fratres, Caſtor et Pollux, deſignantur? Videtur.

45. τῶν ξένων] Paridis, et ſi qui alii aliunde, ſe abſente, Spartam venirent.

ἐκ τῶν οἴκων ἃ πλεῖστα ἐδύνατο, ἀποπλέων ᾤχε-
το· οὐκ αἰδεσθεὶς οὔτε Δία ξένιον, οὔτε θεῶν οὐθένα,
ἄνομα καὶ βάρβαρα ἔργα διαπραξάμενος, ἄπιστα
πᾶσι καὶ [46] τοῖς ἐπιγινομένοις ἀκοῦσαι. ἀφικομένου
6. δὲ αὐτοῦ πάλιν εἰς Ἀσίαν, ἄγοντος τὰ χρήματα
καὶ τὴν γυναῖκα, ἔστιν ὅπου ἀντελάβου τινὸς, ἢ βοὴν
ἐσήμηνας τοῖς περιοίκοις, ἢ βοήθειαν συνέλεξας;
οὐκ ἂν ἔχοις εἰπεῖν· ἀλλὰ περιεῖδες Ἕλληνας ὑπὸ
βαρβάρων ὑβρισθέντας. ἐπεὶ δ' ἐπύθοντο οἱ Ἕλ-
9. ληνας τὴν ἁρπαγὴν, καὶ Μενέλεως ᾔσθετο, ἤγειρε
τὴν στρατιὰν, καὶ διέπεμπεν ἡμῶν ἄλλον ἄλλοσε εἰς
τὰς πόλεις αἰτήσοντας στρατόν. καὶ δὴ τοῦτον ἔπεμ-
ψεν εἰς Χίον πρὸς Οἰνοπίωνα, καὶ εἰς Κύπρον, πρὸς
Κινύραν ὁ δὲ Κινύραν τε ἔπεισε μὴ συστρατεύειν [47]
12. ἡμῖν, δῶρά τε παρ' αὐτοῦ λαβὼν, ἀποπλέων ᾤ-
χετο· καὶ Ἀγαμέμνονι μὲν ἀποδίδωσι χαλκοῦν θώ-
ρακα, ὅστις οὐδενὸς ἄξιος ἦν, αὐτὸς δὲ τὰ ἄλλα
εἶχε χρήματα. ἀπηγγέλλετο [48] δὲ, ὅτι ἑκατὸν



46. ad πᾶσι aut adde, aut ſubaudi ſaltim καὶ τοῖς οὖσι.

47. συστρατεύειν] ſic dedi e Pariſino, pro ſimplici στρατεύειν, quod eſt in vulgatis.

48. ἀπηγγέλλετο] reuocaui hanc lectionem ex Aldina, meliorem vtique lectione ἐπηγγ quam Stephanus ei ſuffecerat cum hac annotatione. [πρ. γρ. [id eſt προτέρα γραφὴ, vel πρότερον γράφεται, ſeu Aldus dederat] ἀπηγγέλλετο. ἐστὶ δὲ τὸ ἐπηγγέλλετο ἐν τῷ παλαιῷ ἀντιγράφῳ] Haec Stephanus, auctorem laudans, non infinite, non ἐν παλαιῷ, ſed finite ἐν τῷ παλαιῷ, incertum tamen et ignotum relinquens

ναῦς ἀποπέμψει ὁ Κινύρας, ὁρᾶτε δὲ αὐτοὶ οὐδε-
μίαν παρ' αὐτοῦ ἥκουσαν. ὥστε καὶ διὰ ταῦτα δι- 15.
καίως ἂν μοι * δοκεῖ [49] θανάτῳ ζημιωθῆναι. ἄξιον
γὰρ κολάσαι τὸν σοφιστὴν, ὃς ἐπὶ τοῖς φίλοις τὰ
αἴσχιστα μηχανώμενος πέφανται. ἄξιον δὲ κατα-
μαθεῖν ἃ καὶ φιλοσοφεῖν ἐπικεχείρηκεν ἐξαπατῶν
τοὺς νέους καὶ παραπείθων, φάσκων ἐξευρηκέναι τά- 18.
ξεις πολεμικὰς, γράμματα, ἀριθμοὺς, μέτρα,
σταθμοὺς, πεττοὺς, κύβους, μουσικὴν, νόμισμα, πυρ-
σούς. καὶ οὐδὲ αἰσχύνεται, ὅταν αὐτίκα ἐλέγχηται
φανερῶς ἐν ὑμῖν ψευδόμενος. Νέστωρ γὰρ ὁ πρεσβύ-
τατος ἡμῶν ἁπάντων, καὶ αὐτὸς ἐν τοῖς Πειρίθου 21.
γάμοις μετὰ Λαπιθῶν ἐμαχέσατο Κενταύροις ἐν
φάλαγγι καὶ ἐν τάξει· Μενεσθεὺς δὲ πρῶτος λέ-
γεται κοσμῆσαι τάξεις, καὶ λόχους, καὶ φάλαγ-
γας συστῆσαι, ἡνίκα Εὔμολπος ὁ Ποσειδῶνος ἐπ' Ἀ-
θηναίους ἐστράτευσε Θρᾷκας ἄγων. ὥστε οὐ Παλα- 24.
μήδους

idem, quemnam vetuſtum codicem habuiſſet auctorem. Quem Pariſinum vſurpo, is certe auctor ei non fuit, nam in eo lectio Aldina legitur, quae, quod dixi, ſine dubio nouae praeſtat. Sed ne ipſa quidem ſatis ſincera mihi videtur eſſe. Nullus enim dubito ἀπήγγελλε in actiuo leg. eſſe. renuntiabat Palamedes e Cypro Spartam rediens, ad Graecos, Cinyram claſſem centum nauium eſſe praebiturum. Paſſiuum ſi tuebimur, reddendum erit, nuntiabatur Cinyras praebiturus — quod meas quidem ad aures durius accidit.

49. δοκεῖ] ſic dedi de meo, pro vulgari δοκοίη. Conf. p. 185. 14.

μήδεις τὸ ἐξεύρημά ἐστιν, ἀλλ' ἄλλων πρότερον. γράμματα μέν γε [50] πρῶτος Ὀρφεὺς ἐξήνεγκε, παρὰ Μουσῶν μαθών· ὡς καὶ τὰ ἐπὶ τῷ μνήματι αὐτοῦ δηλοῖ ἐπιγράμματα,

Μουσάων πρόπολον τῇδ' Ὀρφέα Θρῇκες ἔθηκαν,
Ὃν κτάνεν ὑψιμέδων Ζεὺς ψολόεντι βέλει.
Οἰάγρου φίλον υἱὸν, ὃς Ἡρακλῆν ἐδίδαξεν,
Εὑρὼν ἀνθρώποις γράμματα καὶ σοφίην.

Μουσικὴν δὲ Τέννες ὁ Καλλιόπης, ὃν Ἡρακλῆς φονεύει [51]. ἀριθμοὺς γε μὴν Μουσαῖος ὁ τῶν Εὐμολπιδῶν, Ἀθηναῖος, ὡς καὶ τὰ ποιήματα αὐτοῦ δηλοῖ. Ὄρθιον ἐξαμερὲς, τετόρων καὶ εἴκοσι μέτρων, Ὡς [52] δεκάτην γενεὴν ἑκατὸν βιοῦν ἄνδρας. Νομίσματα [53] δὲ οἱ Φοίνικες ἐξεῦρον, λογικώτατοι καὶ δεινότατοι ὄντες τῶν βαρβάρων; ἐξ ὁλοσφύρου [54] γὰρ ἴσον μερισμὸν διείλοντο, πρῶτοι [55] χαρακτῆρα ἔβαλλον· εἰς

τὸν

50. μέν γε] Pariſ. μὲν δή.

51. φονεύει] imo vero ἐφόνευεν.

52. ὡς] ὥστε Pariſ. Locum hunc non intelligo

53. νομίσματα] cur non νόμισμα, vt paulo ante? Pariſ. eſt νομίσματος.

54. ἐξ ὁλοσφύρου —] locum hunc, hominis mathematici face dignum, non intelligo, vt alios non paucos harum declamationum.

55. διείλοντο etc.] num ſic leg. διείλοντο πρῶτοι, χαρακτῆρα βάλλοντες τὸν σταθμὸν εἰς τὸ πλέον καὶ τὸ ἔλαττον. primi diuiſerunt, conſtituentes pondus, vt eſſet nota maioris et minoris, vel pluris et paucioris. Ego vero ſaltu foſſam hanc traiiciam, relinquens aliis peritioribus locos mihi inexplicabiles.

τὸν σταθμὸν τὸ πλέον καὶ τὸ ἔλαττον. παρ' ὧν οὗ-
τος ἐλθὼν σοφίζεται τὸν αὐτὸν ῥυθμόν. ὥστε αὐτοῦ
πάντα πρεσβύτερα φαίνεται, ὧν οὗτος προσποιεῖται
εὑρετὴς εἶναι. μέτρα δὲ καὶ σταθμὰ ἐξεῦρε, καπή- 39.
λοις καὶ ἀγοραίοις ἀνθρώποις ἀπάτας καὶ ἐπιορ-
κίας· πεττοὺς γε μὴν, τοῖς ἀργοῖς τῶν ἀνδρῶν ἔρι-
δας καὶ λοιδορίας. καὶ κύβους αὖ μέγιστον κακὸν ἐδί-
δαξε· τοῖς μὲν ἡττηθεῖσι, λύπας καὶ ζημίας. τοῖς
δὲ νικῶσι, καταγέλωτα καὶ ὄνειδος. τὰ γὰρ ἀ- 42.
πὸ κύβων προσγινόμενα, ἀνόητα γίνεται, τὰ δὲ
πλεῖστα καταναλίσκεται παραχρῆμα. πυρσοὺς αὖ
ἐσοφίσατο, ἀλλ' ἐφ' ἡμετέρῳ κακῷ, ἃ διενοεῖτο
ποιεῖν, χρήσιμα δὲ τοῖς πολεμίοις. ἀρετὴ δέ ἐστιν 187.1.
ἀνδρὸς, τοῖς ἡγεμόσι προσέχειν, καὶ τὸ προστατ-
τόμενον ποιεῖν, καὶ τῷ πλήθει ἀρέσκειν παντί· αὐ-
τόν τε παρέχειν ἄνδρα πανταχοῦ ἀγαθὸν, τούς τε 3.
φίλους εὖ ποιοῦντα, καὶ τοὺς ἐχθροὺς κακῶς. ὧν τἀναν-
τία πάντων οὗτος ἐπίσταται, τοὺς μὲν ἐχθροὺς ὠφε-
λεῖν, τοὺς δὲ φίλους κακῶς ποιεῖν. ἀξιῶ δ' ὑμᾶς ἔ-
γωγε κοινῇ σκεψαμένους βουλεύσασθαι περὶ αὐτοῦ,
καὶ μὴ ἀφεῖναι αὐτὸν, ὑποχείριον λαβόντας. ἂν δὲ 6.
κατελεήσαντες αὐτὸν διὰ τὴν δεινότητα τῶν λόγων
ἀφήσετε, θαυμαστὴ παρανομία γενήσεται ἐν τῷ
στρατεύματι. εἰδὼς γὰρ αὐτῶν ἕκαστος, ὅτι καὶ Πα-
λαμήδης περιφανῶς τοσαῦτα ἡμαρτηκὼς οὐδεμίαν
δίκην ἔδωκε, καὶ αὐτοὶ πειράσονται ἀδικεῖν. ὥστε 9.
ἐὰν νοῦν ἔχητε, ψηφιεῖσθε τὰ βέλτιστα ὑμῖν αὐ-
τοῖς, καὶ τῶν λοιπῶν οὕνεκεν παράδειγμα ποιήσε-
σθε, τοῦτον τιμωρησάμενοι.

# ΑΛΚΙΔΑΜΑΝΤΟΣ,

## ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΤΟΥΣ ΓΡΑΠΤΟΥΣ [1] ΛΟΓΟΥΣ ΓΡΑΦΟΝΤΩΝ, Η ΠΕΡΙ ΣΟΦΙΣΤΩΝ.

Ἐπειδή τινες τῶν καλουμένων σοφιστῶν, ἱστορίας μὲν καὶ παιδείας ἠμελήκασι, καὶ τοῦ δύνασθαι λέγειν, ὁμοίως τοῖς ἰδιώταις, ἀπείρως ἔχουσι, γράφειν δὲ μεμελετηκότες λόγους. καὶ διὰ * βιβλίων [2] δεικνύντες [3] τὴν αὐτῶν σοφίαν, σεμνύνονται, καὶ μέγα φρονοῦσι, καὶ πολλοστὸν μέρος τῆς ῥητορικῆς κεκτημέ-

Opuſculum hoc, ſecundum Aldum, primus pu blici iuris facio, ab H. Stephano, et in Corpore graecorum oratorum, et in Iſocrate, praeteritum. Aldus enim id, non in oratorum quidem corpore, at cum Iſocrate tamen ediderat.

1. *γραπτοὺς λόγους* appellat eas orationes, quae literarum monumentis prius conſignatae, tum verbotenus memoriae impreſſae, ſic demum recitantur, oppoſitae illis, quae, vt aiunt, ex plenitudine cordis, ex tempore, nulla praeparatione habentur ab oratore, dicente ea, quae in buccam veniant.

2. *διὰ βιβλίων*] ſic dedi de meo, pro vulgari *βεβαίων*. vulgarem, vel vulgatam appello lectionem in Aldina proſtantem. Nam, vt modo dixi, nulla alia adhuc proſtitit praeter Aldinam, huius opuſculi et inſequentis editio.

3. *δεικνύντες τὴν*] ſic dedi, auctore Pariſino, *μὲν* omittente, quod Aldina vitioſe habet interpoſitum.

κτημένοι δυνάμεως, ὅλης τῆς τέχνης ἀμφισβητοῦσι· διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν ἐπιχειρήσω κατηγορίαν ποιήσασθαι τῶν γραπτῶν λόγων. οὐχ ὡς ἀλλοτρίαν ἐμαυτοῦ τὴν δύναμιν αὐτῶν ἡγούμενος, ἀλλ᾽ ὡς ἐφ᾽ ἑτέροις μεῖζον φρονῶν, καὶ τὸ γράφειν ἐν παρέργῳ τοῦ μελετᾷν οἰόμενος χρῆναι[4], καὶ τοὺς ἐπ᾽ αὐτὸ τοῦτο τὸν βίον καταναλίσκοντας, ἀπολελεῖφθαι πολὺ καὶ ῥητορικῆς καὶ φιλοσοφίας ὑπειληφὼς, καὶ πολὺ δικαιότερον ἂν ποιητὰς, ἢ σοφιστὰς προσαγορεύεσθαι νομίζων. πρῶτον μὲν οὖν ἐντεῦθεν ἄν τις καταφρονήσειε τοῦ γράφειν, ἐξ ὧν ἐστιν εὐεπίθετον, καὶ ῥᾴδιον, καὶ τῇ τυχούσῃ φύσει πρόχειρον. εἰπεῖν μὲν γὰρ ἐκ τοῦ παραχρῆμα[5] περὶ τοῦ παρατυχόντος ἐπιεικῶς, καὶ ταχείᾳ χρήσασθαι τῶν ἐνθυμημάτων καὶ τῶν ὀνομάτων εὐπορίᾳ, καὶ τῷ καιρῷ τῶν πραγμάτων, καὶ ταῖς ἐπιθυμίαις τῶν ἀνθρώπων εὐστόχως ἀκολουθῆσαι, καὶ τὸν προσήκοντα λόγον εἰπεῖν, οὔτε φύσεως ἁπάσης, οὔτε παιδείας τῆς τυχούσης ἐστίν. ἐν πολλῷ δὲ χρόνῳ γράψαι ἄν, καὶ κατὰ σχολὴν ἐπανορθῶσαι, καὶ παραθέμενον[6] τὰ τῶν προγεγονότων σοφιστῶν συγγράμματα. πολλαχόθεν εἰς[7]. τὰ αὐτῶν ἐνθυμήματα συναγεῖραι[8], καὶ μιμήσασθαι τὰς τῶν

εὐλε-

4. poſt χρῆναι videtur deeſſe ποιεῖσθαι.

5. παραχρῆμα] παραυτίκα Pariſinus.

6. παραθέμενον an περιθέμ. perinde eſt. Sententia eſt. vallatum quaſi multitudine codicum coram ſe poſitorum, et in alios ex aliis inſpicientem.

7. πολλαχόθεν εἰς τὰ αὐτῶν] Aut delendum eſt εἰς, aut leg. πολλαχόθεν εἰς ταὐτὸ τὰ αὐτῶν —

8. συναγεῖραι praetuli e Pariſino vulgari lectioni συνεγεῖραι.

εὖ λεγομένων ἐπιτυχίας, καὶ τὰ μὲν ἐκ τῆς τῶν ἰδιωτῶν συμβουλίας ἐπανορθώσασθαι, τὰ δὲ αὐτὸν ἐν ἑαυτῷ πολλάκις ἐπισκεψάμενον, ἀνακαθᾶραι, καὶ μεταγράψαι, καὶ τοῖς ἀπαιδεύτοις ῥᾴδιον πέφυκεν. ἔστι δ' ἅπαντα τὰ μὲν ἀγαθὰ καὶ καλὰ, σπάνια [9] καὶ χαλεπὰ, καὶ διὰ πόνων εἰωθότα γίγνεσθαι. τὰ δὲ ταπεινὰ καὶ φαῦλα, ῥᾳδίαν ἔχει κτῆσιν. ὥστ', ἐπειδὴ τὸ γράφειν τοῦ λέγειν ἑτοιμότερον ἡμῖν ἐστιν, εἰκότως ἂν αὐτοῦ καὶ τὴν κτῆσιν ἐλάττονος ἀξίαν νομίζοιμεν. ἔπειτα τοῖς μὲν λέγειν δεινοῖς, οὐδεὶς ἂν φρονῶν ἀπιστήσειεν. ὡς οὐ [10] μικρὸν τὴν τῆς ψυχῆς ἕξιν μεταρρυθμίσαντες, ἐπιεικῶς λογογραφήσουσι. τοῖς δὲ γράφειν ἠσκημένοις, οὐδεὶς ἂν πιστεύσειεν, ὡς ἐπὶ [11] τῆς αὐτῆς δυνάμεως καὶ λέγειν οἷοί τε ἔσονται. τοὺς μὲν γὰρ τὰ χαλεπὰ τῶν ἔργων ἐπιτελοῦντας, εἰκὸς, ὅταν ἐπὶ τὰ ῥᾴω τὴν γνώμην μεταστήσωσιν, εὐπόρως μεταχειρίσασθαι τὴν τῶν πραγμάτων ἀπεργασίαν. τοῖς δὲ τὰ ῥᾴδια γεγυμνασμένοις, ἀντίτυπος καὶ προσάντης ἡ τῶν χαλεπωτέρων ἐπιμέλεια καθίσταται. γνοίη δ' ἄν τις ἐκ τῶνδε τῶν παραδειγμάτων· ὁ μὲν γὰρ ἆραι μέγα φορτίον δυνάμενος, ἐπὶ τὰ κουφότερα μετελθὼν, ῥᾳδίως μεταχειρίσαιτ' ἄν. ὁ δὲ πρὸς τὰ κοῦφα τῇ δυνάμει διϊκνούμενος, οὐδὲν ἂν τῶν βαρυτέρων οἷός τε ᾖ φέρειν. καὶ πάλιν ὁ μὲν ποδώ-

9. σπάνια καὶ] interponit Pariſ. δὲ. ſed voluit τε dare.

10. ὡς οὐ μικρὸν] particulam inficiantem, qua Aldina caret, e Pariſino addidi.

11. ἐπὶ] malim ἀπό.

ποδώκης δρομεὺς, ῥᾳδίως παρέπεσθαι τοῖς βραδυτέροις δύναιτ' ἄν. ὁ δὲ βραδὺς, ἐκ ἂν οἷόςε ἢ τοῖς θᾶσσοσιν ὁμοδρομεῖν. ἔτι δὲ πρὸς τέτοις ὁ μὲν τὰ πόῤῥω δυνάμενος ἐπισκόπως ἀκοντίζειν, ἢ τοξεύειν, καὶ τῶν ἐγγὺς τεύξεται ῥᾳδίως. ὁ δὲ τὰ πλησίον βάλλειν ἐπιςάμενος, ἔπω δῆλον, εἰ καὶ τῶν πόῤῥω δυνήσεται τυγχάνειν. τὸν αὐτὸν δὴ τρόπον καὶ περὶ τὲς λόγες. ὁ μὲν ἐκ τοῦ παραυτίκα καλῶς αὐτοῖς χρώμενος, ἐκ ἄδηλον, ὅτι μετὰ χρόνε καὶ σχολῆς, ἐν τῷ γράφειν διαφέρων ἔςαι λογοποιός. ὁ δ' ἐπὶ τῷ γράφειν τὰς διατριβὰς ποιέμενος, ἐκ ἀφανὲς, ὅτι μεταβὰς ἐπὶ τὲς αὐτοσχεδιαςικὲς λόγες, ἀπορίας καὶ πλάνε καὶ ταραχῆς ἔξει πλήρη τὴν γνώμην. ἡγῦμαι δὲ καὶ τῷ βίῳ τῶν ἀνθρώπων τὸ μὲν λέγειν ἀεί τε, καὶ διαπαντὸς χρήσιμον εἶναι. τῦ δὲ γράφειν ὀλιγάκις εὔκαιρον. τὴν δύναμιν αὐτῦ [12] καθίςασθαι· τίς γὰρ ἐκ οἶδεν, ὅτι λέγειν μὲν ἐκ τῦ παραυτίκα καὶ δημηγορῦσι καὶ δικαζομένοις, καὶ τὰς ἰδίας ὁμιλίας ποιῦσιν, ἀναγκαῖόν ἐςι. καὶ πολλάκις ἀπροσδοκήτως καιροὶ πραγμάτων παραπίπτεσιν, ἐν οἷς οἱ μὲν σιωπῶντες εὐκαταφρόνητοι δόξεσιν εἶναι, τὲς δὲ λέγοντας ὡς ἰσόθεον τὴν γνώμην ἔχοντας, ὑπὸ τῶν ἄλλων τιμωμένες ὁρῶμεν. ὅταν γὰρ νεθετῆσαι δεῖ τὲς ἁμαρτάνοντας, ἢ παραμυθήσασθαι τὲς δυςυχῦντας, ἢ πρᾶῦναι τὲς ἀπολυμέλες [13]. ἢ τὰς ἐξαίφνης ἐπενεχθείσας

12. αὐτῦ] imo vero αὐτῷ ſcil. τῷ. βίῳ.

13. ἀπολυμέλες] ſic eſt in Aldina, ea quidem, qua ego vſus fui, illa poſteriore puta, quae A. 1534. ni fallor (nam exemplo illo nunc careo) ex Aldi offi-

χθείσας αἰτίας ἀπολύσασθαι, τηνικαῦθ' ἡ τοῦ λέγειν δύναμις. τῇ χρείᾳ τῶν ἀνθρώπων ἐπικουρεῖν οἵα τέ ἐστιν. ἡ δὲ γραφὴ, σχολῆς δεῖται, καὶ μακροτέρους ποιεῖται τοὺς χρόνους τῶν καιρῶν. οἱ [14] μὲν γὰρ ταχεῖαν τὴν ἐπικουρίαν ἐπὶ τῶν ἀγώνων ἀπαιτοῦσιν. ἡ δὲ κατὰ σχολὴν καὶ βραδέως ἐπιτελεῖ τοὺς λόγους. ὥστε τίς ἂν φρονῶν, ταύτην τὴν δύναμιν ζηλώσειεν, ἣ τῶν καιρῶν τοσοῦτον ὑπολείπεται; πῶς [15] οὐ καταγέλαστον, εἰ [16] τοῦ κήρυκος παρακαλοῦντος, τίς ἀγορεύειν βούλεται τῶν πολιτῶν, ἢ τοῦ ὕδατος ἐν τοῖς δικαστηρίοις ἤδη ῥέοντος, ἐπὶ τὸ γραμματεῖον ὁ ῥήτωρ πορεύοιτο συνθήσων καὶ μαθησόμενος [17] λόγον. ὡς ἀληθῶς γὰρ, εἰ μὲν

ἦμεν

cina prodiit. collatio autem cum Pariſino codice huius opuſculi, nec non inſequentis, quam Argentorato ad me miſerunt Brunkius et Schweigheuſerus, facta eſt ad editionem Aldinam vetuſtiorem, quae A. 1513. prodiit. In illa collatione nihil ad h. l. annotatum reperi, vt dubitem, eademne lectio in Pariſino quoque codice et in vetuſtiore Aldina ſit, quae in iuniore. Quicquid eius eſt, ſententia poſtulat *θυμουμένους*. verum quaerant feliciores atque ſagaciores. Num *τοὺς εὐκόλως θυμουμένους*. aut *τοὺς ἀπὸ μηδενὸς θυμουμένους*.

14. *οἱ μὲν γὰρ*] ſcil. *καιροὶ* Sic correxi e Pariſ. Aldinae vitium *ἡ μὲν γὰρ*. Ad *ἡ δὲ* ſubaudi *γραφή*.

15. *πῶς οὐ*] malim *ἢ πῶς οὐ*. aut *πῶς δ' οὐ*.

16. *εἰ*] *εἴη* Pariſ. non male, ſi vtrumque ſic copuletur *εἴη, εἰ*.

17. *μαθησόμενος*] id eſt *ἐκμαθ.* memoriae mandaturus. *ἐν μνήμῃ ἀναληψόμενος*. Sic haud multo poſt quoque p. 84. vlt. *μάθησις* eſt orationum ſcriptarum

ἦμεν τύραννοι τῶν πόλεων, ἐφ' ἡμῖν ἂν ἦν καὶ δικαστήρια συλλέγειν, καὶ περὶ τῶν κοινῶν βουλεύεσθαι πραγμάτων· ὥστε, ὁπότε γράψαιμεν τοὺς λόγους, τηνικαῦτα τοὺς ἄλλους πολίτας ἐπὶ τὴν ἀκρόασιν παρακαλεῖν. ἐπεὶ δ' ἕτεροι τούτων κύριοί εἰσιν, ἆρ' οὐκ εὔηθες ἡμᾶς ἄλλην τινὰ ποιεῖσθαι μελέτην λόγων ἐναντίως ἔχουσαν ἀκριβῶς. εἰ γὰρ οἱ τοῖς ὀνόμασιν ἐξειργασμένοι, καὶ μᾶλλον ποιήμασιν, ἢ λόγοις, ἐοικότες; καὶ τὸ μὲν αὐτόματον καὶ πλέον ἀληθείας [18] ὅμοιον ἀποβεβληκότες, μετὰ παρασκευῆς δὲ [19] πεπλάσθαι καὶ συγκεῖσθαι δοκοῦντες, ἀπιστίας καὶ φθόνου τὰς τῶν ἀκουόντων γνώμας ἐμπιμπλῶσι [20]· (τεκμήριον δὲ μέγιστον. οἱ γὰρ εἰς τὰ δικαστήρια τοὺς λόγους γράφοντες, φεύγουσι τὰς ἀκριβείας, καὶ μιμοῦνται τὰς τῶν αὐτοσχεδιαζόντων ἑρμηνείας, καὶ τότε μάλιστα [21] γράφειν δοκοῦσιν, ὅταν ἥκιστα γεγραμμένοις ὁμοίους πορίσωνται λόγους·) ὁπότε δὲ καὶ τοῖς λογογράφοις τοῦτο πέρας τῆς ἐπιεικείας ἐστὶν, ὅταν τοὺς αὐτοσχεδιάζοντας μιμήσωνται, πῶς οὐ χρὴ καὶ τῆς παιδείας ἐκείνην [22] μάλι-

comprehenſio, quae fit a memoria. *Das Memoriren, das Auswendiglernen.* v. annotat. 29.

18. καὶ πλέον ἀληθείας] Num καὶ, ἢ δέον, ἀληθείας. et, qua par eſt, veritati rerum conſentaneam formam.

19. δὲ, quo caret Aldina, e Pariſino addidi.

20. ἐμπιπλῶσι] ergo formauit ab. ἐμπιπλάω, quod eſt minus vſitatum.

21. poſt μάλιστα videtur aliquod aduerbium, e. c. ὀρθῶς, vel καλῶς, vel potius δικανικῶς deeſſe.

22. aut ἐκεῖνο leg. eſt, aut ἀφ' ἧς.

μάλιστα τιμᾶν, ἀφ᾽ οὗ πρὸς τοῦτο τὸ γένος τῶν λόγων εὐπόρως ἕξομεν. οἶμαι δὲ καὶ διὰ τοῦτ᾽ ἄξιον εἶναι τοὺς γραπτοὺς λόγους ἀποδοκιμάζειν, ὅτι τὸν βίον τῶν μεταχειριζομένων ἀνώμαλον καθιστᾶσι. περὶ πάντων μὲν γὰρ τῶν πραγμάτων γεγραμμένους ἐπίστασθαι λόγους, ἕν τι τῶν ἀδυνάτων πέφυκεν. ἀνάγκη δέ ἐστιν, ὅταν τις τὰ μὲν αὐτοσχεδιάζῃ, τὰ δὲ τυποῖ, τὸν λόγον [23], ἀνόμοιον ὄντα, ψόγον τῷ λέγοντι παρασκευάζειν. καὶ τὰ μὲν, ὑποκρίσει καὶ ῥαψῳδίᾳ παραπλήσια δοκεῖν [24] εἶναι; τὰ δὲ ταπεινὰ καὶ φαῦλα φαίνεσθαι, παρὰ τὴν ἐκείνων ἀκρίβειαν. δεινὸν δ᾽ ἐστὶ τὸν ἀντιποιούμενον φιλοσοφίας τῆς τοῦ λέγειν, καὶ παιδεύσειν ἑτέρους ὑπισχνούμενον, ἂν μὲν ἔχῃ γραμματεῖον ἢ βιβλίον, δεικνύναι δύνασθαι τὴν αὐτοῦ σοφίαν. ἂν δὲ τούτων ἄμοιρος γένηται, μηθὲν τῶν ἀπαιδεύτων βελτίω καθεστάναι. καὶ χρόνου μὲν δοθέντος, δύνασθαι λόγον ἐξενεγκεῖν. εὐθέως [25] δὲ περὶ τοῦ προτεθέντος, ἀφωνότερον εἶναι τῶν ἰδιωτῶν. καὶ λόγων μὲν τέχνας ἐπαγγέλλεσθαι, τοῦ δὲ λέγειν μηδὲ μικρὰν δύναμιν ἔχοντα ἐν ἑαυτῷ φαίνεσθαι. καὶ γὰρ ἡ μελέτη τοῦ γράφειν, ἀπορίαν τοῦ λέγειν πλείστην παραδίδωσιν. ὅταν γάρ τις ἐθισθῇ κατὰ μικρὸν ἐξεργάζεσθαι τοὺς λόγους, καὶ μετὰ ἀκριβείας καὶ ῥυθμοῦ τὰ ῥήματα συντιθέναι, καὶ βραδείᾳ



23. τὸν λόγον dedi de meo, pro vulgari τῶν λόγων.

24. δοκεῖν] ſic rurſus arbitratu meo dedi, pro vulgari δοκεῖ.

25. poſt εὐθέως videtur deeſſe λέγειν [vel αὐτοσχεδιάζειν] δέον.

τῇ τῆς διανοίας κινήσει χρώμενος ἐπιτελεῖν τὴν ἑρμηνείαν, ἀναγκαῖόν ἐστι, τοῦτον, ὅταν εἰς τοὺς αὐτοσχεδιαστοὺς ἔλθῃ λόγους, ἐναντία πράσσοντα ταῖς συνηθείαις, ἀπορίας καὶ θορύβου πλήρη τὴν γνώμην ἔχειν, καὶ πρὸς ἅπαντα μὲν δυσχεραίνειν, μηδὲν δὲ διαφέρειν τῶν ἰσχνοφώνων. οὐδέποτε δ' εὐλύτῳ τῇ τῆς ψυχῆς ἀγχινοίᾳ χρώμενον ὑγρῶς καὶ φιλανθρώπως [26] μεταχειρίζεσθαι τοὺς λόγους. ἀλλ' ὥσπερ οἱ διὰ μακρῶν χρόνων ἐκ δεσμῶν λυθέντες οὐ δύνανται τοῖς ἄλλοις ὁμοίαν ποιήσασθαι τὴν ὁδοιπορίαν, ἀλλ' εἰς ἐκεῖνα τὰ σχήματα καὶ τοὺς ῥυθμοὺς ἀποφέρονται, μεθ' ὧν καὶ δεδεμένοις αὐτοῖς ἀναγκαῖον ἦν πορεύεσθαι, τὸν αὐτὸν τρόπον ἡ γραφὴ βραδείας τὰς διαβάσεις τῇ γνώμῃ παρασκευάζουσα, καὶ τοῦ λέγειν ἐν τοῖς ἐναντίοις εὔθεσι [27] ποιουμένη τὴν ἄσκησιν ἄπορον, καὶ δεσμῶτιν [28] τὴν ψυχὴν καθίστησι. καὶ τῆς ἐν τοῖς αὐτοσχεδιαστοῖς εὐροίας ἀπάσης ἐπίπροσθεν γίνεται. νομίζω δὲ καὶ τὴν μάθησιν [29]

τῶν

26. ὑγρῶς dedi e Pariſino, pro ὑγιῶς, quod eſt in Aldina. φιλανθρώπως eſt promte, expedite, hilariter, *natürlich*, *ungezwungen*. v. Indicem noſtrum Demoſthenicum.

27. εὔθεσι] num εἴδεσι.

28. δεσμῶτιν] ſic Pariſ. Aldus dederat δεσμώτην.

29. μάθησιν a μνήμῃ diuerſam facit ſophiſta. illa eſt impreſſio rerum memoriae mandandarum in eam partem mentis, quae percepta viſa retinere, et ſub vſus tempus reddere valet. *das Auswendiglernen*. μνήμη autem eſt ipſa tenax rerum memoriae mandatarum retentio, et ſuggeſtio, cum linguae dicenda ſuggerit. *das Merken, im Gedächtniſſe behalten.*

τῶν γραπτῶν λόγων χαλεπὴν, καὶ τὴν μνήμην ἐπίπονον, καὶ τὴν λήθην αἰσχρὰν ἐν τοῖς ἀγῶσι γίνεσθαι· πάντες γὰρ ἂν ὁμολογήσειαν, τὰ μικρὰ τῶν μεγάλων, καὶ τὰ πολλὰ τῶν ὀλίγων χαλεπώτερον εἶναι μαθεῖν, καὶ μνημονεῦσαι. περὶ μὲν οὖν τοὺς αὐτοσχεδιασμοὺς, ἐπὶ τῶν ἐνθυμημάτων δεῖ μόνον τὴν γνώμην ἔχειν. τοῖς δὲ ὀνόμασιν [30], ἐκ τοῦ παραυτίκα δηλοῦν. ἐν δὲ τοῖς γραπτοῖς λόγοις καὶ τῶν ὀνομάτων, καὶ τῶν ἐνθυμημάτων, καὶ συλλαβῶν [31], ἀναγκαῖόν ἐστι ποιεῖσθαι τὴν μνήμην. καὶ τὴν μάθησιν ἀκριβῆ· ἐνθυμήματα μὲν οὖν ὀλίγα, καὶ μεγάλα τοῖς λόγοις ἔνεστιν. ὀνόματα δὲ καὶ ῥήματα, πολλὰ καὶ ταπεινὰ, καὶ μικρὸν ἀλλήλων διαφέροντα. καὶ τῶν μὲν ἐνθυμημάτων ἅπαξ ἕκαστον δηλοῦται· τοῖς δ' ὀνόμασι πολλάκις τοῖς αὐτοῖς ἀναγκαζόμεθα χρῆσθαι· διὸ τῶν μὲν, εὔπορος ἡ μνήμη. τοῖς δὲ, δυσαγάληπτος καὶ δυσφύλακτος ἡ μάθησις καθέστηκεν. ἔτι τοίνυν αἱ λῆθαι, περὶ μὲν τοὺς αὐτοσχεδιασμοὺς ἄδηλον τὴν αἰσχύνην ἔχουσιν. εὐλύτου γὰρ τῆς ἑρμηνείας οὔσης, καὶ τῶν ὀνομάτων οὐκ ἀκριβῶς συνεξεσμένων, ἂν ἄρα καὶ διαφύγῃ τι τῶν ἐνθυμημάτων, οὐ χαλεπὸν ὑπερβῆναι τῷ ῥήτορι. καὶ τῶν ἐφεξῆς ἐνθυμημάτων ἀψάμενον, μηδὲ μιᾷ τὸν λόγον αἰσχύνῃ περιβαλεῖν. ἀλλὰ καὶ τῶν διαφυγόντων ἂν ὕστερον ἀναμνησθῇ, ῥᾴδιον ποιήσασθαι τὴν δήλωσιν. τοῖς δὲ γεγραμμένα λέγουσιν, ἂν καταμικρὸν ὑπὸ τῆς ἀγωνίας ἐκλίπωσί τι



30. idem eſt, ac ſi dixiſſet ὀνόμασι δὲ αὐτὰ δηλοῦν τοῖς ἐκ τοῦ παραχρῆμα ἀπαντῶσι.

31. malim aut καὶ τῶν συλλαβῶν, aut καὶ αὐτῶν τῶν συλλαβῶν.

καὶ παραλλάξωσιν, ἀπορίαν ἀνάγκη καὶ πλάνον καὶ ζήτησιν ἐγγενέσθαι. καὶ μακροὺς μὲν χρόνους ἐπισχεῖν, πολλάκις δὲ τῇ σιωπῇ διαλαμβάνειν τὸν λόγον, ἀσχήμονα δὲ καὶ καταγέλαστον, καὶ δυσεπικούρητον καθεστάναι τὴν ἀπορίαν. ἡγοῦμαι δὲ καὶ ταῖς ἐπιθυμίαις τῶν ἀκροατῶν ἄμεινον χρῆσθαι τοὺς αὐτοσχεδιάζοντας, τῶν τὰ γεγραμμένα λεγόντων. οἱ μὲν γὰρ πολὺ [32] πρὸ τῶν ἀγώνων τὰ συγγράμματα διαπονήσαντες, ἐνίοτε τῶν καιρῶν ἁμαρτάνουσιν· ἢ γὰρ μακρότερα τῆς ἐπιθυμίας λέγοντες, ἀπεχθάνονται τοῖς ἀκούουσιν, ἢ βουλομένων ἔτι τῶν ἀνθρώπων ἀκροᾶσθαι προαπολείπουσι τοὺς λόγους· χαλεπὸν γάρ, ἴσως δ᾽ ἀδύνατόν ἐστιν, ἀνθρωπίνην πρόνοιαν ἐφικέσθαι τοῦ μέλλοντος, ὥστε προϊδεῖν ἀκριβῶς, τίνα τρόπον αἱ γνῶμαι τῶν ἀκουόντων πρὸς τὰ μήκη τῶν λεγομένων ἕξουσιν. ἐν δὲ τοῖς αὐτοσχεδιασμοῖς, ἐπὶ τῷ λέγοντι γίνεται ταμιεύεσθαι τοὺς λόγους πρὸς τὰς δυνάμεις τῶν λόγων [33] ἀποβλέποντι. καὶ τὰ μήκη συντέμνειν, καὶ τὰ συντόμως ἐσκεμμένα διὰ μακροτέρων δηλοῦν. χωρὶς τοίνυν τούτων, οὐδὲ τοῖς παρ᾽ αὐτῶν τῶν ἀγώνων ἐνθυμήμασι διδομένοις ὁμοίως ὁρῶμεν ἑκατέρους χρῆσθαι δυναμένους. τοῖς μὲν γὰρ ἄγραφα λέγουσιν, ἄν τι παρὰ τῶν ἀντιδίκων ἐνθύμημα λάβωσιν, ἢ διὰ τὴν συντονίαν τῆς διανοίας αὐτῶν παρὰ σφῶν αὐτῶν διανοηθῶσιν, εὔπορόν ἐστιν ἐν τάξει θεῖναι· τοῖς γὰρ ὀνόμασιν ἐκ τοῦ παραυτίκα περὶ ἁπάντων

32. πολὺ praetuli e Pariſino vulgatae πολλοί. *multum*, id eſt *dudum*, *ante certamina*.

33. τῶν λόγων] Sententia poſtulat τῶν πραγμάτων, aut τῶν καιρῶν, aut τῶν ἀκροατῶν.

τὼν δηλᾶντες, ἐδ᾽ ὅταν πλείω τῶν ἐσκεμμένων λέγωσιν, ἐδαμᾶ τὸν λόγον ἀνώμαλον καὶ ταραχώδη καθιςᾶσι. τοῖς δὲ μετὰ [34] τῶν γραπτῶν λόγω ἀγωνιζομένοις, ἂν ἄρα τὶ χωρὶς τῆς παρασκευῆς ἐνθύμημα δοθῇ, χαλεπὸν ἐναρμόσαι, καὶ κεχρῆσθαι κατὰ τρόπον. αἱ γὰρ ἀκρίβειαι τῆς τῶν ὀνομάτων ἐξεργασίας ἐ παραδέχονται τὲς αὐτοματισμὲς, ἀλλ᾽ ἀναγκαῖον, ἢ μηδὲν χρῆσθαι τοῖς ἀπὸ τῆς τύχης ἐνθυμήμασι δοθεῖσιν, ἢ χρώμενον διαλύειν καὶ συνερείπειν τὴν τῶν ὀνομάτων οἰκονομίαν, καὶ τὰ μὲν ἀκριβῶς, τὰ δὲ εἰκῇ λέγοντα, ταραχώδη καὶ ἄφωνον [35] καθιςάναι τὴν ἑρμηνείαν. καίτοι τίς ἂν εὖ φρονῶν ἀποδέξαιτο τὴν τοιαύτην μελέτην, ἥτις καὶ τῶν αὐτομάτων ἀγαθῶν ἐπίπροσθεν τῇ χρήσει καθέςηκε, καὶ χεῖρω τῆς τύχης ἐνίοτε τοῖς ἀγωνιζομένοις τὴν ἐπικερίαν παραδίδωσι. καὶ τῶν ἄλλων τεχνῶν ἐπὶ τὸ βέλτιον ἄγειν τὸν τῶν ἀνθρώπων βίον εἰθισμένων, αὕτη καὶ τοῖς αὐτομάτοις εὐπορήμασιν ἐμποδὼν ἐςιν. ἡγᾶμαι δ᾽ ἐδὲ λόγες δίκαιον εἶναι καλεῖσθαι τὲς γεγραμμένες, ἀλλ᾽ ὥσπερ εἴδωλα καὶ σχήματα καὶ μιμήματα λόγων, καὶ τὴν αὐτὴν κατ᾽ αὐτῶν εἰκότως ἂν δόξαν ἔχοιμεν, ἥνπερ καὶ κατὰ τῶν [36] χαλκῶν ἀνδριάντων, καὶ λιθίνων ἀγαλμάτων



34. μετὰ] Pariſ. κατὰ. quod ſi probatur, leg. erit κατὰ τὸν γραπτὸν λόγον. In vulgari lectione formula orationis literis conſignata [*das Concept*] aſſimilatur *ſocio in bello*, quo freti certamen inimus.

35. ἄφωνον] aut διάφωνον leg. *diſſonam*, aut ἀσύμφωνον.

36. κατὰ τὴν τῶν Aldina dat. ego vero, auctore Pariſino, τὴν ſuſtuli.

των καὶ γεγραμμένων ζώων. ὥσπερ γὰρ ταῦτα μιμήματα τῶν ἀληθινῶν σωμάτων ἐστὶ, καὶ τέρψιν μὲν ἐπὶ τῆς θεωρίας ἔχει, χρῆσιν δ' ἐδὲ μίαν τῷ τῶν ἀνθρώπων βίῳ παραδίδωσι· τὸν αὐτὸν τρόπον ὁ γεγραμμένος λόγος, ἑνὶ σχήματι καὶ τάξει [37] γεγραμμένος, ἐν βιβλίῳ θεωρέμενος, ἔχει τινὰς ἐκπλήξεις, ἐπὶ δὲ τῶν καιρῶν, ἀκίνητος ὢν, ἐδεμίαν ὠφέλειαν τοῖς κεκτημένοις παραδίδωσιν. ἀλλ' ὥσπερ ἀνδριάντων καλῶν ἀληθινὰ σώματα, πολυχείρους [38] τὰς εὐπορίας ἔχοντα, πολλαπλασίας [39] ἐπὶ τῶν ἔργων τὰς ὠφελείας παραδίδωσιν· ἔτω καὶ λόγος, ὁ μὲν ἐπὶ αὐτῆς τῆς [40] διανοίας ἐν τῷ παραυτίκα λεγόμενος, ἔμψυχός ἐστι καὶ ζῇ καὶ τοῖς πράγμασιν ἕπεται, καὶ τοῖς ἀληθέσιν ἀφωμοίωται σώμασιν, ὁ δὲ γεγραμμένος, εἰκόνι λόγου τὴν φύσιν ὁμοίαν ἔχων, ἁπάσης ἐνεργείας [41] ἄμοιρος καθέστηκεν. ἴσως ἂν ἔν εἴποι τις, ὡς ἄλογόν ἐστι κατηγορεῖν μὲν τῆς γραφικῆς δυνάμεως, ἑαυτὸν δὲ διὰ ταύτης φαίνεσθαι τὰς ἀποδείξεις ποιέμενον. καὶ προσδιαβάλλειν [42] τὴν πραγματείαν ταύτην, δι' ἧς εὐδοκιμεῖν παρα-

37. καὶ τάξει] videtur μιᾷ eſſe interponendum.

38. πολυχείρες τὰς εὐπορίας] mirifice dictum pro εὐπορίας παρέχοντα ὡσεὶ ὑπὸ πολλῶν χειρῶν παρεσκευασμένας. In Aldina eſt πολὺ χείρες (duobus vocabulis) τὲς εὐπ. E Pariſino adſciui τάς.

39. πολλαπλασίας de meo dedi. vulgata dat πολλαπλασίες.

40. ἐπὶ αὐτῆς] malim ἀπ' αὐτῆς.

41. ἐνεργείας dedi de meo, pro vulgari εὐεργεσίας.

42. προσδιαβάλλειν] malim προδιαβ. (ſine ſibi-

παρασκευάζεται παρὰ τοῖς Ἕλλησιν. ἔτι δὲ περὶ φιλοσοφίαν διατρίβοντα τὰς αὐτοσχεδιαστικὰς λόγους ἐπαινεῖν, καὶ πρεργιαίτερον 43 ἡγεῖσθαι τὴν τύχην τῆς προνοίας, καὶ φρονιμωτέρες τὰς εἰκῇ λέγοντας τῶν μετὰ παρασκευῆς γραφόντων. ἐγὼ δὲ πρῶτον μὲν ἐ παντελῶς ἀποδοκιμάζων τὴν γραφικὴν δύναμιν, ἀλλὰ χείρω τῆς αὐτοσχεδιαστικῆς ἡγέμενος εἶναι, καὶ τῦ δύνασθαι λέγειν πλείστην ἐπιμέλειαν οἰόμενος χρῆναι ποιεῖσθαι, τέτες εἴρηκα τὰς λόγους. ἔπειτα προσχρῶμαι τῷ γράφειν, ἐκ ἐπὶ τέτῳ μέγιστον φρονῶν, ἀλλ᾽ ἵν᾽ ἐπιδείξω τοῖς ἐπὶ ταύτῃ τῇ δυνάμει σεμνυνομένοις, ὅτι μικρὰ πονήσαντες ἡμεῖς, ἀποκρύψαι καὶ καταλῦσαι 44 τὰς λόγους αὐτῶν οἷοί τ᾽ ἐσόμεθα. πρὸς δὲ τέτοις, καὶ τῶν ἐπιδείξεων ἕνεκα τῶν εἰς τὰς ὄχλες ἐκφερομένων ἅπτομαι 45 τῦ γράφειν. τοῖς μὲν γὰρ πολλάκις ἡμῖν ἐντυγχάνουσιν ἐξ ἐκείνε τῦ τρόπε 46 παρακελεύομαι πεῖραν ἡμῶν



lo) artem illam, illudue ſtudium, per quod quis ad gloriam contendat, prius infamare, quam quaeſita gloria potiatur.

43. πρεργιαίτερον] ſubaudiri poteſt τι. malim tamen πρεργιαιτέραν in foeminino.

44. καταλῦσαι non culpo, neque damno. mallem tamen *κατακλῦσαι obruere veluti torrente quodam et euerrere.*

45. ἅπτομαι] attingo ſcriptionem, h. e. interdum periculum facio ſcribendi.

46. ἐξ ἐκείνου τῦ τρόπε] cohaeret cum πεῖραν λαμβάνειν. auctor iis fio, vt periculum noſtri faciant,

λαμβάνειν, ὅταν [47] ὑπὲρ ἅπαντος τῦ προτεθέντος, εὐκαίρως καὶ μυσικῶς εἰπεῖν οἷοί τ' ὦμεν. τοῖς δὲ διὰ χρόνε μὲν ἐπὶ τὰς ἀκροάσεις ἀφιγμένοις, μηδεπώποτε δὲ πρότερον ἡμῖν ἐντετυχηκόσιν, ἐπιχειρῦμέν τι δεικνύναι τῶν γεγραμμένων. εἰθισμένοι γὰρ ἀκροᾶσθαι τῶν ἄλλων τὺς λόγυς, ἴσως ἂν ἡμῶν αὐτοσχεδιαζόντων ἀκύοντες, ἐλάττονα τῆς ἀξίας δόξαν καθ' ἡμῶν λάβοιεν. χωρὶς δὲ τύτων, καὶ σημεῖα τῆς ἐπιδόσεως, ἣν εἰκὸς ἐν τῇ διανοίᾳ γίνεσθαι, παρὰ [48] τῶν γραπτῶν λόγων ἐναργέςατα κατιδεῖν ἐςιν· εἰ μὲν γὰρ βέλτιον αὐτοσχεδιάζομεν νῦν, ἢ πρότερον, ὐ ῥᾴδιον ἐπικρίνειν ἐςί. χαλεπαὶ γὰρ αἱ μνῆμαι τῶν προειρημένων λόγων καθεςήκασιν. εἰς δὲ τὰ γεγραμμένα κατιδόντας, ὥσπερ ἐν κατόπτρῳ, θεωρῆσαι τὰς τῆς ψυχῆς ἐπιδόσεις ῥᾴδιόν ἐςιν. ἔτι δὲ καὶ μνημεῖα καταλιπεῖν ἡμῶν αὐτῶν σπυδάζοντες, καὶ τῇ φιλοτιμίᾳ χαριζόμενοι, λόγους γράφειν ἐπιχειρῦμεν. ἀλλὰ μὴν ὡς ὐδ' εἰκῆ λέγειν παρακελευόμεθα, τὴν αὐτοσχεδιαςικὴν δύναμιν τῆς γραφικῆς [49] προτιμῶντες, ἄξιόν ἐςι πιςεύειν. τοῖς μὲν γὰρ ἐνθυμήμασι καὶ τῇ τάξει μετὰ προνοίας ἡγύμεθα δεῖν χρῆσθαι τὺς ῥήτορας, περὶ δὲ τὴν τῶν ὀνομάτων δήλωσιν, αὐτοσχεδιάζειν. ὐ γὰρ τοσαύτην ὠφέλειαν αἱ τῶν γραπτῶν λόγων ἀκρίβειαι παραδιδόασιν, ὅσην εὐκαι-

(*mich auf die Probe zu ſtellen*) per illum, quem dico, modum, extemporalis puta dictionis.

47. ὅταν] num πότερον. *vtrum.* an ὅταν more aetatis ſuae pro εἰ *num* vſurpauit?

48. παρὰ] praeſtaret ἐπὶ.

49. γραφικῆς e Pariſino praetuli vulgari γραφῆς.

εὐκαιρίαν αἱ τῶν ἐκ τοῦ παραχρῆμα λεγομένων δηλώσεις ἔχουσιν. ὅστις οὖν ἐπιθυμεῖ ῥήτωρ γενέσθαι δεινὸς; ἀλλὰ μὴ ποιητὴς λόγων ἱκανὸς, καὶ βούλεται μᾶλλον τοῖς καιροῖς χρῆσθαι καλῶς, ἢ τοῖς ὀνόμασι λέγειν ἀκριβῶς, καὶ τὴν εὔνοιαν τῶν ἀκροωμένων ἐπίκουρον ἔχειν σπουδάζει [50] μᾶλλον, ἢ τὸν φθόνον ἀνταγωνιστὴν, ἔτι δὲ καὶ τὴν γνώμην εὔπορον, καὶ τὴν μνήμην εὔλυτον, καὶ τὴν λήθην ἄδηλον καθεστάναι βούλεται, καὶ τῇ χρείᾳ τοῦ βίου σύμμετρον τὴν δύναμιν τῶν λόγων κεκτῆσθαι πρόθυμός ἐστιν, οὗτος εἰκότως ἂν, τοῦ μὲν αὐτοσχεδιάζειν ἀεί τε καὶ διαπαντὸς ἐνεργὸν τὴν μελέτην ποιείτω, τοῦ δὲ γράφειν ἐν παιδιᾷ καὶ παρέργῳ ἐπιμελούμενος εὖ φρονεῖν κριθείη παρὰ τοῖς εὖ φρονοῦσιν.

# ΓΟΡΓΙΟΥ ΛΕΟΝΤΙΝΟΥ ΛΟΓΟΙ.

## ΕΛΕΝΗΣ ΕΓΚΩΜΙΟΝ.

Κόσμος πόλει μὲν εὐανδρία, σώματι δὲ κάλλος, ψυχῇ δὲ σοφία, πράγματι δὲ ἀρετὴ, λόγῳ δὲ 1
ἀλήθεια. τὰ δ᾽ ἐναντία τούτων, ἀκοσμία. ἄνδρα δὲ καὶ γυναῖκα καὶ λόγον, καὶ ἔργον, καὶ πόλιν, καὶ πρᾶγ-

50. σπουδάζει praetuli e Pariſino vulgari σπουδάζειν. Hoc quoque opuſculum ab H. Stephano praeteritum, ex Iſocrate Aldino huc retuli.

1. λόγῳ] ſic de meo dedi, pro vulgari λέγω.

πρᾶγμα χρὴ, τὸ μὲν ἄξιον ἐπαίνων [2] τιμᾶν, τῷ δὲ ἀναξίῳ μῶμον ἐπιτιθέναι. ἴση γὰρ ἁμαρτία καὶ ἀμαθία, μέμφεσθαί τε τὰ ἐπαινετὰ, καὶ ἐπαινεῖν τὰ μωμητά. τοῦ δ᾽ αὐτοῦ ἀνδρὸς λέξαι τε τὸ δέον ὀρθῶς, καὶ ἐλέγξαι τοὺς μεμφομένους Ελένην, γυναῖκα, περὶ ἧς ὁμόψηφος καὶ ὁμόφωνος, ἥ τε τῶν ποιητῶν ἀκουσάντων [3] πίστις, ἥ τε τοῦ ὀνόματος φήμη, τῶν [4] συμφορῶν μνήμη γέγονεν. ἐγὼ δὲ βούλομαι λογισμόν τινα τῷ λόγῳ δοὺς, τὴν μὲν κακῶς ἀκούσασαν, παῦσαι τῆς αἰτίας, τοὺς δὲ μεμφομένους, ψευδομένους ἐπιδεῖξαι, καὶ δεῖξαί τ᾽ ἀληθὲς, καὶ παῦσαι τῆς ἀμαθίας. ὅτι μὲν οὖν φύσει καὶ γένει τὰ πρῶτα τῶν πρώτων ἀνδρῶν [5] καὶ γυναικῶν ἡ γυνὴ, περὶ ἧς ὁ λόγος, οὐκ ἄδηλον οὐδ᾽ ὀλίγοις [6]. δῆλον γὰρ, ὡς μητρὸς μὲν, Λήδας. πατρὸς δὲ, τοῦ μὲν γενομένου, θεοῦ, τοῦ δὲ, λεγομένου θνητοῦ, Τυνδάρεω, καὶ Διὸς, ὧν ὁ μὲν διὰ τὸ εἶναι ἔδοξεν, ὁ δὲ, διὰ τὸ φῦναι

2. aut ſic eſt interpungendum ἄξιον ἐπαίνων, τιμᾶν. vt τιμᾶν ſolum per ſe ſtet, et ἐπαίνων cum ἄξιον cohaereat; aut ſic ἄξιον, ἐπαίνῳ τιμᾶν. quae poſterior ratio mihi magis probatur.

3. τῶν ποιητῶν ἀκουσάντων] articulus non cum proximo vocabulo, ſed cum tertio cohaeret, ac ſi ſic dixiſſet τῶν ἀκουσάντων παρὰ τῶν ποιητῶν. eorum fides, qui a poetis traditam acceperunt.

4. τῶν] malim τῇ τῶν σ.

5. ἀνδρῶν καὶ] malim τε interponi.

6. οὐδ᾽ ὀλίγοις. δῆλον γὰρ ὡς] aut γὰρ eſt delendum, aut δῆλον iterandum ad hunc modum. οὐδ᾽ ὀλίγοις δῆλον. δῆλον γὰρ ὡς —

ναι ἠλέγχθη [7]. καὶ ἦν ὁ μὲν ἀνδρῶν κράτιστος, ὁ δὲ, πάντων τύραννος. ἐκ τοιούτων δὲ γενομένη, ἔσχε τὸ ἰσόθεον κάλλος, ὃ λαβοῦσα καὶ οὐ λαθοῦσα ἔσχε. πλείστας δὲ πλείστοις ἐπιθυμίας ἔρωτος ἐνειργάσατο. ἑνὶ δὲ σώματι πολλὰ σώματα συνήγαγεν ἀνδρῶν, ἐπὶ μεγάλοις μεγάλα φρονούντων. ὧν οἱ μὲν πλούτου μεγέθη, οἱ δὲ εὐγενείας παλαιᾶς εὐδοξίαν, οἱ δὲ, ἀλκῆς οἰκείας εὐεξίαν, οἱ δὲ, σοφίας ἐπικτήτου δύναμιν ἔσχον. καὶ ἧκον ἅπαντες ὑπ' ἔρωτος φιλονείκου, φιλοτιμίας τε ἀνικήτου. ὅστις μὲν οὖν καὶ διότι, καὶ ὅπως ἀπέπλησε τὸν ἔρωτα ὁ τὴν ἑλένην λαβὼν, οὐ λέξω. τὸ γὰρ τοῖς εἰδόσιν ἃ ἴσασι λέγειν, πίστιν μὲν ἔχει, τέρψιν δὲ οὐ φέρει. τὸν χρόνον δὲ τῷ λόγῳ τὸν τότε [8] νῦν ὑπερβὰς, ἐπὶ τὴν ἀρχὴν τοῦ μέλλοντος

7. Si qua his ineſt ſana ſententia nugis, haec eſt. εἶναι h. l. opponitur τῷ φῦναι. eſt ergo illud quidem, eſſe per ſe, vi ſubſtantiae ſuae, ſiue ortu, et ſine cauſa extrinſecus aduenticia. hoc autem coepiſſe eſſe, prognatum a cauſa extranea. Sed eſt merum ludibrium verborum. Iupiter habitus fuit pater Helenae, propterea quod etiam reuera eſſet [verum ſophiſtica cauillatio ſubiicit ſententiam a natura huius loci alienam, propterea quod per ſe, et rerum omnium origo eſt.] Tyndarus autem, quod natus [h. e. mortalis natus] eſſet, ex eo conſtitit atque deprehenſum eſt, eum falſo iactatum fuiſſe patrem Helenae. vitrea fracta.

8. τὸν τότε] imo vero τοῦ τότε. redit enim non ad χρόνον, ſed ad λόγου. vt patet ex oppoſito, τοῦ μέλλοντος. omitto commemorare tempus illud priſtinum, cuius rationibus ego tum mouebar, vt illa nota mea oratione Helenam vituperarem. Sed v. Supplement.

τος λόγȣ προβήσομαι, καὶ προθήσομαι τὰς αἰτίας, δι᾽ ἃς εἰκὸς ἦν γενέσθαι τὸν τῆς Ελένης εἰς Τροίαν ςόλον. ἢ γὰρ τύχης βȣλήματι, καὶ θεῶν κελεύσματι, καὶ ἀνάγκης ψηφίσματι, ἔπραξεν ἃ ἔπραξεν, ἢ βίᾳ ἁρπασθεῖσα, ἢ λόγοις πεισθεῖσα, ἢ ἔρωτι ἁλȣ̃σα. εἰ μὲν ȣ̃ν διὰ τὸ πρῶτον, ἄξιος αἰτιᾶσθαι ⁹ ὁ αἰτιώμενος. θεȣ̃ γὰρ προθυμίαν, ἀνθρωπίνῃ προμηθείᾳ ἀδύνατον κωλύειν. πέφυκε γὰρ ȣ̓ τὸ κρεῖσσον ὑπὸ τȣ̃ ἥσσονος κωλύεσθαι, ἀλλὰ τὸ ἧσσον ὑπο τȣ̃ κρείττονος ἄρχεσθαί τε καὶ ἄγεσθαι. τὸ μὲν γὰρ κρεῖσσον, ἡγεῖσθαι, τὸ δὲ ἧττον, ἕπεσθαι. θεὸς δ᾽ ἀνθρώπȣ κρείσσων, καὶ βίᾳ, καὶ σοφίᾳ, καὶ τοῖς ἄλλοις. ἢ ȣ̃ν τῇ τύχῃ καὶ τῷ θεῷ τὴν αἰτίαν ἀναθετέον, ἢ τὴν Ελένην τῆς δυσκλείας ἀπολυτέον. εἰ δὲ βίᾳ ἡρπάσθη, καὶ ἀνόμως ἐβιάσθη, καὶ ἀδίκως ὑβρίσθη, δῆλον ὅτι, ὁ ἁρπάσας ἢ ὑβρίσας, ἠδίκησεν. εἰ δὲ ἁρπασθεῖσα ἢ ὑβρισθεῖσα ἐδυςύχησεν, ἄξιος ὁ μὲν ἐπιχειρήσας βάρβαρος βάρβαρον ἐπιχείρημα, καὶ νόμῳ καὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ, νόμῳ μὲν, ἀτιμίας, λόγῳ δ᾽ αἰτίας, ἔργῳ δὲ, ζημίας τυχεῖν. εἰ δὲ βιασθεῖσα καὶ τῆς πατρίδος ςερηθεῖσα, καὶ τῶν φίλων ὀρφανισθεῖσα, πῶς ȣ̓κ ἂν εἰκότως ἐλεηθείη μᾶλλον, ἢ κακολογηθείη; ὁ μὲν γὰρ, ἔδρασε δεινὰ, ἡ δὲ, πέπονθε. δίκαιον ȣ̃ν, τὴν μὲν, οἰκτεῖραι, τὸν δὲ, μισῆσαι. εἰ δὲ λόγος ἦν ὁ πείσας καὶ τὴν ψυχὴν ἀπατήσας, ȣ̓δὲ πρὸς τȣ̃το χαλεπὸν ἀπολογήσασθαι, καὶ τὴν αἰτίαν ἀπολύσασθαι ὧδε. λόγος, δυνάςης μέγας

ἐςὶν,

9. αἰτιᾶσθαι paſſive h. l. accipiendum eſt. *culpari meretur culpans.*

ἐστὶν, ὃς μικροτάτῳ σώματι καὶ ἀφανεστάτῳ, θειότατα ἔργα ἀποτελεῖ. δύναται γὰρ καὶ φόβον παῦσαι, καὶ λύπην ἀφελεῖν, καὶ χαρὰν ἐνεργάσασθαι, καὶ ἔλεον ἐπαυξῆσαι ταῦτα δὲ ὡς οὕτως ἔχει, δείξω. δεῖ δὲ καὶ δόξῃ δεῖξαι [10] τοῖς ἀκούουσιν. τὴν ποίησιν ἅπασαν καὶ νομίζω καὶ ὀνομάζω λόγον ἔχοντα μέτρον, ἧς τοὺς ἀκούοντας εἰσῆλθε καὶ φρίκη περίφοβος, καὶ ἔλεος πολύδακρυς [11], καὶ φιλοπενθής. ἐπ' ἀλλοτρίων γε [12] πραγμάτων καὶ σωμάτων εὐτυχίας καὶ δυσπραγίαις, ἴδιόν τι πάθημα διὰ τῶν λόγων ἔπαθεν ἡ ψυχή, φέρε δὴ πρὸς ἄλλον ἀπ' ἄλλου μεταστῶ λόγον. αἱ γὰρ ἔνθεοι διὰ λόγων ἡδοναὶ, ἐπαγωγοὶ μὲν ἡδονῆς, ἀπαγωγοὶ δὲ λύπης γίνονται. συγγινομένη γὰρ τῇ δόξῃ τῆς ψυχῆς ἡ δύναμις τῆς ἐπῳδῆς, ἔθελξε καὶ ἔπεισε καὶ μετέστησε γοητείᾳ. γοητείας δὲ καὶ μαγείας δισσαὶ τέχναι εὕρηνται, αἵ εἰσι ψυχῆς ἁμαρτήματα, καὶ δόξης ἀπατήματα. ὅσοι δὲ ὅσους περὶ ὅσων καὶ ἔπεισαν καὶ πείθουσι ψευδῆ λόγον πλάσαντες! εἰ μὲν γὰρ πάντες περὶ πάντων εἶχον τῶν παροιχομένων μνήμην, τῶν τε παρόντων [13], τῶν τε μελλόντων

10. δόξῃ δεῖξαι] videtur συμμαχοῦντα [ſcil. τὸν λόγον] δόξαι τ. ἀ. oportet vero audientibus videri orationem ſuccurrentem, ſeu conſentaneam ipſorum opinationi, hoc eſt praeiudiciis, praeconceptis opinionibus. Vt in tota oratione, ita hic quoque ludit ſophiſta in vocabulis δόξῃ et δόξαι. v. Supplementa.

11. πολύδακρυς] ſic dedi de meo, pro vulgari πολύδακρος. Tum f. leg. καὶ οἶκτος πολυπ.

12. γε dedi de meo, pro vulgari τε.

13. poſt τῶν τε παρόντων videtur ἔννοιαν deeſſe.

των πρόνοιαν, οὐκ ἂν ὁμοίως [14], ὅμοιος ὤν, ὁ λόγος ἢ τὰ νῦν γε [15], οὔτε μνησθῆναι τὸ παροιχόμενον, οὔτε σκέψασθαι τὸ παρὸν, οὔτε μαντεύσασθαι τὸ μέλλον, εὐπόρως εἶχεν. ὥστε περὶ τῶν πλείστων οἱ πλεῖστοι τὴν δόξαν σύμβουλον τῇ ψυχῇ παρέχονται· ἡ δὲ δόξα σφαλερὰ καὶ ἀβέβαιος οὖσα, σφαλεραῖς καὶ ἀβεβαίοις ἀτυχίαις περιβάλλει τοὺς αὐτῇ χρωμένους. τίς οὖν αἰτία κωλύει καὶ τὴν Ελένην ὁμοίως, νέαν οὖσαν. ὡς περὶ βιατήριον βίᾳ [16] ἁρπασθῆναι, τῇ γὰρ πειθοῖ ὁ νοῦς παρεσύρη [17]. καίτοι εἰ ἀνάγκη [18], ὄνειδος ἕξει μὲν οὔ. τὴν δὲ δύναμιν τὴν

14. οὐκ ἂν ὁμοίως] cohaeret cum εὐπόρως εἶχεν. quod idem eſt atque ἐδύνατο. Ad ὁμοίως ſubauditur ὡς νῦν ἔχει, id eſt δύναται, non poſſet oratio tam facile, atque nunc poteſt.

15. ἢ τὰ νῦν γε] num ὡς τὰ νῦν γε, ſcil. ἔχει. non poſſet oratio, vt nunc certe poteſt. ὅμοιος] quamuis perinde ſit potens. Sed iſtas ſophiſticas calliditates, vel ineptias potius, neque intelligo, neque intelligere laboro. Poſt νῦν γε. deeſſe videtur ποιῆσαι. non poſſet oratio perinde, atque nunc poteſt, efficere, vt homines aut praeteritorum meminerint, aut praeſentia conſiderent, aut de futuris per ratiociniorum et iudiciorum probabilitates ſuſpicentur.

16. ὡς περὶ βιατήριον βίᾳ ἁρπασθῆναι] leg. videtur ὥσπερεὶ βίᾳ τῆς ῥητορείας ἁρπασθῆναι.

17. παρεσύρη] ſic de meo dedi, pro vulgari παρασύρη.

18. εἰ ἀνάγκη] ſubaudi παρεσύρη. idem eſt ac ſi dixiſſet εἰ μὲν ἀνάγκη παρεσύρη, οὐδὲν ὄνειδος ἕξει.

τὴν αὐτὴν ἔχει λόγος. λόγος [19] γὰρ τὴν ψυχὴν ὁ πείσας ἣν [20]. ἔπεισεν, ἠνάγκασε καὶ πείθεσθαι τοῖς λεγομένοις, καὶ συναινέσαι τοῖς ποιουμένοις. ὁ μὲν οὖν πείσας ὡς ἀναγκάσας, ἀδικεῖ. ἡ δὲ πεισθεῖσα ὡς ἀναγκασθεῖσα, λόγῳ μάτην ἀκούει κακῶς. ὅτι δ' ἡ πειθὼ προσιοῦσα τῷ λόγῳ, καὶ τὴν ψυχὴν ἐτυπώσατο ὅπως ἐβούλετο, χρὴ μαθεῖν πρῶτον μὲν τοὺς τῶν μετεωρολόγων λόγους [21]. οἵτινες δόξαν ἀντὶ δόξης, τὴν μὲν ἀφελόμενοι, τὴν δὲ ἐργασάμενοι [22], τὰ ἄδηλα καὶ ἄπειστα [23] φαίνεσθαι τοῖς τῆς δόξης ὄμμασιν ἐποίησαν. δεύτερον δὲ τοὺς ἀγοραίους διὰ λόγων ἀγῶνας, ἐν οἷς εἷς λόγος πολὺν ὄχλον ἔτερψε καὶ ἔπεισε, τέχνῃ γραφεὶς, οὐκ ἀληθείᾳ λεχθείς. τρίτον φιλοσόφων λόγων ἁμίλλας, ἐν αἷς δείκνυται καὶ γνώμης τάχος ὡς εὐμετάβολον [24] ποιοῦν τὴν τῆς δόξης πίστιν. τὸν αὐτὸν δὲ λόγον ἔχει ἥ τε τοῦ λόγου δύναμις πρὸς τὴν τῆς ψυχῆς τάξιν [25], ἥ τε τῶν φαρμάκων

19. λόγος] hoc vocabulum, quod hic loci in Aldina ſemel modo legitur, geminaui, meo arbitratu.

20. ψυχὴν ὁ πείσας] videtur ita leg. ψυχὴν ἣν ὁ πείσας. ἣν ἐπειδὴ ἔπεισεν, ἠνάγκασε.

21. poſt λόγους deeſſe videtur σκοποῦντα, vel ἐνθυμούμενον, vel tale quid. oportet intelligere, cogitando diſputationes aſtrologorum.

22. τὴν δὲ ἐργασάμενοι] malim τὴν δ' ἐνεργασ.

23. ἄπειστα] imo vero ἄπιστα.

24. ὡς εὐμετάβολον] Aut delendum eſt ὡς, aut potius interponendum eſt Εὔριπον. ad inſtar Euripi verſabilem, mutabilem efficiens fidem.

25. τάξιν] hic loci, et in continente, ſignificat hoc vocab. idem, quod φύσις, aut leg. φαρμ. κρᾶσις.

μάκων τάξις πρὸς τὴν τῶν σωμάτων φύσιν. ὥσπερ γὰρ τῶν φαρμάκων ἄλλα ἄλλαχȣ ἐκ τȣ̃ σώματος ἐξάγει[26], καὶ τὰ μὲν νόσȣ, τὰ δὲ βίȣ παύει· ȣ̃τω καὶ τῶν λόγων οἱ μὲν, ἐλύπησαν, οἱ δὲ, ἔτερψαν, οἱ δὲ, ἐφόβησαν, οἱ δὲ, εἰς θάρσος κατέστησαν τȣ̀ς ἀκȣ́οντας, οἱ δὲ πειθοῖ τινι κακῇ τὴν ψυχὴν ἐφαρμάκευσαν, καὶ ἐξεγοήτευσαν. καὶ ὅτι μὲν εἰ λόγῳ ἐπείσθη[27] ȣ̓κ ἠδίκησεν, ἀλλ' ἠτύχησεν, εἴρηται· τὴν δὲ τετάρτην αἰτίαν, τῷ τετάρτῳ λόγῳ διέξειμι. εἰ γὰρ ἔρως ἦν ὁ ταῦτα πράξας, ȣ̓ χαλεπῶς διαφεύξεται τὴν τῆς λεγομένης γεγονέναι ἁμαρτίας αἰτίαν. καὶ γὰρ ὁρῶμεν ȣ̓χ ἣν ἡμεῖς θέλομεν[28], ἀλλ' ἣν ἕκαστος ἔτυχε. διὰ δὲ τῆς ὄψεως ἡ ψυχὴ

26. ἐξάγει] id eſt ἔξεισι, vel ἐξέρχεται, ἐκκρίνεται. vt potionum medicatarum aliae aliis modis e corpore exeunt, vel excernuntur, per vomitum, per alui deiectiones, per vrinam, per ſudorem, per ſaliuae fluxum, et ſic porro. ἀλλαχȣ̃ accipio pro ἀλλαχῶς.

27. ἐπείσθη] Helena puta.

28. ἣν] ſubaudi ὅρασιν vel ὄψιν. malim tamen ᾗ. qua ratione. ſententia eſt. nos homines non videmus eo pacto, quo volumus, ſed quo vt videret quaeque, fortuito ipſi contributum et fatale fuit. *Wir können nichts dafür, daſs wir (das iſt ein jeder von uns) nur juſt ſo ſieht, wie er ſieht, nicht allemal ſo wie er ſollte, oder auch ſelber gerne wollte.* Culpa noſtra non eſt, in eo quod ſaepe fit, vt oculis noſtris placeant ea, quae placent, non ea, quae nos ipſi vellemus nobis placere. Sed fors fortuita ſaepe nobis obiicit rerum in ſe foedarum et abhorrendarum ſpeciem, velut amabilem. *Wir ſehen mit verkehrten und bethörten Augen*, vt ſaepe noſtri nosmet ipſos pudeat atque poeniteat oculorum

ψυχὴ καινοῖς τρόποις τυποῦται. αὐτίκα γὰρ, ὅταν πολέμια σώματα καὶ πολέμιον ὁπλίσῃς [29] κόσμον χαλκοῦ καὶ σιδήρου, τοῦ μὲν [30] ἀλεξητήριον· τοῦ δὲ προβλήματα, εἰ θεάσεται ἡ ὄψις ἐταράχθη, καὶ ἐτάραξε τὴν ψυχήν· ὥστε πολλάκις κινδύνου μέλλοντος οὐδέπω ὄντος, φεύγουσιν ἐκπλαγέντες [31], ἰσχυρῶς γὰρ ἡ ἀλήθεια τοῦ νόμου [32] διὰ τὸν φόβον εἰσῳκίσθη [32 b]. τὸν ἀπὸ τῆς ὄψεως, ἥ τις ἐλθοῦσα ἐποίησεν ἀσμενίσαι [33], καὶ τοῦ καλοῦ τοῦ διὰ τὸν νόμον κρινομένου, καὶ τοῦ ἀγαθοῦ τοῦ διὰ τὴν δίκην [34] γιγνομένου. ἤδη δέ τινες ἰδόντες φοβερὰ καὶ τοῦ παρόντος ἐν τῷ παρόντι φρονήματος ἐξέστησαν.



noſtrorum, tam in transuerſum actorum et peruerſe iudicantium.

29 ὁπλίσῃς] malim ὁπλίσηται. armaturam hoſtilem vel bellicam [h. e. ad vim ſeu depellendam ſeu inferendam comparatam] ſibi induerint, vel circumpoſuerint. Vel l. οὐ πολέμια σωμ. εἰς πολέμιον.

30. τοῦ μὲν —] malim τὸν μὲν ἀλεξιτήριον, τὸν δὲ προβληματικόν. aliud armorum genus ad vim inferendam, aliud ad arcendam.

31. poſt ἐκπλαγέντες deſunt nonnulla, quod praeter areolam in Aldina vacuam relictam, vel ipſa ſatis per ſe indicat oratio hiulca et inexplicabilis.

32. τοῦ νόμου] lex deſignatur ex acie fugere vetans.

32 b. εἰσῳκίσθη] imo vero ἐξῳκίσθη. e mente emigrare cogitur. ſed neſcio, an parum tutum et lubricum ſit, coniecturis in loco tam lacero rem velle gerere.

33. ἀσμενίσαι] imo vero ἀμνημονῆσαι obliuiſci.

34. δίκην] nam iuſtitia, vt punit pauidos, ita fortes praemiis remuneratur.

οὕτως ἀπέσβεσε καὶ ἐξήλασεν ὁ φόβος τὸ νόημα. πολλοὶ δὲ ματαίαις νόσοις [35], καὶ δεινοῖς πόνοις καὶ δυσιάτοις μανίαις περιέπεσον. οὕτως εἰκόνας [36] τῶν ὁρωμένων πραγμάτων ἡ ὄψις ἀνέγραψεν ἐν τῷ φρονήματι. καὶ τὰ μὲν δειματοῦντα πολλὰ μὲν παραλείπεται [37], ὅμοια δ' ἐστὶ τὰ παραλειπόμενα, οἷάπερ τὰ λεγόμενα. ἀλλὰ μὴν οἱ γραφεῖς ὅταν ἐκ πολλῶν χρωμάτων, καὶ σωμάτων ἓν σῶμα καὶ σχῆμα τελείως ἀπεργάσωνται, τέρπουσι τὴν ὄψιν. ἡ δὲ τῶν ἀνδριάντων ποίησις καὶ ἡ τῶν ἀγαλμάτων ἐργασία, ὅσον [38] ἡδεῖαν παρέσχετο τοῖς ὄμμασιν ὄψιν. οὕτω τὰ μὲν λιπεῖν [39]; τὰ δὲ ποθεῖν [40] πέφυκεν ὄψιν. πολλὰ δὲ πολλοῖς πολλῶν ἔρωτα καὶ πόθον ἐνεργάζεται τῶν πραγμάτων. εἰ οὖν τῷ τοῦ Ἀλεξάνδρου σώματι τὸ τῆς Ἑλένης ὄμμα ἡσθὲν προθυμίαν καὶ ἅμιλλαν ἔρωτος τῇ ψυχῇ παρέδωκε, τί θαυμαστὸν [41],

ὃς εἰ

35. *ματαίαις*] num *βαρείαις*. an *παλαιαῖς*. a metu in morbos pertinaces atque diuturnos coniecti ſunt.

36. *οὕτως εἰκόνας*] interpone aliquod epithetum. *ἀνεξιτήλους*, vel *δυσεκνίπτους*, vel tale quid.

37. f. *πολλὰ, ἃ μοι παραλείπεται*. Alius dixiſſet *τῶν δειματούντων πολλὰ νῦν ὑπ' ἐμοῦ παραλείπεται*.

38. *ὅσον* eſt exclamatio. *ὅσον ἡδεῖαν* o quam ſuauem!

39. *λυπεῖν* leg. videtur.

40. *ποθεῖν* bene ſi habet, accipi debet pro *πρὸς πόθον ἐκκαίειν*. quod eſt prorſus improbabile. quare malim *τὰ δὲ πόθῳ ἐκκαίειν*, vel *κνίζειν*, *πέφυκε τὴν ὄψιν*.

41. *ὃς εἰ* —] Leg. videtur *ὃς εἰ μὲν, θεὸς ὢν, θείαν*

ὃς εἰ μὲν θεὸς θεῶν θείαν δύναμιν κρατεῖ, πῶς ἂν ὁ ἥσσων εἴη τοῦτον ἀπώσασθαι καὶ ἀμύνασθαι δυνατός; εἰ δ' ἐστὶν ἀνθρώπινον νόσημα, καὶ ψυχῆς ἀγνόημα, οὐχ ὡς ἁμάρτημα μεμπτέον, ἀλλ' ὡς ἀτύχημα νομιστέον[42]. ἦλθε γάρ, ἦλθε ψυχῆς[43] ἀγρεύμασιν, οὐ γνώμης βουλεύμασι. καὶ ἔρωτος ἀνάγκαις, οὐ τέχνης παρασκευαῖς. πῶς οὖν χρὴ δίκαιον ἡγήσασθαι τὸν τῆς Ἑλένης μῶμον; ἥτις εἴτ' ἐρασθεῖσα, εἴτε ὑπὸ θείας ἀνάγκης ἀναγκησθεῖσα[44] ἔπραξε, πάντως διαφεύγει τὴν αἰτίαν, ἀφεῖλον τῷ λόγῳ δύσκλειαν γυναικός. ἐνέμεινα τῷ νόμῳ, ὃν ἐθέμην ἐπ' ἀρχῇ[45] τοῦ λόγου. ἐπειράθην καταλῦσαι μώμου ἀδικίαν, καὶ δόξης ἀμαθείαν. ἐβουλήθην γράψαι τὸν λόγον Ἑλένης μὲν ἐγκώμιον, ἐμὸν δὲ παίγνιον.

ἔχων δύναμιν, κρατεῖ. qui Cupido ſi propterea vincit, quod deus eſt, diuina pollens virtute.

42. νομιστέον] num ἄξιον ἐλέου νομιστέον.

43. ψυχῆς] imo vero τύχης. coeca quaedam ſors homini hos laqueos iniecit, non ipſe ſeſe conſulto in eos induit.

44. ἀναγκησθεῖσα] reliqui vitium Aldinae, dubia ſanandi ratione. Num leg. συναρπασθεῖσα ἔπραξεν, ἃ ἔπραξε.

45. aut ἐπ' ἀρχῆς leg. in genitiuo, aut ἐν ἀρχῇ.



79977

# ΓΟΡΓΙΟΥ

## ΥΠΕΡ ΠΑΛΑΜΗΔΟΥΣ

## ΑΠΟΛΟΓΙΑ.

Ἡ μὲν κατηγορία καὶ ἡ ἀπολογία, κρίσις οὐ περὶ
θανάτου γίγνεται. θάνατον μὲν γὰρ ἡ φύσις
φανερᾷ τῇ ψήφῳ πάντων κατεψηφίσατο τῶν θνη-
τῶν ἥπερ ἡμέρᾳ ἐγένετο [1] περὶ δὲ τῆς ἀτιμίας καὶ 24.
τῆς τιμῆς ὁ κίνδυνός ἐστι, πότερά με χρὴ δικαίως
ἀποθανεῖν, ἢ μετ' ὀνειδῶν μεγίστων καὶ τῆς αἰσχί-
στης αἰτίας βιαίως [2] ἀποθανεῖν. δισσῶν δὲ τούτων
ὄντων, τοῦ μὲν ὅλου ὑμεῖς κρατεῖτε, τοῦ δ' ἐγώ. τῆς 27.
μὲν δίκης [3], ἐγώ, τῆς δὲ βίας, ὑμεῖς. ἀποκτεῖναι
μὲν γὰρ δυνήσεσθε, βουλόμενοι, ῥᾳδίως. κρατεῖτε
γὰρ καὶ [4] τούτων, ὧν οὐδὲν ἐγὼ τυγχάνω κρατῶν. εἰ
μὲν οὖν ὁ κατήγορος Ὀδυσσεύς, ἢ σαφῶς ἐπιστάμε-

νος

1. ἥπερ ἡμέρᾳ ἐγένετο] ſcil. ἕκαστα. qua die mortalia quaeque naſcuntur, ea die mortis ſententia in ea pronunciatur.

2. βιαίως] id eſt ἀδίκως.

3. δίκης] id eſt τοῦ μετὰ δικαιοσύνης, vel ἀνυπευθύνως, ἀποθανεῖν. Cui opponitur ἡ βία, id eſt βιαίως, τουτέστιν ἀδίκως ἀποθανεῖν.

4. κρατεῖτε γὰρ καὶ τούτων] videtur aut καὶ eſſe delendum, aut ſic leg. κρατεῖτε γὰρ ἐμοῦ καὶ τούτων.

νος προδιδόντα με τὴν Ἑλλάδα τοῖς βαρβάροις, ἢ δοξάζων γε [5] ὄυτω ταῦτα ἔχειν, ἐποιεῖτο τὴν κατηγορίαν δι' εὔνοιαν τῆς Ἑλλάδος, ἄριστος ἂν ἦν ὁ ἀνήρ· (πῶς γὰρ οὔ [6]; ὅς γε σώζει πατρίδα, τοκέας, τὴν πᾶσαν Ἑλλάδα, ἔτι δὲ πρὸς τούτοις, τὸν ἀδικοῦντα τιμωρούμενος;) εἰ δὲ φθόνῳ, ἢ κακοτεχνίᾳ, ἢ κακουργίᾳ συνέθηκε ταύτην τὴν αἰτίαν, ὥσπερ δι' ἐκεῖνα κράτιστος ἂν ἦν ἀνήρ, οὕτω διὰ ταῦτα κάκιστος ἀνὴρ περὶ τούτων. ἐγὼ δὲ πόθεν [7] ἄρξωμαι; τί δὲ πρῶτον εἴπω; ποῖ δὲ τῆς ἀπολογίας τράπωμαι; αἰτία γὰρ ἀνεπίδεικτος ἔκπληξιν ἐμφανῆ ἐμποιεῖ. διὰ δὲ τὴν ἔκπληξιν, ἀπορεῖν ἀνάγκη τῷ λόγῳ, ἂν μή τι παρ' αὐτῆς τῆς ἀληθείας καὶ τῆς παρούσης ἀνάγκης μάθω, διδασκάλων ἐπικινδυνοτέρων ἢ [8] πορι-

 πορι μω-

5. δοξάζων γε] ſic dedi auctore Stephano. vulgares pro particula dant με.

6. πῶς γὰρ οὔ;] eodem auctore particulam infitiantem addidi, qua vulgatae carent.

7. ἀνὴρ περὶ τούτων. ἐγὼ δὲ πόθεν ἄρξομαι] Num ἂν ἦν περιφανῶς πάντων ἐγὼ δὲ π. ἄ. Aut ſic ἂν ἦν. περὶ τούτων δ' ἐγὼ λέγων πόθεν ἄρξ.

8. ἐπικινδυνωτέρων ἢ πορι μωτέρων] Neceſſitatem quod appellat magiſtram rerum dicendarum, magis ancipitem, quam in inueniendo copioſam et ingenioſam, hoc fero, et laudo adeo, vt ſcite dictum et ex vero. Veritatem vero quod item ait magis valere defenſores cauſarum capitalium in diſcrimen coniicere, quam iis idonea defenſionis arma adminiſtrare, id vero cum miror, tum improbo et damno, vt veritati rerum repugnans. Ecquid enim ſui defen-

ποριμωτέρων τυχών. ὅτι μὲν οὖν οὐ σαφῶς [9] ὁ κατή- 39.
γορος κατηγορεῖ μου, σαφῶς οἶδα. σύνοιδα γὰρ ἐ-
μαυτῷ σαφῶς οὐδὲν τοιοῦτον πεποιηκώς· οὐδὲ οὐχ ὅ-
πως ἂν [10] εἰδείη τὶς ᾖ τὸ μὴ γενόμενον. εἰ δὲ οἰόμε-
νος οὕτω ταῦτα ἔχειν, ἐποιεῖτο τὴν κατηγορίαν, οὐκ
ἀληθῆ λέγειν διὰ δισσῶν ὑμῖν ἐπιδείξω τρόπων. οὔ- 42.
τε γὰρ βουληθεὶς ἐδυνάμην ἄν, οὔτε δυνάμενος ἠβου-
λήθην ἐπιχειρεῖν τοιούτοις. ἐπὶ τοῦτον δὲ τὸν λόγον
εἶμι πρῶτον, ὡς ἀδύνατός εἰμι τοῦτο πράττειν. ἔ-
δει γάρ τινα πρῶτον ἀρχὴν γενέσθαι τῆς προδο-
σίας· ἡ δὲ ἀρχὴ λόγος ἂν εἴη. πρὸ γὰρ τῶν μελ- 188.1.
λόντων ἔργων ἀνάγκη λόγους γίνεσθαι πρότερον.
λόγοι δὲ πῶς ἂν γένοιντο, μὴ συνουσίας τινὸς γενο-
μένης; συνουσία δὲ τίνα τρόπον γένοιτ' ἄν, μήτ' ἐ- 3.
κείνου πρὸς ἐμὲ πέμψαντος, μήτε παρ' ἐμοῦ πρὸς ἐ-
κεῖνον ἐλθόντος [11]; οὐδὲ παραγγελία [12] διὰ γραμ-
μάτων ἀφῖκται ἄνευ τοῦ φέροντος. ἀλλὰ δὴ τοῦτο [13]

τῷ λό-

dendi et ſalutis adipiſcendae vias magis aperiat, quam veritas? quae ſi dicenda ſuggerere minus valet, nihil aliud valebit.

9. poſt οὐ σαφῶς addendum videtur εἰδώς. ab accuſatore me accuſari, non ex certa conſcientia criminis gnaro.

10. οὐδὲ οὐχ ὅπως] Num ſic leg. οὐδέ ἐστιν ὅπως ἂν εἰδείη τις τὸ μὴ γενόμενον, neque fieri poteſt, vt tu factum ſcias id, quod nunquam factum ſit.

11. ἐλθόντος] ſubaudi τινός.

12. οὐδὲ παραγγελία] imo vero οὐδὲ γὰρ ἀγγελία.

13. ἀλλὰ δὴ τοῦτο] quidni potius ἀλλὰ δῆλον, ὅτι τοῦτο — ſed conſtat hoc fieri poſſe ſolo ſermonis mi-

τῷ λόγῳ δυνατὸν γενέσθαι· καὶ δὴ[14] τοίνυν σύνει-
6. μι, καὶ σύνεσι, κἀκεῖνος[15] ἐμοὶ, κἀκείνῳ ἐγώ. τίνα
τρόπον; τίνι τίς ὤν; Ἕλλην βαρβάρῳ; πῶς ἀ-
κέων καὶ λέγων; πότερα μόνος μόνῳ; ἀλλ' ἀγνοή-
σομεν τὲς ἀλλήλων λόγες. ἀλλὰ μεθ' ἑρμηνέως;
τρίτος ἄρα μάρτυς γίνεται τῶν κρύπτεσθαι δεομέ-
9. νων. ἀλλὰ δὴ καὶ τῦτο γενέσθω, καίπερ οὐ γενό-
μενον. ἔδει δὲ μετὰ τέτες[16] πίστιν δοῦναι καὶ δέξα-
σθαι. τίς ὖν ἂν ἦν ἡ πίστις; πότερον ὅρκος; τίς ὖν
ἐμοὶ τῷ προδότῃ πιστεύειν[17] ἔμελλεν; ἀλλ' ὅμηροι; τί-
νες; οἷον, ἐγὼ τὸν ἀδελφὸν ἔδωκ' ἄν· (οὐ γὰρ εἶ-
12. χον ἄλλον) ὁ δὲ βάρβαρος, τῶν υἱέων τινά. πιστό-
τατα γὰρ ἦν ὕτως ἐμοί τε παρ' ἐκείνε, ἐκείνῳ τε
παρ' ἐμῦ. ταῦτα δὲ γιγνόμενα, πᾶσιν ὑμῖν ἂν ἦν
φανερά. φήσει τὶς ὡς χρήμασι τὴν πίστιν ἐποιεμε-
θα, ἐκεῖνος μὲν, διδὲς, ἐγὼ δὲ, λαμβάνων. πό-
15. τερον ὖν ὀλίγοις; ἀλλ' ὐκ εἰκὸς ἀντὶ μεγάλων ὑπερ-
γημάτων ὀλίγα χρήματα λαμβάνειν. ἀλλὰ πολ-
λά; τίς ὖν ἦν ἡ κομιδή; πῶς δ' ἂν ἐκόμισεν; ἢ πολ-
λοί[18]; πολλῶν γὰρ κομιζόντων, πολλοὶ ἦσαν οἱ μάρ-



niſterio. Nam ad λόγῳ aut addendum eſt, aut certo ſubaudiendum μόνῳ.

14. δὴ] ſic dedi auctore Stephano, pro vulgari δεῖ.

15. σύνεσι κἀκεῖνος] leg. videtur σύνεσιν ἐκεῖνος.

16. μετὰ τέτους] Stephanus vult με τέτοις. Ego malim aut μετὰ ταῦτα, aut potius με τέτῳ me huic barbaro.

17. πιστεύειν] malim πιστεύσειν in futuro.

18. ἢ πολλοὶ] Stephanus vult εἷς ἢ πολλοί; non

τυρες τῆς ἐπιβουλῆς· ἑνὸς δὲ κομίζοντος, οὐκ ἂν πολύ τι τὸ φερόμενον ἦν. πότερα δὲ ἐκόμισαν ἡμέρας, 18.
ἢ νυκτός; ἀλλὰ [19] πολλαὶ καὶ πυκναὶ φυλακαὶ, δι' ὧν οὐκ ἔϛι λαθεῖν. ἀλλὰ ἡμέρας; ἀλλά γε τὸ φῶς πολεμεῖ τοῖς τοιούτοις· εἶεν. ἐγὼ δ' ἐξελθὼν ἐδεξάμην, ἢ ἐκεῖνος ὁ φέρων εἰσῆλθεν; ἀμφότερα γὰρ ἄπορα. λαβὼν δὲ δὴ πῶς ἂν ἔκρυψα καὶ τοὺς ἔνδον 21.
καὶ τοὺς ἔξω; ποῦ δ' ἂν ἔθηκα; πῶς δ' ἂν ἐφύλαξα; χρώμενος δὲ, φανερὸς ἂν ἐγενόμην [20]. μὴ χρώμενος δὲ, τί ἂν ὠφελούμην ἀπ' αὐτῶν; καὶ δὴ τοίνυν γενέσθω καὶ τὰ μὴ γενόμενα. συνήλθομεν, εἴπομεν, ἠκούσαμεν, χρήματα παρ' αὐτῶν 24.
ἐλάβομεν. ἔλαθον λαβὼν, ἔκρυψα. ἔδει δήπου πράττειν ὧν ἕνεκα ταῦτα ἐγένετο. τοῦτο τοίνυν ἔτι τῶν εἰρημένων ἀπορώτερον. πράττων μὲν γὰρ αὐτὸς ἔπραττον [21], ἢ μεθ' ἑτέρων, ἀλλ' οὐχ ἑνὸς ἡ πρᾶξις. ἀλλὰ μεθ' ἑτέρων; τίνων; δηλονότι * τῶν 27.
συνόντων [22]. πότερον ἐλευθέρων, ἢ δούλων; ἐλευθέ-

ροις

male. Poſſit quoque legi *αὐτὸς; ipſene?* [ſcil. ἐκόμισεν.] ἢ πολλοί; *an multi?* ſcil. ἐκόμισαν.

19. ἢ νυκτός. ἀλλὰ] Vocabulum medium videtur geminandum eſſe, ad hunc modum. ἢ νυκτός; νυκτός; ἀλλά.

20. φανερὸς ἂν ἐγενόμην] particulam, qua vulgatae carent, auctore Stephano addidi.

21. ἔπραττον] ſic in prima perſona ſing. auctore Stephano, pro vulgari ἔπραττεν in tertia.

22. τῶν συνόντων] ſic dedi de meo, pro vulgari τῶν νῦν ὄντων.

ροις [23] μὲν γὰρ ὑμῖν σύνειμι· τίς οὖν ὑμῶν ξύνοιδε, λεγέτω. δούλοις δὲ πῶς οὐκ ἄπιστον [24]; ἑκόντες γὰρ [25] ἐπ' ἐλευθερίᾳ, χειμαζόμενοί [26] τε δι' ἀνάγκην κατ-
30. ηγοροῦσιν. ἡ δὲ πρᾶξις πῶς ἐγένετο; δηλονότι τοὺς πολεμίους εἰσαγαγεῖν ἔδει κρείττονας ὑμῶν· ὅπερ ἀδύνατον. πῶς ἂν οὖν εἰσήγαγον; πότερα διὰ πυλῶν; ἀλλ' οὐκ ἐμοὶ [27] ταύτας [28] οὔτε κλείειν οὔτε ἀνοίγειν, ἀλλ' οἱ ἡγεμόνες [29] κύριοι τούτων. ἀλλ'
33. ὑπὲρ τειχέων κλίμακος; οὔκουν [30]. ἅπαντα γὰρ πλή-

23. *ἐλευθέροις* etc.] traiecit, Homerico et Herodoteo more, cola. Ordo enim naturae conſentaneus hic erat. *τίς οὖν ὑμῶν ξύνοιδε; λεγέτω. ἐλευθέροις μὲν γὰρ ὑμῖν* [ſubaudi *μόνοις*] *σύνειμι.*

24. *ἄπιστον*] ſubaudi *ἐστιν.* malim tamen aut *ἠπίστουν* ecqui non ſuſpectam habuiſſem ſeruorum fidem? aut *ἀπιστητέον.*

25. *ἑκόντες γὰρ*] videtur *τε* eſſe interponendum.

26. *χειμαζόμενοι*] ſuſpectum mihi eſt hoc vocabulum nimis tragicum, quam vt huic orationi, quamuis ſophiſticae, conueniat.

27. *ἐμοὶ*] malim *ἐμόν.*

28. *ταύτας* dedi auctore Stephano, pro vulgari *ταῦτα.*

29. *ἀλλ' οἱ ἡγεμόνες*] articulum, quo vulgatae carent, eodem auctore addidi.

30. *κλίμακος* etc.] videtur locus ſic eſſe integrandus. *ἀλλ' ὑπὲρ τείχεων* [ſcil. *εἰσήγαγον ἂν τοὺς πολεμίους εἰς τὸ στρατόπεδον,*] *διὰ κλίμακος. οὐκοῦν συνειδότων τῶν φυλάκων.* At fortaſſe tamen ſuper moenia, per ſcalam, inducebam hoſtes in caſtra? Ergo conſciis cuſtodibus debebat hoc fieri. vigiliis enim obſita erant omnia.

πλήρη φυλάκων. ἀλλὰ διελὼν τοῦ τείχους; ἅπασιν ἄρα φανερὰ γένοιτ' ἂν[31]. ὑπαίθριος γὰρ ὁ βίος· στρατόπεδον γάρ ἐστιν ἐν ὅπλοις, ἐν οἷς πάντα ὁρῶσι[32], καὶ πάντες ὑπὸ πάντων ὁρῶνται. πάντως ἄρα καὶ πάντη πάντα[33] πράττειν ἀδύνατον ἦν μοι. 36.
σκέψασθε κοινῇ καὶ τόδε, τίνος ἕνεκα προσῆκε βουληθῆναι ταῦτα πράττειν, εἰ καὶ μάλιστα πάντων ἐδυνάμην. οὐδεὶς βούλεται προῖκα τοὺς μεγίστους κινδύνους κινδυνεύειν, οὐδὲ τὴν μεγίστην κακότητα εἶναι[34] 39.
κάκιστος. ἀλλ' ἕνεκα τούτων (καὶ αὖθις πρὸς τόδ' ἐπάνειμι.) πότερον τυραννεῖν; ὑμῶν, ἢ τῶν βαρβάρων; ἀλλ' ὑμῶν ἀδύνατον, τοσούτων καὶ τοιούτων, οἷς ὑπάρχει ἅπαντα μέγιστα, προγόνων ἀρεταί, χρημάτων πλῆθος, ἀριστεῖαι, ἀλκὴ φρονημάτων, 42.
βασιλεία πόλεων. ἀλλὰ τῶν βαρβάρων[35]; ὁ δὲ

παρα-

31. γένοιτ' ἂν] ſubaudi ταῦτα. An deeſt ἡ ἐπιχείρησις, vel tale quid?

32. πάντα ὁρῶσι] interpone πάντες.

33. πάντα] imo vero ταῦτα.

34. num κακότητα ὑπομεῖναι, ὥστε δοκεῖν εἶναι κάκιστος, ἀλλ' ἕνεκα τοῦ ἀπολαύειν ἀγαθοῦ τινος παρὰ τούτων. nemo gratuito ſuſcipere vult ſummam ignominiam hanc, vt habeatur nequiſſimus, ſed ideo facit, quo emolumentum aliquod inde percipiat. Aut ſi ſupplementum hoc diſpliceat, ſaltim ſic ἀλλ' ἕνεκά του (enclitice) *ſed alicuius commodi gratia.* τίνος ἂν οὖν; ſcil. χάριν τούτοις ἐπεχείρησα. Cuiusnam ergo rei cauſa ego iſtaec conatus eſſem. πότερον τοῦ τυραννεῖν —

35. vocabulum βαρβάρων a ſe additum eſſe, quo caret Aldina, admonuit Stephanus.

παραδώσων τίς; ἐγὼ δὲ ποίᾳ δυνάμει παραλήψομαι; Ἕλλην βαρβάρους; εἷς ὢν πολλούς; πείσας, ἢ βιασάμενος; οὔτε γὰρ ἐκεῖνοι πεισθῆναι βούλοιντ᾽
189,1. ἄν, οὔτ᾽ ἐγὼ βιάσασθαι δυναίμην. ἀλλ᾽ ἴσως ἑκόντες ἑκόντι[36] παραδώσουσι[37], μισθὸν τῆς προδοσίας ἀντιδιδόντες; ἀλλά γε ταῦτα πολλῆς* ἢ μωρίας[38] καὶ πι-
3. στεῦσαι καὶ δέξασθαι. τίς γὰρ ἂν ἕλοιτο δουλείαν ἀντ᾽ ἐλευθερίας; ἀντὶ τοῦ κρατίστου τὸ κάκιστον; εἴπῃ τις, ὅτι πλούτου καὶ χρημάτων ἐρασθεὶς ἐπεχείρησα τούτοις. ἀλλὰ χρήματα μὲν μέτρια κέκτημαι, πολλῶν δὲ οὐθὲν δέομαι. πολλῶν γὰρ δέονται χρημά-
6. των οἱ πολλὰ δαπανῶντες, οὐχ οἱ κρείττονες τῶν τῆς φύσεως ἡδονῶν, ἀλλ᾽ οἱ δουλεύοντες ταῖς ἡδοναῖς, καὶ ζητοῦντες ἀπὸ πλούτου καὶ μεγαλοπρεπείας τὰς τιμὰς κτᾶσθαι. τούτων δὲ ἐμοὶ πρόσεστιν οὐθέν. ὡς δ᾽ ἀληθῆ λέγω, μάρτυρα πιστὸν παρέ-
9. ξομαι τὸν παροιχόμενον βίον· τῷ δὲ μάρτυρι μάρτυρες ὑμεῖς ἦτε. σύνεστε γάρ μοι. διὸ σύνιστε ταῦτα. καὶ μὴν οὐδ᾽ ἂν τιμῆς ἕνεκα τοιούτοις ἔργοις ἀνὴρ ἐπιχειρήσειε καὶ μέσως φρόνιμος. ἀπ᾽ ἀρετῆς γάρ, ἀλλ᾽ οὐκ ἀπὸ κακότητος αἱ τιμαί. προδότῃ δὲ τῆς Ἑλλά-
12. δος ἀνδρὶ πῶς ἂν γένοιτο τιμή; πρὸς δὲ τούτοις, οὐδὲ τιμῆς ἀπετύγχανον[39] ἐνδεὴς ὤν. ἐτιμώμην γὰρ

ἐντι-

36. ἑκόντι] id eſt βουληθέντι παραλαβεῖν.

37. παραδώσουσι] ſubaudi, aut adde potius ἑαυτούς.

38. πολλῆς ἢ μωρίας] ſic dedi de meo, pro vulgari πολλῆς τιμωρίας. H. Stephanus ſuſpicabatur leg. eſſe πολλῆς τινος μωρίας, aut πολλῆς ἐστι μωρίας.

39. ἀπετύγχανον] malim ἂν ἐτύγχανον, non

ἐντιμοτάτοις [40] ὑπὸ τῶν ἐντιμοτάτων, ὑφ' ὑμῶν, ἐπὶ σοφίᾳ. καὶ μὴν οὐκ ἀσφαλὲς [41], ὧν ἕνεκά τις ἂν ταῦτα πράξαι. πᾶσι γὰρ ὅ γε προδότης πολέμιος, τῷ νόμῳ, τῇ δίκῃ, τοῖς θεοῖς, τῷ πλήθει τῶν ἀνθρώπων. τὸν μὲν γε νόμον [42] παραβαίνει, τὴν δίκην [43] καταλύει, τὸ δὲ πλῆθος διαφθείρει, τὸ δὲ θεῖον ἀτιμάζει· τῷ δὲ τοιούτῳ βίῳ περὶ

κινδύ-

*carebam honore.* E vulgari ſententia exſiſtit haec, non ideo honore carebam, quod pauper eſſem. quae ſententia ab h. l. eſt aliena. Nam de paupertate hic non agitur. Sed. v. Supplementa.

40. *ἐντιμοτάτοις*] Stephanus malebat *ἐπὶ ἐντιμοτάτοις*. volebat, ni fallor, dare *ἐπὶ τοῖς ἐντιμοτάτοις*. quod verum puto. docent inſequentia.

41. *ἀσφαλὲς*] imo vero *ἀσφαλεῖς*. fidendum illis non eſt, certi amici hi non ſunt, quibus tuto confidas; quorum gratiae atque beneuolentiae captandae ergo proditionem pares. Aut enim deſerent te in periculis tuis, aut etiamſi te velint eripere, non poterunt tamen tot hoſtibus te eripere, qui te deprehenſum vrgebunt. Nemo enim non tibi tum erit infeſtus. Concurrent aduerſus te hoſtes vndique. Ius ciuile in te conſurget, (*ὁ νόμος*) nec non *ἡ δίκη*, quae eſt ſiue aequitas a natura generi humano inſita, ſiue animaduerſio et punitio ſcelerum. Erit ergo *ὁ νόμος*, *ἡ δίκη* idem ac ſi dixiſſet *καταδικασθήσῃ, καὶ κολασθήσῃ διὰ τὸν νόμον*. Sed inſequentia docent vocabulo *δίκης* hic deſignari ius naturae, ſeu ſenſum aequi et iuſti a natura humano generi impreſſum.

42. *γε νόμον*] ſic emendauit Stephanus Aldinae vitium *γενόμενον*. *γε* h. l. tantundem valet atque *γάρ*.

43. *τὴν δίκην*] interpone *δέ*.

κινδύνων τῶν μεγίστων οὐδ᾽ ἔχει 44 ἀσφάλειαν. ἀλ-
18. λὰ δὴ φίλους ὠφελεῖν βουλόμενος 45, ἢ πολεμίους
βλάπτειν; καὶ γὰρ τούτων ἕνεκα τὶς ἂν ἀδικήσειεν.
ἐμοὶ δὲ πᾶν τοὐναντίον ἐγίνετο: τοὺς μὲν φίλους κα-
κῶς ἐποίουν, τοὺς δ᾽ ἐχθροὺς ὠφέλουν. ἀγαθῶν μὲν
οὖν ἔκτισιν 46 οὐδεμίαν εἶχεν ἡ πρᾶξις· κακῶς δὲ πα-
21. θεῖν οὐδὲ εἷς ἐπιθυμῶν πανουργεῖ. τὸ δὲ λοιπόν ἐστιν 47,
εἴ τινα φόβον ἢ πόνον ἢ κίνδυνον φεύγων ἔπραξα.
ταῦτα 48 δὲ οὐθεὶς ἂν εἰπεῖν ἔχοι τί μοι προσήκειν.
δισσῶν γὰρ τούτων ἕνεκα πάντες πάντα πράττου-
σιν, ἢ κέρδος τι μετιόντες, ἢ ζημίαν φεύγοντες. ὅ-
24. σα δὲ τούτων ἔξω πανουργεῖται 49. * ὡς δὲ κα-
κῶς

44. οὐδ᾽ ἔχει] imo vero οὐδὲν ἔχει. nihil eſt, quod talem vitam [h. e. vitam talis hominis, a tot et tam formidandis hoſtibus ſepti et exagitati] tueatur.

45. βουλόμενος] aptum hoc eſt e praemiſſis ἔγωγ᾽ ἂν ἐπεχείρησα τῇ προδοσίᾳ.

46. ἔκτισιν] imo vero κτῆσιν. ne vllum quidem genus bonorum, vel emolumentorum hoc facinore adeptus eſſem. nullum mihi fructum parere poterat hoc facinus.

47. λοιπόν ἐστιν] interponendum videtur σκοπεῖν, vel ζητεῖν. Nam τὸ λοιπὸν eſt aduerbiale. Supereſt vt quaeratur, num diſcrimen aliquod —

48. ἔπραξα. ταῦτα δὲ οὐθεὶς] leg. et interſtinguendum videtur eſſe ſic ἔπραξα ταῦτα. τούτων δὲ οὐθείς. Non eodem redeunt ταῦτα et τούτων. illud redit ad proditionem, hoc ad ignauiam et formidinem.

49. poſt πανουργεῖται aſteriſco indicant vulgares editiones defectum, qui non magnus eſſe videtur. vno vocabulo μανίᾳ, aut παρανοίᾳ, aut φρενοβλαβείᾳ ſar-

*κῶς ἐμαυτὸν ἐποίουν. ταῦτα πράττων, οὐκ ἄδηλον.
προὐδίδουν [50] γὰρ τὴν Ἑλλάδα, προὐδίδουν ἐμαυτὸν,
τοκέας, φίλους, ἀξίωμα προγόνων, ἱερὰ πατρῷα,
τάφους, πατρίδα, τὴν μεγίστην [51] τῆς Ἑλλάδος. ἃ* 27.
*δὲ πᾶσι περὶ παντός ἐστι, ταῦτα ἂν τοῖς ἀδικηθεῖ-
σιν ἐνεχείρισα. σκέψασθε δὲ καὶ τόδε, πῶς οὐκ ἂν
ἀβίωτος ἦν ὁ βίος μοι πράξαντι ταῦτα. ποῖ γὰρ
τραπέσθαι μ᾽ ἐχρῆν; πότερον εἰς τὴν Ἑλλάδα, δί-
κην δώσοντα τοῖς ἠδικημένοις; τίς δ᾽ ἂν ἀπείχετό* 30.
*μου τῶν κακῶς πεπονθότων; ἀλλὰ μένειν ἐν τοῖς
βαρβάροις; παραμελήσαντι [52] πάντων τῶν μεγί-
στων, ἐστερημένῳ τῆς καλλίστης τιμῆς, ἐν αἰσχίστῃ
δυσκλείᾳ διάγοντα, τοὺς ἐν τῷ παρῳχομένῳ βίῳ
πόνους ἐπ᾽ ἀρετῇ πεπονημένους ἀποῤῥίψαντα, καὶ* 33.
*ταῦτα δι᾽ ἐμαυτὸν, ὅπερ αἴσχιστον ἀνδρὶ, δυστυχεῖν
δι᾽ αὐ-*

ciri poſſit hiatus, ſiue praeponatur vocabulo *πανουργεῖται*, ſiue poſtponatur. Poſt *ἔξω* figendum eſt comma, et aut *γίγνεται* ſubaudiendum eſt, aut idem *πανουργεῖται* a communi. quaecunque autem ſcelera patrantur extra has duas cauſas, [id eſt a neutra earum manantia] ea patrantur mero furore.

50. *προὐδίδουν*] imo vero *προὐδίδους*. nam ſi Graeciam prodidiſſem, memet ipſe prodidiſſem.

51. *τὴν μεγίστην*] aut adde, aut ſubaudi certe *πόλιν*.

52. *παραμελήσαντι* et *ἐστερημένῳ*] imo vero *παραμελήσαντα* in accuſatiuo, et *ἐστερημένον*. qui accuſatiui apti ſunt e praemiſſo *ἐχρῆν με*. Confirmant inſequentes accuſatiui *διάγοντα* et *ἀποῤῥίψαντα*, quos cum datiuis mutari iubens Stephanus, falſus fuit.

δι' αὐτόν. οὐ μὴν οὐδὲ παρὰ τοῖς βαρβάροις πιστῶς ἂν διεκείμην [53]. πῶς γάρ; οἵτινες ἀπιστότατον [54] ἔργον συνηπίσταντό μοι πεποιηκότι, τοὺς φίλους τοῖς
36. ἐχθροῖς παραδεδωκότι; βίος δὲ οὐ βιωτὸς πίστεως ἐστερημένῳ. χρήματα μὲν γὰρ ἀποβαλόντα [55], τυραννίδος [56] ἐκπεσόντα, ἢ τὴν πατρίδα φυγόντα, ἀναλάβοι τις ἄν· ὁ δὲ πίστιν ἀποβαλὼν, οὐκ ἂν ἔτι κτήσαιτο. ὅτι μὲν οὖν οὐδ' ἂν ἐβουλόμην προδοῦναι
39. τὴν Ἑλλάδα, διὰ τῶν προειρημένων δέδεικται· βούλομαι δὲ μετὰ ταῦτα πρὸς τὸν κατήγορον διαλεχθῆναι. Τίνι ποτὲ πιστεύσας, τοιοῦτος ὢν τοιούτου

κατη-

53. *πιστῶς ἂν διεκείμην*] neque illi mihi fidem habuiſſent, neque ego rurſus illis potuiſſem fidere.

54. *ἀπιστότατον ἔργον*] norant mecum me facinus patraſſe id, quod qui patrarit, is fidem omnium hominum et meretur et inuenit minimam.

55. *ἀποβαλόντα — ἐκπεσόντα — φυγόντα*] Accuſatiuos hos ſi probamus, exſiſtit ſententia, in ſe quidem illa, ſeorſim ſumta, ſatis bona. Hominem, qui fortunas amiſerit, aut tyrannide exciderit, aut in exſilium actus patria careat, ſit forte, qui hoſpitio accipiat. verum illa ſententia ab auctoris mente aberrat, hoc dicere volentis, vt e ratiocinii natura colligitur, qui rebus modo enumeratis priuatus aliquo ſiniſtro caſu fuerit, fieri poſſe, vt is eas aliquando recuperet; fidem vero ſemel amiſſam nullo modo poſſe recuperari. Quapropter euidens eſt, accuſatiuos illos mutari cum nominatiuis oportere, *ἀποβαλὼν*, *ἐκπεσὼν* et *φυγών*.

56. *τυραννίδος*] praepone *ἤ*.

κατηγορεῖς; ἄξιον [57] γὰρ καταμαθεῖν οἷος ὤν. οἶδάς γε ἴσως ἀνάξιος ἀναξίῳ. πότερα γάρ με κατηγορεῖς, εἰδὼς ἀκριβῶς, ἢ δοξάζων; εἰ μὲν γὰρ εἰ- 42.
δὼς [58], οἶσθα ἰδὼν [59], ἢ μετέχων [60], ἢ του πυθόμενος. εἰ μὲν οὖν εἰδὼς [61], φράσον τούτοις τὸν τόπον, τὸν χρόνον, πότε, ποῦ [62], πῶς εἶδες· εἰ δὲ μετέχων, ἔνοχος εἶ ταῖς αὐταῖς αἰτίαις. εἰ δέ του μετέχοντος ἀκούσας [63], ὅστις ἐστὶν, αὐτὸς ἐλθέτω, 190.1.
φανήτω, μαρτυρησάτω. πιστότερον γὰρ οὕτως ἔσται τὸ κατηγόρημα μαρτυρηθέν. ἐπεὶ νῦν γε οὐδέτερος ἡμῶν παρέχεται μάρτυρα. φήσεις ἴσως σὸν εἶναι 3.
τούς γε τῶν γενομένων (ὡς σὺ φῂς) μὴ παρέχεσθαι μάρτυρας· τῶν δὲ μὴ γενομένων, ἐμέ. τὸ δὲ οὐκ ἴσον ἐστί. τὰ μὲν γὰρ ἀγένητα πῶς ἂν εἴη δυνατὰ μαρτυρηθῆναι; περὶ δὲ τῶν γενομένων οὐ μόνον οὐκ ἀδύνα-

57. ἄξιον — ἀναξίῳ] Locum hunc non intelligo. v. Supplementa.

58. εἰδὼς] ſubaudi κατηγορεῖς με ταῦτα. εἰδὼς hic eſt pro ἀκριβῶς, καὶ ἀτρεκέως, καὶ σαφῶς.

59. οἶσθα ἰδὼν] malim ἢ interponi. ſubaudi με ταῦτα ποιοῦντα.

60. μετέχων] malim μετασχών. ob praemiſſum ἰδὼν et inſequens πυθόμενος.

61. εἰδὼς] imo vero εἶδες. ſi vidiſti. H. Stephanus malebat ἰδών.

62. πότε, ποῦ] ingeminatio haec eſt rhetorica, qua quaeritur hoc, vt vis et robur orationi addatur. idem enim iſtaec dicunt, atque praemiſſa τὸν τόπον, τὸν χρόνον.

63. ἀκούσας] poteſt κατηγορεῖς ſubaudiri, malim tamen ἤκουσας.

ἀδύνατον, ἀλλὰ καὶ ῥάδιον· οὐδὲ μόνον ῥάδιον [64], ἀλλὰ σοὶ μὲν οὐκ ἦν οἷον μόνον μάρτυρας, ἀλλὰ καὶ ψευδομάρτυρας εὑρεῖν, ἐμοὶ δὲ οὐδέτερον εὑρεῖν τούτων ἀδύνατον [65]. ὅτι μὲν οὖν οὐκ οἶσθα ἃ κατηγορεῖς, φανερόν· τὸ δὲ λοιπὸν, μὴ εἰδότα σε δοξάζειν. εἶτα, ὦ πάντων ἀνθρώπων τολμηρότατε, δόξῃ πιστεύσας, ἀπιστοτάτῳ πράγματι, τὴν ἀλήθειαν οὐκ εἰδὼς, τολμᾷς ἄνδρα περὶ θανάτου διώκειν; ᾧ τί τοιοῦτον ἔργον εἰργασμένῳ σύνοισθα; ἀλλὰ μὴν τό γε δοξάσαι κοινὸν ἅπασι περὶ πάντων, καὶ οὐδὲν ἐν τούτῳ σὺ τῶν ἄλλων σοφώτερος. ἀλλ' οὔτε τοῖς δοξάζουσι δεῖ πιστεύειν, ἀλλὰ τοῖς εἰδόσιν· οὔτε τὴν δόξαν τῆς ἀληθείας πιστοτέραν νομίζειν, ἀλλὰ τἀναντία, τὴν ἀλήθειαν τῆς δόξης. κατηγόρησας δέ μου διὰ τῶν εἰρημένων λόγων δύο τὰ ἐναντιώτατα, σοφίαν καὶ μανίαν· ὥσπερ [66] οὐχ οἷόν τε τὸν αὐτὸν ἄνθρωπον ἔχειν. ὅπου μὲν γάρ με φὴς εἶναι τεχνήεντά τε καὶ δεινὸν καὶ πόριμον, σοφίαν μου κατηγορεῖς· ὅπου δὲ λέγεις, ὡς προὐδίδουν τὴν Ἑλλάδα, μανίαν. μανία γάρ ἐστιν ἔργοις ἐπιχειρεῖν ἀδυνάτοις, ἀσυμφόροις, αἰσχροῖς, ἀφ' ὧν τις τοὺς μὲν φίλους βλάψει, τοὺς δ' ἐχθροὺς ὠφελήσει, τὸν δὲ αὐτοῦ βίον



64. οὐδὲ μόνον —] videtur hic locus ita eſſe conſtituendus οὐδὲ μόνον ῥάδιον, ἀλλὰ καὶ δίκαιον, καὶ πάνυ ἀναγκαῖον. σοὶ μὲν οὖν ἦν οὐ μόνον μάρτυρας —

65. ἀδύνατον] imo vero δυνατόν.

66. ὥσπερ] Stephanus malebat ἅπερ aut ἅσπερ. ego malim ὥπερ in duali.

ἐπονείδιστον καὶ σφαλερὸν καταστήσει. καίτοι πῶς
χρὴ ἀνδρὶ τοιούτῳ πιστεύειν, ὅστις τὸν αὐτὸν λόγον
λέγων πρὸς τοὺς αὐτοὺς ἄνδρας, περὶ τῶν αὐτῶν τὰ
ἐναντιώτατα λέγει; βουλοίμην δ' ἂν παρὰ σοῦ πυ- 21.
θέσθαι, πότερον τοὺς σοφοὺς ἄνδρας νομίζεις ἀνοήτους,
ἢ φρονίμους. εἰ μὲν γὰρ ἀνοήτους, κενὸς ὁ λόγος,
ἀλλ' οὐκ ἀληθής· εἰ δὲ φρονίμους, οὐ δήπου προσ-
ήκει τούς γε φρονοῦντας ἐξαμαρτάνειν τὰς μεγί-
στας ἁμαρτίας, καὶ μᾶλλον αἱρεῖσθαι κακὰ πρότε- 24.
ρον τῶν ἀγαθῶν. εἰ μὲν οὖν εἰμι σοφὸς, οὐχ ἥμαρ-
τον· εἰ δ' ἥμαρτον, οὐ σοφός εἰμι. οὐκοῦν δι' ἀμφό-
τερα ἂν εἴης ψευδής. ἀντικατηγορῆσαι δέ σου πολ-
λὰ καὶ μεγάλα καὶ παλαιὰ καὶ νέα πράσσοντος δυ-
νάμενος, οὐ βούλομαι. βούλομαι γὰρ οὐ τοῖς σοῖς κακοῖς, 27.
ἀλλὰ τοῖς ἐμοῖς ἀγαθοῖς ἀποφεύγειν τὴν αἰτίαν
ταύτην. πρὸς μὲν οὖν σε ταῦτα. πρὸς ὑμᾶς [67], ὦ
ἄνδρες κριταὶ, περὶ ἐμοῦ βούλομαι εἰπεῖν ἐπίφθονον
μὲν, ἀληθὲς δὲ, κατηγορημένου [68] μὲν οὐκ ἀνεκτὰ,
κατηγορουμένου δὲ οὐ προσήκοντα. νῦν γὰρ ἐν ὑμῖν 30.
εὐθύνας καὶ λόγον ὑπέχω τοῦ παροιχομένου βίου. δέο-
μαι οὖν ὑμῶν, ἂν ὑμᾶς ὑπομνήσω τῶν ἐμοί τι πε-
πραγμένων καλῶν, μηδένα φθονῆσαι τοῖς λεγομέ-
νοις, ἀλλ' ἀναγκαῖον ἡγήσασθαι, κατηγορημένον 33.
δεινὰ [69] καὶ ψευδῆ, καί τι τῶν ἀληθῶν ἀγαθῶν
εἰπεῖν,

67. πρὸς ὑμᾶς] interponi vult Stephanus δ'.

68. idem eſt, ac ſi dixiſſet, κατηγορουμένου τὰ μὲν οὐκ ἀνεκτὰ, τὰ δὲ οὐ προσήκοντα.

69. δεινὰ] ſic emendaui, auctore Stephano, vulgatarum vitium δεῖν.

εἰπεῖν, ἐν εἰδόσιν 70 ὑμῖν. * ὅπερ ἥδιςόν 71 μοι. πρῶτον μὲν ὂν καὶ δεύτερον μέγιςον 72, διὰ παντὸς ἀπ' ἀρχῆς εἰς τέλος ἀναμάρτητος ὁ παρῳχόμενος βίος
36. ἐςί μοι, καθαρὸς πάσης αἰτίας. οὐδεὶς γὰρ ἂν οὐδεμίαν αἰτίαν κακότητος ἀληθῆ πρὸς ὑμᾶς περὶ ἐμοῦ εἰπεῖν ἔχοι· καὶ γὰρ οὐδ' αὐτὸς ὁ κατήγορος οὐδεμίαν ἀπόδειξιν εἴρηκεν ὧν εἴρηκεν· οὕτω λοιδορίαν οὐκ ἔχουσαν ἔλεγχον ὁ λόγος αὐτῷ δύναται. φή-
39. σαιμι δ' ἂν, καὶ φήσας οὐκ ἂν ψευσαίμην, οὐδ' ἂν ἐλεγχθείην, οὐ μόνον ἀναμάρτητος, ἀλλὰ καὶ μέγας εὐεργέτης ὑμῶν καὶ τῶν Ἑλλήνων, καὶ τῶν ἁπάντων ἀνθρώπων, οὐκ οὖν 73 τῶν νῦν ὄντων, ἀλλὰ τῶν μελλόντων εἶναι 74. τίς γὰρ 75 ἂν ἐποίησε τὸν
41. ἀνθρώπινον βίον πόριμον ἐξ ἀπόρου, καὶ κεκοσμη-



70. ἐν εἰδόσιν ὑμῖν bene habet, tametſi Stephanus cenſuit leg. eſſe ἐν εἰδόσι δ' ὑμῖν.

71. ὅπερ ἥδιςον] ſic dedi de meo, duobus vocabulis pro vno vitioſo, quod in vulgatis eſt, ὑπερήδιςον. id quod mihi eſt iucundiſſimum, ſcil. coram iis dicendum mihi eſſe, qui de veritate dicendorum non docendi ſint, ſed ea iam ipſi certo habeant cognita.

72. μέγιςον] malim καὶ μέγιςον.

73. οὐκ οὖν] ſententia ſubiicit οὐ μόνον τῶν νῦν ὄντων, ἀλλὰ καὶ τῶν μελλόντων, [vel ſi mauis, ἀλλὰ καὶ τῶν ἔσεσθαι μελλόντων,] εἶναι.

74. εἶναι non cohaeret cum μελλόντων, ſed cum φήσαιμι. Ad μελλόντων ſubauditur ἔσεσθαι. Conſtructio haec eſt φήσαιμι ἂν εἶναι ἀναμάρτητος — καὶ εὐεργέτης — τῶν μελλόντων ἔσεσθαι.

75. τίς γὰρ ἂν] malim τίς γὰρ μᾶλλον ἄν.

*μένον ἐξ ἀκόσμου, τάξεις* [76] *τε πολεμικὰς εὑρὼν,*
*μέγιστον εἰς* [77] *πλεονεκτήματα, νόμους τε* [78] *γραπ-*
*τοὺς, φύλακάς τε τοῦ δικαίου, γράμματά τε, μνή-*
*μης ὄργανον, μέτρα τε καὶ σταθμὰ, συναλλαγῶν*
*εὐπόρους διαλλαγὰς* [79], *ἀριθμόν τε χρημάτων φύ-* 191.1.
*λακα; πυρσούς τε, κρατίστους καὶ ταχίστους ἀγγέ-*
*λους; πεσσούς τε σχολῆς ἄλυπον διατριβήν; τίνος*
*οὖν ἕνεκα ταῦθ' ὑμᾶς ὑπέμνησα; δῆλον* [80] *οὐ τοῖς* 3.
*τοιούτοις τὸν νοῦν προσέχων, σημεῖον δὲ ποιούμενος,*
*ὅτι τῶν αἰσχρῶν καὶ τῶν κακῶν ἔργων ἀπέχομαι.*
*τὸν γὰρ ἐκείνοις* [81] *τὸν νοῦν προσέχοντα, τοῖς τοιού-*
*τοις* [82] *προσέχειν ἀδύνατον. ἀξιῶ δὲ, εἰ μηδὲν αὐ-*

*τὸς*

76. *τάξεις*] malim *ἢ ἐγὼ τάξεις.*

77. *μέγιστον*] id eſt *χρῆμα*, vel *ἔργον μέγιστον.* quae res eſt ad emolumentum fructuoſiſſima. *εἰς πλεονέκτημα.* nam ſic leg. eſt.

78. malim ſic legi et diſtingui, *νόμους τε*, [ſubaudi *ἐξευρὼν* a communi] *γραπτοὺς φύλακας τοῦ δικαίου.* leges, cuſtodes illos aequi et iuſti, non viuos et ſpirantes, ſed literis conſignatos.

79. *διαλλαγὰς*] malim *διαλλακτάς.*

80. *δῆλον οὐ*] interponendum eſſe *ὅτι* admonet Stephanus, quod *ὅτι* cum amplector, tum aio ſic eſſe leg. *δηλῶν, ὅτι τοῖς τοιούτοις τὸν νοῦν προσέχω* (in prima perſona ſingul. indicatiui.) partim, vt ſignificem huiusmodi rebus me animum habere intentum, partim vt ex eo argumentum ducam, me a ſtudiis turpibus et pernicioſis animum habere alienatum.

81. *ἐκείνοις*] paulo ante recenſitis ſapientiae ſtudiis.

82. *τοιούτοις*] ſcil. turpibus et pernicioſis, qualia Vlyſſes ipſi exprobrauerat.

*τοὺς ὑμᾶς ἀδικῶ, μηδὲ αὐτὸς ὑφ᾽ ὑμῶν ἀδικηθῆναι. καὶ γὰρ οὐδὲ τῶν ἄλλων ἐπιτηδευμάτων οὕνεκα ἄξιός εἰμι κακῶς πάσχειν, οὔθ᾽ ὑπὸ νεωτέρων, οὔθ᾽ ὑπὸ πρεσβυτέρων. τοῖς μὲν γὰρ πρεσβυτέροις ἄλυπός εἰμι, τοῖς δὲ νεωτέροις οὐκ ἀνωφελής· τοῖς εὐτυχοῦσιν οὐ φθονερὸς, τῶν δυστυχούντων οἰκτείρμων· οὐδὲ πενίας ὑπερορῶν, οὐδὲ πλοῦτον ἀρετῆς, ἀλλ᾽ ἀρετὴν πλούτου προτιμῶν· οὔτε ἐν βουλαῖς ἄχρηστος, οὔτε ἐν μάχαις ἀργῶς ποιῶν τὸ προστασσόμενον*[83], *πειθόμενος τοῖς ἄρχουσιν. ἀλλὰ γὰρ οὐκ ἐμὸν ἐμαυτὸν ἐπαινεῖν· ὁ δὲ παρὼν καιρὸς ἠνάγκασε, καὶ ταῦτα*[84] *κατηγορημένον, πάντως ἀπολογήσασθαι. Λοιπὸς δὲ περὶ ὑμῶν πρὸς ὑμᾶς ἔστι μοι λόγος, ὃν εἰπὼν παύσομαι τῆς ἀπολογίας. οἶκτος μὲν οὖν καὶ λιταὶ καὶ φίλων παραίτησις, ἐν ὄχλῳ μὲν οὔσης τῆς κρίσεως, χρήσιμα· παρὰ δ᾽ ὑμῖν*[85] *τοῖς πρώτοις οὖσι τῶν Ἑλλήνων καὶ δοκοῦσιν, οὐ φίλων βοηθείαις, οὐδὲ λιταῖς, οὐδὲ οἴκτοις δεῖ πείθειν ὑμᾶς, ἀλλὰ τῷ σαφεστάτῳ δικαίῳ, διδάξαντα τἀληθὲς, οὐκ ἀπατήσαντά, με δεῖ διαφυγεῖν τὴν αἰτίαν ταύτην. ὑμᾶς δὲ χρὴ μὴ τοῖς λόγοις μᾶλλον, ἢ τοῖς ἔργοις προσέχειν τὸν νοῦν, μηδὲ τὰς αἰτίας τῶν ἐλέγχων*



83. *τὸ προστασσόμενον*] ſic dedi de meo, cum praepoſitione, pro *τὸ τασσόμενον*, ſimplici, ſine praepoſitione, quod in vulgatis eſt.

84. *καὶ ταῦτα*] malim *εἰς* interponi. etiam his de rebus accuſatum. de moribus meis puta.

85. *παρὰ δ᾽ ὑμῖν*] ſubaudi a communi, aut adde potius, *οὔσης*.

προκρίνειν, μηδὲ τὸν ὀλίγον χρόνον τοῦ πολλοῦ σο-
φώτερον ἡγεῖσθαι κριτὴν, μηδὲ τὴν διαβολὴν τῆς
πείρας πιστοτέραν νομίζειν. ἅπαντα [86] γὰρ τοῖς
ἀγαθοῖς ἀνδράσι μεγάλης εὐλαβείας [87], ἁμαρτά- 21.
νειν, τὰ δὲ ἀνήκεστα τῶν ἀκεστῶν [88] ἔτι μᾶλλον.
ταῦτα [89] γὰρ προνοήσασι μὲν δυνατὰ [90], μετανοή-
σασι δὲ ἀνίατα. τῶν δὲ τοιούτων ἐστὶν, ὅταν ἄνδρες
ἄνδρα περὶ θανάτου κρίνωσιν· ὅπερ ἐστὶ νῦν παρ' ὑ-
μῖν. εἰ μὲν οὖν ἦν διὰ τῶν λόγων τὴν ἀλήθειαν τῶν 24.
ἔργων καθαρὰν γενέσθαι τοῖς ἀκούουσι φανερὰν, εὔ-
πορος ἂν [91] εἴη κρίσις ἡ διὰ τῶν εἰρημένων· ἐπειδὴ
δὲ οὐχ οὕτως ἔχει, τὸ μὲν σῶμα τοὐμὸν φυλάξατε,
τὸν δὲ πλείω χρόνον ἐπιμείνατε, μετὰ δὲ τῆς ἀλη-
θείας τὴν κρίσιν ποιήσατε. ὑμῖν μὲν γὰρ μέγας ὁ 27.
κίνδυνος, ἀδίκοις φανεῖσι, δόξαν τὴν μὲν καταβα-
λεῖν, τὴν δὲ κτήσασθαι· τοῖς δὲ ἀγαθοῖς ἀνδρά-
σιν αἱρετώτερος θάνατος δόξης αἰσχρᾶς. ὁ μὲν
γὰρ, τοῦ βίου τέλος· ἡ δὲ, τῷ βίῳ νόσος. ἐὰν δὲ

ἀδίκως

86. ἅπαντα γὰρ] interpone μὲν.

87. εὐλαβείας, ἁμαρτάνειν] interpone ἄξια, ὥστε μὴ — Rebus quidem in omnibus viros bonos et probos par eſt cauere, ne labantur.

88. τῶν ἀκεστῶν] ſic dedi auctore Stephano, pro vulgari τῶν ἀνηκέστων. Poſſis quoque τῶν εὐηκέστων.

89. ταῦτα γὰρ] ſcil. τὰ ἀνήκεστα.

90. ad προνοήσασι μὲν adde φυλάξασθαι. prouidentia poſſunt caueri.

91. malim verba ſic ſtrui. εὔπορος ἂν ἡ κρίσις εἴη διὰ τῶν εἰρ.

30. ἀδίκως ἀποκτείνητέ με, πολλοῖς γενήσεται φανε-
ρόν. ἐγώ τε γὰρ οὐκ ἀγνὼς [92], ὑμῖν τε παρὰ πᾶσιν
Ἕλλησι γνώριμος ἡ κακότης καὶ φανερά. καὶ τὴν
αἰτίαν φανερὰν ἅπασιν [93] ὑμεῖς ἕξετε τῆς ἀδικίας,
οὐχ ὁ κατήγορος. ἐν ὑμῖν γὰρ τὸ τέλος ἔχει τῆς δί-
33. κης [94]. ἁμαρτία δ' οὐκ ἂν γένοιτο μείζων ταύτης.
οὐ γὰρ μόνον εἰς ἐμὲ καὶ τοκέας τοὺς ἐμοὺς ἁμαρτή-
σεσθε δικάσαντες ἀδίκως, ἀλλ' ὑμῖν αὐτοῖς δεινὸν,
ἄθεον, ἄδικον, ἄνομον ἔργον συνεπιστήσεσθε πεποιη-
κότες, ἀπεκτονότες ἄνδρα σύμμαχον, χρήσιμον
36. ὑμῖν, εὐεργέτην τῆς Ἑλλάδος, Ἕλληνες Ἕλληνα,
φανερὰν οὐδὲ μίαν ἀδικίαν οὐδὲ πιστὴν αἰτίαν ἀποδεί-
ξαντες. εἴρηται τὰ παρ' ἐμοῦ, καὶ παύομαι. τὸ
γὰρ ὑπομνῆσαι τὰ διὰ μακρῶν εἰρημένα συντόμως,
πρὸς μὲν φαύλους δικαστὰς ἔχει λόγον. τοὺς δὲ πρώ-
39. τους τῶν πρώτων, Ἕλληνας Ἑλλήνων, οὐκ ἄξιον, οὐδ'
ἀξιῶσαι [95] μήτε προσέχειν τὸν νοῦν, μήτε μεμνῆσθαι
τὰ λεχθέντα.

92. *οὐκ ἀγνὼς*] ſic dedi auctore Stephano, pro vulgari *ἁγνὸς*, ſine *οὐκ*.

93. rurſus eodem auctore *ἅπασιν* in locum vulgati *ἅπασαν* ſuffeci. Malim tamen *ἐν ἅπασιν*.

94. *ἔχει τῆς δίκης*] Aut *ἔχει ἡ δίκη* leg. aut *ἐστὶ τῆς δίκης*, aut denique *ἔχω* in prima perſona.

95. *ἀξιῶσαι*] malim *ἀξιώσαιμι*. neque conuenit, neque ego equidem vnquam conuenire cenſebo.

# DAVIDIS RVHNKENII V. C.

## HISTORIA CRITICA ORATORVM GRAECORVM.

EX EIVSDEM

RVTILIO LVPO

HVC TRANSLATA.

Saepe et ipſe miratus ſum, et alios arbitror miraturos, quid ſit, quare Gorgias, cuius librum e Graeco vertit Rutilius, in ſumma exemplorum, quae decem Oratores Attici ſuppeditabant, copia, tamen permulta ſumſerit a Pythea, Democharc, Hegeſia, aliis, quos ceteri Rhetores vel negligebant, vel imitandos eſſe negabant. Cuius inſtituti cauſas cum diligentius quaererem, digna mihi res viſa eſt, quae paulo altius repeteretur. Atque ita nata eſt Oratorum Graecorum hiſtoria: in qua conſcribenda hanc mihi legem dixi, vt, quorum memoriam Meurſius, Fabricius et Taylorus ſatis illuſtraſſent, eos verbo tantum, propter hiſtoriae ſeriem, attingerem, quorum hiſtoria parum explicata videretur, in iis ornandis diligentius verſarer. Nemo tamen putet, hic omnes Graeciae Oratores recenſeri. Nam ex mille, quos ante ſe fuiſſe dicit Demoſthenes de Coron. p. 555. aliisque Demoſthenem conſecutis, tanquam florem, delibauimus eos, quos, ſatis conſtat, aliquid literis mandaſſe, et apud poſteros Oratorum laudem tenuiſſe. Haec autem hiſtoria multo et vberior et accuratior futura eſſet,

ſet, ſi Theopompi excurſus, quem, teſte Athenaeo IV. p. 166. D. in decimo hiſtoriae Philippicae περὶ τῶν Ἀθήνησι δημαγωγῶν fecerat, ad nos perueniſſet. Nunc, quod ille vnus copioſe tradiderat, per ſcriptores multos tenuibus veſtigiis quaerendum fuit. In variis autem Oratorum aetatibus conſtituendis ducem ſecuti ſumus Ciceronem in Bruto 7. ſeqq. et de Orat. II. 22. 23. audemusque hanc hiſtoriam Ciceronis ſtudioſis, tanquam iuſtum in illa loca commentarium, commendare.

Vera eloquentia ita propria eſt Athenarum, vt nullam Graeciae ciuitatem in illius gloriae ſocietatem admittant, Cicero Brut. 13. *Hoc autem ſtudium non erat commune Graeciae, ſed proprium Athenarum. Quis enim aut Argiuum oratorem, aut Corinthium, aut Thebanum ſcit fuiſſe temporibus illis? — Lacedaemonium vero vſque ad hoc tempus audiui fuiſſe neminem.* Quem locum ob oculos habuit Velleius Paterc. I. 18. *Vna vrbs Attica pluribus annis eloquentiae, quam vniuerſa Graecia, operibusque floruit, adeo vt corpora gentis illius ſeparata ſint in alias ciuitates, ingenia vero ſolis Athenienſium muris clauſa exiſtimes. Neque ego hoc magis miratus ſum, quam neminem Argiuum, Thebanum, Lacedaemonium oratorem, aut dum vixit auctoritate, aut poſt mortem memoria dignum exiſtimatum.* Sic habet vnicum illud exemplar Murbacenſe, e quo prolatus Velleius eſt. Sed eius editores, etiam Burmannus, non pro reliquà ſua religione, Lipſii coniecturam in textum inuexerunt: *Vna vrbs Attica pluribus annis eloquentia, quam vniuerſa Graecia, vberiusque floruit.* Noli dubitare, quin Velleius ſcripſerit: *Vna vrbs Attica pluribus ſanae eloquentiae, quam vniuerſa Graecia, operibus effloruit. Sanam eloquentiam* opponit corruptae Aſiaticorum, vt Cicero l. c. *ita peregrinata tota Aſia eſt, vt ſe externis oblineret moribus, omnemque il-*

*lam*

*lam Atticae dictionis quaſi ſanitatem perderet.* vbi Lambinus MSti auctoritate bene expungit gloſſam *ſalubritatem*, quicquid dicat membranarum ſuarum mancipium, Gruterus. Mox Cicero: *Rhodii ſaniores et Atticorum ſimiliores.* Idem de opt. gen. dic. 3. *imitemur illos potius, qui incorrupta ſanitate ſunt, quod eſt proprium Atticorum, quam eos, quorum vitioſa abundantia eſt, quales Aſia multos tulit.* Auctor Dialog. de Orator. 25. *omnes tamen eandem ſanitatem eloquentiae ferunt.* Vid. Interprett. ad Petron. 2. Viguit Athenis eloquentia circiter centum et quinquaginta annos, et, fracta populi libertate, ipſa quoque concidit, libertatis ſocia et alumna. Ex eo tempore eius ſtudium inuaſit populos per Aſiam, Rhodios item, et aliarum inſularum ciues: vnde extitit diſcrimen Oratorum Aſianorum, Rhodiorum et Atticorum, de quo vide Ciceronem Brut. l. c. et Quinctilian. XII. 10. pag. 623.

Prima eloquentiae aetas fuit ſub THEMISTOCLE, CIMONE, PERICLE, ALCIBIADE, THVCYDIDE. Cicero Brut. 7. de Orat. II. 23. Quam aetatem, fuerunt, qui non ordine tantum, ſed etiam excellentia primam exiſtimarent. Plutarchus Demoſthenem ait in eius Vita p. 852. B. dignum eſſe, qui reponatur ὐκ ἐν τῷ κατὰ Μοιροκλέα, καὶ Πολύευκτον, καὶ Ὑπερίδην ἀριθμῷ τῶν ῥητόρων, ἀλλ᾽ ἄνω μετὰ Κίμωνος καὶ Θυκυδίδυ καὶ Περικλέυς. Themiſtoclem et Cimonem nihil literarum monumentis mandaſſe, ſatis conſtat. Pericles et Alcibiades num quid ſcriptum reliquerint, dubitatur. Cicero altero loco dicit, *vtriusque ſcripta conſtare*, altero, *Periclis quaedam ſcripta ferri.* At Plutarchus in Pericle p. 156. C. et Pſeudo-Plutarchus de Vit. X. Orat. p. 832. D. quicquam a Pericle ſcriptum eſſe negant. Equidem acceſſerim Quinctiliano, quicquid ſub Periclis nomine venditatum eſt, commenti-

mentititium iudicanti, III. 1. p. 118. De Alcibiade vero Pſeudo-Plutarchus l. c. cum Cicerone ſentit, eique ſcriptas orationes tribuit. Sed de his quoque idem quod de Pericleis, dicendum. Nec aliter iudicarunt veteres dicendi magiſtri, tanquam Sopater Prolegomenis in Ariſtidem: *Τρεῖς φοραὶ ῥητόρων γεγόνασιν ὧν ἡ μὲν πρώτη ἀγράφως ἔληγεν, ἧς ἐςι Θεμιςοκλῆς, καὶ Περικλῆς, καὶ οἱ κατ' ἐκείνους ῥήτορες.* Alcibiadi multi ſcriptores eloquentiae laudem tribuunt, ipſe etiam oratorum princeps, Demoſthenes adv. Mid. p. 139. *καὶ λέγειν ἐδόκει πάντων, ὥς φασιν, εἶναι δεινότατος.* vbi ſimul obſerua illud, *ὥς φασιν*, quod additurus non fuiſſet, ſi de eius in dicendo facultate e ſcriptis orationibus exiſtimare potuiſſet. Theophraſtus apud Plutarch. Polit. praec. p. 804. A. narrat, Alcibiadem, dum in orando verba et ſtructuras elegantiores quaerebat, aliquando haeſitaſſe. Nec tamen verſus Eupolidis, relatus a Plutarcho in Alcibiad. p. 196. E. et Gellio I. 15. *Λαλεῖν ἄριςος, ἀδυνατώτατος λέγειν*, de Alcibiade accipiendus erat ab H. Stephano Theſ. L. Gr. v. *Λαλέω*, et P. Weſſelingio ad Diodor. Sic. T. I. p. 595. ſed de Phaeace, oratore, vt Plutarchi contextus facile docet. Thucydidem Cicero inter oratores refert propter orationes hiſtoriae intextas. Male, Simſonus Chron. ad a. 3534. et Fabricius Bibl. Gr. Vol. I. p. 834. intelligunt Thucydidem, Meleſiae F. Periclis in republica gerenda aduerſarium: quem quis vnquam retulit in numerum Oratorum? Thucydidi, Pericli et Alcibiadi ſuppar aetate eſt Nicias, quem Oratorum catalogo inſeruit Fabricius Bibl. Gr. Vol. IV p. 485. laudans Clementem Alexandr. Strom. VI. p. 748. *Νικίας ἐν τῷ πρὸς Λυσίαν ὑπὲρ παρακαταθήκης· Τὴν μὲν παρασκευὴν καὶ τὴν προθυμίαν τῶν ἀντιδίκων ὁρᾶτε, ὦ ἄνδρες δικαςαί.* Enimuero, Niciam non eloquentia, ſed opibus et fortunis ſibi viam ad honores

honores muniuiſſe, docet Plutarchus in eius vita p. 524. D. Itaque ille ex Oratorum catalogo expungendus, et in Clemente nomina ſic transponenda: Λυσίας ἐν τῷ πρὸς Νικίαν ὑπὲρ παρακαταθήκης. Quae ex hac oratione citantur, etiam occurrunt in Lyſiae Or. de Ariſtophan. bonis p. 331. Vide Taylorum ad Aeſchin. adu. Cteſiphont. init.

*Hos Oratores*, vt Cicero ait, *conſecuti ſunt Critias, Theramenes, Lyſias.* CRITIAE, vnius ex XXX. tyrannis, ſatis nota hiſtoria. THERAMENEM vno deliberatiuo genere valuiſſe, ſcribit Auctor Prolegomenorum in Aphthonium, Bibl. Coisl. p. 594. quem Langbaenius ad Longin. p. 17. MSti fidem ſecutus, Troilum Sophiſtam vocat. Hunc autem puto de Theramene non ex ſcriptis orationibus iudicaſſe, ſed tantum audiuiſſe, vt de ſe fatetur Cicero. *Declamationes*, et alia rhetorica a Theramene ſcripta dicit Suidas in v. Quae omnia a recentioribus Sophiſtis ficta videntur. Recte enim Quinctilianus II. 4. p. 76. *Fictas ad imitationem fori conſiliorumque materias apud Graecos dicere, circa Demetrium Phalerea inſtitutum fere conſtat.* Plura de Theramene Cl. Taylorus in Lyſiae Vit. p. 44. Sed hic Cicero, ſaltum faciens a Theramene ad Lyſiam, plures omittit, quorum partim illuſtris eſt memoria, vt ANTIPHONTIS RHAMNVSII, partim obſcura et in vetuſtatis tenebris latens. Lyſiae aetatem qui praeceſſerint, vel attigerint, fere hi ſunt:

CEPHALVS. De eo Suidas ita: Κέφαλος, Ἀθηναῖος, ῥήτωρ καὶ δημαγωγὸς, ὃς πρῶτος προοίμια καὶ ἐπιλόγους συντέθεικε· γέγονε δὲ ἐπὶ τῆς ἀναρχίας. Κέφαλος δὲ οὗτος ἔσχε θυγατέρα τὴν Οἴην. Hanc filiam Charopi in matrimonium collocatam eſſe, ex Philochoro ſcribit Harpocration v. Οἴηθεν. Cephalum, vt virum probum, patriae amantem, et auctoritate, quam bonis artibus peperiſſet, excellentem, laudant Ando-

Andocides de Myſter. p. 19. Demoſthenes de Cor. p. 555. et Dinarchus adu. Demoſth. p. 95. Itaque facile credam Scholiaſtae Ariſtophan. Eccleſ. 248. alium eſſe, quem ibi Comicus perſtringit. Morum integritatis tantam fiduciam Cephalus habuit, vt, narrante Aeſchine adu. Cteſiph. p. 440. auſus ſit cum Ariſtophonte Azenienſi contendere, vter aetatem egerit honeſtius. Recentior, nec orator, ſed dicendi magiſter, vel Sophiſta, videtur Cèphalus ille, cuius ἐγκώμιον Λαγίδος τῆς ἑταίρας laudat Athenaeus XIII. p. 592. C. Neque enim Oratores illi veteres in ludicris argumentis verſari ſolebant. Scimus quidem, Helenam ab Iſocrate eſſe laudatam. Sed Iſocrates non tam Orator, quam Sophiſta fuit. Reliqua de Cephalo habet Taylorus in Lyſiae Vit. p. 31.

ARCHINVS, ex Coele, Thraſybuli in libertate vindicanda adiutor. Funebrem eius orationem laudat Plato Menex. p. 403. A. ex qua multa in Panegyricum ſuum deriuauit Iſocrates, teſte Photio Cod. CCXL. p. 1458. Ex eadem oratione ſumtum videtur, quod citat Clemens Alex. Strom. VI. p. 749. Πᾶσι μὲν ἀνθρώποις ὀφείλεται ἀποθανεῖν ἢ πρότερον, ἢ εἰς ὕστερον. Archini nomen reſtituendum Suidae v. Ἰσοκράτης. — διδάσκαλος δὲ Γοργίας. οἱ δὲ Τισίαν φασὶν, οἱ δὲ, Ἐργῖνον. Repone Ἀρχῖνον. Cetera, quae de hoc Oratore dici poſſent, occuparunt Valeſius ad Harpocrat. p. 253. et Taylorus in Lyſiae Vit. p. 51. Ἀρχίνους vocatur a Pſeudo-Plutarcho Vit. X. Orat. p. 832. D. et Suida v. Σαμίων. Sed Taylorus l. c. et Lect. Lyſiac. c. VII. malit Ἀρχῖνος. Minus recte. Nam in his nominibus triplex forma vſitata, Ἀρχίνοος, Ἀρχίνους, Ἀρχῖνος. Sic *Euthynous* Cicero Tuſc. Diſp. I. 48. *Euthynus* alii. Ἀλφῖνος et Ἀλφίνους promiſcue Pſeudo-Plutarchus l. c. p. 848. D. et 849. B. Ἀντίνοος et Ἀντῖνος Pauſan. p. 617. 618. Πασίνους Iſocrates

et Har-

et Harpocrat. Παςῖνος Suid. *Callinus*, elegiaci carminis auctor, a Terentiano Mauro de Metr. p. 2421. *Callinous* dicitur, non metri neceſſitate, vt quidam ſcripſerunt, ſed quod haec etiam forma vſitata eſſet. Nam et in ſoluta oratione *Callinoum* vocat Marius Victorinus Art. Gramm. III. p. 2555. *Alcinus* et *Alcinous* promiſcue paſſim. Vide Dukerum ad Thucyd. III. 70. Haec contractio Graecis etiam placuit in nominibus appellatiuis. Heſychius: Κακόνος κακονοῶν. Idem: Λαςῖνος. ἄφρων, ἐπιλήσμων. Quanquam intelligo, non magnam in talibus eſſe Heſychii auctoritatem. Numero quidem plurali κακόνοι et εὖνοι Atticos dixiſſe docet Marklandus V. C. ad Lyſiae Orat. XVIII. p. 578

Androcles, Pitthenſis, acer ſtatus popularis vindex, et Alcibiadis aduerſarius, de quo luculentus locus eſt Thucydidis VIII. 65. Produxit teſtes, qui Alcibiadem Hermarum mutilatorum accuſarent. Plutarch. Alcibiad. p. 200. D. Eius etiam mentio apud Andocidem de Myſter. p. 4. Laudatur ab Ariſtotele Rhetor. II. p. 500.

Sophocles, diuerſus a Tragico, vnus ex Προβέλοις, ſiue Decemuiris, qui ante Quadringentos creati ſunt cum ſumma poteſtate legibus ſcribendis. Vid. Ariſtotel. Rhet. III. p. 748. et Valeſ. ad Harpocrat. p. 181. Eundem eſſe puto, qui inter XXX. Tyrannos commemoratur a Xenophonte Hellen. II. p. 461. B. Eius orationem *pro Euctemone* laudat Ariſtoteles Rhetor. I. p. 246.

Cleophon, turbulentus demagogus, et ſimilis Hyperbolo et Cleoni, quibuſcum ſaepe iungitur. Cicero de Republica, apud Auguſtin. de C. D. II. 9. *Quem illa* (Comoedia) *non attigit, vel potius, quem non vexauit? cui pepercit? Eſto: populares homines, improbos in republica, ſeditioſos, Cleonem, Cleophontem, Hyperbolum laeſit.* Plutarchus Polit. praec. p. 805 C.

Φαυ-

φαῦλον ἄνθρωπον, ἀπονοίᾳ δὲ καὶ δεινότητι πεποιημένον ὑφ᾽ αὐτῷ τὴν πόλιν, οἷος ἦν Κλέων Ἀθήνησι καὶ Κλειτοφῶν. Repone Κλεοφῶν. Ariſtides Platon. II. p. 176. φαίνειν, ἐνδεικνῦναι, δημεύειν, ὥσπερ Κλέωνα, καὶ Κλεοφῶντα, καὶ Ὑπέρβολον. Alia loca, in quibus iidem demagogi iungantur, indicat magnus Hemſterhuſius ad Lucian. Timon. p. 145. Cleophontem in transcurſu exagitat Ariſtophanes Ran. 690. ſeqq. ſed Plato integra Comoedia, quae *Cleophontis* nomine inſcripta erat, eius improbitatem notauit. Eam, praeter alios multos, laudat Grammaticus Sangermanenſis MS, Ἀργύρια, πληθυντικῶς, οὐχ ἑνικῶς. Πλάτων Κλεοφῶντι. et Lexicon Sangermanenſe MS. Ἀπαρτὶ παρὰ τοῖς κωμικοῖς τὸ ἐκ τοῦ ἐναντίου. Πλάτων Κλεοφῶντι· Ἀλλ᾽ αὔτ᾽ ἀπαρτὶ τἀλλότρι᾽ οἰχήσει φέρων. Sed et Tragicus Euripides eum perſtrinxiſſe creditur Oreſt. 902. ſeqq. Scholiaſtes ita: θέλει δὲ εἰπεῖν Ἀθηναῖον οὐκ Ἀθηναῖον ὄντα αὐτὸν, ἀλλὰ νόθον πολίτην, παρόσον Θρᾷξ ἦν ἐκ Δελφῶν ὁ Κλεοφῶν. vbi Palmerius Exercit. in Auct. Gr. p. 773. infeliciter coniicit ἐκ Δεκέλτου, non videns, ἐκ Δελφῶν vitioſam eſſe ſcripturam nominis Κλεοφῶν, atque adeo litura ſanandam. Cleophontis orationem *aduerſus Critiam* laudat Ariſtoteles Rhetor. I. p. 54. Plura Perizon. ad Aelian. V. H. XII. 43. Weſſeling. ad Diodor. Sicul. XIII. p. 583. et Taylorus in Lyſiae Vit. p. 43.

Aristophontes. Tres Ariſtophontes in horum temporum monumentis occurrunt. Quos cum vir ſummus, Iſ. Caſaubonus ad Theophraſt. Char. 8. confuderit, et P. Burmannus, eos diſtinguere conatus, ad Quinctilian. V. 12. p. 452. nihil expedierit, age, quomodo diſcernendi ſint, breuiter doceamus. Primus eſt Azenienſis, a Quadringentis legatus ad Lacedaemonios miſſus Olymp. XCII. 1. Thucydid. VIII. 86. Idem Archonte Euclide Olymp. XCIV. 1. legem

ſcripſit, ne quis ciuis haberetur, niſi qui matre libera natus eſſet. Caryſtius apud Athen. XIII. p. 577. A. Perizon. ad Aelian. V. H. XIV. 3. Taylor. in Lyſiae Vit. p. 55. et Corſinus Faſt. Att. Tom. III. p. 275. Iphicratem et Timotheum proditionis accuſauit; ex quo intelligitur, eum vitam vltra Olymp. CVI. 1. extendiſſe. Dinarchus adu. Demoſth. p. 92. adu. Philocl. p. 110. Plutarch. de Exil. p. 605. E. Polit. praec. p. 801. F. et Cel. Weſſeling. ad Diodor. Sicul. XVI. p. 98. Inter viros eloquentiſſimos refertur a Demoſthene adu. Leptin. p. 55. vbi Taylorus reliqua Demoſthenis et Aeſchinis loca, quae ad eum pertineant, collegit. Ex more Athenienſium, quo filius aui nomen gerebat, coniicere licet, Ariſtophontis patrem fuiſſe Demoſtratum, oratorem, quem memorat Plutarchus Alcibiad. p. 200. B. et Nicia p. 531. D. filium Ariſtophontis, Demoſtratum, cuius ementionem facit Xenophon. Hellen. VI. p. 590. B. — Alter Ariſtophon, quem cum Azenienſi confundit Vlpian. in Demoſthen. de Cor. p. 530. Colyttenſis, orator et ipſe, quo ſeneſcente florere incepit Demoſthenes. Pſeudo-Plutarchus l. c. p. 844. D. et Libanius Tom. I. p. 436. C. Crebra eius mentio apud Demoſthenem, tanquam de falſ. leg. p. 217. de Coron. p. 494. adu. Timocrat. p. 368. et aliis locis. Scribae munere apud eum functus eſt Aeſchines, teſte Anonymo ſcriptore Vitae Aeſchinis. Quanta hominis potentia in republica fuerit, coguoſci poteſt ex fragmento, quod ex Hyperidis aduerſus eum oratione affert Scholiaſtes Platonis ineditus: Ὑπερίδης ἐν τῷ κατὰ Ἀριςοφῶντος· Οἶδε γὰρ αὐτῷ δεδομένην ἄδειαν καὶ πράττειν καὶ γράφειν, ὅ, τι ἂν ἔμβραχυ βϑληται. Eanden: orationem citant Pollux VII. 11. et Grammaticus Sangermanenſis MS. Μοιχίδιον, τὸ ἐκ μοιχϑ γεγεννημένον. Ὑπερίδης ἐν τῷ κατὰ Ἀριςοφῶντος. — Tertius Ariſtophon eſt Archon Eponymus Olymp. CXII. 2. Vide Diodor. Sicul.

cul. XVII. p. 208. et ibi Weſſeling. item Corſin. Faſt. Att. Tom. IV. p. 44. Hunc a Colyttenſi diuerſum eſſe, clarum eſt ex Demoſthene de Coron. p. 531. vbi Colyttenſem mortuum dicit. At hic illum ipſum annum, quo habita eſt oratio *de Corona*, ſuo nomine ſignabat. Erunt fortaſſe, qui Archontem etiam in Oratorum numero ponant, ſecuti Theophraſtum Char. 8. *προσδιηγήσασθαι δὲ καὶ τὴν ἐπ' Ἀριστοφῶντός ποτε γενομένην τῦ ῥήτορος μάχην.* Verum, niſi aliis teſtimoniis confirmetur, Archontem oratorem fuiſſe, potius in hanc partem inclinem, vt vocem *ῥήτορος* ab iis, qui Archontem cum Oratoribus confunderent, temere intruſam putem.

Andocides et phaeax. Horum Oratorum hiſtoriam, ob cauſas, mox intelligendas, coniungamus. Sed ante quaedam remouenda ſunt, quae officere huic diſputationi, et vim eius minuere poſſent. Extant Vitae X. Oratorum, quas, qui ex Lampriae catalogo librorum Plutarcheorum didicerant, Plutarchum eiusdem argumenti librum ſcripſiſſe, re non explorata, Plutarchi nomine proſcripſerunt. Nam librum, qui nunc ſupereſt, non eſſe a Plutarcho ſcriptum, tam euidens et perſpicuum eſt, vt Ionſius de Scriptor. H. Ph. III. 6. p. 234. eius rei demonſtratione ſuperſedere potuiſſet. Hunc librum, multis omiſſis, nonnullis adiectis, plerisque aptius diſpoſitis, vt opus ſuum, in Bibliothecam intulit Photius, Cod. CCLIX. et ſeqq. At qualis tandem liber eſt? Plenum fraudis, mendaciorum, errorum dicit Taylorus Lect. Lyſiac. V. et VI. ad Demoſthen. adu. Midiam init. et ad Aeſchinem adu. Cteſiph. init. tot conuicia congerens in libri ſcriptorem, vt cupiditas quaedam, quae a tali re procul remouenda erat, facile animaduertatur. Ego vero, hoc ſcriptore ſaepe multumque tractando, cognoui, cognitumque confirmo, me, quam-

uis quaerentem, quae in malae fidei ſuſpicionem vocarem, ne leuiſſimum quidem fraudis veſtigium repeiſſe. Itaque huic ſcriptori ſummam fidem tribuo, ſummum veri ſtudium. Sed idem fateor, mediocrem in eo iudicandi facultatem fuiſſe. Nam eiusdem nominis ſcriptores ſaepe confundit, vt in vita Antiphontis: quanquam ille error ei communis eſt cum Philoſtrato. Cumque omnia tam perturbate ſcripta ſint, nihil vt ſuo loco dicatur, veriſſimum puto, quod dudum ſuſpicatus ſum, mera eſſe Excerpta, nullo vel ordine, vel delectu facta, ex Hermippo, Caecilio, Dionyſio Halicarnaſſenſi, qui ſaepe laudantur, aliisque deperditis Vitarum ſcriptoribus. Taylorus, meliore rerum ordine, qui apud Photium eſt, inductus Photium libri auctorem eſſe credit; Plutarchum nihil, niſi Photiana compilaſſe, et erroribus auxiſſe. Quod ſane miror, non dicam Tayloro, recti iudicii et praeſtantis doctrinae viro, ſed vel mediocriter docto, in mentem venire potuiſſe. Nam primum omnia ſunt pleniora et exquiſitiora apud Plutarchum, vt facile videbit, qui eius v. c. in Lycurgo vbertatem cum Photiana ieiunitate contulerit: multa etiam veterum ſcriptorum teſtimoniis confirmata, quae Photius, vt faſtidio ſeculi, quo viuebat, occurreret, praetermiſit. Deinde Plutarchea certum habent vetuſtatis indicium, quippe in quibus nullus ſcriptor, qui Dionyſio Halicarnaſſenſi poſterior ſit, laudatus reperiatur. At quales in Photiana acceſſione laudantur? Ariſtides, Libanius, Paulus Germinus, Aſpaſius. His praemiſſis, videamus, an Taylorus recte Plutarcho fidem abrogarit in Androcidis hiſtoria enarranda. Plutarchus, vel, ſi malis, Pſeudo-Plutarchus ita: *Ἀνδοκίδης Λεωγόρȣ μὲν ἦν πατρὸς, τȣ͂ θεμένȣ ποτὲ πρὸς Λακεδαιμονίȣς εἰρήνην Ἀθηναίοις.* Atqui auus Andocides pacem fecit cum Lacedaemoniis, non pater Leogoras,

vt pſe

vt ipſa Andocides teſtatur de Pace p. 24. confirmatque Aeſchines de falſ. legat. p. 302. Ergo Pſeudo-Plutarchus manifeſtus erroris tenetur. Sed quomodo, qui ſe Andocidis orationes legiſſe fateatur, in re tam clara errare potuit? Aequius erat, culpam in librarios conferre, et ſuam ſcriptori manum hoc modo reſtituere: *Ἀνδοκίδης Λεωγόρου μὲν ἦν πατρὸς, τοῦ Ἀνδοκίδου, τοῦ Θεμένου* etc. — Andocides genus ducebat a *Mercurio*, vt Pſeudo-Plutarchus et Photius ſcribunt; ab *Vlyſſe*, vt verus Plutarchus Alcibiad. p. 201. E. et Suidas v. *Ἀνδοκίδης*, omnes Hellanicum teſtem laudantes. Iterum vanus et mendax Pſeudo-Plutarchus. Sed hic quoque laboranti ſuccurramus. Propior generis auctor Vlyſſes erat, remotior Mercurius. Vlyſſem a Mercurio per matrem originem ducere, liquet ex Ouidio Met. XIII. 146. quem locum ipſe Taylorus laudauit. Ac fuit opinio tam vulgaris, Vlyſſem ex Mercurii poſteris eſſe, vt numi gentis Mamiliae, quae originem ſuam ad Vlyſſem referebat, in altera parte Mercurii caput, in altera Vlyſſem exhibeant. Vide Vaillantium de Numis Familiarium in hac gente, quem ad Ouid. laudat Burmannus. Sed quid eſt, quare Pſeudo-Plutarchus Mercurium potius commemoret, quam Vlyſſem? In promtu eſt ratio. Clarius ſic apparebat Andocidis cognatio cum Cerycibus, qui a Ceryce, Mercurii filio, orti credebantur. — Sequitur apud Pſeudo Plutarchum: *προεχειρίσθη ποτὲ μετὰ Γλαύκωνος, σὺν ναυσὶν εἴκοσι Κερκυραίοις βοηθήσων, διαφερομένοις πρὸς Κορινθίους.* In his ſecutus eſt Thucydidem I. 51. ex quo patet, expeditionem illam ſuſceptam eſſe Olymp. LXXXVI. 1. cum Andocides ageret aetatis annum 33. At Taylorus contendit, huius claſſis imperium fruſtra ad Andocidem referri, quem nullam vnquam militiae partem attigiſſe dicat Lyſias adu. Andocid. p. 125. *οὐδεπώποτ' ἐκ τῆς πόλεως*

ἐϛρατεύσατο, ὔτε ἱππεὺς, ὔτε ὁπλίτης, ὔτε τριήραρχος, ὔτ᾽ ἐπιβάτης. Hic mihi non alia, niſi haec, parata eſt reſponſio: Andocidis hiſtoriam parum cognitam fuiſſe orationis auctori. Nam Criticos veteres dubitaſſe, an Lyſiae ſit oratio, Harpocration non vno loco oſtendit. Et vero alia de Andocide in hac oratione dicuntur, quae nullo modo inter ſe cohaerent, v. c. p. 117. dicitur opes ſuas minuiſſe, et inter delatores diuiſiſſe, contra p. 127. tam opulentus eſſe, vt reipublicae inopiam, ſi voluiſſet, ſubleuare potuiſſet. Teneamus igitur id, quod etiam Dukerus V. C. ad Thucydid. tenet, Andocidem, oratorem, claſſi praefuiſſe. Nam quod Taylorus Andocidem auum intelligit, minus bene computauit tempora, nec ſenſit; ſe ſeni octogenario claſſis praefecturam deferre. — Pſeudo-Plutarchus quinque Andocidis orationes recenſet 1, περὶ μυϛηρίων 2, περὶ καθόδυ. 3, περὶ ἐνδείξεως. 4, ἀπολογίαν πρὸς Φαίακα. 5, περὶ τῆς εἰρήνης. Photius, nactus tale Andocidis exemplar, quale nunc ſupereſt, deſerto duce ſuo, quatuor tantum recenſet, 1, περὶ μυϛηρίων. 2, περὶ καθόδυ. 3, περὶ εἰρήνης. 4, κατὰ Ἀλκιβιάδυ. At Taylorus iterum erroris accuſat Pſeudo-Plutarchum, qui orationem περὶ ἐνδείξεως diuerſam fecerit ab illa περὶ μυϛηρίων. Valeſius quoque ad Harpocrat. p. 85. vnam eandemque orationem eſſe putabat: ſed mox repudiat hanc opinionem. Recte. Nam nihil impedit, quo minus Andocides, agitans multos, a multisque viciſſim agitatus, plures περὶ τῆς ἐνδείξεως orationes habuerit. Si quis vero ex eo, quod Photius quatuor tantum legit, totidem, nec plures, ab Andocide ſcriptas putet, egregie fallatur. Orationum deliberatiui generis non niſi vna περὶ εἰρήνης nunc ſupereſt; cuius γνησιότητα tametſi olim Dionyſius et Harpocration; noſtra aetate Taylorus l. c. et Marklandus ad Aeſchin.

Aeſchin. de falſ. leg. p. 302. in dubium vocarunt, tamen vetuſtiſſimus Grammaticus libro *de ſcriptorum furtis*, quem Clemens Alexandrinus, nihil ſimilem furti actionem veritus, compilauit Strom. VI. p. 747. illam, vt Andocidis, agnouit et laudauit. At veteres Grammatici plures huius generis laudant. Grammaticus Sangerinanenſis MS. *Εὐωχεῖν, ἀντὶ τȣ̃ εὐωχεῖσθαι. Ἀνδοκίδης συμβȣλευτικοῖς.* Photius Lex. MS. *Ναυκρατίαν Ἀνδοκίδης συμβȣλευτικῷ.* Neutra vox in Or. *de Pace* reperitur. Plutarchus Themiſtocl. p. 128. C. laudat Andocidem *ἐν τῷ πρὸς τȣ̀ς ἑταίρους.* niſi ibi epiſtola intelligenda ſit, ſcripta ad Piſandri in ſtatu populari euertendo ſocios, qui proprie *ἑταῖροι* appellantur. Vid. Thucydid. VIII. 48. 65. et Taylor. in Lyſ. Vit. p. 37. Ex deperdita oratione etiam ductum eſt, quod habent Scholiaſt. Ariſtoph. ad Veſp. 1001 et Scholiaſt. Lucian. ad Timon. p. 142. *Περὶ Ὑπερβόλȣ λέγειν αἰσχύνομαι· ȣ̃ ὁ μὲν πατὴρ ἐστιγμένος ἔτι καὶ νῦν ἐν τῷ ἀργυροκοπείῳ δȣλεύει τῷ δημοσίῳ· ὡς δὲ ξένος ὢν καὶ βάρβαρος λυχνοποιεῖ.* Sed multo maior contentio exoritur de Oratione *aduerſus Alcibiadem*, quam Taylorus, omnibus ingenii et doctrinae praeſidiis adhibitis, ab Andocide ad Phaeacem traducere conatur. Excutiamus ſingulas eius rationes, quas *minime contemnendas* vocat Pierſonus ad Moerid. Atticiſt. p. 332. immo quibus, quod volebat, perſuaſiſſe videtur ſummo Hemſterhuſio ad Thom. Mag. p. 810. 1. Diſceptatur in hac Andocidis oratione, quis ex tribus, Nicia, Alcibiade, et Andocide, oſtraciſmo in exilium ſit eiiciendus. Hic ſtatim Andocidi minus conuenit cum Plutarcho, qui in Alcibiad. p. 196. F. rem ita narrat: Alcibiadem iuuenem, cum ad rempublicam acceſſiſſet, aduerſarios habuiſſe Niciam et Phaeacem, alterum ſenem et bello clarum, alterum iuuenem, nobilem, et ſatis facundum, cuius etiam

extet Oratio *aduerſus Alcibiadem.* Horum potentiae cum populus inuidiſſet, excitaſſe Hyperbolum, vt vni ex tribus exilium irrogaret. Sed Alcibiadem, re communicata cum Nicia, vel, vt alii tradant, cum Phaeace, exilium in Hyperbolum, nihil tale cogitantem, vertiſſe. Sic Plutarchus in Alcibiade: ſed in Nicia p. 530. D. eandem rem paulo aliter refert: Exilium duobus tantum, Niciae et Alcibiadi, deſtinatum fuiſſe, ſed eos, ſociatis factionibus, Hyperbolum expuliſſe. Theophraſtum quidem, quem de hoc certamine in libris περὶ νόμων ſcripſiſſe, ex Schol. Luciani ad Timon. p. 142. intelligimus, pro Nicia nominare Phaeacem; ſe tamen malle ſequi plures, qui duos tantummodo, Niciam et Alcibiadem, de oſtraciſmo certaſſe tradant. Iam cum in hac controuerſia nulla Andocidis mentio fiat, contra Phaeax non ſolum tertius in hoc certamine, ſed etiam auctor Orationis in Alcibiadem commemoretur, Taylorus inde conficit, orationem, quae nunc ſub Andocidis nomine legitur, Phaeaci tribuendam eſſe. Haec, fateor, aliquam vim habitura eſſent, ſi ſcriptores, quos Plutarchus ſecutus eſt, inter ſe conuenirent, et res vno modo narraretur. Nunc videmus, quam vaga et incerta ſit narratio. Tres inter ſe de oſtraciſmo contendiſſe, ex Oratione ſuperſtite, ſiue Andocidis, ſiue Phaeacis ſit, planiſſimum eſt. Tamen plerique ſcriptores, Plutarcho teſte, duos tantum commemorant. Itaque qua negligentia plerique tertium omiſerunt, eadem pro Andocide Phaeacem poſuerunt. Sed finge, Phaeacis eſſe orationem. Illene Alcibiadem, quocum de Hyperbolo eiiciendo conſenſerat, tam indignis modis accepiſſet? Et quis orationem habet aduerſus eum, quocum conſpiret? Quid? Phaeecis oratio, Plutarcho lecta, ſi oſtraciſmum in diſceptationem vocaſſet, Plutarchus rem confectam habuiſſet, nec vllo modo dubitare potuiſſet, ſicut dubitat, an

Phae-

Phaeacis partes quaedam in hoc certamine fuerint. Ex his cogimus, longe aliam cauſam in Phaeacis contra Alcibiadem oratione tractatam eſſe, atque in Andocidis oratione tractatur. Quo vno argumento Taylorianae rationes omnes conuelluntur. 2. Inter cauſas, quibus exilium a ſe remouet Andocides, hanc quoque ponit p. 33. *εἰ δεῖ καὶ τὸ γένος σκοπεῖν, ἐμοὶ μὲν ὀυδαμόθεν προσήκει τούτου τοῦ πράγματος.* Hic, Taylorus ait, oratorem genus ſuum humile et obſcurum vocare; idque conuenire Phaeaci, parum claris maioribus orto, non Andocidi, vni ex Mercurii vel Vlyſſis poſteris, qui ipſe gentis ſuae amplitudinem iactet de Myſter. p. 14. 18. 19. de Redit. p. 23. Enimuero nimium cauſae, quam ſuſceperat, ſtudium hic etiam transuerſum egit virum doctiſſimum. Non abiicit orator genus ſuum, ſed hoc tantum dicit, ſi et ipſe et Alcibiades ex genere iudicandi eſſent, Alcibiadi oſtraciſmum conuenire, cuius vterque auus, Megacles et Alcibiades, in exilium ſint eiecti, non ſibi, cuius ex gente nemo hanc poenam ſubierit. Nec verum eſt, quod V. C. dicit, Phaeacem obſcuro genere ortum fuiſſe. Nam Plutarchus in Alcibiad. l. c. eius maiores diſerte *γνωρίμους* vocat. 3. Orator p. 34. recenſet legationes a ſe pro republica ſuſceptas: *ἐγὼ πρεσβεύσας εἰς Θετταλίαν καὶ Μακεδονίαν καὶ εἰς Μολοσσίαν καὶ εἰς Θεσπρωτείαν, καὶ εἰς Ἰταλίαν, καὶ εἰς Σικελίαν*, etc. Haec, Taylorus negat, ab Andocide dici potuiſſe, cuius *ἀποδημία*, non *πρεσβεία*, per Siciliam, Italiam, Peloponneſum, Theſſaliam, Helleſpontum, Ioniam, Cyprum, a Lyſia c. Andocid. p. 106. commemoretur: ſed pulcre conuenire Phaeaci, quem Thucydides V. 4. narret legatum in Italiam et Siciliam miſſum eſſe. Verum tardus ſit oportet, qui non videat, Lyſiam, vt accuſatorem, quam *πρεσβείαν* dicere debebat, inuidioſe *ἀποδημίαν* dicere.

dicere. Quod autem ad Phaeacem attinet, non ille legatus obiit Theſſaliam, Macedoniam, Moloſſiam, Theſprotiam, ſed ſolam Italiam et Siciliam, atque inde, Thucydide teſte; domum reuertit. Ergo, quae de legatione Orator dicit, ad Andocidem, non ad Phaeacem, referenda. 4. At, quae Plutarchus e Phaeacis oratione affert, in hac Andocidis reperiuntur. Hic vir egregius, velut victoria parta, prope iuueniliter exultat et triumphat. Enimuero, ſi quis loca, quae eadem eſſe dicuntur, accuratius inter ſe compararet, et verbis et ſenſu diſcrepare reperiat. Phaeacis locus a Plutarcho ſic laudatur: *ὅτι τῆς πόλεως πολλὰ πομπεῖα χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ κεκτημένης, Ἀλκιβιάδης ἐχρῆτο πᾶσιν αὐτοῖς ὥσπερ ἰδίοις πρὸς τὴν καθ' ἡμέραν δίαιταν.* Andocidis locus hic eſt p. 33. *τὰ πομπεῖα παρὰ τῶν ἀρχιθεωρῶν αἰτησάμενος, ὡς εἰς τὰ ἐπινίκια τῇ προτεραίᾳ τῆς θυσίας χρησόμενος, ἐξηπάτησε, καὶ ἀποδοῦναι οὐκ ἤθελε, βουλόμενος τῇ ὑστεραίᾳ πρότερος τῆς πόλεως χρήσασθαι τοῖς χρυσοῖς χερνιβίοις καὶ θυμιατηρίοις.* Hunc ipſum locum laudat Moeris Atticiſta p. 332. *Πομπεῖα, Ἀττικῶς, τὰ θυμιατήρια καὶ τὰς χέρνιβας, ὡς Ἀνδοκίδης.* Sequimur enim coniecturam Cl. Valckenarii apud Pierſon. qua pro vulgato *Θουκυδίδης* legit *Ἀνδοκίδης.* Athenaeus etiam IX. p. 408. D. eundem locum laudat: *Ἀττικοὶ δὲ χερνίβιον λέγουσιν, ὡς Λυσίας ἐν τῷ κατὰ Ἀλκιβιάδου· τοῖς χρυσοῖς χερνιβίοις, καὶ θυμιατηρίοις.* Quae ex eo deſcripſit Euſtath. ad Od. A. p. 33. Sed Athenaeus memoriae lapſu Lyſiam laudauit pro Andocide, bene id obſeruante Tayloro. Iam videat mihi aliquis, quam non verba tantum diuerſa ſint in duobus locis allatis, ſed etiam ſenſus. In altero vaſa ſacra ad vſus priuatos, in altero ad pompam in ſollemnitate Olympica adhibita eſſe dicuntur. Denique, qui familiaritatem aliquam cum Andocide contraxerit,

ſentiet

ſentiet profecto, eandem in hac contra Alcibiadem, quam in ceteris Andocidis orationibus, dicendi formam eſſe, eandem vim et grauitatem. Ex his igitur omnibus efficimus, orationem, quam ſaepe diximus, auctori ſuo, Andocidi relinquendam eſſe, nec Phaeaci tribuendam, praeſertim cum etiam Harpocration v. Ἐμποδὼν et v. Εὐανδρία, et Photius in Bibl. ne quid de Moeride dicam, eam, vt Andocidis, laudent. Huc accedit conſenſus viri praeſtantiſſimi, et collegae coniunctiſſimi, L. C. Valckenarii, qui Taylorianas rationes iisdem, quibus nos, argumentis in Aduerſariis ſuis oppugnarat.

Avtocles, Strombichidae, eius, qui a XXX tyrannis interfectus eſt, filius, legationem obiit ad Lacedaemonios. Xenophon Hellen. VI. p. 590. B. 591. B. vbi dicitur μάλα δοκῶν ἐπιςρεφὴς εἶναι ῥήτωρ, h. e. *orator ſollertiſſimus*, non, vt Victorius Ind. in Ariſtotel. Rhetor. explicat, *orator valde ſuauis*. Damaſcius apud Phot. p. 1031. ἀγχίνους δὲ ὢν καὶ ἐπιςρεφής. Eius orationem *aduerſus Mixidemidem* laudat Ariſtoteles Rhetor. II. p. 488.

Iphicrates. Hunc Demoſthenes adu. Timoth. p. 1024. E. dicit τό, τε πράττειν καὶ τὸ εἰπεῖν δυνάμενον. quibus ſimillima illa Iuſtini VI. 5. *in quo non imperatoriae tantum, verum et oratoriae artes fuere.* Eius orationes, plenas militaris ſpiritus, vehementer laudat Ariſtides περὶ παραφθέγμ. p. 385. Minus magnifice de eius in dicendo facultate ſentiunt Dionyſius Halic. in Lyſia p. 85. et Plutarch. Polit. praec. p. 813. A. Sed. cui rectius credamus, quam ipſi Iphicrati, qui apud Plutarchum l. c. p. 801. F. ſe ab Ariſtophonte eloquentia vinci fatetur. Ex oratione περὶ προδοσίας aduerſus Ariſtophontem fragmentum eſt apud Quinctilian. IV. 12. p. 243. *Cui ſimile quiddam feciſſe Iphicrates dicitur, qui cum Ariſtophontem, quo accuſante, ſi-*

*milis*

*milis criminis reus erat, interrogaſſet, an is accepta pecunia rempublicam proditurus eſſet? isque id negaſſet; Quod igitur, inquit, tu non feciſſes, ego feci?* Cuius dicti vim et acrimoniam Quinctilianus diluit vertendo. Graeca haec ſunt apud Ariſtotelem Rhetor II. p. 480. et Ariſtidem l. c. *σὺ μὲν Ἀριστοφῶν ὢν, οὐ προδοίης· ἐγὼ δ', ὢν Ἰφικράτης*; quae iure miratur Cl. Valckenarius in eruditiſſima Diatriba in Euripidis Fragm. c. xx. p. 211. Plura de Iphicrate Victorius ad Ariſtotel. Rhetor. II. p. 478. et Taylorus ad Lyſiae Fragm. p. 637. quae nihil attinet repetere. Pluſcula eius vel magnifice, vel acute dicta collegit M. A. Muretus Var. Lect. VIII. 22.

Callistratvs, Callicratis filius, Aphidnaeus, cauſa ſuper Oropo peroranda tale Demoſtheni eloquentiae, quale Herodotus hiſtoria ſua recitanda Thucydidi hiſtoriae, ſtudium iniecit, vt ex Demetrio Magneſio refert Pſeudo-Plutarch. p. 844. B. ex Hermippo Gellius III. 13. Magna apud populum auctoritate valuit, teſte Demoſthene de falſ. legat. p. 219. Aduerſarium in republica adminiſtranda habuit Melanopum. Plutarch. Demoſth p. 851. F. quem etiam accuſauit oratione, laudata Ariſtoteli Rhetor. I. p. 244. Eloquentia ſic excelluit, vt nemo ſui temporis ei par poneretur. Vide, praeter Aeſchinis et Nepotis teſtimonia, ab aliis allata, Demoſthen. adu. Timoth. p. 1074. E. Narrat Vlpianus in Demoſth. c. Timocr. p. 822. interrogatum Oratorum principem, vter eſſet melior orator, ipſene, an Calliſtratus? reſpondiſſe: *ἐγὼ μὲν γραφόμενος, Καλλίστρατος δὲ ἀκουόμενος.* Calliſtratus exercitui praefuit vna cum Timotheo et Chabria, Olymp. C. 4. Diodor. Sicul. XV. p. 24. Poſt Iphicrates illum ſibi adſciuit ſiue vt conſiliarium inprimis idoneum, ſiue vt arbitrum et ſpectatorem rerum a ſe gerendarum. Xenophon Hellen. VI. p. 589. D. Ar-

chon

chon fuit Olymp. CVI. 2. Nec erat, quare dubitaret Fabricius Bibl. Gr. Vol. IV. p. 56. confundens praeterea cum Pſeudo-Plutarcho duos Calliſtratos, alterum Callicratis, alterum Empaedi filium. Capitis damnatus Calliſtratus in exilium abiit. Demoſthen. adu. Polycl. p. 1091. A. et Liban. Tom. I. p. 442. D. 452. B. Ex quo cum, inuito populo, rediiſſet, ad ſupplicium raptus eſt. Lycurg. adu. Leocr. p. 214. Reliqua de hoc Oratore dederunt viri ſummi, H. Valeſius ad Ammian. Marcell. XXX. 4. et P. Weſſelingius ad Diodor. Sicul. XV. p. 32. Suidas v. Ἰσοκράτης teſtimonio Καλλιστράτου τοῦ ῥήτορος confirmat, Iſocratem iuniorem natum eſſe Apolloniae in Ponto, vel Heracleae. Qui Calliſtratus per temporis rationes non poteſt eſſe Aphidnaeus. Intellige igitur Domitium Calliſtratum, cuius libri περὶ Ἡρακλείας ſaepe laudantur. Vid. Suid. v. Φιλόξενος.

Cephisodotvs. Varii Cephiſodoti in Attica hiſtoria memorantur. Sed Orator eſt Cephiſodotus ex Ceramico, qui a Demoſthen. adu. Leptin. p. 56. dicitur οὐδενὸς ἧττον τῶν λεγόντων δεινὸς εἰπεῖν. Idem mihi videtur, quem legatum ad Lacedaemonios miſſum eſſe ſcribit Xenophon Hellen. VI. p. 590. B. VII. p. 615. D. laudatur ab Ariſtotele Rhetor. III. p. 647. 650. 651.

Lysias. De eo Cicero Brut. 9. *Tum fuit Lyſias, ipſe quidem in cauſis forenſibus non verſatus, ſed egregie ſubtilis ſcriptor, atque elegans, quem iam prope audeas oratorem perfectum dicere.* Hactenus ille de Lyſia. Nam quae ſequuntur, de Demoſthene dicuntur, nec a Tayloro in Teſtimon. de Lyſia p. 83. ad Lyſiam referri debebant. Eius autem hiſtoriam Taylorus, et ipſius, et aliorum Oratorum ſoſpitator, ita illuſtrauit, nihil vt ſupra addi poſſe videatur.

Lyſiam

Lyſiam ſequitur ISOCRATES, communis praeceptor Oratorum, quos deinceps recenſebimus, prope omnium. Cicero de Orat. II. 22. *Ecce tibi exortus eſt Iſocrates, magiſter iſtorum omnium, cuius e ludo, tanquam ex equo Troiano, meri principes exierunt: ſed eorum partim in pompa, partim in acie illuſtres eſſe voluerunt. Itaque et illi, Theopompi, Ephori, Philiſti, Naucratae, multique alii naturis differunt: voluntate autem ſimiles ſunt, et inter ſeſe, et magiſtri: et ii, qui ſe ad cauſas contulerunt, vt Demoſthenes, Hyperides, Lycurgus, Aeſchines, Dinarchus, aliique complures, etſi inter ſe pares non fuerunt, tamen ſunt omnes in eodem veritatis imitandae genere verſati.* vbi Lambinus bene reiicit gloſſema, quod de margine in textum venit, *magiſter iſtorum omnium*, cui fruſtra codicum conſenſum obiicit Zach. Pearcius. Nam pleraque gloſſemata, quae vel in Cicerone, vel in aliis ſcriptoribus reperiantur, vetuſtiora ſunt Codicibus, qui nunc ſuperſunt. Sed idem grauius peccauit recipienda peſſimorum librorum ſcriptura: *tamen ſunt omnes in eodem virtutis imitandae genere verſati.* Neque enim vitium eſt in *veritatis*, ſed in *imitandae.* Lege: *tamen ſunt omnes in eodem veritatis tutandae genere verſati. Tutari veritatem*, conſeruare eloquentiam, quae veras cauſas tractat, non fictas ad oſtentationem. Vim vocis *veritas* explicuimus ad Rutil. II. 6. p. 92. De Iſocrate inſignis etiam locus eſt Ciceronis Brut. 8. quem et ipſum Interpretes male acceperunt: *Extitit igitur iam ſenibus illis Iſocrates, cuius domus cunctae Graeciae quaſi ludus quidam patuit, atque officina dicendi, magnus orator, et perfectus magiſter, quanquam forenſi luce caruit, intraque parietes aluit eam gloriam, quam nemo quidem, meo iudicio, eſt poſtea conſecutus.* In hoc loco etſi nihil deſideres, tamen Lipſius Var. Lect. III. 14. e Rufino Grammatico legit: *quam nemo quidem, meo iudicio, eſt*

*cio, eſt poëta conſecutus.* Quae ſcriptura ſic placuit Grutero, vt eam, praeter morem ſuum, in textum inferret. Sed nullus hic Poëtae locus eſt. Cicero dicit, Iſocratem ea floruiſſe gloria, quam nemo quidem dicendi magiſter, ſuo iudicio, ſit poſtea conſecutus. Quod veriſſimum eſſe, ex hiſtoria conſtat Nam nullus vnquam Rhetor aut plures diſcipulos habuit, aut per eos famam ſuam latius propagauit. Iſocratem, etiam in hiſtorico ſcribendi genere, imitati ſunt diſcipuli, Theopompus, Ephorus, Philiſtus, vt Cicero ait. Idem de aliis hiſtoricis refert Dionyſ. Halicarn. in Dinarcho. p. 115. *οἱ δ' Ἰσοκράτην καὶ τὰ Ἰσοκράτους ἀποτυπώσασθαι θελήσαντες, ὕπτιοι, καὶ ψυχροὶ, καὶ ἀσύστροφοι, καὶ ἀναλθεῖς. οὗτοι δ' εἰσιν οἱ περὶ Τίμαιον, καὶ Πλάτωνα, καὶ Σωσιγένην.* vbi graue vitium, quod in nomine *Πλάτωνα* haeret, ſic corrigendum: *οἱ περὶ Τίμαιον, καὶ Ψάωνα, καὶ Σωσιγένην. Pſaon*, Plataeenſis, hiſtoriae ſcriptor, quem idem reprehendit de Structura or. p. 5. vbi *Σάωνα* legebatur ante Ionſium de Script. H. Ph. l. 2. p. 11. et Valeſium Emend. III. 14.

Leodamas, Acharnenſis, Iſocratis diſcipulus. Pſeudo Plutarh. l. c. p. 837. D. et Photius Cod. CCLX. p. 1456. Eloquentia quantum excelluerit, intelligitur ex Demoſthene c. Leptin. p. 55. ſed multo magis ex Aeſchine c. Cteſiph. p. 417. Accuſauit Calliſtratum. Ariſtotel. Rhet. I. p. 126. item Chabriam propter praemia publice ei tributa. Demoſthen. et Ariſtotel. ll. cc. Ipſe accuſatus a Thraſybulo, Colyttenſi, ni fallor, ſe defendit. Ariſtotel. Rhet. II, p. 503. Legationem ſuſcepit ad Thebanos, quibuscum ipſi quaedam neceſſitudo intercedebat. Aeſchines adu. Cteſiph. l. c. Si vulgata exemplaria Pſeudo-Plutarchi et Photii in vita Aeſchinis ſequamur, ſicut illa ſecuti ſunt Victorius ad Ariſtotel. Rhetor. I. p. 126 et Olear. ad Philoſtrat. de

V. S. L. 18. p. 509. Leodamas Aeſchini viam ad eloquentiam praeiuit. Quanquam apud Photium alio loco, Cod. LXI. p. 61. Aeſchines Antalcidae diſcipulus dicitur. Verum pro Λεωδάμαντος et Ἀνταλκίδα legendum eſt Ἀλκιδάμαντος. Nam Suidas v. Αἰσχίνης diſerte tradit, eum Alcidamantis Eleatae diſcipulum fuiſſe. Et ſic Xylandro ad Plutarch. l. c. et Ionſio de Scriptor. H. Ph. III. 1. p. 216. placet. Io. Faber ad Fulu. Vrſini Imag. Illuſtr. p. 51. in gemma, cui *Leodamantis* nomen inſculptum erat, praeter Leodamantis, Aeſchinis, diſcipuli, caput ſibi videre viſus eſt. Quod quam vanum et ridiculum ſit, ex modo dictis intelligitur. Error librariorum, in Plutarcho et Photio Λεώδαμας et Ἀλκίδαμας confundentium, mihi ſuſpicionem iniecit, an in Ariſtotele Rhetor. I. p. 232. pro Ἀλκίδαμας ἐν τῷ Μεσσηνιακῷ legendum ſit Λεώδαμας ἐν τῷ Μεσσηνιακῷ, vt haec oratio habita ſit contra Calliſtrati orationem ἐν τῇ Μεσσηνιακῇ ἐκκλησίᾳ, quam laudat Ariſtoteles Rhet. III. p. 739. Diſſenſiſſe inter ſe hos Oratores, paulo ante vidimus. Sed non oportet nimis eſſe ſuſpicacem.

Lycoleon. Ex eius *pro Chabria* oratione fragmentum habet Ariſtoteles Rhetor. III. p. 653. in quo cum ſtatuae, quam Nepos Chabr. 1. et Diodor. Sicul. XV. p. 28. Chabriae poſitam narrant, mentio fiat, clarum eſt, hanc orationem habitam eſſe poſt Olymp. C. 4.

Coccvs, Athenienſis, Iſocratis diſcipulus, teſte Suida in v. Sed Quinctilianus eum videtur antiquiorem ſtatuere non ſolum Iſocrate, ſed etiam Lyſia, XII. 10. p. 624. *Quis erit hic Atticus? Sit Lyſias, hunc enim amplectuntur amatores iſtius nominis modum. Non igitur iam vsque ad Coccum et Andocidem remittemur.* Niſi forte locum ſubobſcurum de Cocci et Andocidis contemtu interpretari malis.

Isaevs.

Isaevs. Eius vitam enarrarunt Dionyſius Halicarnaſſenſis, Pſeudo-Plutarchus et Photius, ex iis et aliunde Meurſius et Fabricius, ad quos Iſaei ſtudioſos ablegamus. Fabricius in Dionyſii Halic. Ep. ad Amm. p. 120. Ἰσοκράτην reponens pro Ἰσαῖον, non videtur ipſum Dionyſium inſpexiſſe. Rectius Fr. Sylburgius in eiusdem Demoſth. p. 167. Κριτίας legit, vbi vulgo editur Ἰσαῖος.

Evbvlvs. Tres Eubuli, vt Comicum taceam, in Attica hiſtoria commemorantur. Primus eſt Spinthari F. Probaliſius, cuius mentionem facit Demoſthenes c. Neaer. p. 580. et monimentum Athenis vidit Pauſanias I. p. 73. Sed hunc oratorem fuiſſe, nullo documento conſtat. Alter eſt Mneſithei F. Cyprius, vel Cytherius, vt Valeſio ad Harpocrat. p. 80. et Corſino Faſt. Att. T. I. p. 236. videtur, cuius decretum de legatis ad Philippum mittendis memorat. Demoſthenes de Cor. p. 494. 495. vbi Vlpianus eum dicit Macedonibus ſtuduiſſe. Tertius eſt Anaphlyſtius, maximae auctoritatis orator et demagogus, quem, vbicunque Eubulus ſimpliciter commemoretur, intelligendum puto. Is Ariſtarchum caedis accuſauit, eoque crimine implicuit Demoſthenem. Vlpian. in Midian. p. 667. 669. 694. Ex quo tempore Demoſtheni perpetuae cum illo ſimultates interceſſerunt. Vlpian. in Demoſth. de falſ. leg. init. Midiam aduerſus Demoſthenem defendit, vt liquet ex Midiana p. 159. Aeſchini, olim ſcribae ſuo, patronus adfuit in iudicio de ementita legatione. Aeſchin. de falſ. legat. fin. Demoſthen. in or. eiusdem argumenti p. 217. et Vlpian. p. 382. effecitque auctoritate ſua, vt populi ſuffragiis liberatus diſcederet. Photius Cod. LXI. p. 62. et Taylor. ad Demoſth. Or. laud. init. Errant enim, mea ſententia, Pſeudo Plutarchus l. c. p. 840. C. et Photius Cod. CCLXIV. p. 1466. Aeſchinem ab Eu-

 bulo

bulo Probaliſio tum ſeruatum ſcribentes, nollémque adeo, quo in errore ipſi ſunt, in eundem induxiſſent Valeſium ad Harpocrat. p. 80. et Taylorum ad Aeſchin. c. Cteſiph. p. 611. Anaphlyſtius Eubulus, nullam e bello laudem conſectatus, curam pecuniae publicae ſuſcepit, reditus auxit, claſſes inſtruxit, vrbem monimentis exornauit. Aeſchines c. Cteſiph. p. 375. Dinarch. c. Demoſth. p. 102. et Plutarch. Polit. praec. p. 812. E. Sed in hac pecuniae cura pernicioſam ciuitati legem tulit, vt, qui pecuniam theatralem in militarem conuertiſſet, capite plecteretur. Vlpian. in Demoſth. Olynth. I. p. 14. Quam legem, Philino etiam memoratam apud Harpocrat. v. Θεωρικὰ, vehementer reprehendit Demoſthen. Olynth. I. p. 4. A. III. p. 39. A. et de rep. ord. p. 123. A. ſeqq. vbi vide Vlpianum. Ac vere iudicat Theopompus apud Harpocrat. v. Εὔβουλος, nunquam ciuitatem imbelliorem et ignauiorem, quam cum ab illo adminiſtrabatur, fuiſſe. Mox, cum neceſſitas veniſſet pecuniae non in theatrales voluptates, ſed in bellum impendendae, legis ſuae mutandae conſilia agitauit. Demoſthen. de falſ. legat. p. 217. Suſcepit etiam legationem ad Philippum. Demoſthen. de Cor. p. 480. Quam cum ſic geſſiſſet, vt Macedonum partibus ſtudere videretur, acta eius exagitauit Demoſthenes. Aeſchin. de falſ. leg. p. 241. Cum Phrynone et Philocrate, improbis demagogis, iungitur a Luciano Encom. Demoſth. p. 520. et Vlpiano in Olynth. III. p. 45. Ei Demoſthenem in republica gerenda ſucceſſiſſe, ſcribit Libanius Tom. I. p. 436. C. Mortuum quidem eſſe ante Demoſthenem, patet ex Or. de Cor. p. 531. Sed rempublicam per plures annos vna cum Demoſthene adminiſtraſſe, ex iis, quae diximus, intelligitur. Ad. de Or. c. Leptin. p. 52. de falſ. leg. p. 180. de Cor. p. 476. Mores hominis egregie deſcribit Theopompus

apud Athen. IV. p. 166. D. et apud Harpocrat. v. Εὔβελος. Potentia quanta ſuerit, docet Demoſth. de ſalſ. leg. p. 217. et ad eum Vlpianus. Mortuo honores decreti ſunt, de quibus fuit Hyperidis oratio, quam ſaepe laudant Grammatici. Ex Eubuli *aduerſus Charetem* oratione haec habet Ariſtoteles Rhetor. l. p. 257. Οἷον Εὔβελος ἐν τοῖς δικαστηρίοις ἐχρήσατο κατὰ Χάρητος, ὃ Πλάτων εἶπε πρὸς Ἀρχίβιον· Ὅτι ἐπιδέδωκεν ἐν τῇ πόλει τὸ ὁμολογεῖν πονηρὲς εἶναι vbi Victorius perperam Platonem, philoſophum, intelligit, cum Comicus ſit intelligendus, e cuius dicto ſi ſyllabam, quae abundat, cum Valckenario noſtro ſuſtuleris, finis ſenarii erit, ἐπιδέδωκε τῇ πόλει. Sed hic non eſt praetermittendus locus Plutarchi de fraterno amore p. 486. D. οἱ δὲ βίοις χρώμενοι διαφόροις, τόν τε φθόνον ἐκτρέπονται, καὶ συνεργῦσιν ἀλλήλοις μᾶλλον, ὡς Δημοσθένης καὶ Χάρης, καὶ πάλιν Αἰσχίνης καὶ Εὔβελος, καὶ Ὑπερίδης καὶ Λεωσθένης. Quis eſt ille Eubulus imperator, qui Aeſchini mutuam operam praeſtiterit? Equidem nullum hoc nomine cognoui. Noli dubitare, quin mutilus locus ſit, atque hoc modo reſtituendus. — ὡς Δημοσθένης καὶ Χάρης, καὶ πάλιν Αἰσχίνης καὶ Φωκίων, καὶ Εὔβελος καὶ Διοπείθης, καὶ Ὑπερίδης καὶ Λεωσθένης. Quam emendationem ipſe Plutarchus confirmat Phocion. p. 744. F. τὲς μὲν λέγοντας ἐν τῷ δήμῳ καὶ γράφοντας μόνον, ὧν Εὔβελος ἦν, καὶ Ἀριστοφῶν, καὶ Δημοσθένης, καὶ Λυκῦργος, καὶ Ὑπερίδης· Διοπείθη δὲ καὶ Μενεσθέα, καὶ Λεωσθένη, καὶ Χάρητα, τῷ στρατηγεῖν καὶ προσπολεμεῖν αὔξοντας ἑαυτὲς. Phocion, imperator, Aeſchini adfuit in cauſa male obitae legationis, vt ipſe teſtatur in Apologise ſuae fine. Haec, ni fallor, veterum de Eubulo loca ſunt omnia, quae ſe alibi daturum promittebat Taylorus ad Aeſchin. c. Cteſiph. p. 611.

Hactenus eloquentiae ortum et incrementa vidimus. Nunc ad illud tempus venimus, quo ſe ad tantum extulit faſtigium, vt vltra quo progrederetur, non haberet. Quod etſi multorum ingeniis ſtudiisque perfectum eſt, vnus tamen DEMOSTHENES praecipue hanc laudem tulit; de quo veriſſime iudicat Cicero Brut. 9. *Plane perfectum oratorem, et cui nihil admodum deſit, Demoſthenem facile dixeris. Nihil acute inueniri potuit in eis cauſis, quas ſcripſit, nihil, vt ita dicam, ſubdole, nihil verſute, quod ille non viderit; nihil ſubtiliter dici, nihil preſſe, nihil enucleate, quo fieri poſſit aliquid limatius: nihil contra grande, nihil incitatum, nihil ornatum vel verborum grauitate, vel ſententiarum, quo quidquam eſſet elatius.* Cum quo loco coniungendus eſt alter de Orat. 7. Ceterum de Demoſthene, eiusque aequali, et aduerſario perpetuo, AESCHINE, tanto minus aliquid dicere attinet, quod ſperamus, futurum, optamus quidem certe, vt vtriusque hiſtoria, a Tayloro promiſſa, poſt eius fata in lucem proferatur.

*Demoſtheni*, vt Cicero pergit Brut. 9. *Hyperides proximus, et Aeſchines fuit, et Lycurgus, et Dinarchus, et is, cuius nulla extant ſcripta, Demades, aliique plures. Haec enim aetas effudit hanc copiam.* De HYPERIDE nonnulla diximus ad Rutilium. I. 19. p. 64. Κολυττεὺς vocatur ab iis, qui vitam eius enarrarunt. Itaque Euſtratius in Ariſtotel. Nicom. IX. p. 148. b. Aeſchini, qui Κοθωκίδης fuit, *ὁμογενεῖς* Κολυττεῖς tribuens, duos Oratores confundit. Ex orationo, qua Hyperides laudauit, qui in bello Lamiaco perierant, bene longum et praeclarum fragmentum ſupereſt apud Stobaeum Serm. CXXIII. p. 618. inde repetitum a Tayloro Lect. Lyſ. c. III. cui in transcurſu medicinam faciamus: *τὺς ταῖς τιμαῖς τῶν θεῶν καταλυομέναις βοηθήσαντας, πλείστης εὐδαιμονίας ὑπὸ τῦ δαιμονίυ τυγχάνειν.*

χάνειν. Legendum: — πλείστης κηδεμονίας ὑπὸ τοῦ δαιμονίου τυγχάνειν. Quod Geſnerus in MS. reperit ἐπιμελείας, eſt explicatio vocis, quam repoſuimus. Nobilis inprimis eſt eius Δηλιακὸς, e quo duo luculenta fragmenta conſeruarunt Sopater in Hermogen. p. 183. et Scholiaſtes anonymus in eundem p. 389. inde relata ab If. Caſaubono ad Athen. X. 6. Alterum eorum ſic legitur apud Ioannem Siceliotam Commentario MS. in Hermogenem: Λέγεται γὰρ τὴν Λητὼ κύουσαν ἐκ Διὸς, ἐλαύνεσθαι ὑπὸ τῆς Ἥρας κατὰ πᾶσαν γῆν τε καὶ θάλασσαν ζηλοτυπούσης. ἤδη δὲ αὐτὴν ἡ ὠδὶς καταλαβοῦσα, εἰς τὴν ἡμετέραν χώραν λῦσαι τὴν ζώνην· ἀνθ' ὧν νῦν ὁ Ζωστὴρ ἀπὸ δεκατικοῦ. ἔπειτα εἰς Δῆλον διαβᾶσαν διδύμους τεκεῖν, Ἄρτεμίν τε καὶ Ἀπόλλωνα, τοὺς θεούς. vbi ſcribendum: ἀνθ' ὧν νῦν ὁ Ζωστὴρ ἀπὸ τοῦδε καλεῖται. Vid. Stephan. Byz. v. Ζωστήρ. Apud Plutarchum de Glor. Athenienſ. p. 350. B. Hyperidi tribuitur Πλαταϊκὸς, quae Iſocratis eſt oratio. Sed aſſentiar eruditiſſimo Valckenario, Δηλιακὸς reponenti. Eiusdem oratoris Κυθνιακὸς laudatur a Suida v. Θαῤῥαλέον, cuius quale argumentum fuerit, nondum licuit indagare. Eum orationis titulum Valeſius in Mauſſac. not. ad Harpocrat. p. 338. reſtituendum putabat in Schol. Ariſtoph. ad Au. 881. vbi vulgo legitur, Ὑπερίδης ἐν τῷ Χαλκῷ. Sed melior eſt altera coniectura et ipſius Valeſii, et aliorum, ἐν τῷ Δηλιακῷ. Immo ſuſpectum habeam titulum Κυθνιακὸς, dum alterius ſcriptoris auctoritate confirmetur. *Hyperidis* et *Euripidis* nomen librarii non ſemel commutarunt. Ariſtotel. Rhetor. II. p. 345. Διὸ εὖ ἔχει ἡ τοῦ Εὐριπίδου ἀπόκρισις πρὸς Συρακουσίους. Ipſum reſponſum, vt notum illo tempore, Ariſtoteles praetermiſit, ſed, quale fuerit, explicat Scholiaſtes: Εὐριπίδης πρὸς τοὺς Συρακουσίους πρεσβὺς ἀποσταλεὶς, καὶ περὶ εἰρήνης καὶ φιλίας δεόμενος, ὡς ἐκεῖνοι ἀνένευον,

 εἶπεν·

*εἶπεν· ἔδει, ἄνδρες Συρακούσιοι, εἰ καὶ δι' οὐδὲν ἄλλο, ἀλλάγε διὰ τὸ ἄρτι ὑμῶν δέεσθαι, αἰσχύνεσθαι ἡμᾶς ὡς θαυμάζοντας.* Quod Graeculus iſte non finxiſſe, vt Victorius putat, ſed ex vetuſtis commentariis, vt alia quaedam, hauſiſſe videtur. Sed pro *Εὐριπίδης* legendum *Ὑπερίδης*. Nam Hyperides varias pro republica legationes ſuſcepit, non Euripides. De legatione ad Eleos vide Pauſan. V. p. 431. et Pſeudo-Plutarch. l. c. p. 850. A. de legatione ad Rhodios, Pſeudo-Plutarch. ibid. Hic *τὸν Ῥοδιακὸν* habuit, quem vnus memorat Grammaticus Sangermanenſis MS. *Προπεσεῖν, προπετῶς τι ποιῆσαι. Ὑπερίδης Ῥοδιακῷ.* — LYCVRGI vitam quam erudite enarrarit Taylorus, nemo neſcit. De DINARCHO, vide, quae diximus ad Rutil. II. 5. p. 88. 16. p. 126. DEMADIS *nulla extare ſcripta*, dicunt Cicero l. c. et Quinctilian. II. 17. p. 105. XII. 10. 629. Sed legit eius orationes Tzetzes, vel potius Rhetor antiquus, quem ille compilauit, Chil. VI. 36. 37. Immo ſuperſtitem habemus partem Orationis *ὑπὲρ τῆς δωδεκαετίας*, quam ipſam memorat Suidas v. *Δημάδης*. Adſcribamus illum locum, quo nullus in Suida neque corruptior eſt, neque difficilior ad emendandum: *Δημάδης, Ἀθηναῖος, ῥήτωρ καὶ δημαγωγὸς πανοῦργος καὶ εὐτυχής· πρότερον ναύτης ὤν. ἔγραψεν ἀπολογισμὸν πρὸς Ὀλυμπιάδα τῆς ἑαυτοῦ δωδεκαετίας. ἱστορίαν περὶ Δήλου, καὶ τῆς γενέσεως τῶν τῆς Λητοῦς παίδων. οὗτος κατέλυσε τὰ δικαστήρια, καὶ τοὺς ῥητορικοὺς ἀγῶνας: τελευτᾷ δὲ ἐπὶ Ἀντιπάτρου.* Quae vitiata ſunt, ſic corrigenda, quae luxata, ſic locis ſuis reponenda: *Δημάδης, Ἀθηναῖος, ῥήτωρ καὶ δημαγωγὸς πανοῦργος καὶ εὐφυής· πρότερον ναύτης ὤν. ἔγραψεν ἀπολογισμὸν περὶ τῆς ἑαυτοῦ δωδεκαετίας. ἱστορίαν περὶ Δήλου, καὶ τῆς γενέσεως τῶν τῆς Λητοῦς παίδων. τελευτᾷ δὲ κατ' Ὀλυμπιάδα ριε. ἐπὶ Ἀντιπάτρου, ὃς κατέλυσε τὰ δικαστή-*

ϱια καὶ τὺς ϱητοϱικὺς ἀγῶνας, καὶ μετ' Ἀλέξανδϱον βασιλεύσας, Θήβας ἀνέστησε. Nunc, age, ſingularum mutationum rationem reddamus, et locum paucis illuſtremus. Εὐφυὴς apud Atticos ſignificat *dicacem*, *facetum* Grammaticus MS. in Bibl. Reg. Εὐφυὴς καὶ εὐμαθὴς διαφέϱει. εὐμαθὴς μὲν, ὁ καλῶς μανθάνων. εὐφυὴς δὲ, ὁ πανῦϱγος καὶ σκώπτης. Sic etiam Ammonius, vbi Valckenarius V. C. docte explicuit hanc vocis poteſtatem. Plutarch. Demoſth. p. 857. D. οἱ δ' εὐφυεῖς χλευάζοντες, ὐχ ὑπὸ κυνάγχης ἔφϱαζον, ἀλλ' ὑπ' ἀϱγυϱάγχης εἰλῆφθαι νύκτωϱ τὸν δημαγωγόν. Atqui inter illos εὐφυεῖς Demadem fuiſſe, tradit Pollux VII. 104. Cicero quoque Orat. 26. Demadem *praeter ceteros oratores facetum* dicit: idque ſatis oſtendunt multa eius dicta, quae paſſim commemorantur. *Nauta* ab aliis etiam ſcriptoribus Demades vocatur: ἰχθυοπώλης a Proclo Prolegomenis ineditis in Heſiodum. Vocem Ὀλυμπιάδα, quam Interpretes ridicule de Alexandri matre acceperunt, in ſedem ſuam reuocauimus, adiecimusque numeros ϱιϛ. Nam Diodor. Sicul. XVIII. p. 293. Demadis mortem refert ad Olymp. CXV. 2. Vt vero Demades orationem, qua rerum per duodecim annos a ſe geſtarum rationem reddidit, πεϱὶ τῆς δωδεκαετίας inſcripſit, ſic Demetrius Phalereus, teſte Diogene Laërt. V. 81. librum ſcripſit πεϱὶ τῆς δεκαετίας, quo non decennalem Troiae obſidionem enarrauit, vt inepte coniicit Menagius, ſed rationem reddidit decem annorum, quibus ipſe reipublicae praefuerat ſumma cum auctoritate. *Hiſtoriam Deli* praeter rem Demadi tribui bene iudicat Fabricius Bibl. Gr. Vol. IV. p. 421. Non autem Demades iudicia et Oratorum certamina ſuſtulit, ſed Antipater poſt proelium ad Cranonem. Itaque verba, ὃς κατέλυσε etc. ad Antipatrum tranſtulimus. Vltima verba, καὶ μετ' Ἀλέξανδϱον etc. huc

 ſequen

ſequenti articulo reuocanda eſſe, viderat etiam doctiſſimus Kuſterus. Hactenus de Suidae loco. Demades etiam attigit Harpalicam pecuniam. Dinarch. c. Demoſth. p. 101. et c. Ariſtogit. p. 106. Euthycratem, Olynthinm, ab Athenienſibus infamia notatum, in integrum reſtituit, et publicum hoſpitem fecit. Suid. v. *Δημάδης*. Quod eius decretum Polyeuctus oppugnauit oratione, quae laudatur ab Apſine Art. Rhet. p. 707. Cum Phocione de vrbe tradenda Antipatro conſenſit. Nepos Phocion. 2. et ibi Lambinus. Filium, eximia forma praeditum, Philippo ad turpes voluptates reliquit. Scholiaſt. in Hermogen. p. 356. et Suid. in v. Mores hominis et formam ita deſcribit Pytheas apud Athen. II. p. 44. F. *ὁ δὲ πορνοβοσκῶν καὶ μεθυσκόμενος, κατὰ τὴν ἡμέραν ἑκάστην προγάστωρ ἡμῖν ἐν ταῖς ἐκκλησίαις ἀνακυκλεῖται*. Plura de eo Fabricius l. c.

Nunc reliquos huius aetatis Oratores, a Cicerone praetermiſſos, enumeremus.

Androtion, Andronis, forte eius, quem Harpocration vnum ex Quadringentis fuiſſe ſcribit, filius, Iſocratis diſcipulus. Suid. in v. Contra hunc extat Demoſthenis oratio, quam, quod ſibi cum Iſocratis diſcipulo certandum eſſet, ſumma arte elaborauit. Scholiaſt in Hermogen. p. 401. *ἐπετήδευσεν ὁ Δημοσθένης κεκαλλωπισμένον ἐργάσασθαι τὸν κατ' Ἀνδροτίωνος, ἀντιφιλοτιμούμενος πρὸς Ἰσοκράτην* (leg. *Ἰσοκράτειον*) *ῥήτορα παρίσοις ἐπιχρώμενον κατὰ ζῆλον τοῦ διδασκάλου*. Vide Taylorum ad init. Androtianae. Laudat Androtionem Ariſtoteles Rhetor. III. p. 583. Ad hunc Ionſius de Script. H. Ph. II. 9. p. 159. refert *Ἀτθίδα*, cuius auctor nobis ab oratore diuerſus videtur.

Cydias. Eius oratio *περὶ τῆς Σάμου κληρουχίας* laudatur ab Ariſtotele Rhetor. II. p. 348. Ex orationis argumento colligi poteſt, quando Cydias vixerit.

Nam

Nam Philochorus apud Dionyſ. Halic. in Dinarcho p. 118. auctor eſt, colonos in Samum miſſos eſſe Archonte Ariſtodemo, Olymp. CVII. 1. Vide Valeſ ad Harpocrat. p. 111. et Corſin. Faſt. Att. T. IV. p. 27.

Aesion, Demoſthenis condiſcipulus. Suid. v. Δημοσθένης. Hic de ſuperioris et ſui temporis Oratoribus quid ſentiret, rogatus, reſpondit: *ὡς ἀκούων μὲν ἄν τις ἐθαύμασεν ἐκείνους εὐκόσμως καὶ μεγαλοπρεπῶς τῷ δήμῳ διαλεγομένους· ἀναγινωσκόμενοι δ' οἱ Δημοσθένους λόγοι πολὺ τῇ κατασκευῇ καὶ δυνάμει διαφέρουσι.* Sic ex Hermippo narrat Plutarch. Demoſth. p. 851. A. Demoſthenem ipſum de ſe et Calliſtrato eodem modo iudicaſſe, tradit Vlpianus in Demoſth. c. Timocr. p. 822. Laudat Aeſionem Ariſtoteles Rhetor. III. p. 650. Vide Ionſium de Script. H. Ph. I. 7. p. 36.

Philinus, Nicoſtrati filius, ſi modo idem eſt, cuius mentionem facit Demoſthenes adu. Mid. p. 144. Tres eius orationes laudat Harpocration. Prima eſt *πρὸς Αἰσχύλου, Σοφοκλέους καὶ Εὐριπίδου εἰκόνας*, v. *Θεωρικά*, oppoſita decreto Lycurgi, vt his Tragicis ſtatuae ex aere ponerentur; quod bene vidit magnus Valeſius ad Not. Mauſſac. in Harpocrat. p. 290. Altera *κατὰ Δωροθέου*, ab aliis Hyperidi tributa. Harpocrat. v *Ἐπὶ κόρρης*. Tertia *Κροκωνιδῶν διαδικασία πρὸς Κοιρωνίδας*, ab aliis tributa Lycurgo. Harpocrat. v. *Κοιρωνίδαι*. Eam, vt Philini, laudat Athenaeus X. p. 425. B. vbi vide Iſ. Caſaubonum; eodemque haec pertinent in Lexico Rhetorico MS. *Κορωνιάδαι· γένος Ἀθήνησιν ἱερὸν ἀπὸ Καίνωνος, ὃς ἦν ἀδελφὸς Κόρωνος. καὶ Κορωνίδαι, γένος ἱερὸν Ἀθήνησιν. ἀμφότεροι δ' ἦσαν παῖδες Τριπτολέμου.* Quae hic corrigenda ex Harpocratione: *Κοιρωνίδαι. γένος Ἀθήνησιν ἱερὸν ἀπὸ Κοίρωνος, ὃς ἦν ἀδελφὸς Κρόκωνος. καὶ Κροκωνίδαι*, etc. Male apud Suidam *Κυρωνίδαι*, nec bene apud Athe-

naeum Κροκανιδῶν. Grammaticus vetus *de ſcriptorum furtis* apud Clement. Alexandr. Strom. VI. p. 748. Philinum aliquid a Demoſthene ſumſiſſe dicit. Ex quo Valeſius aliud argumentum capere poterat contra Mauſſacum, qui illum Antiphontis aequalem ſtatuebat.

Aristogiton. Hunc non ex articulo quodam, ſed totum cognoſcere licet ex Demoſthenis et Dinarchi aduerſus eum orationibus, quae ſuperſunt. Vide Mauſſac. ad Harpocrat. v. Αὐτοκλείδης, Valeſium in Mauſſac. not. p. 254. Taylor. ad Demoſth. c. Ariſtogit. p. 510. et ad Aeſchin. c. Timarch. p. 83.

Hegemon, Orator ex illorum numero, qui nullis literis eruditi ad eloquentiam exercendam venerint, de quibus inſignis locus eſt Syriani in Hermogen. p. 16. ὥσπερ τινὲς καὶ τὴν ὅλην ῥητορικὴν τέχνην οὐ βούλονται, (τέχνην εἶναι) ἀλλ᾽ ἐμπειρίαν, ἀπὸ τῆς τῶν μεταχειρισαμένων ἀπαιδευσίας ὡρμημένοι (leg. ὡρμημένην) οἷον Δημάδου τοῦ ἀπὸ τῆς κώπης ἀνίπτοις τὸ τοῦ λόγου χερσὶν ἐπὶ τὸ βῆμα πηδήσαντος, καὶ Ἡγήμονος, καὶ Πυθίου, καὶ Ἀριστογείτονος. Hegemonem non tam oratorem, quam ſycophantam fuiſſe, dicit Troilus Sophiſta Prolegom. in Aphthon. p. 596. Bibl. Coisl. ἡ ῥητορικὴ ἀντίστροφος τῇ συκοφαντικῇ, ἧς ἡγήσαντο Ἀριστογείτων καὶ Ἡγήμων. ἡ ἀντίστροφος τῇ κολακευτικῇ, ἧς ἡγήσαντο Δημάδης καὶ Ἀριστόδημος. vbi *Hegemonis* nomen, quod e Codice, quo vſus eſt Montfaucenius, exciderat, reſtituimus ex verſione horum Prolegomenorum, facta ab Hilarione Monacho Veronenſi, quae ſub titulo *Hermogenis Rhetorices compendium* reperitur inter Rhetores Latinos Aldinos, p. 152. Hegemon, Philippi muneribus corruptus, Macedonum partibus fauit. Pſeudo-Aeſchines Ep. XII. p. 746. Liban. Tom. I p. 471. B. et Harpocrat. in v. Maieſtatis accuſatus eſt ab Ariſtogitone. Demoſthen. Or. I. adu. Ariſtogit. p. 481. Tulit legem de cura pecuniae thea-

theatralis ſcribae committenda. Aeſchines c. Cteſiph. p. 375. et ibi. Taylor. Praeteritus eſt a populo, cum deligendus eſſet, qui orationem funebrem haberet. Demoſthen. de Cor. p. 577. Periit denique vna cum amico ſuo, Phocione. Plutarch. Phoc. p. 757. C. 758. B.

Aphareus, Iſocratis priuignus, et per adoptionem filius, orationes quasdam ſcripſit. Pſeudo-Plutarch. p. 838. B. et Suid. in v. Eius orationem πρὸς Μεγακλείδην περὶ τῆς ἀντιδόσεως laudat Dionyſ. Halic. in Iſocrat. p. 102.

Menesaechmvs, acerbus et vehemens aliorum ſe meliorum accuſator, qui non modo Lycurgum, ſed etiam eiusdem mortui liberos vexauit. Pſeudo-Plutarch. l. c. p. 842. D. E. et Photius l. c. p. 1486. Ioannet Siceliota Commentario MS. in Hermogen. ὅθεν (Δημοσθένης) καὶ τῷ δήμῳ γράφει τὰς ἐπιστολὰς, συκοφαντουμένοις τοῖς Λυκούργου τοῦ ῥήτορος παισὶν ὑπὸ Μενεσαίχμου προθύμως ἐπικουρῶν. Ipſe etiam a Lycurgo accuſatus eſt. Pſeudo-Plutarch. l. c. p. 843. C. Porro memoratur inter eos, qui Demoſthenem propter acceptam pecuniam Harpalicam reum egerint. Pſeudo-Plutarch. l. c. p. 846. C. Sed, qualis fuerit, melius intelligitur ex Dionyſio Halic. in Dinarcho p. 117. ἀφαιροῦμαι δὲ τοὺς περὶ Μενεσαίχμου λόγους ἀμφοτέρους, Δεινάρχου — διά τε τὸν χαρακτῆρα· ὑδαρὴς γὰρ, καὶ κεχυμένος, καὶ ψυχρός· καὶ ὅτι λέγων αὐτὸς ἂν οὔτε ἄδοξος, καὶ μετὰ Λυκοῦργον τὴν διοίκησιν τῶν δημοσίων χρημάτων παραλαβὼν, ἐξητασμένος δὲ πολλάκις αὐτὸς, ὡς ἐν τοῖς λόγοις περὶ ἁπάντων μηνύει· καὶ ἐν ἰδίοις καὶ ἐν δημοσίοις ἀγῶσιν οὐκ ἂν ἦν ἀδύνατος, ὥστε Δεινάρχῳ λογογράφῳ χρῆσθαι. vbi legendum eſſe ὑπὲρ Μενεσαίχμου, contextus docet. Recte vero Dionyſius negat, Dinarchum *pro Meneſaechmo* orationes

nes ſcripſiſſe. Nam a Suida v. Πραγματεία laudatur Dinarchi oratio *contra Meneſaechmum.*

Hegesippvs. Huic Aeſchines Κρωβύλυ cognomen per ludibrium indidit, ex quo illud annotarunt Grammatici, Harpocration, Heſychius, Suidas, et, vt legitimum cognomen, tenuit Plutarchus. In republica Hegeſippus eodem, quo Demoſthenes, ſenſu fuit. Liban. Tom. I. p. 461. A. auctor ſocietatis cum Phocenſibus ineundae. Demoſthen. de falſ. legat. p. 139. 140. et Aeſchines c. Cteſiph. p. 409. vbi vide Taylor. item auctor belli Philippo indicendi. Demoſthen. de Cor. p. 496. Itaque in legatione Macedonica contumelioſe habitus a Philippo eſt. Demoſthen. de falſ. legat. p. 231. Obiit etiam legationem ad Peloponneſios. Demoſthen. Phil. III. p. 95. A. Timarchum, ab Aeſchine accuſatum, defendit. Aeſchin. c. Timarch. p. 37. Callippum accuſauit. Liban. argum. orat. de Haloneſo. Critici veteres ei tribuunt duas Demoſthenis orationes, alteram *de Haloneſo*, alteram *de foedere cum Alexandro.* Vide Meurſium Att. Lect. III. 7. Acuta eius dicta refert Plutarchus Demoſth. p. 853. E. et Apophthegm. p. 187. D.

Moerocles, Salaminius, nobilis inprimis demagogus. Harpocrat. in v. Saepe pro Μοιροκλῆς ſcriptum reperitur Μυροκλῆς. Nec multum referre putat Wolfius ad Demoſth. de falſ. legat. p. 218. vtro modo ſcribatur. Sed veram ſcripturam eſſe Μοιροκλῆς, docent Victorius ad Ariſtotel. Rhetor. III. p. 649. et Meurſius Att. Lect. I. 13. Moeroclis decretum aduerſus eos, qui mercatores iniuria afficerent, memorat Demoſthen. c. Theocrin. p. 547. vbi vide Taylor. Accuſatus eſt ab Eubulo, quod a ſingulis eorum, qui metalla redemerant, vicenas drachmas exegiſſet. Demoſthen. de falſ. legat. p. 218. In republica gerenda meliorum partium fuit. Liban. Tom. I. p. 406. B. Itaque

que Antipater vel Alexander poſtulauit, vt ſibi cum aliis demagogis dederetur. Vid. notas ad Rutil. I. 9. p. 33. Laudatur ab Ariſtotele Rhetor. l. c. Praeclare H. Valeſius ad Harpocrat. p. 129. eius nomen reſtituit Timocli apud Athen. VIII. p. 341. F.

*Δημοσθένης τάλαντα πεντήκοντ᾽ ἔχει,*
*Μακάριος εἴπερ μεταδίδωσι μηδενί.*
*Καὶ Μοιροκλῆς εἴληφε χρυσίον πολύ.*

Ante legebatur *Μητροκλῆς*. Eiusdem nomen corruptum latet in Pſeudo-Plutarcho l. c. p. 842. D. *ἀποθανόντος δὲ (Λυκούργου) παρέδωκαν τοὺς παῖδας τοῖς ἕνδεκα, Μενεσαίχμου μὲν κατηγορήσαντος, γραψαμένου δὲ Θρασυκλέους.* Sic etiam in Plutarcho legit Photius l. c. p. 1486. vt intelligatur, non recens natum, ſed inueteratum mendum eſſe. Lege: — *γραψαμένου δὲ Μοιροκλέους.* Nam Moerocles Lycurgi liberos in carcerem coniecit. Demoſthen. Ep. III. p 197. E. *εἰ δὲ Μοιροκλῆς ἀποκρίνεται, ταῦτα μὲν σοφώτερα ἢ καθ᾽ ἑαυτὸν εἶναι· ἵνα δὲ μὴ ἀποδρῶσιν, αὐτὰς αὐτοὺς δῆσαι.* etc. Thraſycles, Pylagoras, eſt apud Aeſchin. c. Cteſiph. p. 408.

Polyevcti. Duo hoc nomine Oratores fuerunt. Primus eſt, qui orationem, ab alio in Socratem ſcriptam, recitauit. Phauorinus apud Diogen. Laërt. II. 38. vbi Menagius male intelligit Polyeuctum Sphettium. Contra hunc orationem ſcripſit Antiphon. Grammaticus Sangermannenſis MS. *Ἀναδέξαι, οἷον ἐγγυῆσαι Ἀντιφῶν πρὸς Πολύευκτον, Δεινόλοχος Ἀλθαίᾳ.* Alter, multo clarior, eſt Sphettius; diſſentiens ille quidem in cauſſa Midiana a Demoſthene, vt patet ex Midiana p. 137. ſed in republica gerenda Demoſthenis rationem ita ſecutus, vt ille coniunctiorem haberet neminem. Pſeudo-Plutarch. l. c. p. 844. F. et Liban. Tom. I. p. 409. B. 422. A. Cum Demoſthene et aliis legatus miſſus eſt in Peloponneſum. Demo-

ſthen.

ſthen. Phil. III. p. 95. A. et Pſeudo-Plutarch. l. c. p. 841. E. Aliquanto poſt aliam ad Arcadas legationem ſuſcepit. Pſeudo-Plutarch. l. c. p. 846. C. Crimen auri ab Harpalo accepti in eum iacit Dinarchus c. Demoſth. p. 103. cuius non vnam aduerſus illum orationem Grammatici laudant. Corporis obeſitatem, quae dicentem impediret, in eo riſit Phocion. Plutarch. Phoc. p. 746. A. luxuriam notat Anaxandrides apud Athen. IV. p. 166. D. Eius de Demoſthene et Phocione iudicium hoc fuit: *μέγιςος μὲν ῥήτωρ Δημοσθένης, δυνατώτατος δὲ εἰπεῖν Φωκίων.* Plutarch. Demoſth. p. 850. D. Phoc. p. 753. F. Polit. praec. p. 803. E. Iudicium de Aeſchine, quod Photius Cod. LXI. p. 62. ad Dionyſium Sophiſtam refert, Tzetzes Scholiis MSS. in Hermogenem tribuit Polyeucto, haud dubie duo diuerſa iudicia confundens. Orationes Polyeucti laudantur ab Ariſtotele Rhetor. III. p. 749. et Diog. Laërt. VI. 23. Elegans inprimis, quamuis aliquot mendis deformamatum, ex oratione *contra Demadem* fragmentum eſt apud Apſinem Art. Rhet. p. 708. *Τί γὰρ σχῆμα ἕξει; τὴν ἀσπίδα προβέβληται;* (f. *προβεβληκότος*) *ἀλλὰ ταύτην γε ἀπέβαλεν ἐν τῇ μάχῃ τῇ περὶ Χαιρώνειαν. ἀλλὰ ἀκροςόλιον νεὼς ἕξει; ποίας; ἡ τῆς τοῦ πατρός; ἀλλὰ βιβλίον ἐν ᾧ φάσεις καὶ εἰσαγγελίαι ἔσονται γεγραμμέναι; ἀλλὰ νὴ Δία ςήσεται προσευχόμενος τοῖς θεοῖς, κανόνας ὢν τῇ πόλει. καὶ τὰ ἐναντία πᾶσιν ἡμῖν εὐχόμενος, ἀλλὰ τοῖς ἐχθροῖς ὑπηρετῶν.* Vbi miretur aliquis, quod Polyeuctus dicit, Demadem in praelio Chaeronenſi ſcutum abieciſſe. Nam Demoſthenem, ſcuto abiecto, fugiſſe, Demadem in acie captum eſſe, inter omnes ſcriptores conſtat.

PYTHEAS. De eo, quae ab antiquis ſcriptoribus narrentur, congeſſimus ad Rutil. I. II. p. 40. quibus adde locum Plutarchi Phocion. p. 751. A. *πρὸς δὲ Πυθέαν ἀρχόμενόν ποτε πρῶτον ἐντυγχάνειν Ἀθηναίοις,*

ἤδη

ἤδη δὲ λάλον ὄντα καὶ θρασὺν, Οὐ σιωπήσεις, ἔφη, καὶ ταῦτα νεώνητος ὢν τῷ δήμῳ;

Stratocles. De eo diximus ad Rutil. I. 9. p. 32. Hic addimus, *Patroclis* nomen in Pſeudo-Plutarcho et Suida, cui *Stratoclis* ſubſtituimus, retinendum videri. Nam Patrocles, Phlyenſis, demagogus, occurrit apud Demoſthen. de Cor. p. 509. Nec dubium eſt, quin aduerſus illum orationem ſcripſerit Hyperides. Vide Meurſium Att. Lect. I. 18.

Cephisodorvs, Iſocratis diſcipulus, inter Oratores refertur a Dionyſio Halic. Ep. ad Amm. p. 120. quem etiam vide in Iſaeo p. 111. Nullam eius orationem commemoratam inuenimus. Sed tanto frequentius laudatur *Apologia Iſocratis aduerſus Ariſtotelem*, de qua vide Ionſium de Scriptor. H. Ph. I. 13. p. 96. Ad hunc Cephiſodorum retulerim *Hiſtoriam belli ſacri*, ſiue *Phocici*, cuius duodecimum librum laudat Anonymus interpres, quem Aſpaſium puto, ad Ariſtotelis Nicomach. III. p. 46. b. Nam plerique Iſocratis diſcipuli ſe ad hiſtoriam ſcribendam contulerunt.

Philiscvs, Mileſius, Iſocratis diſcipulus. Suid. in v. Hunc Dionyſius eodem loco inter Oratores recenſet. Itaque δημηγορίαι, quas Suidas Philiſto Syracuſio tribuit, huic tribuendae videntur. Lycurgi vitam ab eo ſcriptam laudat Olympiodorus Commentario MS. in Platonis Gorgiam. Vide Taylorum praef. ad Demoſth. et Lycurgi Oratt. p. 2. Eiusdem Epigramma in Lyſiam conſeruauit Pſeudo Plutarchus p. 836. cuius tenebras diſpellere conati ſunt viri praeſtantiſſimi, Ier. Marklandus apud Taylor. in Vita Lyſ. p. 60. et I. Toupius Emendat. in Suidam T. II. p. 194. Inter Philiſci diſcipulos fuit Timaeus, hiſtoriae ſcriptor. Vid. Suid. v. Τίμαιος.

Theodectes, Phaſelites, Platonis, Iſocratis et Ariſtotelis diſcipulus, item a Dionyſio l. c. inter Oratores

tores

tores refertur. Stephanus etiam Byz. v. Φασηλὶς ei tribuit λόγους ῥητορικοὺς ἐπῶν. vbi in corrupto ἐπῶν orationum numerus latet. Eius *Apologiam Socratis* laudat Ariſtoteles Rhet. II. p. 490. 495. aliam orationem, quae Νόμος inſcripta eſt, ibid. p. 994. Quali vſus ſit dicendi genere, docet Dionyſius in Iſaeo p. 111. Reliqua, quae de Theodecte dici poſſent, non ſunt huius loci.

Navcrates, vel navsicrates, (non *Naucratites*) Erythraeus, Iſocratis diſcipulus. Cicero de Orat. II. 23. III. 44. Orat. 51. Quinctilian. III. 6. p. 129. et Suid. v. Θεοδέκτης, et v. Ἰσοκράτης. Excitatus exemplo magiſtri, qui Euagoram mortuum laudarat, orationes funebres ſcripſit. Dionyſ. Halic. in Arte p. 39. Talem orationem Cimonis memoriae ab illo conſecratam eſſe, videor mihi colligere e Plutarchi Cimone p. 491. C. Sed fruſtra quidam in Diogene Laërt. II. 55. legunt: καὶ Ναυκράτη Γρύλλου ἐγκώμιον γεγραφέναι. Nam Σωκράτη tenendum eſſe, contextus ſatis oſtendit. De Naucratis in dicendo facultate iudicat Dionyſius Halic. in Iſaeo p. 111. Plura Taylorus Lect. Lyſiac. c. III. Apud Suidam reperio. Philiſtum Naucratitam, vel Syracuſium, ſcripſiſſe πρὸς τὸν Τρικάρανον λόγον περὶ Ναυκράτεως. quem locum caue de Naucrate, oratore, accipias. Nam ſcribendum, περὶ Ναυκράτιος, *de Naucrate, vrbe Aegypti.*

Isocrates, Apolloniates, Amyclae filus, Iſocratis Athenienſis diſcipulus et ſucceſſor, et quinque orationum auctor. Suid. in v. Huic Harpocration. v. Ἐπακτὸς ὅρκος tribuit Παραίνεσιν πρὸς Δημόνικον, quae vulgo Iſocratis Athenienſis putatur In quo Harpocration conſentit cum Suida. Nam Apolloniatae προτρεπτικὸς λόγος, que ille vocat, non alius eſt, niſi Παραίνεσις. Suidae teſtimonium effugit M. A. Muretum et H. Stephanum, qui de huius libelli au-

ctore

ctore multis diſputarunt, non item elegantiſſimum virum, Iacobum Facciolatum in praefat. Paraeneſis a ſe editae. Eundem Apolloniatem Iſocratem, Suidas v. Θεοδέκτης et v. Ἰσοκράτης narrat, cum Theopompo, Theodecte, et Naucrate interſuiſſe certamini de laudibus Mauſoli dicendis. At Pſeudo-Plutarchus p. 838. B. maiorem Iſocratem Mauſoli laudes cum illis decertaſſe ſcribit. Gellius etiam X. 18. eſſe dicit, *qui Iſocratem ipſum cum iis*, quos diximus, *certauiſſe memoriae mandauerint*. Sed omnem controuerſiam dirimit Theopompus, qui apud Porphyrium, cuius locum retulit Euſeb. P. E. X. 3. p. 464. gloriatur, magiſtrum Iſocratem a ſe victum eſſe. Quis, qui Hiſtoricorum fidem recte aeſtimare didicit, non potius credat Theopompo, huius ipſius certaminis actori, quam centum Suidis, incertam famam ſecutis? Tamen Taylorus Lect. Lyſiac. c. III. in alia omnia diſcedit, et Pſeudo-Plutarcho, rem recte narranti, inſultat. Tantam caliginem cupiditas doctis etiam hominibus offundere ſolet. In Apolloniatem Iſocratem acerbe et contumelioſe inuehitur Auctor Socratic. Epiſt. XXVIII. p. 65. τὸν δὲ Ποντικὸν μαθητὴν ἀπέδειξε τῆς αὐτῦ σοφίας διάδοχον. ὃ σὺ, πολλὺς τεθεαμένος σοφιςὰς, βδελυρώτερον ὖχ ἑώρακας. et mox p. 67. μὴ θαυμάζειν δὲ, εἰ καί πως ἀναγνὺς ὁ Ποντικὸς μωλύτερον καὶ φαυλότερον ποιεῖ φαίνεσθαι τὸν λόγον. Sic ille locus ſcribendus, in quo, quid μωλύτερον eſſet, non intellexit Allatius. Lex. Rhetor. MS. Μωλύτερον. τὸ ἀμβλύτερον, καὶ ἀνοηθέςερον, καὶ ἄνθος ὖκ ἔχον. vbi pro ἀνοηθέςερον lege ἀνανθέςερον, et ad eandem normam corrige Photium Lex. MS. et Etymologum M. Illam vero inter Socraticas epiſtolam Cl. Valckenarius ſuſpicatur a Speuſippo ſcriptam, lectamque ab Iſocrate, qui illum ipſum locum attigit Orat. ad Philipp. p. 87. D.

Anaximenes, Ariſtoclis F, Lampſacenus, diſcipulus Zoili et Diogenis Cynici, notior vt hiſtoricus, et dicendi magiſter, quam vt orator. Vide Meurſium ad Chalcid. p. 419. et Voſſium de Hiſt. Gr. I. 10. Attigit tamen genus deliberatiuum et iudiciale. Dionyſ. Halic. in Iſaeo p. 111. eiusque ingenio formata eſt oratio, quam Euthias *aduerſus Phrynem* habuit, vt ex Diodoro Periegete narrat Athenaeus XIII. p. 591. E. ex Hermippo Harpocrat. v. Εὐθίας, vbi vide Mauſſacum. Diodorus id ſine dubio tradiderat in libris περὶ μνημάτων, quos laudat Plutarchus Theſeo p. 17. D. Themiſtocl. p. 128. D. Cimon. p. 488. C. Obiter monemus, Διόδωρος legendum eſſe in Pſeudo-Plutarchi Hyperide p. 849. C. vbi nunc editur: Ἡλιόδωρος ἐν τῷ τρίτῳ περὶ μνημάτων. Vide Meurſium ad Chalcid. p. 414.

Crates, Trallianus, Iſocratis diſcipulus. Diogen. Laert. IV. 23. Huic tribuerim λόγους δημηγορικοὺς καὶ πρεσβευτικοὺς, quos Apollodorus apud Diogen. ibid. refert ad Cratetem, Athenienſem, philoſophum Academicum. Fruſtra Menagius Cratetis mentionem ſibi reperiſſe viſus eſt in Lucian. Rhet. praec. pag. 9. Nam ibi non Crates memoratur, ſed Critias, ſtatuarius, vt bene vidit Solanus.

Theopompus, Damaſiſtrati F. Chius, Iſocratis diſcipulus. De hoc Cicero de Orat. II. 13. *Poſtea vero, quaſi ex clariſſima rhetoris officina, duo praeſtantes ingenio, Theopompus et Ephorus, ab Iſocrate magiſtro impulſi, ſe ad hiſtoriam contulerunt, cauſas omnino nunquam attigerunt.* vbi vereor, ne ſciolus aliquis inculcarit verba, *quaſi ex clariſſima rhetoris officina*, ex Brut. 8. et Orat. 13. *Cauſas* Cicero intelligit *forenſes*, vt contextus docet. Nam Dionyſius Hal. Ep. ad Pompej. p. 131. auctor eſt, Theopompum multas demonſtratiui et ſuaſorii generis orationes ſcripſiſſe. Immo Quincti-

Quinctilianus X. 1. p. 500. tradit, eum, *antequam ad hiſtoriam ſollicitatus eſſet, diu oratorem fuiſſe*, atque eo *in hiſtoria ſimiliorem eſſe oratori.* Ad ſuaſorii generis orationes pertinent *αἱ πρὸς Ἀλέξανδρον συμβουλαὶ*, laudatae Ciceroni ad Attic XII. 40. et Athenaeo VI. p. 230. F. Ἐπιϛολὴν πρὸς Ἀλέξανδρον eas vocat Athenaeus XIII. p. 595. A. quod aliquam epiſtolae formam haberent. Illa ipſa epiſtola referenda videtur inter *ἐπιϛολὰς τὰς ἀρχαϊκὰς γραφομένας*, quas commemorat Dionyſius l. c. vbi Fr. Sylburgius minus bene legit: *ἐπιϛολὰς τὰς ἀρχαϊκὰς* vel Ἀχαϊκὰς *ἐπιγραφομένας*. veriſſime Valckenarius: *ἐπ. τὰς ἀρχαϊκῶς γραφομένας.* At caue *τὸν περὶ εὐσεβείας*, quem laudat Scholiaſt. Ariſtophan. ad Av. 1354. vel orationem Theopompi putes, vel librum, vt Meurſius ad Apollon. Dyſc. Hiſtor. Mirab. p. 99. et Voſſius de Hiſt. Gr. I. 7. Scholiaſtae locus hic eſt: Κύρβεις — *ἀπὸ τῶν* Κορυβάντων. *ἐκείνων γὰρ εὕρημα, ὥς φησι Θεόπομπος ἐν τῷ περὶ εὐσεβείας.* Quem locum ad verbum deſcripſit Tzetzes Chil. XII. 406. Verum nemo dubitet, quin Scholiaſtes ſcripſerit: *ὥς φησιν Θεόφραϛος ἐν τῷ περὶ εὐσεβείας.* Inter Theophraſteos hic liber recenſetur a Diogene Laert. V. 50. Emendationem vero plane confirmant Porphyrius et Photius, illa ipſa verba, quibus Κύρβεις a Corybantibus nomen inueniſſe dicuntur, ex Theophraſto afferentes. Alter de Abſt. Anim. II. 21. *Μαρτυρεῖται δὲ ταῦτα ȣ̓ μόνον ὑπὸ τῶν κύρβεων, αἱ τῶν* Κρήτηθεν *εἰσὶ* Κορυβαντικῶν *ἱερῶν οἷον ἀντίγραφα τινὰ πρὸς ἀλήθειαν.* Sic ille locus ſcribendus. Alter Lex. MS. Κύρβεις. — *Θεόφραϛος δὲ, ἀπὸ τῶν* Κρητικῶν Κορυβάντων· *τῶν γὰρ* Κορυβαντικῶν *ἱερῶν οἷον ἀντίγραφα αὐτὰς εἶναι.* Ex eodem Theophraſti libro ductum eſt, quod Porphyrius habet II. 16. vbi parem librariorum errorem deprehendimus. Nam pro *Θεόπομπος ἱϛόρηκεν*

 legen-

legendum Θεόφραςος ἱςόρηκεν. De Theopompo hoc etiam narrat Suidas: γεγονὼς — ὅτε καὶ Ἔφορος, Ἰσοκράτȣς ἀκȣςής· ἅμα Ἐφόρῳ ἔγραψεν ἐπιτομὴν τῶν Ἡροδότȣ ἱςοριῶν ἐν βιβλίοις β΄. Non iniuria Voſſio l. c. mirum videbatur, duos ſummos viros tantillae rei ſimul operam dediſſe. Sed praua interpunctio, quae etiam in Kuſteriana editione ſeruata eſt, virum egregium fefellit. Recte Meurſius l. c. interpungendum vidit: γεγονὼς — ὅτε καὶ Ἔφορος, Ἰσοκράτȣς ἀκȣςὴς ἅμα Ἐφόρῳ. ἔγραψεν etc. Theopompi *Epitomen Herodoti*, praeter Photium Lex. MS. et Suidam v. Σπουδάζω, laudat Grammaticus Sangermanenſis MS. Ἀναβῆναι τὴν ἵππον, ἀντὶ τȣ̃ ἐπιβῆναι. Θεόπομπος ἐν ἐπιτόμῳ τῶν Ἡροδότȣ. vbi Herodoti verba a Theopompo ſeruata oſtendit Pierſonus ad Moerid. Attic. p. 4. Idem Grammaticus: Κακόβιος. Θεόπομπος ἐν τῇ ἐπιτομῇ Ἡροδότȣ. et: Φυγαδεῦσαι. τὸ φυγάδα ἐλάσαι· Θεόπομπος ἐπιτόμῳ τῶν Ἡροδότου. Quae loca huc retulimus, vt doceremus, Voſſium, qui hanc Epitomen iuniori cuidam Theopompo tribuit, coniectura aberrare. Nam Grammaticus ille non niſi vetuſtiſſimos, et claſſicos, quos vocamus, ſcriptores laudat, vt eorum auctoritate vindicet voces et loquendi formulas, quas Atticiſtae temere damnaſſent.

Glavcippvs, Hyperidis filius, patris exemplo eloquentiae ſtudium ſecutus eſt, et orationes ſcripſit. Pſeudo-Plutarch. p. 848. D. et Photius p. 1480. Eius orationem *contra Phocionem* laudat Plutarchus Phoc. p. 743. C.

Agnon, vel agnonides. Hic cum Theophraſtum impietatis reum agere eſſet auſus, parum abfuit, quin ipſe hoc crimine conflagraret. Diogen. Laërt. V. 37. Athenis pulſus a Macedonibus, poſt ab Antipatro, Phocionis precibus, reditum impetrauit.

uit. Plutarch. Phoc. p. 754. F. Mox aduerſae Phocioni factionis dux et caput, a quo beneficium acceperat, vt Piraeei proditorem, condemnauit. Nepos Phoc. 3. et Plutarch. l. c. p. 756. F. 757. A. 758. A. Sed cum Athenienſes ſera Phocionis damnati poenitentia ſubiiſſet, eius ſupplicio Phocionis manibus parentarunt. Plutarch. l. c. p. 759. B. Scripſit Agnonides *Rhetorices accuſationem*. Quinctilian. II. 17. p. 105. *Agnon quidem detraxit ſibi inſcriptione ipſa fidem, qua Rhetorices accuſationem profeſſus eſt.* vbi fruſtra laborat P. Burmannus, non animaduertens, *Agnonem* dici, qui alibi *Agnonides* dicatur. In Nepote l. c. multi Codices *Agnone* habent pro *Agnonide;* quod non de nihilo eſſe, bene iudicat Vir ſummus, T. Hemſterhuſius ad Lucian. Timon. p. 157. qui plura exempla, in quibus nominum formae primitiuae et patronymicae commutentur, dedit ad Ariſtophan. Plut. p. 325. Statim de Oratore dicemus, qui modo *Democles*, modo *Democlides* vocatur.

CALLICRATES. Dionyſius Halic. in Dinarcho p. 118. fatetur, ſe nihil huius oratoris vidiſſe, ſed in Tabulis Pergamenis ei tribui Dinarchi orationem *contra Demoſthenem*. Quod non intelligendum de oratione, quae nunc supereſt, ſed de alia, quae periit. Nos quoque nullam huius Oratoris mentionem inuenimus.

Hactenus eloquentiam vidimus ſummo faſtigio ſtantem. Nunc, quomodo ſenſim inclinarit, ſequitur, vt dicamus. Cicero de Orat. II. 23. *Poſteaquam, extinctis his, omnis eorum memoria ſenſim obſcurata eſt et euanuit, alia quaedam dicendi molliora ac remiſſiora genera viguerunt: inde Demochares, quem aiunt ſororis filium fuiſſe Demoſthenis; tum Phalereus ille Demetrius, omnium iſtorum, mea ſententia, politiſſimus, aliique eorum ſimiles extiterunt.* De DEMOCHARE diſputaui-

 mus

mus ad Rutil. I. 2. p. 7. quibus adde Corſinum Faſt. Att. T. II. p. 96. De DEMETRIO PHALEREO luculentus etiam locus eſt Ciceronis Brut. 9. *Phalereus ſucceſſit eis ſenibus adoleſcens, eruditiſſimus ille quidem horum omnium, ſed non tam armis inſtitutus, quam palaeſtra. Itaque delectabat magis Athenienſes, quam inflammabat. Proceſſerat enim in ſolem, et puluerem, non vt e militari tabernaculo, ſed vt e Theophraſti, doctiſſimi hominis, vmbraculis. Hic primus inflexit orationem, et eam mollem, teneramque reddidit, et ſuauis, ſicut fuit, videri maluit, quam grauis: ſed ſuauitate ea, qua perfunderet animos,* (ὅπου χρὴ καταντλῆσαι, Longin.) *non qua perfringeret: et tantum vt memoriam concinnitatis ſuae, non, quemadmodum de Pericle ſcripſit Eupolis, cum delectatione aculeos etiam relinqueret in animis eorum, a quibus eſſet auditus.* Hunc primum inclinaſſe eloquentiam, etiam Quinctilianus dicit, X. 1. p. 501. Eius hiſtoriam enarrarunt Diogenes Laert. V. 75. ſeqq. et Iac. Perizonius ad Aelian. V. H. III. 17.

Reliqui huius aetatis Oratores hi ſunt:

DEMOCLES, Theophraſti diſcipulus. Is Lycurgi liberos a Moeroclis et Meneſaechmi calumniis defendit. Pſeudo-Plutarch. in Lycurgo p. 842. D. Acerbo maledicto inſectatus eſt Democharem. Timaeus apud Suid. v. Ὢ τὸ ἱερὸν πῦρ. Vide, quae diximus ad Rutil. I. 2. p. 8. Eum orationis cuiusdam, quae Dinarcho tribuebatur, auctorem putat Dionyſius Halic. in Dinarcho p. 117. *Democlides* patronymica forma vocatur ab eodem Dionyſio, et Timaeo l. c. Nec dubitem, quin Archon Eponymus fuerit Olymp. CVI. 1. Corſinus vero Faſt. Att. T. IV. p. 59. Democlidem Sphettium dicens, manifeſto errore illum confundit cum Dromoclide, Sphettio, eiusdem temporis oratore, cuius mentio fit a Plutarcho Demetr. p. 894. D. 905. B. Polit. praec. p. 798. E.

CHARI-

Charisivs. De eo diximus ad Rutil. I. 10. p. 37. Erunt fortaſſe, qui eius nomen reſtituendum putent in Grammatico veteri Bibl. Coisl. p. 489. Ὀργεῶνες εἰσὶν οἱ κοινωνοῦντες ἀλλήλοις θεῶν ἢ ἡρώων ἐν ἱεροῖς, καὶ κοινῇ θυηπολοῦντες, ὡς Χάρις λέγει ἐν τῷ κατὰ Διονυσίου. καὶ πάλιν ὀργεῶνες τινὲς, ἐν ἀπολογίᾳ ὕβρεως σαφὲς ποιεῖ. Sed Grammatici veteres non niſi decem Oratorum Atticorum auctoritate vti ſolent, certe nusquam Chariſii. Cl. Albertus ad Heſychium v. Ὀργεῶνες emendat Χάρης, intelligens Charetem, quem Suidas v. Ἀντίπατρος, vt ſibi cum aliis Oratoribus dederetur, ab Antipatro poſtulatum ſcribit. Sed Chares imperator fuit, non Orator: de eoque Suidam accipiendum eſſe, planum eſt ex Arriano de Exp. Alex. M. I. p. 22. Huc accedit, quod Iuſtinus XI. 4. narrat, non oratores tantum poſtulatos eſſe, ſed etiam duces. Equidem non temere ſuſpicor, nomen Χάρις ex Δείναρχος truncatum eſſe, cuius orationes κατὰ Διονυσίου, et ἀπολογία ὕβρεως laudantur a Dionyſio Halic. in Dinarcho p. 116. 118.

Hegesias, Magnes, Aſiaticorum Oratorum antiquiſſimus, de quo diſputauimus ad Rutil. I. 7. p. 25.

Cleochares, Myrleanus, ex eodem numero Oratorum Aſiaticorum, vt indicat patria. De eo diximus ad Rutil. I. 2. p. 5.

Isidorvs, Pergamenus, poſtremus aetate Oratorum Aſianorum, quos Rutilius laudat. Vide ad Rutil. II. 16. p. 128.

Daphnis, Myron, et Sosicrates, quos Rutilius laudat, et ipſi Aſiatici Oratores fuiſſe videntur. Sed cum nullam eorum mentionem apud alios inuenerimus, nihil certi pronunciare licet.

Recenſuimus Oratores vere hoc nomine dignos, nec vltra progredi conſtituimus. Nam quicunque poſt hos a Cicerone et aliis commemorentur Oratores Rho-

dii et Aſiatici, non tam Oratores, quam Declamatores fuerunt. Itaque licebit illos ex hac Hiſtoria tollere, praeſertim cum nec Gorgias noſter vllam eorum rationem habuerit.

Sed tempus eſt, vt declaremus id, cuius cauſſa omnis haec diſputatio inſtituta eſt. Quaerebatur autem, quid ſit, quare Gorgias, decem Oratoribus Atticis, qui bene dicendi lex et norma habebantur, non contentus, aliorum etiam auctoritatem adhibendam exiſtimarit? Antiquiſſimorum magiſtrorum in Rhetorica et Poëtica illuſtranda haec ratio fuit, vt per omnes Oratores et Poëtas vagati, quid in quoque rectum et pulcrum reperiſſent, laudarent, et ad imitandum proponerent, quid in quoque vitioſum, reprehenderent, et ad imitationem trahendum negarent. Quae res non poteſt melius, quam Ariſtotelis exemplo, declarari. Is in dicendi praeceptis tradendis ſe non vni Demoſtheni, aut reliquis nouem Oratoribus, quaſi in ſeruitutem addixit, ſed ex Androcle, Ariſtophonte, Iphicrate, Cephiſodoto, aliisque multis excellentiſſimum quodque libauit. Poëticet praeceptis illuſtrandis exempla quamuis multa ſuppeditare poterant Homerus, Pindarus, Ariſtophanes, Sophocles, in ſuo quisque genere principes. At ille Empedoclem, Melanippidem, Anaxandridem, Dicaeogenem, aliosque plures aſſumendos putauit. Quod quin recte fecerit, non poteſt dubitari. Nam, vt Cicero dicit de Inuent. II. 2. *in ſtudiis a multis eligere homines commodiſſimum quodque, quam ſeſe vni alicui certo volunt addicere.* Sed haec ratio mutata eſt tempore Ptolemaeorum. Exorti enim ſunt duo ſummo ingenio et ſingulari doctrina Critici, Ariſtarchus et Ariſtophanes Byzantius, qui, cum animaduertiſſent, ingentem ſcriptorum turbam plus obeſſe bonis literis, quam prodeſſe, ſuum iudicium ſecuti, certum omnis generis ſcriptorum delectum haberent.

Itaque

Itaque ex magna Oratorum copia tanquam in canonem decem duntaxat retulerunt, Antiphoutem, Andocidem, Lyſiam, Iſocratem, Iſaeum, Aeſchinem, Lycurgum, Demoſthenem, Hyperidem, Dinarchum. Ex Heroicis poëtis recepti ſunt Homerus, Heſiodus, Piſander, Panyaſis, Antimachus: e Iambographis, Archilochus, Simonides, Hipponax; ex Elegiacis, Callinus, Mimnermus, Philetas, Callimachus: e Lyricis, Alcman, Alcaeus, Sappho, Steſichorus, Pindarus, Bacchylides, Ibycus, Anacreon, Simonides: e Tragicis, Aeſchylus, Sophocles, Euripides, Ion, Achaeus: ex antiquae Comoediae ſcriptoribus, Epicharmus, Cratinus, Eupolis, Ariſtophanes, Pherecrates, Plato; ex mediae, Antiphanes et Alexis; ex nouae, Menander, Philippides, Diphilus, Philemon, Apollodorus. In Hiſtoricorum cenſura probati ſunt Herodotus, Thucydides, Xenophon, Theopompus, Ephorus, Anaximenes, Calliſthenes. Tragicorum duplex ordo fuit. Principes illi, quos modo enumerauimus, τῆς πρώτης τάξεως fuerunt: Philiſcus, Corcyraeus, cum ſex aliis, quos recenſet Scholiaſt. Hephaeſtion. p. 32. 93. τῆς δευτέρας τάξεως. Vid. Suid. v. Φιλίσκος Κερκ. Hunc criticorum canonem, praeter Proclum Chreſtomath. p. 340. ſqq. et Grammaticum Bibl. Coisl. p. 597. ſecutus eſt Quinctilianus libro decimo, vbi claſſicorum, quos dicimus, ſcriptorum cenſum agit. Primum vero delectum ab Ariſtarcho et Ariſtophane inſtitutum eſſe, eiusdem Quinctiliani teſtimonio confirmatur, X. 1. p. 496. *Apollonius in ordinem a Grammaticis datum non venit, quia Ariſtarchus atque Ariſtophanes, poëtarum iudices, neminem ſui temporis in numerum redegerunt.* Quo loco quaeri poteſt, quomodo Callimachus, Apollonii aequalis, in Elegiacorum ordinem venerit? Sed illum fortaſſe poſteriores Critici in numerum redegerunt, ſicut Tzetzes in vita Lycophron. Apollonium in Pleia-

dem Poëtarum varii generis relatum tradit, mox p. 497. *ex tribus receptis Ariſtarchi iudicio ſcriptoribus iamborum ad ἕξιν maxime pertinebit vnus Archilochus.* Scriptores, quos Critici in talem canonem retuliſſent, proprie dicebantur *in ordinem venire*, *in ordinem redigi*, *in numerum redigi*, *recipi:* contra, quos repudiaſſent, *numero eximi.* Quinctilian. I. 4. p. 18. *quo quidem iudicio ita ſeuere vſi ſunt veteres Grammatici, vt — auctores alios in ordinem redegerint, alios omnino exemerint numero.* Quem locum Wowerius Polymath. c. XVI. et alii, quos nominare non eſt neceſſe, ſic acceperunt, quaſi *in ordinem redigere* eſſet inter viles abiicere, *numero eximere*, ex inferiore loco in ſuperiorem reſtituere. Quo quid poteſt dici peruerſius? Apud Graecos ſignatum hac in re verbum eſt ἐγκρίνεσθαι Suidas v. Δείναρχος. ῥήτωρ τῶν μετὰ Δημοσθένους ἐγκριθέντων εἷς. Photius Cod. LXI. p. 64. Αἰσχίνην Φρύνιχος εἰς τοὺς ἀρίστους ἐγκρίνει. Cod. CCLXII. p. 1460. ὧν λόγων τοῖς γνησίοις τρεῖς καὶ τριάκοντα ἐγκρίνουσιν. Lex. Sangerman. MS. v. Αἱμορυγχία. Φρύνιχος μέντοι οὐκ ἐγκρίνει τὴν φωνήν. Sic Cl. Toupius Emendat. T. III. p. 98. in Suida v. Πυθέας corrigebat: οὐκ ἐνεκρίθη μετὰ τῶν λοιπῶν ῥητόρων. Sed nihil mutandum. Nam ſimplex ἐκρίθη eandem vim habet. Ipſe Suidas v. Λυκοῦργος. τῶν μετὰ Δημοσθένους κριθέντων ῥητόρων. et v. Νικόστρατος. ἐτάχθη δὲ ἐν τοῖς κριθεῖσιν ἐπὶ δευτέροις δέκα ῥήτορσι. et v. Ὑπερίδης. ῥήτωρ, τῶν πρώτων κεκριμένων δέκα εἷς. et v. Ἀλέξανδρος Αἰτ. ὡς καὶ τῶν ἑπτὰ Τραγικῶν ἕνα κριθῆναι. Contrarium eſt ἐκκρίνεσθαι. Diodor. Sicul. T. II. p. 552. ὃν (Μύσωνα) ἀντεισῆξαν εἰς τοὺς ἑπτὰ σοφοὺς, ἐκκρίναντες τὸν Περίανδρον. Vide Scaligerum ad Euſeb. Graec. p. 419. et Kuhnium ad Diog. Laërt. VIII. 47. Haec autem Criticorum cenſura ſcriptoribus, quos diximus, tantum auctoritatis conciliauit, prope vt ſoli vigerent, et hominum ſtudia tenerent.

Certe Grammatici, qui ſibi religioni ducerent, de Ariſtarchi iudicio dubitare, non niſi ab eo probatos, interpretandos duxerunt, et Rhetores tantum ex receptis decem Oratoribus, velut vnis veris et legitimis, artem ſuam illuſtrarunt. Plus boni, an incommodi ex his Criticorum decretis profectum ſit, in vtramque partem diſputari poteſt. Vtile erat, multos libros vulgares hominum manibus excuti, et perfectiſſima quaeque exempla ad imitandum proponi. Verum, quid perfectiſſimum ſit, iudicare, quam anceps eſt et difficile! Nonne ſuſpicari licet, alios ex hoc ſcriptorum choro faſtidioſius excluſos eſſe, alios nimis indulgenter receptos? Cur, vt hoc vtar, Dinarcho, quem ipſi veteres *hordeaceum Demoſthenem* vocant, inter decem Oratores Atticos locus datus eſt, praeteritis Calliſtrato et Leodamante, quorum eloquentiam iidem laudibus in coelum ferunt? Quanquam video, Grammaticum Bibl. Coisl. l. c. nouem tantum Oratores Atticos, omiſſo Dinarcho, recenſere. Sed ſit vnus et alter, quem admitti oportebat, repudiatus: teneat primas, cui ſecundae tribuendae erant. Leue hoc malum prae altero, quod inde conſecutum eſt, videri debet. Etenim ſcriptores illi, quos Critici numero exemiſſent, primum legi, et in manibus verſari, mox deſcribi deſierunt, et tandem, vt fieri neceſſe erat, plane interciderunt. Quae diximus, exemplo, quo nullum reperiri poteſt clarius, illuſtremus. Narrat Photius Cod. CCLXII. p. 1461. Paulum Myſum multas pulcerrimasque Lyſiae orationes, velut ſpurias, damnaſſe. Ad cuius Critici auctoritatem cum ſe multi, qui ipſi, quid verum eſſet, iudicare non poſſent, temere contuliſſent, orationes illas obelo notatas deſiiſſe deſcribi, atque ita, magno eloquentiae detrimento, periiſſe. Veruntamen non defuerunt, qui ſuis ſenſibus potius, quam decretis Criticorum, credere mallent, atque adeo ſaepe inter

ter claſſicos ſcriptores referrent, quos ab illis praeteritos, vel reiectos ſcirent. Tales patroni vni ex Oratoribus, Ariſtogitoni obtigiſſe videntur. Nam Quinctilianus XII. 10. p. 624. vbi principes illos Oratores nominat, huius etiam mentionem interponit, et Hermogenes de Form. orat. I. p. 296. aſperitatis exempla ab illo petenda dicit. Itaque eius orationes diutius, quam aliorum, ſuperfuerunt, quippe laudatae ab Harpocratione v. Αὐτοκλείδης, et v. Θέρσανδρος. Supra e Quinctiliano monuimus, Ariſtarchi iudicio tres receptos eſſe iamborum ſcriptores, in his Archilochum. Qui ſint alii duo, dubitat Geſnerus V. C. ad Quinctil. an hodie ſciri poſſit. Nobis ſatis certum videtur, Simonidem et Hipponactem fuiſſe, quos cum Archilocho coniungunt Lucianus Pſeudolog. p. 163. Proclus Chreſtomath. p. 342. et Grammaticus Bibl. Coisl. p. 597. Sed ecce! Plinius, neglecto Ariſtarchi iudicio, iambographorum principem ponit Herodem *, IV. Ep. 3. *Ita*

* Interpretes multa ad hunc Plinii locum moliuntur, ſatisque oſtendunt, ſe de Herode Iambographo ne fando quidem quicquam audiuiſſe. Ex eius Choliambis fragmenta ſuperſunt apud Zenobium VI. 10. Stobaeum S. LXXI. p. 439. LXXVI. p. 453. XCVI. p. 530. CXVIII. p. 591. et Maximum T. II. p. 636. Nomen eius abiit in notius *Herodoti* apud Etymolog. M. p. 411. 41. Ζήτρειον διὰ τοῦ ι συνεσταλμένον· καὶ παρὰ Ἡροδότῳ· Ἄγ' αὐτὸν εἰς τὸ ζήτρειον. ἔστι δὲ χωλιαμβικὸν τὸ μέτρον. In mendoſo Ἡροδότῳ haerebat Cl. Weſſelingius Diſſ. Herodot. p. 29. Idem Etymologi locus induxiſſe videtur Scaligerum ad Varron. de L. L. VI. p. 149. vt Iamborum ſcriptorem *Herodotum* vocaret. Athenaeus III. p. 86. B. laudat Ἡρώνδαν ἐν Συνεργαζομέναις vbi Iſ. Caſaubonus negat ſe alibi Herondam Comicum inuenire. Verum non Comicus laudatur, ſed, vt ex ſubiecto Choliambo apparet, Iamborum ſcriptor, Herodes, qui patronymica et Doribus propria forma Ἡρώνδας dicitur; quod bene vidit Salmaſius Exerc. Plinian. p. 111. Illam nominum formam illuſtrarunt Hemſterhuſius *ad*

*Ita certe ſum affectus ipſe, cum Graeca epigrammata tua, cum iambos proxime legerem. Quantum ibi humanitatis, venuſtatis! quam dulcia illa! quam antiqua! quam arguta! quam recta! Callimachum me, vel Herodem, vel ſi quid his melius; tenere credebam.* Tzetzes etiam Prolegom. in Lycophronem alios potius, quam Ariſtarchum, ſecutus, in iambis palmam defert Ananiae, Archilocho, Hipponacti. Eodem igitur modo Gorgias noluit alieni iudicii neceſſitate adſtringi, ſed liberum ſibi putauit, eos laudare Oratores, quos ſuomet ipſe ſenſu probaſſet. Ac neſcio, an praeſentiens, quid euenturum eſſet, Oratorum vulgo neglectorum ratione habenda cauere voluerit, ne in obliuionem hominum venirent, et tandem penitus interirent.

Cl. Ruhnkenius paſſim locorum huius libelli lectores ad annotationes ſuas ad Rutilium Lupum ablegat. Quas annotationes cum minus credibile ſit omnibus, hos oratores noſtros tractaturis ad manus eſſe, viſum fuit ideo, locos illos illinc excerptos huc transferre, quo, quod ab eo ad hiſtoriam oratorum graecorum collatum eſſet, eius ne quid hic deſideraretur. Ante vero quam illos locos, de Pythea, Stratocle, Democharete, Chariſio, Iſidoro Pergameno, Hegeſia Magnete, Cleocharete, Hyperide et Dinarcho agentes, referamus, iuuat prius de duobus locis, altero Tullii, altero Demadis, paucis diſputare. Tullii dictionem, *veritatis imitandae* mutatum it V. C. p. 142. cum *veritatis tutandae*, in quo non poſſum facere, quo minus vulgatam defendam, cuius haec

ad Callimach. Fragm. p. 590. et Valckenarius ad Schol. in Euripid. Phoeniſſ. p. 764. Denique Herodem Iambographum cum Herode Attico grauiſſimo errore confundunt Interpretes Plinii, et Fabricius Bibl. Gr. Vol. VIII. p. 710.

haec eſt ſententia. diſcipulos Iſocratis, vmbras vel ideas praeceptorum a magiſtro in ſcholis propoſitas [noſtro loquendi more ſyſtematicas et metaphyſicas illas abſtractas de arte rhetorica praeceptiones] ad veritatem, h. e. ad praxin, tranſtuliſſe, et in actu rerum, (haec enim eſt veritas) ſiue in forenſibus cauſis agendis. ſiue in ſcribendis hiſtoriis, imitatos eſſe, h. e. expreſſiſſe, exercuiſſe et ad vſum vocaſſe. In Demadis loco p. 158. emendando manus V. C. feſtinans ab eius ſententia aberrauit. Non enim προβεβληκότος ipſum dare voluiſſe, ſed προβεβλημένε, extra dubium eſt. Verumtamen certior et conuenientior haec videtur emendandi ratio eſſe, ſi legatur προβεβλήσεται. Referemus totum locum. Τί γὰρ σχῆμα ἕξει; *Ecquam formam, quem habitum referet eius ſtatua?* τὴν ἀσπίδα προβεβλήσεται; *num ſcutum proiectum ante ſe tenebit?* ἀλλὰ ταύτην γ' ἀπέβαλεν ἐν τῇ μάχῃ τῇ περὶ τὴν Χαιρώνειαν. *atqui ſcutum certe abiecit in pugna ad Chaeroneam.* ἀλλ' ἀκροςόλιον νεὼς ἕξει; *at roſtra certe nauis tenebit?* ποίας; *at cuius?* ἢ τῆς τοῦ πατρὸς; *num eius, quae, patre ipſius eam cum imperio trierarchi regente, capta fuit ab hoſtibus?* ἀλλὰ βιβλίον; *at codicem certe tamen tenebit?* Recte ais. Codicem tenebit vtique. Sed quem? ἐν ᾧ φάσεις καὶ εἰσαγγελίαι ἔσονται γεγραμμέναι. *eum nempe, in quo perſcriptae erunt eius delationes et indicinae*, quadruplatore, quam viro honeſto, digniores. ἀλλὰ νὴ Δία ςήσεται προσευχόμενος τοῖς θεοῖς; *At profecto tamen, ita me Iupiter amet, referet eius ſtatua habitum ſublatis ad coelum manibus deos orantis?* Illene deos oret pro ſalute patriae? κακόνες ὢν τῇ πόλει, *qui tanto odio, tanta malignitate erga remp. ardeat?* καὶ τὰ ἐναντία πᾶσιν ἡμῖν εὐχόμενος, *et quae noſtrum cuique inimica atque peſtifera ſunt, ea deos flagitet.* Non ita ſtabit, ἀλλὰ τοῖς ἐχθροῖς ὑπηρετῶν. *Sed famulans hoſtibus.* Mirificam vim et acrimoniam

et igne-

et igneam contentionem huic loco ineſſe, nemo facile eſt, qui non ſentiat. Iam de diuerticulo in viam.

Sic itaque Ruhnkenius l. de Pythea (v. p. 158. Hiſtoriae criticae) tradidit ad Rutilii ſui p. 40. Hoc de oratore Suidas ita. *Πυθέας, ἀθηναῖος ῥήτωρ υἱὸς δὲ ἦν μυλώθρου καὶ θρασὺς σφόδρα φυγών τε ἀθήνηθεν ἐκ τοῦ δεσμωτηρίου διὰ ὄφλημα, εἰς Μακεδονίαν ἦλθεν. εἶτα ἐπανῆκε πάλιν.* Quod de eius aere alieno dicit, Demoſthenes, vel quisquis auctor eſt epiſtolae de Lycurgi liberis, p. 199. D. confirmat, narrans, illum malis artibus tantas ſibi diuitias quaeſiuiſſe, vt facilius quinque talenta, quam ante totidem drachmas ſoluere poſſet. Eodem loco Suidas *οὐκ ἐνεκρίθη μετὰ τῶν λοιπῶν ῥητόρων, ὡς θρασὺς καὶ διεσπασμένος.* vbi corrigendum, *ὡς τραχὺς καὶ διεσπασμένος.* Nam orationis genus reprehenditur aſperum, durum, diſfluens, ſolutum. Nec mirum, Pytheam atticorum oratorum numero exclusum eſſe, quippe qui, vt auctor eſt Syrianus ad Hermogenem p. 16, nullis literarum praeſidiis inſtructus, ad eloquentiam exercendam acceſſerit. Conciones paene puer habuit, et tantula aetate auſus eſt diuinos honores, quos populus Alexandro decreuiſſet, reprehendere. v. Plutarch. politic. praecept. p. 804. B. an ſeni gerenda ſit reſpublica p. 784. C. Poſtea ſummos in republica geſſit honores, et patria ſacra Delphis pro Athenienſibus fecit, teſte Demoſthene l. c. A Dinarcho accuſatus eſt *ξενίας*, vel peregrinitatis, forte propter diuturnam in Macedonia moram, quae Dinarchi oratio laudatur a Dionyſio Halicarn. Harpocr. et Stephano Byzant. v. *Αἰγίναι*, vbi v. Luc. Holſten. Hanc accuſationem l. c. Demoſthenes reſpicit. a Demoſthene Pytheas tota vita diſſenſit, et, cum in republica gerenda varius fuiſſet, tandem partes Macedonum ſecutus eſt; quod non ſolum ex Demoſth. l. c. ſed etiam ex Plutarcho

Dem.

Dem, p. 858. C. D. et Luciano Dem. Encom. p. 524. 526. intelligitur Demoſthenem etiam pecuniae Harpalicae crimine accuſauit· v. Pſeudo-Plutarchum de vitis X. Orat. p. 846. C. et Photium codice 265. p. 1475. Ex hac oratione fragmentum, quod hic [a Rutilio] ponitur, ductum videtur. Plura ab eo acute et procaciter dicta referuntur, maxime in oratorum principem. Hunc apud Dionyſ. Halic in Iſaeo p. 105. Iſaei artibus paſtum eſſe dicit. Huic apud Plutarch in Dem. p. 855. A. et Tzetzen ſcholiis mſtis in Hermogenem, quae ſunt in bibliotheca Leidenſi, exprobrat fugam e praelio ad Chaeroneam. Hunc propter aquae potitionem et nocturnas vigilias ridet apud Athenaeum p. 44. F. Huius orationes ei videntur lucernam olere apud Aelian. V. H. VII. 7. vbi v. interpretes. Hunc denique, vt Duris teſtatur apud Suidam v. ὦ τὰ ἱερὰ π. infamauit tanquam talem, cui non licuerit ſacrum ignem ſufflare. quod alios de Demochare dixiſſe, ſupra demonſtrauimus. Improbum ſe demagogum fuiſſe, ne ipſe quidem negauit, ſed, quaſi hoc ad crimen minuendum valeret, ſe, ſi cum ceteris demagogis comparetur, minimum tempus improbum fuiſſe. v. Aelian. V. H. XIV. 28. Duas Pytheae orationes laudat Harpocr. τὴν πρὸς τὴν ἔνδειξιν ἀπολογίαν, v. Ἀγραφίου, et τὴν κατ' Ἀδειμάντου, v. Ὀξυθύμια vbi male Ἀδείμαντος vulgatur.

2. Vberior Ruhnkenii de Stratocle expoſitio ex eius Rutilio p. 32. haec eſt: Stratocles orator in plebiſcito apud Pſeudo-Plutarchum de vitis X. Orat. p. 852. a quo Lycurgo ſummi poſt mortem honores decreti ſunt, Euthydemi filius, Diomienſes, dicitur. Decretum factum eſt, rogante Stratocle, qui Lycurgum eximie coluit, eique publicae pecuniae quaeſturam decernendam curauit, teſte eodem Pſeudo-Plutarcho l. c. p. 841. 2. Quid hominem Lycurgo coniunxerit, igno-

ignoramus. Certe quiduis potius fuit, quam morum ſtudiorumque ſimilitudo. Nam vt aetas illa nihil Lycurgo vidit ſanctius, ſic Stratocle nihil improbius. Non tam bene ei conuenit cum Demoſthene, quem ob pecuniam ab Harpalo acceptam publice accuſauit. Quod intelligimus e Dinarcho in Dem. p. 177. A. 175. A. et, ſi per librarios licuiſſet, etiam intelligeremus e Pſeudo-Plutarcho l. c. p. 846. C. et Photio cod. 265. p. 1475. vbi nunc legitur *εἰσαχθεὶς δὲ εἰς τὸ δικαστήριον ὑπὸ Ὑπερείδου, Πυθέου, Μενεσαίχμου, Ἱμεραίου, Πατροκλέους,* vel *Προκλέους*. Sed propter diſertum Dinarchi ea de re teſtimonium vix dubitari poteſt, quin ſcribendum ſit *Στρατοκλέους*. Eorundem nominum commutatio neſcio an facta ſit apud Suidam, v. *Ἀντίπατρος. νικήσας δ' ᾔτει τοὺς δέκα ῥήτορας, οὓς ἐξέδοσαν οἱ Ἀθηναῖοι, Δημοσθένην, Ὑπερίδην, Λυκοῦργον, Πολύευκτον, Ἐφιάλτην, Θρασύβουλον, Χάρωνα, Χαρίδημον, Διότιμον, Πατροκλέα, Κάσανδρον.* Hi omnes noti ſunt ex hiſtoria Attica praeter Patroclem et Caſſandrum. Laudatur quidem a Grammaticis Hyperidis oratio aduerſus Patroclem. Procles etiam occurrit apud Demoſth. adu. Pantaenetum p. 994. C. Sed nullum ibi indicium eſt, demagogum aut oratorem fuiſſe. Plutarchus in Dem. p. 856. E. hos oratores poſtulatos ſcribit *Δημοσθένην, Πολύευκτον, Ἐφιάλτην, Λυκοῦργον, Μοιροκλέα, Δήμωνα, Καλλισθένην, Χαρίδημον.* Arrianus de Exp. Alex. M. I. p. 22. hos. *Δημοσθένην, Ὑπερείδην, Λυκοῦργον, Πολύευκτον. Χάρητα, Χαρίδημον, Ἐφιάλτην, Διότιμον, Μοιροκλέα.* Num ex his apud Suidam reponendum *Μοιροκλέα*, pro *Πατροκλέα*. Verum Suidas alios auctores ſecutus eſt, nec ad Plutarchi et Arriani lectionem conformari debet. Praeſtat igitur *Στρατοκλέα* legere, quo corruptae lectionis veſtigia nos ducunt. Sed quid faciendum nomini *Κάσσανδρον*. Nam Caſſander, Antipatri

M filius

ſilius fuit, non demagogus aut orator Athenienſis, vt nihil dicam de nominis, Macedonibus proprii, in ciue Attico inſolentia. Ne multa: foediſſime truncatus eſt Suidae locus, et ſic integritati reſtituendus Διότιμον, Στρατοκλέα. οὕτως Ἀριστόβουλος ὁ Κασσανδρεύς. Suidas teſtem laudat Ariſtobulum, clarum hiſtoriae Alexandri M. ſcriptorem, ex quo totum articulum deſcripſerat. Haec coniectura, fateor enim, audacior videri poſſit. Sed omnem dubitationem eximit Plutarchus l. c. qui vbi eandem rem narraſſet, ſubiungit, ταῦτα μὲν οὖν Ἀριστόβουλος ὁ Κασσανδρεὺς ἱστόρηκε. Recte Ionſius de Script. H. P. III. 6. p. 233. et Kuſterus obſeruant, Suidam cum decem oratores poſtulatos dixiſſet, vndecim recenſere. Atqui huic errori medetur emendatio noſtra. Nam Caſſandro oratorum numero exemto tot ſunt oratores, quot Suidas promiſit. Redeamus ad Stratoclem. Demoſthenes Stratocli aliisque, qui ipſum propter pecuniam Harpalicam reum egiſſent, reſpondit oratione περὶ δώρων, cuius nihil praeter nomen ad nos peruenit. In orationibus, quae ſuperſunt, Stratoclem tantum ſemel perſtringit aduerſus Pantaenet. p. 994. καὶ Στρατοκλεῖ τῷ πιθανωτάτῳ πάντων ἀνθρώπων, καὶ πονηροτάτῳ. Venuſtum Stratoclis fragmentum laudat Agatharchides apud Photium cod. 250. p. 1337. Ἄρουται καὶ σπείρεται τὸ Θηβαίων ἄστυ, τῶν συναγωνισαμένων ἡμῖν τὸν πρὸς Φίλιππον πόλεμον. Quod cum totidem prope verbis in Orat. Dinarchi adu. Demoſth. p. 175. D. reperiatur, praeſtantiſſimus Weſſelingius ad Diodor. Sic. XIII. p. 585. ſuſpicatur, vel Dinarchum illud a Stratocle ſumſiſſe, vel orationem, quae Dinarchi dicitur, Stratoclis eſſe. Altera coniectura probabilis, altera nihil habet veri. Neque enim oratio, in qua, vt modo vidimus, ipſe Stratocles laudetur, referri ad auctorem Stratoclem poteſt. Cicero Bruto II. *Stratoclem, vt*

*Themi-*

*Themiſtoclis mortem rhetorice et tragice ornare poſſet, finxiſſe* ſcribit, *illum, cum taurum immolauiſſet, excepiſſe ſanguinem patera, et eo poto mortuum concidiſſe.* vbi Stratocles hiſtoricus an orator intelligatur, dubitat amiciſſimus Erneſtus Ind. Hiſtorico Ciceronis. Sed cum nullus hiſtoricus hoc nomine fuerit, oratorem intelligi certum eſt. Procax et ſcurrile Stratoclis ingenium cognoſcere licet ex eo, quod referunt Plutarchus Praecept. polit. p. 799. F. Demetrio p. 894. A. et Libanius Ep. 1569. Cum Athenienſes ingentem cladem accepiſſent, ille cladis nuncium praeuertens, populum iuſſit diis ob rem bene geſtam gratias agere, et ſe laetitiae dare. Mox cum alia omnia nunciarentur, et populus indignatione accenſus in ipſum inueheretur, impudenter quaeſiuit, τί ἠδίκηται τρεῖς ἡμέρας δι' αὐτὸν ἡδέως γεγονώς; De turpi eius aduerſus Antigonum et Demetrium adulatione, idem Plutarchus Demetr. p. 895. E. 900. A. E. vbi illum ex virtutibus ſuis ornat. ἦν δὲ καὶ τἆλλα παράτολμος ὁ Στρατοκλῆς, καὶ βεβιωκὼς ἀσελγῶς, καὶ τῇ τοῦ παλαιοῦ Κλέωνος ἀπομιμεῖσθαι δοκῶν βωμολοχίᾳ καὶ βδελυρίᾳ τὴν πρὸς τὸν δῆμον εὐχέρειαν. ἔσχε δὲ τὴν ἑταίραν Φυλάκιον. Aliam Stratoclis meretricem memorat Athenaeus loco corrupto XII. p. 596. F. ad quarum alterutram pertinet verſus Philippidis apud Plutarch. Amator. p. 750. F. ἀποστρεφομένας τὴν κορυφὴν φιλεῖς μόλις. Alii verſus, quibus idem Comicus Stratoclem exagitauit, ſunt apud Plutarch. Demetr. p. 894. C. 900. F.

3. ad Rutilii ſui p. 7. haec de Demochare tradidit Ruhnkenius. Quanquam in Democharis hiſtoria illuſtranda verſati ſunt primarii viri, P. Leopardus Emend. VII. 25. G. I. Voſſius de H. G. I. 11. Ionſius de Script. H. P. I. 17. et Henricus Valeſius ad Excerpta Polybii p. 10. et in notis ad Mauſſaci ad Harpocr. p. 295. tamen nos haud poenitet idem argumentum denuo tra-

ſtare. Demochares, Leuconoënſis, orator et hiſtoricus inſignis, patrem habuit Lachetem, matrem Demoſthenis ſororem, auum Democharem, qui Demoſthenis materteram in matrimonium duxerat v. Demoſthen. adu. Aphobum I. p. 897. B. et II. p. 905. E. Suidas v. Δημοχάρης, et v. Γύλων. Summi quos in patria geſſit, honores referuntur in Decreto Atbenienſium apud Pſeudoplutarchum de vitis X. oratorum p. 851. Labem, quam eius vitae adſperſerat Timaeus, graui defenſione eluit Polybius Excerpt. p. 53. De eius oratoria facultate ita iudicat Cicero de Oratore II. 23. *alia quaedam molliora ac remiſſiora dicendi genera viguerunt. Inde Demochares, quem aiunt ſororis filium fuiſſe Demoſtheni.* Nobilis eſt eius Apologia pro Sophocle, qui decreto ſuo philoſophos Attica exegerat, quam laudat Ariſtocles apud Euſeb. P. E. XV. 2. p. 791 et Athenaeus, non conſultus a Fr. Vigerio ad Euſeb. V. p. 187. D. 215. C. XI. p. 508. F. 509. A. XIII. p. 610. F. Secundo Athenaei loco ſic editur. περὶ ὧν Δημοχάρης ἢ Κράτης ἔλεγεν ὥσπερ ἐκ θύμβρας. Sed tollendum ἢ Κράτης, quod eſt librarii dubitantis Δημοχάρης an Δημοκράτης eſſet ſcribendum De Democharis hiſtoria ita Cicero Bruto 83. *Demochares autem, qui fuit Demoſtheni ſororis filius, et orationes ſcripſit, et earum rerum hiſtoriam, quae erant Athenis ipſius aetate geſtae, non tam hiſtorico, quam oratorio genere perſcripſit.* Quod veriſſimum eſſe iudicium, nemo, qui quae ex illa habent Polybius l. c. et Athenaeus VI. p. 252. F. legerit, dubitabit. Lucianus etiam in Macrobiis p. 214. eius hiſtoriam laudat. Nec aliunde, quam ex hiſtoria, hauſta videntur, quae ex Demochare citat Plutarchus Demoſth. p. 860. B. Praeter hiſtoriam et orationes Demochares etiam ſcripſit Dialogos. Harpocrat. v. Ἴσχανδρος — δοκεῖ δ' αὐτῷ [Iſchandro] συνυποκρινόμενος Αἰσχίνης ὁ ῥήτωρ ἐν Κολυττῷ καταπεσεῖν,

καθά-

καθά φησι Δημοχάρης ἐν τοῖς Διαλόγοις. Quamquam hunc locum in corruptelae ſuſpicionem adducit Pſeudoplutarchus in Vitis X. orat. p. 840. tragicam Aeſchinis vocem confirmans non ex Democharis Dialogo, ſed ἐκ τȣ̃ Δημοχάρȣς λόγȣ. Quemadmodum Demochares poſt mortem a Timaeo, ſic viuus vehementer vexatus eſt ab Archedico Comico, qui illum negabat propter vitae obſcoenitatem atque oris ſpurcitiem, ἄξιον εἶναι τὸ ἱερὸν πῦρ φυσᾶν. ſic e Timaeo narrat Polybius l. c. Verum idem Timaeus apud Suidam v. ὦ τὸ ἱερὸν πῦρ, non Archedicum, ſed Democlidem, huius conuicii auctorem vocat. Τίμαιος ἐν λή ἱϛοριῶν, ὡς οἱ περὶ Δημοκλείδην κατὰ Δημοχάρȣς εἶπον, ὅτι μόνῳ αὐτῷ πάντων Ἀθηναίων ȣ̓κ ἔξεϛι τὸ ἱερὸν πῦρ φυσῆσαι. Quem Democlidem Comicum eſſe credunt Leopardus l. c. Kuſter ad Suid. v. Δημοχάρης, neque ab hac opinione alienus eſt Valeſius ad Harpocr. l. c. ſed cum nullus Comicus eo nomine commemoretur, Δημοκλείδην mutat in Τιμοκλείδην, patronymico poſito pro Τιμοκλῆς. Enimuero nec Comicus intelligendus, nec nomen hominis eſt mutandum. Nam Democlides eſt orator atticus, Democharis aequalis, cuius mentionem facit Dionyſius Halicarn. in Dinarcho p. 117. ſed vt loca inter ſe pugnantia concilientur, ſtatuendum a Timaeo duplicem eſſe proditum huius conuicii auctorem, Archedicum Comicum et Democlidem Oratorem, Polybium vero et Suidam ſatis habuiſſe alterutrum e Timaeo commemorare. Ad Democharem noſtrum etiam refertur, quod narrat Seneca de Ira III. 23. *Demochares ad Philippum, Parrheſiaſtes ob nimiam et procacem linguam appellatus, inter alios Athenienſium legatos venerat: audita benigne legatione Philippus: Dicite, inquit, mihi, facere quid poſſum quod ſit Athenienſibus gratum? Excepit Demochares. Te, inquit, ſuſpendere.* Nec dubitari poteſt hunc ipſum Democharem intelligendum

 eſſe,

eſſe, qui ex linguae libertate, cuius etiam exempla ſunt apud Aelian. V. H. III. 7. VIII. 12. non modo cognomen *Parrheſiaſtae*, ſed etiam exilium inuenit. v. Plutarchi Demetr. p. 900. A. Verum quod Demochares ad Philippum legatus eſſe profectus dicitur, id temporis rationes ſatis refellunt. Nimirum Senecae, quod aliis locis bene multis, id hic quoque accidit, vt per memoriae lapſum Philippum diceret pro Antipatro. Res clara e Polybio l. c. καθ' ὃ [Antipatrum] πεπαῤῥησίασται πολλὰ καὶ δυνάμενα λυπεῖν. Omnem denique dubitationem tollit Decretum Athenienſium ſupra laudatum, in quo cum omnes Democharis honores recenſeantur, nulla legationis ad Philippum, contra diſerta legationis ad Antipatrum fit mentio. In tota Democharis vita nihil magis eminet atque exſtat, quam quod ab auunculo, Demoſthene, imbiberat, democratiae ſtudium tyrannidisque odium. Itaque a vero abhorrere videtur, quod Diogenes Laert. VII. 14. tradit, Democharem gratiam, qua apud Antigonum Gonnatam floreret, Zenoni philoſopho venditaſſe. Supereſt, vt duplicem Fabricii in vno homine errorem caſtigemus. Nam Democharem, quem alibi recte inter oratores retulerat, B. G. Vol. II. p. 57. inter philoſophos Platonicos, et p. 402. inter philoſophos Stoicos recenſet, ductus leui, vel nullo potius argumento, quod Demochares a Diogene Laert. IV. 41. cum Arceſila, VII. 14. cum Zenone dicitur aliquem vſum habuiſſe.

4. de Charisio ad Rutilii p. 37. haec tradidit Ruhnkenius: De Chariſio Cicero Bruto 83. *Et quidem duo fuerunt per idem tempus diſſimiles inter ſe, ſed Attici tamen. quorum Chariſius multarum orationum, quas ſcribebat aliis, cum cupere videretur imitari Lyſiam, Demochares* — Et mox. *at Chariſii vult Hegeſias eſſe ſimilis.* Quintilianus X. 1. p. 499. *Nec nihil profecto viderunt,* qui

*qui orationes, quae Chariſii nomine eduntur, a Menandro ſcriptas putant.* Quae veterum opinio, ſiue vera, ſiue falſa, multum valet ad Chariſii orationes commendandas. Chariſium non aliunde, quam e Rutilio, cognitum habebat Barthius Aduerſarior. XXXIV. 19. quem allatis Ciceronis et Quintiliani locis acerbe reprehendit Th. Reineſius Var. Lect. III. 14. Adde Daumium Ep. ad Reineſ. p. 60. Reineſ. ad Daumium p. 68. Daum. ad Reineſ. p. 76.

5. De Hegesia ad Rutilium p. 25. habet haec Ruhnkenius. Hegeſias Magnes, orator, ex eorum numero, qui Aſiani vocantur, primus Aſiaticum dicendi genus inuexit, Atticaeque eloquentiae integritatem corrupit. v. Cicer. Orat. 67. 69. Strabon. XIV. p. 959. Longin. π. ὕ. §. 3. et ibi Langbaenium. Vt verbis et ſententiis ineptus fuit, ſic maxime orationis ſtructura, quam, praeter Ciceronem l. c. Dionyſius Halic. de Compoſ. et Theon Progymnaſm. c. 2. p. 25. vehementer exagitant. In orationibus, quarum etiam fragmentum eſt apud Strabonem IX. p. 607. imitari voluit Chariſium, Menandri aequalem. ex quo, quando vixerit, intelligi poteſt. Cicero Bruto 83. *Chariſii vult Hegeſias ſimilis eſſe, isque ſe ita putat Atticum, vt veros illos prae ſe paene agreſtes putet.* Vnus ex omni antiquitate Varro, teſte Cicerone ad Attic. XII. 6. fractum eius dicendi genus probauit. Quamquam etiam Gorgias, cuius librum Rutilius vertit, de eius eloquentia bene ſenſiſſe videtur. Niſi exiſtimamus, eum figurarum exempla, quae aliunde ſumere poterat, ab oratore, quem contemneret, ſumſiſſe. Sed caue cum Graeuio inter Hegeſiae laudatores referas Lucianum Rhetor. praecept. p. 9. Nam ibi commemoratur Hegeſias, vel Hegias, ſculptor Athenienſis, vt bene vidit Solanus. Praeter orationes ſcripſit Hegeſias Alexandri M. hiſtoriam, in qua acerbe reprehendenda multi

 ſunt

ſunt Dionyſius Halic. de Compoſitione p. 18. et Agatharchides, vel potius Rhetor quidam, apud Photium codice 250. p. 1335. *Miraculorum fabularumque plenos libros* vocat Gellius IX 4. Ex hiſtoria etiam petitum eſt dictum, quod habent Cicero de N. D. II. 27. et Plutarchus Alexandro p. 665. F. hic vituperans, ille, per memoriae lapſum Timaeo tribuens, et, vt concinnum, laudans. Ciceronis verba haec ſunt. *Concinneque, vt multa, Timaeus, qui cum in Hiſtoria dixiſſet, qua nocte natus Alexander eſſet, eadem Dianae Epheſiae templum deflagrauiſſe, adiunxit, minime id eſſe mirandum, quod Diana, cum in partu Olympiadis adeſſe voluiſſet, abfuiſſet domo.* Plutarchus ita. Καθ' ἣν ἡμέραν ὁ τῆς Ἐφεσίας Ἀρτέμιδος ἐνεπρήσθη νεώς, ᾧ Ἡγησίας ὁ Μάγνης ἐπιπεφώνηκεν ἐπιφώνημα κατασβέσαι τὴν πυρκαϊὰν ἐκείνην ὑπὸ ψυχρίας δυνάμενον· εἰκότως γὰρ ἔφη καταφλεχθῆναι τὸν νεὼν, τῆς Ἀρτέμιδος ἀσχολουμένης περὶ τὴν Ἀλεξάνδρου μαίωσιν. Horum iudiciorum tam diſcrepantium vtrum probandum cenſes, Ciceronisne, an Plutarchi? Dauiſius ad Ciceronis l. c. et viri eruditi, quos laudat, item Zacharias Pearcius ad Longinum l. c. Plutarchi ſententiam amplectuntur. Ego vero non dubitem Ciceronem ſequi, inprimis intelligentem talium dictorum exiſtimatorem. Nam dictum, ſi per ſe ſpectetur, lepidum et facetum eſt, placuiſſetque Plutarcho, ſi in familiari ſermone audiſſet, vel in ludicro libello legiſſet. Itaque hactenus reprehendendus erat Hegeſias, quod bonum dictum inepte prodiderat in argumento graui, quale eſt hiſtoriae, a quo abeſſe debent eiusmodi ſales et lepores. Sic etiam iudicat Solanus ad Plutarchi l. c. Hoc dictum Plutarcho propter turpem, quam habebat, aſſentationem diſplicuiſſe, credunt Victorius Var. Lect. XVI. 15. et Voſſius de Hiſt. Gr. I. 12. in quo illos falli puto. Nam etſi ab adulatoris ingenio fluxerit, tamen propter

frigus

ſrigus notari, certum eſt. Sed iure Plutarchus ipſe à Pearcio ridetur, qui Hegeſiae ſrigus reprehendens, dictum ſubiecerit Gallica hieme frigidius. Hegeſiae nomen eximendum eſt Pſeudoplutarcho de vitis X. orat. p. 844 B. ὡς δὲ Ἡγησίας ὁ Μάγνης φησὶν, ἐδεήθη τοῦ παιδαγωγοῦ, ἵνα Καλλιστράτου ἀκούσῃ. Scripſit, vel certe ſcribere voluit, ὡς δὲ Δημήτριος ὁ Μάγνης φησίν. Nam Demetrium Magnetem in libris περὶ τῶν ὁμωνύμων, de quibus v. Voſſium de Hiſt. Gr. I. 23. Ionſium in Script. H. P. II. 17. p. 207. et Menag. ad Diogen. Laert. I. 38. de Demoſthene ſcripſiſſe, intelligitur ex Plutarcho in Demoſthene p. 853. A. et alibi, Photio codice 265. p. 1478. et ipſo Pſeudoplutarcho l. c. p. 846. F. Ceterum Hegeſiam Magnetem cum Hegeſia, philoſopho Cyrenaico, temere confundunt P. Burmannus ad Quintil. XII. 10. p. 1085. et I. Boherius ad Ciceronis Tuſculanas I. 34. quamuis Voſſius l. c. ne confunderentur, multo ante monuiſſet.

6. de Cleochare ad Rutilii p. 5. haec tradidit Ruhnkenius. Cleochares, qui iterum a Rutilio laudatur, §. 10. huius libri, orator fuit patria Myrleanus, aequalis Democharis oratoris, de quo mox dicemus, et Arceſilae philoſophi. Eius nomen quoties occurrit, toties fere labem contraxit. Strabo XII. p. 850. Ἄνδρες δ' ἀξιόλογοι κατὰ παιδείαν γεγόνασιν ἐν τῇ Βιθυνίᾳ Ξενοκράτης τε ὁ φιλόσοφος — Κλεοφάνης τε ῥήτωρ ὁ Μυρλεανός. Myrleanus Cleophanes, qui orator fuerit, nuſquam commemoratur. Repone Κλεοχάρης. Diogenes Laert. IV. 41. Καὶ γὰρ [Arceſilaus] ἐπὶ πλέον ἐρασθῆναι λέγεται καὶ Κλεοχάρους τοῦ Μυρλεανοῦ. ἐφ' ᾧ καὶ πρὸς τοὺς κωμάσαντας εἰπεῖν, αὐτὸν μὲν θέλειν ἀνοῖξαι, ἐκεῖνον δὲ διακωλύειν. vbi vulgo legitur Λεωχάρους. Sed Κλεοχάρους emendandum eſſe me admonuit Valckenarius V. C. quo dudum amico, nunc etiam collega glorior. Mox idem Diogenes τοῦτο

M 5 δὲ [Κλε-

δὲ [Κλεοχάρυς] ἤρων καὶ Δημοχάρης ὁ Λάχητος καὶ Πυθοκλῆς, ὁ τῦ Βυγέλυ. Praeter orationes, quas Rutilius laudat, Cleochares etiam ſcripſit, quod ad artem rhetoricam pertineret, vt intelligere licet ex impedito corruptoque loco Photii codice 176. p. 304. Κλεοχάρης δὲ Μυρλεανὸς, ὑπὲρ τῶν Ἰσοκρατικῶν ἀπάντων οἶμαι λέγων. τῦτο γάρ ἐςι τὸ ἐν πρὸς τὸν Δημοσθένην συγκρίσει μὴ τὰ πόῤῥω αὐτοῖς παρασχεῖν, φησὶ, τὺς μὲν δημοσθενικὺς λόγυς τοῖς τῶν ςρατιωτῶν ἐοικέναι μάλιςα σώμασι, τὺς δ' ἰσοκρατικὺς τοῖς τῶν ἀθλητῶν. E quo Cleocharis dicto, neſcio an colorem duxerit Quintil. X. 1. p. 492. *dum in iis, de quibus erit quaeſtio, meminerimus, non athletarum toros, ſed militum lacertos eſſe.* Idem tamen dictum Photius Bibl. cod. 265. p. 1474. et Pſeudoplutarchus de vitis X. Orat. p. 845. C. non Cleochari tribuunt, ſed Philippo Macedoni. Vulgata Rutilii lectione deceptus Fabricius B. G. IV. p. 481. tanquam diuerſos oratores recenſet Cleocharem et Clearchum.

7. de Isidoro Pergameno denique Ruhnkenius haec attulit ad Rutilii p. 128. Huius oratoris vnus, quod ſciam, Diogenes Laertius VII. 34. mentionem facit. ἀλλὰ καὶ Ἰσιδώρῳ τῷ Περγαμηνῷ ῥήτορι, ὃς καὶ ἐκτμηθῆναι φησὶν ἐκ τῶν βιβλίων [Zenonis] τὰ κακῶς λεγόμενα παρὰ τοῖς Στωϊκοῖς ὑπ' Ἀθηνοδώρυ τῦ Στωϊκῦ. ex quo aetas eius colligi poteſt. Rutilii locus ſi Menagio in promtu fuiſſet, Iſidorum in *Apollodorum* non commutaſſet.

Tandem de Dinarcho [nam locus hic paene me fugerat incautum] ad Rutilii p. 88. idem V. C. haec habet, vbi locum Rutilii mutilum ſic ſarcit: *ita vt fecit Dinarchus. Diues auarus in villa etc.* et tum addit. Nec vllum nobis dubium eſt quin II. 20. *Dinarchi* legaſit, vbi vulgatur *Timarchi*. Nam Timarchus orator ne fando quidem auditus. At in oratorum numerum refer-

refertur a I. Tayloro ad Aeſchinem c. Timarchum p. 81. Videamus, quibus argumentis nitatur. Primum laudat Rutilii locum. Sed in hoc, poſt emendationem noſtram, nihil praeſidii. Deinde affert hoc Longini fragmentum Κορωνὶς δ' ἔσω λόγȣ παντὸς καὶ φρονήματος ἑλληνικȣ̃ Δημοσθένης, Αἰσχίνης, Λυσίας, Ἀριστείδης, Ἰσαῖος, Τίμαρχος, Ἰσοκράτης, Δημοσθένης ὁ κορίνθιος, Ξενοφῶν· πρὸς τȣ́τοις Παῦλος ὁ Ταρσεύς, ὅντινα καὶ πρῶτον φημὶ προεστάναι δόγματος ἀναποδείκτȣ. Enimuero male ſit librariis, qui virum eruditiſſimum tam proterue luſerunt. Nam fragmentum illud ita ſcribendum — Αἰσχίνης, Ὑπερείδης, Ἰσαῖος, Δείναρχος, Δημοσθένης ὁ κρίθινος, Ἰσοκράτης, Ἀντιφῶν. Dinarcho cognomen fuit Δημοσθένης ὁ κρίθινος. Hermogenes de formis orat. II. p. 495. ὥστ' ἤδη τινὲς καὶ προσπαίζοντες Δείναρχον ȣ̓κ ἀχαρίτως κρίθινον Δημοσθένην εἰρήκασιν. vbi v. Scholiaſten. Eundem etiam ἄγροικον Δημοσθένην vocatum eſſe tradit Dionyſ. Halic. p. 115. Graecorum imitatione M. Coelius apud Sueton. de Rhetor. 2. *L. Plotium, ſubtracto nomine ordearium rhetorem appellauit, deridens, vt inflatum, ac leuem et ſordidum.* vbi adeundus Iſ. Caſaubonus. Pauli mentio ab hominis Chriſtiani fraude acceſſit, vt bene iudicat Fabricius B. G. IV. p. 445.

Rurſus p. 126. attingit V. C. Dinarchum, ſed omittemus illum locum, vt ſteriliorem, in quo nihil aliud docetur, quam locum Dinarchi a Rutilio ibi relatum, ex oratione κατὰ Πρoξένȣ videri ſumtum eſſe.

Iam habe locum de Lycvrgo, qui legitur p. 10. Rutilii Ruhnkeniani, his verbis conceptum. Lycurgi hiſtoriam eleganter enarrauit I. Taylorus, quem nuper, maximo oratorum atticorum damno, fata acerba rapuerunt, in praefatione ad editam a ſe Lycurgi adu. Leocr. orationem. Addamus inſignem, qui eius diligentiam effugit, Hyperidis de Lycurgo locum apud

Apſi-

Apſinem Art. Rhetor. p. 708. κέχρηται τούτῳ καὶ Ὑπερείδης, ὑπὲρ Λυκούργου λέγων. Τίνα φήσουσιν οἱ περιϊόντες αὐτοῦ τὸν τάφον; οὗτος ἐβίω μὲν σωφρόνως, ταχθεὶς δ' ἐπὶ τῇ διοικήσει τῶν χρημάτων, εὗρε πόρους. ᾠκοδόμησε δὲ τὸ θέατρον, τὸ ᾠδεῖον. νεώρια, τριήρεις ἐποιήσατο, λιμένας. τοῦτον ἡ πόλις ἡμῶν ἠτίμασεν, καὶ τοὺς παῖδας ἔδησεν αὐτοῦ.

De HYPERIDE tandem haec Ruhnkenius ad Rutilii p. 64. addit dictis in hiſtoria critica Or. gr. pag. 148. Fractis Athenienſium opibus clade Chaeronenſi, rogante Hyperide, pſephiſma factum eſt, cuius legitima verba a Lycurgo c. Leocratem p. 113. conſeruata, huc referamus. τοὺς μὲν δούλους ἐλευθέρους, τοὺς δὲ ξένους, Ἀθηναίους, τοὺς δ' ἀτίμους, ἐντίμους εἶναι. Adde Apſin. Art. Rhetor. p. 687. Hoc decretum, veluti contra leges ſcriptum, vehementer exagitauit moleſtus illorum temporum accuſator, Ariſtogiton. Demoſthen. adu. Ariſtog. II. p. 502. ὅτε γὰρ Ὑπερίδης ἔγραψε — τοὺς ἀτίμους ἐπιτίμους εἶναι, — τούτου τοῦ ψηφίσματος γραφὴν παρανόμων ἀπενέγκας ἠγωνίζετο ἐν τῷ δικαστηρίῳ. v. Pſeudo-Plutarch. de V. X. O. p. 849. A. et Phot. cod. 266. p. 1449. Hyperides illud defendit oratione aduerſus Ariſtogitonem, quam ſaepe laudant grammatici veteres, in his Scholiaſta mſtus in Platonis Philebum p. 74. B. μὴ κινεῖν κακὸν εὖ κείμενον. περὶ τῶν ἑαυτοῖς ἐξ ἀνοίας πράγματα ἐγειρόντων. ταύτης μέμνηται καὶ Ὑπερείδης ὁ ῥήτωρ ἐν τῷ πρὸς Ἀριστογείτονα· καὶ οὐδὲ ἐκ τῆς παροιμίας δύναται μανθάνειν τὸ μὴ κινεῖν κακὸν εὖ κείμενον. Ex hac oratione ſumtum eſt fragmentum, quod Rutilius habet. Ariſtogiton ex Hyperide quaerit: *Scripſiſti* — cui Hyperides ſtatim reſpondet ex coniectura noſtra: *Scripſi* —

INDEX

# INDEX ORATORVM

## IN HIST. CRIT. COMMEMORATORVM.

Aeſchines. 148.
Aeſion. 153.
Agnon, vel Agnonides. 164.
Alcibiades. 124.
Anaximenes. 162.
Andocides. 131.
Androcles. 128.
Androtion. 152.
Aphareus. 155.
Archinus. 127.
Ariſtogiton. 154.
Ariſtophon Azenienſis. 129.
- - Colyttenſis. 130. 17.
Autocles. 139.
Callicrates. 165.
Calliſtratus. 140.
Cephalus. 126.
- recentior. 127. 8.
Cephiſodorus. 159.
Cephiſodotus. 141.
Chariſius. 167. 182.
Cimon. 124.
Cleochares. 167. 185.
Cleophon. 128.
Crates Trallianus. 162.
Critias. 126
Cydias. 152.
Demades. 150.
Demetrius Phalereus. 166.
Demochares. 165. 179.
Democles, vel Democlides. 166.
Demoſthenes. 148.
Demoſtratus. 130. 14.
Dinarchus. 150. 186.
Dromoclides Sphettius. 167.
Eubulus Anaphlyſtius. 145.
Glaucippus. 164.
Hegemon. 154.
Hegeſias Magnes. 167. 183.
Hegeſippus. 156.
Hyperides. 148. et 188.
Iphicrates. 139.
Iſaeus. 145.
Iſidorus Pergamenus. 167. 186.
Iſocrates. 142.
- - Apolloniates. 160.
Leodamas. 143.
Lycoleon. 144.
Lycurgus. 150. 187.
Lyſias. 144.

Mene-

Meneſaechmus. 155.
Moerocles. 156.
Naucrates, vel Naucratides. 160.
Patrocles. 159.
Pericles. 124.
Phaeax. 131. ſq.
Philinus. 153.
Philiſcus. 159.
Polyeuctus. 157.
Pytheas. 158.
Sophocles. 128.
Stratocles. 159. 176.
Themiſtocles. 124.
Theodectes. 159.
Theopompus. 162.
Theramenes. 126.
Thucydides. 125. 23.

Indici huic, quo prima huius Hiſtoriae criticae editio caret, ſubiiciam pauculas quasdam et leuiculas animaduerſiones, quarum in mentem mihi venit mendas typographicas tollenti e plagulis a prelo madentibus. In loco Plutarchi ſupra p. 147. 29. allato, leg. videtur, non *προσπολεμεῖν*, quod vulgatae dant, ſed *πρὸς πολέμοις εἶναι*. P. 154. 18. in loco Syriani, pro *ἀνίπτοις χερσὶν*, cui defendendo quid praetexi poſſit, haud me fugit, legi tamen malim *ἀνίπτοις ποσὶν*. Inſilitur enim in rem, non manibus, ſed pedibus. p. 158. vlt. lego, non *ἀρχόμενόν ποτε πρῶτον*, ſed *ἀρχόμενον. τότε πρῶτον*, vna literula mutata. Denique in loco Hyperidis p. 188. pro *περιιόντες* lego *παριόντες*, et pro *ἠτίμασαν*, quod manat ab *ἀτιμάζειν*, lego *ἠτίμωσαν*, quod repetitur ab *ἀτιμοῦν*.

His peractis addam nunc illa, ad quae paſſim locorum in ſuperioribus meis ad Lesbonactem, Herodem, Alcidamantem et Gorgiam annotationibus ablegaui lectores, ſupplementa, vel acceſſiones annotationum.

Poſteriores nempe curas prioribus ſapientiores eſſe, vere dici a vulgari prouerbio, multiplici vſu meo didici,

dici, cum alias ſaepe numero, tum in his ſophiſtis, quos ſuperioribus oratoribus, veluti caudam quandam turpem et ridiculam, neſcio cuius grammatici inepta ſedulitas adiunxit. Quos quia contemnebam, indignos acriore lima ducebam. vnde factum eſt, vt neque temporis, neque ſtudii multum tribuerem annotationibus in eos conſcribendis. Relegens itaque eas, in perluſtratione foliorum e typographeo ad me miſſorum, quo mendae tollerentur, animaduerti nonnulla tam praetermiſſa, quam ſecius accepta. quae ſupplетum, et correctum nunc eo.

p. 20. 6. κάλλιον] ſubaudi ἤ ἐςι τὸ καλὰ γεγονέναι τὰ ἱερὰ, καὶ τὸ ἀγωνίζεσθαι ὑπὲρ τῆς πατρίδος.

21. 1. γε] imo vero τε. verum ἐθέλεσι et βουλομένοις annon idem ſignificant? Num ergo in locum poſterioris ſufficiondum eſt δυναμένοις?

ibid. totam annotationem numero 74. ſignatam tolle. verum vidit, recteque locum conſtituit Stephanus. ſententia haec eſt. Quapropter non facile quiſquam praeclarius ediderit indicium boni euentus hoc certamen manentis, quam eſt illud, quod ego edidi; ſcil. propitiam deorum voluntatem, et aequitatem cauſae noſtrae.

22. 3. bene tamen fecerunt Canterus et Stephanus corrigentes, qui inſequens in proximo cernerent ὠφελήσει, quod ego iſta ſcribens praeteruideram.

33. 6. poſſit quoque μετὰ τὲς θεὲς legi.

38. 8. opes aerarii impendimus et exhaurimus alendis militibus mercenariis, quod aerarium, vt impleamus, eo ciues ſpoliamus.

44. 9. poſſit quoque ſic legi ἐὰν ταῦτά τις λέγῃ, τοσαῦτά μοι ἀντιλελέχθω.

49. 1. παῖδας] male me torſit, et adhuc torquet hic locus, vnde me non expedio. Liberi quinam

nam deſignentur, Thebanorum, an Archelai, haud liquet. Thebanorum deſignari liberos, Archelao pro obſidibus datos, fingamus tantiſper. Quid rerum naturae conuenientius? oratio ſic redditur planiſſima; vt praeuideam multos fore, qui mirentur, me praeteruiſa tam ſimplici et commoda interpretandi ratione, ſecutum eſſe aliam perobſcuram et contortiſſimam. Verum, vt taceam, Thebanos obſides ſi ſignificare voluiſſet Herodes, ἡμῶν aut ἡμετέρους addendum fuiſſe, item hoc vt taceam, verſu 5. τῶν πολλῶν παίδων leg. eſſe: quid faciemus iſtis verſu 2. p. 50. ὥστε ἀφελόντες τῶν ἐκείνου κακῶν τοὺς παῖδας ἀπολαβεῖν. quam ſubiicient ſententiam? fateor ῥᾳδίως ἀπολαβεῖν τοὺς παῖδας planiſſimam hanc dare ſententiam. *quo ſit vt facile ſimus liberos noſtros recuperaturi.* Sed vbi manebunt iſta ἀφελόντες τῶν ἐκείνου κακῶν? et quae erit ſententiarum inter ſe copula? Deinde parentes, qui liberos ſuos e ſeruitute, quam vt obſides tolerarunt, recuperarunt, non poſſunt dici κρατεῖν τῶν παίδων, ſed ἐγκρατεῖς γίνεσθαι. Conſideremus modo paulo diligentius κρατήσαντες ἐκείνου, καὶ τῶν παίδων ἅμα κρατήσομεν. Mirabile foret, ſi in tam breui verborum ambitu idem verbum κρατεῖν tam diuerſis modis, et paene dixerim, repugnantibus acciperetur, vt modo *vincere* hoſtem, modo *potiri* re cara ſignificet. *Vbi enim vicerimus, vna liberos quoque noſtros recuperabimus.* Multo conuenientius vtique ſit, ſic reddi. *patre victo, liberos eius quoque vna victos habebimus, et in poteſtate noſtra.* Vt iterem, quod modo fatebar, ex hoc labyrintho exitum nullum reperio. Fieri non poteſt, vt locus hic ſit integer.

58. antep. malim ſic legi ἐγὼ δέ γε δειλότατόν τε ἁπάντων σὲ καὶ δεδιότα τὸν Θ. μ. ſcil. φημί.

62. 2. eodem redibit, ſiue ſic, vt ibi demonſtraui, accipias voc. τὰ ὀνειδιζόμενα, ſiue hoc modo, quem

quem nunc demonſtrabo. vt nempe ſignificet ea, quae ipſorum, Troianorum puta, plurimum intererat conſeruare, quoniam ignauiae poterant accuſari, ſi paſſi fuiſſent ea ſibi eripi.

93. vlt. Vulgatam poſſe ſtare, nunc placet, vt ſententia ſit haec. Res tum temporis geſtas iuuat oratione transmittere, quo ad inſecuta tempora et ad rem, de qua nunc agere decreui, perueniam. *χρόνος*, per figuram, continens pro contento, res ſignificat eo tempore geſtas, quo Helena, Menelao nupta, manſit in Graecia, donec a Paride raperetur.

94. 12. *ἢ — ἢ*] Non repugnant haec ſibi. videtur itaque ſic potius eſſe exarandum. *εἰ οὖν — ἀναθετέον* [ſcil. *ἐστὶ*] quod ſi ergo cauſa huius euenti fortunae numinique diuino imputanda eſt, *καὶ τὴν Ἑλένην* — neceſſe tum erit, vt Helena quoque infamia liberetur.

95. 4. Venit in mentem huius quoque rationis emendandi et interpretandi. *δεῖ δὲ καὶ, εἰ συνδόξει, δεῖξαι τοῖς ἀκούουσι.* oportebit auditores quoque demonſtrare, num pariter ipſis quoque vera videantur eſſe, atque mihi videntur.

99. 5. f. *οὔπω παρόντος.*

vlt. num *παρόντος ἐν οὔπω παρόντι κινδύνῳ φρονήματος.* mentis ſtatu deiecti ſunt, quae mens ipſis inerat, nondum praeſente periculo.

100. 2. poſſit quoque legi. *πολλοὶ δ' ἐνιαυσιαίαις νόσοις* annos durantibus, aut, quotannis recurrentibus.

102. 8. *ὅλου* videtur delendum eſſe.

106. 9. fort. *χρώμενος μὲν γὰρ, φανερός.*

13. *ἐλάβομεν*] imo vero *ἔλαβον*, in prima perſona ſingularis numeri.

108. 6. *κοινῇ*] num *τοίνυν*.

109. vlt. totam annotationem n. 39. ſignatam dele, quae neſcio quid aliud agenti mihi per impru-

N deu-

dentiam excidit, et praeterea quoque a typothetis corruptius eſt exhibita. Vulgata bene habet. Honoris appetens ſi fuiſſem, eo non caruiſſem· Honorabar enim ob laudes honore ſummo digniſſimas.

110. vlt. aut *βίῳ περικινδύνῳ* (vno vocabulo, ſubaudi *ὄντι*) *τῶν μ. ἐδὲν ἔχει* — aut potius *βίῳ κίνδυνος περὶ τῶν μεγίςων*, [ſcil. *ὑπάρχει*,] *ἐδ᾽ ἔχει*.

114. 1. Num *ἄξιον γὰρ καταμαθεῖν, οἷος ὢν οἷε κατηγορεῖ.* conuenit doceri vos, [iudices alloquitur] cuias accuſator ſit, et cuias ego, ab iſto accuſatus. *ἐκ οἴδατε γὰρ ἴσως.* videmini enim mihi ignorare, *ὅτι ἀνάξιος ἀναξίε.* [ſcil. *κατηγορεῖ.*] accuſationem mei perinde ipſumque meque dedecere. h. e. neque ipſum idoneum eſſe accuſatorem, neque me dignum eſſe, qui accuſarer.

114. 11. f. leg. *φήσεις ἴσως, ἴσον εἶναι σὲ μὲν τῶν γενομένων* — Fortaſſe aequum aies eſſe, teſtes a te nullos dari earum rerum, quae, ſi te audimus, vere factae ſunt; a me autem dari teſtes eorum, quae nunquam euenerunt.

119. 6. f. *φθονερὸς ὢν, δυςυχεντας δ᾽ οἰκτείρων.* (in participio) Nam *οἰκτείρμων* vocabulum mihi nullum videtur eſſe, per diphthongum, ſed *οἰκτίρμων*, per iota ſimplex. porro pro gemino *ἐδὲ*, malim *οὔτε*.

9. f. *ἀργὸς, ἀλλὰ προθύμως ποιῶν τὸ προσταττόμενον.*

120. 15. f. *τὴν μὲν ἔσαν καταβαλεῖν, τὴν δ᾽ ἐκ ἔσαν κτήσασθαι.*

EXCER-

# EXCERPTVM

E Prolegomenis SCHOLIORVM ab Aldo editorum ad HERMOGENEM, faciens ad hiſtoriam eloquentiae, vel potius rhetoricae, Graecae; in quo inſunt veſtigia verae antiquitatis, ſed illa fabularum ſordibus obſcurata.

Ταῦτα δὲ δι' ἱςοριῶν ὑφηγησόμεθα. Γέλα πόλις ἐςὶ τῆς Σικελίας. ταύτης τύραννος ἐγένετο Ἱπποκράτης τις· τούτων πέρι δυναςεύουσι [1] δύο τινὲς, Γέλων καὶ Εναίσιμος. καὶ δὴ ἀποθανόντος τοῦ Ἱπποκράτους, ἐπεθύμησαν οὗτοι οἱ παραδυναςεύοντες τῆς τυραννίδος· καὶ ὁ μὲν Ἐναίσιμος ἔρχεται εἰς τὴν Ῥόδον, κἀκεῖ τυραννεῖ τῶν ἰδίων πολιτῶν, ἦν γὰρ Ῥόδιος· ὁ δὲ Γέλων ἔμεινε βασιλεύων ἐν τῇ Γέλᾳ, τῇ πόλει. ὕςερον δὲ εἰς εὐτυχίαν τῆς τυραννίδος αὐτῶν [2] καὶ τῶν πραγμάτων καταςαθέντων, οὐκ ἔτι ἔμεινεν ἐν τῇ πόλει, τῇ Γέλᾳ, ἀλλ' ἔρχεται ἐν τῇ Συρακούσῃ. ἔςι δὲ ἡ Συράκουσσα μητρόπολις τῆς Σικελίας. κἀκεῖ διέτριβε τυραννῶν. μετὰ θάνατον τοῦ Γέλωνος, ἐτυράννησεν Ἱέρων. οἱ δὲ, λέγουσιν [3], ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ. ἄλλοι λέγουσιν ὁ υἱὸς αὐτοῦ. παρεδυνάςευσε δὲ τούτων [4] Κόραξ τίς· οὗτος ὁ Κόραξ ὅπερ ἂν ἐβούλετο παρὰ τῷ βασιλεῖ, μεγάλως ἠνύετο. μετὰ θάνατον τούτου τοῦ Ἱέρωνος, τυραννεῖσθαι οὐκ ἔτι ἤθελον οἱ Συρακούσσιοι. λέγεται γὰρ, ὅτι τοσοῦτον ὠμότητι ἐχρήσατο κατ' αὐτῶν, ὥςε προςάξαι τοῖς Συρακουσσίοις μηδὲ φθέγγεσθαι τὸ παράπαν, ἀλλὰ διὰ ποδῶν καὶ χειρῶν καὶ ὀμμάτων σημαίνειν τὰ πρόσφο-

 ρα,

1. leg. videtur τούτῳ παραδυναςεύουσι principes amici et conſiliorum conſcii atque miniſtri ei erant.

2. lege αὐτῷ.

3. f. leg. ὡς οἱ μὲν λέγουσιν, ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, ὡς δ' ἄλλοι λ.

4. lege τούτῳ. plurimum penes eum valebat gratia et potentia.

ρα, καὶ ὧν ἄν τις ἐν χρείᾳ γένοιτο. ἔνθεν καὶ τὴν ὀρχηςικὴν λαβεῖν τὰς ἀρχάς. τῷ γὰρ ἀποκεκλεῖσθαι λόγȣ τȣ̀ς Συρακȣσσίȣς, ἐμηχανῶντο σχήματι δεικνύειν τὰ πράγματα. δεδιὼς ȣ̓͂ν ὁ τῶν Συρακȣσσίων δῆμος μήπως εἰς ὅμοιον ἐμπέσοι τύραννον, ȣ̓κ ἔτι τυραννιν [5] τὰ πράγματα κατεπίςευσαν· λοιπὸν ἐγίνετο δημοκρατία πάλιν ἐν τοῖς Συρακȣσσίοις, καὶ ἤθελεν ȣ̓͂τος ὁ Κόραξ πείθειν καὶ τὸν ὄχλον, καὶ ἀκȣ́εσθαι. καθάπερ καὶ ἐπὶ τȣ̃ Ἱέρωνος ἠκȣ́ετο. σκοπήσας δὲ ὡς ὁ δῆμος ἀςάθμητον καὶ ἄτακτον πέφυκεν πρᾶγμα, καὶ ἐννοήσας, ὅτι λόγος ἐςὶν, ᾧ ῥυθμίζεται ἀνθρώπȣ τρόπος, ἐσκόπησε διὰ λόγȣ ἐπὶ τὰ πρόσφορα τὸν δῆμον καὶ προτρέπειν καὶ ἀποτρέπειν. εἰσελθὼν ȣ̓͂ν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, ἐν ᾗ ὁ πᾶς συνηθροίσθη δῆμος, ἤρξατο λέγει [6] πρότερον θεραπευτικοῖς καὶ κολακευτικοῖς τὴν ἐκκλησίαν [7], καὶ τὸ θορυβῶδες καταπραῦναι τȣ̃ δήμȣ. ἅ τινα καὶ προοίμια ἐκάλεσε. μετὰ δὲ τὸ καταπραῦναι καὶ κατασιγῆσαι τὸν δῆμον, ἤρξατο περὶ ὧν ἔδει συμβȣλεύειν τῷ δήμῳ καὶ λέγειν, ὡς ἐν διηγήσει, καὶ μετὰ ταῦτα ἀνακεφαλαιȣ̃σθαι καὶ ἀναμιμνήσκειν ἐν συντόμῳ περὶ τῶν φθασάντων, καὶ ὑπ' ὄψιν ἄγειν τὰ λεχθέντα τῷ δήμῳ. ἅπερ ἐκάλεσε. προοίμιον. διήγησιν. ἀγῶνας. παρέκβασιν, ἐπίλογον· διὰ τȣ̃το [8] γὰρ ἐμηχανᾶτο τὸν δῆμον πείθειν καθάπερ ἕνα ἄνθρωπον. Interiectis multis, a propoſito noſtro alienis, ſic continuat. ȣ̓͂τος ὁ Κόραξ, ȣ̓ φθόνῳ κρατȣ́μενος, τὴν τῆς ῥητορικῆς κηρύττει διδασκαλίαν, πάντας διδάσκειν ἐπαγγελλόμενος ἐπὶ ὡρισμένων ποσῶν [9]· Τισίας δέ τις, ἀκȣ́σας ὅτι τὸ πείθειν ἐπαγγέλλεται διδάσκειν ἡ ῥητορική, προσέρχεται αὐτῷ, ὡς μαθεῖν βȣλόμενος τὴν τέχνην. καὶ δὴ πᾶσαν εἰς

5. lege τυράννῳ. 6. lege λόγοις.
7. deeſſe videtur ὑπέρχεσθαι, vel ſimile quid.
8. l. διὰ τȣ́των.
9. l. ἐπὶ ὡρισμένῳ ποσῷ. ſub conditione certae ſummae aeris, h. e. mercedis.

εἰς ἄκρον διδάσκεται. ϛερίσκειν δὲ ἐπεχείρει τὸν Κόρακα τοῦ μισθοῦ· διὸ καὶ δικαστήριον συνεκροτήθη. ἐν δὲ τῷ δικαστηρίῳ φησὶν ὁ Τισίας πρὸς τὸν Κόρακα, τῷ διλημμάτων [10] σχήματι χρησάμενος. (διλήμματον δὲ σχῆμά ἐστι, λόγος ἐκ δύο προτάσεων ἐναντίων τὸ αὐτὸ πέρας συνάγων.) ὦ Κόραξ, τί ἐπηγγείλω διδάσκειν; ὁ δὲ Κόραξ φησί. τὸ πείθειν ὃν [11] ἂν θέλῃς. πρὸς ταῦτα δὲ ὁ Τισίας. εἰ μὲν τὸ πείθειν με ἐδίδαξας, ἰδὲ πείθω σε μηδὲν λαμβάνειν. εἰ τὸ [12] πείθειν με οὐκ ἐδίδαξας, καὶ οὕτως οὐδέν σοι παρέχω, ἐπειδὴ οὐκ ἐδίδαξάς με τὸ πείθειν. πρὸς ταῦτα λέγουσι φῆσαι τὸν Κόρακα τῷ αὐτῷ σχήματι χρησάμενον· εἰ μὲν τὸ πείθειν διδαχθεὶς πείθεις με μὴ λαβεῖν, δοῦναι ὀφείλεις τὸν μισθόν, ὡς διδαχθεὶς τὸ πείθειν. εἰ δὲ καὶ πάλιν οὐ πείθεις με μὴ λαβεῖν, καὶ οὕτως ὀφείλεις δοῦναι τὸν μισθόν. οὔτε γὰρ ἔπεισάς με τοῦ λαβεῖν [13] τὸν μισθόν. πρὸς ταῦτα οἱ δικασταὶ ἀντὶ ψήφου εἶπον. κακοῦ κόρακος κακὰ ὠά· ὥσπερ γὰρ ὁ κόραξ καὶ τὰ τούτου ὠὰ ἄχρηστα ἡμῖν εἰσὶ πρὸς βρῶσιν, οὕτω καὶ ὑμεῖς ἄχρηστοί ἐστε πρὸς διοίκησιν πραγμάτων διὰ τὴν ἄκραν δεινότητα. ἢ οὕτως· ὥσπερ οἱ νεοττοὶ τῶν κοράκων βρῶσιν ἱκανὴν παρὰ τῶν γονέων μὴ λαμβάνοντες τοὺς γονεῖς ἐσθίουσιν, οὕτως καὶ ὑμεῖς ἀλλήλους ἐσθίετε. λέγουσι δέ τινες, ὅτι προϋπῆρχεν αὕτη ἡ παροιμία, καὶ προσφόρως οἱ δικασταὶ αὐτῇ ἐχρήσαντο. ὁ Τισίας δὲ ἐκεῖνος ἀπελθὼν ἤρξατο διδάσκειν καὶ πλατύνειν τὴν ῥητορικήν. Γοργίας δέ τις Λεοντῖνος, (Λεοντὴ δέ ἐστι πόλις τῆς Σικελίας,) μαθητεύει τῷ Τισίᾳ, καὶ μετὰ τὸ μαθεῖν ὑποστρέφει οἴκαδε. εἴπωμεν δὲ καὶ πῶς ἐν Ἀθήναις ἤκμασεν ἡ ῥητορική· γενομένου πολέμου μεταξὺ Λεοντίνων καὶ ἄλλων ἐπιχωρίων, ἐδεήθησαν οἱ Λεοντῖνοι συμμαχίας ἐκ τῶν Ἀθηναίων. καὶ δὴ βουλεύονται τίνα ὠφέλον στεῖλαι ἱκανὸν πρὸς αὐτούς, καὶ πέμπουσι τὸν Γοργίαν πρὸς Ἀθηναίους, ὡς εἰδότα τὸ πείθειν. ἐλθόντος δὲ Γοργίου εἰς τὰς

 Ἀθη-

10. l. διλημμάτῳ. 11. l. ὃ ἄν, vel ὅ γ' ἄν. 12. l. εἰ δὲ τό. 13. l. οὐδὲ γὰρ ἔπεισας με οὐ λαβεῖν.

Ἀθήνας, ἐπεδείξατο ἐκεῖ λόγον, καὶ εὐδοκίμησε πάνυ. ὥστε ἡνίκα ἐπεδείκνυτο λόγον ὁ Γοργίας, ἑορτὴν ἄπρακτον [14] ἐποίουν Ἀθηναῖοι, καὶ λαμπάδας τοὺς λόγους αὐτοῦ ὠνόμασαν. κατέσχον δὲ αὐτὸν ἐν Ἀθήναις, τὴν συμμαχίαν πέμψαντες ἐν τῇ Λεοντίνῃ. κατ᾽ ἐκεῖνο δὲ καιρῷ [15] πολλοὶ τῶν Ἀθηναίων τῶν ἐπὶ φιλοσοφίᾳ διαπρεψάντων, ἐάσαντες αὐτὴν, τὴν φιλοσοφίαν, τὴν ῥητορικὴν ἐπαιδεύοντο· διόπερ φασὶ καὶ Πλάτωνα, διαφθονοῦντα ἐπὶ τῷ τοιούτῳ, ποιῆσαι δὲ Γοργίαν [16], τὸν διάλογον, ἐν ᾧ πολλὰ κατατρέχει τῆς ῥητορικῆς. ἐκ τῶν οὖν Ἀθηναίων καὶ οἱ δέκα ῥήτορες ἡμῖν ἐξεφάνησαν· ὧν πρῶτός ἐστιν Ἀντιφῶν, ὁ ῥαμνούσιος. Λυσίας, ὁ Κεφάλου. Ἰσοκράτης. Ἰσαῖος Ἀνδοκίδης. Δημοσθένης. Αἰσχίνης. Λυκοῦργος. Ὑπερίδης. Δείναρχος.

14. lego *ἀπρόστακτον.* non imperatum diem feſtum, ſed quem ciuium vnusquisque ſibi ſua ſponte agendum indixiſſet.

15. l. aut *κατ᾽ ἐκεῖνο δὲ καιροῦ*, aut *καιρῶν*, aut *κατ᾽ ἐκεῖνον δὲ τὸν καιρόν.*

16. l. *ποιῆσαι τὸν Γοργίαν.*

## INDEX ORATIONVM SVPERIORVM.


1. Lesbonactis or. de bello adu. Thebanos. p. 1.
2. Eiusdem cohortatoria ad milites 4
3. Herodis ad Thebanos cohortatio, ad ſocietatem cum Lacedaemoniis aduerſus Macedonas 32
4. Antiſthenis Aiax, Achillis arma poſcens 52
5. Eiusdem Vlyſſes, eadem arma ſibi vindicans 56
6. Alcidamantis Vlyſſes, Palamedem proditionis inſimulans 64
7. Eiusdem Alcidamantis exagitatio Sophiſtarum, orationes e ſcriptis commentariis memoriae impreſſas recitantium, et contra commendatio exercitationis ex tempore, meditatione nulla praemiſſa, idonea dicendi 77
8. Gorgiae defenſio Helenae 91
9. Eiusdem defenſio Palamedis 102. ad p. 121.


ANTI-

# ANTIPHONTIS ORATIONES
## LATINE REDDITAE *.

### ORATIO PRIMA.

Valde me ſollicitum, animique ſuſpenſum et conſilii inopem habet haec cauſa, in quam fatalis quaedam neceſſitas me coniecit. a qua cauſa agenda cum alia me abſterrent, tum rurſus alia ad eam acriter vrgendam multo etiam acrius impellunt. Nam non modo adoleſcentulus adhuc ſum, cauſarumque adeo



* Antiphontis mei partem haud minimam excudendo iam profligauerant operae, cum nondum animum interpretationi latinae conſcribendae adieciſſem. Tandem intelligens neceſſitatem rei, ceſſi ei, publicisque commodis auerſionem animi mei ab eiuſmodi opera ſeruire coegi. Subito concitatus impetu, initio menſis Martii, paucos intra dies, quos ipſos ſcholae publicae, et neceſſitas folia a prelo madentia perluſtrandi et a mendis typographicis purgandi, (vt alia negotia taceam,) nimis etiam coartarunt atque interpellarunt, Antiphontis conſcripſi latinam verſionem hanc, quam nunc, quo tempore hanc praefatiunculam exaro, operis rurſus ad penſa redeuntibus, per nundinarum aeſtum intercepta, recognoſcere et elimare, neque vacat, neque iuuat. Totam enim hanc aeſtatem indicibus Demoſthenicis conficiendis, qui ſtatim hoc volumen octauum conſequentur, conſecraui, et hac vna in cura defixus, a me impetrare non poſſum, vt ad alia mentem detorqueam. Quare lectores, cum lapſus quosdam interpretis feſtinantis hic deprehendent, etiam atque etiam rogatos volo, vt feſtinationi ignoſcant. Prima in oratione reddenda fui paſſim locorum paulo copioſior; in reliquis operam dedi, vt preſſior atque adſtrictior eſſem. Scripſi d. 4. Iunii 1773.

forenſium per aetatem prorſus rudis, ſed ea quoque huius eſt cauſae natura, vtramuis in partem impedita, vt ſiue omittam, ſiue perſequar, iniquiſſimo atque duriſſimo loco me concluſum videam. Scelus fuerit, in mandatis exſequendis ceſſare patris eius, qui necis ſuae poenas vt ab auctoribus repeterem, exſpirans mihi delegauit; at rurſus tamen peracerbum accidit hoc, quod iſta mandata patris exſequens facere non poſſum, quo minus ſimultatibus bellisque cum iis implicer, cum quibus odia ſuſcipi omnium minime decebat, cum fratribus puta, communi mecum patre vſis, et cum eorum matre, nouerca mea. Ea nempe eſt aduerſae meae ſortis ſcaeuitas, eaque improbitas aduerſariorum, cum quibus certandum mihi eſt, vt et ab illius peruerſitate, et ab horum pertinacia coactum me videam, in hoc certamen deſcendere, quos conſentaneum erat, et peremto vltores ſuccurrere, et vindici ſanguinis paterni auxiliatum venire. At enim vero, contra quam oportebat, euenerunt omnia. Hi enim ipſi aduerſus me fratrem ſuum pugnant, et patris ſui parricidas ſe gerunt, cuius parricidii ego eos eadem conſtantia nunc verbis ore prolatis inſimulo, qua verbis in formula libelli accuſatorii ſcriptis iam inſimulaui. Quare, ſi planum fecero. matrem horum [fratrum meorum, ſeu nouercam meam] necem ei patri, qui mihi cum fratribus communis eſt, nefandis artibus conſciuiſſe, quas artes ea, non ſemel, ſed crebro, in patris peſtem factitans deprehenſa fuit; tum rogo vos, iudices, vt primum quidem leges veſtras vindicetis, quas, a diis et a maioribus veſtris per manus traditas nacti, tanti facitis, vt ante condemnationem reorum, in eas inſpiciatis, cauſaque cognita demum, poenas ab iis praefinitas, perinde atque maiores fecerunt, condemnatis irrogetis. Deinde rogo vos, vt patri peremto, vnaque mihi quoque, qui ſolus

lus ab omnibus derelictus cauſam eius ago, ſubueniatis. Ad vos receptum habeo. Vos mihi nunc loco neceſſariorum eſtis. Nam quos oportebat ſublato vltores, mihi autem ſocios eſſe, hi necis in illo patratae reatu ſe obligant, et in iudicio cauſam meam infeſtis animis armisque impugnant. Eiusmodi loco concluſus ecquos ad alios accedat ſocios, auxilium rogatum? ecquo alio perfugiat, quam ad vos, iudices, et ad ius aequum? Miror, qua tandem mente frater cauſam meae aduerſariam tuendam ſibi ceperit, et num in hoc ſolo pietatem erga parentes cerni autumet, ſi filius commoda matris prodere nolit. Ego vero multo atrocius hoc eſſe aio impietatis exemplum, ſi filius inſuper habeat paterni ſanguinis per nefas effuſi vltionem in homicida exſequi, praeſertim in tanta diſparitate ſortes peremti et peremtricis intercedente. Ille enim, effugere mortem non potuit, quam tolerauit inuitiſſimus, ex inſidiis clandeſtinis, quas praeuidere et euitare non poterat, comparatam. haec vero, ſponte ſua, a nemine coacta, necem ei dedit, non furioſo ardore iracundiae repentinae incitata, ſed lentis et pertinacibus conſiliis, et conatibus praemeditatis crebroque iteratis. Neque licet fratri hoc excuſare, probe ſe noſſe, a matre ſua peremtum non eſſe patrem noſtrum. Nam de contrario eius certiſſime ipſi conſtare, produnt eius coepta. Nam, ſi dubitaſſet, poterat, certiſſimam rei notitiam, dummodo voluiſſet, e ſeruorum tormentis petere. Atqui viam hanc probatiſſimam, et vnicam paene, veri indagandi aſpernatus eſt. Vbi autem quaerens indagare nil poterat, ibi iuuit eum quaerere. Atqui ſponſionem meam de ſeruis ad quaeſitionem dedendis amplecti debuerat, ſtrenueque hoc agere, ad quod eum cohortabar, vt rei geſtae veritas in apertum proferretur, ad poenas dandum ream citando. Serui enim ſi ſub tormentis aut

non eadem inter ſe, aut a meis praedicationibus diſcrepantia ediditſſent, tum licuiſſet ei matris cauſam ex certa ſcientia ſaluaque conſcientiae integritate agere, mihique honeſte fidenterque obloqui; id quod nunc ei minus licet: et mater eius hoc pacto illo crimine fuiſſet liberata. Iam vero cunctatus rei geſtae rationem illa, quae vna patet, via indagare, ecqui poteſt ea certo noſſe, quae explorare recuſauit? Ecqui ergo conſentaneum ſit, iudices, eum vera dicere, aientem, ea ſe probe cognita atque perſpecta habere, quorum veritatem percontari nunquam animum induxit? Ecquid opponet mihi periurii eum inſimulanti? Seruos ad quaeſitionem ſi admitteret, certo norat, ſalutis omnem viam praecluſam matri eſſe. Vnica ergo ratio eam ſeruandi haec erat, vt declinaret et eluderet quaeſitionem per tormenta ſeruorum. Nam hoc ſolo modo ſperabant ſe conſecuturos, vt res geſta in occulto maneret. Ecqui ergo cenſeri poterit ſalua fide et religione iureiurando id confirmaſſe, quod in formula contraiuramenti ſcripſit, *ſe probe noſſe*, id nempe, quod ſumma percontationis diligentia ad liquidum adducere noluit, cum ego vellem hac in cauſa modo inquirendi eo vti, qui eſt omnium aequiſſimus et probatiſſimus. Ecqui autem hic modus eſt, quem propoſui illis detrectantibus? et quae mea aequitas? Flagitabam, ipſis coram, illa mancipia torqueri, quae norant, mulierem hanc, matrem horum, meorum aduerſariorum, iam antea quoque toxicatas coxiſſe potiones, quibus patrem noſtrum de medio tolleret, et, a patre noſtro cum in flagrante delicto eſſet deprehenſa, haud infitiatam eſſe facinus, ſed excuſatum et lenitum iſſe atrocitatem eius, praetexendo, non necis ergo herbas illas a ſe coctas eſſe; ſed ſolummodo illiciendi atque deuinciendi amoris. Hoc ego de facto poſtulabam mancipia dedi, et exhibebam illis

illis ſchedam, in qua ſumma capita criminum perſcripſeram, quorum illam mulierem inſimulo. Non mihi arrogabam, vt ipſe per me ſeruos interrogarem, aut torquerem, ſed ea vtebar aequitate, vt ipſis interrogandi et torquendi negotium permitterem, eosque moderatores ſeueritatis huius ipſos facerem. dummodo coram me ſcrutinium fieret. Nolebam enim committere, vt illi, me ipſo pro lubitu meo, quicquid in buccam veniret, interrogante, cogerentur ad quaeſtiones meas reſpondere; ſed ſufficiebat mihi, meos aduerſarios ſeruos ſuper illis ſolummodo capitibus interrogare, quae in ſcheda ſcripſeram. Vel ex hoc ſolo documento aequitatis meae conſtet, niſi fallor, et me cauſa mea fidere, et illos ſuae diffidere. Ecqui tandem iſtaec aequitas et ciuilitas atque ſimplicitas dubium adhuc vllum de honeſtate et probabilitate meae contentionis, ſanguinem paternum vlciſcendi, relinquat? Et poteram vtique fidenter ad illam ſponſionis aequitatem deſcendere. Nam ſi aut prorſus infitiarentur ſerui factum, aut praedicationes eorum inter ſe diſcreparent, certus eſſe poteram, magiſtratum penes quem aequi iuris eſt adminiſtratio, ſeruis eos eſſe ſtimulos admoturum, qui eos cogerent veras rei geſtae rationes aperire, quantumuis veritatem falſis indicinis obumbrare conarentur Fac contra eueniſſe, atque euenit, non me illis ſponſionem de mancipiis dedendis detuliſſe, ſed illos mihi. Fingamus itaque tantiſper, illos, vt primum fama ad ſe allatum accepiſſent, me parare actionem in homicidam patris, actutum mecum congreſſos, mihi mancipiorum deditionem obtuliſſe; me vero accipere detrectaſſe. Quid tum? Vſi nempe hoc fuiſſent euidentiſſimo omnium atque firmiſſimo documento ad vincendum, culpa caedis omni ſe vacare. Neque potuiſſem ego hanc eorum aequitatem argumentationis vllo pacto labefactare.

Quidni

Quidni ergo, quod illis tum aequum et legitimum futurum fuiſſet, mihi quoque nunc perinde ſit? Liceto mihi quoque meae cauſae veritatem hoc ipſo argumento docere atque approbare, qui ſeruos dedi poſtulauerim ab his dedere recuſantibus. Graue profecto et indignum facinus! Hi vos rogant, iudices, vt ſe abſoluatis, et a vobis precarium ius velut emendicantur, qui, ſi dedere ſeruos voluiſſent, ius ipſi ſibi pro arbitrio ſuo dicere, hoc eſt, cauſae ſuae probitatem atque legitimitatem certis et irrefragabilibus documentis approbare, vobisque abſolutionem vel inuitis extorquere potuiſſent. Iam ergo non amplius obſcurum eſt, cur eum modum, quo rei geſtae veritas erui et ad liquidum perduci poterat, defugerint. Norant nempe, huic diſcrimini ſi ſe committerent, futurum eſſe, vt pateſceret malum domi ſuae penes ſe reſidere. Quare omni contentione in hoc incumbebant, vt ſeruorum quaeſitio omitteretur, eoque mali vera ſedes tacita et ignota maneret. Vos autem iudices, certus enim ſum veſtrae ſapientiae atque aequitatis, hoc ipſorum exemplum non imitabimini, ſed potius vlcus hoc denudabitis. Sed haec hactenus. Tranſeo nunc ad alteram partem muneris mei, totam rei, vt vere geſta fuit, ſeriem coram vobis enarraturus. Iuſtitia curſum orationis meae, actionisque euentum gubernato. Superius domus noſtrae tabulatum Philoneus, quoties in Vrbe ageret, incolere ſolebat, vir honeſtus et frugi, quo pater familiariſſime vtebatur. Erat illi Philoneo pellex, quam decreuerat in lupanari proſtituere. Mater fratris, [ſeu nouerca mea] cum quaerendo intellexiſſet, cuia eſſet, conſuetudinem cum ea contrahebat. Sic factum, vt cum nouerca ſenſiſſet, quam atrocem iniuriam Philoneos pellici ſuae oblatum iret, pellicem ad ſe arceſſeret. Veniebat pellex. Inter ſermones aperiebat nouerca pellici,

quam

quam inſignem iniuriam Philoneos ei pararet iniungere, vnaque de patre meo querebatur. Ab eo ſe duriter et indignis modis haberi. Sed in promtu ſibi eſſe arma ambos vlciſcendi. vel potius artes ſe tenere, quibus amborum erga ſe animi ita mutarentur, vt cum Philoneus ipſi [pellici,] tum pater meus ſibi, [nouercae] placaretur atque reconciliaretur, modo illa [pellex] in ſua [nouercae] poteſtate eſſe vellet. Suam fore inuenti gloriam, ipſius fore partes famulandi et iuſſa exſequendi. Tune ergo, ait, mihi miniſtrare voles? Velle ait altera, nil haeſitans, vt facile eſt exiſtimatu. Diſceſſum tum fuit ſuper his pactis condictis. Haud multo poſt incidebat, et Philoneo neceſſitas, vt ſacris intereſſet, quae Ioui Cteſio in Piraeeo publice fiebant, et patri iter per mare ad inſulam Naxum ſuſcipiendi. Conuenientiſſimum itaque videbatur Philoneo, cui ſemel ex Vrbe in Piraeeum eſſet deſcendendum, eadem opera, per compendium itineris eiusdem, patrem quoque meum, profectionem illam maritimam ingredientem, et ad portum pariter tendentem, amicitiae et beneuolentiae ergo teſtandae, proſequi, et ſacris peractis, lautis epulis cohoneſtare. Pellex Philoneum eodem proſequebatur neceſſario, ſacrorum cauſa, vt iis epuliſque neceſſaria miniſtraret. Iam erant ambo in Piraeeo, iam, vt par erat, ſacris operabantur. Sacris peractis, iam incipiebat pellex ſecum deliberare, qui et quando potionem venenatam ipſis praeberet, num ante epulas, an poſt. Placuit tandem poſt epulas dare, quod ita praeceptis nouercae meae, nobilis illius Clytaemneſtrae, eſſet obſecutura. Quae illo in conuiuio euenerint, mihique longum atque taedioſum ſit enarrare, vobisque audire. Ea vero, quae noſſe refert, quomodo nempe datum fuerit venenum, pauciſſimis exſequar. Dapibus igitnr amotis, libabant diis, et thura ſuper ſe quisque arae impone-

ponebant; id quod eos facere par erat, quorum alter vna Iouique Cteſio ſacra faceret, amicumque ſolennibus epulis exciperet, mox iter ingreſſurum; alter apud amicum epularetur, cui vale dicere pararet, mox cum naue diſceſſurus. Libationes infundens, veluti miniſtra, pellex, illis vota facientibus atque deos ſurdos ea rogantibus, quae non eſſent exitum habitura, venenum immiſcebat; et Philonei quidem poculo portionem veneni multo ſpiſſiorem ingerebat; in quo ipſa ſibi mire placebat, veluti commento quodam a ſe ſollerter et callide excogitato. Sperabat enim futurum, vt, quo plus potionis huius exſecrabilis hauriret Philoneus, eo acrius in amorem ſui, pellicis, exardeſceret. Nondum enim tum norat a nouerca mea ſe circumuentam eſſe; id quod tum demum comperit, cum iam in faucibus exitii haereret. Patri autem noſtro portionem veneni multo parciorem infundebat. Defuncti libationibus illi ſicarium ſuum, pro amica per ignorationem veri habentes, ſermonumque atque iocorum facetiis, et amplexationum per vices crebritate inter ſe iactantes, extremam tandem potionem exhauriebant. Et Philoneus quidem in continenti e veſtigio exſpirabat; pater autem noſter in valetudinem incidebat, quae eum quoque tandem, die vigeſimo poſt, ſuſtulit. Huius tanti ſceleris praemium illa quidem, quae operam miniſterialem ſolummodo perpetrando praeſtitit, facinore dignum iam abſtulit; nam rotae impoſita, et tum carnifici tradita ſupplicium extremum tolerauit, quamquam imprudens aliena magis, quam ſua culpa, peccauerat: quae autem foemina et ſcelus ipſa prima mente concepit, et venena a ſe cocta manibus ſuis famulae adminiſtrauit, et per eam bibenda miſeris viris praebuit, ea, ſi cum diis vos quoque voletis, praemium mox aufferet. Reputate vobiscum quanto ſint, quae ego vos rogo, aequiora, quam quae

frater

frater rogat. Ego quidem vos rogo, vt peremti necem, hoc eſt iniuriam ei datam aeternam, nulloque pacto. reparabilem, vlciſcamini. Ille vero patris quidem, inſuper habita deorum omni religione, flagitioſiſſime, ſummo cum dedecore, praemature, ab iis, a quibus omnium minime decebat eum malum accipere, ſublati, ne mentionem quidem ad vos faciet, cuius caſum miſerabilem vos et commiſeratione proſequi, et vlciſci par eſt; pro ea autem foemina ſupplicans, quae maritum impium fraude ſuſtulit, preces vobis ingeret, infandas, deteſtabiles, quas et vos ab auribus veſtris reiicietis, iudices, et dii reiicient, neque committent vnquam, vt earum reus fiat. Rogabit nempe vos, vt verum credatis eſſe id, quod illa iactans ſtudet vobis perſuadere, tametſi ne ipſa quidem ſibimet credit, ſcil. eam nulla mala fraude hoc in negotio eſſe vſam. Atqui vos homicidarum non eſtis protectores, ſed vindices peremtorum a praemeditata fraude; praeſertim ſi fraus illa profecta fuerit ab iis, quos par erat, vitam eorum non exſtinguere, ſed modis omnibus tueri et ſaluam conſeruare. Iam penes vos eſt, iudices, ſtatu cauſae a me bona fide coram vobis expoſito, ex aequo et vero cauſam diſceptare. Id quod etiam facietis. Spectate quaeſo diſparitatem noſtrarum rogationum. Frater quidem vos mox rogabit, vt matris ſuae vitam ſaluam eſſe velitis, eius, quae maritum, furioſo impetu, iuris omnis diuini oblita, de medio ſuſtulit; hoc eſt contendet oratione ſua vobis perſuadere, ſi poſſit, (quamquam non videtur futurum, vt poſſit,) vt vos matri poenas meritas facinorum ab ea commiſſorum remittatis. Ego contra vos rogo, vt nullo pacto vos patiamini flecti, quo illa patri meo minus det poenas Manibus eius debitas. Vos enim, quo ſceleroſi poenas dent meritas, eo et ad iudicandum conuocamini, et iudices appellamini, hoc

eſt

eſt, iuſti atque iniuſti arbitri, dignorumque facinoribns praemiorum diſpenſatores. Porro caedis huius machinatricem ego in iure perſequens, hoc ago, vt eam ſupplicio afficiam, quod merita eſt; tum, vt patrem noſtrum vindicem, eiusque Manes hoſtilis ſanguinis libatione placem; denique, vt iuris veſtri ciuilis auctoritatem atque maieſtatem tuear. Et ſunt haec, ni fallor, tanti momenti, vt vos deceat, quotquot conſidetis, omnes, mihi praeſto eſſe, cauſamque meam ſuperiorem reddere, ſi aequitatem et veritatem eius oratione vobis approbare potuero. Ille ex aduerſo hoc agit, vt, quae mulier leges veſtras ſpreuit, poenis eam eripiat illis, quibus eam ſcelus ſuum obſtrinxit. Atqui, vtrum, quaeſo vos, aequius eſt, praemeditatae necis ream ſceleris poenas dare, an nullas dare? vtrum aequius eſt, miſericordia duci per nefas interemti, an eius mulieris, quae illum ſuſtulit? Ego equidem illum vtique veſtra digniorem commiſeratione cenſeam. Conuenientius enim id ſit et humanis et diuinis iuribus. Quapropter aequum et factu neceſſarium arbitror, vt illa, pari ſeueritate veſtraque et iuris aequi, ſanguinem eius expiet, quem illa caninae frontis mulier, truculenta manu ferreisque praecordiis, nullo humanitatis ſenſu repreſſa, ſuſtulit. Quam enim necem maritus, inuitiſſimus, per vim ſibi oblatam atque ingeſtam, tolerauit neceſſario, eam mulier ei, ſponte ſua, a nemine coacta, rationibus diuturna deliberatione probe ſubductis, propoſitoque obfirmato, obtulit atque ingeſſit, quo tempore miſer inſultui haud prouiſo maxime pateret. Nam in procinctu ſtans cum naue peregre preficiſcendi, et apud amicum hominem ſecure epulans, hauſit imprudens venenum a pellice amici ſibi datum, quod venenum nouercą pellici illi, perinde neſcienti, mittens, per nuncium mandauerat, vt patri meo bibendum propinaret. Quam potionem

mors

mors patris conſecuta eſt. Ecqui iam inſitiari auſit, hanc necem patri per violentiam inuito et reluctanti oblatam et ingeſtam eſſe? Eiusmodi belluae vlla, aut vos, aut alium quempiam duci, ſeu commiſeratione, ſeu reuerentia, ecqui conueniat, iudices? quae pectus ipſa ſuum aduerſus omnem mariti ſui commiſerationem ita obdurarit, vt eum impie atque flagitioſe necare nil vereretur. Decet vtique iudicum animos molles eſſe atque miſericordiae patulos, verum erga miſeros inuoluntariis infortuniis oppreſſos. Erga reos autem ſcelerum data opera deſignatorum oportet duros et ſaeuos eſſe. Vt illa thori ſui conſortem ſuſtulit, neque deos, neque ſemones, huius patrii ſoli praeſides, neque ciues reuerita, ſic et illa rurſus aequiſſimo iure tractabitur, ſi veſtraque et iuris aequi ſententia morti damnata ſine commiſeratione, ſine reuerentia ſexus vlla, nulla cunctatione pereat. Hic facere non poſſum, quominus fratris me aiam mirari audaciam. Ecqua demum is mente in contraiuramento affirmauit, ſe certum eſſe, probeque tenere, matrem ſuam tantum ſcelus non patraſſe? Ecqui tandem ea probe tu teneas, quibus, cum gererentur, haud interfuiſſes? Nam profecto neque aiat frater ſe veneni coctioni interfuiſſe, neque credibile eſt eum ei rei adhibitum fuiſſe. Neces enim qui aliis comparant, hi ad clandeſtinas ſuas molitiones non aduocant teſtes, ſed machinantur fraudes ſuas, quam poſſunt occultiſſime, ſeduloque cauent, vt mortalium nemo reſciat. Quo ſit, vt quorum capitibus huiusmodi fraudes conſuuntur, hi nihil horum omnium ne ſuſpicentur quidem, neque prius peſtem ſibi obiectam ſentiant, quam in eius faucibus iam haereant. Tum demum noſcitant peſtem ſuam, quum negatum ipſis eſt eam deuitare. Eiusmodi calamitate oppreſſi, quibus quidem per mortis lentorem liceat, (nam aliis hoc negatum eſt, quos

O citum

citum auffert exitium) conuocatis amicis atque neceſſariis exponunt de luctuoſi ſui caſus miſerabilitate, nominatim appellantes exitii ſui auctores, iubentque eos coram iudicio de hac ſua auctoritate teſtari, vltionemque iniuriae ſuae ipſis exſequendam demandant. Id quod idem pater quoque meus erga me, quamuis tum adhuc puerum, fecit, ex illa ſuprema et luctuoſa valetudine cubans. Sin autem periculi rapiditas hac cautione animam agitantes excludat, literis mandant ea, quae verbis ad amicos edere per temporum anguſtias negatum eſt, et anteſtantur ſeruos ſuos, nominatim homicidas ſuos ad eos edentes. Pari modo pater quoque meus me, vt tum adhuc puerum, per literas, voluntatis atque ſenſuum ſuorum interpretes, et de caſu ſuo certiorem fecit, et ad vltionem a ſcelerata repetendam cohortatus eſt, me, inquam, iudices, non ſeruos ſuos. Iam docui vos totam rem. Succurri, quatenus potui, patrique defuncto, iurique ciuili, cui hoc facinore inſignis oblata eſt contumelia. Defunctus ſum partibus meis. Iam veſtrum eſt, de veſtri muneris partibus, quae vobis agendae ſuperſunt, vobiscum diſpicere, et ius aequum dicere. Et ſi vel vos quoque vobis defueritis, quamquam haud videmini tantum dedecus ad vos admiſſuri, dii tamen inferi, de quo nullus dubito, inultum haud transmittent tantum ſcelus, a cuius atrocitate maieſtas eorum violata fuit.

## ORATIO SECVNDA.

*Seu prima tetralogiae primae accuſatio caedis voluntariae.*

Quae quidem fraudes ab hominibus contemnendis comparatae fuerint, eae ſunt ad coarguendum non admodum difficiles. Fraudes autem ſi quae conſtructae fuerint ab hominibus nobili loco natis, rerumque

que ciuilium vſu tritis, et id aetatis agentibus; quo quisque ad prudentiam valentiſſimus atque excitatiſſimus eſt, eiusmodi veteratores et noſcitare et coarguere, perquam eſt arduum. Diſcriminis enim probe tenentes magnitudinem, in quod induunt caput, e longinquo cautionem inſidiarum, quas parant, meditati, prius operi manum non admouent, quam ſuſpicioni omni aditum ad ſe diligentiſſima circumſpectione occluſerint. Quorum vos gnaros atque memores oportet, o iudices, vel minimum quemque radium ſuſpicionis allabentem cupide captare, eique certam fidem adhibere. Nos autem hunc reum huius caedis agentes volumus vobis accuſatores idonei atque religioſi videri. Neque ſumus ex eo genere accuſatorum, qui ſontem elabi ſinentes, inſontem perſequuntur. neque probabile eſt nos tam iniquos et improbos eſſe, vt nobis ipſis magis, quam aut vobis, aut vlli alii noceamus; qui probe teneamus, cum homicidii reatus totam ciuitatem polluat, atque teneat piaculo conſtrictam, donec homicida demonſtretur, futurum, vt reatus ille a ciuitate in nos ſolos relabatur, ſi pro ſonte inſontem plecti curemus; et, vos iudices, ſi falſo noſtro decepti indicio, in dicendo iure erraueritis, poenam omnem illius erroris in nos ſolos eſſe coorituram, qui falſa docendo vobis impoſuerimus. Certi itaque cum ſimus, omne huius homicidii piaculum in nos ſolos eſſe relapſurum, ſi verum dedita opera conturbemus atque diſſimulemus, conabimur ex iis, quae probe cognita atque perſpecta habemus, quam poterimus liquidiſſime demonſtratum dare, caedem hanc ab hoc homine, quem eius inſimulamus, peractam eſſe. Neque enim probabile eſt eam a latronibus peractam eſſe, quia ambo, et herus, et ſeruus cum eo peremtus, non ſpoliati veſtibus, ſed adhuc amicti ſuis veſtibus, reperti ſunt. Latro autem ſi eos

 pere-

peremiſſet, profecto non fuiſſet commiſſurus, vt ſine illo compendio diſcederet, cuius adipiſcendi cauſa caput ipſe ſuum diſcrimini obieciſſet; quamuis praedam illam iam paratam nulloque ſudore rapiendam inter manus haberet. Porro ne per rixam quidem inter pocula coortam confoſſi ſunt. Statim enim fuiſſet eiusmodi homicida a reliquis compotoribus et agnitus et comprehenſus. Noſtrum autem peremtum, qui occiderit, nemo nouit. Non magis iurgium atque conuitium ei necem contraxit. Cecidit enim nocte intempeſta, et in loco deſerto. Atqui eiusmodi tempore locoque nemo alii cuipiam conuicia ingerit. Denique etiam hoc praetexi nequit, fuiſſe neſcio quem, qui iaculo alium neſcio quem petens, telo aberrante hunc confoderet. Nam ſi coniectus error hunc ſuſtuliſſet, non profecto idem telum a deſtinatione ſua aberrans, vnius erroris incredibili conſtantia ambos, herumque ſeruumque vna, ſuſtuliſſet. Sed ambo iacent vna confoſſi. Atqui negatum eſt praeter has, quas commemoraui, excuſationes, vllas alias quodammodo probabiles comminiſci. Refutatis igitur his excuſationibus, et occluſis his ſubterfugiis, nil supereſt, quam vt aiam hunc peremtum ex inſidiis inimici cecidiſſe. Id quod ipſum quoque mortis genus clamat. Sed ei inſidiatum eſſe ecquemnam ſit credibilius, quam eum, cui, poſt magnas clades olim a peremto acceptas, adhuc multo maiores ab eodem eſſent ineuitabiliter metuendae? Quae eſt conditio huius hominis, a me rei facti. Hic enim, a longinquo iam cum eſſet infeſtus peremto, multas quidem ei capitales cauſas in foro dicendas obiecit, in quarum nulla eum condemnauit, contra vero a peremto criminibus exagitatus et numero pluribus, et atrocitate poenarum horribilioribus, e nulla vnquam diſceſſit abſolutus: quo factum eſt, vt res eius familiaris cladem inſignem acceperit.

Vetu-

Vetuſtas illas tacebo ſimultates eorum mutuas. Nouiſſime adhuc peremtus reum ſacrilegii accuſauit, lite duobus talentis aeſtimata. Quid eiusmodi in loco facturum fuiſſe credibile eſt eum reum, qui criminis incuſati ſibi eſſet conſcius, accuſatoris facundiam et in rep. potentiam noſſet, neque iniuriarum oblitus eſſet ab eodem accuſatore pridem acceptarum. Eritne dubitationi locus, quominus hic, tot ſtimulis actus, et agitaret de inimico tollendo conſilia, et data oportunitate exſequeretur? Et ardor vindictae occoecabat mentem eius, diſcriminumque, in quae ſe demiſſurus eſſet, recordationem obliterabat, et metus malorum ab eo, ſi diutius in viuis ſupereſſe ſineretur, imminentium, ita exſternabat, vt hoc calidius manum facinori adiiceret, ludibriis huiusmodi ſpei praeterea ductus. Hominem ſi ſuſtulero, ſic ille ſecum cogitabat, facile fiat, vt facinoris auctor in occulto maneam. Et ſemel exſtincto illo, nihil iam eſt, quod de cauſa ſacrilegii male metuam. Sublato enim accuſatore nemo alius illam cauſam perſequetur, ſed iacebit deſerta, accuſatore in iudicio non comparente. At fac tamen eſſe, qui cauſam illam proſequatur, fac me damnari. fac denique me fortunis omnibus ipſoque ſpiritu multari. Acerbum quidem id erit. Verumtamen cum idem illud me maneat ſupplicium, ſi hunc diutius vitalibus auris veſci patiar, multo eſt glorioſius, ſi cadendum mihi ſit, me non inultum, ſed inimicum vna quoque mecum letali ictu a manu mea proſtratum cadere. Ignauum fuerit ſegnem et imbellem mortem accipere iugulo vltro oblato. Sic reus hic ſecum procul dubio agebat. Certum autem eum fuiſſe, crimen hoc de ſacrilegio ipſi capitale fore, neque vllo pacto euitabilem hunc ictum, id ex eo conſtat, quod per actionem cauſae de homicidio, vt cum minore periculo coniunctam, effugere conatus eſt neceſſitatem crimen ſacrilegii pur-

 gandi.

gandi. Nam niſi perſuaſum ſibi habuiſſet, poſſe fieri vt caedem quodammodo purgaret, nullo autem pacto fieri poſſe, vt crimen ſacrilegii defenderet, caedem non commiſiſſet. Hae ſunt illae neceſſitates, quae eum ad committendam caedem adegerunt. Foret iam idem e teſtimoniis quoque teſtium approbandum. Et producturi quoque nubem teſtium eſſemus, ſi iis abundaremus. Verum in ſolitudine cum caedes peracta ſit, qui poterimus teſtes multos producere? Producemus ergo teſtes eos, qni teſtem vnicum, in re geſta praeſentem, (nam praeter eum plures non aderant, cum inſultus fieret) pediſſequum puta peremti, de homicida herique ſuique indicantem audiuerunt Nam ſpirans adhuc ille pediſſequus a ſuperuenientibus repertus et ſublatus fuit. Is a nobis de homicida interrogatus reſpondit, de toto globo graſſatorum, a quibus oppreſſi fuiſſent, ſe alium neminem noſcitaſſe, praeterquam hunc vnum, quem caedis poſtulo. Tenetur itaque conuictus, cum argumentis e probabilitate ductis, tum teſtimoniis eorum, qui aderant pediſſequo, inter exſpirandum caedis hunc inſimulanti. Eiusmodi reum nullo prorſus modo vobis licet, iudices, abſoluere. Nam ſi faciatis, et ius aequum ſitis violaturi, et in publicaque priuataque veſtra commoda peccaturi. Nam ſic graſſatori cuique veniam detis capitibus fortunisque quorumcunque impune inſidiandi, ſi arma corrumpatis ea, quibus graſſatores impugnari et ad confeſſionem ſcelerum adigi poſſunt. Nam ſi neque argumenta, e conſentaneo petita, neque teſtimonia eorum, qui rebus geſtis interfuere, penes vos valent, nemo graſſatorum omnium iam poterit unquam conuinci. Carebunt ergo iniuriis oppreſſi vindice. Quod eſt ſummum nefas. Sed etiam haud expedit hunc impurum, humano cruore madentem, inceſto pede limina deorum calcantem, ſanctimoniam fanorum polluere, aut

aſſiden-

aſſidentem menſis, conuictores, quamuis inſontes, ſpurcitie ſua reſpergere. Exſiſtunt enim inde annonarum caritates terrarumque ſterilitates, pecora cum mulieribus parere deſinunt, negotia omnia ſiniſtris fortunis intercedentibus ſufflaminantur, atque conturbantur. Decet ergo vos, exiſtimantes huius caedis vltiorem veſtram eſſe prouinciam, poenas homicidii in ſcelerati huius caput, ſic meriti, retorquere. Punientes enim hominem vnum, dabitis vos quidem huic vni malum, ſed illud malum et ei proprium atque priuatum erit, neque ad plures dimanabit, et eodem illo malo priuato publica mala releuabitis, totam ciuitatem repurgantes atque expiantes.

## ORATIO TERTIA.

*ſeu ſecunda tetralogiae primae, quae eſt defenſio caedis eiusdem.*

Non videor mihi peccare, exiſtimans, me hominum natorum omnium eſſe infeliciſſimum, vt cui Fortuna naſcenti contigerit implacabiliter irata et infeſta. Caeteri quidem ſi qui aduerſa cum fortuna conflictentur, finem tamen aliquando tandem malorum ſuorum inueniunt; vt procellis iactati, rurſus ſuccedente tranquillitate maris et coeli ſerenitate recreantur, atque conquieſcunt. Valetudine graui oppreſſi, et in vitae diſcrimen adducti conualeſcunt, et cubili reſurgunt ſalui. Quaecunque aliae calamitates alios perculerint, ſuccedentes contrariae illis proſperitates illas depellunt et obliterant. Mihi vero hic homo [peremtus] fataliter et ſuperſtes adhuc fundi mei fuit calamitas, quem funditus euertit, et nunc viuis exemtus in capitis me coniecit diſcrimen, quod etiamſi effugero, relinquet tamen mihi moerorum atque ſollicitudinum ſatis ſuperque. Tam me grauis vrget ſors! vt

non ſatis ad ſalutem mihi ſit, me ipſum pietatis ergo deos iurisque ciuilis obſeruantem praeſtitiſſe. ſed etiam, niſi homicidam, a quo haec caedes patrata fuit, inueſtigaro atque coarguero, quem ipſi inueſtigare atque demonſtrare non poſſunt hi, qui fuſi ſanguinis vltores ſe gerunt, ego ipſe in periculum veniam, ne falſa caedis ſuſpicione oppreſſus contra ius et fas impraeſententia extremo ſupplicio damner. Subtilem hi me quidem acremque verbis faciunt diſputatorem, et callidum inſidiarum architectum, eoque aegerrime laqueis conuictionis irretiendum; at iidem tamen rurſus ea me patraſſe aiunt, quae ſi patraro, neceſſe ſit omnium hominum me tardiſſimum atque vecordiſſimum eſſe. Facinora enim mihi imputant contra me de caede manibus meis peracta teſtantia. Mirabilem enimuero inconſtantiam atque repugnantiam! Quamquam facinus non commiſi, nunc tamen, illo vere ſublato, ſuſpicione facinoris premor, ob ſimultatis acerbitatem, quae mihi cum viuo olim interceſſit. Noram ergo, ſi hic a quoquam alio iugularetur, futurum vt ſuſpicio caedis in me ſtatim incumberet. Egone manibus ipſe meis cruri meo hanc ſecurim impingerem? Non erat multo magis conſentaneum, me, ſi quem alium noſſem eius vitae inſidiantem, operam dare, vt eum a propoſito illo reuocarem, facinorique intercederem, quam me facinus id patrare, per quod in ſuſpiciones incurrerem, haud dubias illas, et vltro arceſſitas? Prorſus hoc abhorret. Nam ſi feciſſem, neceſſe erat caedis auctorem aut innoteſcere, aut ignotum manere. Si innotuiſſem, funditus perieram, ipſa facinoris atrocitate me iugulante. Sin autem facinus meum clam manſiſſet, certus tamen eram, ſuſpiciones hominum omnium in me eſſe incubituras. Iniuria mihi vtique fit, indigna et miſerabilis, qui cogar, non modo me purgare, ſed etiam homicidas, quos

igno-

ignoro, indicare. Quod tametſi perarduum et paene negatum eſt, conabor tamen hoc quoque facere. Neceſſitas enim, vt in prouerbio fertur, telorum omnium eſt acerrimum. Accuſatorem alio modo repellere non poſſum, quam argumentum eius inuertendo. Concludebat ſic. Fieri nequit, vt exanimatum aut latrones, aut rixoſus quidam compotor, aut alius aliquis importunus conuitiator, aut denique iaculator a meta aberrans peremerit. Ergo, inquit, hic peremit, me demonſtrans, et ipſum mortis genus clamat, hunc feciſſe. Inuertam argumentum hoc, ſic concludendo. Si neceſſe eſt, vt ego homicida ſim ideo, quod illos haud probabile ſit feciſſe, neceſſe rurſus erit me crimine vacare, ſi planum fecero, illos probabili ſuſpicione facinoris vrgeri. Negant hi probabile eſſe, quod ego aio vel maxime probabile eſſe, vt caeſus, dum nocte intempeſta vagaretur, incertus, quo iret, a manticulariis confoderetur, veſtium cupiditate illectis: nam quod veſtibus ſpoliati iacentes non fuerint, ex eo nihil colligi poteſt. Potuit fieri, vt homines interuenientes ipſis, otio eos excluderent veſtes iacentibus deſtringendi, quorum hominum interuenientium metu, ſi iacentes vna cum veſtibus reliquerunt, et fuga ſalutem quaeſierunt, vtique non deſipuerunt, ſed vel maxime ſapuerunt, ſalutem lucello praehabentes. Sed fac peremtum hunc, non a manticulariis veſtium cauſa peremtum eſſe. Quid tum? num ideo magis ego feci? Annon facile factu fuit, vt hic caeſus videns neſcio quos malum aliquid, et capitale facinus patrantes, ab his occideretur, metuentibus atque cauentibus ne ſui facinoris ille index fieret? Ecquis non hoſce, meos accuſatores, nouit non multo minore percitum odio proſecutos, quam fuit meum illius odium? Ecquid ergo ſi eos etiam ipſos ſub latebra mei odii eum ſuſtuliſſe? quid me impediat hoc ſuſpicari? Norant, hic ſi

 quo-

a quocunque tandem tolleretur, futurum, vt caedis in me ſuſpicio incumberet. Quid tum? occidebant eum, certi, ſe in occulto manſuros, et me culpam ipſorum luiturum eſſe. Pediſſequi teſtimonium ecqui tandem credibile ſit, a quo, diſcrimine exſternato, noſcitatum fuiſſe homicidam ita parum eſt credibile, vt contra credibile eſt, eum ab hominibus, quorum in poteſtate non eſſet, interrogatum, ad omnia, quae illi vellent, ſtatim aſſenſum eſſe. Vniuerſe fides ſeruorum omnium in edendis teſtimoniis ſubleſta eſt. nam ni eſſet, cur eos tormentis ſubiiceremus? Ecqui ergo par erit, huic ſeruo fidem haberi aienti herum ſuum a me peremtum eſſe? Argumenta porro ſolummodo probabilia me grauantia ſi quis cenſeat paris eſſe ponderis cum veris et certis, eum velim rurſus in contrariam partem hoc ſecum reputare argumentum a probalitate ductum me ſubleuans. In parandis inſidiis conſentaneum eſt me ſecuritatem et cautionem ſecutum eſſe. Quam ſi ſecutus ſum, multo eſt veroſimilius, me cauiſſe, vt a caedis exſecutione abeſſem, quam vt intereſſem, eoque me meis oculis de veritate caedis certum redderem. Nego porro hoc, quo nunc teneor, actionis forenſis de homicidio diſcrimen mihi viſum fuiſſe expeditius atque tutius, atque alterum iſtud de ſacrilegio. Contra vero aio me, ſi non plane deſipui, prius illud multis modis duxiſſe formidabilius, quam hoc poſterius. Id quod nunc demonſtratum eo. Nam ſi cauſa ſacrilegii caderem, futurum erat, vt fortunis ſolummodo mulctarer. Ius ciuitatis et ſpiritum mihi nemo erat erepturus. Salua autem vita, mihi relicta, etiamſi cauſa cecidiſſem, et fortunas omnes amiſiſſem, non tamen ideo fuiſſem ad extremas incitas deuenturus, quia ſatis erat amicorum, qui ſtipe collecticia mihi neceſſaria alimenta praebituri viderentur. Homicidii autem in cauſa hac victum

me

me quaenam manebant? Supplicium mortis certum et ineuitabile; praeterea ignominia nefandi ſceleris, quam liberis pro patrimonio eram relicturus. Aut ſi fuga mortis ſupplicium praeuenirem, forent tamen mihi, homini ſeni et extorri, praeter exſilium mendicitatis moleſtiae atque dedecora toleranda. Planum itaque feci, nullam criminationum ab accuſatore in me intortarum eſſe credibilem. Sed fac tamen, probabile videri, eam caedem a me patratam eſſe, in eaque patranda me humanum quid paſſum, quod ab humana natura exſpectari eique ignoſci conſentaneum ſit, quamquam eam caedem reapſe neque patraui, et patratam a me eſſe pernego, vel ſic tamen quoque par foret me abſolui. Nam iniurias ab inimico mihi oblatas ſi eius ſanguine vltus eſſem, ingentes illae atroceſque erant iniuriae. Nam niſi tales eſſent, non poſſem videri feciſſe facinus cum humanae naturae infirmitate conſentiens, ideoque ab ea facile exſpectandum, facileque ignoſcendum. Praeterea neſcio an cum tempore ſiat, vt verus homicida reperiatur. Quicquid eſt, quocunque vos me pacto abſolueritis hoc crimine, non polluam deorum ſanctimoniam, in eorum fana ingrediens; et contendens vobis perſuadere, vt me abſoluatis, nefanda non facio. Nefanda contra faciunt, et peſtes vobis multifarias conſciſcunt hi, qui, omiſſo vero homicida, me inſontem homicidii reum agunt. Hi auctores vobis fiunt, vt impietate numina deorum laedatis. Hi digni denique ſunt, qui eadem omnia patiantur ipſi, quae me aiunt meruiſſe, ſupplicia.' Huiusmodi hominibus, tam impuris, denegate, iudices, fidem veſtram ipſorumque fidem parum fidam ducite. me autem e moribus et factis ante actae omnis meae vitae ſpectate. Quod cum facietis, tum deprehendetis, me neque vitae cuiusquam inſidiari, neque bona aliena appetere, ſed contra, multasque ſpiſſasque contributiones

nes contribuere, ingentes aeris ſummas in trierarchatus, eosque crebros, inſumere, ſplendida munera choregalia edere, multis ſuccurrere gratuitis de meo largitionibus, pro multis, quibus me de nominibus haud contemnendis praedem praeſtitiſſem, luere ſolitum, rem auxiſſe, non litium forenſium ſordibus, ſed honeſti quaeſtus exercitatione crebra diis offerre ſacrificia, ciuilemque me et aequum erga ciues gerere, legibusque conuenienter aetatem degere. Talis cum ſim fuerimque, nolite me criminis impii turpisque condemnare. Quod ſi peremtus hic adhuc in viuis ſupereſſet, non ſatis haberem me purgare, ſed etiam eum, vnaque hos, qui ſub praetextu vlciſcendae iniuriae huic a me oblatae latentes, emungere me numis conantur, demonſtrarem, per ſummum nefas me criminum eorum omnium inſimulare, quorum nunc ab his inſimulor. Verum maiore etiam, quam erga eos decebat, aequitate atque facilitate vtar. Transmittam haec. Vnum hoc vos rogabo, qui ſummae rerum eſtis arbitri atque compotes, vt ſinatis vos ab infelicitatis meae immanitate ad miſericordiam flecti, vulneribusque ab ea mihi impoſitis ſalutarem veſtram manum admoueatis. Nolite, iuncta cum his infeſta opera, proteruo pede iacenti mihi ventrem quaſi conculcare, neue committite, vt hi me poſſumdent modo turpiſſimo, legibusque diuinis pariter atque humanis repugnantiſſimo.

## ORATIO QVARTA.

*Seu tertia tetralogiae primae, quae eſt accuſatio poſterior eiusdem caedis.*

Iniuriam vtique hic facit, Infelicitatis numini, quod ille praetendens, piaculare ſuum facinus obumbrare conatur, neque veſtra dignus eſt, iudices, miſericordia,

cordia, qui, cum peremtum calamitate perculit, quae eum inuitum et repugnantem de medio ſuſtulit, tum ſemet ipſe in diſcrimen coniecit vltro arceſſitum. Superiori oratione planum feci, peremtum noſtrum procul omni dubio ab huius rei ferro cecidiſſe. Nunc autem planum facere hac altera mea accuſatione conabor, crimen hoc ab eo non ita, vt par erat, depulſum eiſe. Age itaque argumenta eius libremus. Fac ergo verum eſſe, quod ait, a latronibus eos fuiſſe iugulatos, illosque latrones a ſpoliandis cadaueribus impeditos interuentu quorundam, quos ad ſe aduenire vidiſſent, fuga ſalutem quaeſiuiſſe, nil curantes veſtimenta illis detrahere. Eſto. Inuenerint hi interuenientes herum iam exanimatum. Atqui famulum tamen inueniebant adhuc ſpirantem et ſui conſcium. Hunc certe diligenter interrogaſſent de homicidio. Famulus veros caedis auctores indicaſſet bona fide. Hi, re comperta, nomina ſceleratorum ab illo edita ad nos retuliſſent, et ſic liber a culpa reus hic manſiſſet. Non placet hoc? Fac ergo, peremtum alios quosdam in facinore malo videntem, ideo fuiſſe ab his ſublatum, ne facinoris huius index fieret. Atqui ſic caedes horum, heri famulique, non ſine illorum facinore innotuiſſet. Qui praedo caedem promulgaſſet; idem vna quoque facinus ſceleratorum promulgaſſet, et ſic in hos incubuiſſet ſuſpicio, non in hunc reum. Porro fac peremto alios quoque fuiſſe inimicos, ſed minoribus ab illo iniuriis affectos, neque in tantum capitis fortunarumque diſcrimen adductos, atque hic reus a peremto fuit. Age, caedem eius his imputemus. Atqui mente comminiſci non poſſum, qui potuerint minore in diſcrimine verſantes, animum inducere, vt magis huius peremti vitae inſidiarentur, quam hic, cui maius periculum ab eius vita, ſi diutius extraheretur, impenderet. Huic neque metus periculi ab homicidio commiſ-

commiſſo ſe manentis, neque recogitatio iniuriae, atque atrocitatis et foeditatis, qua ſe eſſet hac caede patranda commaculaturus, ſitim ſanguinis effundendi ſatis exſtinguere poterat. Illorum autem ſimultatem atque vindictae ſitim ſatis reſtinguere et manus reprimere atque ad continentiam compeſcere poterat, et cogitatio periculi ſubeundi, et ignominiae contrahendae, etiamſi reuera aliquando caedis committendae aliqua lubido eos inceſſiſſet. Sed famuli teſtimonium eleuat? Non recte is quidem. Nam optimae illud erat certiſſimaeque auctoritatis, ex eo genere teſtimoniorum, quae edentes ſerui, non modo non tormentis ſubiiciuntur, ſed vel libertate quoque donantur. Torquentur vtique ſerui in cauſis herorum. Sed quibus? cum aut conſcii conſortesque heris fuerunt in furando, aut furta herorum infitiando celare conantur. tum equuleo eos imponimus, eaque neceſſitate veri confeſſionem ex iis exprimere ſtudemus. Etiam hoc nego verum eſſe, quod ait, veroſimilius eſſe, a caede patranda ſe abfuiſſe, quam ei interfuiſſe. Verum quidem hoc fateor eſſe, ſi abfuiſſet, minus periculum eum fuiſſe aditurum, quam ſi adfuiſſet. Fac enim ſicarium ab eo immiſſum, in facinore deprehenſum, in hunc contuliſſe culpam, ab hoc ſe dixiſſe emtum et immiſſum eſſe. Quis crederet? qui praedicationi ſuae mercenarius fidem faceret? Verum rurſus, ſi abfuiſſet, verendum ei erat, ne facinus minus patraretur. Segniores in exſequendo futurae fuiſſent operae. Nemo non eorum omnium, abſente inſtigatore et gubernatore facinoris, cunctantius atque reformidantius id eſſet aggreſſus. Verum negat periculum, quod ſibi a cauſa ſacrilegii imminuiſſet, ſi peremto hanc accuſationem perſequi per fata licuiſſet, grauius atque horribilius fuiſſe, quam periculum cauſae huius, quam de homicidio nunc agendam habet. Etiam hoc falſum

ſum eum dicere, docebo. Diſcrimina et condemnationis et abſolutionis in vtraque cauſa ponamus paria. At non perinde certum erat, fore, vt cauſa homicidii in iudicium adduceretur, atque certum erat, alteram cauſam ſacrilegii eſſe inducendam, ſi vita inimico diutius prorogaretur. Ne ſperare quidem vllo pacto poterat, inimicum, quoad ſupereſſet, ſibi veniam actionis de ſacrilegio eſſe facturum. Hanc autem homicidii accuſationem, vt effugeret, erat ſperandi cauſa probabilis. Fieri enim poterat, vt in occulto maneret, a ſe caedem fuiſſe aut iuſſam, aut patratam. Porro, poſtulans, propterea, quod ſuſpicio caedis non improbabilis in ſe incurrat, non ideo ſtatim ab illius ſuſpicionis tota mole opprimi, non recte poſtulat. Nam ſi metus ſuſpicionis et ignominiae publicae, quam in ſe incubituram videbat, ſi caedes committeretur, ſatis hunc a propoſito auertere valuit, neceſſario conſequeretur, inſidiatum vitae peremti neminem fuiſſe. Ergo peremtus non fuit. Nemo enim non eorum, qui minus ſibi, quam hic reus, a peremto metuebant, cenſendus eſt, minus inimici capiti fuiſſe inſidiatus, quam hic eſt, qui omnium maxime ſibi ab eo metuebat. Contributiones autem et largitiones in rempublicam ſuas iactans reus, et choregatus, quibus functus eſt, nil magis proficit. Indicia quidem haec ſunt lautae et beatae vitae; verum, vt documento ſint, ab homine tam locuplete caedem commiſſam non eſſe, tantum abeſt, vt potius contrarium approbent. Nam illa ipſa fortunarum amplitudo metum ipſi iniiciebat, ne per hunc peremtum eam amitteret; quam ſi vellet retinere, neceſſario de medio ſubmouendus hic inimicus erat. Impium quidem facinus; quis neget? conſentaneum tamen erat, audaciam atque cupiditatem hominis ſceleroſi ab eo ſibi non fuiſſe temperaturam. Vrget porro locum hunc, a iure ciuili homicidas

das haberi atque appellari eos, qui caedem reapſe manibus ſuis perpetrarint; non autem iſtos, qui tantummodo ſpecioſa quadam eius ſuſpicione premantur. Foret de hoc recte admoniturus, ſi homicidae, huius caedis patratores, nobis certo cogniti eſſent atque deprehenſi: verum donec illi demonſtrentur, reus hic argumentis ſummae probabilitatis coargutus, recte habebitur homicida, et praeter eum nemo alius. Caedes enim, non coram teſtibus, ſed in occulto patrantur. Palam itaque iam conſtat, hunc reum per ipſam ſuam defenſionem prodere, caedem hanc a ſe patratam eſſe. Rogans itaque vos, vt ſe, qui homicida ſua ipſius confeſſione ſit, tamen abſoluatis, quid agit aliud, quam vt vos roget, vt piaculum ſuum a ſe in capita veſtra transferre, iisque ſpurcitiem ſuam affricare velitis? At quanto maior eſt orationis noſtrae aequitas! qui, ſi neque probabiles notae, quibus hic obruitur, neque teſtimoniorum auctoritates, quibus hic confoditur, ſatis ad coarguendum valent, negamus vnum quemquam eſſe omnium, quantumuis magna ſuſpicionum mole oppreſſorum, qui conuinci queat. Quodſi ergo hunc abſoluatis, (quod ſi feceritis, per ſummum nefas feceritis,) defuncti Manes nobis quidem pacati erunt, qui quantum in nobis eſſet, egimus omnia, ad eos placandos facientia; vobis autem, valde vereor, ne tempus veniat, quo Manes illi ſollicitudines metusque et conſcientiae cruciatus iniiciant. Conſtat inter omnes hunc miſerum peremtum eſſe. Veſtigia caedis omnia ad hunc vnum reum deferunt. Famulus defuncti exſpirans hunc homicidam apppellauit. Ecquo tandem vos iure hunc, vndique ſeptum, et laqueis conuictionis conſtrictum, abſoluatis? Ignota haec vobis non ſunt, saepius inculcata. Quare tenentes ea memori mente, ſuccurrite defuncto, punite homicidam, repurgate ciuitatem

tem a piaculo. Quod cum facietis, triplex ſimul bonum hoc vno facto conſequemini. Minuetis numerum meleficorum, alienis fortunis atque ſpiritibus inſidiantium. Augebitis numerum hominum religioſorum. Maculam impietatis ipſi veſtris a manibus abſtergetis.

## ORATIO QVINTA.

*Seu quarta tetralogiae primae, quae eſt poſterior huius caedis defenſio.*

Ecce ego me Infelicitati, quam hi a me aiunt per nefas accuſari, in manus poteſtatemque vltro trado, vnaque horum ſimultati, reformidans quidem atrocitatem inuidiae, qua hi me reſpergunt, rurſus tamen veſtra fidens voluntate, et veritate coeptorum meorum. Contendunt hi quidem ipſa adeo facultate calamitates meas coram vobis lamentandi me excludere. At quonam alio me confugere oportebit, ſi portus hic ſalutis meae, ſinus veſter, occluſus mihi fuerit? Inaudito exemplo, niſi potius me dicere par eſt modo nequiſſimae improbitatis turpiſſimo, hi, qui ſe mei vna accuſatores peremtique vltores ferunt, omnem ſuam orationem in exaggerenda vi probabilitatis exhauriunt, dum interim ab ipſa veritate aberrant. Verum homicidam quod demonſtrare non habent, ideo me contendunt homicidam eſſe; partibus inſuperhabitis iis, quae demandatae ipſis ſunt, inuadunt in alienam prouinciam. me per nefas de medio ſublatum eunt, non ſanguinis effuſi vindicias quaerunt, quas quaerere iuſſi ſunt. Iam oportebat me quidem aliud nihil agere, quam vt famuli teſtimonium eneruarem. quo facto inſiſtere et acquieſcere poteram. Index enim homicidarum non magis ſum, quam coargutor. Nihil aliud iure flagitari a me poteſt, quam vt crimina

mihi obiecta refutem. Audebo tamen nihilominus etiam vlterius procedere, quo et hos, inimicos meos, capiti meo inſidiantes, omnibus propugnaculis atque latebris expellam, omnemque omnino maculam ſuſpicionis a fama mea abſtergam. Infelicitatem itaque meam, cuius nomine hi mihi inuidiam creare contendunt, oro quaeſoque, vt, mutata natura, mecum reconciliata, felicitatis induere perſonam velit. vos autem rogo iudices, vt abſoluendo me beatum reddere malitis, quam condemnando miſerabilem. Accuſatores ſi audimus, nemo non eorum, qui caedi, dum perageretur, interuenerunt, quaeſiuit, quinam eſſent homicidae, cognitoque, ad domum peremtorum renunciauit. Hoc factum eſſe, multo aiunt eſſe probabilius, quam alterum, vt nempe interuenientes caedi, cognitis homicidis, viam ſuam pergerent, et de re geſta, homicidisque ad neceſſarios caeſorum renunciare inſuper haberent. Ego vero, multum illis diffidens, nego quemquam tam calidis animis, tam ferrea fronte futurum fuiſſe, vt derepente, nocte intempeſta, incidens in corpora contrucidata, adhuc palpitantia, in homicidas inquireret, eoque ipſe ſuam vitam in diſcrimen daret. Videtur enim vero ille multo citius retro pedem retuliſſe, citamque in fugam ſe conieciſſe. Quod ſi ergo latrones in hoc quoque peremto eadem fecerunt, quae huiusmodi homines in ſimili loco atque tempore facere par eſt, locus vtique eſt ſuſpicioni, graſſatores neſcio quos veſtium cauſa etiam in hos inſultum feciſſe. Iniuria itaque fuerit, eos a ſuſpicione huius caedis abſoluere. Num autem vna cum caede ab his latronibus patrata, alia quoque ſimilia facinora aliorum graſſatorum voce praeconis indicata fuerint, nec ne, quis nouit? Nemo enim tanti fecit id quaerere. Obſcurum autem cum ſit praeconium, ne ab his quidem graſſatoribus peremtum fuiſſe no-

ſe noſtrum hominem, incredibile eſt. Famuli autem teſtimonio ecqui operteat maiorem auctoritatem fidemque attribuere, quam teſtimonio ingenuorum? famulo vtique maior erat impunitas mentiendi, quam his. Ingenui, ſi qua de re in iudicio teſtati, falſi dicti teſtimonii conuicti ſint, infamia notantur et pecuniis multantur. Famulus autem hic nullo tolerato examine, nullis admotis fidiculis, exſpirauit. Vbinam ergo nunc dabit poenas? Scrutinium ecquod ſubibit? Nil itaque mirum eſt, ſi homo, cui nullum propoſitum eſſet e mendacio periculum, impulſus ab inimicis meis, quorum in poteſtate eſſet, falſo me indicauit. Famuli ergo teſtimonium mihi aduerſum, fide omni cum ſit indignum, facinus vtique feceritis impium et nefandum, ſi me propter eius auctoritatem, quae nulla eſt, occideritis. Porro aiunt minus eſſe credibile, me a caedis patratione abfuiſſe, quam ei interfuiſſe. Ego vero quod aio me ab illa caede abfuiſſe, id non ratiociniorum probabilitate, ſed rerum veritate teſtatum faciam. Quotquot enim mihi ſunt vtriusque ſexus mancipia, illa omnia vobis dedam ad quaeſitionem per tormenta. Quorum e praedicatione ſi conſtiterit, me illa nocte domo abfuiſſe, aut vel limina modo domus meae tranſiſſe, confitebor me homicidam eſſe. Neque obſcura, parumque memorabilis eſt illa nox, ſed vel maxime inſignis, eoque ad recordandum facilis. Homo enim noſter Diipoliis cecidit. Quod ad opulentiam attinet, cuius amittendae formidine me exſternatum hi aiunt necem ipſi dediſſe, longe ſecus eſt, quam hi praedicant. Debebat illa mihi potius caritate ſui conſtringere manus atque reprimere a facinore. Pauperibus quidem conducit, nouandis rebus et capeſſendis conſiliis deſperationis plenis aleam fortunae iacere, aut melioris adipiſcendae, aut praeſentis deterioris ipſa cum vita exuendae. ſpes enim ipſis non

prorſus nulla eſt, mutata rep. ſuam quoque infelicitatem alium vultum eſſe induturam. Fortunatis autem hominibus expedit, quanta maxima cum cautione conquieſcere immotos, et parta quiete tueri. Rebus enim conturbatis et inuerſis, e fortunatis fiunt mendici et miſeri. Pugnant aduerſus me armis probabilium ſolummodo argumentorum, et nihilominus tamen illinc ſummam colligunt, quam non iam probabilem, ſed certam et veram contendunt eſſe. Non probabiliter, ſed vere, et certo certius me homicidam eſſe aſſeuerant. Atqui demonſtratum dedi, illa omnia eorum argumenta a probabili petita pro me militare. Nam teſtem cuius teſtimonio premor, fide carere planum factum eſt. Scrutinio res caruit. Indicia pro me facere, et contra aduerſarios, declaraui. veſtigia caedis non ad me deferunt, ſed ad eos, quos aduerſarii oratione ſua abſoluunt. Planum itaque a me factum cum ſit, omnia meae accuſationis capita infida et fide caſſa eſſe, verendum vtique non eſt, ne id eueniat, quod hi euenturum aientes vano vos metu territatum eunt, vt nempe, ſi ego abſoluar, nullus poſthac maleficorum omnium maleficii conuinci poſſit, ſed hoc potius exſiſtet multo horribilius, vt inſontium nemo poſthac ſatis euidentem et grauem inueniat rationem ſui purgandi, ſi ego nunc reus peragar. Quamquam hi me tam perſpicua et manifeſta cum iniuria reum agentes, ipſi impietatem ſummam committant, per quam ſanguinem meum effundere conantur, puros tamen ſe ferunt et a piaculo intactos. me vero impium facinus agere in eo, quod vos ab impia caede mei dehorter, perſuadere vobis laborant. Ego vero, qui me aio purum et intactum ab omni crimine mihi obiecto eſſe, veluti in articulo mortis conſtituti remanentibus vltima praecepta mandant, ſic vobis quoque haec praecipio atque iniungo, vt ſumma diligentia caueatis,

vt in

vt in reuerentiam hominibus ſanctis et crimine vacuis debitam ne offendatis. Quoniam vero vobis opera quoque danda eſt, vt Manes peremti vltione placentur, ſaeuitiem deae vobis ad animum reuocans eius, cuius hae ſunt partes, vt, cum alia quaequae ſcelera, tum inprimis homicidia poenalibus iris proſequiatur et exagitet, hortor vos, vt inſontem pro ſonte ne puniatis, eoque in cauſa ſitis, vt vere ſons inultus elabatur. Id quod fiet, ſi me, culpa vacantem, peremeritis. Eo enim facto, nemo de quaerendo vero homicida amplius cogitabit. Haec itaque mala cauentes atque deuitantes, abſoluite me; quod facientes primum diuinisque humanisque iuribus conuenientia facietis; deinde non errore ruetis, eoque carebitis poenitentia, quae agnitionem erroris inſequi ſolet. Huiusmodi enim in cauſis poenitentia nil proficit, errore commiſſo medicinam reſpuente.

## ORATIO SEXTA.

*Seu prima ſecundae tetralogiae, eademque accuſatio caedis involuntariae.*

Cauſarum quicquid in confeſſo, et extra controuerſiam poſitum eſt, de eo iam dudum edixerunt atque ſanxerunt leges, et hi, qui leges illas ſuis ſuffragiis ratas eſſe iuſſerunt. nam penes hos ſumma rerum poteſtas in rep. eſt. Si quid autem incidat controuerſiae obnoxium, de eo vobis demandatum eſt, vt dignoſcatis. Quare cum cauſa haec, quae mihi cum hoc reo eſt, prioris ſit generis, plana et aperta, venio ad vos, iudices, rogatum, vt edictum legum exerceatis. Neque enim videtur reus, hic adoleſcens, quod obloquatur, quicquam eſſe habiturus. Nam, tametſi fateor eum, non volentem, ſed inuitum feciſſe, certum tamen hoc eſt eum, in gymnaſio iaculo certan-

tem, filii mei latera illo iaculo transfixiſſe. quo a vulnere confoſſus in continenti exſpirauit. Verum tamen mihi, qui peremti pater ſum, eo, quod inuitus fecit, non minorem conſciuit calamitatem, quam ſi data opera feciſſet; neque eo minus peremto fatum ante tempus acceleratum, ipſi ſibi conſcientiae atque poenitentiae cruciatus, et ciuibus in vita relictis piaculi ſpurcitiem contraxit. Quare vos rogo, vt occiſori imperetis, vt ſeſe abſtineat a frequentatione locorum illorum omnium, quorum aditu lex homicidis interdicit. Quod facientes, demonſtrabitis, vos commiſeratione duci et patris infelicis filio orbati, et filii ante tempus rapti, neque ſinetis ab hoc adoleſcente adſperſam toti ciuitati maculam ei inſidere.

## ORATIO SEPTIMA,

*quae eſt ſecunda tetralogiae ſecundae, eademque defenſio caedis inuoluntariae.*

Nunc tandem vſu meo comperi, ſolere infortunia rerumque neceſſitates ipſos adeo quietae et a turbis cauſarum forenſium abhorrenti vitae deditos in certamina rixarum committere, pudenteſque atque pacatos cogere, vt alia multa facere ab illorum ingeniis moribuſque aliena, ſic in foro quoque dicere. Ego enim, qui talis, tam modeſtus et ſedatus eſſe, non modo in primis ſtudeam, ſed etiam ſim, niſi mea me de me multum fallit opinio, tamen ab aduerſa mea me fortuna eo redactum video neceſſitatis, vt, inconuenienter cum reliquae meae vitae more, cauſa mihi ſit defendenda, cuius et aegre perdidici veras rationes, et multo adhuc impeditiorem mihi inuenio rationem eas oratione coram vobis demonſtrandi. Quare ad clementiam et commiſerationem veſtram, iudices, non minus ego quoque, quam accuſator meus, confugio, rogoque

que vos, vt, ſi vobis videbor ſubtilius, quam pro reliquo meo more, diſputare, quod ipſa neceſſitas a me invito extorquebit, ne minus ideo aequis auribus defenſionem meam accipiatis, neque, opinationis ſpecioſitate magis, quam veritatis certitudine ducti, ſententiam pronuntietis. Nam opinatio quidem rerum geſtarum ſecunda iis eſt, qui facundia rebus induere facies, quascunque volunt, valent; veritas autem ſtat a partibus hominum iuſtitiae atque religioni operantium. Sperabam itaque ego equidem, operae me meae fructus eſſe percepturum, quam in hoc filio meo artibus iis erudiendo ponebam, quibus cum reſp. vniuerſa ornatur, tum nos ambo priuatim nobis videbamur commodi nonnihil percepturi. Verum euenit prorſus contra, atque ſperabatur et deſignabatur. Nam adoleſcens hic, non impetu quodam arrogantiae in contumeliis laſciuientis actus, neque leuitate petulantiae, ſed in gymnaſio vna cum aliis aequalibus ſub magiſtro iaculum intorquere diſcens, vulnus quidem lethale miſero puero, accuſatoris filio, intulit, verum tamen non ideo ſtatim dicendus eſt eum ſuſtuliſſe, ſi rem geſtam, non externa ſpecie in oculos incurrente, ſed rerum veritate, quae diligentia meditationis exigitur, metiaris. Ipſe puer in ſemet peccauit, et per hanc alienam culpam filius meus in criminationes impegit, quas vt ſibi conſciſceret ei nunquam in mentem venit. Nam ſi iaculum, extra terminos eius curſui praefinitos euectum, in puerum incurriſſet, eumque ſtrauiſſet, nulla nobis relicta foret excuſatio, qua incuſationem caedis depelleremus. Atqui puer iaculo intra ſpatia ſua manenti, vltro ſemet venienti obtulit, corpusque ſuum ei obiiciendo, impediuit iaculum, quo minus ad metam peruenire poſſet. Puer eo, quod ſub teli coniectum venit, et ipſe ſibi vulnus lethale contraxit, et nobis infamiam, ad nos prorſus nil pertinentem.

 Patet

Patet ergo, adoleſcentem iniuria caedis inſimulari, qui neminem eorum omnium feriit, qui procul a meta loco ſuo et tuto conſtiterunt. Puer itaque, ſi pariter loco ſuo ſtans manſiſſet, procul omni dubio ictus non fuiſſet. Res eſt perſpicua. Sed multo adhuc magis eſt perſpicuum, eum non alieno errore, ſed ſuomet cecidiſſe. Nam ſi quietus et immobilis ſtans in ſtatione ſua perſuaueraſſet, ictus non fuiſſet. Erroris itaque poenas ſi eum dare par eſt, qui errauit, conſtat iam, a qua parte error ſit. Ambos enim contra voluntatem ſuam feciſſe, id quod fecerunt, alterum ferientem, alterum ſub ictum venientem, de eo mihi cum accuſatore conuenit. Sed adhuc euidentius arguatur homicida hoc quaerendi modo. Qui, cum animo ſuo propoſuiſſent aliquid facere, id efficere non poſſunt, ſed ab inſtituto atque ſpe ſua aberrant, hi habentur atque appellantur effectores rerum inuoluntariarum; qui autem ſponte ſua aut agunt aliquid, aut affectioni cuidam ſe obiiciunt, in hos merito et actiones illae voluntariae, et voluntariae clades, vt in auctores, conferuntur. Iam adoleſcens meus neque hominum quemquam voluntarie laeſit, neque in re quapiam voluntate ſua peccauit. Exercebat artem iaculandi, non interdictam ſibi, ſed imperatam. Non iaculabatur in area luctantibus conſecrata, ſed in ea, vbi iaculantes operi ſuo vacant. neque intorſit iaculum alio, quam verſus metam. non a via recta detortum ad procul a meta diſtantes iaculum in puerum incurrit. Recte itaque omnia peregit adoleſcens, quae agenda ſibi propoſuerat. quo fit vt nihil omnium fecerit praeter voluntatem ſuam. Sed ipſi haud exſpectanti et inuito caſus aduerſus obiectus fuit, vt iaculum eius interuentu pueri a metae contactu prohiberetur. Puer autem praeter metam tranſcurrere volens, antequam iaculum veniret, errabat in aeſtimando temporis ſpatio,

quo licuiſſet alicui ſaluo transcurrere, qui rectiore et feliciore aeſtimatione momenta temporum menſus fuiſſet. Incidebat itaque in malum inuoluntarium. Peccauit ergo in ſemet ipſum, etiamſi contra voluntatem ſuam. Habeat ergo ſibi, et ferat inultus poenam erroris ſui. Cladem hanc ipſe ſibi iumento ſuo acceſſiuit. Poenas dedit. ipſe ſemet vltus eſt. Deſiſtatur ergo ab vltione aliunde petenda. Nollemus factum, cui profecto non illaetamur, ſed potius ingemiſcimus. At in culpa tamen nos non ſumus erroris, qui ei peſtifer fuit; ſed culpa penes eum eſt, qui errorem commiſit, malumque, ex errore natum, in erroris auctorem relabens, cum nos a criminatione abſoluit, tum in ipſo committendi erroris articulo meritas a commiſſore poenas exegit. Verumenimuero, non ſola rei natura, ſed ius quoque ciuile nos abſoluit, quo fidens hic me reum agit. Ius quid edicit? Neque per fas, neque per nefas, h. e. nullo pacto, nullo praetextu, quocunque tandem, quamquam occidi. Atqui filius meus hac lege non tenetur. Prorſus enim non occidit, neque volenter, neque praeter voluntatem. Error enim pereunti filium meum ipſius adeo inuoluntariae caedis crimine abſoluit. Et accuſator ipſe negat eum caedem voluntariam commiſiſſe. Abſolutus itaque adoleſcens vtriusqee caedis crimine, lege illa non tenetur. Planum ſic feci, et e rei geſtae veritate, et e legis formula illius, cuius obtentu rei nunc agimur, culpa nos omni vacare, ideoque poenam eſſe nullam meritos. Sed et reliquae noſtrae vitae rationes moresque tantam poenarum acerbitatem a nobis procul arcent, quantam hic accuſator nobis irrogatum it. Atrox enim filio meo iniungatur iniuria; deorumque vindicta digna, ſi cogatur alieni erroris poenas luere. Ego vero, tametſi, non magis quidem, quam filius, ſed ſolummodo pariter atque ille, culpa vaco, in calamita-

P 5

mitates multo acerbiores incidam, quam ille. Nam ille quidem, ſi fatale fuerit, cita morte aufferetur; ego vero, quod reliquum mihi vitae tempus eſt, id haud vitale exigam. orbus enim, filio carens, viuus adhuc, potero haud ſecus, atque fatis defuncti, pro ſepulto haberi. Penes vos itaque et huius infantis calamitas culpa vacans, et miſerabilitas ſortis, quae me miſerum ſenem, vt repente oppreſſit, ita minatur moerore moleſtiisque confectura, tantum valeto, veſtramque commiſerationem tam valide commoueto, vt caueatis condemnationis veſtrae ſeueritate nos extrema mergere infelicitate, vt potius abſolutionis ſanctitate religionis erga deos iuſtitiaeque famam tueamini. Nil eſt quod vereamini, ne nos abſoluendo, ſanguis peremti inultus maneat. Vltor ei ſuus iam obtigit. Fert lapſus ſui poenas is, qui lapſus eſt. Nos eas eum illo vna perferre, haud conuenit. Ita meriti non ſumus. Reuerentes itaque laedere eos, qui hoc in negotio neque diuina, neque humana iura vlla ex parte laeſerunt, abſoluite nos, id quod vos facere ambo illo iura flagitant. Miſerrimum par hominum, patremque, filiumque calamitatibus ante tempus acceleratis ne demergite.

## ORATIO OCTAVA.

*quae eſt ſecundae tetralogiae tertia, qua accuſator reum denuo vrgere pergit.*

Videtur hic reus mihi, non iam oratione ſolummodo, ſed ipſa quoque re, atque re magis etiam, quam verbis, declarare, eſſe neceſſitatis vim, vt, vbi inciderit, neminem non cogat praeterque ingenium et praeter morem nihil non et loqui et agere. Omnium enim minime profecto hic reus in tota ſuperiore vita cum fuiſſet impudens, vel audax, nunc a calamitate ſua percitus, ea prolocutus eſt, quae ego equidem nunquam

quam ſperaſſem eſſe prolocuturum. Nae ego ſtultus et bardus eram, exiſtimans eum nil eſſe oblocuturum. Id enim ſi praeuidiſſem futurum, quod euenit, vt ille accuſationi meae defenſionem opponeret, non ſatis habuiſſem crimen eius indicare, neque defunctus ſola altera parte orationis, altera memet ipſe defraudaſſem. Et rurſus hic, ſi debita vſus modeſtia, contra hiſcere auſus non fuiſſet, non altero tanto mihi praeſtaret, quo nunc praeſtat, auſus obloqui. Non enim ſolummodo meam accuſationem ſua defenſione excepit, ſed etiam praeterea me criminibus vltro ingerendis obrutum iuit, quibus, vtpote non praeuiſis, in accuſatione ego occurrere non potueram. Verumenimuero, quamquam tanta parte nos actionis ſuperat, rebus ipſis tamen adhuc multo pluribus me paſſibus anteit, vobis perſuadere laborans, ſe culpa vacare, eoque precibus a vobis contendens, vt clementer atque beneuole audita defenſione, ſe abſoluatis, me damnetis, qui nulla mala fraude commiſſa, praeter illa priora mala miſera atque infanda, adhuc multo etiam indigniora verbisque rebusque probra atque damna accipiam. Quare ad portum clementiae atque miſericordiae veſtrae, iudices, confugiens, quibus hoc eſt muneris datum, vt in impia facinora animaduertatis, ab iisque recte et praeclare facta dignoſcatis, vos rogo, vt facta coram oculis videntes certa, et nulli controuerſiae obnoxia, fallacis et captioſae facundiae praeſtigiis ne vos detis ludendos, neue credatis ei perſuadere vobis contendenti, falſa eſſe atque ementita ea, quae vere eueniſſe inter omnes conſtat. Nam ſi fucata illa eloquentia plus valet mentes impoſturis illaqueatas ad aſſenſum pertrahere, veritate tamen caret. Veritas autem, tametſi minus diſerta eſt, et a pompa eloquentiae vanae denudata, ſimplicitate ſua tamen et integritate potentior eſt. Quare poſſem quidem hactenus,

ctenus, iuſtitia cauſae meae fretus, contentionem omnem defenſoris ſecurus ridere. Verumtamen duritia atque ſaeuities ſortis meae, a qua nihil non infeſtum metuere debeo, metum mihi iniecit, ne, praeterquam quod commodis carendum mihi ſit, quae poteram a filio percipere, nunc a fato eius praematuro intercepta, inſuper etiam hoc obrutus dedecore abeam, vt videam filium a vobis homicidii inſimulatum, vltro ab ipſomet in ſe admiſſi. Eo enim proceſſit defenſor audaciae atque impudentiae, vt filium ſuum, a quo illud iaculum intortum fuit, cuius vulnere meus filius exanimatus eſt, neget vulnus impoſuiſſe, neget occidiſſe; contraque eum, qui iaculum ne manibus quidem contigit, et ne in mentem quidem ſibi venire paſſus fuit, vt iaculum intorqueret, quod iaculum neque ſolum, neque vllum aliud corpus feriit, tamen aiat ipſum ſuis manibus illud iaculum per latus ſuum transadegiſſe. Cuius praedicationis tam euidens et tam palpabilis eſt repugnantia, vt audeam affirmare, videri mihi minus laborandum fore in aſſenſu impetrando, ſi contendam, filium meum ab hoc adoleſcente, voluntate ipſius et data opera eſſe peremtum, quam huic erit laborandum, volenti perſuadere, puerum a ſe neque ictum, neque exanimatum eſſe. Filius meus tum temporis, quum adoleſcens hic iaculum expediret, a paedotriba iaculantium tela excipiente et colligente, vocabatur. Interea dum puer accurrit, adoleſcens, feſtinationis et temeritatis intemperantia, infeſtum intorquebat iaculum, quod incurrens in filium meum, miſerrimo necis genere ſuſtulit inſontem, a quo nemo quicquam laeſus eſſet. Adoleſcens autem eo, quod in aeſtimando laberetur illo tempore, quod inſumi ſolet iaculis colligendis, non accepit iniuriam a filio meo, eo, quod filius meus interceſſerit, quominus iaculum ipſius ad metam perueniret,

ueniret, ſed potius filio meo inſignem et luctuoſam ipſe dedit iniuriam eo, quod metam non illam propoſitam, quo collimare debebat, ſed aliam, quam non debebat, miſero modo mihique peracerbo, feriit. Sic filium meum occidit, non ille volens quidem, ſed inuitus, at nihilo tamen minus occidit, quam ſi volens feciſſet. Negans itaque puerum a ſe interemtum, negat quoque ſe lege teneri illa, quae caede omni deſtricte interdicit, ſiue iuſta, ſiue iniuſta. Atqui ſi hic homicida non eſt, in quemnam culpa caedis relabetur? in ſpectatores ergo? an in paedagogos? atqui horum quidem nemo quemquam vlla ex parte incuſat. Ergo a nemine peremtus eſt filius meus? Atqui, non obſcura, ſed vel nimis etiam certa et in propatulo poſita caedes eius eſt. Ego itaque recte vrgeo legem, quae mihi recte praecipere videtur, vt homicida puniatur. Nam etiamſi inuitus occiderit, non ideo tamen abſoluendus erit poenis praeter voluntatem contractis. Et peremtus, nil ideo minus laeſus, quod a nolente peremtus ſit, quam ſi a volente peremtus eſſet, iniuriam vtique acciperet, ſi ſanguis eius inultus manare ſineretur. Erroris vtique infelicitate lapſus eſt homicida. At non ideo tamen propter illam erroris ſui infelicitatem abſolutione dignus eſt. Nam ſiue error is mere humanus fuit, ſiue etiam numinis irati interuenit aduerſitas, paret eum erroris poenam haud poſſe effugere. Siue enim infelicitate quadam vſus eſt, a qua numen diuinum prorſus abfuit, peccauit tamen. et qui peccauit, poenas peccati dare commeruit. Sin autem inſuper diuina quaedam macula homicidae inſederit, numine impium iracundiae ſuae poenis exagitante, nefas ſit, homines natos intercedere velle verberibus diuini flagelli. Verum opponunt, haud decere malis affici homines frugi, honeſtati deditos. Nos autem, qui morum noſtrorum haud minus

nus approbauerimus ſanctitatem, mortis immeritae et improuiſae luctu cruciari ecqui conueniat? Sed culpa ſe ait vacare; calamitates iis poſtulat relinqui, qui peccauerint, non autem in inſontium capita detorqueri. Verum, ea dicens, pro nobis dicit. Nam filius meus culpa vacat. neminem vlla in re offendit. quod ſi ergo ſanguis eius inultus maneat, ab hoc adoleſcente praeter meritum effuſus, iniuriam vtique accipiat. Et ego, qui magis etiam, quam filius meus, culpa vaco, infanda patiar, ſi a vobis excludar fructu beneficii, quod lex mihi contribuit. Ex illis ipſis autem, quae hi diſputant, conſequi, adoleſcentem ne ab illo ipſo quidem defectu voluntatis atque propoſiti in caede committenda, abſolui, ſed illa ambo, errorem puta atque poenam, ambobus, tam filio meo, quam iſtius filio, communia aequis partibus eſſe, planum faciam. Nam ſi filius meus ideo homicida ſuimet habebitur, quia, non conſtitit quietus, ſed venienti iaculo ipſe ſemet obtulit, ne iſtius quidem filius omni culpa eſt liberandus, qua vacaturus eſſet, ſi filius meus, illo quieſcente, nullumque telum intorquente concidiſſet. Caede itaque ab ambobus pariter peracta, neceſſe eſt, vt poenam quoque ambo participent. Et filius quidem meus errorem ſuum in ſemet admiſſum maiore etiam poena, quam pro modo erroris, luit, quam ipſe ſibi poenam dedit; morte nimirum luit. qui ergo par ſit impunitum diſcedere eum, qui ſe illi conſortem et adiutorem delicti in eos, quos non decebat eo delicto laedi, praebuerit? Ex ipſa horum defenſione conſtat adoleſcentem huius caedis participem eſſe. Ecqui ergo vos, iudices, vllo pacto eum ſaluo diuino humanoque iure abſoluatis? Nobis certe, quos horum duum communis error funditus afflixit, iniuria offeratur, non modo cum iure diuino non conſentiens, ſed vel maxime etiam ei repugnans, ſi ho-

ſi homicidae habeamur atque declaremur eſſe. Quod ſi fieret, deberemus extremum ſupplicium tolerare. Quod ſupplicium in nobis exſecuti, ſi iis a locis non arcerentur, quibus arceri impuros conuenit, non recte fiat, ſi modis iis, quibus homines pios excipi par eſt, excipiantur ab iis, qui alias impios ſint exſtirpaturi. Macula piaculi, quae alias ad vniuerſos erat permanatura, ſic vobis ſolis foret inſeſſura. Quapropter ſumma cautione hac in cauſa vobis vtendum erit. Nam ſi homicidii reum hunc adoleſcentem pronunciaueritis, eique locis ſanctis interdixeritis, vacabitis crimine. Sin autem eum abſolueritis, ipſi veſtra capita piaculo ſupponetis. Veſtrae itaque ipſorummet pietatis ergo legumque tuendarum, abducite hunc foro, vltra fines deportate, et ſic punite. Sic enim cauebitis, vt ſpurcitiem eius ne participetis, nobisque parentibus, qui ab iſto homicida viui adhuc tumulo defoſſi ſumus, calamitatem reddetis, opinione ſaltim tenus famaque, tolerabiliorem.

## ORATIO NONA.

*quae eſt ſecundae tetralogiae quarta, eademque defenſio poſterior caedis involuntariae.*

Conſentaneum nempe erat hunc, accuſationi ſuae intentum, in eaque defixum, defenſionem meam haud percipere; vos autem par eſt tenere, cum nos aduerſarii, cauſam quisque ſuam, e beneuolentia, qua ſe quisque amplectitur, arbitrans, vera et aequa ſe dicere autumat, tum vos decere ſancte atque ſeuere naturam cauſarum intueri. Nam e diſputatis veritas rerum geſtarum eruenda eſt. Mentitus ego equidem ſi quid fuero, profiteor, eo reliquis quoque a me vere et recte dictis inuidiam fraudis et impoſturae affricare. Sin autem a me dicta, tametſi ſubtiliter et limate, vere ta-

re tamen dicta ſunt, non ego, qui iſta dico, ſed natura rerum oratione mea agitatarum meretur odioſam hanc appellationem ferre. Volo itaque ante omnia probe vos tenere, ſi quis caedis commiſſae reum aliquem aiat, non ideo ſtatim homicidam fieri, ſed tum demum, cum coargutus criminis vere commiſſi fuerit. Hic autem confitens rem ita reuera actam eſſe, vt nos expoſuimus, tamen de auctore caedis ambitioſe quaerit, de quo aliunde, quam e factis, conſtare nequit. Porro lamentatur de iniuria filio ſuo facta, malaque creata fama in eo, quod eum homicidam ſui demonſtrauerim eſſe, qui tamen non modo iaculum non intorſerit, ſed ne cogitauerit quidem de intorquendo. Ego ipſe quoque nego puerum iaculum expediiſſe, nego quemquam ab eo ictum eſſe. verumtamen eo, quod venienti telo ſe obiecit, aio illum a ſemet ipſo, non a filio meo, eſſe peremtum. Nam ſi quietus conſtitiſſet, foret culpa necis in paedotribam transferenda; ſi is vocando puerum ad diſcurrendum inuitaſſet. verum puer, a ſemet ipſo impulſus ad intercurrendum, occurrit telo. Quapropter ipſe ſemet ſuſtuliſſe dicendus eſt. Nolo ad alia meae diſputationis capita tranſire, priusquam adhuc liquidius excuſſero, vtrinam caſus hic, ſeu factum mauis, ſit imputandum. Adoleſcens, filius meus, nihilo magis a meta aberrauit, quam reliqui aequales eius, qui vna cum ipſo iaculis contenderunt. neque per errorem quendam ſuum eorum quicquam fecit, quorum incuſatur. Puer autem non ſecutus eſt exemplum reliquorum ſpectatorum, qui vna cum ipſo iaculantes ſpectabant, ſed obuiam ſe telo dedit. vnde clariſſime conſtat, per culpam ipſius factum eſſe, vt in malum incideret, quod reliqui ſpectaculi conſortes euaſerunt, eo, quod quieti in veſtigiis quique ſuis conſtiterunt. Nam ſi nemo in teli coniectum veniſſet, intortor iaculi nil peccaſſet, et

ipſe

ipſe puer, ſtans cum reliquis ſpectatoribus, ictus non fuiſſet. Quod autem adoleſcens non magis, quam vllus alius reliquorum iaculationis ſociorum, caedis huius particeps ſit, ſic docebo. Si propterea, quod hic iaculum intorſit, puer cecidiſſet, deberent reliqui omnes exercitationis conſortes etiam huius criminis cooperatores haberi. Nam hi, non ideo, quod iaculari omiſerunt, puerum non ferierunt, ſed ideo, quod eorum nemini in coniectum teli venit. Pari modo adoleſcens, qui nihilo plus, quam reliquorum quisquam, deliquit, etiam hunc non fuiſſet ſauciaturus, ſi puer perrexiſſet, vt antea fecerat, vna cum reliquis ſpectatoribus in veſtigio ſuo perſtare. Verum hic error pueri non merus fuit error, ſed acceſſit eius quoque leuitas quaedam et negligentia cautionis. Nam adoleſcens quidem, neminem videns diſcurrentem, quomodo poterat cauere ne quem feriret? Puer autem, videns iſtos iaculantes, facillime cauere poterat, ne cui in coniectum teli veniret. Debebat ſolummodo, id quod penes ipſum erat, quietus in veſtigio perſtare. Legem quod attinet, quam citant, oportet vtique eam laudare. Recte enim facit iurique conuenienter, homicidas inuoluntarios inuoluntariis malis puniens. Adoleſcens autem non peccauit. Ergo iniuria ei fiat, ſi plectatur ipſe in vicem eius, qui vere peccauit. Nam ſatis ipſi eſt peccatorum ſuorum poenas ferre. Puer autem errore ſuo interemtus, ſimul peccauit, et a ſemet ipſo punitus eſt. Punitus autem homicida poena non caret. Habet enim poenam caedis. Non ergo ſcrupulum mentibus veſtris iniicietis, me abſoluentes, ſed condemnantes. Nam qui ſua propria peccata luit, is nemini piaculum vltione expiandum relinquit. Purus autem a crimine ſi tollatur, multo is acerbiorem veluti ſecurim conſcientiae condemnantium impingit. Quod autem e diſputatione noſtra eluceſcit, puerum

peremtum homicidam, ſui nempe, eſſe, non nos ſumus in culpa tam inuidioſae appellationis, ſed natura facti. Quod ſi ergo argumenta noſtra puerum cogunt homicidam eſſe, recte nos a legibus abſoluti abibimus hoc crimine, eum poenae ſubiicientibus, qui caedem patrauit. Neque nos ergo in calamitates immeritas et ad nos nil pertinentes praecipitate, neque ſuccurrere horum infelicitati diuinitus immiſſae conantes, ſciſcite diuino numini aduerſantia, ſed, prout ſanctum et iuſtum eſt, abſoluite nos, recordati, caſum hunc ex imprudentia eius exſtitiſſe, qui telo venienti ſeſe ipſe obtulit. Nos enim profecto culpa caedis vacamus.

## ORATIO DECIMA.

*quae eſt tetralogiae tertiae prima, eademque accuſatio caedis ab eo factae, qui ſe diceret vim oblatam defendiſſe.*

Recte et lege lata, et ritu vetuſto, cautum eſt, vt iudices homicidiorum cauſas diſceptantes hoc maxime prouideant, ſedulamque dent operam, vt et accuſatores et teſtes aequo et vero, tam in accuſando, quam in teſtando, ſtudeant; quo neque ſontes impuniti transmittantur, neque inſontes per nefas in diſcrimina capitalia coniiciantur. Deus enim humanum genus eſſe atque perennare voluit; id quod eo teſtatus eſt, quod non ſolum genus hoc condidit, ſed etiam principibus generis a ſe conditis et ſatis, terramque et mare attribuit, qui altores eorum eſſent, neceſſariaque vitae tuendae praeſidia ſufficerent; quo poſſent homines ad ſenile vsque fatum perdurare, neque prius a penuria victus neceſſarii tollerentur. Quod ſi ergo aliquis, tantis bonis ipſe a deo ornatus, indignum iis ſe eo exhibet, quod alium quempiam, item dignum a deo habitum, qui bonis his ornaretur, cum vita,

vita, vſu illorum bonorum per nefas priuat, is non ſolummodo in deos eſt impius, ſed etiam iura humana conturbat. Peremtus enim, nil mirum, ſed vel maxime conſentaneum eſt, ſi peremtori, a quo bonis diuinitus datis priuatus fuerit, diuinam vindictam conſciſcit, per Iuriarum infeſta miniſteria ſaeuientem. Quam cientes, et iniqui iudices, et falſi teſtes, eo quod pari ſcelere ſe obligant, atque homicidae ipſi, piaculum alienum vltro ipſi ſuas in domos inducunt. Et nos, qui peremtorum vltores nos ferimus, ſi, non ob caedem vere commiſſam, ſed ob aliam quampiam ſimultatem, quae priuatim nobis cum accuſatis intercedat, inſontes in foro inſectemur, non ſolum peremti Manes vltione nulla placamus, ſed etiam conſciſcenda inſontibus immerita nece in nos irritamus iracundiam deorum infernalium, caedes impias diriſſimis ſuppliciis exſequentium; tum poenis homicidii capita ipſi noſtra innectimus, homines innocentes exitio nefando peſſumdantes; denique vobis perſuadentes, vt inſontes iniqua ſententia percellatis, culpam veſtri erroris ipſi nobis contrahimus. Haec ego mecum omnia probe reputans atque cauens, hominem impium, huius caedis patratorem, ad vos adduco. Id quod recte atque ordine faciens, reprehenſione et piaculo vaco. Vos autem, eo modo, qui grauitati momentorum a me modo commemoratorum reſpondeat, cauſae huius cognitioni animum attendentes, afficite reum poena, magnitudini ſceleris ab eo commiſſi reſpondente. Quod cum facietis, tum piaculi maculam a tota ciuitate abſtergetis. Nam ſi inuitus peremiſſet, eſſet forſitan venia quadam dignus. Verum per ſuperbiae atque petulantiae intemperantiam, et aeſtum temulentiae, ſaeuiit in hominem ſenio confectum, quem tamdiu nodo brachiorum ſtrangulauit, atque pugnorum verberibus contudit, donec miſerum ſenem anima deſereret. Ge-

mino itaque titulo dignus hic eſt poena. primum ea, quae in homicidas ſancita eſt; nam homicida ipſe quoque eſt: tum illas omnes meruit animaduerſiones, quibus hi caſtigantur, ſi qui reuerentiam ſenili aetati debitam violarint. nam is quoque iura ſenum temerauit. Recte itaque ius ciuile vobis hunc hominem tradidit puniendum. Audiſtis teſtes, qui intererant, cum hic ſtimulis temulentiae actus in peremtum modis contumelioſiſſimis ſaeuiret. Conſtat itaque necem hanc eſſe praemeditatam. Quod cum conſtet, vos decet, facinus iuri ciuili aduerſans auctori pari modo refundere, arrogantiamque per contumelias et inſolentias graſſantem coercere, vita illi inuicem eripienda, qui vitam alii data opera et deliberato cum propoſito eripuit.

## ORATIO VNDECIMA.

*ſeu tertiae tetralogiae ſecunda, quae eſt caedis aggreſſiori oblatae defenſio.*

Breui oratione defunctos eſſe hos accuſatores mei, nil miror. Neque enim hoc ipſis nunc agitur, quo nil mali patiantur ipſi; ſed iſtud, vt ſatisfacientes ſimultati erga me ſuae, per nefas me peſſumdent. Quod autem teterrimis exaequare criminibus hunc caſum contendunt, quem paſſus ipſe ſibi fraude ſua multo magis contraxit, quam ego ipſi contraxi, hoc enimuero indignor; et recte id quidem. Ipſe enim, nulla mea prouocatus iniuria, verberum fecit initium, illudens inter pocula mihi, homini, multo, quam ipſe erat, temperantiori, et mente magis conſtanti. Quo non ſibi ſolummodo hanc conſciuit iniuriam, ſed mihi quoque moleſtias huius actionis creauit. Nego itaque eos, me incuſantes, recte facere; factum enim hoc et humanis et diuinis iuribus repugnat. Nihil enim aliud egi, quam vt vim oblatam mihi defende-

rem,

rem, et aggreſſorem repellerem. Quem ſi aut ſaxo, aut fuſte repuliſſem, ne ſic quidem iniuſte egiſſem. Aggreſſores enim par eſt, non pari modo, ſed abundantiore etiam numeroque et grauitate verberum commulcari. Ego vero eodem genere armorum, quo impetitus fueram, aggreſſorem vltus ſum. Ictus pugnorum ab eo mihi ingeſtos ipſi refudi. In hoc num iniuſte egi? Sed procedo. Seueritatem nempe legis mihi opponet, vetantis quemquam occidi, quocunque nomine, ſiue iure, ſiue iniuria; eoque me aiet homicidii poenis obſtrictum teneri. Virum enim periſſe. Ego vero iterum atque iterum nego eum a me peremtum eſſe. Nam ſi protinus ab illis plagis ei a me ingeſtis exſpiraſſet, ipſe quoque faterer, me illum exanimaſſe; quamquam, ſi feciſſem, vel ſic quoque recte feciſſem; et ille nil aliud, quam pro meritis luiſſet. Par enim eſt, id quod iterum aio, aggreſſores non ſolummodo paria, ſed etiam acerbiora et numero cumulatiora inuicem pati. Ille vero, manibus medici imperiti commiſſus, multis diebus poſt periit, non a plagis, a me ingeſtis, ſed mali medici culpa. Vos imo vero, accuſatores mei, mortem ipſi pertinacia et temeritate veſtra conſciuiſtis. Reliquis enim medicis denuntiantibus, iſta ſi aegroto adhiberetur medendi ratio, quam medicus eius ei adhiberet, futurum, vt homo, cuius valetudo alias per ſe ſanabilis eſſet, tamen periret, vos errore conſilii veſtri ſaluti eius obſtitiſtis. Vnde crimen mihi exſtitit impium. Verum non aequitas ſolummodo cauſae me abſoluit, ſed etiam diſerta legis oratio illius ipſius, cuius ex auctoritate accuſatores me reum agunt. Lex enim illa pronuntiat, eum oportere homicidam haberi, qui alterius vitae inſidiatus eſſet. Quod ſi ergo homicida ſum, quem hi me faciunt, neceſſe eſt, vt inſidiatus peremto fuerim. Atqui quo pacto ego dicar inſidiatus eſſe, niſi ſi concedant, etiam

 illum

illum mihi inſidiatum eſſe. Nam quibus ille me modis aggrediebatur, iisdem ego illum inuicem excipiebam. mala mea. ipſi rependebam. Quod ſi ergo illi ego inſidiatus ſum, ille neceſſario quoque mihi inſidiatus fuit. [Quod ſi ergo ego illum occidi, occidit ille me quoque. Verum falſum hoc eſt. Ergo et prius.] Aduerſarius autem ſi ideo me putat homicidam recte haberi, quod plagas a me inflictas mors inſecuta ſit, contra, velim, hoc ille ſecum reputet, me ad plagas non fuiſſe exceſſurum, ſi ille verberum non vltro feciſſet initium. Quod ſi ergo plagae mortem illi contraxerunt, ipſe ſibi eas plagas, adeoque per eas mortem, manibus ſuis contraxit. Teſtantur itaque illae plagae, non in me, ſed in ipſum conferendam eſſe mortis cauſam. Nam niſi vapulaſſem, non reuerberaſſem. Aggreſſor itaque cum me audacia ſuae aggreſſionis a culpa caedis ipſe abſoluat, nullo pacto licet me homicidam eius haberi. Mors inſecuta ſiue infelicitati, ſiue temeritati cuidam. imputabitur, ad me nil pertinet. Nam ſi per infelicitatem quandam periit, non illa mea, ſed ipſius eſt infelicitas. Ecquae mea culpa in eo eſt, quod tam infelix fuit, vt pugnis me prior inceſſeret. Sin autem temeritate periit, item illa ſua periit. Cur deſipiebat? Cur mens ei tam laeua erat, vt verberibus me laceſſeret? Planum feci, accuſatores iniuſte agere, me incuſantes. Iam docebo, eosdem illis ipſis omnibus obnoxios eſſe, quorum me inſimulant. Contendentes enim per inſidias ſuas vitam innocenti mihi eripere, qua adhuc diuino munere gaudeo, pietatem erga deum violant. Deinde necem mihi per ſummum nefas machinantes, iura humana conturbant, et ipſi fiunt homicidae mei. Impia denique cohortatione, qua vos ad decernendam mihi necem inſtigant, veſtram quoque religionem iugulant. Quae ob nefaria conſilia deus eos merita mercede

cede maſtet! Vos autem decet, in id, quod veſtri muneris eſt, irretortis oculis intuentes, me abſoluere potius, quam condemnare velle. Tutius enim vobis illud eſt, atque conſultius, quam hoc. Fac enim me, cum nocens ſim, tamen a vobis abſolui, et ſic peremti Manes inultos et implacatos manere, veſtra ea culpa non eſt, neque vobis poenae Manium erunt infeſtae, ſed mihi, ſi vos oratione commenticia decepero, veritatemque rei geſtae vobis per verborum praeſtigias eripuero. In eiusmodi loco non peccat, neque tenetur is, qui recte rem edoctus non fuerit, ſed ille, qui recte docere noluerit. Contra vero a vobis iniuria damnatus ego relinquam vltrices mei ſanguinis Poenas furiales, quae, hoc accuſatore meo omiſſo, qui alias iis obnoxius foret, in vos infeſtae incurrent. Quare agite, horum memores, impietatem hanc his impiis hominibus, accuſatoribus meis, relinquite, et conſeruate potius ipſimet manus veſtras a cruore puras, me abſoluendo. quod cum facietis, conuenienter diuinoque et humano iuri facietis. Et ſic uniuerſae quoque ciuitatis ſanctimonia ſalua erit.

## ORATIO DVODECIMA.

*quae eſt tertiae tetralogiae tertia, ſeu poſterior caedis aggreſſori oblatae accuſatio.*

Hunc nil miror impiis factis ſimiles orationes adiungere, et vobis ignoſco, quod, ſtudio totam rem penitus cognoſcendi, eiusmodi ſermones patienter auditis, quos explodi par erat. Hic enim, tametſi fatetur verbera homini illa ingeſſiſſe, vnde exſpirauit, tamen negat ſe homicidam eius eſſe. Sed et reliquorum argumentorum ſtultitiam huic parem eſſe demonſtrabo. Primum itaque aſſeuerauit hoc, etiamſi e plagis exſpiraſſet vir, a ſe tamen ideo non eſſe ſublatum.

Rixae enim principem a lege condemnari ideo, quod penes eum cauſſa euentorum eſſet. Sed peremtum rixam exorſum eſſe. Iam ſcire vos velim, iudices, probabilius eſſe, vt iuuenes rixam ordiantur, quam vt ſeniores. Iuuenes enim aut ſuperbia generis nobilitate fidens, aut vegetae corporis vires, aut temeritas a vino excalefacta, cuius perniciosos effectus nondum vſu ſuo ſatis noſcitarunt, impellit ad indulgendum iracundiae ſaeuienti. Seniores autem ſapere et ſe continere admonet conſcientia luctuoſarum iniuriarum temulentiam comitantium, tum ſenii imbecillitas, deniquevis et nerui iuuenum ipſis terribiles. Porro reum non iisdem armis, ſed prorſus contrariis, peremtum oppugnaſſe, res ipſa docet. Hic enim forti adhuc et vegeto lacertorum robore contundens ſenem necauit. Senex autem fortiorem debiliter et languide repellens, exſpirauit, ne relicto quidem vllo defenſionis veſtigio in corpore fortioris. Manibus ſi caedem peregit, non ferro, hoc magis homicida habendus eſt, quo manus ipſi magis erant inſtrumentum domeſticum et cognatum, ideoque ad rotandum et infligendum habilius. Audet porro affirmare, principem rixae, tametſi aduerſarium non peremerit, nihilominus homicidam eſſe, et magis etiam, quam eum, a cuius ictibus inferior concidit. Nam aggreſſorem, hunc eſſe *βȣλευτὴν θανάτȣ*, *mortis* violentae *praemeditatorem*. Ego vero alia omnia cenſeo. Nam ſi manus ſuae noſtrum cuique famulantur hactenus, vt a mente eius imperata exſequantur, conſequitur hoc, vt qui plagam inflixerit haud letalem, is praemeditator mortis dici non debeat, ſed ſolummedo plagae; qui autem ad necem vsque ceciderit, is recte necis praemeditator appelletur. Nam quae ille ſuae deſtinationi conuenienter patrauit, ex his huic mortis venit neceſſitas. Infelicitas penes caedentem eſt, malum autem penes eum, cui id euenit.

Hic

Hic enim illius a factis interemtus, non ſua culpa, ſed caedentis, periit. Verberator autem, in caedendo vltra, quam voluerat, euectus, infelicitate ſua ſuſtulit hominem, quam tollere non decreuerat. Culpam mortis in medicum cum transfert, miror profecto, qui non eadem opera peremtum a nobis aiat, qui ipſi auctores fuimus, vt caput ſuum huius medici fidei committeret. nam ſi medico eum committere inſuper habuiſſemus, dicturus eſſet hic reus, illum defectu medicationis periſſe. At fac tamen per medici inſcitiam ita eum periſſe, vt profecto non periit; nihilo tamen ideo magis homicida eius foret medicus. nam lex eum hoc crimine abſoluit. verbera autem ab hoc illi ingeſta cum nos coegerint medicum arceſſere, qui fiat, vt alius aliquis homicida ſit, quam is, qui nos coegit opera medici vti? Quamquam itaque tam perſpicue genere omni argumentorum coarguitur, noſtrum peremiſſe, eo tamen audaciae atque impudentiae procedit, vt non ſatis habeat ſuam impietatem purgare, verum etiam nos, piaculum eius inſectantes, aiat illegitima et impia agere. Sed hunc quidem, talium facinorum reum, tales voces, et adhuc etiam atrociores iactare decet. Nos autem, qui necem ſine controuerſia factam doceamus, et plagam letalem fuiſſe, et legem proferamus verberatori homicidium imputantem, ſubimus vicem defuncti, eiusque loco atque nomine vobis demandamus, vt huius homicidae ſanguine iracundiam deorum inferorum poenalium placetis, totamque ſic ciuitatem a piaculo repurgetis.

## ORATIO DECIMA TERTIA.

*ſeu tertiae tetralogiae quarta, quae eſt poſterior huius homicidii purgatio, qua reum, non ipſe ſeſe, ſed amici eius abſentem defendunt.*

Vrbe reus exceſſit, non quo cauſae ſuae diffideret, ſuoque ſemet ipſe praeiudicio condemnaret, ſed accuſatorum contentionem reformidans. Nobis autem, qui eius amici ſumus, ad pietatem tuendam ſatius eſt, ſuperſtiti adhuc, quam ſublato, ſuccurrere. Optime quidem ipſe ſuam dixit cauſam. verumtamen quia poſterioris defenſionis periculum nos ſubire tutius erat, quam ipſum, age partes eius agamus nos, quibus deſiderium eius ingentem luctum ſit allaturum. Videtur itaque mihi quidem iniuria penes principem verberum reſidere. Quem aduerſarius aiens, non peremtum, ſed amicum noſtrum eſſe, qui ſponte ſua procellae ceſſit, vtitur argumentis parum conſentaneis. Nam ſi, quemadmodum oculis a natura datum eſt, vt cernant, et auribus vt audiant, ita quoque pari modo iuuentuti cognata eſſet inſolentia, et ſenio pudor, nil egeremus veſtra diſceptatione, iudices. Ipſa enim aetas iuuenem condemnaret. Iam vero contra eſt, id quod vſus docet. Multi iuuenum ſunt pudentes, multi ſenum laſciui. Quapropter hic quidem locus communis eſt, non accuſatori magis, quam defenſori patens. At hoc argumentum nobis eſt ſine controuerſia proprium, eiusque firmitate praeſtamus aduerſariis. Teſtes aiunt peremtum verberandi feciſſe initium. Quod ſi eſt, quaecunque tandem alia amico noſtro vitio vertantur, hoc, quod certaminis non princeps, ſed defenſor fuit, eum omni culpa abſoluit. Nam ſi, ſecundum veſtrum arguendi modum, reuerberator ideo pro homicida habendus eſt, quod verberum ab eo inflictorum atrocitas vos coegit medico ſalutem

ſalutem ſauciati committere; altero tanto magis erit homicida habendus is, qui primis verberibus vltorem prouocauit ad reuerberandum, quam ille, cuius verbera conſecuta mors eſt prouocantis. Princeps enim pugnae, primum, par ſuum adegit ad reuerberandum, in vltionem plagarum oblatarum, deinde neceſſitatem ipſe ſibi impoſuit, medicum arceſſendi. Impiam vtique et infandam accepturus ſit reus iniuriam, ſi, cum non occidiſſet, tamen homicida audiat, is non audiat, qui vere fuerit ſui homicida; et cum non orſus eſſet rixam, tamen homicida habeatur, non habeatur is, qui reapſe orſus eſſet. Accuſator porro ſi vitae peremti inſidiatus non fuit, non magis reus fuit. Nam ſi, qui verberandi fecit initium, ſolummodo verberare, non autem occidere intendiſſet, verberatus autem non reuerberare, ſed occidere; tum vtique dici poſſet hic illius vitae inſidiatus eſſe. Iam vero defenſor oblatae iniuriae, ſolummodo reuerberare, non autem occidere cogitabat. Sin autem hoſtem vltra, quam vellet, et in locis corporis, quae ferire nollet, pepulit, non conſilio, ſed fatali quodam infortunio lapſus eſt. Verberis itaque dici is quidem βȣλευτὴς deſignator queat; at necis deſignator, quo quaeſo pacto appelletur is, qui inuitus reuerberauit? Inceptori magis eſt domeſticus error, hoc eſt, ei propius aſſidet, quam vltori. Nam hic verbera in ſe intorta retorquens, quicquid peccauit, ab altero coactus peccauit. Iſte vero intemperantiae petulantiaeque ſuae debet, quicquid aut dedit malorum, aut accepit; et ſic altero tanto dignior eſt, qui homicida appelletur, ex errore geminato, cum ſuo proprio, tum alieno. Reum autem non modo non acrius, neque valentius, ſed etiam remiſſius atque mollius vltum eſſe accepta verbera, iam docebo. Alter enim, catulliens et laſciuiens, vim inferebat, non repellebat. Alter autem contendens iniuriam,

non

non pati, ſed repellere, quicquid tandem intulit verberum hoc ſtudio ſuo mala oblata deuitandi, quantumcunque eſt, ſemper tamen eſt infra modum vltionis eum, qui magnitudini oblatae iniuriae reſponderet. Dici ergo nequit dediſſe malum, ſed ſolummodo defendiſſe. Quod ſi autem regeſtorum verberum durities exceſſit ingeſtorum vehementiam, vt a lacertis fortioribus profecta, neque mirum id eſt, neque meretur ideo reus a vobis condemnari. Nam inceptoribus rixarum leges vbique locorum fixae grauiſſimas et acerbiſſimas poenas denunciant; repellenti autem vim, nuſquam locorum poenae quicquam praeſcriptum eſt. Ad illam cauſationem a lege repetitam, vetante quemquam quocunque titulo, ſiue iure, ſine iniuria, occidi, ſatis iam reſponſum eſt. Non enim verbera hominem, ſed imperitia medici iugulauit, de quo teſtes confirmarunt. Inceptoris quoque Fortuna, non defenſoris, incuſanda eſt. Nam hic, qui et accepit, et reddidit omnia verbera inuitus, aliena fortuna, non ſua, eſt vſus. alter autem, ſponte ſua euectus ad omnia, quaecunque egit, factis ſibi ſuis ſuam arceſſiuit fortunam, eoque non aliena fortuna, ſed ſua, lapſus eſt. Iam planum factum eſt, reum homicidii prorſus obnoxium non eſſe. Quod ſi tamen, vt communem ambobus actionem, [verberationem] ita infortunium quoque commune exiſtimans quis eſſe, colligat e diſputatis, neutrum altero, ſiue abſolutione, ſiue condemnatione, digniorem eſſe, vos tamen vel ſic quoque magis deceat reum abſoluere, quam condemnare. Nam ſi aequum eſt, accuſatorem ideo condemnare, qui perſpicue non docuerit iniuriam a reo ſibi factam eſſe, ita impium fuerit reum condemnare, qui non perſpicue fuerit incuſatorum coargutus. Modis itaque omnibus hunc virum ab hoc crimine abſoluentibus, nos vobis demandamus, multo nos quidem ſanctius

ctius atque religioſius, quam aduerſarii vobis modo mandabant, amici noſtri ex perſona, vt, ſtudentes homicidam punire, inſontem tollere ne properetis. Nam ſi reus hic, hoc praetextu, quod ſenem ſuſtuliſſe dicatur, in vltionem eius per nefas occidatur, Manes eius illis, a quibus morti datus fuerit, haud minus infeſti erunt, atque Manes ſenis ante interemti. Et ſic geminum foret piaculum, iniuſte ſublatus, peremtoribus ſuis contracturus. Haec vos reformidantes, exiſtimate veſtrum eſſe, vt inſontem criminē abſoluatis; impurum vero tempori permittentes aliquando patefaciendum, relinquite proximis peremti neceſſariis ad vltionem. Sic enim agentes, modis agatis iuri et humano et diuino conuenientiſſimis.

## ORATIO DECIMA QVARTA.

*de nece Herodis agens.*

Vellem, viri, facundiamque rerumque vſum mihi eſſe, magnitudini malorum meorum parem. Iam vero experientia, ſed ea miſera et infructuoſa, non carens, plus enim malorum expertus ſum, quam oportebat, facundia careo plus, quam nunc expediebat. Nam in carcere vſus rerum nil mihi profuit, vbi corpore meo tolerandae mihi fuerunt moleſtiae, ob crimen, cuius nihil ad me pertinet. vbi autem ſalus mea verſatur in enarratione rei geſtae cum veritate conſentanea, ibi me laedit infacundia. Quod fieri ſolet. Multi iam, cauſis iuſtiſſimis fidentes, eo, quod vera, quae dicenda pro ſe haberent, non poſſent diſerte proloqui, fidem non inuenientes, non obſtante cauſae ſumma aequitate, tamen perierunt, quod eam verbis declarare neſcirent. Multi contra facundia pollentes, quamuis mendaciorum praeſtigiis iudices luderent, tamen eo ipſo, quod mentirentur,

tur, ſed ſpecioſe et callide, ſalui diſceſſerunt. Neceſſe igitur eſt homini indiſerto, et ab vſu eloquentiae forenſis deſtituto, vt fortuna eius cauſaeque exitus magis in arbitrio accuſatorum criminationibus vrgentium, quam penes rerum geſtarum veritatem ſit. Quare vos rogo, iudices, non id quidem, quod plerique reorum rogare vos ſolent, vt audire ſe velitis; rogantes hi quidem ideo, quod cauſae ſuae diffidunt, et iniquitatis praeiudicio ipſi ſeſe feriunt; (nam profecto conſentaneum erat reos, coram viris honeſtis et bonis dicentes, etiam ſine audientiae deprecatione id idem conſequi, quod accuſatores vltro ab iisdem iudicibus adipiſcuntur, tametſi nunquam eorum audiendi beneuolentiam precibus ambiunt:) ſed hoc vos rogabo, vt, ſi quid linguae labor errore, mihi ignoſcatis, exiſtimantes, me, quod vſu dicendi caream, potius, quam quod ſceleratus ſim, peccaſſe; et rurſus, ſi quid recte dixero, velim vos id rei geſtae veritati potius, quam ſubtilitati neſcio cui meae, imputare. Nam vt iuſtum et aequum non eſt, eum ob verba ſaluum diſcedere, qui facinoribus mortem ſit meritus, ita rurſus aequum non eſt ob verba eum condemnari, cuius facta proba et honeſta ſint. Verbum enim inconſentaneum linguae error eſt, facinus autem improbum eſt error mentis. Praeterea neceſſe eſt hominem capitis ſui cauſam agentem interdum labi. Oportet enim eius menti obuerſari non ſolum dicenda, ſed etiam euentus orationem ſuam conſecuturos. de quibus nemini conſtare poteſt, neque ſunt in arbitrio dicentis cuiusque ſuo. Nam obſcura et ancipitia fortuna magis rotantur, quam conſilio gubernantur. Magnam haec ſollicitudinem atque perturbationem iniicere menti cuiusque pro ſe dicentis conſentaneum eſt. Eos ipſos, qui alias vſu forenſis eloquentiae quam maxime callent, cum in diſcrimine quodam

dam ſuo proprio verſantur, multo ieiunius atque indiſertius pro ſe diſputare, quam alias aliorum in cauſis ſoleant, et quam ab eorum nota facultate exſpectetur. Sin autem aliqua verſentur in cauſa, vbi priuatum ſuum diſcrimen nullum interueniat, tum rem multo gerunt felicius. Poſtulatio itaque mea haec eſt, legibus et ſanctimoniae conſentiens, et non meam magis, quam veſtram, perſonam decens. Capita vero accuſationis ſigillatim perſecuturus, primum hoc vos docebo, ſumma cum legum violatione, ſummaque cum violentia et immanitate, me in hoc certamen fuiſſe coniectum. Quod eo non dico, quo me veſtri poeniteat, veſtrique iudicii auctoritatem ego aut defugiam, aut exhorreſcam; nam ita veſtra fido aequitate, certusque ſum vos iniquam mihi et iniuſtam eſſe ſententiam hac in cauſa non eſſe laturos, ſed aequa et ſancta omnia pronunciaturos, vt, ſi nullius alius rei habenda ſit ratio, quam huius meae de veſtra aequitate fiduciae, per eam certe ego promte libenterque vobis ſim cauſam capitis mei diſceptandam permiſſurus, etiamſi, non vt nunc fit, ex formula iuris, et iurati, ſed extra ordinem, et iniurati, dicturi ſitis ſententiam. Sed ideo locum hunc primum tractabo, quo intelligatis, qua immanitate, et quo legum contemtu hi me in carcerem duxerunt, et huic cauſae innexuerunt, eam probabile facere, caetera quoque ab iis in me auſa per ſummum nefas eſſe. Aio itaque eos in me eo modo agere, qui cum more ciuili in iure agendi pugnet. Actionem ἐνδείξεως in me, velut in maleficum, inſtitutam non perſequuntur, ſed alio me nunc titulo, homicidii commiſſi puta, inſectantur. Quo ipſi auctores atque teſtes facti ſunt me maleficum non eſſe, neque lege in maleficos lata teneri; quae lex cum ſolos notet fures et manticularios, cum hoc genere hominum autem mihi commune quicquam eſſe hi accuſatores

neque

neque docuerint, neque potuerint docere, effecerunt, vt vobis liceat ſententia aequiſſima et iuri ciuili conuenientiſſima a crimine me abſoluere, cuius criminis obtentu, hi me curarunt in carcerem abducendum. Verumtamen cauillatione quadam ſophiſtica legem ſecius interpretatum, ſuamque violentiam coloratum eunt; aientes, legem eam, cuius ex auctoritate ego pro malefico fuiſſem in carcerem a ſe raptus, decernere de maleficis. Iam homicidium magnum eſſe maleficium. me autem occidiſſe. ergo maleficum quoque me eſſe; ergo etiam lege illa teneri. Fateor enimuero homicidium, non modo magnum eſſe, ſed vel maximum, maleficium. Verum ſacrilegium quoque, et proditio patriae, non minus hanc appellationem merentur. Et nihilominus tamen legislator haud exiſtimauit ea ad hunc maleficiorum titulum referenda eſſe, ſed peculiariter de illorum ſcelerum vnoquoque praecepit. Deinde, caedis me accuſantes, non eo modo in me agunt, quo in homicidas agi vult ius ciuile. Qui alios caedis accuſatione inſectantur, hi debent iis denuntiare, vt locis illis omnibus ſe abſtineant, quibus interdictum eſt homicidis ritu vetuſto. Igitur etiam foro. Verum hi in foro me inſectantur. Poſt, vltores ſanguinis nunquam ab homicida mercedem pecuniariam, ſed talionem depoſcunt. Hi vero litem mihi aere aeſtimarunt, tametſi lex edicat, vt homicida ſanguine ſuo luat. Atque id non eo ſecerunt, quo id ex mea re eſſet, verum, quod e ſua. Quo prodiderunt, ſi cupiditati ſuae ſatisfieret, contentos ſe fore, vt homicidium minore etiam poena luatur, quam lex praeſcribit. Ergo minoris ſecerunt iura peremto debita, quam cupiditatem ſuam. Lucellum ſuum eius placationi Manium praetulerunt. Quare autem id fecerint, oratione procedente id intelligetis. Tum, non modo in loco iudicii, ſed etiam in modo deliquerunt. Noſtis

ſtis vos omnes iudicum conuentus, quibus cauſae homicidiorum diſceptandae committantur, haberi ſolere ſub dio, nulla alia de cauſa, quam, quo neque iudices eodem loco cum iis conueniant, quibus humano cruore pollutae ſint manus, neque accuſator cum homicida eodem tecto contineatur. Tu vero, mi aduerſari, me de homicidio accuſans, ſub eodem mecum tecto verſaris, in eoque morem vulgarem migras; ſed etiam religionem iurisiurandi intermiſiſti. Oportebat te iusiurandum dicere grauiſſimum atque ſacerrimum, quo obſtringeres te non alia dicturum in actione tua, quam ad ipſum homicidium pertinentia, vnde planum teſtatumque fieret, me homicidam eſſe; ſin autem ſecus feceris, ipſe tute tibimet tuisque liberis poſterisque, vniuerſaeque genti tuae perniciem extremam horrendis diris imprecareris. Quo futurum erat facto, vt ſiue multa alia ſcelera patraſſem, ob nullum tamen eorum omnium condemnarer, quam ob ſolum homicidium; et rurſus, etiamſi innumeris aliis laudibus eſſem commendabilis, ob earum tamen nullam abſoluerer, ſed homicidii poenas darem. Verum tu hanc quoque cautionem inſuper habuiſti. Ipſe tute tibi ius arbitrarium commentus es, quo vtaris. Iure illo iurando non dicto, tamen me homicidii accuſas. Accuſant pariter teſtes tui, nulla magis, quam tu, iuramenti religione obſtricti, quamquam eos oportebat dicta eadem iurisiurandi formula, tenentes in manibus exta, ſic aduerſus me teſtari. Et nihilominus tamen flagitas, vt iudices, teſtibus fidem temere habentes non iuratis, me homicidii condemnent; tametſi tute ipſe tuis teſtibus omnem fidem eo derogaris, quod a legibus in hac republica vſitatis diſceſſiſti, atque auctor ipſis factus es, tuum iuris ciuilis contemtum ab eoque defectionem debere auctoritate legum omnium potiorem eſſe. At tu tamen, quo facinus tuum iuri

ciuili repugnans excuſes, iniuriamque carceris mihi praeter ius et fas iniunctam colores, hac te iactas cauillatione, ſi penes me relictum eſſet libere, qua vellem, ire, me certo certius vrbe fuiſſe exceſſurum. Quaſi, non ſponte mea, huc veniſſem, ſed a te obtorto collo huc pertractus. Atqui cara mihi eſt hic loci commoratio. Mea ſi nihil referret communione huius ciuitatis gaudere, probabile erat, me ne arceſſitum quidem fuiſſe venturum, ſed commiſſurum abſentia mea, vt contumaciae reus declararer. Nil igitur opus erat ante litis conteſtationem me in carcerem duci. Sed et praeterea neſas erat mihi, iam accuſato, beneficium fugae eripere, quod ius et fas et ritus vetuſtus cuique homicidii reo dat. Nam poſt dictam priorem meam defenſionem liceret mihi, niſi vinctus eſſem, vt nunc ſum, vrbe excedere. Priuilegium hoc nulli non homicidae patet, et nusquam non locorum vſurpatur. tu vero, mi homo, iure me ſolum eo, quod graecis omnino omnibus commune eſt, priuatum is, ſponte tua, auctoritate vltro per arrogantiam contra fas ſumta, et iure, quod tute tibi priuatim commentus es; tametſi leges de homicidiis in hac republica obtinentes tam ſapienter atque tam religioſe ſunt conſtitutae, vt negem quemquam eſſe veſtrum omnium, qui eas eſſe dubitet legum omnium cum aequitate atque ſanctitate conuenientiſſimas. Leges enim hae cum ſint antiquiſſimae, ſunt eaedem adhuc hodie, quae fuerunt primitus, tametſi aliis in rebus diuturnitas temporis et vſus rerum longinquior homines praua dedocere, et rectiora docere ſolet. Quare non ex aduerſarii diſputatione diſcendum vobis eſt, quid de legibus exiſtimare par ſit, rectene an ſecus habeant, ſed potius inuerſe, e legibus debetis cognoſcere, vtrum aequae ſint accuſatoris poſtulationes, necne. Quamquam ergo leges de homicidiis latae

tam

tam ſunt perfectae et tam perſpicuae aequitatis, vt nemo vnquam ſit auſus eas temerare, tu tamen ſolus auſus es legislatorem te gerere, et princeps fieri inſtitutorum peſſimorum, vetuſtisque legibus inuitis me de medio tollere laboras. Atqui illa ipſa tua contentio iura temerandi, et vetuſtum ius libidine et inſolentia tuorum nouorum praeceptorum peruertendi, voce clariſſima aduerſus te teſtatur, te cauſae tuae diffidere. Probe nempe noras, neminem, qui ſe iureiurando adigi paſſus fuiſſet, operam tibi fuiſſe teſtimonii praeſtiturum, quo ego opprimerer. Deinde non, vt fidens cauſa tua, certamen hoc de negotio ſolummodo vnum inſtituiſti, quo finito tota lis irrefragabiliter eſſet in perpetuum deciſa, ſed controuerſiae atque ſubterfugiis locum reliquiſti vacuum, quo iam nunc prodis, te, cum res ad poſteriorem actionem deuenerit, eorum quoque, qui tum ſedebunt, iudicum auctoritatem eſſe detrectaturum, eique exceptionum et cauillationum neſcio quid oppoſiturum. quo fit, vt ſiue damner a vobis, ſiue abſoluar, perinde ſim iniquo loco futurus. Nam ſi nunc abſoluar, dicet, me crimine maleficii quidem, at non item homicidii eſſe abſolutum. Sin autem condemnatus fuero, poſtulabit, vt occidar, velut homicidii reus peractus. Atqui quae poſſint aliae machinae malignitatis tetriores et horribiliores eſſe, quam ſi nos quidem, ſemel abſolutos, ſtadio diſcriminis veluti decurſo, rurſus idem diſcrimen remetiendum maneat, huius autem liceat petulantiae modis vexationis et contumeliae omnibus in nos debacchari. Praeterea in eo quoque, iudices, grauiſſima mihi facta eſt iniuria, et ab aequitate iuris ciuilis abhorrentiſſima, quod cuſtodiae mandatus ſum, tametſi tres ſiſtere vades paratus eſſem; id quod facere per leges cuique licet. Hi vero ſuis malitioſis artibus effecerunt, vt

 illa

illa ſponſio mea repudiaretur. Atqui peregrinus nullus vnquam hac in vrbe cuſtodiae mandatus eſt, qui tres vades praeſtitiſſet. Ipſi adeo maleficorum inſpectores hoc more vtuntur. Mihi vero is ſoli nil profuit. in me deſiit validus et ſalutaris eſſe. Eccur tandem? His nempe expediebat, primum quidem, me occupari quam imparatiſſimum, antequam negotia mea conficere potuiſſem. deinde corpus mihi a carceris moleſtiis contabeſcere, tum amicos meos a meis partibus abalienatos, et in partes ipſorum traductos, promtiores reddi ad falſa contra me teſtandum, quam ad vera pro me, videntes corpus morbis, moerore et ſqualore carceris enectum citum mihi finem minari, neque ſibi ſic verendum eſſe, ne libertati et proſperae valetudini redditus ipſorum mendacia detegam et vlciſcar. Denique ſperabant inimici mei futurum, vt mihique ipſi meisque neceſſariis dedecus adſpergerent per omnem noſtram reliquam vitam nobis inhaeſurum. Factum eſt hoc modo, vt ego, quem legum veſtrarum bene multae abſoluiſſent et periculo eripuiſſent, ſi ſecundum legum praeſcriptum in hac cauſa proceſſum eſſet, tamen in hoc diſcrimen coniicerer. Verumtamen vel ex his quoque ipſis ſalebris me euoluere conabor, meamque innocentiam declaratam dare. quamquam difficile eſt, mendacia e longinquo conſuta callidisque diuturnae meditationis commentis comparata ſubito euertere. Nam quae tu minus exſpectaueris, ea praecauere negatum eſt. Dabo tamen operam, vt fideli et ſimplici rei geſtae enarratione vos in rem veluti praeſentem ducam, nudumque latus mendacii aperiam. Euehebar Mitylena, iudices, eodem in nauigio, quo Herodes quoque vehebatur, idem ille, quem hi aiunt a me interemtum eſſe. Tendebamus ad Aenum, ego quidem ad patrem, tum ibi agentem, Herodes autem Thracibus quibusdam mancipia

cipia venditurus. Thraces illi ipſi quoque mancipia iſta emturi, vna cum ipſis mancipiis venalibus, eodem nauigio vehebantur. Producam teſtes haec confirmaturos. *Teſtes.* Erat ergo haec, quam audiſtis, noſtrum cuique nauigationis cauſa. Iter per mare agentes procella nos opprimens cogebat ad locum quendam agri Methymnaei appellere, vbi nauis illa ad ancoram ſtabat, in quam transgreſſum Herodem aiunt exſpiraſſe. Hic vos reputare velim, atque meminiſſe, non de conſilio iſtaec, ſed caſu fortuito eueniſſe. Nusquam enim coarguor me auctorem Herodi factum eſſe, vt conſors nauigationis mihi fieret, ſed conſtat ipſum ſponte ſua, priuatorum ſuorum negotiorum gratia, eam ingreſſum eſſe. Paret itaque neque me ſine idonea cauſa iter hoc ad Aenum ſuſcepiſſe, neque fraudulenta quadam machinatione ſic comparaſſe, vt ad illum locum agri Methymnaei appelleremus nauem, ſed a neceſſitate tempeſtatis aduerſae nos illuc adactos eſſe. neque, in portum inuecti, transſcendebamus in aliud nauigium callida quadam mea cum aliis ſubornatis comparatione, neque vllo dolo malo, ſed hoc quoque neceſſario fiebat. Nauigium enim illud, quo huc peruecti fueramus, tecto carebat, iſtud alterum autem, in quod transſcendebamus, tectum erat deſuper. Tectum autem vt aperto praeferremus, imber imperabat. Etiam huius rei teſtes ad vos producam. *Teſtes.* Transſcenſu ſic in alterum nauigium facto, potabamus. ſic potus Herodes naui, quae res certa eſt, exiit, ſed non rediit. Ego vero illa nocte prorſus non exii e naui. Altero die, homo nusquam copiam ſui ſpectandi faciens, quaeri coepit, non a reliquis vectoribus magis, quam a me. Alii ſi cuipiam eorum graue viſum fuit, Herodem deſiderari, graue id non minus mihi quoque viſum fuit, et mittendi hac de re ad Mitylenam nuncii ego auctor

eram, et de conſilio meo mittebatur, et cum alius nemo illuc ambulare vellet, (nam et illi vectores, ad quos acceſſeramus in nouam nauim transſcendentes, et vetuſti noſtri ſodales, qui Herodem a Mitylena inde illuc comitati fuerant, hoc officium detrectabant;) ego meum famulum nuncio perferendo offerebam. Atqui, Herodem ſi ego peremiſſem, non profecto data opera illuc indicem miſiſſem eum, qui me proderet, certus, et praeuidens, fore vt ille facinus meum amicis Herodis indicaret. Verum neque apud Mitylenam, neque vsquam locorum alias, in conſpectum prodibat Herodes, licet ſedulo requiſitus. Interim coelum ſerenius renidens nauigationem rurſus aperiebat, et reliqua quoque nauigia omnia ex eodem portu in altum euehebantur. Quapropter ego quoque coeptum curſum proſequebar. Etiam hac de re teſtes vos certiores reddent. *Teſtes.* Haec ſunt facta, e quibus vos velim cogitando ea, quae par eſt, elicere. Primum, antequam vela ventis daremus Aenum verſus, Herode e conſpectu ſublato, nemo mortalium me huius rei incuſabat, quamquam hi [aduerſarii mei] iam tum de hoc euento certiores eſſent facti. Nam ſi quiſquam id mihi imputaſſet, ego e portu non exceſſiſſem. Verum, tum ſtatim quidem veritas potior erat mendacio, et res geſta opprimebat ipſorum commenticiam mei incuſationem; me praeſertim adhuc praeſente et in locis illis verſante, vbi ſcelus commiſſum iactatur eſſe. Vt autem ego inſula exceſſeram, cum hi per otium inter ſeſe fraudum ſuarum commenta ad peſtem meam comparaſſent, tum demum coeperunt me criminari; aientes, me ſaxum in caput Herodis impegiſſe, atque ſic exanimaſſe, atque id in terra continente factum eſſe; cum probe noſſent, me pedem e nauigio in terram continentem non extuliſſe. Haec aientes, tamen modum indicare non habent, quo ego corpus, a me, ſi illis

ſi illis creditur, exanimatum, oculis hominum ſubduxiſſem. Nam id quidem dubio vtique vacat, caedem, ſi facta eſt, prope portum factam eſſe. Exſcenderat nempe e naui non modo temulentus, ſed etiam noctu. Non potuiſſet itaque ipſe ſeſe rectum in pedibus tenere ſtantem, vtpote quem crapula praegrauaret, nedum vt longam viam ambularet; et ſi vel potuiſſet etiam mentemque pedesque regere, tamen ecquo praetextu probabili quisquam eum potuiſſet ad iter longinquum illicere? Nihilominus tamen, non ſolum prope portum, ſed etiam procul ab eo, circa quaeſitus eſt vir, toto biduo, neque inuentus. Non modo inuentus nemo eſt, qui ſe diceret eum oculis vidiſſe, ſed ne ſanguinis quidem effuſi veſtigium vllum, aliudue quodpiam indicium caedis vsquam apparuit. Et nihilominus tamen hic aduerſarius meus poſtulat me mendacio eius concedere, qui teſtes produxerim confirmantes, illa tote nocte me naue non exſcendiſſe. Nullus profecto modus excogitari poteſt, quo ita abſcondi potuiſſet cadauer, vt omnes fugeret, niſi ſi homo perquam procul a litore maris in terram continentem proceſſerit. [Atqui facere hoc temulentus, et noctu non potuit.] Ergo contumulatus humo non fuit. At undis tamen merſus? Hoc illi quidem vtique dictitant. At cuiusnam nauigii miniſterio. [exanimatum in litore cadauer peruectum in altum et ſic ponto deiectum fuit?] Neceſſe profecto eſt illud nauigium vnum fuiſſe tum in portu ſtantium. Qui ergo factum eſt, vt nauigium hoc non inueniretur? [licet ſedulo ab inimicis meis quaeſitum.] Praeterea, qua in naue homo iugulatus, et e qua in vndas praecipatatum cadauer eius eſſet, in ea conſentaneum erat notas quasdam tantae violentiae cernendas proſtare. Atqui, qua in naue potauit Herodes, et e qua exſcendit, in ea eum periſſe negantes hi, tamen iidem eadem in naue ſe aiunt ſactae caedis indicia reperiſſe,

qua autem naue perductum cadauer in altum fuit, et illinc vndis merſum, eam nauem neque inuenerunt ipſam, neque indicium vllum ad eam deferens. Etiam harum rerum teſtes vobis exhibebo. *Teſtes.* Vt autem Lesbo verſus Aenum ſolueram, et illa nauis, in qua ego vna cum Herode Mitylena euectus fueram, illuc redierat, primum inſcedebant in eam nauem, atque perueſtigabant, et inuenientes cruoris reliquias, ſtatim aiebant, Herodem ibi iugulatum eſſe. Verum hoc commento ipſis haud procedente, conſtabat enim ouillum illum cruorem eſſe, omiſſa praedicatione tam abſurda, comprehendebant homines, eorumque alterum tum ſtatim tormentis ſubiiciebant. Tortus ille nihil mali de me edebat. Quem autem multis diebus poſt abſumſerunt, poſtquam toto illo interiecto tempore eum penes ſe habuiſſent, hic horum cohortatione permotus tandem ſub tormentis me homicidam edidit, in quo mentitus fuit. Praeſtabo huius quoque rei teſtes. *Teſtes.* Confirmarunt hi teſtes vobis, teſtem hunc tanto tempore poſt, [re vetuſtate iam obliterata] tormentis ſubiectum eſſe. Verum modo quoque torturae animum attendite. Seruum falſa teſtatum eſſe nil mirum eſt, quem facile potuit ſeu ſpes promiſſae libertatis, ſeu quod ſciret arbitrium tormentorum penes hos eſſe, qui, prout ea ederet aut premeret, quae hi edita vellent, ipſum aut ſaeuius diutiusque, aut lenius atque breuius eſſent cruciaturi, ſeu denique ambo iſta vna, ſpesque metusque, aut, ſi mauis, ſpes gemina, altera libertatis adipiſcendae, altera cruciatuum compendifaciendorum, illicere ad mentiendum. Vos omnes mihi videmini noſſe, penes quos arbitrium et diſpenſatio tormentorum pro parte potiſſima ſit, iis fauentes torquendos grata auditu omnia praedicare. Ab his enim emolumentum iſtis ſperatur; praeſertim ſi torturae non interſint hi, quos ſerui falſo ſuo teſtimonio

monio laedant. Nam ſi ego praeſens illum ſeruum torqueri iuſſiſſem, vt falſa edentem, forte eum terror mei vultus et metus cruciatuum ab imperio meo tolerandorum abſterruiſſet, quominus mendaci praedicatione me grauaret. Iam vero hi ipſi erant tortores, iidemque torquendo imperabant ea dicere, quae ipſorum e re eſſet dici. Donec itaque ſeruum blanda ſpes lactaret, fore vt mendacis aduerſus me denuntiationis fraus ſibi prodeſſet, perſeuerabat in iſta praedicatione. Intelligens autem certam ſibi necem parari, tum demum coepit veritatem vſurpare, faſſusque eſt, ſe ab his impulſum mendaci indicio me infamaſſe. Ita neque conatus mentiendi, neque candor veracitatis homini profuit; ſed tormentorum acerbitate enecarunt ipſi ſuum indicem, quo fidentes me inſectantur, qua in re contra faciunt, atque alii omnes homines. Nam alii quidem indicem ſibi ſecundum, ſi conditionis ingenuae eſt, largitionibus cumulant; ſin autem ſeruus eſt, manu emittunt. Hi vero indicem ſuum praemio necis ornarunt, nequicquam obteſtantibus et interdicentibus amicis meis ne facerent priusquam ego aduenirem. Quo conſtat eos corpore indicis nil indiguiſſe, ſed ſolummodo indicio. Metuebant nempe, ne, ſi veniens ego eundem ſeruum rurſus tormentis ſubiicerem, ipſorum inſidias in caput meum comparatas proderet: ſublato autem illo de medio, vna cum ipſo corpore perierat quoque veritatis exploratio; mendacemque indicinam tantum ſperabant valituram, vt pro vera habita me perderet. Horum tu mihi teſtes cita. *Teſtes.* Oportebat nimirum, ni multum fallor, eos huc adducere indicem ipſum, non ſolummodo indicinam eius referre, et ore hominis ipſius me coarguere, ipſoque eo argumento me oppugnare, quod indicem eorum exhibeant, eiusque torquendi veniam mihi faciant; nequaquam autem occidere. Nam

hoc facto fidem ipſi ſibi derogabant, armis ipſi ſe ſpoliabant. Vtra enim tandem ſerui praedicatione ſuam in rem vtentur? Num priore, an poſteriore? et vtra earum vera eſt, num ea, qua me facinus patraſſe affirmauit, an, qua negauit? Vtique, ſi ex probabili quaeſtio haec expedienda eſt, prior praedicatio falſa fuit, poſterior vera. Semper ſolent deprehendi poſteriores aſſeuerationes prioribus veriores eſſe. Mentiebatur itaque ſeruus initio, emolumenti ſui ergo; poſtmodum vero cernens, tametſi mentiri conatus fuiſſet, tamen nihilominus ſibi pereundum eſſe, ſperare incipiebat de ſalute per veritatis declarationem adipiſcenda. In quo eum opinio fefellit. Dicto enim vero, poenas veracitatis extremo dedit ſupplicio, nullo reperto vindice, qui teſtimonii veritatem euinceret, teſtemque tueretur et a periculo liberaret. Ego enim non aderam, pro quo veritas poſterioris praedicationis militabat. priorem autem debilitatum et oblitteratum ierant hi. Quo factum eſt, vt e praedicationibus ſerui res haec numquam ad liquidum perduci poſſit. Reliqui quidem omnes, ſi qui teſtimonio cuiusdam infamati fuerint, teſtem ſibi aduerſum ſuffurantur, et tum ex hominum conſpectu ſubmouent. Hi autem, qui quaeſtionem de caede Herodis inſtituerunt tam acerbam, vt in cuſtodiam ideo me ducendum curarent, tamen indicem ſibi ſecundum, mihi aduerſum, ipſi de medio ſuſtulerunt. Hem incredibilis et inexputabilis inconſtantiae! Ego ſi de medio hominem ſubmouiſſem, aut nollem ad tormenta tradere, aut aliam quampiam explorandi veri rationem defugerem, hac mea cunctatione, aut fraude, illi proculdubio ſint ad cauſam ſuam confirmandam, et ad meam euertendam, vſuri, ceu adminiculo inprimis valido atque potente. Et profecto non poſſent me vllo alio vrgere grauiore argumento. Iam vero cum ipſi vias has veri eruen-

eruendi inire noluerint, quamuis amici mei eos hortarentur ad veſtigia haec perſequendum, par eſt me illam eorum recuſationem pro me interpretari, et illinc arguere, quam illi pro vera venditant, eam falſam et ementitam eſſe accuſationem. Verum etiam hoc illi iactant, hominem inter tormenta faſſum eſſe, ſe mihi ſocium operae adfuiſſe, Herodem occidenti. Ego vero cum eum id dixiſſe nego, tum ita aio praedicaſſe, meque Herodemque a ſe e naue eductos eſſe, poſt, Herodem a me peremtum, a ſe in nauem impoſitum, ex eaque tandem in mare deiectum eſſe. Verum recogitate quaeſo primum hoc, hominem hunc, et toto illo tempore, antequam in rotam inſcendit, et poſtquam de rota rurſus deſcendit, vsque ad extremum vitae momentum, veritate praedicationis vſum, a crimine me abſoluiſſe; porro, mentitum quidem eſſe in rota iacentem, verum neceſſitati ſeruientem, atque volentem quam primum a cruciatu liberari. denique, vt remota rurſus tormenta fuerunt, eum rurſus negaſſe me ſcelus patraſſe, et contra potius, ad extremum, iurato affirmaſſe, meque, ſeque ipſum pariter, iniuſta criminatione perditum iri. quae ille dixit, non gratia mei, (ecqui enim mei, quem mendacio laeſiſſet?) ſed a veritate iſta eius ori extorta eſt confeſſio, qua prioris ſuae praedicationis veritatem confirmauit. Deinde alter homo, iisdem tormentis admotus, quibus iſte fuit, quamuis eodem nobiſcum nauigio vectus, rei geſtae a principio ad finem interfuiſſet, tamen alterius hominis primaeque atque poſtremae praedicationi, ceu verae, dixit conſentanea, non varians, neque vacillans oratione, ſed me conſtanter abſoluens, ab illa autem alterius media praedicatione, in rota edita, a neceſſitate, non a veritate, expreſſa, diſſentanea. Nam alter quidem praedicauit, me e naui egreſſum interemiſſe Herodem, et tum ſe in tollendo cadauere mihi

eſſe

eſſe opitulatum. Alter vero prorſus me negauit e naue egreſſum eſſe. in quo, non ſolum vera, ſed etiam veroſimilia dixit. Non enim profecto tam irato numine natus, neque tam furioſus ſum, vt ſedulo quidem cauiſſem, vt necem ſolus ego, ſine conſcio et adiutore quoquam, patrarem, tametſi mihi ſumme periculoſam, vt cui ſoli cum ſolo repugnaturo pugnandum eſſet; hoc autem facinoris penſo elaborato, quod penſum erat omnium effectu laborioſiſſimum et periculoſiſſimum, tum ego ad reliqua exſequenda, vbi adiutoribus nil indigebam, teſtes et conſcios et conſiliarios adſciuiſſem. Porro Herodes, vt hi aiunt, aduerſarii mei, cum prope mare, haud procul nauibus, numero compluribus, in quibus homines erant, qui ſuccurrere periclitanti potuiſſent, tamen, cum ab vno homine necaretur, neque vociferatus eſt, neque vllo alio quopiam indicio prodidit vitam ſuam in diſcrimen adductam eſſe, aut ſe vim inferenti repugnaſſe. Senſum ſui prorſus nullum dedit, neque in continente verſantibus, neque in nauibus. Porro vt erretur noctu, multo et fit crebrius, et eſt factu facilius, quam de die: vt in litore, quam in vrbe. Adde, quod e naui exſcendiſſe aiunt Herodem hominibus adhuc vigilantibus; et nihilominus tamen hominis, qui in terra continente iugularetur, eoque facto in nauem inferretur, neque in terra, neque in nauigio cruor ſparſus, aliudue indicium repugnantis, aut exſpirantis, deprehenſum fuit. Videturne vobis homo, alium necans, et nauigio imponens exanimatum, idque noctu, in tanta contentione, potuiſſe tam ſedate atque tam circumſpecte agere, vt indicia ſceleris omnia curioſe tolleret, ex humo ſica abraderet, e nauigio ſpongia abſtergeret? quae ne die quidem tu, etiamſi non trepidans, ſed ſedata mente, a nulloque metu exſternata, poſſis omnia obliterare? Haec ecqui ſint quaeſo veriſimilia? vos

ante-

anteſtor, iudices. Quod autem imprimis oportet vos vobis ad mentem reuocare (et nolim profecto vos mihi ſuccenſere iterum atque iterum eadem inculcanti. magno verſor in diſcrimine, cuius exitus in veſtrae ſententiae fortuna libratur. Recta enim et aequa ſi vos cenſueritis, ſaluus ſum, a vero autem aberrantibus vobis, perii.) Mentibus itaque hoc elabi, aut a quoquam eripi ne, quaeſo, ſinite, indicem ab his de medio ſublatum eſſe, quibus vna ea eſſet contentio, vt impedirent, quominus et ille index in conſpectum veſtrum produceretur. et ego copia potirer illum ad vos adducendi, eique tormenta admouendi, quamuis praedicatio eius illorum cauſam ſubleuaret, meam premeret. Iam vero corpus hoc ſeruile, cum a domino eius aere ſuo emiſſent, quo in poteſtate ipſorum eſſet, adactum a ſe eo, vt contra me teſtaretur, priuatim, ſponte ſua, ſuſtulerunt, quamquam neque ciuitas ei necem publice decreuiſſet, neque ipſe Herodem necaſſet. Hunc hominem oportebat vtique in cuſtodia ipſorum aſſeruari, aut amicis meis in fidem atque cuſtodiam tradi, et iudicium de eo legitimum haberi. Iam vero vos, aduerſarii mei, ſponte veſtra, inſciis omnibus aliis, tacite et clam, iudicio veſtro priuato morti addictum, necaſtis, priuati qui eſſetis, haud recogitantes, ne ciuitati quidem vlli graecae vniuerſe licere quemquam, neſciis Athenienſibus, et re ad eorum cognitionem non relata, veniaque ab ipſis nulla impetrata, morti dare. Praedicationum quidem ab hoc ſeruo editarum voluiſtis hos eſſe iudices, idque aequum eſſe cenſuiſtis. in facinora autem eius vt, non hi animaduerterent, ſed vt vos animaduerteretis, vobis ipſi arrogaſtis. Atqui ne illi quidem ſerui, qui heros peremerint, et in flagrante delicto deprehenſi fuerint, ne ſic quidem a iugulatorum neceſſariis occiduntur, ſed traduntur legitimo magi-

magiſtratui, quo ſecundnm leges noſtras patrias puniantur. Tantum deferimus ſeruis, vt ſinamus eos aduerſus ingenuos teſtari. Hero ſi cui ſeruus interemtus ab ingenuo fuerit, licet illi hero hunc ingenuum de illo homicidio in ius vocare, ſi facere velit, et tum ſententia iudicum pari ſeueritate in homicidam ſerui atque in homicidam ingenui, animaduertit. Quocirca par fuerat etiam hoc de ſeruo iudices cognoſcere, non autem vos, cauſa indicta inauditaque, morte eum mulctare. Multo maiori ergo iure ego vos homicidii reos agam, quam vos me reum agitis. Sed ex ipſis quoque amborum tormentis ſubiectorum praedicationibus velim vos, iudices, aequa aeſtimatione iuſtum et conſentaneum colligere. Alter eorum, ſeruus puta, duas edidit praedicationes inter ſe repugnantes modo aiens me facinus patraſſe, modo negans. Ingenuus autem, eidem tormento ſubiectus, nihil me laedens edidit. Quid ita? primum, non poterant hunc, perinde atque ſeruum, proponenda ſpe libertatis illicere: tum animus ei erat, quam ſeruo, erectior, vt veritatem tueri etiam cum capitis ſui diſcrimine haud recuſaret, etiamſi neceſſe ſibi eſſet eo in diſcrimine occumbere. Nam e re ſua quid magis eſſet, vtique hic quoque non minus, quam ſeruus, intelligebat, futurum ſcilicet, vt hi a torquendo ſe deſiſterent, ſi ea praedicaret, quae illis auditu grata et accepta eſſent. Vtri iam horum par eſt vos fidem habere? illine, qui conſtanter vsque ad extremum eadem in praedicatione perſeuerauit, an huic, qui alternis affirmauit idem atque infitiatus eſt? Atqui ſi quis, nulla vi tormentorum cogente, ſed vltro, eadem de cauſa conſtanter eadem praedicet, iſtius praedicatio multo maiorem inuenire ſolet fidem, quam alterius vacillantis, alterniſque a ſe dicta deſtruentis. At eſto tamen vtriusque auctoritatis par pondus. Sumus ergo nos pares

ego

ego cum aduerſariis, ratione teſtimoniorum. Seruus modo pro me praedicauit, modo idem contra me. Rurſus ex ambobus tortis alter affirmauit me facinus patraſſe, alter conſtanter infitiatus eſt. Vinco tamen vel ſic quoque in iſta ponderum aequalitate. Momenta enim teſtimoniorum vbi ſunt vtramque in partem aequalia, reum obtinet ſemper vincere, cadere cauſa accuſatorem. Paritate quoque calculorum iudices magis reum, quam accuſatorem, adiuuant. Expoſui vobis, iudices, torturae rationes, qua fidentes hi aiunt, probe ſe noſſe, certosque eſſe, Herodem a me ſublatum eſſe. Ego vero ſi quid tale vnquam patraſſem, eiusque mihi conſcius fuiſſem, ſtuduiſſem hoc par hominum de medio tollere, ſiue mecum ad Aenum abducendo, ſiue in Epirum traiiciendo, non autem metuendos mihi reliquiſſem indices, homines facinoris mei conſcios. Sed aiunt a ſe repertum in nauigio neſcio quod epiſtolium, quod ego mittendum deſtinaſſem ad Lycinum, quo perſcripſiſſem, Herodem a me occiſum eſſe. Atqui quid opus erat per epiſtolium ſignificare id, quod perlator eius, cum probe noſſet, tum verbis ſignificare poſſet? Qui facinus ipſe feciſſet, multo poterat de eo et copioſius et certius exponere, quam epiſtola. Neque eiusmodi erat epiſtolae argumentum, quod perlatorem celari oporteret. Alias ea literis mandare ſolemus, quae non poſſumus cum perlatoribus communicare. Hic autem perlator totam rem iam tenebat. Item ſi copioſius aliqua de re docendum ſit, ſolemus eam perſcribere, verentes ne memoria perlatoris ipſa parum ſufficiat amplectandae atque referendae narrationi. Hic autem nihil aliud erat renunciandum quam hoc breue, Herodem eſſe peremtum. Tam breue argumentum tanti non erat, vt in literas referretur. Praeterea meminiſſe vos, iudices, velim, praedicationem hominis ab argumento commenticiae hu-

ius epiſtolae diſcrepaſſe. Tortus enim faſſus eſt, ſe caedem patraſſe; epiſtolium autem reſignatum me homicidam eſſe prodidit. Vtri iam oportet vos fidem habere?. Porro, initio quidem, quaerentes, non inueniebant epiſtolium in nauigio, poſtmodum autem inueniebant. Quid ita? Tunc nimirum, cum nauigium prima vice perueſtigarent, nondum ipſis tota fraus in caput meum erat excogitata atque comparata. poſtquam autem homo primo loco tortus nihil indicarat mihi infeſtum, ipſi ſchedam a ſe exaratam iniiciebant in nauigium, quo haberent ſpecioſam cauſam criminis in me conferendi. Referebatur ad eos epiſtolium, velut ex inſperato in naue repertum. torquebatur tum ſeruus poſterior. verum hic epiſtolio edebat parum conſentientia. Iam libent·r occultaſſent epiſtolium et hominum notitiae eripuiſſent. verum negatum hoc erat. Nam ſemel publice recitatum fuerat. Quodſi futurum ſperaſſent, vt ſeruum ſtatim a principio auctoritate ſua permouerent ad falſum teſtimonium contra me perhibendum, vtique machinam illam epiſtolarem commenti non fuiſſent. Cita tu mihi horum teſtes. *Teſtes.* Sed eccuius tandem rei cauſa ego virum occidiſſem? Num ſimultatis? atqui nulla mihi cum eo intercedebat. Sed alienam in gratiam aiunt me illi ſpiritum eripuiſſe. Atqui ecquis tandem hoc facinus vnquam eo fecerit, quo alteri gratificaretur? Ego equidem opinor neminem vnquam tam dementem fuiſſe; ſed magnas inter eumſum et occidentem interceſſiſſe ſimultates neceſſe eſt, et e multis conſtitiſſe indiciis alterius vitae ab altero inſidias comparari. Mihi vero, vt dixi, cum Herode diſcidii nihil vnquam fuit. Verumtamen cupiditate illectus eum peremi, ſperans apud eum numos inuenire? Atqui carebat numis. At metu tamen, ne, niſi ego praeuenirem, ille me repente oppirmeret? Haud equidem infitier fieri poſſe, vt eiusmodi metus alium quempiam ad hu-

iusmo-

iusmodi facinus impellat. At enimuero ita de Herode meritus non eram, vt illi neceſſe eſſet inſidias occupare. Multo enimuero maiori iure conſenſuque veritatis ego in te criminationem hanc retorquere poſſim, te hoc agere, vt e nece mea diteſcas, quam tu me criminaris e nece Herodis diteſcere voluiſſe. Tu ſi me per hoc iudicium tollas, multo potiori iure a neceſſariis meis caedis iniuſtae et flagitioſae reus peragaris; quam ego abs te et reliquis Herodis neceſſariis caedis in eo commiſſae reus agor. ego enim perſpicuam cauſam edo atque approbo, vnde conſtet, te capiti meo inſidias comparare. tu vero cauſationibus et ſuſpicionibus obſcuris, quarum rationem nullam liquidam et certam approbare vales, me perditum is. Haec hactenus ad vos diſputaui, iudices, quo certiores vos redderem; me mihimet conſcium non eſſe caedis, quam aut praemeditatus aut exſecutus in hoc homine Herode eſſem. Sed et Lycinus mihi defendendus eſſe videtur, docendumque, non illum magis, quam me, in probabilem huius criminis ſuſpicionem venire poſſe. Lycino igitur aio eadem eſſe de Herode merita, atque mihi ſunt, easdemque rationes, atque meae ſunt cum Herode. nam neque opes Herodi erant, quarum appetitus accendere Lycinum ad facinus potuiſſet, neque diſcrimen vllum ab Herode parabatur, quod Lycinus non potuiſſet, niſi per huius necem, effugere. Praeterea ne voluit quidem Lycinus eum perdere. Nam ſi voluiſſet, poterat Lycinus Herodem in certamen aliquod forenſe coniicere, cuius hic fuiſſet exitus, vt Herodes ex praeſcripto legum veſtrarum morte mulctaretur. Si debebatur Herodi a Lycino malum, poterat hoc modo Lycinus ſub latebra reipublicae priuatas ſuas iniurias vlciſci, vnaque eo facto vos promereri, docendo, maieſtatem reipublicae ab eo laeſam fuiſſe. Quamquam multo hoc ei fuiſſet hone-

ſtius certamen, quam nex ex inſidiis per fraudem et ſcelus oblata, tamen Lycinus id facere indignum ſua perſona duxit; id quod ex his teſtibus cognoſcetis. *Teſtes.* Verumenimuero, probabile nimirum eſt, qui Lycinus eiusmodi opportunitatem inimicum ſine ſuoque meoque periculo vlciſcendi, ſciens et volens tranſmiſiſſet, eundem tutae et honeſtae vltioni praetuliſſe vltionem ex inſidiis et cum ignominia, et cum periculo ſuoque meoque coniunctam, vbi deprehenſus non me ſolum patria expelleret, ſed vna ſemetipſum quoque ſacrisque et ciuilibus iuribus, et reliquis omnibus fortunis, rebusque priuaret, quae homini cuique cariſſimae ſunt, ſummique fiunt. Sed age concedamus tantisper aduerſariorum praetenſioni. Verum eſto vel maxime Lycinum Herodem ſublatum voluiſſe. Ideone ego mihi perſuaderi paſſus ſum, pro illo facinus facere, quod ille ipſe ſuis manibus patrare non auderet? Cur tandem? num, quod, vt ego corpore valerem, eoque par eſſem periculis obeundis, ita ipſe copiis numariis valens, meam operam redimere poſſet? Non vtique. Alia omnia. Multo citius ego Lycinum ad partes has agendum permouiſſem, quam ille me, ſecundum id ſi iudicetur, quod in eiusmodi re conſentaneum eſt. Locuples enim ego ſum, ille pauper. Minutum quidem aes, ſeptem ſolummodo minarum, die euoluta perſoluere non poterat. quare amici neceſſe habebant eum ſtipe collaticia a cuſtodia liberare. Praeterea non magnus nobis vſus mutuus erat; non certe tantus, vt imperiis eius quibuscunque famularer. De quo vt vobis conſtet, afferam luculentiſſimum documentum. Si tam carus mihi homo fuiſſet, vt eius in gratiam, eoque iubente, tollendo homine vitam ipſe meam in diſcrimen darem, multo magis ſeptem illas minas pro eo luiſſem, neque commiſiſſem, vt a vinculorum moleſtiis corpus ei cor-

rumpe-

rumperetur. Ego vero minuto hoc in officio cum ei defuerim, multo minus cenſendus ſum in re tanta et tam capitali, manus meae operam ipſi accommodauiſſe. Planum iam feci, quoad potui, neque a me, neque a Lycino, caedem hanc eſſe peractam. Sed hoc videntur argumento aduerſarii quam maxime nixuri, idque acerrime agitaturi, quod Herodes tamen nusquam locorum in conſpectum prodeat. Et vos ipſi, iudices, mihi videmini percupere audire, quidnam ego illi argumento habeam opponere. Opponam nempe iſtaec. Si aliud nihil poſtulant, quam vt probabilem aliquam coniecturam edam, de ratione, qua potuerit Herodes conſpectui hominum eripi, non magis eſt cur id a me exigant, quam a vobis. Nam ad me non magis hoc pertinet, quam ad vos. Nam ego non magis hoc facinus patraui, quam vos patraſtis. Sin autem veram rei geſtae rationem noſſe volunt, eorum aliquem interroganto, qui facinus patrarunt. Nam ab illo omnium optime atque certiſſime rem intelligant. Ego, qui non patraui, ſi velim hac de re, aut debeam, quam copioſiſſime diſſerere, nihil habeam plus, quod dicam, quam haec duo breuiſſima vocabula, *non feci*. Qui autem fecit, ei quoque perfacile eſt docere, qui res facta ſit, aut ſi docere quoque noluerit, facile tamen ei eſt ſolerter et belle coniectare, ſeu ſpecioſum praetextum allegare. Nam ſcelerati, ſceleribus ſuis ſpecioſos quoque praetextus comminiſcuntur, et callida ſubterfugia praeparant. Qui autem non fecerit, ei difficile eſt occulta probabili coniectura aperire. Verumtamen ipſorum adeo mihi videtur vnusquisque de re haud comperta interrogatus nihilo plus eſſe reſponſurus, quam hoc breue, ſe non noſſe. Et ſi tum interrogans inſtet, et vlterius quid exprimere laboret, vos alſuri mihi atque ſudaturi videmini, et quid reſpondeatis vlterius, non inuenturi. Nolite ergo tam iniqui eſſe, vt neceſſitatem aenigma-

S 2 tis

tis enodandi mihi imponatis, in quo extricando ipſi vos ſitis haeſitaturi, neque abſolutionis hanc mihi ferte conditionem, ſi feliciter coniectauero, ſed ſatis habete, a me planum vobis eſſe factum, me hoc crimine prorſus vacare. Nam inſons ſum, non hactenus, quatenus rationem edo probabilem, qua homo videri poſſit aut e medio ſublatus, aut peremtus, ſed hactenus, quatenus eius caedes ad me nil pertinet. Factum noui haud raro, a fama doctus; vt ſiue peremti, ſiue homicidae nusquam locorum reperirentur. Nae pulchre tum ageretur cum iis, qui aut cum illis, aut cum his vna fuiſſent, ſi culpam euentorum ferre deberent. Inconſulta et peſtifera eſt in huiusmodi cauſa iudicii praecipitatio, per quam perſaepe iam factum eſt, vt aliorum quoque criminum, non caedium modo, rei facti, cum inſontes eſſent, prius extremis tollerentur ſuppliciis, quam verae rerum rationes aperirentur, vereque ſontes detegerentur. Ne longe abeam, Ephialten, ciuem veſtrum, qui occiderunt, adhucdum hodie nondum inuenti ſunt. Quod ſi ergo quis poſtulet, vt, qui tum cum Ephialte fuerunt, cum occumberet, hi aut homicidas idoneo atque probabili indicio declarent, aut ipſi crimen caedis ſubeant, nae conditio eorum minime ſit optabilis futura. quamquam qui Ephialten ſuſtulerunt, nil curarunt cadauer hominum conſpectui ſubducere, quo ſe in periculum dediſſent, facinus ipſi ſuum prodendi. In quo ſapiebant. Me vero hi tam ſtultum fingunt; vt, cuius caedem ipſe ſolus peregiſſem, excluſis conſortibus et adiutoribus omnibus, ad eum humo tollendum atque baiulandum alios aduocarem. Quam intutum ſit probabilibus ſolummodo argumentis fidere, ex hoc facto intelligatis. Haud ita pridem puer nondum annum aetatis duodecimum emenſus, heri iugulo ſicam imprimebat. Hero vociferante territus puer auffugiebat,

bat, relicta in iugulo ſica. Qui ſi auſus eſſet manere, periſſet tota familia. Nam quis ſanus de puero tantillo tantam audaciam vel ſuſpicatus eſſet? Iam vero comprehenſus puer et e fuga retractus, ipſe ſe ſuo indicio condemnauit. Aliud accipite. Hellenotamiae veſtri aliquando in ſuſpicionem furti adducti fuerant, iniuſtam quidem illam atque immeritam; prorſus vt haec caedis eſt de me ſuſpicio. Peribant, praecipitatione ſaeuientis irae potius, quam ſapientia conſilii, praeter vnum, quem Soſiam aiunt appellatum fuiſſe. Supplicio extremo etiam is iam condemnatus, nondum id corpore tolerauerat. Interea temporis aperiebatur, quo pacto pecuniae interuerſae fuiſſe. Ibi Soſias, iam vndecimuiris traditus, a populo e carcere domum cum gratulatione reducebatur. Reliquis autem quis vitam redderet, immerito ſupplicio exſtinctis? Seniores veſtrum, ni fallor, hunc caſum adhuc recordantur, iuniores autem, aequales mihi, fando procul dubio de eo inaudiuerunt, quemadmodum ego. Tam ſalutare eſt, tantique refert, ad examen rerum etiam lentorem temporis in conſilium adhibere. Forte fiat, vt hoc conſultore vtentes vos olim aliquando certiores fiatis, quonam pacto Herodes quoque perierit. Cauete itaque quaeſo ſedulo, ne vobis quoque idem vſu veniat, vt me, quamuis inſonte, veſtra ſententia oppreſſo, tum demum veram huius necis rationem cognoſcatis, re non amplius ſalua; ſed prius bene conſulite, diligenterque cauſam explorate, non perciti iracundia, non calumniis exagitati. Conſultores hi ſunt tam mali, vt facile non ſit peiores reperire. Nihil enim eſt, quod homo iracundia perturbatus recte cernat, recteue conſtituat. Ira enim illud ipſum, per quod homo deliberat, mentem eius puta, corrumpit. Vt autem aliquid non hodie, ſed cras fiat, [vel differentia vnius diei, aut etiam ſucceſſio

dierum inter ſe] multum valet ad mentem hominis mutandam, et ad perueniendum ad ſedes veri. Certos vos eſſe velim, multo magis me veſtram commiſerationem meritum eſſe, quam vt poenas dem. Poenas enim dant criminoſi, miſericordiam autem merentes inſontes in diſcrimen adducti. Et veſtra poteſtas ſaluo iure aequo, me ſeruandi, ſemper debet potior eſſe horum inimicorum contentione me per nefas opprimendi. Ampliate paululum. Nam in ſuſtinendo iudicio ineſt poteſtas, quandocunque viſum fuerit, ea ſeueritatis exempla ſtatuendi, ad quae vos hi ſuae orationis acerbitate accendunt. Praecipitanti autem conſilia prorſus ne capere quidem licet recta conſilia, nedum vt exſequatur. Sed et patris me cauſam dicere oportet; tametſi multo magis erat conſentaneum, pro me eum dicere, qui pater eſſet. Illum enim res meas omnes tenere credibilius eſt, qui aetate me multum antecedat, quam me res eius tenere, qui multo ſim iunior. Illi ſi cauſa in foro dicenda ſit, eoque tum ſi de eo teſter ea, quae non certa ſcientia fretus, ex oculorum meorum fide, ſed ſolum ex auctoritate famae affirmem, queſturus ſit aduerſarius, atrocem ſibi a me factam eſſe iniuriam. Iam vero me eo adigens, vt neceſſe habeam facta oratione purgare ea, quae mea aetate multo ſunt antiquiora, tametſi ea non niſi ex fama teneo, non putat iniuriam a ſe mihi fieri haud minorem. Verumtamen quoad notitia aut conſcientia mea pertinet, patrem non prodam, malis calumniis coram vobis, iudices, laceſſitum. Et quamquam vereor, ne qua labar, eique noceam, ab eo recte facta ſecius interpretans, atque verbis corrumpens, iacta tamen eſto alea. Patrem bene vobis velle, veſtraeque reipublicae ſtudere, rebus ipſis ipſe declarauit illo tempore, quod Mitylenaeorum defectionem anteceſſit. Vt autem tota ciuitas malo vſa conſilio a vobis defecit,

defecit, veſtraque beneuolentia excidit, non potuit facere, quominus errore toti ciuitati communi implicaretur. Animo quidem erga vos tum erat nil mutato, in illis ipſis turbidis temporibus, at rebus item ſuam erga vos priſtinam demonſtrare voluntatem haud licebat. Manſit quidem in obſeſſa ciuitate; at quid faceret? excedere illinc, parum fuiſſet honeſtum. et praeterea ne opus quidem erat. Satis enim multa penes vos habebatis pignora caritatis, liberos eius atque facultates, vt, ſi vel voluiſſet quoque a vobis deficere, ne potuiſſet quidem. Hanc itaque ſuam erga vos mentem iactare, donec Mitylenis manebat, negatum ei erat. Vt autem vos, punitis defectionis auctoribus, in quibus patrem non fuiſſe inter omnes conſtat, reliquis Mitylenaeis copiam feciſtis, in patrio ſolo manendi, in eoque excolendo perſeuerandi, nihil prorſus eſt poſtmodum a patre meo erratum, nulla eſt pars officii, in qua exſequenda fidem nauitatemque ſuam paſſus eſſet deſiderari. nulli defuit muneri, ſiue Athenis, ſiue Mitylenae edendo, ſed et choregatibus defunctus eſt, et tributa dependit. Quod autem apud Aenum amat aetatem degere, vrbis caritate captus, facit hoc, non quo defugiat partem vllam officiorum a ſe reip. debitorum; neque quo ciuitatis alius ciuis malit, quam veſter appellari et haberi, (quamquam alios bene multos video ciuium veſtrorum, relicta vrbe, non modo in Continente [Aſia] conſidentes, ſed ad ipſos adeo quoque veſtros hoſtes transmigrantes, ſedesque fortunarum ſuarum inter eos figentes, actionibusque mercatilibus ciues veſtros vexantes;) neque quod eum veſtri regiminis popularis poeniteat atque taedeat, ſed odio delatorum, quos ipſimet vos pariter odiſtis. Quae ergo pater vna cum tota [Mitylenaeorum] ciuitate, coactus magis, quam voluntate ſua, deliquit, eorum poenas ipſum priuatim dare, aequum non eſt.

Sat magnas iam dedit eorum poenas vna cum tota ciuitate. Nunquam Mitylenaeis e memoria excidet error ipſorum, et ex illo contracta clades, qui ingentem priſtinam amplitudinem ſuam beatamque conditionem cum extrema atque miſerrima infelicitate commutarint, patriamque viderint deſolatam. Quae autem aduerſarii patri meo priuatim vitio dant, nolite quaeſo, iudices, ea vera eſſe aientibus credere. Nummis enim quo emungeremur, ab improbo ſodalitio tota haec machina in meque in eumque comparata eſt. et multa hic concurrunt cupiditatem bonis alienis inhiantium ſecundantia. Senex ille cum ſit, praeſto mihi nequit eſſe. ego vero iunior ſum rudiorque, quam vt ipſe me defendere measque iniurias vlciſci queam. Quare vos mihi ſuccurrite, neque docete ſycophantas, ipſos plus poſſe, quam vosmet. Id quod certo eueniat, ſi ſecus hac in cauſa iudicetis. Nam ſi ad vos ingreſſos eos ſinatis agere quaecunque velint omnia, planum faciatis, horum gratiam reos omni ſtudio omnique arte debere ſibi obſtringere, veſtrae plebis auctoritatem vero impune poſſe contemnere. Sin autem ingreſſis ad vos ſycophantis ſignificetis, eos vobis videri homines audaces atque conſceleratos eſſe, conſiliaque eorum et machinationes eludatis, vt nil efficere contentionibus ſuis poſſint, tum vos ab omnibus honorabimini, magnique fietis, et ſumma rerum poteſtas penes vos erit. Quemadmodum etiam par et aequum eſt eſſe. Vindicate itaque meque vnaque aequum ius. Audiſtis adhuc quaecunque argumenta a me proferri potuerunt ab humanis ſiue teſtimoniis ſiue aliis indiciis repetita. Sed diuina quoque non minus oportet oſtenta proferre, quo ex his quoque vos bonitatem cauſae meae docti ſecundum me pronuntietis. Et ſunt vtique indicia diuinae voluntatis ſummi momenti. His credentes vos remp. tutam et ſaluam geritis,

ritis, vtraque in fortuna, tam in aduerſa, quam in ſecunda. foriſque domique. Sed et in priuatis cuique ſuis rebus ſumma debet eſſe diuinorum oſtentorum auctoritas fidesque. Quae res in vulgum nota eſt. Ipſos vos, ni fallor, haud fugit, ſaepe iam vſu veniſſe, cum homines aut cruore, aut alio quopiam inceſto polluti in naues inſcendiſſent, vt non ipſi ſolum viridis hauſti perirent, ſed vna ſecum caeteros quoque vectores, quamuis caſtos ſanctosque, in perniciem traherent. item alios, conſortio impurorum vſos, tametſi non perirent, ad diſcrimina tamen extrema adductos fuiſſe, nec non multos, adſtantes ſacris, eo quod perlitari non poſſet, ſuomet ipſos tacito indicio prodidiſſe, religiones deorum ab ipſis violatas eſſe, et penes ipſos ſtare, quominus ſacra ſolennia rite peragantur. Iam horum omnium nihil in me vnquam euenit. quibuscunque vnquam nauigationum conſors fui, hi ſecundiſſimis vſi ſunt curſibus. vbicunque ſacris interſui, ibi nunquam non pulcherrime, atque proſperrime fuit perlitatum. Quae indicia, iure meo aequiſſimo poſtulo, vt vos ita interpretemini, vt inde falſitatem criminis in me collati colligatis. Vera autem eſſe, quae de me praedicaui, vt vobis conſtet, hos teſtes cito. *Teſtes.* Certus ſum, iudices, hi teſtes ſi aduerſus me teſtarentur, atque confirmarent, in templo quopiam, nauigioue, in quo ego eſſem, indicium aliquod viſum eſſe numinis ob ſacra polluta irati, aduerſarios meos hoc teſtimonio, tanquam acerrimo quodam telo, vſuros eſſe ad me confodiendum, atque clamaturos, haec oſtenta deorum fidem mei ſceleris facere tam perſpicuam, atque luculentam, vt alia nulla fides poſſit eſſe euidentior. Iam vero et diuina oſtenta criminationibus inimicorum meorum repugnant, et teſtium praedicationes cum cauſam meam ſubleuant, tum iſtorum cauſam premunt et euertunt, atque mendacii coarguunt.

arguunt. Et nihilo tamen hi minus poſtulant, vt quam vos fidem meis teſtibus denegetis, eam ipſorum mendaciis contribuatis. Alii quidem homines per ipſa facta vanitatem praetenſionum demonſtrant, atque refellunt; hi vero verborum praeſtigiis veritatem rerum geſtarum labefactare conantur. Refutaui, iudices, ſingula quaeque crimina mihi obiecta, quantum memoria colligere potui. Iam nullus dubito fore, vt a vobis abſoluar. Id quod, vt mihi ſalutare erit, ita cum veſtro quoque ſtudio ius ſancte et legibus conuenienter dicendi, conſentiet, iurisque iurandi a vobis dicti religionem tuebitur. Nam ſecundum leges vos ius eſſe dicturos, iurantes condixiſtis. Iam legibus iis, quarum ex auctoritate praetenſa in carcerem ductus ſum, nil teneor. quibus autem teneri dicor, (quamquam falſa ea eſt criminatio,) quatenus iis tenear, nec ne, docebit certamen illud, quod mihi decertandum in poſterum tempus reſeruatum manet. Geminum autem certamen, quod exſtiterit e ſimplici, eius rei culpa penes me nulla eſt. ſed in culpa ſunt accuſatores. Vos autem, qui iuris aequi eſtis arbitri, hominum mihi inimiciſſimorum malignitatem atque iniquitatem haud videmini imitaturi. Hi neceſſitatem mihi admouerunt, bis capitis mei cauſam dicendi. Vos itaque me in hoc iam iudicio praeiudicio veſtro caedis non condemnabitis. Nolite, viri, tam iniqui eſſe. Date potius aliquid etiam tempori, quo cum conſiliario, atque viae duce veritatem rerum geſtarum inuenire ſolent, quibuscunque curae eſt eam quaerere. Vellem vtique, iudices, huiusmodi in cauſis formulam iuris ciuilis in iure dicundo obſeruari, [h. e. ſemel tantummodo de cauſa quaque quaeri et pronunciari.] quamquam ipſo de iure, ſimpliciter et extra forum ſpectato, idem ego aequum cenſeo, vt in rei geſtae veritatem quam creberrime inquiratur. Quo ſaepius

enim

enim id fiat, hoc melius rei veritas aperiatur. Crebritas diſputationum, quibus indagatio veri propoſita eſt, vt ſecunda eſt atque propitia veritati, ita rurſus eſt mendacio infeſtiſſima; et vt illam ſuperiorem in certamine facit, ita hoc debellat. In nulla vero cauſa, quam in cauſa homicidii, magis refert, de veritate rei geſtae certo conſtare. Nam ſententia iniqua in hac cauſa dicta cogit et ius aequum et veritatem cedere, atque ſuccumbere, Nam me, e. c., ſi vos condemnaueritis, tametſi inſontem, oportebit tamen veſtrae ſententiae ſeruire, et legis ſeueritati parere, edicentis, vt reus ſententiam in ſe a iudicibus pronuntiatam corpore ſuo toleret exſequendam. Nemoque facile ſit, qui ſententiae de ſe dictae refragari audeat, tametſi certo ſciat ſe crimine vacare, aut qui ideo recuſet in poteſtate legis eſſe, quod conſcius ſibi ſit, ſe tantum facinus haud commiſiſſe. Sic neceſſe eſt, vt aequitas iniquitati concedat, veritate nequicquam reclamante, et vt ipſa veritas a mendacio victa obruatur, praeſertim abſente vindice, cauſam earum aſſerturo. Propter hanc lubricitatem in huiusmodi cauſis caedium, errorisque procliuitatem imperatae ſunt tot cautiones, tantique fiunt tanta cum mole apparatus, quanti aliis nullis in cauſis. Primum leges et diligenter ſubtiliterque, et ſeuere, de cauſis homicidiorum quibusque praecipiunt, et ambae partes iure iurando mutuo obſtringuntur, exta proſiciuntur; neceſſe eſt, vt accuſatores reis caedium denuntient, ne audeant ad loca vetita adire. tacebo reliqua, quae mos et ritus eſt in cauſis homicidiorum obſeruari multum diuerſa ab iis iuribus, atque ritibus, qui aliis in cauſis aliisque in dicaſteriis obſeruantur. Quid ita? Res nimirum, de quibus hic certatur, multo plurimum refert, recta et vera ſententia definiri. Nam ſi ex recto et vero definiantur, ſatisfit Manibus iniuſta caedi laeſi. Inſontem

vero

vero ſi homicidii damnet iniqua iudicum improborum ſententia, delictum hoc eſt, non humana modo, ſed diuina quoque iura violans. Nam perinde ad offenſionem eſt, accuſatorem non recte accuſare, atque vos, qui iudices ſitis, non recte decernere. Nam accuſatio vim effectus in ſe nullam habet, veſtrae autem ſententiae ea eſt auctoritas, vt eius dictata exſecutioni dari neceſſe ſit. Accuſator erroris in iudicando commiſſi culpam in vos transferre poſſit, quoniam a veſtra auctoritate derelicta ipſius accuſatio effectu fuiſſet caritura. Vos autem in pronuntiando lapſi, quonam erroris culpam referetis? quonam praetextu eum excuſabitis? Ecqui ergo recte et legitime hac in cauſa mea iudicabitis? Sic nimirum, ſi hos non prius, quam vbi iusiurandum ritu vetuſto ſancitum dixerint, ad accuſandum admittatis, copiamque mihi faciatis ipſum crimen purgandi. Ecqui autem eam mihi copiam facietis? Si nempe me hoc temporis articulo abſoluatis. Nam, etiamſi hoc feceritis, non ideo tamen veſtrae ſententiae laqueos effugi. Nam, qui nunc ſedetis iudices, vos iidem tum quoque ſedebitis, cum crimen homicidii mihi ex profeſſo diluendum erit, et me condemnare ſi tum voletis, licebit vobis. Abſolutum me nunc, habebitis tum tamen nihilominus in poteſtate veſtra. Sin autem me nunc condemnaueritis, non licebit vobis poſtmodum denuo de me in deliberationem ire. Et ſi vel maxime ego vere ſim homicidii reus, et vos me, vtique ſontem, tamen abſolueritis, ſemper tamen erit ſanctius atque cum religione deorum conuenientius, ſontem adeo per nefas abſoluere, quam inſontem per nefas condamnare. Alterum enim illud aliud nihil eſt, quam errore labi. alterum vero, praeterquam quod error eſt, etiam violatio eſt diuinorum iurium. Verſamini ergo in loco perquam lubrico, in quo acerrima cautione opus eſt ne labamini, rem ag-

gredi-

gredientes, vt ſemel effectui data fuerit, poſtmodum irreparabilem. In eiusmodi quidem cauſa, vbi admiſſus error denuo tamen reprehendi et corrigi queat, minus peccetis, etiamſi ſiue ab iracundia euehamini, ſiue a calumniis capiamini atque obſtringamini. Nam ibi locus eſt, et poenitentiae, et conſiliorum reſtaurationi. In cauſis autem irreuocabilibus, vbi ad errorem, agnitio erroris, eamque conſequens poenitentia acceſſerit, geminum id damnum eſt. Haud raro iam factum eſt, vt cum vos praecipitantia iudicii inſontes peſſumdediſſetis, poſtmodum ipſi veſtrum errorem agnoſcentes, poenitentia eius, ſed illa irrita, excruciaremini. Nunquam autem vos poenituit ſontes abſoluiſſe, ſi qui facundiae ſuae praeſtigiis vobis deceptis innocentiam ſuam approbaſſent, tametſi eos oportuiſſet vel maxime peſſumdari, ſi non alia de cauſa, ſaltim ea, quod mendaciis vos circumueniſſent. Praeterea cum errores inuoluntarii veniam inueniunt; tum voluntarii venia carent. Error enim inuoluntarius, o iudices, forti fortunae in acceptis refertur, voluntarius autem deſtinationi conſilii et propoſiti imputatur. Ecqui autem aliud quicquam voluntarii nomen mereatur, quam ſi quis, ob quae deliberatum conſederit, ea ante deliberationem protinus exſequatur? Velim inſuper hoc quoque vos vobiſcum reputare, ſiue manu tu quemquam per nefas occideris, ſiue ſententia tua, ad exitum facti, et ad aeſtimationem iuris, perinde id eſſe. Quod ſi huiusmodi facinoris cuiusquam ego mihi conſcius fuiſſem, profecto nunquam pedem in hanc vrbem intuliſſem, de quo vos certos eſſe velim. Iam vero veni huc, bonitate cauſae meae fretus. Et viro bono honeſtoque adiumentum aliud nullum debet carius eſſe, neque aliud maioris fieri, quam conſcientia, nihil a ſe commiſſum eſſe, quo maieſtas deorum violaretur, iisque debita pietas corrumperetur. Haec

opti-

optima et fidiſſima certaminis capitalis ſecundatrix eſt. Nam eiusmodi reo tametſi corpus magnitudine atque diuturnitate moleſtiarum fractum et fatigatum concidere atque occumbere minetur, erigitur tamen et ad ſalutem conſeruatur ab animi fortitudine, conſcientia innocentiae ſuae erecti, ideoque aduerſus moleſtias aduenticias contendere, parati et perdurare nitentis. Criminis autem ſi cui officiat conſcientia, non alius ei hoſtis aduerſatur magis reformidandus, quam conſcientia mala. Prima haec in eum conſurgit, et cum armis infeſtiſſimis. Corpus enim, etiamſi adhuc validum, animus tamen ante tempus, viribus illius nondum exinanitis, deſtituit, exiſtimans imminentem poenam ſibi meritam venire ſceleribus abs ſe commiſſis. Veni ergo ad vos, et poteſtatem mei vobis feci, vtpote nullius ſceleris mihi conſcius. Inimicos autem meos me criminibus commenticiis ad vos infamatum et vos a me abalienatum atque deceptum ire, id vero mirandum non eſt. Sed veſtrum eſt calumniis fidem denegare. Mihi enim ſi obſecundetis, nihil aliud vobis verendum eſt, quam hoc, vt veſtrae vos facilitatis poſtmodum poeniteat. Atqui poenitentiae huius remedium, idque in veſtra poteſtate poſitum, eſt, vt me poſtmodum puniatis. Horum autem in auctoritate ſi fueritis, non licebit vobis poſtmodum, horum imperia exſecutis, peſtem ſemel admiſſam rurſus ſanare. Neque magnum erit temporis intertrimentum, ſi poenam meam tantisper differatis. Paulo poſt enim veniet tempus, quo, ſi aequum cenſebitis, iuſte atque legitime in me decernatis id, quod nunc iniquo tempore decernatis, hi vobis auctores ſunt. Non eſt feſtinantium res proſpere et praeclare gerere, ſed recte et ſuſpenſa atque lenta mente deliberantium. Nunc ſolummodo cognitores cauſae eſtis, tunc autem teſtium eritis arbitri. Nunc eſtis opinatores verorum, tunc autem decretores eorundem. Num tenetis quanti momenti res ſit contra hominem homicidii reum fa-

ctum

ctum falſa teſtari? Nam ſi teſtes huiusmodi falſi iudicibus perſuaſerint, vt protinus ſine cunctatione reum occidant, non ſolum corpus periit, ſed vna quoque vltio ipſi debita periit. Nam amici quidem eius non iam volent hominem vindicare iam exſtinctum. Et ſi vel velint quoque, ecquid inde commodi redibit ad iniuſte peremtum? num ideo melior eius erit conditio? Quare nunc quidem me abſoluite, iudices; in altera autem cauſae dictione, qua peculiariter in caedem inquiretur, vbi hi accuſatores iusiurandum ex formula iuris et ritu vetuſto prius dixerint, tum me accuſanto, vos autem cauſa in vtramque partem agitata et diſcuſſa, ſecundum leges in hac ciuitate fixas vſuque frequentatas pronunciabitis. Quo facto, mihi, ſi quid etiam aduerſi patiar, nulla tamen erit excuſatio de iniuria facta. Haec ea ſunt, quae vos rogo, ita veſtrae memor pietatis, vt vna me ipſum quoque iuris mei nulla parte defraudem. In iureiurando a vobis dicto, mea quoque ſalus vna continetur. Momentorum horum quocunque denique voletis, impulſi me abſoluite.

## ORATIO DECIMA QVINTA.

### *quae eſt ſuper, vel pro Choreuta.*

Iucundiſſimum quidem eſt homini, iudices, ſi nunquam in capitis diſcrimen coniiciatur. et ad deos vota faciens ſibi quisque inter alia optabilia etiam hoc optet contingere. Quodſi tamen certamen deuitare nullo modo queat, tum id quidem multo eſt iucundiſſimum, ſi praeſto ſit, quod ego equidem in eiusmodi cauſa habeo palmarium, vt nullius ſibi delicti ſit conſcius, ſed ſi vel maxime accipiendum ſit infortunium, id malitia et dedecore careat, magisque fortunae ſiniſtrae, quam improbitati mentis referatur. Leges quidem hoc de genere criminum latas nemo facile

cile ſit omnium, qui non fateatur legibus aliis ſapientia atque ſanctitate anteire. Legum aliarum omnium in hoc attico ſolo obtinentium ſunt antiquiſſimae. Deinde mutationem nullam paſſae ſunt, ſed vt crimina adhuc ſunt eadem atque olim, quorum de poenis vt praeciperent, tum primitus latae ſunt, ita ipſae quoque formulae ſunt adhuc eaedem, atque primitus fuerunt. Id quod vel praecipuum eſt documentum legum iuſte ſapienterque inſtitutarum. Temporis enim diuturnitas et vſus rerum vitia aperiunt inſtitutis humanis adhaerentia. Quapropter vos oportet, non legum probitatem ex accuſatoris praedicatione aeſtimare, ſed contra orationem accuſatoris e legibus arbitrari, num recta legibusque conſentanea vos doceat, necne. Maxime quidem mea nunc agitur cauſa, qui reus agar. verumtamen etiam veſtra non minus intereſſe autumo, vt cauſae homicidiorum ex aequo et vero diſceptentur; praecipue quidem deorum cauſa, quo religio ipſis debita ſalua ſeruetur, tum tamen etiam veſtri cauſa. Nam praeter famam veſtram, etiam conſcientiae veſtrae pax agitur. Haec enim cauſa non plus quam ſemel agitur. in qua diiudicanda commiſſus error aequo et vero praeualet. Quem enim vos homicidii condemnaueritis, tametſi non ſit, neceſſe tamen eſt eum homicidam eſſe. tametſi manus ei ſint a cruore intactae, facere tamen non poſſit, vt imperia ſententiae in ſe dictae legisque detrectet, ſed abſtinebit ſe neceſſario a ſolo patrio, a fanis deorum ſacrisque et ſacrificiis, a foro, a ludis; quae omnia hominibus ſolent eſſe cariſſima atque antiquiſſima. Tanta legis eſt et ſeueritas, et reuerentia, vt tametſi tu mancipem tuum occideris, cui nullus ſit ſanguinis vltor, tu tamen ritusque vetuſti et diuini numinis verecundia, luſtralibus ſacris te expiandum cures, iisque locis abſtineas, quorum frequentatione tibi lex interdicit.

dicit. Felicitatis humanae pars potiſſima in ſpe ſuſpenſa eſt. Sed hanc ipſam ſpem, vnicam paene vitae humanae anchoram, ipſe ſibi amputat is, qui religiones deorum temerat. Neque eſt vnus omnium, qui eo, quod ſibi ſceleris huius commiſſi non ſit conſcius, repugnare audeat ſententiae iudicum de ſe latae, qua homicidii condemnatus ſit; ſed neceſſe eſt illi ſeruire ſententiae, quamuis vero repugnet. et ipſum verum, neceſſe eſt, vt obmuteſcat, falſique ſe incuſari patiatur; praeſertim ſi deſit, qui ius vindicet, reumque aſſerat. Qua de cauſa et legum capitalium diligentiſſimae cautiones, et reliquae coerimoniae, in huiusmodi cauſis ſancitae, vt e. c. ſacramenta vtrinque dicenda, et extorum profectiones, et denuntiationes de locis vetitis, et reliqua, peculiari quadam et inſigni nota exſplendeſcunt, qua ab actionibus aliarum cauſarum dignoſcantur. Res nempe ipſas, de quibus hic agitur, recto iudicio diſceptari, quam plurimum refert. Id enim ſi fiat, vltione ſatisfit Manibus per nefas peremti. Sin autem iniqua ſententia homo inſons percellatur, non is error modo eſt, ſed etiam numinis diuini legumque humanarum violatio. Neque perinde eſt accuſatorem perperam accuſare, atque vos iudices perperam iudicare. Accuſatio enim illius in ſe vim exitus nullam habet; at in veſtra ſententia illa ineſt efficacia. Quicquid vos ſecius decreueritis, id quo referatis, nil habetis, quo culpam purgetis. Ego vero, viri, de defenſione non idem ſentio, quod accuſatores de accuſatione ſentiunt. Nam hi cum ſe accuſare aiant pietatis et aequitatis ergo, totam tamen accuſationem eo compararunt, quo me calumniis exoſum vobis reddant, et vos circumueniant; quae fraus eſt, fraudum omnium, quas humana mens comminiſcatur, teterrima. Non hoc agunt, vt planum faciant me ſcelus admiſiſſe, eoque

 facto,

faſto, vt poenas dem meritas; ſed iſtud, vt, tametſi inſons, ipſorum obrutus calumniis, fortunis exutus omnibus, in exſilium agar. Ego vero aequum cenſeo cauſam hanc ſic agitari, vt ante omnia rem geſtam ex ordine exponam, et criminis ipſius, cuius inſimulor, rationem reddam. deinde, ſi vos audire iuuerit, etiam reliquas horum criminationes diluam. Hunc enim agendi modum autumo cum mihi decus atque ſalutem, tum inimicis, quorum petulantia et immanitas vexatione mei delectatur, ignominiam atque ruborem eſſe allaturum. Et profecto indigna atque infanda mihi ab his oblata eſt iniuria. Quibus, honeſtate ſalua, licebat, ſi quid ego, aut in edendo munere, aut alio quopiam loco, in rempublicam deliquiſſem, id indicare atque coarguere; quod facientes vna hominemque ſibi infeſtum eſſent vlti, et de republica bene meriti; hi ab hac via mei inſectandi ſeſe cauti abſtinuerunt, cernentes ſibi negatum, vt vllam a me factam reipublicae iniuriam, ſiue magnam, ſiue paruam, demonſtrarent; hic autem actione homicidii me inceſſunt; quo in negotio perquam et illiberaliter et a more iuris ciuilis abhorrenter verſantur. Lege edicente, vt accuſator aliud nihil, quam ipſum crimen, de quo agitur, arguat, hi accuſationi ſuae commentitias neſcio quas et friuolas immiſcent praetenſiones, quibus meas in republica adminiſtranda partes infamatum eunt. Quo rei publicae quidem, querendi locum relinquentes, vltionis copiam eripiunt, ipſi autem iniuriarum, quas reip. oblatas aiunt, poenas repetentes, diteſcunt. Atqui neque fide, neque gratiarum actione dignae ſunt eiuſmodi accuſationes. Nam vbi fructus ex vltione iniuriarum reip. oblatarum, ad ipſam remp. eſſet peruenturus, ibi tacent; quo loco ſi loquerentur, reip. gratiam vtique mererentur; aut, transmiſſo argumento praecipuo, quod titulus mentitur, in res a profeſſione ſuae accuſationis alieniſſimas

euage-

euagantur. Atqui in eiusmodi cauſa, qui alia accuſaturum profeſſus, alia reapſe accuſet, dignior is eſt, cui fides denegetur, quam cui habeatur. Ego vero ſi animos veſtros ſatis noui, videmini mihi in dicendo iure nihil aliud, quam naturam ipſius cauſae, ſecuturi, et prout illa iuſſerit, aut abſoluturi, aut condemnaturi. Conſtitutus choregus inſtantibus Thargeliis, praeter meam tribum, quae eſt Erechtheis, etiam Cecropidem, vna cum magiſtro, Pantacle, ſortito accipiebam. Faciebam ſumtus, fungebar munere, quam poteram optime atque religioſiſſime. Quae pars mearum aedium ei rei videbatur accommodatiſſima, eam conſecrabam exercitationibus ſaltandi, et, vt ibi iuuentus doceri poſſet, tridinium apparabam, idem illud, in quo erudiendam iuuentutem iam antea quoque curaueram, choregatu in Dionyſiis fungens. Deinde chorum colligebam quanta poteram maxima ciuilitate, neminem pecuniaria mulcta afficiens, a nemine pignora per vim aufferens, cum nemine ſimultates ſuſcipiens, ſed ita agebantur omnia, prout vtrique parti et acceptiſſimum, et facto eſſet expeditiſſimum. Citanti mihi atque praeſcribenti, parentes liberos mittebant; volentes atque lubentes. Sed intereſſe diſciplinae puerorum per negotia mihi non licebat, intento actioni aduerſus Ariſtonem atque Philinum occoeptae. Quos homines quoniam publice receperam peculatus reos faciendos, permagni mea referebat, eorum furta ſenatui totique populo Athenienſium a me ordine et qua par eſt veritate atque aequitate demonſtrari. Huic itaque negotio animum habens intentum, mandabam Phanoſtrato, vt choro ſuppeditaret, ſi quid ei opus eſſet. Municipalis accuſatorum eſt Phanoſtratus, idemque meus gener. Huic mandabam, vt choro de neceſſitatibus omnibus, quam poſſet diligentiſſime atque liberaliſſime, proſpiceret. Addebam ei adhuc duos a-

 lios,

lios, alterum Amyniam, de tribu Erechtheide, cui, fama integritatis florenti, ſolebant tribules decreto publico partes identidem demandare, choros colligendi, rebusque neceſſariis inſtruendi; alterum de tribu Cecropide, qui, quoties vſu veniret, item colligere chorum illius tribus ſoleret. Quartum denique addebam, Philippum, cum mandato, quaecunque imperaturus eſſet magiſter, aut alius quispiam modo nominatorum, emendi, et ſumtus tantisper erogandi; quo ſcilicet pueri publice producendi quam optime docerentur, neque, negotiis me meis ad alia auocantibus, vlla re neceſſaria fraudarentur. Defunctus ad hunc modum choregatu fui; atque ſi quid in hac expoſitione mentitus ſum, mei excuſandi et obnubilandi veri ergo, licebit accuſatori in poſteriore accuſatione id coarguere; licebit, quicquid volet, contra diſputare. Nam res vtique ita habet, vt expoſui. Et profecto furioſus ſim, ſi in re tam publice nota, et ad coarguendum tam facili, mentiri coner. Circumſtant hoc tribunal tot numero homines, totam rem, vt geſta eſt, penitus callentes, et audientes me, cum ſcribam ſacramento adigentem ſequerer, ſeduloque ad ſingulas quasque meas reſponſiones attendentes, quibus hanc de me creare peruelim opinionem, vt exiſtiment, non ſolum religioſum me hominem eſſe, et iurisiurandi a me dicti memorem, eiusque ſeruandi ſtudioſum, ſed etiam hoc agere, vt ſimplici veraque rei geſtae expoſitione vobis abſolutionem mei extorqueam. Planum itaque vobis ante omnia faciam, me neque imperaſſe puero, vt potionem biberet, neque eum ad bibendum adegiſſe, neque praebuiſſe. quid? quod ne interfuiſſe quidem, cum biberet. Quod eo non dico, iſta cum contentione, quo culpam a meis ceruicibus in alienas transferam. Non profecto. neminem enim incuſo, praeterquam fortem fortunam, quae aliis quoque multis

tis hominibus necem conſciſcit, quam fataliter cuique decretam, neque ego poſſum, neque alius quisquam, auertere, quominus legi fatorum pareatur. *Teſtes.* Confirmata ore teſtium audiſtis ea, quae vobis hac de re confirmanda receperam. Iam licebit vobis ex ipſa formula iuriſiurandi, a noſtrum vnoquoque dicti, colligere, vtri veriora et cum religione ſacramenti conuenientiora prae ſe ferant, egone, an illi. Iurati enim hi aſſeuerarunt Diodotum a me necatum eſſe, eamque necem me ipſi praemeditatam intuliſſe. Ego vero iuratus negaui me illi caedem intuliſſe, neque manu ſublata, neque telo, aut fuſte incuſſo, neque potione venenata, neque me necem illi fraude praemeditata comparaſſe. Contendunt autem hi criminationem ſuam approbare, praedicando, hunc [ Phanoſtratum, generum meum ] puero imperaſſe, vt potionem biberet, aut eum ad bibendum coegiſſe, aut poculum ei obtuliſſe. Ego vero ex illis ipſis horum praedicationibus efficio, me nulla culpa teneri. Neque enim imperaui, neque coegi, neque praebui. Addam, me plane abfuiſſe tum, quum puer biberet. Quod ſi ergo aient ſcelus penes eum eſſe, qui coegerit, ego crimine vaco. nam non coegi. Aut ſi aient reum eſſe eum, qui poculum praebuerit, rurſus crimine vaco. nam non praebui. Facile quidem factu et cuiusque eſt, incuſare, et mendaciis alium obruere. Habet enim id quisque in poteſtate ſua. Verum efficere, vt, quae facta non ſint, tamen facta ſint, et vt inſons reddatur ſons, id, ni fallor, non eſt in horum praetenſionibus, ſed natura harum rerum ſequitur iuſtum et verum. [ hoc eſt, vere ſons, et pro ſonte merito habendus, eſt ſons, manetque, quicquid contra contendatur ] Et cauſa haec breuiſſimis expediri poteſt, vtpote dubitationi nulli obnoxia, ex ipſis aduerſariorum teſtiumque praedicationibus. Si qua res in occulto geſta eſt, ſi qua nex clam comparata, procul teſtibus, ibi neceſſe eſt iudices accuſa-

 torem-

toremque reumque diligenter percontari, et ex amborum praedicationibus, ſubtili coniectura verum venari, minutiſſima quaeque veſtigia ſuſpicionum perſequi, et ſic pronunciare, magis ſecundum probabilem coniecturam, quam ex certa ſcientia. Vbi autem conſtat, vt in hac cauſa mea ipſi accuſatores confitentur, necem hanc puero obtigiſſe, non ex praemeditato, neque ex comparatione multorum inter ſe ad fraudem dandam conſpiratorum, deinde, vbi conſtat, quaecunque acta ſunt, ea omnia palam acta eſſe, in oculis multorum teſtium, tam virorum, quam puerorum, tam ingenuorum, quam ſeruorum, e quorum conſcientia et indicio, etiamſi quis ſceleris quicquam commiſiſſet, illud ſcelus liquidiſſime coargui, et rurſus, ſi quis inſontem per nefas accuſatum iſſet, is facillime refutari poſſet, quid ibi opus eſt dubitatione, quid ſuſpicionibus? Cur non potius ex certa ſcientia ſine cunctatione lis decidatur? Praeterea conſilium quoque aduerſariorum vobis ſpectandum eſt, iudices, et qua mente actionem hanc exorſi ſint. Mores enim noſtri mutui a principio inde prorſus inter ſe diſſenſerunt. Philocrates enim hic cum in Heliaeam Theſmothetarum aſcendiſſet, ea die, quo puer elatus eſt, affirmauit, fratrem ſuum a me interemtum eſſe, eo, quod ipſum in choro coegiſſem pharmacum bibere. Ego, certior factus Philocratem iſta coram magiſtratibus dixiſſe, pariter aſcendi, et in idem dicaſterium ingreſſus, coram iisdem iudicibus negaui Philocratem ex aequo et recto facere, falſis criminibus me infamare ſtudentem ad iudices, eo ipſo temporis articulo, quo agendae mihi cauſae eſſent, aduerſus Ariſtionem cras, et aduerſus Philinum perendie. Horum nempe in gratiam, vt eos a periculo condemnationis liberaret, accuſationem hanc ſuſcepiſſe Philocratem, aliaque nulla de cauſa idonea. Nam criminationes et mendacia eius

eius facillimo negotio coargui et difflari poſſe. Conſcios enim rei geſtae plus quam quinquaginta eſſe homines ingenuosque cum ſeruis, ſenesque cum junioribus, quos nihil omnium neque dictorum, neque factorum in illo luctuoſo negotio, fugeret. Neque ſolum hac oratione ad iudices vtebar, ſed etiam ſponſionem ei deferebam, et tum ſtatim, et proximo die poſt, coram iisdem iudicibus, hortans, vt aſſumtis teſtibus, quotcunque numero vellet, mecum iret ad eos, quos ego aiebam actui interfuiſſe. Nomina enim eorum ipſi ſigillatim edebam; atque vt eos interrogaret ſeueriusque percontaretur, vt cuiusque ferret conditio. Liberos enim homines ſponte ſua rem, vt vere geſta eſſet, fideliter eſſe expoſituros, cum quod aequum et rectum in ſe eſſet homineque ingenuo dignum, veritati verborum ſtudere; tum quod ipſorum intereſſet, verum dicendo ſuam ipſos exiſtimationem bonamque famam tueri, malaque cauere, quae veri diſſimulatio ipſis creare poſſet. In ſeruos autem modis procederet ipſorum fortuna dignis. qui ſi interroganti ipſi vera edere viderentur, nil opus eſſe tormentis. ſin minus, auctor ei eram, paratos ſtare dominos, eorum cuiusque ſuum, ad tradendum ſeruilia corpora ad quaeſitionem per tormenta, quamvis vellet acerbam. Haec dictitante me coram iudicibus, atque ſponſionem hanc deferente ipſi, coram iudicibus illis non modo, ſed etiam permultis aliis priuatis, tum circumſtantibus, tamen neque tum ſtatim, neque toto illo tempore, quod ab illa die ad hanc effluxit, neque Philocrates ipſe, neque vnus eorum omnium, qui ei cauſae huius conſortes ſunt, impetrare a ſe potuerunt, vt ad hanc aequiſſimam ſponſionem deſcenderent; bene ſcilicet gnari, rationem hanc veri explorandi, non ſibi, ſed mihi ſecundam eſſe, ex eaque conſtiturum, nihil ſani criminationibus ipſorum ineſſe. Noſtis ipſi

vos, iudices; neceſſitatum, quibus impelli adigique homines poſſint, hoc genus eſſe omnium acerrimum atque efficaciſſimum, et ex hoc repetitas demonſtrationes omnium euidentiſſimas eſſe atque certiſſimas, vbi nempe multitudo ſit teſtium, ingenuorum vna atque ſeruilium corporum, qui omnes rem controuerſam teneant; quorum ingenuos vincire liceat, atque veluti torquere, religionibus iurisiurandi, et aſſeuerationibus, quarum fides bonae cuiusque famae tuendae praemio, aut, ſi mentitus deprehendatur, infamiae contrahendae periculo oppigneratur; quae res bene natis hominibus cariſſimae ſunt, ſummique fiunt: a ſeruis autem veri confeſſionem extorquere modis liceat aliis, equuleo et fidiculis, a quarum acerbitate coacti verum edere, tametſi poſtmodum, cruciatibus confecti, exſpirent, tanti id non habetur. Cruciatus enim quemque in praeſentia vrens tantum valet, *vt diſcrimen poſtfuturum obliuiſcatur. Conſtat itaque hos a me ad nullam non aequiſſimam conditionem inuitatos, et nullum non genus inquiſitionis his delatum eſſe, vnde datum eſt hominibus verum et aequum indagare. Nulla relinquebatur excuſationis latebra. Ego criminatione impetitus, qui dediſſe dicerer iniuriam, paratus eram ipſis copiam dare aequiſſimae inquiſitionis aduerſus memet ipſum. Hi autem, tametſi me criminarentur, et a me quererentur iniuriam accepiſſe, nolebant tamen illam a me oblatam adminiculorum amplecti copiam, per quae criminationes ſuas approbarent. Quodſi ego, ſponſionem illis deferentibus, recuſaſſem aut nomina ſeruorum edere, qui actui interfuerunt, aut ſeruos ipſos illis tradere depoſcentibus, aut aliam quampiam poſtulationem aequam defugiſſem, nae illi hanc meam tergiuerſationem interpretaturi eſſent pro luculentiſſimo argumento, ſuam cauſam bonam eſſe, me meae diffidere. Iam contra eſt. Quam ego ipſis detuli

tuli vltro inquiſitionem, hi eam deſugerunt. Quidni ergo par ſit, me argumentum inuertere, et in ipſos telum hoc retorquere, ex eoque conficere, falſi et commenticii me criminis ab ipſis inſimulari. Porro, iudices, teſtes hi, qui nunc pro me teſtantur, ſi contra me teſtati eſſent, certiſſimus ſum, tum fuiſſe futurum, vt hi teſtimoniis illis me velut telis quibusdam acerrimis impugnarent, aientes, teſtimonio mihi aduerſo non poſſe vllum aliud excogitari documentum fidei liquidius atque validius. Iam vero videte mihi quaeſo incredibilem eorum iniquitatem atque impudentiam. Teſtibus his iisdem aientibus orationem meam aequam et veram eſſe, iſtorum mendacem, docere vos contendunt, teſtimonio mihi ſecundo fidem omnem eſſe derogandam, in praetenſionibus autem a ſe confictis vos certa fide ſecuraque debere acquieſcere; quas ego praetenſiones ſi iactarem nulla teſtium auctoritate communitas, nae illi vt falſas et temere a me confictas eſſent aſpernaturi. Atqui res grauis vtique atque indigna ſit, ſi teſtes iidem, vbi ipſis faueant, tum fidem mereantur, vbi autem me ſecundent, tum nullam. Quodſi, caſui tam miſero cum teſtes prorſus nulli adfuiſſent, ego tamen aliquos producerem, aiens eos interfuiſſe, aut, ſi, cum interfuiſſent omnino teſtes, ego non eos, qui vere interfuiſſent, ſed alios, exhiberem, recte vtique vos maiorem fidem illorum praedicationi, quam meis teſtibus, adhiberetis. Atqui fatentur ipſi teſtes negotio interfuiſſe, et ego teſtes eosdem exhibeo, qui vere interfuerunt, et conſtat, meque et meos teſtes omnes conſtanter eadem, et illa prima ſtatim die prae nobis tuliſſe, et adhucdum hodie prae nobis ferre. Ecquae iam alia ratio, iudices, quaeſo vos, poſſit excogitari, vnde aut veris fides adſtruatur, aut falſis detrahatur, ſi haec, quae attuli documenta nil valent ad rem comprobandam? Nam

Nam oratione quidem ſi quis rem doceat, teſtes autem idem nullos exhibeat, eiusmodi orationem aias teſtium auctoritate carere. Sin autem teſtes exhibeat quidem, verumtamen non item indicia edat auctoritati teſtium conſentanea, poſſis tu pari modo fidem indiciorum deſiderare. Ego vero et orationis ea probabilitate rem geſtam enarraui, vt vero ſimillimum ſit eam ita geſtam eſſe, et teſtes produxi illi meae orationi conſentientes, et facta denique demonſtraui teſtium auctoritati conſonantia, et argumenta inde collegi prono alueo illinc emanantia, et praeterea duo quaedam, hac in cauſa vel palmaria, demonſtraui, hos quidem puta et a me, et a ſemet ipſis conuictos et condemnatos, me autem, non a me ſolummodo, ſed ab illis ipſis adeo abſolutum. Me enim vltro deſcendente ad ſubeundum inquiſitionis periculum de criminibus mihi obiectis, hi nolentes eam conditionem amplecti, iniuriam vtique mihique ſibique ipſi dederunt, eodemque veluti calculo cum me abſoluerunt, tum ſemet ipſi condemnarunt, ſuamque accuſationem ceu mendacem diſpunxerunt. Atqui ſi, praeter teſtes meos, ipſos adeo aduerſarios cauſae meae ſubſcriptores praeſto, ecquo alio quaeſo oportebit ire, ad arceſſendum argumenta abſolutionis? Tametſi igitur autumo, iudices, tam multa et tam grauia, atque tam perſpicua me diſputaſſe, vt eorum momentis victi vos me merito ducatis abſoluendum eſſe, et ab hoc crimine me prorſus vacare nemini veſtrum ſit dubium: quo tamen adhuc ſubtilius atque certius rem cognoſcatis, procedam adhuc vlterius, et planum faciam, hos accuſatores meos eſſe hominum, quotquot ſunt, omnium maxime periuros pietatisque erga deos aſpernantiſſimos, odioque inprimis dignos, non meo ſolum, neque veſtro, iudices, ſed omnium adeo ciuium, ob morum improbitatem in hac cauſa demonſtratam. Nam primo quidem die

die, quo puer exſpirauerat, item altero, quo cadauer eius patebat ſpectaculo expoſitum, aequum hi non cenſebant me vllius incuſare hac in re commiſſi erroris, aut facinoris, ſed mecum congrediebantur, et ſermones conferebant. Interim congreſſi cum inimicis meis, ſinebant ſibi ab his perſuaderi, vt ad actionem aduerſus me comparandam accingerentur, tertio demum die, hoc eſt eo, quo puer efferebatur, mihi denuntiabant, vt meminiſſem, velut homicida, loca a lege vetita deuitare. Quinam autem hi ſunt inimici, quorum hortatu moti tanta me mole accuſationis adorti ſunt? et quaenam ea cauſa eſt, quae illos meos inimicos impulit, vt hos ad tantam audaciam accenderent? Nam haec quoque, non committendum mihi eſt vt vos, iudices, ignoretis. Stabam nempe in procinctu Ariſtionem et Philinum et Ampelinum, et commentarienſem Nomothetarum, quo conſcio, et conſorte furtorum, iſti furabantur, accuſandi, iis de criminibus, quae ſenatui indicaueram, recipiens eos a me reos eorum faciendos. Tam enormia erant eorum furta et flagitia, et iniuriae reip. ab ipſis oblatae, vt nulla ſpes ipſis ſupereſſet euadendi. Quid ergo deſignant in tanto diſcrimine? Perſuadent his [Philocrati cum conſortibus] vt nomen meum ad magiſtratus, velut homicidae, deferrent, publicisque in tabulis hoc titulo annotandum curarent, mihique denuntiarent, vt locis vetitis me abſtinerem. Hanc vnam ſperabant ſibi patere ſalutis viam, hanc vnam fugae ex vniuerſo iſto tanto diſcrimine. Lex enim ſic edicit. Vbi nomen alicuius in tabulis proſcriptum fuerit, velut homicidae, vt is ex eo inde temporis momento loca vetita deuitet. Excluſus ad hunc modum ego locis vetitis, in quibus vel praecipuum forum eſt, non poteram, vt illi quidem opinabantur, coeptam in ſe actionem proſequi. Quodſi ergo mihi neceſſitas impoſita

fuiſ-

fuiſſet illam actionem omittendi, qui ſolus et tenerem eorum furta, et ſenatui indicaſſem, facile ipſis factu videbatur, vt defenſionisque periculum, poenarumque dandarum acerbitatem effugerent. Non in me primo Philinus caeterique fraudem hanc machinati ſunt, ſed iam dudum ante in Lyſiſtrato fuerant; qua de re vosmet ipſi inaudiuiſtis. Promti paratique Philocrates cum conſortibus huic inſtigationi obſecundare, ſtatim altero die poſt funus pueri, prius adeo, quam domus luſtrata, et iuſta facta eſſent, meum nomen, vt homicidae, deferunt ad magiſtratum, publicisque in tabulis curant proſcribendum, aſtute diligenterque obſeruata illa ipſa die, qua actio aduerſus principem furum, Philinum, a quo iudicii principium erat faciendum, a me agenda eſſet; quo ne vnus quidem ſcelerati illius collegii a me poſtulari poſſet, et ex inuolucris improbitatis euolui. Verum multo ſecius euenit, atque iſti ſperauerant. Rationes ipſis ſuae omnes egregie fuerunt conturbatae. Rex enim ſacrorum e iure ſacrorum ipſos docebat, recitanda legis formula, quodnam temporis ſpatium ſuſtinere ſe adhuc deberent, antequam nomen meum deferrent, et quotnam citationes, nomine meo iam delato, praecedere deberent ipſam actionem, et quanta temporum interualla inter quamque citationem fas eſſet intercedere. Sic factum eſt vt ego, non excluſus copia fures illos ad iudicium pertrahendi, omnes condemnarem; quibus mulcta fuit ſcripta tanta, quantam ipſi vos probe noſtis iis ſcriptam eſſe. his autem [Philocrati cum conſortibus] negatum fuit illos periculo eripere, quo vt eos eriperent, mercede illorum conducti fuerant. Quid ergo tum inſtituunt? Congreſſi mecum et cum amicis meis, rogabant, vt vellemus cum ipſis in gratiam redire, offerebantque poenas offenſionum a ſe mihi dandas. Ego, perſuaſus ab amicis, reconciliabar ipſis in arce,

apud

apud aedem Mineruae, coram teſtibus iis, qui conci-
liatores gratiae erant. Poſtmodum congrediebantur mecum, et colloquia miſcebant in templis, in foro, domi meaeque ipſorumque, et vbicunque locorum conueniremus. Poſtremo, o Iupiter diique omnes! hic ipſe Philocrates in curia coram ſenatu, ſtans mecum in ſuggeſtu, manu cum mea conferta, nominatim me appellans, ſermones caedebat mecum, qui pariter eum quoque nominatim compellabam. Quo factum, vt ſenatus idem poſtmodum audiens mihi denuntiatum eſſe, vt loca vetita vitarem, miraretur, indignéque ferret id factum ab iis, quos vidiſſet tam familiariter mecum conuerſantes. Conſiderate modo, viri, et recordamini, cum illorum impudentiam, tum meam aequitatem et innocentiam. Non enim e teſtimoniis ſolummodo confirmabo, quae dico, ſed etiam ex ipſis horum, aduerſariorum, factis facile intelligetis me vera praedicare. De rege ſacrorum, vt primo loco dicam, quem aiunt ſtudio mei nomen meum ab ipſis delatum accipere noluiſſe, apertum id eſt et manifeſtum mendacium, quo tota ipſorum cauſa debilitatur. Regem ſacrorum, admiſſa mei nominis delatione, oportuiſſet tres διαδικασίας totidem menſibus diſtinctas inſtituere, et tum demum quarto menſe poſt delatum nomen partes litigantes ad iudicum conſeſſum inducere, quemadmodum nunc factum eſt. Atqui duo tantum menſes de magiſtratu ipſi adhuc ſupere-
nt, Thargelion et Scirrhophorion. Quapropter ne-
ſe adhuc honorem gerente inducere cauſam pote-
n iudicium, neque inchoatam ſucceſſori tradere.
homicidii cauſam inchoatam ſucceſſori tradere
gendam, fas non eſt, neque vllus vnquam Rex
rum his in terris tradidit. Quam itaque accuſa-
m neque in forum ſuum inducere Regi ſacrorum,
tum erat, licebat, neque ſucceſſori tradere, eam

ne ad-

ne admittendam quidem ſibi eſſe recte exiſtimabat; nam alias leges veſtras violaſſet. Regem ſacrorum ea in re Philocrati nullam feciſſe iniuriam, ipſe Philocrates teſtatus eſt. Alios enim, magiſtratibus defunctos, geſtorum honorum rationes debentes, vt calumniarum terriculamentis mirifice concuſſit atque exagitauit, ita in hunc vnum Regem ſacrorum dentem non deſtrinxit, ſed intactum praeteriit, a quo ſe atrociſſimas accepiſſe iniurias queruntur. Hunc vnum laniatum Athenas non venit. Ecquod ego iam aliud maius documentum protulero, quo conſtet Philocratem neque a me, neque ab illo Rege ſacrorum, malo laeſum eſſe? Nam vt illi, magiſtratu defuncto, qui nunc eſt, Rex ſacrorum ſucceſſit, licebat his per totos triginta dies menſis Hecatombaeonis, qui menſis nouo Regi primus erat, quocunque menſis illius die libuiſſet, nomen meum deferre; at hi tamen nullo detulerunt. Rurſus proximo menſe Metagitnione licebat illis idem facere, quocunque illius menſis die viſum fuiſſet. at hi ne tum quidem ſuſtinuerunt facere; ſed huius quoque menſis viginti dies praetermittebant; quo factum, vt honorem gerente hoc, qui nunc gerit, Rege ſacrorum, plus quinquaginta dies exierint, quibus nomen meum deferre, cum potuiſſent, inſuper habuerunt. Et alii quidem omnes, ſi quibus temporis anguſtiae non permittunt huiusmodi lites priore Rege magiſtratu decedente ordiri, feſtinant cum ipſis noui Regis auſpiciis accuſationes ſuas ad eum deferr[e]. Hi vero, quibus grauiſſimae item feſtinandi cauſa[e] ſent, tamen id facere ita cunctati ſunt, vt miran[dum] ſit. Leges tenebant omnes, et proceſſum iuris [...] bant. Me videbant ſenatorio honore fungente[m] in curiam ingredientem, vbi Iouisque Bulaei, M[inerua]eque Bulaeae ara et ſacellum eſt, in quo vt ſe[nato]res omnes, ita ego quoque vota faciebam. Quae [...]

ſenatus adiret, eadem ego quoque vna cum ſenatu adibam, thura ſpargebam, vota concipiebam pro ſalute reip. Adde, quod toto illo tempore, quo tribus mea, primum menſem ſortita, prytaneatu functa eſt, ego partes Prytanis omnes geſſi, (excepto ſolummodo biduo) ſacra feci, pro reip. ſalute vota feci, in ſuffragia miſi, ſententias dixi, de rebus grauiſſimis, et quibus ſalus reip. contineretur. Haec egi in conſpectu omnium. Hi ipſi cernebant. nam in vrbe erant, et in foro verſabantur. Licebat ipſis nomen meum vt homicidae deferre, et locis ſacris me excludere. et debebant adeo. Cur ergo facere omiſerunt? Reuera ſi accepiſſent iniuriam, ſufficere poterat vel ſola admonitio, et iniectio metus a religionibus deorum laeſis; eamque commemorationem et ſibi ipſis debebant, et reip. Cur ergo nomen meum non citius detulerunt? cur interea temporis mecum congrediebantur, atque agebant? Vtrumque nimirum, quia non videbar ipſis homicida eſſe, ſed a nece pueri liber. Quo vtroque declarabant, necem hanc ad me nil quicquam pertinere. Qui iam poſſunt alii eſſe hominum omnium improbiores, atque iuris aequi magis immemores, quam hi; qui quod ipſi non credunt, id vobis perſuadere contendunt, atque poſtulant ea a vobis condemnari, quae ipſi factis abſoluerunt. Alii homines verborum vanitates e factis denudant atque refellunt, hi autem veritatem rerum geſtarum vanitate ſuarum praedicationum conuulſum eunt! Quamquam, etiamſi aliud nullum argumentum protuliſſem, teſtium, qui rei interfuere, nulla nomina edidiſſem, teſtes ipſos nullos produxiſſem, ſed vnum hoc vos docuiſſem, hos venales habere criminationes atque denuntiationes, quicunque eos contra me mercede conducat; deficiente autem munerario, mecum familiariſſime conuerſari: poterat hoc

vel

vel ſolum vos inducere ad me abſoluendum, eamque de his opinionem veſtris animis iniicere, vt eos omnium hominum periuriis contaminatiſſimos haberetis. Ecquam tandem litem, quamuis iniuſta et triuiali de cauſa, hi non capeſſant? Ecquod hi iudicium decipere reformident? ecquae iuramenta a ſe dicta hi violare ſibi religioni ducant? qui nunc quoque pro viliſſima mercede triginta minarum, quam a Poriſtis [prouiſoribus] et a Poletis [ſectoribus] et ab exactoribus, ab eorumque ſcribis acceperant, quo me e ſenatu expellerent, tam horrendis ſacramentis ſeſe obſtrinxerunt. Ecquid ita? quia nempe, audiens in prytaneatu meo, eos infanda et pudenda agitare, ſenatum ea de re certiorem feci, docuique modum, quo in rem inquirendum et ad latibula furtorum perueniendum eſſet. Veſtigia a me demonſtrata perſecutus ſenatus inuenit praedam, furtorum poenas a praedonibus repetiit, ipſisque, et praedibus ipſorum, ab iisque denique, penes quos numi furto interuerſi depoſiti erant. Flagitium in lucem protractum fuit tam claram, vt, ne ſi velint quidem, ipſi infitiari queant. Tam enormiter et craſſe, atque furioſe adeo, furati fuerant. Horum ſatellites atque protectores ſe geſſerunt hi aduerſarii mei; qui ecquod tandem in dicaſterium veniant ſine propoſito, illud dicaſterium circumueniendi? ecquod iusiurandum, quamuis ſacerrimis diris horrens, violare cunctentur? Non, cum vos noſſent Graecorum omnium ſanctiſſimos, atque iuſtiſſimos iudices eſſe, tamen ad vos prodierunt cum propoſito, ſi poſſint, ſub larua tantorum iuramentorum vos decipiendi?

ACCES.

# ACCESSIONES
AD
# ANDOCIDEM, DINARCHVM
ET
# LYCVRGVM
QVARTO COLLECTIONIS NOSTRAE VOLVMINE
CONCLVSOS.

## PRAEFATIVNCVLA.

Iam alio in loco (Voluminis quarti in calce p. 135) ſignificaui, partem illius voluminis poſteriorem, domo abſente me excuſam, aliquanto, quam decebat, incultiorem atque deformiorem prodiſſe. Iuuat nunc, profligatis reliquis minoribus oratoribus, tum omiſſa repetere atque ſupplere, partim corrigere, iam anno ſuperiori (1772) quidem parata; verum citius illa proferendi deerat oportunitas.

## ANDOCIDIS ORATIO

*de myſteriis, ſeu ſacris Eleuſiniis profanatis.*

Inimicorum copias ardoremque quocunque modo mihi per fasque nefasque nocendi, quo me, a principio inde, vt primum hanc in vrbem redii, exagitarunt, vos paene omnes, viri, arbitror intelligere, vt neceſſe non ſit hac de re plura verba facere. Ego vos potius, viri, rogabo rem, et aequam, et quam mihi indulgere facile vobis ſit, et qua me potiri mea inprimis refert; primum nempe hoc, vt vobiſcum reputetis, me nunc huc ſponte mea veniſſe, nulla coa-

ctum neceſſitate inter vos verſandi: (neque enim vades conſtitueram; neque vinculis conſtringebar) ſed fiducia, praecipue quidem veri et aequi, tum vero veſtri quoque, qui mihi videremini de me iuſta et aequa pronuntiaturi, neque paſſuri ab inimicis me meis opprimi; ſed potius, prout fas eſt, in viuis me ſaluisque conſeruaturi, veſtrisque legibus conuenienter, et iuriiurando, cuius a vobis dicti auctoritate ſententiam feretis. Merito enim, viri, de his, qui vltro ſeſe in diſcrimina demittunt, vos quoque idem cenſeatis, quod ipſi de ſemet cenſent. Quicunque enim in vrbe manere, veſtrique ſortem iudicii exſpectare atque ſuſtinere ideo noluerunt, quia ipſi ſeſe ſua ſententia criminis admiſſi condemnaſſent, recte vos de his eadem ſciſcatis, quae ipſi de ſeſe ſciuerunt. Contra vero, quicunque manſerunt, fiducia ſuae conſcientiae, quod nullius ſibi ſint ſceleris conſcii, decet vos de his eadem ſtatuere, quae ipſi de ſeſe ſtatuunt, neque eos condemnare, quos ſua non condemnat conſcientia. Exemplo, quae modo diſputaui, confirmabo, et, ne longe abeam, meo. Multi mihi retulerunt, inimicos meos haec inter ſe iactare, me non videri in vrbe manſurum, ſed fuga ſalutem quaeſiturum. Ecquid enim Andocides quoque ſpectans (ita aiunt) certamen adire tantum audeat, cui liceat hinc digreſſo vitae praeſidia commoditatesque omnes habere? cui in Cypro ſit, illuc ſi iuuet per mare contendere, vnde modo venit, ager et ſpatioſus, et fertilis, et gratuito datus. Caput ille profecto periculo nolet obiicere. Ecquid enim ſpectet? quo fidat? annon ciuitatem videt, quo ſit animo? Ego vero, viri, multum ab his diſſentio. Ciuitas enim haec etiamſi ſic ſe haberet, atque hi aiunt, oblatam tamen ego equidem amplecti nolim conditionem, alibi in rerum omnium affluentia viuendi, ſed ſic, vt patria carendum mihi ſit. multo

enim-

enimuero ciuis ego patriae malim eſſe, quam aliarum ciuitatum, etiamſi hac aetate nonnullae rebus florere ſecundis videantur. Hac ego mente armatus permiſi vobis corpus meum, de quo iudicetis, rogans vos, vt mihi pro me dicenti benigniorem, quam accuſatoribus, praebere velitis audientiam; cum ſciatis, etiamſi pari diligentia ambas partes audiatis, defendentem tamen loco ſemper eſſe iniquiore. Alteri enim accuſationem edunt, dudum ante ex inſidiis praemeditatam et compoſitam, ex tuto, verſantes ipſi extra periculum. Ego vero metu conſtrictus, et periculo ſeptus, atque infamia obrutus maxima, ad mei purgationem accedo. Quocirca vos decet, erga me animis magis, quam erga accuſatores, propendere; praeſertim ſi reputetis, id quod vos reputare velim, ſaepe factum eſſe, vt accuſatores, qui reos criminibus plurimisque et atrociſſimis oneraſſent, ſtatim et incontinenti tam aperte et liquido mendaciorum conuincerentur, vt vos multo libentius accuſatores condemnaueritis, quam accuſatos. non raro item vſu venire, vt falſi teſtes, cum teſtimoniis venalibus et ementitis homines inſontes per nefas perdidiſſent, falſi teſtimonii coram vobis dicti coarguantur, at tum demum, quum id iam nil prodeſſe poſſit iis, qui malum accepiſſent. Errores igitur huiusmodi cum quotidie innumeri eueniant, conſentaneum eſt, vos, nondum audita defenſione, accuſatorum criminationibus non protinus coecam fidem adhibere. Nihil enim aliud ex accuſatoris oratione licet colligere, quam hoc, atrociane ſint, an minus, quorum me accuſator reum inſimulauit; verane autem illa ſint, nec ne, id vero negatum vobis eſt prius intelligere, quam ex me audiueritis, quae pro me dixero. Iam delibero mecum, vnde ordiri defenſionem debeam. vtrum a nouiſſime factis, hoc eſt, vtrum vos docere debeam, accuſatorem contra

 formu-

formulam iuris in foro noſtro vſitati actionem ἐνδείξεως aduerſus me inſtituiſſe; an Iſotimidae decretum dudum abrogatum eſſe; an, quae leges et quae pacta iureiurando ſancita accuſationi huic obſtent; an denique a principio inde repetens totam rem, vt geſta fuit, ordine exſequar. Dicam vobis, hanc dubitationem quid praecipue mihi iniecerit. Non eſt vobis omnibus par et aequalis ad omnia accuſationis capita ſeueritas, ſed alii veſtrum hoc crimen, alii aliud, ante omnia a me dilui cupiunt. Atqui omnibus ſimul occurrere negatum eſt. Quapropter conſultiſſimum duco, me a principio inde orſum, quae geſta ſunt, omnia enarrare, atque vos docere, nihil omittentem. Recte enim ſi rem edocti totam teneatis, facile vobis erit immanitatem mendaciorum noſcitare, quibus me accuſatores oppreſſum ierunt. Confiſus itaque vos aequa et vera eſſe pronunciaturos, et ad iudicandum acceſſiſſe cum animo parato argumenta admittere atque probare ea, quorum firmitate fretus ego manſi in vrbe, et huius iudicii diſcrimen obii; cernens item vos, et publicis, et priuatis in cauſis hoc vnum ſummi facere, eique vni operam inprimis dare, vt in pronuntiando religionem pactorum iureiurando ſancitorum tueamini, quae vna res ſola ciuitatem continet, inuitis iis, qui id ita eſſe nolint; rogo vos, vt beneuoli me audiatis cauſam meam dicentem, neque depoſita iudicum, quam geritis, prouincia, perſonam accuſatorum ſuſcipiatis, neque veritatem a me dicendorum ſuſpectam habeatis, neque vocabula aucupemini; ſed a principio inde ad finem attenti et propitii defenſionem meam audiatis, atque, poſtquam perorauero, tum demum id pronuntietis, quod vobis et veriſſimum atque rectiſſimum et cum iureiurando a vobis dicto conuenientiſſimum videbitur eſſe. Tenebo autem, id quod recepi facturum, defenſionis

hunc

hunc ordinem, vt eundo per ſingula a capite ad calcem, primum ipſo de delicto, vnde actio haec ἐνδείξεως ſeu indicationis coaluit, quae mihi neceſſitatem huius defenſionis circumpoſuit, et hoc in diſcrimen me coniecit, de ſacris puta Eleuſiniis profanatis, ita agam, vt planum faciam, neque impietatem vllam a me commiſſam eſſe, neque conſortem impietatis quemquam indicatum, neque mea memet confeſſione, ſuper hoc quidem crimine, grauatum eſſe, neque mihi conſtare, verane ſint, an falſa, quae indices de profanatoribus ſacrorum Eleuſiniorum retulerunt. Haec ſunt ea, quae iam nunc vos docebo. Habebatur ea concio, qua mandata eſſent danda creatis paulo ante imperatoribus claſſis in Siciliam mittendae, Niciae puta, et Lamacho, et Alcibiadi. Iam triremis illa, quae imperatorem Lamachum illuc erat peruectura, extra portum ſtabat in anchora. Ibi Pythonicus, cum aſſurrexiſſet, ita cum populo egit. Vos quidem, inquit, exercitum ablegatis tantum, tanto cum apparatu, et tantum adire parati eſtis periculum. Ego vero planum vobis faciam, imperatorem veſtrum Alcibiadem ſacra Eleuſinia in domo quadam vna cum aliis quibusdam factitare; et vos id ſi feceritis, cuius ego vobis auctor ſum, vt ſciſcatis impune ei fore, quem ego huius ſceleris indicem produxero, producam ad vos ſeruum alicuius viri clari, hac in concione coram aſſidentis, qui ſeruus, initiatus cum non ſit, tamen arcanorum ſacrorum coerimonias omnes vobis enarrabit. Quod ſi ſeruus ille minus fecerit, eoque ego mendacii dicti conuincar, do vobis corporis mei poteſtatem, vt de me, quodcunque voletis, ſtatuatis. Haec Pythonicus. Cui cum diu multumque oblocutus eſſet Alcibiades, factum pertinaciter infitians, viſum fuit prytanibus, diſceſſum e concione non initiatis imperare; ipſi autem ad puerum ibant, ad quem Pythonicus eos

ablegabat. Reuerſi in concionem ſecum adducebant ſeruum Polemarchi; cui ſeruo nomen erat Andromacho. Is, promiſſa decreto impunitate, ſi indicaret, confirmauit, ſacra Eleuſinia per mimum domi Polytionis agi. Alcibiadem et Niciadem et Melitum agere partes ſacerdotum ſacra facientium; ſed alios quoque adeſſe, ſpectatores eorum, quae fierent. quid? quod ſeruos adeo intereſſe, vt ſe, fratremque, et Hiceſiam tibicinem, et Meliti ſeruum. Primus igitur hic Andromachus haec indicauit, et horum edidit nomina, a commentarienſi publicis in tabulis conſignanda; quorum non niſi vnus Polyſtratus comprehenſus et morti datus fuit. Reliqui enim fuga euaſerunt, et extremum deuitarunt ſupplicium, quod vos ipſis decreto veſtro irrogaueratis. Cape tu iſtoc, et recita. *Nomina e tabulis publicis.* „Andromachus hoſce indicauit, Alcibiadem, Niciadem, Melitum, Archebiadem, Archippum, Diogenem, Polyſtratum, Ariſtomenem, Hippiam, Panaetium.„ Prima fuit haec, o viri, ab Andromacho facta indicatio contra hos, quos dixi. Et tu cita mihi Diognetum. „Dic, Diognete, fuiſtine inquiſitor, cum Pythonicus in concione populi Alcibiadem deferret? Fui. Noſti ergo Andromachum indicaſſe ea, quae domi Polytionis fierent? Noui. Nomina virorum, quos ille detulit, ſuntne haec? Sunt.„ Secunda priorem illam excepit denuntiatio haec. Teucer erat quidam, qui cum aliquamdiu rem inter nos pro inquilino habuiſſet familiarem, hinc migrauit, periculum deuitans, et Megaram ſe tranſtulit. Vnde ſenatui [Athenienſi] recipiebat, ſi impunitatem adipiſceretur, quaecunque de ſacris profanatis noſſet, omnia bona fide indicaturum; quippe qui ſceleris conſors et adminiſter fuiſſet, et reliquos nominatim proditurum, qui ſecum ſcelus participaſſent, nec non de Hermis mutilatis, quae noſſet, omnia in lu-

cem prolaturum. Decreto ſenatus, cui plenam poteſtatem pro arbitrio ſuo hac in re agendi plebs dederat, miſſi ſunt Megaram, qui Teucrum illinc arceſſerent. Is, impetrata impunitate, huc reuerſus, nomina edebat eorum, quos ſui ſecum ſceleris aiebat eſſe conſortes. Etiam hi ſecundum Teucri indicium fuga ſalutem quaerebant. Cape tu mihi haec ipſorum nomina atque recita. *Nomina*, „Teucer hos indicauit. Phaedrum, Gniphonidem, Iſonomum, Hephaeſtodorum, Cephiſodorum, ſe ipſum, Diognetum, Smindyridem, Philocratem, Antiphontem, Tiſarchum, Pantaclem." Meminiſtis vtique, viri, etiam haec omnia coram vobis confeſſionibus eſſe confirmata. Tertia tum facta eſt iſtaec indicatio. Mulier quaedam, Agariſta nomine, quae penes Alcmaeonidem nunc eſt in matrimonio, olim penes Damonem fuit, haec igitur indicauit, in domo Charmidae, quae prope fanum Iouis Olympii eſt, Alcibiadem ſacra arcana factitare, nec non Axiochum et Adimantum. Ab hac indicatione etiam hi auffugerunt.

Vna adhuc ſuper eſt indicatio a me commemoranda. Lydus erat, ſeruus Phereclis, Themakienſis. Hic indicauit, in domo Phereclis, heri ſui, in Themaco, ſacra clandeſtina fieri, aliaque inter nomina ab ipſo edita, mei quoque patris nomen edidit, quem dixit interfuiſſe quidem, verumtamen eorum, quae agerentur, nil vidiſſe, quippe qui pallio inuolutus dormiuiſſet. Speuſippus, tum ſenator, hos a Lydo indicatos, iudicio tradebat. Verum pater, datis vadibus, actionem in Speuſippum ordiebatur ex titulo proceſſus contra formulam iuris forenſis. Quod certamen in conſeſſu ciuium ſexies mille decertatum eſt; quo e tanto numero Speuſippus ne ducenta quidem tulit ſuffragia. Vt autem pater in vrbe maneret, huiusque iudicii diſcrimen ſubiret, ego inprimis auctorita-

te mea precibusque ab eo impetraui; accedentibus eo aliorum quoque cognatorum cohortationibus. Cita tu mihi Calliam et Stephanum, et Philippum, et Alexippum. Sunt enim hi Acumeni et Autocratoris cognati, qui [Acumenus et Autocrator] ſecundum Lydi indicium fugerunt. Alterius enim [Calliae] e fratre [vel ſorore] nepos eſt Autocrator, alterius autem [Stephani] auunculus eſt [vel patruus] Acumenus. Quos [Calliam, Stephanum, Philippum et Alexippum] par eſt, vt odiſſe eum, qui cognatos ſuos hinc expulit, ita optime quoque eum noſſe, per quem illis ex vrbe auffugiendi neceſſitas admota fuit. Intuemini vos [Callia, Stephane, caeterique] in horum [iudicum] vultus, et teſtamini, num vera loquar. *Teſtes.* Facta audiſtis, viri, ex me et e teſtium confirmationibus. Accuſatores autem quae dixerint, recordamini. Ita enim par eſt defendentem ſe gerere, vt nempe, cum criminationes accuſatorum iudicibus in memoriam reuocauerit, tum demum eas refutet. Affirmarunt nimirum, de ſacris arcanis me indicaſſe, et in nominibus conſciorum exhibuiſſe patris quoque mei nomen, vt eius, qui interfuiſſet. Sic factum me eſſe indicem patris. Quae profecto eſt atrociſſima omnium atque ſceleſtiſſima oratio. Nam qui nomen eius detulit, is Lydus fuit, Phereclis ſeruus. fugere autem volentem patrem ego retinui atque ad manendum ſum cohortatus multis et infimis precibus, ad genua eius ſupplex aduolutus. Atqui ſi ego ipſe patrem indicaſſem, cur eum poſtmodum precibus a fuga retrahebam? quid mihi volens? quid deſignans? Aut ecquid ſpectans pater, precibus meis victus, in eiusmodi certamen deſcendit, in quo facere non poterat, quo minus in duorum malorum alterum incurreret. Aut enim a manibus paene meis moriendum ipſi fuiſſet neceſſario, ſi ego patrem ipſe detuliſſem, atque viſus tum fuiſſem vere detu-

detuliſſe; aut, abſolutus ille ſi fuiſſet, abſolutio eius certam mihi necem atque ineuitabilem attuliſſet. Lex enim ſic edicit: indici ratam et validam eſſe impunitatem, ſi veritas eius indicio conſtiterit. Sin autem falſa indicarit, moriendum ipſi eſſe. Iam certi eſtis vos omnes, meque patremque ſaluos abiſſe. Id quod fieri nullo modo potuiſſet, ſi ego patrem detuliſſem. Eo enim facto, neceſſe vtique fuiſſet, aut eum, aut me extremum pati ſupplicium. Fac tandem tamen, patrem manere voluiſſe, iudiciique ſortem ancipitem opperiri. Exiſtimatisne, paſſuros fuiſſe amicos eum manere, aut ipſos voluiſſe fideiuſſores eius fieri, et non potius ab eiusmodi propoſito eum dehortaturos fuiſſe atque rogaturos, vt eo ſe reciperet, vbi et ipſe ſaluus eſſet futurus, et me in exitium non eſſet coniecturus. Imo vero cum pater Speuſippum actione occoepti contra ius forenſe proceſſus perſequeretur, haec ipſe pro ſe dicebat: in Themacum, ad Phereclem, ſe nunquam veniſſe. mancipia ipſe ſua ad tormenta offerebat, eaque vt iis ſubiiceretis, vos hortabatur, negans aequum eſſe, ſi quis ipſe ſponte ſua ſeruos torquendos offerat, vos tum conditionem repudiare; contra qui tradere recuſet, eum ad tradendum cogere. Ab hac vos pater exercendi iudicii iniquitate tum dehortabatur. Haec patri tum pro ſe diſputanti, quae eum diſputaſſe vos omnes probe noſtis, quid erat Speuſippo reliquum, quod opponeret, aliud quam hac vti oratione [ſi verum fuiſſet id, quod accuſatores iactant?] Quid tu mihi multa, homo, de mancipiis blateras? Non filius te tuus indicauit? Non is te ait in Themaco adſuiſſe? et tum ad me conuerſus dixiſſet. Argue tu, Andocide, patrem, aut nulla tibi iam amplius supereſt impunitas. Hac oratione tum fuiſſet vſurus Speuſippus; aut num minus vobis videtur? Vſurus vtique fuit, mea quidem ſententia. Quod, ſi er-

ſi ergo aut vnquam ego hac quidem de re in iudicium vocatus ſum, aut in hac cauſa ſacrorum profanatorum nomen meum vel ſemel modo a quoquam eſt commemoratum, aut indicatio quaedam ſupereſt nomen meum praeferens, aut indiculus proſtat in tabulis publicis nominum delatorum, non dicam a me in fraudem hominis alius cuiuspiam, ſed ſolummodo ab alio quopiam in fraudem meam: aſcendito hunc in ſuggeſtum, quicunque vult, et me coarguito. Verum enim vero non noui, qui magis impia dixerit, et a veritate atque a probabilitate magis abhorrentia, quam hi dixerunt, qui, quod agerent, ſibi datum exiſtimarunt nihil aliud, quam vt auderent ſolummodo accuſare; quid autem ſe futurum eſſet, ſi mendacii conuincerentur, id in mentem ſibi venire nunquam paſſi ſunt. Quemadmodum igitur, vera ſi fuiſſent crimina, quorum me inſimulant, vos in me fuiſſetis ſaeuituri, dignumque veſtra duxiſſetis perſona, poenam mihi quam grauiſſimam infligere, ſic contra ego vos nunc rogo, atque iure meo poſtulo, vt hos, quos mendaces deprehenderitis, homines impios habeatis, et hinc colligatis, facili negotio me poſſe multo magis reliquis quoque in rebus, quae momenti ſunt multo leuioris, hos mendacii conuincere, qui commiſerint, vt in momentis accuſationis longe grauiſſimis atque teterrimis tam perſpicui mendacii arguerentur. Hoc igitur modo quatuor factae ſunt de ſacris profanatis indicationes hae, quas dixi. Secundum quarum vnamquamque qui in exſilium ierunt, eorum vobis recitaui nomina, et teſtes teſtati ſunt. Ego vero, quo fidem vobis creem tanto certiorem, praeter iſta hoc adhuc faciam. Eorum, qui per cauſam horum ſacrorum profanatorum in exſilium ierunt, alii deceſſerunt exſules, alii vero domum redierunt, et in vrbe verſantur, et a me inuitati, hoc in iudicio praeſto mihi ſunt.

Horum

Horum igitur vnicuique poteſtatem facio, currente aqua mea, mendacii vt me coarguant, docendo, aut ipſorum aliquem propter me in exſilium migraſſe, propterea quod a me ſuum nomen fuiſſet indicatum, aut non per illas, quas modo dixi, indicationes factum eſſe, vt eorum quique in exſilium irent. His in rebus ſi qui me mendacii coarguent, ſtatuite de me quicquid vobis allubebit, et conticeſco, et hoc decedo de ſuggeſtu, quicunque huc aſcendere volet.

Age, videamus iam, viri, poſt iſtaec quid euenerit. Secundum indicationes videlicet orta eſt de praemiis earum contentio. Nam e Cleonymi decreto mille drachmae ſolummodo, e Piſandri autem decies mille conſtitutae erant in praemium. Super hoc itaque praemio inter ſe contendebant ipſique iudices, et Pythonicus, ideo ſibi praemium arrogans, quod primus rem ad concionem retuliſſet eique aperuiſſet, et tandem Androcles, qui praemium hoc ſenatui deberi contendebat. Placuit itaque populo, vt ſenatorum illi, qui ſacris Eleuſiniis eſſent initiati, in dicaſterio Theſmothetarum indices examinarent ſuper ipſorum indicationibus, quemque ſuper ſua, eoque facto cauſam praemiorum dandorum ipſi arbitrio ſuo diſceptarent. Sic hi ſenatores primum et praecipuum praemium Andromacho, ſecundum autem Teucro adiudicarunt, et ille quidem decies mille drachmas tulit, hic autem mille ſolummodo. Cita tu mihi horum teſtes. *Teſtes.* Iam de crimine ſacrorum profanatorum, cuius criminis ergo actio haec, in iure forenſi ἔνδειξις dicta, in me intenta eſt, et de quo vos, qui eſtis initiati, cognitum atque diſceptatum huc conueniſtis, planum vobis teſtatumque feci, me neque ipſum deos impietate violaſſe, neque alios de commiſſa erga deos impietate vltro accuſaſſe, neque interrogatum eſſe faſſum de me, aut de quoquam alio, impie-

tatis

tatis reo, denique penes me culpam eſſe nullam ad ſacra dearum pertinentem, neque maiorem, neque minorem. Atque hoc a me vobis perſuaderi ſummi facio. Exſultabat quidem hoc in loco accuſatorum oratio, neſcio quae formidanda atque tremenda oculis praemonſtrans, ad quorum recordationem mens arrecta cohorreſceret. Repetebant enim ex aetatum ſuperiorum exemplis, ſi qui alii circa deas haſce, [Cererem puta atque Proſerpinam] impium quid auſi fuiſſent, quam ſaeuas illius impietatis poenas eorum quisque dediſſet. Harum autem narrationum ecquid ad me pertinet? ecquod horum facinorum? Multo enim aequius ego illos accuſem, et propter hoc ipſum aio, illos quidem oportere ſupplicio dari, quod impii ſint, [impietas enim eſt, ſi quis innocentem impietatis inſimulatum peſſumdet] me autem ſeruari, quod nihil deliquerim. Foret vtique graue et acerbum, ſi vos in me ſaeuiretis ob aliena delicta, et infamiam e falſa criminatione mihi contractam plus valere veritate duceretis oportere, tametſi ſciretis illam criminationem ab inimicis meis profectam et in me per nefas eſſe intortam. Liquet enim, iis, qui talia crimina [cuiusmodi ea ſunt, quorum ego reus agor] reuera perpetrarunt, [non ſolummodo criminatione tenus] in infitiatione nullum eſſe perfugium nullamque excuſationem. Manet enim eos ſcrutinium ſeuerum et formidabile ab iis, qui religiones vſu ſuo tenent. Mihi vero ſcrutinium in eiusmodi cauſa eſt iucundiſſimum, vbi ad ſalutem impetrandam nil opus habeo vos rogare, atque, vt in tali cauſa, deprecari; ſed ſatis eſt ad periculi depulſionem, argumenta accuſatorum a me refutari, atque facta vobis in memoriam reuocari, qui ſacramentum dixeritis ſanctiſſimum, cuius ob auctoritatem de me ſitis ſuffragia laturi, et qui diris vosmet ipſi ore veſtro dictis grauiſſimis obſtrinxeritis, vos-

que ipſos et neceſſarios veſtros, niſi in iure de me dicundo aequum et iuſtum ſequamini, praetereaque initiati ſitis, et deorum ſacris ipſi ſpectatores interfueritis. Vobis itaque facta ſolummodo ad memoriam reuocanda ſunt, quo cum impios puniatis, tum inſontes abſoluatis, atque ſoluos praeſtetis. Exiſtimate itaque flagitium nihilo leuius eſſe, ſi homines inſontes, impietatis rei facti, a vobis condemnentur, quam ſi reuera contaminatos impietate nil curetis caſtigare. Quare vobis ego multo etiam magis, quam accuſatores faciunt, demando atque delego, et per deos vos adiuro, tam ſacrorum ipſorum cauſa, quae ſpectaſtis, quam Graecorum, qui feſti huius ergo huc conueniunt, vt, ſi quid impium me commiſiſſe, aut aliena conuictione, aut meamet ipſius confeſſione conſtiterit, aut ſi quem ego alium de impietate indicauero, aut alius me, vt vos me tum occidatis. Nil intercedo, nil deprecor. Sin autem nihil huiusmodi peccaui, et vos huius rei ita feci certos, vt dubium nullum ſuperſit, tum rogo vos, vt ad Graecos omnes teſtatum faciatis, me per nefas in hoc certamen coniectum eſſe. Facietis autem id hoc modo teſtatum, ſi Cephiſium damnetis. Cephiſius enim, qui actionem indicationis hanc in me intendit, ſi quintam ſuffragiorum partem haud tulerit, infamia notabitur, eoque facto non licebit ipſi in templum Dearum ingredi, aut, ſi fecerit, morte mulctabitur. Quod ſi iam vobis videbor hoc de crimine id, quod ſatis ſit, dixiſſe, ſignificate id mihi nutu, quo de reliquis quoque me hoc lubentius atque confidentius purgem. Sed ſignificatis nimirum, vobis a me hoc de capite ſatisfactum eſſe. Quapropter de ſimulacrorum amputatione, et de indicatione ad hanc amputationem pertinente, vt recepi vobis facturum, ita nunc faciam, vt rem a principio inde totam enarrando vobis proponam. Teucer vt, impunitatem

tem nactus, a Megara huc rediit, et de ſacris profanatis, quae norat, indicauit, [de quo paulo ante memini me dicere] et de iis, a quorum audacia ſimulacra fuiſſent mutilata, et ſcripto conſignauit duodeuiginti virorum nomina, hoc ſcelere implicatorum. Quo facto alii eorum fuga ſe ſubduxerunt, alii comprehenſi morte luerunt, ex indicina Teucri. Recita tu mihi eorum nomina. *Nomina.* „Teucer ſuper Hermis indicauit Euctemonem, Glaucippum, Eurymachum, Polyeuctum, Platonem, Antidorum, Charippum, Theodorum, Alciſthenem, Meneſtratum, Eryximachum, Euphiletum, Eurydamantem, Phereclem, Melitum, Timanthen, Archidamum, Telenicum.„ Horum alii, ab exſilio domum reuerſi, nunc in vrbe commorantur, aliorum fato ſuo defunctorum neceſſarii multi numero ſuperſunt, quorum quicunque volet, oratione mea tenente, aſcendito atque me redarguito, demonſtrans, horum virorum quemquam propter me aut in exſilium iſſe, aut mortem toleraſſe. Secundum haec Piſander et Charicles, qui in numero quaeſitorum eſſent ſuper hoc negotio creatorum, atque id temporis ſtudioſiſſimi plebis haberentur, auctores fiebant, quod facinus iſtud haud paucorum eſſet, ſed ad iuris ciuilis atque ſtatus popularis euerſionem pertineret, plures adhuc quaeſitores creari, et a quaerendo non prius deſiſti, quam vlcus hoc funditus eſſet exſtirpatum. Praeterea tota ciuitas trepidabat, vnoquoque de ſe metuente. Praeco enim quam primum proclamaſſet, licere iam ſenatui in curiam redire, ſignumque detraxiſſet, protinus a ſigno detracto, ſenatus quidem redibat in curiam, plebeiorum autem nemo in foro manebat, ſed vnusquisque domum feſtinabat, metuens ne comprehenderetur. Malis hisce reip. domeſticis illectus Dioclides ad cupiditatem turbarum ciendarum, per quas ipſe creſceret, et ad ſpem noua-

rum

rum rerum erectus, vltro ad ſenatum intronuntiauit, ſe noſſe, qui Hermas mutilaſſent, et eſſe ad trecentos numero, vnaque, qui vidiſſet, atque negotio, cum gereretur, interueniſſet, expoſuit. Atque his, ego vos, viri, rogo, vt animum attendatis, a veſtraque memoria requiratis, num vera dicam, et vt alii conſcii harum rerum alios veſtrum adhuc ignaros doceant. Haec enim, quae refero, in collegio veſtro dicta et geſta ſunt, et vos horum mihi teſtes eſtis. Dioclides nimirum ſibi ſeruum aiebat eſſe ſuper argentifodina ſua in Laureo. Ab illo ſeruo ſibi tum fuiſſe auferendam ratam portionem mercedis annuae pactae ex illius argentifodinae fructibus. Quo itaque in Laureum iret, illamque mercedis penſionem a ſeruo ſuo exigeret, mane ſe ſurrexiſſe, atque in viam ſe dediſſe citius, quam oportunum fuiſſet, quia in tempore noctis eraſſet; ſed fuiſſe plenilunium. Vbi ergo ad propylaeum fani Bacchi veniſſet, vidiſſe multitudinem hominum ab Odeo deſcendentium in Orcheſtram; quorum metu ſe in fanum ingreſſum in vmbra conſediſſe, intra columnam et pilam illam, ſuper qua Strategus ſtat ille aeneus. Ibi ſe vidiſſe hominum ad trecentos, globatim ſtantes, alias quinosdenos, alias vicenos. Luna in ora ipſorum irradiante, ſe ex vmbra proſpectantem, noſcitaſſe pleroſque. Iam mihi cogitate, quaeſo, viri, hoc, quam dirae et quam formidandae rei documentum, atque exemplum propoſuerit, qui pro conceſſo atque licito ſibi ſumſerit hoc, vt penes ſe eſſet, quem ciuem Athenienſem ipſi allibuiſſet, ei globo coniuratorum interfuiſſe affirmare, et rurſus negare interfuiſſe, ſi quem negare placeret. Sed pergo narrare. Dioclides itaque iſta cum vidiſſet, ad Laureum ſe aiebat ire perrexiſſe. tum die iſtam noctem inſecuta famam de Hermis mutilitatis accepiſſe. Ibi ſtatim agnouiſſe, facinus illorum, quos vidiſſet, virorum eſſe. Poſtmo-

dum

dum in vrbem reuerſum ſe deprehendiſſe quaeſitores deputatos, et praemium indicinae publice praeconis voce promulgatum, centum minas. Ibi cum Euphemum vidiſſet, Calliae fratrem, Teleclis filii, in officina fabrili ferraria ſedentem, abduxiſſe eum in fanum Vulcani, ibique ei eadem dixiſſe, quae ego vobis paulo ante referebam; quod nimirum illa nocte nos vidiſſet. Cauſae ſibi nihil eſſe, cur a rep. mallet pecuniam, quam a nobis, aufferre; praeſertim ſi poſſet eadem opera noſtram quoque inire gratiam. Euphemum ad haec ſubieciſſe: recte facere Dioclidem, quod huius rei ſe certiorem feciſſet, hortatumque fuiſſe, vt iam ſtatim ſecum ad aedes Leogorae adiret; quo ibi poſſis, inquit, (reddo ipſius Euphemi verba) mecum agere cum Andocide et cum reliquis, quorum intereſt. Sed promittebat Dioclides die poſtera venturum. Veniſſe quoque, aiebat, et pultaſſe fores. Ibi patrem meum forte fortuna exeuntem ad ſe, Dioclidem, haec dixiſſe. Iam dudum hi te exſpectant. Tales vtique amicos aſpernari haud conuenit. His cum dictis abiiſſe patrem. Hoc modo Dioclides patrem meum peſſumdatum ibat, denuncians pro ſceleris conſcio. Nos autem aiebat ipſi confirmaſſe, decretum a nobis eſſe, vt, pro centum minis, ab aerario promiſſis, centum et viginti nos daremus minas; cupitisque ſi potiremur, illum a nobis in collegium noſtrum cooptatum iri. Interim nos in conditionis fidem iusiurandum, et illi dicturos eſſe, et ab illo viciſſim exacturos. Ad haec aiebat Dioclides ſe reſpondiſſe, deliberaturum ſe eſſe; nos autem ipſi mandaſſe, vt in aedes Calliae, filii Teleclis, nobiscum conueniret, quo etiam ille adeſſet. Hoc modo rurſus ſororis quoque meae maritum Calliam peſſumdare ſtudebat. Conueniſſe aiebat Dioclides ad Calliae, et inde praeiſſe nobis viam in arcem, ibique fidem nobis ſuam iureiurando obligaſſe, [de ſce-

lere

lere non prodendo] et nos viciſſim de mercede pactos eſſe, ſub ingreſſum proximi menſis dependenda. Iam vero promiſſum fefelliſſe, pecuniam condictam haud praeſtantes. Propterea ſe nunc ad ſenatum adire, facta indicatum.

Haec ſunt, o viri, quae Dioclides hac de re in ſenatu verbis prodidit. Sed et praeterea indicem exhibuit literis conſignatum eorum, quos ex illa ingente hominum turba iſta nocte ſe noſcitaſſe aiebat, ad duos et quadraginta; et primos quidem edebat Mantitheum atque Apheſionem, quamuis ſenatores eſſent, atque in curia ſederent. Ibi Piſander cum aſſurrexiſſet, auctor fiebat ſenatui, vt decretum ſub Archonte Scamandrio latum reſcinderet, eoque facto, quotquot in illo indice Dioclidis nominatim eſſent deſignati, omnes in equuleum imponerentur, quo de ſceleris conſortibus omnibus ante noctis aduentum conſtaret. Succlamabat ſenatus, eum recta ſuadere. Manthitheus autem et Apheſion, iſtis auditis, ad aram Veſtae confugiebant, in qua ſupplices deſidentes rogabant, vt tormentis ne ſubiicerentur, ſed ſibi liceret, fideiuſſoribus datis, interim diſcedere domum, et iudicio legitime inſtructo ad cauſam dicendam dicta die adeſſe. Aegre impetrabant. Dabantur praedes. Illi vero e laqueo elapſi protinus in equos ſe coniiciebant, fugam capeſſebant, ad hoſtes transfugiebant, deſtitutis vadibus, quos ex legis praeſcripto iisdem oportebat poenis teneri, quibus vadati damnarentur. Senatus interim, ſub ſponſione iurata ſilentii ſeruandi, digreſſus curia, nos comprehendebat, atque compeditos ad cippos alligabat. Strategis autem in curiam arceſſitis demandabat, vt per praeconem promulgarent, quicunque Athenienſis in vrbe habitaret, vt is in forum armatus conueniret; qui autem in longis moeniis, vt in Theſeum; denique Piraeei incolae, vt in Hippodamiam,

forum ibi ſic dictum, coirent; equitibus porro vt ſignum tuba darent ad conueniendum illa ipſa adhuc nocte ad Anaceum [ſeu aedem Caſtoris et Pollucis.] Senatus iubebatur in arcem aſcendere, atque ibi pernoctare, Prytanes autem in Tholo. Quos tantos motus Boeoti quum fama accepiſſent, in armis ad agri noſtri confinia exibant, euentumque praeſtolantes ibi excubabant. Interim Prytanes tantarum turbarum concitorem Dioclidem, veluti ſoſpitatorem quendam ciuitatis in carrhucha vectum in Prytaneum arceſſebant, ibi coronandum; coenabatque cum Prytanibus. Primum quidem haec, o viri, vobis ipſi ad memoriam reuocate, quotquot tum interſuiſtis, caeterosque veſtrum, quotquot harum rerum nihil tenent, docete; deinde tu mihi Prytanas, qui tum illo honore fungebantur, intro voca, Philocratem et reliquos. *Teſtes.* Age iam nomina quoque vobis recitari curabo virorum, quos Dioclides illo in indice annotauit, quo ſciatis, quot ille cognatos mihi perditum ierit, atque neceſſarios; primum quidem patrem, deinde vero ſororis maritum, illum, declarando conſcium, hunc vero eo, quod affirmaret in eius domo [coniuratos] conueniſſe [vel, ſe congreſſum eſſe cum coniuratis.] Reliquorum audietis nomina iam ſtatim. Recita tu ipſis. „*Charmides Ariſtotelis.* Hic conſobrinus meus eſt. Mater enim eius, meusque pater iisdem erant editi parentibus. *Taureas.* Hic eſt patri meo conſobrinus. *Iſaeus, filius Taureae. Callias Alcmaeonis.* Alius hic eſt patris conſobrinus. *Euphemus, frater Calliae,* [non huius, ſed illius alterius,] *qui Telectis filius eſt,* [penes quem ſoror mea domi eſt in matrimonio.] *Phrynichus Erchienſis.* Hic meus eſt conſobrinus. *Eucrates,* Niciae [imperatoris] frater, penes quem Calliae ſoror eſt. *Critias.* Etiam hic patris eſt conſobrinus. Amborum enim matres erant ſorores. Hos omnes

Dio-

Dioclides in illis quadraginta viris nominauit, quorum nomina tenebat index ab eo ſenatui exhibitus. Nos itaque omnes quotquot ſecundum iſtud Dioclidis indicium comprehenſi et carceri mandati fueramus, quum vna eſſemus eodem in carcere, compedibus nexi, et nox eſſet, clauſoque carcere, admiſſae a ianitoribus venirent ad alium mater, ad alium ſoror, ad alium vxor, cum liberis, et carcer comploratu reſonaret atque lamentis eiulantium et mala praeſentia miſerantium, Charmides, conſobrinus et aequalis meus, vnaque mecum a puero inde noſtra in domo educatus, hac me compellauit oratione. Andocide, inquit, vides tu quidem praeſentium malorum magnitudinem; ego vero cur tibi ſuperiori tempore moleſtus monitor atque conſultor fierem, meaeque te ſeueritate repréhenſionis offenderem, cauſae nil admodum mihi videbam eſſe. Iam vero calamitas, qua circumuenti tenemur, me nunc cogit tecum queri, hortaturque, vt agendorum tibi auctor fiam. Quibus tu adhuc familiariter vſus fuiſti, Andocide, procul habitis et ſpretis nobis, qui tibi ſumus neceſſarii, illi propter haec eadem. ob quae nobis pereundum videtur eſſe, partim mortem tolerarunt, partim fuga ſalutem quaeſiuerunt, a conſcientia ſceleris condemnati et in exſilium acti. Quodſi ergo tu huius negotii quicquam tenes, age, prode id, et ſic ſerua, primum quidem temet ipſum, deinde vero patrem tuum, quem a te ita diligi, vt nihil aliud magis, conſentaneum eſt; tum ſororis tuae maritum, quae tibi ſoror eſt vnica; denique reliquos cognatos atque neceſſarios, tot numero qui ſumus; tandem me quoque, qui tota mea vita nulla re te offendi, tuique ſum rerumque tuarum ſtudioſiſſimus, operaeque meae, vbi vſus venerit, quo tibi commodem, nil parco.» Charmida iſtaec diſſerente, caeteriſque vna ſupplicantibus, et vnoquoque ſeorſim ob-

ſecrante, venit, o viri, mihi in mentem ſic cogitare. O hominum omnium ego calamitate vſus duriſſima, vtrum perire per nefas immeritos patiar meos neceſſarios, ipſosque morti dari, et bona eorum proſcribi, praetereaque ipſorum nomina ſtelis inſculpi, quaſi piacularium erga deos factorum, quamquam eorum, quae euenerunt, omnium nihil ab ipſis profectum eſt, neque ipſis imputari poteſt? Adde, trecentos Athenienſes num patiar per nefas immeritos interimi, ciuitatemque malis atrociſſimis mutuisque quorumque erga quosque ſuſpicionibus exagitari? an dicam Athenienſibus, quae ex Euphileto audiui, eo, qui ipſe patrauit ſcelus? Praeterea haec quoque mecum reputabam, o viri, plerosque ſontium, qui ſcelus manibus ſuis patraſſent, a Teucro iam indicatos, et ſic factum eſſe, vt alii eorum, capite ſuo luerent ſupplicio extremo affecti, alii in exſilium abirent, quibus abſentibus dicta fuit mortis ſententia. Non ſupereſſe, niſi quatuor, a Teucro non indicatos, Panaetium, Chaeredemum, Diocritum, et Lyſiſtratum; in quos vnos omnium maxime culpam commiſſi ſceleris a ſuſpicione omnium collatum iri credibile erat, quippe qui familiariter vſi fuiſſent illis, qui iam morti eſſent dati e numero indicatorum a Dioclide. Et illis quidem ne ſic quidem certa erat et perpetua ſalutis ſpes, etiamſi ego eos non proderem; meis autem neceſſariis certum imminebat atque ineuitabile exitium, niſi ſi quis Athenienſibus omnem rei geſtae veritatem aperiret. Quare ſatius mihi viſum fuit, quatuor viros a me patriae communione priuari, ſic meritos, qui nunc ſuperſunt adhuc in viuis, et in patriam ab exſilio redierunt, et bonorum ſuorum vſura gaudent, quam committere, vt neceſſarii mei inſontes ad mortis neceſſitatem adigerentur. Quodſi ergo cuipiam, non veſtrum, iudices, ſed veſtrum, o quotquot reliqui ciues Athenienſes hoc

iudi-

iudicium circumſtatis, iſtaec olim de me inſedit opinio, ſodales a me meos eo fuiſſe indicatos, quo perirent ipſi, ego ſeruarer, cuiusmodi rumores inimici mei de me in vulgum ſparſerunt, criminari me atque in inuidiam ignominiamque adducere volentes, rem, quaeſo, ipſis e factis ſpectate. Nunc enim me quidem oportet rerum a me geſtarum rationem coram illis ipſis reddere, qui ob illa facinora exſilium tolerarunt, quorum facinorum ego eos inſimulaui; et qui omnium optime norunt verane dicam, an mentiar, et qui coarguere me mentientem poſſunt, orationem meam interpellantes. nam ego equidem eius rei copiam illis facio. Vos autem, o viri, rerum geſtarum veritatem certo explorare oportet. Nam in hoc mihi huius verſatur cardo certaminis, vt ſaluus et abſolutus ex hoc iudicio ita diſcedam, vt vobis, iudices, viſus fuerim homo non malus, neque ſceleratus eſſe; deinde vt reliqui quoque omnes intelligant, quicquid hoc in negotio a me geſtum et profectum eſt, id omne non per ſcelus eſſe commiſſum, ſed per ſiniſtram quandam atque calamitioſam eueniſſe fortunam, quae reip. quidem inprimis, tum vero nobis quoque priuatim, grauis incubuit; et quae dixi omnia, me dixiſſe ex Euphileto audita, prouidentia partim tuendae priuatae ſalutis neceſſariorum atque amicorum meorum, partim ſecuritatis publicae ciuium omnium, qua fieri poteſt, ſumma cum virtute atque honeſtate, nullo autem cum ſcelere, nulla turpitudine, vt ego equidem mihi perſuadeo.

Quodſi ergo res ſic ſe habet, aequum cenſeo, poſtuloque a vobis abſolui, atque dimitti ſaluo capite, ſaluisque fortunis et fama. Age, (oportet enim humanis de rebus humanis item modis cogitare, ac ſi ipſe quisque infortunio perculſus eſſet;) quid vnusquisque veſtrum, meo loco ſi fuiſſet conſtitutus, fuiſſet

 factu-

factúrus? Nam ſi eiusmodi fuiſſet optionis conditio, vt neceſſe fuiſſet, aut glorioſe mori, aut turpiter ſeruari; poſſit vtique indicina a me facta pro facinore improbo, degeneris animi nota, haberi. Quamquam vel ſic quoque haud pauci futuri fuiſſent, in ſimili loco, qui turpiter amicos indicare haud dubitaſſent, vitamque ingloriam morti praeclarae praeferre. Verum omnia contra erant. Nam ſi tacerem, turpi mortis genere, et ſumma cum infamia mihi erat moriendum, pro ſacrilego, tametſi ſacrilegium nullum commiſiſſem. tum impedire non potuiſſem, quominus pater periret, et ſororis maritus, et reliqui cognati, et tot numero conſobrini, quos omnes vnus ego peſſumdediſſem ſilentio meo, aliena crimina celante. Quos enim Dioclidis mendacium in carcerem coniecerat, eos inde liberandi atque extrahendi nulla patebat alia via, praeterquam haec, vt Athenienſes totam rem ex ordine, vt vere geſta fuiſſet, ex me intelligerent. Quod ſi ergo, quae hac de re auditu comperta haberem, ea reticuiſſem, factus fuiſſem illorumque homicida, et trecentorum praeterea ciuium Athenienſium, et ciuitas malis merſa fuiſſet ineluctabilibus. Haec eueniſſent, ſi tacuiſſem. Exponendo autem rem, vt vere erat geſta, conſequebar iſtaec, vt et ipſe ſaluus abirem, et patri ſalutem redderem, caeterisque neceſſariis, et ciuitatem terroribus malisque teterrimis eriperem. At quatuor tamen viris a meo indicio erat exſulandum? At illi meriti hanc poenam erant criminibus, quae commiſerant. Reliqui a me indicati, a Teucro quoque iam dudum ante fuerant indicati, vt, qui hoc e numero aut morte mulctati ſunt, aut in exſilium ierunt, cenſendi ſint, non magis ob meum, quam ob Teucri indicium, hanc illamue poenam toleraſſe.

Haec itaque penſitans ego, viri, atque inter ſe comparans, malorum praeſentium inueniebam leuiſſimum,

mum, vt quam citiſſime rem, vt geſta eſſet, exponerem, et mendacia Dioclidis coarguerem, eoque inimicum vlciſcerer, qui nos quidem peſſumdatum iret, ciuitatem autem circumuentum, cui ſic illuderet, vt, quam labefactaret, ab ea ſummus Euergeta haberetur, praemiisque cumularetur. Profeſſus itaque in ſenatu ſum me ſcire ſceleris auctores, et expoſui facta, fidemque meae expoſitioni afferendis argumentis addidi. Compotantibus nimirum aliquando nobis Euphiletum auctorem conſilii factum eſſe de Hermis mutilandis, me autem interceſſiſſe. Rem itaque tum quidem omiſſam fuiſſe ob interceſſionem meam. Tempore poſt autem idem ad eandem rem exſequendam abſentia mea abuſus eſt. Erat nempe mihi equuleus. In hunc ego in Cynoſarge inſcendere volens, labebar, et clauiculam confringebam, et contuſionem in capite accipiebam, vt neceſſe eſſet me lecticae impoſitum pedibus alienis domum referri. Euphiletus ibi, ſentiens me ad coetus conſuetos non amplius conuenire, perſuadebat reliquis compotoribus, ad participandum facinus me quoque tandem oratione ſua eſſe permotum, fidemque ſibi deſpondiſſe de opera nauanda; nominatim de illo Herma, qui eſt ad fanum Phorbantis, truncando recepiſſe: quae omnia Euphiletus mentiebatur, de ſuo commentus, quo ipſis imponeret. Quo factum eſt, vt Hermarum, quotquot Athenis ſunt, omnium vnus ille ſolus non mutilaretur, qui, a tribu Aegeide dedicatus, prope domum noſtram paternam auitamque ſtat et ſupereſt adhuc, vt videtis, ſaluus atque incolumis. Confirmauerat nempe Euphiletus ſodalibus, me illo de Herma mutilando recepiſſe. In quo illi ſe falſos videntes, ferebant grauiſſime, ſui ſceleris me conſcium eſſe, qui nihil ad id peragendum contuliſſem. Altero itaque die poſt cum ad me conueniſſent Euphiletus atque Melitus, hac ad me

oratione vtebantur. Facta ſunt, aiebant, Andocide, atque a nobis peracta, [quae noſti.] quodſi ergo te quietum continere atque tacere volueris, habebis nos impoſterum quoque, vt pridem, amicos atque familiares. Sin autem nos prodes, inimici tibi erimus ſaeuiſſimi, multoque tibi noſtra plus incommodabit atque nocebit inimicitia, quam aliorum tibi proderit amicitia, per odium noſtri tibi comparata. Quibus ego haec reſpondebam; Euphiletum hoc facinore patrando hanc de ſe opinionem animo meo inieciſſe, vt impurum atque conſceleratum hominem eum haberem. verumtamen non meam magis conſcientiam, quam ipſius ſceleris atrocitatem, ipſis eſſe reformidandam. Haec vere, vt dico, ſic dicta et acta fuiſſe, quo certius conſtaret, ſeruum ad tormenta tradebam, qui ſciret, me tum temporis aegrum in lecto decubuiſſe, atque inde non ſurrexiſſe. Ancillas quoque tradebam prytanibus, inquirentibus, vnde moti, et a quo quaſi exordio orſi illi impii ſcelus patraſſent. Scrutantes itaque rem cum ſenatu Quaeſitores, cum reperiſſent omnia ita, vt dixeram, ſe habere, omniaque vndique cum oratione mea pulchre concinerent, ibi demum citabant Dioclidem; neque multis erat verbis opus, ſed ſtatim ille confitebatur mendacium, deprecabatur veniam, orabat ſpiritus immunitatem, indicabat eos, qui auctores ſibi facti fuiſſent, vt iſta diceret, quae olim dixiſſet. Erant autem hi Alcibiades Phegusius, et Amiantus Aegineta; qui, audito, quae Dioclides de ipſis enuntiaſſet, metu ſtatim aufugiebant. Vos autem, vt haec e Dioclide acceperatis, eum iudicio tradidiſtis, a quo morte mulctatus eſt. Reliqui autem vincti, iam ſupremum ſupplicium de ſe ſumendum exſpectantes, propter me, compedibus exſoluti et in libertatem rurſus emiſſi ſunt. Nam ſecundum meum indicium meis cognatis vincula detra-

xiſtis,

xiſtis, et exſulibus domum redeundi veniam dediſtis, et reuerſos gratanter recepiſtis; ipſique, ſumtis armis, a ſtationibus, in quibus quique veſtrum, per illud turbulentum et ſuſpicioſum reipublicae tempus, excubias adhuc egeratis, ſecuri domum quisque ſuam reuertebamini, vt iam malis multis defuncti, periculisque exſoluti.

Quibus omnibus in rebus qua ego quidem vſus ſum fortuna, eius ergo fortunae vos commiſeratio mei merito capiat; exitus autem ergo merito vir optimus atque fortunatiſſimus habear; quippe qui refragatus Euphileto ſim, iusiurandum id offerenti, cuius fides penes homines omnium minima et eſt, et eſſe debet, eique probra, quibus dignus eſſet, ingeſſerim; et cum illi, contemtis meis dehortationibus, peccare tamen nihilominus perrexiſſent, peccatum eorum, quoad licuit, ſilentio texerim, neque prius, quam extrema cogeret neceſſitas, prodiderim; cum plerique eorum a Teucro iam indicati, alii morte luiſſent, alii in exſilium abiſſent; nos ipſi denique a Dioclidis perfidia in carcerem coniecti, ab extremo ſupplicio vix pilum diſtaremus. Tunc enim demum, neque prius, detuli quatuor viros, Panaetium, Diocritum, Lyſiſtratum, Chaeredemum. Haud infitiabor hos quatuor propter me in exſilium iſſe. Contra vero ab eodem indicio meo ſunt in viuis et in fortunis ſuis pater, et ſororis maritus, tum tres conſobrini, nec non ſeptem numero cognati alii. Hi, in eo iam cum eſſent, vt immerita morte per alienum nefas afficerentur, ſolis nunc iubar per me vident, ipſique ſe hoc mihi debere beneficium grati confitentur. Cunctam autem ciuitatem, qui conturbauerat, extremaque in diſcrimina coniecerat, is a me coargutus fuit, et vos magnis formidinibus mutuisque ſuſpicionibus liberati. Quae num vera dicam, recordamini, quaeſo, viri, et con-

 ſcii,

ſcii veſtrum quotquot ſunt, hi reliquos docento. Tu autem ipſos mihi cita eos, qui propter me vinculis exſoluti ſunt. Optime enim rei geſtae ordinem cum teneant, poſſint item optime eum hisce, [iudicibus,] enarrare. Sed hac conditione hi hunc in ſuggeſtum aſcendent, vt tantisper coram vobis, iudices, diſſerant, donec vobis audientiam praebere diſſerentibus libuerit. Deinde reliqua accuſationis capita diluam. *Teſtes*. De rebus itaque tum geſtis audiuiſtis, viri, omnia, et purgaui ſic, vt mihi quidem videor, vt ſatis eſſe poſſit. Quodſi tamen adhuc aliquid veſtrum quispiam deſideret, aut exiſtimet, nondum ſatis diſputando declaratum quidquam ſupereſſe, aut ſi quid ego imprudens praetermiſero, aſſurgat is atque me commonefaciat, et ſatisfaciam illi quoque. Nunc autem de legibus vos docebo.

Cephiſius nempe hic actionem ἐνδείξεως, vel indicationis, in me quidem inſtituit ex titulo legis adhuc validae rataeque, eaque ſe lege nixum tulit in libello accuſatorio, quem praetori exhibuit, actionem hanc contra me exordiens, in ipſa autem oratione accuſatoria plebiſcitum potiſſimum vrlit, dudum abolitum, auctore Iſotimida factum, cuius nil quicquam ad me pertinet. Ille enim, Iſotimides, auctor fuit, vt a templis deorum arcerentur impietatis rei, tam ab aliis facti, quam qui ipſi faſſi eſſent eo ſe crimine teneri. Ego vero neque commiſi impietatem, neque faſſus vnquam ſum me commiſiſſe. Quod autem hoc ipſum quoque plebiſcitum reſciſſum atque abrogatum ſit, id ego vos docebo; quamquam in eo verſor defenſionis loco, vt, vbi minus vobis perſuaſero, damnum ipſe ſim accepturus, vbi autem perſuaſero, cenſear pro aduerſariis verba feciſſe. Verumtamen dicetur id, quod res eſt. Claſſe enim funditus excisa, cum vrbs obſideretur, deliberabatis de modo concordiae conſtituendae atque tuen-

tuendae, placuitque τὺς ἀτίμυς, honore priuatos, ἐπιτίμυς reddere, hoc eſt priſtina gaudentes iuris ciuilis vſura, et honore ſtatus forenſis. Cuius ſententiae factus eſt auctor Patroclides. Honore autem carentes quinam et quotuplices fuerint, et quibus modis quibusue de cauſis honore ſtatus forenſis mulctati, id vos docebo. Standi in foro ius, ſeu honorem, amittebant primum aerarii, ſeu pecunias aerario publico debentes, ſiue quod, honorum a ſe geſtorum acta et rationes approbare cum nequiſſent, ideo mulctae pecuniariae eſſent condemnati, ſiue quod ob aliena bona per vim et nefas occupata atque detenta mulcta ipſis fuiſſet irrogata, quam non luiſſent, ſiue ob actiones maieſtatis vel perduellionis iniuſtas et illegitimas aduerſus inſontes ſuſceptas, ſiue quod mulctis arbitrariis, ſi quas magiſtratus ſine legum auctoritate, et ſine iudiciorum interuentu irrogaſſent, haud ſatisfeciſſent; ſiue quod, quae a rep. vectigalia redemiſſent, eorum pactas mercedes non dependiſſent, ſiue quod pro aliis fideiuſſores aerario facti fuiſſent. His omnibus quo cunque titulo ſeu pecuniam ſeu mulctam aerario debentibus ante nonum anni menſem euolutum erat debitum luendum: ſin minus, duplum debebant, et ipſi honore in foro verſandi priuabantur, et bona ipſorum publice vaenibant. Vnus hic erat modus conditionis inhoneſtae, [ſeu capitis imminutio maior.] Alter modus iſte eſt, cum corpora quidem ipſa delinquentium honore in foro ſtandi et in concionem conueniendi carent, bona autem ipſis, quae poſſident, ſalua manent. Hoc genere ignominiae notabantur, ob furta [in rep. puta] aut ob munerum acceptationes, mulctae damnati. Hos oportebat, et ipſos, et ex ipſis natos, honore carere. item quotquot ordinem in acie deſeruiſſent, aut criminis eſſent conuicti τῆς ἀςρατείας [h. e. quod plane in caſtra non exiſſent,

cum

cum reliquis, cum quibus exire ab imperatoribus iuſſi fuiſſent] aut τῆς δειλίας [h. e. quod pauidi et imbelles fuiſſent,] aut τῆς μαλακίας, [h. e. quod vſu immoderato libidinum turpium et muliebrium animumque corpusque eneruaſſent, vt armis gerendis minus habiles eſſent.] item quotquot ſcutum abieciſſent, aut ter fuiſſent in iudicio condemnati falſi dicti teſtimonii, aut ementitae in ius citationis; nec non qui parentes male et iniurioſe atque inclementer tractaſſent. Hi omnes, quoad corpora quidem inhoneſti erant, ſeu honore carebant, bona tamen ipſis ſua ſalua manebant. Rurſus alii, [qui erat minimus et leuiſſimus modus imminuti capitis] honore carebant, ſeu infamia erant notati, κατὰ προςάξεις h. e. ſecundum praecepta, ſeu quadam tenus, ſub certis conditionibus denuntiatis et imperatis. Hi non funditus erant capite minuti, ſed ſolummodo quoad partem eius aliquam; e. c. milites, ſi qui ſub tyrannide triginta virorum in vrbe atque militiae functione manſiſſent. Hi, caeteris quidem iuribus, perinde atque reliqui ciues, fruebantur, verum iure in concione ſtandi, aut ſenatorios honores ambiendi, iisue fungendi, carebant. Hactenus illis erat honos imminutus vel ereptus. Nam haec erat ipſis πρόςαξις, ſeu conditio imperata et praeſcripta. Aliis hoc de genere non licebat quemquam maieſtatis aut perduellionis accuſare; aliis non licebat alios actionibus ἐνδείξεως, ſeu indicationis, perſequi. aliis interdictum erat in Helleſpontum proficiſci per mare, aliis in Ioniam; aliis aditus fori clauſus erat. Decreta igitur omnia, per quae quibusdam vllo modo horum, quos dixi, modorum honos ereptus, vel caput imminutum fuiſſet, tam ipſa primigenia eorum exempla, quam ſecundaria ex illis deriuata, ſi quae vſquam locorum proſtarent, eradi atque deleri iuſſiſtis decreto ea de re facto, concordiamque iureiurando

mutuo

mutuo in arce dicendo vtramque in partem condici atque ſanciri. Recita tu mihi decretum Patroclidis, vi et auctoritate cuius haec fiebant. *Decretum.* „Patroclides rogauit in hanc ſententiam. Quando quidem Athenienſes impunitatem ſuper aerariis decreuerunt, vt nimirum eorum cauſa liceat populum rogare atque in ſuffragia mittere; velit iubeat populus Athenienſis eadem rata eſſe, quae cum olim ſciuiſſet tempeſtate belli Medici, e re id fuit publica *. Illos autem quod attinet, quorum nomina, vt fiſco debentium, in codicillis ſcripta, a magiſtratibus tradita fuerint, ſiue exactoribus fiſci, ſiue quaeſtoribus Mineruae, ſiue quaeſtoribus aliorum quorumque deorum, ſiue regi ſacrorum; ſiue quorum nomina expuncta ex albo aerariorum nondum fuerint ante exceſſum illius ſenatus, [qui nunc breui deceſſurus eſt, et] cuius princeps fuit Callias; hoc eſt, ſi qui honore priuati ideo fuerint, quod aerario debitores facti ſint, nec non quorum rationes geſtorum honorum in Logiſteriis [ſeu tribunalibus cenſoriis vel rationalibus] improbatae atque falſitatis et futilitatis condemnatae fuerint ab Euthyntis [h. e. cenſoribus, ſeu peraequatoribus] et ab eorum Parhedris [ſeu aſſeſſoribus] aut quorum rationes de geſtis honoribus ad iudicium delatae nondum ſint, aut quibus ſub iudice adhuc pendeant lites, in ius nomine populi vocatis ob rationes geſtorum honorum; aut quibus adiudicatae ſint a iudicibus minutae quaedam atque reſtrictae honoris derogationes, aut ſi qui fideiuſſores publice facti, ob iſtas ſuas ſponſiones mulctae condemnati fuerint, ad iſtam vſque, quae modo dicta eſt, diem: item ſi quorum nomina publicis

* Videtur factum deſignare, quo Athenienſes, inſtante bello Perſico cum Xerxe, ſeruos libertate donabant, et infames honori ſuo reſtituebant.

cis in tabulis adhuc ſuperſint, ideo ibi ſcripta, quod in numero quadringentorum fuiſſent; aut ſi quod aliud cuiuspiam crimen ſub iſto paucorum dominatu commiſſum vſpiam locorum annotatum ſit: Vt, inquam, populus Athenienſis velit iubeat, horum omnium nomina, (quorum nominum tamen e numero nominatim hi exemti atque excluſi ſunto; quorum puta nomina in pilis adhuc ſuperſunt exarata, ipſi autem in exſilio degunt, propterea quod cauſa ſiue in Areopago, ſiue coram Ephetis, ſiue in Prytaneo, ſiue in Delphinio, ſiue coram Rege ſacrorum agitata, aut exſilii, aut mortis poena ipſis fuit adiudicata, velut homicidis, aut tyrannidis affectatae reis:) vt igitur, exceptis his, reliquorum omnium nomina mandet populus Athenienſis expungenda fiſcalibus ſenatus, quaecunque in aerarii tabulariis occurrent, aut ſi vſpiam alias locorum eiusmodi documentorum publicorum copiae [ſeu exemplaria ſecundaria] proſtant, vt Theſmothetae reliquique magiſtratus eas copias ſenatui exhibeant abolendas. Sed vt haec intra triduum fiant, ex quo plebs hanc ſciuerit rogationem, ſi ſciuerit. Quaecunque exempla eiusmodi rationum ad aerarium publicum pertinentium vsquam locorum occurrent, ea expungantor, neminique liceto ea priuatim ſecum habere, neque liceto cuiquam aerario facto hanc labem exprobrare, eumue debiti huius commonefacere, aut ſimultatem ideo conceptam vllo modo exſequi. Secus qui fecerit, vt is poenis teneatur iisdem, quibus tenentur, qui ſententia ſenatus Areopagitici perculſi ſolum verterunt. quo populus Athenienſis ipſe ſemet fidat quam tutiſſime, liber a mutuis aliorum de aliis ſuſpicionibus, et pacta hoc plebiſcito ſancita, et in praeſens, et in futurum omne tempus, quam certiſſima atque fidiſſima permaneant. „Per hoc decretum, viri, honorem quidem reddidiſtis eo carentibus, exſulibus

libus autem vt venia daretur domum redeundi; neque Patroclides auctor vobis fuit, neque vos ſciuiſtis. Vt autem, induciis cum Lacedaemoniis contractis, moenia diruebatis, exſules quoque recipiebatis, et triginta tyranni cooriebantur; et Phyle poſtmodum occupabatur, et aliquanto poſt Munychia; breuis vt ſim, illa infanda euenerunt, quorum vt me meminiſſe nil iuuat, ita veſtram quoque refricari memoriam nil attinet. Vt autem e Piraeeo tandem in vrbem rediſtis, cum liceret vobis poenas de malorum veſtrorum auctoribus ſumere, decreuiſtis, quaecunque turbulenta illa tempeſtate accidiſſent, ea omnia obliuioni tradere, plurisque feciſtis reip. ſalutem, quam priuatarum ſimultatum vltiones, acceptarumque iniurarum obliuionem lege ſanxiſtis. Quae vt vobis placuit rata eſſe, creaſtis vigintiuiros; qui tantisper ciuitati praeeſſent, et, ne reſp. detrimentum caperet, prouiderent, donec leges latae atque fixae eſſent. Interim placuit, Solonis legibus et Draçontis Theſmis [ſeu ſtatutis] vti. Vt autem ſenatu per ſortem, legislatoribus autem per delectum creatis, reperiebatis, in vtroque genere legum, tam a Solone, quam a Draconte profectarum, ineſſe multas, quibus ciuium bene multi ob ea, quae in iſta reip. procella eueniſſent tenerentur, concione conuocata, propoſuiſtis hic de legibus deliberationem, atque ſic decreuiſtis, vt leges omnes examinarentur, eoque in examine probatae in tabulis conſcriberentur in Stoa Poecile figendis. Recita tu mihi hoc decretum. *Decretum.* „Placuit populo, Tiſamenus auctor fuit ſententiae. Athenienſes remp. gerere et ciuilem inter ſe vitam degere ſecundum ritus patrios, et Solonis vti legibus, et menſuris ponderibusque [a Solone praeceptis] vti quoque theſmorum a Draconte relictorum iis, quibus antehac vſi ſumus. quascunque nouas autem leges condi

res et

res et vſus ferat, quinquaginta Nomothetae a ſenatu lecti eas in tabulis perſcribento et coram Eponymis exponento ad contemplandum volenti cuique, et ſenatui hoc ipſo menſe tradento. Traditas autem ſibi leges ſenatus prius explorato, et legislatores quingenti a popularibus per demos delecti, poſtquam prius ſacramento ad rectum et verum tuendum adacti fuerint. Sed et priuato cuique liceto volenti in ſenatum intrare, et bonum atque ſalutare, ſi quid habeat de legibus ſuadere, id edere. Latae autem vbi fuerint leges, ſenatus Areopagiticus earum curam gerito, atque prouideto, vt magiſtratus legibus ratis ſixis vtantur. Legum quaecunque ſint perlatae, atque in ratis legitimisque habitae, eas perſcribento in pariete, vbi priores leges perſcriptae olim conſpiciebantur, vt volens quisque ſpectare atque conſiderare poſſit." Secundum hoc decretum reuocatae ſunt, o viri, leges ad ſcrutinium, et quae in ratas atque probatas relatae ſunt, eas in literas retulerunt, atque in porticu expoſuerunt; quo facto legem nobis ferri et imponi curauimus, qua vos vtimini omnes, hanc puta; vt nulla de re lege liceat vti non ſcripta. Eſtne iam aliquid huic Cephiſio reliquum, de quo aut referre magiſtratus aliquis, aut in quo veſtrum quisquam, o viri, agere et exſequi quidquam poſſit, praeterquam ſecundum leges ſcriptas? Quando ergo lege non ſcripta vti non licet, quanto minus vti licebit non ſcripto pſephiſmate? Quoniam itaque videbamus, ciuium multis multas magnasque clades impendere, aliis e vetuſtis legibus, aliis e vetuſtis plebiſcitis, ideo leges nouas ferri curauimus, propter illa ipſa, quae nunc fiunt, quominus fierent, et quo minus liceret quadruplatorem agere. Recita tu mihi has leges. *Leges.* Lege literis non conſignata magiſtratus ne vtantor vlla in re. Pſephiſma nullum, ſiue ſenatus ſiue

plebis

plebis id erit, validius eſto lege. Nullius hominis ſingularis ergo liceto legem ferre, quae non perinde de reliquis quoque Athenienſibus valeat, niſi ſecus viſum fuerit ſexies mille viris, clam per tabellas ſuffragatis." Quid nunc? ſupereſtne adhuc aliquid? Supereſt nimirum haec lex, quam tu mihi recites, velim. *Lex.* "Iudicia et arbitria rata ſunto, quaecunque in vrbe libera fiunt, a legibus gubernata. Legibus vtantor ab Euclide Archonte inde." Iudicia et arbitria rata et valida ſanxiſtis eſſe, o viri, quaecunque in ciuitate libera facta ſint, quo nempe neque nouae tabulae fierent, neque iudicia iam pronunciando peremta et transacta reſcinderentur, ſed rata et firma eſſent pacta priuata, et ex eorum formula liceret actori cuique ius ſuum a debente repetere. Quae autem crimina publica ſunt eiusmodi, vt ſuper iis liceat in reos agere, ſiue ex titulo γϱαφῆς, ſiue titulo φάσεως, ſiue ἐνδείξεως, ſiue ἀπογωγῆς, illorum cauſa decreto ſanxiſtis, vtendum legibus eſſe ab Euclide Archonte inde. Quandoquidem igitur vobis placuit antiquas leges examini ſubmitti, eoque in examine probatas in literarum monumenta referri, magiſtratibus autem omnibus interdici, ne qua lege vtantur literis non conſignata, quacunque tandem in re; item, decretum nullum, ſiue ſenatus ſit, ſiue plebis, lege validius eſſe, neque licere in vnius hominis ſingularis ſiue gratiam, ſiue fraudem ferri legem, quae non item de omnibus omnino ſit Athenienſibus valitura; tandem, vt ius et fas ſit legibus vſu receptis et ratis vti inde ab Archonte Euclide: vllumne poteſt eſſe, aut mente fingi pſephiſma ex eorum numero, quae Archonte Euclide vetuſtiora ſint, ſiue maioris momenti rem, ſiue minoris ſpectet, quod adhuc ratum et validum ſit? Ego equidem haud arbitror. Sed ipſi vos quoque vobiscum velim exiſtimetis. Verum videamus nunc quoque quomodo vobis

veſtrae habeant in iureiurando religiones. Ius quidem illud iurandum, quod vniuerſae ciuitati commune eſt, et quo vos ipſi poſt reconciliatam gratiam vosmet obſtrinxiſtis, ſic habet. *Sacramentum.* „Acceptarum iniuriarum nemini ero memor, neque vltionem earum in quoquam exſequar, praeterquam in triginta tyrannis, et in decemuiris. Quid? quod horum ipſorum non vlciſcar eos, ſi qui rationem reddere parati ſint rerum a ſe geſtarum iis in magiſtratibus, quos geſſere.„ Vos igitur, qui iureiurando confirmaueritis, in ipſis adeo triginta viris, qui mala vobis crearunt atrociſſima, memoriam acceptarum iniuriarum vos haud eſſe renouaturos, ſi rerum a ſe geſtarum rationem vobis reddant; multo minus cenſendi eſtis vnquam voluiſſe memoriam acceptarum iniuriarum in alio quopiam ciuium veſtrorum exercere, aut id dignum vobis cenſuiſſe. Senatus autem hic, quem noſtis omnes, per annuas vices ad reip. clauum ſedentem, publicaeque ſalutis frena gubernantem, quid is iureiurando confirmat ſe facturum? „Neque admittam, ait, actionem forenſem titulo ἐνδείξεως, neque titulo ἀπαγωγῆς, contra aliquem propter antehac facta, praeterquam contra damnatos exſilii.„ Vos denique, Athenienſes, qui lites forenſes iudicii veſtri auctoritate diſceptatis, quid facturos vos iureiurando ſpondetis, antequam ad iudicandum admittimini? „Non exſequar acceptas iniurias ſimultate memori, neque vlli alii inhoneſtae perturbationi aditum ad animum meum dabo, a qua in transuerſum agar: ſed ſententiam pronuntiabo ſecundum leges fixas et in rep. obtinentes.„ Quae cum aio a me pro vobis et pro legibus veſtris diſputari, decet vos arbitrari, num recte aiam. Iam conſiderate, viri, accuſatores quoque, quales ipſi cum ſint, alios tamen accuſare audeant. Cephiſius hic cum vectigal aliquod ab aerario redemiſſet, eiusque titulo

non

nonaginta minarum contributionem a colonis hunc atticum agrum exercentibus collegiſſet, mercedem reip. pactam non dependit, ideoque fuga ſalutem quaeſiuit. Nam ſi tum rediſſet [ante nouas leges latas] ſuique corporis feciſſet copiam, datus vtique in carcerem et cippo alligatus fuiſſet compede. Sic enim edicit lex, vt ſenatui quingentorum virorum liceat, quicunque vectigalis a ſe redemti mercedem haud dependerit, eum ad truncum alligare. Hoc tanto facinore commiſſo Cephiſius tamen, quod vos decreto ſanxiſtis, vt magiſtratus veſtri ſecundum leges in ea ſolummodo facinora animaduertant, quae illo anno iuniora ſint, quo Euclides Archontis honore functus eſt, ideo aequum cenſet, vt, quas vobis pecunias extorſit, eas vobis haud reddat, et ex eo, quod legibus vtimini nunc ratis et fixis, pro exſule ciuis, pro minuto capite quadruplator factus eſt. Ad Melitum tranſeo, qui ſub triginta tyrannorum dominatu, Leontem, quem vos omnes noſtis [hominem ſanctiſſimum et veſtri ſtudioſiſſimum] ad vndecimviros [pro fure aut latrone] abduxit. Atqui lex haec et olim fuit in vſu, inprimis ſapiens et praeclara, et nunc adhuc viget, vſuque veſtro frequentatur, vt, qui conſilium ſceleri exſequendo dederit, poenis teneatur iisdem, quibus, qui ſcelus ipſe ſuis manibus perpetrarit. Verumtamen ideo, quod leges vobis ab Archonte Euclide inde validae ſunt, non licet Leontis liberis actionem caedis in hunc Melitum intendere, [quam alias ex illa altera modo laudata lege optimo iure poſſent.] Nam ne ipſe quidem Melitus infitietur Leontem a ſe ad vndecimuiros abductum eſſe. Epichares denique hic non modo eſt, ſed haberi quoque vult mortalium omnium nequiſſimus. Nam ſcelerum ſuorum poenas ipſe a ſemet repetit. Sub triginta tyrannis ſenator fuit. Huiusmodi autem de hominibus quid ſtatuit lex pilae inciſa, co-

ſam curia fixae? „Magiſtratum, ait, in vrbe qui geſſerit poſt euerſum ſtatum popularem, impune moritor, eumque qui occiderit, is purus a caedis piaculo eſto, et bona peremti poſſideto.„ Numquid aliud, o Epichare, dici fieriue poteſt, quam, ſi quis te nunc occiderit, [hac fretus admonitione ex me audita] puras ei ſanctasque a reatu caedis manus eſſe? Nil profecto aliud, ſecundum Solonis quidem leges ſi ius arbitrabimur. Recita tu mihi hanc legem e pila. *Lex.* „Placuit populo, cum tribus Aeantis prytaneatu fungeretur, Cleogene ſcribam agente, Boëtho Epiſtatae honorem gerente, factus eſt huius literis conſignatae ſententiae auctor Demophantus.„ Orditur hoc pſephiſma commemoratio temporis, quo latum fuit, ſcilicet eo ſenatu rempubl. gubernante, qui ſorte ductus ſedit eo anno, quo Cleogenes ſcripturam primus fecit. Verba pſephiſmatis autem ipſa ſic ſe habent: „Statum libertatis popularis ſi quis Athenis euerterit, aut oppreſſa rep. honorem quempiam geſſerit, is hoſtis Athenienſium habetor, atque inulto moritor, et facultates eius publicantor, et decima pars earum Mineruae ſacra eſto. Reum autem horum facinorum, qui aut manu ſua peremerit, aut peremtori caedis auctor et adminiſter factus fuerit, ambo ſancti et pii habentor, licetoque ipſis templa deorum omnia, foraque et loca adire, quo honeſti conueniunt. Et tenentor Athenienſes omnes iureiurando, tributim et curiatim ſuper hoſtiis perfectis dicendo ſeſe obſtringere, vt, qui iſtaec fecerit [h. e. qui aut ipſe tyrannidem exercuerit, aut tyranni ſatellitem ſe geſſerit] eum occidere velint. Iusiurandum autem ſuper hac re dicitor hanc in formulam conceptum. „Populi Athenienſis libertatem atque maieſtatem ſi quis iugularit, aut qui, illa oppreſſa iacente, honorem vllum geſſerit, aut etiam impoſterum ſi quis exſiſtat, qui tyrannidem moliatur, aut adiutorem ſe praeſtet tyrannidem affectanti, eum

et ego

et ego ipſe occidam, et alius ſi quis occiderit, hunc ſanctum piumque et erga deos et erga Semones habeo, vt eum, qui hoſtem Athenienſium peremerit; fortunasque peremti cunctas ſub haſta cum vendidero, tum partem dimidiam pecuniae inde redactae peremtori reddam, nil defraudans. Hoc ita faciendum eſſe, et verbis ero auctor, et tabella mea in cadum iniicienda confirmabo. Sin autem quis, tyrannum, tyranniue ſatellitem adoriens, aut in ipſa caede, aut ſaltim in conatu caedis, ipſe occubuerit, ornabo ipſumque peremtorem, eiusque liberos, perinde atque Harmodium cum Ariſtogitone eorumque poſteros ornare ſolemus. Quaecunque ſacramenta aut Athenis, aut in caſtris, aut vſpiam alibi locorum, in fraudem populi Athen. dicta fuerint, ea reſcindo, atque irrita pronuncio, iisque obligatum atque conſecratum quemcunque ſacramenti religione exſoluo et reſècro. „Hanc in formulam iuraſtis, Athenienſes, vos omnes ſuper hoſtiis perfectis, rite, quemadmodum reliqua omnia, quae ritu patrio conceptis verbis iuratis, ante Liberalia, et addidiſtis illi ſacramento hanc imprecationem, vt, qui iurisiurandi huius conditionibus ſancte atque religioſe ſatisfecerit, ei multae magnaeque proſperitates ex ipſius animi ſententia eueniant; peierans autem vt vna cum prole male pereat.„ Iam reſponde tu mihi, quadruplator, et ardelio, quem dii deaeque omnes euertant velim, atque eradicent, eſtne haec lex rata et adhuc valida, an eſt antiquitata et irrita? Rata fuit olim, et deberet adhuc eſſe, ſi quae alia vel maxime. verum quia ſub Archonte Euclide renouata et confirmata non fuit, et vos vti legibus vultis illo Archonte latis, ideo iſta lex hodie antiquata et obliterata eſt. Huic conſtitutioni hoc debes, quod ſpiras adhuc, et per hanc vrbem deambulas, haud meritus, quippe qui, tenente adhuc ſtatu libertatis popularis, e calumniis et dela-

 tioni-

tionibus atque vexationibus inſontium victum quaereres, triginta tyrannis autem rerum potitis ſeruires, quo quaeſtum illum infandum e calumniis partum reuomere ne cogerere. Itane vero tu nihilominus de quaeſtu meretricio factitato me compellabis? aliosque ibis infamatum, qui vni quidem ſingulari homini ſoli te pro pellice non ſubſtrauiſti (quod ſi feciſſes, fuiſſet id vtique tibi praeclarius atque fructuoſius) ſed vnicuique volenti morem geſſiſti, id quod hi iudices norunt, et pro minimo lucello turpiſſima quaeque ſtupra paſſus es; atque tam infamis quaeſtus exercitatione vitam tenuiter ſatis atque ieiune ſuſtentaſti, tametſi eſſes ore vultuque tam deformi. Et nihilominus tamen alios accuſare auſus eſt hic, cui ne pro ſe quidem ipſo cauſam dicere per leges veſtras licet. Verumenimvero, viri, cum, illo me accuſante, ego aſſidens in os eius intuerer, videbar mihi haud aliter, atque a trigintauiris comprehenſus, coram illis ſtare, atque iudicium eorum tolerare. Nam, ſi tuncillis obtinentibus, capitis periculum mihi decertandum fuiſſet, ecquis alius me, praeterquam hic, accuſaſſet? Feciſſet enim proculdubio, niſi periculum ego numis ei datis redemiſſem. Nam nunc quoque nulla alia de cauſa me accuſauit, quam quod cum eo decidere nolui. Ecquis me tunc alius, praeterquam Charicles, percontatus fuiſſet in hunc modum? „ Dic mihi, Andocide, veniſtine Deceleam? caſtellum patriae tuae finibus impoſuiſti tuismet manibus, vnde excurrens agrum eius peruaſtares? Ego nego me feciſſe. At agrum tamen depopulatus es, et in ciues tuos latrocinia exercuiſti, ſiue in continente, ſiue per mare? Profecto non feci. Tune in praelio quopiam nauali aduerſus patriam non dimicaſti? neque operam nauaſti moenia patriae demolientibus? neque adiutorem te praeſtitiſti ſtatum ciuilem euertentibus? Non rediſti in vrbem per vim?

Horum

Horum nihil patraſti? Nihil. Iamne tamen tu ſperas te hinc e conſpectu noſtro ſaluum abiturum? non capite tuo daturum poenas perinde atque alii multi ſuis dederunt?„ Exiſtimatisne, viri, alia me quapiam ſecundiore ſorte, non hac, vſurum fuiſſe, ſi ego tum ab illis triginta viris comprehenſus fuiſſem? Eueniſſent vtique mihi haec, quae dico, et veſtri quidem cauſa. Iam qui graue et acerbum non ſit, a vobis me nunc iudicatum, quos nulla vnquam iniuria laeſerim, non abſolui, qui, ſi illorum in iudicio ſtare debuiſſem, triginta virorum puta, morte damnatus fuiſſem, idque alia nulla de cauſa, quam quod in vos nihil deliquiſſem? Ego vero certo certius a vobis abſoluar, aut, ſi ego minus abſoluar, multo etiam minus alius quispiam abſoluetur. Verum, o viri, actionem hi quidem in me inſtituerunt titulo ἐνδείξεως, ſecundum legem adhuc in rep. obtinentem, accuſationem autem fundarunt ſuper antiquo pſephiſmate, quod iam dudum ante me in aliis antiquatum fuit. Quodſi ergo contra me detis ſententiam, videte, ne committatis, vt non mihi vni omnium veſtrorum ciuium maxime danda ſit eorum, quae dudum euenerunt, ratio, ſed multo etiam magis multis aliis, quorum alii cum hoſtes facti vobis fuiſſent aperti. et aduerſa acie vobiscum congreſſi dimicaſſent, poſtmodum tamen cum illis in gratiam rediſtis, legesque reconciliatae gratiae mutuae iureiurando mutuo ſanxiſtis. Quarum rerum cauſa vos quoque, ne qua ſupereſſet offenſionum memoria, pilas illas, quibus iſti ſiue hoſtes patriae declarati fuiſſet, ſiue exſilio multati, ſiue honore et iure ciuili exuti, ſuſtuliſtis, legesque, per quas illae poenae illis irrogatae fuiſſent, abrogaſtis, et plebiſcita expunxiſtis. Quodſi ergo hi nunc intelligent, vos admittere accuſationes ſuper criminibus pridem commiſſis, quem putatis illis animum, quam de ſemet ipſis ſpem

 atque

atque fiduciam fore? aut quemnam eorum cenſetis ob vetuſta illa facta auſurum in certamina forenſia deſcendere? Multi enim tum, nae perquam multi ſint in ipſos coorturi inimici atque quadruplatores, qui eorum vnumquemque in certamen ſint coniecturi. Hi iam nunc ambo huc hoc ad iudicium conuenerunt, verum non eandem ambo mentem afferentes. Nam alteri quidem per hoc de me habendum iudicium certiores fieri cupiunt, num legibus in rep. obtinentibus confidere debeant, religionique iurisiurandi, quo vos mutuo obligaſtis; alteri autem periculum facere volunt veſtrorum animorum, num veniam ſibi ſitis daturi, calumniando et deferendo impune graſſandi, et alios actionibus maieſtatis et perduellionis terrendi atque exagitandi, aliorum, tanquam furum atque ſicariorum, latebras magiſtratibus indicandi, alios, vt immaniſſimorum quorumque ſcelerum reos, iniecta manu ad vndecimuiros abducendi. Res ſic ſe habet, viri, ne neſciatis. Certamen hoc in mea quidem vnius perſona conſiſtere videtur; iudicium autem a vobis hac in mea cauſa ferendum ad cunctos pertinebit, publiceque decernet, veſtrisne legibus oporteat quemque confidere, an quadruplatorum ſibi quaſi copias conſcribere atque adiungere, an denique ipſos ex vrbe excedere, atque ſe proripere quam celerrime. Quo autem intelligatis, viri, inſtituta veſtra ad concordiam ciuium conſtabiliendam comparata non modo non eſſe poenitenda, verum etiam vos iſtaec ita prouidentes atque cauentes feciſſe et decori veſtro et ſaluti veſtrae conuenienter, pauca quaedam etiam hoc de capite cum pace veſtra diſputabo. Maiores noſtri, rep. magnis malis afflicta, Piſiſtratidarum tyrannidem fuga deuitarant, vrbem ſeruitute oppreſſam tenentium. Concurritur ad Pallenium; praelio vincuntur tyranni. Leogoras, aui mei pater, et ſocer eius, Chabrias, copias tum veſtras ducebant. Nam ex huius Chabriae filia meus

meus auus natus eſt, Per hanc victoriam a tyrannis liberati ciues, domumque reuerſi, alios eorum, qui cum tyrannis feciſſent, ſuſtulerunt, alios in exſilium egerunt; et, ſi quos tandem in vrbe manere ſinerent, eos capite minuerunt. Verum tempore poſt, cum rex Perſiae ſuas illas tantas copias Graeciae admoueret, perſpecta calamitatum imminentium magnitudine, regisque apparatu et opibus, decreuerunt exſules domum reuocare, capiteque minutis integra iura ciuilia reddere, ſalutemque perinde atque pericula cum omnibus communicare. Quibus factis, ſponſionum mutuarum et ſacramentorum religionibus inter ſe obligati quam ſanctiſſimis, audebant, id dignum ſe putantes, primam occupare aciem, cunctisque pro Graecis obiecto capite ſuo, barbaris ad Marathonem occurrere, arbitrati, virtutem ſuam vel ſolam idoneam eſſe, quae iſtorum multitudini opponeretur. Commiſſo ſic praelio, Graeciamque liberarunt, et patriam vna periculo eripuerunt. Verum opere tanto atque tam arduo defuncti, de ſumendis a quoquam priſtinarum iniuriarum poenis nil cogitabant. Factum per hanc animorum nobilitatem fuit, vt, quamvis ſolum vrbis deſolatum atque deuaſtatum recuperaſſent, fana deorum combuſta, moenia domosque collapſas, ſorte carentes, vnde ſumtus peterentur iſtis omnibus reſtaurandis, tamen, concordia ſubnixi, principatum Graeciae ſibi parerent, vobisque remp. a ſe reſtauratam talem ac tantam in manus traditam relinquerent. Quid? quod vos ipſi quoque poſtmodum mala experti, non minora malis, quae illi exantlarunt, cum eſſetis fortes e fortibus nati, virtutem inſitam, id quod a vobis exſpectabatur, protuliſtis. Aequum enim vobisque dignum cenſuiſtis, vos exſulibus in patriam redeundi veniam dare, ſtatumque ciuilem capite minutis reddere. Quaenam igitur adhuc ſupereſt pars virtutis

 illorum

illorum vobis ad imitandum reliqua? Haec nempe, vt priſtina illa, quaecunque ſunt, obliuioni mandetis, bene gnari, tametſi ſemen quaſi proſperitatis, vnde resp. vetuſtis illis temporibus rurſus progerminaret, multo tum fuiſſet, quam poſtmodum fuit, exilius, remp. tamen fortunatam atque claram fuiſſe. Sed erit nunc quoque non minus clara, neque minus fortunata, ſi volemus nos, ciues qui ſimus, ita vt ciues decet, ſapienter agere, pacemque inter nos atque concordiam colere. Verum de ramo quoque me accuſarunt ſupplicatorio, quaſi ego eum in Eleuſinio depoſuiſſem. Ritus nempe auitus eſt, quicunque per dies feſtos ſacris Eleuſiniis conſecratos ramum ſupplicatorium in ara dearum ponat, vt is morti detur. At enim vero tam ſunt hi audaces, vt, quae ipſi callidis machinationibus meam in fraudem compararunt, eorum me inſimulent, quaſi ego ea feciſſem, neque ſatis habent, impune ſibi fuiſſe facinus impium, mortis poena ſancitum, niſi etiam culpam eius in caput meum, tanquam auctoris, intorſerint. Nam vt ab Eleuſine [poſt peracta ibi ſacra Eleuſinia] huc, in vrbem, redieramus, et contra me exhibita [regi ſacrorum a Cephiſio] fuerat indicatio *, adibat rex ſacrorum ad Prytanas de commiſſis per ſacrorum Eleuſiniorum celebritatem relaturus, quemadmodum mos eſt. Prytanes ſpondebant operam ſe daturos, vt ipſe ad ſenatum introduceretur, ad eum his iisdem de rebus per ſe relaturus. interim mandabant ei, vt ſuo [Prytanum puta] nomine, meque meumque accuſatorem Cephiſium in diem craſtinum adeſſe iuberet in Eleuſinio. Ibi enim conſeſſurum eſſe ſenatum, ex lege Solonis illa, quae

* h. e. denuntiatum fuerat, me Athenis, vbi mihi non liceret eſſe, verſari, meaeque impietatis ſpurcitie atque reatu totum populum coinquinare.

quae ſenatui iniungit, vt poſtridie Myſteriorum in Eleuſinio conſideat. Aderamus, prout indictum nobis fuerat, numeroque ſenatorum completo, Callias, Hipponici filius, cum ad dicendum aſſurrexiſſet in habitu Cerycum, nuntiat, ramum ſupplicatorium ſuper ara iacere. Viſum ibi fuit ſenatoribus, per Calliam foras ablegatum nos, extra curiam ſtantes, interrogare, quisnam eum ibi depoſuiſſet. Verum nemo reſpondebat. Adſtabamus nos, et hic Cephiſius nos videbat. Abibat itaque Callias et intro ad ſenatores redibat. Secundum eum hic Eucles [ad nos e curia] egreſſus [id idem nos interrogabat rurſus, quod Callias modo interrogauerat, verum et ipſe quoque pari ſilentio noſtro refutatus abibat.] Cita tu mihi Euclem. Ante omnia edic, Eucle, atque teſtare, num vera haec dicam. *Teſtimonium.* Vera eſſe, quae dixi, hoc vobis, viri, teſtimonio confirmatum eſt. Fraus nimirum haec erat, ab inimicis in caput meum ſtructa, ſed incaſſum. Multo mihi videtur aliter habere res, quam hi verbis iactabant. Ipſas nempe deas aiebant, quarum ſacra profanaſſem, vertigine quadam et caecitate menti meae obiecta, et manibus quaſi pone tergum religatis, obtorto collo, me egiſſe atque impuliſſe, vt ego, legis illius de ramo ſupplicatorio latae ignarus, eum deponerem, eoque facto poenas ipſis meritas darem. Ego vero, viri, ſi vel maxime verum ſit, quod nego eſſe, illi aiunt, a me ramum illum ſupplicatorium in ara eſſe depoſitum, contendam tamen, vel ſic quoque a Deabus ſaluti meae proſpectum fuiſſe. Nam, ſi depoſui quidem ramum, interrogatus autem non reſpondi, num quid aliud ex eo poteſt colligi, quam hoc, deas omni modo me ſeruatum iſſe; et me quidem, ponendo ramum, meismet me manibus perditum iſſe, dearum autem numine factum eſſe, vt imprudentiam facti mei ſilentio tegerem, et per hoc

ſilen-

ſilentium meum, ſecunda quadam fortuna dearum voluntati miniſtrante, ex hoc praecipitio eriperer. Deae enim ſi me perditum voluiſſent, debuiſſent ex conſentaneo, menti meae eum furorem, linguaeque eam trepidationem iniicere, vt, quae non feciſſem, ea me feciſſe, hoc eſt ramum depoſuiſſe, faterer. Verum neque reſpondi interrogatus, me poſuiſſe, neque reapſe poſui ramum. Vt autem Eucles ad ſenatum renuntiauit, interroganti ſibi, quis ramum depoſuiſſet, neminem reſpondiſſe, rurſus aſſurrexit Callias, atque legem affirmauit eſſe ritu patrio ſancitam, edicto cuius is ſtatim indicta cauſa morte ſit afficiendus, ſi quis in Eleuſinio ramum ſupplicatorium depoſuiſſet. Ad hunc nempe modum, in pari cauſa, patrem ſuum, Hipponicum, olim aliquando reſpondiſſe Athenienſibus de iure ſacrorum conſulentibus. A me autem ramum illum eſſe depoſitum, ſando inaudiuiſſe. Ibi Cephalus hic, exſiliens: o Callia, inquit, impietatis anteſignane, qua reliquos omnes homines longe poſt te relinquis, quid agis? qui ſic furis? qui primum quidem de iure ſacrorum vltro, non conſultus, reſpondeas, tametſi non ſis niſi ex inferiori ordine ſacerdotum, Cerycum puta, cui Cerycum ordini fas non eſt de iure ſacrorum reſpondere; deinde commentum tuum pro lege ritu patrio et vetuſto conſecrata venditꝭes, quae lex nulla eſt; nam illa ſtela, in qua ius ſacrorum exaratum eſt, et cui ſtas proximus, et quam in conſpectu habes, huic auſo, de quo nunc agitur, nullam poenam capitalem irrogat, ſed ſolummodo mulctam mille drachmarum. Denique age, dic tandem, a quonam audiuiſti, ramum ſupplicatorium in Eleuſinio ab Andocide depoſitum eſſe? Arceſſe eum et adduc ad ſenatum, vt nos quoque audiamus. Vt autem lex [ad quam Callias prouocauerat] e pila erat recitata, [a Calliae affirmatione prorſus diſſentiens]

et Cal-

et Callias eum nominare non poterat, a quo ſe id audiuiſſe ſimulauerat, conſtabat iam ſenatui, ramum illum ab ipſo Callia depoſitum fuiſſe. Verum quanam tandem Callias de cauſa id feciſſet? Nam de hoc vos dubitare, viri, atque quaerere conſentaneum eſt. Inimicus nempe mihi atque infeſtus erat, de medioque me ſublatum volebat. Qua de cauſa, agite, enarrantem me, (nam id agere nunc accingor) aequi audite. Epilycus erat, Tiſandri filius, auunculus mihi, matris meae frater. Hic in Sicilia deceſſit, nulla relicta prole maſcula. Duae filiae, quas ſolas reliquerat, ex iure conſanguinitatis mihique atque Leagro cedebant, vt eas domum duceremus. Res Epilyci familiaris male habebat. Apertam enim atque conſpicuam quam reliquerat ſubſtantiam, ea ne duobus quidem talentis aequiualebat. plus autem, quam quinque talenta debebat. Nihilominus tamen ego Leagrum cum ad me arceſſiuiſſem, coram amicis ita cum eo egi. Bonorum eſt, inquam, atque fortium virorum, in eiusmodi temporibus planum atque teſtatum facere, ea ſe mente praeditos eſſe, vt neceſſarios, quamuis egentes atque ab omni ope humana deſtitutos, ad ſe tamen pertinere exiſtiment. Proinde nos decet Epilyci filias, tametſi indotatas, non contemnere, neque conditiones lautiores ipſis, neque ſoceros opulentiores, earum patri praeferre. Epilycus enim ſi adhuc in viuis ſupereſſet, aut ſi magnas opes reliquiſſet vita defunctus, procul dubio filias eius in matrimonium ambiremus. Verum hoc pacto ſi filias Epilyci duxiſſemus, viſi fuiſſemus, patre adhuc ſuperſtite domum eas noſtram ducentes, patris in gratiam duxiſſe. Sin autem, poſt patris exceſſum eas duxiſſemus, heredes luculenti patrimonii relictas, cupiditati noſtrae fuiſſet id imputatum. Iam vero quicquid fiet, id a virtute noſtra, noſtrique animi nobilitate proficiſcetur, eique referetur.

Da igi-

Da igitur, inquam, tu, Leager, operam, vt altera filiarum Epilyci tibi ab Archonte adiudicetur; ego vero alteram mihi in iure addici curabo. Motus hac oratione Leager, o viri, recepit mihi ſic facturum. et ſecundum hanc inter nos factam ſponſionem curauimus ambo nos ambas Epilyci filias ab Archontis edicto nobis, vt legitimas matresfamilias contribui. Verum ea puella, quam ego mihi arrogari edicto praetorio curaueram, aduerſa quadam vſa fortuna, valetudine deceſſit ante nuptias. Soror autem eius adhuc ſupereſt. Offerenda pecunia Callias Leagrum adducere tentauit, vt ſibi permitteret hanc ſuperſtitem domum ſuam ducere. Et videbatur Leager iam nutare. Id quod ego ſentiens, actutum poſui παράςασιν [h. e. depoſui pecuniam in iudicio, ſacramentum dictam, qua mulierem illam controuerſam, arreſto quaſi indicto, mihi deuinciebam, vt ab alio quopiam, ante litis meae definitionem, neque peti, neque impetrari poſſet.] Quo facto actionem exorſus ſum, primam quidem aduerſus Leagrum, cui conditionem hanc deferebam. Tu quidem, Leager, inquam, ſi domum ducere puellam vis, habe tibi, quod bene tibi vertat; ſin autem tu eius nullo duceris deſiderio, tum ego eam aio meam eſſe, poſtuloque vi iuris, eam ab Archonte mihi adiudicari. Callias autem, eo comperto, actionem aduerſus me capeſſiuit, et libellum proteſtatorium Archonti exhibuit, quo confirmauit, virginem heredem, de qua controuerſia commota eſſet, in iure filii ſui eſſe. Fecit hoc die decima menſis [Boëdromionis] quo [ob inſtantes dies feſtos *. myſteriorum Eleuſiniorum] ego minus poſſem litem perſequi, et pronuntiationem

* Nam a die 15. Boëdromionis incipiebant hi dies feſti, qui ad diem 23. eiusdem menſis producebantur, in quo die finiebant, ſilentibus interim atque clauſis dicaſteriis.

tionem ſententiae vrgere, qua puella mihi adiudicaretur. Die vigeſimo et proximis inſequentibus, tenentibus Myſteriis, per Cephiſium hunc, mille drachmarum mercede redemtum, titulo indicationis, me detulit, et in hoc, quod nunc decerto, certamen coniecit. Vt autem me videbat in vrbe manentem, et neque huius iudicii periculum, neque terrores ſuos defugientem, deponebat ipſe in ara Eleuſinii ramum illum ſupplicatorium, quo me aut indicta cauſa de medio tolleret, aut certe patria expelleret, ipſe autem, Leagro numis placato, filiam Epilyci domi vxorem haberet. Videns autem, ne ſic quidem ſibi rem ſine magno certamine ſucceſſuram, Lyſiſtratum adibat, Hegemonemque et Epicharem, cernens eos mihi amicos, et me familiariter vtentes. Ad hos declarabat, (videte quam pudendam ad audaciam legumque contemtum Callias proceſſerit) adhuc ſi velim ab Epilyci filia deſiſtere, ſe quoque finem mei vexandi facere velle, Cephiſioque ſilentium eſſe impoſiturum, et luitionem iniuriarum mihi oblatarum arbitrio amicorum delectorum eſſe permiſſurum. Ego vero illis, quos ad me allegarat, mandaui, vt ipſi meo nomine renuntiarent, me auctorem ipſi eſſe, vt et accuſationem proſequeretur, et nouos, ſi quos poſſet, veluti canes mihi immitteret. Verum probe meminiſſet, ſi fiat, vt ego ex hoc iudicii diſcrimine ſaluus euadam, per aequitatem Athenienſium vera et recta pronunciantium, facile factu eſſe, mea quidem ſententia, vt ipſe rurſus pro parte ſua virili de capite amittendo per me periclitetur. Et profecto haud committam, vt falſus ipſi vates fuerim, niſi ſi vos, iudices, interceſſeritis. Vera autem haec a me dici, vt vobis conſtet, cita tu mihi teſtes. *Teſtes.* Sed et hic filius, quem Callias ſubornauit, vt ſuper Epilyci filia, tanquam ſui iuris puella, mecum in iudicio contenderet, videte, viri, cuias

cuias ſit, et qua vſus origine, et quo pacto a Callia adoptatus. Refert enim, vos haec tenere. Callias Iſchomachi filiae domum ductae, ſecundam vxorem, matrem eius, anno primo matrimonii nondum exacto, ſuperinduxit. Sic homo hominum omnium conſceleratiſſimus vna cum filiaque et cum matre eius rem habuit. Ad exemplum nempe Dearum, quarum ſacerdotio fungitur, matrisque [Cereris,] et filiae [Proſerpinae] * ambas vna domo ſecum habebat. Et ille quidem nullo ducebatur pudore, nulla reuerentia dearum; Iſchomachi autem filia mortem ſibi magis expedire arbitrata, quam vitam, in qua tam acerba et dira ſpectacula ferre deberet oculis ſuis quotidie obuerſantia, laqueo tam miſeram finire inſtituerat. Sed a ſuperuenientibus in ipſo facinoris articulo, exſoluta nodo, et lecto impoſita, vt primum quiete fotuque ad vitam rediit, ſtatim e domo Calliae diſceſſit. Sic mater filiam in fugam egit. Verum illa ipſa quoque haud multo poſt exſatiatus Callias, etiam matrem exterminauit. At illa ſe grauidam e Callia ferre; denique puerum eniti. Callias vero puerum illum infitiari a ſe procreatum. Tum neceſſarii mulieris puerum vna cum victima die feſto Apaturiorum ad aram adducebant, et Calliam exordiri ſacra iubebant. Ille tum percontari, cuias infans eſſet; hi reſpondere, eſſe Calliae, filii Hipponici. Ego is ſum, inquit Callias. Et eſt hic quoque filius tuus. Callias vero, aram manu tenens, negauit iurans, alium ſibi filium eſſe, aut vnquam fuiſſe, praeter Hipponicum, e Glauconis filia ſuſce-

* Ludit in vocabulo *συνοικεῖν*. Sed aliud eſt *cohabitare*, cum de viro vſurpatur, cum muliere in coniugio viuente, aliud cum de Deabus, matre et filia, in eodem templo rem quaſi domeſticam communem habentibus. Ambiguitas dictionis in Latinis exprimi non poterat. Poterat quoque reddi, *quamuis ſacerdos eſſet Matris et Liberae.*

ſuſceptum. Sin autem ſciens fallat, velle, vt dii ſe ipſumque genusque totum perdant. Id quod etiam ſic fiet. Interiecto longo tempore poſt, rurſus, o viri, amore captus Callias anus audaciſſimae atque impudentiſſimae, ipſamque domi ſuae recipit, et filium eius, iam adultum, aiens filium ſuum eſſe, in Cerycum inducit collegium. Obloquebatur quidem Calliades, negans aut puerum recipi oportere, aut ſe vnquam conceſſurum, vt recipiatur. Ceryces tamen ſecundum illam legem ſciſcebant, cuius legis haec eſt formula; patrem ipſum oportere filium ſuum in collegium inducere, vbi iureiurando confirmaſſet, eum a ſe induci, qui reuera filius ſuus eſſet. Secundum hanc Cerycum ſententiam Callias, aram manibus tenens, iureiurando confirmauit, hunc ſuum eſſe filium, legitime ſibi e Chryſide natum; illum ipſum, quem pridem, item iurans, negauerat ſuum eſſe. Cita tu mihi horum omnium teſtes. *Teſtes.* Age, viri, circumſpectemus, num vſquam Graeciae patratum ſit eiusmodi facinus, vt, quam quis mulierem in domum ſuam induxiſſet, quo ſibi materfamilias eſſet, eiusdem foeminae matrem idem vir eidem vxori ſuae adhuc ſuperſtiti vxorem ſecundariam ſuperinduceret, filiamque per matrem domo expelleret. Verum non ſatis hoc eſt Calliae. Mulieri huic, tam turpi, tam inceſtuoſae, cohabitans, Epilyci filiam adhuc vult ſuperinducere, quo nempe neptis auiam * expellat. At filio Calliae ecquod nomen imponi par erit? Nam ego equidem deſpero tam ſolertem repertum iri coniectorem;

* Ergo ſecunda Calliae vxor, Iſchomachi filia, illa, quae laqueo vitam finire conata eſt, fuit antehac penes Epilycum, et ex eo filias illas ambas peperit. Agebat itaque Callias hoc, vt auiaeque, et filiae, et neptis idem maritus fieret. Proh abominabilem foeditatem et plusquam belluinam!

iectorem, qui id diuinet. Tres enim cum ſint mulieres, quibus pater eius vxoribus vſus eſt, idem erit earum vnius filius, quem ipſe ſeſe fert, alterius frater, tertiae denique patruus. Ecquis hic erit? Oedipus? an Aegiſthus? aut quo tandem oportebit nomine monſtrum hoc appellari? Supereſt adhuc vnum, viri, minutum quid, et quod paucis facile verbis expediatur, de Callia vobis in memoriam reuocandum. Temporum adhuc ſi meminiſtis illorum beatorum, quibus ciuitas noſtra Graeciae princeps adhuc erat, et Hipponicus Graecorum locupletiſſimus, noſtis in ore puerulorum vel infantiſſimorum et muliercularum verſatam eſſe famam, tota vrbe diditam, futurorum omen habentem, Hipponicum domi ſuae ſuo ſibi aere alere hominem piacularem, ſibique peſtiferum *, qui menſam eius ſit euerſurus. Meminiſtis, viri, huius famae, vos omnes. Ecquid ergo? exitus fidem famae fecit? Plus etiam, quam oportebat. Quem ſperabat Hipponicus a ſe filium ali, illum alebat ſibi malum genium, meram peſtem. Callias enim patris ſui euertit diuitias, euertit pudorem, honeſtatem, bonam famam, euertit reliquam omnem vitae proſperitatem. Oportet itaque vos de Callia exiſtimare, non vt de filio Hipponici, ſed vt de mala peſte, et numine quodam furiali, illi torquendo et excarnificando ex Orco immiſſo. Sed ecqui tandem factum eſt, vt animum erga me priſtinum tam ſubito, et tam abnormiter mutarent hi, qui, coniuncta cum Callia opera, mihi nunc inſidiantur, eique in hac certaminis forenſis machina conſtruenda et in caput meum intorquenda, conſiliisque pecuniisque conferendis praeſto ſunt? Domum e Cypro reuerſus triennium in vrbe egi; quo trien-

nio non

* Nos ſimus dicturi, *er hätte einen Teufel, oder einen Cobolt im Hauſe.*

nio non modo ipſis impietatis crimine teneri viſus non fui, tametſi fratremque aliosque, hoſpites peregre venientes, initiarem, et ad Eleuſinium adirem, et ſacra facerem; quemadmodum me quoque decere et par eſſe, vt faciam, arbitror: ſed etiam ipſi me ad obeundas ſplendidas functiones munerarias nominatim deſignarunt, primum vt gymnaſiarchus in Vulcani ludis eſſem, deinde vt princeps legationis ad ludos Iſthmicos atque Olympiacos, nomine ciuitatis huius, mittendae; denique vt quaeſtor et cuſtos ſacrorum theſaurorum eſſem. Miramini procul dubio, cur hominibus tam effuſae erga me liberalitatis, repente videar iura diuina cum humanis eo violaſſe, quod in fana deorum ingrediar. Sed dicam vobis, viri, cur hac nunc erga me mente ſint, et quam ob rem ſibi ducant in me ſic eſſe ſaeuiendum. Triennium eſt, cum Agyrrhius, vir egregius*, princeps fieret collegii redemtorum quinquageſimae. Redimebat hoc vectigal ille tum triginta talentis. Collegae ipſi hac in redemtura erant hi omnes, qui furtiuos illos et illicitos et reip. noxios coetus apud illam albam populum agitant. quos, quales ſint, vos omnes probe noſtis. Hi mihi illuc coire videntur, quo horum duorum alterutro potiantur; vt aut taceant in licendo; quod cum faciunt, tum lautam mercedem aufferunt ab iis, a quibus ſibi perſuaderi patiuntur, vt contra ne liceantur; aut ſi vectigalis alicuius redemtio, nemine plus licente, exiguo vaeneat, ipſi cum redemtore in ſocietatem redemtionis et communionem lucri coëant. Ex illa itaque redemtione quinquageſimae, cuius auctor et princeps erat Agyrrhius, hi participes eius, cum, facto ſex talentorum compendio, didiciſſent vſu ſuo, quam fructuoſa res et quanti facienda ſit vectiga-

 lis hu-

* videtur haec cauillatio eſſe.

lis huius redemtio, triennio euoluto, inſtante noua vectigalis licitatione, coibant in ſodalitium, et quum reliquis, qui contra licituri viderentur, ſuo de lucro offulam obieciſſent, eoque, vt contra liceri nollent, hos obſtrinxiſſent, iterum reip. pro vectigali quinquageſimae triginta talenta offerebant. Ibi nemine, ex compacto, plus licente, progreſſus ego ad ſenatum, plus licebar, et illis item plus atque plus licentibus, tandem mihi redemtio vectigalis pro ſex et triginta talentis adiudicata fuit. Hoc pacto illis per me de ponte deiectis, cum reip. fideiuſſoribus datis cauiſſem, collegi vectigal hoc, atque aerario dependi, ex eoque non tantum nullum accepi damnum, ſed etiam lucelli parum quid fecimus nos, qui conſortes huius redemtionis eramus; vnaque Calliam eiusque conſortes facultate excluſi ſex talenta interuertendi et inter ſeſe diribendi, veſtro aerario ſurrepta. Coierunt itaque ad deliberandum ſecum, et hac inter ſe oratione vſi ſunt: Hic homo [Andocides] animum ita ſuum induxit, vt neque ipſe de publico peculio furetur, neque nos furari patiatur, ſed acribus oculis fures obſeruet, intercedatque, quominus opes publicas inter ſe diſcerpant. Neque ſatis hoc illi erit. Noſtrum enim vero ſi quem in fraude quapiam deprehenderit, inducet eum in concionem Athenienſium, vbi neceſſario pereundum ei erit. Opera itaque nobis eſt danda, vt hic homo de medio tollatur, quoquo pacto, per fas, nefasque. Non poterant illi quidem aliter agere, atque egerunt. vos autem, viri, decet illis agere contraria omnia. Veſtra enim intereſt, et vellem equidem, eſſe vobis ciues quam plurimos mei ſimiles, hos autem aut mala peſte interire, id quod vtique foret praeſtabilius, aut, ſi fieri tamen hoc minus queat, ſaltim eſſe, qui cupiditatem atque ſceleroſitatem eorum refrenent; quos cum dignitas perſo-

nae

nae ſuae admoneat, vt boni fortesque velint eſſe, veſtrique ſtudioſi, tum praeter voluntatem, facultate quoque gaudeant bene de vobis merendi. Ego quidem vobis recipio, aut hos a me meliorem ad frugem reuocatum et coactum iri, vt ab hoc genere fraudum deſiſtant; aut ſi quos eorum videro nihilominus temperare ſuae cupiditati non poſſe, quo minus vos compilent, eos a me in iudicium veſtrum inductum iri, vbi meritas poenas luent. Supereſt nunc tandem a me diluendum accuſationis caput hoc. Nauiculariam nempe quod fecerim, mercibusque per mare vectandis atque diſtrahendis quaeſtum fecerim, id accuſatores mihi vitio dederunt, ex eoque docere conati ſunt, iram deorum in caput meum exarſiſſe.' Videte quam ſubtiliter colligant. A diis aiunt ideo me ſeruatum maritimis e periculis ſaluum huc eſſe perductum, quo a Cephiſio videlicet peſſumdarer. Ego vero diis nego, viri, mentem eſſe tam brutam, atque his eſt accuſatoribus meis. Dii infeſti ſi mihi fuiſſent, ob neſcio quas iniurias, ſi quas ſibi a me accepiſſe viſi eſſent, nae tam ſtulti non erant futuri, vt, habentes me in poteſtate ſua, inimicum ſuum, quem vltum irent, nactique me maximis ſeptum et concluſum periculis, vt effugere nequirem, quibus periculis alia maiora et formidabiliora nulla eſſe poſſunt; tamen abire ſaluum et impunitum paterentur. Ecquod enim aliud homini poteſt periculum maius eſſe, quam per hyemem, aut ſaeuientibus procellis, mare peragrare? Ibi dii, quamquam corpus meum vltioni ſuae obnoxium, ſpiritumque atque fortunas meas in poteſtate habebant, atque, ſi voluiſſent, efficere poterant, vt exuuiae meae ipſis ſepulturae carerent honoribus, tamen ſaluum me ſupereſſe voluerunt. Accedunt ad horrorem ſubmerſionis in vndis, adhuc aliae formidines ex itineribus maritimis exſiſtentes, a quibus omnibus deorum me prote-

 xit

xit prouidentia. Bellatum quoque illo tempore fuit, quo mare peragraui. Triremes piraticique lembi mare perſultarunt, a quibus capti multi, bonis ſpoliati, totam reliquam vitam in miſerrima et duriſſima ſeruitute protelarunt. Haud pauci quoque cum a procellis in oras eiecti fuiſſent, a barbaris inſeſſas, in tormenta atque ſupplicia inciderunt crudeliſſima, a quibus artus ſuos cum ipſi vidiſſent carptim mutilatos et contruncatos, tandem exſpirarunt. Itane vero dii vobis videntur ita degeneres planeque verueces, vt, cum me tot tantisque periculis eripuiſſent, tum vero partes puniendi mei ſuas Cephiſio demandarent, Cephiſiumque loco ſui tortorem mei conſtituerent? Cephiſium, o dii immortales, Athenienſium omnium vnum peſſimum atque ſceleſtiſſimum! quorum Athenienſium tametſi ſe ciuem fert, neutiquam tamen eſt. Veſtrum profecto, quotquot hic aſſidetis, nemo facile, qui quidem vſu ſuo Cephiſium cognitum atque perſpectum habeat, ei rerum ſuarum priuatarum partem vllam curandam commiſerit. Ego, viri, pericula ab hoſtibus, a piratis, a barbaris, in periculis humanis arbitror habenda eſſe; maris autem incerta diuini rem numinis. Quodſi ergo fas homini eſt de natura deorum opinari, iisque animorum perturbationes tribuere noſtris ſimiles, atque ſuſpicari, hac quoque in cauſa partes deorum interuenire, tantum abſum, vt deos mihi ſuſpicer iratos eſſe, verearue ne me punitum eant, vt potius confidam, eos multo etiam magis iis ſuccenſere, atque indignari, ſi qui perditum eant eos, quos ipſi ſeruaſſent. Recordari denique vobiſcum, viri, decet etiam hoc, opinionem veſtram publicam penes Graecos eſſe nunc eam, vt nulli non Graecorum videamini laudem virorum et fortiſſimorum et prudentiſſimorum eo meriti eſſe, quod a malis ſuperioribus non ad ultionem vos incitari paſſi ſitis, ſed illa

mala

mala ad ſalutem reip. conſtabiliendum et ad concordiam ciuium confouendam conuerteritis. Nam infortuniis affligi, vulgare et tralaticium eſt. Aliis quoque permultis ſuae clades contigerunt, haud illae veſtris leuiores. Diſſidia autem, ſi quae forte inter ciues coorta fuerint, bene et ſalubriter componere, hoc enim vero merito habeatur virorum ciuilium atque compoſitorum eſſe. Quae laus cum conſenſu atque confeſſione omnium vobis tribuatur, ſiue amici vobis ſunt, ſiue inimici, nolite, mutanda mente veſtra, committere, vt hac laude priuemini, videaminique, quae de obliuione priſtinarum iniuriarum recte atque ſalutariter ſanxiſtis, temeritate magis ſecundae cuiusdam fortunae, quam conſilii atque prudentiae veritate atque certitudine ſanxiſſe. Rogo itaque vos, vt quam de meis maioribus conceptam animis ſententiam habetis, eandem de me quoque velitis habere, quo mihi quoque liceat eos imitari. Recordamini eos de caritate veſtri ſtudioque bene de vobis merendi, eorum omnium nemini conceſſiſſe, ſi qui vel maximis atque ſplendidiſſimis vos ornamentis condecoraſſent; ſed multis de cauſis ſe tales erga vos geſſiſſe, quales geſſerunt, verum inprimis caritate atque prouidentia noſtri, qui eorum poſteri ſumus; vt ſi quando periculum nobis aliquod ingrueret, aut calamitas quaepiam nos opprimeret, venia a vobis digni habiti, ſalui atque ſoſpites a iudicio veſtro diſcederemus. Merito autem vos maiorum noſtrorum memineritis, quia veſtrorum quoque maiorum virtutes cunctae reip. decori maximo atque praeſidio fuerunt tutiſſimo. Claſſe enim noſtra funditus deleta, multi cum eſſent, qui ciuitatem malis implicatum irent inſanabilibus, Lacedaemonii tamen, tametſi tum hoſtes, vrbi parcere decreuerunt, memores virtutis illorum virorum, qui vniuerſae Graeciae libertatis auctores fuiſſent, eius-

que fundamenta ſolida ieciſſent. Quodſi ergo maiorum veſtrorum virtus vniuerſam ciuitatem tuita eſt, et ſalute beauit inſperata, poſtulo ego quoque, vt meorum maiorum merita de vobis emolumento mihi ſint, meamque ſalutem in tuto ponant. Ipſorum enim illorum facinorum, per quae ſalus tum parta fuit ciuitati, maiores mei partem haud minimam de ſuo contulerunt. Quapropter mihi quoque fas eſt a vobis ſalutem pari modo impertiri, propter maiorum meorum merita, atque vos ipſi a Graecis vniuerſis ſalutem impetrauiſtis, ad merita maiorum veſtrorum de ſe reſpicientibus. Etiam hoc vos conſiderare velim, viri, qualem me ciuem ſitis impoſterum habituri, nunc abſoluentes. Primum e magnis opibus, quarum vos ipſi noſtis magnitudinem, non mea culpa, ſed per clades reip., ad egeſtatem decidi paene incredibilem. Deinde victum quaeſiui modis honeſtis atque legitimis, ingeniique mei manuumque mearum induſtria. tum meo doctus vſu noui, quae ſit felicitas, talis ciuitatis ciuem eſſe, et rurſus, quae ſit miſeria extorrem errare, et inquilinum in regionibus finitimis commorari. Noui, quanti referat pudori atque temperantiae ſtudere, rectisque vti conſiliis. Noui item contra, quam acerbum ſit, delicto quopiam ſibi rerum ſuarum perturbationem atque fortunarum iacturam contraxiſſe, vnde in miſeria viuendum ſit. Denique cum multis verſatus, habui multorum vſum; vnde contracta mihi ſunt hoſpitia familiaritatesque multis cum regibusque et ciuitatibus aliisque priuatis hominibus; quorum omnium fructum vos, reddita mihi ſalute, participabitis, prout vobis pro re nata videbitur. Tandem cauendum quoque vobis arbitror eſſe, vt generis mei nobilitas in infamia mea ne exſtinguatur. Solus ego de genere meo vobis adhuc ſuperſum. Quodſi ergo me perdideritis, nemo vobis alius hoc de genere ſupererit, ſed totum ſtirpi-

ſtirpitus erit eradicatum. Atqui Andocidae atque Leogorae domus, donec ſuperfuit, dedecori vobis vtique non fuit, ſed hoc multo magis fuit dedecus, quod Cleophon, ille lyrarum faber, extorre me agente, illam domum noſtram incoluit. Nemo enim fuit vnquam, qui, domum noſtram praeteriens, ab ea in memoriam vllius mali, ſiue publice, ſiue priuatim ab ea accepti, induceretur. Noſtri potius maiores in bellis, quae ſuis auſpicii. ·ofſerunt quam plurima, de hoſtibus deuictis tropaea quam plurima terra marique fixerunt; honores geſſerunt alios quam plurimos, pecuniasque veſtras publicas adminiſtrarunt, et nullam tamen vnquam mulctam debuerunt, neque nos quicquam in vos deliquimus, neque rurſus a vobis iniuriam accepimus. Domus noſtra omnium fuit antiquiſſima, et in paucis communis omnibus, qui ope noſtra indigerent; neque fuit in illis excellentibus viris, qui, conjectus in certamen forenſe, vos horum meritorum gratiam popoſciſſet. Nolite itaque committere, vt, ipſis e rebus humanis exemtis, praeclara eorum facinora obliti fuiſſe videamini. Recordati potius operum ab ipſis profectorum, opinamini corpora quoque eorum vos coram adſtantia cernere, rogantium, vt me ſeruare velitis. Ecquemnam enim ego alium huc aſcendere iuſſero pro me deprecaturum? Num patrem? Atqui viuere deſiit. Num fratres? atqui nulli mihi ſunt. Sed liberos? atqui nati nondum ſunt. Vos itaque mihi et patris loco, et fratrum, et liberorum eſtote. ad vos receptum habeo, vos oro ſupplex, vos obſecro, ſeruate me, ipſimet a vobis me exorate. Nolite, in Theſſalis quidem et Andriis ciuitati veſtrae adſcribendis ſtudium demonſtrare ciuitatem veſtram ciuibus inſtruendi, viris exhauſtam; ciues autem veſtros, qui iam ſunt, perdere, qui ciues ſine controuerſia ſunt, et quibus conuenit viris bonis atque for-

tibus eſſe, quoniam ipſorum intereſt eos eſſe, et qui eſſe cum velint, tum etiam poterunt, vobis quidem ſinentibus. Neutiquam, obſecro, neutiquam hac tanta vosmet polluite iniquitate, vt hos perdatis. Etiam hoc vos rogo, vt beneficia a me iam ad vos profecta, aut adhuc ſperanda, honore mihi habendo reluatis. Mihi enim ſi obſecundabitis, non fraudabimini bonis, quae a me ad vos proficiſci poterunt; ſin autem, inimicis meis morem gerentes, me ſuſtuleritis, poenitendo nil quicquam profeceritis, ne ſi quidem tempore poſt fiat, vt ſeueritatis veſtrae vos poeniteat. Neque igitur vosmet ipſi ſpe bonorum a me impetrandorum priuate, neque me ſpe bonorum a vobis prouenturorum. Tandem hos ego viros, qui virtutis illuſtriſſimae voluntatisque erga plebem veſtram prolixiſſimae documenta ediderunt, rogo, vt hunc in ſuggeſtum aſcendant, ex eoque vos de me quid ſibi videatur doceant, conſiliorumque vobis auctores fiant. Huc ades Anyte, huc Cephale, huc adeſte vos tribules, qui a tribu mea delecti eſtis ad cauſam meam mecum defendendam, tu, puta, Thraſylle, et quotquot eſtis reliqui.

## ANDOCIDIS ORATIO

### *de ſuo in patriam reditu.*

Alia quidem quapiam in re, viri, ſi ſententia non ſit eadem omnibus ad dicendum prodeuntibus, haud equidem mirer. Vbi autem hoc agitur, vt resp. a me beneficio quodam ornetur alio quopiam modo, quam quo quis alius velit me teterior atque inferior, ibi mecum alios conſentire, alios diſſentire, neque ſenſum omnibus eundem ineſſe, id vero arbitror omnium eſſe indigniſſimum. Ciuitas enim ſi communis eſt omnibus in ea commorantibus atque res ciuiles tractantibus, neceſſe eſt, vt, quae ciuitati ſalutaria eue-

ria eueniunt, cunctis quoque ſint ciuibus communia, ad cunctosque pertineant. Hoc autem, quod graue et indignum aio eſſe, nunc fit, et licet cernere alios id nunc iam agentes, alios paulo poſt forſitan acturos. Miror equidem maiorem in modum, ecquid tandem ſit, cur hi tam angantur animi, tam vrantur vehementer, tam ferant impatienter, a me boni quicquam ad vos eſſe peruenturum. Oportet eos vtique aut hominum omnium tardiſſimos, aut reipublicae veſtrae maleuolentiſſimos eſſe. Nam ſi perſuaſum ſibi habent, rep. florente, res quoque ſuas priuatas meliore loco futuras eſſe, ſtultiſſimi ſunt omnium, commodis ipſi ſuis officientes. Sin autem ſua ſibi habent priuata commoda a veſtris publicis ſeiuncta, haud video, qui poſſint reip. non infenſi eſſe. Arcana cum ad ſenatum intronunciaſſem iis de rebus, quae res exitum ſi ſortiantur, tot afferent et tanta reip. emolumenta, vt alia nulla poſſint eſſe maiora, quamquam ex his ipſis, aduerſus quos haec mea pugnat oratio, nonnulli in ſenatu tum adeſſent, audirentque me documenta ſenatoribus proponentem perſpicua et certa emolumentorum, ad remp. ex arcanis meis conſiliis prouenturorum, et quamquam eo ibi adeſſent, quo, ſi quid a me ſecius diceretur, id redarguerent: tamen neque illi me erroris vllius conuincere poterant, neque alius quisquam conuicit. Nunc autem conſilia iſtaec mea conantur penes vos in ſuſpicionem odiumque adducere. Id quod documento eſt, eos non ſponte ſua facere; nam alias tum ſtatim in ſenatu fuiſſent aduerſati; ſed inſtigatos atque ſubornatos ab aliis quibusdam, cuiusmodi ſunt hac in vrbe, qui vitam videantur haud merituri, vt ſinant emolumentum aliquod ad remp. a me proficiſci. Hi ipſi quidem capita ſua periculo non audent obiicere, neque ſententiam ſuam de conditionibus arcanis a me in ſenatu propoſitis

poſitis palam pronunciare, ſuae nempe erga vos maleuolentiae vlcus metuentes ne ſic denudetur; ſed alios immittunt huiusmodi homines, qui, quod dudum inſueuere impudentiae, aequiſſimo animo, quae in alios intorquent probra turpiſſima, eadem in ſe retorta ferunt. Solum id in eorum orationibus inueniatur quodammodo plauſibile et ſolidum, quo fidunt, vt quocunque loco meas mihi calamitates exprobrent, quaſi vos eas ignoretis, qui melius etiam noſtis quam ipſi. Quo fit, vt nil cuiquam cauſae ſit, cur gratiam eius rei ipſis habeat. Mihi vero, viri, quicunque fuit, qui primus dixit, recte et ſapienter is dixiſſe videtur, omnes homines ad proſperam fortunam male naſci. Eſt autem error in capiendis conſiliis et in rebus gerendis in generibus aduerſae fortunae praecipuis; atque ſunt, feliciſſimi quidem hi, quibus quam rariſſime contingat labi, prudentiſſimi autem, qui perſpecto protinus errore, quam citiſſima ducantur poenitentia, et à lapſu quam promtiſſime reſurgant. Communis haec eſt lex humanitatis, a qua nemo exemtus eſt; ſed fatale omnibus omnino eſt, vt aliqua in re labantur et miſeri ſint. Quapropter, Athenienſes, de me ſi humaniter ſtatuatis, habeamini beatiores. Res enim meae ſunt eiusmodi, vt aequius ſit, vos earum commiſeratione duci, quam iis inuidere. Tam iratis enim ſum diis vſus, et ad id deueni ſortis aduerſae, (ſiue id iuuentuti atque imprudentiae meae tribuendum eſt, ſiue potentiae eorum, qui cohortationibus ſuis ad iſtam me dementiam adegerunt) vt facere non poſſem, quominus inter duo mala, malorum omnium palmaria, optarem. Auctores enim iſtorum facinorum ſi prodere nollem, non de me ſolo periclitabar, fatale quid, neceſſitate ita ferente, pati; ſed etiam patrem, nullius culpae conſortem, metus erat ne vna mecum perimerem. Nomina enim edere

me re-

me recuſante, pater effugere mortis neceſſitatem nullo modo poterat. Ex altera parte rem geſtam ſi aperirem, et ipſemet, e vinculis emiſſus, ſaluo cum ſpiritu abibam, et liberabar a neceſſitate caedis in patre meo meismet manibus patrandae. Ecquid autem eſt, quod tu non ſubire atque audere malis, quam patrem occidere. Ego itaque, pro re nata, conditionem optabam eam, quae mihi quidem moerores atque moleſtias ad tempus quam longiſſimum erat allatura, vobis autem mali, quo tum premebamini, depulſionem quam citiſſimam. Recordamini modo, quanto in diſcrimine tum verſati ſitis, quantaque conſtricti perplexitate et conſiliorum inopia, et quam vehementer trepidaueritis, ipſique vos mutuo exhorrueritis, vt vel in forum prodire cunctaremini, vnoquoque metuente, ne corriperetur et in vincula daretur. Quae mala vt vobis hunc ad modum contingerent, deprehenſum eſt, me partem contuliſſe vix milleſimam; finis autem vt iis imponeretur, ego ſolus in cauſa fui. Et nihilominus tamen effugere non poſſum, quo minus ſim mortalium omnium infeliciſſimus. Nam quo tempore procella haec in remp. incumbebat, fama vulgaris ferebat eſſe neminem diis natum magis iratis, quam ego eſſem. Et rurſus, reddita reipublicae pace atque ſecuritate, ſum tamen vnus ego omnium miſerrimus. Mala enim reipublicae, tot illa numero atque tanta, ſanari nullo alio modo, quam dedecore meo poterant. quo fiebat, vt, quod mihi noceret, id ipſum ſaluti vobis eſſet. Quapropter conſentaneum eſt, me per hoc infortunium meum non odium a vobis auferre, ſed gratiam potius inire. Verumtamen ego calamitatis meae tum temporis intelligens, (nam profecto non noui genus vllum malorum dedecorumue, a quo intactus manſiſſem) ſiue coecitate mentis meae deluſus, ſiue neceſſitate rerum circumſtantium

conſtri-

conſtrictus, rebar et vos vnum hoc maxime iuuare, et mihi expedire, vt ad illud vitae genus me demitterem, et in illum terrarum angulum me abderem, vbi minime veſtris oculis eſſem obuerſaturus. Vt autem tandem aliquando me, id quod fieri par erat, et deſiderium cepit illius vitae, quam olim ciuis veſter inter vos egiſſem, et taedium iſtius commorationis, vnde me huc ad vos retuli, ſtatuebam expedire mihi, vt aut de vita prorſus decederem, aut tanto remp. mihi obſtringerem beneficio, vt vos haud inuiti eſſetis paſſuri me inter vos aequo cum iure ciuili verſari. His ego momentis impulſus feci ab eo inde tempore, vt nulli parcerem, neque ſumtui e re mea familiari faciendo, neque moleſtiae corpore meo exantlandae, nullumque vt defugerem periculum, ſed tunc ſtatim in caſtra veſtra ad Samum induxi remiges, Quadringentis iam rerum hac in vrbe potitis, Archelao, homine Samio, quo pater iam familiariter vſus fuerat, indulgente mihi, atque concedente, quae vellem, omnia fieri, et a me importari atque exportari, quae vellem. Ita factum eſt, vt ego remiges illos inducerem; pro quibus quamquam licebat in ſingula capita quinas drachmas poſcere, dedignatus tamen ſum plus poſcere, quam ipſi mihi conſtitiſſent. Sed frumenta quoque praeterea et arma induxi, quibus illi alti armatique poſtmodum Peloponneſiacos praelio nauali vicerunt, ſolisque mortalium omnium his debet reſpublica, quod ſeruata tum fuerit. Quodſi ergo illi ita de vobis promeriti ſunt, vt labores eorum pro vobis exantlati in numero ingentium beneficiorum haberi paribusque praemiis rependi debeant, videor mihi ego quoque in partem huius laudis haud minimam venire. Ego enim ſi alimenta ad eos nulla aduexiſſem, tantum abfuiſſet, vt de reſtituenda republica cogitarent, vt potius ne ſuam ipſi quidem ſalutem atque

vitam

vitam tueri potuiſſent. Verumenimuero, quamquam res ita ſe habebat, vt ſtudii mei praemia a vobis ſperare poſſem lautiſſima, huc tamen appulſus res reperi multum a ſpe mea diſcrepantes. Proficiſcebar nempe Samo huc, nullus dubitans, fore vt induſtria mea bene de vobis promerendi paratas penes vos laudes reperiret. Sed ſecus cecidit. Quadringenti enim vt cum naue me appulſum ad portum veſtrum audiuerant, protinus me requirebant, inuentumque in ſenatum inducebant. Ibi Piſander, in medium progreſſus: Viri ſenatores, inquit, lateri meo adſtans, ego vobis hunc hominem indico, ceu hoſtem cauſae noſtrae. Hoſtes enim noſtros adiutauit frumentis et remigibus ad eos conuectandis. Quibus ille dictis, totam protinus rem, vt geſta fuerat, exſequebatur. Actum de me tum videbatur, et ipſe iam de ſalute mea deſperabam. Nihilominus tamen ex hoc tanto diſcrimine ſaluus elabebar, beneficio ſecundae cuiusdam fortunae. Incidebat aduentus meus ad vrbem in illud tempus, quo iam in vrbe innotuerat, in caſtris ad Samum agentes a Quadringentis diſſentire. Orantem itaque Piſandrum cum ſenatorum permulti fremitu ſecundarent, vnde ego mortem mihi augurabar inſtantem, nil cunctatus ad aram Veſtae ſupplex accido, et ſimulacrum Deae, aliaque quae ibi ſunt ſacra, manibus amplector. Id quod a me factum tanti penes me ſit, ipſeque mihimet eo congratulor, vt haud diffitear, ei vni facto me meam ſalutem debere. Nam ſi me ab ara abſtractum occidiſſent, impietatis erga deos commiſſae infamiam ipſi ſibi contraxiſſent. Verum hi maiore mei, quam homines, commiſeratione moti ſunt, quippe qui ſpiritum hunc conſeruarunt, quem homines illi exſtinctum ibant. Quas autem quantasque moleſtias poſtmodum a carcere vinculisque tolerauerim, longum ſit enarrare. Deuenit

oratio

oratio mea in locum luctuoſum, vt ſaepe me meae ſortis miſertum fuerit prorſus lamentabilis. Qua enim in re populus iniuriam noxamque videbatur accipere, ea res multa in mala me coniecit. Rurſus illud idem emolumentum, quo populum ornaueram, parum abfuit, quin peſtem mihi afferret. Adeo clauſae mihi ſeptaeque omnes erant ad bene ſperandum fidendumque viae. Quoquo enim me verterem, ibi malum mihi paratum cernebam. Verumtamen his quoque tantis malis tandem liberatus, nihil habui prius neque antiquius, quam vt remp. ornare beneficio quodam ſtuderem. Decet autem vos, Athenienſes, conſiderare, quanto genus hoc officiorum, quod ego vobis praeſtiti, officiis praeſtet iis, quibus alii vos demerentur. Ciuium veſtrorum quicunque negotia veſtra tractantes, pecunias vobis conficiunt, num quid agunt aliud, quam vt opes vobis veſtras adminiſtrent? Militarium veſtrarum copiarum imperatores, num quid aliud, quam corpora veſtra moleſtiis conterunt, et capita veſtra periculis obiiciunt, et aerarium veſtrum exinaniunt, quo efficiant aliquid, quod e re veſtra ſit? In quo ſi quid etiam peccarint, non ipſi dant poenas, ſed vos pro illis luitis. Et nihilominus tamen iidem a vobis coronisque, et illarum coronarum praeconiis ornantur, ceu viri fortes atque boni. Neque ego infitiabor recte ita a vobis fieri. Magna enim virtus eſt patriam ornare, quocunque quisque modo potuerit. Verumtamen hoc certe neceſſe eſt neminem non cernere, ſummi debere illum fieri, ſi quis opibusque ſuis ipſoque corpore in aleam datis promereri ciues ſuos haud recuſet. Iam quae in vos iam dudum contuli, videmini mihi vos omnes propemodum ea tenere. Quae autem impoſterum vobis ſim commodaturus, et quae iam nunc inſtituam paremque vobis profutura, ea cum quingentis e numero veſtro,

veſtro, hoc eſt cum ſenatu, communicaui; quos in capiendis conſiliis minus aberraturos eſſe conſentaneum eſt, quam ſi vos oporteat, a me doctos haec eadem, iam nunc ſtatim ſuper iis in deliberationem ire. Illi enim, ſenatores veſtri, de rebus ad ſe relatis per otium deliberant, errorumque, ſi quos committant, rationem vobis debent, turpemque in famam apud vos reliquos ciues incurrunt. Quapropter neceſſe eſt, eos in capiendis conſiliis ſumma fide atque circumſpectione verſari. Vos autem ipſi quicquid tandem vlla de re decernitis, nemo eſt, qui vos ideo incuſet, ſi quid inde ſecius eueniat. Aequum enim eſt, vobis ſaluum eſſe ius veſtrum, veſtris de rebus pro arbitrio veſtro, ſiue bene, ſiue ſecus ſtatuendi. Quae tamen, extra illa ſub ſilentii fide ſenatui commiſſa, communicari vobiſcum poſſunt, ea, cum iam geſta atque peracta ſint, ex me nunc audietis. Noſtis nempe, diditum ad vos permanaſſe rumorem, frumentum e Cypro nullum huc eſſe peruenturum. Et erant profecto, qui id agerent, atque machinarentur, vt ea vos clade afficeremini. Ego vero, vt illi ſpe atque deſignatione ſua exciderent, nihil mihi ad contentionenm feci reliquum, vt efficerem. Quibus autem id modis artibusque effecerim, nil attinet vos ex me audire. Id vnum vos nolim ignorare, quod nunc agitur. Quatuordecim naues granis onuſtae tantum non iam nunc in Piraeeum inuehuntur, reliquae, iam dudum e Cypro euectae, haud multo poſt ſimul omnes appellent. Vitam mereri nolim, ſi vobis quoque iam nunc arcana poſſim eadem illa impertire, quae ſenatui impertii, quo ea iam nunc ſciretis, vel ante, quam effectui dabuntur. Verum quoniam id non licet, intelligetis illa tum temporis, quum effecta erunt, vnaque fructum eorum percipietis. Iam vero ſi velitis, Athenienſes, gratiam mihi quandam

indulgere, eamque exiguam, nulloque vobis labore conſtituram, rem feceritis perquam mihi iucundam futuram. Quam iuſta autem et aequa ſit eadem, intelligetis nunc. Quod enim vos ipſi vltro mihi decreueratis olim, et dandum promiſeratis, poſtmodum autem ab aliis aliam ad ſententiam traducti, rurſus ademeratis, id idem nunc, aut peto, ſi vultis, aut; ſi mauultis, repeto atque repoſco, atque hoc magis, quo vos eſtis liberaliores. Saepe enim video, vos ſeruis adeo hominibus peregriniſque omnis generis, aliis ius ciuitatis, aliis ingentia in aere dona dantes, ſi qui bene de vobis meriti viſi fuiſſent. Et ſapienter quidem ſic datis. Facitis enim hoc pacto, vt a quamplurimis beneficiis cumulemini. Illud itaque, quod ego vos vnum rogo, hoc eſt, vt immunitas ea mihi reſtituatur, quam olim dediſtis per illud decretum, quod auctore Menippo meam in gratiam tuliſtis. Quod decretum ſcriba vobis recitabit. Adhuc enim ſupereſt in tabulario ſenatus. *Decretum.* Quod modo audiſtis, Athenienſes, decretum, id cum ipſi meam in gratiam tuliſſetis, rurſus, alius cuiusdam in gratiam, poſtmodum ademiſtis. Sed date hoc precibus atque flagitationibus meis, vt tandem aliquando deſinatis mihi ſuccenſere, ſi cui veſtrum ſimultatis aliquid atque maleuolentiae adhaeſit ex iniquis criminationibus conceptae. Verum enim ſi eſt, quod vtique eſt, quaecunque homines mentis errore delinquunt, eorum culpa corpus vacare, corpus hoc meum extra culpam eſt, quippe quod adhuedum idem eſt, atque olim fuit, tum nempe, cum mens crimen committeret, cuius nihil ad corpus pertinet. mens autem, quae culpa tenetur, nunc eſt noua mihi, prorſus ab illa priſtina diuerſa Quocirca nihil iam ſupereſt, ob quod merito mihi ſuccenſeatis. Quemadmodum autem tunc temporis indicia rerum geſtarum pro indiciis

omnium

omnium certiſſimis habentes, aiebatis oportere me in numero hominum improborum haberi, ita huius meae, quae nunc eſt, erga vos voluntatis nolite vllum aliud quaerere documentum, praeterquam illam recentiſſimam fidem officiorum a me vobis nuper admodum praeſtitorum. Noua enim haec beneuolentiae erga vos meae indicia multo magis, quam illa vetuſta maleuolentiae, mihique conueniunt, et in vſu atque more ſunt mei generis. Mentiri quidem ſi iuuet, haud poſſim ſeniores certe veſtrum, quotquot aſſident, fallere. Verum non mentior, ſed verum aio, affirmans, Leogoram, patris mei auum paternum, cum potuiſſet in gratiam cum Piſiſtratidis redire, quibuscum ſtudio partis popularis diſſidebat, contractaque cum ipſis affinitate potuiſſet aequa tyrannidis portione potiri, maluiſſe tamen cum plebe moleſtias exſilii tolerare, quam patriae proditor eſſe. Quapropter conſentaneum eſt, me quoque libertatis ſtudioſum et plebi deditum eſſe, cum propter exempla maiorum meorum, tum propter eam mentem, quae ſi prius mihi non fuit, nunc eſt. Pari de cauſa vos quoque decet, vbi conſtiterit vobis, hominem frugi me nunc eſſe optimeque de vobis meritum, ſtudia mea hoc beneuolentius acceptare. Immunitatem a vobis ſemel mihi tributam, quod rurſus ademeritis, certiores vos facio, (credite mihi vere affirmanti) me id nunquam aegre tuliſſe. Vbi enim horum hominum praeſtigiis hoc tribuiſtis, vt ab eorum inſidioſis et ad imponendum compoſitis orationibus induci vos pateremini ad conſilia capiendum teterrima, vobisque ipſis peſtilentiſſima, vt nempe priſtinum veſtrum imperium cum ſeruitute mutaretis, hoc eſt, vt, prodita libertate et aequalitate iuris ciuilis, paucorum optimatium in poteſtatem vos dederetis; eccui mirabile poſſit videri, ſi callidae atque captioſae orationes im-

 ponere

ponere vobis potuerunt, vt iniquius de me ſtatueretis? Verumtamen, quemadmodum in veſtris ipſorummet rebus, ſi quid, a doloſis auctoribus decepti, deliquiſſetis, eorum decreta, qui male vobis ſuaſerant, irrita feciſtis, ex quo veſtram illam priſtinam libertatem atque maieſtatem recuperaſtis; ita velim vos de me quoque, ſi quid inclementius alieno motu ſtatueritis, id abrogare, atque exſecutionem eius ſupprimere, operamque dare, vt neque hac in re, neque in vlla alia quacunque cum inimiciſſimis veſtri hominibus conſentire videamini.

## ANDOCIDIS ORATIO

*de pace cum Lacedaemoniis ineunda.*

Pacem iniri aequam et legitimam, multo eſſe ſatius, quam bellum geri, probe id vos omnes noſſe videmini, Athenienſes. Sed oratores veſtros nomini quidem pacis locum dare, rebus autem aduerſari, per quas pax coaleſcit, id vero non omnes cernitis. Territant nempe vos hoc iactando rumore, pax vbi coaluiſſet, nihil eſſe magis verendum, quam ne forma, qua nunc vtimur, reip. gubernandae mutetur. Qua oratione nihil arbitror eſſe vanius. Quodſi enim populus Athen. nunquam antea cum Lacedaemoniis pacem contraxiſſet, merito primum eius periculum reformidaremus, cum ideo, quod rei vſu careremus, tum quod Lacedaemonii infidi ſint, et perfidiae infamia laborent. Sin autem antehac ſaepe numero pacem cum Lacedaemoniis inierimus, (et iniimus) ſalua libertate noſtra, ecqui parum ſit conſentaneum ad illa vetuſta exempla nos reſpectare, et quaerere, quae pactorum noſtrorum cum illis ſors fuerit? Oportet vtique, Athenienſes, e vetuſtis futura colligere. Age itaque per exempla eamus. Bellum in Euboea geren-

gerentes, Megaramque tenentes, et Pegas, et Troezenem, pacis tamen deſiderium nos inceſſebat. Quo factum, vt Miltiadem, Cimonis filium, Oſtraciſmo e ciuitate eiectum, e Cherrhoneſo, quo relegatus fuerat, reuocatum, ciuitate rurſus reciperemus eam ipſam ad rem, quo ante feciales noſtros Spartam miſſus, quippe qui Lacedaemoniorum Athenis procurator eſſet, negotium pacis conſtituendae praelibaret, eique aditum communiret. Miltiadis huius opera conciliatae tum fuerunt cum Lacedaemoniis in annos quinquaginta induciae, quas ambo populi in annum a decimo tertium conſeruauimus. Age primum videamus hoc, vtrum per hanc pacem forma regiminis popularis hac e ciuitate fuerit ſublata. Profecto nemo eſt, qui id factum doceat fuiſſe; ego contra quot et quanta bona vobis ex hac pace effloruerint, docebo. Primum, Piraeeum moeniis ſepſimus intra illud, quod dixi, tredecim annorum ſpatium; tum arcem borealem condidimus. Quarum nauium miniſterio Perſam deuiceramus, eoque facto Graeciae libertatem aſſerueramus, cum eae naues vetuſtate diſſolutae, militiaeque maritimae inhabiles factae fuiſſent, earum in locum, centum numero nouas alias triremes conſtruximus. tum primum trecentorum equitum inſtituimus militiam, totidemque Scythas ſagittarios aere noſtro redemimus. Bona haec ſunt ad remp. ab illa cum Lacedaemoniis pace profecta; hae copiae illinc partae. Interiecto tempore poſt rurſus bello cum Aeginetis ſumus impliciti, quo in bello multis vtramque in partem datisque acceptisque cladibus, denuo nos deſiderium pacis ſubiit; quo factum eſt, vt ex vniuerſa ciuitate decem legati Spartam de pace conſtituenda, arbitraria cum poteſtate, mitterentur; quorum in numero Andocides erat, auus noſter. Hi legati pacem nobis cum Lacedaemoniis trigintennem conciliarunt.

 Hoc

Hoc toto tempore eſtne vnquam maieſtas populi imminuta? Negas. quid tum? Suntne tum deprehenſi, qui conuellere ciuilem conſtitutionem conarentur? Nulli vſquam ſunt. nemo certe eſt, qui fuiſſe doceat. Quid? quod alia omnia euenere. pax haec ſublimem ſuſtulit populum Athenienſem eiusque neruos adeo corroborauit, vt illo in otio mille talenta argenti in arcem intulerimus, eaque vt populo propria et conſecrata eſſent, lege ſanxerimus; nec non triremes de nouo centum alias fabricauerimus, etiam ipſas pari modo ſolius reip. vſibus conſecratas; naualia item aedificauerimus, mille et ducentos equites conſtituerimus, totidemque ſagittarios, et illa longa moenia auſtralia communiuerimus. Haec ſunt illa bona per hanc ſecundam cum Lacedaemoniis pacem reip. parta, et hae ſunt copiae illinc ei quaeſitae. Rurſus exorſi ob Megarenſes bellum, cum neceſſario bonis multis careremus, agro noſtro ferro et flammis hoſtium permiſſo, pacem denuo fecimus, auctore atque conciliatore Nicia, Nicerati filio. Atqui nemo veſtrum eſt omnium, quem fugiat, per hanc Niciae pacem ſepties mille talenta pecuniae ſignatae a nobis in arcem illata fuiſſe, triremes plusquam quadringentas comparatas. In vectigalibus redibat quotannis plusquam mille et ducenta talenta. Tenebamus tum Cherrhoneſum et Naxum, et Euboeae plusquam dotrantem. Reliquas enim colonias tum temporis a nobis deductas enumerare longum ſit. His fruentes bonis rurſus in bellum cum Lacedaemoniis incidimus, impulſu tum quoque Argiuorum. Iam recordamini mihi, quaeſo, Athenienſes, ante omnia, quid ego a principio inde huius orationis et vobis animo ſpectandum, et mihi oratione agitandum propoſuerim. Num quid aliud, praeterquam hoc, nunquam eſſe per pacem factum, vt maieſtas populi Athen. conuelleretur?

Atqui

Atqui planum hoc feci, neque fuit, qui me id commentum aut mentitum fuiſſe coargueret. Sed audio quosdam iactantes, e nouiſſima noſtra cum Lacedaemoniis pace triginta tyrannos exſtitiſſe, a quibus multi praeclari viri cicutam bibere coacti, exſpirarint, alii ſolum verterint. Quae qui iactant, nae multum illi falluntur. Multum inter ſe, multum pax et induciae differunt. Pacem enim ineunt, qui, aequales viribus et dignitate, de cauſis diſcordiarum ſuarum inter ſe, prout conuenerit, paciſcuntur; inducias autem victores in bello facti victis pro arbitratu ſuo imperant. vt, e. c. Lacedaemonii nuper belli victoria potiti, nobis et moenium demolitionem, et claſſis deditionem, et proſcriptorum reuocationem imperarunt. Tunc itaque induciae fiebant per neceſſitatem ex imperato. Nunc autem de pace deliberatis ineunda. Spectate differentiam ex ipſis formulis conditionum, et tum imperatarum, prout in ſtela ſcriptae proſtant, et earum, quae vobis nunc vltro pacis condendae ergo offeruntur. Ibi moenia veſtra veſtris manibus demoliri iubebamini; hic poteſtas datur collapſa rurſus exaedificandi. Tunc naues habere non concedebatur, niſi duodecim; nunc tot habendi vobis venia datur, quot ipſi vultis. Tunc cauebatur, vt Lemnus et Imbrus et Scyrus in poſſidentium iure atque poteſtate eſſent; nunc vobis permittuntur. Proſcriptos receptare nemo nunc inuitus cogitur; tunc autem neceſſum erat; vnde libertas popularis interemta fuit. Ecquanam in re nouae hae pacis conditiones cum conditionibus illis ſuperioribus induciarum conueniunt? Breuis vt ſim, ita cauſam definio, atque aio me cenſere, pacem quidem populari regiminis conſtitutioni conducere, eiusque neruos conſolidare, bellum autem peſtem libertatis ciuilis eſſe. Et haec quidem hactenus. Bellandum autem nobis eſſe, cum ſint, Athenienſes,

 qui

qui aiant, age quaeramus, quamnam tandem ob cauſam bellemus. Mortales, ni fallor, omnes in eo conſentiunt, vt aiant, bellum eo eſſe ſuſcipiendum, quo aut ipſi a ſe depellant iniurias ſibi oblatas, aut vt aliis ſuccurrant vim paſſis. Vtrumque nobis euenerat. Et ipſi laeſi fueramus iniuriis, et Boeotos defenſum ibamus pariter oppreſſos. Quodſi ergo et noſtrae res eum ſunt in locum perductae, vt nil iam ſit cur metuamus, ne impoſterum a Lacedaemoniis vexemur, et Boeoti pariter ſi decreuerunt, Orchomeno priſtinam in libertatem remittenda, finem diſcordiarum facere, quid porro, quaeſo, bellabimus? Num, quo resp. nobis libera ſit? Atqui eſt. Num, quo moenia recuperemus? Atqui pax eorum copiam nobis facit. At, vt claſſem nobis liceat condere, nauesque, quae iam ſunt, reparare, et iure, quo optimo, tenere atque exercere? Atqui etiam hoc licet. Pacta conuenta enim ciuitatibus libertatem reddunt, ex ſuis cuiusque legibus et inſtitutis rem ciuilem adminiſtrandi. At ideo tamen vtique bellabimus, quo inſulas recuperemus, Lemnum et Scyrum et Imbrum? Annon in conditionibus pacis planis et expreſſis verbis cautum eſt, has Athenienſium fore. At haec denique tamen idonea bellandi cauſa erit, vt Cherrhoneſum, noſtrasque ibi colonias et poſſeſſiones, et aera nobis debita recuperemus? Atqui rex Perſiae intercedet; intercedent item ſocii noſtri, ſine quorum auxilio iſta obtinere nequimus. Verumtamen bellandum vtique tantisper, medius fidius, erit, donec Lacedaemonios eorumque ſocios debellauerimus. Atqui non videntur mihi eae eſſe copiae noſtrae, neque rerum noſtrarum ea ratio, vt id nobis facile factu ſit. At fac tamen tandem negotium hoc proſpere ſuccedere, et ex animi noſtri ſententia confici. Quae tum nobis erunt et quanta mala a barbaris toleranda! Fingamus iam, hoc,

quod

quod dixi, bello eſſe propoſitum. depreſſionem et exſtirpationem Lacedaemoniorum hoc bello ſpectari et quaeri; praeſto nobis eſſe pecuniarum, quod ſatis ſit, virisque nos florere et abundare. At ego tamen vel ſic quoque bellandum eſſe negem. Quod ſi autem neque cauſa bellandi eſt idonea, neque viri ſunt, neque arma, neque pecuniae, qui iam non erit nobis pax omni pacto ineunda? Etiam hoc, Athenienſes, meditari vos velim, agi nunc a vobis hoc et quaeri, vt pacem libertatemque cunctis Graecis communem pariatis, rerumque atque iurium communionem omnium omnibus impertiatis. Atqui hoc aut per pacem hanc, aut alio nullo pacto, obtinebitis. Recogitate modo, ciuitates primariae quo pacto bellum componere paratae ſint. primo loco Lacedaemonios ſpectate. Bellum hi aduerſus nos ſociosque noſtros exordientes principatum terra marique tenebant. Verum hunc geminum principatum iidem nunc per hanc pacem rurſus amittunt, non coacti armis veſtris, ſed libertati vniuerſae Graeciae eum condonantes. Belli enim victores ſunt ſine controuerſia, quippe qui tribus praeliis vicerint; primo illo apud Corinthum, quo ſocios noſtros omnes, in armis praeſentes, ſola virtute ſua praepollentes omnibus, ita vicerunt, vt victis excuſationem nullam relinquerent. Rurſus Boeotos, duce Ageſilao, pari cum gloria virtutis excellentis atque haud controuerſae vincebant. Tertio praelio, cuius exitus is fuit, vt Lacedaemonii Lechaeo potirentur, Argiuos quidem cunctos, cunctosque Corinthios, noſtrarum autem copiarum Boeoticarumque eam ſolummodo partem vincebant, quae tum in caſtris aderat. His tantis editis facinoribus, in armis praeualentes Lacedaemonii, bellique victores, pacem tamen vobiſcum inire nihilominus parati ſunt his legibus, vt ditionem ſuam illam priſtinam ſaluam tu-

 tamque

tamque habeant, teneant, vt reliquae ciuitates graecae ſui iuris ſuaeque ſpontis ſint, vt mare denique ſibi victoribus cum victis commune ſit. Atqui, amabo, quam duram illi et quam intolerabilem fuiſſent a vobis pacem impetraturi, ſi vel vnum ſolummodo praelium amiſiſſent! Boeoti autem, quonam pacto pacem contrahere volunt? Orchomeni cauſa bellum cum ſuſcepiſſent, quam pati nollent ſuae ſpontis eſſe, ſuoque iure ciuili libere vti, nunc, tot numero viris fortibus amiſſis, parte agri deuaſtata, aerarioque publico exinanito, et re cuiusque priuata exhauſta, pecuniisque iis omnibus incaſſum effuſis et perditis, bello quartum in annum extracto, pacem admittunt hanc in legem, vt Orchomenus libera ſuique iuris ſit. Fruſtra itaque laborarunt, fruſtra iacturas illas omnes virorumque pecuniarumque fecerunt, fruſtra moleſtias illas omnes pertulerunt, qui potuiſſeut damnis illis omnibus vacare, ſi a principio ſtatim libertatem Orchomeno haud denegare, ipſique quieti vacare voluiſſent. Videtis iam, quo pacto Boeoti pacem contrahant? At vobismet ipſis quo pacto licet, Athenienſes, paciſci? Cogitate, quaeſo, quales Lacedaemoniorum erga nos experti ſimus animos atque mores, et quales hi rurſus erga ſe noſtros. Veniam huic orationis meae parti deprecor, ſi quem veſtrum fortaſſean offenſura ſit. Non enim dicam, niſi id, quod res eſt. Claſſe in Helleſponto amiſſa cum obſideremur, quamnam de nobis ſententiam pronuntiarunt hi, qui nunc belli ſocietate vobiscum copulati ſunt, tunc autem cum Lacedaemoniis faciebant*? non hanc, vt liberi, quotquot eſſent, pro mancipiis vaenirent, et vrbs noſtra incolis deſolaretur? Quae quominus fierent, quinam interceſſerunt? Lacedaemonii nimirum. Hi ſoli

* Thebanos pungit

Hi ſoli ſocios ab illa funeſta et furioſa ſententia auerterunt, ipſi autem ne commiſerunt quidem, vt vel deliberatio ſolummodo de re tam atroci proponeretur. Poſtmodum, iureiurando cum fidem ipſis noſtram obſtrinxiſſemus, precibusque conditiones induciarum eas ab ipſis impetrauiſſemus, quae ſtelae inſculptae ſuperſunt adhuc, volenti cuique noſcitandae atque legendae, duras quidem illas, et in ſe exſecrabiles, verumtamen, prout in illo temporum articulo miſera rerum erat conditio, ſatis etiam optabiles, vt vel congratulari nobis deberemus, quod leges latae nobis non eſſent adhuc duriores, in formulam pactorum condictorum inducias egimus. Deinde contracta cum Boeotis et Corinthiis ſocietate belli, quos a ſocietate Lacedaemoniorum abſtraxeramus, Argiuosque innectendo amicitiae, olim aliquando diris publicis deuotae atque interdictae, neceſſitatem Lacedaemoniis impoſuimus pugnae apud Corinthum committendae. Perſarum autem regem quinam ipſis infeſtum reddidere? Cononem quinam claſſe inſtruxerunt, quinam copiis armarunt naualibus, vt eo poſſet praelio nauali Lacedaemonios concidere, quo praelio principatum maris illi amiſerunt? Et nihilominus tamen, iſtaec a nobis paſſi, Lacedaemonii nobis eadem, quae ſocii noſtri, concedunt, vt habeamus, offeruntque, moenia, claſſem, inſulas. Ecquae iam erit ea pax, cui nos, per legatos conciliatae, par ſit acqnieſcere? Nonne impetratis ab hoſte conditionibus iis, quas ipſi ſocii offerunt, et, quae vt nobis concederentur, ideo bellum primitus exorſi fueramus? Et reliqui quidem omnes paci ſeruiunt, tametſi partem bonorum ſuorum dedere atque amittere a pace cogantur; nos autem pacem recuſabimus eam, per quam non ſolummodo iactura nulla facienda ſit, ſed etiam ad praeſentia bona, alia noua, vltro oblata, ſint acceſſura? Ecquid

quid igitur ſupereſt, de quo dignum ſit deliberari? Quaenam illa ſunt ad quae Argiui nos inuitant? Primum doceri velim, Boeoti ſi nos deſerant, renunciata nobis ſocietate belli, initaque cum Lacedaemoniis pace, quanti tum Corinthus facienda nobis ſit. Recordamini nempe, quaeſo, Athenienſes, diei illius, qua cum Boeotis belli ſocietatem inibamus, quanam id mente faciebamus? non, exiſtimantes, ſi Boeotorum copiae ad noſtras acceſſiſſent, idoneas fore copulatas haſce copias ad repellendum vel vniuerſum genus humanum? Nunc autem deliberamus, vbi a Boeotis deſerti fuerimus, vtpote cum Lacedaemoniis reconciliatis; num et quo pacto ſperandum ſit, vt arma Lacedaemoniorum ſuſtineamus. Nae, aiunt quidam, ſuſtinebimus, Corinthum ſi cuſtodiamus, Argiuosque belli ſocios ſi habeamus. Atqui, Lacedaemonii Argos ſi adoriantur, vtrum faciemus? opemne feremus Argiuis, necne? Non enim facere poterimus, quo minus horum faciamus alterutrum. Siue enim Argiuis ſuccurrere inſuper habebimus, nullam nobis reliquam faciemus excuſationem, quominus Argiuis iniuriam feciſſe videamur, et quominus Argiui, in agrum noſtrum incurrendo et in nos pro lubitu ſaeuiendo, ſi faciant, perfidiae poenas a nobis meritas repetere videantur. Sin autem Argiuis praeſto erimus, et laboranti ipſorum vrbi ſuccurremus, nonne parata nobis et ineuitabilis erit cum Lacedaemoniis armis decernendi neceſſitas? Procul dubio. Dimicabimus igitur. quo quid fiat? quo nobis emolumentum contingat, ecquodnam? quo nempe aut vincamus, aut victi diſcedamus. Sed victis quid fiet? Scilicet, cum ditione Corinthiaca, vna noſtram quoque amittemus. Sed fac victores nos eſſe diſceſſuros. Corinthum nempe Argiuis in poteſtatem trademus. Non propter hoc tum bellabimus? Age, iam Argiuorum quoque

ſpecte-

ſpectemus cauſationes. Hortantur nempe nos, vt ſecum et cum Corinthiis in ſocietatem congreſſi, bellum aduerſus Lacedaemonios exordiamur, ipſi tamen ſeorſim pro agro ſuo, ab hoſtilibus incurſionibus eximendo, ſtipulantur. Quo fit, vt fines ſuos tutos habeant, vt in quos Lacedaemoniis ex pacto haud liceat aream Martis inferre. Porro proponenda nobis Lacedaemoniorum perfidia, terrent nos, quo minus audeamus cum iis paciſci; negantes Lacedaemonios pactis ſtaturos, quae nos vna cum omnibus noſtris ſociis feciſſemus. et iidem tamen Argiui negant vnquam a Lacedaemoniis pactum eſſe violatum, quod Lacedaemonii ſecum priuatim iniſſent. Auitam ſibi pacem hanc appellantes, qua vtuntur, caeteros graecos omnes arcere contendunt ab vſu pacis item auitae, [h. e. diuturnae, perennantis, et a maioribus ad nepotes ſine armorum interpolatione tranſeuntis.] Scilicet extracto in longum bello, ſperant fore, vt Corintho potiantur, et, vbi eos viciſſent, [Lacedaemonios puta] a quibus nunquam non victi ſunt, ſperant futurum, vt eos in poteſtatem ſuam redigant, quorum opera atque auxiliis vſi hos ſuos victores deuiciſſent. Huiusmodi ſpes participantes vos facere non poteritis, quominus alterutram harum duarum conditionum optetis; vt ſcil. aut cum Argiuis arma Lacedaemoniis infeſta inferatis, aut, ad exemplum Boeotorum, cum Lacedaemoniis paciſcamini. Ego vero etiam atque etiam vereor, ne morbus ille noſter domeſticus atque familiaris etiam nunc nos inceſſat. Solemus enim, melioribus amicis poſthabitis, ſequiores praeferre; aliorumque cauſa bella gerere, quamquam licet nobis noſtri cauſa quieſcere, et ſaluis eſſe. Exempla vultis? Accipite: Oportet enim recordatione praeteritorum adminiculo ad ſalubritatem honeſtatemque capiendorum conſiliorum vti. Perſarum itaque cum rege pa-

ctis induciis, et amicitia in perpetuum duratura, quas inducias Epilycus, Tiſandri filius, matris noſtrae frater, illa, qua ad regem Perſarum functus eſt, legatione conciliauit, non multo poſt, decepti ab Amorge, ſeruo regis, eoque fugitiuo, ingens rerum noſtrarum columen, opes regias, amiſimus, et quaſi rem vilem atque contemnendam abiecimus, atque amicitiae cum rege amicitiam cum Amorge praetulimus, ſeruum domino potiorem ducentes. Qua contumelia rex ad iracundiam accenſus, et ad vindictam ſtimulatus, Lacedaemoniorum ad partes ſe tranſtulit, initaque cum illis belli ſocietate, quinquies mille talenta ipſis ad bellum aduerſus nos gerendum adminiſtrauit, quo factum eſt, vt Lacedaemonii, per has tantas opes ſuperiores facti, noſtras opes omnes euerterint, maieſtatemque noſtram humo afflixerint, ad nihilumque redegerint. Vnum hoc erat de multis noſtris ſcitis et egregiis proſperisque inuentis. videtis iam quale id fuerit? Adde aliud. Syracuſani olim aliquando nos per legatos adibant, rogantes, vt ſecum pro ſimultate amicitiam colere, et pro bello pacem gerere mallemus, docentesque, quanto magis e re noſtra facturi ſimus, ſi ſecum malimus, quam cum Egeſtanis atque Catanaeis, belli ſocietatem contrahere. Quid nos tum? Praetulimus nempe paci tum quoque bellum, et Egeſtanos Syracuſanis, et otii domeſtici quieti, qua poteramus gaudere, Siculae moleſtias expeditionis. quo factum eſt, vt flore iuuentutis noſtraeque et ſociorum nunc careamus, lectiſſimis quibusque viris amiſſis, magnoque nauium numero, et ingenti vi pecuniarum opumque, magnaque potentia mulctati, paucos quosdam, luctuoſiſſimae cladi ſuperſtites factos, cum dedecore domum reuerſos recuperauerimus. Poſtremo, qui nunc Argiui huc venere vobis perſuaſum, vt bellum denuo capeſſatis, ab iisdem induci nos nuper pa-

per patiebamur, vt pace, quae nobis tum cum Lacedaemoniis erat, reſciſſa, in Laconicam infeſta cum claſſe incurreremus. Quo facinore ipſorum irritata ira multorum nobis fuit magnorumque malorum principium. Bellum enim inde exarſit tam dirum, et tam fatale nobis, vt tandem cogeremur moenia noſtra noſtris manibus demoliri, claſſem hoſtibus tradere; exſules inuiti recipere. Harum tantarum cladium in compenſationem, ecquod nobis Argiui emolumentum attulerunt? ecquod diſcrimen pro Athenienſibus adierunt? Ecquid iam ſupereſt, quod volunt a vobis fieri? Hoc nempe, vt nunc quoque pro pace bellum optetis, vt Argiuos bellorum veſtrorum ſocios habeatis pro Boeotis, vt Corinthiorum factionem illam, quae nunc rerum potitur, Lacedaemoniis praeferatis. Quae ſunt tam foeda dictu, tam cogitatu horrenda, vt eſſe nolim quemquam, qui ea vobis, Athenienſes, perſuadeat. Hominum enim parti ſapientiori ſatis et ſuper eſt documentorum in exemplis praeteritis, vt denuo in idem ſaxum impingere caueant. Sed ſunt rurſus alii, tanto ardore pacis quam citiſſime contrahendae inflammati, vt illo ipſo quadraginta dierum ſpatio, quod indultum nobis ad deliberandum fuit, negent quicquam opus eſſe; quid? quod eo ipſo ſibi factam a nobis querantur eſſe iniuriam, quod copiam deliberandi vobis impetrauerimus. Miſſos enim nos ideo Spartam aiunt eſſe, plena cum poteſtate decernendi atque ſtipulandi legatos, quo hac de re ad vos rurſus ne referremus. Referendo ad vos hac tanta de re, quod ſaluti noſtrae cauerimus, eam pro cautione meticuloſitatem appellant; negantes vnquam fuiſſe, qui ſimplicitate atque ſinceritate orationis conſiliorumque vſus, vos e malis veſtris eripuiſſet, ſed eos eſſe vos aientes, qui ſeruari et ad ſalutem reduci nolitis aliter, quam aut clandeſtinis machinationibus, quae ſedulo celen-

tur,

tur, atque ab oculis et a cognitione veſtra amoueantur, aut captioſis ſtrophis, quibus deludamini. Quam ego orationis turpitudinem nego mihi probari. Etenim, Athenienſes, bello quidem tenente, aio vtique imperatorem frugi, reip. deditum, eundemque prudentem, eiusque rei, quam agit, certum, oportere conſilia ſua clam plerosque agitare, militesque ignoratione diſcriminum propoſitaeque ſpei blandimentis deluſos ad diſcrimina adducere; de pace autem agitantes legatos ea, quae et cum vniuerſa Graecia communicanda ſit, et iurisiurandi religione ſancienda, et literarum monumentis conſecranda, ſtelae publice fixae inſculpendarum, nego decere, vt committant, vt acta ſua occulta ſint, aut vt callidis ſtrophis vos circumueniant, imo vero laudem eos mereri magis, quam notam, ſi poteſtate a vobis data, pro arbitratu ſuo decernendi atque paciſcendi, nil vſi, ſummam conſiliorum ad vos retulerint. Oportet itaque conſilia quidem capere, quam fieri poteſt, tutiſſima, quae autem ſemel depecti fuerimus, et iureiurando ſanxerimus, ea rebus ipſis ſalua et rata praeſtare. Non ſine cauſa hanc inculco pactorum ſeruandorum conſtantiam, qui voluntatum veſtrarum mirificam norim volubilitatem; cuius reſpectu par etiam atque conſultum eſt, nos, quibus legatorum partes demandatis, non ſolummodo tenorem earum ſpectare literarum, quas nobis pro norma dicendorum agendorumque additis, ſed vna quoque, et magis etiam, animorum veſtrorum incredibilem revereri mutabilitatem. Solotis enim copias quidem iam praeſentes et apparatas, ſuſpectas habere, de iis queri, mediocritatem atque inſufficientiam earum contemnere; copias autem, quibus caretis, iactare, quaſi iam iis inſtructi ſitis. Vbi bellare referat, ibi pacem appetitis. pacem rurſus ſi quis conciliatum vobis eat, vos bona tum enumeratis quot et

quanta

quanta bellum vobis pepererit. praeſertim cum iam nunc ſint, qui ſe negent intelligere, quidnam proſint eiusmodi pacta, per quae cum claſſis et moenia nobis reſtituantur, tum de reſtituendis ſibi ſuis poſſeſſionibus priuatis in extero ſolo ſitis, per bellum amiſſis, item de nominibus penes ſe ab incolis alienae ditionis contractis diluendis, nil caueatur. Illas enim vero poſſeſſiones, vnde ſibi victus olim fuiſſet, per pacem non reſtitui, a moenibus autem ſe non paſci. Quibus iſtaec querentibus conuenit a me pari modo ſatisfieri. [Non videntur nimirum hi, neque arctiſſimam cernere priuati ſui commodi cum rep. neceſſitudinem, neque intelligere, in claſſe et in moeniis velut in praecipuis quibusdam cardinibus verſari proſperitatem publicam. Quod ita eſſe, perfacile eſt docere.] Erat aliquando tempus, Athenienſes, quo moeniis et claſſe carebamus. Quibus vt primum potiti ſumus, primum gradum ad ſplendidam fortunam fecimus, et fundamenta poſuimus eorum bonorum, quorum deſiderio ſi adhucdum tenemini, age, comparemus nos quoque nobis eadem praeſidia atque adminicula, quibus maiores vſi tantam potentiam reip. adſtruxerunt, quantam alia nulla resp. conſecuta eſt. Eam vero potentiam maiores adepti ſunt, partim a volentibus Graecis et eloquentiae vi atque lenociniis delinitis, partim ab ignorantibus et circumuentis; alia aere ſuo redemerunt, alia denique vi armorum inuitis extorſerunt. Eorum in numero, quae maiores a Graecis orationis comitate impetrarunt, haec habentur: primum, vt quaeſtores aerarii Graecorum communis hic Athenis conſtituerentur; deinde, vt vniuerſae Graecae claſſi ſi quando conueniendum eſſet, hic in portu noſtro conueniret; tum, vt cui ciuitati triremes propriae nullae eſſent, ei nos earum copiam de noſtro faceremus. Ignaris porro atque inuitis Peloponneſiis moenia condi-

 dimus,

dimus, cuius fraudis vt nullas daremus poenas, id a Lacedaemoniis aere noſtro redemimus. Per vim denique, ringentibus nequicquam aduerſariis, principatum Graeciae obtinuimus. Bona haec atque decora ſpatio quinque et octoginta annorum cum parta nobis, tum vſu fructuque exercitata ſunt. Ad extremum autem bello fracti, vna cum reliquis bonis, etiam moenia perdidimus, claſſemque noſtram pro arrha fidei atque obſequii noſtri ceperunt Lacedaemonii. Et claſſem quidem ſibi a nobis traditam ſuſceperunt, moenia autem nos ipſos manibus noſtris demoliri coëgerunt; metuentes, ne geminum hoc veluti principium habentes nos priſtinam reip. gloriam atque potentiam reſtitueremus. Nunc autem hi iidem Lacedaemonii, oratione noſtra permoti, per legatos ſuos adſunt, plena illos agendi atque paciſcendi poteſtate inſtructos, et cum arrham nobis noſtram reddunt, tum permittunt moenia rurſus habere, claſſemque nouam comparare, et inſulas iuris noſtri eſſe. Et quamquam nunc ſecundae fortunae principium prorſus idem nanciſcamini, quod olim maiores veſtri nanciſcebantur, ſunt tamen nihilominus, qui pacem hanc, quae vobis hoc principium reddat, negent pacem eſſe appellandam, negent pro pace eſſe habendam. Procedere hos velim in medium, atque docere, (quod vt facere poſſint, noſtrae prouidentiae imputabunt, qui cauimus vt clauſula haec conditionibus pacis adiungeretur, vt quadraginta dierum ſpatium indulgeretur deliberando ſuper his pacis conditionibus, probandaene an reprobandae videantur) docento itaque, ſi quid in illis conditionibus minus recte habet. Licet enim id expungere. Aut ſi quis adhuc addendum quid cenſeat, vobis volentibus et perſuaſis, id adſcribito. Quaecunque ad hunc modum in literas relata, et rata habita fuerint, iis ſi vtemini, pace item licebit vti. Sin au-

tem

tem horum omnium nihil placet, bello licet decernere. In poteſtate veſtra omnium eſt, vtrum horum voletis, id optare. Adſunt enim Argiui atque Corinthii per legatos, qui docere contendent, bellum geri expedire. rurſus Lacedaemone veniunt legati, ad pacem contrahendam vos adhortaturi. Cauſae huius arbitratio penes vos eſt, non penes Lacedaemonios. Et hoc noſtrae debetis cautioni. Partes itaque legatorum, quas nobis mandaueratis, rurſus a nobis in vos transferimus, facimusque vosmetipſos omnes veſtri legatos. Quicunque enim mox in ſuffragando manus attollet, ſiue pacem, ſiue bellum ſciſcet, perinde eſt habendus ac ſi ipſe ſuo nomine legatione fungeretur. Age iam, decernite ea, quorum, velim, vt vos inpoſterum nunquam poeniteat.

## ANDOCIDIS ORATIO,

*qua contendit Andocides, non ſe, ſed Alcibiadem, oſtraciſmo eſſe vrbe eliminandum.*

Non nunc ſolum, in hac, quam cum maxime agitamus, cauſa didici, rem publicam attingere quam ſit anceps et fallax, verum etiam dudum ante, quam partem vllam reip. tractandam mihi ſumerem, rem hanc duxi eſſe perarduam. Verumtamen boni ciuis atque fortis hoc autumo eſſe, vt caput periculis pro multitudine obiicere nil dubitet, neque metu priuatarum ſimultatum, amandata reip. cura, in otium ſecedat. Per eos enim, qui rerum ſolummodo ſuarum priuatarum ſatagunt, ciuitates nihilo fiunt, neque ſplendidiores, neque opulentiores; publica vero negotia qui adminiſtranda capeſſunt, his ciuitates incrementa ſua libertatemque debent. Quorum ego ſtudens in numero haberi bonorum virorum, grauiſſima incidi in diſcrimina. aequos tamen atque beneuo-

los ſi vos nactus fuero iudices, nil metuam, ſed confidam certo futurum, vt ex huius iudicii diſcrimine ſaluus ac ſoſpes diſcedam, tametſi calumniis inimicorum et plurimorum, et teterrimorum exagiter. Agitur itaque hoc, quod mihi nunc certandum eſt, certamine, non corona, ſed hoc, vtrum patria per decennium carendum mihi ſit, nec ne. Comparati mecum ſunt hoc in certamine Nicias et Alcibiades. Noſtrum ergo, quicunque is erit, vnum aliquem neceſſe eſt hoc infortunio feriri. Legem hanc teſtulariam, facere non poſſum, quin reprehendam, quae vtrique iuriiurando, cum illi, quod ciuium, tum iſti, quod ſenatorum vnicuique dicendum eſt, contraria ſanxerit. Ibi enim, in illis, quas commemoraui, iurisiurandi formulis, ſpondetis, vos neque ciuitate ciuium quemquam eſſe exterminaturos, neque in cuſtodiam daturos, neque extremo ſupplicio, cauſa non audita, addicturos. Huiusmodi autem cauſarum ea eſt iniquitas, vt neque die, neque defenſione dicta, neque tabellis clam diditis, miſero exterminando per tam longinquum tempus patria carendum ſit. Fieri enim per eam poteſt, vt nocentiſſimus quisque malo intactus abeat, innocentiſſimus percellatur. Nam qui ſodalium et coniuratorum numero praeualent, hi vincunt et ſecundiore cum fortuna diſcedunt. Non enim ſortiti iudices diſceptant hoc cauſarum genus, vt reliquas ſolent, verum vniuerſus populus hic interuenit. Praeterea lex mihi alia ex parte deficere, ex alia modum excedere videtur. Aut minor eſt iuſto, aut maior eſt. Priuatorum enim delictorum haec ſi poena debet eſſe, iuſto eſt atrocior. Sin autem criminum poena eſt ad cunctam remp. pertinentium, tum ego eam minutam atque contemnendam arbitror eſſe. poterant enim haec ſiue mulcta pecuniaria, ſiue carcere, ſiue extremo ſupplicio caſtigari; quae caſtigationes multo ſunt,

quam

quam oſtraciſmus, acerbiores. Adde, quod, qui migrare hinc alio propterea iubetur, quod malus ciuis eſt, is hac poena non emendatur. Quoquo enim ſe contulerit, non deſinet ibi malus eſſe, ſed corrumpet etiam illam ciuitatem, in quam ſe ingeſſerit. Et non ſolummodo patriae non minus inſidiabitur poſtmodum, atque ante fecit, quam expelleretur, ſed vel magis etiam, atque titulo iuris ſpecioſiore. Sin autem virum bonum extrudatis, ea die, qua id faciatis, amicos quidem veſtros incredibilem animo triſtitiam atque aegritudinem eſſe concepturos autumo, inimicos autem laetitiam, intelligentes, ſi per imprudentiam atque inſcitiam veſtram contingat, vt ex eiiciendis optimum eiiciatis, futurum eſſe, vt resp. ab huius viri virtute toto decennio nullum fructum percipiat. Verum hinc quoque facile ſit cernere, legem hanc teſtulariam malam et noxiam eſſe, quod gracarum omnium ciuitatum nulla hac lege, ad exemplum noſtrum, vti voluerit. Atqui hominum omnium conſenſu ea ſcitorum habentur praeclariſſima atque ſaluberrima, quae plebeiis perinde atque optimatibus conueniant, et in quorum appetitione quam plurimorum certet aemulatio. Verumenimuero pluribus me hac de re diſputare, haud video quid ad rem attineat. Nihil enim profecto ad rem praeſentem aut gubernandam aut mutandam multitudo verborum ſuper hoc loco profecerit. Quare vnum hoc vos rogo, vt dicendorum aequi et communes velitis arbitri eſſe, et, vt reliquarum eſtis omnium rerum magiſtri atque gubernatores, ita huius quoque ſitis, hoc eſt, vt neque conuitiorum importunitati, neque adulationum intemperantiae locum concedatis, ſed modeſte quidem atque compoſite cauſam dicenti patulas aures menteſque praebeatis propitias; infeſtas autem clauſaſque inſolenti atque clamoſo. Quo enim diligentius de vno quoque loco atque articulo rerum

 in me-

in medio propoſitarum audiueritis, hoc melius vobis licebit de nobis ſtatuere. Haec hactenus. Accedo nunc ad ipſam cauſae meae dictionem. Inſimulatus nempe fui odii erga ſtatum regiminis popularis, atque factioſitatis. Verum hoc quidem de crimine quod dicam, parum eſſe mihi relictum video. Quodſi haec de me criminatio nondum in iudicio fuiſſet agitata atque diſceptata, merito vos accuſatores ferretis eo de crimine me poſtulantes, mihique nunc neceſſe foret defenſione maculam hanc purgare. Poſteaquam vero iam quatuor e iudiciis, in quibus hac ipſa de cauſa iudicatus ego ſum, ſemper abſolutus diſceſſi, aequum haud arbitror eſſe, me denuo cogi hac de re verba facere. Nam priusquam haec cauſa in foro agitaretur, ſciri nullo pacto poterat, verane eſſet, an commentitia haec criminatio. poſt dictam vero ſententiam, quaecunque ea eſt, vtramuis in partem, ſiue abſoluens, ſiue condemnans, peremta et definita eſt lis, et de reo pronunciatum, ſons an inſons ſit. Graue itaque mihi et periniquum videtur, condemnatis quidem moriendum eſſe, etiamſi vna ſolummodo tabella ſuffragia condemnantia numero plura ſint, quam abſoluentia, et ad mortis ſupplicium bonorum quoque publicationem adiungi; abſolutis autem iamdudum, et ſaepius, iterum atque iterum ſuſtinendas atque depellendas eſſe iisdem de criminibus actiones; et perdendi quidem extremisque ſuppliciis damnandi poteſtatem penes iudices eſſe, ſeruandi autem nullam, ſed ſententias eorum, vt mortem irrogantes ratas, ita ſalutem condonantes irritas et caſſas eſſe; idque lege diſertis verbis vetante, de eodem homine eadem in cauſa bis iudicari, et tametſi vos fidem veſtram de legibus tuendis atque exercendis iureiurando obſtrinxeritis. Quamobrem iuuat, praeterita omni mei praedicatione, Alcibiadis inſtituta, mores omnemque vitam memoriae veſtrae ſubiicere.

ſubiicere. Quod inſtituenti mihi dubitare occurrit vnde ordiar. Tot ſunt numero delicta eius, et facto quaſi agmine circumſtant et ingerunt ſeſe. Quare delectu vtar, et in praeſentia tacita tranſmittam ea, quae de ſtupris eius matronarumque raptibus, aliisque huiusmodi contumeliis, cum violentia coniunctis pacem ciuilem diſturbante, commemorare poſſem. Neque enim tempus ad dicendum mihi praefinitum his exſequendis ſuffecerit, et praeterea ciuium perquam multorum in offenſionem ſim incurſurus, ſi labes eorum domeſticas et vlcera abſcondita denudem. Quae autem in rep. mala patrauit, ea mala, iniuriasque, quibus et cognatos, et ciuiumque peregrinorumque innumeros laeſit (laeſit enim primum quemque obuium ſibi factum) ea demonſtrabo. Primo itaque loco, vt hinc exordiar, auctor cum eſſet vobis factus, vt vetuſtum illum, ab Ariſtide ſumma cum aequitate ſtatutum modum penſionum a Graecis ciuitatibus contribuendarum reformaretis, eique rei vt ſe vna cum aliis nouem collegis praeficeretis, ſociis veſtris tributa propemodum duplicauit. Qua in re cum planum atque teſtatum feciſſet, quantum poſſet, et quam eſſet formidandus, vectigalia publica ſuam in rem interuertit, atque depeculatus eſt. Iam cogitare vos velim, neminem reip. veſtrae peſtem afferre praeſentiorem, quam eum, qui ſociis veſtris tributa geminata imponat, in confeſſo cum ſit vtrumque, et hoc, veſtram omnem ſalutem in ſalute veſtrorum ſociorum eſſe ſitam, et iſtud, ſocios multo nunc eſſe teteriore loco, atque olim fuerunt. Ciuem itaque bonum et iuſtum fuiſſe Ariſtidem, ſi exiſtimatis, conuenit, vt Alcibiadem hunc ciuem habeatis vnum omnium nequiſſimum, quippe cuius ſcita et inſtituta ſcitis et inſtitutis Ariſtidis aduerſa fronte repugnent. Quid enim hac noua tributorum deſcriptione effectum eſt? Hoc

 nempe,

nempe, vt complures e ciuitatibus, quae quibusque ſunt patriae, exſulatum eant, et in Thurios concedant habitatum. Prodet ſeſe haec ſociorum erga nos ſimultas atque maleuolentia, quamprimum fiet, vt cum Lacedaemoniis bello maritimo committamur. Malum ego eum iudico reip. diſpenſatorem, qui praeſentis ſolummodo temporis habeat rationem, nullam futuri, plebique conſiliorum auctor fiat, iucundorum magis, quam ſalutarium. Satis equidem eorum mirari non poſſum tarditatem, qui Alcibiadem ſtatus popularis ſtudioſum dictitant eſſe, qui ſtatus aequalitatis iurium inter omnes communis tuendae ergo eſt excogitatus et in vitam inductus, quam aequalitatem ne priuatis quidem in rebus ab Alcibiade obſeruari ipſi tamen cernunt, videntes cupiditatem atque ſuperbiam et inſolentiam, qua Calliam, vxoris ſuae fratrem, exagitauit. Sororem nempe Calliae cum in matrimonium duxiſſet cum dote decem talentorum, coegit Calliam doti alterum tantundem addere, poſtquam Hipponicus, Calliae et mulieris pater, in caſtris apud Delium, imperium militare gerens, vita exceſſiſſet. Ab hoc enim Hipponico aiebat Alcibiades ſibi, praeter dotem, adhuc alia decem talenta promiſſa fuiſſe, ſi filium e filia ſua ſuſcepiſſet. Et quamquam Alcibiades, id quod e dictis conſtat, vxorem haberet domi ita dotatam, vt alia nulla vnquam, ex quo Athenae ſunt, parem dotem alii viro attulerit, modis tamen illam tractauit tam indignis, tam ſe geſſit laſciuum, importunum, iniquum, inſolentem, impurum, vt eam in domum, quam materfamilias ita laute dotata incoleret, ſcorta induceret, et ingenuae et ſeruilis conditionis, eoque vxorem adigeret, matronam inſignis pudicitae, vt domo mariti derelicta ad Archontem queſtum iret, de malis atque iniquis modis, quibus a marito haberetur. cuius rei copiam leges vxori male habitae

bitae dabant. Verum ibi vel maxime potentiam ſuam declarauit Alcibiades. Conducta enim ſatellitum caterua impreſſionem in forum fecit, et vxorem inde per vim et armata manu eduxit. Quo facto teſtatum ad omnes fecit, et magiſtratus, et leges, et ciues reliquos a ſe flocci non fieri. Verum ne hic quidem ſubſtitit, ſed et vitae adeo Calliae inſidiatus eſt, quo ſolus ipſe Hipponici facultates deuoraret. Noſtis vos omnes, Alcibiadem coram vobis in concione inſimulatum huius ſceleris fuiſſe. populumque bonorum Calliae ab ipſo Callia heredem dictum, ſi contingeret ipſi, vt ſine prole decederet. Id quod metuens faciebat Callias, ne cupiditas Alcibiadis ſibi exitium afferret. Atqui erga neceſſarios ſecum coniunctiſſimos qui ſe tam ſcaeuum atque tam immanem gerit, vt vxorem contumelioſiſſime habeat, eiusque fratrem per inſidias clandeſtinas de medio tollere conetur, ecquem ab eo animum, quos mores erga reliquorum quemque ciuium exſpectabitis? Non multo maiori hos inſolentia, ſuperbia, immanitate tractabit? Omnes enim profecto alii homines cariſſimos habere plurimique facere ſolent neceſſarios. Praeterea nudus et deſertus ab amicis non eſt, vt facile et inulto laedatur, ſed diuitiae, quibus circumfluit, adiutores ei vindicesque quamplurimos contraxerunt. Quod autem omnium eſt indigniſſimum, is cum ſit Alcibiades, tam ſceleratus, tam impurus, ea inſolentia atque arrogantia, tamen quaſi populi ſtudioſiſſimus concionatur, aliosque optimatium ſtudioſos et plebem exoſos appellitat. et iam dudum mortem publice a vobis irrogandam meritus criminibus in vos commiſſis, iisque ſtudiis, quibus deditus eſt, tamen, ſi qui, apud vos infamati atque ſuſpecti vobis redditi, publice ſint accuſandi, veſtroque nomine actione criminali proſequendi, tum Alcibiadi partes accuſatoris a vobis demandantur. Quamquam ita eſt

 inci-

inciuilis, vt alii Athenienſium nemini ius ſecum par et aequale, aut etiam non multo ſaltim minus concedat, tamen ciuitatis ſe cuſtodem fert, et ita vos nullo in loco habet, itaque deſpicit et faſtidit, vt, cum vobis in concione congreſſis, et velut in vnum corpus coalitis aduletur, tum viritim veſtrum ſingulis quibusque inſultet. Exemplum vultis? Eo proceſſit audaciae, vt Agatharchum pictorem, perſuaſum ſecum domum ſuam venire, coegerit ibi manere, illamque coloribus incruſtare, atque picturis exornare; illoque neceſſitatem admotam precibus declinante, verasque excuſationes allegante, (ſe nempe iam aliis operam ſuam elocaſſe) comminatus ſit carcerem, niſi protinus, ſine vlla cunctatione ſibi penicillum manumque commodaret. Quid ageret Agatharchus? Neceſſe habebat neceſſitati praeſenti ſeruire. Expingit itaque Alcibiadis domum, donec tandem, quarto menſe poſt, oportunitatem nactus, clam cuſtodes appoſitos, aufugit. Cuſtodibus enim Alcibiades, veluti rex quidam, vtebatur. Et nihilominus tamen idem Alcibiades tam erat impudens, vt vltro ad Agatharchum adiret, cum eoque, velut iniuriam paſſus, quereretur, et tantum aberat ab auſorum per violentiam poenitentia, vt potius pictorem inſuper etiam minis territaret, quod opus affectum deſtituiſſet. Ibi pictori nihil proderat, quod ciuis liberae ciuitatis, quod ingenuo loco natus eſſet. Nil ſibi pictor metuebat minus, quam ſi ſeruus perinde fuiſſet, atque qui confeſſione omnium ſerui ſunt. Quod cum factum ego mecum reputo, continere me non poſſum, quo minus indigner, et ingemiſcam ſorti veſtrae, ciues. Ne fures quidem atque latrones ſicariosque vobis ſatis tutum eſt in carcerem abducere, quia actori ex titulo ἀπαγωγῆς, ſeu abductionis, mulcta mille drachmarum luenda in lege praeſcripta eſt, niſi partem minimum quintam ſuffragiorum

rum obtinuerit. Alcibiades autem, cum ciuem veſtrum domi ſuae, velut in carcere quodam, tam diu coercitum tenuiſſet, atque pingere coëgiſſet, non tantum impune id abſtulit, ſed etiam hoc ſibique aliisque videtur maieſtuoſior, atque formidabilior eſſe. Et reliquis quidem ciuitatibus, quibuscum pacta de iure commerciorum mutuo inimus, in literis, quibus huius iuris capita perſcripta ſunt, recipimus inter alia atque cauemus, hominem ingenuum neque in cuſtodiam, neque in vincula dandum eſſe. Quam legem qui migret, ei ingens mulcta proponitur. Ab hoc autem Alcibiade, quamquam iſta patrauit, nemo vnquam poenam, neque priuatim, neque publice repetiit. Ego vero ſalutem omnium hoc vno autumo contineri, vt omnes magiſtratibus atque legibus pareant. Quae aſpernans, firmiſſimum deſtruit ciuitatis praeſidium. Acerbum ſemper et indignum eſt, malum accipere, etiamſi ab iis accipiatur, qui iura cuique debita neſciant. multo autem id eſt acerbius, ſi quis ſciens volensque ea violet, quae ſumma cuique ſunt atque cariſſima. Eiusmodi enim homo palam quaſi iactat, et veluti praeconio ſuo denuntiat omnibus, quemadmodum hic Alcibiades quoque fecit, aequum ſe atque conueniens exiſtimare, non vt ipſe patriae legibus obſecundet, ſed vt vos libidini ſuae ſeruiatis. Verum non in pictore ſubſtitit Alcibiadis audacia. proceſſit vlterius. Taureae caſum, viri, recogitate, qui antichoregus Alcibiadi fuit. Lex eſt hanc in formulam ſcripta: Quoniam haud liceat peregrinorum ſaltatorum aliquem, quem velis, actu iam ſaltantem, ex orcheſtra deducere, ideo fas eſſe, quem peregrinum videas id conantem atque parantem, vt, quamuis vetitum ſit, tamen in publico ſaltet, eum impedire. Hanc in legem tam enormiter impegit Alcibiades, vt Tauream, ſpectantibus vobis et reliquis Graecis, qui

ludos

ludos ſpectatum et concelebratum conuenerant, nil reueritus magiſtratuum maieſtatem, quamuis omnes tum in vrbe adeſſent, [eorumque opem implorare Alcibiades potuiſſet, atque debuiſſet, ſi quid a Taurea laeſus ſibi videretur] e ſcena verberibus exegerit; * tametſi ſpectatores Taureae ſtuderent, et Alcibiadem odiſſent, et chorum Taureae quidem laudarent, Alcibiadis autem ne ſpectare quidem vellent. Et Taureas tamen, quamquam hac inſigni laeſus iniuria, nihil iſta acceptae contumeliae indignitate ad vltionem profecit. Iudices enim certaminis, alii metu Alcibiadis, alii gratia victi, victorem eum declararunt, pluris eum facientes, quam iusiurandum, quo ſeſe obſtrinxerant. Et recte quidem atque conſentanee iudices mihi videntur Alcibiadis gratiam eblandiri voluiſſe, videntes, Tauream quidem, quamuis tantam pecuniae ſummam in chori ſui inſtructionem, atque inſtitutionem et exhibitionem profudiſſet, tamen inulta contumelia affectum; violatorem legum autem, tam enormiter legibus illudere auſum, immoderata abutentem potentia atque graſſantem. Culpa tantae repugnantiae penes vos haeret, qui poenas petulantiae et arrogantiae diſpenſatis. Clam enim peccantes caſtigatis, palam autem laſciuientes ſuſpicitis. Qui fructus ſunt huius veſtrae turpiſſimae conniuentiae et gratiae ad ſeruitutis humilitatem abiectae? Hi nempe. Contra fiunt omnia, atque per naturam rerum fieri oportebat. Summa imis vertuntur. Adoleſcentes veſtri, non

* Hic opponuntur inter ſe haec. 1. non peregrinus erat Taureas, ſed ciuis. 2. non priuatus, ſed quodammodo magiſtratum gerens, vt qui munus ederet. 3. non ſaltator, ſed antichoregus. 4. Alcibiades Tauream non manu eduxit e ſcena, id quod ne in peregrino quidem licebat, ſed verberibus pulſans eiecit.

non in gymnaſiis, ſed in tribunalibus habitant, et ſeniores arma gerunt, militiaeque funguntur muniis; iuniores autem orationibus conſiliisque ſuis deliberationes de rep. moderantur, exemplo freti Alcibiadis, qui ſceleribus committendis prorſus immaniter et belluinum in modum graſſatur et furit. Exempli cauſa, in illa deliberatione, quae de poena a Meliis ſumenda habita eſt, auctor fuerat Alcibiades, vt pro mancipiis vaenirent. Vaeniere. Redemit e captiuis Alcibiades mulierem aliquam Meliam, e qua filium ſuſcepit, naſcendi ſorte vſum, a iure naturae hoc abhorrentiore, quam Aegiſthus olim vſus fuit, quod natus fuit e pari hominum inter ſeſe mutuo capitaliter exoſorum. Huic vni contigit, vt in neceſſariis arctiſſime ſecum copulatis haberet eos, quorum alter alteri iniurias intuliſſet eas, quae in humanis excogitari poſſunt extremae, altera ab altero easdem acceptas pertuliſſet. Mentem me meam dilucidius verbis declarare par eſt, et Alcibiadis crudelitatem pluribus exponere. Liberos quaeſiuit ex ea muliere, quam libertate priuaſſet, et in ſeruitutem detruſiſſet, cuius patremque neceſſariosque occidiſſet, cuius patriam deſolauiſſet. Ex eiusmodi muliere quem ſperare poterat ſibi filium naſciturum? Inimicum nempe ſibique et huic ciuitati, quam fieri poſſet, infeſtiſſimum. Tot enim tantisque ille filius nothus Alcibiadis tenetur conſtrictus neceſſitatibus odii erga patremque patriamque, Athenas, exercendi. At enim vero vos talia ſcelera in fabulis quidem tragicorum videntes in ſcenam producta, deteſtamini, atrocia ducentes atque infanda portenta; cernentes autem ipſi veſtris oculis cum intra moenia veſtra fiunt, penſi non facitis; quamquam illa quidem tragica ſcelera non noſtis verene patrata quondam fuerint, an ſolummodo a poetis, illuſionis et oblectationis ergo, conficta, haec autem certo cum ſciatis fieri, et fieri

quidem contra ius et fas, tamen aequo fertis animo. Adde, quod ſint, quos nil pudeat, de Alcibiade ſic affirmare, non fuiſſe vnquam ciuem tam fortem, tam admirabilem, tam praeclare de patria meritum, atque hic ſit. Ego vero contra cenſeo, neminem vnquam magis, atque hic Alcibiades eſt, in patriae peſtem natum eſſe, patriamque ab eo tantas eſſe clades accepturam, tantamque rerum omnium perturbationem hunc eſſe creaturum, vt priſtinorum malorum memoria prae his, quae hic concitabit, ex animis hominum effluxura videatur. Alienum enim a probabili exſpectatione non eſt, vt, tale qui ſibi vitae principium inſtituerit, is abnormi quoque exitu eius vtatur. Sed eſt hominum ſobriorum atque ſapientium, vt incrementa ciuium modum excedentia praecaueant, reputantes ſecum, a talibus tyrannidas conſtitui. Et ſunt haec quidem tam euidentia, vt Alcibiades ad ea nil videatur eſſe reſponſurus. At illud afferet, de victoria ſua Olympiaca, et alia potius omnia defenſioni ſuae immiſcebit, quam vt ea purget, quorum incuſatur. Verumtamen vel ex his ipſis ab hac cauſa alienis, quibus ingerendis ille vos ludificari conabitur, planum confido me facturum, eum multo eſſe digniorem, qui morte a vobis mulctetur, quam qui ſeruetur. Narrabo nempe rem vobis, vt habet, a principio. Diomedes ad Olympiam aſcenderat, par equorum agens, et e re familiari, quamuis illa perquam mediocri, tamen decus patriaeque domuique ſuae parere ſtudens, quippe qui ſecum reputaret, equeſtria certamina, non a fortunis certantium gubernari, ſed a temeritate ſortis fortuitae diſceptari. Huic Diomedi itaque, tametſi ciuis veſter is eſſet, neque de contemtiſſimis, tamen Alcibiades par illud equorum, de quo dico, per vim extorſit, gratia apud munerarios Eleorum praeualens, et pro Diomede ipſe

certa

certamen peregit. Quamquam, ciuem veſtrum qui modis tam indignis tractauit, quid eum facturum exiſtimatis fuiſſe, ſi quis alius ſociorum veſtrorum cum bigis equorum certare doctorum ad Olympiam veniſſet? Vnquamne is permiſſurus fuiſſe vobis videtur, vt ſociorum veſtrorum quisquam ex aduerſo ſecum curſu equeſtri contenderet, qui, bigas cum ciui veſtro per vim eripuiſſet, alienis in equis diſcrimen certaminis experiri nullus dubitauit? quo Graecos docuit nil mirari, ſi quem eorum per vim atque nefas iniuriis vexet, quippe qui ne ciuibus quidem ſuis aequi ſecum iuris vſuram relinquat, ſed aliis bona per vim eripiat, alios pugnis et verberibus concidat, alios domi ſuae coërcitos teneat, ab aliis inuitis pecunias extorqueat; quibus rebus omnibus perſpicuum atque teſtatum facit omnibus, merum orationis iactabundae ludibrium eſſe illam veſtram tantopere celebratam democratiam, nomen ſpecioſum, ſed re caſſum, et tanti non faciendum. Oratione cum ad vos in concionibus vtatur adulatoris, aurae populari ſeruientis, tum facinora de ſe edit tyrannum prodentia; non auſurus id facere, niſi vſu ſuo didiciſſet, vos vocabuli [democratiae] praeſtigiis intentos, rem ipſam inſuper habere. Lacedaemonii quidem aequo ferunt animo a ſociis ſe vinci, ſi quis horum in certamen ſecum coire ſuſtineat. Alcibiades autem Lacedaemoniis tam eſt diſſimilis, vt pati nolit ſe vel a ciue vinci, ſed palam, audientibus quamplurimis, negarit ſe cuiquam conceſſurum, quem iuuet ſecum in contentionem vllius cuiuscunque rei deſcendere. Quid tum? Non ex huiusmodi ciuium veſtrorum moribus neceſſe eſt hoc conſequi, vt ciuitates graecae animos a partibus veſtris ad partes inimicorum veſtrorum transferre, a vobisque deſciſcere, et odium veſtri imbibere diſcant? Verum Alcibiadis inſolentia in Diomede deprimendo haud acquie-

uit.

uit. Ipſum ſuimet poenituit, niſi vniuerſam adeo ciuitatem veſtram contumelia reſpergeret, eaque publico in loco, quo ſe cum inſolentia ſua ad omnes iactaret Legationem mittere ſoletis, id quod neminem fugit, quae nomine veſtrae reip. ludis Olympicis interſit. Ab hac legatione, pridie diei ſacrificii, rogabat ea vaſa aurea atque argentea, quae die ipſo ſacrificii ſpectaculi ergo in pompa traduci ſolent, ad vnius diei breuem vſuram concedi, quo ea in abaco ſpectatum exponeret. Verum decipiebat legatos, a quibus illa vaſa, rogatu ſuo, vtenda, ſub ſponſione maturae redditionis, acceperat. Die enim poſtero malluuia atque thuribula veſtra legatis reddere recuſabat, quo ipſe illis prior vteretur, quam legati nomine locoque veſtrae reip. iis vti poſſent. Quo factum eſt, vt peregrinorum ſi qui rei veritatem ignorarent, videntes pompam reip. ſuccedentem pompae ab Alcibiade productae, opinarentur legatos vaſis vti ab Alcibiade mutuo acceptis; aut ſi qui tamen eorum, ſiue rei veritatem a ciuibus veſtris accepiſſent, ſiue ipſi per ſe iam noſſent mores Alcibiadis, vanitatis, iactantiaeque plenos et ſcurriles, reique, quae illi domeſtica eſt, rationes tenerent, hi vos riderent, qui vnum virum plus cuncta ciuitate poſſe ſineretis. Verum vnum ſolummodo ex me audiuiſtis inſolentiae genus ab Alcibiade tum demonſtratae, quum per ludorum Olympicorum occaſionem domo abſuit: Atqui dignum eſt hominem vobis a me proponi ſpectandum, qualem toto illius abſentiae tempore ſe geſſit. Regem ſe, non priuatum geſſit, qui id ageret, vt patientiae veſtraeque et ſociorum illuderet, omniumque ceruicibus inſultaret. Socii quoque veſtri tum teſtatum fecerunt, eum a ſe pluris, quam vos, fieri. Epheſii enim ei tentorium exſtruxerunt duplo maius, quam erat vobis exſtructum. Carnes ad ſacrificia atque epulas, et pabu-

la equis

la equis Chii praebuerunt. Vini praebitionem caeterorumque ſumtuum attribuebant [Aſiatici] Lesbiis * Atque tam proſpere ipſi res ſuccedunt, vt, quamquam cunctos habet Graecos inſolentiae ſuae teſtes, poenas tamen ad hoc diei nullas dederit. Reliqui quidem magiſtratus quotquot vel in vna ſola ciuitate ſocia honores geſſere, tenentur, iis defuncti, rationem adminiſtrationis ſuae vobis reddere. Hic autem vnus vir, tametſi a ſociisque ciuibusque largitiones acceptarit, et ab inuitis expreſſerit, et quosdam adeo, cum facultatibus, ipſa vita ſpoliarit, tamen hoc tot tantorumque facinorum tulit praemium, vt in Prytaneo epuletur, et praeterea cum faſtu odioque intolerabili in illa ſeſe ementita victoria Olympiaca iactet; quaſi non remp. illa victoria multo magis infamaſſet, quam coronaſſet. Conſiderare atque memoria repetere ſi voletis, in coeptis auſisque Alcibiadis multa inuenietis eſſe eiusmodi, vt alii, qui partem eorum vllam quamuis minutam, ad tempus quamuis breue, tentaſſent exercere, rem omnem ſuam familiarem peſſumdederint. Hic autem nullum non luxuriae genus inſana cum ſumtuoſitate atque prodigalitate exercens, rem geminauit. Soletis vos quidem parce atque frugaliter victitantes, et ad rem augendam attentos, opum et pecuniarum cupidos appellitare. Sed fallimini. Hi non ſunt. Nemo eſt lucri cupidior, quam nepotes et ganeones. Hi quo pluribus indigent, hoc foediore atque ſordidiore cum auiditate pecunias conquirunt. Facinus itaque de vobis edituri ſitis foediſſimum, ſi caritate amplectami velutique in oculis circumferatis hunc, qui veſtris opibus abuſus, eas materiam ſuae libidinis, inſolentiae atque ſceleroſitatis

* *die Epheſier hielten ihn frey in Anſehung des Quartiers, die von Chius beſorgten die Küche, die Lesbier den Keller.*

ſitatis fecit; poſtquam vos iidem Calliam, Dynamii filium, qui certaminum eorum omnium, quibus coronae in praemium contentionis ſunt propoſitae, victorias [non equis alienis, ſed] corpore ſuo meritas abſtulit, teſtulario iudicio condemnatum ex vrbe ciecíſſetis, penſi non facientes, quod neruorum ſuorum contentione gloriam reip. peperiſſet. Recordamini quoque fortitudinis et ſanctimoniae maiorum veſtrorum, qui Cimonem, ob legum contemptum et ob facinus a patrio ritu abhorrens, (ſororem ſcilicet Cimon in matrimonio habebat) vrbe iuſſerunt emigrare, tameſi non Cimon ſolum, ſed etiam pater eius Miltiades remp. palmis Olympicis exornaſſent. Verumenimuero penſi non faciebant illas victorias, neque e palmis certaminum, ſed e ſtudiis quemque iudicabant. Gentes porro noſtras inter ſe ſi conferatis, nullo modo mihi conueniet genus hoc poenae. Non enim facile ſit, qui doceat, in gente mea vllum vnquam fuiſſe, ea vſum calamitate, vt per teſtulas vrbe expelleretur. Alcibiadis autem genti ita eſt proprium et quaſi domeſticum, vt nemini Athenienſium omnium alii magis, quam huic, conueniat. Nam et maternus eius auus, Megacles, et paternus, ipſi cognominis, oſtraciſmo perculſi ſunt. Quocirca nil mirandum, neque abhorrens ei accidet, ſi honos ei quoque decernatur idem, qui maioribus eius olim decretus fuit, praeſertim cum ne ipſe quidem Alcibiades videatur conaturus infitiari, hos maiores ſuos ſe fuiſſe multis modis ſapientiores atque temperantiae iuſtitiaeque ſtudioſiores, quamuis de reliquo Athenienſium illi omnium, aequalium ſuorum, erant flagitioſiſſimi, aequique iuris et legum contemnentiſſimi. Huius enim Alcibiadis tot ſunt et tanta flagitia et ſcelera, vt nemo ſit, qui ea, etiamſi velit, pro dignitate rei, oratione notare

atque

atque exagitare valeat. Et legem hanc teſtulariam qui tulit, ille mihi videtur eam tuliſſe, eos ad ciues reſpiciens, qui potentia et auctoritate ſua magiſtratus legesque praegrauant, et quia oppreſſorum vnusquisque ſigillatim ab eiusmodi praepotentibus ciuibus poenas repetere nequit, ideo lege hac ferenda poenam conſtituiſſe ab vniuerſa ciuitate iis irrogandam, qua danda ſatisfieret iniuriam paſſis. Et in hoc ciuium praepotentium numero Alcibiades quidem eſt, ego vero non ſum. Quater enim paſſus ſum hoc de me haberi iudicium in publico, quo cuique et accuſandi et audiendi ergo accedere liceret; et priuatas ſi quis vnquam ob offenſiones mecum experiri iure voluit, nunquam impediui. Alcibiades autem, tot facinorum reus, a ſe tamen impetrare non potuit, vt vel vnius criminis poenam cuiquam daret. Eſt nempe tam ſaeuus et truculentus, vt non modo praeteritarum iniuriarum poenas ab eo repetere nemo audeat, ſed etiam multi metuant, ne impoſterum quoque nouas alias iniurias idem inultus ingerat. Mala qui ab eo acceperunt, hi expedire ſibi iudicant, vt ne muſſent quidem, ſed iniurias acceptas taciti deuorent. Alcibiades autem, mala aliis inulta dans, parum ſibi videtur egiſſe, niſi praeterea quoque verſutia, gratia, minis perfecerit, vt impoſterum quoque impune ſibi ſit, quicquid voluerit, agere. Itane vero, Athenienſes, egone exſilio dignus habebor, qui mortis poena indignus habitus fuerim? Eo in iudicio, quo capitis cauſam egi, abſolutus, nunc patriam fugere cogar, indicta cauſa? E tot numero certaminibus forenſibus victor factus, et iure quidem merito, nunc rurſus exſilio puniendus videbor ob eadem ipſa, iam dudum et toties purgata crimina? Forte dicat aliquis, in illis ſuperioribus iudiciis exiguam mihi commotam

fuiſſe inuidiam, accuſatores in me tum inſurrexiſſe contemnendos, ab inimicis leuibus et tralaticiis in diſcrimen adductum me tum fuiſſe. Ego vero ab inimicis exagitatus tum fui valentiſſimis et facundia et vſu rerum agendarum. Hi iidem actores, qui me tum oppugnabant, alios duos, eiusdem mecum criminis reos, morte damnarunt. Haud itaque vos decet eos homines veſtris e moeniis eiicere, quos quamuis ſaepius accuſatos et in iudicium adductos, nunquam tamen vere reos culpaeque inſimulatae obnoxios reperire potuiſtis, ſed eos, qui vitae ſuae rerumque a ſe geſtarum rationem reddere poſtulati recuſant. Res enimuero, ni multum fallor, grauis et indigna, iſtaec veſtra, in cauſarum paritate, iudicii diſparitas. Iudicio veſtro damnati ſi qui poenas extremo dederint ſupplicio, haud videmini aequo animo laturi, ſi quis eos poſtmodum defendere, veſtrumque iudicium iniquitatis arguere ſuſtineat. Eccur non eadem conſtantia in abſolutis quoque iudicii veſtri dignitatem tuemini? Qui fas erit iam dudum abſolutos eorundem criminum iterum atque iterum incuſari? qui conueniet, de viuis vos non idem, atque de mortuis ſtatuere? Decet quidem Alcibiadem, (et ab eiusmodi homine nil aliud exſpectes,) vt, quemadmodum ipſe legumque ſanctimoniam et iurisiurandi religionem vilipendit, ita vos quoque conetur ad ſimilem rerum ſanctiſſimarum violationem oratione adducere. Dignum item eius eſt perſona, vt, quemadmodum alios ſine miſericordia partim e patria expellit, partim occidit, ita ipſe vos cernens atrocem in ſe ſententiam expedientes, commiſerationem veſtram infimis precibus atque ſupplicationibus, lacrymisque lamentabilem in modum profundendis expugnet. Non miror hoc in eo, qui facinora perpetrauit vberrimis lacry-

marum

marum riuis digna. Dubito tamen, atque circumſpicio quinam hi ſint, quos ſperet a ſe oratione precibusque ſuis flectendos. Iunioresne? quos apud plebem in inuidiam odiumque adduxit inſolentiae atque petulantiae ſuae foeditate, item eo, quod iuuenes docuit palaeſtras deſerere, quo vetuſtae diſciplinae ſeueritas exſtincta fuit; nec non eo, quod aetate adhuc immatura rebus ciuilibus gerendis ſeſe immiſcuit. Num ſeniores? a quorum moribus ſuos habuit quam diſſitiſſimos, et quorum ſtudia contemſit. In poenis irrogandis non ſolummodo habenda eſt ipſorum peccantium ratio, neque danda eſt opera vt hi ſoli poenas dent criminum meritas, ſed hoc quoque ſpectandum eſt, vt reliqui, cum ſontes plecti vident, eo iuſtitiae atque temperantiae ſtudioſiores reddantur. Quodſi ergo me expuleritis, ad inſolentiam et proteruiam corrumpetis eos, qui iam ſunt pudentes et moderati. Sin autem Alcibiadem, certus ſum fore, vt petulantibus maiorem legum reuerentiam aequique iuris ſtudium acrius iniiciatis. Nihil iam, quod agam, ſupereſt, praeter hoc vnum, vt coram vobis rerum a me geſtarum ſumma capita breuiſſimis perſtringam. Legationibus ad Theſſalos, ad Macedonas, ad Moloſſos, ad Theſprotos, in Italiam denique Siciliamque obeundis, effeci, vt ſi qui vobis vsquam locorum eſſent infeſtiores, eos vobis reconciliarem. Amici vobis qui eſſent, eos in fide confirmaui. Alios ab hoſtium veſtrorum partibus auocaui. Quod ſi optimatium vnusquisque idem feciſſet, nae perpaucos nunc haberetis hoſtes, et ſocios vobis permultos acquiſiuiſſetis. De muneribus a me editis piget commemorare, niſi hactenus, vt aiam, imperata me exſequi, ſumtus facientem, non ex aerario publico furtis imminuto, ſed e re mea priuata. victorias re-

portaui, vnam titulo εὐανδρίας. ſeu fortitudinis virilis, aliam in curſu cum facibus ardentibus, tertiam in choris tragicis, non caedens antichoregos, neque pudori mihi ducens, me minus, quam leges, valere. Tales ego ciues multo aio eſſe digniores, qui in vrbe manere, quam qui emigrare iubeantur.

## ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΑΛΙΚΑΡΝΑΣΕΩΣ

# ΔΕΙΝΑΡΧΟΣ.

Περὶ Δεινάρχου [1] τοῦ ῥήτορος οὐδὲν εἰρηκὼς ἐν τοῖς περὶ τῶν ἀρχαίων γραφεῖσιν, διὰ τὸ μήτε εὑρετὴν ἰδίου γεγονέναι χαρακτῆρος τὸν ἄνδρα, ὥσπερ τὸν Λυσίαν, καὶ τὸν Ἰσοκράτην, καὶ τὸν Ἰσαῖον· μήτε τῶν εὑρημένων ἑτέροις τελειωτὴν, ὥσπερ τὸν Δημοσθένην, καὶ τὸν Αἰσχίνην, καὶ Ὑπερείδην ἡμεῖς κρίνομεν· ὁρῶν δὲ καὶ τοῦτον τὸν ἄνδρα παρὰ πολλοῖς ἠξιωμένον ὀνόματος ἐπὶ δεινότητι λόγων, καὶ ἀπολελοιπότα δημοσίους τε καὶ ἰδίους λόγους, οὔτε ὀλίγους, οὔτε εὐκαταφρονήτους, ἡγησάμην δεῖν μὴ παραλιπεῖν αὐτὸν, ἀλλὰ καὶ περὶ τοῦ βίου, καὶ τοῦ χαρακτῆρος αὐτοῦ διελθεῖν, καὶ διορίσαι τούς τε γνησίους καὶ ψευδεῖς [2] λόγους, πάντων, ἢ τῶν γε πλείστων, ἀναγκαιότερον [3], οἶμαι, τοῖς μὴ ἐκ περιζώματος [4] ἀσκοῦσι ῥητορικήν· ἅμα δὲ ὁρῶν οὐδὲν ἀκριβὲς



1. Περὶ Δεινάρχου] Fort. περὶ δὲ Δειν. quod ſi admittitur, conſtat hoc opuſculum cum prioribus illis, de Iſocrate, Lyſia, Iſaeo, vnum corpus conſtituere et inter ſeſe illa quatuor cohaerere.

2. καὶ ψευδεῖς] interponi velim articulum τούς.

3. ἀναγκαιότερον] malim in ſuperlatiuo ἀναγκαιότατον.

4. ἐκ περιζώματος] in procinctu. eſt nouae Graecitatis dictio latiniſans. raptim ſignificans, tumultua-

οὔτε Καλλίμαχον [5], οὔτε τοὺς ἐκ Περγάμου [6] γραμματικοὺς περὶ αὐτοῦ γράψαντας, ἀλλὰ παρὰ τὸ μηδὲν ἐξετάσαι περὶ αὐτοῦ τῶν ἀκριβεστέρων ἡμαρτηκότας, ὡς μὴ μόνον ἐψεῦσθαι πολλὰ [7], ἀλλὰ καὶ λόγους τοὺς οὐδὲν μὲν αὐτῷ προσήκοντας, ὡς Δεινάρχου [8], τούτῳ προστίθεσθαι· τοὺς δ' ὑπ' αὐτοῦ γραφέντας, ἑτέρων εἶναι λέγειν. ἀλλὰ Δῆμος ὁ [9] Μάγνης, ὃς ἔδοξε γενέσθαι πολυΐστωρ, ἐν τῇ περὶ τῶν ὁμωνύμων πραγματείᾳ, λέγων καὶ περὶ τούτου τοῦ ἀνδρὸς, καὶ ὑπόληψιν παρασχὼν ὡς περὶ αὐτοῦ λέξων τὶ ἀκριβὲς, διεψεύσθη τῆς δόξης. ὅθεν δὲ

κωλύει

rie, repetino quodam impetu et inuolatu quaſi, quomodo milites in procinctu ſtantes, teſtamentum faciunt, feſtinantes, ſine neceſſario apparatu.

5. Καλλίμαχον] ſcil. ἐν τῇ ἀναγραφῇ τῶν ῥητόρων. v. Ionſium de Script. H. P. I. 4. p. 135. et Bentleii fragm. Callimachi p. 352. HVDSON.

6. τοὺς ἐκ Περγάμου γραμματικοὺς] ſignificare videtur Cratetem et Ariſtarchum: vt ex Suida colligitur, dum Ariſtarchum tradit diſcipulum fuiſſe Ariſtophanis grammatici, et Pergami plurimum concertaſſe cum Cratete grammatico Pergameno. SYLBVRG.

7. ἐψεῦσθαι πολλὰ, ἀλλὰ καὶ] num ἐψεῦσθαι πολλὰ καὶ ἄλλα, ἀλλὰ καὶ — non ſolum alia multa mentiti ſint, (aut in aliis multis falſi, vel lapſi) ſed etiam —

8. ὡς Δεινάρχου τούτῳ προστίθεσθαι] malim ὡς ὄντας Δεινάρχου, τούτῳ προστιθέναι in actiuo.

9. Δῆμος] ſufficiendum eſſe Δημήτριος, dudum obſeruaſſe criticos, admonet Hudſonus. Poſt ἀλλὰ addendum eſſe videtur aut καὶ, aut γὰρ καί.

κωλύει καὶ τὰς λέξεις παραθέσθαι τοῦ ἀνδρός. ἔστι δὲ τὰ ὑπ' αὐτοῦ γραφέντα τάδε. »Δεινάρχοις δ' ἐνετύχομεν τέτταρσιν· ὧν ἐστιν ὁ μὲν, ἐκ τῶν ῥητόρων τῶν Ἀττικῶν· ὁ δὲ, τὰς περὶ Κρήτην συναγήοχε μυθολογίας. ὁ δὲ πρεσβύτερος μὲν ἀμφοῖν τούτοιν, Δήλιος [10] δὲ τὸ γένος, πεπραγματευμένος [11] τοῦτο μὲν ἔπος, τοῦτο δὲ πρᾶγμα, τέταρτος δὲ, ὁ περὶ Ὁμήρου λόγον συντεθεικώς. ἐθέλω δὲ πρὸς μέρος περὶ ἑκάστου διελθεῖν, καὶ πρῶτον περὶ τοῦ ῥήτορος. ἔστι τοίνυν οὗτος, κατά γε τὴν ἐμὴν δόξαν, οὐδὲν ἀπολείπων τῆς Ὑπερείδου χάριτος, ὥστ' εἰπεῖν, Καί νύ κεν ἢ [12] παρέλασεν. ἐνθύμημα γὰρ φέρει πιστικὸν, καὶ σχῆμα παντοδαπόν· πιθανότητός γε μὴν [13] οὕτως εὖ ἥκει, ὥστε παριστάνειν τοῖς ἀκούουσι, μὴ ἄλλως γεγονέναι τὸ πρᾶγμα, ἢ ὡς αὐτὸς λέγει. καὶ νομίσειεν ἄν τις εὐήθεις εἶναι τοὺς ὑπολαβόντας τὸν λόγον τὸν κατὰ Δημοσθένους εἶναι τούτου. πολὺ γὰρ ἀπέχει τοῦ χαρακτῆρος· ἀλλ' ὅμως τοσοῦτον σκότος ἐπιπεπόλακεν [14], ὥστε τοὺς μὲν ἄλλους



10. Δήλιος] perperam in exemplari [h. e. editione P. Victorii Torneliana] ſcriptum δῆμος. SYLBVRG.

11. πεπραγματευμένος etc.] haec non intelligo, latinus interpres reddidit, *qui et poeta fuit, et dux egregius.* Num pro πρᾶγμα leg. eſt συγγραμμα. *et carminis auctor, et hiſtoriae.*

12. καὶ νύ κεν] alludit ad Homericum illud, Iliad. ψ, καί νύ κεν ἢ παρέλασσεν, ἢ ἀμφήριστον ἔθηκεν: quod de Platone quoque vſurpauit ſupra 17, 45. SYLBVRG.

13. γε μὴν dedi auctore Sylburgio, pro vulgari τε μήν.

αὐτοῦ λόγους, σχεδόν που ὑπὲρ ἑξήκοντα καὶ ἑκατὸν
ὄντας, ἀγνοεῖν [15] συμβέβηκε· τὸν δὲ μὴ γραφέντα ὑπ' αὐτοῦ, μόνον ἐκείνου νομίζεσθαι. ἡ δὲ λέξις
ἐστὶ τοῦ Δεινάρχου κυρίως ἠθική, πάθος κινοῦσα, σχεδὸν [16] τῇ πικρίᾳ μόνον, καὶ τῷ τόνῳ τοῦ Δημοσθενικοῦ χαρακτῆρος λειπομένη, τοῦ δὲ πιθανοῦ καὶ κυρίου [16 b] μηδὲν ἐνδέουσα.» 2. ἐκ τούτων οὐδέν ἐστιν οὔτε ἀκριβὲς, ἀλλ' οὔτε [17] ἀληθὲς εὑρεῖν. οὔτε γὰρ γένος
τἀνδρὸς, οὔτε χρόνους, καθ' οὓς ἦν, οὔτε τόπον, ἐν ᾧ 113.1.
διέτριψε, δεδήλωκε. ὀνόματα δὲ μόνον κοινὰ καὶ περιτρέχοντα ἐσπούδασε· καὶ πλῆθος λόγων εἶπεν οὐδενὶ τῶν [18] σύμφωνον· εἰ δεῖ δὲ τοὐναντίον. ἃ οὖν ἐγὼ

14. τοσούτους σκοποὺς ἐπιπεπόληκεν] legendum videtur, τοσοῦτον ἔτος ἐπιπεπόλακεν, *uſque adeo haec eminuit oratio:* et v. 44, paſſiuo fine ἀγνοεῖσθαι *ignorari.* SYLBVRG.

Ego e vitioſae vulgatae ruderibus effeci τοσοῦτον σκότος ἐπιπεπόλακεν. ab ἐπιπολάζειν.

15. ἀγνοεῖν] recte admonet Sylburgius, leg. eſſe ἀγνοεῖσθαι in paſſiuo.

16. κινοῦσα] in exemplari hypodiaſtole eſt poſt κινοῦσα: parum apte. SYLBVRG.

16 b. κυρίου] malim καιρίου.

17 οὔτε ἀκριβὲς etc.] fort. leg. ἐκ τούτων οὐδέν ἐστιν οὔτ' ἀκριβὲς, οὔτε κομψὸν, ἀλλ' οὐδ' ἀληθές. (poſterius οὐδὲ per delta, non per tau) *non ſolum nil exaſciatum, neque exquiſitum, ſed ne verum quidem,* ἀλλὰ ſubiicit, in praemiſſis οὐ μόνον eſſe ſubaudiendum.

18. οὐδενὶ τῶν —] ſententia talem quampiam mutilati huius loci ſcripturam poſtulat, οὐδενὶ τῶν προτέρων (vel τῶν δοκίμων, τῶν πιθανῶν) σύμφωνον. εἰ δεῖ

ἐγὼ [19] αὐτὸς δι' ἐμαυτοῦ κατελαβόμην, ταῦτ' ἐςίν. Δείναρχος, ὁ ῥήτωρ, υἱὸς μὲν ἦν Σωςράτου· Κορίνθιος δὲ τὸ γένος· ἀφικόμενος δὲ εἰς Ἀθήνας, καθ' ὃν χρόνον ἤνθουν αἵ τε τῶν φιλοσόφων καὶ ῥητόρων διατριβαὶ, Θεοφράςῳ τε συνεγένετο, καὶ Δημητρίῳ τῷ Φαληρεῖ. εὐφυὴς δὲ περὶ τοὺς πολιτικοὺς λόγους γενόμενος, ἀκμαζόντων ἔτι τῶν περὶ Δημοσθένην, ἤρξατο λόγους γράφειν, καὶ προήει κατὰ μικρὸν εἰς δόξαν. μάλιςα δὲ ἤκμασε μετὰ τὴν Ἀλεξάνδρου τελευτὴν, Δημοσθένους μὲν καὶ τῶν ἄλλων ῥητόρων φυγαῖς ἀϊδίοις καὶ θανάτοις περιπεσόντων, οὐδενὸς δ' ὑπολειπομένου μετὰ τοὺς ἄνδρας [20] ἀξίου λόγου. καὶ διετέλεσεν ἐτῶν πέντε καὶ δέκα χρόνον λόγους συγγράφων τοῖς βουλομένοις, ἕως οὗ Κάσσανδρος τὴν πόλιν κατέσχεν. ἐπὶ δὲ Αναξικράτους ἄρχοντος, ἐφ' οὗ κατέλυσαν τὴν ἐν τῇ Μουνυχίᾳ φρουρὰν, ὑπὸ [21] Κασσάνδρου καταςαθεῖσαν, οἱ περὶ Αντίγονον καὶ Δημήτριον βασιλεῖς, αἰτίαν ἔχων, ἅμα τοῖς ἐπιφανεςάτοις Ἀθηναίοις, καίτοι ξένος

δὲ τἀληθῆ λέγειν, καὶ τοὐναντίον: vel ἤδη δὲ καὶ τοὐναντίον. SYLBVRG.

Pro εἰ δὲ malebat Caſaubonus ἔδει δὲ. ſubaudi ποιεῖν. mihi videtur locus ſic poſſe ſarciri. οὐδενὶ τῶν ὄντων σύμφωνον· εἰ δὲ δεῖ τἀληθὲς εἰπεῖν, πᾶν τοὐναντίον. [ſcilicet τοῖς οὖσι.]

19. ἐγὼ omiſit Bodleianus, errore ſcribae.

20. μετὰ τοῦ ἀνδρὸς] procul dubio legendum μετὰ τοὺς ἄνδρας *poſt illos viros.* SYLBVRG. Emendaui ſecundum eum.

21. ὑπὸ] pro vulgato ἀπὸ repoſui ex 116. 13. SYLB.

ξένος αὐτὸς ὤν, καταλῦσαι τὸν δῆμον, ὁρῶν ἠρεθισμένους τοὺς Ἀθηναίους· καὶ μάλιστα τῷ πλουτεῖν ἑαυτὸν, ὑφορώμενος μὴ διὰ τοῦτο πάθῃ τι δεινόν· εἰσελθεῖν μὲν εἰς δικαστήριον οὐχ ὑπέμεινεν, ἐξελθὼν δὲ τῆς πόλεως, καὶ ἐλθὼν εἰς Χαλκίδα τὴν ἐν Εὐβοίᾳ, τὸν ἀπ' Ἀναξικράτους χρόνον ἕως Φιλίππου, πεντεκαιδεκαετῆ [12] γενόμενον, ἐκεῖ διέτριψεν, εἴ τις αὐτῷ γένοιτο διὰ Θεοφράστου καὶ τῶν ἄλλων φίλων κάθοδος, περιμένων. 3. συγχωρήσαντος δὲ τοῦ βασιλέως [23] μετ' ἄλλων φυγάδων κἀκείνῳ κατελθεῖν, ἀφικόμενος εἰς Ἀθήνας, καὶ παρ' ἑνὶ τῶν φίλων Προξένῳ καταχθεὶς, χρυσίον ἀπολλύει, γηραιὸς ὢν ἤδη, καὶ τὰς ὄψεις ἀσθενής. ὀλιγώρως δ' ἔχοντος τοῦ Προξένου πρὸς τὴν ζήτησιν, δίκην ἔλαχεν αὐτῷ περὶ τῶν χρημάτων, αὐτὸς οὐδεπώποτε πρότερον εἰς δικαστήριον παρελθών. οὗτος μὲν ὁ βίος τἀνδρός. ἀποδείκνυται δ' ἕκαστον αὐτῶν, ἔκ τε τῶν ἱστοριῶν τῶν Φιλοχόρου, καὶ ἐξ ὧν αὐτὸς περὶ ἑαυτοῦ συνέγραψεν ἐν τῷ λόγῳ τῷ κατὰ Προξένου, ὃς εἴρηται μὲν μετὰ τὴν φυγὴν, προσκειμένην [24] δ'

ἔχει

22. *πεντεκαίδεκα ἔτη*] forſan rectius coniuncte *πεντεκαιδεκαετῆ*, vel *πεντεκαιδεκέτη*. SYLBURG. Dedi prout ille volebat, et in Bodleiano eſſe teſtatur Hudſonus. Neſcio praeterea quoque, an Dionyſius ſic dederit *καὶ αὐτὸν πεντεκαιδεκαετῆ γενόμενον.* quod ipſum quoque tempus, pariter atque illud prius, quindecennale fuit.

23. *τοῦ βασιλέως*] Demetrium Poliorcetam deſignat.

ἔχει τὴν γραφὴν ταύτην· »Δείναρχος Σωστράτου Κορίνθιος, Προξένῳ, ᾧ σύνειμι, βλάβης [25] ταλάντων δύο. Ἔβλαψέ [26] με Πρόξενος, ὑποδεξάμενος εἰς τὴν οἰκίαν τὴν ἑαυτοῦ, τὴν ἐν ἀγρῷ, ὅτε πεφευγὼς Ἀθήνηθεν κατῄειν ἐκ Χαλκίδος [26], χρυσίου μὲν στατῆρας ὀγδοήκοντα καὶ διακοσίους καὶ πέντε, οὓς ἐκόμισα ἐκ Χαλκίδος, εἰδότος Προξένου, καὶ εἰσῆλθον ἔχων [28] εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, ἀργυρώματα δὲ οὐκ ἐλάττω εἴκοσι μνῶν ἄξια, ἐπιβουλεύσας τούτοις«. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἐν αὐτῷ τῷ λόγῳ, εὐθὺς μὲν ἐν ἀρχῇ περὶ τοῦ μηδεμίαν δίκην πρότερον εἰσελθεῖν δεδήλωκεν· ἐν δὲ τοῖς ὕστερον μετὰ ταῦτα [29], πρῶτον

24. *προσκειμένην*] recte, ſic, ſi formula haec accuſationis calci orationis ſubiecta fuit. verum probabilius eſt praemiſſam orationi fuiſſe, velut fundamentum, cui aedificium ſuperſtruitur. L. ergo *προκειμ.*

25. *βλάβης*] integre ſic foret dictum, *βλάβης δίκην εἴληχα, δύο ταλάντων ἀξίαν*, aut *δύο ταλάντων τίμημα ἐπιγραψάμενος.*

26. *ἔβλαψέ με*] cohaeret cum hoc verbo *ἐπιβουλεύσας τούτοις.* id eſt *διὰ τὸ ἐπιβουλεῦσαι τούτοις.*

27. *Χαλκίδος*] aut deeſt poſt hoc nomen, *ἔχων.* aut dicendum eſt, orationem eſſe *ἀνακόλουθον*, ſeu diſſolutam et fluxam. Nam accuſatiui *στατῆρας* et *ἀργυρώματα* natabunt, fulcro deſtituta. Aliam rationem iniit Sylburg.

28. *καὶ εἰσῆλθον ἔχων*] ſi tranſpoſitione facta, *καὶ* in praecedentibus ante *χρυσίου* collocetur, et *ἔχων* ante *εἰσῆλθον*, ſtructura et ſententia erit planior. SYLBVRG.

Pro *ἐλάττω* lege *ἔλαττον* aduerbialiter.

τον μὲν ἐν τῷ προοιμίῳ τὴν βλάβην, τὴν γενομένην αὐτῷ διὰ Προξένου, δεδήλωκεν· ἐν δὲ τοῖς ἑξῆς, περί τε τῆς φυγῆς καὶ τῶν ἄλλων διεξέρχεται πάντων· ἐξ ὧν γίγνεται φανερὰ τὰ προειρημένα. καὶ ἔτι πρὸς τούτοις, ὅτι ξένος διέμεινε, καὶ γέρων ἤδη ὢν εἶπε τὸν λόγον [30], ἐξ ὧν ἐπὶ τῷ τέλει τῆς δίκης εἴρηκε. ταῦτα [31] μὲν αὐτὸς ὁ Δείναρχος περὶ ἑαυτοῦ· Φιλόχορος δὲ ἐν ταῖς Ἀττικαῖς ἱστορίαις, περί τε τῆς φυγῆς τῶν καταλυσάντων [32] τὸν δῆμον, καὶ περὶ τῆς καθόδου πάλιν, οὕτως λέγει [33]· Τοῦ γὰρ Ἀναξικράτους ἄρχοντος, εὐθὺ μὲν ἡ τῶν Μεγαρέων πόλις ἑάλω· ὁ δὲ Δημήτριος, ὁ κατελθὼν [34] ἐκ τῶν

Μεγα-

29. *πρότερον* e praecedentibus repetitum videtur: ideoque expungendum. SYLBVRG.

Ego pro vulgari *πρότερον* arbitratu meo dedi *ὕστερον*. Redundantia eſt *ὕστερον μετὰ ταῦτα*, ſed ea graecis haud inſolita.

30. poſt *τὸν λόγον* e praecedentibus ſubaudiendum *φανερὸν γίνεται*. SYLBVRG.

Ego ſuſpicor poſt *τὸν λόγον* excidiſſe, *μάλιστα δὲ*. ſcil. *γίγνεται ταῦτα φανερά*.

31. *ταῦτα*] malim *καὶ ταῦτα*. facile potuit *καὶ* elidi in concurſu cum extrema ſyllaba vocabuli *εἴρηκε*.

32. *αὐτῆς τῶν καλεσάντων*] vera lectio eſſe videtur, *τῆς φυγῆς τῶν καταλυσάντων τὸν δῆμον*: vt colligitur ex v. 13. SYLBVRG.

Correxi locum hunc ad eius mentem.

33. *λέγει*] multum abit haec Philochori traditio a Diodorea p. 439. tomi ſecundi.

34. *ὁ κατελθὼν*] aut detrahendus eſt articulus, aut interponendum *πολιορκητής*. nam de eo hic agitur.

Μεγάρων, κατεσκευάζετο τὰ πρὸς τὴν Μϑνυχίαν [35]· καὶ τὰ τείχη κατασκάψας, ἀπέδωκε τῷ δήμῳ [36]. ὕστερον δὲ εἰσηγγέλθησαν πολλοὶ πολιτῶν, ἐν οἷς καὶ Δημήτριος ὁ Φαληρεύς. τῶν δὲ εἰσαγγελθέντων, τὺς μὲν ὐχ ὑπομείναντας τὴν κρίσιν, ἐνεθανάτωσαν τῇ ψήφῳ· τὺς δ' ὑπακύσαντας ἀπέ-
40. λυσαν. ταῦτα μὲν ὖν τῆς ὀγδόης [37]. ἐν δὲ τῇ ἐνάτῃ φησί· Τῦ δ' ἐνιαυτῦ τυδὶ διελθόντος [38], ἑτέρυ δ' εἰσιόντος, ἐν ἀκροπόλει σημεῖον ἐγένετο τοιῦτο. κύων εἰς τὸν τῆς Πολιάδος νεὼν εἰσελθῦσα, καὶ δῦσα εἰς τὸ Πανδρόσιον, ἐπὶ τὸν βωμὸν ἀναβᾶσα τῦ Ἑρκίυ Διὸς, τὸν ὑπὸ τῇ ἐλαίᾳ, κατέκειτο. πάτριον δ' ἐστι τοῖς Ἀθηναίοις, κύνα μὴ ἀναβαίνειν εἰς ἀκρόπολιν. περὶ τὸν αὐτὸν δὲ χρόνον καὶ ἐν τῷ ἱερῷ [39] μεθ' ἡμέραν, ἡλίυ τ' ἐξέχοντος, καὶ ὔσης αἰθρίας,

35. τὰ πρὸς τὴν Μϑνυχίαν] id eſt τὰ πρὸς πολιορκίαν τῆς Μϑνυχίας.

36. ἀπέδωκε τῷ δήμῳ] quid? num αὐτὴν? facillimum foret hoc ſubaudire. verum quid proderat populo arx diruta? num ergo τὴν ἐλευθερίαν addi debet, aut τὴν πολιτείαν?

37. τῆς ὀγδόης] In margine Bodleiani teſtatur Hudſonus haec legi. ταῦτα μὲν ἐπὶ τῆς ὀγδόης. perinde eſt, vtrum optes. eadem eſt in vtraque lectione ſententia. ἐπὶ tantundem valet, atque ἐν. vel l. ἐκ. Subauditur in vulgata ἱστορίας τῦ Φιλοχόρυ ῥῆσις ἐστι.

38. τῦ διελθόντος] rectius τύτυ διελθόντος, vel τυδὶ ἐξελθόντος aut παρελθόντος. SYLBVRG. Ego arbitratu meo dedi τυδὶ διελθόντος. Paulo poſt malim μὴ ἐᾶν ἀναβαίνειν.

39. ἐν τῷ ἱερῷ] Num ἐν τῷ αὐτῷ ἱερῷ. Sed cur

*αἰθρίας, ἀςὴρ ἐπί τινα χρόνον ἐγένετο ἐκφανής.
ἡμεῖς δ' ἐρωτηθέντες ὑπέρ τε τῦ σημείυ, καὶ τοῦ* 45.
*φαντάσματος*[40]*, εἰς ὃ φέρει, φυγάδων κάθοδον
ἔφαμεν προσημαίνειν ἀμφότερα· καὶ ταύτην ὐκ ἐκ
μεταβολῆς πραγμάτων ἐσομένην, ἀλλ' ἐν τῇ καθ-
εςώσῃ πολιτείᾳ· καὶ τὴν κρίσιν ἐπιτελεσθῆναι συν-
έβη.* 4. *προειρημένων δὴ τύτων, ἓν ἔτι λείπεται
καὶ ἀναγκαιότατον, τὴν ἡλικίαν αὐτῦ διορίσαι· ἵνα* 114. 1.
*καὶ περὶ τῶν λόγων τῶν τε γνησίων αὐτῦ καὶ μὴ*[41]
*σαφές τι ἔχωμεν λέγειν. τίθεμεν δὴ αὐτὸν ἑβδο-
μηκοςὸν ἔχοντα ἔτος, ἀπὸ τῆς φυγῆς κατεληλυθέ-
ναι· ὡς καὶ αὐτός φησι, γέροντα αὐτὸν ἀποκα-
λῶν· ἀφ' ὗ χρόνυ καὶ καλεῖν*[42] *τὺς ἐν τῇ ἡλικίᾳ
ταύτῃ μάλιςα εἰώθαμεν. ὑποκειμένων δὲ τύτων ὁ-
λοσχερεῖ λογισμῷ· τὸ γὰρ ἀκριβὲς ὐκ ἔχομεν*[43].

*εἴη*

in templo Mineruae Poliadis ſolummodo, non item in reliqua vrbe, fuiſſet ſtella de die viſa? Num leg. *ἐν τῷ Γεραίςῳ.* vt a Geraeſto portentum hoc Athenas fuerit nunciatum? An *Ἱερῷ* maiore prima litera eſt exarandum, vt ſignificet portum celebrem in Ponto?

40. *φαντάσματος*] *φάντασμα* pro *φάσμα* notatum etiam in Antiq. Rom. 260, 16. Philochorum autem *μάντιν* et *ἱεροσκόπον* fuiſſe, atque inter alia ſcripſiſſe *περὶ μαντικῆς*, *περὶ θυσιῶν*, *περὶ μυςηρίων τῶν Ἀθήνησι*, teſtatur etiam Suidas. SYLBVRG.

41. *καὶ μὴ*] malim *τῶν* interponi, et ſic quoque verſu 15. *καὶ τὺς μή*.

42. *καὶ καλεῖν*] Interpone *γέροντας*.

43. *ὐκ ἔχομεν*] poteſt ferri. videtur tamen potius addendum eſſe *εἰπεῖν* vel ſimile quid.

εἴη ἂν κατὰ Νικόφημον ἄρχοντα γεγονώς· εἰ δέ τις ἢ πρεσβύτερον ἢ νεώτερον τῶν εἰρημένων χρόνων αὐτὸν εἶναί φησι [44], πρὸς τῷ μηδὲν ὑγιὲς λέγειν, καὶ λόγους αὖ πολλοὺς ἀφέληται [45]· μᾶλλον δὲ πάντας, πλὴν πέντε, ἢ ἕξ· τῶν μὲν πρεσβύτερον αὐτὸν, τῶν δὲ νεώτερον εἶναι λέγων. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἄρξασθαι λέγοντες αὐτὸν λόγους συγγράφειν ἀπὸ τοῦ πέμπτου ἢ ἕκτου πρὸς τῷ εἰκοστῷ ἔτους, οὐκ ἂν ἁμάρτοιμεν. ἄλλως τε καὶ τῶν περὶ Δημοσθένη τότε ἀκμαζόντων. ἕκτος δὲ καὶ εἰκοστός ἐστιν ἀπὸ Νικοφήμου, Πυθόδημος. ὥσθ' ὅσους εὑρίσκομεν [46] πρεσβυτέρους τούτου τοῦ ἄρχοντος φερομένους εἰς αὐτὸν λόγους ἐν τοῖς οὖσιν, ὡς εἴθισται [48], ἀπιστοίημεν ἂν εἰκότως.

ἔτι

44. φησὶ] malim φήσῃ in coniunct. aor. 1.

45. ἀφέληται] Forſan rectius ἀφελεῖται. SYLB. Non improbabiliter id quidem. videtur tamen vulgata quoque defendi quodammodo poſſe, ſubaudiendo, id quod in talibus ſubaudiri debet, ὅρα μὴ — *vereor ne — vide ne — neſcio an — ei erepturus ſit orationes multas*, quae eius reuera ſunt. Pro αὖ lege ἂν αὐτόν.

46. εὑρίσκομεν] malim aut εὑρίσκοιμεν, aut εὑρίσκωμεν.

47. τοὺς φερομένους] ſententia talem quampiam lectionem requirit; τοὺς φερομένους εἰς αὐτὸν λόγους, ἐν τοῖς γνησίοις εἶναι ἀπιστοίημεν ἂν εἰκ. et ſeq. v. ἀπ' Ἀναξικρ. *ab Anaxicrate*: vt pag. praeced. v. 16. SYLB. Articulum τοὺς, ſententiae et linguae rationi officientem, arbitratu meo expunxi.

48. οὐσινης εἴθισται] dedi de meo οὖσιν, ἢ καὶ εἴθισται. ſcil. γίγνεσθαι. orationes falſo ei contributas in numero earum, quae reuera eius ſunt, vt ſolet fie-

ἔτι δὲ καὶ τοὺς ἀπ᾽ Ἀναξικράτους [49] ἕως Φιλίππου
τετελεσμένους ἀγῶνας, ὁμοίως ἐν τοῖς ψευδέσιν ἀ-
ναγράφοιμεν ἄν· οὐ γὰρ εἰς Χαλκίδα ἄν τινες ἔπλεον
λόγων χάριν, ἢ ἰδίων, ἢ δημοσίων· οὐ γὰρ τέλεον [50]
ἠπόρουν οὕτω λόγων. 5. ἐπεὶ δὲ ὁ χρόνος τἀνδρὸς,
ὡς οἷόν τε ἀκριβέστατα, εὕρηται, πρὸς ὃν καὶ τῶν
λόγων τούς τε γνησίους, καὶ μὴ, διακρίνουμεν· και- 15.
ρὸς ἤδη καὶ περὶ τοῦ χαρακτῆρος αὐτοῦ λέγειν. ἔστι
δὲ δυσόριστον [51]. οὐδὲν γὰρ οὔτε κοινὸν, οὔτ᾽ ἴδιον ἔσχεν [52],
οὔτ᾽ ἐν τοῖς ἰδίοις, οὔτ᾽ ἐν τοῖς δημοσίοις ἀγῶσιν·
ἀλλὰ καὶ τοῖς Λυσίου παραπλήσιός ἐστιν ὅπου γίνε-
ται, καὶ τοῖς Ὑπερείδου, καὶ τοῖς Δημοσθένους λό-
γοις. καὶ τούτων πολλὰ δή τις ἔχει παραδείγματα
ἐκθέσθαι [53]· τοῦ μὲν Λυσιακοῦ χαρακτῆρος, ἔν τε

τῷ

ri, non in Dinarcho ſolum, ſed in aliis quoque omnibus oratoribus.

49. τοὺς ἐπ᾽ Ἀναξικρ.] correxi τοὺς ἀπ᾽ Ἀν. ad mentem Sylburgii.

50. τέλεον] aduerbialiter, pro τελέως, ὅλως, ὁλοσχερῶς. ad ἠπόρουν ſubauditur Ἀθήνησι. non enim profecto ipſis ibi, Athenis, deerant prorſus orationes, h. e. oratores, qui orationibus conſcribendis mercedes mereri vellent.

δυσόριστον] poteſt ferri, ſubaudiendo χρῆμα, vel τι. malim tamen vt melius et conuenientius, δυσόριστος, in maſculino.

52. ἔσχεν] num ἔχει. verum non ſatis intelligo, qui dicatur Dinarchus, neque vulgare quidquam, aut cum aliis commune, neque proprium ipſi habuiſſe. Ergone nihil habuit oratoris? Paulo poſt l. ἔχοι.

53. ἐκθέσθαι] Bodlei. ἐκθεωρεῖν.

τῷ περὶ Μνησικλέους [54] λόγῳ, καὶ ἐν τῷ κατὰ Λυσικράτους [55] ὑπὲρ Νικομάχου, καὶ ἐν ἄλλοις πολλοῖς· τοῦ δ' Ὑπερείδου [56], ταῖς τε οἰκονομίαις ἀκριβεστέρου, καὶ ταῖς κατασκευαῖς γενναιοτέρου πας ὄντος τῶν Λυσιακῶν [57], ἐν πλείοσι μὲν ἢ τριάκοντα Δεινάρχου λόγοις, παραδείγματα εὑρεῖν ἐστὶν, οὐχ ἥκιστα δὲ καὶ ἐν τῷ περὶ τῆς Ἀγάθωνος διαμαρτυρίας. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τοῦ Δημοσθενικοῦ χαρακτῆρος, ὃν μάλιστα ἐμιμήσατο, πολὺ πλείω δύναιτ' ἄν τις εἰπεῖν, ὡς καὶ ἐν τῷ κατὰ Πολυεύκτου. προοιμιάζεται γὰρ ὁμοίως ἐκείνῳ, καὶ δι' ὅλου τοῦ λόγου παραπλήσιος μεμένηκε. 6. πῶς οὖν ἄν τις δυνηθείη τοὺς γνησίους αὐτῷ [58] γνωρίζειν λόγους; πρῶτον μὲν, εἰ ἐπίσταιτο τοὺς τῶν ἄλλων χαρακτῆρας· ἔπειτα, τοὺς μὲν Λυσίου παραπλησίους λόγους τούτῳ προσφέροι [59]· τοὺς δ' Ὑπερείδου δόξαντας εἶναί τισι,



54. περὶ Μνησικλέους] num κατὰ Μν.

55. κατὰ Λυσικράτους] pro Λυσικράτους legitur infra Νικοκράτους, 118, 12. SYLBVRG.

56. Ὑπερείδου] malim in adiectiuo ὑπερειδείου. vt modo praeceſſit λυσιακοῦ, et ſtatim inſequitur δημοσθενικοῦ.

57. τῶν λυσιακῶν] ſubaudi οἰκονομιῶν et καταſκευῶν.

58. αὐτῷ] rectius: αὐτοῦ ſignificatione ſcilicet poſſeſſiua. SYLBVRG.

Quamquam fateor αὐτοῦ planius eſſe, altero tamen tamen vſu ſatis tritum ſit. Poſſit quoque legi αὐτῶν. haud offendor, quod ita eſt elegans et exquiſitum, vt

59. προσφέροι] in exemplari eſt προσφέρει: et v. 29. διεβεβαιοῦτο: corruptis verborum modis. SYLBVRG.

σι, Δεινάρχου [60] λόγους, μακρὰ ταῖς ἐπιγραφαῖς τῶν βιβλίων χαίρειν εἰπών· τοὺς δὲ τῷ Δημοσθενικῷ χαρακτῆρι προσεληλυθότας, ὡς οἷόν τε τούτου τοῦ ἀνδρὸς διαβεβαιοῖτο εἶναι [61]. ἔστι μὲν γὰρ τῶν ἄλλων ῥητόρων, οὓς μεμίμηται, μεγίστη γνῶσις ἡ ὁμοειδία τῶν λόγων. (αὐτίκα ὁ μὲν Λυσίας, ἔν τε τοῖς ἰδίοις καὶ τοῖς δημοσίοις ἀγῶσιν, αὐτὸς αὑτῷ ὁμολογούμενός ἐστιν· εἴς τε [62] τὸν λεκτικὸν τρόπον [63], καὶ τὴν τῶν ὀνομάτων σαφήνειαν, καὶ σύνθεσιν, αὐτοφυῆ μὲν, καὶ λείαν εἶναι δοκοῦσαν, παντὸς δὲ λόγου [64] κατὰ τὴν ἡδονὴν διαφέρουσαν. ὁ δ' Ὑπερείδης,

Exemplar appellat Sylburgius editionem primam, Victorianam, apud Tornaeſium Lugduni proditam. Pro προσφέροι, quod inſolentius dictum videtur, malim προσνέμοι.

60. poſt Δεινάρχου λόγους addendum videtur φαίη εἶναι vel ſimile quid. Si, quae ab Hyperide profectae nonnullis viſae ſunt orationes, eas fidenter aiat Dinarchi eſſe, nil curans titulos librorum, Hyperidi eas tribuentium. Aut pro λόγους ſubiice λέγοι.

61. διαβεβαιοῖτο εἶναι] ſubaudi, ſi quas inueniat in codicibus quibusdam Demoſtheni tributas orationes, quas eius eſſe certo non conſtet.

62. εἰς δὲ] planior erit ſententia, ſi pro εἰς δὲ legamus εἴς τε. SYLBVRG.

Correxi ad eius mentem.

63. τρόπον] malim τόπον. v. paulo poſt n. 65.

64. πάντος δὲ λόγου] hic videtur εἰς τἀκριβέστατον κατεσκευασμένου aut ſimilis ſententia deeſſe. praeſtantem orationi cuique ſumma cum ornatus et politurae diligentia conſcriptae.

δης., κατὰ μὲν τὴν ἐκλογὴν τῶν ὀνομάτων ἡττᾶται Λυσίου· κατὰ δὲ τὸν πραγματικὸν τρόπον [65], διαφέρει. διηγεῖται δὲ [66] πολλαχῶς· ποτὲ μὲν, κατὰ φύσιν· ποτὲ δὲ, ἀπὸ τοῦ τέλους ἐπὶ τὴν ἀρχὴν πορευόμενος, πιστοῦται δ' οὐ [67] κατ' ἐνθύμημα μόνον, ἀλλὰ καὶ κατ' ἐπιχείρημα πλατύνων, ὁ δὲ τούτους τε καὶ τοὺς ἄλλους πάντας ὑπερβαλλόμενος Δημοσθένης, ἅπαντα [68] μιμησάμενος, καὶ πάντων τὰ κάλλιστα ἐκλεξάμενος, δῆλος μὲν καὶ τῇ φωνῇ μόνον, δῆλος δὲ καὶ τῷ καθ' ἕνα ἕκαστον λόγον πρέποντι, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τῇ συνθέσει [69], καὶ τῷ τῶν σχηματισμῶν ἀγκύλῳ, καὶ τῇ οἰκονομίᾳ, καὶ τῷ πάθει, καὶ τὸ μέγιστον τῇ δεινότητι.) ὁ δὲ Δείναρχος, οὔτε ὅμοιος [70] ἐν ἅπασίν ἐστιν, οὔτ' ἰδίου [71]



65. πραγματικὸν τρόπον] affert Hudſonus e margine Bodleiani, ἴσως πρ. τόπον. quod non diſplicet.

66. διηγεῖται δὲ] pro particula malim γάρ.

67. πιστοῦται οὐ] procul dubio ſemiperfectae periodi puncto poſt πορευόμενος fixo, ſubiungendum, πιστοῦται δὲ οὐ κ. SYLBVRG.
quo auctore δ' interpoſui

68. ἅπαντα μιμησάμενος] num ἁπάντων ἅπαντα μιμ. qui omnes eo ſuperauit, quod nullam non laudem nullius non oratoris imitatione referre contendit. ὑπερβαλλόμενος μιμησαμενος et ἐκλεξαμενος idem eſt atque ſi dixiſſet ὑπερβ. ἐν τῷ μιμήσασθαι καὶ ἐκλέξασθαι.

69. καὶ τῇ συνθέσει] articulum de meo addidi, quo vulgatae carent.

70 ὅμοιος] addendum videtur ἑαυτῷ, aut τούτων τῶν ἀνδρῶν τινι. horum oratorum cuiquam. Aut ἐν delendum.

τινος εὑρετὴς, δι᾽ ἧ γνώσεταί τις αὐτὸν ἀκριβῶς. 40. ἢ τῦτον τὸν τρόπον [72]. πολὺ γὰρ [73] ἐμφαίνει μιμήσεις τε καὶ αὐτὸς, ὥσπερ τῶν λόγων ἀρχέτυπον διαφόρων· ὡς καὶ ἐπὶ τῶν Ἰσοκράτυς μαθητῶν [74],

καὶ

71. ὅτε δὴ ὅτινος] non dubito quin vera lectio ſit, ὅτε ἰδίου τινὸς εὑρετής: vt colligitur ex huius ipſius paginae verſu 16. SYLBVRG.

Cuius emendationem recipere nullus dubitaui.

72. ἢ τῦτον τὸν τρόπον] Paret hic nonnulla ad ſententiam deeſſe. e. c. ὡς᾽ ὐκ ἄλλως δυνατὸν τὸν Δείναρχον ἀνευρίσκειν, ἢ τῦτον τὸν τρόπον. ſcil. ὃν εἶπον, τῦ ἐξελέγχειν την ἀνωμαλίαν καὶ ἀνομοιότητα αὐτῦ. quo fit vt alio nullo modo, quam hoc, quem demonſtraui, Dinarchus indagari et ex involucris quaſi ſuis euolui poſſit, ſi ſcilicet eius inconſtantia et diſſimilitudo ſecum notetur.

73. πολὺ γὰρ ad διαφόρων] pro poſtrema voce teſtatur Hudſonus in Bodleiano eſſe διαφορὰν. quodſi praefertur, erit pro prima πολὺ, legendum πολλήν. Sin autem πολὺ ſeruamus, erit in extremo ſententiae leg. τὸ διαφέρον. quod ad ſententiam idem erit. Inter πολλὴν διαφορὰν et πολὺ τὸ διαφέρον nihil intereſt. Reliqua ſic ferme videntur conſtituenda eſſe μίμησις τε καὶ αὐτὸ τὸ ὡσπερεὶ τῶν λόγων ἀρχέτυπον, aut μιμητής τε καὶ αὐτὸς ὁ ὡσπερεὶ τῶν λόγων ἀρχετύπος. multum differentiae prodit imitator ab ipſo primigenio dictionis creatore, et quaſi cuſore. ſeu multum intereſt inter opus imitando aſſimulatum et aliud primigenium.

74. μαθημάτων] conuenientius μαθητῶν, *diſcipulorum*. SYLBVRG.

Cui obſecutus ſum.

καὶ αὐτοῦ τοῦ Ἰσοκράτους [75]. 7. ἔστωσαν δή τινες
ἐπιγραφόμενοι λόγοι [76], καὶ ὄντες Δεινάρχου, πολ-
λὴν ἔχοντες πρὸς τὰ Λυσιακὰ ὁμοιότητα. τούτων
ὁ βουλόμενος ποιεῖσθαι τὴν διάγνωσιν, πρῶτον μὲν
τὴν ἰδιότητα τοῦ ἀνδρὸς ἐκείνου [77] θεωρείτω. ἔπειτ',
45. ἐὰν μὲν ἀρετήν τε καὶ χάριν τοῖς λόγοις ἐπανθοῦσαν
ἴδοι, καὶ τὴν τῶν ὀνομάτων ἐκλογὴν ἐνοῦσαν, καὶ τὸ
μηδὲν ἄψυχον εἶναι τῶν λεγομένων, θαῤῥῶν λεγέ-
τω τούτους Λυσίου [78]. ἐὰν δὲ μήτε τὸ χάριεν [79] ὅ-
μοιον [80] εὑρίσκῃ, μήτε τὸ πιθανὸν, καὶ τὸ τῶν ὀνο-
μάτων ἀκριβὲς, μήτε τὸ τῆς ἀληθείας [81] ἀπτό-



75. poſt Ἰσοκράτους addendum eſt, ſiue literis expreſſis, ſiue tacita mente, ἐστὶν ἰδεῖν, vt cernere eſt in Iſocratis diſcipulis, ipſoque Iſocrate.

76. ἐπιγραφόμενοι λόγοι etc.] Leg. videtur ἔστωσαν δή τινες ἐπιγραφόμενοι μὲν Λυσίου εἶναι λόγοι, ὄντες δὲ Δεινάρχου. Sunto ergo orationes, quae cum Lyſiae nomine inſcriptae circumferantur, reapſe Dinarchi ſint.

77. τοῦ ἀνδρὸς ἐκείνου] Lyſiae puta.

78. poſt Λυσίου videtur εἶναι deeſſe.

79. χαρίεν] rectius τὸ χαρίεν, cum articulo. SYLB. Cuius in auctoritate fui.

80. ὅμοιον] ſubaudi aut ἑαυτῷ διὰ πάντων, aut τῇ Λυσιακῇ χάριτι. vel ἐνταῦθα καὶ ἐν τοῖς ἀναμφισβητήτως Λυσίου οὖσι. In his dubiis orationibus, vtrius ſint, Lyſiaene an Dinarchi, ſi non eadem floreat gratia, qua nitent orationes eae, quas certo conſtet Lyſiae eſſe. Pro proximo καὶ malim μήτε.

81. μήτε τὸ τῆς ἀληθείας ἁ.] articulum τὸ, quo vulgatae carent, de meo addidi.

μενον, ἐν τοῖς Δεινάρχου λόγοις αὐτοὺς ἐάτω. ὁμοί-
ως καὶ ἐπὶ τῶν Ὑπερείδου· ἐὰν τῆς μὲν λέξεως [82] 115.1
τὸ ἰσχυρὸν [83], τῆς δὲ συνθέσεως τὸ ἁπλοῦν, τῶν δὲ
πραγμάτων τὸ εὔκαιρον, τῆς δὲ κατασκευῆς τὸ μὴ
τραγικὸν μηδὲ ὀγκῶδες ἔχῃ [84]· ταῦτα γὰρ μέγι-
στα [85] ἐκείνου τοῦ ἀνδρὸς [86] ἴδιά ἐστιν· Ὑπερείδου λε-
γέτω. ἐὰν δὲ ἐνδεεστέρως ἐν αὐτοῖς τούτοις ἔχῃ, κἂν
τἆλλα [87] πάντα μὴ φαύλως ᾖ γεγραμμένα, ἐν
τοῖς Δεινάρχου πάλιν ἀναγραφέτω. τὸ δ' αὐτὸ καὶ
περὶ Δημοσθένους ὑπολαμβάνωμεν [88]. ἐὰν μὲν καὶ 5.
ἡ τῆς λέξεως μεγαλοπρέπεια, καὶ ἡ τῆς συνθέσεως
ἐξαλλαγή, καὶ τὸ τῶν παθῶν ἔμψυχον, καὶ τὸ διὰ
πάσης κεραίας διῆκον πικρὸν καὶ νοερὸν [89], τό τε
πνεῦμα, καὶ ἡ δεινότης πᾶσι παρέπηται, μηθὲν

ἔτι

82. In exemplari legitur, τὸ τῆς μὲν λέξεως ἰσχυρόν: quae articuli collocatio cum ſequentibus parum congruit. SYLBVRG.

83. ἰσχυρὸν] num ἰσχνόν.

84. ἔχῃ] ſubaudi τὰ γεγραμμένα, περὶ ὧν ἀμφισβητεῖται ὅτου ἐστί. vel *teneat*, pro *cernat*.

85. μέγιστα] pro μέγιστα procul dubio legendum μάλιστα. SYLBVRG.

Ego vulgatam tuebor, idem dicentem atque αἱ μέγισται ἰδιότητες.

86. ἐκείνου τοῦ ἀνδρὸς] Hyperidis puta.

87. καὶ τὰ ἄλλα] dedi de meo κἂν τἆλλα. etiamſi reliqua omnia.

88. ὑπολαμβάνομεν] dedi in coniunctiuo, per ω.

89. νοερὸν] inſolentia vocabuli huiusmodi in rebus me mouet, vt de σφοδρὸν ſuſpicer.

ἔτι τὸ κωλύον ἔξω, Δημοσθένους [90] αὐτοὺς ἀναγράφειν. ἐὰν δ' ἐλλίπῃ [91] τὸ ἐν ἑκάστῳ τούτων ἄκρον, ἢ τὸ διὰ πάσης ἰδέας ὅμοιον, μενέτωσαν ἐν τοῖς Δεινάρχου. ὡς δὲ καθόλου εἰπεῖν, δύο τρόπους τῆς διαφορᾶς [92], καὶ πρὸς τὰ ἀρχαῖα μιμήσεως, εὕροι τις ἄν· ὧν ὁ μὲν φυσικός τε ἐστὶ, καὶ ἐκ πολλῆς κατηχήσεως καὶ συντροφίας λαμβανόμενος· ὁ δὲ τούτῳ προσεχὴς, ἐκ τῶν τῆς τέχνης παραγγελμάτων. περὶ μὲν οὖν τοῦ προτέρου, τί ἄν τις καὶ λέγοι; περὶ δὲ τοῦ δευτέρου τί ἂν ἔχοι τις εἰπεῖν; ὅτι [93] πᾶσι μὲν τοῖς ἀρχετύποις, αὐτοφυής τις ἐπιπρέπει χάρις, καὶ ὥρα· τοῖς δ' ἀπὸ τούτων κατεσκευασμένοις, κἂν ἐπ' ἄκρον μιμήσεως ἔλθωσι [94], πρόσεστιν ὅμως [95] τὸ ἐπιτετηδευμένον, καὶ οὐκ ἐκ φύσεως ὑπάρχον. καὶ τούτῳ τῷ παραγγέλματι, οὐ ῥήτορες μόνον ῥήτορας διακρίνουσιν, ἀλλὰ καὶ ζωγράφοι τὰ Ἀπελλοῦ, καὶ τῶν [96] ἐκεῖνον μιμησαμένων·



90. Δημοσθένους] num ἐν τοῖς Δημοσθένους. vt verſu quarto retro.

91. ἐὰν δὲ λίπῃ] dedi de meo ἐὰν δ' ἐλλίπῃ.

92. τῆς διαφορᾶς] bene ſi habet h. l. accipi debet pro τῆς ἐξοχῆς καὶ ὑπερβολῆς τῶν ἀρχαίων πρὸς τοὺς νεωτέρους. praeſtantiae veterum prae iunioribus.

93. εἰπεῖν ὅτι] interponendum videtur πλήν. quid tu poſſis aliud dicere, quam hoc.

94. ἔλθωσι] pro ἔλθῃ. v. hoc de ſchemate, neutra pluralia cum tertiis perſonis verborum item in plurali numero, non ſingulari, componendi, indices noſtros in Lyſiam, Iſaeum, et alios.

95. πρόσεστιν τι ὅμως] medium voculam periculo meo expunxi.

96. καὶ τῶν] malim καὶ τὰ τῶν. ſubaudi ἔργα.

καὶ πλάσαι[97], τὰ Πολυκλείτου· καὶ γλυφεῖς, τὰ Φειδίου. 8. καὶ οἱ μὲν Πλάτωνα μιμεῖσθαι λέγοντες, καὶ τὸ μὲν ἀρχαῖον, καὶ ὑψηλὸν, καὶ εὔχαρι, καὶ καλὸν, οὐ δυνάμενοι λαβεῖν, διθυραμβώδη δὲ ὀνόματα καὶ φορτικὰ εἰσφέροντες, κατὰ τοῦτ' ἐλέγχονται ῥᾳδίως· οἱ δὲ[98] Θουκυδίδην ζηλοῦν λέγοντες, καὶ τὸ μὲν εὔτονον, καὶ στερεὸν, καὶ δεινὸν, καὶ τὰ τούτοις ὅμοια, χαλεπῶς ἐκλαμβάνοντες, τοὺς δὲ 20.
σολοικοφανεῖς σχηματισμοὺς, καὶ τὸ ἀσαφὲς προχειριζόμενοι, πάνυ εὐχερῶς ἀνευρίσκοιντο ἐκ τούτου τοῦ παραγγέλματος. ὥσπερ γε καὶ ἐπὶ τῶν ῥητόρων, οἱ μὲν Ὑπερείδην μιμούμενοι, διαμαρτόντες τῆς χάριτος ἐκείνης[99], καὶ τῆς ἄλλης δυνάμεως, αὐχμηροί τινες ἐγένοντο, οἷοι γεγόνασι Ῥοδιακοὶ[100] ῥήτορες, οἱ περὶ Ἀρταμένην, καὶ Ἀριστοκλέα, καὶ Φιλάγριον, καὶ Μόλωνα[1]. οἱ δ' Ἰσοκράτην καὶ τὰ Ἰσοκρά-

97. πλαστοὶ] rectius πλάσαι, paroxytonως. SYLB.

98. οἵ τε Θουκυδίδην] Petrus Victorius Var. lect. lib. 4. cap. 10. Dionyſium hic reſpexiſſe putat ad locum Ciceronis in Oratore, quo ſiniſtros Thucydidis imitatores corripiens, ait; *Huius tamen nemo neque verborum, neque ſententiarum grauitatem admiratur; ſed cum mutila quaedam et hiantia locuti ſunt, quae vel ſine magiſtro facere potuerunt, germanos ſe putant eſſe Thucydidas.* SYLBVRG.

Pro τε dedi de meo δὲ.

99. ἐκείνης] et ἐκείνης retineri poteſt, et ἐκείνου pro eodem admitti. SYLBVRG.

100. Ῥοδιακοὶ] malim cum articulo οἱ Ῥοδ' ῥήτ. SYLBVRG.

1. Μόλωνα] ſcil. Ἀπολλώνιον, de quo v. Meurſii

Ἰσοκράτους [2] ἀποτυπώσασθαι θελήσαντες, ὕπτιοι,
25. καὶ ψυχροὶ, καὶ ἀσύστροφοι, καὶ ἀναληθεῖς [3]. οὗτοι δ' εἰσὶν οἱ περὶ Τίμαιον, καὶ Ψάωνα [4], καὶ Σωσιγένην. οἱ δὲ Δημοσθένη προχειρισάμενοι [5], καὶ τὰς ἀρετὰς τὰς ἐκείνου διώκοντες, τῆς μὲν προαιρέσεως ἕνεκα ἐπῃνέθησαν, οὐ μὴν ἴσχυσαν τὰ κράτιστα τῶν ἐκείνου τοῦ ῥήτορος ἔργων λαβεῖν. τούτων ἄριστον ἂν

τις

Rhodum l. 2. c. 10. et Comment. in Apollonium Dyſcolum p. 55. in margine codicis Bodleiani οὗτος διδάσκαλος Κικέρωνος τοῦ Ῥωμαίου. Sed nae ille τὸ αὐχμηρὸν magiſtri egregie abſterſit. HVDSON.

2. Ἰσοκράτην καὶ τὰ Ἰσοκράτους] Non video, qui haec diſſerant. Iſocratem imitantur, qui laudes eius imitantur. Num ergo leg. καὶ τοὺς ἀπ' Ἰσοκράτους.

3. ἀναληθεῖς] propterea fortaſſe dicit, quia fucum magis quam veritatem conſectari ſolerent: ſicut infra in Attic. oratorum characteribus, 167, 38, πανηγυρικὴν et ἀληθινὴν διάλεκτον opponit, et vtramque; a Demoſthene coniunctam fuiſſe tradit. SYLBVRG.

Si Fabri coniecturam ad Longini p. 111. ſequi liceret, ἀναλθεῖς et hic loci leg eſſe ſuſpicaretur aliquis. HVDSON.

Bene habet vulgata. non ingenui, non naturam fideliter reddentes, ſed affectati, naturae ſimplicitatem artis fuco obruentes. Pro οὗτοι malim τοιοῦτοι.

4. Ψάωνα] nullus dubitaui, nomen hoc ignotius notiori Πλάτωνα, quod eſt in vulgatis, ſufficere, auctore Ruhnkenio in Hiſtoria critica oratorum graecorum, p. 143. edit noſtrae.

5. περιχειρισάμενοι] verius προχειρισάμενοι, vt v. 20. item ſupra 26, 25, et alibi ſaepiſſime. SYLBVRG. Secundum quem dedi.

τις θείη τὸν Δείναρχον γενέσθαι· λείπεται δὲ Δημοσθένους, κατὰ μὲν τὴν [6] ἐκλογὴν τῶν ὀνομάτων, τῇ δεινότητι· κατὰ δὲ τὴν σύνθεσιν, τῇ ποικιλίᾳ τῶν σχημάτων, καὶ τῇ ἐξαλλαγῇ· κατὰ δὲ τὴν εὕρεσιν τῶν ἐπιχειρημάτων, τῷ μὴ καινὰ καὶ παράδοξα λαμβάνειν, ἀλλὰ φανερά, καὶ ἐν τῷ μέσῳ κείμενα· κατὰ δὲ τὴν οἰκονομίαν, τῇ τάξει, καὶ ταῖς ἐξεργασίαις τῶν ἐπιχειρημάτων, καὶ ταῖς προκατασκευαῖς, καὶ ταῖς ἐφόδοις, καὶ τοῖς ἄλλοις τεχνικοῖς παραγγέλμασιν, ἃ περὶ ταύτην [7] ἐστὶ τὴν ἰδέαν. μάλιστα δ' αὐτοῦ λείπεται τῇ συμμετρίᾳ, καὶ τῷ καιρῷ πρέποντι [8]. λέγω δὲ ταῦτα, οὐκ ἐν τῷ καθόλου τρόπῳ, ὡς μηδὲν τούτων κατορθοῦντος, ἀλλ' ἐν τῷ κοινοτέρῳ [9], καὶ ὡς ἐπιτοπολύ. δι' αὐτὸ γὰρ τοῦτο καὶ ἄγροικόν τινες Δημοσθένην ἔφασαν εἶναι, κατὰ τὸ ἐλλειπὲς τῆς οἰκονομίας ταύτην περὶ αὐτοῦ τὴν δόξαν λαβόντες. τὸ γὰρ ἄγροικον τοῦ πολιτικοῦ σώματος, οὐ μορφῇ, κατασκευῇ δὲ καὶ διαθέσει τινὶ τῆς μορφῆς [10] διήνεγκεν. 9. ἃ μὲν οὖν ἐνεδέχετο

6. κατὰ μὲν] in exemplari erat omiſſa. SYLBVRG.

7. περὶ αὐτὴν] dedi de meo περὶ ταύτην.

8. καὶ τῷ καιρῷ πρέποντι] articulus non cum proximo καιρῷ cohaeret, ſed cum poſtremo vocabulo, tantundemque, eſt atque ſi articulum geminans dixiſſet καὶ τῷ τῷ καιρῷ πρέποντι. vel καὶ τῷ πρέποντι τῷ καιρῷ. et neſcio profecto an articulus h. l. geminandus ſit, aut leg. τῷ τῶν καιρῶν πρ.

9. καινοτέρῳ] num καινοτέρως. vt circumſita καθόλου et ὡς ἐπὶ τὸ πολύ.

10. τῆς μορφῆς] ſubaudi τῆς ἀμφοῖν ὁμοίας.

χέτο περὶ τȣ̃ χαρακτῆρος τȣ̃ ἀνδρὸς εὑρεῖν τε καὶ γράψαι, ταῦτ' ἐςίν. ἐπὶ δὲ τὴν τῶν λόγων διάγνωσιν τρέψομαι [11]. τοῖς μὲν ȣ̃ν γνησίοις, αὐτὸ τὸ τῆς ἀναγραφῆς προςέςαι μόνον [12]· τοῖς δὲ ψευδέσι, τά τȣ̃ τ' ἐλέγχȣ καὶ τῆς αἰτίας διηκριβωμένα, δι' ἣν ἕκαςον ἀθετȣ̃μεν αὐτῶν. ἐπεὶ δ' ἀναγκαία πρὸς ταῦτα ἡ τῶν χρόνων διάγνωσις, τȣ̀ς Ἀθήνησιν ἄρξαντας, ἀφ' ȣ̃ Δείναρχον ὑπεθέμεθα γεγονέναι χρόνȣ, μέχρι τῆς δοθείσης αὐτῷ, μετὰ τὴν φυγὴν, καθόδȣ, γενομένȣς ἑβδομήκοντα, προθήσομεν. εἰσὶ δὲ οἵδε [14]. 1. Νικόφημος. 2. Καλλιμήδης. 3. Εὐχάριςος. 4. Κηφισόδοτος [15]. 5. Ἀγαθοκλῆς. 6. Ἐλπίνης [16]. 7. Καλλίςρατος. 8. Διο-

11. *διάγνωσιν τρέψομαι*] videtur, *νῦν* aut *νῦν ἤδη* interponendum eſſe.

12. *προσέςαι μόνον*] ſcil. *τεκμήριον τȣ̃ εἶναι αὐτȣ̀ς Δεινάρχȣ*.

13. *τὰ τȣ̃ ἐλέγχȣ καὶ τὰ τῆς αἰτίας διηκριβώμενα* idem eſt, ad morem dicendi Thucydideum adumbratum, atque *ἡ διακρίβωσις τȣ̃ τ' ἐλέγχȣ καὶ τῆς αἰτίας*.

14. *εἰσὶ δὲ οἵδε*] archontωn hic catalogus in multis corruptus eſt, quin et duobus mutilus, vt ad pag. ſeq. v. 7. docebitur. in nonnullis etiam varietas eſt; vt deinceps ſuo cuiusque loco declarabitur. SYLBVRG.

15. Quarti ergo nomen apud Sigonium in libro De Athenienſium temporibus eſt CEPHISODORVS. ſed cum apud Diodorum quoque (pag. 512.) legatur *Κηφισόδοτος*, non eſt, quod noſtra ſcriptura in ſuſpicionem vocetur. SYLBVRG.

16. Sextus ab eodem Sigonio nominatur ELPINVS. apud Diodorum 518. ambiguo fine legitur *Ἐλπίνȣ*. ſu-

Διότιμος. 9. Εὔδημος. 10. Ἀριςόδημος. 11. Θεὄσσαλός [17]. 12. Ἀπολλόδωρος. 13. Καλλίμαχος. 14. Θεόμνητος [18]. 15. Θεμιςοκλῆς. 16. Ἀρχίδας [19]. 17. Εὔδωρος [20]. 18. Λυκίσκος. 19. Πυθόδοτος [21]. 20. Σωσιγένης. 21. Νικόμαχος.

pra 85, 32. habuimus, κατ' Ἀγαθοκλέα καὶ Ἐλπινίκην ἄρχοντας. vt verum huius Archontis nomen eſſe videatur Ἐλπινίκης, *Elpinices.*' SYLBVRG.

v. Meurſii Archontas Athen. l. 4. c. 2. HVDSON.

17. Vndecimus apud Diodorum 531. eſt Θέσσαλος, proparoxytonως: cuius accentus euidentia veſtigia cernuntur infra in corrupto Θέελλος, 121, 12, 13, mentio eiusdem 117, 9. SYLBVRG.

18. Quartus decimus apud Diodorum eſt Θεόφιλος, 538.: necnon apud Dionyſium infra, 123, 5. Falſum igitur hic ſiue Θεόμνητος, ſiue Θεόμνηςος: nec magis verum Θέμηδος, quod infra 119, 2, pro eodem legitur. SYLBVRG.

v. Meurſii Arch. Athen. 4. 9. HVDSON.

Corſini Faſt. Attic. T. IV. p. 30.

19. Sextidecimi verum nomen eſt Ἀρχίας apud Diodorum 541, et apud Dionyſium noſtrum infra 123, 9. SYLBVRG.

Ἀρχείας in MS. Bodlei. v. Meurſ. HVDSON Corſini l. c. p. 32.

20. Septimus decimus archon, non Εὔδωρος eſt, ſed Εὔβουλος, apud Diodorum 545; et apud Dionyſium noſtrum infra 119, 12. 121, 29. 123, 12. necnon hac ipſa pag. 116. verſu 47. SYLBVRG.

21. Decimus nonus, Πυθόδοτος appellatur etiam infra 121, 30. et 123, 14. apud Diodorum vero Πυθόδωρος. 547. SYLBVRG.

μαχος. 22. Θεόφραστος. 23. Λυσιμαχίδης. 24. Χαιρωνίδας[22]. 25. Φρύνιχος. 26. Πυθόδημος[23]. ἐπὶ τούτου πρῶτον αὐτὸν εἰς δικαστήριον τοὺς συγγραφεῖς[24] ὑπεθέμεθα. μετὰ δὲ τοῦτον, 27. Εὐαίνετος. 28. Κτησικλῆς. 29. Νικοκράτης. 30. Νικήτης[25]. 31. Ἀριστοφάνης. 32. Ἀριστοφῶν. 33. Κησιφῶν[26]. 34. Εὐθύκριτος.

22. Viceſimus quartus archon Diodoro eſt Χαιρώνδας, 553. SYLBVRG.
Reſcribendum eſſe cum Diodoro Χαιρώνδας, docuit Meurſius in Arch. Athen. 4. 9. atque apud Dionyſium in Iſocrate p. 150. 36. Χαιρώνδου pro Χαιρωνίδου reponendum. HVDSON.

23. Viceſimus ſextus archon, qui Πυθόδημος hic nominatur, apud Diodorum dicitur Πυθόδωρος, 114. 10. SYLBVRG.

24. pro τοὺς συγγραφεῖς ſententia poſtulat λόγους συγγράφειν, (vt 114. 8.) vel τὶ συγγράφειν. SYLBVRG.
In margine codicis Bodleiani ἴσ. λόγους συγγράφειν, συγγράψαι, vel tale quid. HVDSON.
Leg. videtur τοῦ συγγράφειν ἄρξασθαι.

25. Triceſimus archon, qui Νικήτας hic dicitur Diodoro eſt Νικήρατος, 582. Sigonius ab aliis Anicetum vocari adnotat. SYLBVRG.

26. In triceſimi tertii nomine ambiguus hic error eſt. putarit enim aliquis verum nomen eſſe Κτησιφῶν. ſed non dubito quin verius nomen ſit Κηφισοφῶν, apud Diodorum 601. Apud Demoſthenem quoque in or. pro corona, in pſephiſmate quo legatio ad Philippum decernitur, eadem haec diuerſitas occurrit. nam in legatorum catalogo quidam codices habent Κησιφῶν, alii Κηφισοφῶν. SYLBVRG.

τος [27]. 35. Ἡγήμων [28]. 36. Κρέμης [29]. 37. Αντικλῆς [30]. 39. Κηφισόδωρος. 40. Φιλοκλῆς [31]. ἐπὶ τούτου, τὴν Φρουρὰν ἐδέξαντο Αθηναῖοι, καὶ ὁ δῆμος κατελύθη. 41. Ἄρχιππος [32]. 42. Νέαιχμος. 43. Απολλόδωρος. 44. Ἄρχιππος. 45. Δημογένης. 46. Δημοκλείδης. 47 Πραξίβουλος. 48. Νικόδωρος. 49. Θεόφραστος. 50. Πολέμων. 51. Σιμωνίδης. 52. Ἱερομνήμων. 53. Δημήτριος [33]. 54. Καίριμος [34]. 55. Αναξικρά- 10.

Huic conſentit Meurſius de Arch. Athen. 4. 13. HVDSON.

27. Scaliger in Ἀναγραφῇ τῶν Ὀλυμπιάδων, ἴσως Εὐθυκράτης. neſcio quo auctors. HVDSON.

28. Triceſimus quintus, Ἡγήμων, apud Sigonium deſideratur; itidemque apud Diodorum 606. SYLBVRG.

29. Triceſimus ſextus, rectius apud Diodorum 608. nominatur Χρέμης, prima litera aſpirata. SYLB.

30. Poſt triceſimum ſeptimum, Anticlem ſcilicet, duo ſunt omiſſi Archontes, Σωσικλῆς, et Αγησίας, vt cognoſcere licet ex Diodoro, 622. Viciſſim apud Diodorum et Sigonium deſunt quadrageſimus primus et ſecundus, Ἄρχιππος et Νέαιχμος. SYLBVRG.

31. Φιλοκλῆς] Ita etiam apud Diodorum. Dioclem vocat Plutarchus, vt et Scholiaſtes Ariſtophanis. Polycles dicitur Demoſtheni. HVDSON e Meurſio.

32. Ἄρχιππος] Phocioni ſtatim ſubmoto ſubſtitutus Meurſ. 4. 15. HVDSON.

33. Quinquageſimus quartus Archon Δημήτριος, a Diodoro cognominatur Φαληρεύς, 746. SYLBVRG.

34. Sequens Καίριμος eidem Diodoro 751 eſt Χαρῖνος. SYLBVRG.

ξικράτης [35]. ἐπὶ τούτου ἡ καταςαθεῖσα ὑπὸ Κασσάνδρου ὀλιγαρχία κατελύθη, καὶ οἱ εἰσαγγελθέντες ἔφυγον, ἐν οἷς καὶ Δείναρχος ἦν. 56. Κόροιβος [36]. 57 Εὐξένιππος [37]. 58. Φερεκλῆς. 59. Λεώςρατος. 60. Νικοκλῆς. 61. Καλλίαρχος. 62. Ἡγέμαχος. 63. Εὐκτήμων. 64. Μνησίδημος. 65. Ἀντιφάτης. 66. Νικίας. 67. Νικόςρατος. 68. Ὀλυμπιόδωρος. 69. Φίλιππος [38]. ἐπὶ τούτου κάθοδος ἐδόθη τοῖς τε ἄλ-

λοις

35. Quinquageſimum ſextum Αἰαξικράτην agnoſcit etiam Diodorus 756: et Dionyſius noſter ſupra 113. 11. 16. 35: et 114. 12. in exemplari perperam hoc loco ſcriptum erat Ἀναρχικράτης. SYLBVRG.

36. In quinquageſimi ſeptimi appellatione, pro Κόροιβος apud Diodorum eſt Κόρυβος, 770: minus recte, vt ſuſpicor. Sequens apud eundem Diodorum 774 eſt Ξένιππος. In ſexageſimo primo, Nicocle, deſinunt eiusdem Diodori vulgata exemplaria, 787: et reliquorum nouem nomina deſunt etiam apud Sigonium: ita vt, ſicut illi Dionyſio in praecedentibus, ſic viciſſim Dionyſius illis in ſequentibus auxiliares manus praebeat. Primus autem archon Nicophemus, ab eodem Diodoro ponitur in Olympiadis centeſimae quartae anno vltimo, quo Romae conſules fuiſſe dicit C. Sulpicium, et C. Licinnium; anno vrbis CCCLXXXIX; vt Sigonius computat: vt autem Glareanus, anno vrbis CCCXCI. SYLBVRG.

37. Εὐξένιππος] Diodoro Xenippus, Plutarcho in Hyperide, Xenias. Meurſ. de Arch. Athen. 4. 16. HVDSON.

38. Φίλιππος] Diphilus appellatur a Plutarcho in Demetrio. HVDSON e Meurſio.

λοῖς Φυγάσι, καὶ Δεινάρχῳ, ὑπὸ βασιλέως Δημητρίου.

Δημόσιοι λόγοι γνήσιοι.

Κατὰ Πολυεύκτου βασιλεύειν λαχόντος δοκιμασία· Πολλὰ καὶ ἀγαθὰ γένοιτο. Κατὰ Πολυεύκτου, ἐκφυλλοφορηθέντος ὑπὸ τῆς βουλῆς, ἔνδειξις· Πάλαι θαυμάζω ὑμῶν. Κατὰ Πολυεύκτου, περὶ τοῦ Γεωφανίου[39]· Περὶ μὲν αὐτῆς τῆς μηνύσεως. Περὶ τοῦ Γεωφανίου ἐπίλογος· Βραχὺν, ὦ ἄνδρες. Κατὰ Πυθέου, ξενίας· Ἱκανὴ μὲν ἦν πρόφασις. Κατὰ Πυθέου, περὶ τῶν κατὰ τὸ ἐμπόριον· Ἐπειδὴ τοῖς μὲν λέγειν τῶν ῥητόρων. Κατὰ Τιμοκράτους· Ὥσπερ δίκαιόν ἐστι. Κατὰ Λυκούργου εὐθῦναι· Οἶδα ὅτι κἂν μηδὲν ὑμῖν συνηγορία[40] αἰσχύνη. Κατὰ Δινίου·

39. Τεωφανίου] pro Τεωφανίου paulo poſt detracto ι legitur Τεωφάνου: quorum neutrum erroris ſuſpicione caret. Suidae Θεοφάνειον an huc pertineat, mihi ſane non conſtat. SYLBVRG.

Γεωφανίου hic, et in ſequentibus eſſe leg. demonſtrauit Meurſius in Atticis Lectionibus 3. 11. HVDSON.

In vulgatis eſt, primo loco Τεωφανίου, in poſteriore Γεωφάνου. vtrumque vitium correxi.

40. ὑμῖν] opinor puncto et ſeparationis ſpatio poſt ὑμῖν poſito, ſequentia coniunctim legenda eſſe, hoc modo; Συνηγορία Αἰσχίνῃ κατὰ Δινίου, vt infra 118 13. 17. 31. et 119. 6. Forſan etiam aliquis diphthongῳs malit Δεινίου, vt apud Iſaeum, Demoſthenem, Suidam, alios. Sed cum verſu 29 ſequatur,

Δινίȣ· Βȣλείμην ἂν, ὦ ἄνδρες. Κατὰ Φωρασεβείας [41]. Ἀρά γ' εἴ τινες. Κατὰ Καλλαίσχρȣ, περὶ τῶν τιμῶν· Πολλάκις ὦ Ἀθηναῖοι. Τυῤῥηνικός [42]· Ἅπαντα συμβήσεσθαι. Ἔτι κατὰ Διονυσίȣ [43], τȣ̃ ἐπὶ τῆς διοικήσεως· Ἴσως μὲν ὦ Ἀθηναῖοι. Καθ' Ἱμερίȣ [44] εἰσαγγελτικός· Οὐδένα νομίζω, ὦ Ἀθη-
30. ναῖοι. Εἰσαγγελία κατὰ Πιςίȣ· Ὥσπερ καὶ ὑμῶν
Ee 2 ἕκαςος.

ἔτι κατὰ Διονυσίȣ, nec in praecedentibus vlla Διονυσίȣ facta ſit mentio, ſuſpicetur aliquis, vtrobique vel Διονυσίȣ legendum eſſe, vel Δεινίȣ. SYLBVRG.

Cum Sylburgio conſentire Meurſium in Atticis Lectionibus, 5. 24. et in Bibliotheca Attica, v. Δείναρχος, annotauit Hudſonus.

41. Φωρασεβείας] nomen ſuſpectum eſt ac perperam fortaſſe ex duobus conflatum: vt κατὰ Φώκȣ. ἀσεβείας. ſed in his ſola coniectura niti, fallere eſt. SYLBVRG.

Reſtituendum cenſeo κατὰ Φορμισίȣ, ἀσεβείας. natum mendum e compendio ſcriptionis. HVDSON e Meurſio A. L. 4. 16.

42. πιρηνικὸς] incertum Εἰρηνικὸς ne verius ſit an Πειραϊκὸς, an aliud. SYLBVRG.

Harpocrat. et Suidas v. Περίςασιν, Δείναρχος Τυῤῥηνικῷ. v. Valeſii notas ad Harpocrat. p. 48. col. 2. HVDSON.

Correxi auctore Valeſio.

43. Ἔτι κατὰ Δ.] Ecquis nouit, an non ſic diſtinguendum et leg. ſit. Ἅπαντα συμβήσεσθαι εἰκός ἐςι, *Conſentaneum eſt, fore vt nihil non rerum contingat.* Erit hoc exordium τȣ̃ τυῤῥηνικȣ̃ λόγȣ. Tum ſuccedit nouus titulus κατὰ Διονυσίȣ.

44. Ἱμερίȣ] Ἱμεραίȣ legit Mauſſac ad Harpocrat. v. Ἀμμωνι. HVDSON.

ἕκαστος. Κατ' Ἀγασικλέους [45], εἰσαγγελία ξενίας· Οὐδένα πώποτε οἶμαι. Κατὰ Θεοκρίνου ἔνδειξις [46]. Τοῦ πατρὸς, ὦ Ἀθηναῖοι τοῦτον Καλλίμαχος ἐν τοῖς Δημοσθένους φέρει. Κατὰ Στεφάνου [47]· * παρανόμων ὑπάρχει τοῦ νόμου δεδωκότος, ὦ ἄνδρες. Κατὰ Κλεισθένους [48] εἰσαγγελία· Οὐκ ἀγνοῶ, ἄνδρες. Διαδικασία Φαληρέων πρὸς Φοίνικας,

45. κατὰ Πισικλέους] hic quoque dubium eſt, ſit ne Πεισικλέους legendum, an Τισικλέους. SYLBURG.

κατ' Ἀγασικλέους leg. eſſe docuit Meurſius in Bibl. Att. v. Dinarchus. HVDSON.

Sic correxi. quamquam de Paſicle quoque ſuſpicari non ſit alienum.

46. κατὰ Θεοκρίνου. Ἔνδειξις τοῦ πατρὸς] tranſpoſita diſtinctione legendum, Κατὰ Θεοκρίνου ἔνδειξις· Τοῦ πατρὸς, ὦ Ἀθηναῖοι: vt manifeſtum eſt ex Demoſthenis editionibus vulgatis, in quibus haec κατὰ Θεοκρίνου ἔνδειξις Demoſtheni adſcribitur. SYLBVRG.

Interpunctionem correxi ad mentem Sylburgii.

47. κατὰ Στεφάνου. ἰασανόμων ὑπάρχει] fortaſſe legendum, κατὰ Στεφάνου, παρανόμων· Ὑπάρχει τοῦ ν. Demoſthenis orationes κατὰ Στεφάνου, vt diuerſam habent actionis inſcriptionem, ψευδομαρτυριῶν ſcilicet, ita etiam diuerſa initia. SYLBVRG.

Pro ἰασανόμων correxi, vt volebat Sylburgius, παρανόμων. pro ὑπάρχει fort. leg. eſt ὑπὲρ Ἀρχείου, vel Ἀρχίου. a vocabulo τοῦ νόμου incipere orationem, nullum dubium penes me ſupereſt.

48. Κλεισθένους] Scr. Καλλισθένους. Meurſius B. A. l. c. et Lect. Att. 3, 11. Mauſſac ad Harpocrat. v. βουλαία. HVDSON.

κας [49], ὑπὲρ τῆς ἱερωσύνης τοῦ Ποσειδῶνος· Εὔχομαι, νὴ τὴν Ἀθηνᾶν, πρέπειν δή. Πρὸς τὴν Κηφισῶντος [50] ἀπογραφήν· Πρῶτον [51] μὲν, ὦ ἄνδρες, δέομαι. ὁ δ' ὕστερος [52]· Τὰ μὲν περὶ τὴν ὠνήν. Ἀπολογία διαμαρτυρίας πρὸς τὴν Χάρητος [53] εἰσαγγελίαν κατὰ Φειδιάδου γραμματέως· Οὔτ' ἔχθρας οὐδεμιᾶς ἕνεκα. Κατὰ Φιλοκλέους, ὑπὲρ τῶν Ἀρπαλίων [54]· Τί χρὴ λέγειν τὸ πρὸς τῶν. Κατὰ Γνωδίου [55], περὶ τῶν Ἀρπαλίων [56]· Οὐκ ἄδηλον.



49. Φοίνικας] Φοινίκων nomen parum huc quadrare videtur: nec certum tamen eſt, an κήρυκας reponendum ſit, vt v. 46. SYLBVRG.

Num Φοίνικα. Phoenix nomen eſt ex hiſtoria oratorum atticorum ſatis notum.

50. Κησιφῶντος] Hoc de nomine paulo ante dictum ad v. 6. SYLBVRG.

51. πρῶτον] imo vero πρῶτος in nominatiuo et maſculino, ob inſequens ὁ ὕστερος.

52. ὁ ὕστερος] interpoſui δ' de meo.

53. Χάρητος] in exemplari poſt Χάρητος finita eſt periodus: et nominandi caſu ſequitur Εἰσαγγελία κατὰ Φειδιάδου: quaſi duae hic ſignificentur orationes. SYLBVRG.

54. Ἀρπαλίων] in ſequentibus etiam conſtanter abſque diphthongo ſcribitur: apud Suidam vero et alibi, diphthongως Ἁρπάλεια χρήματα. Nota ibidem ὑπὲρ, in ſequentibus autem περί. SYLBVRG.

55. Γνωδίου] incertum Γνωσίου ne ſcribendum ſit, an Γνωσιδίκου, an Γνωσιθέου, an aliud. SYLBVRG.

In editione Hudſoni legitur Γνωσίου, neſcio caſune an conſilio. Mihi videtur κατ' Ἀγνωνίδου leg. eſſe.

Κατ' Ἀριστονίκου, περὶ τῶν Ἁρπαλίων· Εὐτύχημα μὲν ἦν [57], ὦ ἄνδρες. Κατὰ Δημοσθένους, περὶ τῶν Ἁρπαλίων· Ὁ μὲν δημαγωγὸς ὑμῖν. Κατὰ Ἀριστογείτονος περὶ τῶν Ἁρπαλίων· Πάνθ' ὡς ἔοικεν, ὦ ἄνδρες [58].

Ψευδεπίγραφοι δημόσιοι.

Κατὰ Θεοδώρου, εὐθυντικάς· Ἥκιστα μὲν, ὦ ἄνδρες· πρεσβύτερός ἐστι τῆς Δεινάρχου ἡλικίας. εἴρηται γὰρ ἐπὶ Θεοφίλου [59] τῇ Θεμιστοκλέους ἄρχοντος μετὰ Θέσσαλον ἀνιόντα ἐνιαυτῷ τρίτῳ, ὡς ἐξ αὐτοῦ τοῦ λόγου γίνεται φανερόν· οὔπω πέμπτον [60], ὡς δείξομεν [61], ἔτος ἔχοντος αὐτοῦ. Κατὰ κηρύκων· Εἰ μὲν ὁ πατὴρ, ὦ ἄνδρες. οὗτος ὁ ἀγὼν εἴρηται ἐπ' ἄρχοντος Εὐβούλου ἢ Λυκίσκου, τοῦ μετ' Εὔβουλον,

οὔπω

Quo de Agnone vel Agnonide v. Ruhnkenii Hiſt. crit. orr. gr. p. 89.

56. *τῶν ἁρπαλίων*] MS. Bodlei. *τῶν Ἁρπάλου.*

57. *μὲν ἦν*] MS. idem *μὲν οὖν.*

58. *ὦ ἄνδρες*] in Oratorum volumine ab Aldo et Stephano in lucem edito, pro *ἄνδρες* legitur *Ἀθηναῖοι.* SYLBVRG.

59. *ἐπὶ Θεοφίλου*] legendum puto, *ἐπὶ Θεοφίλου ἢ Θεμιστοκλέους ἄρχοντος, μετὰ Θέσσαλον ἄρχοντα ἐνιαυτῷ τρίτῳ*: vt ſequenti verſu, quae lectio colligitur ex praecedentis paginae verſu 46. et 47. SYLB.

In margine Bodlei. *ἴσως Θεομνήστου ἢ Θεμιστοκλέους.*

60. *πέμπτον*] In margine Bodlei. haec leguntur [Procul dubio leg. *οὔπω πέμπτον καὶ δέκατον*]

61. *δείξομεν*] num *ἐδείξαμεν.*

117. οὔπω εἴκοσι ὄντος [62] αὐτοῦ. ὁ μὲν γὰρ λόγος, περί τινος ἀποψηφισθέντες, γέγονεν ἐπ' Ἀρχίου [63], τοῦ μετὰ Θεμιστοκλέα. δῆλον δ' ἕκαστον τῶν εἰρημένων ἐξ αὐτοῦ τοῦ λόγου γίγνεται. Κατὰ Μοσχίωνος, ἀπογραψαμένου αὐτὸν [64] Νικοδίκου· υἱὸν ἀποψηφισάμενον, ὦ ἄνδρες τουὶ [64] Μοσχίωνος συμβαλών. καὶ οὗτος ὁ λόγος κατὰ τοὺς αὐτοὺς χρόνους τῷ προτέρῳ εἴρηται. Δηλοῦται δ' ἐκ τῆς αὐτῆς [66] ἀρχῆς τοῦ λόγου, καὶ [τὰ] τῶν ἑξῆς. Κατὰ Μενεκλέους ἀπαγωγῆς· Ὦ ἄνδρες δικασταὶ, καὶ τῶν νόμων, καθ' οὓς. καὶ οὗτος [67] εἴρηται παιδὸς ὄντος ἔτι Δεινάρχου.



62. εἴκοσι ὄντος] leg. εἰκοσαέτους ὄντος: vel, εἴκοσιν ἔτη ἔχοντος, vt verſu 16. SYLBVRG.

63. Ἀρχείου] rectius Ἀρχίου, vt prolixius adnotatum ad 115. 47. SYLBVRG.

64. ἀπογραψαμένου] legendum videtur, ἀπογραψαμένου αὐτὸν Νικοδίκου υἱόν· Ἀποψηφισ. SYLB.
In margine Bodl. ἴσως αὐτὸν Νικόδικον.

In re perobſcura et ſuſpicioſa ſi licet coniecturae indulgere, ſuſpicer ſcriptum olim fuiſſe ἀπογραψαμένου τὸν Νικοδίκου υἱόν. vt oratio ipſa incipiat a verbo Ἀποψηφισάμενοι.

65. τουὶ] Pro τουὶ dubito τουδὶ ne ſcribendum, an τουτονὶ, an aliud. SYLBVRG.

66. ἐκ τῆς αὐτῆς] rectius legemus ἐξ αὐτῆς τῆς ἀρχῆς: et mox, καὶ τῶν ἑξῆς, expuncto articulo τά. SYLBVRG.

Legi quoque poſſit vocabulis tranſpoſitis ἐκ τῆς ἀρχῆς αὐτῆς.

67. καθ' οὓς καὶ οὗτος] procul dubio ſic diſtinguendum, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, καὶ τῶν νόμων, καθ' οὓς. vt

ὁ μὲν γὰρ κρινόμενος, ἐστὶ Μενεκλῆς, ὁ τὴν ἱερείαν Νίνου [68] ἑλὼν [69]· ὁ δὲ κατηγορῶν, υἱὸς τῆς Νίνου. ἔτι δὲ ταῦτα πρεσβύτερα τῆς Δεινάρχου ἀκμῆς. ὁ μὲν γὰρ Δημοσθένους περὶ τοῦ ὀνόματος λόγος [70], ἐν ᾧ τούτων μέμνηται, κατὰ Θεσσαλὸν ἢ Ἀπολλόδωρον ἄρχοντα τετέλεσται, ὡς ἐν τοῖς περὶ Δημοσθένους δεδηλώκαμεν. εἰ δ' ὡς τεθνηκότος ἤδη τοῦ Μενεκλέους ὁ Δημοσθένης ἐκεῖ μέμνηται, λέγων· Ἑωρᾶτε γὰρ πάντες αὐτὸν χρώμενον, ἕως ἔζη Μενεκλῆς [71]· παλαιὸς λόγος τίς ἐστιν. ὅτι δὲ οὗτος [72] ὁ Μενεκλῆς, ἐν αὐτῷ τῷ λόγῳ δεδήλωκεν ὁ κατηγορῶν. Διαδικασία Ἀθμονεῦσι [73] περὶ τῆς Μυῤῥίνης

καὶ

hucuſque verba ſint exordii, eaque abrupta, vt infra v. 41. et 42. et finita hic periodo; ſequatur, καὶ οὗτος εἴρηται παιδὸς ὄντος ἔτι Δεινάρχου. SYLBVRG.

68. ἱέρειαν Νίνου] forſan legendum, τὴν ἱέρειαν Νίνου, *Ninum ſacerdotem*: quia ſequitur υἱὸς τῆς Νίνου. SYLBVRG.

69. ἔχων] Valeſium ad Harpocr. p. 124. emendaſſe ἑλὼν, indicauit Hudſon. correxi, vt fieri oportebat.

70. τοῦ ὀνόματος δεδηλώκαμεν λόγος] procul dubio expungendum δεδηλ. velut e ſequentibus perperam huc inſertum. De oratione autem περὶ τοῦ ὀνόματος meminit rurſum pag. ſeq. verſu 45. SYLBVRG.

Voc. δεδηλώκαμεν expunxi.

71. Μενεκλῆς] rectius libri Demoſthenici Μενεκλεῖ. v. p. 998. 13. edit. noſtrae, quamquam profecto Μενεκλῆς ad ἔζη ſubaudiri debet.

72. οὗτος] eundem eſſe Dinarcheum Meneclem cum Demoſthenico, breuiuſcule dictum, niſi ſi quid deeſt.

73. Ἀθμονεῦσι] Ἀθμονεὺς per ο ſcribit etiam Stephanus Byzantius: at Suid. per ω. SYLBVRG.

καὶ τῆς Μίλακος· Εὔχομαι δὴ τῇ Δήμητρι καὶ τῇ Κόρῃ. πρεσβύτερός ἐστι τῆς Δεινάρχου ἀκμῆς. εἴρηται γὰρ ἐπὶ Νικομάχου ἄρχοντος, ὡς ἐξ αὐτοῦ τοῦ λόγου γίγνεται δῆλον· ἐν πρὸς τοῖς εἴκοσιν ἔτος τοῦ ῥήτορος ἔχοντος. οἱ μὲν οὖν τῆς ἀκμῆς [74] αὐτοῦ φερόμενοι ψευδεπίγραφοι εἰς αὐτὸν λόγοι, εἰσὶν οἵδε. μετὰ δὲ τὴν ἐξ Ἀθηνῶν εἰς Χαλκίδα ἀναχώρησιν, οἵδε· Διαδικασία τῆς ἱερείας τῆς Δήμητρος πρὸς τὸν ἱεροφάντην· Πολλῶν καὶ παραδόξων, ὦ ἄνδρες δικασταί. οὗτος ὁ λόγος, ἤδη πεφευγότος αὐτοῦ εἴρηται, ὡς ἐξ αὐτοῦ γίγνεται φανερόν. μέμνηται γὰρ ἐν αὐτῷ τῆς κατασχούσης ὀλιγαρχίας. Ἔργα ποιεῖς [75]. κατὰ Τιμοκράτους, εἰσαγγελτικὸς δήμου καταλύσεως. οὗτος καὶ ἀπ' αὐτῆς τῆς ἐπιγραφῆς ἐστι δῆλος ψευδεπίγραφος ὤν. Κατὰ Σπουδίου· Καὶ ἐν τῷ δήμῳ κατηγορήσειν ὑπεσχόμην. μετὰ τὴν κατάλυσιν τῆς ὀλιγαρχίας εἴρηται καὶ οὗτος, ἤδη Δεινάρχου [φαίνεται [76]] φεύγοντος, ὡς ἐξ αὐτοῦ μάλιστα τοῦ λόγου γίγνεται φανερόν. Διαδικασία



74. τῆς ἀκμῆς] Conie&tura viri do&ti in margine Bodleiani praeponit πρὸ. re&te, poſtulante id ſententia. poſſit tamen etiam πρεσβύτεροι excidiſſe.

75. ἔργα ποιεῖς] forſan legendum, κατὰ Τιμοκράτους, εἰσαγγελτικὸς δήμου καταλύσεως· Ἔργα ποιεῖς: vt Ἔργα ποιεῖς orationis illius ſit initium. Sequens κατὰ Σπουδίου, diuerſa eſt a Demoſthenica. SYLBVRG.

76. φαίνεται vncis incluſi, vt delendum.

*Εὐδανέμων* [77] *πρὸς κήρυκας ὑπὲρ τοῦ κανῶς οὐδαμῶς· τοιαῦτα πράγματα. καὶ οὗτος κατὰ τοὺς αὐτοὺς χρόνους εἴρηται, πεφευγότος ἤδη τοῦ ῥήτορος, ὡς ἐν αὐτῷ* [78] *τῷ λόγῳ πάλιν δηλοῦται. Ἀττικός· Πάντων ἦσαν ὁμοίως. καὶ οὗτος εἴρηται ἐν ἐκείνοις τοῖς χρόνοις, ὡς καὶ ἐν αὐτῷ τῷ λόγῳ φανερὸν γίγνεται. Αἰτωλικός· Καὶ ἡμεῖς, ὦ ἄνδρες Αἰτωλοί, πρέσβεις. οὗτος καθεστώσης τῆς ὀλιγαρχίας, ὑπὸ τῶν Ἀθήνηθεν φυγάδων εἴρηται, δεομένων, τοὺς Αἰτωλοὺς* [79] *αὐτοῖς βοηθεῖν, ἐπεὶ καὶ ὁ Κάσσανδρος*

*αὐτοὺς*

77. *εὐδανόμων*] legendum fortaſſis *Εὐωνυμέων πρὸς κήρυκας ὑπὲρ τῶν κανῶν· Οὐδαμῶς τοιαῦτα πράγματα.* fuit enim *Εὐωνυμία*, ſeu *Εὐώνυμος*, pagus Atticus, cuius ciues *Εὐωνυμεῖς*, teſte Steph. SYLBVRG.

Poſſit quoque legi *ἀγορανόμων* vel *ἀστυνόμων*.

78. *ἐν αὐτῷ*] nota hic, *ἐν αὐτῷ τῷ λόγῳ φανερὸν γίγνεται*, vt mox etiam v. 30. at v. 2. 15. 19. 23. pro *ἐν* vſitatiore modo vſurpata *ἐξ*. SYLBVRG.

79. *τοὺς Αἰτωλοὺς*] non inſcite quidem admonuit, quiſquis fuit, vir doctus in margine Bodleiani, ſibi videri ſatius eſſe, vt *τῶν Αἰτωλῶν* legatur. metuens ille, vt videtur, ne eſſent, qui accuſatiuum cum *δεομένων* iungerent in conſtructione. quod qui facerent, hi profecto turpiter laberentur, atque proderent, ſe neſcire, *δεῖσθαί τινος*, non *δεῖσθαί τινα*, dici. Verumtamen ſuperuacaneus erat illo metus, modo interponeretur, quod interpoſui comma, pone *δεομένων*. quo facto paret *τοὺς Αἰτωλοὺς* cum *βοηθεῖν* cohaerere. Conſulto hanc conſtructionem praetulit Dionyſius alteri h. l. qui ſi *τῶν Αἰτωλῶν* cum *δεομένων* compoſuiſſet, metuendum cerneret eſſe, ne lectores quidam feſtinatio-

αὐτοὺς ἐλευθεροῦν ἐπεχείρει, ὡς ἐν αὐτῷ τῷ λόγῳ γίγνεται τοῦτο δῆλον. οὐκοῦν εἰκὸς, φίλον ὄντα τὸν Δείναρχον τῶν τὴν ὀλιγαρχίαν καταστησάντων, τοῖς καταλύειν ἐπιχειροῦσιν συναγωνίζεσθαι [80]. οὐδ' αὐτὸς [81] Ἀθήνηθε λόγους καταλαμβάνειν, οἷόν τε ἐστί. Διφίλῳ δημηγορικὸς, αἰτοῦντι δωρεάς [82]· διὰ τὸ μὴ ῥᾴδιον εἶναι. τοῦτον ἐπείσθην ὑπὸ Δημοσθένους γεγράφθαι τὸν λόγον· ὅτι τὰς δωρεὰς ἔγραψεν [83] αὐτῶν

ne ruentes, ſic acciperent, quaſi Aetoli ipſi rogarent. quod ſecus erat.

80. ἀγωνίζεσθαι] conuenientius compoſ. συναγωνίσασθαι. In ſequentibus ſiue αὐτὸν legas ſiue αὐτοὺς, parum expeditur ſententia. SYLBVRG.

Dedi συναγων.

81. οὐδ' αὐτὸς —] Locus mendoſiſſimus, et ſine melioribus libris inſanabilis. Interim, ne verba ſenſu caſſa ſic prorſus otioſe natent, comminiſcemur aliquod fulcrum, cui mens tantisper innitatur. quidſi Dionyſius ſic reliquerit. οὐδ' αὖ τοὺς Ἀθήνηθεν [ſcil. φυγάδας] Αἰτωλοὺς παραλαμβάνειν οἷόν τε. et rurſus abhorret exſules Athenienſes ſibi copias Aetolicas adſciſcere. Opponit inter ſe Dinarchum cum exſulibus, negatque conſentaneum fuiſſe, vt aut Dinarchus hanc orationem ſcriberet, aut exſules auxilia ab Aetolis arceſſerent.

82. αἰτοῦντι δωρεὰς] de orationis initio, et ſequentium diſtinctione certi aliquid hic pronuntiare, non licet. ſua cuique coniectura eſto libera. SYLBVRG.

Vocabula διὰ τὸ μὴ ῥᾴδιον εἶναι in codice Bodleiano initium orationis facere annotauit Hudſonus.

83. ὅτι τὰς δωρεὰς ἔγραψεν αὐτῶν Δημοσθένης] Locus ſic videtur integrandus ὅτι ψήφισμα αὐτῷ [Di-

αὐτῶν Δημοσθένης, ὡς Δείναρχος ἐν τῷ κατὰ Δημοσθένους λόγῳ δεδήλωκε· καὶ ὅτι ἐπὶ τέλει τοῦ λόγου [84], ὁ Δίφιλος Δημοσθένην παρακαλεῖ συνήγορον. ἀπίθανον δὲ οἶμαι εἶναι, τὰς μὲν τιμὰς οὕτω γράφειν [85] εὐνοοῦντα τῷ Διφίλῳ τὸν Δημοσθένην· λόγον δὲ παρὰ Δεινάρχου λαβόντα περιιδεῖν. Ἑρμίᾳ [86] ἐμπορίου ἐπιμελετῇ περὶ τῶν κατηγορηθέν-

των

philo puta] τὰς τιμὰς ἔγρ. αὐτ. Δ. primum argumentum, e quo Dionyſius ait ſe colligere hanc orationem; non a Dinarcho, ſed ab ipſo Demoſthene ſcriptam eſſe, proponit hoc; quod e teſtimonio Dinarchi conſtet, a Demoſthene ſcriptam fuiſſe rogationem de decernendis Diphilo honoribus. Locus Dinarchi eſt p. 95. 34. edit. Stephani, ſeu noſtrae p. 33. antep. προῖκα τοῦτον οἴεσθε γράψαι Διφίλῳ τὴν ἐν πρυτανείῳ σίτησιν, καὶ τὴν εἰς τὴν ἀγορὰν ἀναθησομένην εἰκόνα.

84. τέλει λόγου] interpoſui articulum τοῦ de meo.

85. οὕτω γράφειν εὐνοοῦντα] particula οὕτω gemino modo poteſt accipi, altero iſtoc, vt aequipolleat iſtis, ἁπλῶς, vel μόνον, vel οὐδὲν ἄλλο ἤ. Demoſthenem aliud nihil facere, quam vt decretum ſcriberet in gratiam Diphili, orationem autem, qua decretum iſtud ratum fieret, et ad effectum perduceretur, Diphilo denegare, patique, Diphilum eam ab alio auſferre. altero hoc, vt οὕτω cum εὐνοοῦντα copuletur in conſtructione. Demoſthenem, tanto motum Diphili ſtudio, atque erga eum voluntatis propenſione.

86. εἰ μία ἐμπορίου ἐπὶ μελέτῃ] forſan Ἑρμείᾳ ἐμπορίου ἐπιμελητῇ. SYLBURG.

Hudſonus ad notas Valeſii ad Harpocr. p. 30. ed. Blanc. ablegat., vbi Valeſius hunc locum prorſus eodem modo, atque Sylburgius dudum ante fecerat,

των ἀπολογία· Δέομαι ὑμῶν, ὦ ἄνδρες. ἀπ' αὐτοῦ τοῦ χαρακτῆρος εὕροι τις ἂν, οὐκ ὄντα τὸν λόγον Δεινάρχου. ὑδαρής τε γὰρ, καὶ ἀσθενὴς, καὶ ψυχρός ἐστιν· ἀλλὰ μᾶλλον αὐτὸν ἄν τις θείη Δημοκλείδου, ἢ Μενεσαίχμου [87], ἢ τῶν ἄλλων τῶν τοιούτων τινός. ἀφαιροῦμαι δὲ καὶ τοὺς περὶ [88] Μενεσαίχμου λόγους ἀμφοτέρους αὐτοῦ· ὧν ὁ μέν ἐστιν περὶ τῆς Δήλου θυσίας [89]· Ἱκετεύομεν ὑμᾶς [90], [καὶ] ὁ δὲ, πρὸς Περικλέα, καὶ Δημοκράτην, οὗ ἡ ἀρχὴ, Νομίζομεν, ὦ ἄνδρες· διά τε τὸν χαρακτῆρα· ὑδαρὴς γὰρ, καὶ κεχυμένος, καὶ ψυχρός· καὶ ὅτι ὁ λέγων [91] αὐτὸς ὢν οὔτε ἄδοξος, καὶ μετὰ Λυκοῦργον τὴν διοίκησιν τῶν δημοσίων χρημάτων παραλαβὼν, ἐξητασμένος δὲ πολλάκις, ὡς αὐτὸς ἐν [92] τοῖς λόγοις περὶ

emendauit, etſi operae manum Valeſii minus ſinceram repraeſentarunt. Correxi h. l. vt volebat par egregium virorum doctorum.

87. Μεναισέχμου] malim tranſpoſita diphthongo, Μενεσαίχμου. Apud Suidam quoque Μένεχμος legitur pro Μέναιχμος. SYLBVRG.

88. περὶ tantundem hic valet atque ὑπὲρ. vt modo, περὶ τῶν κατηγορηθέντων. quamquam vtique ὑπὲρ vtroque loco praeſtabat.

89. Δήλου θυσίας] imo vero Δήμου οὐσίας. *de facultatibus Demi.* Demus eſt nomen proprium viri.

90. ἡμᾶς] vel ὑμᾶς legendum, vel ἡμεῖς. SYLB. καὶ proximum, vt vitioſe redundans, vncis incluſi.

91. ὁ λέγων] Meneſaechmus is eſt.

92. πολλάκις αὐτὸς, ὡς ἐν —] Dedi de meo, transpoſitis vocabulis, πολλάκις, (ὡς αὐτὸς ἐν — μηνύει,) etc.

περὶ ἁπάντων [93] μηνύει, καὶ ἐν ἰδίοις καὶ ἐν δημοσίοις ἀγῶσιν, ὃκ ἂν ἦν ἀδύνατος [94], ὥϛε Δεινάρχῳ λογογραφεῖ χρῆσθαι. Ὑπὲρ τῦ μὴ ἐκδῦναι [95] Ἅρπαλον Ἀλεξάνδρῳ· Οὐκ ἄξιον ἄρα θαυμάζειν [96]. ὃδ' ὗτος ὁ λόγος ἐμφαίνει τὸν Δεινάρχου χαρακτῆρα. εἰ γὰρ κἂν [97] μηδὲν ἄλλο, τό γ' ὗν ἠλίθιον καὶ 118. I. σοφιϛικὸν εὕροι τις ἂν ἐν αὐτῷ πολὺ, τὸ πλεῖϛον ἀπέχον τῶν Δεινάρχυ χαρακτήρων [98]. Δηλιακὸς, Ἀπόλλωνος καὶ Ῥοιῦς [99] τῆς Σταφύλυ [200]. ὗτος

93. περὶ ἁπάντων] forſan περὶ αὐτῦ μηνύει. Sequenti etiam verſu non abſurde poſt ἀγῶσιν diſtinxeris. SYLBVRG.

Mihi videtur leg. περὶ τῶν Ἀρπαλείων. de pecuniis Harpalicis. v. Ruhnkenii hiſt. critic. oratorum graecorum p. 77.

94. ἦν ἀδύνατος] fort. ὗτως eſt interponendum, ob inſequens ὥϛε. quamquam ſubaudiri quoque poteſt, et debet adeo, ſi omittatur.

95. ἐνδῦναι] correxi ἐκδῦναι, ſecundum marginem Bodleiani, quamquam dudum ante, quam Hudſonianam inſpicerem, mihi quoque idem in mentem venerat. Et eiuſmodi emendatio ecquemnam tandem fugiat?

96. θαυμάζειν] ſic dedi de meo, pro vitio vulgatarum θαυμάζω.

97. κἂν] pro κἂν infra v. 46. legitur καί. SYLB.

98. τῶν Δεινάρχυ χαρακτήρων] malim τῦ Δειναρχείυ χαρακτῆρος.

99. Ἀπόλλωνος καὶ Ῥοιοῦς, videtur initium eſſe orationis. SYLBVRG.

200. Σταφύλυ] ſic dedi de meo; pro vulgari Τα-

τος ὁ τοῦ ῥήτορος, ἀλλ' ἑτέρου τινὸς συγγραφέως ἐστί. δηλοῖ δ' ἐκ τοῦ τρόπου, καὶ τοῦ χαρακτῆρος, ἀρχαϊκὸς [1] ὤν, καὶ περιτρέχων [2] τὴν τοπικὴν Δήλου καὶ Λέρου [3] ἱστορίαν. Κατὰ Δημοσθένους [4] παρανόμων. Εἰώθατε, ὦ ἄνδρες. οὗτος ἐν τοῖς Περγαμηνοῖς [5] πίναξι φέρεται ὡς Καλλικράτους. ἐγὼ δέ, εἰ μὲν ἐκείνου ἐστίν, οὐκ οἶδα· οὐδὲ γὰρ ἐνέτυχον τῶν Καλλικράτους οὐδενί. ὅτι δὲ πάμπολυ τῶν Δεινάρχου λόγων ἀφέστηκεν, εὐτελής τε ὤν, καὶ κενός, καὶ οὐκ ἀπέχων ἰδιωτικῆς φλυαρίας, πείθομαι.

Ἰδιωτι-

φύλου. v. Parthenii narrat. p. 345. et Galeum ad illum locum p. 122.

1. ἀρχαϊκὸς] num ἀρχαιολογικός. verſans in tradendis antiquarum rerum memoriis.

2. περιτρέχων] num περιέχων.

3. Λέρου] num Ὠλεάρου. Olearus eſt inſula Delo aſſita, non ignobilis.

4. κατὰ Δημοσθένους· Παρὰ νόμῳ εἰώθατε] forſan legendum, κατὰ Δημοσθένους, παρανόμων· Εἰώθατε ὦ ἄνδρες. Pergamenas vero tabulas dicere videtur tabulas a Cratete vel Ariſtarcho grammaticis Pergamenis conſcriptas: qua de re ſupra, ad 112. 27. SYLBVRG.

5. περγαμηνοῖς πίναξιν] Hi pinaces ſunt indices librorum cuiusque generis, et auctorum, in quibus conſignata eſſent et auctorum nomina, et operum ab ipſis editorum, iuxta genus literarum, quo quique excelluiſſent. Vt erant e. c. tabulae oratorum, tabulae lyricorum, comicorum, tragicorum, et ſic porro. Pergameni appellati ſunt illi, qui editi fuiſſent Pergami, conſcripti e bibliothecae Pergamenae theſauris.

Ἰδιωτικοὶ γνήσιοι.

Κατὰ Προξένου, βλάβης, ἐν αὐτὸς εἶπεν ὑπὲρ αὑτοῦ· Εἴ τίς μοι θεῶν, ὦ ἄνδρες. Κατὰ Κηφισοκλέους, καὶ τῶν οἰκείων, βλάβης· Ἃ μὲν ἐγκαλῶν, ὦ ἄνδρες. Πρὸς Φανοκλέα, βλάβης ἀπολογία· Ὤμην μὲν ἐγὼ, ὦ ἄνδρες. πρὸς Νικοκράτην [6], ὑπὲρ Νικομάχου, βλάβης· Ἄνδρες δικασταὶ, ὅτι μὲν ἰδιώτης. Συνηγορία Παραμένοντι ὑπὲρ ἀνδραπόδου, βλάβης· Καὶ παραγεγενημένος ὕστερον [7], ἄνδρες δικασταὶ, ἔγωγε ἔγνων ὅτι Παρμένων ἀδικεῖται. Κατὰ Ποσιδίππου [8], κλοπῆς· Ἀδικηθεὶς, ὦ ἄνδρες. Κατὰ Ἡδύκης [9], ἀποστασίου· Καταλιπόντος ἐνοτίου πατρός. Ἀποστασίου, πρὸς Ἀρχέστρατον [10]· Πολλὰ καὶ ἀγαθὰ γένοιτο. Συνηγορία

6. Pro πρὸς Νικοκράτην ſupra legitur κατὰ Λυσικράτους, 114. 19. SYLBVRG.

7. καὶ π. ὕ. Hudſonus ſignificat ſibi videri, initium orationis pro Parmenonte coerceri his duobus vocabulis καὶ παραγενόμενος. deinde leg. eſſe ὁ ὕστερος. hunc eſſe titulum nouae orationis ab illa priore diuerſae, eiuſque initium eſſe. Ἄνδρες δικασταὶ ἔγωγε. Mihi quidem iſta ſunt admodum improbabilia.

8. Ποσιδίππου] alibi Ποσειδίππου, diphthongωs. Paulo poſt etiam fortaſſe rectius Ἡδύλης. Pro ἐνοτίου vero quid legendum ſit verſu ſequenti, mihi ſane coniicere non licet. SYLBVRG.

9. Ἡδύλης leg. eſſe probauit Meurſ. Lect. Att. 3. 11. HVDSON.

10. πρὸς Ἀρχέστρατον] eſt illa ipſa oratio, quae ab Harpocrat. et Suida inſcribitur κατ' Ἀρχεστράτου. HVDSON.

γορία Ἡγελόχῳ ὑπὲρ ἐπικλήρου· Ὥσπερ καὶ ἡμῶν ἕκαστος. Ἐπικληρικὸς, ὑπὲρ τῆς Ιοφῶντος θυγατρός· Ἄνδρες δικασταὶ, οὐ πένης ὤν. ὕστερον [11]· Ἄμαχον γὰρ ὢν, ὦ ἄνδρες. Διαμαρτυρία, ὡς οὐδὲ εἰσὶν ἐπίδικοι Ἀριστοφῶντος θυγατέρες [12]· Τοῦ νόμου δεδωκότος, ὦ ἄνδρες. Κατὰ Πεδιέως, κακώσεως παιδὸς ὀρφανοῦ· Μηδεὶς ὑμῶν, ὦ ἄνδρες, θαυμάσῃ. Διαμαρτυρία περὶ τοῦ Ετιήττου [13] κλήρου πρὸς Χάρητα· Πολλάκις ἤδη ἤκουσα. Ὑπὲρ τοῦ Μνησικλέους κλήρου· Δικαίαν, ὦ ἄνδρες, δέησιν. Κατὰ Προξένου, ὕβρεως· Ὑβριστής ἐστιν, ὦ ἄνδρες, πληγῶν. ἔδει δ' ἐπιγεγράφθαι, Ἀπολογία ὕβρεως. Ἐπιχάρει [14] πρὸς Φιλωτάδην· Τὸν θαυμαστὸν, ὦ ἄνδρες. Κατὰ Κλεομέδοντος, αἰκίας· Ὅτι μὲν, ὦ ἄνδρες, καὶ ὁ πατὴρ Θεόδωρος δή. Πρὸς Διοσκουρίδην περὶ νεῶν [15]· Δικαίως ἂν οἶμαι, ὦ ἄνδρες. Ἐρανι-

11. Pro ὕστερον legendum fortaſſis ὁ ὕστερος, vt v. 28. SYLBVRG.

12. Malim cum articulo, ſiue ſic αἱ Ἀριστοφῶντος θυγατέρες, ſiue ſic Ἀριστοφῶντος αἱ θυγατέρες.

13. Ετιήττου nomen ſuſpectum eſt. SYLBVRG. Fort. leg. Εὐίππου.

14. Ἀπολογία ὕβρεως. Ἐπιχάρει πρὸς Φιλωτάδην] videtur ſic eſſe diſtinguendum. ἀπολογία ὕβρεως Ἐπιχάρει. defenſio Epicharis, qua negatur ab eo data fuiſſe contumelia. tum titulus nouae orationis πρὸς Φιλωτ.

15. περὶ νεῶν] ὑπὲρ τῆς νεὼς Harpocr. v. παρουσία. HVDSON.

Ἐρανικὸς, πρὸς τοὺς Προκλέος[16] παῖδας· Ἃ μὲν ἀδικούμενος, ὦ ἄνδρες. Πρὸς Ἀμεινοκράτην, διαδικασία περὶ καρπῶν χωρίου[17]· Ἐπὶ τούτοις, ὦ[18] ἄνδρες, ἀνάγκη ἐστί. Περὶ τοῦ ἵππου[19]· Τοῦ μὲν ἀγῶνος, ὦ ἄνδρες. ὁ ὕστερος· Ἐβουλόμην ἄν, ὦ ἄνδρες. Λυσικλείδου κατὰ Δάου, ὑπὲρ ἀνδραπόδων· Ἃ μὲν ἀδικούμενος, ὦ ἄνδρες. Παραγραφὴ πρὸς Βιώτην[20]· Ὅτι μὲν, ὦ ἄνδρες, καὶ αὐτὸς ἀπείρως. 20. Κατὰ Θεοδώρου, ψευδομαρτυριῶν· Νομίζομεν, ὦ ἄνδρες. Ἀγάθωνι συνηγορία, ὥσπερ καὶ αὐτὸς εἴρηκεν Ἀγάθων[21]. Ἀποστασίου ἀπολογία Αἰσχύλῳ

πρὸς

16. nota hic Προκλέος: cum verſu 11 habuerimus Κηφισοκλέους, et v. 22. Μνησικλέους: itidemque Μενεκλέους pag. praeced. v. 5. et 11. SYLBVRG.

Compendio ſcriptionis corruptus eſt locus. Reſcribendum ideo ex Harpocr. (in ἄλογοι ἐρανισταὶ) πρὸς τοὺς Πατροκλέους. HVDSON.

17. περὶ καρπῶν χωρίου] Hudſon annotauit, Valeſium ad Harpocr. v. Καρποῦ δίκη, correxiſſe περὶ χωρίου, καρποῦ. non male id quidem, verumtamen non video, quid magnum obſtet, cur vulgata non idem poſſit dicere. Neceſſe non eſt, vt vbique locorum dictio fori attici inculcetur.

18. ἐπὶ τουπίσω ἄνδρες] fortaſſe verior lectio eſt ἐπὶ τούτοις ὦ ἄνδρες. SYLBVRG.

Sic correxi vitium vulgatarum.

19. Plena inſcriptio erat πρὸς Ἀντιφάνην περὶ τοῦ ἵππου, ἀπολογία, vt conſtat ex Harpocr. v. Ὀχεῖον. Meurſ. in Bibl. Attica. HVDSON.

20. βιώτην] num βοώνην. aut βοιωτόν.

21. ὥσπερ καὶ αὐτὸς εἴρηκεν Ἀγάθων] videntur haec verba orationis prima eſſe, aut leg. ἥνπερ

πρὸς Ξενοφῶντα· Χρήσασθαι μὲν, ὦ ἄνδρες. κατὰ Φιλίππου, μεταλλικός· Ὅτι μὲν, ὦ ἄνδρες. Κάλλιππος, ὑπὲρ υἱοποιήτου [22]· ἔδει δ' ἐπιγεγράφθαι ὑπὲρ Θεοδώρου, ὃν ἐποιήσατο υἱὸν Ἀρχεφῶν· Βουλοίμην ἂν, ὦ ἄνδρες, ὥσπερ καλὸν καὶ δίκαιον. Περὶ τοῦ Ἀρχεφῶντος κλήρου· Καὶ δίκαιον εἶναι νομίζων.

### Ἰδιωτικοὶ ψευδεπίγραφοι.

Πρὸς Πεδιέα παραγραφή· Κατὰ τὸν νόμον τοῦτον. οὗτος ὁ λόγος εἴρηται ἐπὶ Ἀριστοδήμου ἄρχοντος, ὡς ἐξ αὐτοῦ τοῦ λόγου γίνεται δῆλον. οἱ μὲν γὰρ εἰς
40. Σάμον ἀποσταλέντες κληροῦχοι, κατὰ τοῦτον τὸν ἄρχοντα ἀπεστάλησαν, ὡς Φιλόχορος ἐν ταῖς ἱστορίαις λέγει. Δείναρχος δ' οὔπω δέκατον ἔτος τηνικαῦτα εἶχε. Πρὸς Μελήσανδρον ὑπὲρ τῆς τριηραρχίας. Ὥσπερ οἱ νόμοι κελεύουσιν, οὗ ἂν ὁ λόγος [23]. ἀλλ' ὁ μὲν λέγων, ὡς ἐπὶ Μόλωνος ἄρχοντος γεγενημένου τοῦ ἀδικήματος ποιεῖται τὸν λόγον. Φησὶν δὲ τῷ ὑστέρῳ ἔτει εἰσιέναι τὸν ἀγῶνα [24], ἐπὶ Νικοφήμου ἄρχοντος, καθ' ὃν εὑρίσκεται γεγενημένος ὁ Δεί-



22. videtur ſic eſſe diſtinguendum ὅτι μὲν, ὦ ἄνδρες, Κάλλιππος. tum nouae titulus orationis ὑπὲρ υἱοποιητοῦ, vel, ſi mauis duobus vocabulis, ὑπὲρ υἱοῦ ποιητοῦ: de neſcio quo, in filium adoptato.

23. οὗ ἂν ὁ λόγος] ſententia ſubiicit οὐδ' οὗτος ἂν ὁ λόγος Δεινάρχου [vel τοῦ ῥήτορος] ἂν εἴη.

24. τῷ ὑστέρῳ ἐπεισιέναι τὸν Ἀγάθωνα] correxi de meo τῷ ὑστέρῳ ἔτει εἰσιέναι τὸν ἀγῶνα. anno poſt litis actionem occoeptam eſſe.

ὁ Δείναρχος. Πρὸς Βοιωτὸν, ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος· 45. Οὐδεμία φιλοπραγμοσύνη εἰ καὶ μὴ τοῖς ἄλλοις οἱ Δημοσθένους ἀφαιρούμενοι τοῦτον τὸν λόγον, καὶ Δεινάρχῳ προσάπτοντες, ἐλέγχοιντο, τῷ χρόνῳ γ' οὖν ἐπιδειχθεῖεν ἂν ψευδόμενοι. μέμνηται γὰρ ὡς νεωστὶ τῆς εἰς Πύλας ἐξόδου γεγενημένης· ἡ δ' εἰς 119.1. Πύλας Ἀθηναίων [25] ἔξοδος ἐπὶ Θουμήδου [26] ἄρχοντος ἐγένετο, τρισκαιδέκατον ἔτος Δεινάρχου ἔχοντος. Πρὸς Μαντίθεον, περὶ προικός· Πάντων ἐστὶν ἀνιαρότατον. οὗτος ἀκολουθεῖ τῷ προτέρῳ λόγῳ, καὶ πολλὰ ἔχει κατὰ λέξιν ταυτὰ, ἃ εἴη ἂν τοῦ αὐτοῦ ῥήτορος, ἔξω τῆς τοῦ Δεινάρχου ἡλικίας. πολλοῖς [27] ἔτεσιν ὕστερον ἠγώνισται τὸν ἀγῶνα ὁ κατή 5. γορος, ἀλλὰ δύο, ἢ τρισὶν, ὡς ἀκριβέστερον περὶ αὐτῶν ἐν τῇ Δημοσθένους [28] γραφῇ δεδηλώκαμεν. Ἀθηνάδῃ συνηγορία, περὶ τῆς σχεδίας, πρὸς Ἀμυντικόν·

25. εἰς Ἀθηναίων] legendum videtur εἰς Πύλας Ἀθηναίων ἔξοδος. Sequens nomen Archontis, Θουμήδος, accedit ad Θεόμνητος ſupra 115. 47. ſed verius nomen eſſe Θεόφιλος, ibidem prolixe docui. SYLB.

Aut.dicendum particulam εἰς redundare. HVDSON.

Praetuli rationem Sylburgii.

26. Θουμήδου] Num Εὐδήμου. quodſi probatur, pro τρισκαιδέκατον, leg. erit ſimpliciter δέκατον.

27. πολλοῖς] legendum opinor, οὐ πολλοῖς δ' ἔτεσιν ὕστερον. SYLBVRG.

Aut leg. οὐδὲ πολλοῖς.

28. τῇ Δημοσθένους γραφῇ] Num τῇ περὶ Δημ. γραφῇ aut συγγραφῇ. Nomen Ἀθηνάδῃ mihi quoque ſuſpectum eſt, ignotum certe.

τικόν[29]· Φίλος μοι καὶ ἐπιτήδειος ὤν. ὁ ὕστερος· Οἴομαι μὲν ὑμᾶς, ὦ ἄνδρες· Διοπείθους ἔτι περὶ Ἑλλήσποντον, τοῦ τῶν Ἀθηναίων στρατηγοῦ, διατρίβοντος εἴρηται ὁ λόγος, ὡς ἐξ αὐτοῦ γίνεται φανερόν. ἔστι δὲ ὁ χρόνος κατὰ Πυθόδοτον ἄρχοντα, ὡς δηλοῖ Φιλόχορος[30] σὺν τοῖς ἄλλοις τοῖς ἐπὶ τούτου τοῦ ἄρχοντος, οὐδέπω[31] εἰκοστὸν ἔχων ἔτος. πρὸς Μήκυθον, μεταλλικός· Πριάμενοι μέταλλον[32], ὦ ἄνδρες. ἐπὶ Νικομάχου ἄρχοντος εἴρηται ὁ λόγος οὗτος. φησὶ γὰρ ὁ λέγων, ἐπ' Εὐβούλου[33] μὲν μισθώσασθαι τὸ μέταλλον· τρία δὲ ἔτη ἐργασάμενος, ἐκβαλλόμενος ὑπὸ τοῦ πλησίον[34] ἔχοντος μέταλλα, λαχεῖν αὐτῷ τὴν δίκην κατὰ Νικόμαχον ἄρχοντα, Δεινάρχου ἓν καὶ εἰκοστὸν ἔτος ἔχοντος. Σατύρῳ



29. rectius, ni fallor, Ἀμύντιχον. SYLBVRG.

30. Φιλόχωρος in exemplari quoque per ω ſcriptum et hic et in praecedentibus: cum apud Suidam et alibi per ο ſcribi ſoleat. SYLBVRG.

31. ἄρχοντος, οὐδέπω] Bene ſi habent iſta, σὺν τοῖς ἄλλοις τοῖς ἐπὶ τούτου τοῦ ἄρχοντος, deerit ἐφ' οὗ φαίνεται Δείναρχος [aut ὁ ῥήτωρ.] Sin autem pro σὺν τοῖς ἄλλοις leg. ſit ἐν τοῖς ἀττικοῖς, tum porro conueniat legere. Ἐπὶ τούτου τοῦ ἄρχοντος φαίνεται Δείναρχος οὐδέπω —

32. μετάλλου] rectius (opinor) μέταλλον, vt ſeq. v. SYLBVRG.

33. Επευβούλου] non dubito quin vera lectio ſit ἐπ' Εὐβούλου. Inter Eubuli autem et Nicomachi praeturam tres interceſſiſſe annos, perſpicitur ex 116. l. 2. SYLBVRG.

34. τοῦ πλησίον] num τὰ interponendum eſt?

πρὸς Χαρίδημον ἐπιτροπῆς ἀπολογία· Μὴ μεγάλε κινδύνου συμβεβηκότος. καὶ ἔτος ἐπὶ Νικομάχε εἴρηται. Ὑπὲρ ἀντιδόσεως, Μεγακλείδῃ· Εἰ μὲν ἔδει, ὦ ἄνδρες, πρὸς τρεῖς ἢ τέτταρας. ὁ μὲν λέγων, ἐστὶν Ἀφαρεύς· ἔξω δὲ τῆς τῶν [35] Δεινάρχου λόγων ἡλικίας. εἴρηται γὰρ ἔτι [36] τοῦ στρατηγοῦ Τιμοθέου ζῶντος, κατὰ τὸν χρόνον τὸν τῆς μετὰ Μενεσθέως [38] στρατηγίας, ἐφ' ᾗ τὰς εὐθύνας ὑποσχὼν, ἑάλω [39]· Τιμόθεος δὲ τὰς εὐθύνας ὑπέσχηκεν ἐπὶ Διοτίμου, τοῦ μετὰ Καλλίστρατον· ὅτε καὶ .—

35. πιστῶς] correxi de meo τῆς τῶν.

36. λόγων. εἴρηται] interpoſui de meo ἡλικίας. eſt extra aetatem orationum a Dinarcho ſcriptarum.

37. ἐπὶ] pro ἐπὶ ſi ἔτι malis, per me licet. SYLB.

38. νεμεσθέσεως] legendum puto νεμέσεως, aut νεμεσήσεως: vt ſignificet imperium inſenſa Nemeſi, vel cum populi offenſione geſtum. fuerat enim Timotheus primis annis adeo felix, vt fortuna ipſa ſe variis ei ſpectris offerret: ideoque pictores, vt felicitatem eius exprimerent, plures pingebant fortunas, quae illi cubanti ac dormienti vrbes in retia inferrent. ſed cum ea felicitate elatus, ſuae magis virtuti quam fortune benignitati adſcriberet rerum geſtarum gloriam, ἠτύχησεν ὕστερον, νεμεσησάσης αὐτῷ τῆς τύχης: id eſt fortuna illi poſtmodo infenſa, aduerſos ſucceſſus tribuit: vt Ariſtophanis ſcholiaſtes et Suidas tradiderunt. SYLBVRG.

Verum Μενεσθέως rectius, vt opinor legit Valeſius, quem videſis in annotat. ad Harpocr. pag. 137. HVDSON.

39. ὑποσχὼν ἑάλω] Atqui alii Timotheum abſolutum aiunt e iudicio diſceſſiſſe.

I. I. R.

# I. I. REISKE
## CVRAE POSTERIORES
AD
# DINARCHI, LYCVRGI
ET
# ANDOCIDIS
RELIQVIAS.

DINARCHI p. 34. 7. (edit. Lipſ.) aut τὸ eſt delendum, aut γράψαι.

49. vlt poſt ταῦτα videtur τούτοις addendum. *his*, iudicibus puta.

54. 9. fort. καὶ οἱ τοῖς ἐκείνων ἤθεσιν ἐντραφέντες.

61. 3. poſt γενομένη videtur ἀνέμειναν deeſſe.

68. 2. φασὶ bene habet. ſubaudi *homines*: verum pro ἡμῶν leg. eſt ὑμῶν.

88. 10. θείαν] fort. εὐθεῖαν.

LYCVRGI p. 142. vlt. ὀνόματι πάντας προσαγορ.

144. 15. ἄνευ τοῦ λόγου] fort. τοὺς ἐκ τοῦ λόγου.

149. antep. tolle comma pone v. Ῥόδον. quo conſtrui εἰς Ῥόδον poſſit non cum παραγενομένων, ſed cum ἀπήγγελλε. *cum Leocrates haec Rhodum* (id eſt ad Rhodios) *nuntiaret*. quamquam haud intercedam, ſi quis εἰς Ῥόδον cum παραγενομένων conſtruat, et accipiat pro ἐν Ῥόδῳ. *qui tum Rhodi aderant*.

155. 3. poſt v. συνθήκας addendi videntur tituli hi duo, μάρτυρες. συνθῆκαι.

9. poſt αὐτῷ videtur χρωμένῳ deeſſe. *hac conditione, ſi veſtris ritibus atque iuribus vtatur*.

156. 7. primum comma et primum ὅτε videntur delenda.

161. 8. ἅμα] f. leg. ἐν.

166. pen. leg. ἀφειμένες. in partic. perf. paſſiui

170. 3. et 5. πρῶτον] l. πρὸ τȣ̃.

176. 13. aut pro ὀλίγȣς leg. eſt πολλȣ̀ς, aut, εἰ μὴ ὀλίγȣς, aut ȣ̓δ' ὀλίγȣς. *ne paucos quidem numero.*

16. τὰς μεγίςας cum articulo.

209. 7. poſſit quoque legi. καὶ τῶν Ὁμήρου — παρασχέσθαι ἐπῶν. ſcil. τινα.

212. 8. f. οἱ οἷα ποιȣ̃ντες. vt participium articulo ne careat.

224. annotat. 38. lin. 2. pro κατελθόντων lege ſimplex ἐλθόντων.

225. vlt. τῆς πόλεως cum articulo.

240. pen. ἀνδρῶν] num αὐτȣ̃.

241. 1. τὰς ψήφȣς] f. διττὰς ψήφȣς.

4. poſt ἐὰν ſi ȣ̓̃ν addatur, poterunt inſequentia futura ſeruari.

DEMADIS p. 263. 3. λόγον ȣ̆̓τως ἄπιςον. et 4. f. ἀποθανὼν μὲν ȣ̓δὲν μᾶλλον, ἢ ζῶν, ȣ̓δὲν εἰμι. et 5. εἰ] f. ἤ.

ANDOCIDIS p. 6. 2. τοῖς εἰς Σικελίαν] ſubaudi ἡρημένοις.

6. E proximo τοσαύτην, etiam ad καὶ κίνδυνον ſubaudiendum eſt τοσȣ̃τον.

8. 18. f. παρὰ τὸ Ὀλυμπιεῖον. *apud templum deorum Olympiorum.*

10. 4. ȣ̓ γὰρ] fort. leniſſima h. l. emendandi ratio erit haec, vt legatur ȣ̆̓τω γάρ.

11. 5. αὐτῷ ἁμαρτεῖν] interpono ἑνὸς aut θατέρȣ.

14. 6. primi ἢ loco legi malim ὅτι

16. videtur ergo Androcles ſyndicus ſenatus fuiſſe, et ex h. l. poſſe colligi, vt fiſco ſui ſyndici ſeu fiſcales fuerunt, ita ſenatui quoque ſuos fuiſſe, qui

rem,

rem, h. e. vt vulgo vſurpamus, intereſſe eius curarent, eique conſulerent.

20. 15. οἱ] ſuo hortatu, aut in gratiam ſuam, niſi ſi legi malumus ἅμα οἱ *vna ſecum.*

21. 2. ἄρα γε] non ſatis placet. Num δεῦρ' ἄγε. *huc ades, agedum.* οἵδε σε περιμένουσιν. *hi te exſpectant.* an, id quod in latinis reddidi, δηρόν γε σε οἵδε περιμ. *iam dudum hi te exſpectant.*

26. 15. Διάκριτον] non videtur hoc nomen atticum eſſe, ſed potius Διόκριτον *a Ioue delectum.* vt nomen fuit Θεόκριτος *a diis delectus*, vel *praelatus.*

26. 16. poſt δοκεῖν videtur αἰτίους deeſſe. quos probabile erat fore, vt nemo non exiſtimaret in primis in culpa et auctores ſceleris eſſe.

27. 11. leg. videtur σωθέντι μὴ δοκεῖν ὑμῖν κακὸν εἶναι (vel κακὸς εἶναι) Illud ὑμῖν vt addatur, neceſſarium facit oppoſitum, καὶ τοὺς ἄλλους ἅπαντας.

16. εἶπον δὲ] particula aduerſatiua δὲ videtur inducenda eſſe. reddidi quidem eam in latinis. mollior tamen atque expeditior erit oratio, ſi δὲ omittatur.

ibid. pro μὴν leg. videtur μετά. vt modo dixerat μετ' ἀρετῆς, ita nunc ſubiicit ἀλλ' οὐ μετὰ κακίας.

30. 8. παρὰ πατρῴαν] malim τὴν interponi.

31. vlt. poſſit locus hiulcus etiam ſic expleri. καὶ τὰς θεραπαίνας [παρέδωκα ſcil.] ἃς ζητοῦντες οἱ πρυτάνεις ἔλαβον. pro ἃς λαβόντες ἐζήτουν οἱ πρυτάνεις

32. 14. ἀπῄειτε] ſubaudi οἴκοι. *Ein ieder nahm ſeinen Spies in die Hand und ſeinen Schild auf die Schulter, und gieng damit von der Hauptwache, oder, wo er ſonſt bisher, währender Vnruhen, Schildwache gehalten hatte, fröhlich wieder nach Hauſe.*

34. 9. ὁ μὲν γὰρ εἶπεν] dubium quo pertineat illud ὁ, num ad νόμος, an ad Iſotimidem. Prius ſecutus ſum in annotatione n. 32. olim ad h. l. adſcripta,

 poſte-

poſterius in latina interpretatione. Totum hunc locum mihi imperuium eſſe fateor, ſi quis alius in hac tota oratione eſt, vt, ſi lapſus fuiſſe deprehendar, veniam in anteceſſum deprecer. Rem ipſam de lege hic deſignata et de pſephiſmate Iſotimidis haud tenemus, ſed coniectando tantum diuinamus. In quo perquam facile eſt falli. Forſitan in illa, quam dixi, annotatione, reliquis ſaluis manentibus haec ſolummodo verba [Pſephiſma autem egerat de reddendo pleno iure ciuili capite minutis] ad hunc modum ſint corrigenda. Pſephiſma autem Iſotimidis ſtatuerat, etiam capite minutos quoscunque templis eſſe arcendos. Quod Iſotimidis pſephiſma poſtmodum abolitum fuit hoc Patroclidis [alias Iatroclides appellatur] pſephiſmate, quod p. 36. 15. refertur de reſtituendo pleno iure ciuili capite minutis.

35. 1. ὅπε] Sententia poſtulat ὥςε.

3. ὑπὲρ τῶν ἐχθρῶν] hunc item locum non intelligo.

10. ὤφειλον] lege ὦφλον, vt verſu proximo.

antep. ναυμαχίας] Taylor in Lection. Lyſiacis p. 316. ed. noſtrae Lipſ. recitans h. l. non admonito lectore, tacite exhibet ἀναυμαχίε tanquam in libris ita proſtet. Ea vero ipſius eſt coniectura, de qua ſtatuet quisque, quod volet.

36. 19. ἅπερ] ſubaudi ἐψηφίσατο ὁ δῆμος. quaenam autem populus tum decreuerit, ipſe dicit Andocides infra p. 53. antep.

37. 6. admonui jam dudum, mihi leg. videri, δικαςήριον, ἢ γραφαί τινες. quod ſi admittitur, idem erit dictum, atque ſi dixiſſet, ἢ ὁπόσων γραφαί τινες. vbi ὁπόσων e praemiſſis tacite repetetur. Alias poſſit legi ἢ γραφαὶ εἴ τινες.

44. 8. οὐδ' ἄλλο πείσομαι] Annotationem priſtinam ad h. l. ſcribenti non ſuccurrebat. πείσομαι eſſe

futu-

futurum a, πάσχω. Hinc error natus. Bene habet vulgata. Ad ἄλλο ſubaudi, μὴ προσῆκον. neque aliud quicquam patiar. h. e. non committam, vt alia quaepiam inhoneſta perturbatio meum animum inuadat.

46. 4. ὡς] f. πάνυ.

47. 3. Dubium nullum ſupereſt leg. eſſe ἄλλο τι. Sed vtrum reliqua quoque bene habeant, nec ne, in dubio relinquam. Conſtrui etiam ſic poſſit. ἄλλο τι [ſci'. ἔςαι] *aliudne quid erit*, vel *continget? quam* — ἢ ὁ ἀποκτείνας σε καθαρὸς ἔςαι τὰς χεῖρας, εἴ σέ τις νῦν ἀποκτείνειε. *quam, vt, ſi quis te nunc occidat, is purus manibus ſit?* Sed tum deerit ἐκ ἄλλο τι, *nil aliud eueniet*, ante iſta verba κατά γε τὸν Σόλωνος νόμον.

49. 10. τὸν νόμιμον ὅρκον] hic videtur aliquid deeſſe. num leg. κατὰ νόμον τῶν νομίμων ὅρκων. *pro more iuramentorum legitimorum.*

50. 9. num ſubaudiri debet, aut poteſt, e praemiſſis κατηγορεῖ μυ, ὅτι δίδωμι αὐτῷ ἀργύριον.

10. annotationem (n. 6.) induci velim, tametſi quodammodo defendi poſſit, locum ſic interpretando. *interrogaſſet me alius aliquis* [ſeu *nouus*] *Critias aut Charicles.* Verum bene habet vulgata, ſic accipienda, vt in latinis reddidi.

54. pen. videtur id ideo fuiſſe inſtitutum, vt nemo auderet eo tempore quicquam petere, quo non liceret petita negare, quo ne eſſet, qui illa petendi licentia et petita impetrandi certitudine abuteretur ad ea petendum, quae aut plane non poſſent concedi, aut maximo cum damno reip. concederentur. Ideo autem nefas habebatur, per dies ſacrorum Cereris et Proſerpinae petita denegare, quia pudori atque dedecori duceretur deabus eſſe, ſi negarent iis diebus petita, qui cohoneſtandae ipſarum maieſtati eſſent conſecrati, et quibus eas proinde mitos atque munificas erga omnes conueniret eſſe.

56. 3.

56. 3. ἡμεῖς] ego, Andocides, cum aduocatis meis, nec non Cephiſius, aduerſarius meus, cum aduocatis ſuis. tum quoque legendum videtur ἡμεῖς δ' ἔξω [id eſt extra curiam] παρέστημεν.

57. vlt. f. κηρύκων ὢν, οἷς οὐχ ὅσιον. cum ſis ex ordine Cerycum, cui ordini, vtpote inferiori, fas non eſt de iure ſacrorum reſpondere, quod fas eſt facere ordini ſacerdotum ſuperiori, ſcil. pontificibus de gente Eumolpidarum.

58. 5. καὶ ἡμεῖς] Erat ergo Cephalus tum ſenator.

60. 8. f. ἵνα μὴ ἐπιδικάσωμαι. ne efficere poſſem, vt altera Epilyti filia, illa adhuc in viuis ſuperſtes, edicto praetoris mihi adiudicaretur.

14. ἐπειδὴ δ' οὐδ' οὕτως *ne ſic quidem.*

61. 5. παρασκευάζειν] ſubaudi κατηγορεῖν efficere, vt me accuſent. h. e. ſubornare accuſatores mei.

62. 7. ad λυσιτελεῖν ſubaudi μᾶλλον, quod omitti ſolet.

vlt. ἀδελφὸν] ſi frater hic eſt ipſius Andocidis, neceſſe eſt eum interea temporis viuis exceſſiſſe, quod tempus interceſſit inter cuſtodiam in carcere, cui mandatus fuit Andocides, et inter dictionem huius cauſae; quia p. 72. antep. dicit Andocides, ſe ſuae gentis adhuc ſolum ſupereſſe. Verum videtur potius hic deeſſe nomen eius, cuius fratrem Andocides initiauit, quia ep. 25. 17. conſtat, Andocidi quum ob Hermarum mutilatorum crimen in cuſtodiam daretur, non fuiſſe niſi vnicam ſororem in viuis ſuperſtitem. Si nempe voc. μόνη non de ſolis ſororibus, ſed etiam de fratribus debet accipi. Nam poteſt alias ille locus etiam hanc ferre interpretationem. fratres tibi quidem adhuc alii ſuperſunt, ſorores autem aliae nullae, praeter hanc.

70. 16. malim εἰς ἡμᾶς *erga nos*; qui poſteri eorum ſumus.

72. antep. v. dicta modo ad p. 62. vlt.

74. pen. malim Θράσυλλε, in vocatiuo.

75. 4. poſſit quoque ſic legi ἀγαθὸν, ὃχ ἥ τις ἕτερος βύλοιτο *non hoc pacto, quo quis alius velit.*

77. 4. malim ὑμῖν *vobis.*

80. 2. ἥδιςον] num κράτιςον, vel βέλτιςον. aut ſeruato ἥδιςον, addendum erit ὑμῖν. *vobis iucundiſſimum fore.*

81. 9. aut mutandum eſt ταύτην cum ὄτοι, aut vtrumque ſic eſt copulandum ταύτην ὄτοι μόνοι.

83. 10. ὅπυ] l. ὅποι. *quoquouerſus.*

88. 9. πρόπαππον] reddidi ac ſi legiſſem πατρόπαππον. *auum paternum.*

95. 2. peccat interpunctio vulgaris. Sic enim eſt interpungendum. — οἰκοδομεῖν. hic deſinit ſententia. nam ſubauditur e praemiſſis commune τὰ τείχη. tum noua incipit ſententia. ναῦς, ἐκεῖ μὲν —

5. num pro δήπυ leg. eſt δήμυ. ad hunc modum τὸν δὲ πόλεμον δήμυ κατάλυσιν.

100. 14. ἂν] f. νῦν.

pen. num προκαλῦνται (ſine σ.)

101. 9. καὶ] malim ναὶ. *nae.*.

pen. καὶ ποιεῖν] ſubaudi τὺς ἀργείυς ἡμᾶς. cohaeret δικαίως cum ποιεῖν. Argiuos recte facere ſi exempla vindictae, quocunque modo velint, de nobis ſtatuant.

102. 9. poſſit quoque ποιούμενοι in nominatiuo legi.

103. 11. iam alibi, ni fallor, admonui hunc hominem non Epilycum, ſed Epilytum, per τ, non per κ fuiſſe dictum, vt Hippolytus.

108. 10. ἀκτέον ſi accipiatur pro νομιςέον vel ἡγητέον, vel οἰητέον, *putandum, exiſtimandum,* bene habebit vulgata lectio. *hanc pacem non eſſe pro pace habendam.*

ad ora-

ad orationem quartam. p. 111. 11. δὲ, quod Stephanus cum μὲν commutatum ibat, bene habet. ſed verſu 12. dubito an leg. ſit τυγχάνων, ἐ δέδια, εὖ εἰδὼς, ὅτι περισωθήσομαι. *nil timeo, quia ſum certus, fore vt ſaluus abeam.* de hoc ſum certior, pro δὲ eodem verſu 12. leg. eſſe τε, per tau. πλείστοις τε καὶ δεινοτάτοις.

114. 3. minimo motu videtur hic locus ſanari poſſe hoc pacto, ſi poſt ἄρχοντας addatur καὶ. vt ſententia ſit haec. δέομαι ὑμῶν, καὶ περὶ τούτων ἄρχοντας ὑμᾶς καταστῆναι, ὥσπερ καὶ τῶν ἄλλων ἄρχοντες κατέστητε. hoc equidem in latinis expreſſi, cum melius nihil occurreret.

117. 4. malim verba ſic ordinari. ἔχθρα, ὅταν πρῶτον ἡμῖν.

132. pen. f. τούτους κολαζομένους ὁρῶντες.

vlt. in exaranda annotatione ad h. l. (n. 89.) lapſus mihi eſt calamus, id quod vel e latina ibi ſubſtrata interpretatione ſatis patet. Volui nempe ſcribere, non quod ibi velut a me ſcriptum proſtat, ſed hoc, σαφῶς οἶδα, ὅτι τοὺς ἀσελγεστέρους νομιμωτέρους ποιήσετε.

INDEX

# INDEX GRAECITATIS ANDOCIDEAE.

Ἀγαθὸς] ἔχε τύχῃ ἀγαθῇ habe tibi, et opto vt eò proſpere fruaris. 60. 5. ἀγαθὸς λογίζεσθαι. bonus coniector, exiſtimator, calculator. 63. pen. ὑμᾶς χρὴ ἀγαθὸν ἐμοῦ ἐπαύρεσθαι. 75. 13. ὑμᾶς τι ἀγαθὸν ἐξ ἐμοῦ πρᾶξαι. 76. 17. ἐργάζεσθαι τὴν πόλιν ἀγαθὸν τοσοῦτον. 80. 10. ἄξια μεγάλων ἀγαθῶν ἐργάζεσθαί τινα. 81. 10. ἀρχὴν τῶν ἀγαθῶν ποιεῖσθαι. 107. 7. προκινδυνεύειν ἐθέλειν πολίτου ἀγαθοῦ νομίζω. 111. 5. ἐξετάζεσθαι τῶν ἀγαθῶν. 111. 10. προθύμων καὶ ἀγαθῶν ἀνδρῶν ὑμῶν τυγχάνων. 111. 12.

ἀγαπητὸν κακὸν malum neceſſarium, et pro re nata vel exoptabile. 99. 15.

ἄγειν ἐπὶ ζεύγους εἰς τὸ πρυτανεῖον. quod erat genus honoris, cui habebatur. 23. 12. ἐπὶ τὸν βωμόν. 62. 14. σπονδὰς ἤγομεν ἐπὶ ῥητοῖς 99. 16. ἄγειν ἐπὶ τοὺς κινδύνους. 106. 6.

ἀγνοεῖν peccare per errorem, labi. 113. 6.

ἀγορὰ] οὐδ' εἰς τὴν ἀγορὰν ἐξῄειτε. 79. 2.

ἄγραφος νόμος lex, quae cum olim ante tyrannos obtinuiſſet, poſtmodum reſtaurata non fuit, ſed tacite abrogata; interea tamen in traditione hominum atque memoria verſaretur. 42. 4.

ἀγὼν] παναθηναίων ἀγῶνι. 14. antep. ὁ ἀγὼν ἐν τῷ σώματι τῷ ἐμῷ καθέστηκεν. 52. 18. συμπαρασκευάζειν τὸν ἀγῶνα. 64. 19. ἀγὼν στεφανηφόρος. 111. pen. οὐ γὰρ ἐκ τῶν ἀγώνων, ἀλλ' ἐκ τῶν ἐπιτηδευμάτων ἔκρινον αὐτόν. 129. antep.

ἀγωνίζεσθαι] ἐξάγειν τῶν χορευτῶν τὸν ἀγωνιζόμενον ξένον. 141. vlt.

ἀγωνοθέται τῶν Ἠλείων. 125. 16.

ἄδειαν εὑρίσκεσθαι. 8. 7. ψηφίζεσθαι περὶ τῶν ὀφειλόντων, id eſt ἄδειαν τοῦ λέγειν περὶ τ. ὀ. 36. 7.

ἀδικῶ pro ἀδικεῖν δοκῶ 65. 6.

ἀδίκως] ἐκ παντὸς τρόπου καὶ δικαίως καὶ ἀδίκως. quocunque pacto, per fas et per nefas. 1. 3. 67. 11.

ἆθλον] ἆθλα ironice appellatur neceſſitas exſilii voluntarii decennalis ſuſpiciendi, nulla culpa commiſſa. 112. 1.

ἀθρόος] ἥξουσιν ἀθρόοι venient vna et frequentes. 86. 6.

Αἴγισθος pro quocunque ex inceſtu nato, vel inceſto, piaculari, abominabili, 64. 3 et 123. antep.

αἰκία] αἰκίαις ταῖς μεγίσταις περιπίπτειν maximas in moleſtias et cruciatus incidere, vnde corpus frangatur, foedetur, mutiletur, corrumpatur, et morbis reddatur obnoxium. 68. 18.

αἰκίζεσθαι] αἰκισθέντα σώματα foede mutilata, contuſa, deformata. 68. pen.

αἴρειν] αὕτη ἡ εἰρήνη ὑψηλὸν ἦρε τὸν δῆμον. 92. ant. αἴρειν τὴν χεῖρα. 109. 10.

αἱρεῖν] δέκα ἄνδρες ἐκ πάντων ἀθηναίων πρέσβεις ᾑρέθησαν. 92. 8. φίλους τοὺς κρείττους ἀφιέντες, ἀεὶ τοὺς χείρους αἱρούμεθα. 103. 5.

αἰσχροκερδής] αἰσχροκερδέστατος turpis lucri appetentiſſimus. 129. 4.

αἰσχρὸς] πραττόμενος οὐ πολὺ ἀργύριον τὸν βουλόμενον ἐπὶ τοῖς αἰσχίστοις ἔργοις ἔζη. 81. 5. τῷ ἐμῷ αἰσχρῷ, id eſt ὀνείδει. meo dedecore. 79. 12. ᾧ τινι κακῶν τε καὶ αἰσχρῶν οὐκ οἶδα ὅ, τι ἀπεγένετο. 80. 2. ὑπάρχει αὐτοῖς αἰτίαν καὶ λόγον αἰσχρὸν ἔχειν ἐκ τῶν πολιτῶν. 85. 5.

αἰτεῖν] νομίσατε τὰ σώματα αὐτῶν ὁρᾶν, αἰτουμένων ἐμὲ παρ' ὑμῶν σῶσαι, id eſt ἐπὶ τῷ σῶσαι, vel ἵνα με σώσητε. 73. 17. ὑμεῖς με παρ' ὑμῶν αὐτῶν

αἰτησά-

*αἰτησάμενοι σώσατε*. 74. 1. *αἰτῶ*, poſco, vt mihi tribuatis aliquid gratuitum, quod non debetis, *εἰ δὲ βούλεσθε ἀπαιτῶ*, aut, ſi mauultis, repoſco, id eſt id poſtulo, quod vos mihi iure debetis, dudum ante a vobis mihi promiſſum. 86. antep. *αἰτεῖσθαι* mutuo petere vel ſumere. *entlehnen*, *ſich leihen laſſen*, *erborgen*. 126. vlt.

*αἰτία*] *πολλοστόν τι μέρος τῆς αἰτίας εὑρέθην ἐγὼ ἔχων*. 79. 4. *ὑπάρχει αὐτοῖς αἰτίαν καὶ λόγον αἰσχρὸν ἔχειν ἐκ τῶν πολιτῶν*. 85. 5. *τὸ σῶμα τῆς αἰτίας ἀπήλλακται*. 87. 15.

*ἀκολουθεῖν*] *ἀξιῶν, οὐκ αὐτὸς τοῖς νόμοις, ἀλλ' ὑμᾶς τοῖς ἑαυτοῦ τρόποις ἀκολουθεῖν* 121. 15.

*ἀκούειν*] *οὐδὲν πρᾶγμα ὑμῖν ταῦτα ἀκοῦσαί μου*. 86. 2. *ἀκούειν εὐμενής*. id eſt *ἐν τῷ ἀκούειν εὐμενὴς ὤν*, vel *εὐμενῶς ἀκούειν εἰθισμένος*. 114. 6.

*ἀκριβῶς διαιτᾶσθαι* parce et frugaliter victitare, induſtrie ſobrieque et diligenter rem familiarem gerere. 129. 2.

*ἄκριτος*, de quo nondum iudicatum eſt. 114. vlt.

*ἀκρόπολις*] *χίλια τάλαντα ἀνηνέγκαμεν εἰς τὴν ἀκρόπολιν*. 92. vlt.

*ἄκυρος*] *ἀκύρους ἔθεσθε τὰς βουλὰς* inualidas reddidiſtis, caſſas et abrogatas declaraſtis. 89. 8. *ἀτελὴς καὶ ἄκυρος σῶσαι*. cuius ſtudium ſeruandi ſit inefficax et irritum. 115. 12.

*ἀλιτήριος τῶν θεῶν* impietatis erga deos reus. 26. 3. *ἀλιτήριον τρέφειν ἐν τῇ οἰκίᾳ*. 64. 11.

*ἀλλάττεσθαι ἀντὶ ἀρχῆς δουλείαν*. ſeruitutem ex imperio [h. e. amiſſo imperio] ſubire. 89. 3.

*ἄλλο τι* [ſcil. *γέγονεν* aut *ἐποίησα*] *ἤ*. 57. 6. et ſic Andocides ſaepe locorum hac formula vtitur.

*ἁμαρτάνειν*] *ἁμαρτεῖν οὐκ ἦν αὐτῷ δυοῖν τοῖν μεγίστοιν κακοῖν*. 11. 5. non poterat euitare.

ἁμάρτημα] τηλικαύτας ποιεῖται τῶν ἁμαρτημάτων ὑπερβολάς. 123. 8.

ἁμαρτία] ἐκ αὐτοὶ δίκην τῆς σφετέρας ἁμαρτίας διδόασιν. 84. 9. συγκρύπτειν τινὶ τὴν ἁμαρτίαν. 32. 3.

ἀμείνων] συνήνεγκεν ἀθηναίοις ἐπὶ τὸ ἄμεινον. 36. antep. τῆς πόλεως εὖ πραττέσης, καὶ τὰ ἴδια σφῶν αὐτῶν ἄμεινον ἂν φέρεσθαι. 76. 1.

ἀμελεῖν] τῦ ὀνόματος φροντίζοντας, τῦ δὲ πράγματος ἀμελῦντας. 126. 10.

ἀμηχανία] ἐν οἵῳ κακῷ τε καὶ ἀμηχανίᾳ καθέςατε. 78. vlt.

ἁμιλλᾶσθαι ἵπποις ἀλλοτρίοις. 126. 3.

ἀμύντος] τὺς ἀμυντῦς μεταςήσασθαι. 6. 14.

ἀναβαίνειν ἐπὶ δικαςήριον. 12. 9.

ἀναβιβάζειν ἐπὶ τὸν τρόχον imponere rotae, adigere ad equuleum. 22. 6. τίνα γὰρ καὶ ἀναβιβάσομαι δεησόμενον ὑπὲρ ἐμαυτῦ. 73. 18. euocabo, vt in hunc ſuggeſtum aſcendat pro me deprecaturus.

ἀναβιῶναι ad vitam redire. 62. 9.

ἀνάγειν] ἀνάγεσθαι de naue e portu ſoluente. ἐκ Κύπρυ ἀναχθεῖσαι. 86. 5.

ἀνάγκη] τοσαύταις ἀνάγκαις κατείληπται μισεῖν [id eſt τῦ μισεῖν, vel ὥςε μισεῖν] tot tenetur neceſſitudinibus odii, vt facere non poſſit, quominus oderit. 124. 7.

ἀναγράφειν ἐν τῇ ςοᾷ νόμυς. 39. 13. 41. 2. εἰς τὸν τοῖχον 40. pen. ἐν σανίσιν. 40. 2. ἐν ςήλαις ignominiae perpetuae ergo. 26. 3.

ἀνάδικος] ἀνάδικοι δίκαι iudicia reſciſſa. 42. antep.

ἀνάθημα] περικοπὴ τῶν ἀναθημάτων. 17. 14.

ἀναιρεῖν ςήλην. 52. 2. qui legibus et magiſtratibus parere recuſat, is μεγίςην ἀνήρηκε τῆς πόλεως φυλακήν. 121. 11.

ἀναισχυντεῖν εἰθισμένοις. 76. vlt.

ἀναίτιος] τὸ σῶμα τυγχάνει ἀναίτιον ὄν. 87. 15.

ἀνακαλεῖν τοὺς στρατηγοὺς in curiam arceſſere. 23. 1.
ἀνακεῖον templum Caſtoris et Pollucis. 23. 7.
ἀνακηρύττειν τοὺς ἐστεφανωμένους laudes et honores coronarios voce praeconis promulgare. 84. 11.
ἀνακρίνειν examinare interrogando. 50. 10.
ἀνάλωμα] οἶνον καὶ τὰ ἄλλα ἀναλώματα τοῖς Λεσβίοις προσέταξαν. 128. 2.
ἀναμιμνήσκειν ὑμᾶς τῶν γεγενημένων κακῶν. 38. antep. ἀναμνῆσαι Ἀλκιβιάδου τὸν βίον βούλομαι vitam, mores, res geſtas enarrando, vobis, iam gnaris, ad mentem reuocare. 115. 15.
ἀναπλεῖν] τοῖς δ' ἦν πρόσταξις μὴ ἀναπλεῖν εἰς τὸν ἑλλήσποντον, τοῖς δ' εἰς Ἰωνίαν. 36. 10. exempla haec erant relegationis minoris.
ἀνάστατον τὸν οἶκον ποιεῖν. 128. pen.
ἀνατρέπειν τὴν τράπεζαν. 64. 11. ſymbolice dictum, pro fortunas et proſperitatem alicuius omnem funditus euertere. ἀνατέτροφεν αὐτοῦ τὸν πλοῦτον, τὴν σωφροσύνην καὶ τὸν ἄλλον βίον. 64. 15.
ἀναφέρειν χρήματα εἰς τὴν ἀκρόπολιν. 92. vlt. 93. 15.
ἀνδραποδίζεσθαι πόλιν. 99. 9.
ἀνδρία] ἐν ἀνδρίᾳ νενικηκώς. 133. 13. vbi Taylor legi vult εὐανδρίᾳ vno vocabulo.
ἀνειπεῖν palam pronunciare, edicere, praeconis voce promulgare. 18. vlt. 23. 2.
ἀνεπιτήδειόν τι γνῶναι. 89. 10. aſperam de aliquo ſententiam pronunciare.
ἀνερᾶν. ἀνεράσθαι.] τῆς γραός, τολμηροτάτης γυναικός, ἀνηράσθη. denuo exardeſcebat amore. 63. 4.
ἀνήκεστος] ἀνηκέστοις συμφοραῖς περιβάλλειν. 71. 3.
ἀνηλεῶς. 132. 13.
ἀνὴρ] ἀπορία ἀνδρῶν. 74. 3. ἀνὴρ homo ſingularis, priuatus. 42. 7.

ἀνθρωπίνως περὶ τῶν πραγμάτων ἐκλογίζεσθαι. 28. 2. γινώσκειν. 77. vlt.

ἄνθρωπος] πίστιν εἰσηγεῖσθαι τῶν ἐν ἀνθρώποις ἀπιστοτάτην. 32. vlt. ἐπὶ τὸ εὖ πράττειν κακοὶ γίνονται πάντες ἄνθρωποι. 77. 7. ἐστὶν ἐν τῷ κοινῷ πᾶσιν ἀνθρώποις. 77. 12.

ἀνορθιάζειν aut eſt vociferari, ſublata voce loqui, aut verbis formidinem creantibus ita rem facere horridam, atque deteſtabilem, vt audienti comae aſſurgant. 15. 8.

ἀνταγωνίζεσθαι περὶ ἄθλων. 112. 1.

ἀντεπιθυμεῖν τινος. in alicuius rei ſtudio cum aliquo contendere, aemulari. 126. 15.

ἀντὶ] ἡ γνώμη ἀντὶ τῆς προτέρας ἑτέρα νῦν παρέστηκε. 87. vlt. ἀλλάττεσθαι δουλείαν ἀντὶ ἀρχῆς. 89. 3.

ἀντιβολῶ καὶ ἱκετεύω. 73. vlt.

ἀντίγραφον exemplum. *Abſchrift*, *Copie*. 36. 13. 38. 4.

ἀντίδικος καταστῆναι. 5. 8.

ἀντιχορηγεῖν. 133. 14.

ἀντιχορηγός. 121. antep.

ἀντωνεῖσθαι contra liceri. 66. antep.

ἄνω] κατὰ τοὺς ἄνω γεγραμμένους in ſummo pariete ſtoae Poeciles dictae. 41. 7.

ἄξιος *beſugt*, ius rei agendae, habendae, honorisue gerendi, exercendi habens. ὧνπερ ἐμαυτὸν ἄξιον νομίζω, quarum rerum ius mihi competere autumo. 65. 2. οὐ γὰρ φθόνου μοι μᾶλλον ἢ οἴκτου ἄξια τὰ γεγενημένα. 78. 1. ἄξια μεγάλων ἀγαθῶν ἐργάζεσθαί τινα conferre in aliquem ornamenta ea, quae aut in numero magnorum beneficiorum haberi, aut magnis praemiis relui debeant. 81. 10. ὅπερ μοι πλείστου ἄξιον ἐγένετο. id quod ad ſalutem mihi profuit, ideoque ſummi a me fit. 82. pen. πολλῶν αὐτῷ κλαυμάτων

των ἄξια εἴργασαι facinora eius ſunt lamentabilia, h. e. inprimis digna, quae lacrymis et queſtibus effuſis proſequare. 132. 15.

ἀξιοῦν] ἀξιῶ τὰς τῶν ἐμῶν προγόνων ἀρετὰς ἐμοὶ σωτηρίαν γενέσθαι. 71. 8.

ἀπαγγέλλειν] ἀπαγγεῖλαι τε προσέταξαν ἡμῖν παρεῖναι imperabant Prytanes regi ſacrorum, vt ſuo, (Prytanum) nomine nobis indiceret, (vel ediceret) vt adeſſemus — h. e. vt, tanquam interpres et internuncius Prytanum nobis (mihi puta, Cephiſioque) indicaret, ipſos, Prytanas, velle, vt nos adeſſemus die dicta. 55. 7.

ἀπάγειν τοὺς κακούργους εἰς τὸ δεσμωτήριον ἐν ἀσφαλὲς ὑμῖν διὰ τὰς χιλίας δραχμάς. 120. antep.

ἀπαγορεύειν] ἀπαγορευόντων τῶν νόμων μὴ δὶς δικάζεσθαι. 115. 12.

ἀπάγχεσθαι. 62. 2.

ἀπαγωγὴ genus actionis forenſis contra fures, latrones, ſicarios, veneficos, incendiarios. 43. 1.

ἄπαις ἀῤῥένων παίδων 58. antep.

ἀπαιτεῖν] ἀπήτησεν ὑμᾶς τούτων τῶν ἔργων χάριν. poſtulauit a vobis remunerationem horum meritorum, vt rem ſibi debitam. 73. 13. αὐτῶ, εἰ δὲ βούλεσθε ἀπαιτῶ. 126. vlt. (v. ſupra in v. αἰτεῖν.)

ἀπαλλάττειν ἐκ φόβου. 29. 4. liberabam terroribus. ἀπαλλάττειν τινα aliquem placare, ſopire, a perſequenda accuſatione auertere. 61. 3. ἀπηλλάχθαι τοῦ βίου. 80. 10. mori, ſiue fataliter, ſiue ſua manu.

ἀπαναγκάζειν. 119. vlt. ſed ea eſt vitioſa lectio. melior ἐπαναγκ.

ἀπατούρια feſti dies Athenis, quibus pueri ſolebant phratriis, ſeu curiis inſcribi, ſeu immatriculari. ἱερεῖον ἔχοντες ἦγον τὸ παιδίον ἐπὶ τὸν βωμὸν ἀπατουρίοις. 62. 14.

*ἀπειρία τȣ̃ ἔργȣ*, quod vſu rei careamus. 90. pen.

*ἀπιςία ἐκείνων* perfidia eorum, ob quam illis fidi nequit. 90. vlt.

*ἄπιςος*] *πίςιν εἰσηγεῖσθαι τῶν ἐν ἀνθρώποις ἀπιςοτάτην*. 32. vlt.

*ἄπλȣς*, in plur. *ἄπλοι*, *τριήρης*, triremis nauigationi inhabilis ob vetuſtatem. 91. antep.

*ἀπὸ*] *σημεῖα ἀπὸ τῶν ἔργων*. argumenta, indicia e factis ducta. 88. 5. *τὸν ἀπὸ τῶν ὑμετέρων χρημάτων ταῦτα κατεργασάμενον*. 129. 6. aequiualet noſtro *mit*. *τιμᾷν τὴν πόλιν ἀπὸ τῶν ἑαυτοῦ πόνων*. 129. 10.

*ἀποβαίνει ἡ φήμη* omen famae peruulgatae abit in exitum, euentum ſortitur. 64. 14.

*ἀποβάλλειν ἀσπίδα*: quod factum infamia notabatur. 35. pen. *ἀπεβαλόμεθα τὴν βασιλέως δύναμιν*. 103. 14.

*ἀποβλέπειν* reſpectum habere; h. e. rationem *εἴς τι*. 2. vlt. *πρός τι*. 129. 4. 130. 13.

*ἀπογίνεσθαι*] *ȣ̓κ οἶδα εἴ τι ἐμοὶ ἀπεγένετο τῶν κακῶν καὶ αἰσχρῶν*. num quod malum dedecusue mihi defuerit. 80. 2.

*ἀπογράφειν τινα* dicitur index, qui ſeu verbis, ſeu ſcripto, nomen alicuius, vt rei criminis, apud magiſtratum defert. 7. 7. 8. 7. 9. 1.

*ἀποδεικνύειν σαφεῖς καὶ βεβαίȣς ἀποδείξεις* 76. 8.

*ἀποδέχεσθαι κατηγορίαν*. 52. 6. *ἀποδέχεσθέ μȣ τὰ πραττόμενα*. 88. vlt.

*ἀποδημία* abſentia domo, commoratio in ſolo peregrino. *πῶς διέθετο τὴν ἀποδημίαν εἰς τὴν Ὀλυμπίαν*. quomodo ſe toto illo tempore geſſerit, quo per cauſam ludorum Olympicorum Athenis abfuit. 127. 11.

*ἀποδιδόναι*] differentia ſignificationis, quae hoc in verbo eſt inter actiuum et medium, apparet ex illa dictione *πάντα ἀποδόμενος* vbi omnia tyranni peremti

bona

bona haſtae ſubiecta vendidero, τὰ ἡμιόλια ἀποδώσω τῷ ἀποκτείναντι. partem dimidiam pecuniae inde redactae dabo, vt rem debitam, ei, qui eum occiderit. 49. 2. ὡς μὴ ἀναγκασθείης τὰ χρήματα ἀποδοῦναι tradere exigentibus, depoſcentibus. 49. 20. ἀπέδοτε τὴν ὑπάρχουσαν ἀρετὴν virtutem auitam, quae vobis a maioribus, velut ſors quaedam relicta fuerat, reddidiſtis, repraeſentaſtis, hoc quaſi aes debitum diluiſtis ea praeſtando, quae a vobis exſpectabantur. 54. 17. ἀπόδοτε πάλιν τὸ ψήφισμα reſtituite decretum, h. e. reddite ei priſtinam vim alio decreto contrario debilitatam. 87. 6. ἀποδιδόναι ἀπολογίαν. reo debitam dare facultatem defenſionis. 112. 8.

ἀποκαλεῖν per conuicium appellitare. 119. 4.

ἀποκερδαίνειν βραχέα parum quid lucelli ex aliqua re auferre. 67. 3.

ἀποκληροῦν βουλὴν per ſortes ſenatum cooptare. 39 7.

ἀποκομίζειν] ἀπεκομίσθην φερόμενος ἐπὶ κλίνης οἴκαδε referebar domum. 30. 2.

ἀποκοπαὶ χρεῶν. 42. pen. *Banquerouts.*

ἀποκτείνειν de accuſatore tam acriter atrociterque reum inſectante, vt iudices permoueat ad dicendam ei mortis ſententiam. 131. vlt. 132. 12. pari modo quoque et apud graecos κατακρίνειν, et apud Latinos *condemnare* vſurpatur, pro efficiendo, vt quis condemnetur.

ἀπολαμβάνειν χρέα aera debita redigere, *Schulden einkriegen*, vel *einſtreichen*. 96. 6. τὰ γὰρ σφέτερα αὐτῶν ἐκ τῆς ὑπερορίας οὐκ ἀπολαμβάνειν. 107. 3. nil expreſſis verbis cautum ſit de reſtituendis bonis, ſi quae ciuibus Athenienſibus in ſolo extero eſſent, per bellum amiſſa, vel, quod malim, de debitis diluendis, quae incolae ſoli peregrini, ditioni atticae non obnoxii, apud ipſos, ciues Athenienſes, contraxiſſent. *Was hülfe ihnen* (Athenienſern) *ein Vertrag, darinne der Artikel*

*tikel fehlte, daſs die fremden Kaufleute von den Obrigkeiten iedes Ortes angehalten werden ſollten, ihnen, (den Handelsleuten zu Athen,) ihre Schulden zu bezahlen, die ſie, Handelsleute zu Athen, an ienen fremden Handelsleuten zu fodern hätten.*

ἀπολείπειν τὴν πατρίδα. 117. 1. de vxore maritum deſerente. 118. 3.

ἀπολλύναι] ἐπειδὴ ἔγνω ἀπολύμενος. 82. 15. ἀπολέσαι κύριοι. quorum ſententia ſatis valet ad ſupplicium extremum homini conſciſcendum. 115. 11.

ἀπολογεῖσθαι οὐδ' αὐτῷ ὑπὲρ ἑαυτοῦ ἔξεστι κατὰ τοὺς νόμους. 50. 4.

ἀπολογίαν dicitur iudex ἀποδιδόναι cum reo defenſionis copiam facit. 112. 8.

ἀπολοφύρεσθαι ἑαυτόν. 83. 5.

ἀπόμνυσθαι infitiari cum iure iurando, vt ſi quis aliquem filium eſſe ſuum iuratus neget. 63. 12.

ἄπονον χάριν τινὶ διδόναι gratiam indulgere indulgenti haud moleſtam. 86. 12.

ἀποπειρᾶσθαι τῆς ὑμετέρας γνώμης. 52. 15.

ἀπορία] εἰς πενίαν πολλὴν καὶ ἀπορίαν κατέστην. 71. vlt. ἀπορία ἀνδρῶν defectus virorum, cum vrbs incolis parum eſt frequens, paene deſolata. 74. 3.

ἀπόρρητος] ἐν ἀπορρήτῳ συλλαμβάνειν τινὰ *einen heimlich, ganz in der Stille aufheben, und einführen laſſen.* 22. vlt. ἀπόρρητα εἰς τὴν βουλὴν εἰσαγγέλλειν arcana prodere non temere efferenda. 76. 6. ἐν ἀπορρήτῳ ἴσασι. ipſi quidem ſciunt, verum ſub fide ſilentii ſeruandi. 84. vlt. ἃ καὶ τῇ βουλῇ ἐν ἀπορρήτῳ εἰσήγγειλα. id eſt κρύφα. vel, ὡς ἀπόρρητόν τι. 86. 8. ἔξω τῶν ἀπορρήτων οἷόν τ' ἐστιν εἰπεῖν. 85. 9.

ἀποστερεῖν] οὐκ ἀποστερεῖσθε [ſcil. τούτου τοῦ ἀγαθοῦ] εἴ τι ἐγὼ ὑμᾶς δυνήσομαι εὖ ποιεῖν. nolite vosmet ipſi eo bono priuare, ſi quod ego bonum in vos conferre

ferre potuero. 74. 8. μήθ' ὑμᾶς αὐτὰς τῶν ἀπ' ἐμᾶ ἐλπίδων ἀποςερήσετε. 74. 12.

ἀποτελεῖν perficere, effectui dare. 76. 7. 86. 10.

ἀποτρέπειν τῆς γνώμης. 99. 11.

ἀποφαίνειν] γνώμην ἀποφηνάμενος ἐξανδραποδίζεσθαι 123. 9.

ἀποφεύγειν] εἰ δ' ἀποφεύξομαι αὐτόν. ſi ex hac lite, qua is me exagitat, abſolutus diſceſſero. 61. 6.

ἀποφθέγγεσθαι 61. 6. ſed ibi vitioſa eſt lectio.

ἀποφορὰν δεῖν κομίζεσθαι penſionem menſtruam mercedis annuae auferre. 19. 12.

ἀπωθεῖσθαι φίλας 21. 3.

ἀρὰ et ἀρᾶσθαι] ἀρᾶσθαι pro ἐπαρᾶσθαι] τὰς μεγίςας ἀρὰς contra ſemet ipſum diras pronunciare quam atrociſſimas. 16. 11.

ἀργύριον ἃ πολὺ πρατΤόμενος. 49. vlt. ἀργυρίου τάλαντα ἐξ διανείμασθαι. 67. 5. ἐκπορίζειν τινὶ ἀργύριον. 84. 2.

ἀρετὴ] ἀπέδοτε τὴν ὑπάρχεσαν ἀρετήν. 54. 17. ἀξιῶ τὰς τῶν προγόνων ἀρετὰς ἐμοὶ σωτηρίαν γίνεσθαι. 71. 8. οἵτινες ὑμῖν ἀρετῆς ἤδη τῆς μεγίςης ἔλεγχον ἔδοσαν optimae ſuae erga vos voluntatis. 74. 13.

ἄριςος] διέγνωται ταῦτα ἄριςα τῶν δογμάτων. 113. 12. inter omnes conſtat haec eſſe optima.

ἁρπαγαὶ γυναικῶν ἀλλοτρίων. 115. pen.

ἁρπάζειν] ἁρπάσας ἐκ τῆς ἀγορᾶς τὴν γυναῖκα. 118. 6.

ἄρχειν] ὀφείλειν εὐθύνας ἄρξας ἀρχάς. geſtorum honorum. 35. 10. ὀδεὶς ἤρχετό με γένεσθαι δυσδαιμονέςερος. 79. 9. ſed ea lectio ibi vitioſa eſt. ἄρχεσθαι πολεμεῖν. 97. 5.

ἀρχὴ] ἐξ ἀρχῆς ſtatim a principio. 94. 4. ἀλλάττεσθαι δελείαν ἀντὶ ἀρχῆς. 89. 3. τὴν τῆς θαλάττης ἀρχὴν amittebant Lacedaemonii per pugnam naualem aduerſo Marte cum Conone commiſſam. 100. 4. τὴν

4. τὴν τῶν ἑλλήνων ἀρχὴν κατειργασάμεθα. 107. 20. ἀρχὴν τῶν ἀγαθῶν ποιεῖσθαι incipere ſecundis rebus vti, ſecundioris fortunae initium facere. 107. 7. ἀρχὴν τοῦ βίου τοιαύτην κατασκευάσασθαι. 124. vlt.

ἀρχιθέωρος princeps legationis publice mittendae, vt e. c. εἰς Ἰσθμὸν καὶ ὀλυμπιάζε. 65. 4. 126. vlt.

ἄρχων] δέομαι ἄρχοντας ὑμᾶς περὶ τούτων καταστῆναι rogo, vt hac in cauſa magiſtratuum perſonam gerere et imperium exercere velitis. 114. 3.

ἀρχώνης princeps collegii redemtorum vectigalis alicuius publici, vt e. c. quinquageſimae. 65. 8.

ἀσεβῶ pro ἀσεβεῖν. δοκῶ. 65, 6.

ἀσελγαίνειν καὶ θορυβεῖν. 114. 7. τοὺς νέους διαβέβληκεν ἀσελγαίνων. 132. 17. τοὺς φανερῶς ἀσελγαίνοντας θαυμάζοντες. 123. 3.

ἀσπὶς] ἀσπίδα ἀποβάλλειν. 35. pen.

ἀστρατείας ὄφλειν ſcil. δίκην, vel καταδίκην vel ζημίαν. 35. antep.

ἀσφάλεια τῆς ἐπαναφορᾶς. 105. pen.

ἀσφαλὴς] εἶναι ἐν ἀσφαλεῖ φράσαι. id eſt εἶναι ἐμοὶ ἀσφαλὲς τὸ φράσαι aut εἶναι ἐμὲ ἐν ἀσφαλείᾳ τοῦ φράσαι. 86. 7. μεθισαμένης πάλιν τῆς πόλεως εἰς τὸ ἀσφαλὲς reddita reip. ſecuritate. 79. 10. ἀπάγειν τοὺς κακούργους εἰς τὸ δεσμωτήριον ὑμῖν οὐκ ἀσφαλὲς διὰ τὰς χιλίας δραχμάς. 120. antep.

ἀτελὴς irritus, exitu carens. ἀτελῆ τὴν γνώμην ποιῆσαι. 89. 10. ἄκυρος καὶ ἀτελὴς οὖσαι. penes quem poteſtas et auctoritas ſeruandi nulla eſt, qui ſeruandi voluntatem ad exitum perducere nequeat. 115. 11.

ἀτιμίας cauſae diuerſae et genera diuerſa. 35. 9. ſqq.

ἄτιμος] ἐπιτίμους ποιεῖν τοὺς ἀτίμους. 35. 6. ἄτιμοι εἰς τὰ χρήματα et εἰς τὸ σῶμα ratione facultatum, et quoad ipſum cuiusque corpus. 36. 1. ἄτιμοι κατὰ προστάξεις ſub certis conditionibus atque re-

ſtrictionibus. 36. 3. ἄτιμοι τύτων horum iurium exſortes. 36. 7.

αὐτίκα ne longe abeam, vt hoc vtar, quod ſtatim occurrit e proximo. 2. 10.

αὐτόθεν iam nunc ſtatim, ab hoc momento temporis inde. 86. 9.

ἀφαιρεῖσθαι ψήφισμα reſcindere, tollere, abrogare, *zurücknehmen*. 87. 10.

ἀφιέναι ὅρκον remittere vinculum iuriſiurandi dicti, abſoluere ab obligatione ſacramenti. 49. 9.

ἀφιςάνειν ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν abſtrahere a partibus hoſtium. 133. 7.

ἀφορμὴ principium, exordium, vnde aliquid exiſtendi, aut increſcendi capit initium. *Grundanlage*. ἐκ πολὺ ἐλάττονος ἀφορμῆς μεγάλη γεγένηται ἡ πόλις. 54. 22.

βάρβαρος] ἐκπίπτειν εἰς γῆν βάρβαρον. 68. 17.

βάσανος δεινὴ παρὰ τοῖς εἰδόσι. ſcrutinium, quaeſitio per tormenta, quae ſuſcipitur ab iis, qui ſacrorum Eleuſiniorum periti ſunt, eſt res horribilis, formidanda ſuſtinentibus, vel ſubire illud examen coactis. 16. 5.

βιάζεσθαί τινα. 126. 2. et 4.

βιαιότης. 115. vlt.

βίος] ἀνατρέψαι τινὸς πλῦτον, σωφροσύνην καὶ τὸν ἄλλον βίον. 64. 15. βίον εἰργασάμην ἐκ τῦ δικαίυ. 71. vlt. fortunas, opes competentes vitae ſuſtentandae. τῦ βίου ἀπαλλάττεσθαι. 80. 10. ἀναμνῆσαι τὸν Ἀλκιβιάδυ βίον. vitae rationem, mores, inſtituta, res geſtas. 115. 15. ἀρχὴν τῦ βίυ κατασκευάσασθαι. 124. vlt.

βλέπειν πρός τι reſpicere ad aliquid, eius reſpectum vel rationem habere. 106. 16.

βύλεσθαι] πραττόμενος ὁ πολὺ ἀργύριον τῷ βυλομέ-

λομένῳ [ſcil. διδόναι] 49. vlt. πάντων πονηρότατος ὢν καὶ βουλόμενος τοιοῦτος εἶναι. 16. 10.

βουλεύειν pro συμβουλεύειν deliberare, conſilia agitare. 40. 9. βουλεύεσθε pro βούλεσθε. 70. 8. ſi lectio vulgata ibi bene habet. τὸν βουλεύσαντα [id eſt πείσαντά τινα ἔργον τι ποιεῖν παράνομον] τοῖς αὐτοῖς ἐνέχεσθαι, καὶ τὸν τῇ χειρὶ ἐργασάμενον. 46. 5. τοὺς ταῦτα βουλεύσαντας [id eſt ἐπιβουλεύσαντας, καὶ μεμαχανημένους doloſe machinatos] ἐφ' ὑμῖν καὶ πράξαντας. 85. vlt.

βούλευμα] ἓν μὲν βούλευμα τοιοῦτον ἐβουλευσάμεθα ironice. 104. 1.

βουλευτήριον. curia, vbi ſenatus conſidet. ἔτι καὶ νῦν ἐγγέγραπται ἐν τῷ βουλευτηρίῳ. 87. 8.

βουλὴ] conſilium, idem quod συμβουλὴ, ſuaſio, auctoritas. εἰσηγήσατο ταύτην τὴν βουλήν. 29. 19. τὰς βουλὰς ἀκύρους ἔθεσθε. 89. 8. b) ſenatus ἐξελθοῦσα βουλὴ functione honoris decedens. 37. 2. ψήφισμα μηδὲν, μήτε βουλῆς, μήτε δήμου, νόμου κυριώτερον εἶναι. 42. 5. προσάγειν πρὸς τὴν βουλήν. 55. 6. ἡ γὰρ βουλὴ ἐκεῖ καθεδεῖσθαι ἔμελλεν. 55. 9. ἐπειδὴ ἡ βουλὴ ἦν πλήρης. 55. pen. ἀπόρρητα εἰσαγγέλλειν εἰς τὴν βουλήν. 76. 6. ἃ καὶ τῇ βουλῇ ἐν ἀπορρήτῳ εἰσήγγειλα. 86. 8.

βωμὸς] ἱκετηρία κεῖται ἐπὶ τοῦ βωμοῦ. 56. 1. ἐπὶ τὸν βωμὸν [eam puta aram, quae iſti phratriae, ſeu curiae, eſſet propria] ἱερεῖον ἔχοντες, ἦγον τὸ παιδίον ἀπατουρίοις. 62. 14. λαβέσθαι τοῦ βωμοῦ. 62. pen.

γαμεῖν] γήμας ἐπὶ δέκα ταλάντοις. 117. 14.

γένος] ἐξώλη αὐτὸν εἶναι καὶ γένος. 49. 12. πρόῤῥιζον οἴχεται πᾶν τὸ ἡμέτερον γένος. 72. pen. τῷ γένει ἐκείνων συνηθέστερά ἐστιν. 88. 7.

γεωργεῖν] ἐκ τῶν ἐν τῇ γῇ γεωργούντων 45. 2.

γῆ *ager, rus, das platte Land.* 45. 2. continens.

λήζε-

ληίζεσθαι κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν. 50. vlt. ἐκπίπτειν εἰς γῆν βάρβαρον. 68. 17.

γίγνεσθαι [vel γίνεσθαι] εἴς τινα cedere alicui, venire in eius ſortem, *ihm anheim fallen*, *zu Theile werden*. 58. pen. ἀξιῶ τὰς τῶν προγόνων ἀρετὰς ἐμοὶ σωτηρίαν γίνεσθαι 71. 9. ἐπὶ τὸ εὖ πράττειν κακοὶ γίνονται πάντες ἄνθρωποι 77. 7. ταῦτα ᾧ διακέκριται τοῖς μὲν γίνεσθαι τοῖς δὲ μὴ 77. 12. τοιοῦτος καὶ τοσοῦτος ἐγενόμην [ſi lectio bene habet] tam vehementer contendi. 85. pen. γίνεσθαι δύναμις et καταλυσις pro afferre, creare vim, aut peſtem. 95. 11.

γιγνώσκειν vel γιν. et γνῶναι.] γνῶναι τὸ πρᾶγμα οἷόν ἐστι. 66. 4. ἀνθρωπίνως περί τινος γ. 77. vlt. ἐπειδὴ ἐγίγνωσκον ἀπολούμενος. id eſt ὅτι ἀπολοῦμαι. mihi pe eundum ſore cernebam. 82. 25. αὐτοὶ γνόντες καὶ ὑποσχόμενοι. cum (vel quamuis) id ipſi vos, vltro, ſponte veſtra decreuiſſetis mihi dandum, atque daturos recepiſſetis. 86. 14. vel γνόντες ibi poteſt accipi pro ἐκ τῆς ὑμετέρας αὐτῶν γνώμης. ἀνεπιτήδειόν τι γνῶναι, infeſtum quid decernere. 89. 10. διαλλαγαὶ αἵτινες εἰσὶν, ᾧ γινώσκειν. 107. 1.

γνώμη] πολὺ τὴν ἐναντίαν τούτων γνώμην ἔχω multum ab his diuerſa ſentio. 3. 2. οὐκ ὀλίγῳ [ſcil. μέτρῳ] μοι [id eſt ὑπ' ἐμοῦ] παρὰ [id eſt ἄλλως ἢ κατὰ] τὴν γνώμην [ſubaudi τὴν ἐμὴν] εὑρέθη τὰ πράγματα ἔχοντα. non paulo, id eſt multo, ſecius quam pro opinione mea, vel, quam ſperaueram. 82. 1. ψευσθῆναι τῆς αὐτῶν γνώμης falli, opinionis, ſpei, deſtinationis, a cupitis et ſperatis aberrare. 85. vlt. εἴ τῳ ὑμῶν διάβολόν τι περὶ ἐμοῦ ἐν τῇ γνώμῃ παρέστηκεν. 87. 12. ἀντὶ τῆς προτέρας γνώμης ἑτέρα μοι νῦν παρέστηκεν. 87. vlt. τῇ γνώμῃ ἁμαρτάνειν. 87. 13. τὴν γνώμην αὐτῶν ἀτελῆ ποιῆσαι. 89. 10. γνώμην περὶ ἡμῶν ἔθεντο — τὴν πόλιν ἡμῶν ἀνδραποδίζεσθαι auctores fiebant — vt noſtri ciues ſub corona venirent. 99. 7.

γονεὺς]

γονεὺς] τὺς γονέας κακῶς ποιεῖν inſamia notabatur. 36 1.

γόνυ] καταλαμβανόμενος τῶν γονάτων. 10. vlt. niſi potius ibi ſimplex compoſito praeſerendum eſt.

γράφειν] κατὰ τὺς ἄνω γεγραμμένυς νόμυς. 41. 7. ςῆλαι ςαθήσονται ἐπὶ τύτοις γεγραμμέναι. 106. 9. οἰκίαν γράφειν dicitur pictor, domum colore, vel tectorio incruſtans, et picturis exornans. 119. vlt.

γραφεὺς pictor. 119. pen.

γραφὴ accuſatio de crimine publico, maieſtatis, aut perduellionis, aut peculatus et ſimilium. 35. 11. 42. vlt.

γυμνασίαρχον λειτυργεῖν. id eſt τὰ τῦ γυμνασιάρχυ ποιεῖν. 65. 3.

γυμνάσιον] αἱ τῶν νέων διατριβαὶ ὐκ ἐν τοῖς γυμνασίοις, ἀλλ᾽ ἐν τοῖς δικαςηρίοις εἰσὶ. 123. 5. τὰ γυμνάσια καταλύειν efficere, vt palaeſtrae diſpereant, h. e. minus iam frequententur atque olim. 132. 18.

δαίμων] πρὸς θεῶν καὶ δαιμόνων. 48. pen.

δαπανᾶν] δαπανᾶσθαι μεγάλα *viel drauf gehen laſſen*. 129. 4. δαπανᾶν τὰ προςαττόμενα. 133. 11.

δὲ pro γάρ. 86. antep,

δεῖ pro ἔξεςι, vel ὅσιον ἐςι. ſi fas et licitum eſt. εἴπερ ὖν δεῖ τὰ τῶν θεῶν ὑπονοεῖν. 69. 8.

δεικνύναι] ἄνδρας ἀγαθὺς ἐν τοῖς τοιύτοις δεικνύναι τὰς οἰκειότητας ἀλλήλοις. 59. 5.

δειλίας ὀφλεῖν. ſcil. δίκην. 35. antep.

δεῖν ligare. ἔδησεν ἡμᾶς ἐν τοῖς ξύλοις. 23. 1. 45. 7. προεῖπεν αὐτῷ δήσειν. minatus ei eſt carcerem. 120. 3.

δεινὸς] μέγα καὶ δεινὸν. 75. 8. ἡ βασανὸς δεινὴ παρὰ τοῖς εἰδόσι. formidabile eſt a peritis examinari. 16. 5. δεινὸν ἐμὲ ἐκείνοις ὐκ εἶναι nihil eſſe illis, quod abs me ſibi metuant. 31. 10. δεινότατον μὴ καταλυθῇ ἡ νῦν πολιτεία. 94. 6. maxime verendum eſſe.

δεῖσθαι

δεῖσθαι rogare, deprecari. ἀναβιβάσομαι τὸν δεησόμενον ὑπὲρ ἐμαυτοῦ. 73. 8.

δέκα ἄνδρες ἐκ πάντων ἀθηναίων πρέσβεις ἡρέθησαν. 92. 8. γήμας ἐπὶ δέκα ταλάντοις. 117. 14.

δελφίνιον tribunal Athenis. 37. antep.

δεσμωτήριον] ἀπάγειν τοὺς κακούργους εἰς τὸ δεσμωτήριον. 120. antep. συγκλείειν τὸ δεσμωτήριον. 25. 1.

δευρὶ pro δεῦρο. διαίτης, ἐξ ἧς δευρὶ μετέστην. 80. 9.

δέχεσθαι] οὐκ ἂν δεξαίμην πάντα τἀγαθὰ ἔχειν nolim, recuſem, oblatam conditionem reſpuam. 3, 4. et 6. δεξάμενοι χρήματος οὐδενὸς — qui vitam mereri nolint, vt ſinant vobis per me bene eſſe. 76. 16. ἐδεξάμην ἀντὶ πάντων χρημάτων. 86. 6.

δηλοῦν] πᾶσιν ἐδήλωσε [ſubaudi ἑαυτὸν] καταφρονῶν, id eſt ὅτι καταφρονεῖ. 118. 8.

δημαγωγὸς] παρέχειν τοὺς μὲν λόγους δημαγωγοῦ, τὰ δὲ ἔργα τυράννου. 126. 9.

δημηγορεῖν] δημηγοροῦσιν οἱ νεώτεροι. 123. 6.

δῆμος] ψήφισμα οὐδὲν, μήτε βουλῆς, μήτε δήμου, νόμου κυριώτερον εἶναι. 42. 5. συγκαταλύειν τὸν δῆμον. 51. 3. μετὰ τοῦ δήμου ἐκπίπτειν. vna cum reliquis ciuibus in exſilium migrare. 88. 12. αὕτη ἡ εἰρήνη τὸν δῆμον ἦρεν ὑψηλόν. 92. antep. ἐξαίρετα εἶναι τῷ δήμῳ. 93. 1.

δημόσιος] ὠνὰς πρίασθαι ἐκ τοῦ δημοσίου. 35. 12. 45. 1. ἐγγύας ἐγγυᾶσθαι πρὸς τὸ δημόσιον. 35. 13. τιμωρίαν ποιεῖσθαι οὔτε ἰδίαν, οὔτε δημοσίαν. 121. 8.

δημότης] οἱ νομοθέται — οὓς οἱ δημόται εἵλοντο. 40. 7

διὰ] οὐ δι' ἐμὲ, non mea culpa, ἀλλὰ διὰ τὰς τῆς πόλεως συμφορὰς εἰς πενίαν πολλὴν κατέστην. 71. ant.

διαβάλλειν] διαβεβλῆσθαί τινι ſuccenſere alicui, animo erga eum infeſto eſſe. 88. 1. διαβάλλεις τοὺς νεωτέρους πρὸς τὸ πλῆθος ἀσελγαίνων. diſſolutae tuae

vitae

vitae proteruia iuuenilem omnem aetatem plebi ſuſpectam et inuiſam reddis infamemque. 132. 17.

διαβολὴ] τὴν εἰς ἐμὲ διαβολὴν κρείττω τῆς ἀληθείας ἡγήσεσθε. 16. 1.

διάβολος] εἴ τῳ ὑμῶν διαβολόν τι περὶ ἐμοῦ ἐν τῇ γνώμῃ παρέστηκεν. ſi quid de me ſiniſterius animo cuiusquam veſtrum inſideat, quod eum mihi reddat infeſtum, et a me abalienet. 87. 12.

διαβουλεύεσθαι. 85. 2. 99. 12.

διαγνῶναι περὶ σώματος. 3. 9. διέγνωσται πᾶσιν ἄριστα ταῦτα τῶν δογμάτων. ab omnibus pro ſaluberrimis et praeſtantiſſimis ſcitis agnoſcuntur, habentur. 113. 12.

διαιτᾶσθαι commorari aliquo in loco. 80. 5. τοὺς φειδομένους καὶ τοὺς ἀκριβῶς διαιτωμένους parce et frugaliter victitantes. 129. 3.

διακομίζεσθαι per mare e Sicilia Athenas referri, redire in naue. 104. 13.

διακόσιοι] ἠγωνίσατο ἐν ἑξακισχιλίοις, καὶ δικαστῶν τοσούτων οὐδὲ διακοσίας ψήφους μετέλαβε. 9. 8.

διακρίνειν] ταῦτα οὐ διακέκριται τοῖς μὲν γενέσθαι, τοῖς δὲ μὴ omnibus ſine diſcrimine haec contingunt. 77. 11. vel ita ſortes humanae diſcretae non ſunt, vt aliis accidant, alii hac labe vacent.

διακωλύειν. 99. 2.

διαλλαγαὶ αἵτινες εἰσιν, οὐ γινώσκειν. 107. 1.

διαλλάττεσθαι τῆς ἔχθρας a ſimultate cum aliquo in gratiam redire. 88. 11.

διανέμεσθαι inter ſe partiri. ἓξ τάλαντα et τὰ κοινά. 67. 4. et 8.

διαπιμπλάναι] διαπεπλησμένος ſatiatus illa muliere, vt taedium eius odiumque eum cepiſſet. 62. 10.

διατίθεσθαι εὖ καὶ κακῶς, ἐὰν βούλησθε. 85. 8. τὴν ἀποδημίαν τὴν εἰς ὀλυμπίαν. quibus rebus et ſtu-

diis inſumſerit illud tempus, quod domo abſens Olympiae per cauſam ludorum peregit. vel qualem ſe tum geſſerit. 127. pen.

*διατριβὴ*] *αἱ τῶν νέων διατριβαὶ ἐκ ἐν γυμνασίοις, ἀλλ' ἐν δικαστηρίοις εἰσὶν*. 123. 5.

*διαφέρειν*] *ὅσῳ διαφέρει τὰ τοιαῦτα τῶν ὑπεργημάτων* quantopere genus hoc officiorum differat et praeſtet illi alteri. 83. vlt. *τὰ διαφέροντα ἐπιστάμενος* gnarus quid interſit inter obſeruationem legum atque violationem, h. e. quam expediat eas obſeruare, quam noceat migrare. 121. 14.

*διαφθείρειν*] *αἱ νῆες διεφθάρησαν*. claſſis veſtra apud Aegoſpotamos lacerata eſt. 71. 2.

*διαφορὰ*] *θέσθαι καλῶς τὰς γενομένας πρὸς ἀλλήλυς διαφορὰς*. 70. 4.

*διαχειρίζειν χρήματα* pecunias adminiſtrare, manibus verſare. 73. 8. *τὰ ὑμέτερα πράγματα*. 84. 1.

*διαψεύδεσθαι*. 21. pen. idem quod ſimplex *ψ*.

*διαψηφίζεσθαι κρύβδην*. 112. 9.

*διδόναι*] *πίστεις καὶ ὅρκους μεγάλυς ἀλλήλοις δόντες*. 54. 1. *λόγον σφίσιν αὐτοῖς ἔδοσαν* deliberationes inter ſe habebant, vel, ad animum ſibi reuocabant. 67. 5. *ὑμῖν ἔλεγχον τῆς ἀρετῆς ἔδοσαν*. 74. 14. *φοβέμενοι ἔλεγχον ὑμῖν διδόναι*: rationem vobis reddere rerum a ſe geſtarum, aut, copiam ſui arguendi et conuincendi vobis facere. 76. antep. *διδόναι* pro *ἐᾶν*, vel *ἐπιτρέπειν*, vel *ἐξυσίαν διδόναι*. permittere aliquid fieri. 81. 2. *ἐκ αὐτοὶ δίκην τῆς σφετέρας ἁμαρτίας διδόασιν*. errorem ſuum non ipſi ſuis corporibus luunt. 84. 9.

*δικαίως καὶ ἀδίκως*. quoquo pacto. 67. 11. *ὅτῳ ἂν μοι δικαίως διαβεβλῆσθε*. 88. 1.

*δικαστήριον θεσμοθετῶν*. 14. 17. *αἱ τῶν νέων διατριβαὶ ἐκ ἐν τοῖς γυμνασίοις, ἀλλ' ἐν τοῖς δικαστηρίοις εἰσί*. 123. 5.

δικαςῆς] δικαςῶν τοσέτων [ſubaudi ὄντων, vel δικαζόντων, vel ψηφιζομένων] μετέλαβεν ἐδὲ διακοσίας ψῆφες. 9. 8.

δίκη] ἐπιτιθέναι δίκην 13. 8. ἀνάδικοι δίκαι. 42. antep. ἐκ αὐτοὶ δίκην διδόασιν. 84. 9.

διονύσια] ὠμόσατε τὸν νόμιμον ὅρκον πρὸ Διονυσίων. 49. 11. ergone ante Liberalia Athenienſes identidem nouo ſacramento adigebantur?

διορίζεσθαι] διορίζομαι περὶ τέτων τοσῦτον. affirmo, aſſeuero, vel, ita has res diſtinguo. 95. 9. τέλος ἔχει καὶ διώριςαι τέτων ὁπότερόν ἐςι. 115. 6.

διπλασιάζειν τὸν φόρον. 116. 16.

διπλάσιος] εἰ δὲ μὴ, διπλάσιον ὀφείλειν. 35. 15. σκηνὴν περσικὴν διπλασίαν τῆς δημοσίας ἐπήξαν. 127. vlt.

δοκιμάζειν τὲς νόμες poteſt duo ſignificare, 1) examinare, in vim, valorem, pretium, probitatem aut etiam noxiam eius inquirere, *prüfen.* 2) probare, h. e. eam ratam, legitimam, idoneam, ſalutarem et in vitam inducendam habere. *genehmigen*, *billigen.* 39. 12. 40. 6.

δελείαν ἀντὶ ἀρχῆς ἀλλάττεσθαι. 89. 3.

δοῦλος ὁμολογέμενος. 120. 11.

δραχμὴ] ἀπάγειν τὲς κακέργες εἰς τὸ δεσμωτήριον ὑμῖν ἐκ ἀσφαλὲς, διὰ τὰς χιλίας δραχμάς. 120. pen. quod paulo poſt ſic exprimit διὰ τὸ τετάχθαι χιλίας δραχμάς.

δύναμις, auctoritas, perſuaſio, facundia, dignitas, gratia, minae, quibus quis alterum mouere et flectere poteſt. 78. 4.

δύνασθαι παρά τινι [ſubaudi πολὺ] 125. 15.

δυσδαιμονίας τῆς ἐμαυτῦ εἰς τοσῦτον ἦλθον. 78. 2. eum ad locum, vel gradum, vel culmen quaſi meae infelicitatis, quae mihi quodammodo domeſtica et fatalis eſt.

δυσδαίμων] ἐδεὶς ἤρχετο ἐμῦ δυσδαιμονέςερος. 79. 9.

δυσπρα-

δυσπραξία μεγάλη τὸ ἐξαμαρτάνειν. 77. 9.

δυςύχημα] μῖσος τῷ δυςυχήματι φέρεσθαι. 79. vlt.

δυςυχής] τό γε δυςυχέςατος ἀνθρώπων εἶναι ὐδαμῆ ἐκφεύγω. 79. 7.

δωρεὰ] δωρεὰς εἰς χρήματα (*an Gelde*) μεγάλας. 86. vlt.

δωρεὰν aduerbialiter, gratis, gratuito. γῆ δωρεὰν δεδομένη. 2. antep.

ἐᾷν τὰ γεγενημένα praeterita ſinere eſſe quaecunque ſunt, ea non mouere, nil inquirere, ſine nota transmittere. 38. vlt.

ἐγγράφειν] ἔτι καὶ νῦν ἐγγέγραπται τὸ ψήφισμα τῷ βυλευτηρίῳ adhuc proſtat, reperitur exaratum in tabulario curiae. 87. 8.

ἐγγυᾷν. ἐγγυᾶσθαι in medio. pro aliquo ſatisdare. 22. pen. ἐγγύας ἐγγυᾶσθαι πρὸς τὸ δημόσιον aerario cauere de alicuius fide, ſua interponenda. 35. 13.

ἐγγύη cautio, ſponſio, ſatisdatio, fideiuſſio. vt, cum bona tua pro fratre tuo aerario oppigneres, ſi e. c. frater tuus vectigal aliquod redemerit. 35. 13.

ἐγγυητής] ἐγγυητὰς καθιςάναι fideiuſſores dare, *Bürgen ſtellen.* 22. 13.

ἔγκτημα.] ἐγκτήματα poſſeſſiones Athenienſium in ſolo peregrino, extra fines Atticae. 96. 8.

ἕδραν ποιεῖν de ſenatu conſidente deliberandi ergo. 55. 11. idem, quod paulo ante καθέζεσθαι dixerat.

ἐθίζειν] εἰθισμένος ἀναισχυντεῖν. 76. vlt.

εἰ pro εἴτε. καὶ εἴ τις φίλος ὢν τυγχάνει, καὶ εἴ τις ἐχθρός. ſiue — ſiue. 70. 7.

εἰκὰς] ταῖς εἰκάσι die menſis vigeſimo proximisque inſequentibus, vt primo, ſecundo, tertio et quarto poſt. 60. 8.

εἴκοσιν ἄνδρας εἵλεσθε τῆς πόλεως ἐπιμελεῖσθαι. ἕως οἱ νόμοι τεθεῖεν. 39. 4.

εἶναι] ἔϛιν ἔτι adhuc in viuis ſupereſt. 60. 1. ὥϛε ὑμῶν ἑκόντων εἶναι. id eſt ὑμᾶς βέλεσθαι. 80. 11.

εἰπεῖν ſuadere, hortari, auctor eſſe conſilii. 38. 14.

εἴργειν coercere domi ſuae, neque ſinere exire. 121. 1. et 5.

εἰργνύειν eodem ſignificatu. 126. 6.

εἰρήνη] συγχωρεῖν τῷ τῆς εἰρήνης ὀνόματι, verbis quidem, ſeu oratione, non refragari ſuadentibus pacem. 90. 3. αὕτη ἡ εἰρήνη τὸν δῆμον ἦρεν ὑψηλόν. 92. antep εἰρήνην λαβόντες num graecis vſurpatum fuit, pro εἰρήνης τυχόντες. 92. pen. κατεργάζεσθαι εἰρήνην. 93. 13. σπονδαὶ ab εἰρήνη differunt. 94. 14. πράττειν εἰρήνην καὶ ἐλευθερίαν. 97. 1. πρεσβεύειν εἰρήνην. 100. 8.

εἷς] ἓν μὲν βέλευμα τοιῦτον ἐβελευσάμεθα. 104. 1.

εἰς] οἱ εἰς Σικελίαν ϛρατηγοὶ. ſubaudi ἀποδεδειγμένοι, vel ᾑρημένοι. 6. 2. εἰς τὸν μῆνα εἰσιόντα. 21. antep. ἄριϛα ἂν εἰδότες τὰ γενόμενα λέγοιεν εἰς τέτες. pro πρὸς τέτες ad hos, iudices puta, vel ἐν τέτοις. coram his. 33. 19. ἄτιμοι εἰς τὰ χρήματα quoad fortunas et εἰς τὸ σῶμα ratione perſonae ſuae. 36. 1. ſeqq. εἰς τὲς πράκτορας ἐπιγράφεσθαι. 36. pen. εἰς ξύλον [pro πρὸς ξύλῳ vel ἐν ξύλῳ] δεῖν. 45. 7. δύο θυγατέρες, αἳ ἐγίνοντο εἴς τε ἐμὲ καὶ Λέαγρον, mihi cedebant, et Leagro, in ſortem et peculium noſtrum. 58. pen. εἰσάγειν εἰς τὲς κήρυκας. 63. 6. ἀρχιθέωρος εἰς Ὀλυμπίαν καὶ Ισθμίαζε. 65. 4. εἰς πενίαν πολλὴν καὶ ἀπορίαν κατέϛην. 71. vlt. μήτ᾽ ἐμὲ [ἀποϛερήσετε] τῶν εἰς ὑμᾶς ἐλπίδων ſpe, quam in vobis poſitam habeo. 74. 11. ἀρετῆς τῆς μεγίϛης εἰς τὸ πλῆθος. 74. 13. εἴς τινα μὴ εὖ φρονεῖν [pro πρὸς vel ὥς τινα] 76. antep. εἰς τοσῦτον ἦλθον. 78. 2. μεθιϛαμένης τῆς πόλεως εἰς τὸ ἀσφαλές. 79. 10. ἐμοὶ μὲν τὰ εἰς ὑμᾶς πεγραγμένα. 84. 18. δωρεὰς εἰς χρήματα μεγάλας. 86. vlt. ὐδὲν ἂν πλέον εἰς τὸ

παρὸν

πικρὸν ποιήσομεν. 114. 1. τοῖς πομπείοις εἰς τὰ πινάκια χρῆσθαι. 127. 1,

εἰσαγγέλλειν ἀπόρρητα εἰς τὴν βουλήν. 76. 6. vel ἐν ἀπορρήτῳ εἰσαγγέλλειν τῇ βουλῇ. 86. 8.

εἰσάγειν γραφὰς εἰς τὸ δικαστήριον. 37. 5. εἰς τοὺς κήρυκας. 63. 6. εἰς τὸ πλῆθος τῶν ἀθηναίων deferre apud plebem. 67. 10. τὰ ἐπιτήδεια importare neceſſarios commeatus. 81 13.

εἰσδέχεσθαι. 63. 7.

εἰσέρχεσθαι conuenire ad iudicandum, conſidere. 15.3. ἐπιθυμία τῆς μεθ' ὑμῶν πολιτείας εἰσῆλθέ μοι. 80.7.

εἰσηγεῖσθαι βουλὴν auctor fieri conſilii. 29. 18. πίστιν ἐν ἀνθρώποις ἀπιστοτάτην, 32. pen.

εἰσιέναι] εἰς μῆνα εἰσιόντα. proximo menſe ineunte. 21. antep.

εἰσπέμπειν immittere ſubornatos homines. 76. pen.

εἰσφέρειν] εἰσενεγκεῖν χρήματα ἐπί τινι in fraudem alicuius pecuniam conferre. 64. 20.

εἶτα nihilominus tamen. 68. 13. itane vero. 68. vlt.

εἴ τε pro ἤ, poſt πότερον et ἤ. 4. 15.

ἐκ et ἐξ.] ὠνὰς πρίασθαι ἐκ τοῦ δημοσίου. 35. 12. 45. 1. ἐπικαρπίαν ἐκ τῆς ὠνῆς ἐκλέγειν. 45. 2. ἐκ πολὺ ἐλάττονος ἀφορμῆς μεγάλη γεγένηται ἡ πόλις. 54. 22. κυεῖν ἔκ τινος. 62. 11. ὑμᾶς τι ἀγαθὸν ἐξ ἐμοῦ [id eſt δι' ἐμοῦ] πρᾶξαι. opera mea. 75. 17. ἐκ τούτων παρεσκευασμένοι. [pro τούτοις π.] 81. 7. αἰτίαν καὶ λόγον αἰσχρὸν ἔχειν ἐκ [pro ἀπὸ] τῶν πολιτῶν. 85. 5. δέκα ἄνδρες ἐκ πάντων ἀθηναίων πρέσβεις ᾑρέθησαν. 92. 8. ἐκ τῆς ὑπερορίας τὰ ἴδια οὐκ ἀπολαμβάνειν. 107. 2. ἐξ ἀρχῆς ſtatim a principio. 94. 4. ἐξ ἐπιταγμάτων ποιεῖσθαι τὰς σπονδὰς *ſecundum* vel *in* conditiones praeſcriptas et imperatas. 94. 17. οὐκ ἐξ ἴσου χρῆται τοῖς πολίταις non aequo et pari ſecum modo vel iure. 26. 5. οὐδεὶς ἐκ τοῦ φανεροῦ τὸν δῆμον ἔσωσε. 106. 1. ποιεῖσθαι υἱὸν ἔκ τινος ex aliqua

aliqua muliere filium procreare vel ſuſcipere. 133. 11. κρίνειν τινα ἐκ τῶν ἐπιτηδευμάτων. 129. pen. redundare videtur in illis. τὴν πόλιν ἐκ φόβων καὶ κινδύνων μεγάλων ἀπήλλαττον. 29. 4.

ἕκαστος omittitur. 28. 3.

ἐκγράφειν ex indice aerariorum expungere. 37. 1.

ἐκλέγειν τὰς ἐπικαρπίας exigere, redigere. 45. 3. et 9. τὰ χρήματα. 67. 1.

ἐκλογίζεσθαι περὶ τῶν πραγμάτων ἀνθρωπίνως. 28. 3.

ἐκπίπτειν εἰς γῆν βάρβαρον errore vagationis deferri, aut vi procellae eiici. 68. 17. μετὰ τοῦ δήμου vna cum reliquis ciuibus expelli, in exſilium migrare. 88. 12.

ἐκπορίζειν ἀργύριον extundere, vndeunde conquirere, et comparare pecuniam. 84. 2.

ἐκστρατεύειν. 23. 10.

ἐκτείνειν] ἐκτεῖναι τὸν θυμὸν [ſi lectio bene habet.] 104. antep.

ἐκτιθέναι τοὺς νόμους πρὸς τοῖς ἐπωνύμοις. 40. 3.

ἔκτισις luitio pecuniae debitae. ἡ ἔκτισις ἦν ἐπὶ τῆς ἐννάτης πρυτανείας. 35. 14. debitores fiſco debita perſoluere tenebantur nona quaque prytania.

ἐκφεύγειν] τό γε δυστυχέστατος ἀνθρώπων εἶναι οὐδαμῆ ἐκφεύγω. 79. 6.

ἑκὼν] ὥστε ὑμῶν ἑκόντων εἶναι. id eſt ὑμᾶς βούλεσθαι. 80. 11.

ἐλάχιστος] συμβάλλειν οὐκ ἐλάχιστον μέρος. 71. 11.

ἔλεγχος] οἵτινες ὑμῖν ἀρετῆς ἤδη τῆς μεγίστης ἔλεγχον ἔδοσαν. 74. 14. φοβούμενοι ἔλεγχον διδόναι. 76. antep.

ἐλευθερία] οἳ ὑπῆρξαν τῆς ἐλευθερίας ἁπάσῃ τῇ Ἑλλάδι. 71. 6. πράττειν εἰρήνην καὶ ἐλευθερίαν. 97. 1.

Ἐλευσὶν.] Ἐλευσῖνι. 55. 5. Ἐλευσινόθεν. 55. 3.

Ἐλευσίνιον templum Cereris Eleuſiniae Athenis. 54. antep. 55. 8. 65. 1.

Ellipſis v. ἀποδεδειγμένοι, vel ᾑρημένοι in illo οἱ ἐς Σικελίαν ϛρατηγοί. 6. 2. ἕκαϛος aut τις. 28. 3. μὴ προσῆκον, in illo ὐδ᾽ ἄλλο τι πείσομαι. 44. 8. neque aliud quid patiar, vel committam, indecorum. διδόναι in illo πραττόμενος ἀργύριον τὸν βυλόμενον. 49. vlt. volentem, ſcil. dare. μᾶλλον, poſt λυσιτελεῖν. 62. 7. ἐπὶ τῷ in illo αἰτυμένων ἐμὲ παρ᾽ ὑμῶν σῶσαι. id eſt ὥϛε σῶσαι vel ἐπὶ τῷ σῶσαι ὑμᾶς ἐμέ. deprecantur me a vobis, quo nempe vos me ſeruetis. 73. 17.

ἑλληνοταμίας.] ἑλληνοταμίαι τῶν κοινῶν χρημάτων. id eſt ταμίαι τῶν τοῖς Ἕλλησι κοινῶν χρημάτων. 107. 4.

ἐλπὶς] μήθ᾽ ὑμᾶς αὐτὺς τῶν ἀπ᾽ ἐμῦ ἐλπίδων ἀποϛερήσητε, bonis, quae vos a me ſperare poteſtis, μήτ᾽ ἐμὲ τῶν εἰς ὑμᾶς, quae ego a vobis. 74. 11.

ἐμποδὼν ἁπάντων ὄντων omnibus eius criminibus ſimul ſe ingerentibus et me enarrare conantem obruentibus atque praepedientibus, et ad initium enarrationis eniti haud ſinentibus. 115. antep.

ἐμπολεμεῖν τὴν χώραν παρέχυσιν. 102. 8.

ἐν] ἐν τῷ ἐμῷ λόγῳ. 14. 4. 18. 13. 27. 9. ἐν ὑμῖν ἦσαν οἱ λόγοι in concione veſtra. 19. 10. ἐν ἐκείνῳ pro ἐπ᾽ ἐκείνῳ penes eum, in eius poteſtate. 20. 1. ἐν ἀποῤῥήτῳ συλλαμβάνειν. 22. vlt. ἐν ἀποῤῥήτῳ ἴσασι. 84. vlt. ἐν ἀποῤῥήτῳ εἰσήγγειλα. 86. 8. ἔδησεν ἡμᾶς ἐν τοῖς ξύλοις. 23. 1. ἔνοχος εἶναι ἐν τοῖς αὐτοῖς, ἐν οἷσπερ. 38. 8. ἐνέχεσθαι ἐν τῷ αὐτῷ. 46. 5. vbi ἐν videtur redundare. ὁ ἀγὼν ἐν τῷ ἐμῷ σώματι καθέϛηκε. 52. 18. τῦτο μόνον ἰσχυρὸν εὕροι τις ἐν τοῖς λόγοις. 77. 1. ἐν αὐτῷ τύτῳ per id ipſum, ἐν ᾧ ἐγὼ κακῶς ἔπραττον, ἐν τύτῳ ὑμᾶς σώζεσθαι. 79. antep. εἶναι ἐν ἀσφαλεῖ. 86. 7. πάνυ μοι τῦτο ἐν μεγάλῃ ἡδονῇ γένοιτο pro magno gaudio, loco magni gaudii. 86.

 13. id

13. id eſt, foret hoc mihi perquamiucundum. ἔτι καὶ νῦν ἐγγέγραπται ἐν τῷ βουλευτηρίῳ, id eſt εὑρίσκεται γεγραμμένον ἐν τῷ τοῦ βουλευτηρίου ἀρχείῳ. 87. 8. εἴ τῳ διαβολόν τι ἐν τῇ γνώμῃ παρέστηκεν. vbi ἐν redundare videtur. pro εἴ γνώμῃ τινος ὑμῶν παρέστηκε διαβολή τις κατ' ἐμοῦ. 87. 12. αἱ τῶν νέων διατριβαὶ οὐκ ἐν τοῖς γυμνασίοις, ἀλλ' ἐν τοῖς δικαστηρίοις εἰσί. 123. 5. Num recte habet dictio p. 14. 2. οἱ φεύγοντες ἐν τοῖς μυστηρίοις, pro ἐπὶ τοῖς ἐν τοῖς μυστηρίοις πεπραγμένοις. ob facinora in ſacris Eleuſiniis perpetrata? Num recte habet dictio ἐν ἀνδρίᾳ νικᾶν. 133. 13.

ἐναντίος] σπεύδειν τὰ ἐναντία τῇ ἑαυτοῦ ὠφελείᾳ. 76. 3. πολὺ δέ μοι δοκεῖ τὸ ἐναντίον [pro aduerbio ἐναντίως] εἶναι ἢ οἱ κατήγοροι εἶπον. 56. vlt. ἀλλ' αὐτὸ τὸ ἐναντιώτατον. 92. 15. πολὺ τούτων ἐναντίαν γνώμην ἔχω. 3. 2.

ἐναντιοῦσθαι τοῖς ἔργοις, οἷς ἂν εἰρήνη γένηται. 90. 4.

ἐνδεικνύειν, vel ἐνδεικνύναι indicare populo, deferre apud populum, aliquem qui ei aduerſus, infeſtus et noxius fuiſſet. 4. 12. 82. 9. differt a κατηγορεῖν. illud praecedit, hoc ſequitur. illud eſt deferre apud magiſtratum, hoc, reum actione apud iudices perſequi. 34. 6. reum agere profanatarum religionum. 60. 9. ſi quis exercitui hoſtium commeatus aut arma adduxiſſet. 82. 9. ἐνδείκνυται [pro ἐπιδείκνυται id eſt, ἐν τούτῳ δείκνυσιν ἑαυτὸν] iactat ſeſe ἀξιῶν, οὐκ αὐτὸς τοῖς νόμοις, ἀλλ' ὑμᾶς τοῖς ἑαυτοῦ τρόποις ἀκολουθεῖν. 121. 15.

ἔνδειξις. 43. 1.

ἔνδον [id eſt ἐν τῷ βουλευτηρίῳ] καθήμενος. 22. 4.

ἐνέχειν.] ἐνέχεσθαι τοῖς αὐτοῖς [ſubaudi ἐπιτιμίοις] poenis iisdem teneri, quibus — 22. pen. τὸν βουλεύσαντα ἐν τῷ αὐτῷ ἐνέχεσθαι, καὶ τὸν τῇ χειρὶ ἐργασάμενον. 46. 5.

ἐνέχυ-

ἐνέχυρον] ἐνέχυρα ἡμῶν ἔλαβον τὰς ναῦς. 108. 1. et 6.

ἔνατος] ἐπὶ τῆς ἐνάτης πρυτανείας. 35. 14.

ἔνοχος εἶναι ἐν τοῖς αὐτοῖς [ſcil. ἐπιτιμίοις] ἐν οἷσπερ — 38. 8.

ἐξάγειν [ſcil. ἐκ τῆς ὀρχήστρας] τῶν χορευτῶν — 121. pen. ἐξάγεσθαι efferre, exportare nomine mercaturae ex aliquo portu. 81. 2.

ἐξαίρετος τῷ δήμῳ priuus, proprius plebi, conſecratus eius ſolius vſibus. 93. 1.

ἐξαλείφειν ψηφίσματα expungere. 36. 12. 38. 2. 52. 4.

ἐξαμαρτάνειν peccare, labi per imprudentiam. μεγάλη καὶ τὸ ἐξαμαρτεῖν δυσπραξία. 77. 8.

ἐξανδραποδίζεσθαι in ſeruitutem redigere, ſub corona vendere. 99. 7.

ἐξαρκεῖν. 116. 1. ὀ ταῦτα μόνον ἐξήρκεσε non hoc ſolummodo valuit efficere. 118. 12.

ἔξαρνος. 6. 13. 62. 12.

ἐξεγγυᾶσθαι dato praede, libertatem adipiſci quoquo velis eundi. 22. 12.

ἐξελαύνειν] vnde ἐξελεῖν poſſit repeti. 112. 6. niſi ſi quis malit ab antiquo obſoleto ἐξέλλειν.

ἐξέρχεσθαι] ἡ ἐξελθοῦσα βουλὴ ſenatus defunctus, qui anno proximo ſuperiore ſedit. 37. 2.

ἐξετάζεσθαι τῶν ἀγαθῶν εἰς in bonis numerari. 111. 11.

ἐξευρίσκειν. 63. vlt.

ἐξηγεῖσθαι reſpondere conſulentibus de iure ſacrorum, caerimonias interpretari. 57. 15. et vlt.

ἐξιέναι] οὔτ' εἰς τὴν ἀγορὰν ἐξῄειτε. 79. 2.

ἐξορμεῖν de nauigio extra portum ad anchoram ſtante, parata ad ſoluendum. 6. 4.

ἐξοστρακίζειν. 129. 9. et 12.

ἐξούλη] ἐξούλας ὀφλεῖν damnari in iudicio cauſae

vnde vi, h. e. debere fiſco mulctam pecuniariam, irrogatam damnato in actione ob bona per nefas occupata et detenta. 35. 10.

ἐξώλης αὐτὸς καὶ τὸ γένος. 49. 12. καὶ ἡ οἰκία. 63. 1.

ἐπαγγέλλεσθαι promittere, recipere facturum. 8. 1.

ἐπαίρειν illicere. τοῖς τῆς πόλεως κακοῖς ἐπαρθεὶς. 19. 4.

ἐπαναγκάζειν. 119. vlt. 121. 2.

ἐπαναφέρειν conſilia, deliberationes, exſecutiones negotiorum ad ſuperiorum arbitrium referre. 105. 17.

ἐπαναφορὰ relatio conſiliorum ad ſuperiores. 105. pen.

ἐπανίστασθαι] ἐπαναστῆ τυραννεῖν [id eſt ὥστε τυραννεῖν] inſurgere ad tyrannidem exercendam. 48. 14.

ἐπαύρεσθαι frui, fructum percipere. εἴ τι ὑμᾶς χρὴ ἀγαθὸν ἐξ ἐμοῦ ἐπαύρεσθαι. 75. pen.

ἐπεξέρχεσθαι pone aliquem egreſſum e loco, e. c. e curia, vel etiam regreſſum ad illum locum, exire ad multitudinem foris ſtantem. 56. 5. 57. 6.

Epexegeſis. τὰ ἴδια τὰ σφέτερα αὐτῶν, pro τὰ ἴδια σφίσιν αὐτοῖς ὄντα. 107. 2.

ἐπεύχεσθαι formulae iuriſiurandi a ſe dicti ſubiungere, ſeu bona vota bonorum, ſi iurata praeſtet, ſeu imprecationem dirarum, ſi ſciens fallat. 49. 11.

ἐπὶ cum genitiuo. ἐπὶ ζεύγους in carrucha ἄγειν εἰς πρυτανεῖον. 23. 12. ἐπὶ τῆς ἐννάτης πρυτανείας. 35. 14. ἱκετηρία κεῖται ἐπὶ τοῦ βωμοῦ. 56. 1. οἱ ἐπὶ στρατείας ὄντες. 82. 12. cum Datiuo. ἐφ' ὑμῖν γενόμενον cum res in poteſtatem veſtram deueniſſet. 38. vlt. τὰ ὑμέτερα αὐτῶν δικαίως ἐφ' ὑμῖν ἐστιν. 85. 7. πραττόμενος ἀργύριον ἐπὶ τοῖς αἰσχίστοις ἔργοις, ἔζης. mercede, quam exigebas, infamis patientiae, vitam tolerabas, vel victum quaerebas. 50. 1. ἐπί τινι in fraudem alicuius, eius peſſumdandi ergo εἰσενεγκεῖν χρήματα. 64. 20.

64. 20. ἐπὶ παντὶ quocunque loco, occaſione, praetextu dato arreptoue. 77. 3. τὺς ταῦτα βυλεύσαντας ἐφ' ὑμῖν haec in peſtem veſtram machinatos. 85. vlt. ἐπὶ τῇ νῦν εὐνοίᾳ ob eam, quae mihi nunc eſt, veſtri ſtudioſam voluntatem. 88. 4. ἐπὶ ῥητοῖς σπονδὰς ἤγομεν. 99. 16. ϛῆλαι ϛαθήσονται γεγραμμέναι ἐπὶ τύτοις aut poſt haec pacta, aut ſecundum haec pacta, h. e. iis conuenienter, aut quo haec pacta ad omnes promulgarentur, aut vt eſſent documentum et monumentum horum pactorum. 106. 9. γήμας ἐπὶ δέκα ταλάντοις cum duxiſſet vxorem eo pacto, vt vna cum ea dotis nomine decem talenta acciperet. 117. 14. cum Accuſatiuo ἐπὶ τὴν ἑϛίαν ἐκαθέζοντο. 22. 10. ἀναβιβάζειν ἐπὶ τὸν τροχόν. 22. 6. συνήνεγκε τοῖς Ἀθηναίοις ἐπὶ τὸ ἄμεινον. 36. antep. ἐπὶ τὸν βωμὸν ἄγειν 62. 14. τραπόμενοι ὐκ ἐπὶ τιμωρίαν, ἀλλ' ἐπὶ σωτηρίαν. 69. vlt. ἐπὶ τὸ εὖ πράττειν κακοὶ γίνονται πάντες ἄνθρωποι. 77. 7. λύπας ἐπὶ χρόνον πλεῖϛον ἔμελλον οἴσειν. 78. 15. παραγενομένης τῆς πόλεως ἐπὶ ταύτας τὰς συμφοράς. 79. 8.

ἐπιβολὴ mulcta, quam iudicibus extra leges licebat reis indicere, ἐπιβολὰς ὀφλεῖν condemnari mulctis arbitrariis. 35. 11.

ἐπιβυλεύειν] ὐ κατέσχον ἃ ἐπεβύλευσαν. non obtinebant ea, quae clandeſtinis machinationibus efficere conabantur. 55. 1. λαθραῖον θάνατον ἐπεβύλευσε Καλλίᾳ. 118. 10.

ἐπιγαμεῖν vxori priori adhuc ſuperſtiti et in domo mariti manenti ſuperinducere aliam. 64. 16.

ἐπιγινώσκειν noſcitare, diligentia inſpectionis deprehendere. 127. 8.

ἐπιγράφειν] ἐπιγεγραμμένοι εἰς τὺς πράκτορας quorum nomina, in pittaciis perſcripta, exactoribus tradita ſunt, vt debita reip. ab iis exigant. 36. pen.

ἐπιδεικνύειν] ἐπιδειξάμενοι τοιαῦτα ἔργα. 98. 3.

τὸ ἐπι-

τὸ ἐπιδέκατον ἔςω τῆς θεῦ. Mineruae eſto decimum quodque. 48. 6.

ἐπιδικάζεσθαί τινος [ſcil. ἕνεκα] puellam in iure poſcere, h. e. cum tu operam das, vt virgo nubilis, heres a patre relicta, tecum cognata, tibi pro vxore, e praetore adiudicetur. 59. 13.

ἐπιέναι] ἐπιῦσα συμφορὰ imminens. 53. 16.

ἐπιθυμεῖν τινος aliquem ſtudiis et officiis promereri, vel, partibus eius ſtudere, cum eo facere, 126. 16.

ἐπιθυμητὴς] ἐπιθυμητὰς πλείςυς ἔχει. 113. pen.

ἐπιθυμία τῆς μεθ' ὑμῶν πολιτείας εἰσῆλθέ μοι. 80. 7. τοσαύτην ὑπερβολὴν τῆς ἐπιθυμίας ἔχουσιν. 105. 9.

ἐπικαρπία] ἐπικαρπίας ἐκ τῆς ὠνῆς ἐκλέγειν vectigalia exigere, h. e. ea quae in portubus, aut portis vrbium de mercibus intrantibus, aut exeuntibus dependi debent. *Acciſe*. 45. 2.

ἐπίκληρος puella nubilis, heres a patre relicta, ſuper qua contenditur, quis eam domum ducere debeat. 60. 6.

ἐπιλανθάνεσθαι περὶ τῶν πεπραγμένων. facta obliuiſci. 73. 15.

ἐπιμένειν ἐν τῇ πόλει. 36. 5.

ἐπισκευάζειν ναῦς reparare, ſarcire. 96. 3.

ἐπισκήπτω ὑμῖν πρὸς τοῖν θεοῖν. 16. vlt. ego vobis mando, iniungo, per ambas deas, Cererem et Proſerpinam, adiuratis.

ἐπιςάτης penſitator, arbiter. ἐπιςάτας τῶν λόγων ἴσυς καὶ κοινὺς ἡμῖν γενέσθαι. 114. 2.

ἐπιςρατεύειν] ἐπεςράτευσεν ὁ βασιλεὺς τῇ Ἑλλάδι. 53. 15.

ἐπίταγμα] ἐξ ἐπιταγμάτων σπονδὰς ποιεῖσθαι. 94. 17. et 21.

ἐπιτειχίζειν τῇ πατρίδι. 50. antep.

ἐπι-

ἐπιτήδειος] εἰσάγειν τινὶ τὰ ἐπιτήδεια alimenta neceſſaria, commeatus. 81. antep. ἐπιτήδειος ὀστρακισθῆναι dignus oſtraciſmo caſtigari. 131. 10. τοὺς τοιούτους τῶν πολιτῶν ἐπιτηδείους μᾶλλον ἡγοῦμαι μένειν ἢ φεύγειν. 133. vlt.

ἐπιτήδευμα] κρίνειν τινα οὐκ ἐκ τῶν ἀγώνων, ἀλλ' ἐκ τῶν ἐπιτηδευμάτων. 129. antep.

ἐπιτιθέναι δίκην. 13. 8. ἐπιτίθεσθαί τινι aggredi aliquem malitioſis artibus. 64. 18.

ἐπίτιμος] τοὺς ἀτίμους ἐπιτίμους ποιεῖν. 35. 6.

ἐπιτρέπειν [ſcil. ποιεῖν ἃ βούλονται]. 67. 15.

ἐπίτριπτον κίναδος. 49. 14.

ἐπιχειρεῖν] οὐδ' ἐπιχειρήσαντες ne conati quidem. 99. 12. κτείνων ἀποθάνῃ ἢ ἐπιχειρῶν. 49. 4.

ἐπιψηφίζειν ſuffragia colligere. 36. 18.

ἐπώνυμοι ſtatuae decem Heroum, e quorum nominibus decem tribus Athenis appellabantur, et coram quibus ſtatuis nouae leges ferendae figebantur. τοὺς νόμους ἐκτιθέναι πρὸ τῶν ἐπωνύμων. 40. 3.

ἐργάζεσθαι] ἐργασάμενοι ἔργον τοιοῦτον 54. 8. βίον victum quaere. 71. vlt. τὴν πόλιν ἀγαθὸν τοσοῦτον. 80. 10. 83. pen. ἄξια μεγάλων ἀγαθῶν εἰργάσαντο ὑμᾶς ἐκεῖνοι. 81. 11. πολλῶν αὐτῷ κλαυμάτων ἄξια εἴργασται. 132. 15.

ἔργον] σημεῖα ἀπὸ τῶν ἔργων. 88. 5. παρέχειν τοὺς μὲν λόγους δημαγωγοῦ, τὰ δὲ ἔργα τυράννου. 126. 9. τοῖς ἔργοις ἐναντιοῦσθαι, ἀφ' ὧν ἂν εἰρήνη γένηται. 90. 4.

ἐρημοῦν τὴν χώραν. 99. 9.

ἑρμῆς Ἀνδοκίδου. 30. 8.

ἐῤῥωμένος] ἐῤῥωμενέστατοι καὶ λέγειν καὶ πράττειν. 131. pen.

ἔρχεσθαι] εἰς τοσοῦτον ἦλθον τῆς ἐμαυτοῦ δυσδαιμονίας. 78. 2.

ἑςία ara Veſtae ſtans in aditu curiae Athenis. ἐπὶ τὴν ἑςίαν ἐκαθέζοντο. 22. 10.

ἔσχατος] τὰ ἔσχατα extremae, atrociſſimae iniuriae. 123. antep.

ἑταίρα] ἑταίρας ἐπεισάγειν εἰς τὴν οἰκίαν. 118. 1.

ἑταιρεία conſuetudo impudica, quaeſtus meretricius. ἑταιρείας μοι μνείαν ποιῇ obiicis mihi probrum pellicatus, ſeu quod pro ſcorto meruiſſem. 49. 21.

ἑτοιμάζειν] ἑτοιμαζόμενόν μοι κακὸν ἐφαίνετο 83. 10.

ἔτος] ἥκων ἐκ Κύπρȣ τρία ἔτη. pro τρίτον ἔτος τȣτό ἐςιν ἐξ ὅτȣ ἧκον tertio iam anno praeterito ab reditu meo e Cypro. 64. pen. ἔτος τρίτον. anno abhinc tertio. 65. 9.

εὖ. v. πράττειν et φρονεῖν.

εὐαγὴς] ὅσιος ἔςω καὶ εὐαγής. 48. 7.

εὐαδίκητος facile obnoxius accipiendis iniuriis inulto. 118. vlt.

εὐανδρίᾳ νικᾷν (ſi probatur Taylori coniectura.) 133. 13.

εὔβȣλος] εὐβȣλότατοι ἄνδρες. 69. pen.

εὐεργέτης μέγιςος ἐδόκει εἶναι. 29. 15.

εὐθαρσεῖν. 83. 9.

εὐθύνη] εὐθύνας ὄφλειν. 35. 10. condemnari mulctae, titulo male geſti honoris. ὅσων εὐθύναι τινὲς εἰσὶ κατεγνωσμέναι, quibus mulctae hoc titulo dictae fuerint, quicunque tandem illi fuiſſent honores ab iis geſti. (haec vis ineſt pronomini τινες) 37. 3.

εὐθυντὴς cenſor, qui rationes geſtorum honorum a defunctis exhibitas ſuſcipit, examinat, probat aut reprobat. 37. 5.

εὐμενὴς ἀκȣ́ειν. 114. 6. id eſt εὐμενὴς ἀκροατής. vel εὐμενὴς ἐν τῷ ἀκȣ́ειν vel πρὸς τὸ ἀκȣ́ειν.

εὔνοια] ἐπὶ τῇ νῦν εὐνοίᾳ ſcil. τῇ ἐμῇ πρὸς ὑμᾶς. 88. 1.

εὑρίσκειν] εὑρίσκεσθαι ἄδειαν impetrare. 8. 7. ςήλην

λην. 99. 15. 100. 9. τὸ ἰσχυρὸν τȢτο μόνον εὕροι τις ἂν ἐν τοῖς λόγοις. 77. 1. πολλοςόν τι μέρος τῆς αἰτίας εὑρέθην ἐγὼ ἔχων. 79. 4. Ȣκ ὀλίγῳ μοι παρὰ τὴν γνώμην εὑρέθη τὰ πράγματα. id eſt ὑπ' ἐμȢ εὑρέθη vel ἐγὼ εὕρισκον. 82. 2.

ἐφέτης. ἐφέται iudices quidam Athenis. 37. ant.

ἐφόδιον. ἐφόδια τοῖς ἵπποις παρασκευάζειν 128. 1.

ἔχειν] Ȣκ ἂν δεξαίμην πάντα τἀγαθὰ ἔχειν. 3. 3. τὴν δ' Ȣσίαν ἔσχον καὶ ἐκέκτηντο habebant et poſſidebant iure, quo quis optimo. 35. 18. vel etiam, habebant vetuſtas, et nouas, quas vellent, acquirebant. ὅπως ἂν πιςότατα ἔχῃ τοῖς ἀθηναίοις. 38. 10. vt quam certiſſime confiderent Athenienſes. ἔχε τύχῃ ἀγαθῇ. 60. 5. ἱερεῖον ἔχοντες [nempe ſecum] ἦγον τὸ παιδίον. 62. 15. ἔχει δὲ καὶ ὑμῖν Ȣτως. impersonaliter. ſcil. τὸ πρᾶγμα, cauſa de qua agitur. vel, eſt etiam hoc tenendum, aut, ſi mauis, verendum. 72. 8. μέρος τῆς αἰτίας ἔχειν. 79. 4. πράγματα παρὰ γνώμην ἔχοντα. 82. 2. αἰτίαν καὶ λόγον αἰσχρὸν ἔχειν ἐκ τῶν πολιτῶν. 88. 5. ὑπερβολὴν τῆς ἐπιθυμίας ἔχειν. 105. 9. πλείςȢς ἐπιθυμητάς. 113. pen. τέλος ἔχει. ſcil. τὸ πρᾶγμα, vel ὁ ἀγὼν, vel ἡ κρίσις. 115. 6.

ἔχθρα] διαλλαχθέντα τῆς ἔχθρας. 88. 11. τὰς ἰδίας ἔχθρας καταδείσαντα. 111. 6.

ζεῦγος] ἐπὶ ζεύγȢς ἄγειν in carrhucha εἰς τὸ πρυτανεῖον. 23. 11. ζεῦγος ἵππων ἄγων Ὀλυμπίαζε. 125. 10.

ζημιȢ̃ν] ζημιώσομαι pro ζημιωθήσομαι. 35. 2.

ζῆν] ἐπὶ τοῖς αἰσχίςοις ἔργοις ἀργύριον πραττόμενος, ἔζης victitabas, victum tibi quaerebas, vitam ſuſtentabas. 50. 1.

ζητητὴς quaeſitor, qui reos alicuius criminis in deos, aut in remp. commiſſi examinabat. 7. 16. 18. 16. 20. 6.

ἤδη

ἤδη iam nunc, ab hoc ſtatim temporis articulo. 87. 11.

ἡδονὴ] πάνυ ἂν μοι τȣ̃το ἐν μεγάλῃ ἡδονῇ γένοιτο pro gaudio ſit, h. e. gaudium. 86. 13.

ἥκειν] ἐκ Κύπρȣ ἥκων τρία ἔτη huc rediens tertio abhinc anno, aut triennio abhinc iam praeterito. 64. pen. ἥξȣσιν ἀθρόαι. 86. 6.

ἡλικία] πράττειν παρὰ τὴν ἡλικίαν. ſtudere rebus aetati ſuae parum conſentaneis. 132. 18.

ἡφαιςεῖα feſti dies vel ludi Vulcani. γυμνασίαρχος ἡφαιςείοις. 65. 4.

θάλασσα vel θάλαττα] λῄζεσθαι τȣ̀ς πολίτας κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν. 50. alt. πλεῖν τὴν θάλασσαν. 68. 11.

θάνατος] ἐπιβουλεύειν τινι λαθραῖον θάνατον. 118. 10.

θαῦμά μοι μέγιςον παρέςηκε maiorem in modum miror. 75. 11.

θαυμάζειν magni facere. τȣ̀ς φανερῶς ἀσελγαίνοντας θαυμάζοντες 123. 3.

θεατὴς] τῶν θεατῶν συμφιλονεικȣ́ντων. 122. 4.

θεῖος] εἰ δεῖ τὰ θεῖα ὑπονοεῖν. 69. 8.

ἡ θεὸς Minerua. ταμίαι τῆς θεȣ̃ καὶ τῶν ἄλλων θεῶν. 36. vlt. τὸ ἐπιδέκατον ἔξω τῆς θεȣ̃. 48. 6. ἐπισκήπτω ὑμῖν πρὸς τοῖν θεοῖν. 16. vlt. per Cererem et Proſerpinam. οἱ θεοὶ.] ἀλιτήριος τῶν θεῶν. 64. 11. θεοὶ σφῶν αὐτῶν πρȣςήσαντο τιμωρὸν γενέσθαι Κηφίσιον. 69. 1.

θεσμοθέτης] Theſmothetarum collegium iudicabat de religionibus profanatis. 14 17.

θεσμοὶ Δράκοντος leges a Draconte latae. 39. 7. et vlt.

θηρεύειν ῥήματα. 8. 10.

Θησεῖον templum Theſei. 23. 4.

Θύλος curia Athenis. 23. 9.

θυμιατήριον. 127. 4.

θυμὸς]

θυμὸς] ἐκτεῖναι τὸν θυμὸν (ſi bene habet) pro iracundiae ſatisſacere, eam explere. 104. antep.

θυσία ſacrum, quod Olympiae in ludis ſiebat. 127. 1.

ἰᾶσθαι] ἀδύνατον ἦν ταῦτα ἰαθῆναι ἄλλως. 79. 12.

ἴδιος] τῆς πόλεως εὖ πραττούσης, καὶ τὰ ἴδια σφῶν αὐτῶν εὖ φέρεσθαι. 76. 2. τὰ ἴδια τὰ σφέτερ' αὐτῶν. 107. 2. τὰς ἰδίας ἔχθρας καταδείσαντα. 111. 6. τιμωρίαν οὔτε δημοσίαν, οὔτε ἰδίαν ποιεῖσθαι. 121. 8.

ἱερεῖον ἔχοντες, ἦγον τὸ παιδίον πρὸς τὸν βωμόν. 62, 15. ἱερεῖα παρασκευάζειν. 127. vlt.

ἱερὸν templum, ſacrificium victima, ſimulacrum, res quaecunque ſacra. κατὰ ἱερείων τελείων ὀμνύναι. 48. 8. 49. 9. λαμβάνεσθαι τῶν ἱερῶν aram, aut ſacrorum aliquid in ara expoſitorum, apprehendere. 82. 16. ταμίαις τῶν ἱερῶν χρημάτων. 65. 5.

ἱκετεύειν] ἱκετεύω καὶ ἀντιβολῶ. 73. vlt.

ἱκετηρίαν καταθεῖναι. 54. antep. ἱκετηρία κεῖται ἐπὶ τοῦ βωμοῦ. 56. 1.

ἱππεὺς] ἱππέας τότε πρῶτον κατεστησάμεθα τριακοσίους. 92. 1. deinde χιλίους καὶ διακοσίους. 93. 5.

ἱπποδάμεια ἀγορά. 27. 5.

ἵππος] ἁμιλλᾶσθαι ἵπποις ἀλλοτρίοις. 126. 3. ἐφόδια τοῖς ἵπποις παρασκευάζειν. 128. 1.

ἰσάναι noſſe, ſcire. ἴσασιν ἐν ἀπορρήτῳ. 84. vlt.

Ἰσθμὸς ludi Iſthmici. 65. 4.

ἴσος] οὐδενὶ τῶν ἄλλων ἀθηναίων οὔτ' ἴσον, οὔτ' ὀλίγῳ πλέον ἀξιῶν ἔχειν 119. 8. τοῖς πολίταις οὐκ ἐξ ἴσου χρῆται. ſubaudi ἑαυτῷ 126. 5.

ἱστάναι] στήλην εὑρόμενοι στῆσαι παρ' αὐτῶν. 99. 14. στῆλαι σταθήσονται γεγραμμέναι ἐπὶ τούτοις. 106. 9.

ἰσχυρὸς] τοῦτο μόνον εὕροι τις ἂν ἰσχυρὸν ἐν τοῖς λόγοις. argumentum cauſae ſirmum, quo ſidas. 77. 1.

καθαιρεῖν] τὸ σημεῖον καθέλῃ ὁ κῆρυξ. 18. vlt. τὰ τείχη. 38. 16.

καθεύδειν excubias vel vigilias noctnrnas agere, peruigilare, eſſe per totam noctem in praeſidio. 23. 8.

καθῆσθαι ἔνδον in ſenatu eſſe, ſenatorem agere. 22. 4. οἱ καθήμενοι iudices. 69. 4.

καθιςάνειν] ὁ μὲν ἀγὼν ἐν τῷ ἐμῷ σώματι καθέςηκεν. in mea ſolius perſona conſiſtit, continetur. 52. 18. εἰς πενίαν πολλὴν καὶ ἀπορίαν κατέςην. 71. vlt. εἰς τὸν κίνδυνον ἐθελοντὴς καθίςασθαι. 2, 2. 17, 7. ἐν οἵῳ κακῷ τε καὶ ἀμηχανίᾳ καθέςατε. 78. vlt. ἑαυτὸν εἰς τὸ μέσον καταςῆσαι ſui copiam facere, prodire in medium, caput periculis obiicere. 76. 19. πλέον ἢ ὅσε μοι κατέςησαν quam quanti mihi conſtiterant. 81. 6. ἱππεῖς τότε πρῶτον κατεςησάμεθα inſtituimus, coepimus eo genere militiae vti. 92. 1. 93. 6. ἐγγυητὰς καθιςάνειν. 22. 13.

καθοδηγεῖν. 21. 14.

καὶ μὴν δὴ atqui. 11. 9.

καιρὸς] ὅπε ἂν ὑμῖν ἐν καιρῷ γενέσθαι τι e re veſtra erit. 98. 11.

κακὸς] πάντες ἄνθρωποι γίνονται ἐπὶ τὸ εὖ πράττειν κακοὶ [id eſt ἀφυεῖς] natura ſic facti ſunt, vt minus ſecundam, quam aduerſam aut accipere, aut ferre fortunam ſciant, vel, vt aduerſae res ipſis ſaepius euenire ſoleant, quaſi hae naturae humanae ſint congruentiores, quam ſecundae; et quaſi natura noſtra rebus aduerſis tanquam plagis, accipiendis et tolerandis eſſet facta accommodatior. 77. 7. ταχίςην τοῦ παρόντος κακῦ μετάςασιν. 78. pen. ᾧ τινι κακῶν τε καὶ αἰσχρῶν ὐκ οἶδα ὅ, τι ἀπεγίνετο. 80. 2. πάντοθέν μοι κακὸν ἐφαίνετο ἑτοιμαζόμενον. 83. 10. κακὸν ἀγαπητὸν malum, vt in malis, vel exoptabile, de quo tibi cauſa ſit congratulandi, quod tam ſit mediocre, neque deterius ſit. 99. 15.

κακῦν] ὁ δῆμος ἐδόκει κακῦσθαι contumeliis et iniuriis affici. vexari. 83. 6.

κακῦρ-

κακῦργος] ἀπάγειν τὺς κακύργυς εἰς τὸ δεσμωτήριον. 120. den.

κάμνειν] ἡ παῖς καμῦσα ἀπέθανεν. 59. vlt. valetudine vel morbo oppreſſa.

κατὰ] cum Genitiuo κατὰ ἱερῶν τελείων ὀμόσαι. tenentem manu capita victimarum. 48. 8. 49. 9. cum Accuſatiuo. ἄτιμοι κατὰ προςάξεις ſub certis reſtrictionibus ante denuntiatis. 36. 1. 8. et 11. λῄζεσθαι τὺς πολίτας κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν 50. vlt. περὶ τῶν γεγενημένων κατὰ τὴν τελετὴν in ludis tenente feſto Myſteriorum. 55. 5. κατὰ τὰ προειρημένα. 55. pen. κατὰ τὴν πρὸς ἡμᾶς ὁμολογίαν 59. pen.

καταβάλλειν τὰς ἐπικαρπίας, τὴν ὠνὴν, τὸ τέλος, pecuniam e pacto ſponſam numerare, perſoluere. 45. 3. et 5. τὰ χρήματα. 35. 12. 67. 2.

κατάγειν τὺς φεύγοντας domum reducere, aut redeundi facultatem dare, in priſtina bona, iura, dignitatem, honores reſtituere. 52. 1.

καταγινώσκειν ἑαυτῦ ἀδικεῖν [id eſt τὸ ἀδικεῖν, ſeu ἀδικίαν] ſemet ipſum reum facere, ore ſuo ſe condemnare factae iniuriae. 23. 13. τινὸς εὐθύνας. 37. 4. φυγὴν. 53. 13.

καταγνύναι] κατεάγην τὴν κεφαλήν. 30. 2.

καταδιδεῖν] καταδεῖσαι τὰς ἰδίας ἔχθρας. 111. 6.

καταδέχεσθαι τὺς φεύγοντας exſulibus veniam dare domum redeundi. 32. 13 38. 16. 53. pen. 91. 9.

κατακαίειν] κατακεκαυμένα ἱερὰ 54. 14.

κατακλείειν νόμῳ lege excipere, cauere. 93. 1.

κατακλίνειν] κατακλίνεσθαι in lectum deferri, componi, de corpore examinato, aegroue, ſomni et quietis egente. 62. 8.

καταλαμβάνειν] καταλαμβάνεσθαι τῶν γονάτων [ſi bene habet iſtaec lectio, ſed praeſtat verbum ſimplex ibi loci compoſito] prehendere, prenſum tenere aliquem e genubus. 10. vlt. καταλαμβάνειν τὰ πράγμα-

πράγματα ſummam rerum inuadere, occupare. 80. vlt. τοσαύταις ἀνάγκαις κατείληπται. conſtrictus tenetur. 124. 7.

καταλείπειν τὸ ἔργον [ſubaudi ἡμιτελὲς] affectum opus derelinquere. 120. 8.

καταλύειν τὰ γυμνάσια. 132. 18. καταλύεσθαι τὸν πόλεμον bellum compoſitione finire. 97. 4. 99. 1.

καταναυμαχεῖν praelio nauali vincere aliquem 91. pen.

καταπίπτειν] καταπεπτωκυίας οἰκίας. 54. 14.

καταπλεῖν in naue domum redire. 82. 2. 86. 4.

καταπολεμεῖν bello ſubigere. 96. 11.

κατάρχεσθαι ſacra auſpicari. 62. 15.

κατασκάπτειν τὰ τείχη. 104. vlt.

κατασκευάζειν machinari ſubdolis, malitioſis artibus. 55. 1. κατασκευάζειν δύναμιν τῇ πόλει. 108. 4. comparare. πῶς ἄν τις κακὰ μείζω τούτων κατασκευάσειε. 116. 13. κατασκευάζεσθαι προσόδους ſibi vafre excogitatos quaeſtus comparare. 116. 12. κατασκευασάμενοι ἀρχὴν τοῦ βίου τοιαύτην. 124. vlt. κατασκευάσαι δημοσίαν τιμωρίαν ὑπὲρ τῶν ἀδικουμένων. 130. vlt.

κατατιθέναι ἱκετηρίαν [ſcil. ἐπὶ τοῦ βωμοῦ] 54. ant.

καταφεύγω εἰς ὑμᾶς. 73. vlt.

καταφρονεῖν] πᾶσιν ἐδήλωσε καταφρονῶν teſtatum ad omnes fecit, ſe leges veſtras contemnere. 118. 8. τῶν ἐπιτηδευμάτων αὐτῶν καταπεφρόνηκεν. 132. 21.

κατειπεῖν denunciare, deferre, indicare τοὺς ποιήσαντας auctores facinorum et τὰ γεγενημένα. 78. 7. et 11.

κατελεεῖν τινα ignoſcere alicui ob commiſerationem. 83. 1

κατεργάζεσθαι τὴν ἀρχὴν τῶν ἑλλήνων ſibi conficere, comparare. 84. 14. 107. 20. καλόν τι τὴν πόλιν ornamento quodam remp. afficere. 84. 4. Nicias κατειργάσατο ἡμῖν τὴν εἰρήνην. 93. 12. conſequi cupita et

pita et deſtinata. 96. 14. ὅσα ἀγαθὰ ὑμῖν ὁ πόλεμος κατειργάσατο. 106. pen. τείχη καὶ νῆας καὶ δύναμιν. 107. 8. et 10. ἀπὸ τῶν ὑμετέρων χρημάτων ταῦτα κατεργασάμενον. 129. 7. pro παρασκευασάμενον. zu Wege, zu Stande bringen.

κατέχειν adipiſci, conſequi, obtinere cupita et deſtinata οὐ κατέσχον [ſcil. ταῦτα, vel etiam τούτων] ἃ ἐπεβούλευον. 55. 1. κατέσχε κληδὼν [ſcil. τὴν πόλιν, vel κατὰ τὴν πόλιν] 64. 10. κατέχειν οἶκόν τινος vniuerſam alicuius ſubſtantiam ad ſe hamare, corripere. 118. 11.

κατηγορεῖν v. ἐνδεικνύναι.

κατηγορία] κατηγορίας ἀποδέχεσθαι. 52. 6.

κατιέναι redire in patriam ab exilio. 38. 14.

κεῖσθαι] ἱκετηρία κεῖται ἐπὶ τοῦ βωμοῦ. 56. 1.

κερδαίνειν δύο τάλαντα. 66. 5.

κεφαλή] κατεάγην τὴν κεφαλήν. 90. 2.

κῆρυξ] ὅταν ὁ κῆρυξ τὸ σημεῖον καθέλῃ. 18. vlt. κηρύκων ὢν [ſubaudi οἷς] quamuis non ſis niſi ſolummodo Ceryx, non autem Hierophanta. 57. vlt. εἰσάγειν εἰς τοὺς κήρυκας. 63. 5.

κηρύσσειν μήνυτρα. 20. 6.

κίναδος ἐπίτριπτον. 49. 14.

κίνδυνος] λαμβάνοντας με ἐν μεγίστοις κινδύνοις. 68. 9. κίνδυνοι ἀνθρώπινοι diſcrimina, in quae ab hominum fraude, malitia, immanitate coniiciare, θεῖοι, a diis immiſſa, vt per morbos, alioſue ſiniſtros euentus rerum naturalium, in auris, terris mariue contingentium, quae in arbitrio hominis non ſunt. 69. 6. ποιεῖσθαι κίνδυνον ſubire periculum. 105. 3.

κλαῦμα] πολλῶν αὐτῷ κλαυμάτων ἄξια εἴργασται. 132. 15.

κλεὶς. clauicula, os in iugulo hominis. τὴν κλεῖν συνετρίβην. 30. 1.

κληδὼν rumor, fama futurarum rerum praenuncia κατέσχε. 64. 10.

κλίνης] ἀπεκομίσθην ἐπὶ κλίνης φερόμενος οἴκαδε. 30. 2.

κλοπὴ] κλοπῆς [ſcil. ζημίαν, vel εὐθύνην] ὦφλεν. 35. 18.

κοινὸς] κοινοτάτη τῶν δεομένων οἰκία domus in primis communis, h. e. omnibus patens opis egentibus. 73. 11. τὸ ὑμέτερον κοινὸν veſtra reſp. 76. 5. ἔστιν ἐν τῷ κοινῷ πᾶσιν ἀνθρώποις καὶ τὸ ἐξαμαρτεῖν καὶ τὸ κακῶς πράττειν. communis omnibus haec ſors et velvti lex eſt humanae naturae. 77. antep. ἑλληνοταμίαι τῶν κοινῶν χρημάτων. 107. 4. ἐπιστάτης τῶν λόγων κοινός. 114. 2. προσόδους ἰδίας ἀπὸ τῶν κοινῶν [χρημάτων puta] ἐποιήσατο. 116. 10.

κομίζειν] ἀποφορὰν κομίζεσθαι. 19. 12. κομίζεται αὐτὴν εἰς τὴν οἰκίαν. arceſſit eam ſuam domum, curat eam ad ſe transferri. 63. 5.

κόπτειν τὴν θύραν. 21. 1.

κρατιστεύειν μόνοι τῶν πάντων. 97. antep.

κρίνειν τινὰ ἐκ τῶν ἐπιτηδευμάτων. 129. pen.

κριτὴς] κριταὶ, qui in ludis coronariis de victoriis decernebant et praemia diſpenſabant. 122. 7. et 9.

κρύβδην διαψηφίζεσθαι. 112. 9.

κτᾶσθαι] τὴν δ' οὐσίαν ἔσχον καὶ ἐκέκτηντο poſſidebant, fructus eorum percipiebant; vel etiam, nouas poſſeſſiones acquirebant. 35. 18.

κτείνειν] κτείνων ἀποθάνῃ ἢ ἐπιχειρῶν. ſi peremtor tyranni ipſe quoque occubuerit, ſiue ſic vt tyrannum reapſe occiderit, ſiue ſolummodo conatus fuerit ſine effectu. 49. 4.

κύαμος] κυάμῳ λαχόντες οἱ πεντακόσιοι. 48. 1.

κύειν ἔκ τινος ex aliquo vterum gerere, praegnare. 62. 11.

*κύριος ἀπολέσαι.* penes quem perdendi poteſtas eſt 115. 11.

*κώνειον πιόντες.* 94. 1.

*κωπεὺς*] remigis erat ingens pretium quinque drachmae. 80. pen.

*λαγχάνει Καλλίας τῷ ἑαυτοῦ υἱεῖ τῆς ἐπικλήρου.* 60. 6. quod gemino et prorſus contrario modo poteſt accipi, ſiue ſic, Callias cum filio ſuo contendere in iure coepit de illa puella, vnoquoque, tam patre, quam filio, eam ſibi arrogante; ſiue ſic, Callias pro filio, et nomine eius, proteſtabatur apud Archontem. — Ego in latinis meis poſteriore modo malui accipere. *λαγχάνειν* [ſubaudi aut *λῆξιν*, aut *ἕνεκα*, aut vtrumque ſimul] *τῆς* E. *θυγατρὸς* ſuper cauſa filiae Epilyti actionem forenſem capeſſere, curare, vt iudices ſibi fortito dentur. 61. 12.

*λάθρα*] *τοὺς λάθρα ἀδικοῦντας κολάζοντες, τοὺς δὲ φανερῶς ἀσελγαίνοντας θαυμάζοντες.* 123. 3.

*λαθραῖον θάνατόν τινι ἐπιβουλεύειν.* 118. 10.

*λαμβάνειν*] *λαβέσθαι τοῦ βωμοῦ* apprehendere. 62. pen. de reo, qui deprehenditur, vnde effugere nequeat. *λαμβάνοντάς με ἐν τοῖς μεγίστοις κινδύνοις.* 68. 9. *λαμβάνομαι τῶν ἱερῶν.* 82. 16. *πράττοντές τινες δήμου κατάλυσιν ἐλήφθησαν* in facinoroſo conatu deprehendebantur, detegebantur. 92. 14. *εἰρήνην λαβόντες* bene ſi habet iſtaec lectio, pro *εἰρήνης τυχόντες.* 92. vlt. *σίτησιν ἐν πρυτανείῳ λαμβάνειν.* 128. 9.

*λαμπὰς*] *λαμπάδι νενικηκώς.* 133. 13. id eſt *ἐν τοῖς λαμπαδηφορίοις.*

*λέγειν*] *ὑπονοεῖν τὰ λεγόμενα* 5. 9. *μακρὸν ἂν εἴη μοι λέγειν.* 83. 4.

*λειτουργεῖν προβάλλεσθαί τινα.* 65. 3.

*λεύκη* populus, arbor, vbi ſolebant Athenis ſectio-

nes vel auctiones haberi. et locus ipſe inde ſic dictus. *οἱ παρασυλλεγέντες ὑπὸ τὴν λεύκην*. 65. pen.

*ληΐζεσθαι κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν τοὺς πολίτας*. 50. vlt.

*λογίζεσθαι ἀγαθὸς* peritus calculandi. 63. pen.

*λογιστήριον*. 37. 4. curia vbi a defunctis magiſtratu rationes geſtorum honorum cenſoribus, vel examinatoribus erant reddendae.

*λογοποιεῖν*. 27. 2. *τὰ οὐκ ὄντα ὡς ἐστιν ὑμῖν*. 106. 19.

*λόγος*] *ἐν τῷ ἐμαυτοῦ λόγῳ* [hoc eſt, vt alibi vſurpant, *ὕδατι*] me adhuc orante. donec aqua mihi currit, donec verba fecero. 14. 4. 18. 13. 27. 9. *ἐν ὑμῖν ἦσαν οἱ λόγοι* in concione veſtra hi ſermones habebantur. 19. 10. *λόγῳ καὶ ψήφῳ* tam oratione quam ſuffragio, vel tabella tacita. 49. 2. *λόγον σφίσιν αὐτοῖς δόντες* deliberatione inter ſe habita, vel, cum inter ſe agitaſſent, atque ad animum ipſi ſibi reuocaſſent. 67. 6. *ἔχειν αἰτίαν καὶ λόγον αἰσχρὸν ἐκ τῶν πολιτῶν*. 85. 5. *ὑποτίθεσθαι τῷ λόγῳ*. 94. 5. *παρέχειν τοὺς μὲν λόγους δημαγωγοῦ, τὰ δὲ ἔργα τυράννου*. 126. 9.

*λύειν ὅρκον* exſoluere aliquem vinculo iuriſiurandi ab eo dicti, reſecrare. 49. 9.

*λύπη*] *ἃ ἐμοὶ λύπας ἐπὶ πολὺν χρόνον ἔμελλεν οἴσειν*. 78. 15.

*λυροποιός*. 73. 2.

*μακρὸν τεῖχος*. 23. 4. *τὸ βόρειον*. 91. 19. *τὸ νότιον*. 93. 6. *μακρὸν ἂν εἴη μοι λέγειν*. 83. 4.

*μαλακίας ὄφλειν* [ſcil. *δίκην* aut *ζημίαν*] 35. antep.

*μᾶλλον* interdum omittitur, vt in illo *τεθνάναι νομίσασα λυσιτελεῖν* [ſubaudi *μᾶλλον*] *ἢ ζῆν, ὁρῶσα τὰ γιγνόμενα*. 62. 6. rurſus redundat in illo *μᾶλλον δικαιότερον*. 113. 3. ſi bene habet illa lectio. verum vitioſa eſt ſine dubio.

μαραθῶναδε. 54. 4.

μέγας] πίστεις καὶ ὅρκους μεγάλους ἀλλήλοις δόντες. 54. 2. ἐκ πολὺ ἐλάττονος ἀφορμῆς ἡ πόλις μεγάλη γεγένηται. 54. 22. λαμβάνοντας με ἐν μεγίστοις κινδύνοις. 68. 9. τῆς μεγίστης ἀρετῆς ἔλεγχον 74. 14. πράττειν μέγα καὶ δεινόν. 75. 8. παρέστηκε μοι θαῦμα μέγιστον. 75. 11. μεγάλη δὲ δήπου καὶ τὸ ἐξαμαρτεῖν δυσπραξία. 77. 9. ἄξια μεγάλων ἀγαθῶν. 81. 10. πάνυ ἂν μοι τοῦτο ἐν μεγάλῃ ἡδονῇ γένοιτο. 86. 13. δωρεὰς εἰς χρήματα μεγάλας. 86. vlt. φυλακὴν τῆς πόλεως μεγίστην ἀνήρηκε. 121. 11. μεγάλα δαπανᾶσθαι. 129. 4. τὸν παῖδα ἤδη μέγαν ὄντα. iam adultum, puberem factum. 63. 5.

μεθίστασθαι τοὺς ἀμυήτους ſeorſim ire, ſecedere, iubere. de medio faceſſere. 6. 14. εἰς τὸ ἀσφαλὲς. 79. 10. διαίτης, ἐξ ἧς δευρὶ μετέστην. 80. 9.

μένειν μᾶλλον ἐπιτήδειοι, ἢ φεύγειν. 133. vlt.

μέρος οὐκ ἐλάχιστον συμβάλλειν. 71. 11. πολλοστόν τι μέρος τῆς αἰτίας εὑρέθην ἔχων. 79. 4

μέσος] αὐτοὶ μὲν οὔτοι οὐ τολμῶσιν ἑαυτοὺς εἰς τὸ μέσον καταστήσαντες διισχυρίζεσθαι. ſeſe in medio collocando, h. e. prodeundo in conſpectum, ſuique copiam faciendo, aut illuc veniendo, vbi apprehendi et ad ſupplicium adduci poſſint. 76. 19.

μετὰ] τοὺς μεθ' ἑαυτοῦ conſcios et conſortes ſceleris. 8. 7. ἐπιθυμία τῆς μεθ' ὑμῶν πολιτείας. 80. 7.

μεταγινώσκειν reſipiſcere. 70. 8. 77. 10.

μεταδιδόναι [ſcil. τοῦ κέρδους] cum reliquis confirmaſſent, ſe paſſuros eſſe, vt pars aliqua ſui lucri ad ipſos quoque perueniret. 66. 5. μεταδιδόναι καὶ ὑμᾶς ἐμοὶ τῆς σωτηρίας. 71. 12.

μεταλαμβάνειν] δικαστῶν τοσούτων οὐδὲ διακοσίας ψήφους μετέλαβε. 9. 7.

μεταμέλειν. 74. 10.

μεταξὺ interea dum id fit, quod narratur, e. c. in illo

illo temporis ſpatio, quod intercedebat mulieri inter ſuſpendium et reditum ad vitam. 62. 8.

*μεταστάσις* tranſitus in aliam, contrariam conditionem. *ἃ ὑμῖν ἔμελλεν οἴσειν ταχίστην τοῦ παρόντος τότε κακοῦ μετάστασιν.* 78. pen.

*μετέχειν*]. *οἱ μετασχόντες* conſortes alicuius negotii periculiue, cuiusmodi eſt mercatura, vel redemtio vectigalis. 67. 3.

*μέτρα* Solonis. 39. pen.

*μὴν εἰσιὼν* menſis iniens, exordiens. 21. 16.

*μηνύειν κατά τινος.* 7. vlt.

*μήνυτρα κηρύσσειν* mercedem indicii voce praeconis promulgare et condicere. 20. 6.

*μισεῖν τοσαύταις ἀνάγκαις κατείληπται.* 124. 7.

*μισοδημία* odium erga plebis libertatem et maieſtatem. 114. 9.

*μισόδημος.* 119. 4.

*μῖσος*] *χάριν, οὐ μῖσος, τῷ δυστυχήματι φέρεσθαι παρ' ὑμῶν.* 79. vlt.

*μνησικακεῖν ἀλλήλοις τῶν γεγενημένων.* 38. 8. 39. 2. 43. 16. *αὐτὸς αὐτῷ.* 46. 11.

*ναυκληρία.* 68. 4.

*ναυπηγεῖσθαι.* 91. vlt.

*ναῦς*] *αἱ νῆες διεφθάρησαν* claſſis veſtra funditus eſt diſcerpta et deleta. 71. 1. ſignificat cladem naualem ab Athen. ad Aegospotamos acceptam. *σιταγωγοὶ νῆες.* 86. 3. *ἐπισκευάζειν ναῦς.* 96. 3.

*ναυτικὸς πόλεμος* 117. 5.

*νέος.*] *αἱ τῶν νέων διατριβαὶ οὐκ ἐν τοῖς γυμνασίοις ἀλλ' ἐν τοῖς δικαστηρίοις.* 123. 5. *οἱ νεώτεροι δημηγοροῦσιν.* 123. 6. *διαβάλλεις τοὺς νεωτέρους πρὸς τὸ πλῆθος ἀσελγαίνων.* 132. 17.

*νεώσοικος*] *νεωσοίκους οἰκοδομεῖσθαι.* 93. 4.

*νηποινὶ τεθνάναι.* 47. 1. 48. 4.

*νικᾶν*

νικᾷν εὐανδρίᾳ, καὶ λαμπάδι καὶ τραγῳδοῖς. 133. 13.

νόμιμος ὅρκος. 49. 10.

νομοθέται alii a ſenatu legebantur, numero quinquaginta, alii a plebe, numero quingenti. 40. 2. et 7.

νόμος] δοκιμάζειν τοὺς νόμους. 39. 12. 40. 6. ἀναγράφειν νόμους ἐν σανίσιν. 40. 2. et εἰς τὸν τοῖχον. 40. pen παραδιδόμενοι νόμοι leges a Nomothetis ſenatui ad conſiderandum exhibitae. 40. 5. κατὰ τοὺς ἄνω γεγραμμένους νόμους. 41. 7. ἄγραφος νόμος. 42. 4. κατακλείειν νόμῳ. 93. 1. νόμοι Σόλωνος καὶ θεσμοὶ Δράκοντος. 39. 6. et pen. νόμοις χρῆσθαι ἀπ' Εὐκλείδου ἄρχοντος. 42. 13.

νῦν intra breue ſpatium gemino modo, ſed diuerſo, vſurpatum. νῦν δὲ — νῦν δέ. vbi prius reſpondet latino *iam* et noſtro *ſo aber*, et concludit. poſterius vero *tempus* indicat. *nunc autem*. 86. 9. et 11.

ξενία] φιλότητες καὶ ξενίαι πολλαί. 72. 8.

ξένος πατρικὸς cuius hoſpitio iam pater tuus eſſet vſus. 81. 1. ξένον ἀγωνιζόμενον ἐκ τῶν χορευτῶν ἐξάγειν. 121. vlt.

ξύλον cippus, *der Block*, ad quem nexi catenis alligantur. ἔδησεν ἡμᾶς ἐν τοῖς ξύλοις. 43. 1. 45. 5. et 7.

ὁδὸς] ὁδὸν καὶ πόρον μηδαμῆ μοι εἶναι. 83. 9.

οἴκαδε ἀπεκομίσθην φερόμενος ἐπὶ κλίνης. 30. 2.

οἰκεῖος] πάντες ἄνθρωποι τοὺς οἰκείους περὶ πλείονος τῶν ἀλλοτρίων ποιοῦνται. 118. pen.

οἰκειότης] ἄνδρας ἀγαθοὺς ἐν τοῖς τοιούτοις δεικνύναι τὰς οἰκειότητας ἀλλήλοις. 59. 5.

οἰκία] συνεκτρέφεσθαι ἐν οἰκίᾳ. 25. 5. πατρῴα. 30. 8. ἐξώλη εἶναι αὐτὸν καὶ τὴν οἰκίαν gentem, familiam. 63. 1. ἀλιτήριον τρέφειν ἐν τῇ ἑαυτοῦ οἰκίᾳ. 64. 11. κατέχειν οἰκίαν τινός. 118. 11. γράφειν τὴν οἰκίαν. 119. vlt. κομίζεσθαί τινα εἰς τὴν ἑαυτοῦ οἰκίαν. 63. 5.

οἰκοδομεῖν] νεωσοίκους ᾠκοδομησάμεθα. 37. 10.

οἶκτος]

οἶκτος] ȣ̓ γὰρ φθόνȣ μοι μᾶλλον ἢ οἴκτȣ ἄξιά ἐςι τὰ γεγενημένα. 78. 1.

οἶνον καὶ τὰ ἄλλα ἀναλώματα προσέταξαν τοῖς Λεσβίοις. 128. 1.

οἷος] ἐν οἵῳ κακῷ καὶ ἀμηχανίᾳ καθέςατε. 78. pen.

οἴχεσθαι] πρόῤῥιζον οἴχεται πᾶν τὸ ἡμέτερον γένος. 72. pen.

ὀλιγαρχία ſpecialiter dominatus triginta tyrannorum appellatur. 37. 10.

ὀλίγος] ὀλίγȣ πιπράσκειν τὴν πεντηκοςήν. 66, 2. ȣ̓κ ὀλίγῳ παρὰ τὴν γνώμην εὑρέθη μοι τὰ πράγματα. 82. 2.

'Ολυμπία locus, et tum ludi Olympici. ἀποδημία εἰς 'Ολυμπίαν. 127. 11.

'Ολυμπίαζε. ad ludos Olympicos. 65. 5.

ὀμνύναι καθ' ἱερῶν τελείων. 48. 8. 49. 9.

ὁμολογεῖν] τί ταῦτα ἐκείνοις ὁμολογεῖ. qua in re illa his concinunt? 95. 8. ὁμολογȣ́μενος δȣ̃λος, qui omniumque ſuaque ipſius confeſſione, ſine controuerſia ſeruus eſt. 120. 11.

ὁμολογία] κατὰ τὴν πρὸς ἡμᾶς ὁμολογίαν ex condicto inter nos. 59. pen.

ὀνειδίζειν] τὰς ἐμὰς συμφορὰς ἐπὶ παντὶ ὀνειδίζων [ſcil. ἐμοὶ] 77. 3.

ὄνειδος πολὺ μᾶλλον τȣ̃το. 73. 1.

ὄνομα] συγχωρεῖν τῷ τῆς εἰρήνης ὀνόματι. oratione quidem haud aduerſari, neque intercedere, quominus pax fiat. apertos et profeſſos pacis hoſtes ſe non ferre. 90. 4. τȣ̃ ὀνόματος φροντίζοντας, τȣ̃ δὲ πράγματος ἀμελȣ̃ντας. 126. 10.

ὅριον] ἐπὶ τοῖς ὁρίοις [id eſt ὅροις vel ἐπὶ ταῖς ἐφορίαις] ἦσαν ἐξεςρατευμένοι. 23. 10.

ὅρκος] λύω καὶ ἀφίημι τὸν ὅρκον. 49. 9. νόμιμος ὅρκος.

ὅρκος. 49. 10. πίςεις καὶ ὅρκȣς μεγάλȣς ἀλλήλοις δόντες. 54. 2. ὅρκος ὁ κοινὸς ἁπάσῃ τῇ πόλει, ὃν ὑμεῖς ὀμωμόκατε μετὰ τὰς διαλλαγάς. 43. 13. vbi illius ſacramenti formula habetur. ὅρκος τῶν δικαςῶν. 44. 7.

ὀῤῥωδεῖν metuere. 78. 8.

ὀρχήςρα. 19. 16.

ὅσιος idem atque ἁγνὸς vel καθαρός. caedis et piaculi exſors, etiamſi hominem interemiſſet. 47. 2.

ὅσος] πλέον ἢ ὅσȣ ἐμοὶ κατέςησαν. 81. 6. ὅσῳ διαφέρει τὰ τοιαῦτα τῶν ὑπȣργημάτων. 83. vlt.

ὀςρακίζειν pro ἐξοςρακίζειν. 91. 8. 112. 9. 131. 10.

ȣ̓δαμῆ ἐκφεύγω τὸ δυςυχέςατος ἀνθρώπων εἶναι. 79. 7.

ȣ̓σία] τὴν δ' ȣ̓σίαν ἔσχον καὶ ἐκέκτηντο. 35. 18. φανερὰ ȣ̓σία. 59. 1.

ȣ̓τος] εἰς τȣ́τȣς ad hos, iudices puta coram aſſidentes. 33. 19.

ȣ̔́τως] ἔχει δὲ καὶ ὑμῖν ȣ̔́τως. 72. 8.

ὀφείλειν εὐθύνας ἄρξας ἀρχάς. 35. 10. debere aerario mulctam ſibi dictam propterea, quod ratio geſtorum honorum ab ipſo exhibita, a cenſoribus haud fuiſſet approbata. ἐπὶ τῆς ἐννάτης πρυτανείας ἡ ἔκτισις ἦν, εἰ δὲ μή, τὸ διπλάσιον ὤφειλον. 35. 15.

ὄφλειν condemnari mulctae. differunt iſta inter ſe. praecedit ὄφλειν, ſequitur ὀφείλειν. condemnatus mulctae in iudicio, qui eſt ὁ ὄφλων, reus, ὀφείλει debet illam mulctam, donec luerit. Nobis ὀφείλειν eſt *ſchuldig ſeyn*, cum quis adhuc debet id, quod ſoluendum ei eſſet. ὄφλειν autem eſt *verbühren*, *verwirken*, eſſe in ea conditione, vt poenam vel mulctam mereas, vel, vt poena mulctaue tibi dictetur. ὄφλειν ἐξȣ́λας, γραφὰς, ἐπιβολάς. 35. 11. κλοπῆς. 35. 18. δώρων. 35. 19. ἀςρατείας et δειλίας et μαλακίας. 35. 19. ψευδομαρτυριῶν et ψευδοκλητείας. 35. vlt. ȣ̓δὲν

πώπο-

πώποτε ὦφλον, nulli vnquam mulctae ſunt condemnati. 73. 3.

παιδάριον] παιδάρια τὰ μικρότατα. 64. 9.

παιδοποιεῖσθαι liberos quaerere. 124. 2.

παῖς] ἄπαις ἀῤῥένων παίδων. 58. antep. puella adhuc virgo. 59. vlt. ἀντιχορηγός τινος παισὶ in choro puerorum. 121. antep.

πάλιν redundat in illo πάλιν ἀπόδοτε. 87. 6. μεθισαμένης πάλιν τῆς πόλεως εἰς τὸ ἀσφαλές. 79. 10.

παναθήναια] παναθηναίων ἀγῶνι. 14. antep. ſi quis anno annisue proximis ſuperioribus decreto populi praemium meruiſſet, is illud praemium proximis demum inſequentibus ludis Panathenaeis adipiſcebatur.

πανδημεὶ πάντας τὲς συμμάχες παρόντας. 97. 11.

πανσέληνον. 19. 14.

πάνυ ἂν μοι τῦτο ἐν μεγάλῃ ἡδονῇ γένοιτο. 86. 13.

παρά.] cum Genitiuo. ςήλην εὑράμενοι παρ' αὐτῶν ςῆσαι. 99. 15. cum Datiuo. τέτων τὸ τέλος ἐςὶ παρ' ὑμῖν. 109. 8. δύνασθαι παρά τινι. 125. 15. cum Accuſatiuo. ἐκ ὀλίγῳ μοι παρὰ τὴν γνώμην εὑρέθη τὰ πράγματα. 82. 2. πράττειν παρὰ τὴν ἡλικίαν. 132. 18.

παραγίνεσθαι deferri, delabi. παραγενομένης τῆς πόλεως εἰς τοιαύτας συμφοράς. 79. 7.

παραδιδόναι] νόμοι παραδιδόμενοι leges a Nomothetis ſenatui ad examinandum exhibitae. 40. 5.

παραιτεῖσθαι precibus aliquem ab aliquo propoſito abducere. 11. 16. 16, 6.

παρακινδυνεύειν. 80. antep. 84. 16.

παραμένειν in vrbe manere. 1. 16.

παρανομωτέρως. 123. 11.

παρασκευάζειν ἄλλες ſubornare, inſtruere, mandare partes agendas, inſtigare vt inimicum tuum accuſent. 61. 5. vbi ſubauditur ὥςε κατηγορεῖν παρασκευάζεσθαι ſibi comparare, conciliare, ſuas in partes

pertrahere. 52, vlt. ἐκ τέτων παρεσκευασμένοι. his rebus inſtructi, hoc orſi apparatu. 81. 7. ὀ μοι δοκεῖτε ὅτω παρεσκευάσθαι. 96. 11. παρασκευάζειν ἱερεῖα καὶ ἐφόδια τοῖς ἵπποις. 128. 1.

παρασκευὴ copiae conſpiratorum aduerſus reum ab accuſatore conſcriptae, colluſio, molitio et machinatio globi inimicorum aduerſus aliquem. 1. 1.

παράστασις appellabatur drachma deponenda in iudicio ab iis, ſi qui priuatam litem exordiri vellent. Latini *ſacramentum* id vſurpant. παράστασιν ἔθηκα. 60. 3.

παρασυλλέγεσθαι coire clam, furtim, conuenticula illicita agitare ad ineundum conſilia improba et publice noxia. 65. pen.

παρεῖναι adeſſe in iudicio, comparere, ſe ſiſtere. 55. 7. τῦ παρόντος τότε κακῦ μετάστασιν. 78. pen. ὀδὲν ἂν πλέον εἰς τὸ παρὸν πεισόμεν. 74. 10.

παρέχειν] παρέχεσθε εὔνοιαν πλείω τῷ ἀπολογυμένῳ ἢ τοῖς κατηγόροις. 3. 11. et 18. παρέχειν τὺς μὲν λόγυς δημαγωγῦ, τὰ δὲ ἔργα τυράννυ. 126. 9.

παρίστασθαι] παρέστηκέ μοι θαῦμα μέγιστον. 75. 11. γνώμη μοι νῦν ἀντὶ τῆς προτέρας ἑτέρα παρέστηκε. 87. vlt. εἴτι διάβολον ὑμῶν τῳ ἐν τῇ γνώμῃ παρέστηκεν. 87. 12.

πᾶς] προτάξαντες σφᾶς αὐτὺς πρὸ πάντων τῶν ἑλλήνων. 54. 3. ἐπὶ παντὶ ὀνειδίζειν [ſubaudi γιγνομένῳ aut συμβάντι, καιρῷ, τόπῳ] quocunque loco, tempore, quacunque cauſa aut occaſione data arreptaue. 77. 3.

πάσχειν] ὐδ' ἄλλο τι πείσομαι [ſcil. παρὰ τὸ προσῆκον] neque committam, vel fieri ſinam, vt alia quapiam turpi paſſione quatiar, et in tranſuerſum agar. 44. 8.

πατρικὸς ξενὸς quo iam pater hoſpite vſus eſt. 81. 1.

πάτριος

πάτριος, adiectiuum trium terminationum, quod alias duarum tantummodo ſolet eſſe. ἣν πατρίαν εἰρήνην ὀνομάζουσιν, dialecto ſua puta, Argiui. Nam Attici potius πάτριον dicturi fuiſſent. a maioribus ad ſe proditam. 102. 12. et 14.

πατρῷος] πατρῴα οἰκία. 30. 8.

παύειν] ὥστε μέντοι παυθῆναι ταῦτα. 79. 5.

πενία] εἰς πολλὴν πενίαν καὶ ἀπορίαν καταστῆναι. 71. pen.

πεντακόσιοι Nomothetae a parte plebis delecti. 40. 7.

πεντηκοστὴ [ſubaudi μοῖρα] quinquageſima [ſcil. portio] genus vectigalis. 65. 9.

περὶ cum Genitiuo. περὶ τοῦ σώματος κινδυνεύειν. 2. vlt. ἀνθρωπίνως ἐκλογίζεσθαι περὶ τῶν πραγμάτων. 28. 2. προσιέναι περὶ τῶν γεγενημένων κατὰ τὴν τελετήν. 55. 4. ἐπιλανθάνεσθαι περὶ τῶν πεπραγμένων [vbi praepoſitio videtur redundare] 73. 15. προκηρυκεύεσθαι περὶ τῶν σπονδῶν. 91. 11. διορίζεσθαι περί τινος. 95. 9. περὶ πλείονος ποιεῖσθαι maioris facere. 83. antep. vbi περὶ reſpondet Latino *pro* et noſtrati *für*. pro re habere pluris facienda, *für etwas anſehen, das noch höher zu achten iſt.* cum Accuſatiuo aliquoties compoſuit Andocides in eiusmodi ſitu orationis, vbi alius πρὸς fuiſſet vſurpaturus. vt 118. 16. 132. 8.

περιάγειν in orbem vel vorticem agere, circumrotare, id eſt vertigine occoecare, dementare, et ſic in facinus impellere, quod te funditus perdat. 57. 1. conuenit quodammodo cum Latino, in transuerſum agere.

περίεργον εἶναι τὰς τεσσαράκοντα ἡμέρας. ſuperuacaneum quid. 105. 15.

περιέρχεσθαι τὴν πόλιν in vrbe circum ambulare. 49. 1.

περικαδεῖσθαι angi, vri, aegritudine animi vexari. 75. 12.

περικοπὴ mutilatio τῶν ἑρμῶν. 8. 4. τῶν ἀναθημάτων. 17. 4.

περιμένειν τινά. 21. 2.

περιπίπτειν αἰκίαις ταῖς μεγίςαις. 68. 18.

περιτυγχάνειν τῷ πράγματι fortuito interuenire cum res ageretur. 19. 7.

περιφανῶς ἐλέγχονται ψευδόμενοι. 13. 11.

περσικὴ σκηνή. 127. vlt.

πηγνύναι τινὶ σκηνήν. 127. vlt.

πινάκιον] τοῖς πομπείοις εἰς τὰ πινάκια χρῆσθαι. ad inſtruendum et exornandum menſulas oſtentionales. 127. 1.

πίνειν] κώνειον πιόντες ἀπέθανον. 94. 1.

πιπράσκειν] ὀλίγȣ πραθείσης τῆς πεντηκοςῆς μετασχεῖν. 66. 3.

πίςις] πίςιν εἰσηγεῖσθαι τῶν ἐν ἀνθρώποις ἀπιςοτάτην. 32. vlt. πίςεις καὶ ὅρκȣς ἀλλήλοις μεγάλους δόντες. 54. 2.

πιςὸς] πιςότατα σημεῖα τὰ ἀπὸ τῶν ἔργων. 88. 2.

πιςότης] πιςότητος ὑμῶν ἕνεκα, quo fiatis hoc certiores. 12. vlt.

πιςῶς] ὅπως ἂν ὡς πιςότατα ἔχῃ τοῖς ἀθηναίοις. vt Athenienſes quam certiſſime confidant. 38. 10.

πλεῖν τὴν θάλασσαν. 68. 11.

πλεῖςος] λύπας ἐπὶ πλεῖςον χρόνον. 78. 15. πλείςȣ ἄξιον ἐγένετό μοι. 82. pen. πλείςȣς ἐπιθυμητὰς ἔχει. 113. pen.

πλείων] ȣκέτι ἕτερον περὶ πλείονος ἐποιȣ́μην. nihil prius, neque antiquius habui, quam hoc. 83. antep.

πλέον] ȣ̓δὲν ὅτι πλέον ποιήσετε nil iam proficietis 74. 10. 114. 1. πλέον φέρονται τῶν ἄλλων. 112. 12. ȣ̓δὲν πλέον ἔπραξεν. 122. 6.

*πλῆθος* ] *εἰσάγειν εἰς τὸ πλῆθος τῶν ἀθηναίων* plebem. 67. 10. *ἀρετῆς τῆς μεγίστης εἰς τὸ πλῆθος τὸ ὑμέτερον.* 74. 13. *προκινδυνεύειν ἐθέλειν τοῦ πλήθους.* 111. 5.

*πλήρης* ] *ἐπειδὴ ἡ βουλὴ ἦν πλήρης.* 55. pen.

*πλοῦτος* ] *ἀνατρέπειν τινὸς πλοῦτον.* 64. 15.

*ποιεῖν* ] *τοὺς ἀτίμους ἐπιτίμους ποιεῖν.* 35. 6. *τοὺς γονέας κακῶς ποιεῖν.* 36. 1. *ἕδραν ποιεῖν.* 55. 11. *ποιεῖσθαι υἱὸν*, adoptare. 61. peo. *οὐδὲν ἔτι πλέον ποιήσετε.* 74. 10. 114. 1. *οὐδὲν ἕτερον περὶ πλείονος ποιεῖσθαι.* 83. antep. *ἀτελῆ γνώμην ἑαυτοῦ ποιεῖν.* 89. 10. *ποιεῖσθαι σπονδάς.* 94. 17. *ποιεῖσθαι κίνδυνον.* 105. 3. obire, ſubire periculum. *ἀρχὴν τῶν ἀγαθῶν ποιεῖσθαι.* 107. 7. *τιμωρίαν ποιεῖσθαι.* 121. 8. *ὃς τηλικαύτας τῶν ἁμαρτημάτων ὑπερβολὰς ποιεῖται.* 123. 8. *ὑπερβαλλούσαν τελευτὴν τοῦ βίου ποιεῖσθαι.* 125. 1. *νίκην ποιεῖσθαι* pro *νικᾷν* num dicitur. 97. vlt.

*ποῖος* ] *ποίων τινῶν τῶν λακεδαιμονίων τυγχάνοντες.* 99. 3.

*πολέμαρχος* ] coram Polemarcho, vel in foro eius videntur ſerui torti fuiſſe, ſi qui exhiberentur, vt ex iis veritas fidiculis exprimeretur. 6. antep.

*πόλεμος* ] *τὸν πόλεμον καταλύεσθαι.* 97. 4.

*πολιτεία* vita, quae agitur in ſocietate ciuili, et exercitatione iurium, et rerum atque officiorum ciuilium. *ἐπιθυμία τῆς μεθ' ὑμῶν πολιτείας.* 80. 8.

*πολίτης* ] *λῃίζεσθαι τοὺς πολίτας κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν·* 50. vlt. *λόγον αἰσχρὸν ἔχειν ἐκ τῶν πολιτῶν.* 85. 5. *προκινδυνεύειν τοῦ πλήθους, πολίτου ἀγαθοῦ νομίζω εἶναι.* 111. 5.

*πολλοστόν τι μέρος τῆς αἰτίας ἐγὼ εὑρέθην ἔχων.* minimam culpae partem penes me reſidere, compertum eſt. 79. 4.

*πολὺ* aduerbialiter pro *πολλῷ.* *ἐκ πολὺ ἐλάττονος ἀφορμῆς ἡ πόλις μεγάλη γεγένηται.* 54. 22. *πολὺ*

*τὴν*

*τὴν ἐναντίαν τέτων γνώμην ἔχω.* multum his diuerſa ſentio. 3. 2. *πολὺ* [pro *σφόδρα*] *ὀργίζεσθαι.* 69. 8.

*πολὺς*] *πραττόμενος ἐ πολὺ ἀργύριον.* 49. vlt. *εἰς πενίαν πολλὴν* [id eſt *μεγάλην καὶ δεινὴν*] *κατέστην.* 71. pen. *πολλῇ τῇ νίκῃ χρῆται*, id eſt *συχνὴν καὶ κατακόρως ποιεῖται μνείαν αὐτῆς.* vbique locorum victoriam ſuam iactat, inuidioſe crepat, odioſe inculcat. 128. 10.

*πομπεῖον*] *πομπείοις εἰς τὰ πινάκια χρῆσθαι.* 127. 1. vaſa oſtenſionalia, pompatica, aurea et argentea, quae ſolerent publico in loco ſpectatum exponi, aut in pompa circumferri.

*πομπὴ κοινὴ.* 127. 6.

*πονηρὸς*] *πονηρότατος πάντων ὢν καὶ βελόμενος τοιῦτος εἶναι.* 16. 10.

*πόρος*] *ὁδὸν καὶ πόρον μηδαμῇ μοι εἶναι.* 83. 9.

*πρᾶγμα*] *τὰ πράγματα* ſumma in rep. poteſtas, ſumma rerum. 80. vlt. *ἐκ ὀλίγω μοι παρὰ γνώμην εὑρέθη τὰ πράγματα.* 82. 1. *διαχειρίζειν τὰ πρ.* 84. 1.

*πράκτωρ* exactor. 36. pen. 38. 2.

*πρᾶξις* exactio, ius et facultas nomina debita redigendi. 42. pen.

*πράττειν μέγα καὶ δεινόν.* 75. 8. *τῆς πόλεως εὖ πραττέσης.* 76. 1. *ὑμᾶς τι ἀγαθὸν ἐξ ἐμῦ πρᾶξαι.* proſpera vos fortuna vti per me, opera mea. 76. 17. *ἐπὶ τὸ εὖ πράττειν κακοὶ γίνονται πάντες ἄνθρωποι.* 77. 7. *βελεύειν τι καὶ πράττειν ἐπί τινι* agitare, machinari in fraudem alicuius. 85. vlt. *πράττειν εἰρήνην καὶ ἐλευθερίαν* operam dare, vt pax et libertas exſiſtant, procreentur. 97. 1. *πράττειν παρὰ τὴν ἡλικίαν.* ſtudere rebus aetati ſuae parum conuenientibus. 132. 18. *πράττοντές τινες δήμου κατάλυσιν ἐλήφθησαν* in molitione clandeſtina, vel conatu democratiae conuellendae. 92. 14. *πράττεσθαι* in medio eſt aut

pretium rei veoalis indicare, aut venditae poſcere, exigere. ὀ πολὺ ἀργύριον πραττόμενος τὸν βȣλόμενον. 49. vlt. 81. 5. 126. 7.

πρεσβεύειν legatione obeunda perficere aliquid, vt pacem. πρ. εἰρήνην. 100. 8. 103. 11. 109. 11.

πρεσβευτὴς legatus. πρεσβευτὰς πάντας ὑμᾶς ποιȣ̃μεν οἱ πρέσβεις. 109. 9.

πρέσβυς] δέκα ἄνδρες ἐκ πάντων ἀθηναίων πρέσβεις ᾑρέθησαν. 92. 8.

πρεσβὺς, εῖα, ὐ, adiectiuum. οἱ πρεσβύτεροι ϛρατεύονται, οἱ δὲ νεώτεροι δημηγορȣ̃σι. 123. 6.

πρίασθαι ὠνὰς ἐκ τȣ̃ δημοσίȣ. 35. 11. 45. 1. τέλος. 43. 6. τὴν πεντηκοϛήν. 65. 9. 66. pen. σκύθας τοξότας. 92. 2.

πρὸ] προτάξαντες αὐτȣ̀ς πρὸ τῶν ἑλλήνων. 54. 3. τὶ δ᾽ ἂν ȣ̓ πρό γε τȣ́τȣ τολμήσειεν ἄνθρωπος. ecquid non homo prius audeat facere patiue, quam hoc euenire ſinat. 78. 13.

προβάλλεσθαι γυμνασίαρχον et ἀρχιθέωρον. deſignare, creare. 65. 3.

πρόγονοι maiores. ἀξιῶ τὰς τῶν ἐμῶν προγόνων ἀρετὰς ἐμοὶ σωτηρίαν γενέσθαι. 71. 8.

προειδέναι. 86. 9.

προειπεῖν] κατὰ τὰ προειρημένα, e condicto, prout imperatum, condictum fuerat. 55. pen. προεῖπεν αὐτῷ δήσειν denuntiauit ei (pictori) cum interminatione, ſe (Alcibiadem) operam eſſe daturum, vt ipſe (pictor) in cuſtodiam mitteretur. 120. 3.

πρόθυμος] τυγχάνειν προθύμων καὶ ἀγαθῶν ἀνδρῶν. 111. 12.

προΐϛασθαι [id eſt πρὸ ἑαυτȣ̃ ϛῆσαι] τινα τιμωρὸν ἑαυτȣ̃ γενέσθαι [id eſt ὥϛε γενέσθαι vel ἐπὶ τῷ γενέσθαι ante ſe ſtatuere aliquem, quo is eſſet ſuus vindex, h. e. ſui vlciſcendi partes alicui demandare. patronum

tuae

tuae cauſae conſtituere aliquem, qui pro te agat, quae tu agere ipſe deberes. 69. 1.

προκηρυκεύεσθαι περὶ τῶν σπονδῶν ante legatos de induciis poſt ſubmittendos ipſe praemitti, praeambulare, et negotium hoc induciarum faciendarum complanare, et quaſi communire. 91. 11.

προκινδυνεύειν ἐθέλειν τοῦ πλήθους πολίτου ἀγαθοῦ νομίζω. 111. 5.

προνοίᾳ τῶν φίλων propter meam erga amicos caritatem, et ſtudium meum eorum ſaluti proſpiciendi. 27. 17.

προπύλαια. 19. 14.

πρόῤῥιζον οἴχεται πᾶν τὸ ἡμέτερον γένος. 72. pen.

πρὸς θεῶν καὶ δαιμόνων reſpectu deorumque ſemonumque, vt neque ab illorum, neque ab horum fanis arceatur. 48. pen. ἐκτιθέναι leges nouas ferendas πρὸς τοὺς ἐπωνύμους. 40. 3. ſi illa eſt vera lectio. ἐγγύας ἐγγυᾶσθαι πρὸς τὸ δημόσιον. 35. 13. προσάγειν πρὸς τὴν βουλήν. 55. 6. κατὰ τὴν πρὸς ἡμᾶς ὁμολογίαν. 59. pen. θέσθαι καλῶς τὰς γενομένας πρὸς ἀλλήλους διαφορὰς. 70. 4. προσπηδᾶν πρὸς τὴν ἑστίαν. 82. 15. βλέπειν πρός τι. 106. 18.

προσάγειν πρὸς τὴν βουλήν. dicitur de prytanibus aliquem ad ſenatum adducentibus, aut aliquid ad eum referentibus. 55. 6.

προσήκει μοι τούτου τοῦ πράγματος οὐδαμόθεν nulla ex parte negotium hoc ad me pertinet. 130. 1. pro προσιέναι de vectigalibus quotannis vndecunque redeuntibus. φόρος προσῆκε [id eſt προσῄει] κατ' ἐνιαυτόν. 93. 16.

προσιέναι [ſubaudi πρὸς τοὺς πρυτάνεις] περὶ τῶν γεγενημένων κατὰ τὴν τελετὴν referre ad Prytanas. 55. 4.

πρόσοδος] πρόσοδοι reditus, compendia, vectigalia. προσόδους ἰδίας ἀπὸ τῶν κοινῶν ἐποιήσατο. 116. 10.

προσπηδᾶν πρὸς τὴν ἑστίαν. 82. 15.

προσπράττεσθαι ἕτερα τοσαῦτα [ſcil. τάλαντα] praeter illa vetuſta decem talenta adhuc alia noua totidem exigere. 117. 16.

πρόσταξις] κατὰ προστάξεις ἄτιμοι capite minuti reſtricte, conditionate, ſub certis exceptionibus, rerum, locorum, temporum. 36. 1. 8. et 11. 37. 7.

προστάτης πονηρός. 117. 6.

προστάττειν] προσέταξαν Λεσβίοις τὸν οἶνον καὶ τὰ ἄλλα ἀναλώματα. 128. 2.

προτάττειν primum ſe obiicere periculo, protegere pone ſtantes obiecto corpore ſuo. προτάξαντες σφᾶς αὐτοὺς πρὸ τῶν ἑλλήνων. 54. 3.

πρότερον γενόμενον ψήφισμα [ſubaudi καὶ νῦν οὐκέτι ὂν κύριον.] quod olim in vſu cum fuiſſet, nunc eſſe deſiit. 34. 8.

πρότερος, ρα, ρον. adiectiuum. ἀντὶ τῆς προτέρας γνώμης νῦν ἑτέρα μοι παρέστηκεν, 87. vlt. τῇ προτέρα [ſcil. ἡμέρα] τῆς θυσίας. 127. 1. alias vſurpant τῇ προτεραίᾳ.

προὔργου] οὐδὲν προὔργου ὑμῖν ἀκοῦσαι ταῦτα ἐμοῦ nil refert veſtra, nil attinet, vos iſtaec ex me audire. 86. 2. perinde eſt ac ſi dixiſſet τὸ ἀκοῦσαι ὑμᾶς ταῦτα ἐξ ἐμοῦ, οὐκ ἔστιν ὑμῖν ἀντὶ ἔργου σπουδῆς ἀξίου. non eſt in numero rerum ſtudio veſtro dignarum.

πρυτανεία] ἐπὶ τῆς ἐννάτης πρυτανείας ἡ ἔκτισις ἦν. εἰ δὲ μή, τὸ διπλάσιον ὤφειλον. 35. 14.

πρυτανεῖον] ἐπὶ ζεύγους εἰς τὸ πρυτανεῖον ἦγον. 23. 11. σίτησιν ἐν πρυτανείῳ λαμβάνειν. 128. 9.

πωλίον equuleus, aſturco. 29. vlt.

ῥῆμα] ῥήματα θηρεύειν. 2. 23.

ῥητὸς] ἐπὶ ῥητοῖς ἤγομεν τὰς σπονδάς. 99. ant, ſuper certis conditis pactis vel conditionibus.

σανὶς] ἀναγράφειν νόμους ἐν σανίσιν. 40. 2.

σελήνη] πρὸς σελήνην [id eſt πρὸς τὸ ἀπ' αὐτῆς φῶς] ὁρᾶν ἀνδρῶν πρόσωπα. 19. pen.

σημεῖον] τὸ σημεῖον καθαιρεῖν ſignum detrahere, h. e. concionem diſſoluere. quoad enim ſignum erat expoſitum, concio habebatur. 18. vlt. σημεῖα πιςό-τατα τὰ ἀπὸ τῶν ἔργων. 88. 2. et 4.

σιταγωγοὶ νῆες. 86. 3.

σίτησιν ἐν πρυτανείῳ λαμβάνειν. 128. 9.

σκευὴ habitus, veſtitus ſacerdotalis, vel pontificalis 55. vlt.

σκηνὴν περσικὴν ἔπηξαν. 127. pen.

σκιὰ] ὑπὸ τὴν σκιὰν καθίζεσθαι. 19. 17.

σκύθης]. τοξότας σκύθας ἐπριάμεθα. 92. 2.

σπεύδειν τὰ ἐναντία τῇ ἑαυτῦ ὠφελείᾳ. 76. 3.

σπονδαὶ] προκηρυκεύεσθαι περὶ τῶν σπονδῶν. 91. 11. σπονδαὶ ab εἰρήνη differunt. 94. 15. σπονδὰς ἐπὶ ῥητοῖς ἤγομεν. 99. antep.

ςαθμοὶ menſurae Solonis. 39. pen.

ςασιάζειν πρὸς τὰς τυράννους. 88. 9. ſe opponere, aduerſari partibus et ſtudiis tyrannorum.

ςασιωτεία factioſitas, propenſio ad res nouas, ſtudium in republica turbas ciendi. 114. 10.

ςεφανηφόρος ἀγών. 111. pen. 119. 8.

ςεφανῦν τὴν πόλιν καὶ τὴν οἰκίαν ἀπὸ τῶν ὑπαρχόντων. 125. 11. 128. 11. ςεφανῦνται ὑφ' ὑμῶν καὶ ἀνακηρύττονται. 84 10.

ςήλη]. ἀναγράφειν ἐν ςήλαις ignominiae ergo. 26. 3. ςήλας ἀναιρεῖν. 52. 2. ἐξ αὐτῶν τῶν γραμμάτων σκέψασθε ἃ ἡμῖν ἐν τῇ ςήλῃ γέγραπται. nam foedera, induciae, pacta omnia publica ſtelis, h. e. cippis vel pilis incidebantur. ςήλην εὑράμενοι παρ' αὐτῶν ςῆσαι. 99. 15. ſignificat duriſſimas illas conditiones, quas Lyſander Athenienſibus a ſe deuictis imperauit. ςῆλαι ςαθήσονται γεγραμμέναι ἐπὶ τύτοις. hacc inſculpentur tabulis publice figendis. 106. 9.

ἡ ςοὰ ſic nude dicta eſt Poecile. 41. 3.

ϛρατεία] οἱ ἐπὶ ϛρατείας ὄντες. in caſtris agentes. 82. 12.

ϛρατεύονται οἱ πρεσβύτεροι, δημηγορȣ̃σι δὲ οἱ νέοι. 123. 6.

ϛρατηγεῖν ϛρατηγίας πλείϛας. 73. 5.

ϛρατηγὶς τριήρης. 6. 3.

ϛρατηγὸς] οἱ ἐς Σικελίαν ϛρατηγοὶ [ſcil. ᾑρημένοι vel ἀποδεδειγμένοι] 6. 2. ὁ ϛρατηγὸς ὁ χαλκȣ̃ς nomen ſtatuae aeneae in templo Bacchi. 19. 18. τοὺς ϛρατηγȣ̀ς ἀνακαλεῖν. 23. 1.

ϛρέβλȣν. 22. 11.

συγγραφὴ] συγγραφὰς ἤδη ἔχειν. ſed leg. ibi eſt γραφάς. operam pingendi iamdudum aliis elocatam habere, vel condixiſſe. 120. 2.

συγκαθιϛάνειν τύραννον. 48. antep.

συγκαταλύειν τὸν δῆμον. 51. 3.

συγκατασκάπτειν τὰ τείχη. 51. 2.

συγκλείειν τὸ δεσμωτήριον. 25. 1.

συγκρύπτειν τινὶ τὴν ἁμαρτίαν. celare. 32. 3.

συγχωρεῖν τῷ ὀνόματι τῆς εἰρήνης, τοῖς δ' ἔργοις, ἀφ' ὧν ἂν εἰρήνη γένηται, ἐναντιȣ̃σθαι. diſertis quidem verbis ſe pacis aduerſarios haud ferre, rebus tamen aduerſari coeptis iis omnibus, vnde pax coaleſcat. 90. 4.

συλλαμβάνειν ἐν ἀποῤῥήτῳ clam, ſilenter, in occulto, comprehendere atque cuſtodiae mandare. 22. vlt.

σύλλογος τῶν νεῶν. 107. 15.

συμβάλλειν] συνεβάλλοντο μέρος ȣ̓κ ἐλάχιϛον partem non minimam conferebant. 71. 11.

συμβόλαιον] πράξεις συμβολαίων *gerichtliche Einmahnungen ſeiner Schuldfoderungen, die einer an einem andern hat.* poſtulationes et exſecutiones iudiciales eorum, quae alicui debentur ex pacto ſcripto. cum creditor in foro producta ſyngrapha poſcit debitorem aes creditum reddendum. 42. pen.

σύμβο-

σύμβολον] σύμβολα pacta conuenta inter duas ciuitates de iure mutuo commerciorum, quod ambae volunt inter ſe commune ratumque eſſe. 121. 5.

συμβȣλεύειν] ὁ συμβȣλεύσας ὅσιος ἔξω καὶ εὐαγὴς auctor conſilii, ſuaſor, impulſor. 48. 7.

συμπαρασκευάζειν τὸν ἀγῶνα alicui, litem aduerſus quempiam inſtruenti, praeſto eſſe dandis conſiliis, lingua et opera praeſtandis. 64. 9.

συμποιεῖν operam in aliqua re perficienda ſociam praeſtare. 30. 4.

συμπολεμεῖν. 100, vlt.

συμφέρειν] συνήνεγκεν ἐπὶ τὸ ἄμεινον. 36. 20. quaſi vſurpatum quoque fuiſſet συμφέρειν ἐπὶ τὸ χεῖρον. quod vtique potuit vſurpari. nam συμφέρειν in hac dictione idem valet atque ἀπαντᾶν vel συντυγχάνειν.

συμφιλονεικεῖν] συμφιλονεικȣ́ντων αὐτῷ τῶν θεατῶν, ſtudentibus, fauentibus ei. 122. 4.

συμφορά] ὀνειδίζειν τινὶ τὰς συμφοράς. 77. 3. συμφορὰ τῶν φρενῶν occoecatio mentis, deſipientia. 78. 5. παραγενομένης τῆς πόλεως ἐπὶ ταύτας τὰς συμφοράς. 79. 7.

συνδικεῖν 74. pen.

συνεισελθεῖν οἴκαδε 119. pen.

συνεκτρέφειν] συνεκτραφεὶς [ſcil. σὺν ἐμοὶ aut σὺν ἡμῖν id eſt mecum, et cum fratribus atque ſororibus meis] ἐν τῇ ἡμετέρᾳ ἐκ παιδός. 25. 5.

συνέχειν] συνέχει μάλιστα τὴν πόλιν ὅρκος. 5. 5.

συνήθης.] συνηθέστερα τῷ γένει conuenientiora cum moribus et exemplis meae gentis. 88. 7.

συνίστασθαι coire in ſocietatem alicuius rei gerendae. 66. 5.

σύνοδος conuentus amicorum. 24. 3.

συνοικεῖν τῇ ἑαυτȣ̃ ἀδελφῇ. 129. 15.

συνταράττειν ὅλην τὴν πόλιν. 33. 12.

συντιθέναι machinas conſtruere, fraudes aduerſus aliquem, e. c. reum, comparare. 3. 14.

συντρίβειν τὴν κλεῖν. 30. 1.

συνωμότης. 112. 10.

σφαγεὺς graſſator, latro, ſicarius. 37. vlt.

σχέτλιος] ὁ σχετλιώτατος πάντων ſceleratiſſimus. 62. 2.

σχολῇ multo minus. 44. 2. 51. 11. lente, per otium, remiſſe. 85. 3.

σῶμα] ὔτε τῦ σώματος, ὔτε τῶν ὑπαρχόντων ἐμοὶ ἐφεισάμην. 80. 13. τὸ σῶμα αὐτῶν μὴ αἴτιόν ἐςι, et τὸ σῶμα τυγχάνει ἀναίτιον ὄν. 87. 14. et 15. ἅτι μοι εἰς τὸ σῶμα. 36. 1. ὁ ἀγὼν ἐν τῷ ἐμῷ καθέςηκεν. 52. 18. τῦ σώματος ταλαιπωρία. 84. 5.

σωτηρία] τραπόμενοι ὐκ ἐπὶ τιμωρίαν, ἀλλ' ἐπὶ σωτηρίαν. 69. vlt. ἀξιῶ τὰς τῶν ἐμῶν προγόνων ἀρετὰς ἐμοὶ σωτηρίαν γενέσθαι. 71. 8. ſaluti mihi fiant, ſalutem mihi conſciſcant. μεταδιδόναι καὶ ὑμᾶς ἐμοὶ τῆς σωτηρίας. 71. 12.

τάλαντον] τάλαντα ἀργυρίυ. 67. 5. cur ἀργυρίυ additur? num talenta in aere etiam in vſu erant? et illa ſimpliciter talenta appellabantur? vt neceſſe eſſet, vbi talenta in argento aut in auro deſignarentur, ἀργυρίυ et χρυσῦ expreſſe addi. non videtur. ἀνηνέγκαμεν χίλια τάλαντα εἰς τὴν ἀκρόπολιν. 92. vlt. γήμας ἐπὶ δέκα ταλάντοις. 117. 14.

ταμίας] ταμίαι τῆς θεῦ καὶ τῶν ἄλλων θεῶν. 36. vlt. τῶν ἱερῶν χρημάτων. 65. 5.

τάσσειν τὸν φόρον. 116. 6. διὰ τὸ χιλίας [ſcil. δραχμὰς] τετάχθαι ἀποτίσαι. 120. vlt. quod a lege conſtitutum ſit, vt —

ταχὺς] ταχίςην τῦ παρόντος κακοῦ μετάςασιν. 78. pen.

τειχήρεις ἐγενόμεθα obſidebamur. 99. 6.

τειχίζειν] ἐτειχίσαμεν τὸν πειραιᾶ. 91. 18.


τεῖχος]

τεῖχος] συγκατασκάπτειν τὰ τείχη. 51. 2.

τεκμήριον] τεκμηρίοις χρὴ τοῖς πρότερον γενομένοις χρῆσθαι περὶ τῶν μελλόντων ἔσεσθαι. 91. 3.

τέλειος] καθ' ἱερῶν τελείων ὀμνύναι. 48. 8. 49. 9.

τελετὴ peractio ſacrorum Eleuſiniorum, initiatio. περὶ τῶν γεγενημένων κατὰ τὴν τελετήν. 55. 5.

τελευτή] τέλευτὴν ὑπερβάλλουσαν τοῦ βίου ποιεῖσθαι. 125. 1.

τέλος] τούτων τὸ τέλος ἐστὶ παρ' ὑμῖν. ad finem perducere penes vos eſt. 109. 8. τέλος ἔχει [ſcil. ὁ ἀγών] 115. 6. τέλος vectigal πριάμενος μὴ καταβάλλειν. 45. 6.

τέμνειν τὴν χώραν deuaſtare agrum. 50. pen. 93. 10. 98. 12.

οἱ τετρακόσιοι. 37. 9. 80. vlt.

τηλικοῦτος] ὃς τηλικαύτας ποιεῖται τῶν ἁμαρτημάτων ὑπερβολάς. 123. 8.

τιθέναι παράστασιν. 60. 3. θέσθαι καλῶς τὰς γενομένας πρὸς ἀλλήλους διαφοράς. 70. 4. τὰς βουλὰς ἀκύρους ἔθεσθε reddidiſtis inualidas. 89. 9. γνώμην τίθεσθαι περί τινος. 99. 7.

τιμᾶν τὴν πόλιν ἀπὸ τῶν ἑαυτοῦ πόνων. 129. 10.

τιμωρία] τραπόμενοι οὐκ ἐπὶ τιμωρίαν, ἀλλ' ἐπὶ σωτηρίαν. 69. vlt. τιμωρίαν ποιεῖσθαι τινος οὔτε δημοσίαν, οὔτε ἰδίαν. neque publice, neque priuatim plectere. 121. 8.

τιμωρὸς vltor, vindex. θεοὶ σφῶν αὐτῶν προυστήσαντο τιμωρὸν γενέσθαι Κηφίσιον. 69. 1.

τις elliptice abeſt. 28. 3.

τοιοῦτος in laudem. ὡς οὐδεὶς πω τοιοῦτος γεγένηται. 124. 14.

τοῖχος paries porticus Poeciles dictae, in quo leges exaratae fuerunt. τοὺς νόμους εἰς τὸν τοῖχον ἀναγράφειν. 40. pen.

τολμᾶν audere, a ſe impetrare, ſe quaſi vincere et expu-

expugnare, et inuito ſibi aliquid extorquere, vt agat, quod nolit. *über ſein Herz bringen.* 84. 17. 131. 4.

τολμηρὸς] τολμηροτάτη γυνή. 63. 4.

τοξότης ſagittarius, ſed apud Andocidem eſt ſeruus publicus, aere publico emtus, arcu armatus, qui alitur publice ad tutelam ei ſecuritatem vrbis. vulgo francice *Archer*, arcuarius, nobis *Häſcher* et *Knecht.* Hi Athenis erant omnes genere Scythae, primitus trecenti numero, poſtmodnm mille et ducenti. 92. 2. 93. 5.

τράπεζα] ἀλιτήριος, ὃς αὐτῦ τὴν τράπεζαν ἀνατρέπει. 64. 11. domum et fortunas et proſperitatem gloriamque.

τρέπειν] ὅποι γὰρ ἂν τραποίμην. quoquo me verterem. 83. 10. ὐκ ἐπὶ τιμωρίαν, ἀλλ᾽ ἐπὶ σωτηρίαν τραπόμενοι 69. vlt.

τρέφειν ἀλιτήριον ἐν τῇ οἰκίᾳ. 64. 11.

τριακόσιοι ἱππεῖς, et totidem Scythae. 92. 2.

τρὶς ψευδομαρτυριῶν καὶ ψευδοκλητείας ὄφλοντες infamia notabantur. 35. vlt.

τρόπαιον] πολλὰ τῶν πολεμίων [id eſt κατὰ τῶν π.] τρόπαια ὑποδεικνύειν. 73. 7.

τρόπος] ὐκ αὐτὸς τοῖς νόμοις, ἀλλ᾽ ὑμᾶς τοῖς αὐτῦ τρόποις ἀκολυθεῖν. 121. 15.

τρόχος equuleus, vel rota genus tormenti, ἀναβιβάζειν ἐπὶ τὸν τρόχον. 22. 7.

τυγχάνειν προθύμων καὶ ἀγαθῶς ἀνδρῶν. bona quadam ſua fortuna iudices adipiſci beneuolos et frugi. 111. 12. ποίων τινῶν τῶν Λακεδαιμονίων τυγχάνοντας. quomodo animatos erga nos Lacedaemonios. 99. 3.

τύραννος] qui p. 53. 7. et 88. 9. appellantur οἱ τύραννοι, hi ſunt Piſiſtratidae. παρέχειν τὺς μὲν λόγυς δημαγωγῦ, τὰ δὲ ἔργα τυράννυ. 126. 9.

τύχη ſic nude, de aduerſa fortuna. ἡ παῖς τύχῃ χρησαμένη [ſubaudi δυσχερεῖ τινι] καμῦσα ἀπέθανε. 59.

59. vlt. ἔχε τύχῃ ἀγαθῇ. habe tibi, quod bene vertat. 60. 5.

ὑμεῖς] ἐν ὑμῖν ἦσαν οἱ λόγοι hi ſermones habebantur in concione veſtra, h. e. publico in loco, palam. 19. 10.

ὑπακούειν reſpondere ad interrogata. 56. 4. et deinceps ſaepius.

ὑπάρχειν] τίνων. ὑπαρχόντων αὐτοῖς. quibus et quantis ipſi cum vitiis vrgeantur. 44. vlt. ἀπέδοτε τὴν ὑπάρχουσαν ἀρετήν. 54. 17. οἱ ὑπῆρξαν τῆς ἐλευθερίας ἁπάσῃ τῇ ἑλλάδι auctores et principes libertatis, quibus ea debetur vt primis impulſoribus atque effectoribus. 71. 6. ὑπάρχει αὐτοῖς, *das haben ſie davon*, hoc eos veluti praemium manet, λόγον αἰσχρὸν ἔχειν. 85. 5.

ὑπεισάγειν εἰς τὴν οἰκίαν ἑταίρας. 118. 1.

ὑπεραυξάνειν] φυλάττεσθαι χρὴ τῶν πολιτῶν τοὺς ὑπεραυξομένους. 125. 3.

ὑπερβάλλειν plus liceri. *überbieten*. 66. 2. et pen. τελευτὴν τοῦ βίου ὑπερβάλλουσαν ποιεῖσθαι. inuenire vitae finem mirificum et paene portentoſum. 125. 1.

ὑπερβολὴν τοσαύτην ἐπιθυμίας ἔχουσιν tam ardenter, tam immaniter cupiunt. 105. 12. ὑπερβολὰς τηλικαύτας ποιεῖται τῶν ἁμαρτημάτων. 123. 8.

ὑπερορία ſolum quodcunque peregrinum, quaecunque ditio eſt extra fines atticos. τὰ σφέτερ᾽ αὐτῶν ἐκ τῆς ὑπερορίας οὐκ ἀπολαμβάνειν. 107. 3.

ὑπέρχεσθαί τινα ſe alicui ſubmittere, ei adulari. 122. 9.

ὑποδεικνύειν τρόπαια πολλὰ τῶν πολεμίων. 73. 7. ὃ δὴ μάλιστα τὴν ἑαυτοῦ δύναμιν ὑπεδείξατο. 115. 5.

ὑπόδικός τινος obnoxius poenae. 128. 8.

ὑπολείπειν πρόφασιν. 97. 12.

ὑπολογίζεσθαι οὐδὲν nil penſi habere. 129. 15.

ὑπομι-

ὑπομένειν manere in vrbe, exitum iudicii opperiri, non defugere periculum, ſed ſuſtinere. 60. 11. 115. 9.

ὑπομιμνήσκειν. 34. 4.

ὑπονοεῖν τὰ λεγόμενα. 5. 9. τὰ θεῖα ſuſpicari de diis, h. e. de eorum natura, vita, moribus opinari, eosque ex humanis probabili coniectura colligere. 69. 8. ὑπονοεῖν εἰώθατε καὶ δυσχεραίνειν περὶ τῶν ἑτοίμων; ſuſpicari, ne minus firma, minusue idonea ſint. 106. 18.

ὑποτίθεσθαι comminiſci, mente ſibi confingere, ſuſpicari, meditari, deſignare, vel etiam auſpicium, principiumue facere, exemplum edere, quod alii deinceps imitentur. 19. vlt. ὑπεθέμην [pro προεθέμην] ὑμῖν τῷ λόγῳ verbis, oratione propoſui, h. e. ob oculos poſui. 94. 5.

ὑπούργημα miniſterium, ſeruitium, officium. 83. vlt.

ὑψηλὸς] αὕτη ἡ εἰρήνη τὸν δῆμον ἦρεν ὑψηλὸν, vt Latini vſurpant, ſublimen ſuſtulit, h. e. in ſublime. 92. antep.

φαίνειν] πάντοθέν μοι κακὸν ἐφαίνετο ἑτοιμαζόμενον. 83. 10.

φανερὸς] φανερὰ οὐσία bona immobilia. 59. 1. οὐδεὶς ἐκ τοῦ φανεροῦ τὸν δῆμον ἔσωσε. 106. 1.

φείδεσθαι] οὔτε τοῦ σώματος, οὔτε τῶν ὄντων ἐφεισάμην. 80. 13.

φέρειν] ἀπεκομίσθην οἴκαδε φερόμενος ἐπὶ κλίνης. 30. 2. τῆς πόλεως εὖ πραττούσης, καὶ τὰ ἴδια σφῶν αὐτῶν ἄμεινον ἂν φέρεσθαι. 76. 1. λύπας ἐμοὶ ἔμελλεν οἴσειν. 78. 15. ἃ ὑμῖν ἔμελλε ταχίστην οἴσειν τοῦ τότε παρόντος κακοῦ μετάστασιν. 78. pen. χάριν, οὐ μῖσος, τῷ δυστυχήματι φέρεσθαι auferre ab infortunio ſuo. 79. vlt. χάριν ἑτέρῳ φέροντες deferentes, h. e. in alius gratiam. 87. 10.

φθόνος]

φθόνος] ὐ γὰρ φθόνυ μᾶλλον, ἢ οἴκτυ ἄξιά μοί ἐςι τὰ γεγενημένα. 78. 1.

φίλος] προνοίᾳ τῶν φίλων. 27. 17. φίλυς τὺς κρείττυς ἀφιέντες ἀεὶ τὺς χείρυς αἱρύμεθα. 103 5.

φιλότης] φιλότητα ἐθέλοντες ἀντὶ διαφορᾶς ποιεῖσθαι. 104. 2. ἀφ' ὧν μοι ξενίαι καὶ φιλότητες πρὸς πολλὺς καὶ βασιλέας καὶ πόλεις. 72. 8.

φιλοχρήματοι, qui ſint. nempe, non parci, ſed prodigi. 129. 2.

φονεύς. 28. pen.

Φορβάντιον vel Φορβαντεῖον. fanum Phorbantis. 30. 6.

Φόρος προσῆκε κατ' ἐνιαυτόν. 93. 16. φόρυς τάττειν ταῖς πόλεσι. 116. 6.

φρήν. φρένες.] συμφορὰ τῶν φρενῶν. dementia, furor 78. 5.

φρικώδης. 15. 8.

φρονεῖν] εἴς τινα μὴ εὖ φρονεῖν animo erga quem inimico et infeſto eſſe. 76. antep.

φροντίζειν] φροντίζοντας τῦ ὀνόματος, τῦ δὲ πράγματος ἀμελῦντας. 126. 10.

φυγήν τινος καταγινώσκειν. 53. 13.

φυλακή] qui legibus et magiſtratibus parere recuſat, is μεγίςην φυλακὴν τῆς πόλεως ἀνήρηκε. 121. 11.

φυλάττειν acriter obſeruare, inuigilare, ne quis aliena ſurripiat. *einem auf die Finger ſehen.* 67. 7. φυλάττεσθαι χρὴ τῶν πολιτῶν τὺς ὑπεραυξομένους. 125. 3.

φυλέτης. 74. pen.

φῶς ἡλίυ ὁρᾶν. 33. 11.

χαίρειν] χαιρήσειν. 51. 5.

χαλκεῖον officina fabri ferarii. 20. 9.

χαλκῦς] ὁ ςρατηγὸς ὁ χαλκῦς. 19. 18.

χάρις] ἀπαιτήσειν ὑμᾶς χάριν τύτων τῶν ἔργων. 73. 13.

73. 13. ἄπονος χάρις. 86. 12. ἑτέρῳ φέροντες χάριν. 87. 10. χάριν, οὐ μῖσος, εἰκός με φέρεσθαι. 79. vlt.

χειμών] ὥραν χειμῶνος πλεῖν τὴν θάλασσαν. 68. 8.

χεὶρ] αἴρειν τὴν χεῖρα. 109. 10.

χέρνιβον] χέρνιβα καὶ θυμιατήρια χρυσᾶ τῆς πόλεως. 127. 4. et 7.

χορευτὴς] ἐξάγειν τῶν χορευτῶν τὸν ἀγωνιζόμενον ξένον. 121. vlt.

χρέος] χρεῶν ἀποκοπαὶ. 42. 15. χρέα ἀπολαμβάνειν nomina debita redigere, *Schulden einkriegen.* 96. 6.

χρῆμα] ἄτιμοι εἰς τὰ χρήματα ratione facultatum ſolummodo, non autem quoad perſonas item. 36. 1. καταβάλλειν τὰ χρήματα, [ſubaudi τὰ ὀφειλόμενα] 35. 12. 67. 2. penſiones debitas pecuniarias dependere. ταμίαι τῶν ἱερῶν χρημάτων. 65. 5. ἐκλέγειν τὰ χρήματα. 67. 1. διαχειρίζειν τὰ χρ. 73. 8. οὐδενὸς δέχεσθαι χρήματος *die Welt nicht nehmen, und* — mereri nolle quouis pretio — vitam nolle mereri. — 76. 16. δωρεὰς εἰς χρήματα μεγάλας *Geſchenke an Gelde.* 86. vlt. ἑλληνοταμίαι τῶν κοινῶν χρημάτων. 107. 4. πράττεσθαί τινα χρήματα. 126. 7. κατεργαζόμενος ταῦτα ἀπὸ τῶν ὑμετέρων χρημάτων. 129. 7.

χρῆσθαι καὶ συνεῖναί τινι familiariter aliquo vti. 25. 9. 60. pen. τύχῃ χρησαμένη ἡ παῖς καμοῦσα ἀπέθανεν. 59. vlt. τοῖς πομπείοις χρῆσθαι. 127. 1. πολλῇ τῇ νίκῃ χρῆται ſaepe et ad rauim iactat ſuam victoriam. 128. 10.

χρονίζειν] χρονισθέντος τοῦ πολέμου in diuturnum, vel longum extracto. 102. 15.

ψεύδεσθαι] ψευσθεὶς τῆς ὥρας in temporis menſura aeſtimanda cum erraſſet, autumans iam inſtare diem, tametſi nox adhuc eſſet concubia. 19. 3. ὥσπερ ἐγὼ

αὐτὸν

*αὐτὸν ἐ ψεύσομαι*, qua in re eum haud fallam, *ich halte mein Wort*. 61. 9. *ψευσθῆναι τῆς αὐτῶν γνώμης* ſpe ſua excidere. 85. vlt.

*ψευδοκλητίας τρὶς ὄφλειν*. ter in iudicio damnari falſae ſeu ementitae citationis. 35. vlt.

*ψευδομαρτυρία*] *ψευδομαρτυριῶν τρὶς ὄφλειν*. ter condemnari teſtimonii falſi dicti. 35. vlt. *ψευδομαρτυριῶν ἑάλωσαν*. 4. 3.

*ψήφισμα ἐδὲν μήτε βελῆς μήτε δήμε νόμε κυριώτερον εἶναι*. 42. 5. *ἐξαλείφειν*. 35. 12. *ἀποδιδόναι* reſtituere in integrum, reuocare in vſum, poſtquam abrogatum fuiſſet. 87. 6. *ἀφαιρεῖσθαι* tollere, abrogare. 87. 10.

*ψῆφος*] *τοσέτων δικαςῶν ἐδὲ διακοσίας ψήφες μετέλαβε* 9. 7. *ψήφῳ καὶ λόγῳ*. 49. 2.

*ᾠδεῖον*. 19. 15.

*ὠνεῖσθαι* liceri, offerre certum aes. 66. 6.

*ὠνὴ* redemtura vectigalis. *ὠνὴν πρίασθαι ἐκ τε δημοσίε* 35. 11. 45. 1. *τὰς ἐπικαρπίας ἐκ τῆς ὠνῆς ἐκλέγειν die Acciſe vermöge des Pachtrechtes einfodern*. 45. 2.

*ὥρα*] *ψευσθεὶς τῆς ὥρας weil er ſich in Anſehung der Zeit verrechnet hatte*. 19. 3. *ὥραν* [in accuſatiuo abſoluto, aduerbialiter, pro *ἐν ὥρᾳ*, vel *καθ' ὥραν*] *χειμῶνος πλεῖν τὴν θάλατταν*. 68. 11.

*ὠφέλεια*] *σπεύδειν τὰ ἐναντία τῇ ἑαυτε ὠφελείᾳ*. 76. 3.

# INDEX HISTORICVS
# AD ANDOCIDEM.

Acumenus. 9.
Adimantus. 8.
Aeginetarum bellum cum Athenienſibus. 92. 5.
Aegiſthus exemplum inceſtus. 64. 123.
Agariſte mulier. 8.
Agatharchus pictor. 119. ſqq.
Ageſilaus. 97.
Agyrrhus. v. Argyrius.
Alcibiades accuſatus de profanatis religionibus. 6. 7. tota quarta oratione agitatur a p. 111. ad p. 133.
Alcibiades Pheguſius. 32.
Alciſthenes. 18.
Alcmaeon. 24.
Alcmaeonides. 8.
Alexippus. 9.
Amiantus Aegineta. 32.
Amias.
Amorges Satrapa. 103.
Andocides, auus noſtri. 72. 92.
Andocides noſter duo purgat crimina, alterum proditorum arcanorum ſacrorum Cereris Eleuſiniae, alterum Hermarum mutilatorum, totiusquae vitæ ſuae rationem reddit oratione tota prima. ſecunda quoque nonnulla de ſe commemorat.
Andrii exemplum hominum Athenis contemptorum. 74. 2.
Androcles. 14.
Andromachus. 6.
Antidorus. 18.
Antiphon. 8.
Anytus. 74.
Aphepſion. 22.
Archebiades. 7.
Archelaus Samius. 81.
Archidamus. 18.
Archippus. 7.
Argiui oratione tertia paſſim.
Argyrius. vel Agyrrhius potius. 65.
Ariſtides. 116.
Ariſtogiton, ſocius Harmodii. 49.

Ariſtomenes. 7.
Autocrator. 9.
Axiochus. 8.
Bacchus. 19.
Boethus. 47.
Boeoti. 95. 97.
Callias Alcmaeonis. 24.
Callias Didymii. 129.
Callias Hipponici f. 55. ſqq. 117. ſqq.
Callias Teleclis. 20.
Callides. 63.
Catanaei. 104.
Cephalus, aduocatus Andocidis. 74.
Cephiſius accuſator Andocidis. 17. 34. 45. 60.
Cephiſodorus. 8.
Chabrias imperator vetuſtus. 53.
Chaeredemus. 26.
Charicles. 18. 50.
Charippus. 18.
Charmides. 8. 24.
Chii. 128.
Chryſias (niſi potius Chryſis eſt) 63.
Cimon. 129.
Cleogenes. 47.
Cleonymus. 14.
Cleophon. 73.
Conon. v. Cimon. 100.
Corinthii orat. tertia paſſim.
Critias. 24.
Damon. 8.
Demophantus. 47.
Diacritus. 26.
Didymius. 129.
Dinomache mater Alcibiadis. 130. 4. vbi indicatur tacito nomine.
Dioclides. 19.
Diogenes. 7.
Diognetus. 7.
Diognetus alius. 8.
Diomedes. 125. ſq.
Dracontis theſmi. 39.
Egeſtani. 104.
Elei. 125.
Epheſii. 127.
Epichares. 46.
Epilycus. 58. ſqq.
Eucles. 56.
Euclides archon. 42. 43. 45. 46. 49.
Eucrates, Niciae imp. frater. 24.
Euctemon. 18.
Euphemus. 20. 24.
Euphiletus. 18. 26. ſqq.
Eurydamas. 18.
Eryximachus. 18.
Eurymachus. 18.
Glaucippus. 18.
Glaucon. 63.
Gniphonides. 8.
Harmodius, ſocius Ariſtogitonis. 49.
Hellenotamiae. 107.
Hephaeſtodorus. 8.

Hiceſius. 7.
Hipparete, Calliae ſoror, vxor Alcibiadis. 117. 14. vbi tacito nomine indicatur.
Hipponicus auus. 64. 117.
Hipponicus nepos. 62. fine.
Ionias (ſi bene habet) f. Hippias. 7.
Iſchomachus. 61.
Iſonomus. 8.
Iſotimides. 4. 34.
Lamachus. 6.
Leager. 59.
Leogoras proauus Andocidis. 53. 72. 88.
Leogoras pater Andocidis. 20. 72.
Leon. 46.
Lesbii. 128.
Lydus. 8. 9. 10.
Lyſiſtratus. 26.
Macedones. 133.
Mantitheus. 22.
Medi.
Megacles. 130.
Megarenſes. 93.
Melii. 123.
Melitus. 7. 18. 46.
Meneſtratus. 18.
Menippus. 87.
Miltiades. 91. 129.
Niciades. 7.
Nicias. 6. 112.
Niſaeus. 24.
Oedipus. 64.
Panaetius. 7. 26.
Pantacles. 8.
Patroclides. 36. 38.
Phaeax, cui Taylor tribuit totam illam orationem, quae quarta eſt in Andocideis, res a ſe geſtas breuiter commemorat. 133.
Phaeder. 8.
Pherecles. 8. 18.
Philippus. 9.
Philocrates. 8. 23.
Phrynichus. 24.
Piſander. 14. 18. 82.
Piſiſtratidae. 53.
Plato. 18.
Polyeuctus. 18.
Polyſtratus. 7.
Polytion. 7.
Pythonicus. 6.
Quadringenti. 37. 80.
Scamandrius. 22.
Scythae. 92.
Smindyrides. 8.
Solon. 47. 55.
Speuſippus. 9.
Stephanus. 9.
Syracuſani. 104.
Taureas. 24. 121.
Telecles. 21.
Telenicus. 18.
Teucer. 8. 17.

Theo-

Theodorus. 18.
Theſſali contemti Athenis. 74
Thraſyllus. 74.
Timanthes 18.
Tiſamenus. 39
Tiſander. 103.
Tiſarchus. 8.
Xerxis in Graeciam expeditio. 53.

Hoc in indice ſi nomina hominum diuerſorum inter ſe commiſſa ſunt, quod ſuſpicor interdum factum eſſe, rogo veniam, et vt id partim feſtinationi meae, partim obſcuritati et ambiguiiati rei imputetur.

# INDEX GEOGRAPHICVS AD ANDOCIDEM.

Aegeis tribus. 30.
Ἀκρόπολις. 21.
Ἀνάκειον. 23.
Cherſoneſus. 91. 93. 96.
Corinthus. 100.
Cynoſarges. 29.
Cyprus. 64. 86.
Decelea. 50.
Delium. 117.
Eleuſin. 55.
Eleuſinium. 55.
Euboea. 93.
Ηφαιςιεῖον, Vulcani templum. 20.
Hippodamia, forum Piraeei. 23.
Imbrus. 95. 96.
Iſthmus. 65.
Italia. 133.
Laureum. 19.
Lechaeum apud Corinthum. 98.
Lemnus. 95. 96.
Leuce, locus Athenis. 65.
μακρὸν τεῖχος. 23. 91. 93.
Marathon. 54.
Megara. 91. 93.

Moloſſia. 133.
Munychia. 38.
Naxus. 93.
Odeum. 19.
Olympia. 65. 125.
Olympium locus Athenis.
Orcheſtra. 19.
Orchomenus. 95.
Pallenium. 53.
Pegae. 91.
Phegus. 32.
Phorbanteum. 30.
Phyle. 38.
Piraeeus ſaepe.
Samus. 80.
Scyrus. 95. 96.
Sicilia. 133.
τεῖχος μακρὸν. 23. 91.
Themacus demus. 9. 11. 12.
Theſeum. 23.
Theſprotia. 133.
Tholus. 23.
Thurii. 117.
Troezen. 91.

# IO. GOTTFRIED HAVPTMANNI
LIBELLVS
# DE ANDOCIDE
ORATORE ATTICO.

## CAPVT I.

*Andociden veterem Oratorem Atticum paucis verbis deſignat.*

Andocidae vitam, de recentioribus, praeſertim *Menckenii* a) *Freytagius*que filius b) adtigerunt: erit tamen, cur ſingularem illius commemorationem, de fontibus, et nos hauriamus. Fuit Andocides nobilis Athenienſis (γένους εὐπατριδῶν), Leogorae filius, eius, qui pacem aliquando, Lacones inter et Athenienſes, compoſuit; ſi credimus *Hellanico*, deducens a Mercurio genus c). Iſtud vel inde probat *Plutarchus* d), quia praeconum progenies ad ipſum pertineret: καθήκει γὰρ εἰς αὐτὸν τὸ κηρήκων γένος. Διὸ καὶ προεχειρίσθη ποτὲ μετὰ Γλαύκωνος σὺν ναυσὶν εἴκοσι Κερκυραίοις βοηθήσων διαφερομένοις πρὸς Κορινθίους. Propinquiorem familiam ipſe nominat orator e), pago Cydathenienſis aut Thurenſis (δῆ-



a) *Io. Burch. et Frid. Ott. Menckeniorum bibliotheca virorum militia aeque et ſcriptis illuſtr.* p. 39. ſeqq. b) in *oratorum et rhetorum Graecorum, quibus ſtatuae honoris cauſa poſitae fuerunt, decade* §. 8. p. 14-18. c) *Plut.* in *Alcibiade* p. 201. ed. 1620. et ἐν τοῖς βίοις τῶν δέκα ῥητόρων p. 834. *Tzetzes chil.* VI. hiſt. 49. *Photius bibl.* cod. CCLXI. d) de X. orr. p. cit. e) p. 8. et 14. ed. Ald.

μον Κυδαθήναιος ἢ Θυρεὺς), olympiade LXXVIII, 1. archonte Theogenide, natus: ſic vt Lyſiam aetate, non annis centum, vt *Plutarchi* vulgaris contextus habet, neque viginti, prout aliquis emendat, ſed nouem anteceſſerit. Naſcebatur enim olympiadis LXXX. anno 2. Lyſias: illumque facilius, quam hunc, recentiori tempore, naſci potuiſſe, patebit vtriusque contrarias orationes adtente legenti. Magis habet *Plutarchus*, cur, tanquam intemperantem, luxurioſum, noctuque vagantem, accuſet (ἀκόλαστον ὄντα, νύκτωρ κωμάσαντα); quamuis, ab exemplo ſingulari, ad conſuetudinem, vix valeat conſecutio. Potiſſimum eſſet, cur eum ambitioſum et impium f) adpellaremus: ni ſe ſic, in orationibus ſuis, defenderet, vt et hic dubia ſupereſſent. Inter aequales habuit Socratem: quos vero magiſtros audierit, non conſtat. Iuuenis iam in re publica claruit: ſi quidem, quod *Photius* ait, ob egregiam eius adminiſtrationem, nauibus fuit praefectus (εὐδοκιμῶν ἐπὶ τοῖς πολιτεύμασιν Ἀνδοκίδης, ἐπέθετο ναυκληρίαν). Hanc enim praefecturam, quod iam e *Plutarcho* didicimus, ac *Thucydides* g) in primis memorat, vna cum Leagri filio Glaucone, quo tempore naſcebatur Iſocrates, olymp. LXXXVI, 1. obtinuit; adeoque prius, quam bellum Peloponneſiacum, proprie dictum, inciperetur. Contradicere videbitur *Lyſias* h), qui negat, eum vnquam, extra vrbem, in militiam profectum eſſe, neque equitem, neque ſcutatum, neque triremi praefectum, neque classiarium, nec ante, nec poſt ciuitatis calamitatem, licet iam annos quadraginta ſuperaſſet; cum alii, ſuo ſumtu, triremes pararent, iisque praeeſſent. At nouimus αὐξήσεις accuſantium: potior ergo nobis hic erit

f) *Lyſias or.* V, 16. ſq. vel p. 55. ed. *Tayl.* min. g) L. I. p. 13. ed. Camer. h) V, 15. vel p. 54.

erit a partium ſtudiis alienorum auctoritas. Vt tamen aliquatenus *Lyſiae* fidem liberemus; ad ipſius Peloponneſiaci belli tempora, teſtimonium illius adſtringimus. Hiſce noſter et exercuit in re publica ſiniſtra, et habuit ſimilia fata. Dicitur a *Plutarcho* i): εἰς τὰ τῆς Δήμητρος ἁμαρτὼν μυστήρια. Duplex, aduerſus Cereris myſteria, peccatum, ipſe deſcribit *Andocides* k); aliter tamen *Lyſias*. Accuſabatur initio, ſcilicet Olymp. LXXXI, dum Alcibiades, vna cum Nicia Lamachoque collegis, claſſi praefectus, in Siciliam mitti debebat, praeter illum ipſum, non tam noſter, quam parens; quod celebrationi priuatae myſteriorum, quae coniurationem aeque deſignaret, adfuiſſet quidem, ſed, ob aetatem forte, dormiuiſſet. Non potuit tunc infra ſeptuageſimum annum adtigiſſe Leogoras, qui, iudicio traditus a Speuſippo, coram ſex mille Atheniensium iudicio, tanquam iniuſtum, eum ideo deinceps accuſauit, vicitque feliciter. Ipſe vero noſter in primis, deferebatur περὶ τῆς ἱκετηρίας, ὡς καταθείη ἐν τῷ Ἐλευσινίῳ. Quid fuerit ἱκετηρία, fruſtra diſcere laborabimus, ab oratoris interprete *Miniato*. Nam is, quem ad modum omnino paſſim falſus eſt, vel obſcurum explicat per haud minus obſcurum, *iceteriam* vocauit; a vocabulorum Graecorum indicibus deſtitutus, qui potius referunt ἱκετηρίαν. Erat autem oleae ramus, lana velatus, qualem alioqui ſupplices geſtabant: quem quidem, Eleuſiniis in ſacris, in ara poſuiſſe, capitale fuit, vel etiam inſigni mulcta luebatur. Orator hoc nomine ſe purgat, et id ipſius inimicorum opus fuiſſe, non ſine teſte, profitetur. Eminentius crimen fuit, in cuius, itidem cum Alcibiade l), ſuſpicionem venit, omnium propemodum Hermarum,

 vna

i) p. 834. k) or. I. p. 4. ſq. 15. l) *Corn.* in *Alcib.* 3. 2. ſq. *Plut.* in *Alcib.* p. 202. in *Nicia* p. 531.

vna nocte, deiiciendo vel mutilando, facta laeſio. Cum paucis, grandior Mercurii ſtatua, quae, quod ante domum Andocidae foret, Andocidea m) nominabatur, illaeſa manſit; idemque cumulauit ſuſpicionem. In primis cum adpareret, id non ſine magna multorum conſenſione factum eſſe, nec ad priuatam, ſed ad publicam rem, pertinere: magnusque multitudini timor hinc eſſet iniectus, ne qua vis repentina populi libertatem opprimeret n). Quoniam igitur populari ſtatui non adeo fauere noſter credebatur; (μισόδημος καὶ ὀλιγαρχικός): cum amicis Alcibiadis, licet eius alioquin inimici, per Dioclidem et Teucrum, delatores, in cuſtodiam et vincula, populo flagitante, dabatur o). In carcere, conſuetudinem et amicitiam aluit cum Timaeo quodam, inferioris dignitatis, ſed intelligentiae ſingularis et audaciae, viro. Perſuadet is Andocidae, *Plutarcho* teſte p), ſemet ipſe, cum paucis aliis, vt deferat: impunitatem enim, e plebis ſcito, confitentibus permitti, ſed exitum iudicii, ſecus vbi fecerit, potentibus maxime terribilem fore; quo fiat, vt ſatius videatur, mentientem liberari, quam innocentem, eodem de crimine, necari; paucisque dubiis irae populi condonatis, plures eximios homines eripi periculis. Accommodari poterit *Plutarchi* teſtimonio *Lyſias* q), qui, noſtrum anno circiter in vinculis fuiſſe, memorat; acceptaque publica fide, ſi verum indicium videretur, propinquos et amicos detuliſſe. Sed *Andocides* ipſe r), Charmiden, Ariſtotelis cuiusdam filium, patruelem ſuum, et a pueris amicum

m) Neſcimus cur, hac occaſione, noſtrum non Andociden, ſed Androcyden, adpellet *Aug. Buchnerus* in *obſſ.* ad *Corn.* l. c, dum, rationem huius correctionis, addit nullam.
n) *Corn.* l. c. §. 3. o) *Plut.* in *Alcib.* p. 201. p. 202.
q) V, 7. fin. vel p. 50. init. r) p. 8. ſq.

cum, impulſorem, vnam vero noctem in carcere manſionis, nominat, patrem ſe plurimosque cognatos eripuiſſe, demonſtrans. Conciliabitur hic aduerſarius cum oratore noſtro; ſi quidem indicem arbitremur detentum fuiſſe captiuum, donec perfecta fuerit inquiſitio, reliquis interea liberatis: quoniam Athenienſibus erat militandum; neque, rem illam priuatam antea perfici, permittebant hoſtes, imminentes occaſioni. Certe, coniecturam illam fulcit *Andocides* s): dum impetum Boeotorum, militarem ciuium profectionem, amicos dimiſſos, teſtatur; de ſua vero liberatione nihil quidquam addit. Sed, qua ratione conſuaſores, et amicitiam in carcere contractam, iungere queamus, non tam adparet. Refert quidem alibi duplicem accuſationem, quam et res ipſa declarat, *Plutarchus*, ſi certus eſt libelli de oratoribus auctor t): priorem, de Cereris ſacris violatis, et Mercurii ſtatuis fractis (θραῦσαί τι τῶν ἀγαλμάτων), quo tempore, ſeruum ad quaeſtionem dedere nolens, audierit male; poſteriorem, non multo poſt expeditionem claſſis in Siciliam miſſae, vbi fuerit ea lege liberatus, vt, ſacra qui violaſſent, indicaret. Et hic dicitur ipſum patrem detuliſſe, quem iam vinctum eripuerit, admodum profuturum ciuitati pollicitus: quod et acciderit re vera; cum multos, aliis criminibus obnoxios, coargueret Leogoras. Nihilominus eadem nobis difficultas haeret: dum vtique, rebus, quae circumſtant, ſpectatis, haud poſteriorem innuerat *Plutarchus*. Adhaec, vituperauit eos *Andocides* u), qui, quaſi patrem detulerit, ipſum criminarentur. Sed, in ea defenſione, quae, poſt liberatam a Thraſybulo rem publicam, olympiade LXXXXIV. facta fuit; erat quidem ſuperſtes pater v), adeo

s) p. 8. 10. t) p. 834. u) p. 5. med. v) *Andoc.* p. 10.

adeo tamen decrepitus, vt minimam ſane ſpem praeberet. Ergo; ſi quid adſerendum, quod ibi prius nominatur, duplex fuiſſe noſtri quoque periculum, videtur; alterum de myſteriis priuatim celebratis; alterum de truncatis Hermis. Verumenimuero, cum, alteram infamiam alteri ſolum adſperſam eſſe, *Cornelius* x) memoret: nec ita figere poterimus pedem, inque medio, quidquid hoc eſt, relinquere cogemur. Poſtea, ſi *Lyſiae* y) credimus, vinculis quidem noſter liberatus, ſimul autem, foro templisque remotus, animum ad naualem mercaturam adpulit: paſſimque profectus, in Sicilia, Italia, Peloponneſio, Theſſalia, Helleſponto, Ionia, Cypro, plures turbas excitauit; multosque reges, quibuscum verſatus eſt, in fraudem adduxit, adulando z). Certe, cum regibus quibusdam aliisque multis illuſtribus viris, hoſpitii ius contraxit a). Quo ſimul tempore, conſobrinam ſuam, Ariſtidis filiam, clanculum rapuit, regique Cypriorum, amico et hoſpiti ſuo, dono miſit. Hoc autem ipſi cum crimini datum iri cerneret, in inſulam Cyprum, vt hinc eam reduceret, proficiſcebatur; ſed a rege captiuus detinebatur. Cum vix inde clam erupiſſet, Athenasque rediſſet, quo tempore quadringenti tyranni rei publicae praeerant, ab iisdem iterum in vincula coniectus, aegre ſe ſubduxit. Hinc exſul Elida b) petiit, ibique vixit, cum triginta tyranni ciuitatem tenerent: vbi, ſe Thraſybuli iungens amicis,

cum

x) I. c. 3, 2. 6. conf. hoc et ſequens caput fere totum. y) V, 8. p. 50. z) *Lyſ.* V, 2. p. 46. a) *Plut.* l. c. b) Si tunc potius Eleum inſulam petiiſſet: videremus, qua ratione facilius, inter internas Samiorum turbas, quod in oratione περὶ ἀδείας p. 20. refert, remigibus et frumento, claſſem Atticam iuuare potuerit. Sed Elis erat quaſi commune refugium, quo et, cum aliis, Alcibiades ſe recepit; *Corn.* VII, 4, 4.

cum iisdem, in patriam rediit. Aliquanto poſt, quaeſtus eis ergo, Lacedaemona legabatur, cumque ſe male geſſiſſet, omnia timens, rurſus aufugiebat. Sic eius fata fere *Plutarchus*, et ex eo *Photius*, commemorauit: aliter paſſim, aequalis, ſed aduerſarius, *Lyſias* c). Hic ipſe de conſobrinae raptu ſilet: narrat autem, illum, cum ad Citienſium regem d) nauigaſſet, proditionis conuictum, inque vincula coniectum fuiſſe; praeterque mortem, quotidianam flagrorum ignominiam exſpectaſſe, metuentem, ne, membrorum extremis partibus, viuus mutilaretur. Euaſit tamen, hoc teſte, periculum iſtud, inque patriam rediit, quadringentorum turbis ſedatis (ἐπεὶ τῶν τετρακοσίων θεὸς λήθην ἔδωκεν). Eo cum veniſſet, in carcerem coniectus et habitus ignominioſe (ἐδέθη καὶ ᾐκίσθη), rurſum liberatur. Hinc, ad Euagoram II. e) Cypri regem, nauigabat, admiſſoque facinore relegabatur (ἀδικήσας εἴρχθη). Vagatus paſſim, ad popularem Athenarum ſtatum rediit: vbi, bis eodem de crimine poſtulatus, denuo corpus in vinculis habebat, et facultates eiuſmodi periculis conſumebat; dum inimicorum et ſycophantarum exponebatur libidini. Nihilominus, cum ciuibus tunc agebat, gratiam captabat, in ſenatum ingrediebatur f), et ita ſe gerebat, vt, eum haud admodum iacuiſſe, pateret. Videretur ergo tunc etiam, vt Lacedaemona legationem obiit; quod *Plutarchus* ait, ſumtus choro cyclio, dithyrambicum ad certamen, in tribus ſuae gratiam, ſuppeditaſſe, victoriaque potitus, tripodem, e Porini regione, ſubli-

mi lo-

c) l. c. c. 8. ſq. p. 50. ſq. d) Citium erat vrbs Cypri: nam ea tunc inſula plures reges habebat. *Thucyd.* I, 112. *Diod.* Sic. XV, 2. ſqq. XIX, 79. *Corn.* V, 3, 4. e) quem et *Iſocrates* ſingulatim laudauit, conf. *allgem. Welthiſt.* T. VI. p. 612. ſqq. f) c. 10. p. cit.

mi loco, dedicaſſe: ni dubium moueret, aduerſus Alcibiadem orationis, quod vel, de poſterioribus eius facinoribus, ſilentium indicabit, ante bellum Siculum habitae, clauſula. Non enim ſolum commemorat auctor, ſe legatum in Theſſaliam, Macedoniam, Moloſſiam, Theſprotiam, Italiam, Siciliam profectum, quosdam diſſidentes conciliaſſe, quosdam beneuolos Athenienſibus effeciſſe, quosdam ab hoſtibus liberaſſe; ſed etiam, impendentem de ſuo ſumtus, fortitudine, lampade, tragoedis viciſſe. Quem autem ad modum hic orationum Andocidae finis Chaeronenſem philoſophum; ſic Atticum ſimul oratorem initium primae, ni fallimur, confutat. Inimicos enim ipſos, per ſermocinationem, ibi loquentes inducens, eos, ait, coniectaſſe futurum, vt, in Cyprum, vnde venerit, et vbi pariter tunc valuerit plurimum, nauigaret potius, quam diceret, vel innocentiſſimus, cauſam. Ceterum, vt in eius vita plura dubia manent; ita, de poſtremis fatis, omnino conſtat nihil. Sunt, qui ſtatuam ipſi poſitam eſſe contendant: quod vero perquam nobis ambiguum videtur; cum antiquiorum nemo fecerit illius mentionem. Si priſcus fuerit Hermes, quem capite truncatum, aere curauit exprimendum *Fuluius Vrſinus* g), et cui titulus adſcribitur: Ανδοκίδης Λεωγορου Αθηναιος· noua naſceretur ambiguitas; vtrum eius honori, an ignominiae, quod Hermas truncaſſe deferebatur, fuerit collocatus. Sed, nobiliſſimum ipſi perpetuumque monumentum, quatuor collocant orationes: de quibus alioqui ſingulatim dicemus.

g) in *illuſtrium imaginibus, e marmoribus, numis et gemmis expreſſis* (Antwerp. 1598. 4.) p. 73.

CAPVT

## CAPVT II.

*Orationem Andocidae primam paucis verbis deſignat.*

Orationes Andocidae tres ſorte deperditas, quatuor reſiduas, nouimus. Illae ſunt, πρὸς τοὺς ἑταίρους, ἀπολογία πρὸς Φαίακα, et κατ' Ἀρχίππου, quibus additur a nonnullis, ὁ περὶ τῆς ἐνδείξεως λόγος. Earundem prima proceres in populum concitaſſe dicitur, inter alia fingens, effoſſas ac diſſipatas a ciuibus fuiſſe reliquias Themiſtoclis a). Altera ſe defendit, aduerſus inſignem aliquem inimicum b). Tertiae coniecturam *Lyſias* c) mouit, quo teſte noſter, apud regem ſacrorum, accuſauit Archippum, quaſi Mercurialem ſtatuam, ſibi gentilitiam, violaſſet: quam cum is integram oſtenderet, Andocides, metuens periculum, ſe pecunia data redemit. Extremam quidem a ſuperſtite περὶ μυστηρίων, diſtinguit *Plutarchus* d); adlegat etiam *Harpocration* e); quibus ducibus, *Heinr. Valeſius* f), I. A. *Fabricius* g) aliique ſeiungunt. Cum tamen de vtraque priorum, quas adhuc hodie verſamus, tanquam de pluribus, ille Chaeronenſis loquatur; cum vocabulum adlegatum prima ſuperſtitum praeferat h); cumque ſaepius ibidem ἐνδείξεως i) mentio

a) *Plut.* in *Themiſtocle* ſub fin. b) *Plut. in X. or.* p. 835. opp. ed. 1620. c) or. V, 4. d) l. c. e) voc. ζητητὴς, qui ſimul docet Andociden aliquando ζητητὴν fuiſſe. f) ad *Harpocr.* p. 36. a. ed. L. B. 1683. g) *B. Gr.* II, 26, 3. fin. h) p. 4. ed. Ald. noſtrae §. 29. ᾔσθα ζητητὴς ὦ Διόγνητε κ. τ. λ. 72. ſqq. et 114. ſqq. vbi quoque τῶν ζητητῶν officia deſignantur, et, occultioribus exſiſtentibus ſceleribus, electio memoratur. i) 15. 20. 36. 41. 51-57. 67. 77. 151. 155. *Lyſ.* V, 5. p, 48. Idem forenſe verbum, ab aliis accuſationum generibus, ſeiungitur, v. *Pollux* VIII, 6. *Taylor lect. Lyſ.* c. 6. p. 693. Excludebantur autem ab indicio non honeſti *And.* I, 131.

tio ſiat: cur res, praeter neceſſitatem, multiplicemus, haud adparet. Facta vero praeſertim erat ἔνδειξις, (εἰσαγγελία, μήνυσις,) quod aperte dicitur, de myſteriis vſu priuato profanatis, a Cephiſio, quem Cephiſſium dicens *Lyſias* k), haud iniuria vocatum in ius iri, pronuntiat. Accedebat ἔνδειξις, de Hermis mutilatis, et Eleuſiniis ſacris peruerſe celebratis, vbi forte, δευτεραγωνιστῶν Lyſias, in oratione κατ' Ἀνδοκίδου ἀσεβείας, vel, vt in antiquiore editione inſcribitur, ἱεροσυλίας, aeque, per alium, accuſatorem egit. Ambobus aduerſariis orationem ſuam oppoſuit Andocides: quam luculentam nominans *Taylor*, alieno nomine περὶ τῶν μυστηρίων inſigniri, putat; cum ſolum περὶ τῆς ἐνδείξεως ſit relinquendum. Nos quidem, nec illam inſcriptionem, quae maxime primam partem denotat, et a *Plutarcho* iam agnita fuit, improbaremus. Dicta vero cauſa putatur l), non diu poſt ſublatos triginta viros, poſtridie τῶν μυστηρίων. Solonis ad legem, referente rege ſacrorum m) de iis, qui, proximis in religionibus, quidquam peccauiſſent; et Eleuſine quidem, in qua regionis Atticae ciuitate, oratio Lyſiana habita videtur, licet Andocidae defenſio facta fuerit Athenis n). Decennio ante, prior cauſae dictio acciderat; haec poſterior euenit certe, nondum omnino firmiter conſtituta republica, poſtquam ante triennium ab exſilio redierat Andocides, et nauigationi deditus fuerat. Res tota narratur a *Lyſia* o), tempusque ſimul innuitur. Accuratius autem omne conſtabit: ſi oratio-

k) V, 13. p. 53. ed. *Tayl.* min. l) dubium quidem hic mouent triennium praeſentiae; quod Batrachum indicem antea fuiſſe memorat *Lyſias* V, 14. p. 53. ſq. XXX. tyrannorum tempore; foedus Laconum cet. m) Hoc officium ſacrorum regis exponit *Lyſ* V, 2. p. 46. n) *Andoc.* I, 1. 172. o) *Lyſ.* V, 2. 6. ſq. 16. fin. *Andoc*, I, 7. ſq. 98. 137.

orationem ipſam vni velut obtutui ſubiiciamus. Tanto magis incitamur ad hoc faciendum, cum eadem plurima contineat, quae, tam ad hiſtoriam Graecorum, quam ad antiquitates, reſpiciunt. Principem haec ſuo iure locum obtinet in collectionibus, Aldina, Stephaniana, Hanouiana, quas accuratius conferendo, nouam publicae luci praeparauimus, ſolum bibliopolae cuiuscunque diligentioris ſumtus exſpectantem. Diſtinximus hic orationem, in capita XXXIII. membraue minora CCLXXV. Quae poſteriora, quia, veluti praeuia ſolicitudine, inter adlegandum ſpectamus: cum Aldinae paginis, quarum interim ſpatia, ſeu partes, hinc facile diiudicabuntur, ſtrictim comparemus. Ita vero paginam 3. incipit oratio; p. 4. membrum noſtrum minus 16.; p. 5. membrum 33.; p. 6. membr. 51. p. 7. m. 68. p. 8. m. 87. p. 9 m. 98. p. 10. m. 111. p. 11. m. 128. p. 12. m. 140. p. 13. m. 157. p. 14. m. 175. p. 15. m. 191. p. 16. m. 211. p. 17. m. 233. p. 18. m. 250. p. 19. m. 269. Sed ad rem potius accedamus. Primordio ſtatim orator de nota ſingulis hoſtium ſuorum ſaeuitia queritur: licet ipſe, nulla neceſſitate coactus, ſed cauſae ſuae confiſus, redierit. Vnde, ſecundum ius fasque, iudicium precatur. Quamuis enim crediderint hoſtes, ad dictum diem, ſe non adfuturum; quod ſalua re familiari fugere poſſet, inque Cyprum, vnde venerit, reuerti: remanſiſſe tamen, eadem de re, patriaeque caritate permotum et ſententiam ipſis, de capite ſuo ferendam, permiſiſſe. Poſcit ergo tanto benigniorem audientiam, et cognitionem, ex indiciis aduerſariorum, in hancce cauſae de myſteriis dictionem inductus; quam enarrando praeſertim expoſitum iri, iudicat. (§. 20.) Itaque fit initium narrationis, a congregatione ciuium, ducibus exercitus in Siciliam mittendi legendis, olympiade

Mm XCI.

XCI. facta p). Pydonicus Alcibiadem ibi, myſteriorum priuatim, Polytionis in aedibus, quae deinceps Bacchi fanum factae fuere, celebratorum, accuſauit. Erant autem indicia diuerſa, quorum primum Andromachus, alterum Teucer, inquilinus, de truncatis Hermis etiam narrans, tertium Agariſta Alcmaeonidae coniux, vltimum Lydus, Phereclis ſeruus, fecerat. Poſtremus deferebat ſimul noſtri patrem. Quem vero cum Speuſippus accuſaſſet; ita vincebatur, vt nec ducentos calculos obtineret. Id ipſum roboratur teſtibus, vt calumniatores reſutentur, qui patrem indicatum a noſtro fuiſſe detulerant: cui potius fugam diſſuaſerat filius; inde nec a Speuſippo citatus teſtis, neque, cum liberaretur parens, quod, ex lege, ſi quid tale commiſerit, haud euitari potuiſſet, punitus. Dum poſtea rem totam, cum praemiis indicum, exponit, ſe penitus innocentem eſſe, meraſque ſpargi calumnias ab accuſatoribus, qui ſint condemnandi, ſe liberandum, prae ſe fert. Altera pars defenſionis, de truncatis Hermis, continet hinc factae ſignificationis partim repetitionem, partim illuſtrationem, partim quoque confutationem. Repetitur autem eo pertinens Teucri delatio, cum nominibus delatorum, iuncto ſimul indicio Dioclidae, de deiectis Hermis, qui trecentos huius criminis reos in ſenatu faciebat. Profitebatur enim, ſuum ipſius ſeruum, cum ex Laureo mane quidquam adferre debuiſſet, plenaque luna deceptus, ad veſtibulum Bacchi veniſſet, illos, ab Odeo deſcendentes verſus Orcheſtram, vidiſſe. Cum ergo, tot homines veritus, inter columnam et baſin, in vmbra conſediſſet, plurimos agnouiſſe, de facie non ignotos. Poſtea deliberans, annon, priuata praemia publico centum minarum praeferre, iuuaret; cum reis pactum.

p) *Thucyd*, L. VI. p. 147. 153. 162. ed. Camer.

pactum feciſſe dicitur; qui duo polliciti fuerint talenta. Sed, non ſtantes promiſſo, concitarunt eum ad rem totam ſenatui ſignificandam Quippe XLII. homines de facie noſſet is accuratiſſime, quos inter et duo ſenatores adpellabantur. Itaque, dum adſentiebatur conſilium Piſandro, ſtatim omnes eſſe cruciandos arbitrato, collegae duo vix impetrarunt, vt a ſe ſponſores acciperentur. Quos cum ſtitiſſent, actutum, equis ſumtis, profecti ſunt ad hoſtes. Interea ſenatus, clanculum egreſſus, reliquos, Andociden praeſertim et eius cognatos, adripuit, vniuerſamque ciuitatem ac militiam, diuerſis in locis, per totam noctem, congregauit. Dioclides autem, tanquam patriae ſoter, in Prytaneum bigis vehebatur, honorandus et coronandus: licet, iniuſtis modis, familiam euerteret Andocidae; quod hic ipſe feciſſe putatur, apud *Lyſiam* q). Contra noſtrum excitauit Charmides ad rem indicandam, ſeque pariter ac ſuos eripiendos. Erant quippe ſimul ligati, Charmides ille, filius Ariſtotelis, ex Andocidae patris ſorore; Taureas, aeque neceſſarius patris, et eius filius Niſaeus, alius adfinis, qui ſororem vnicam Andocidis habuit in matrimonio; praeter ceteros. Inde, dum quatuor virorum meritam calamitatem, iniuſtae trecentorum innocentum, et proxima partim cognatione iunctorum, immo totius patriae, perniciei praeferebat noſter, rem omnem oſtendit: quod aduerſus accuſatores tuitus, ſingulorum ad conſcientiam prouocat. Quapropter etiam liberationem, ex iis periculis, honeſtam expetit: cum inhoneſtae mors praeſtet; ipſeque ſit parricida, niſi veritatem rei, mendaciumque Dioclidae, ſignificaſſet. Indicium autem Andocidae fuit; Euphiletum, inter pocula, ſe repugnante, cum aliis, iniiſſe conſilium

 Hermas

q) V, 7. fin. p. 50.

Hermas deiiciendi. Cum id ergo tum non aſtutum procederet: in Cynoſarge poſtea cadens Andocides, crus atque caput, adliſit et conuulſit, vt domum in lecto ferri cogeretur. Ceterum Euphiletus, Andocidem eſſe rediturum arbitratus, ſodalibus ſore perſuaſit, vt is, ad aedes paternas, Hermam deiiceret, qui ſolus inde manſerit illaeſus. Poſtea, ſceleratis maxime veritis, quod conſcius Andocides, neque tamen ſocius eſſet: ad eum, proximo die, venerunt Melitus et Euphiletus, omnia minitati, ſi proderet; polliciti, ſin reticeret. Cum igitur opus eorum hic eſſet abominatus; ſilentii ſpem fecit, nemini temere moleſtiam creaturus. Hoc vt confirmaretur, famulum ipſe tradidit, heri de valetudine, tormentis adhibitis, interrogandum; neque minus famulas iunxere ſenatores et quaeſitores. Quo facto Dioclidem accerſunt, qui mox ſe mendacem, perque Alcibiadem Pheguſium et Amiam Aeginetam perſuaſum fuiſſe, profitetur. Hi fugiebant, Dioclides interficiebatur: ſed Andocidae neceſſarii de vinculis liberabantur; qui fugerant, reuocabantur; et Athenienſes magno metu plurimisque ſuſpicionibus liberabantur. Quod et ipſum confirmabant teſtes. Pars III. de legibus agit, ab Andocide violatis. Quippe Cephiſius eum detulerat, ſecundum legem; accuſauerat vero deinde, ſecundum prius factum pſephiſma. Quod nec ipſum in Andociden quadrabat; cum eos interdiceret ſacris, qui egerint impie, fuerintque profeſſi. Fac autem quadraret; abrogatum illud aſtutum fuit, ſecuta lege. LYSIAS r) quidem, ad legem hic prouocat, ſingulatim de noſtro latam, ſed, vt accuſator forte, rem detorquens in deterius. Hac de lege certe nihil Andocides; id contra memorat, Athenienſes, olympiade LXXXXIII. cum vrbem,

r) V, 17. p. 55.

bem, ad Aegos' claſſe ſuperata, Lyſander obſideret, Patroclidis ſuaſu, de concordia ſeruanda et infamibus recipiendis, conſtituiſſe. Recitatur, hac occaſione, tam huius, quam Tiſameni pſephiſma, ſimulque temporum iſtorum et malorum hiſtoria breuiter enarratur. Additur lex, de legibus ab Euclide, (qui fuerat alter Archon ἐπώνυμος, olymp. LXXXVIII.) latis, ſolum adhibendis; neque minus omnis ciuitatis ius iurandum, de vitanda vindicta. Simul obſeruatur, ſecus vbi foret, ipſos accuſatores, Cephiſium, Melitum, Epicharem, apertioribus de criminibus, quae ſingulatim adpellantur, eſſe redarguendos. Inde, per exſecrationem ac vehementiorem interrogationem, accuſatur Cephiſius, qui noſtrum, vt et LYSIAS s), a foederibus ac legibus remotum voluit, cum ipſe potius eſſet, ab ipſa vita, per leges, excluſus. Praeſertim §. 173. ſqq. ἑταιρείας ſeu turpis amoris crimen, in accuſatorem coniiciendo, refellitur; vnde, per leges, ipſi nec ſeſe defendere, nedum alios accuſare, liceat. Hinc argumenta nectuntur, ad abſolutionem Andocidae commouentia: 1. accuſatores inique leges ac decreta populi confundunt; 2. ciuitati noxium erit Andociden damnaſſe; poſtquam eadem iurauit, fugitiuos recepit, honeſtauit ignominioſos, columnas infames eruit, ac ſic porro; 3. eius modi condemnatione calumniatores prouocabuntur; 4. concordia, publicumque bonum, vtique veniam requiret. Subiicitur, de conſenſionis illius vtilitate multiplice, communis locus. Initium fit, a tyrannorum tempore, iuxta Pallenium, noſtri proauo Leogora et huius ſocero Charia, vel, vt MINIATVS vertit, Chabria ducibus, deuictorum: ex quo necati plures, plures abacti, nec pauciores ignominioſi habiti; ſed poſt, ante pugnam Mara-



s) V, 12. p. 52. ſq.

Marathoniam, omnes omnino reſtituti, neque deinceps vmquam notati. Quod ad rem praeſentem, haud ſine adhortationibus, accommodatur, vt, laudabilibus maioribus laudabiliter imitandis, et ipſi, conſenſu conſtantiaque, ciuitatem amplificent poſteri. Pars IIII. a §. 195. nouam habet alius accuſationis propulſationem, quaſi virgam oleaginam (ἱκετηρίαν) t), Eleuſiniis ſacris, in ara, poſuerit Andocides, ideoque ſit morti tradendus. Res tota fuſius enarratur, fraudulenter virgam eſſe poſitam, vt in perniciem adduceretur orator: cum et ipſae ſtatuae numinum circumductae fuerint, ad inquirendum. Concludit ergo, ſe numinum clementia liberum eſſe, ſi vel poſuiſſet; probat autem ſimul, ſe poſuiſſe nequaquam. Quippe Callias tunc quidem, licet ſtatuas numinum geſtaſſet, ſemet audiſſe profeſſus eſt, Andociden collocaſſe; cui vero reclamarit actutum, non ſine conuicio, Cephalus: tum, quia ſupplicium iſti crimini conſtitutum diceret, quod lex, inſculpta columnae, non niſi mille drachmis mulctaret; tum, quia nominaret Andociden, ex quo perceperit, auſus adpellare neminem. Vnde potius apertum fuerit, ipſum Calliam poſuiſſe. Fecit autem hic iſtud, ira vindictaque commotus. Nimirum, Epilycus, Tiſandri filius, auunculus noſtri, ſine maſcula prole mortuus in Sicilia, duas reliquerat filias; quarum altera penes noſtrum, apud Leagrum altera fuit: cum vterque, proxima cognatione, iunctus eſſet defuncto. Quam Leager ſecum habebat, ſibi ſeu filio deſtinarat Callias; Andocides contra praerogatiuam amplectebatur. Videns id Callias, Cephiſio

t) comm. noſtra *de Andocide* p. 3. Nihil quidem habet ea de re *Lyſias*, qui ſolum V, 17. p. 55. cum impius, et a ſacris remotus, ad religionem Cereris intraſſet, e ſacro gutturnio manus eum abluiſſe, memorat.

ſio mille drachmas dedit, vt noſtrum accuſaret: animaduertens vero litem intentam Andociden haud ſubterfugere; virgam poſuit, vt, ſine iudicio, poſſet actutum necari. Ceterum, praeter opes oblatas Leagro, idem acceſſit ad Lyſiſtratum ducem et Epicharem, quos oratori nouerat amicos eſſe, vt illi perſuaderent, mitteret Epilyci filiam ſibique cederet: ſic enim non modo lites forenſes omiſſum iri; ſed aeque ſe polliceri, coram amicis, ſatisfactionem. Ab iis tamen, quod iſte non exſpectauerat, reſpondebatur. Hac occaſione data, de Calliae coniugiis filioque, parum honorifica proferuntur: quae quidem, cum ad rem haud adeo pertineant, praeterimus. Licet hinc orator ipſe colligat, hominem tam abominandum, ſupplicia, non audientiam, mereri. Corrobotantur hactenus dicta, §. 236. ſqq. vel inde, quia, triennio iam e Cypro reuerterit, et Athenis habitarit, ipſis huc vsque non impius viſus: cum et fratrem et hoſpites alios religionibus imbuerit; ad Eleuſinia ſacra ſit ingreſſus ibique ſacrificarit; immo, qui nunc ſint accuſatores, ipſum muneribus publicis commendarint, vt in Vulcani ſollemnibus gymnaſio praeficeretur, ἀρχιθέωρος in Iſthmiis et Olympiis ludis eſſet, et, in vrbe, ſacrarum opum quaeſtor; iam vero demum ab iisdem habeatur profanus. Hocce porro, cur vel archontum in iudicio fiat, cauſſam addit §. 238. ſequentem. Argyrius, Archon, quem neſcimus an ſuo nomine vocet, cum aliis, etiam in ſubſelliis accuſantium praeſentibus, vectigalis quinquageſimae partis u), tribus circiter annis ante conducti, particeps fuit: noſter autem, redemtionis eorum pretium, ſex talentis, ad ſenatum ingreſſus, auxit; neque tamen, cum ſociis ſuis, damnum, ſed paruam aliquam vtilitatem, habuit. Inde

 factum

u) *Lycurg.* 6, 6. not. q.

factum eſt, vt eum remouere cuperent iſti, ne ſibi maneret impedimento. Precatur ergo iudices Andocides, vt ſe potius abſoluant: quo, ſimul in poſterum, bene mereri de patria queat, et homines eius modi coërcere, vel emendare. Parte V. §. 245. refellitur etiam eorum ſpecioſa ratio, quaſi deus Andociden ideo de periculis naualibus liberarit, vt accuſante Cephiſio perderetur x). Reſpondet autem noſter, pericula quidem nautica diuina: forenſia vero talis generis humana eſſe; potiusque contrarium ſequi. Cum enim, hiberna tempeſtate nauigans, ab ipſo numine, liberatus ſit: oportere tanto magis, vt ab hominibus conſeruetur; praeſertim in ea ciuitate, cuius ſemper fuerit, conſenſione communique ſalute quaerenda, non autem poenis, amplificari. Sequitur inde concluſio §. 255. qua precatur Andocides, et propter maiores ſuos, vt hos imitandi calcar adiungant, miſericordia ſua. Quippe tantos maiores haud minimam ſibi partem vindicare publicae ſalutis: quam et ipſe ſit hoc ſtudioſius et efficacius curaturus; quia plurimis excitetur modis, ſimulque, cum regibus ac populis multis, hoſpitium amicitiamque ſuſtentet. Contra, ſi ſe perdant, omne pariter ipſius genus eſſe funditus periturum, Andocidaeque et Leogorae domum, aut auitam et paternam, opprobrio futuram, quam elapſo ſe, vel in exſilium pulſo, Cleophon, lyrarum opifex, ſit inhabitaturus. Nec ſe quidquam in ciuitatem, nec in ſe ciuitatem peccaſſe: domum ipſius antiquiſſimam, et omnibus indigentibus eſſe communem: adflictorum neminem gratiam ibi fruſtra quaeſiſſe. Denique coronam imponit peroratio, quam omnibus DEMOSTHENIS praefert NIC. CAVSSINVS y). Hic ipſi maio-

x) conſ. *Lyſias* V, 9. ſq. p. 51. y) *de eloqu. ſacra et hum.* I, 25.

maiores excitantur, pro noſtro deprecantes eiusque ſalutem quaerentes: dum viuum ſiſtere queat nullum, mortuis patre fratribusque, liberis autem nondum generatis. Igitur, horum omnium loco, tamquam ancoram ſacram, complectitur Athenienſes, obſecrans, ne Theſſalos et Andrios, inopia ciuium, recipere, hos autem perdere, malint. Adhaec, ſi quibus adficere beneficiis queat, pollicetur; ſed poenitentiam, vbi ſe perſuaderi patiantur ab aduerſariis, haud defuturam eſſe, comminatur. Poſtremo, conuocat optimum et amiciſſimum quemuis, ad conſultandum ac ſententiam de ſe dicendam, Anytum nominatim, Cephalum, Thraſyllum, tribules et alios. Patebit ex hoc ſpecimine, quantum bonae frugis, in oratione iam ſtrictim expoſita, lateat. Gerae 23. Febr. 1755.

## CAPVT. III.

### *Altera commentatio de ſcriptis Andocidae.*

Poſtquam, altero nunc menſe, primam orationem Andocidae, breuiſſimis verbis, deſignauimus: iam ad reliquas progrediemur.

Or. II. *περὶ τῆς ἑαυτοῦ καθόδου*, ſeu *περὶ τῆς ἀδείας*, vt HARPOCRATIO a) vocat, impunitatem reditus ſui monſtrat, defendit, expetit. Diuiſimus eam in capita V. membraue minora LVIIII. Incipit autem §. 1. ed. Ald. p. 19. §. 12. p. 20. §. 30. p. 21. §. 51. p. 22. Vituperat quidem orator accuſantes, tamquam inuidos maxime, bonique publici negligentiores: cum, impetu iuuenili, ſeu perſuaſionum abreptus pondere, quae fecerit, potius miſericordiam, quam inui-



a) *v. ὀρρωδεῖν*, quod habet *Andoc.* II, 13. *Gui. Canterus nouar. lect.* VIII, 4. *Plutarchus in* X. *oratt.* de hac etiam oratione, tamquam de pluribus, loquitur p. 835. *Opp.*

inuidiam mereantur, §. 13. ſqq. Quia partim perſuadentibus contradicere, partim innocentem patrem perdere, noluerit: hinc elegerit iſtud, quod ſibi ſoli moleſtiam diuturnam, ipſis autem Athenienſibus, celerrimam, e praeſenti malo, liberationem adtulerit. Igitur, optimum ipſe factu iudicans, ibi potius, vbi minime vellet, quam in vrbe, verſari, receſſit. Dum in patriam reuerti cupiebat, §. 20. ſqq. ſenſit, aut ſe vitam facile perditurum, aut inſigni ciuitatem adficere beneficio debere. Ideoque, nec pepercit corpori, nec opibus, ſed remiges, ad copias Atticas, Sami congregatas, quo tempose turbas internas habebant Samii, Thraſybulo iuuante populum b), adduxit; cum iam quadringenti rerum eſſent Athenis potiti. Paternus autem hoſpes Archelaus, quia, quaecumque vellet, efferri et inferri permiſerat: praeterea frumentum et aes adtulit Andocides §. 23. ſqq. Hoc aere conducti viri poſtea Peloponneſios claſſe vicerunt; et tum, Thraſybulo duce, ſoli ſeruarunt vrbem. Rediens Athenas orator, omnia praeter opinionem inuenit, §. 26. ſqq. Aduectus enim naui, ſe collaudatum iri putabat: ſed, cum non nulli quadringentorum ipſum veniſſe cognoſſent; captum ſine mora, ſenatui ſiſterunt, et adſiſtens Piſander c) indicauit noſtrum, quaſi frumentum ac remiges hoſtibus adduxiſſet d). Ita, cum hic ſe periturum animaduerteret; ad aram ſtatim aduolauit, et ſacra fuit amplexus, numinum opem ſibi gratulaturus §. 29. ſqq.: licet interim vincula, et alia permulta mala,

b) *allgem. Welthiſt.* T. VI. p. 654. ſq.

c) de quo v. *Corn. Nep.* VII, 5, 2. ſqq. conf. *Thucyd.* VIII, 68.

d) Talem et ipſum Thraſybulum initio iudicabant ciues, *Corn.* VIII, 2, 6. ſq. *Iuſtin.* V, 10, 1. ſqq.

la, perpeti cogeretur. Hocce meritum §. 34. ſqq. cum ceterorum meritis, tamquam cum minori maius, comparatur. Nihilo minus aliud eminentius coniungitur §. 37. ſqq., quod adhuc ſolus quingentorum ſenatus in occulto norit. Sed eorum, quae liceat ac deceat enuntiari, non nihil memoratur §. 40. ſqq. Scilicet, cum, e Cypro, frumentum aduehi nullum, prae ſe quidam ferrent: ipſa re tales confutauit Andocides. Porroque ciues facit certiores, decem et quatuor onuſtas frumento naues, adpulſum in Piraeeo iri; quas paullo poſt indidem plures ac frequentes ſint conſecuturae. Deſiderat ergo §. 45. ſqq. reddi ſibi et inſtaurari pſephiſma, quod, Menippo pronuntiante, ſecuritatem ac tutelam ſibi praeſtiterit, et adhuc in curia ſit ſcriptum; quod vero deinceps, alterius cuiusdam gratia, derogarint: ideoque nec relinquatur aliquid, quo male dicere queant homines Andocidae. Pollicetur autem §. 52. ſqq. futurum, vt emendet, ſi quae fuerint, peccata; ſententiam corrigat, quam nunc aliam omnino foueat; immo quamlibet referat gratiam, et aemuletur maiores. Vt, exempli gratia, proauus paternus, Leogoras §. 55. ſqq., ſeditione contra tyrannos pro populo mota, dum reconciliari et vna imperare poterat, cum populo fugere maluit et adfligi, quod auditorum in primis ſeniores nequeat latere. Sic et ipſe noſter omnem abiicit indignationem; licet, quam dediſſent antea ſecuritatem, iterum abſtulerint: quia non ſit mirum, de libertate lapſos in ſeruitutem CCCC. tyrannorum, aduerſus Andociden peccaſſe, §. 58. ſq. Quem igitur ad modum illas ſententias abolerint: ita pariter, in hocce conſilio, porro nihil eſſe debere cum inimiciſſimis commune.

Oratio III. ſiue ſuaſio περὶ τῆς πρὸς Λακεδαιμονίους εἰρήνης, habet apud nos capp. X. membra minora LXXXXI. Memb. 1. incipit ed. Ald. p. 22. m. 5. p. 23. m. 24.

m. 24. p. 24. m. 42. p. 25. m. 62. p. 26. m. 82. p. 27. Adfertur initio ſtatim propoſitum, iuſtam pacem eſſe bello praeſtantiorem, maxime cum Spartanis ineundam. Ad obiectionem §. 2. euerſum ita rem publicam iri; ſtatim reſpondetur, eam valituram, ſi nunquam cum Lacedaemoniis populus Atticus pacem pepigiſſet; nunc aliter iudicandum, exemplis prioribus. Illuſtratur id §. 5. ſeqq. exemplo Perſici belli, cum in Euboea inſula eſſet exercitus Athenienſium. Hi tunc habebant Megaram e), fontes atque Troezena: nihilo minus pacem deſiderabant, ac Miltiadem, Cimonis filium, iudicio teſtarum expulſum, inque Cherſoneſo verſantem, πρόξενον et interpretem pacis, Lacedaemona mittebant. Quo facto, pax annorum quinquaginta f), qua vero ſolis decem ac tribus annis vſi ſint, conſtituebatur. Neque tamen ideo ſubigebatur populus: potius portum Piraeeum moenibus includebant; murum magnum ad boream exſtruebant; C. triremes fabricabantur; CCC. equites, et CCCC. Scythas ſagittarios, conducebant. Quae fuerint omnia pacis Laconicae fructus. Alterum exemplum §. 9. ſqq. cum, propter Aeginetas, bellum gerere coepiſſent Athenienſes; et vtrimque plurima mala toleranda fuiſſent: inuenti ſunt X. viri, quos inter auus noſtri Andocides. Hi, plena Spartam poteſtate legati, denuo pacem effecerunt. Neque tunc populi ſtatus euerſus eſt: quin tale moliti comprehendebantur; diuitique potentia plurimum efferebatur ciuitas. Eodem quippe tempore, triremes alias C., et naualia ſtruxerunt, itemque murum magnum auſtralem, quippe ma-

e) ita *Cic. ad Att.* IIII, 5: noſter autem et *Thucyd.* L. IIII. τὰ Μέγαρα.

f) conf. *Aeſchines de falſa legat.* et *Meurſius Ath. Att.* III, 11.

pe maritimum ad portus. Tertium exemplum §. 14. ſeqq. cum, propter Megarenſes, bellarent: Nicias, Nicerati filius, pepigit pacem, iterum opibus et aliis vtilitatibus abundantem; qua ſimul Cherſoneſum tenebant Attici, Naxum item, Euboeae plurimum, et alias regiones. Exemplum quartum §. 17. ſq. cum iidem, ab Argiuis perſuaſi, bellum inſtauraſſent; vbi noſter pacem ſemper commendarit. Obiicitur quidem, ex hac ipſa poſtrema pace, XXX. tyrannos inſtitutos eſſe; multum Athenienſium, hauſta cicuta, periiſſe; neque paucos in exſilium fugiſſe. Sed reſpondetur §. 20. ſqq. aliud eſſe σπονδὰς, quas victis imponant victores, aliud, inter aequales, pacem. Oſtenduntur igitur huius praerogatiuae, quod nunc Lemnum, Imbrum, Scyrum teneant; exſules recipere neutiquam cogantur; naues habeant, quot velint, et eiusdem generis alia. Obiectioni nouae §. 26., quaſi bellum eſſet neceſſarium, reſpondetur §. 27. ſqq. cauſſas iam belli non iuſtas fore: cum potius iniuſte tulerint opem Boeotis; quidquid deſiderent, obtineant; ac ſi debellare velint Lacones, id neque ſocii ſint paſſuri, neque Perſae. Pace contra §. 34. ſqq., ſingulis Graecis communem pacem ac libertatem comparari; cui vel Lacones ſtudeant, quamuis iam ter victores; ſcilicet, ex quo ſocios omnes Corinthi; Boeotos, Ageſilao duce; cumque Lechaeum occuparent, Argiuos omnes, Corinthios, et Athenienſium ac Boeotorum quicumque praeſentes erant, fuderint. Eosdem conditiones proponere §. 37. ſqq. pacis ſat aequae, quam et Boeoti recipiant, Orchomenum ſuis legibus vti permittentes; quamuis, id ne fieret, annis quatuor geſſerint bellum, plurimos fortes viros amiſerint, et magnas impenderint facultates. Nouum argumentum mouens §. 42. ſqq. a fide Laconum, bello Peloponneſiaco praeſtita; cum ipſi deinceps Athenienſes, abductis ab amicitia

Laco-

Laconum Boeotis Corinthiisque, Corinthiacae calamitatis auctores fuerint, regem Artaxerxem in eos concitarint, claſſique Cononem praefecerint, qui maritimo principatu Lacones priuarit. Talia perpeſſos, quaecunque foedere iuncti permittant Athenienſibus largiri. Quaeritur ergo §. 47. ſqq. ad quam aliam pacem efficiendam, accedere legati debeant? quid praeterea ſit conſultandum? quid ſit, cur Atticos inuitent Argiui? quanti Corinthum aeſtiment, cum Boeoti porro participes eſſe belli nolint, faciantque pacem,; quibuscum tamen antea foedus pepigerint Athenienſes, vt viribus coniunctis valerent? Opponentes §. 53. ſqq. Corinthum eſſe cuſtodiendam, et Argiuos foedere nectendos, interrogantur: num, Argos vbi Lacones inuadant, auxilia ſint ferenda, nec ne? dum vtrumque noxium ſit futurum ciuibus ſuis. Hinc examinantur Argiuorum ſermones §. 56. ſqq., qui iunctam ſecum et cum Corinthiis militiam deſiderent; ſuam vero regionem ſociorum copiis, neutiquam aperiant. Scilicet, iſti patriam ſe pacem alere profiteantur: quam tamen inuideant aliis; quia, prorogato bello, Corinthi ſperent occupationem. Quae cum ita ſint, aut cum Argiuis contra Lacones pugnandum; aut cum Boeotis communi pace fruendum: quorum prius ſemper noſter formidarit. Sed, eſſe vulgo malum Athenienſium § 60. ſqq. prae potentioribus elegiſſe debiliores, et maluiſſe gerere bellum aliorum gratia, quam ipſos frui pace: quod exemplo cum Perſis actorum illuſtratur. Cum enim magni regis amicitiam in perpetuum adſeruiſſet Atticis Epilycus, Tiſandri filius, auunculus noſtri: potius, ab Amorge, ſeruo regis fugitiuo, perſuaſi ciues, illius potentiam nihili fecerunt, et amicitiam huius fugitiui praetulerunt: quo facto Lacedaemoniis, aduerſus Athenienſes bellanti-

bus,

bus quinquies millia talentorum; rex ille ſuppeditarit; donec Atticam potentiam omnino deſtruxerint. Sic et §. 62. cum Syracuſani pacem et amicitiam orarent; Aegeſtanis et Catanaeis praelatis, infelix bellum ciues maluerunt. Idem valituram Argiuorum legatorum perſuaſionem §. 63. ſqq. quod tot iam cum Lacedaemoniis bella docebant. Diſſuadetur ergo §. 67. bellum iſtud: aeque vero diſſuadetur §. 68. ſqq., in firmanda pace, caeca feſtinatio; cum ſpatium quadraginta dierum habeant deliberandi. Neque minus confutantur, §. 75. ſqq. quibus parum videatur, ob naues ac moenia, paciſci: dum, quantum inde iam natum boni ſit, edocetur. Vnde Laconum legati §. 82. ſqq., Athenis tunc, vt Argiui, praeſentes, prouide ſint audiendi; et, quidquid praeſertim ſalutare, concludendum.

Oratio IV. κατὰ Ἀλκιβιάδȣ cap. IX. ſeu membris minoribus XCVI. a nobis diſtinguitur, quorum membr. 1. ed. Ald. p. 27. m. 8. p. 28. m. 32. p. 29. m. 50. p. 30. m. 68. p. 31. m. 86. p. 32. incipit. Continet autem vituperationem, defenſionem et accuſationem. Initium fit a querelis, de difficultate ciuilium in rep. munerum adminiſtrandorum. Ipſum propoſitum habet §. 5. non ſe; ſed, ſi quis, Alcibiadem oſtraciſmum mereri. Vituperatur autem P. I. §. 6. ſqq. generatim lex de oſtraciſmo, tanquam contraria iuri iurando ciuitatis, et admodum noxia, nec iniqua minus. P. II. §. 15 ſqq. captationem beneuolentiae praemittit, et odii ciuium atque ſeditionis (μισοδημίας ac στασιωτείας) ſuſpicionem, ab Alcibiade (§. 40.) conflatam, remouet; quae ſint talis hominis notae, et qua ratione neutiquam in ſe conueniant, perdocendo. P. III. longiſſima, §. 22. ſqq., Alcibiadis vitam perſtringit, vt in iſtum, tunc abſentem g), eiusmodi ſcelera reiiciantur. In tranſitu memo-

g) conf. §. 30. et *Buchner* ad *Corn.* VII, 3. 2.

memoratis aliis criminibus, quae de tributis ac vectigalibus admiſerit §. 25. ſqq., non praeter laudem Ariſtidis, indicantur. Additur eius auaritia ſimul et ſuperbia: §. 33. ſqq. Prioris exemplum vxor praebet, Hipponici filia, Calliae ſoror h), quam cum, X. talentis dotatam, duxiſſet, mortuo, dum Delio bello dux erat, ſocero, decem alia ſimul expreſſit i); neque minus tamen eiecit coniugem, et inſidias ſtruxit adfini §. 37. quo pariter huius facultates obtineret. Superbiam deſignant, aurae popularis captatio §. 39. ſqq., acta cum Agatharcho pictore §. 42. ſqq., cumque Taurea ἀντιχορηγῷ §. 50. ſqq. Acceſſit intemperantia et impudentia §. 54. ſqq. qua de Meliis captiuam duxit, et ex ea filium genuit. Hic vero, per πρόληψιν, Alcibiadis gloriatio de Olympica victoria §. 59. ſqq. refellitur, re ipſa diſtinctius narrata, tamque Diomedi, quam vrbi, facta iniuria commemorata. Eadem ad alteram profectionem Olympicam extenditur §. 69. ſqq. vbi tentorium Perſicum Epheſii, duplo maius, quam publicum, tendebant, victimas et pabulum Chii comparabant; vinum et alia Lesbii donabant. Cum igitur §. 74. ſqq. Calliam Didymii filium, et Cimonem Miltiadis, iudicio teſtarum, eiecerint: certe nec huic eſſe parcendum, opinatur Andocides. Concluſionem vero facit §. 76. ſqq. inſtituta comparatione, inter ſe et Alcibiaden; cuius praeterea maternus auus Megacles, et paternus Alcibiades, indidem exſularint. Idem ad legiſlatoris mentem accommodatius fore §. 78. ſqq. cum iſte potentior ſit magiſtratibus ac legibus, orator autem noſter quater in iudicio publico comparuerit, ac fuerit abſolutus; licet accuſatores habuerit acerrimos et eloquentiſſimos §. 84. ſq., qui duos, eadem in cau-

h) *Dav. Chytraei chronol. hiſt. Her.* et *Thuc.* p. 185.
i) erat enim ditiſſimus Hipponicus *Corn.* VII, 2, 1.

in cauſſa verſatos, dederint neci. Ne meritorum com memorationem §. 92. ſqq., Andocidis ipſi vitae iam inſertam, hic repetamus. Vnde tandem concluditur, eiusmodi ciues, haud eiectionem, ſed conſeruationem, mereri. Gerae 13. April. 1755.

## CAPVT IV.

*De Orationibus Andocidae commentatio tertia.*

Indicauimus orationes Andocidae, ſecundum ordinem, quem editiones praeferunt. Sin tempus, quo dictae videntur, expendamus; omnino fuerit diuerſus. Hac enim ratione, primum vltima locum occupabit; altera ſuum retinebit; tertium prima, penultima ſumet extremum. Aduerſus Alcibiadem oratio, videtur olympiade XCI. ineunte dicta: quod vel inde patet, quia, de poſterioribus Andocidae fatis nihil ibi reperimus; ipſe potius ad iuniores ſe refert, *δημηγορῶσι δὲ οἱ νεώτεροι* §. 54.; ac, tunc *ὀλιγαρχικὸν* et *μισόδημον* habitum ab Alcibiade fuiſſe, contendit §. 40. Nec meminit quidquam poſteriorum Alcibiadis geſtorum quem potius nihil oppoſiturum ait, praeter Olympiam victoriam §. 59. Habuit tamen iam tum liberos Alcibiades, in choro verſantes §. 50.; maxime filium admodum nequam, e ſerua. Fuiſſe ſimul dicuntur §. 57., a quibus, tanquam incomparabilis, extolleretur. Sic et Andocides, ſe quater, a ſummis oratoribus, qui neci dederint alios, accuſatum §. 84., nihilo minus, legitimo certamine iureque, viciſſe, commemorat §. 80. 83. Quae cum ita ſint, non potuit diu ante Siculum bellum eadem oratio haberi: neque tamen eſt, cur, poſt claſſem contra Syracuſanos miſſam id accidiſſe, putemus. Etenim Lacedaemoniorum, quibus Alcibiades poſtponitur, honorifica ſit mentio §. 65. et tale bellum, tanquam res ſorte futura, deſignatur §. 30. Indidem, nec ſuppoſita vi-

detur oratio: quoniam nihil ibi miſcetur, de myſteriis domi celebratis, de Hermis deiectis, de ſacerdotum exſecrationibus, atque reliquis, quae vel *Cornelius* adtulit, momentis. Περὶ τῆς ἀδείας et περὶ τῶν μυστηρίων orationes, olympiade XCIV., habuit Andocides; vt XCVI. legationem ſuam Laconicam ſedulo commendauit. *Taylor* quidem, ἐνδείξεως λόγον, paulo poſt XXX. tyrannos habitum eſſe, memorat: ſed nos illud, a decemuiris reip. curandae pulſis, eueniſſe, vel e ciuitatis iureiurando, comprobamus §. 139. 153. ſqq. Nec abſurdum nobis videtur, in duas hanc ipſam orationem diſpeſci. Reperimus enim illic ſuperſtitem patrem §. 120. ſq.: hic vero defunctum §. 269. Ita quidem, forſitan ad §. 125., peroratio prioris, ac περὶ τῆς ἐνδείξεως orationis prima pars, deſideraretur. Attamen, ſi patrem, primo loco nominatum, exceperis, et §. 121. ad poſteriores ſolum accommodaueris: haec pariter difficultas euitari poterit. Vbi diſtinxerimus priorem partem; περὶ μυστηρίων, tempore περὶ ἀδείας orationem antecedere, vel vtrobique de Piſandro, cum dicta, tum non dicta, nobis perſuadere videntur. Eandem, ſimul περὶ καθόδε vocatam, fuit cum dubium naſceretur, anne potius filio noſtri vindicare deberemus. Scilicet, iuuentuti peccatum tribuitur, et πατρὸς πρόπαππος, qui or. I, 185. πρόπαππος, adpellatur. Actutum vero dubium exemit; quod eadem vtrobique narrantur, inque praecipitem iuuentutem coniiciuntur, et quod aperte, liberos ſe non generaſſe, prae ſe fert orator I, 269. Quae cum ita ſint, ὁ πατρὸς πρόπαππος, non abauum indicabit, ſed e paterna parte proauum. Laconicam legationem ſi conſideramus; variis temporibus, varii mittebantur. Mittebant eo, cum ciues, nondum conciliatis in Piraeeo verſantibus; tum apud Eleuſinios tyranni, quorum conſilia, per Pauſaniam impediebantur, inuidia

Lyſan-

Lyſandri. Sequebantur alii, poſt libertatem a Thraſybulo redditam, ipſius Pauſaniae mandato, tam e Piraeeo, quam e reliqua ciuitate, pacis ergo, legati; quos reuertentes Spartani XV. vna cum Pauſania, comitabantur *αὐτοκράτορες*, ad pacem aequis conditionibus firmandam. Ea, quam vltra ſeptuaginta natus annos Andocides obiit, legatio, poſt Cononis, qui Lacedaemonios ad Cnidum ſuperauit, victoriam incidit §. 45. Sed, ab Athenienſibus, initio conditiones pacis repudiabantur: et obiiſſe videtur orator, cum, olymp. CI., poſt multas in vicem calamitates, reconciliatio fieret. Obiici quidem poterunt, quae *Lyſias*, aduerſus Andocidem a), de Lacedaemoniis immiſcet. Sed, hi rationem etiam habuiſſe noſtri creduntur: partim quoniam auus olim pacem pepigerat b); partim quoniam, vel antea ſemper, optime de Spartanis ſenſerat ipſe, quod in eius orationibus paſſim obſeruabitur. Ita vero, vel inde patet, non eſſe ſpernendam, ad hiſtoriam Graecam, Andocidae lectionem: et ad reliquas etiam orationes accommodari debere, quod de prioribus memorat *Boeclerus* c); dum ibi multa reperit, ad illorum temporum hiſtoriam integrandam, pertinentia. Nos quidem hoc ipſum, ſingularibus proluſionibus, oſtendemus; quibus et tyrannidem Piſiſtrati filiorumque, et liberae Graeciae bella, et Athenarum, Andocidis aetate, conditionem, deſignabimus. Iam, vt ſaliuam moueamus, quod, in aliis *Fabricius*, prae ceteris, egit, in noſtro nemo, vel hominum et locorum nomina miſceamus. Sunt autem*) — Vel vltima nomina, nec alia minus, docebunt, antiquita-



a) V, 12. p. 53. init. ed. Tayl. min. b) III, 9.
c) *de ſcript. Gr. et Lat.* (Argent. 1708.) p. 23. ſq.
*) Indicem omiſi, quem ſupra p. 530. ſqq. dedi et pleniorem et melius ordinatum. R.

quitates ſimul Atticas hinc accipere lucem. Inſignem autem praecipue forenſes atque ciuiles nanciſci, ſeorſum pariter dabimus comprobatum. Scilicet, cum adpareat, inſtitutum, quo memorabilia ſcriptorum Atticorum, cum auctoribus eo pertinentibus, vni lectorum obtutui ſiſtebamus, quibusdam minus probari, ſiccumque videri; maluimus actutum, in ceteris, ad magis ſingularia deſcendere, tarditatisque ſubire notam, quam, et oſtentationis forſitan et ταυτολογίας titulo, moleſtiam exhibere; potius ad aliorum genium nos accommodando, quam nobis ſapiendo ſolis. Hic interim, vel verbum, oratoris de ſtilo, iungemus. Deſcribit eum *Plutarchus* d): ἔστι δὲ ἁπλοῦς καὶ ἀκατάσκευος ἐν τοῖς λόγοις, ἀφελής τε καὶ ἀσχημάτιστος. Cum hoc, vt paſſim, *Photius* e) conſentit: ἔστι δὲ ἐν τούτοις ὁ ἀνὴρ ἁπλοῦς τε καὶ ἀκατάσκευος, ἀφελείας τε φίλος, καὶ τῷ ἀσχηματίστῳ σχηματιζόμενος. Poſtrema verba docent, ſimplicitatem illius fuiſſe laudabilem, et digniſſimam oratore. *Cauſſinus* f) ergo, cuius noſtrum facimus iudicium, habet omnino, cur lacertos ipſi vindicet, atque ſententias ſatis vehementes, quibus ſubinde, vel cum oratorum principe quouis, de praerogatiua contendat. Itaque nactus eſt imitatores, non Graecorum modo primarios, verum aeque Romanorum. Ipſa C. Gracchi ἀπορία, qua vel inimicis expreſſiſſe lacrumas dicitur, ex Andocideis fontibus g) fluxit. Hinc, licet aduerſus Andociden ſcriberet *Theodorus* Byzantinus h); haud admodum dolendus eſt eius operis interitus. Sed moleſte ferendum, quod *Valerii Theonis*, in Andociden, commentarii i) non tulerint aetatem. Idque tanto magis; quoniam,

d) *de* X. *oratt.* p. 835. e) *Cod.* CCLXI.
f) I, 25. g) I, 268. ſqq. ed. Ald. p. 18. ſq.
h) v. *Suidas* voc. Θεόδωρος. i) *Suidas* voc. Θέων,

niam, de recentioribus etiam, ſolus fere *Palmerius* k), oratoris noſtri pauca quaedam, illuſtrauit. Erit tamen forte, quo defectus aliquatenus suppleatur. Iam vnum reſtare putamus. Mentionem, proluſionis initio, fecimus editionum Andocidae. Commentationem II. Lycurgeam excitare poſſem, vt haſce cognoſcendi cupidis aliquatenus ſatis facerem. Quoniam vero prima potiſſimum eſt rariſſima, neque ſemper integra, cuius rei ſpecimen, proxima *de Palamede* proluſio nota d), ſuppeditauit: hac occaſione, collectionem eam fuſius deſignaſſe, non abs re videtur. Tres habemus operis Aldini tomos. Primus, Aprili menſe luci publicae datus, inſcribitur: *λογοι τουτων των ῥητορων. Ανδοκιδου. Ισαιου. Δειναρχου, Αντιφωντος. Λυκουργου. Γοργιου. Λεσβωνακτος. Ηρωδου. Orationes infra ſcriptorum rhetorum* cet. Alter, IV. Non. Maii: *Ισοκρατους λογοι. Αλκιδαμαντος κατα Σοφιστων. Γοργιου, ελενης εγκωμιον. Αριστειδου παναθηναικος. του αυτου Ρωμης εγκωμιον. ISOCRATIS ORATIONES* cet. vbi quidem Iſocratis orationes ſeorſum finiuntur, menſis Aprilis indicio; reliquae, ſub antea dicto die, iunguntur. Tertii, pridie Nonar. Maii poſt dedicationem ſignati, titulus eſt: *λογοι τουτων των ῥητορων. Αἰσχίνου. Λυσίου. Ἀλκιδάμαντος. Ἀντισθένους. Δημάδου. Ἀνδοκίδου. Ἰσαίου Δεινάρχου. Ἀντιφῶντος. Λυκούργου. Γοργίου. Λεσβώνακτος. Ηρώδου. Ἔτι αἰσχίνου βίος. Λυσίου βίος. ORATIONES HORVM RHETORVM* cet. Hic autem, ad primum adlegatae tomum, deſiderantur. Vnde primus vulgo poſtremum occupat locum: et generatim vnum opus conficitur; quod et literarum, quas vulgo *cuſtodes* dicunt, confuſio demonſtrat. Fuit autem inſtitutum Aldi primum, vt videtur, antiquiorum decem



k) in *exercitationibus ad ſcriptores Graecos* p. 667. ſq.

oratorum Atticorum orationes publici facere iuris. Itaque, primum occupantibus locum, Andocideis inſcribitur: λογοι, των δεκα ῥητορων. Altera collectio, Stephaniana percenſetur in *Lycurgo* noſtro l). Tertiae titulus eſt: *oratorum Graeciae praeſtantiſſimorum*, Antiphontis, Andocidis *et* Iſaei *orationes xxx.*, *cum ciuilium tum criminalium cauſarum*, *Iureconſultis ac Rhetoribus vtiliſſimae*, *Interprete* Alphonſo Miniato *Bononienſi*. *Nunc primum Graece et Latine editae*, Hanouiae CIƆ IƆƆ XVIIII. 8. mai. Sed ſingulatim *Andocidis de pace cum Lacedaemoniis facienda oratio Gr. et Lat. ex interpr. Andr. Pulnaei*, prodiit Pariſiis CIƆ IƆ LVII. et iterum, cum verſione *Guil. Canteri*, ad calcem *Ariſtidis* Baſil. CIƆ IƆ LXVI. fol. Gerae 6. Martii 1757.

## CAPVT V.

*Rem publicam atticam Andocidae ductu deſignans.*

Inſignis in Attica republica viri ſimul recordor, Andocidae noſtri. Non incommodum fuerit, ex orationibus illius, Athenienſium πολιτειας a), cui tantum debet Romana, quantum Romanae noſtra, conſtitutionem et antiſtites paulum illuſtraſſe. Gubernationem adamabant Attici, patrios ad ritus accommodatam b); eſſeque grauiſſimum arbitrabantur, ſi quid eius diſſolueretur, aut vel caperet detrimentum c). Neque tamen ideo ſemper eadem forma manſit. Habemus nimirum, aetate diuerſa d), μοναρχιαν, ὀλιγαρχιαν, δημοκρατιαν. Imperium vnius, maxime cum in tyrannidem eſſet conuerſum, admodum odioſum

l) p. 15. ed. II.

a) II, 20. *Antiph.* VI, 1. b) I, 141. c) III, 2.

d) *Lyc.* 2, 3. not. *) *Iſocr. panath.* p. 578. ſqq. ed. Wolf. *Aelian. V. H.* III, 17. V, 13. *Pauſan.* I, 3.

ſum fiebat ciuitati e). Paucorum et optimatum ditio idem vulgo nomen adoptabat, perque quadringentorum et triginta virorum ſaeuitiam, haud minoribus odiis exponebatur f). Ex quo vero ſingulares proluſiones iſta momenta hiſtorica propoſuerunt: hic modo rempublicam omnino liberam ſpectemus. Δημοκρατουμένη πόλις g), veluti per eminentiam, vocatur Attica. Quippe dum, eam qui laederet, publicus actutum hoſtis declarabatur h), et impune, quid? propoſito praemio, necabatur. Hinc inuidiae maximae, quam Andocides ipſe ſenſit, exponebantur, quibus vitio dabatur, quod imperium populare, clam inuertere ſtuderent i). Vidit vero magiſtratus et habitatores libera ciuitas, variis honorum gradibus modisque diſtinctos. Bene *Lycurgus* k), conſtitui rempublicam, ait, ab archonte, iudice, priuato ſeu ciue. Crebram facit mentionem ἀρχόντων, *Andocides* l); vſus quidem vocabulo ſenſu magis generali. Singulatim ita dicti fuere nouem; quorum princeps ἐπώνυμος, quod anno daret nomen m). Huius erat, temporibus Baccho et Apollini feſtis (Διονυσίοις καὶ Θαργηλίοις) praeeſſe; vexationis lites inter coniuges n). item parentes et ingratos liberos, dirimere; quaeque ſunt alia, quibus ſubinde ſimul reliquos archontas adhibebat o). Alter, ſiue rex ſacrificulus, Eleuſinia Lenaeaque ſacra curabat, ibique peccata, in regia porticu, iudicabat p), 

Nn 4 iun-

e) IV, 43. f) I, 133. 172.

g) I, 150. ſq. coll. II, 2. III, 3. IV, 45. *Lycurg.* Comment. I. n. 4. or. 2, 3. *Xenoph.* Ἀθηναίων πολιτεία tota fere.

h) I, 167. ſqq. III, 24. *hiſt. Graec. ſpec.* I. p. 7.

i) II, 56. IV, 64. k) 19, 2.

l) I, 153. 167. ſqq. 265. IV, 48. 50 *Antiph.* XIV, 116. 119. *Diog.* Laërt. in *Solone* I, 58. vel I, 2, 9.

m) I, 142. *Pauſ.* III, 11. p. 232. ed. *Kühn.*

n. IV, 35. o) IV, 36. *A. Er.* 1751. p. 206.

p) I, 133. 197. *Antiph.* XV, 75. 83-90. *Pauſ.* I, 3. init.

iunctis quidem adſeſſoribus, vel vniuerſo quandoque ſenatu q). Praeterea, de caede cauſſas, quas, ex antecedente cognitione, vel alias, occupare poterat, ſiſtere ſolebat r) Areopagitis, quibus, cum adduxiſſet reos, adſidebat poſita corona, pro conditione criminis, ſententiam primo loco dicturus. Tertius *πολέμαρχος* s); cuius curia vocabatur *ἐπιλύκιον*· indeque *λυκαμβὶς ἀρχὴ* polemarchus ipſe, in CRATINI comoedia, quae *νόμοι* inſcribitur. Officium, vel nomen deſignat, initio certe, cum partibus *στρατηγῶν* t), militare potius, quam ciuile fuiſſe u): licet ſacra Dianae venatricis et Martis Enyalii, neque minus *ἐπιτάφικὰ* certamina, curaret; ac peregrinorum et iniquilinorum, vt ciuium princeps, in lites inquireret x). Ceteri ſex *θεσμοθέται* nominabantur, iuris nimirum, atque legum vindices, primariis iudiciis adhibendi y), ne quid minus legitime fieret. Iidem ergo *παρανόμων γραφὴν* z) intendebant; accuſatores ac teſtes falſos, itemque corruptos iudices, puniebant; quaeque ſunt alia. Hinc et ſingulare tribunal habebant a), ac ſenatum, immo populum vniuerſum, vel extra ordinem, congregabant b). Eligebantur archontes, per ſabas, ſiue calculos, qui partim albi partim nigri fuerunt, in loco Pnyce, ſic ab agmine denſo confluentis populi nominato c). Poſt ius iurandum praeſtitum, myrto

q) I, 197. ſq. r) I, 133. *Antipho* XV, 75. ſq. 83-90. *Meurſ. de arch. Ath.* I, 9.

s) I, 24. vbi quidem Ἀλκιβιάδου πολεμάρχου legimus.

t) *Ant.* van *Dale diſſertt.* VIIII. diſſ. V. c. 3. *Io. Gebauer de ſtrategis Graecor ciuili munere perfungentibus*, 1751. 4.

u) *Pollux.* I, 10, 4. x) explan. *Ariſtoph.* ad *Veſpas*; *Harpocr.* v. *πολέμαρχος*, *Poſſard de Ath. mag.* c. 22. ſq.

y) I, 134. z) I, 35. 128. cet.

a) Dicebatur illud *τὰ ἀρχεῖα.* b) I, 56. *Petiti comm. in legg. Att.* p. 111.

c) *Eduardi Corſini faſti Attici, in quibus Archontum Athe-*

mytro vel hédera coronabantur, et ita deinceps incedebant d), a Demoſthene communis corona ciuitatis adpellati, neque minus μύῤῥινοι· vt ambire talem magiſtratum μυῤῥινᾷν e). Eorum officia fuſius exponit POLLVX f). Ante Olympiadem LXXXVII, menſe Gamelione, magiſtratu decedebant nouemuiri; mox autem, et ciuilis annus et ἀρχοντικὸς, incipiebat Hecatombaeone g). Poſt intra XXX. dies, adminiſtrati muneris rationem reddere cogebantur τοῖς λογισταῖς, vel εὐθύναις, a quibus ipſa dicebatur εὐθύνη h). Logiſtae duo fuerunt, ſenatus et adminiſtrationis publicae cuiusuis obſeruatores i). Euthyni ſiue euthynae decem, nouemuiris, praeter παρέδρους, quos ipſi ſibi iunxerunt, aderant, ſi quid peccatum eſſet, correctionis ergo k); quemadmodum adſeſſores, ſiue paredri, bini primariorum, praetoris, regis et imperatoris, auxilii et conſilii gratia l). Patere videtur ex oratore noſtro, logiſtas et euthynas, in λογιστηρίοις congregatos, in archontum rationibus perquirendis, occupatos fuiſſe m): ni plane, poſthabito POLLVCE,

Nn 5 colli-

*nienſium ſeries, philoſophorum, aliorumque illuſtrium virorum, aetas, atque praecipua Atticae hiſtoriae capita, per Olympicos annos diſpoſita, deſcribuntur*, T. I. p. 21. ſqq.

d) II, 35 *Lycurg.* 30, 23. ad formam a genere concludendo. e) *Heſych.* et *Suidas.* Eiusdem generis magiſtratus apud Spartanos ephori *Lyc.* 28, 2. not. **), apud Cretenſes κόσμοι, nominabantur *Meurſ. Creta* III, 9. 167, ſqq. ed. Amſt. 1675. f) VIII, 9. ab init.

g) *Antiph.* XV, 88. prol. noſtrà *de anno Graec.* p. 4.

h) ἄρχοντες ὑπεύθυνοι, IV, 71. conf. *Lyſias* p. 82. ſq. 138. 236. ed. Tayl. min. *Ariſt. polit.* IV, 16. iudicium εὐθυντικὸν vocat, quod in rep. Romanorum exſulare conqueritur *Tullius de legg.* III, 3, 7. ſqq. i) *Pollux.* VIII, 9, 13.

k) *Harpocr.* voc. εὔθυναι *Pollux* VIII, 9, 16.

l) *Pollux* VIII, 9, 5. *Harpocr.* v. πάρεδρος.

m) I, 133. ὅσων εὐθύναι τινές εἰσι κατεγνωσμέναι ἐν τοῖς λογιστηρίοις ὑπὸ τῶν εὐθυνῶν ἢ τῶν παρέδρων. Reſpicit huncce

colligere malimus ex ANDOCIDE, logiſtas et archontum primariorum paredros eosdem fuiſſe, θεσμοθετῶν maxime rationibus praefectos. Diſtinguit tamen et HARPOCRATION, qui paredros ipſos rationem reddidiſſe narrat; logiſtas vero X. numerans, nihilo minus ab euthynis ſeiungit, qui pariter adſeſſores habere potuerunt. Sic, itidem εὐθύνην alii magiſtratus dederunt n), ipſique triginta tyranni ac decemuiri, deinceps odium commune, publicamque vindictam, hoc modo, vitarunt o). Archontes ſingulatim, rationem eam fugientes, exiſtimabantur inhoneſti p); laudabiliter munere functi, iungebantur Areopagitis. Horum, velut omnis iuris ciuilis inſpectorum, erat, legum, congregationum, magiſtratuum, criminum, belli demum ac pacis, ſupremam gerere curam q). In Areopago ſedebant, vbi iudicium primum capitis actum eſſe putabatur r): vbi ſimul, vt in ſanctiſſimo conſilio, quo quilibet quaeſtu vitam ſuſtentaret, diligentiſſime perquirebatur, et praemia decernebantur optimo cuiuis s). Erat autem perpetuus ille magiſtratus. Ita nimi-

locum *Harpocration* in λογισαὶ καὶ λογιστήρια, ſimul memorans, quod, λογισαὶς et εὐθύνους inter ſe fuiſſe diuerſos, docuerit *Ariſtoteles* πολιτείᾳ. Philoſophus idem operis laudati L. VII. ſub fin. prytanibus tribuit ἐπιλογισμούς τε καὶ ἐξετάσεις, καὶ πρὸς εὐθύνας τῶν ἀρχόντων. *Gu. Poſſardus* autem *de Athenienſium magiſtratibus* c. 17. monet, quod εὔθυνοι dicti ſint alias χρεωσαὶ *debitorum exactores*, κυβερνῆται *rectores*, διορθῶται *emeadatores*, εὐθυντῆρες *directores*, δικασηταὶ *iudiciales*, aut λογισαὶ *rationum magiſtri*.

n) *Aeſchines* in *or. contra Cteſiphont.* p. 430.

o) I, 153. ſq. p) I, 128. 133. hinc, et aliis functi muneribus, expetebant vltro, *Lycurg.* Comm. I. §. 6.

q) I, 144. r) *Plin. H. N.* VII, 56. *Pauſ.* I, 28. p. 68. IIII, 5. poſt init. s) *Val. Max.* II, 6, 4. 5.

t) in or. *Demoſth. contra Leptinem* p. 586. *Pollux* VIII, 10. init.

nimirum, de thesmothetis, VLPIANVS t): δεύτερον δὲ ἐδοκιμάζοντο διὰ τὸ ἐκεῖθεν εἰς τὴν Ἀρείου πάγον ἔρχεσθαι, εἰ μή τις μεταξὺ διεβέβλητο, ἕως δὲ θανάτου ἔμενον οἱ Ἀρεοπαγῖται. Diuerſi fuerunt a thesmothetis νομοφύλακες, ſiue ἔπαρχοι, quos et a numero τοὺς ἕνδεκα vocauere u). Soliis illi, e regione archontum, in ſpectaculis, inſidebant: Palladi pompam adornabant: leges et populi congregationes iuuabant: in νομοφυλακείῳ crimina puniebant; a negantibus, veritate, tormentis adhibitis, expreſſa. Pertinet eo ſollemne verbum ἀπάγειν x): nec immerito τοὺς ἕνδεκα, quos, cum XXX. tyrannis, ab obliuiſcendis iniuriis excipiebant, eodem trahere poterimus y). In capitales quoque cauſſas inquirebat ἔκκλητον concilium LI. virorum ἐφετῶν, de quo nulla daretur ἔφεσις, *prouocatio*, Draconis inſtitutum, cui vero Solon z) Areopagum praefecerat. At tamen, potius conſiderari meretur, inſignis ille quingentorum ſenatus a), vnde quinquaginta legebantur πρυτάνεις, atque ex his iterum decem πρόεδροι, quorum qui curam arcis et illius clauium habebat (τὰς κλεῖς τῆς ἀκροπόλεως πιστευθεὶς) praeſes (ἐπιστάτης) b) vocabatur. Illi prima valebant; inquiſitione, multarum et ſanctiorum rerum et ciuilium. Hinc apud eos accuſabantur, qui myſteria publicaſſe crederentur c); qui Hermas truncaſſe, et ſic porro d). Deferebantur ad eosdem, quae rei publicae ſummam, ipſasque leges

u) *Lyc.* 16, 6. not. ***) *Pollux* VIII, 9, 7. 20. CIC. *de legg.* III, 20, 46. ſq. *Poſtell. de mag. Ath.* c. 6. et 10. *Hekel.* ad hh. II, 10. *Heinr. Mükhe de nomophylacibus apud Athen.* (Vitemb. 1754. 4.)

x) I, 182. *Antiph.* XIIII, 177. *Lyſias* XIII, 4.

y) I, 153. *Ael. V. H.* V, 13. *Kühn.* ad h. l.

z) *Meurſ. Solon.* c. 15. a) I, 133. *Pollux* VIII, 10. p. 407. ſq. b) I, 166. c) I, 23. d) I, 134.

ges illius e), contingere viderentur. At, pro cauſſarum grauitate, vel ſoli πϱυτάνεις f) rem inquirebant, vel, conuocatus ab iisdem, vniuerſus quingentorum ſenatus g), adhibito pariter quandoque populo h). Difficultate publica premente, vigilantiam, diſtinctis partibus atque ſtudiis, idem ſenatus impendebat i), ad quem, ſi recte coniicimus, legum ſimul cuſtodes, etſi de communi ſententia ſeorſum memorati, pertinebunt. Dicitur certe ſenatus comprehendiſſe reos, et adligaſſe lignis, immo cruciaſſe k): quamuis etiam, de miniſtris, per quos illud fecerit, explicari poſſe narrationem, non diffiteamur. Ceterum, annus Atticus, in primis forenſe, cenſuum, tributorum ac vectigalium. tempus, ad πϱυτανείας computabatur l). Nec annus ſacer excludi debet, maxime, quod ipſi ſenatores in curia, tum Ioui conſultori, tum conſultrici Mineruae, priusquam ciuilibus negotiis accingebantur, ſollemnia facerent ſacra m). Praeterea, verſabantur vulgo prytanes in Tholo, domo curiae vicina n). Deducimur, hac occaſione, difficiliorem ANDOCIDIS ad locum o), non e communi ſententia, quam antea propoſuimus, ſed e SVIDAE narratione, quam haud parum vacillare putat EMMIVS p), facilius illuſtrandum. Quippe SVIDAS duo numerat epiſtatas, priorem ſorte ductum e prytanibus, alterum ex proëdris; illum clauium aedis in qua pecuniae publicae condebantur, publicique ſigilli cuſtodem, qui, quoties prytanes ſenatum aut populum congregabant, ſorte proëdros deſignarit, de tribu qualibet, excepta ſua,

e) I, 143. f) I, 114. 197. g) I, 87. ſqq. 115. 197. h) I, 117. 143. 166. II, 37. i) I, 91. ſqq. *Lycurg.* II, 3. k) I, 88. 114. l) I, 128. m) *Ant.* XV, 89. ſq. n) I, 91. o) I, 166. p) in *deſcr. reip. Athen.* p. 27. ſq. ed. Lugd. Bat. 1626.

ſua, rurſumque ſortitus ſit antiſtitem alterum, e proëdris, ſiue primariis adſeſſoribus, et hunc demum fuiſſe, qui negotium tractandum propoſuerit. Aderat ſimul ſcriba, qui tabellis agitata mandaret, quae poſtea ſaepius ad totum ſenatum, conuocatum ex lege, referebantur. Hic iterum deliberabat, ſenatorum ſingulis, quibus videretur, ad ſententiam dicendam, ſurgentibus. Dictis ſententiis, ab vno prytanum, aut alio ſenatore, decretum, addito ſcribentis nomine, conſignabatur; clara voce recitabat r; ac, fabis albis aut nigris in vrnam coniectis, tamquam occultis ſenatorum ſuffragiis, monente quidem epiſtata, roborabatur vel infringebatur. Sed, erit commodior hac de re dicendi locus, quando leges Athenienſium, B. c. D., tangemus. Iam obſeruaſſe ſuffecerit, quod X. tribus, quarum πρυτανευούσης nomen huius modi decretis praefigebant, fuerint q). Ἐρεχθὶς, Κεκροπὶς, Αἰγὶς, Πανδιωνὶς, Ἀκαμαντὶς, Ἀντιοχὶς, Λεοντὶς, Οἰνὶς, Ἱπποθοωντὶς et Αἰαντὶς r). His, aetate recentiore, iungebantur Ἀντιγονὶς et Δημητριὰς, poſt Ἀτταλὶς et Πτολεμαῒς, adulationis ergo, dictae. Tertia cuiuslibet tribus pars τριττὺς, ἔθνος, ſiue φρατρία, vocabatur s). Erant autem et iis φυλοβασιλεῖς, δήμαρχοι, τριττύαρχοι, φρατρίαρχοι t). Reges illi tribuum ſacrificuli, nobiliores fuere, ſacrorum et commodorum ſuae partis curam gerentes. Δημάρχοις aliquatenus ſuberant δημόται u). Cuiusque gentis (ἔθνους) genera (τριακάδες), XXX. numerabantur: eiusdem autem

q) *Pollux.* VIII, 9, 31. *Harpocrat.* paſſim, vbi Ἐρεχθηῒς, Αἰγηῒς, Πανδιονὶς, Οἰνηῒς cet. r) in *Andoc.* Ald. ed. l. c. eſt Ἑαντὶς. s) *Ioach. Perionii de Rom. et Graec. mag.* p. 335-342. ad *Io. Sarii Zamoſci de ſenatu Rom. LL.* II. Argent. 1608. 8. t) *Pollux* VIII, 9, 30. ſq. u) I, 143. *Ant.* XV, 29. *Lyſias* p. 120. ed. Tayl. min. *Emmius* p. 51. ſq.

autem generis participes *γεννῆται* x), *ὁμογάλακτες* cet. ſolebant dici y). Praeter tribus, ſecundum cenſum, Atticus populus ſeiungebatur, in IV. claſſes, nimirum *πεντακοσιομεδίμνων* z), *ἱππέων*, *ζευγιτῶν*, *θητικῶν* a): neque minus, ad nobilitatem, in *εὐπατρίδας*, *nobiles*, *ἀγροίκους*, *ruſticos*, *δημιουργοὺς*, *opifices* b); vt diſtinctionem in ciues c), quibus officia d) iuraque ſingularia e) fuerunt, et in inquilinos f), compendii gratia, praetereamus. Scilicet, in magiſtratibus percenſendis ſubſiſtimus, qui potiſſimum, e ditioribus et nobilioribus, legebantur g). Fiebat illud, *αἱρέσει*, vel *κλήρῳ*. Prior maxime legum latoribus, ſed poſterior ſenatoribus et iudicibus, conſtituendis, accommodabatur h), adhibitis fabis i). Lecti vero, de iuſtitia ſeruanda, legibusque tuendis, iurabant k): ſecundum quale ius iurandum, in tribunali, quoque ſuffragia ferri debebant l). Quin et eligentibus iurandum erat m), immo toti ciuitati n); praecipue cum, a diſſidiis, quaſi recens, partes conciliarentur o). Internoſcebantur magiſtratus, *σχήμασι*, *λόγοις καὶ τιμαῖς* p). At tamen

x) *Harpocr.* *γεννῆται.* y) *Lyc.* 19, 2. not. *) *Pollux* VIII, 9, 31. fin. *Poſtell. de mag. Ath.* c. I. ſq. *Hekel. obſſ.* p. 10. ſq. 14. ſq. z) qui principes erant *συμμοριῶν* *Emmius* p. 38. ſqq.

a) *Ariſt. de rep.* L. II. ſub ſin. *Plut.* in *Solone*. *Pollux* VIII, 10. p. 408. ſq. ed. Ff. 1608. *Perion.* p. 290. ſqq. *Meurſ. Solon.* c. 14. b) *Dionyſ.* Hal. A. R. L. II. *Meurſ. Theſeus* c. 18. c) I, 148. 249. IIII, 58. 78. *Ant.* VI, 1. tabulas ciu. tangimum *de nom. Graec.* p. 3. ſq.

d) I, 252. 261. 271. II, 23. 38. IV, 2. 10. ſq. *Lyc.* 16, 4. 34, 3. ſq. e) I, 160. IV, 64. II, 46. *Lyc.* 36. 2.

f) I, 30. 261. *Lycurg.* 11, 6. not. * 34, 4. not. *)

g) *Pollux* VIII, 9, 17. *Harpocr.* voc. *θῆτες.*

h) I, 140. 143. IV, 8. i) I, 166. k) I, 3. IV, 6. 21.

l) I, 18. ſq. 62. m) I, 143. n) IV, 6. ſqq. *Lyc.* 18, 1. 6-9. 31, 4. o) I, 153. ſqq. p) *Pfeiff. ant. Gr.* II, 8.

meri, honorem etiam onus habuiſſe, tanta ciuitatis in licentia, facile patebit q). Sed, quem ad modum, per ἐκφυλλοφόρησιν, ſenatu mouebantur indigni r); ſic et, praeconiis et ornamentis variis, qui bene rem publicam geſſerant, adficiebantur. Gerae 24. Sept. 1758.

## CAPVT VI.

### *Alcibiadem Andocideum ſiſtit.*

Andocideum adpellamus celebrem illum Athenienſium ducem, cuius vitam, praeter alios, *Plutarchus* a) et *Cornelius* b) iam deſcripſerunt c), vt oſtendatur, non eorum modo narrationes iri repetitum; ſed, ex orationibus praeſertim Andocideis, hiſtoriam Alcibiadis nunc illuſtrari debere. Duas autem illam in partes diuidimus. Alcibiadis enim celebre genus d), cum oratoris genere coniunctum, ſpectamus; ac deſignamus vitam. Stirps Piſiſtrateam adtingit. Ab eam perſequentibus nominatus Thraſymedes, in Troiano bello cum Antilocho fratre verſatus, cuius imaginem et monumentum ſanctiſſime ſeruabant *Meſſenii* e), filium habuit Sillum, Alcmaeona nepotem, pronepotem Megaclem, Olympiade XLVII. victorem f) Huius filius Alcmaeon, amicus Croeſi, Olymp. LV. clarus g), genuit Megaclem, aemulum et eiectorem Piſiſtrati

q) IV, 1. r) *Pollux* VIII, 5. *Pfeiff.* II, 14.

a) T. I. p. 182. ſqq. conf. et *Suidas* T. I. p. 178.

b) n. VII. c) imaginem eius exhibet *Gronou. in Theſ.* T. II. tab. LXVII. tres autem et alios nominat *Io. Meurſ. Att. Lect.* VI, 12. d) *Iſocr.* περὶ τοῦ ζεύγους p. 836. ed. 1551. Illud ipſe pariter ad Euryſacen, vt Euryſacis ad Iouem, retuliſſe fertur. e) *Pauſ.* IV, 31. ſub fin. 36. init. conf. II, 18. ſub fin. f) *Herodotus* VI, 125. explanator *Pindari* ad *Pythic.* od. 7, 12. Celebratur et Megaclis familia, duabus Pythiis, Iſthmiis quinque victoriis. g) *Herod.* L. I. p. 11. L. VI. p. 195. *Schmid.* ad *Pind.* p. 272. ſqq. *Iſocr.* l. c.

ſtrati. Nepotes fuere Cliſthenes, ſimiliter Cliſthenis, principis Sicyoniorum h), ex Agariſte nepos, Piſiſtratidarum aduerſarius i), aemulus Iſagorae, et Hippocrates, cum Piſiſtrati patre non confundendus k). Hippocratis liberi vocantur Agariſte, Xantippo Ariphronis filio l), Miltiadis aemulo, Perſarum ad Mycalen victori, nupta, Periclis oratoris ac ducis mater, atque Megacles, Dinomaches et Euryptolemi pater, iudicio teſtarum ab vrbe remotus m). Ad eandem poſteritatem pertinere videntur, Alcmaeonides et eius vxor Agariſte, quae et Damonis fuit n). Vt huius forte maioribus adnumerari poteſt Damon, cum Ariſtagora, Periclis oratoris magiſter. Pericles autem, Olymp. LXXXVII. a. IIII. defunctus o), fratrem habuit Ariaphronem, filios Xantippum, Paralum et Periclem, qui, dux felix, nihilo minus iniuſte periit Athenis. Euryptolemi filia Iſodice nupta Cimoni putatur. Dinomachen p) vero duxit Alcibiadis q) filius Clinias, qui propria triremi pugnauit ad Artemiſium, ad Coroneam a Boeotis interfectus. Horum parentum filius erat Alcibiades noſter r), qui coniugem habuit Hippareten, Hipponici filiam s), Calliae ſenioris τοῦ Λακκοπλούτου neptem. Callias Elpinicis, quam aeque Cimon

h) *Pauſ.* p. 72. 129. 133. 814. 894. ed. Kühn.
i) *Iſocr.* p. 838. k) *Dav. Chytraei chronol. hiſtor. Her. et Thuc.* p. 173. l) *Pauſ.* p. 59. 221. 705. m) *Andoc.* IV, 76. n) I, 33. Mentionem et antiquioris multo Damonis facit *Pauſ.* VII, 2. p. 524. et 3. ſub fin. o) conf. *Pauſ.* p. 59. 71. p) *And.* IV, 76. *Plut.* iuit. *Alcib. Liban. declam.* IX. et XXIX. Sed *Plin.* XXXIV, 8. Demaraten. vocat.
q) *And.* l. c *Meurſ. lect. Att.* VI, 12. ex *Lyſia* et *Harpocrat.* filium Alcibiadis Axiochum, nepotem Cliniam facit. Sed obſtat *Lyſiae* XIII, 10. it. *Plato* in *Euthydemo* p. m. 270.
r) *Plato* Alcib. I, init. *Aelian. V. H.* II, 1. fin.
s) *Corn.* VII, 2, 1.

Cimon frater duxit t), maritus, et μισοτύραννος, qui ſolus Piſiſtrati facultates emit, filio ſimul vſus videtur Myronide, Thebanorum atque reliquorum Boeotorum victore u). Sed Hipponici coniux, ex eodem, nam Pericli quoque nupſit, peperit Calliam diuitem x), amicum Alcibiadis y), Athenienſium ad Artaxerxem de pace legatum, qui Graecis omnibus libertatem et αὐτονομίαν adquiſiuit, nihilo minus, ob munus a rege acceptum, damnatus z). Hic vxorem duxit Chryſiada, Glauconis filiam a); deinceps Iſchomachi b) filiam c), annoque peracto poſterioris ipſam matrem, adiunxit d). E prima ſuſcepit Hipponicum e), alium ex vltima, cui filiam Epilyci petiit f). Dubium vero num Hipponicus an tertius quidam, an alius neceſſarius, Callides adpelletur apud *Andociden* g); vbi nobis quidem primum videtur. Apud eundem memoratur Callias Alcmaeonis filius, Euphemi ac Teleclis pater, atque Taureas Niſaei parens, oratoris patrueles h). Huius ſimul auia paterna Critiaeque mater ſorores fuerunt: vt mater ſororem habuit Ariſtotelis praefecti coniugem, quae Charmidem peperit. Dicta vero Leogorae coniux, Tiſandri filia, Epilyci, quoque memorati, ſoror i), cuius et neceſſarius, filius forte Glauconis, Leager k), praeter oratorem, filium peperit, quem is ſacris initiauit l). Ita, familiam inter Alcibiadis

t) *And.* IV, 75. *Corn.* V, 1, 2. ſqq. *Chytr.* p. 177.
u) *Thucyd.* L. I. *Diod.* Sic L. II. *ed, Corſini faſti Attici* diſſ. VIII. §. 11. p 342. diſſ. IV. §. p. 165.
x) *And.* I, 198. 202. 205. 233. ſqq. *Lyſias* XVIII, 13. p. 170. ſq. ed. Tayl. *allgem. Weltbiſt.* V, 243. ſq.
y) *Polyaen.* I, 40, 1. p. m. 57. ſq.
z) *Vbbonis Emmii appendix de rep. Attica* p. 367. ed. Elzeu.
a) *And.* I, 224. 227. b) quem ditiorem putaba t, quam fuit, *Lyſ.* XVIII, 13. c) *And.* I, 220. d) 220. ſqq.
e) 224. f) 219. 231. g) 226. h) 95. i) 206.
k) 208. ſqq. l) 237.

biadis et Andocidae, nexu ſpectato, regredimur ad priorem, quem, virtutibus atque vitiis pariter inſignem m), iure ſuo, facem Siculi belli nominant. Tutores hic nactus, eximios viros, Periclem n) et Ariphronem, in illius aedibus educabatur o), Zopyro Thrace paedagogo p), Socrate doctore pariter et amico q). Corpus habuit pulcherrimum r), animum fortem s), callidum, contentioſum t), intemperantem u), ſuperbum x), et ad omnes caſus accommodatum y), eloquentiam cui vix reſiſtere poterant auditores z). Aetatem primam Plutarchus ſatis perſequitur: qui lyrae ſtudium adiungit, ceteris pariter Athenienſium adoleſcentibus, ad eius imitationem, probatiſſimum a). Fallimur? an eodem accommodari poteſt, quod Cleophon λυροποιὸς, Andocide pulſo, domum ipſius fuiſſe poſſeſſurus, dicatur b)? Socrati tam adhaeſit Alcibiades; vt eius honeſtus amor, omnes aliorum, Anyti c) nominatim opulentiſſimi, repelleret amores. Huius liberalitatem ipſe compenſauit Alcibiades; dum ei perſuaſit, vt, in forum deſcendens, vectigalia licitando, publicanos ſuperaret, cumque praedes poſcerentur, dedit cautionem, vt inde publicani compellerentur, ad ta-

m) *Val. Max.* III, 1. ex. poſtremo. n) *Plato Alcib.* I. init. et II. p. 229. *Iſocr.* p. 838.

o) *Corn.* VII, 2, 1. p) *Plato* p. 222. q) *Xenoph.* ἀπομνημ. *Plato* in *Gorgia* p. 330. *Alcib.* I. init. *Corn.* VII, 2, 2. ſq. *Suid.* in Ἀλκιβιάδης *Aelian. V. H.* II, 5. IV, 21. IX. 29. XI, 12. ſed conſ. etiam IV, 15. *Iſocratis* βούσιρις p. 526.

r) *Aelian. V. H.* XII, 14. *Corn.* VII, 1. s) *Plato* p. 221. ſqq. 232. *Iſocr.* p. 840. t) *Plato* in *Protag.* p. 293.

u) *And.* IV, 33. 88. 91. *Lyſias* XIII, 6. ſq.

x) *Aelian. V. H.* IV, 16. y) *Plato Alcib.* I. fin. *Corn.* VII, 1. 3. ſqq. 11. *Micracl.* p. 233. z) *Corn.* VII, 1, 2. ſq. 6, 4.

a) *Plato* l. c. p. 216. ſq. *opp.* Baſ. 1556. conf. in συμποσ. p. 191. b) *And.* I, 264. c) I. fin.

id talentum Anyto largiendum d). Sed, ad ipſam vitae tutelam, amoris cum Socrate contentio ſurrexit. Cum enim, ambobus fortiter ad Potidaeam pugnantibus, interiiſſet noſter, niſi philoſophus eum defendiſſet: ad Delum contra, cum Athenienſes fugerent, hoſtibus a tergo prementibus, ſolus obſtitit Alcibiades, ne Socrates occideretur e). Quoniam vero, noſtri ſocer, dux ibi fuit interfectus f): coniugium eius, hac occaſione, recordamur. Simul in memoriam venit Horatianum illud, de natura, licet expellas furca, ſemper tamen recurrente. Nimirum, pugno percuſſiſſe dicitur Hipponicum; ſed, id male ciuitatem habere, dum videbat, eum domi conueniſſe, ſuppliciterque popoſciſſe poenam. Ille contra cum filiam dediſſet, decem talentorum dote g); hic decem alia, velut e pacto, cum filios genuiſſet, a Callia coniugis fratre, tunc extorſit. Nihilo minus honeſtam, temperantem et amantem mariti feminam, pellicibus, tam ſeruis quam liberis, tam peregrinis h) quam Atticis, ſic adflixit, vt ad fratrem ea diſcedere cogeretur. Hoc autem cum negligeret Alcibiades, porroque luxuriaretur: ipſa demum ad archontem acceſſit, diuortii litteras ex lege petitum. At maritus, ſocios et amicos ſibi iungens, vi coniugem e foro, contemtis magiſtratibus,



d) illuſtrabit haec *Andocides* I, 238-244. IV, 25-30.

e) *Plato* p. 194. De aliis fortitudinis ſpeciminibus v. *Iſocr.* p. 840. 842. ſqq.

f) *And.* IV, 34. Pericles apud *Xenophontem* in ἀπομνημ. L. III. p. 447. ed. Steph.: ἀφ' οὗ ἥτε σὺν Τολμίδῃ τῶν χιλίων ἐν Λεβαδείᾳ συμφορὰ, καὶ ἡ μεθ' Ἱπποκράτους ἐπὶ Δηλίῳ ἐκ τούτων τεταπείνωται μὲν ἡ τῶν Ἀθηναίων δόξα πρὸς τοὺς Βοιωτοὺς κ. τ. λ. *Thucyd.* L. IV. *Diod.* Sic. L. XII. *Heſych.* Δήλιον *Plut.* in *Nicia Pauſ.* p. 217. 724.

g) *And.* IV, 34. ſq. *Iſocr.* p. 840. conf. de opibus huius familiae *Lyſ.* XVIII, 13. h) *And.* IV, 54. ſq.

bus, atque legibus, deduxit. Immo, clanculum adfini machinatus eſt mortem, et eius quoque facultates diripere laborauit: qui vero publice nomen illius detulit, populoque donauit opes; ſi quando ſine liberis moreretur i). Aliorum pariter coniuges rapuit noſter, et vi, contra leges, patrauit plurima k). Spectant eodem, Agatharchus pictor, et Taureas, oratoris patruelis. Illum, inuitatum ad ſe, domum vniuerſam pingere coëgit, neque dimiſit, vsque dum, deceptis cuſtodibus, fuga ſibi quaerebat libertatem l). Nihilo minus is, quaſi laborem deſeruiſſet imperfectum, hinc accuſabatur, inque ſeruili prope verſabatur timore m). Porro Tauream, in chorea ſuperiorem ac victorem, pugno percuſſit Alcibiades; ac, licet ſpectatoribus indignatis, adeo tamen, vel auctoritate vel gratia, valuit apud iudices, vt, ius iurandum minoris quam ipſum facientes, honorem ei decernerent n). Scilicet magnificus, liberalis, aſtutus ac violentus o), praeter eloquentiam, cui reſiſti vix poſſet, eo rem perduxerat, vt, quidquid ageret, excuſarent, immo laudarent, admirarentur et aemularentur p), non ciues modo, ſed ipſi peregrini: maxime dum ſimulare didicerat ac diſſimulare; quaeque patrabat ipſe, reprehendebat in ceteris et accuſabat q). Erat quidem, aſper ille philoſophus, Timo, qui, *macte virtute*, *adoleſcens*, eum adloqueretur, *tuam auctoritate potentiam auge: nam huic rei publicae magnam inferes perniciem* r). Erant et alii, qui, cum ANDOCIDE, vituperarent. Verum enim vero, tamquam calumniam, opprimebat, quidquid

i) 35-39. k) 23. 38. ſqq. 57. 88. ſqq. l) 43. m) 44. ſqq. n) 50. ſqq.
o) 81. ſed conf. *Iſocr.* p. 844. ſqq. p) 46-49. 53. 56.
q) 40. r) conſentiunt *Andocides* IV, 57. et *Lyſ.* XIII, 9.

quid obſtaret, admiratio. Euexit gloriam, alendis equis, ad Olympium certamen, haud ſegnis, quibus praeclaras etiam victorias adeptus eſt s). Nominatim, incerta vicit Olympiade, τεθρίππῳ t)· deindeque, incerta Nemeade, pariter equis u). At, nec illud, Andocidae ſi fides habetur, ſine fraude factum. Diomedis enim equos, apud ἀγωνοθέτας Eleorum valens, abreptos adhibuit, et omnes ſimul audentes reiecit x). Adhaec, cum ab inſpectoribus vaſa petiiſſet, ad pompam comparata, publicis, tamquam ſuis priuatis, vtebatur quotidie y). Nihilo minus, iterum eo venientis, honos erat maximus, qui, variis a ciuitatibus, praeſtabatur z). Quid? ipſa patria, publicum in Prytaneo victum, cum praemiis variis, dedit a). Vti victor duas tabulas publice ſuſpendit, quarum in altera Olympias et Pythias eum coronantes exhibebantur; in altera vero Nemea, gremio ſedentis impoſitum, habens Alcibiadem, conſpiciebatur b). Ad rem publicam accedenti c), non nihil contentionis cum Phaeaco, nobiliſſimo ciue, plus cum Nicia, fuit; cuius maxime cum Spartanis pacem interrupit d), bello praefectus, et popularem ſtatum reſtituens Argiuis, amicitiamque Patrenſium concilians Athenienſibus e). Stetit a Niciae partibus, cum haec agerentur, Andocides, pacem atque Lacones collaudans plurimum f). Licet autem, adſectatae ſimul tyrannidis g), accuſaretur Alcibiades, et parum abeſſet ab oſtraciſmo h), largitio-



s) *And.* IV, 59. *Iſocr.* p. 840. ſqq. t) *Thuc.* VI, 16. u) *Pauſ.* I, 22. x) *And.* IV, 59-66. y) 67. ſq. z) 69. ſq. a) 71. ſqq. Idem accidit ex Aſia reuertenti *Corn.* VII, 6, 3. b) *Athenaeus* l. XII. c) *And.* IV, 31. ſqq. 40. d) *allgem. Welthiſt.* P. V. p. 342-349. e) *Iſocr.* p. 832. f) *And.* III. tot. IV, 26. 65. ſqq. g) IV, 40. ſqq. 58. h) 5.

gitione tamen k), meritis et eloquentia, tantum profecit, vt non tunc modo rei bellicae ſummam teneret, ſed aeque deinceps, Ol. LXXXXI., ſubigendae Siciliae deſiderió captis Atticis, cum Nicia Lamachoque, gubernandam acciperet claſſem l). Obnitebantur quidem Nicias, Socrates philoſophus, Meton aſtrologus, et omina non pauca m): ſed euicit Alcibiadis opinio, variis et ipſa fictis ominibus conſpicua. Propter Adonia, ſiue myſteria Cereris, domi celebrata m), neque minus, ob Mercurii ſtatuas capitibus truncatas, accuſabatur mox nominatim Alcibiades, cum in eo iam eſſet, vt e Pyraeeo ſolueretur claſſis. Negabat ille quidem: ſed, cum Prytanes inquirerent, teſtimoniis non vnius vrgebatur n). Erat in primis Androcles demagogus o), qui comprobare ſtuderet, Polytiona facem ferentis p), Theodorum praeconis, Alcibiadem ἱεροφάντου partibus, ad vinum eſſe functum q). Praeterea nominabant Niciadem, Melitum, Archebiadem, Archippum, Diogenem, Polyſtratum, Ariſtomenem, Ioniam, Panaetium, quaeſtore criminum Diogneto r), nec alios minus s). Truncatarum Mercurii ſtatuarum ſimul mentionem fecit Teucer t). Dioclides, praeter ceteros, de iisdem referebat; qui vero poſt, Alcibiade Pheguſio et Amia Aegineta perſuadentibus, ſe mentitum eſſe, profitebatur u). Inter eius modi turbas, et pericula publica, non ignorans Alcibiades ciuium ſuorum conſuetudinem, poſtulabat, vt, ſi quid agi

k) 72. ſq. l) I, 21. *Thucyd.* L. VI. *Corn.* VII, 3, 1. *Iuſtin.* IV, 4. *allgem. Welsh.* P. V. p. 355-460. m) *Andoc.* III. 62. n) I, 22. *Lyſias* XIII, 10. *Corn.* VII, 3. tot *Iuſtin.* V, 1. et obſſ. var. ad h. c. o) *And.* I, 23. ſqq. p) I, 55. q) *Iſocr.* or. περὶ ζεύγους p. 828. *Dio* Chryſ. *or.* XVIII. *Suidas* in ἐξωρχησάμην *Pauſan.* I, 1. p. 7. *Vitruu.* V, 9. r) *Plut.* in *Alcib.* s) *And.* I, 27. ſqq. *Lyſias* XVII, 3. t) 32. ſqq. u) 30. fin. x) 98-122.

agi de ſe vellent, quaeſtio de praeſente potius haberetur x). Inimici vero profectum adgredi maluere, quam praeſentem y). Itaque, cum ei nuntius a magiſtratu mitteretur, vt domum, ad cauſſam dicendam, rediret: initio parere viſus, conſcenſa triremi, Thurium venit. Hinc autem, deceptis cuſtodibus, in Peloponneſum, vna cum ſociis, traiecit, et Elidem, mox Thebas, acceſſit z). Porro, cum audiret, ſe capitis in patria damnatum, et, bonis publicatis, Eumolpidas ſacerdotes, a populo coactos, vt ſe deuouerent; Lacedaemona demigrauit z). Accepta fide, conſuluit Spartanis, vt Agin cum exercitu mitterent, ad opem Syracuſanis ferendam, vtque Decelam vrbem, moenibus ac praeſidio, munirent, quo nihil accidere potuit Athenienſibus magis infeſtum a). Vlterius quidem Andocideae narrationes, ad Alcibiadem pertinentes, non progrediuntur: ſed facile ſupplebunt LYSIAS b) et ISOCRATES c) reliqua; quorum ille reprehenſiones, vt ANDOCIDES, forte nimias, cumulauit; hic, nomine ſcilicet filii, fere modum in laudibus exceſſit. Apud ISOCRATEM ergo filius profitetur, ab iisdem, et patrem eſſe pulſum, et ſtatum popularem, CCCC. conſtitutis, euerſum d). Iſti nimirum, cum, ad ſocietatem ineundam, fruſtra vocaſſent populo fidelem, confictis huius modi criminibus, euertiſſe dicuntur. Ipſe vero, licet antea Laconum imitator e), cum, de adulterio cum vxore Timaea ſuſpectus

 Agidi,

x) *Corn.* VII, 4, 1. y) *Iſocr.* l. c. *Thuc.* VI, 5. 10. *Diod.* XIII, 5. z) *Aelian. V. H.* XIII, 38.

a) *Lyſ.* V, 17. *Iſocr.* p. 828. ſqq. it. p. 222. ſqq. *Corn.* VII, 4, 2-6 *Micrael.* p. 229. ſq.

b) *And.* I, 176. *Iuſtin.* V, 1, 3-11. 2, 1. ſqq. Sed conf. etiam *Iſocr.* p. 830. it. 395. 417. 719.

c) or. XIII. ſq. d) *περὶ τοῦ ζεύγους* p. 826-850. Alios laudatores nominat *Corn.* VII, 11. Thucydidem, Theopompum, Timaeum. e) p. 826. ſqq. 844.

Agidi, periculis exponeretur, ad Perſas dilapſus; patriae caritatem reconciliare laborauit, nec inuitum habuit ſatrapam Tiſſaphernem f). Alibi quoque rebus feliciter geſtis, quod fuſius exponit PLVTARCHVS, reuertit in patriam glorioſus g). Mox autem, cum Cymen et Andrum non cepiſſet, nouam incidit in accuſationem h), ac, Tydeo, Adimanto, Menandroque ſuffectis, in Thraciam fugit i), et in oppido Phrygiae Tymandra, XXX. tyrannorum inſtinctu, periit k). In tenui fortuna filium reliquit l), nec adeo celebrem reliquam poſteritatem, cuius LYSIAS fecit mentionem m). Gerae pr. Cal. Nouemb. 1758.

## CAPVT VII.

### *De legibus atticis ſingulatim ab Andocide memoratis.*

Illuſtris inuenitur apud *Andociden* locus a), de legibus Atticis generatim, aetate ſua, reſtitutis, ſiue roboratis. Exhibetur enim pſephiſma, de ciuitate ſecundum patrias conſuetudines gubernanda, legibusque Solonis et Draconis ſcitis obſeruandis, aliis autem ſupplendis. Nimirum, dimiſſo quingentorum ſenatu, creabantur eo tempore Iↄ. legumlatores, qui, ſub Areopagitico ſenatu, tabulis inſcriberent, vel inſcribi curarent per adminiſtros b), quae ſanciri volebant, et, ad heroum ἐπωνύμων ſtatuas, publice luſtranda, pro-ponc-

f) *Corn.* VII, 1, 3. g) *Iuſtin.* V, 2, 4-14.
h) *Lyſ.* XIII, 8. ſq. *Iſocr.* p. 832-836. *Xenoph. H. Gr.* L. I. *Plut.* p. 209. *Diod.* Sic. XII, 69. *Corn.* VII, 5. ſq. *Iuſtin.* V, 3. ſq. *Pauſ.* VI, 3. fin.
i) *Iſocr.* p. 844. *Corn.* VII, 7, 1. ſqq. *Iuſtin.* V, 5. ſq.
k) *Corn.* VII, 7, 4. ſq. 9. 1. ſq.
l) *Corn.* VII, 9, 2. ſq. 10. tot. *Iſocrat.* p. 846.
m) *Lyſ.* XIII, 11. *Iſocr.* p. 848. ſqq. n) XIII, 7.
a) I, 140-146. b) *Antiph.* XV, 71. p. 130. ed. Ald.

ponerent c), ſingulatim autem archontibus eius menſis traderent. Neque ſolum Areopagitae, quingentique, per populares (δημότας) lecti, quos ſingulare iusiurandum obligabat, explorauerunt: ſed quilibet priuatus, ſi quid ipſi bonum videretur, in curiam ingredi, deque legibus conſilium praebere, potuit. Perlatarum curam itidem Areopagitae d) ſuſtinuerunt, vt, adprobatis et in muro deſcriptis, accuratiſſime reliqui magiſtratus vterentur; immo ſinguli, porticum tranſeuntes, legendo ſaepius, cognitas ſibi redderent atque perſpectas e). Ita vero, nec vti licebat lege, niſi ſcripta, nec pſephiſmate, niſi litteris conſignato f). Spectabant eo duae leges, de legibus. Harum altera g), cum talibus, tum priuilegiis h) interdixit, neque vel pſephiſma, ſenatu, populo, lege potentius eſſe, vel ab vno latam legem valere, voluit; ni, Athenienſium ſexies mille, clam latis calculis, comprobaretur: altera praecepit, vt ea ſolum eſſent rata certamina forenſia, vel arbitria, quae reip. libertati conuenirent, leges autem ab Euclide latae adhiberentur i). Sed, huius archontis leges, ad legitimarum contentionum rationes pertinuiſſe, ſimulque prauos debitores cohibuiſſe, videntur k). Vel inde patet, inſignem accurationem Athenienſes legibus adiunxiſſe l); nihilque ferme non iisdem incluſiſſe: ſaepius vt vrgeretur,

Oo 5 ſecun-

c) Sic et *Demoſth. contra Leptinem* p. 589: ὅτι ἐν τοῖς δικαςαῖς νομοθετεῖν δεῖ, ὅτι πρὸ τῶν ἐπωνύμων ἐκτιθέναι τὸν μὴ ταῦτα ποιοῦντα ὑπεύθυνον εἶναι γραφῇ.

d) Hinc, inter eos, archon rex dictus, de homicidio ſtatuta recitaſſe, legitur *Antiph.* XV, 75. 89.

e) *Ant.* XV, 89. f) *And.* I, 147. ſq. 152.

g) I. 149. h) *Antiph.* XIV, 31.

i) *And.* I, 150. ſqq. *Demoſth. or. in Timocratem* et *Vlpianus* ad h. l. *Meurſ. de Arch. Ath.* III, 14.

k) I, 151. 160. IV, 21. l) I, 3. 124. ſq. *Antiph.* XIV, 32. ſqq. XV, 3. p. 126. fin. ed. Ald.

ſecundum ordinarias leges iudicari debere m); ſingularique laudi duceretur, ſi quis νόμιμος eſſet n). Commendat vero nominatim ANDOCIDES, ad rem ſacram, ciuilem ac domeſticam pertinentes. Primi ſunt generis, contra ſacrilegos leges; alterius contra proditores, tyrannos, malorum conſultores, homicidas, fures, item de concordia, choragis, indiciis, teſtibus, oſtraciſmo; poſtremi tandem, ad turpes amores, diuortia, liberos, quae ſpectant. Ita quidem erat lex Solonis, vt, poſtridie myſteriorum conſeſſum ſenatus Athenis, in Eleuſinio o), celebraret, ibique diiudicaret, ſi quod ſacrilegium factum, vel alias religioni contrarium admiſſum fuiſſet p). Fiebat illud, ad indicium, regeque ſacrificulo praeſide. Poena fuit, pro diuerſitate criminis, nex, aut exſilium perpetuum q), aut mulcta certe. Prioribus erant intentiores; quippe, profanis eiusmodi, pollui putabant innocentes r). Inde, nec oſſa ſacrilegorum in Attica patiebantur. Docet id XENOPHON s): *κατὰ τὸν νόμον κρίνατε, ὅς ἐςιν ἐπὶ τοῖς ἱεροσύλοις, καὶ προδόταις. Ἐάν τις ἢ τὴν πόλιν προδιδῷ, ἢ τὰ ἱερὰ κλέπτῃ, κριθέντα ἐν δικαςηρίῳ, ἂν καταγνωσθῇ, μὴ ταφῆναι ἐν τῇ Ἀττικῇ· τὰ δὲ χρήματα αὐτοῦ δημόσια εἶναι.* Proditores t) ac tyranni denuo coniungi ſolebant, et in eadem ſentina verſabantur u). Impune ſcilicet, vt hoſtes

m) I, 156. *Antiph.* I, 5. p. 100. 43. p. 102. VI, 1. XV, 5.

n) *Antiph.* III, 23. o) *Pauſ.* I, 14. p. 35. ſup. ed Kühn. vocat, τὸ Ἀθήνησιν ἱερὸν καλούμενον δὲ Ἐλευσίνιον.

p) I, 197-204. *Antiph.* XIV, 19. *Meurſ. Eleuſinia.*

q) I, 241. 245-251. *Lyc.* 16, 8. 12. r) *Ant.* II, 11. 19.

s) *hiſt. Gr.* L. I. ante fin. p. 264. ed. Steph. conf. *Lyc.* 30. tot *Meurſ. Them. Att.* II, 2. in *opp.* ed. Io. Lamii (Florent. 1744.) T. II. n. 1.

t) *Ant.* XIV, 19. 196. ſq. *Lyc.* ὑποθ. 5. 13, 2. 29, 2. ſq. *Lyſias* XXX, 7. ſq. u) I, 167. ſqq.

hoſtes publici, necabantur, ac direptorum bonorum decima pars conſecrabatur Mineruae. quid? ſe tales, vbi poteſtas eſſet, interfecturos, iurare ciues cogebantur, praemio ſimul dimidiae bonorum partis propoſito; ſique perierit interfector, aeterno poſteritatis honore. Sed, interfecti cadauer, in barathrum, e pſephiſmate Canoni, proiectum fuiſſe, narrat Euryptolemus x): et iisdem candidatis mortis, qui patriam defendere nollent, adnumeratos, e lege, probat LYCVRGVS y). Immò lex ilia iubebat, vt publicorum malorum conſultor, aeque periret, ac, qui ſcelus ipſe patraſſet z). Sic et homicidis par pari referebatur, ni tempeſtiue fugerent, atque perpetuum exſilium praeferrent a). Docet id Patroclidae pſephiſma b): neque minus alias indicatur, liberorum praeſertim fuiſſe, parentum necem vindicare c); qui locus, cum vindice ſanguinis apud Hebraeos, comparari meretur. Plura huc pertinentia memorat ANTIPHON, in eiusmodi cauſſis, exercitationis ergo d), ſaepe verſatus. Pertinet eo, quod, in homicidii magna ſuſpicione, negans exquirere debuerit homicidam, aut ipſe ſubire poenam e): quod adprobans, ſe vel iuſte vel non ſtudio necaſſe, fuerit abſolutus f); licet alia pariter obuerteretur legi poſteriori g): quod inſigne reo praeſidium fuerit, alter vbi rixas coepiſſet h); dum auctor con-

x) ap. *Xenoph.* l. c. coll. *Plaut. Rud.* II, 7, 12.
y) 32, 6. z) *And.* I, 161. ſq. a) *Ant*, XIV, 152.
b) *And.* I, 133. c) I, 162. Sic et parentes necem liberorum vindicabant *Ant.* VI, ὑπόθ. idemque deinceps proxime cognati faciebant.
d) inde tamen, a rhetoribus, plures eſſe confictas leges, *Fabricius* prae ſe fert, *B. Gr.* II, 14, 16. *bibliogr. ant.* 15. 6. cet. quod in re ficta concedi poteſt, in re ſeria non aeque; quamuis et illic admodum dubitemus. e) III, 3.
f) VII, 16. X, 6. g) IX, 14. h) X, 1. 7. XI, 3-10.

contentionis primariam ex lege poenam merebat i): vt laudes de homicidiis legum k), et eiusmodi iudiciorum, ad leges patrias inſtitutorum l), praeter cetera, ſileamus. Iure quidem, in tanta licentia, certe vitam ciuium tuebantur, eoque ſpectantes vel ſeueras Draconis leges, confirmabat Solon m). Idem contra reliquas, nominatim leges de furtis, quarum quodque capitis poenam habebat n), facilius oblitterauit o). Sequebatur autem poſtea furtum, infamia patrantis et liberorum, cui poenae ſimul δωροδόκοι, bellici deſertores, et ignaui, praeter alios, ſubiiciebantur p). Fures autem ſerui, vel herorum furtum occultantes, ſi negarent; ad confeſſionem cogebantur, variis tormentis q). Ad concordiam inſtaurandam, inter publica praecipue diſſidia, mentem atque leges accommodabant, id quod vel laudatum Patroclidae pſephiſma, cum iis, quae ſequuntur, oſtendit r). Pertinet enim hic locus ad internam pacem, Perſici Peloponneſiacique belli tempore, ſollemnibus ſtatutis roboratam. Inter publica merita, propter impenſas ideo faciendas, illuſtris erat χορηγία s), quam iure pariter inſtituta varia fulciebant. Generatim ea nominat ac deſi-

i) XIII, 15. ſq. k) XIV, 35. ſq. l) XIV, 116-121. 226.
m) *Plut.* in *Solone Aelian. V. H.* VIII, 10.
n) *Lycurg.* 16, 7. o) *Gell.* XI, 18. Quamquam *Diog.* Laert. I, 57. vel 2, 9. Soloui tribuit: *ἃ μὴ ἔθου μὴ ἀνέλῃ· εἰ δὲ μὴ, θάνατος ἡ ζημία.* Paulo diſtinctius rem eam proponit *Gottfr. Schmidius* in *Solone legislatore* §. 55-60.
p) *And.* I, 129. q) *Ant.* VI, 6. r) *And.* I, 132-152. 186. ſq. s) *Antiph.* III, 23. IV, 12. XIV, 95. XV, 20. *Lyſ.* or. XVIII, 8. 12. 16. 18. XX, tot conf. *Io. Meurſii Orcheſtra, ſiue de ſaltationibus vett. liber ſingularis* in *Opp.* T. V. p, 189-272. *Hekel* ad *Poſtell.* p. 19. ſq. *Lyc.* 351 14. not. i). Immo meritum illud, publicis haud raro monumentis, commendabatur *Ariſtot. polit.* VIII, 6. ante fin. vbi mentio fit tabulae, a Thraſippo dedicatae, qui Ecphantidae tribui *χορηγὸς* fuerat,

deſignat noſter, Alcibiadis atque Taureae contentiones enarrans t). In foro valuerunt indicia, quorum, in capitali cauſſa, licentiam lex ita frenauit, vt indici vero, ſi vel ſimul reus eſſet, ſecuritatem; aperte falſo, necem ſanciret u), Non admodum diuerſa teſtium conditio fuit. Falſorum tamen, vt et ter. factae. *ψευδοκλητίας* x) poenam, infamiam habuere y). Coniunxit etiam vtrumque, cum eiusdem generis criminibus, THEOPOMPVS z), aiens, *πλήρεις εἶναι τὰς Ἀθήνας διονυσοκολάκων, καὶ ναυτῶν, καὶ λωποδυτῶν, ἔτι δὲ ψευδομαρτύρων, καὶ συκοφαντῶν, καὶ ψευδοκλητήρων*, Praeter iam dictas poenas, legibus definitas, oſtraciſmum contingunt, quae legis illius ad auctorem vituperandum dicuntur; quippe qui iuriiurando populi ſenatusque contraria ſanxerit a) Is forte iam tum fuit ignotus. Certe Theſea SVIDAS et EVSEBIVS, Lyſonis filium Achillem PHOTIVS, Cliſthenem AELIANVS b), Hippiam HERACLIDES c), alios alii nominant d). Conditiones de teſtarum iudicio legis erant, vt adeſſent in concione non minus quam ſex mille ciues, vtque ſuffragium ferentes aetate non minores annis ſexaginta. Sunt qui perhibeant, ita primum eiectum auctorem Theſea fuiſſe e); forte, quia vulgo, malum conſilium conſultori peſſimum, arbitrantur. Sed, nec domeſtica poſthabuit Solon: dum

t) IV, 48. ſqq. u) I, 40. ſq. x) conf. *Harp.* v. *ψευδοκλησία*. y) *And.* I, 129. Inde teſtes *ὑπεύθυνοι*. *Demoſth. περὶ παραπρεσβείας· αὐτὸς ἐγὼ συγγραψάμενος καὶ καταστήσας ἐμαυτὸν ὑπεύθυνον μαρτυρήσω*. Scilicet non ſola voce; ſed *ἐν γραμματείῳ μαρτυροῦντες*. z) ap. *Athen.* L. VI.
a) *And.* IV, 6-13. b) *V. H.* XIII, 24, 3.
c) *de politiis* ap. *Cragium de rep. Laced.* p. 501. conf. *hiſt. Graecae ſpecimen.* I. p. 7. ſq.
d) *Sam. Petitus ad LL. Att.* p. 368. Ex hoc opere *ſyllogen legum Atticarum Meurſianor. operum* T. II. n. I. iunxit *Io. Lamius.* e) *Meurſ.* in *Theſeo* c. 249. p. 12. ſq. ed. 1648.

dum AESCHINES iure: τὸν γὰρ τὴν ἰδίαν οἰκίαν κακῶς οἰκήσαντα, καὶ τὰ κοινὰ τῆς πόλεως παραπλησίως ἡγήσατο διαθήσειν. Καὶ οὐκ ἐδόκει οἷον τ' εἶναι τῷ νομοθέτῃ, αὐτὸν ἄνθρωπον ἰδίᾳ μὲν εἶναι πονηρὸν, δημοσίᾳ δὲ χρηστόν. Οὐδ' ᾤετο δεῖν ὁ νομοθέτης τὸν ῥήτορα ἥκειν ἐπὶ τὸ βῆμα, τῶν λόγων ἐπιμεληθέντα πρότερον, ἀλλ' οὐ τοῦ βίου, Rei familiaris incrementa, maxime turpes amores euertunt. Hos ergo lex impedire ſtuduit, qua, talibus implicito, nec ſe defendere, nedum alios accuſare, licuit f). Conſentit et hic AESCHINES *aduerſus Timarchum*, vbi ſic infamis, πεπορνευμένος ἢ ἡταιρηκὼς dicitur. Neque minus cauſſas habebant Attici, cur, diuortia publico certo iudicio fieri, vellent. Ita coniux, maritum intemperantem relinquere coacta, venit ad archontem, apud quem, ex lege, litteras diuortii poſuit g). Impenſius autem de liberis ſolicita fuit ciuitas κουροτρόφος h). Cum enim Attici noſſent, impietatem eſſe maximam, haud omnem operam et aetatem, retribuendis parentum beneficiis, addicere; nedum aduerſus eos peccare i): poenam eiusmodi ſcelerum infamiam conſtituerunt k). Sic igitur habet lex Solonis l): Ἐάν τις μὴ τρέφῃ τοὺς γονέας ἄτιμος ἔστω. ἀλλὰ καὶ ὁ τὰ πατρῷα κατεδηδοκὼς, ὁμοίως· καὶ ὁ ἀργὸς ὑπεύθυνος ἔστω παντὶ τῷ βουλομένῳ γράφεσθαι. Vel hoc exiguum ſpecimen perpendentibus, *Athenas aequis legibus floruiſſe* m), patebit: non modo qualium conditionem

f) *And.* I. 173. ſq. conf. *Diog.* Laert. I, 55. vel 2, 7.
g) *And.* IV, 35. ſq. h) comm. noſtra *de inuentutis ap. ant. Graecos inſpectoribus et curatoribus* et quos adleg. ad *Lycurg.* 3, 12. i) *Lycurg.* 22, 6. k) *And.* I, 129.
l) *Diog.* Laert. l. c. it. 9. et 12. vbi Solonis inter regulas: νοῦν ἡγεμόνα ποιοῦ· μὴ κακοῖς ὁμίλει· θεοὺς τίμα· γονέας αἰδοῦ m) *Phaedr.* I, 2, 1. *Andr. Lud. Koenigsmanni* diſq. ad h. l. in *Hamb. verm. Bibl.* Vol. II. p. 598. ſqq.

nem iam ARISTOTELES n) olim deſcripſit, aequitate liberorum ciuium dignis; verum etiam, vt κατὰ τάξιν καὶ εὐσχημοσύνην omnia fierent, nec tam facile ſummum ius in ſummam iniuriam conuerteretur. Iisdem vſibus inſeruiet ψηφισμάτων commemoratio, pariter apud ANDOCIDEN haud infrequens. Vt hoc vel non nullis exemplis corroboremus; primae ſolum orationis filum ſequamur. Commemoratur ibi o) Cleonymi pſephiſma, quo praemium indiciorum ↀ drachmae, et Piſandri, quo CCIↃↃ conſtitutae fuerunt: vnde nouum conflatum fuit, quo primario rei maxime capitalis, et ad publicam ſalutem euertendam pertinentis, indici maius illud, alterum alteri, concederetur. Aliud erat pſephiſma p), quo ſacris interdicerentur irreligioſi, qui confeſſi forent (ἀσεβήσαντες καὶ ὁμολογήσαντες). Adduntur hic actutum plurima, tum expuncta, tum recens conſtituta, de publicis debitoribus, de magiſtratibus rationem adminiſtrationis non reddentibus, de condemnatis ad mulctam, de crimini peculatus obnoxiis, de ſponſoribus publicis, de diuerſis infamiae generibus, quibus fraudulenti debitores, fures, donis corrupti, deſertores ordinis, timidi, falſi teſtes, impii liberi, mali ciues aliique, ſubiecti forent: quales autem conſtitutiones auctore Patroclide, populus abrogarat, ſimulque, Tiſameno duce, meliores et aequiores fuerat amplexus. Longum eſſet omnia commemoraſſe, vel ipſa pſephiſmata hinc excerpſiſſe. Sufficit, ex eodem orationis contextu, iam confirmaſſe, quod in dubium non nulli vocare videntur, omnino differentiam inueniri, legem inter ac pſephiſma, quorum hoc maxime ſuffragiis

n) *polit.* III, 9. 13. (p. 212. *H.* T. II. opp. ed. Lugd.) IV, 4. ad fin. o) §. 54. ſqq.
p) §. 125-152. 180.

giis populi nititur q), illa legum latoris, auctoritate pollentis, voluntate; licet, ἐκκλησίας calculis, plerumque corroboranda. Saepius et pſephiſma peculiare factum r), aut tempus, aut hominem s), aut exceptionem a lege ſingularem contingebat, lex autem, latius omnino patebat: quamuis haud ignorem, neque negem, alias προβουλεύματι tempus annuum, pſephiſmati perpetuum, vindicari. Gerae 22. Apr. 1760.

## CAPVT VIII.

### *Forum Atticum ab Andocide propoſitum.*

Forum Atticum haud ita pridem, a laudabiliter diſcedente commilitone quodam, publica diſputatione deſignatum eſt. Tot autem nobis eo pertinentia ſuppeditat ANDOCIDES noſter; vt a nobis impetrare nequeamus, quin illam commentationem, hac noſtra, corroboremus ac ſuppleamus. Inter curiam et forum diſtinctionem, ipſa nomina βȣλή et βȣλευτήριον, δικαςήριον et ἀγορὰ ſignificat a). Ibi ſcilicet, quae valde videbantur eſſe commendabilia b), ſuaderi, contraria diſſuaderi, ſeu vetari, ſolebant; ideoque de ſalute publica deliberationes inſtituebantur: hic autem contentiones dirimebantur, crimina perquirebantur, et puniebantur. Βȣλή porro, collegium ſenatorum c) et congregationem; βȣλευτήριον, locum vbi coibant, denotat d). Cum vero magiſtratus, et iudicum partibus, fungerentur; quae, grauioribus praeſertim in cauſſis, iunctiſſimae fuerunt: eo ſimul vtrumque vocabulum paſſim accommodatur. Itaque, nominatim

T iudi-

q) *Antiph.* or. VI. init. *Ariſt. polit.* ſeu *de rep.* IV, 4. fin. *Lycurg.* ὑποϑ. 1. not. c.

r) *Lyc.* 11. 2. ſqq. 10. ſq. s) *Andoc.* II, 46. ſqq.

a) I, 73. b) *Lycurg.* 5. 2. not. k. c) I, 133.

d) *Antiph.* XV, 80. 90.

indicabatur ſenatui, ſi quid, publicam ſalutem contingens, acccidiſſet, vel peccatum foret e). Hic aeque, ſi quid in primis ſecreto celeriterque faciendum, ipſe peregit, aut peragendum curauit: quo vel comprehenſio maleficorum ac vincula pertinent f). Eum in finem, et inquiſitores (ζητητὰς) conſtituebat g), illuſtris virtutis et auctoritatis viros. Sin quid autem eliceretur, quod ad ſingularia tribunalia pertineret: ſenatores tradebant reos h), eoque cauſſas deducebant i), praeſides vulgo ſimul, et iudicia moderantes. Ipſius ſenatus, qui quotannis immutabatur k), primarius praeſes erat ἄρχων ἐπώνυμος, quos inter v. g. Olympiadis LXXXXII, anno 1. Callias nominatur l). Hinc et omnes eidem adſcripti, praeter θεσμοθέτας, ad ἀρχὰς referri videntur m). Quemadmodum contra ſubinde ſenatus Areopagiticus, ſuper ordinarium euectus ac perpetuo manens, quaſi κατ' ἐξοχὴν, ἡ βυλὴ vocatur n): quod alias nomen quingentorum πρυτάνων collegium habebat o); vel, recentiori tempore, cum XII. tribus eſſent p), ſexcentorum. Incipit igitur inſcriptio MVRATORIANA, quam CORSINVS exhibet q): ἡ βυλὴ ἐξ Ἀρειοπάγου, καὶ ἡ βουλὴ τῶν ἑξακοσίων, καὶ ὁ δῆμος. At tamen, ſubinde pariter, idem vocabulum generatim quemque magiſtratum deſignat;

e) I, 30. 74. 197. II, 5. 28. *Antiph.* XV, 28.
f) I, 91. conf *remp. Att. Andocidae ductu deſ.* p. 6.
g) I, 115. h) I, 117. i) I, 33. k) I, 133. 140. l) I, 133. m) I, 134. 152. 167. n) I, 143. ſq. coll. 140. *Lycurg.* 13, 2. Sic et apud *Demoſth.* p. 381. coll. 332. ed. Baſ. 1572. fol. dicitur: ἐξαίρετος βουλὴ, ἡ ἐν Ἀρείῳ πάγῳ τέτακται. o) I, 159. 239. II, 37. *Antiph.* XV, 90. *Lycurg.* 11, 3. *Poſtell. de magiſtr. Ath.* c. 7. 11. et *Hekel* ad hh. cc. p) *Plut. in Demetrio* p. 1637. ed. Steph. q) in *faſtis Atticis* diſſ. VI. p. 262.

ſignat; populo ſaltem, ſeu ciuibus, oppoſitum r): neque tamen ita, quaſi ſolus quingentorum ſenatus, non opponeretur s). Idem erat, cuius locus congregationis βουλευτήριον vocabatur, Iouis conſultoris et Mineruae conſultricis ſacrarium habens t). Ibi ſinguli ſenatores ingreſſi precabantur, qui ſimul alibi, pro ſalute publica, vota iunctim faciebant u). Eodem pertinent quae SVIDAS habet x): Μητραγύρτης ἐλθών τις εἰς τὴν Ἀττικὴν, ἐμύει τὰς γυναῖκας τῇ μητρὶ τῶν θεῶν, ὡς ἐκεῖνοι φασίν. Οἱ δὲ Ἀθηναῖοι ἀπέκτειναν αὐτὸν, ἐμβαλόντες εἰς βάραθρον κατὰ κεφαλῆς. Λοιμοῦ δὲ γενομένε, ἔλαβον χρησμὸν ἱλάσασθαι τὸν πεφονευμένον. Καὶ διὰ τῦτο ᾠκοδόμησαν βυλευτήριον, ἐν ᾧ ἀνεῖλον τὸν μητραγύρτην. Καὶ περιφράττοντες αὐτὸ καθιέρωσαν τῇ μητρὶ τῶν θεῶν, ἀναστήσαντες καὶ ἀνδριάντα τοῦ μητραγύρτου. Si cum PAVSANIA y) comparaueris huncce locum: peſtilentiam belli Peloponneſiaci tempore ſaeuiiſſe; curiam autem quingentorum, modo propinquam deorum matris aedi, non eamdem fuiſſe, patebit. Ab huius parte conſiſtere veritatem, antiquior multo praeſensque docuit AESCHINES z), qui τὸ μητρῷον παρὰ τὸ βουλευτήριον collocat. Sic et, tamquam ſingularem locum, conſiderant HARPOCRATION a), POLLVX b), alii. POLLVX nominatim haud modo Phrygiae matris aedem laudat, verum aeque μητραγύρτην eſſe dictum ait, iis qui ſacris initiaret (τέλεστήν). HARPOCRATION autem, ex LYCVRGO DINARCHOque comprobat, quod leges deſcriptas ibi repoſuerint Attici. Non vero tantum *in Ariſtogitonem*, ad quam orationem ille prouocat,

r) I, 152. IV, 6. ſq. *Demoſth.* p. 201. 225. 317. 329.
s) I, 166. t) conf. et *Lyc* 6, 3. u) *Antiph.* XV, 90.
x) conf. *Apoſtolius* in prou. μήτραγύρτου θάνατος.
y) I, 3. ante fin. z) *contra Cteſiph.* p. 59.
a) v. Μητρῷον. b) III, 2, 1. fin.

cat, huius loci mentionem fecit LYCVRGVS; ſed in ea pariter, quae hodieque vel ſola ſupereſt c). Longius progreditur DINARCHVS d). Etenim, γράψας, ait, τὸ ψήφισμα καθ' ἑαυτοῦ, παρὰ τὴν μητέρα τῶν θεῶν, ἣ πάντων τῶν ἐν τοῖς γράμμασι δικαίων φύλαξ τῇ πόλει καθέστηκεν. Eodem ſpectans DEMOSTHENES e), ibi κοινὰ γράμματα τȣ̃ δήμȣ reperit, quibus publicus miniſter fuerit praefectus (ἐφ' οἷς ὁ δημόσιος τέτακται): quo et iudices ſe contuliſſe narrat f), vt inſpicerent leges, quoties opus foret. His omnibus penitius conſideratis, SVIDAM in ſenſu latiore ſcripſiſſe, videbimus: quo ſolo ſimul conſiſtere poſſunt eiusdem auctoris verba, quae cum *lationem et conſecrationem legum, apud veteres Graecos*, breuiſſime perſequeremur, adferre meminimus. Dum in iisdem ἀρχεῖον καὶ νομοφυλάκειον vocat; iterum deducimur ad DEMOSTHENIS locum, vbi prius nomen cum curia coniungitur. Τὰ παρ' οὐδενὶ τούτων, inquit g), ἀρχεῖα καὶ βουλευτήρια ἐρημότερα ἂν τις ἴδοι τῶν ἑλληνικῶν πραγμάτων, ἢ τὰ παρ' ὑμῖν. Vt et magiſtratuum reditus, τὰς ἐκ τῶν ἀρχείων προσόδους, ISOCRATES h) nominat. DEMOSTHENES i), δικαστήριον et βουλὴν coniungens, ſuſpicionem praebere poſſet, aeque poſterius vocabulum locum conſeſſus indicaſſe: rem autem accuratius meditatis, diuerſum potius adparebit k). Sic idem orator l) καλεῖν τὴν βουλὴν εἰς τὸ βουλευτήριον habet; qui nihilo minus alibi m), ἐψηφίσαντο ταῦτα κοινῷ βουλευτηρίῳ, et εἶ-



c) 16, 12. d) p. 90. e) *pro Cteſiph.* p. 216. conf. or. περὶ στεφάνου in med. ὑποθ. f) or. I. *aduerſus* eundem *Ariſtogitonem* in fin. g) p. 58. ſq. conf. p. 326. 423. 503. h) in Ἀρεοπαγιτ. p. 342. opp. ed. 1571. i) p. 468. 682.

k) Plura loca huc pertinentia collegit *Io. Bentzius* in *theſ. eloc. orat.* p. 243. ſq. l) p. 337. conf. *And.* I, 73. m) p. 326. n) p. 423.

χον δι' ἑαυτῶν τὸ βουλευτήριον n), dixit: vt alibi τὸ κοινὸν, omiſſo nomine primario, curiam indicat o). Eadem eſt alterius vocabuli ratio. Legimus enim apud DEMOSTHENEM p): Τὰ γὰρ κρίνοντα τὰς κρίσεις ἁπάσας τὰ δικαστήριά ἐστιν, οἷς ἐξουσία ἐστὶ καὶ δεσμὸν, καὶ ἄλλο τὶ, ὃ ἂν βούλονται, καταγινώσκειν Facillimum eſſet inde plura, non minus notabilia, loca collegiſſe; ni ſic deſerere videremur ANDOCIDEN illum noſtrum. At is aeque, tali ſenſu, δικαστηρίου paſſim facit mentionem. Huic enim Leogoram reum a Speuſippo traditum eſſe, narrat q): ſermonem inſtituit r) de populo ἐν τῷ τῶν θεσμοθετῶν δικαστηρίῳ, cui viſum fuerit, publicatorum ac profanatorum myſteriorum, initiatos eſſe iudices: adloquitur iudices ſuos s): Διοκλείδην μὲν τῷ δικαστηρίῳ παραδόντες, ἀπεκτείνατε· memorat t) γραφάς τινας περὶ τῶν εὐθυνῶν εἰς τὸ δικαστήριον μήπω εἰσηγμένας. Plura pariter iudicia nominat, vbi iam dicit u): ἐν τοῖς δικαστηρίοις οἱ λαχόντες κρίνουσιν: iam exercitationes iuniorum, non in gymnaſiis, ſed ἐν τοῖς δικαστηρίοις eſſe, profitetur x). Hic ampla quidem occaſio perquirendi relinquitur, quae fuerint Athenis iudicia? quaeque ſingulatim, prioribus in locis, deſignentur? Ipſe nos ducit auctor y), forum, Areopagum, Prytaneum, Delphinium et Ephetarum reliqua tribunalia, Theſeum, Odeum, Eleuſinium, plura forte, nominatim adferens: quem ad modum aeque reliqui, multis de iudiciis, loquuntur. DEMOSTHENES, vt eum vel in primis coniungamus, τριῶν δικαστηρίων γνῶσιν z) immo

o) explan. *Thucyd.* ad L. II. p. 32. ed. *Camer.* p) p. 481. q) I, 35. r) I, 56. Sic et *Lyſias* IX, 6. ante medium, vt *Taylor* legit, habet: ἐὰν μὲν προστιμήσῃ ἡ Ἡλιαία. s) I, 117. conf. *Ant.* VIor. X. ὑποθ. t) I, 133. u) IV, 8. x) IV, 54. y) I, 133. cet. z) p. 494. conf. p. 474.

mo τοσαῦτα δικαστήρια, vocat a): porro κυριώτερα εἶναί τινα δικαστήρια docet b; ac vel φονικὰ δικαστήρια noſcit c). Vtique, ſunt, qui certe iudicia decem, totidem in diuerſis fere locis, adpellent, aliis plura iungentibus. Ἀγορὰν d) curiae contiguam exſtitiſſe, vel inde patet, quod narrat ANDOCIDES e), cum praeco ſenatum indixiſſet, ſignumque, ſimul vibratum, demiſiſſet, eodem ſigno, ſenatum coactum, et magnam timentium de foro fugam concitatam fuiſſe. Fuit illud quidem antiquius forum, cui Hippodamium opponebatur, in Piraeeo ſitum f). De priori maxime valet interdictum, quod inhoneſtos arcebat foro, vel, a populi congregationibus et accuſandis aliis, excludebat g). Ibidem archontes ipſi iudiciorum praeſides, ſedebant, libellique repudii publice tradebantur h). Inualuit autem haec ipſa conſuetudo, Solonis aetate. Nam antiquius obſeruatum eſſe videtur, quod SVIDAS habet: πρὸ μὲν τῶν Σόλωνος νόμων, οὐκ ἐξῆν αὐτοῖς (ἄρχουσιν) ἅμα δικάζειν· ἀλλ' ὁ μὲν βασιλεὺς, καθῆστο παρὰ τῷ καλουμένῳ Βουκολείῳ i), τὸ δὲ ἦν πλησίον τοῦ Πρυτανείου· ὁ δὲ πολέμαρχος, ἐν Λυκείῳ· καὶ ὁ ἄρχων παρὰ τοὺς ἐπωνύμους· οἱ θεσμοθέται, παρὰ τὸ Θεσμοθέσιον. In eius modi iudiciis, potiſſimum autem in curia foroque, βήματα fuere, vel excelſiora loca, quibus dicentes, cauſſas agentes, conſultantes, inſiſtebant k); et in quibus plures ſimul verſari poterant. Ita χορευτὴς et eius actutum aduerſarius Philocrates, in curiae tribunali, ſimul conſtituti, diſputabant l). Huius modi βῆμα fuit et in ſtrategio (στρα-



a) p. 440. b) p. 543. c) p. 427. d) quae et πρατὴρ ſeu πωλητήριον vocabatur v. *Pollux* III, 25. coll. VIII, 6. p. 385. ſuper. e) I, 73. f) I, 91. g) I, 131. h) IV, 36. i) dicitur et στοὰ βασίλειος, de qua v. *Pauſ.* I, 3. init. 13. ante fin. k) I, 53. l) *Antiph.* XV, 80.

(στρατηγίῳ) quod DEMOSTH. in or. *Midiana* τὸ τῶν ἀρχόντων οἴκημα nominat m); cum ibi pariter ſaepius illi congregarentur. Factum id eſt, quem ad modum videtur, maxime quidem cum res belli cas tractarent: mox tamen hocce nomen, neque minus poſtea praetorum ac ducum, latius extendebatur: vt ἀρχόντων quoque locum occuparunt στρατηγοί n). THEODORETVS o) enim: καὶ ἀργεῖ μὲν παρ' Ἀθηναίοις, ὁ Ἄρειος πάγος, καὶ ἡ Ἡλιαία, καὶ τὸ ἐπὶ Δελφινίῳ δικαστήριον, καὶ ἡ τῶν πεντακοσίων βουλή, καὶ οἱ ἕνδεκα, καὶ οἱ θεσμοθέται, καὶ ὁ πολέμαρχος, καὶ τοῦ ἐνιαυτοῦ ἄρχων. Ac PHILOSTRATVS p): προύστη δὲ καὶ τοῦ Ἀθηναίων δήμου, στρατηγήσας αὐτοῖς τὴν ἐπὶ τῶν ὅπλων. Ἡ δὲ ἀρχὴ αὕτη πάλαι μὲν κατέλεγέ τε καὶ ἐξῆγεν εἰς τὰ πολέμια· νυνὶ δὲ τροφῶν ἐπιμελεῖται καὶ σίτε ἀγορᾶς. Sed, ad propoſitum ſimul reuertendum eſt, et ad alia progrediendum. Sequitur nimirum Areopagus; cuius ſenatores curam legum habebant, vt iisdem reliqui magiſtratus, muro porticus in ἀκροπόλει inſcriptis, vel in prytaneo σανίσιν adfixis, vel alibi reperiundis, et adprobatis, quem ad modum decet, vterentur q), iudicesque, ſi quis reus eorum calculos fugeret, relegati facultates publicabant r). Ipſum nomen hoc forum, ab eminentiore loco, vbi frequentabatur, accepit; indidemque pariter ἡ ἄνω βουλὴ nominari videtur. Quamuis haud ſemper in excelſo loco ſederent Areopagitae, nec ſemper ſub dio noctuue iudicarent; vti MARQVARTVS FREHERVS s) demonſtrare laborauit. Quem ad modum vero

m) *Meurs de Arch. Athen.* I, 9. p. 24. ed. 1622.
n) *Meurſ.* l. c. p. 33. ſq. o) *Therapeut.* L. IX.
p) in *Lolliano.* q) I, 144. r) I, 135.
s) in *deciſionum areopagiticarum ſylnula*, ſeorſum edita 1615. et 1672., nec minus in *Iac. Gronouii theſ. ant. Gr.* T. V.

ro πάγος indicat *collem*; ſic Ἄρης Martem, quod fabulae ferunt, ibi primum iudicatum t). Idem illud iudicium, alii priſcorum ſubiiſſe dicuntur. Erat inter eos v. g. Cephalus, Deionei filius, qui cum Procrin, Erechthei filiam, coniugem infidam, ſed reconciliatam, inter venandum iaculo traieciſſet, exſilio perpetuo (φυγὴν ἀΐδιον) hic addicebatur u). Nec ibi ſolum ἀδικήματα φονικὰ, verum etiam, patriae proditio ac deſertio iudicabantur, et vulgo quidem maleſici nece puniebantur x). Cum autem id ſanctiſſime fieri crederetur: hoc vnum forum longe reliquis omnibus anteponebatur y). Itaque, plura monenda forent; ni, poſt MEVRSIVM, iam IO. SCHEDIVS z) aliique a) ſingulatim illud conſideraſſent. In primis tamen Areopagiticum ſenatum, oratione ſingulari, coluit ISOCRATES, quam et admodum commendat PLVTARCHVS b). Accedunt Ephetarum tribunalia, quorum poteſtatem antiquatam a Solone fuiſſe, temere coniectat GVIL. POSSARDVS c). Diſtinguere quidem ANDOCIDES, obtutu primo, videtur, inter Ephetas, Prytaneum ac Delphinium; ſed niſi contextus Graecus laborat, ſub generibus diſtinctis, ſolum diſtinctae ſimul formae ſiſtuntur. Quatuor autem Ephetis, ad

 quo-

t) *Pauſ.* I, 28. p. 68. *Clericus* autem ex Hebraea lingua deduxit, vt eſſet quaſi הר פגע *mons incurſionis*, ſeu caedis. Vt *Corn. a Lapide* ad Num. XI, 16. principium iis temporibus vindicat, quibus a Moſe LXX. ſeniores conſtituerentur. u) *Apollod. bibl.* L. III. p. 200. ed. Commel. x) *Lyc.* 13, 2. ſq. y) *Lyc.* 4, 5. z) huius *diſſ. de Areopago* legitur in *Ikenii theſ. nouo theol. philologico* T. II. p. 661-691.

a) conſ. *Lyc.* 4, 5. not. d. *Poſtell. de magiſtr. Ath.* c. 4. *Hekel* in *obſſ.* p. 20-27. *Humphr. Prideaux* annot. I. *marmorum Oxon.* p. 348-356. *Gottfr. Olearii* et *Io. Lud. Schloſſeri* diſſertt. *de geſtis Pauli in vrbe Athenienſium.* b) in Iſocr. vita p. 1058. *opp. Iſocr.* ed. 1571. c) *de mag. Ath.* c. 4. p. m. 446. qui et de tribunalibus aliis agit c. 25.

quorum iudicium prouocatione perueniebant, δικαστήρια tribuit HARPOCRATION. Ἐπὶ παλλαδίῳ, de caede praeter voluntatem commiſſa, iudicabatur; ἐπὶ Δελφινίῳ, de caede, quam quis ſe iure feciſſe defenderet; ἐπὶ Πρυτανείῳ, de inſtrumentis homicidii d), de brutis necantibus, deque cadaueribus occiſorum; ἐπὶ Φρεαττοῖ demum, ſi quis, iam exſul, ad portum Piraeeum, imputata denuo de caede, cauſſam diceret. De primo DEMOSTHENES, δεύτερον δὲ ἕτερον, ait, δικαστήριον, τὸ τῶν ἀκουσίων φόνων, φανήσεται συγχέων, τὸ ἐπὶ Παλλαδίῳ, καὶ τοὺς παρὰ τούτῳ νόμους παραβαίνων· quem cum aliis locis excerpit PFEIFFERVS e). Ibidem habetur, de Delphinio DEMOSTHENIS locus: τρίτον δὲ ἕτερον πρὸς τούτοις δικαστήριον, ὃ πάντων ἁγιώτατα τούτων ἔχει, καὶ φρικωδέστατα· ἄν τις ὁμολογῇ μὲν κτεῖναι, ἐννόμως δὲ φῇ δεδρακέναι· τοῦτο δέ ἐστι, τὸ ἐπὶ Δελφινίῳ. In Prytaneo ſimul Solonis leges ſeruabantur f). Iudicium autem multo credebatur antiquius, Erechtheo regnante coeptum g). At, nec hoc ibi ſolum exercebatur. Licet enim decipiatur, ad deriuationem quod adtinet, in re tamen haud errat, THVCYDIDIS interpres h), cum πρυτανεῖον, ait, ἐκαλεῖτο, ἐπειδὴ ἐκεῖ ἐκάθηντο οἱ πρυτάνεις, οἱ τῶν ὅλων πραγμάτων διοικηταί. Sic et PLVTARCHVS de Theſeo i): καταλύσας οὖν τὰ παρ' ἑκάστοις Πρυτανεῖα, καὶ βουλευτήρια, καὶ ἀρχὰς (i. e. ἀρχεῖα), ἓν δὲ ποιήσας ἅπασι κοινὸν ἐνταῦθα Πρυτανεῖον καὶ βουλευτήριον, ὅπου νῦν ἵδρυται τὸ ἄστυ. Sequuntur Theſeum et Odeum, ab ANDOCIDE k), quam-

d) *Gundlingiana* P. XXXIX. p. 331. ſq.
e) *A. Gr.* II, 26. p. 244. f) *Pauſ.* I, 18. poſt init. g) *Pauſ.* I, ante fin. h) ad L. II. p. 33. i) in vita conſ. *Andoc.* I, 92. ſq. *Ant.* XV, 90. *Meurſ. Theſeus* c. 17. *Ath. Att.* I, 8. *Schmidii Solon legislator.* §. 42. ſq. *Lyc.* 20, 14. not. a. k) I, 91. et 77.

quamuis alio ſenſu, memorata. Theſei fana quatuor nominantur apud Atticos, quorum in eo, quod ad murum longum dicebatur, iudicia fiebant. Id ſic ARISTOPHANES l) prodere videtur:

*Οἱ μὲν ἡμῶν οὗπερ ἄρχων, οἱ δὲ παρὰ τοὺς ἕνδεκα.*
*Οἱ δ' ἐν Ὠδείῳ δικάζουσ', οἱ δὲ πρὸς τοῖς τειχίοις.*
*κ. τ. λ.*

Cum et ibi carcer foret; grauiores eſſe cauſſas dictas, arbitramur: licet generatim *etym. magn.* m): ἐλέγοντο δίκαι ἐνταῦθα. Cauſſarum in Odeo, vnum certe genus adfert DEMOSTHENES n); excitans legem: ἐὰν ἀποπέμπῃ τὴν γυναῖκα, ἀποδιδόναι τὴν προῖκα. Ἐὰν δὲ μὴ, ἐπ' ἐννέ' ὀβολοῖς τοκοφορεῖν, καὶ σίτου εἰς Ὠδεῖον εἶναι δικάζεσθαι ὑπὲρ τῆς γυναικὸς τῷ κυρίῳ. Diſtinctius ANDOCIDES o) inter δικαστήρια nominat Eleuſinium, idem forte cum μητρῴῳ, deorum matris templo, publicoque ciuitatis tabulario, licet diſtinxerit PAVSANIAS. Iungimus Andocideis tribunalibus ſolum κοινὸν ἐρανιστῶν, vbi ſecundum νόμον ἐρανικὸν, ἐρανικαὶ δίκαι dirimebantur p); propter ἐράνους *Athenienſium*, alibi deſignatos. Omittimus autem Ἡλιαίαν. Nam etſi THEODORETVS ſeiunxit: ANTIPHO q) tamen *theſmothetarum heliacem* vocat; LYSIAS r) Heliacam vndecim viris addicentem ſiſtit, et ARISTOPHANES s), vbi ludens ait Εἵλῃ κατ' ὄρθρον, ἡλιάσει πρὸς ἥλιον, iudices generatim itidemque theſmothetas, adpellat Gerae 14. Sept. 1760.

l) in Veſpis *poett. Graec. vett.* T. II, p. 885. v. 219. ſq.
m) v. Θησεῖον conf. *Pauſ.* I, 17. *Harpocr.* v. Θησεῖον *Valeſ.* ad h. l. *Meurſ. Theſ.* c. 13. *lect. Att.* V, 15.
n) in *Neaeram.* p. 524. o) I, 195. ſq. p) *Pollux* p. m. 385.
q) XV, 49. r) IX, 6. s) l. c. p. 879. v. 32-49.

# CAPVT IX.

*Occupatos in Attico foro ſtrictim recenſens.*

In Attico foro verſabantur iudices, inquiſitores, vindices, εἰσαγωγεῖς, accuſatores, rei, cauſſarum patroni, teſtes, adminiſtri a). Iudicum generatim omnes mentionem faciunt, quicumque, Graecos inter, forenſes orationes ſcripſere, nominatimque paſſim ANDOCIDES b). Partes eorum perſequitur POLLVX c), deque iisdem ARISTOPHANIS comoedia *Veſparum* nomine legi meretur. Primarium officium erat, poſthabito perſonarum ſtudio, iudicare ſecundum leges; vtque facerent illud, adſtringebantur iureiurando d). Hinc et tam idonei, quam ſinceri fideleſque, commendantur e). Vti DEMOSTHENES f): τῶν δικαζόντων ἕκαστος ὑμῶν, τὴν πρὸς τοὺς θεοὺς εὐσέβειαν φυλάττων, καὶ τὰ τοῦ λέγοντος ὕστερον δίκαια εὐνοϊκῶς προσδέξηται, καὶ παρασχὼν ἑαυτὸν ἴσον καὶ κοινὸν ἀμφοτέροις ἀκροατήν. Itaque, ne plus ibi gratia valeret, quam dignitas: haud ſolum, indignis excluſis, ſecundum ſtatuta g), legebantur; verum etiam, velle-cti, ſortem h) ſubibant, ciuiumque diiudicationem. Nihilo minus tamen fraudibus paſſim decipiebantur i), vel

a) *Demoſth. Opp.* Baſ. 1572. p. 223. 227. cet.

b) v. g. I, 156. 243. 246. *Antiph.* I, 23. XIV, 40. 118. 216. XV, 50. 100. *Lycurg.* I, 2. p. 93. 2, 3. ſqq. 36, 1. *Iſocr. Opp.* (Baſ. 1571.) p. 508. 748. 752. 940. 968. *Demoſth.* p. 16. 438. 720. cet.

c) VIII, 2. ſq. conf. *Demoſth.* p. 221. 389. 410. 656. *Iſocr.* p. 346. 352. ſqq.

d) *Demoſth.* p. 109. 231. 313. 344. 348.

e) *Iſocr.* p. 506. 576. 748. 954.

f) p. 313. conf. p. 352. *Io. Ph. Pfeiffer antt. Gr.* p. 184. ſqq. g) *Demoſth* p. 376. 585.

h) *Demoſth.* p. 416. *Car. Sigonius de rep. Athen.* III, 3.

i) *Demoſth.* p. 516. 622. 630. 658.

vel largitionibus corrumpebantur k), ſententiae. Fuerunt autem iudices, vel ſtrictim dicti, vel arbitri; rurſumque priores, vel ὑπὲρ τῶν κοινῶν l), vel ὑπὲρ τῶν ἰδιωτικῶν; neque minus, vel capitalium rerum, vel minorum. De caedem diiudicantibus HELLADIVS m) ait: Ἀρεοπαγῖται μὲν οὖν ἐκαλοῦντο, οἱ τὸν ἑκούσιον φόνον κρίνοντες· οἱ δὲ ἐν τοῖς ἄλλοις δικαστηρίοις κοινῶς ἐφέται. Numerus Areopagitarum incertus erat, ſubindeque CCC. vel vltra legebantur, quorum virtus, opes, nobilitas et auctoritas, eminerent. Id enim eo curioſius fiebat n); cum ſanctiſſimum illud iudicium crederetur o), et alias ſupremam rerum curam haberet p). Ephetas, praeſide FRIDERICO MENZIO, ſingulari diſſertatione q) contemplatus IO. TOB. KREBSIVS. praecipue diuerſas, de origine iudicii, vel ante Demophoonta, vel a Dracone repetenda, ſententias conciliauit r). Dicebantur Ephetae, quoniam ad eos. ab inferioribus iudiciis, vel ab archontum rege, qui de caedibus inuitis antea iudicarat s), prouocabatur, reliqua prouocatione nequaquam valente. Hinc et τῶν μεγίστων κριταὶ καὶ κύριοι nominantur ab ANTIPHONTE t). Spectat eodem illius u) alius locus, quo, iudicia quaelibet capitalia, caedis ergo, ſub diu fuiſſe, contenditur, ne iudices puri, cum impuris hominibus, vno verſarentur ſub tecto. Num autem huc et ἡλιαστῶν quadret nomen, quibus placuerit, inqui-

k) *Demoſth.* p. 201. 386. ſqq. l) *Demoſth.* p. 252.
m) in *chreſtom.* p. 23. ſq. ed. Meurſ. conf. *Ant.* X, 1.
n) *Iſocr.* p. 628. 630. o) *Lyſ.* V, 5. *Ariſt. de rep.* II, 12.
p) *Iſocr.* ἀρεοπαγιτικὸς maxime p. 348.
q) Lipſ 1740. r) §. 3. ſqq.
s) *Pollux* VIII, 10. p. 407. ed. Seber. vbi, propter prouocationem a rege, dicitur ἐφέσιμον ἀπὸ τοῦ βασιλέως.
t) III, 26. u) XIV, 22.

quirant x). Nos, archontibus omiſſis, de quibus iam, cum *rempublicam Atticam* deſignaremus, non nihil dicere meminimus, ad πενταχοσίες, quos cum Areopagitis duplicem Atticae ciuitatis columnam eſſe voluit Solon, progredimur. Illi quidem, cum ante Cliſthenem quatuor tribus eſſent, quadringenti; cum denique duodecim fierent, ſexcenti fuerunt y). De quingentis autem z), quinquaginta legebantur, quaſi κατ' ἐξοχὴν dicti πρυτάνεις a): de hiſce decem πρόεδροι τῆς βȣλῆς b), a praeſidibus τῆς φυλῆς et ἐκκλησίας c), caute diſtinguendi, ſorte d) conſtitui ſolebant. Omnibus autem προςάτης e) praeerat; quod nomen aliis aeque commune fuit f). Hoc minus eſſe probandus videtur IO. BENTZIVS g), qui ἄρχων, *praetor*, πρύτανις, *conſul*, interpretatur. Conciliari contra poterunt, ſi nouum et proximum ſenatum iunxeris, quae POLLVX h) ſcribit: χίλιοι δὲ κατὰ μὲν τὸν Σόλωνα τὰς εἰσαγγελίας ἔκρινον, κατὰ δὲ τὸν Φαληρέα, καὶ πρὸς πεντακόσιοι. Quin, in primariis cauſſis, ſex mille, vel omnino totam ciuitatem, adhibebant *). Capitalibus cauſſis inſeruiebant et nominatim οἱ ἕνδεκα i): quos fuit, cur ad προέδρȣς, et ipſorum προςάτην, accommodarem; maxime, cum ſimul νομοφύλα-

x) *El. Blanchard diſſ. ſur les Heliaſtes* in *hiſtoire de l'acad. des inſcr.* T. IV. p. 106.

y) *Plut.* in *Demetrio* p. 1637. edit. Steph.

z) *And.* I, 31. 114. ſq. a) *And.* I, 23.

b) *Demoſth.* p. 419. c) *Demoſth.* p. 323. 386. 407. 464. 468. 482. d) *Demoſth.* p. 473.

e) *Libanius*, vel quisquis auctor argum., *Demoſth.* or. in *Androtionem Biſetus* in *Ariſtoph. theſmoph.* v. 380. *Io. Tob. Krebs decretum Athenienſium* p. 57. ſq.

f) *Lycurg.* 8, 1. 15, 9. *Pollux* III, 30, 1. IV, 4, 1.

g) in *theſ. eloc. or.* p. 238. h) VIII, 6. p. 389.

*) *Ariſt. de rep.* IV, 14.

i) *Antiph.* XIV, 177. *Lyſias* XIII, 4. p. 134. ed. Tayl. min.

φύλακες et ἔπαρχοι dicerentur. Arbitri porro lege bantur k), inter amicos, potiſſimum ſorte l), paſſim que ſententiam dicebant, in qua, ſeu abſoluerent quod ἀποδιαιτᾶν m), ſeu condemnarent, quod κα ταδιαιτᾶν n), ſi pars vtraque o) perſtaret, confecta res erat; ſin minus, progrediebantur ad tribunalia pu blica; de quibus et non nunquam cauſſae quaedam ad arbitros remittebantur. Niſi tales arbitri diſtingu merentur a prioribus p). Aequitatem vero ſimul e leges q) arbitri contemplabantur; ita tamen, vt hau raro publice redderetur irritum, quod priuatim enun tiaſſent r). Sed vbi pars vtraque ſemel ratum habuiſ ſet arbitrium, in foro poſt eius modi cauſſa non pote rat agi (οὐκ εἰσαγώγιμος ἦν ἡ δίκη) s). Tanto maio autem horum decretorum fides erat, dum et ipſis ad hibebantur amici t): quemadmodum vel, qui pollici ti forent ante, ſed vadimonium deſerebant u), abſen tes condemnabantur x). Tacemus alios iudices, quo rum nulla fit apud ANDOCIDEN mentio: tacemus et vniuerſam concionem y) alias contemplaturi. Se quuntur ergo ζητηταὶ, qualis ipſe fuit orator, quos que paſſim ille nominat. Spectarunt eo Diognetus z) Piſander, Charicles, aliique a). Fuerunt illi magiſtra tu

k) *Lyſias adu. Diagitonem* poſt. init. p. 252. *Iſocr.* p. 890 ſqq. *Dem.* p. 398. 422. 498. 523. 526. 581. ſqq. 590. 646 720. 734. *Guil. Poſtellus de magiſtr. Ath.* c. 8. et *Hekel* ad h. l

l) *Dem.* p. 423. 567. m) *Dem.* p. 398. 643. 700.

n) *Dem.* p. 562. 581. 643. 720. 740.

o) *Pollux* VIII, 9, 6. p) *Demoſth.* p. 646. 734.

q) *Dem.* p. 582. ſq. 646. r) *Demoſth.* p. 397. 581. ſqq 646. s) *Iſocr.* p. 892. *Dem.* p. 397. ſq. 642-646. *Io. Meurſ Att. Them.* II, 21. init.

t) *Demoſth.* p. 524. contrarium p. 581. ſqq.

u) *Dem.* p. 398. x) *Dem.* p. 581. ſqq. 643.

y) *And.* I, 35. z) I, 28.

a) I, 72. 79. 115. *Lyſ.* XX, 7.

tus extraordinarii; ſi quando conquirendi forent publice malefici b). Legebantur autem c), praeſertim archontum iuſſu d), ſubinde ſimul indicii praemio conſtituto. Tale nec minus indices alii conſequebantur; quales Pythonicus, Andromachus, Teucer, Agariſte, Cephiſius cet. exſtiterunt, apud ANDOCIDEN e). Ἐνδεικνύμενοι vocabantur, vt ἔνδειξις, εἰσαγγελία, μήνυσις, eorum actio f), qua, ſurgentes in iudicio, vel omnino populi congregatione, propoſita potiſſimum, ſi forte ſimul rei forent, ſecuritate g), quae patrata forent, adnuntiauerunt. Sed, haec ἄδεια, non niſi vera dicentem, enuntiantem falſa, nex ſequebatur h). Adhaec, veris praemia concedebantur, pro conditione criminis indicati, maiora i). Spectant eodem vindices parentum k) ac propinquorum l): quo nomine ſeſe pariter commendat ANDOCIDES m), et qua de re ſingularis lex erat apud Atticos n). Diſtinguuntur paſſim εἰσαγγέλλοντες, quos in primis ἀγράφων δημοσίων ἀδικημάτων facit POLLVX o). Sed hic aeque legum ac ſcriptorum mentionem faciunt antiquiores p). Quamuis igitur, ipſum nomen patere latius, ac ſimul alios accuſatores ſubinde comprehendere, largiamur q): ſubinde tamen vtrumque, plane ſignificat idem r). Potius autem differunt εἰσαγωγεῖς, archontes quippe, li-

b) *Harpocr.* v. ζητητής. c) *And.* I, 79. d) *Lyſ.* XI, 7.
e) I, 22-36. 74. 86. ſq. 125. conf. *Ant.* III, 13. IV, 3. *Lyſ.* V, 5. init. *Lyc.* 9, 3. 5. *Iſocr.* p. 896.
f) *Lyſ. or.* XII. *Taylori lect. Lyſiac.* c. 6. p. 693.
g) *And.* I, 22. 30. h) *And.* I, 41.
i) *And.* I, 54. ſqq. 92. k) *Ant.* I, 2. l) *Ant.* XIV, 147.
m) I, 96-101. II, 13. ſqq. n) *Ant.* I, 56.
o) VIII, 6. p. 388. *Miſcellae def. pro* Cl. Salmaſio p. 292-296. p) *And.* I, 86. ſqq. *Lyſ.* IX. init.
q) *And.* I, 125. *Lyc.* 1, 2. not. e. 2, 4. not. t. 13, 8. 35, 7. 37, 3. r) *And.* I, 182. *Lyſ.* XII, 118.

pe s), litem εἰσαγώγιμον tribunalibus ſiſtentes, ſimulque paſſim iudicantes. Vt alii, ſorte lecti, publicis arbitris tradebant t). Quamuis in diuerſa, vel ſingularia potius, diſcedere videatur GVIL. POSSARDVS u); vbi contendit, illos eſſe, qui, recuſantem in ius venire, compellerent. Introducta cauſſa, prodibant accuſatores: ſiue μηνυταὶ forent, ſiue reliqui x), dicti pariter διώκοντες, κατήγοροι, cet. Sed accuſabant voce, vel ſimul ſcripto y); cumque falſi reperirentur, vt iniqui iudices, παρανόμων γραφὴν ſubibant z). Quippe, non ſolum operam maximam dabant a), vt finem ipſi legitimum conſequerentur: verum etiam calumniatores b) ac συκοφάνται miſcebantur c). Ambo genera gaudebant adiutoribus ſuis d), quorum primarii, rhetores erant, cauſſarum patroni. Horum inter vitia fuit aliena tractare e), vel omnino mentiri f), crudelitatemque ſignificare g): contra virtutibus adnumerabatur, ſi eſſent eloquentes, graues, exercitati h). Rei, ſiue φεύγοντες i), αἴτιοι k), ἔνοχοι l), διωκόμενοι m), κρινόμενοι κ. τ. λ. n), qualis itidem ſemel iterum-

s) *Lyſ.* XIV, 1. XXII, 2. XXIX, 1. fin. *Ant.* XV, 75.
t) *Pollux* VIII, 9, 6. u) *de mag. Ath.* c. 27.
x) *And.* I, 17. 125. 158. *Ant.* XIV, 91.
y) *And.* I, 131. *Io. Iac. Haak de cultu eloquentiae ciuilis in foro Graec.* z) *And.* I, 35. a) *Ant.* XIII, 1.
b) *Ant.* XIV, 242. ſqq. *Dem.* p. 253. *Iſocr.* p. 896. ſqq.
c) *And.* I, 160. 172. 182. *Lyc.* 4, 6. *Iſocr.* p. 818. 886-892.
d) *And.* I, 19. *Ant.* I, 2. ſq. III, 25.
e) *And.* IV, 59. *Lyc.* 4, 3. ſqq. *Dem.* p. 380.
f) *Lyc.* 4, 2. Hinc et alias mali non admittebantur ib. ὑποθ. 3. lit. l. g) *Dem.* p. 583. *Iſocr.* p. 752. 826.
h) *Iſocr.* 760. *Dem.* p. 320. 590. 662.
i) *Ant.* I, 24. *Lycurg.* 34, 3.
k) *Ant.* I, 38. III, 22. XIV, 63. *Lyc.* 5, 6. 22, 3. *Lyſ.* p. 35. 100.
l) *Ant.* III, 21. X, 1. 5. *Lyc.* 3, 10. 10, 2. 13, 6. cet.
m) *Ant.* II, 10. n) *Lyc.* 1, 1. 4, 6. *Benz.* l. c. p. 258. ſq.

iterumque fuit ANDOCIDES, συνηγόρους o) habuerunt, ἀπολογουμένους p), συνδίκους q), παρακλήτους r). Iſti deligebantur vel aduocabantur s), vt, oratores inſignes t), cauſſam tuerentur. Iidem ſaepius defenſiones conſignabant u), quas ſimul x) traderent rei, vel recitarent; qualis haud infrequens fuit Antiphontis et Iſocratis occupatio. Plures autem et ſaepius vni patrocinium indulgebant y); vnde δευτερολογίαι cet. naſcebantur z). Talium orationum, ac generatim reorum, artificia percenſent ANDOCIDES a), LYSIAS b) atque LYCVRGVS c). Sic et, inter alia, iudices alloquitur DEMOSTHENES d): συνήγαγον ὑμᾶς οἱ νόμοι, ἵνα κωλύητε τὰς τῶν παρακλήτων δεήσεις καὶ σπουδάς. Communes vtrique parti fuerunt, inquilinorum ac peregrinorum προςάται e); communes aeque teſtes f). Horum, indiciis iuncta g), teſtimonia, maiora h) cenſebantur, vel minora i), pro perſonarum rerumque circumſtantium diuerſitate k). Tanto vero ſanctius colebantur: cum, iniuſtos iudices ac teſtes familias ſuas polluere, crederent l). Hinc et antea iusiurandum

o) *Iſocr.* p. 378. *Dem.* p. 79. *Lyc.* 16, 1.
p) *Iſocr.* p. 746. *Dem.* p. 481. 554.
q) *Dem.* p. 332. 380. ſq. 563. r) *Dem.* p. 200. 333.
s) *Dem.* p. 332. 380. 458. 482. 519. 718.
t) *Iſocr.* p. 706. u) *Lyc.* 15, 1.
x) *Dem.* p. 243. 413. 482. 586.
y) *Dem.* p. 482. 715. 744. *Iſocr.* p 546. 954. *fin.*
z) *Dem.* p. 381. a) I, 73. 90. 117. 155. 183. 215. conf. *Antiph.* I, 13. ſqq. XIII, 1. ſqq. XIV, 45.
b) XIII, 4. init. XIX, 5. ſq. 12. c) 7, 1. 35. *tot.*
d) p. 200. conf. *Petr. Zorn. bibl. ant.* p. 309.
e) *Lyc.* 8, 1. *Lyſ.* p. 245. ſq.
f) *And* I, 218. *Ant.* XIV, 53. g) *Dem.* p. 244. 553. 648
h) *Iſocr.* p. 290. *Dem.* p. 231. 244. 431. 482. 528. 530. 534. 557. 587. 615. 618. 648. 658. 671. 680. 689. 734. *Beutz.* p. 267. ſqq. i) *Ant.* III, 15. ſqq.
k) *Ant.* X, 8. *Dem.* p. 620. l) *Ant.* X, 4.

dum praeſtabant, et ſacrificia tangebant potius, quam non iurati teſtabantur m). Serui, quo tanto certius verum exprimeretur, ſimul torquebantur n). Erat tamen, vbi, certe contra dominum, teſtari non licebat o). De reorum potiſſimum parte, ſingulatim in re capitali, ſiſtebantur etiam vades p). Quod ab iis aeque fiebat, qui accuſantem contra accuſarent q). Si vadimonia deſererent rei, poenam eorum ſubibant, quoscunque ſtitiſſent r). Neque minus falſi teſtes accuſabantur et mulctabantur s). Illis autem omnibus rite peragendis, inſeruiebant adminiſtri. Referimus eo praeſertim γραμματεῖς, qui leges, ſtatuta, teſtimonia, cetera, conſignarent t) ac recitarent u). Habebantur ſcribae ſenatus duo, ciuitatis tertius x), quibus adiungebantur ἀντιγραφεῖς et ὑπογραμματεῖς y). Viliores erant Athenis; vti pluris aeſtimabantur, apud Syracuſanos et alibi z). Connectuntur igitur γραμματεῖς καὶ τυχόντες ἄνθρωποι a), neque minus ὑπογραμματεύοντες καὶ ὑπηρετοῦντες ἁπάσαις ταῖς ἀρχαῖς. Hinc et inſignis ipſis honos erat, χειροτονηθῆναι, ſiue magiſtratibus adſociari b). Nominatim ἀντιγραφεῖς,

m) *Ant.* XIV, 26. 38. ſq.

n) *And.* I, 45. ſq. 114. *Iſocr.* p. 882. *Lyc.* 9, 2. ſqq. *Dem.* p. 572. o) *Ant.* XIV, 120.

p) *And.* I, 3. 43. 89. 128. q) *And.* I, 35.

r) *And.* I, 90. s) *Dem.* p. 479. 511. 561. ſq. 565. 610. 613. ſq. 618. 620. 670. 676. 685. 687. ſqq. 704. 722. 731. *Iſocr.* p. 912. *Lyc.* 6, tot *Cl. Salmaſ. obſſ. ad ius Att.* p. 858-862.

t) *Lyſ.* or. XXIX. κατὰ Νικομάχου γραμματέως

u) *And.* I, 141. 166. *Lyc.* 6, 6. 11, 2. 30, 1. *Dem.* p. 221. ſq. 236. 373. 561. 614. 657. x) *Pollux* VIII, 9, 11.

y) *Ant.* XV, 71. 97. *Dem.* p. 209. 226. 233. 350.

z) Act. XIX, 35. *Ant.* van *Dale diſſ.* V. c. 3, p. 424-429. ed. Amſt. 1702.

a) *Dem.* p. 131.

b) *Dem.* p. 233. conſ. p. 213. 331.

φεῖς c), quos *contraſcribentes* APVLEIVS d) vocat, *controlleurs*, *Gegenſchreiber*, duo fuerunt, alter adminiſtrationis, vt ait PHILOCHORVS e), alter ſenatus, vt ARISTOTELES monet; iisque potiſſimum conſtituebantur, qui ciuitati pecunias ſoluerent, vel cauſſas haberent f). Itaque, talem deſcribit VLPIANVS g): *ἀντιγραφεὺς ἐςὶν ὄνομα ἀξιώματος, ἀντιγράφοντος ὑπὲρ τῆς βȣλῆς, πρὸς τὸν δῆμον, ἐν οἷς ἂν δέηται*. De praeconibus h) eo breuius agemus, cum, praeter nuperas Ienenſes commentationes GOTTL. CHRISTOPH. HARLESII, nondum a nobis viſas, hoc argumentum iam tractarint, honoratiſſimus collega noſter, HEINR. AVG. ZEIBICH i), et excellentiſſimus CHR. CRVSIVS k), licet alios potiſſimum contemplati. Forenſes conuocabant, ſilentium praecipiebant, indicia mouebant, iuſſa promulgabant l). Conuocabant ſenatum m), iudices, vniuerſam concionem n). Silentium indicebant, vt audientiam dicturis, quibus ſceptrum tradebant, conciliarent o), formulis: *σιγὴ πᾶς ἔςω λεώς! ἀκȣ́ετε λεώς! εὐφημεῖτε!* ſimilibus. Pollicebantur nomine publico, proclamantes, magni momenti rerum indicibus aliasque bene meritis, praemia p). Vendebant et publice res, addictas fiſco q); quaeque ſunt alia. Finibus autem illis adſequen-

c) *Aeſchines* p. 56. *Pollux* VIII, 9, 12. ſq.
d) in *apologia* p. 324. e) ap. *Harpocrat.* h. v.
f) *Lyſ.* XXII, 2. init. 3. ante med.
g) ad *or. contra Androt.* h) *And.* I, 73. 79. *Ant.* V, 13. ſq. i) de *cerycibus myſticis*. Vit. 1752.
k) in prol. *de κηρύκων munere legationes obeundi, et de Luthero ſacroſancto DEI legato* Vit. 1752.
l) *Pollux* IV, 12. *Ariſt. polit.* IV, 15. *Dem.* p. 658.
m) *And.* I, 73. n) *Hom. Il.* II, 50. ſqq. *Od.* II, 6. ſqq. explan. *Homeri* ad *il.* II, 183 ſq.
o) *Eurip. Hec.* v. 529. ſqq.
p) *And.* I, 79. *Ant.* V, 13 ſq. q) *Dem.* p. 718.

adſequendis εὔφωνοι, ſeu *vocales*, eligebantur r). Diuerſi fuere κλητῆρες, qui partes in ius citarent s), et, id vt recte fieret, accuſatorem adnotarent t). Immodeſtos qui foro pellerent, neque conuenientia dicentes abriperent, σκῦθαι, τοξόται vel πευσίνιοι vocabantur, ab eo qui primus officium iſtud inſtituerat u). Πράκτορες aut ὑπηρέται, vel carcere, mulctam exigebant x); ſolutamque vel abolitam poenam delebant y). Neque deerant aliis poenis ſumendis praefecti z). Nam βασανισαῖς ſiue δημοκοίνοις, torquendi tradebantur a), ab vndecimuiris b), vt et necandi. Dicebantur iidem δήμιοι, quaſi publici miniſtri c). Ni potius, pro diuerſitate ſuppliciorum, diuerſi fuerunt, vt ὁ ἐπὶ τῷ ὀρύγματι d), voragini praefectus, quae ſimul βάραθρον adpellabatur. Ita v. c. DINARCHVS in Demoſthenem: τεθνᾶσι κατὰ τὸ σὸν ψήφισμα δύο τῶν πολιτῶν, πατὴρ καὶ υἱὸς, παραδοθέντες τῷ ἐπὶ τῷ ὀρύγματι. Gerae 15. Febr. 1761.

r) *Dem.* p. 322. *Ariſt. de rep.* IV, 15. p. 229. (ed. *opp.* Lugd.) VII, 4.
s) *Dem.* p. 397. 437. 582. 586. 645. 682. *Harpocr.* v. κλητῆρες καὶ κλητεύειν.
t) *Pollux* p. 388. ſuper. u) *Pollux* p. 408. ſq.
x) *Ant.* XV, 97. Matth. V, 25. Luc. XII, 58.
y) *And.* I, 134. z) *And.* I, 182. conf. *Harpocr.* v. δημόκοινος, et quae *Mauſſacus* ibi notat.
a) *Ant.* I, 38. *Iſocr.* p. 862. b) *Ant.* XIV, 176.
c) *Lyc.* 3, 1. not. e. d) *Lyc.* 30, 2.

# INDEX GRAECITATIS DINARCHEAE.

Ἄγειν τινὶ τὴν βοήθειαν. 15. vlt. edit. noſtrae Lipſienſis. ἄγειν εἰς ἀδοξίαν αἰσχρὰν. 102. 1.
ἀγνῶς. 74. 13.
ἀγὼν] πῶς τοῦτον τὸν ἀγῶνα δικάσετε. 35. 8. ἀγῶνα ἀπολογούμενος ὑπὲρ ἐμαυτοῦ. 37. 6. τὸν ἀγῶνα ἀσφαλῆ αὐτῷ νομίζειν. 78. 6.
ἀγωνίζεσθαι περὶ αἰσχρᾶς αἰτίας. 65. 2.
ἀδικεῖν] τὸν ὁποσονοῦν ἀδικήσαντα τὰ πάτρια νομίζων τὸν ἐν τοῖς μικροῖς συνεθιζόμενον ἀδικεῖν. 41. 5. ἐπιτιθέναι τοῖς ἠδικηκόσι τὴν τιμωρίαν. 95. 6.
ἀδικία. 94. 10. 101. 9.
ἀδόκιμον συνέδριον ſenatus auctoritatis caſſae. 49. 4.
ἀδοξία. 102. 1.
ἀθρόον λῆμμα. 35. 2.
αἱρεῖσθαι, pro ποιεῖσθαι ſi bene ibi habet lectio. ὅστις ἀργύριον καὶ χρυσίον περὶ πλείονος τῆς πρὸς ὑμᾶς εὐνοίας αἱρεῖται. 95. vlt.
αἰσχροκέρδεια. 73. 1.
αἰσχρὸς] περὶ αἰσχρᾶς αἰτίας ἀγωνίζεσθαι. 65. 1. ἀδοξία αἰσχρά. 102. 1.
αἰσχύνη. 94. 10.
αἰτία. 65. 1. τὴν πόλιν εἰς αἰτίαν καθιστάνειν. in criminationem, inuidiam, adducere. 94. 12.
ἀκολουθεῖν μετά τινος, ire cum aliquo, quo is ducat, in eius caſtris verſari. 15. 11.
ἀκριβὴς πεῖρα. 79. 12.
ἀκρόπολις. 30. 5. 90. 1.

ἡ ἀκτὴ.

ἡ ἀκτή. atticum litus, καὶ οἱ λιμένες. 97. 9.

ἄκυρος τοῦ δικαίου. 6. 12. qui neque veram recta̅mque de re ſententiam reperire nouit, neque repertam, et pronunciatam adeo, factis exſequi valet. 101. 9.

ἀλήθεια. 5. 13. ἀλήθεια τοῦ συνεδρίου συνοίκους ἑαυτοὺς κατέστησαν. iudicio verum et aequum in pronuntiando ſeueriſſime atque ſanctiſſime tuenti. 61. 4.

ἀλλ' ἢ pro ἢ ſimplici, aut pro εἰ μή. *quam, praeterquam.* 27. 5.

ἀλόγιστος. 64. 5.

ἁμιλλᾶσθαι ταῖς κολακείαις πρός τινα. 69. 15.

ἀμφισβητεῖν τῶν ἐν οὐρανῷ τιμῶν Ἀλεξάνδρῳ coelitum honores Alexandro denegare. 65. 10.

ἀναβοᾶν. 79. pen.

ἀνάγειν procul a ſocietate hominum abducere. 81. 11.

ἀναδέχεσθαι τὰς ἰδίας τούτων δωροδοκίας, καὶ πονηρίας. ſuſcipitis in vos ſinitisque vobis imputari vt a vobis probatas. 4. antep. 72. 2.

ἀναιρεῖσθαι εἰσαγγελίαν reprehendere, reuocare, tollere, antiquare. 66. 1. ἀνελεῖν ἐκ τῆς πολιτείας τὰ τοιαῦτα θηρία. 100. 19.

ἀνακομίζειν e Graecia in Aſiam ſuperiorem mittere. 49. 10.

ἀνακρίνειν τοὺς τῶν κοινῶν τι μέλλοντας διοικεῖν. examinare, vitae ſcrutinium inſtituere cum petentibus honores, illiusque ſcrutinii formula. 86. 7.

ἀναλαμβάνειν τινὰ comitate, blanditiis orationis, lenociniis honorum officiorumque aliquem ſibi deuincire. 20. 11.

ἀναλίσκειν τὸ ὕδωρ tam diu cauſae dictionem extrahere, donec aqua ad dicendum infuſa defluxerit. 79. pen.

ἀναπιμπλάναι τῆς ἑαυτοῦ τύχης τινά. cui te ſocium nego-

negotiorum adiunxeris, ei infelicitatem tibi cognatam atque fatalem adiungere, affricare. 25. antep.

ἀνάπτειν] χρυσὸν ἐκ τῶν δακτύλων ἀναψάμενος περιπορεύεται. 29. 2.

ἀναρπάζειν. oppidum deuaſtare. 17. 14.

ἀνατιθέναι εἰκόνα εἰς τὴν ἀγορὰν. 33. pen. τὴν τινος αἰτίαν τινι. imputare. 62. 9.

ἀνατρέπειν πράγματα euertere, corrumpere. 23. pen. πόλιν. 61. vlt. ἅπαντα. 93. 10.

ἀναφέρειν ϛήλην εἰς ἀκρόπολιν. 90. 1. φόρȣς εἰς ἀκρ. 30. 5.

τὶς ἀνήνεκται τῇ θεῷ κόσμος εἰς ἀκρόπολιν. 66. 16.

ἀνείργειν reprimere. 89. 15.

ἀνέρχεσθαι εἰς τὸ δικαϛήριον. 40. 15.

ἀνήκειν] ἀδικημάτων εἰς ἀργυρίȣ λόγον ἀνηκόντων, quae mulcta pecuniaria lui poſſunt. 44. 13.

ἀνόσιος τόπος infamis locus, quo non licet hone-ſtis accedere. 82. 15.

ἀντικαταλλάττεσθαι τὴν κοινὴν σωτηρίαν τῶν τοῦ κρινομένȣ λόγων. 4. 9. τῆς κρίσεως καὶ τῶν ὅρκων ἀντ. τὰς τοιαύτας εὐεργεσίας. 11. 8. 100. 2. reum in iudicium adductum ideo abſoluere, quod patriam ſibi multis magnisque meritis obſtrinxiſſet.

ἀντιπράττειν. 69. 10.

ἀντιτιθέναι τὴν πρότερον ὑπάρχȣσαν δόξαν. 74. 3.

ἄνω καὶ κάτω μεταβάλλεσθαι. 13. 7.

ἀξιόπιϛος ἡ βȣλὴ τἀληθὲς εὑρεῖν. ſenatus Areop. ea eſt exiſtimatio, fidesque, vt in cauſis caedis praemeditatae credatur verum indagaſſe atque pronunciaſſe. 6. 5.

ἄξιος ratus, firmus, irrefragabilis. ἀξία ζήτησις, reſpectabilis, vt vulgo vſurpant, h. e. cuius auctoritatem defugere haud licet. 45. 3. par aequalis, conueniens. ὡς τῆς τιμωρίας τοῖς ληφθεῖσιν ἀξίας γενησομένης

σομένης τῶν ἀδικημάτων. 89. 12. προδȣ̀ς τὴν πόλιν, ἣν παρ' ὑμῶν, ȣ̓κ ἄξιος ὢν, ἔλαβε. 93. 9.

ἀξιȣ̃σϑαι τῶν ἴσων τοῖς ἄλλοις. 81. 12.

ἀξίως. 76. 5. τιμωρήσασϑε ὑμῶν αὐτῶν καὶ τῆς πόλεως ἀξίως.

ἀπάγειν εἰς τὸ δεσμωτήριον. 81. 4.

ἀπαίρειν πρός τινα proficiſci ad aliquem. 25. pen.

ἀπαραίτητος τιμωρία. 17. 5.

ἀπειπεῖν τιμωρȣ́μενος delaſſari puniendo, ob multitudinem ſontium et caedium ſatietate capi, vt poſtremi plectendi mitius accipiantur, aut plane abſoluantur. 79. 14. 97. pen.

ἀπιέναι ἐπὶ τὰ ἔργα. 56. 5.

ἀπὸ ποίων ψηφισμάτων ȣ̃τος, ἢ ποίων νόμων ȣ̓κ εἴληφεν ἀργύριον. quodnam vnum hic plebiſcitum, aut quam vnam legem tulit, cuius cauſa non paſſus eſſet ſe pecunia corrumpi? non iſta omnia mercede ſcripſit egitque? 33. 8. ἀπεχειροτόνησεν αὐτὸν ἀπὸ τῆς τῶν ἐφήβων ἐπιμελείας. 98. 13.

ἀποβλέπειν εἴς τι. 72. 12. 74. 2.

ἀποδέχεσϑαί τινος. probare alicuius orationem. 75. pen.

ἀποδιδόναι (ſi bene habet ea lectio) ſeſe offerre, ingerere, obtrudere. ἀπέδωκεν [ſed rectius legatur ἐπέδ.] ἑαυτὸν τῇ βȣλῇ ἀρχιϑέωρον. 58. 1. τὸ δ' ἀποδόμενος ȣ̓κ ἐβεβαίȣ. venditorum nullam dabat euictionem. 33. 14. τὴν ὑπὲρ τῶν δικαίων παῤῥησίαν ἀποδόμενος εἴκοσι μνῶν. 77. 10.

ἀποδοκιμάζειν. 82. 1.

ἀπολογεῖσϑαι ἀγῶνα ὑπὲρ ἑαυτȣ̃. 37. 6.

ἀπονέμειν τῇ γνώμῃ [propenſioni animi] πλέον ἢ τῷ δικαίῳ. 41. 3.

ἀπόῤῥητος νομιζομένη εἶναι λακεδαιμονίων χώρα. 52. 6.

ἀποϱίαι in plurali. τὰς τῶν πενήτων ἀποϱίας ὀνειδίζειν. 29, 5.

ἀπόῤῥητοι διαθῆκαι. 8. 3.

ἀποστερεῖν] τὸν ἀποστερήσαντα τὸ ναῦλον τὸν πορθμέα. 42. 1.

ἀποτιθέναι] εἰς ποῖον γὰρ καιρὸν ἀποθήσεσθε τȣ̃τον. cuinam tempori reſeruabitis. 23. 5.

ἀποτυγχάνειν κρίσει. cauſa cadere. 60. vlt.

ἀποτυχία cum coeptum aliquod exitum ſiniſtrum ſortitur, ſecus atque tu volueras. τὰς ἀποτυχίας εἰς τȣ́τȣς τρέψαντες detorquentes inſortunia, in quae hi vos coniicere laborant, in capita ipſorum. 23. 4.

ἀποφαίνειν] ἐπὶ τοῖς κατὰ Δημοσθένȣς ἀποπεφασμένοις χρήμασι. quas penes Demoſthenem eſſe, ſenatus pronuntiauit. 6. 11. ὃν ȣ̓χ εἷς ἀνὴρ, ἀλλ᾽ ἅπασα ἡ ἐξ ἀρείȣ πάγȣ βȣλὴ ἀποπέφανται [declarauit] χρήματα ἔχειν καθ᾽ ὑμῶν. 11. 13. ȣ̓τ᾽ ἐμὲ ἀπέφηνεν ἡ βȣλὴ, ȣ̓τ᾽ ἐμέλλησε. 37. 12. ἡ βȣλὴ τὰ ψευδῆ ἀπέφηνεν. 43. 7.

ἀποφεύγειν. 44. 11.

ἀποχειροτονεῖν τινα ἀπό τινος ἐπιμελείας commendatum aliquem honoris candidatum, vt idoneum, in comitiis, ceu indignum et parum idoneum, reprobare. 98. 13.

ἀποψηφίζεσθαι decreto cauere, vetare ne quid fiat. 81. 6.

ἀρά. ἀραὶ dirae imprecationes. ἀπάσαις ταῖς ἀραῖς ταῖς ἐν τῇ πόλει γενομέναις ἔνοχος. 35. 15. ἀρὰς ποιεῖσθαι δημοσίᾳ κατὰ τῶν πονηρῶν. 85. 10.

ἀργυρίζεσθαι πάντοθεν. 32. 6.

ἀρȣ̃ν] ἀρȣ̃ται καὶ σπείρεται τὸ Θηβαίων ἄστυ. 17. 15.

Ἄρτεμις ἡ βραυρωνία. 82. 11.

ἀρχὴ] δεκαπλȣ̃ν τȣ̃ ἐξ ἀρχῆς λήμματος decuplam mulctam eius ſummae, quam quis vnquam, (aut

ſtatim

ſtatim a principio, h. e. tum ſtatim, quum corrumperetur) accepiſſet. 44. 16.

*ἀρχηγὸς τοῦ διαδεδομένου χρυσίου*, qui primus accipiens largitiones, exemplum praeit aeris admittendi, quod deinde inter alios quoque largitionis conſortes diribatur. 94. 11.

*ἀρχιθεωρία* legatio nomine reip. obeunda, ad ludos ſolennes aut fana deorum extra ditionem atticam, quo is, cui iſta legatio demandata ſit, perſonam P. A. repraeſentet. 57. 2.

*ἀρχιθέωρος*. 57. vlt.

*ἀσμενεῖν μεταβολήν τινα τῶν κακῶν*. 28. 4. cupere mutationem rerum, oblatamque auide atque cum congratulatione arripere.

*ἄστυ τὸ Θηβαίων αἴρεται καὶ σπείρεται*. 17. 15.

*ἀσφαλὴς ἀγών*. 78. 7.

*ἀτυχὴς* homo flagitioſus, ſceleratus. 53. 3.

*ἀτυχία* Demoſtheni exprobratur, h. e. fatalis ei atque cognata quaſi infelicitas, per quam fieret, vt quicquid inſtitueret ageretque, id non modo irritum, ſed etiam reip. exitioſum eſſet. 54. vlt.

*αὐτόπτης τῶν ἀδικημάτων*. 98. 10.

*αὐτόφωρος*] *ἐπ' αὐτοφώρῳ χρήματα λαμβάνων εἴληπται*. 46. 9.

*ἀφανῆ καὶ μεγάλα ἀδικήματα*. 7. 7.

*ἀφιέναι καιροὺς* oportunitates rei bene gerendae oblatas e manibus emittere. 25. 6.

*ἀφικνεῖσθαι*] *τῶν τριάκοντα ταλάντων παρὰ τοῦ βασιλέως ἀφικνουμένων*. 9. 3. *εἰς τὴν πόλιν* quod p. 55. 5. additur.

*βαδίζειν*] *ἔπειτ' ἐπὶ τοῦτον πάλιν βαδιοῦμαι*. 37. 15.

*βεβαιοῦν* praeſtare rem venditam, emtori tradere, eumque in eius poſſeſſionem certam et controuerſiae expertem immittere. 33. 15.

βοήθεια ῥήτορος auxilium, quod orator conſiliis dandis ad remp. affert. 69. 5.

βȣ́λεσθαι] παρ᾽ ἑκόντων καὶ βȣλομένων τῶν ἑλλήνων. 30. 6.

βȣλεύειν θάνατόν τινος. 23. vlt. necem alicui comparare, machinari.

βραυρωνία ἄρτεμις. 82. 11.

βωμὸς] ἐν βωμοῖς δώρων γραφὰς ποιήσαντες. 85. vlt. verum haec lectio vitioſa eſt.

γένος] γένει [id eſt γόνῳ καὶ φύσει] τῆς πόλεως πολίτης. 66. 8.

γῆν ἐντὸς ὅρων κεκτῆσθαι. leges non admittebant ad honores, niſi eos, quibus intra ditionem atticam fundi eſſent. 50. 5.

γίνεσθαι] τοῖς γενομένοις ἐμμένειν ſententiae a iudicibus latae acquieſcere. 61. 1. θυσιῶν τῶν γενομένων [παρ᾽ αὐτοῖς puta] κοινωνεῖν. 81. 7.

γνώμη] τῇ γνώμῃ πλέον ἢ τῷ δικαίῳ ἀπονέμειν in ſententia dicenda plus ſuo erga reum ſtudio, quam aequo iuri tribuere. 41. 3. γνώμην μίαν ἔχειν. 67. 11.

γόης καὶ μιαρὸς. 64. 1. 66. 6.

γοητεία. 48. 16.

γονεὺς] εἰ τȣ̀ς γονέας εὖ ποιεῖ. interrogabatur, vna cum aliis quibusdam, orator ad remp. admittendus. 86. 9.

γράμμα] πάντων τῶν ἐν τοῖς γράμμασι δικαίων φύλαξ erat Mater deorum, h. e. vniuerſi iuris attici, literis conſignati. 60. 11.

γράφειν σίτησίν τινι decreto ea de re ſcripto, auctor fieri populo, vt honorem vel praemium publici epuli cum prytanibus in prytaneo, alicui decernat. 33. 16. γράφειν καθ᾽ ἑαυτȣ̃ θάνατον τὴν ζημίαν. 72. vlt. γράφειν κατά τινος actiones criminales de maieſtate laeſa vel ſimilibus in aliquem intendere. 77. vlt.

γραφὴ] δώρων γραφὰς ποιήσαντες. 85. vlt.

δαίμων malus genius, tortor, furia, quoquo venit luctum et ſtragem ſecum afferens. 24. 4.

δάκτυλος] χρυσίον ἐκ τῶν δακτύλων ἀναψάμενος. 29. 2.

δέησιν λαμβάνειν εἰς ἑαυτὸν precibus locum dare acceſſumque ad ſe. 101. 6.

δεικνύειν τὸ πρόσωπόν τινι. in conſpectum alicuius prodire. 70. 10.

δεῖσθαι] καιρῶν, οἱ πίστεως, ἢ δωροδοκίας, δέονται. quae poſcunt fidem. 100. 18.

δεκαπλασίαν τῦ τιμήματος, τὴν ἔκτισιν ἐπιτιθέντας κατὰ μόνῦ τύτῦ τῶν ἀδικημάτων. 86. 1.

δεκαπλῦς idem quod δεκαπλάσιον. δεκαπλῦν τοῦ ἐξ ἀρχῆς λήμματος. 44. 7.

δεσμωτήριον] πλείω χρόνον ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ ἢ ἔξω διατρίβειν. 77. pen.

δέχεσθαι τὴν ἀγαθὴν τύχην. 67. 5. δῶρα ἐπὶ τῷ τῆς πατρίδος συμφέροντι. 90. vlt.

δημεύειν ῦσίαν publicare, proſcribere, confiſcare. 93. vlt.

δημηγορεῖν pro concione verba facere. 14. 2. δημηγορεῖν τινι pro συνηγορεῖν. ſi lectio bene habet. 75. 1.

τὸ δημόσιον [ſcil. χρῆμα, vel σύστημα, vel πλῆθος, vel διάφορον intereſſe] res publica. τὰ τῦ δημοσίῦ συμφέροντα. 30. 2. ὀφείλων τῷ δημοσίῳ [ſcil. θησαυρῷ vel χρηματοφυλακίῳ] κατὰ τῶν ἐπιτίμων γέγραφεν. 77. vlt.

δημοτικὸς ῥήτωρ. 67. vlt.

διὰ τῆς ἀρχιθεωρίας ſub praetextu architheoriae. 57. 2.

διαδέχεσθαι] ἀρχηγὸς τῦ διαδεχομένῦ χρυσίου. 94. 11. v. διαδιδόναι.

διαδιδόναι] χρυσίον διαδεδομένον. diribitum. 94. 11.

διαδικάζεσθαι πρός τινα. 77. 6. 101. 11.

διαθῆκαι ἀπόρρητοι. 8. 3.

διακεῖ-

διακεῖσθαι] τὴν πόλιν ἐκ ἀξίως ἑαυτῆς — διακειμένην. 74. 13.

διαλλάττειν. 76. 18.

διαμένειν ἐπὶ τῆς πολιτείας. 13. 6.

διαπειρᾷν] διαπειρασόμενος ἥκει τῆς ὑμετέρας γνώμης. 78. 7.

διασκευάζεσθαι bonis cedere, decoquere, foro excedere. διεσκευάσθαι πρὸς τὸν δῆμον. debita fiſco luenda non poſſe diluere. *der Caſſe in Reſten bleiben. bey der Cammer* oder *Rent-Cammer fallit machen.* 50. vlt.

διατάττειν munia et partes diſtribuere, diſpenſare. 56. 2.

διατιθέναι] κακῶς διατιθέμενον ὑπὸ λιμȣ̃. 82. 5.

διατρίβειν ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ πλείω χρόνον ἢ ἔξω. 77. pen.

διαφέρεσθαί τινι cum aliquo ſimultates et odia exercere. 100. 14.

διαφυλάττειν reſeruare in poſterum tempus, operam dare vt ſuperſtes maneat. 79. 1.

διδόναι πεῖραν τρόπȣ καὶ λαβεῖν. 90. 4.

δικάζειν] πῶς τȣ̃τον δικάσετε τὸν ἀγῶνα. 35. 8. ȣ̃ς ἡ τύχη ὑπὲρ τȣ̃ δήμȣ δικάσοντας ἐπέτρεψε. 99. 1.

δίκαιος] πάντων τῶν ἐν τοῖς γράμμασι δικαίων φύλαξ. 60. 11. ἐκ τῶν προκλήσεων μαθȣ́ση τὸ δίκαιον. verum et aequum. 5. 12. ἄκυρος ἔςαι τȣ̃ δικαίȣ. negabitur eius ſententiam de iure ratam et validam eſſe. 6. 12. τῇ γνώμῃ πλέον ἢ τῷ δικαίῳ ἀπονέμοντες. 41. 3. τῇ συγγνώμῃ μᾶλλον ἢ τῷ δικαίῳ ἀπονέμοντες. 43. 4. καταχαρισάμενοι ȣ̓δὲν τῶν κοινῶν δικαίων. 71. 8. λύειν τὰ δίκαια. 72. 1. τὸ πέρας ἔχοντες ἁπάντων τῶν ἐν τῇ πόλει δικαίων. 99. 2.

δίκη] μισθȣ̃ τὰς δίκας λέγειν. mercede conductus orationes forenſes coram tribunali recitare. 74. 7.

διοικεῖν πολέμȣς καλῶς. 49. pen.

διοίκησις aerarium publicum, vnde ſumtus fiunt

in ne-

in neceſſitates publicas. *συνεσκευασμένος τῆς διοικήσεως ὀκτὼ τάλαντα* 56. 3.

*διόμνυσθαι τοὺς θεοὺς* per fidem deorum iurare. 35. pen.

*δόξα*] *τὰ δίκαια προέσθαι ταῖς τῶν κρινομένων δόξαις.* 19. vlt. *δουλεύειν ταῖς δόξαις.* 100. vlt.

*δραπέτης.* 58. 3.

*δωροδοκεῖν.* 11. pen. *τὸ δωροδοκούμενον χρυσίον.* aurum datum acceptumque prodendae patriae ergo, aut iuris aequi deprauandi. 48. 18.

*δωροδοκίας* poena erat gemina. 44. 14. *δωροδοκία* dedecus et reliqua incommoda largitiones conſequentia. *εἰς ὑμᾶς αὐτοὺς τὴν τούτων δωροδοκίαν τρέψετε.* 76. 8. *εἰσαγωγίμους ποιήσετε καὶ τὰς τῶν ἄλλων δωροδοκίας.* 35. 10. *ἀτυχία καὶ δωροδοκία.* hendiadyoin, ſceleroſitas in largitionibus accipiendis. 54. pen. *ἐκκαθάρατε τὴν δωροδοκίαν ἐκ τῆς πόλεως* 79. 15. *τῶν παρόντων καιρῶν, οἳ πίστεως, οὐ δωροδοκίας δέονται.* 100. 18.

*δῶρον*] *δῶρα λαμβάνειν κατὰ τῆς πατρίδος.* 10. 12. *δώρων γραφαὶ ἀζήμιοι.* actorem huiusmodi cauſarum mulcta nulla manebat. 85. vlt.

*ἐγγίνεσθαι τῇ πόλει ψευδοποιὸν πονηρίαν*, naſci, exſiſtere in vrbe 78. vlt.

*ἐγκαταγηρᾶν*] *ἐγκαταγεγηρακυῖαν πονηρίαν ἀδύνατον κωλύειν.* 78. antep.

*ἐγκαταλείπειν τὰς ὑπὲρ τοῦ δήμου πράξεις.* coepta pro rep. inchoata relinquere. 67. 2. prodere, deſerere nuda et indefenſa. 101. vlt.

*ἔδαφος τῆς πόλεως.* 67. 16.

*ἕδος* ſignum Mineruae Poliadis a Praxitele factum in arce dedicatum. 92 6.

*ἔθος*] *τοιαῦτα ἔθη ὑμῖν καθιστάντων.* 72. 12.

*εἰρωνεύεσθαι* ſimulate et in modum praeuaricatoris agere, vt velis quidem aliis videri verum et aequum

quum egiſſe, tuaeque perſonae conuenienter, verum tamen partibus muneris tui haud ſatisfacias, et ne velis quidem. εἴτ' εἰρωνεύεσθε πρὸς ὑμᾶς αὐτὲς *ihr täuſchet, ihr heuchelt euch ſelber.* aliud prae vobis fertis, aliud in animo tectum habetis. 82. 3.

εἰσαγγελίαν ἀναιρεῖσθαι. 65. vlt.

εἰσάγειν εἰς τὴν πόλιν πρῶτος. 20. vlt.

εἰσαγωγίμες ποιεῖν τὰς δωροδοκίας. copiam facere actionum et iudiciorum de corruptelis, veniam dare denunciandi, reosque largitionum punire 35. 9.

εἰσέρχεσθαι εἰς πράγματα. interuenire, aut ſeſe ingerere, immiſcere rebus. 23. 7. de reo ad iudices producto, coram iis ſtante. 71. 10.

εἰςποιεῖν ἑαυτὸν κοινωνὸν τῶν πραττομένων. ſeſe ingerere. 26. 4.

ἐκ.] ἐξ ἀρείε πάγε φεύγειν. ſolum vertere, vt exſilio damnatus ex Areopagitarum ſententia ἐκ καταγνώσεως τῆς ἐξ ἀρείε πάγε βελῆς. 34. 13. ἐκ τῶν ἄλλων. pro διὰ τὰ ἄλλα. 35. 13. 82. 8.

ἕκαστος ὑμῶν inſequente plurali ἀπολωλεκότες. 48. 18.

ἐκβάλλειν eiicere, exterminare vrbe, vel in cauſa eſſe, vt aliquis neceſſe haberet ſolum vertere. 24. 2.

ἐκκαθαίρειν τὴν δωροδοκίαν ἐκ τῆς πόλεως. 79. 15.

ἐκκόπτειν τὰς προφάσεις. 79. 8.

ἐκλείπειν τὴν κρίσιν defugere iudicium, non comparere, ſui copiam nullam facere. 98. 9.

ἐκπέμπειν. 18. vlt. quod quid ſibi velit dubitatur.

ἐκπώματα καταχωνεύειν. 50. 4.

ἔκτισις] δεκαπλασίαν τε τιμήματος τὴν ἔκτισιν ἐπιτιθέντες κατὰ τὅτε μόνε τε ἀδικήματος. 86. 2.

ἐκφέρειν παραδείγματα πᾶσιν ἀνθρώποις. 72. 3.

ἑκὼν] παρ' ἑκόντων καὶ βελομένων. 30. 6.

ἐλεεῖν τινὰ ἐν κακοῖς. 15. 9.

ἐλεεινὸν ἑαυτὸν κατασκευάζειν. 70. 3.

ἔλεος] λαμβάνειν εἰς ἑαυτὸν μηδεμίαν δέησιν, μηδ' ἔλεον.

ἔλεον. 101. 7. ἔλεοι in plurali. lugubris, lamentabilis oratio, ad ciendam commiſerationem compoſita. 72. 14. 74. 13.

ἐλπὶς] ἐν ὑμῖν αὐτοῖς καὶ τοῖς θεοῖς τὰς ἐλπίδας ἔχετε. 19. 13. τὰς ἐλπίδας ἐν τοῖς ἔξω ἔχετε. 69. 14. ἐλπίδας μοχθηρὰς ποιεῖν. 72. 11.

ἐμβάλλειν εἰς αἰσχύνην καὶ ἀδικίαν πολλούς. 94. 10.

ἐμμένειν τοῖς γενομένοις indicato, vel etiam cuicunque rei euentui acquieſcere. 61. 1.

ἐμπίπτειν εἰς τὸ δεσμωτήριον. 81. 9.

ἐμπόριον portus Athenis et vniuerſa res mercatoria ibi exercitata. ἐμπορίου ἐπιμεληταί. 82. 1. οἰκοδόμημα ἐν τῷ ὑμετέρῳ ἐμπορίῳ, [Piraeeo] ἢ ἐν τῷ ἄστει. 66. 18.

ἔμφυτος αἰσχροκέρδεια. 73. 1. πονηρία. 100. 12.

ἐν prope, apud. τὴν ἐν Κερκύρᾳ ναυμαχίαν νικᾶν. 99. 12.

ἐναύειν τινὶ πῦρ copiam ignis luciſue alicui facere, ſuam facem ad tuam accendere volenti. 81. 6.

ἐνδεικνύναι, in ius vocare per actionem ἐνδείξεως. 83. 7.

ἐνίστασθαι] τῆς τότε ἐνεστώσης κρίσεως. 100. 1.

ἔνοχος ἁπάσαις ταῖς ἀραῖς ταῖς ἐν τῇ πόλει γινομέναις 35. 15. τοῖς ζητουμένοις. 41. 4.

ἐντυγχάνειν τινὶ congredi cum aliquo. 57. 3.

ἐξαγγέλλειν σύνθημα τοῖς πολεμίοις. 96. 4.

ἐξάγεσθαι extra ſe rapi, mente emoueri, ab impetu vehementioris perturbationis. 11. 12.

ἐξαπατᾶν ἐλπίσι κεναῖς καὶ ψευδέσι λόγοις. 63. 6.

ἐξεπίτηδες data opera, de compoſito, ex condicto inter ſe. 67. 19.

ἐξέρχεσθαι] οὐκ ἂν ἔφασκεν ἐξελθεῖν ἐκ τῆς πόλεως τὸν ἕτερον πόδα. 57. 11. οὐκ ἔστιν ὑμῖν ἐξελθεῖν ἔξω τῆς πατρίδος. 69. 8.

ἐξετάζειν. 69. 6. ποῦ τὴν τοῦ ῥήτορος βοήθειαν

καὶ

καὶ δύναμιν ἐξεταζομένην εἴδομεν. ſeſe proferentem, in conſpectum prodeuntem.

ἐξόριστος ἐκ τῆς πόλεως. 55. 7.

ἐξώλης. 85. pen.

ἐπακολουθεῖν τῇ Δ. πονηρίᾳ ſeruire, proſequi, veluti famulus herum proſequitur. 61. 7.

ἐπανίστασθαι τοῖς πράγμασι. 15. 3. res nouas moliri.

ἐπανορθοῦν τὸ ἱππικόν. 66. 13.

ἐπέρχεσθαι ἅπασαν τὴν οἰκουμένην. peragrare. 10. 10.

ἐπὶ cum genitiuo ſignificat *in*. ἐπὶ τούτων τῶν χρημάτων hoc in aere. 94. 2. cum datiuo ſign. finem rei, ob quem fit, vel conditionem, ſub qua. ἐπὶ διαβολῇ καὶ κινδύνῳ τῆς πόλεως, quo reſp. in inuidiam atque infamiam adduceretur vnaque in diſcrimen conijceretur. 5. 7. ἐπὶ καταλύσει τοῦ δήμου. 65. vlt. δῶρα λαμβάνειν ἐπὶ προδοσίᾳ. 80. 7. quo proderet patriam. b) *ob*. ἐπὶ προδοσίᾳ ob inſimulatam proditionem, ob crimen perduellionis. 46. vlt. c) *contra*, in damnum alicuius. ἐπὶ τῷ δήμῳ δῶρα λαμβάνειν quo iura, commoda, maieſtatem plebis minuat. 75. 4. ἐπὶ τοῖς τῆς πατρίδος συμφέρουσι δ. λ. contra emolumenta patriae, quo ea corrumpat, aut hoſti prodat. 90. vlt. d) *ſuper*. ἐπὶ τοῖς ξένοις γίγνεσθαι praeeſſe, praeſici mercenariis militibus. 52. vlt. ἐπὶ τῇ φυλακῇ τῶν ὑμετέρων σωμάτων τέτακται τὸ συνέδριον. ſenatus Areopagiticus praeeſt tutelae corporum veſtrorum, vel, eo eſt inſtitutus, quo ſecuritati veſtrae inuigilet. 75. 6.

ἐπιβλέπειν ἐπί τι. 51. 14. v. ἀποβλέπειν.

ἐπιβουλεύειν] ὡς ἐπιβουλευομένων τῶν νεωρίων. 66. 3.

ἐπιγίγνεσθαι] παράδειγμα τοῖς ἐπιγιγνομένοις poſteris καθιστάντες. 90. 8.

ἐπιγράφειν] τὸν ἐπὶ τοῖς τῆς πόλεως ἀτυχήμασιν

ἐπιγεγραμμένον. cui clades reip. imputantur, vt ab eo contractae. 21. 2.

ἐπιδέχεσθαι capere, admittere, pati. ὁ γὰρ χρόνος ἐκ ἐπιδέχεται μακρολογεῖν. 25. 2.

ἐπιδιδόναι ἐκ τῶν ἰδίων εἰς τὴν κοινὴν σωτηρίαν vltro de ſuo conferre. 56. 16. ἀρχιθέωρον ἑαυτὸν ἐπέδωκε τῇ βελῇ ſeſe obtulit. 58. 1.

ἐπιμέλεια τῶν ἐφήβων. 98. 13.

ἐπιμελητὴς τῦ ἐμπορίε. 82. 1.

ἐπιορκεῖν τὰς σεμνὰς θεάς. 35. 16. ὅρκον, ὃν ὤμοσε. 92. 5.

ἐπισκήπτεσθαι controuerſiam falſi obmouere. ἐδεὶς ἐπεσκήψατο ὡς ψευδεῖ ἔσῃ τῇ μαρτυρίᾳ. 39. 7.

ἐπιτιθέναι irrogare mulctam. de legibus, iudicibusue. 86. 2. τὴν τιμωρίαν τοῖς ἠδικηκόσι. 95. 5.

ἐπίτιμος] ὀφείλων τῷ δημοσίῳ, κατὰ τῶν ἐπιτίμων γέγραφεν, ἐκ ἐξὸν αὐτῷ. 77. vlt.

ἐπιτρέπειν] μὴ ἐπιτρέπητε αὐτῷ. 37. 11. ἄξιόν γε τέτῳ παρακαταθέσθαι τὴν πόλιν καὶ ἐπιτρέψαι [ſubaudi, aut τὴν πόλιν, aut ἑαυτὲς] κινδυνεύειν μέλλοντας. 57. 4. conſtituere, de iudicibus, ἃς ἡ τύχη καὶ ὁ κλῆρος ὑπὲρ τῦ δήμε δικάσοντας ἐπέτρεψε. ſi bene habet iſta lectio. pro, οἷς ἡ τύχη ἐπέτρεψε τὴν ἐξεσίαν τῦ δικάζειν. 99. 1.

ἔργα functiones militares in pugna. ἐπὶ τὰ ἔργα ἀπιέναι. 56. 5.

ἕτερα φρονῶν καὶ δημηγορῶν. 14. 2. quod idem paulo plenius et planius p. 36. 3. ſic effert ἕτερα μὲν λέγων, ἕτερα δὲ φρονῶν. τῆς πόλεως ἐξελθεῖν ἐδὲ τὸν ἕτερον πόδα. 57. 11.

εὔελπις. 64 4.

εὐεργεσίας ἀντικαταλλάττεσθαι. 100. 2.

εὐηθείας καταφρονεῖν. 70. pen.

εὐθὺς παραχρῆμα, ſtatim in continente. 66. 1.

εὔορκος ψῆφος. 88. 10.

εὑρίσκειν deprehendere in flagitio, vel ſcelere, atque id indicare, prodere, coarguere. εὕρηκε Δημοσθένης Δημοσθένην: Demoſthenes ipſe ſemet prodidit. 59. 1.

εὐσέβειαν τὴν πρὸς τὰς θεὰς προήσεσθε. pietatem diis debitam prodetis, ignoſcendo ſcil. ſacrilegis eosque abſoluendo. 59. 8.

εὐτύχημα. 79. 11.

εὐφημία] μετ' εὐφημίας πολλῆς. 84. 4.

εὐχερῶς] εὐχερέςερον προσδέξασθαι τὰ μεγάλα τῶν ἀδικημάτων. 41. vlt.

εὔχεσθαι μετ' εὐφημίας πολλῆς de praecone. 84. 4.

εὔψυχος καὶ ἀνδρεῖος. 56. 3.

ἐφήβων ἐπιμέλεια. 98. 13.

ζεύγη τοῖς πρέσβεσιν ἐμισθώσατο. 20. 9,

ζεὺς σωτήρ. 98. 6.

ζῆν] ὧν ἐνίων ἔτι καὶ νῦν ζῇ τὰ σώματα. quod dictum reſpicit ad oppoſitum αἱ μνῆμαι. 30. pen. quorum in viuis adhuc ſuperſunt ipſa corpora, cum aliorum non ſuperſint, niſi ſolae memoriae.

ζητεῖν] ἔνοχον ὄντα τοῖς ζητεμένοις crimini, de quo quaeritur, verum an falſum ſit. 42. 4.

ἡγεῖσθαι cum genitiuo, praeeſſe exercitui cum imperio militari. Πελοπίδας ἡγεῖτο τῆ ἱερῆ λόχου. 52. 3.

ἡγεμονία] λαμπροὶ διὰ τὰς ἡγεμονίας λακεδαιμόνιοι, quod graecorum terra marique duces toties fuiſſent. 54. 9. ἀπέδωκε καὶ πρᾶδωκε τὸ τῆς ἡγεμονίας ὑμῶν ἀξίωμα. 96. vlt.

ἡγεμὼν τῶν συμφορῶν princeps, hoc eſt auctor, concitator cladium. 24. 5. τὰς ἡγεμόνας αἰτίας γίγνεσθαι τοῖς πολίταις πάντων, καὶ τῶν ἀγαθῶν, καὶ τῶν ἐναντίων. 53. 7.

ἥκειν] χρήματα καθ' ὑμῶν ἥκοντα, quae Athe-

nas

nas mittuntur, vel importantur, in damnum reip. 59. 14.

ἡμέρα ἡ τήμερον. 72. 8. 78. 11.

ἦπε ἄρα ergone vſpiam? cui reſpondet ἐ δήπου non profecto, nuſpiam. 43. 6.

Θαλλὸς] κηρύκια ἐκ θαλλῶν συμπεπλεγμένα. 14. vlt.

Θάνατον ὡρίσατο ζημίαν. 70. 13.

Θαυμάζειν mirabundus haeſitare et ex ſemet quaerere. 85. 3.

Θεῖος] θεία ψῆφος. 88. 10. ſed ibi rectius legatur εὐθεῖα.

Θήκη ſarcophagus. 73. antep.

Θυσία] τῶν γινομένων θυσιῶν κοινωνεῖν. 81. 7.

ἴδιος] τὰς ἰδίας τέτων δωροδοκίας καὶ πονηρίας ἀναδέχεσθαι quarum largitionum dedecus et culpa noxaeque ipſorum ſunt propria, ad remp. nil pertinent. 4. 13. καταχωνεύειν τὸν ἴδιον τῶν γυναικῶν κόσμον. 50. 4.

ἰέναι] ἐπὶ τῦτον ἴη τὸν λόγον. 37. 10.

ἱερὰ πατρῷα. 86. 10. τῶν ἐν ταύτῃ [Attica puta] κατεσκευασμένων ἱερῶν. 101. 14. ὁ ἱερὸς λόχος. 52. 3.

ἱκανὸς] ἱκανὴν εἰλήφατε πεῖραν. 64. 2.

ἱκετηρίαν ἔχοντες καὶ κηρύκια συμπεπλεγμένα ἐκ θαλλῦ. 14. pen.

ἵνα. quo, quem ad locum. 81. 18.

ἱππαρχεῖν] τρὶς ἢ τετράκις ἱππαρχηκὼς ἀνδρῶν ἀγαθῶν. 96. 14.

ἱππικὸν [ſcil. πλῆθος, vel σύνταγμα, vel σύστημα] 66. 13.

ἰσχύειν] ἴσχυσεν ἂν τὸ ψεῦδος τῆς ἀληθείας μᾶλλον. 40. 1. et 12.

κάθαρμα homo impurus, conſceleratus. 12. 11.

καθίζειν] εἰς τὴν προεδρίαν τῶν πρυτάνεων ἐκάθισεν. 83. 11.

καθιςάνειν] συνοίκους ἑαυτὰς κατέςησαν Deae venerabiles. 61. 4. πολλὴν ἀσφάλειαν et ἔθη τοιαῦτα. 72. 10. et 12.

καιρὸς] καιροὺς λέγειν tempora excuſare, temporum infelicitatem obtendere. 24. 2. καιροῖς χρώμενος πλείςοις ἐν ταῖς δημηγορίαις, ἀφῆκε τοὺς ὑπὲρ ὑμῶν καιρούς. oportunitates cum concionanti quamplurimae occurrerent, conſiliorum ſalubritate remp. reſtaurandi, has omnes oportunitates tranſmiſit, iisque nil vſus eſt. 25. 6. ηὐτυχεῖτε καθότι οὐκ ἐν μείζοσι καιροῖς ἐπύθεσθε τὴν αὐτοῦ αἰσχροκέρδειαν. temporibus grauioribus atque periculoſioribus. 94. 6. καιρὸν χρημάτων πολλῶν παραλαμβάνειν nanciſci oportunitatem ingentes opes acquirendi. 97. 8.

καλοκαγαθία. 100. 15.

κατά τινος εἰπεῖν τἀληθές. 6. 15. κατὰ τῶν ἐπιτίμων γράφειν. 77. vlt. καθ' ἑαυτοῦ γράφειν τὸν θάνατον ζημίαν, 72. vlt. κατὰ τούτου μόνου τοῦ ἀδικήματος δεκαπλασίαν ἐπιτιθέντες τὴν ἔκτισιν. 86. 1. τιμωρία κατὰ τῶν ἐνόχων. vbi praepoſitio redundare videtur. 71. 5.

καταγινώσκειν] ἡ βουλὴ τούτου κατέγνωκε aduerſus eum pronuntiauit, δῶρα λαμβάνειν καθ' ὑμῶν eum largitionibus corruptum iura et emolumenta veſtra vendidiſſe, prodidiſſe. 88. 11. ἑαυτοῦ θάνατον. 101. 17.

κατακομίζειν] ἐπὶ φορείου κατακομιζόμενος τὴν εἰς πειραιᾶ ὁδόν. 29. 4. nam ex vrbe in portum deſcendebatur ab ambulantibus, iisque, ſi qui lectica deſerrentur.

καταλαμβάνειν] πολλῶν καὶ μεγάλων κινδύνων τὴν πόλιν καταλαμβανόντων. 29. pen.

καταλλάττειν] μηδὲ καταλλάξασθαι τὴν πρὸς τούτους χάριν τῶν νόμων. 102. 2.

καταλύειν ἐπὶ σοῦ τὴν ἀλήθειαν καὶ τὴν πίςιν. 5. 13, φυλακήν. 75. 5.

κατα-

*καταμαρτυρεῖν*] *ἅπερ αὐτῦ πολλάκις κατεμαρτυρεῖτο.* 81. 2. et vlt.

*καταπέμπειν* ex Aſia ſuperiori Athenas vel in Graeciam mittere. 49. 9.

*καταπλήττειν*] *ὀ καταπλαγεὶς τὴν τῶν Λακεδαιμονίων δύναμιν.* 31. 6. *ὀ καταπληκτέον ἐςὶ.* non ſenſu actiuo, ſed paſſiuo. non, pro *ὀ προσήκει ὑμῖν ἄλλυς καταπλήττειν*, ſed *ὑπ' ἄλλων καταπλήττεσθαι* non eſt vobis, quod formidetis. 72. 13.

*κατάπτυςος.* 11. 10.

*κατάρατος.* 35. pen.

*καταῤῥαθυμεῖν.* 79. 13.

*κατασκευάζειν*, vniuerſe conſtruere, comparare, ſed in primis, dextre, fabre, ſollerter, callide aliquid mente machinari, manibusue componere. *τριήρεις.* 66. 10. *δύναμιν.* 66. 14. *οἰκοδόμημα.* 66. 17. *νεώρια.* 97. 10. ſubornare, inſtruere hominem, docere agenda, armare dolis aduerſus aliquem alium nobis inimicum. *λογοποιὺς* famigerulos ſubornare. 28. pen. *θάνατον* necem alicui tectis et malitioſis artibus comparare. 24. 1. comminiſci, confingere, aſſimulare verbis vt factum, quod minus ſit. *πρᾶγμα ὀ γεγενημένον.* 37. 9. *κατασκευάσας αὐτὸς ἑαυτὸν πρεσβευτήν.* 56. 12. *ἑαυτὸν ἐλεεινὸν* ſimulare perſonam miſerabilem. 70. 4.

*κατασκευὴ* machinatio, compactio quaſi conſiliorum clandeſtinorum et pernicioſorum in caput alterius. 27. 6. 40. 4.

*καταςρέφειν* de fortuna res coeptas euertente atque eludente. 26. 5.

*καταφυγὴ ἄλλη ὐκ ἔςι χωρὶς τῆς ὑμετέρας εὐνοίας.* 69. 8.

*καταχαρίζεσθαι.* per gratiam et nefas condonare, prodere. 71. 8.

*καταχειροτονεῖν.* 88. 15.

*καταχωνεύειν τὸν ἴδιον κόσμον τῶν γυναικῶν.* 50. 4.

*κατήγοροι, τοῦ δήμου χειροτονήσαντος.* accuſatores a plebe delecti. 38. 5. *παραδιδόναι τὸ ὕδωρ τοῖς ἄλλοις κατηγόροις.* 77. 5. *ἐὰν ἡμεῖς οἱ κατήγοροι, δέκα ὄντες, τὸ ὕδωρ ἀπαναλώσωμεν.* 79. pen.

*κάτω] ἄνω καὶ κάτω μεταβαλλόμενος.* 13. 7.

*κεφαλή] ταῦτα* [haec mala] *εἰς τὴν κεφαλὴν αὐτῷ τέτραφε.* 73. 2.

*κηδεμὼν* de patriae ſalute boniſque tuendis ſollicitus. *φιλόπολις ἀνὴρ καὶ κηδεμών.* 25. 8.

*κήδεσθαι τῆς πατρίδος.* 63. 12. *τοῦ δήμου.* 68. 7.

*κηρύκια συμπεπλεγμένα ἐκ θαλλοῦ.* 14. vlt.

*κῆρυξ] ὁ νόμος κελεύει τὸν κήρυκα εὐξάμενον μετὰ πολλῆς εὐφημίας.* 84. 3.

*κίναιδος.* 32. 3.

*κλῆρος] οὓς ἡ τύχη καὶ ὁ κλῆρος ὑπὲρ τοῦ δήμου ἐπέτρεψε δικάσοντας.* 98. vlt.

*κοινωνεῖν τινι πολέμου.* 17. 16. *τῆς ἐν πρυτανείῳ σιτήσεως.* 69. 3. *τῶν γινομένων θυσιῶν.* 81. 8.

*κολακεία] ἁμιλλώμενος ταῖς κολακείαις πρὸς τοὺς* — 69. 15.

*κομίζειν τὸ χρυσίον εἰς τὴν χώραν.* 89. 17. 90. 2. et 4. 92. 9.

*κόσμος] καταχωνεύειν τὸν ἴδιον κόσμον τῶν γυναικῶν.* 50. 4. mundum vxorum proprium, in quem maritis nihil iuris eſt. *τὶς ἀνήνεκται κόσμος τῇ θεῷ εἰς τὴν ἀκρόπολιν.* 66. 16.

*κρίνειν τιμωρίαν* iudicare num puniendus ſit, nec ne, reus, et quo poenae genere aſficiendus. 33. 4. *ἀποφάσεις κεκριμέναι.* 97. pen.

*κρίσις Δημοσθένους* iudicium de Demoſtheno habitum. 35. 13. *κρίσις πρός τινα.* cauſa aduerſus aliquem in foro agitata. 61. 2. *κρίσει Ποσειδῶν ἀποτυχών.* 60. vlt. *τῆς τότε ἐνεστώσης κρίσεως.* 100. 1.

κτᾶσθαι] φανερὸν μηδὲν κεκτῆσθαι ἐν τῇ πόλει, ἀλλὰ διεσκευάσθαι. 50. vlt.

κωλύειν πονηρίαν ἀρχομένην δυνηθείη ἄν τις κολάζων. 78. 15.

λαγχάνειν] λαχὼν ἐπιμελητὴς τῦ ἐμπορίου. cum ſortito exiſſet curator portus, cum a ſorte fuiſſet creatus tutor rei mercatoriae. 82. 1.

λαμβάνειν ſic nude poſitum pro λ. δῶρα dona accipere, largitionibus corrumpi. 70. 9. b) in ſcelere, vel flagitio deprehendi λ. ἐπ' αὐτοφώρῳ. 22. 1. 32. 7. 70. 6. c) ad ſe admittere. λ. μηδεμίαν δέησιν καὶ ἔλεον εἰς ἑαυτὸν nullum commiſerationi locum dare, neque precibus. 101. 7. conf. προσδέχεσθαι.

λέγειν] ἕτερα μὲν λέγων, ἕτερα δὲ φρονῶν. 36. 3. μισθῦ τὰς δίκας λέγειν. 74. 4.

λῆμμα ἀθρόον. *viel auf einmal.* 35. 2. δεκαπλῦν τῦ ἐξ ἀρχῆς λήμματος τὸ τίμημα. mulcta decupla largitionis eius, qua tu te corrumpi paſſus ſis 44. 17. τὴν ὀσίαν ἐκ τῶν τοιύτων λημμάτων συνειλεγμένην. 94. 1.

λιμὴν] ἐν οἷς ἡ ἀκτὴ καὶ οἱ λιμένες εἰσί. 97. 9.

λιμὸς] ὑπὸ λιμῦ κακῶς διατίθεσθαι. 82. 5.

λογογράφος. 74. 8.

λογοποιὸς. 26. 4.

λόγος] ἀδικήματα εἰς ἀργυρίου λόγον ἀνήκοντα. delicta in cenſum aeris [*Anſchlag zu Gelde*, *Wardierung im Gelde*] venientia, h. e. quae ſunt eiusmodi, vt aere cenſeantur, mulcta pecuniaria, non capitis, aeſtimentur. 44. 13. ἐὰν δ' ἐπὶ τῦτον ἴῃ τὸν λόγον. 37. 11.

λοιδορεῖν] ἐν μὲν ταῖς ἐκκλησίαις λοιδορῶνται καὶ προσκρύωσιν ἀλλήλοις ἐξεπίτηδες. 67. 19.

λόχος ἱερὸς Thebis. 52. 3.

λύειν δίκαια iura tollere. 72. 1.

λυμαίνεσθαι τὸ συμφέρον. 10. 3.

μακρολογεῖν ὁ χρόνος ὐκ ἐπιδέχεται. 25. 2.

μανία. 76. 1.

μερίζεσθαι χρήματα. de pluribus furta inter ſe partientibus. 9. 5.

μερὶς ἢ ἐξ ἀρεῖȣ πάγȣ. 42. pen.

μέρος] ὅσον εἰς τὸ ἐμὸν μέρος τῆς κατηγορίας ἥκει. 76. pen.

μετὰ τȣ͂ δήμȣ συνθήκην τίθεσθαι pactum cum populo inire, contrahere. 60. 9.

μεταβάλλειν] τὴν τῆς πόλεως τύχην μεταβαλέσθαι ἐᾶν. 55. 8.

μεταγράφειν νόμον mutare formulam legis, alia verba aliis ſubſtituere. 33. 12.

μεταλλάττειν] μεταλλάξασθαι τὴν τύχην. 63. pen.

μεταπίπτειν] μεταπεσȣ́σης τῆς τύχης 48. 6.

μετασκευάζειν νόμον (idem quod μεταγράφειν). 33. 12.

μετοιωνίζεσθαι malum omen a ſe ad alium auertere. 23. 2.

μηνυτὴν ψευδῆ κατασκευάζειν. 66. 3.

μικρὸς] τὸν ἐν τοῖς μικροῖς συνεθιζόμενον ἀδικεῖν, τȣ͂τον τὰ μεγάλα τῶν ἀδικημάτων εὐχερέςερον προσδέξασθαι. 41. pen.

μισθαρνῶν καὶ δωροδοκῶν κατὰ τῆς πόλεως. 11. pen.

μισθὸς] μισθȣ͂ λέγειν τὰς δίκας. 74. 4.

μισθȣ͂ν] ζεύγη τοῖς πρέσβεσιν ἐμισθώσατο. 20. 10. μισθώσας ἑαυτὸν Τιμοκλεῖ κατ᾽ ἐμȣ͂. 39. 3.

μισθωτὸς ȣ̓τος ἐςι παλαιός. 20. 3.

μισόδημος. 102. 9.

μνῆμα ſepulcrum πατρὸς ἔχων δεῖξαι. 87. 2.

μνήμη] εἴ ἐςιν ὑμῖν ὀργὴ καὶ μνήμη τῶν πρότερον ὑπ᾽ αὐτȣ͂ πεπραγμένων. 79. 4.

μόδιοι χίλιοι πυρῶν ἀπεςέλλοντο τȣ͂ ἐνιαυτȣ͂. 34. 5.

μυλωθρός. 17. 6.

μυλών. 17. 7.

τὸ ναῦλον ἀποςερεῖν τὸν πορθμέα. 42. 2.
ναυμαχία ἡ ἐν Κερκύρᾳ 99. 12.
νεώρια] ὡς ἐπιβελευομένων τῶν νεωρίων. 66. 3. 92. 3. 97. 10.
νεάσοικοι 66. 12.
νομίζειν θεὸς habere pro diis publice, diuiniſque honoribus e praeſcripto legis rituque patrio colere. 65. 9.
νόμιμος] ζημιεν τινα τὰ νόμιμα e ritu vetuſto mulctare. 42. vlt. περιεῖδε τὸν πατέρα τελευτήσαντα τῶν νομίμων ἐ τυχόντα. iuſtis carere paſſus eſt. 81. 1.
νόμος] ἔτος ἐτίθει τὸν περὶ τῶν τριηράρχων νόμον. 33. 11.
ὁδὸς] τὴν ἐπὶ πειραιᾶ ὁδὸν κατακομιζόμενος ἐν φορείῳ. 29. 4.
οἰκεῖν] τὴν οἰκεμένην ἅπασαν ἐπεληλυθὼς. 10. 11.
οἴκημα lupanar. ἐπ' οἰκήματος ςῆσαι τινα. 17. 11.
οἰκονομίαι αἱ κατὰ τὴν πόλιν. 66. antep.
οἰκερὸς ἐν ταῖς παρατάξεσιν. in caſtra aciemue cum ſit deſcendendum, amat domi vel in tentorio manere. 88. 2.
οἰκτίζεσθαι lamentabili oratione aliorum commiſerationem ciere. 74. 1.
οἶκτος miſerabilis, lamentabilis oratio. 64. 2.
ὄλεθρος τῆς ἑλλάδος. homo Graeciae vniuerſae peſtifer. 55. 7.
ὀμνύειν τὰς θεὰς per numen deorum iurare. 60. 13. ὅρκον. 92. 5.
ὁμόσπονδος. 18. 2.
ὁμοτράπεζος. 18. 2.
ὀνειδίζειν τὰς τῶν πενήτων ἀπορίας. 29. 5.
ὄνομα.] τὸν τὴν πεντεδραχμίαν ἐπὶ τῷ τε μὴ παρόντος ὀνόματι λαβεῖν ἀξιώσαντα. 42. 4.
ὅπλα caſtra, quatenus aciei, militiae in acie ſtanti, opponuntur. ἐν τοῖς ὅπλοις μένειν. 56. 4.

ὀργὴ] τὴν τῶν προγόνων ὀργὴν λαβόντας nobilem animum dedecorum impatientem, rerum indignarum dedignationem. 55. 3. ὀργὴ καὶ μνήμη τῶν πρότερον ὑπ' αὐτῶν πεπραγμένων. 79. 1. 95. 8.

ὀρθοῦν τὰ τείχη τῆς πόλεως. 30. 4.

ὁρίζεσθαι ἑαυτῷ ζημίαν τὸν θάνατον. 45. vlt. 78. 13. ipſe ſibi poenam mortis ſtatuere.

ὅρκος] τῶν ὅρκων, οὓς ὀμωμοκότες φέρετε τὴν ψῆφον. 100. 1.

ὁρμᾶν ἐπὶ τὰ χρήματα, ruere, ferri ſiti opum coaceruandarum. 89. 13.

ὄρυγμα] τῷ ἐπὶ τῷ ὀρύγματι παραδοθεὶς. praefecto foſſae, illius puta, in quam corpora coniiciebantur eorum, qui ſupplicio extremo affecti fuiſſent, h. e. carnifici. 46. 11.

οὐρανὸς] ἀμφισβητεῖν τῶν ἐν οὐρανῷ τιμῶν. 65. 10.

οὕτως. tum demum, illo facto. 84. 4.

ὀφείλειν] τοιούτων συμβούλων καὶ ἡγεμόνων ὤφελον τυχεῖν οἱ πολέμιοι optandum erat, vt hoſtes habuiſſent tales conſiliarios et principes rerum gerendarum. 29. 9.

παιδοποιεῖσθαι κατὰ τοὺς νόμους liberos quaerere legitimo modo. 50. 5.

παῖς] τοὺς παῖδας καταπέμπειν πρὸς ἡμᾶς τοὺς νῦν πρὸς ἐκεῖνον ἀνακεκομισμένους. 49. 9.

παρὰ apud. παρὰ τὴν μητέρα τῶν θεῶν h. e. in eius templo. 60. 10. παρὰ τὴν ἀρὰν. non obſtantibus diris. tametſi bene noſſet diras, quibus deuouentur hi, qui populum decepiſſent. 36. 2. b) ob. παρὰ τοὺς συμβούλους τοτὲ μὲν εὖ, τοτὲ δὲ φαύλως πράττειν. prout ſunt magiſtratus, alias boni, alias mali, ita quoque modo proſperis fortunis vti, modo aduerſis. 51. 13.

παραβαίνειν καιροὺς oportunitates oblatas rei bene gerendae inertes transmittere. 29. 7.

παραγ-

παραγγέλλειν περὶ τῆς ἑαυτῶν πλεονεξίας. 32. vlt. ſed videtur hoc verbum illi loco parum conuenire.

παράδειγμα τοῖς ἄλλοις τινα ποιεῖν. 11. vlt. ἐκφέρειν. 72. 3.

παραδιδόναι] μηδένα ἄλλον νομίζειν θεὸν ἢ τοὺς παραδεδομένους a maioribus traditos. 65. 8. παραδίδωμι τὸ ὕδωρ τοῖς ἄλλοις κατηγόροις. 77. 4. τὸ βουλεύεσθαι περὶ τῶν πραγμάτων. 84. 5.

παρακατατίθεσθαί τινι τὴν πόλιν. 59. 3. τοὺς ἑαυτοῦ παῖδας. 98. 12.

παρακαταθήκη. 7. pen.

παρακελεύεσθαι κοινῇ πᾶσιν. 4. 3.

παρακρούειν in actiuo et in medio pariter, decipere. 69. 7. et 32. 7.

παράνομος] δεινὰς καὶ παρανόμους συμβουλάς. 36. 4. παρανόμων γραφαί. 83. 1.

παρασκευάζειν αἰτίας. 66. 5.

παρατάσσειν] ἐγὼ παρέταξα πάντας εἰς Χαιρώνειαν. ego auctor fui graecis, vt apud Chaeroneam cum Philippo acie commiſſa decertarent. 10. 5.

παρέργως πρός τι ἔχειν torpere, ſegnis et ſecors eſſe. 97. 11.

παρίστασθαι τέκνα καὶ γυναῖκα ad latus ſuum aliusue collocare. 73. 6.

παῤῥησίαν ὑπὲρ τῶν δικαίων ἀποδόμενος εἴκοσι μνῶν. 77. 10.

πατρικὸς] πατρικὴ δόξα. 74. 10.

πάτριος] ἀδικεῖν τὰ πάτρια. 41. 5.

πατρῷος] πατρῷοι νόμοι. 46. 7. πατρῷα ἑστία. 48. 17. γῆ praedium a patre relictum. 51. 7. ἱερά. 67. 17. 86. 10.

πεζικὴ δύναμις. 96. 6.

πεῖραν τινος λαμβάνειν ἔν τινι. 9. 12. 64. 3. 69. 4. πεῖραν τοῦ τρόπου διδόναι. 90. 4.

πένης] τὰς τῶν πενήτων ἀπορίας ὀνειδίζειν. 29. 5.

πεν-

πεντακόσιοι καὶ χίλιοι Heliaea maxima, coram qua Dinarchus cauſam dixit in Demoſthenem. 72. 6.

πεντεδραχμία. 42. 3.

πέρας [*vltimatum, le dernier reſort*] ἔχοντες τῶν ἐν τῇ πόλει δικαίων. *Sie ſind die letzte Inſtanz*, a quorum ſententia ad aliud nullum tribunal ſuperius appellari poteſt, ſed in ea meta eſt extrema iurium et cauſarum omnium, quae in rep. in controuerſiam venire poſſunt. 99. 2.

περὶ] τὴν περὶ ὑμῶν πίστιν. pro, τὴν πρὸς ὑμᾶς. 5. 13. ζητεῖν περὶ τῶν ἀφανῶν. 7. 7. περὶ αἰσχρᾶς αἰτίας κοινῇ πάντες ἀγωνιζόμεθα. 65. 1. τὸν ἀνόσιον καὶ περὶ πάντας πονηρόν. id eſt πρὸς π. 84. 6.

περιβόητος πονηρία. 85. 1.

περιγίγνεσθαι] πονηρίαν τῶν εἰθισμένων τιμωριῶν περιγεγενημένην. (ſi certa eſt virorum doctorum iſtaec emendatio.) quae a ſolitis poenis compeſci recuſat. 78. ant.

περιιδεῖν] τὸν πατέρα τελευτήσαντα περιεῖδε τῶν νομίμων ἐντυχόντα. 81. 1. et τῶν ἀναγκαίων σπανίζοντα. 80. vlt.

περιόπτεσθαι τὴν πόλιν ἀνατραπεῖσαν. 61. vlt.

περιπατεῖν ἔμπροσθεν τῶν δικαστηρίων. 83. 9.

περιπίπτειν. 4. 5.

περιπλεῖν Πελοπόννησον. 11. 1. 99. 12.

περιποιεῖν ſeruare, reliquum facere. 67. 2.

περιχαρακοῦν] περικεχαρακωμένην τὴν πατρίδα παραδιδόναι. ſeptum vndique et irretitum, vt expedire ſe non poſſit. 48. 2.

πίστις exiſtimatio, qua quis apud alios floret fidei ſancte obſeruatae. 5. 14. τὴν πίστιν καταλύειν committere, vt exiſtimationem integritatis amittas. πίστιν τὴν παρὰ τοῦ δήμου ἀξιοῦντι λαμβάνειν. 51. 4. πίστεις pignora fidei, vt ſint liberi, et bona immobilia. πάσας τὰς δικαίας πίστεις παρακαταθέμενον. 51. 6. προδοὺς τὴν πίστιν ἣν παρ' ὑμῶν ἔλαβεν. 93. 8. οὗτος χρυσίον καὶ ἀργύριον περὶ πλείονος τῆς πρὸς ὑμᾶς πίστεως

ϛεως αἱρεῖται. 95. vlt. διά τὴν γεγενημένην αὐτῷ πρὸς ὑμᾶς πίϛιν. 100. 13. τιμώμενος καὶ ζηλέμενος. διὰ τὴν πρὸς ὑμᾶς πίϛιν. 96. pen.

Pluralis (ἀπολωλεκότες) poſt ſingularem ἕκαϛος ὑμῶν. 48. 8.

ποιεῖν τινι (in datiuo) μεγάλα ἀγαθὰ num graecum eſt? 13. 6. iam ad Lyſiam idem quaeſiui. Num referri huc poteſt locus Iſaei p. 48. 24. τῷ τεθνεῶτι μηδὲν τῶν νομιζομένων ποιεῖν. ſimile eſt illud apud Aelianum Hiſt. Animal. 1. 58. p. 61. 27. ed. Gronou. καίτοι ῥαδίως αὐτῇ [pro αὐτὴν] τȣ̃το δράσαντες.

πόλεμεῖν bellum ſuadere, ad b. hortari, auctor eius fieri, verbis bellum gerere. 65. 4. niſi potius a πολεμȣ̃ν ibi ſit repetendum.

πολίτης τῆς πόλεως γένει. 66. 8.

πολῖτις ἀθήνα (pro πολιὰς aut πολιȣ̃χος) num recte dictum eſt? 47. 6.

πονηρίαν ἀρχομένην μὲν τάχα τις ἂν δυνηθείη κολάζων κωλύειν. 78. 15. τὰς ἰδίας τȣ́των δωροδοκίας καὶ πονηρίας [*Spitzbübereyen*] ἀναδέχεσθαι. 4. 14. πονηρίας καὶ ἀτυχίας ἀπολαύειν. 63. 9. ταῦτα διαδικάζεται πρὸς τὴν τȣ́τȣ πονηρίαν. 101. 12.

πονηρὸς] τὸν περὶ πάντας πονηρὸν καὶ μάλιϛα περὶ τὸν πατέρα γεγονότα. 84. 6. ἀρὰς ποιȣ́μενοι κατὰ τῶν πονηρῶν. 85. 11.

πορθμεὺς. 42. 2.

πορίζειν χρήματα. 28. 8.

πȣ̃ς] ȣ̓κ ἂν ἔφασκεν ἐκ τῆς πόλεως ἐξελθεῖν ȣ̓δὲ τὸν ἕτερον πόδα. 57. antep.

πρᾶγμα] τοῖς πράγμασιν ἐπαναϛῆναι inſurgere aduerſus praeſentem rerum ciuilium conſtitutionem. 15. 2. εἰς ποῖα ἔτος εἰσελθὼν πράγματα, ἢ κοινὰ, ἢ ἴδια, ȣ̓κ ἀνατέτροφε. 23. 7. πράγματα βασιλικὰ et Ἀλεξάνδρȣ res quae tibi cum rege Perſarum, aut cum Alexandro, fuerunt. 50. pen.

πρεσβεύειν πρεσβείας. 12. 6. πρεσ-

πρεσβευτὴν ἑαυτὸν κατασκευάσας. 56. 12. πρ. αὐτὸς αὐτὸν προβαλλόμενος. 57. 8. ἐν τοῖς πρεσβευταῖς δραπέτης ἐςὶ. 58. 3.

προβάλλεσθαι πρεσβευτήν. 57. 8. creare, offerre, ingerere ipſe ſemet.

πρόδοσιν προδιδόναι [pro μηχανᾶσθαι] comparare, conſtruere. 9. 7.

προεδρία] εἰς τὴν προεδρίαν τῶν πρυτάνεων ἐκάθισεν. 83. 10. in loco prytanibus peculiariter attributo, vt ibi praeſideant, in concione, theatroue.

προειπεῖν de oraculo imperante facienda in anteceſſum. 55. antep. 67. 8.

προΐεσθαι prodere. 63. vlt. 67. 14. 72. 5. et 13. 79. 13. pati aliquid fieri. 95. 2. luſus in vocabulis προΐεσθαι et προσίεσθαι. 63. vlt. et 64. 1.

προκαταλαμβάνειν κατηγορήματα. 3. 6.

πρόκλησις] ἐκ ἐκ τῶν προκλήσεων μαθῦσα τὸ δίκαιον. 5. 12. non e ſponſionibus colligens verum.

προλέγειν denunciare, in anteceſſum indicere facienda, cum interminatione, ſi ſecus fiat. 51. 2.

ἐκ προνοίας φόνος. 6. 5.

πρόξενος. 34. pen.

πρόφασις] τὰς προφάσεις καὶ τὰς φενακισμὰς ἐκκόψατε. 79. 8.

προφέρειν, bene ſi habet, pro allegare, proferre in medium, παραφέρειν. 25. 10.

προχωρεῖν, prodire in publicum, ad tribunal accedere, dicendae ſententiae ergo, aut ad audiendam iudicum de ſe ſententiam. 98. 5.

πρὸς. aduerſus. τῇ πρὸς Ὀρέςην κρίσει. 61. 2. πρός τινα χάρις gratia, qua quis apud aliquem floret, aut quam tu ſtudes apud alterum promereri. 102. 3. διεσκευάσθαι πρὸς τὸν δῆμον. in rebus, quae tibi cum rep. intercedant, in rationibus tuis cum aerario publico, decoxiſſe, fidem fefelliſſe. 50. vlt.

προσάγειν [ſcil. πρὸς τὸν δῆμον] ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ψευδῆ μηνυτήν. 66. 2.

προσδέχεσθαι τὰ μεγάλα τῶν ἀδικημάτων εὐχερέστερον. 41. vlt.

προσέρχεσθαι εἰς τὸ πολιτεύεσθαι. 74. 6. πρὸς τὴν πολιτείαν. 84. 15.

προσιέναι] ἵνα βελτίους τοὺς προσιόντας ὑμῖν ποιήσητε prodeuntes ad vos, vobiſcum agendi cauſa. 85. 7.

προσκρούειν ἀλλήλοις ἐξεπίτηδες. 67. 18.

προσποιεῖσθαι υἱεῖς ἑαυτῷ τοὺς οὐ γεγενημένους. 51. 8. τὴν προσποίητον ἑαυτοῦ καλοκαγαθίαν ἐλέγχειν. 100. 15.

προστάτης] μία αὕτη σωτηρία καὶ πόλεως καὶ ἔθνους τὸ προστατῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν καὶ συμβούλων τυχεῖν. 54. 18.

προστιθέναι] τῇ συγγνώμῃ μᾶλλον ἢ τῷ δικαίῳ προσθέμενον. 43. 4.

πρόσωπον] ὃ τετόλμηκεν αὐτοῖς τὸ πρόσωπον δεῖξαι. 70. 10.

προυργιαίτερον ποιεῖσθαι τὸ δίκαιον, καὶ τἀληθές. 9. 18. προυργιαιτέρα χάρις τοῦ δικαίου. 77. 2.

πρυτανεῖον] ἡ ἐν τῷ πρυτανείῳ σίτησις. 33. pen. 69. 2.

πῦρ ἐναύειν τινί. 81. 6.

πυροὶ] χίλιοι μόδιοι πυρῶν. 34. 5.

πωλεῖν ὑμᾶς αὐτοὺς εἰ ἐπιτρέψετε τοῖς ῥήτορσι. 61. pen.

σεμναὶ θεαί. 35. 16. 47. 3. 61. 2.

Singularis nominatiuus cum nominatiuo plur. compoſitus. vt ἕκαστος τολμήσειεν — ἀπολελυκότες. 48. 16.

σίτησις ἐν πρυτανείῳ. 33. pen. 69. 2.

σκηναὶ τῶν βαρβάρων. 17. 13.

σκύθης conuitium in Demoſthenem intortum 11. 11.

σπανίζειν τῶν ἀναγκαίων. 81. 1.

σπει-

σπείρειν] αἴρεται καὶ σπείρεται τὸ Θηβαίων ἄστυ. 17. 15.

στατὴρ] χρυσᾶ [vel potius χρυσᾶς] στατῆρας. 62. 6.

στέργειν] στερκτέον εἴη τοῖς συμβεβηκόσι. 63. 11.

στήλην εἰς ἀκρόπολιν ἀναφέρειν. 89. vlt.

στρατεία] εἰ τὰς ὑπὲρ τῆς πόλεως στρατείας ἐστρά-τευται. 86. 9.

στρατηγὸς ἐπὶ τὴν μουνυχίαν καὶ τὰ νεώρια κεχει-ροτονημένος. 90. 2. πλεονάκις ἢ δεκάκις ὑφ᾽ ὑμῶν στρατηγὸς κεχειροτονημένος. 96. 15.

τῇ συγγνώμῃ μᾶλλον ἢ τῷ δικαίῳ προσθέμενοι. 43. 3.

συγκοινολογεῖσθαί τινι. cum aliquo conſilia clande-ſtina conferre, cauſamque communem facere. 20. 8.

συγχεῖν πάντα τὰ ἐν τῇ πόλει δίκαια. 75. 8.

συγχωρεῖν θάνατον ἑαυτῷ τὴν ζημίαν. nil intercede-re, quominus mortis poena a ſe repetatur. 7. 3.

συλλέγειν] ὀσίαν ἐκ τοιούτων λημμάτων συνειλεγ-μένην. 94. 1.

συμβουλὴ] συμβουλὰς δεινὰς καὶ παρανόμους συμ-βουλεύειν. 36. 4.

συμβουλία idem quod συμβουλή. 48. 3.

σύμβουλος et ἡγεμὼν ſecum copulata. v. voc. ἡγε-μὼν et προστάτης.

συμπαρακαλεῖν. 48. 10.

συμπλέκειν ἐκ θαλλοῦ κηρύκεια. 14. vlt.

συμπράττειν τῷ δήμῳ τὴν κάθοδον. 19. 1.

συμφορὰ πόλεως homo reip. pernicioſus. 48. 5.

συνδιαφθείρειν. 53. 5. 100. pen.

συνέδριον] ſic ſaepe Dinarchus appellat ſenatum Areopagiticum. vt 7. 10. 8. vlt. 40. 13. 48. ant. et alibi.

συνεθίζεσθαι ἐν τοῖς μικροῖς ἀδικεῖν. 41. pen.

συνεισέρχεσθαι. 43. 11.

συνεργία collegium, ſodalitium conſpiratorum ad vnum aliquod opus opera communi efficiendum. 75. 13.

συνευπορεῖν τινι. alicui praeſto eſſe conſiliis operaque communicandis ad quaeſtum, vel potius, contribuere. 43. antep.

συνθήκην μετὰ τȣ̃ δήμȣ τίθεσθαι. 60. 9.

σύνθημα. teſſera, ſignum cum altero condictum, vnde aliquid cognoſcatur, aut quo dato ad aliquid patrandum conſurgatur. 96. 4.

συνιέναι τοῖς φυγάσι. 65. pen.

συνιστάναι]. τοῖς πολεμίοις κατὰ τῆς πόλεως συστῆσαι κατασκευήν. 27. 6. adiuuare hoſtes in emoliendа clandeſtina aduerſus remp. machinatione.

συνοίκȣς τῇ ἀληθείᾳ τȣ̃ συνεδρίȣ ἑαυτὰς κατέστησαν αἱ σεμναὶ θεαί. venerabiles deae, quod ipſae ſuo vſu aequitatem atque veritatem ſenatus areopagitici noſcitaſſent, voluerunt in eius vicinia, in arce Athenis, vbi forum erat Areopagitarum, ſacellum ſibi condi, fixamque ſedem habere. 61. 4.

συντάσσειν pro ἐπιτάσσειν, mandare, iniungere. 9. 3.

συσκευάζεσθαι conuaſare, compilare, et ſic ſe in pede dare. 56. 13.

συσσιτεῖν. 81. 7.

σῶμα] τὴν τῶν σωμάτων φυλακήν. 7. pen. ὧν ȣ̓κέτι καὶ νῦν ζῇ τὰ σώματα. 30. pen.

τάξιν τὴν κοινὴν λείπειν. ſtationem in acie, vbi cuique neceſſario ſtandum eſt. 51. 11.

τάττειν ἑαυτὸν πρός τινα. ſe partibus alicuius adiungere. 100, 14.

τεκμαίρεσθαι τὰ μέλλοντα ἐκ τῶν γενομένων. 27. 4.

τελεῖν ȣ̓δὲν ὑγιές. 65. 7.

τέλος] εἰ τὰ τέλη τελεῖ. dependat. 86. 11.

τηρεῖν τὴν ἑαυτȣ̃ ἀσφάλειαν. 32. 5.

τιθέναι] συνθήκην μετὰ τȣ̃ δήμȣ ἔθετο. 60. 9.

τιμᾶσθαι θανάτȣ ἑαυτῷ ſuamet ſibi ſententia mortis poenam irrogare. 3. 2. 92. 7. τιμᾶν ἑκατὸν τα-

*λάντων* centum talentis pro mulcta facinus aeſtimare. 11. 19.

*τιμὴ*] *τῶν ἐν ἐρανῷ τιμῶν ἀμφισβητεῖν.* 65. 9.

*τιμωρία κατὰ τῶν ἐνόχων*, pro ſimplici *τ. τῶν ἐνόχων* ſine praepoſitione. 71. 5.

*τράπεζα*] *μεταξὺ τοῦ ἕδους καὶ τῆς τραπέζης.* 92. 6. deſignat tabulam, menſamue, coram ſimulacro Mineruae Poliadis in arce Athen. ſitam.

*τρέπειν εἰς ἑαυτὸν* alterius delictum, culpamue illius delicti, in ſe deriuare, transferre. 76. 8. *εἰς τοὺς ἡγεμόνας τὰς ἀτυχίας.* 23. 4.

*οἱ τριακόσιοι* ordo locupletiſſimorum Athenis. 33. 10.

*τρόπου πεῖραν διδόναι.* 90. 4.

*τρυφᾶν ἐν τοῖς τῆς πόλεως κακοῖς.* 29. 3.

*τύχη*] *τῆς ἑαυτοῦ τύχης ἀνέπλησε.* 25. 11. *μετεωνίζεσθαι τὴν τύχην.* 63. pen.

*τὸ ὕδωρ παραδίδωμι τοῖς ἄλλοις κατηγόροις* dicendi copiam, vel locum. 77. 4. *πᾶν ἀναλίσκειν* datum ad dicendum tempus omne dicendo corrumpere, conſumere. 79. pen.

*ὑπὸ τοῖς ἐκείνων ἤθεσι τραφέντες.* 54. 9.

*ὑπερβαίνειν*] *ὑπερβαινούσας εἰς τὴν Θηβαίων σωτηρίαν.* ſi bene habet. 16. 7.

*ὑπολείπεσθαί τινας τῶν ἀδίκων.* ſibi reſeruare. 98. 1.

*ὑπολογίζεσθαι βλασφημίαν.* 5. antep.

*ὑπόλογόν τι ποιεῖσθαί τινι.* meminiſſe alicuius beneficii, et a quo id acceperis, ei rationem eius habere, et pro re nata beneficio alio compenſare. 11. 6. 99. vlt.

*ὑπόλοιπος.* 3. vlt.

*ὑποστέλλεσθαι δύναμίν τινος* potentiam alicuius reuereri. 9. 17. *ὑπ. πρός τινα* verecunde, reuerenter aliquem tractare. 97. 2.

*τὰς ὑποσχέσεις μέχρι τούτου μνημονεύοντας, μέχρις ἂν ῥηθῶσι.* 63. 7.

*φαίνειν σύνθημα.* ſcutum, facemue ardentem tollere

lere ex condicto, prout inter te atque proditorem conuenerat. 96. 4.

φανερὰν ὑσίαν κεκτῆσθαι. facultates habere in fundis, ſeu rebus immobilibus, non in aere numerato. 50. 16. φανερὸν κεκτῆσθαι μηδὲν nil in fundis, ſed omnia in numis habere. 50. vlt.

φενακισμός. 64. 2. 74. 15.

φεύγειν] τῶν τις φευγόντων ἐξ ἀρείυ πάγυ. eorum, quibus ſententia ſenatus areopagitici exſilii poenam indixit. 34. 12.

φιλόπολις. 25. 7.

φόνος] τἀληθὲς τῶν ἐκ προνοίας φόνων εὑρεῖν. 6. 5. inuenire, num caedis praemeditatae incuſatus reuera eam perpetrauerit, et cur, quando, quomodo.

φορεῖον lectica geſtatoria. 29. 4.

φόρος] εἰς τὴν ἀκρόπολιν τὺς φόρυς ἀνενεγκεῖν. 30. 5.

φρονεῖν ἕτερα καὶ δημηγορεῖν. 14. 2. ἕτερα μὲν λέγων, ἕτερα δὲ φρονῶν. 36. 3.

φρόνημα] ταπεινὰ καὶ τοῦ φρονήματος ἀνάξια πράττειν. 52. 11. infamis enim erat Thebanorum ſuperbia.

φρύραρχος. 31. pen.

φυλακὴν τὴν τῶν σωμάτων ὁ δῆμος παρακαταθήκην ἔδωκεν Areopagitis hoc dedit populus muneris, velvt in fideicommiſſum, vt poenis caedium exſequendis prouideant ſecuritati corporum liberorumque et ſeruilium. 7. pen.

φύλαξ πάντων τῶν ἐν γράμμασι δικαίων τῇ πόλει. 60. 11.

φυλάττειν τὰς ἀποῤῥήτυς διαθήκας. 8. 2.

χάρις] τὴν πρὸς τύτυς χάριν τῶν νόμων ἀνταλλάξασθαι. 102. 3.

χεὶρ] ἐπὶ τὰς ὑμετέρας χεῖρας ἥκει. venit ad tri-

bunal veſtrum, vbi vos eum comprehendere, atque punire poteſtis. 59. 5. ἐν ταῖς χερσὶν ἔχετε τὴν ἁπάσης τῆς πόλεως σωτηρίαν. 72. 7.

χειροτονία τοῦ δικαίου electio, praelatio iuſti. 77. 3.

χίλιοι καὶ πεντακόσιοι Heliaea maxima. 72. 6.

χρηματίζειν cum aliquo agere. 70. 3. χρηματίζεσθαι ἐκ τῆς πόλεως. 12. 3. depeculari aerarium, ex eoque rem ſuam augere.

χρῆσθαι] πλείστοις καιροῖς ἐν ταῖς δημηγορίαις χρώμενος. 25. 6. ὅπως χρήσεσθε τῇ τούτου πονηρίᾳ; quibus modis eam accipiatis tractetisque, quomodo puniatis et coerceatis, *was ihr damit machen, oder anfangen ſollet.* 91. 2. orat. in Philocr.

ὁ χρόνος οὐκ ἐπιδέχεται μακρολογεῖν. 25. 2.

χρυσὸς annuli aurei. χρυσὸν ἐκ τῶν δακτύλων ἀναψάμενος. digitos habens annulis aureis oblitos. 29. 2.

ἡ χώρα ſimpliciter pro regione attica. 46. 3. 49. 6. 50. 6. 89. 17. 92. 4.

ψεύδεσθαι τινος καταγινώσκειν. eum mentiri. 43. 3.

ψευδοποιὸς πονηρία. 78. vlt. improbitas velut officinam quandam habens fraudum et mendaciorum, vbi illa cudit, vt faber cultellarius cultros et ſicas cudit.

τὸ ψεῦδος ἰσχύσειν τῆς ἀληθείας μᾶλλον. 40. 2.

ψῆφος] τὴν εὐθεῖαν καὶ εὔορκον ψῆφον προδοῦναι. 88. 10.

ὠνεῖσθαι] ἂν ἔχει τὸν ὠνησόμενον. 96. 3.

ὤνιος εἶναι. de imperatore, aut principe reip. venali. 15. antep.

ὡς ὅτι pro ſimplici ὅτι. 94. pen.

ὤφελον τοιούτων συμβούλων καὶ ἡγεμόνων τυχεῖν οἱ πολεμήσαντες τὴν πόλιν. 29. 9.

# INDEX HISTORICVS
# AD DINARCHVM.

Alexander M. apud Indos. 27. pen.
Antipatri legatio. 14. 9.
Antipho ſuaſu Demoſthenis interemtus. 46. 13.
Arcades cum Alexandro M. faciunt et Thebanorum legationem repudiant. 14. 8.
Archinus. 46. pen. exſilio multatus ob proditionem.
Archinus alius. 54. 16.
Areopagitarum munus et auctoritas. 5. 15.
Ariſtarchus Moſchi filius, a Demoſthene vrbe eiectus 23. pen. 36. 4.
Ariſtides 30. 3.
Ariſtogiton in quem inuehitur Dinarchi oratio. 77. ſqq.
Ariſtopho, qui Timotheum accuſauit. 100. 3.
Arthmius Zelita. 96. 1.
Aſtylus imperator Arcadum. 15. 13.
Beriſades, tyrannus, cui ſtatuas aeneas Athenis erigi Demoſthenes rogatione tulit. 34. 3.
Callias frater Tauroſthenis tyranni Euboeae. 34. 9.
Callimedon a Demoſthene accuſatus. 65. 11.
Cephalus Colyttenſis. 54. 16. Cephalus rhetor. 30. 8. commemoratus videtur idem eſſe.
Cephiſopho. 35. 4.
Chabrias apud Naxum Lacedaemonios praelio nauali vicit. 54. 5.
Chaerephilus. 33. vlt.
Charidemus legatus ad regem Perſarum. 25. pen.

Cononis ad Cnidum victoria aliaeque laudes. 11. 2. 54. 2. 34. 2. 99. 13.
Cteſippus a Demoſth. defenſus. 74. 8.
Cydimachus, pater Ariſtogitonis. 80. 14.
Demades condemnatus in cauſa Harpali. 6. 14. 35. 4. 84. 9.
Demoſthenes Ariſtarchum vrbe eiecit. 23. vlt. 36. 4. condemnatus in cauſa Harpali. 84. 9. Thebas euerti ſiuit.
Diphilus. 33. 16.
Epaminondas. 52. 3.
Ephialtes. 26. 7.
Epigenes trapezita. 34. 2.
Eubulus. 66. 11.
Eumenidum cauſa aduerſus Oreſtem. 61. 2.
Euthydicus. 26. pen.
Euthymachus. 17. 10.
Gorgippus tyrannus. 34. 4.
Hallirrhothius Neptuni filius. 61. 1.
Harpali cauſa. 5. 8.
Helius Phormiſius, aut Phormiſii, nomen ſuſpectum. 30. 9.
Iphicrates concidit moram Lacedaem. 54. 4.
Lycurgus Ariſtogitonem accuſauit. 83. 7.
Menon molitor. 17. 6.
Neptuni cauſa ſuper caede Halirrhotii. 60. vlt.
Nicanor. 57. 2. vlt. 70. 2.
Nicodemus. 24. 1.
Nicophanes. 43. 16.
Olynthia puella. 17. 10.
Olynthiorum calamitas. 19. 9.
Oreſtis cauſa aduerſus Eumenidas. 61. 2.
Pamphilus. 34. 1.
Pelopidas. 52. 2.

Phido. 34.
Philippus. 34. 1.
Philocles, quem accuſat Dinarchus oratione tertia. 91. ſqq.
Philocrates. 20. 7.
Phormio a Demoſth. defenſus. 74. 8.
Piſtias Areopagita. 39. vlt.
Polyeuctus Cydantides. 43. 9. mutilatorum hermarum accuſatus, forte diuerſus. 68.
Proxenus Thebarum proditor. 53. 1.
Rhodia cithariſtria. 17. 8.
Satyrus tyrannus. 34. 4.
Stratocles accuſator Demoſthenis in cauſa Harpali. 3. 5.
Tauroſthenes tyrannus Euboeae. 34. 7.
Theagenes Thebarum proditor. 53. 2.
Thebani exſules cum Pelopida redeuntes. 31. 1. Thebanorum legatio ad Arcadas. 14. 10. Th. cum Athen. confoederatio. 9. 6.
Themiſtius Aphidnaeus. 17. 8.
Themiſtocles. 30. 4.
Thraſo Erchienſis. 30. 8.
Thraſybulus, qui exſules e Phyla reduxit. 18. 7.
Timocles. 39. 3.
Timolaus Thebanus. 52. pen.
Timothei res geſtae et poena. 54. 6. 99. 12.

# INDEX GEOGRAPHICVS AD DINARCHVM.

Aegospotami. 27. 6.
Amphiſſa. 52. vlt.
Brauronia Diana. 82. 11.

Cadmea. 31. 1.
Chaeronea. 10. 5.
Cnidus. 54. 3.
Colyttenſis. 54. 16
Corcyra. 11. 1. 54
Cydantides. 43. 10
Dodona. 55. 14.
Eretria. 87. 3.
Erchienſis. 30. 9.
Leuctra. 52. 4.
Megara. 43. 12. 16. 65. pen.
Meſſenia. 52. 8.
Methona. 11. 4. 99. 1
Munychia. 92. 2.
Naxus. 54. 5.
Olympia. 57. 2. vlt. 70. 3.
Pellena. 17. 7.
Phormiſius. 30. 9.
Phyle. 18. 8.
Potidaea. 11. 4. 99. 1
Pydna. 11. 4. 99. 15.
Samus. 11. 3. 99. 14.
Zelita. 90. 2.

# INDEX GRAECITATIS LYCVRGEAE.

Ἀγαθὸς] οἱ ἀγαθοὶ, ſine ἄνδρες. 173. vlt. 188. 6. ἔπαινος μόνον ἆθλον τῶν κινδύνων τοῖς ἀγαθοῖς ἀνδράσι. 176. 2. ἀνδρῶν ἀγαθῶν πρὸς τὸν κίνδυνον. 194. 3. τὸ θεῖον τοῖς ἀγαθοῖς ἀνδράσιν εὐμενῶς ἔχει. 201. 2.

ἀγαπᾶν] οὐ τὸ ἐν Σαλαμῖνι τρόπαιον ἀγαπήσαντες ἔστησαν [pro στήσαντες ἠγάπησαν] contenti non erant hoc, quod victoriae monumentum iſtud fixiſſent. 187. 6.

ἄγειν εἶμαι τῶν θεῶν τινα τοῦτον ἐπ' αὐτὴν τὴν τιμωρίαν. 197. 20.

ἀγλαὸν εἶδος. 213. 1. ἄνθος τῆς ἥβης. 214. 2.

ἀγνωμονέστατος. 178. 1.

ἀγνὼς ἄνθρωπος. 144. pen.

ἀγορὰ] περιορᾶν εἰς τὴν ἀγορὰν ἐμβάλλοντα. 139. 12.

ἀγρὸς] παῖδας καὶ γυναῖκας ἐκ τῶν ἀγρῶν εἰς τὰ τείχη κατακομίζειν. 147. 18. πίονας ἀγρούς. 212. 11.

ἀγὼν] τοὺς στεφανίτας ἀγῶνας νικᾶν. 176. 14. ἔρημον τὸν ἀγῶνα ἐᾶν. 219. pen. ἀποδέδωκα τὸν ἀγῶνα ὀρθῶς καὶ δικαίως. 240. 9.

ἀδίκημα] φονικὰ ἀδικήματα δικάζειν. 177. 8. ἀθῷοι τῶν ἀδικημάτων τούτων. 192. 4. ἁπάσας τὰς ὁδοὺς τῶν ἀδικημάτων ἐνέφραξαν. 223. 15. ἕως ἂν ἄκριτα ᾖ τὰ ἀδικήματα, παρὰ τοῖς πράξασιν ἐστίν. 239. 5. συγγνώμη τῶν κατὰ προαίρεσιν ἀδικημάτων. 240. 2.

ἀδικία] ἐπειδὴ τῆς ἀδικίας τὸ σῶμα ἐκ ἔλαβον ὀ-μηρον. 219. vlt.

ἀδοξεῖν. 294. 6.

ἄδοξος θάνατος. 197. antep.

ἀεικὴς] ὃ οἱ ἀεικὲς ἀμυνομένῳ περὶ πάτρης τε-θνάμεν. 210. 4.

ἀείμνηστον κρίσιν καταλείπειν. 140. 8. δόξα ἀεί-μνηστος. 216. 2.

ἀθλητὴς] ἀθλητὰς ἐν τοῖς κινδύνοις ἀνακειμένους. 176. 10.

ἆθλον τῶν κινδύνων. 174. 3.

ἀθῶος ἀδικημάτων. 192. 4. 238. 6.

αἰδοῖα αἱματόεντα ἐν ταῖς χερσὶν ἔχειν. 213. pen.

αἰδὼς] ὅτ' αἰδὼς εἰσοπίσω τελέθει. 213. 5.

αἰκίζεσθαι χαλκῆν εἰκόνα mutilare. 231. 14.

αἱματόεις. 213. pen.

αἴσθησις εἴ τις ἐςι τοῖς ἐκεῖ περὶ τῶν ἐνθάδε. 231. 10.

αἰσχρὸς] τὸ κάλλιςον τῶν ἔργων πρὸς τὸ αἴσχιςον συμβάλλειν. 185. 8.

αἰσχύνει τὸ γένος. 213. 1.

αἰτεῖν γῆν καὶ ὕδωρ. 186. 6.

αἰὼν] κατὰ παντὸς αἰῶνος ἀείμνηςος. 140. 8. τὸν αἰῶνα in perpetuum. 182. 8. εἰς τὸν πάντα αἰ-ῶνα καλῶς βουλεύεσθαι. 211. antep. ἐξ ἅπαντος τοῦ αἰῶνος συνηθροισμένη δόξα. 216. 4.

ἀκήρατος οἶκος. 210. 6.

Accuſatiuus conſequentiae pro genitiuo. 197. 13.

ἀκλεὴς καὶ ἄδοξος θάνατος. 197. antep.

ἀκόλουθος conſentaneus. ἀκολούθους ἀλλήλαις τὰς τιμωρίας ἐποιοῦντο. conſtantes ſecum atque conſen-tientes ſanxerunt poenas. 221 4. ὅμοια ἐκείνοις καὶ ἀκόλουθα ἐψηφισμένοι. 225. 11.

ἄκριτος cauſa, iudicum ſententiis nondum diſce-ptata. 239. 6.

ἀκρόπολις] τὴν εἰκόνα αὐτοῦ ἐξ ἀκροπόλεως καθελόντες. 220. 1.

ἀκτή. 148. 2. et 4. 178. 10.

ἀλᾶσθαι. 213. 4.

ἀληθής] ἀποδιδόναι τῇ πατρίδι τἀληθῆ καὶ τὰ δίκαια. 151. 7. ἁπλοῦν τὸ δίκαιον, ῥᾴδιον τἀληθές. 162. 9.

ἀλιτήριος. 220. 3.

ἄλκιμος θυμός. 213. 11. et 1

ἀλόγως ἐπιτηδεύειν. 176. 7.

ἄλοχός τε σοὴ καὶ νήπια τέκνα. 210. 5. κουριδίη ἄλοχος. 212. 14.

ἀμελεῖν. 147. 8.

ἀμνημονεῖν. 151. 3.

ἀμύνειν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας. 175. 4. ἀμύνειν τῇ πατρίδι. 189. 6. ἀμυνομένῳ περὶ πάτρης. 210. 4. οὐδὲ ὑπὲρ τῆς ἰδίας ἑστίας ἀμύνεσθαι τολμήσας. 229. 2.

ἀμφισβητεῖν. 210. vlt.

ἀνάγεσθαι ἐκ τῶν λιμένων. 148. 7.

ἀναγκαῖος] τὰ τῆς φύσεως ἀναγκαῖα προδιδόναι 229. 5.

ἀναγράφειν in monumento publico exarata legenda omnibus proponere. μαρτύρια τῆς ἀρετῆς αὐτῶν ἔστιν ἰδεῖν ἀναγεγραμμένα. 215. 8. ποιήσαντες στήλην, ἐψηφίσαντο εἰς ταύτην ἀναγράφειν τοὺς ἀλιτηρίους. 220. 3.

ἀναιρεῖν de oraculo reſpondente. 194. vlt. 211. 9. τὸ μνημεῖον. 220. 15.

ἀνακεῖσθαι proſtare in publico, de ſtatua in foro ſtante ἐν ταῖς ἀγοραῖς ἀθλητὰς ἀνακειμένους. 176. 10.

ἀνακρίνειν examinare, quaerere, vt iudex facit. 217. 16.

ἀναμεμνῆσθαι. 147. 15.

ἀναπόδεικτος λόγος. 228. 3.

ἀναρπάζεσθαι de reo, qui ab accuſatoris vehementia

mentia vel nequitia percellitur, proteritur, ad ſilentium redigitur. 161. 6.

ἀνάστατος] πόλεως ἐστὶ θάνατος, ἀνάστατον γενέσθαι. 181. 4.

ἀναστρέφειν] οὐδὲ θρὰξ ἀναστρέψει λεώς. 182. 3. ἀναστρέφεσθαι ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς. 236. 6.

ἀνδρεία] πρὸς ἀνδρείαν παιδεύεσθαι. 211. vlt. οὕτως εἶχον πρὸς ἀνδρείαν. 214. 8.

ἀνδροφόνος] μᾶλλον τῶν ἀνδροφόνων ἤλαυνον. 229. 16.

ἀνελέητος. 240. 5.

ἄνθος ἀγλαὸν ἥβης. 214. 2.

ἀνοικοδομεῖν reſtaurare ſtructuram. 193. 10. τὴν θύραν. opplere ſaxis et materia, obſtruere. 226. vlt.

ἀνορύσσειν τὰ ὀστᾶ. 218. 2.

ἀντικαταλλάττειν τὴν ἰδίαν ψυχὴν τῆς κοινῆς σωτηρίας. 196. vlt.

ἀνυπέρβλητος εὔνοια. 209. 3. ἀρετή. 211. 13.

ἀξιοῦν] τοῦ κοινοῦ παρὰ πᾶσιν ἐλέου ἠξιώθη. 234. 7.

ἀοίκητος. 180. 14.

ἀπαγγελίαν ποιεῖσθαι. 145. 5.

ἀπάγειν πρὸς τοὺς θεσμοθέτας de ſcelerato, qui ſimul ac deprehenditur, ad judices rerum capitalium ducitur, carceri mandandus. 221. 10.

ἀπαιτεῖν χάριτας. 233. 1.

ἀπαλλάττειν] ἀσφαλῶς ἐκ τῶν κινδύνων ἀπηλλάττοντο. 218. 14.

ἀπαραίτητος δικαστής. 126. pen.

ἀπειπεῖν τῷ σώματι. 166. 4.

ἀπεχθάνεσθαι ὑπὲρ τῶν κοινῶν. 138. 4.

ἁπλοῦν τὸ δίκαιον. 162. 8.

ἀπὸ redundat quodammodo in illo τὴν ἀπ᾽ αὐτῶν τιμωρίαν. 192. 6.

ἀποβλέπειν πρός. 143. 8. 144. 10. 183. 6. 184. 1. 203. 2.

ἀπο-

ἀποδείκνυσθαι indicari, vt ſons, et reus criminis peragi. 139. 2.

ἀπόδειξις] μετὰ λόγου καὶ ἀποδείξεως τοὺς ἀνθρώπους συμπείθειν. 209. 17.

ἀποδέχεσθαι ἀπολογίαν. 178. pen. 201. 17.

ἀποδημεῖν ἐπὶ ἐμπορίαν. 178. vlt.

ἀποδιδόναι τῇ πατρίδι τἀληθῆ καὶ τὰ δίκαια. 151. 6. τὰ ὀφειλόμενα. 153. 3. τὸ λοιπὸν. 153. 5. τὰ τροφεῖα. 177. 16. attribuere vt rem competentem. 199. 3. ἀποδέδωκα τὸν ἀγῶνα defunctus hac ſum prouincia mihi a rep. impoſita, peregi hoc certamen, et veluti nomen contractum dilui. 240. 9.

ἀποθνήσκειν ὑπὸ τῆς πόλεως iudicio populi condemnatus extremum ſupplicium pati. 199. 1. τὰ πετεινὰ, ἃ ἐστιν ἰδεῖν ὑπὲρ τῆς ἑαυτῶν νεοττιᾶς ἐθέλοντα ἀποθνήσκειν 229. 9.

ἀπολαμβάνειν ἀργύριον, aufferre, accipere, recuperare aes mutuo datum. 154. 7.

ἀπολύειν τῶν παρόντων κινδύνων. 192. 3.

ἀπονέμετε τοῖς εὐεργέταις τὰς μεγίστας τιμάς. 276. 16.

ἀποπνεῖν θυμὸν. 213. 19.

ἀπόῤῥητος] δι' ἀποῤῥήτων ſub fide ſilentii ἐξήγγειλε τοῖς ἀθηναίοις. 195. 4.

ἀποσκευάζειν demoliri τὴν ὀροφήν. 227. 1.

ἀποτιθέναι εἰς τὸ δεσμωτήριον. 217. 12.

ἀποφαίνεσθαι γνώμην ὑπὲρ ὧν — 143. vlt.

ἀποχωρεῖν auffugere. 200. 3.

ἀποχώρησιν ταχεῖαν ποιεῖσθαι. 201. 6.

ἀποψηφίζεσθαι ſententia ſua aliquem a poena liberare. νομίζειν χρὴ τὸν ἀποψηφισάμενον Λεωκράτους θάνατον τῆς πατρίδος καταψηφίσασθαι. 240. pen.

ἀργὸς οὐδεὶς ἦν τῶν ἐν τῇ πόλει. 172. 8.

ἀρετὴ] οὕτως ἔσχον πρὸς ἀρετὴν. 210. 10. οὐ γὰρ λόγῳ τὴν ἀρετὴν ἐπετήδευον, ἀλλ' ἔργῳ. 211. 5. τὴν ἀρετὴν τοῦ πλήθους περιγεγενημένην. 215. 3.

ἀρε-

ἀριςεῖα. 186. 3.

ἁρμὸς πονηρὸς ἐν ξύλῳ παγείς. paxillus. 205. 2.

ἄρσην ςαχύς. 206. 3. proles maſcula.

ἄρχειν] μήτε φυγῆς αἰσχρᾶς ἄρχετε, μήτε φόβȣ. 213. 10.

ἄρχων] tres velut ordines hominum remp. conficiunt, τρεῖς, ἐξ ὧν ἡ πολιτεία συνέςηκεν, ὁ ἄρχων, qui bono ordini et ſecuritati publicae domi foriſque legibus ferendis tuendisque, et armis gerendis et poenis exercendis proſpicit, ὁ δικάζων, qui iure dicundo controuerſias ciuium diſceptat, et ſontibus poenas dictat, καὶ ὁ ἰδιώτης homo priuatus. 191. vlt.

ἀςρατείας et λειποταξίȣ δίκαι inter ſe copulantur. 239. pen.

ἄτακτος qui non ſtat in acie, qui ſe imperatori non exhibuit in ordine collocandum. 165. 9.

ἄταφος. 173. 4.

ἀτιμία dedecus. πᾶσα δ' ἀτιμία καὶ κακότης ἔπεται. 213. 3.

ἀτυχία] τὴν τῆς πατρίδος ἀτυχίαν ἑαυτȣ̃ σωτηρίαν προσαγορεύειν. 149. 16.

αὐτονόμος. 188. 1.

αὐτοχειρί. 222. 1.

αὐτόχθων. 170. 3. 204. 4.

ἀφανίζειν τὰς φιλοτιμίας. 233. pen. 239. 2. et antep.

ἀφιλότιμος. 185. 10.

ἀφίςασθαι] ȣ̓ γὰρ ἀποςήσομαι τῶν παλαιῶν. ab allegandis veterum exemplis haud deſiſtam. 201. 15.

ἀφορᾶν. 198. pen.

ἀφορία ſterilitas anni, caritas annonarum. 194. 20.

ἄχρηςος] τȣ̀ς εἰς τὸν πόλεμον ἀχρήςȣς ὑπεκτίθεσθαι. 177. 14

βάθρον] ςᾶσαν ἐν πόλεως βάθροις. 208. 2.

βίος] τὸν αὐτῶν βίον καταναλῶσαι. 199. 12.

ποιη-

ποιητὰ μιμȣ́μενοι τὸν ἀνθρώπινον βίον. 209. 16. ἐπὶ τοῖς ὁρίοις τȣ̃ βίȣ. 215. 7.
βλάπτειν] ὅταν γὰρ ὀργὴ δαιμόνων βλάπτῃ τινα. 198. 8.
βȣλή] τὴν βȣλὴν, τȣ̀ς πεντακοσίȣς per ſuperenarrationem. 164. 6.
βωμὸς] ἐπὶ τὸν βωμὸν τῶν δώδεκα θεῶν καταφεύγειν. 198. pen.
γείτων] ἐς γειτόνων [pro ἐς γείτονας] τῆς πατρίδος μετοικεῖν. 152. 10.
γένειον πολιόν. 213. 18.
γενναιότης. 203. 7.
γῆν καὶ ὕδωρ αἰτεῖν. 186. 6.
γῆρας] ἐπὶ γήραος ȣ̓δῷ. 166. vlt
γηροτροφεῖν. 237. 9.
γίνεσθαι ἐπὶ ἐργασίας. quaeſtum exercere. 179. 13.
γνώμη] εἰς τὴν χεῖρω τρέπειν γνώμην. 198. 11.
γνῶσις ſententia a iudice pronuntiata in cauſa controuerſa. 234. 7.
γόνυ] ὧν ȣ̓κέτι γȣ́νατ' ἐλαφρά. de ſenibus. 213. 14.
γοργῶ] γοργόνος τρίαινα. 208. 1.
γραμματεῖον ληξιαρχικόν. 189. 4.
γράφειν] ὥσπερ χρησμȣ̀ς γράψαντες τοῖς ἐπιγιγνομένοις. 198. 6.
γυμνȣ̃ν] γυμνωθέντα χρόα. 214. 1.
δάκνειν] χεῖλος ὀδȣ̃σι δακών. 214. 5.
δακρύοις εἰς ἔλεον προάγεσθαι. 162. 3. τὰ μητέρων δάκρυα πολλȣ̀ς ἐθήλυνε. 206. 8.
δαπανᾶν. 233. 3. et 11.
δείλη ὀψία. 148. 3.
δεινότης facundia, ſubtilitas et vis dicendi. 161. 15.
δεῖσθαι ſupplicare. ἱκετεύειν ὑμῶν τὴν χώραν καὶ τὰ δένδρα δεῖσθαι. 241. vlt.
δεκατεύειν πόλεις. 193. 9.

δένδρον] ἡ χώρα τὰ δένδρα συνεβάλετο. 172. 4. τὰ δένδρα δεῖσθαι ὑμῶν. 241. vlt.

δεσμωτήριον] εἰς τὸ δ. ἀπατεθέντων. 217. 12.

δήμιος num pro δημόσιος. 139. vlt.

δημοκρατίας praeſidia tria. 138. 6. τὸ συνέχον τὴν δ. ἐστὶν ὅρκος. 191. 8.

δημοτικός. 159. pen.

διαβαίνειν] εἰς Σαλαμῖνα διέβασαν [pro διέβησαν.] 185. 6. εὖ μενέτω διαβὰς ποσὶν ἀμφοτέροισιν. 214. 5.

διαβολή] τοῖς κρινομένοις ἔσται ὁ ἀγὼν ἄνευ διαβολῆς. reo cauſam ſuam dicenti non erit cum iudicibus agendum aduerſus ſe ab accuſatore iam praeoccupatis, atque per falſas criminationes a ſe alienatis et exacerbatis, vt aequo animo ſe audire nolint. certamen reis inuidia et calumnia vacabit. 144. 12.

διακαρτερεῖν. 195. 12.

διάκεινται καταδεέστερον minore caritate affecti ſunt. 174. 17.

διαλαμβάνειν (ſi bene habet) pro ὑπολαμβ. exiſtimare. 229. 7.

διαλανθάνειν. 192. 3.

διάνοια] ταῖς διανοίαις μὴ πτήξαντας. 175. 9. πρὸς τὰς τῶν ἀρχαίων νομοθετῶν διανοίας ἀποβλέπειν. 183. 6. οἱ θεοὶ οὐδὲν πρότερον ποιοῦσιν, ἢ τῶν πονηρῶν ἀνθρώπων τὴν διάνοιαν παράγουσι. 198. 4.

διασκευάζειν] διεσκευασμένος inſtructus et paratus ad pugnam. 164. 8.

διασώζειν] αὐτὸς δὲ μόνος διασωθείς. medios per hoſtes e tanta ciuium multitudine ſolus eualit. 149. 5. δ. τὸν προδότην. durchhelfen. 218. 11.

διαφέρειν ἐράνους. dependere contributiones. 153. 4.

διαφυλάττειν τὰ ὑπάρχοντα. 179. 4. φιλίαν. 231. 7.

διδάσκειν

διδάσκειν] ἀδύνατόν ἐϛιν ἄνευ τῦ λόγυ, μὴ δικαίως δεδιδαγμένυς, δικαίαν τὴν ψῆφον φέρειν. 244. 15.

διδόναι πίϛιν. 192. 1. et 10. αἴδιον σίτησιν ἐν πρυτανείῳ, 196. 14. δίκην. 197. vlt. δώσω θῦσαι. id eſt πρὸς θῦμα. 207. 5.

δικάζειν] παῖδας καὶ γυναῖκας παρακαθισαμένυς ἑαυτοῖς τὺς δικαϛὰς δικάζειν. 234. 2.

δίκαιος in foeminino, ac ſi adiectiuum duarum terminationum eſſet. 135. 1. δικαία κατηγορία haec eſt, quae neque reum falſorum criminum accuſat, neque cauſae aliena immiſcet. 143. 12.

δικαϛὴς] ὐ μόνον δικαϛὰς, ἀλλὰ καὶ νομοθέτας τῦ νῦν ἀδικήματος. vos decet, non ſolum hoc crimen punire, ſed etiam de poena ipſius legem conſtituere impoſterum valituram, vt de poenae genere nulla poſtmodum exſiſtere poſſit dubitatio. 142. 3. δικαϛὴς ἀπαραίτητος. 130. pen. χαλεπώτατος. 231. 12. τρεῖς, ἐξ ὧν ἡ πολιτεία συνίϛαται, ὁ ἄρχων, ὁ δικαϛὴς, ὁ ἰδιώτης 191. pen. v. δικάζειν.

διοικεῖν adminiſtrare, curare, peragere. 153. 6.

διόμνυσθαι de pluribus, qui omnes eandem in formulam iurant. 225. 15.

διορίζειν] ὅσα τῶν ἀδικημάτων νόμος τις διώρικε. 142. 4.

διπλᾶ τὰ ἱμάτια ἐμπεπορπημένυς. 167. 1.

δόμος] ὄρνις ἣν πλάσῃ δόμον. 229. 12.

δόξαν ἐγκαταλείπειν. 175. 2. ἀείμνηϛος δ. 216. 2. δ. καταισχύνειν τὴν ἐξ ἅπαντος τῦ αἰῶνος τῇ πόλει συνειλεγμένην. 216. 4.

δόρυ] ἐξέπεμπον εἰς μάχην δορὸς. 206. 4.

δρᾶν conferre beneficium. 203. pen.

δρέπανον. 196. 5.

δύο redundat. δυοῖν καδίσκοιν κειμένοιν. 240. vlt. poterat enim dualis ſufficere.

δυσγενής. 203. pen.

δώδεκα] ἐπὶ τὸν βωμὸν τῶν δώδεκα θεῶν. 198. vlt.
ἐᾷν ἔρημον τὸν ἀγῶνα deſerere vadimonium. 219. pen.
ἐγγράφειν εἰς τὸ ληξιαρχικὸν γραμματεῖον. 189. 4., εἰς τὴν εἰσαγγελίαν. 231. 20.
ἐγκαταλαμβάνεσθαι occupari, prius deprehendi, quam effugere poſſis. 200. 3. 201. 1.
ἐγκαταλείπειν τὴν πόλιν et τὴν πατρίδα in malis et neceſſitatibus patriae deeſſe, eam derelinquere. 137. 3. 139. 5. 156. 6. 185. 18 et alibi. τὰς τῶν προγόνων θήκας. 141. 3. τὴν δόξαν τῆς ἀρετῆς virtutis ſuae aliquo in loco editae gloriam eodem in loco relinquere poſt fata ſua ſuperfuturam. 175. 2.
ἔδαφος ἐλεύθερον τῆς πατρίδος. 237. 9
ἕδος] ἕδη et νεὼ et τεμένη copulantur. 237. 2.
εἶδος ἀγλαόν. 213. 1.
εἰκάζειν ὑπὲρ τηλικούτων ἀδικημάτων. 158. 6.
εἴκειν χρησμοσύνῃ καὶ συγγερᾷ πενίᾳ. ab egeſtate vinci. 212. vlt.
εἰκὼν] τὴν εἰκόνα αὐτοῦ ἐξ ἀκροπόλεως καθελόντες. 220. 1. εἰκόνα χαλκῆν ἱεροσυλῆσαι καὶ αἰκίσασθαι. 231. 12.
εἴργειν τῶν νομίμων. 183. 2.
εἰς cum genitiuo. εἰς γειτόνων. [ſcil. ἕδη] 152. 10. cauſam finalem indicat. τελευτᾷν εἰς σωτηρίαν τῆς πόλεως. quo ciuitas ſalua maneat. 174. 4.
εἰσαγγελία actio in proditores patriae. 136. 2. 139. 9.
εἰσάγειν ἐμπορίαν. 179. 6.
εἰσβάλλειν μέλλοντος μεγάλου στρατοπέδου εἰς τὴν χώραν. 202. 4.
εἰσοπίσω. 213. 5.
εἰσφέρειν ἔρανον εἰς τὴν σωτηρίαν. 237. 4.
ἐκ idem quod διὰ per 163. 7. τοῖς ἐκ τῶν νόμων ἐπιτιμίοις. 138. vlt. τυγχάνειν τῆς ἐκ τῶν νόμων τιμωρίας

μωρίας. 162. 9. ἐλπὶς ἐκ τῦ κακῶς πρᾶξαι μεταπεσεῖν. 180. pen.

ἐκβάλλειν θέσμια προγόνων. 207. vlt.

ἔκδοτον ποιεῖν τὴν πόλιν hoſtibus prodere, tradere. 180. 8. 195. 10. 231. 16.

ἐκκομίζεσθαι χρήματα, arceſſere, curare ad ſe mittenda, transportanda. 156. 11. ſed p. 165. 1. vſurpat eadem in notione in actiuo.

ἐκλείπειν τὴν πατρίδα. 141. 1. τὸς νεὼς. 155. pen.

ἐκπέμπειν ἐς μάχην δορός, 206. 4.

ἐκπλεῖν. 178. 5. 179. 2.

ἐκστρατεύεσθαι. 212. 3.

ἐκτρέφειν. 152. 10.

ἐκφορὰ] ἐπ' ἐκφορὰν ἐλθεῖν. exſequias ire. 137. 1.

ἑκὼν] ἑκούσης τῆς ἐμῆς ψυχῆς. 207. pen.

ἐλαύνειν ciuitate expellere. 229. 16.

ἐλεγεῖα Tyrtaei. 212. 7. ἐπιγεγραμμένα ἐν τοῖς μνημείοις. 236. 3.

ἔλεγχος σαφής. 174. 1.

ἔλεος] τῦ κοινῦ παρὰ πᾶσιν ἐλέου ἠξιώθησαν. 234. 6.

ἐλευθερία τῶν ἑλλήνων συνετάφη τοῖς τούτων σώμασι. 176. 2. ἐλευθερίαν τῆς ἁπάσης ἑλλάδος ἐν τοῖς ἑαυτῶν σώμασιν εἶχον μόνοι. 175. pen.

ἐλεύθερον ἔδαφος. 237. 9.

ἐμβαίνειν in nauem inſcendere. 178. 11.

ἐμβάλλειν εἰς τὴν ἀττικήν. 195. 7. εἰς τὴν ἀγοράν. 139. 12.

ἐμπορίαν εἰσάγειν. 179. 6.

ἐμπορπᾶν] διπλᾶ ἱμάτια ἐμπεπορπημένους. 167. 1. milites in caſtra euntes dupla ſaga fibulis adſtricta gerebant.

ἐμφράττειν ἁπάσας ὁδοὺς τῆς ἀδικίας. 223. 15.

ἐν pro ὑπὸ. ἔχειν ἐν τῇ ψήφῳ τινα. in poteſtate ſua ad damnandum abſoluendumue habere. 157. pen.

ἐν ὑμῖν ἐςί: penes vos eſt. 176. vlt. redundat in iſto,
ἐλεγεῖα ἐπιγεγραμμένα ἐν τοῖς μνημείοις. 236. 9.
ἐνδέχεσθαι] ταῖς ἐνδεχομέναις αἰκίαις ἐκόλασαν. 220. 16.
ἐνεργεῖν induſtrius eſſe. 199. 12.
ἐνίςασθαι δικαίως τὰς κρίσεις. inſtituere. 161. 12.
ἔνοχος ἅπασιν ὁμοίως. 143. 1.
ἐντίκτειν νεοσσοὺς. 229. 12.
ἐξαγγέλλειν per internuntium, (per tertium, vt vulgo vſurpant) alicui aliquid ſignificare, non ipſe per ſe. 195. 5.
ἐξάγειν ἱερὰ ἐκ τῆς χώρας. 155. 10. τοὺς εἰρχθέντας nexos e carcere. 217. 14.
ἐξαγώγιμος βοήθεια. 156. 9.
ἐξαιρεῖσθαι τὸν σῖτον exonerare frumentum e nauibus. 149. 10.
ἐξαίρετος χάρις, 233. 13.
ἐξαιτεῖσθαι *losbitten*, precibus exorare, flectere iudicem, vt reum abſoluat. 231. 9. 232. antep.
ἐξαλείφειν νόμον. 184. 7.
ἐξανιςάναι iubere emigrare. 194. 21.
ἐξαρνεῖν. 155. 5.
ἐξαφαιρεῖσθαι φρενῶν τὸν ἐσθλὸν νοῦν. 198. 9.
ἐξέρχεσθαι. 239. 7.
ἐξόμνυσθαι. 151. vlt.
ἐξορίζειν. 197. 6. τὰ ὀςᾶ ἔξω τῆς ἀττικῆς. 218. 4. et 17.
ἐξορμᾶν] τῆς νεὼς ἤδη ἐξορμώσης περὶ τὴν ἀκτήν. 148. 2. niſi potius ibi leg. eſt ἐξορμούσης. ab ἐξορμεῖν.
ἐξουσία τῆς ἀπολογίας. 163. 6.
ἔξω τοῦ πράγματος λέγειν. 143. 13. 144. 11.
ἔπαινος μόνον ἆθλον τῶν κινδύνων. 174. 2. 216. 2.
ἔπακτος λεὼς ἄλλοθεν. 204. 3.

ἐπάρ-

ἐπάρχειν πολλῆς χώρας τῶν βαρβάρων. 170. vlt. πάσης ἐπάρξαντα τῆς ἀσίας. 182. 7.

ἐπέοικε πάντα νέοισι. 214. 1.

ἐπερωτᾶν τὸν θεόν. 194. pen.

ἕπεσθαι] πᾶσα δ' ἀτιμία καὶ κακότης ἕπεται. 213. 3.

ἐπὶ cum genitiuo, *ante.* ἐπὶ τῶν θυρῶν. ante fores aedium. 165. pen. ἐπὶ προστάτου ſubaudi ἐξουσίας ſub patrocinio, tutela, poteſtate patroni. 238. 11. cum datiuo. *in.* ἐπὶ τοῖς τείχεσιν ἔχειν τὰς ἐλπίδας. 174. 8. *ob.* ἐπὶ τοιούτοις στεφανοῦσθαι. 233. 4.

ἐπιβαίνειν τῆς ἀττικῆς. 215. 2.

ἐπιγίγνεσθαι] παράδειγμα τοῖς ἐπιγιγνομένοις. 143. 2. 193. 12. 198. 6.

ἐπιγράφειν] ὄνομα Διὸς σωτῆρος ἐπ. πρὸς τὴν εἰσαγγελίαν. 231. 1. τὰ ἐλεγεῖα τὰ ἐπιγεγραμμένα ἐν τοῖς μνημείοις. 236. 3.

ἐπιδείκνυσθαι πᾶσιν ἔργῳ τὴν ἀρετήν. 211. 6.

ἐπίδειξιν ποιούμενοι πρὸς τοὺς ἕλληνας. 209. 12.

ἐπιδιδόναι largiri. 233. 10.

ἐπίδοξος exſpectatus. 141. vlt.

ἐπιέναι] τῶν ἐπιόντων φόβος. 175. 10. ἐπιὼν κίνδυνος. 185. 15.

ἐπικαλεῖσθαι βοηθόν. 171. 4. θεούς. 149. 1. 236. vlt.

ἐπικουρίαι] οὐδ' αἱ παρὰ τῶν θεῶν ἐπικουρίαι βοηθοῦσι τοῖς προδόταις. 227. 4.

ἐπίκτητος χώρα, quae tibi patria non ſit, quam tute tibi delegeris, ad commorandum. 174. 17.

ἐπιλαμβάνειν] εἰ ἐπιλήψονται τὰς ἀθήνας. derepente obruent. 194. vlt.

ἐπιμέλειαν θεῶν πάσας τὰς ἀνθρωπίνας πράξεις ἐπισκοπεῖν. 199. 6. τὴν περὶ τοὺς νέους ἐπιμέλειαν συνετάξαντο. 211. 17.

ἐπιορκεῖν ὅρκον. 189. 8.

ἐπιόρκων poenae. 192.
ἐπίσημον πᾶσι τὴν τιμωρίαν ἐποίησαν. 227. 3.
ἐπισκοπεῖν ἡγοῦμαι τὴν θεῶν ἐπιμέλειαν πάσας τὰς ἀνθρωπίνας πράξεις. 199. 6.
ἐπισπεῖν. 210. 3.
ἐπιστρατεύεσθαι. 200. 9.
ἐπιτίθεσθαι τυραννίδι. 223. 18.
ἐπιφανής. 145. 3.
ἐπονείδιστος. 231. 16.
ἐπώνυμος τῶν πατρῴων ἱερῶν. 155. 11. eſt Minerua.
ἔρανος] τοὺς ἐράνους διενεγκεῖν. contributiones pecuniarias alias aliis in locis, aliosque ad vſus dependere. 153. 4. ἔρανον εἰς τὴν σωτηρίαν εἰσενεγκεῖν. 237. 4.
ἐρατὸς amabilis. 214. 3.
ἐργασία mercaturae exercitatio. 146. 6. 178. 6. 179. 2. γίνεσθαι ἐπ' ἐργασίας. quaeſtum exercere. 179. 13.
ἔρημος] ὧν τὴν φυλακὴν ἔρημον τὸ καθ' αὑτὸν μέρος κατέλιπεν. 148. 8. ἔρημον τῶν ἀγαθῶν ἐάσαντος. 219. pen.
ἐστία] οὐδὲ ὑπὲρ τῆς ἰδίας ἑστίας ἀμύνεσθαι ἐτόλμησας. 229. 3.
εὐαγγελίζεσθαι μεγάλας εὐτυχίας. 149. 3.
εὐγενῶς χαρίζεσθαι χάριτας. 203. 9.
εὐεργέτης] τοῖς εὐεργέταις τὰς μεγίστας τιμὰς ἀπονέμετε. 176. 16.
εὐκλεής] εὐκλεᾶ θάνατον αἱροῦνται. 175. 13. τὸν εὐκλεᾶ κίνδυνον ἔφυγε. 197. 21.
εὔκλειαν καταλύειν. 194. 7. 206. vlt.
εὐλογίαι τῶν ἀγαθῶν. 173. vlt.
εὐμενῶς ἔχει τὸ θεῖον τοῖς ἀγαθοῖς ἀνδράσι. 201. 3.
εὐμνημονεῖν. 151. 3.
εὐνομουμένη πόλις. 226. 5.
εὐορκοτάτην ψῆφον ἐνεγκεῖν. 144. 14.

εὐπετῶς νενικηκότα τὲς ςεφανίτας ἀγῶνας. 176. 14.

εὑρεῖν κατηγορίαν comminiſci. 144. 2. παρ' ἑαυτȣ̃ e ſemet excogitare. 192. antep.

εὐσέβεια] τὸ περὶ εὐσεβείας ψήφισμα. 238. pen.

εὐσεβεῖν βȣλόμενος δικαςὴς. 171. 12.

εὐσεβὴς] τῶν εὐσεβῶν χῶρος. 201. 6.

εὐτύχημα τὸ μὴ πολλὲς τὲς τοιȣ́τȣς εἶναι. 184. 15.

ἔφηβος. 189. 3.

ἔφοδος τῶν τὸν δῆμον προδιδόντων. 223. 16.

ἔχειν τινὰ ὑπὸ τῇ ψήφῳ. 136. 10. ἐν τῇ ψήφῳ. 157. pen. μόνοι τὴν τῶν ἑλλήνων ἐλευθερίαν ἐν τοῖς ἑαυτῶν σώμασιν εἶχον. 175. pen. ȣ̃τως [ſubaudi τῆς γνώμης] εἶχον πρὸς τὴν ἀνδρείαν. id eſt διέκειντο hoc animo praediti, ita affecti erant erga fortitudinem, ita ei dediti. 214. 8. ὡς εἶχον [ſcil. τὴν γνώμην aut τῆς γνώμης] πρὸς τὲς προδότας. 220. vlt.

ζῆν ὥςε μηδ' εἰς ὑποψίαν ἐλθεῖν τοιȣ́των ἀδικημάτων. 224. 3.

ζητεῖν τὴν αὐτȣ̃ σωτηρίαν. 200. 1.

ἥβης ἀγλαὸν ἄνθος. 214. 2.

ἡγεμονίας τῆς τῶν ἑλλήνων ἠξιώθημεν προςάται γενέσθαι. 182. 2.

ἡγεμὼν] ἐννενήκοντα ἔτη ἡγεμόνες τῶν ἑλλήνων κατέςησαν. 186. vlt.

ἦθος] δι' ὑγρότητα τȣ̃ ἤθȣς εἰς ἔλεον προάγεσθαι. 162. 2. τοῖς αὐτοῖς ἤθεσι χρώμενοι. 231. 6.

ἥκειν] ἥξει δ' ἴσως ἐπ' ἐκεῖνον τὸν λόγον φερόμενος. 180. 2.

ἡλικιώτης. 237. vlt.

ἥρως] ἥρωες οἱ κατὰ τὴν χώραν καὶ τὴν πόλιν ἱδρυμένοι. 136. 1.

ἧττα] ἥττης αἰτίȣς ἐκ ἄξιον εἰπεῖν τὲς ταῖς διανοίαις μὴ πτήξαντας. 175. 9.

ἡττᾶν] τὲς ἐν τοῖς πολέμοις καλῶς ἀποθνήσκοντας ȣ̓δ' ἂν εἷς δικαίως φήσειεν ἡττηθῆναι. 175. 11.

θάνατος πόλεως ἐςὶν ἀνάςατον γενέσθαι. 181. 4. εὐκλεὴς. 175. 13. ἀκλεὴς. 197. antep. θάνατον τῆς πατρίδος καταψηφίζεσθαι. 240. pen.

θάπτειν] ἐν τῇ χώρᾳ μὴ τετάφθαι. 218. 2. et 20. ἐν ἐλευθέρῳ ἐδάφει τῆς πατρίδος ταφῆναι. 237. 10.

θέσμια παλαιὰ τῶν προγόνων ἐκβάλλειν τῆς ψυχῆς. 207. vlt.

θητὸς ſpectabilis, venerabilis. 214. 3.

θήκη ſarcophagus, vel etiam tumulus, ſepulcrum. 141. 3. 174. 5. οἱ τετελευτηκότες τὰς θήκας συνεβάλοντο. item ὧν ἔτος ἐδὲ τὰς θήκας παριὼν ᾐσχύνθη. 173. 5. 238. 2.

θηλύνειν emollire, frangere. 206. 9.

θορυβεῖν] μηδεὶς μοι θορυβήσῃ. 177. 4.

θυμὸν ἄλκιμον ἐν φρεσι. 213. 12. et 19.

θύρα] τὴν θύραν ἀνοικοδομήσαντες. 226. vlt.

θυσίαι αἱ ἐν τοῖς νόμοις. 136. 4.

ἰαμβεῖα Euripidis ex Eumolpo. 198. 7. 203. 9.

ἰδεῖν νεμεσητὸν. 213. vlt.

ἴδιος] ἰδίους ἐχθρὲς νομίζειν τὲς εἰς πατρίδα τι παρανομȣ̃ντας. 139. 18. τὸ ἴδιον τȣ̃ πράγματος particularitas rei, h. e. quod ab vno homine priuato ſit geſta. 183. vlt. aut ſubauditur συμφέρον priuatum commodum.

ἰδιώτης. 191. vlt

ἱδρῦσθαι de heroibus fanis conſecratis. 136. 2. ἱδρύεσθαι ἱερά. 155. 9. et vlt.

ἱερὸς] τὰ ἱερὰ λαβόντες κατὰ τὸν νόμον extis, aliisque ſacris in manus ſumtis. 151. vlt. ἱερὰ ἱδρυσάμενοι παρέδωκαν. 155. 9. μεταπέμπεσθαι τὰ πατρῷα ἱερά. 165. 1. μετακομίζεσθαι τὰ πάτρια ἱερά. 178. 15. ἱερὰ τὰ ἐν τῇ χώρᾳ τῶν πατρῴων νομίμων ἀποςερῶν. 180. 11. ἔκδοτα τὰ ἱερὰ τοῖς πολεμίοις παρέδοσαν. 195. 10. ἀξιȣ̃ν τὰ ἱερά, βοηθεῖν αὐτοῖς. 242. 2. ἱερὰ ὅπλα μὴ καταισχύνειν. 189. 5.

ἱερο-

ἱεροσυλεῖν μεγάλα καὶ μικρά. 183. 10. εἰκόνα χαλκῆν. in ſtatua aenea e fano ſubmouenda ſacrilegium cōmmittere. 231. 17.

ἱμάτιον] διπλᾶ τὰ ἱμάτια ἐμπεπορπημένοι. 167. 1.

ἱπποτροφεῖν. 233. 2.

ἰσοθέων τιμῶν τετυχηκότες. 197. 2.

ἶσον φέρει aequipollet, aequiualet. de pondere et libra ductum. 206. 1. ἴσην εὔκλειαν λαγχάνειν. [ſcil. τῇ τῶν ἄλλων ἀποθανόντων εὐκλείᾳ] 206. vlt. ἶσον ἔχειν pari iure cum reliquis ciuibus vti. 235. 2.

ἱστάναι εἰκόνα, erigere, dedicare. 231. 15.

ἰσχυρῶς ἐστιν ἰδεῖν ἐκείνων ἀρετὴν ἐν τοῖς γράμμασιν. 192. vlt.

ἰσχύειν] οὐκ ἰσχύει, pro οὐδὲν ἰσχύει. 139. 4.

καδίσκοιν δυοῖν κειμένοιν. 240. vlt.

καθαιρεῖν εἰκόνα. 210. 1. et 7.

καθιστάναι εἰς ἀγῶνα. 137. 4. εἰς κρίσιν κοινήν. 139. 16.

κακὸν elliptice deëſt illis, οὐδὲν παρὰ τοῦτό ἐστι. 182. pen. 184. 7.

κακότης dedecus ignauiae, imbellis, degeneris, turpis et flagitioſi animi. 213. 3.

κάκωσις τοκέων. 239. 19. mala tractatio, cum parentes contemtui habentur, nuditati, fami, penuriae rerum omnium permiſſi.

καλύπτειν de terra mortuos operiente. 197. 9.

κανών. 142. 5.

κάρη λευκὸν ἔχοντα. caput canum. 213. 18.

κατὰ per, in, ad. κατὰ παντὸς τοῦ αἰῶνος. 140. 8. τὴν κατὰ πάντων τῶν προδιδόντων χάριν. 233. 14. quam dictionem Taylor immerito damnauit. ſubauditur enim ἐν τοῖς νόμοις τεταγμένην.

καταβαίνειν εἰς πειραιᾶ. 164. 6.

κατάγεσθαι καὶ ἀφικέσθαι εἰς Ῥόδον. 149. 1.

καταάγειν τὰ πλοῖα. piraticam exercere. 149. 9. τὴν τιμωρίαν εἰς τι. 227. vlt.

καταγινώσκειν ἑαυτȣ̃ ἀΐδιον φυγήν. 152. antep. 238. 10. τὸ προδεδωκέναι. 178. 15. θάνατον. 198. 13. παράνοιαν. 238. 2. ἀδίκημα κεκριμένον καὶ κατεγνωσμένον. flagitium, de quo quaeſitum et pronunciatum eſt, et eſſe flagitium, et puniendum eſſe, et quo genere poenae. 177. 2. καταγινώσκειν et καταψηφίζεσθαι differunt. illud eſt Scabinorum, vel ICtorum de crimine pronuntiantium, ſitne vere an falſo incuſatum. et qua ſit poena animaduertendum; hoc iudicis, exſecutionem illius poenae indicentis atque mandantis. 177. 20.

καταδεέστερον διακεῖσθαι minore pietate aliquem proſequi. 174. 17.

καταισχύνειν τὴν ἀριστείαν. 186. 3. δόξαν. 216. 5. ὅπλα. 189. 5.

κατακλείεσθαι de obſeſſis. 195. 12.

κατακομίζειν ἐκ τῶν ἀγρῶν εἰς τὰ τείχη τέκνα καὶ γυναῖκας. 147. 18. e terra continente ad naues deportare. 148. 1.

καταλείπειν τὴν πόλιν. 185. 4. ȣ̓ καταλείψω τȣ̀ς ἡγεμόνας, ȣ̈τε ζῶντας, ȣ̈τε ἀποθανόντας. 193. 3. κατέλιπεν αὐτοῖς ἐλεγεῖα ποιήσας. 211. pen.

καταλεύειν. 186. 3. et 7.

καταλύειν εὔκλειαν. 194. 10.

καταμαρτυρεῖν ἑαυτȣ̃. 159. 4. 163. 2.

καταναλίσκειν τὸν βίον. 199. 12.

κατανέμεσθαι τὴν χώραν. 194. 22.

καταπτήσσειν. 165. vlt.

κατασκάπτειν. 182. 8. 239. 17.

κατατάττειν τὴν τιμωρίαν εἰς αὐτὸ τȣ̃το, ὃ μάλιστα φοβȣ̃νται. 227. vlt.

καταφανῆ ἐποίησαν τὴν ἀνδρείαν τȣ̃ πλȣ́τȣ, καὶ τὴν ἀρετὴν τȣ̃ πλήθȣς περιγενομένην. 215. 2. id eſt,

ἐφανέρωσαν ὅτι ἡ ἀνδρεία περιγίγνεται τῦ πλύτυ, καὶ ἡ ἀρετὴ τῦ πλήθυς.

καταφεύγειν ἐπὶ βωμόν. 198. vlt. εἰς ἱερόν. 226. pen.

καταψεύδεσθαι τῦ δεσπότυ τὰ μὴ ὄντα. 161. 2.

καταψηφίζεσθαι. v. καταγινώσκειν.

κατελέγχειν corrumpere. 213. 1.

κατέρχονται οἱ φεύγοντες. 238. 8.

κατέχειν] ἆρ' ὑμῖν δοκῦσιν οἱ μικροὶ καὶ οἱ τυχόντες φόβοι τότε τὴν πόλιν κατασχεῖν. 164. 13. φλὸξ πολεμία κατέχει τὴν πόλιν. 206. 3.

κεῖσθαι expoſitus, in medio propoſitus eſſe. 240. vlt.

κινεῖν τὰ ἱερὰ ἐκ τῆς πατρίδος. 155. 12.

κληρονομεῖν] ἐκληρονόμυν τὴν γῆν καὶ τεθνηκότες. 197. 4.

κληρονόμοι ὅρκων καὶ πίστεως. 225. 18.

κλῆρος ἀκήρατος καὶ οἰκία. 210. 6.

κλητεύειν. 152. 2.

κοινὸς] κοινὴ πρόφασις cauſa (accuſandi) quae vnicuique ciui debet eſſe honeſta, rata, et legitima τὰ κοινὰ ἀδικήματα καὶ κοινὰς τὰς προφάσεις ἔχει quae crimina ciues cunctos laedunt, eorum accuſatio quoque iuris eſt communis. 139. pen. κοινὴ κρίσις iudicium maieſtatis, quo populo toti per repraeſentantes perſonam eius iudices iudicare licet, cauſa ad omnes pertinens. 139. 16. κοινῶν ἐλπίδων στερεῖσθαι. 180. antep. εἰς τὴν κοινὴν τῆς πόλεως σωτηρίαν τελευτᾶν. 174. 4. 196. vlt. 233. 7. τύμβον κοινὸν λαγχάνειν. 206. vlt. κοινὰς χάριτας ἀπαιτεῖν. praemia, vel redhoſtimenta officii poſcere, non tibi ſoli, qui promeritus ſis, propria, ſed aliis quoque communia futura, quibus gratiae nil debeatur. 233. 1. τῦ κοινοῦ παρὰ πᾶσιν ἐλέυ ἠξιώθησαν. 234. 6.

κοινωνεῖν τῆς τύχης. 174. vlt.

κοινῶς. 233. 9. vbi λειτȣργεῖν ſubauditur.
κονία. 213. 19.
κȣριδία ἄλοχος. 212. 14.
κρίνειν dicitur actor, reum in ius vocans. 136. 3. ἀδίκημα κεκριμένον καὶ κατεγνωσμένον. 177. 2. νεκρὸν κρίνειν προδοσίας. 218. 1.
κρίσις] ἀείμνηϛον καταλείψει τοῖς ἐπιγιγνομένοις τὴν κρίσιν. 140. 9. κρίσιν προδοσίας ἐν τῷ δήμῳ ȣχ ὑπομένοντα. 219, 13. κρίσις pro κατηγορία, quatenus accuſatio id efficit, vt in crimen inquiratur. 138. 10.
κτίζειν] πόλεις πεσσῶν διαφορᾶς ὁμοίως ἐκτισμέναι. 204. 5.
κύκλῳ. 201. 4. 227. 1.
κύριος ψήφȣ γίνεσθαι. 178. 21.
λαγχάνειν τύμβον κοινὸν, εὔκλειάν τ᾽ ἴσην. 206. vlt.
λαμβάνειν colligere, intelligere, cernere. ἐντεῦθεν τὸ μέγεθος τῶν ἁμαρτημάτων ἐλάμβανον. 184. 2. λ. καὶ λόγȣ τιμωρίαν. 186. 8. orationis adeo poenam exſequi. λαμβάνειν τὰ ἱερὰ exta et alia ſacra in manus ſumere, manibus apprehendere. 151. vlt. λ. dicuntur iudices reos, cum eos coram ſe ſtantes in poteſtate habent, ſeueritati iudicii ſui obnoxios. 177. 7. deprehendere. 178. 8. λ. τὸ σῶμα ὅμηρον τῆς ἀδικίας. 219. vlt. τὴν κατὰ τῶν προδιδόντων τιμωρίαν ἐξαίρετον χάριν λαμβάνειν. impetrare pro eximia et peculiari gratia, vt poena proditoribus ſcripta remittatur. 233. 14.
λαμπρῶς χορηγεῖν. 233. 2.
λανθάνειν] λέληθεν ἑαυτὸν ἐφ᾽ ἁπάντων τȣ̃το πεποιηκώς. neſcit ipſe, ſemet id feciſſe — 183. 4.
λέγειν ἔξω τȣ̃ πράγματος. 143. 13.
λειποταξίου et ἀϛρατείας crimina copulantur, 239. pen.
λέμβος. 148. 1.
ληξιαρχικὸν γραμματεῖον. 189. 4.

λιθ.

λίθινος περίβολος. 174. 11.

λιμὴν] τȣ̀ς λιμένας ἑλεῖν. 148. 6.

λιμὸς] ȣ̓ πρότερον ἀπῆλθον, πρινὴ λιμῷ ἀπέκτειναν. 227. 3.

λόγος mera verba, re caſſa. 153. vlt. λόγον περί τινα ἔχειν. 212. 1. λόγȣ τιμωρίαν λαμβάνειν. 186. 8. μετὰ λόγȣ καὶ ἀποδείξεως συμπείθειν. 209. pen.

λόχευμα foetus. 208. 5.

μακρὸν πλοῖον. 187. pen.

μάρνασθαι. 218. 10.

μαρτύριον. 215. 7. μ. παρὰ θεῶν ἔχειν. 201. 8.

μεγαλοψυχία. 203. 6.

μετὰ] τῶν μετὰ τȣ́τȣ τις. vnus aliquis aduocatorum eius. 185. 2. μεθ' ἑαυτῶν ἔσχον τὴν θεῶν εὔνοιαν. 194. 1.

μεταβολῆς τυχεῖν ἐπὶ τὸ βέλτιον. 180. 15.

μετακομίζεσθαι ἱερὰ πάτρια. operam dare, vt tibi domo ſubmittantur eo locorum, vbi commoreris, arceſſere. 178. 15.

μεταλλάττειν τὸν τόπον. 185. 13. χώραν. 195. 16.

μεταπέμπεσθαι ἱερά. 155. 10. ἐπικȣρίαν ἑαυτῷ 171. 6.

μεταπίπτειν] τὰ τῆς Ἑλλάδος εἰς δȣλείαν μετέπεσε. 176. 1. ἐκ τȣ̃ κακῶς πράττειν è mala fortuna ad meliorem redire. 180. pen.

μεταστῆναι. 221. 2. 229. pen.

μετεῖναι. 212. pen.

μετέρχεσθαι inſectari, punire. 219. 3.

μετέχειν τινὶ πεντηκοστῆς. 150. 2. 179. pen.

μετοικεῖν ἐκ τῆς πατρίδος εἰς τῶν γειτόνων. 152. 10. 229. 15.

μετριότης. 231. 15.

μηλόβοτος. 238. 12.

μητρῷον. 184. 6.

μισαθήναιος. 165. 9.

*μισόδημος*. 165. 9.

*μοῖρα*] *κατὰ τὴν ἑκάστου μοῖραν*. pro ſua cuiusque virili parte. 183. 3.

*μόνος ἄνθρωπος*, *μόνον πρᾶγμα*. negotium ad vnum hominem ſolum pertinens, cuius ſeu commoda, ſeu damna penes ipſum manent, ad plures non dimanant. 184. 13. *μονώτατος*. 197. 1. et 6.

*μυθώδης*. 199. 13.

*ναίειν πατρίδα*. 208. 8.

*ναυμαχεῖν*. 187. 2.

*νεκρὸν κρίνειν προδοσίας*. 218. 1.

*νεμεσητὸν ἰδεῖν* ſpectaculum foedum, atrox, luctuoſum, miſerabile, cuius obtutus par eſt, vt indignationem horroremque et abominationem commoueat, et quo ſi tu oculos paſcas, facile fiat, vt ipſi tibi quoque ſimilia eueniant. 213. vlt.

*νέος*] *τὴν περὶ τοὺς νέους ἐπιμέλειαν*. 211. 18. *νέοισι πάντ' ἐπέοικε*. 214. 1.

*νεοσσός*. 229. 12.

*νεοττιά*. 229. 9.

Neutra pluralia ſubſtantiuorum vel adiectiuorum copulantur interdum cum tertiis verborum perſonis in numero, non ſingulari, vt fieri ſolet, ſed plurali, quod paulo eſt inuentu rarius. cuiusmodi conſtructionis exempla in indice ad Lyſiam aliunde petita protuli. *ταῦτα σημεῖα φαίνονται*. pro *φαίνεται*. 199. 5. Haud raro reperi ſchema hoc in opuſculis criticis Dionyſii Halicarnaſſenſis. vt p. 130. ed. Sylburg. penult. *τὰ τείχη ἀνίστανται*. item p. 150. 49. dat liber Dudithianus *ἐστασίαζον τὰ τῶν πόλεων*. ſcil. *τέλη*. vbi vulgati Thucydidis libri dant *ἐστασίαζε*. Idem p. 152. 36. e tertio Thucydidis, cap. 82. recitat haec. *τὰ δὲ μέσα τῶν πολιτῶν, ἢ ὅτι οὐ ξυνηγωνίσαντο, ἢ φθόνῳ τοῦ περιεῖναι, διεφθείροντο*. Reperi apud Stobaeum quoque exempla complura, quae annotare inſuper habui, nuper

nuper Eclogas eius phyſicas perlegens, editionemque earum Antwerpienſem, miſere lacunis et mendis coinquinatam, cum codice pleniore et emendatiore Auguſtano manuſcripto conferens. Iſaeus p. 48. 41. ὀδενὶ ἂν ἄλλῳ τὰ τέτων ἐγένοντο.

τὰ νεώρια. 242. 1.

νομίζειν legibus et ritu vetuſto ſancitum habere. 188. 9.

νόμιμος] τῶν νομίμων εἴργειν arcere, atque interdicere locis iuribusque iis, quae adire atque vſurpare ciuibus aliis haud ſceleratis licet, ſed facinoroſi inde excluduntur, 183. 12. τεύξεται τῶν νομίμων ius ſibi debitum adipiſcetur. 198. pen. 199. 2. quamquam ibi τῶν νόμων legitur.

νομοθέτης] πρὸς τὰς τῶν ἀρχαίων νομοθετῶν διανοίας ἀποβλέπειν. 183. 6.

νοῦς ἐσθλὸς. 198. 11.

ὀδὸς] ὀδὲς ἁπάσας τῆς ἀδικίας ἀπέφραξαν. 223. 15.

ὀδὲς dens. χεῖλος ὀδῦσι δακών. 218. 6.

ὀθνεῖος. 156. 1.

τὰ οἰκεῖα τῆς φύσεως. 229. 5.

οἰκίζειν πόλιν ἀντ' ἄλλης πόλεως. 205. 1.

οἶκος ἀκήρατος. 210. 6.

ὅμηρον τῆς ἀδικίας σῶμα corpus delinquentis, quaſi obſidem agens poenae pro illo delicto luendae. cum eſt in poteſtate iudicum, neque auffugit. 219. vlt. ὅμηρον διδόναι τὴν πίστιν. 221. pen.

ὁμογνωμόνως. 201. 9.

ὁμοίας καὶ ἀκολέθες ἀλλήλαις. 221. 4.

ὄνειδος τῆς πατρίδος. 139. 14.

ὅπλα τίθεσθαι ὑπὲρ τῆς πατρίδος. 171, 9. ὅπλα ἱερὰ μὴ καταισχύνειν. 189. 5. et antep. ἐν ὅπλοις ἐγκρατευόμενοι. 212. 3.

ὀργὴ δαιμόνων βλάπτῃ τινα. 198. 8. τῆς ἐσχάτης

της ὀργῆς [id eſt τιμωρίας vel κολάσεως] δικαίως ἂν τυγχάνοντες. 232. 5.

ὀργίζεσθαι ἐπὶ τοῖς δεινοῖς. 158. 3.

ὀρθὸς erectus metu et exſpectatione rerum formidoloſarum. ὀρθὴ ἦν ὁ πόλις ἐν τοῖς συμβεβηκόσιν. 165. 11. τρίαιναν ὀρθὴν στᾶσαν ἐν πόλεως βάθροις. 208. 2.

ὀρίζειν τιμωρίαν ἐν τοῖς νόμοις. 140. vlt. 157. 1. ὁ. θάνατον εἶναι τὴν ζημίαν. 183. pen.

ὅρια τῆς χώρας οὐκ αἰσχύνεσθαι. 152. 9. ὅρια τοῦ βίου. 215. 7.

ὅρκος τῶν πολιτῶν. 189. 2. ὅρκον ἐπιορκεῖν. 189. 9. τὸ συνέχον δημοκρατίαν ὅρκός ἐστιν. 191. 8.

ὁρμᾶν πρὸς φυγήν. 199. vlt. πολλοὺς εἰς μάχην ὁρμωμένους. 206. 9.

ὅρους τοῖς βαρβάροις πήξαντες. 187. 7.

ὀροφὴν ἀποσκευάζειν. 227. 1. tectum demoliri.

ὄρυγμα] παραδοῦναι τῷ ἐπὶ τοῦ ὀρύγματος. carnifici. 221. 12. foſſa deſignatur, in quam malefici ſupplicio affecti abiiciebantur.

ὀστᾶ ἀνορύττειν. 218. 3. et 17.

ὅτι] μὴ ὅτι et ὅτι μὴ copulata. εἰς τούτους μὴ ὅτι ἁμαρτάνειν, ἀλλ' ὅτι μὴ εὐεργετοῦντας τὸν αὐτῶν βίον καταναλίσκειν. ingens peccatum eſt, non modo in hos [parentes] delinquere, ſed hoc quoque, non totam exhaurire vitam in ſtudio bene iis faciendi. 159. 1.

οὐδὸς γήραος. 165. vlt.

οὗτος] ταῦτα hoc imperium atticum et vniuerſa reipublicae conſtitutio. 188. vlt.

ὀψία δείλη. 148. 3.

παιδεύειν] δύο ἐστὶ τὰ παιδεύοντα τοὺς νέους poena et honor. 143. 5. παιδεύεσθαι πρὸς ἀνδρείαν. 211. vlt.

παλαιὸς] οὐ γὰρ ἀποστήσομαι τῶν παλαιῶν. 201. 15. παλαιότερος. 213. 14.

παναθήναια] καθ' ἑκάστην πενταετηρίδα τῶν παναθηναίων. 209. 10.

*παρ' ἕνα ἄνθρωπον ἐδὲν τέτων ἐγένετο.* ideo q[...] vnus aut adſuiſſet, aut abſuiſſet, rem non fuiſſe muta[...] tam, h. e. neque propter abſentiam eius eueniſſe, neque aliter fuiſſe habituram, ſi adfuiſſet. 182. 12. *παρὰ τἕτον ἐςὶν ἡ σωτηρία τῇ πόλει.* eo praeſente ſalua eſt reſp., abſente periit. 183. 1. *παρὰ τοῖς πράξασιν ἐςὶ τἀδικήματα, ἕως ἂν ἡ ἄκριτα.* poſt iudicium autem ſunt *παρὰ τοῖς μὴ δικαίως ἐπεξελθἕσιν.* 239. 7.

*παραγγέλλειν.* 195. 16.

*παράγειν* deflectere, detorquere a recto et vero ad vitium et fraudem. 161. 16.

*παράδειγμα καταλείπεσθαι τοῖς ἐπιγιγνομένοις.* 143. 2. *παρ. κάλλιςον τῶν ἑλλήνων ἔχοντες.* 244. 7.

*παραδιδόναι*] *παραδεδομέναι θυσίαι ὑπὸ τῶν προγόνων.* 136 5. de accuſatore et de legibus reum poteſtati iudicum tradentibus, illo delictum indicante, et corpus ſontis exhibente; leges autem poenam dictant et exſecutionem eius iudicibus delegant. 138. 10. 139. 4. *τοῖς πολεμίοις τὴν πόλιν ὑποχείριον π.* 141. 4. ſeruos ad quaeſitionem per tormenta. 161. pen. 162. antep. *παραδώσειν ἀμείνω τὴν πατρίδα.* traditurum poſteris rempublicam meliorem, quam accepiſſet. 159. 7.

*παραδοξότατον.* 175. 4.

*παραινεῖν κακά.* 206. 10.

*παρακαθίζεσθαι τὰς δικαςὰς ἑαυτοῖς παῖδας καὶ γυναῖκας.* 234. 2.

*παρακελεύεσθε ὑμῖν αὐτοῖς.* 225. 10.

*παρακρέεσθαι τοῖς λόγοις* decipere, circumuenire. 232. 11.

*παραλαβόντας παραδοῦναι.* 221. 11.

*παραλογισμὲς κατὰ τῶν ἀγωνιζομένων ποιεῖσθαι.* argumentationes fallaces, captioſas. 161. 10.

*παραμένειν*] *ἀλλὰ μάχεσθε παρ' ἀλλήλοισι μένοντες.* 213. 9.

παράνοιάν τινος καταγινώσκειν. 238. 4.
παρανόμων γραφαί. 140. 2.
παρασκευαὶ τῶν κρινομένων copiae quibus muniti qui amicorum et interceſſorum potentia gratiaque freti, ſperant futurum, vt ius aequum peruertant atque debilitent. 150. pen. τȣ̃ λόγȣ. 151. 15.
παραστάτης. 289. vlt.
παρατάττεσθαι. 235. 4.
παρέχειν συγγνώμην (pro διδόναι) 136. vlt. π. τὸ σῶμα τάξαι τοῖς στρατηγοῖς. 171. 10. 172. pen. 179. 7. 190. 1, παρέχεσθαι αὐτὸν εἰς τὴν τῆς πόλεως σωτηρίαν. 172. 1.
παριδεῖν τὴν τȣ̃ δήμȣ σωτηρίαν. 171. 11. ὅταν ταύτην τις ἐφ' ἑνὸς [id eſt ἐν ἑνὶ ἀνθρώπῳ] παρίδῃ, λέληθεν αὐτὸν ἐφ' ἁπάντων τȣ̃το πεποιηκώς. inultum ſi quis hoc tranſmiſerit, quod alter ſalutem reip. haud ſit tuitus. 183. 4.
παριέναι τὴν τιμωρίαν poenam omittere. 141. 8. praeterire. ὧν τὰς θήκας παριών. 173. 5.
παροξύνεσθαι. 196. 6.
τὰ πάτρια ἱερά. 178. 15. et τὰ πατρῷα. 141. 2. 155. 7. et alibi. ἔθη. 155. 8.
πεζομαχεῖν. 187. 2.
πέμπειν] μήτηρ ὅταν πέμπῃ τέκνα. ſcil. in caſtra et aciem. 206. 8.
πενία ξυγερά. 212. vlt.
πενταετηρίς. 209. 10.
πεντακόσιοι] τὴν βȣλὴν, τȣ̀ς πεντακοσίȣς. 164. 6.
πεντηκοστὴ vectigalis genus. 150. 1. πεντηκοστῆς μετέχειν eamque καταλείπειν. 179. pen.
πέρας ἔχειν τὴν εὐτυχίαν. 181. 2.
περὶ] λόγον ȣ̓δένα περὶ τȣ̀ς ἄλλȣς ποιητὰς ἔχειν. 212. 1. ἀμυνομένῳ περὶ πάτρης. id eſt ὑπὲρ πατρίδος. cum genitiuo. 210. 4. θυμῷ γῆς πέρι τῆσδε μαχώμε-

χώμεθα. 213. 6. et cum datiuo περὶ ἧ πατρ-
μαρνάμενον. pro ſua patria. 212. 10.
περιαιρεῖσθαι ἑαυτὸν τὴν ἐξȣσίαν τῆς ἀπολογίας. 163. 8. τȣ̀ς ςεφάνȣς. 222. 1.
περιβάλλειν τείχη τῇ πατρίδι. 233. 7.
περιβόητος ἀρετὴ. 185. 9.
περίβολος λίθινος. 174. 11.
περιγίγνεσθαι καὶ τῶν πολεμίων, καὶ τῶν συμμάχων. 185. 20. καταφανῆ ἐποίησαν τὴν ἀνδρείαν τȣ͂ πλήθȣς περιγιγνομένην. 215. 4.
περιίςασθαι] νῦν δὲ περιέςηκεν εἰς τȣ͂το: res eo rediit. 138. 3.
περιλαμβάνειν. 142. pen.
περιορᾶν προδȣμένην. 174. 12.
περιπίπτειν μεγάλοις ἀτυχήμασι. 192. 6.
περιπλεῖν πᾶσαν τὴν οἰκȣμένην. 146. 1.
περιποιεῖσθαι λειτȣργίας εἰς τὸν ἴδιον οἶκον. 233. 1. ſumtus in muneribus edendis ita facere, vt fructus eorum non ad remp. ſed ad te ſolum, tuosue redeat.
περιῤῥεῖν κύκλῳ τόπον. 201. 4.
πεσσῶν ὁμοίως διαφοραῖς. 204. 5.
πηγνύναι ὅρȣς τοῖς βαρβάροις. 187. 7. ἁρμὸς πονηρὸς ἐν ξύλῳ παγείς. 205. 2.
πικρὸς] πικρότεραι γνώσεις. 234. 7.
πίονες ἀγροὶ. 212. 11.
πλάζεσθαι. 212. 13.
πλάττειν δόμον ſtraminibus, feſtucis et luto nidum compingere. 229. 10.
πλείων] ἐπὶ πλεῖον ἐλθὸν ἀδίκημα ſcelus, flagitium, vbi latius ſerpſerit, increbruerit. 184. 4.
πλήθȣς περιγιγνομένην ἀρετὴν. 215. 3.
ποιητὴς] περὶ τȣ̀ς ἄλλους ποιητὰς λόγον ἔχουσιν ȣ̓δένα. 212. 1.
πλȣ͂τος] ἀνδρείαν τȣ͂ πλȣ́τȣ περιγιγνομένην. 215. 3.
ποιεῖν ἐλεγεῖα. 211. pen. 212. 8. ἐπίδειξιν ποιȣ́-

οι πρὸς τοὺς ἕλληνας. 209. 12. στήλην. 220. 2. παράδειγμα. 242. 3. τὸ πρᾶγμα μικρὸν oratione deprimere, eleuare. 182. 11. μῦθον narrationem fabularem carmine et actione ſcenica conueſtire. 202. vlt. μέγαν ποιεῖτε καὶ ἄλκιμον ἐν φρεσὶ θυμόν. 213. 11.

ποιητὴς σπουδαῖος. 209. 9. οἱ ποιηταὶ μιμούμενοι τὸν ἀνθρώπινον βίον. 209. 15.

ποιητὸς πατήρ. adoptiuus. 174. 14.

πολεμεῖν τοῖς τοιούτοις ἔργοις. aduerſari, repugnare. 219. 11.

πολεμία φλὸξ κατέχει πόλιν. 206. 3.

πολιὸν γένειον. 213. 18.

πολιστὴς conditor coloniae. 208. 3.

πολιτείαν tres conſtituunt; magiſtratus, iudices, et priuati. 191. vlt.

πορίζεσθαι τὴν σωτηρίαν ἑαυτοῖς. 185. 17. 229. 3.

πότμος. 210. 3.

ποῦς] διαβὰς μενέτω ποσὶν ἀμφοτέροισιν. 214. 5.

πρᾶγμα] ἔξω τοῦ πράγματος λέγειν. [ſcil. τοῦ νῦν προκειμένου] 143. 13. 144. 1.

πρέπειν μετ' ἀνδράσι. 206. 6.

προάγεσθαι δακρύοις εἰς ἔλεον. 162. 3.

προαιρεῖσθαι ἀγῶνα inſtituere, capeſſere. 139. 11. πρ. καὶ ζητεῖν τὰ χωρία ταῦτα. 161. 8.

προαίρεσις] κατὰ προαίρεσιν ἀδικήματα. voluntaria. 240. 2.

προδιδόναι τὰ τῆς φύσεως ἀναγκαῖα καὶ οἰκεῖα. 229. 5. θήκας τῶν ἡλικιωτῶν. 237. vlt.

προΐεσθαι τὸν καιρόν. 225. 3.

προκινδυνεύειν. 176. 5.

προλέγειν πέφυκεν ὁ νόμος ἃ μὴ δεῖ ποιεῖν. 138. pen.

προλείπειν πόλιν. 212. 11.

προμαχεῖν] προμαχοῦντες ἑλλήνων. 215. pen.

πρόμαχος. 212. 9. 213. 15. 214. 4.

πρόνοια. 225. 8.

πρὸς

πρὸς] ἀνδρῶν ἀγαθῶν γενομένων πρὸς τὸν κίνδυνον. 194. 3. πρὸς ἀρετὴν ἔχειν. id eſt διακεῖσθαι. 214. 8. παιδεύεσθαι πρὸς ἀνδρείαν. 211. vlt. ἐπιγράφειν ὄνομα Διὸς πρὸς τὴν εἰσαγγελίαν. 232. 2. συνευπορεῖν ἐκ τῶν ἰδίων πρὸς τὴν κοινὴν σωτηρίαν. 233. 7.

προσαγορεύειν τὴν πατρίδα. 173. 7.

προσαναγράφειν. 220. 9.

προσγενομένου φορτίου. 201. 1.

προσήκουσα φύσει χώρα. 174. 16.

προσκρούειν. 232. 11.

προσκτᾶσθαι. 179. 3.

πρόσοδος. vectigal. 241. 7.

προσπλεῖν. 148. 5.

προστάτης patronus peregrini. 152. 9. ἐπὶ προστάτου οἰκεῖν. 238. 11. προστάται τῆς ἡγεμονίας τῶν ἑλλήνων. 182. 3.

προταρβεῖν θάνατον. 206. 5.

προτρέπειν ἐπ' ἀρετὴν τοὺς νεωτέρους. 143.

πρόφασις cauſa, e. c. accuſandi. 139. pen.

πταίων οἶκος. 206. 1.

πτήσσειν ταῖς διανοίαις. 175. 9.

πτωχεύειν. 212. 12.

πτωχικὴν στολὴν λαμβάνειν. 195. vlt.

πύλη] κατὰ τὰς πύλας ὑποδύντα. 196. 1.

πυλὶς portula ſecundaria. *Pfortgen*. 148. 4. 178. 10.

πυρὸς ῥύαξ. 199. 15. περιῤῥεῦσαι τὸ πῦρ. 201. 4.

ῥαψῳδεῖσθαι Ὁμήρου ἔπη. 209. 11.

ῥύαξ πυρός. torrens. 199. 15.

ῥύεσθαι θεῶν βωμοὺς καὶ τὴν πατρίδα. 205. 5.

σημεῖον] δεινὸν ἂν εἴη, εἰ ταῦτα σημεῖα τῆς εὐσεβείας καὶ πανουργίας φαίνοιντο. 199. 4.

σιτηγεῖν. 156. vlt. 157. 3. 4.

σῖτον ἐξαιρεῖσθαι. 149. 10.

σκηνή] καλεῖν ἐπὶ τὴν βασιλικὴν σκηνήν. 212. 4.

σπᾶν] σπασάμενοι τὰ ξίφη. 196. 7.

σπεύδειν εἰς τὴν τῆς πόλεως βοήθειαν. 179. 1.

σπȣδάζειν] ȣ̓́τω σφόδρα περὶ τȣ̃τον ἐσπȣ́δασαν. 212. 2.

σπȣδαῖος ποιητής. 209. 9. μέγιςα καὶ σπȣδαιότατα διείληπται. 229. 7.

ςάχυς ἄρσην proles maſcula. 206. 2.

ςεφανίτην ἀγῶνα νικᾶν. 176. 14.

ςέφανόν τῆς πατρίδος εἶναι τὰς ἑαυτῶν ψυχάς. 176. 6. decus, gloria. 207. 1. 208. 4. περιελέσθαι τȣ̀ς ςεφάνȣς. 222. 1.

ςήλην ποιεῖν. 220. 2.

ςηρίζεσθαι ἐπὶ γῆς ποσὶν ἀμφοτέροισιν. 201. 5.

ςολὴν πτωχικὴν λαμβάνειν. 199. vlt.

ςορέννυναι fundere, ſternere humi, h. e. occidere. 215. vlt.

ςρατοπέδω [in duali] συμβάλλειν. duo caſtra ſecum confligere. 202. 7.

ςυγερὰ πενία. 212. vlt.

συγγενὴς τιμωρία poena conſentanea ſcitis et moribus maiorum in puniendis ſceleribus. 222. 4.

συγγνώμην παρέχειν. 136. vlt. σ. τῶν κατὰ προαίρεσιν ἀδικημάτων. 240. 1.

συγχωνεύειν. 220. 2. et antep.

συγχωρεῖν τι pati, concedere aliquid verum eſſe, aut pro vero haberi. 182. 16.

σῦλλέγειν φρύγανα. 196. 2. τὴν μετὰ πολλῶν πόνων συνειλεγμένην εὔκλειαν. 194. 8.

συμβάλλεσθαι ȣ̓δὲν εἰς τὴν τῆς πόλεως σωτηρίαν. 172. 1. ἡ χώρα τὰ δένδρα συνεβάλετο εἰς — 172. 4. συμβάλλειν τινὶ λόγον. excuſationem alicui ſuppeditare, adminiſtrare. 180. 3. συμβάλλειν τὸ κάλλιςον τῶν ἔργων πρὸς τὸ αἴσχιςον. conferre, comparare. 185. 8. σ. τὼ ςρατοπέδω. 202. 7.

συμπαρατάττεσθαι. 238. 2.

συμπείθειν τȣ̀ς ἀνθρώπȣς μετὰ λόγȣ καὶ ἀποδείξεως. 209. pen.

συμπενθεῖν lugere vna cum reliquis ciuibus τὰς τῆς πατρίδος συμφοράς. 271. pen.
συμφέρειν comportare cadauera caeſorum in praeliis. 173. 1.
συμφεύγειν. 155. 13.
συμφορὰς τὰς τῆς πατρίδος συμπενθεῖν. 171. vlt.
συναθροίζειν δόξαν. 216. 4.
συναναιρεῖν. 180. vlt.
συναπολογεῖσθαι μισθȣ̃. 232. 4.
συνατυχεῖν. 229. 1.
συνδιαφυλάττειν. 236. vlt.
συνέδριον τὸ ἐν ἀρείῳ πάγῳ.
συνεθίζεσθαι ταῖς ψυχαῖς τῷ τὴν πατρίδα φιλεῖν. 203. 3.
συνευπορεῖν ἐκ τῶν ἰδίων πρὸς τὴν κοινὴν σωτηρίαν. 233. 8.
συνέχει ȣ̓ κατὰ μικρόν τι μέρος. 140. 6. τὸ συνέχον τὴν δημοκρατίαν ἐϛὶν ὅρκος. 191. 8.
συνήγορος. 180. 3.
συνθάπτειν] συνετάφη τοῖς τȣ́των σώμασιν ἡ ἐλευθερία. 176. 2.
συνθήκας ποιεῖσθαι paciſci. 153. 9. 187. pen.
συνιέναι de ſenatoribus in curia coëuntibus. 224. 6.
συνοικίζειν. 182. 10.
σύνοικος. 238. 14.
συνομνύναι. 224. vlt.
συντάττειν] τὴν περὶ τȣ̀ς νέȣς ἐπιμέλειαν συνετάξαντο. 211. 17.
συντομία breuitas dictionis. 209. 14.
συντρέχειν εἰς τὴν ἐκκλησίαν. 147. 16.
συσκευασάμενος ἃ εἶχε conuaſatis fortunis omnibus. 147. vlt.
σχῆμα mera vmbra hominis, non homo. σχήματα ἐν πόλει ἄλλως πεφυκότα. 206. 7.
σῶμα]. ȣ̓κ ἔλαβον τὸ σῶμα τῆς ἀδικίας ὅμηρον.

219. vlt. ἐ παρέχειν τὸ σῶμα τάξαι τοῖς ϛρατηγοῖς. 171. 9. 172. pen. 179. 7. 190. 1. τὴν ἐλευθερίαν τῶν ἑλλήνων ἐν τοῖς ἑαυτῶν σώμασιν εἶχον. 175. pen. συνετάφη τοῖς τούτων σώμασιν ἡ τῶν ἄλλων ἑλλήνων ἐλευθερία. 176. 2.

σώτειρα Minerua. 148. 9. 231. pen.

σωτὴρ Iupiter ibidem.

τὴν σωτηρίαν ἐκ τοῦ πολέμου ὑπεύθυνον κινδύνῳ ἐποίησαν. 228. 1. v. infra ſub ὑπέρ.

τάξιν μὴ λείπειν. 151. pen. 189. 6. pro διάταξις vel ἐπίταγμα, conſtitutio, praeceptio, praeſcriptum legum. 138. 8.

τάττειν εἰς τὰς φυλακάς. 147. 19. 171. 10. 172. pen. 179. 7. τάττειν θάνατον τῷ κλέψαντι ζημίαν edicere, denuntiare. 183. 8. ἔλαττον ἐπιτίμιον τ. 183. 10. ὑϛέρας et προτέρας τετάχθαι τὰς τιμωρίας. 225. 1.

τεῖχος] ἐκ ἐπὶ τοῖς τείχεσιν ἔχειν τὰς ἐλπίδας τῆς σωτηρίας. 174. 8. εἰ τείχη τῇ πατρίδι περιέβαλεν. 233. 7. τὰ τείχη τῆς πόλεως δεῖσθαι ſupplicare. 248. 1.

τελεία Γοργώ. 208. 1.

τέμενος] τοὺς νεὼς καὶ τὰ τεμένη καὶ τὰ ἕδη τῶν θεῶν. 237. 2. τεμένη τέμνεσθαι. 239. 17.

τέμνειν] τέμνεσθαι τεμένη luſus vocabulorum. 239. 17.

τίθεσθαι παρά τινι. pecuniam ab aliquo creditam ſumere, oppoſito pignore. 153. pen. τίθεσθαι χάριν τινι. gratiam penes aliquem inire. 240. 7.

τίκτειν procreare, de patre, et parere, de matre. τοῦδ' ἕκητι τέκνα τίκτομεν. 205. 4.

τιμᾶν] τιμήσεται pro τιμηθήσεται. 208. 4.

τιμὴ] τιμῶν ἰσοθέων τυγχάνειν. 197. 2.

τιμωρία] τὴν κατὰ τῶν προδιδόντων [ſcil. τεταγμένην ἐκ τῶν νόμων] τιμωρίαν ἐξαίρετον χάριν λαμβάνειν

νειν impetrare per ſpecialem gratiam, vt poena proditoribus ſcripta remittatur. 233. 14.

τόκος foenus. μίαν μνᾶν τόκȣ ἔφερε τῷ Ἀμύντᾳ. 153. vlt.

τρέπειν εἰς τὴν χεῖρω γνώμην. 198. 11.

τρίαινα Γοργόνος. 208. 2.

τροφεῖα ἀποδιδόναι. 177. 16.

τυγχάνειν τῶν νόμων. 198. pen. 199. 2. *ſein Recht erhalten*, ſignificat, vbi de criminoſis agitur, poenas meritas dare. alibi vſurpat τυγχάνειν τῆς ἐκ τῶν νόμων τιμωρίας. 162. 11. οἱ τυχόντες φόβοι diſcrimina leuiora, contemnenda. 164. 13. μεταβολῆς τ. ἐπὶ τὸ βέλτιον. 180. 15. ἰσοθέων τιμῶν. 197. 2. ἀκλεȣ̃ς καὶ ἀδόξȣ θανάτȣ. 197. antep. χάριτος. 231. 2.

τύμβον κοινὸν ἔλαχον. 206. vlt.

ὑγρότης τȣ̃ ἤθȣς. 162. 2.

ὕδωρ καὶ γῆν αἰτεῖν. 186. 6.

ὑπεκτίθεσθαι e periculo ſubmouere et tuto in loco deponere. τὸ ἑαυτȣ̃ σῶμα καὶ τὰ χρήματα. in pedes ſe dare, quo procul abſis a periculo. 155. 6. τȣ̀ς υἱεῖς καὶ τὰ τέκνα clam ex vrbe ſubducere, et alio, velut in receptaculum aliquod tutius deportare. 177. 13.

ὑπὲρ ἀδικημάτων τιμωρία. 141. 8. ὑπὲρ τῆς πατρίδος ἀνυπέρβλητον εὔνοιαν ἔχειν. 209. 4. ȣ̓δὲν πλέον ἰσχύει παρ' ὑμῖν ἔλεος, ȣ̓δὲ δάκρυα τῆς ὑπὲρ τῶν νόμων καὶ τȣ̃ δήμȣ σωτηρίας. 242. vlt. vbi, aut cum Tayloro ὑπὲρ eſt delendum, aut pro σωτηρίας, leg. eſt τιμωρίας.

ὑπερβαίνειν ὄρȣς. 187. 8.

ὑπερβάλλεσθαί τινα τῇ τιμωρίᾳ. 222. pen.

ὑπεύθυνος κινδύνῳ. 228. 2. τῇ παρὰ τῶν θεῶν τιμωρίᾳ. 240. 7.

ὑπέχειν τιμωρίαν poenas dare, corpore tolerare. 198. 2. 230. 11. et 13.

ὑπὸ τῆς πόλεως ἀποθνήσκειν iuſſu populi, auctoritate reip. 198. vlt. ὑπὸ τῇ ψήφῳ ἔχειν. 136. 10.

ὑπόγραμμα titulus, qui ſub ſtatua ſcribitur, inſcriptio. 220. 8.

ὑποδῦναι. 196. 1.

ὑποκεῖσθαι pro προκεῖσθαι. τιμωρία ὑποκειμένη poena propoſita. 228. 12. κίνδυνος ὑποκείμενος. 228. 14.

ὑπομένειν κρίσιν προδοσίας ἐν τῷ δήμῳ. 219. 21.

ὑπόμνημα τῆς ἀσεβείας. 193. antep. ὑπομνήματα καὶ παραδείγματα ἔχετε. 225. 12.

ὑποχείριον τὴν πόλιν τοῖς πολεμίοις παραδόντα. 141. 4.

ὑποψία] ἀρχὴν οὕτως ᾤοντο δεῖν τοὺς πολίτας ζῆν, ὥστε μηδ' εἰς ὑποψίαν μηδένα ἐλθεῖν τοιούτων ἀδικημάτων. 224. 3.

Φαίνειν σημεῖα. 199. 5.

Φείδεσθαι] μηκέτι ψυχέων Φειδόμενοι. 213. 8.

Φέρειν] οὐδ' ἴσον Φέρει neque aequiualet. 206. 1. Φέρεσθαι ἐπὶ λόγον τινα. ferri, ruere ad excuſationem aliquam. 180. 2. ψῆφον εὐορκοτάτην Φέρειν. 144. 14. μίαν μνᾶν τόκου [vel τόκον, id eſt, ἐν τόκου τάξει] ἔφερε τῷ Ἀμύντᾳ, dependebat. 153. vlt. Φέρε γάρ, ὦ ἄνδρες [ſingul. pro plur.] 184. 6.

Φεύγειν Φόνου [ſcil. δίκην]. 229. 17. κατέρχονται οἱ Φεύγοντες exſules. 238. 8. τοὺς ὑπὲρ τῆς πατρίδος κινδύνους Φ. 139. 6.

Φθάνειν] ἔφθασε καταφυγὼν εἰς τὸ ἱερόν, prius confugiſſet in templum, quam perſequentes eum aſſequerentur. 226. pen.

Φιλάνθρωπος. 138. 1.

Φιλόπολις. 138. 4.

Φιλοπράγμων. 138. 5.

Φιλοτιμεῖσθαι. 201. 16.

Φιλοτιμίαν τινὸς ἀφανίζειν. 233. pen. 239. 2. et antep. efficere vt pereant et euaneſcant alicuius

de rep. benemerita, in eamque factae largitiones obliuionem abeant.

φιλοψυχεῖν. 213. 12. 228. 11.

φλὸξ πολεμία τὴν πόλιν κατέχει. 164. antep.

φόβος et φυγὴ copulantur, vt ſimilia et cognata. 213. 10.

φονικὸν ἀδίκημα ſcelus caede patrata contractum. 177. 8.

φόνου [ſcil. δίκην] φεύγειν. 229. pen

φορτίου προσγενομένου. 201. 1.

φρύγανα συλλέγειν. 196. 1.

φυγὴ et φόβος copulata. 213. 10. φυγὴν ἀΐδιον ἑαυτοῦ καταγινώσκειν. 152. antep. 238. 10.

φυλακὴν τῶν τειχῶν ἔρημον καταλείπειν. 148. 8. τάττει στρατηγοὺς εἰς τὰς φυλακάς. 147. 19. τὴν ἑαυτῶν ἀνδρείαν ἀσφαλεστέραν εἶναι νομίζοντες φυλακὴν τῶν λιθίνων περιβόλων. 174. 11.

φῦναι] πέφυκεν ὁ νόμος προλέγειν ἃ μὴ δεῖ πράττειν in eo cernitur vis et natura et intentio legum, hoc leges volunt, eoque feruntur, vt praedicant ea, quae nefas ſit fieri. 138. pen. σχήματα formae humanae, non homines veri, ἄλλως incaſſum ἐν πόλει πεφυκότα. 206. 7.

φύσις] κατὰ φύσιν id eſt εἰκότως prout conſentaneum eſt e rerum natura exiſtimare. 161. 16.

χαλεπώτατος δικαστής. 231. 12.

χαλκίοικος Minerua. 226. vlt.

χαλκοτύπος. 179. 13.

χαράκωσις. 172. 18.

χαρίζεσθαι χάριτας εὐγενῶς. 203. 9.

χάρις] χάριτας κοινὰς ὑμᾶς ἀπαιτοῦσι. 233. 1. v. λαμβάνειν. χάριτος τυγχάνειν. 231. 2. v. χαρίζεσθαι.

χεῖλος ὀδοῦσι δακών. 214. 5.

χείρ. 213. pen.

χορηγεῖν λαμπρῶς. 233. 2.

χρᾶν]

χρᾷν] χρήσαντος τȣ̃ θεȣ̃ cum oraculum reſpondiſſet. 202. 6.

χρηματίζειν conſilia de rep. agitare. 164. 7.

χρησμὸς ſymbolice pro re certa, indubia, fallere neſcia. vt nos quoque eodem ſignificatu vocabulum *Euangelienbuch* vſurpamus. ὥσπερ χρησμȣ̀ς γράφειν τοῖς ἐπιγιγνομένοις. 198. 6.

χρησμοσύνη indigentia, paupertas. 212. pen.

χρηστήριον πυνθάνεσθαι. 195. 5.

χρήστης creditor, qui alicui aes mutuo dedit. 153. 3.

χρόνῳ δρᾷν lente conferre beneficium. 203. pen.

χρυσοφόρος. 213. vlt.

χρὼς] χρόα γυμνωθέντα. 214. 1.

ἡ χώρα ager atticus. 136. 1. 241. vlt.

χωρίον locus rhetoricus. 161. 9.

χῶρος ὁ τῶν εὐσεβῶν. 201. 6.

ψῆφος] ὑπὸ τῇ ψήφῳ ἔχειν. 136. 10. de iudicibus, quorum in poteſtate rei corpus eſt, coram adſtans, vt de eo, quicquid velint, ſtatuere poſſint. αὐτὸ τὸ σῶμα ὑποχείριον ἔχοντες τῇ ψήφῳ. 218. vlt. 220 14.

ψυχαγωγεῖν τοῖς λόγοις. 162. 2.

ψυχὴ] τὴν ἰδίαν ψυχὴν ἀντικαταλλάττειν τῆς κοινῆς σωτηρίας. 196. vlt. τὰς τȣ́των ψυχὰς στέφανον εἶναι τῆς πατρίδος. 176. 6. ἑκȣ́σης τῆς ἐμῆς ψυχῆς mea ſponte. 207. pen. συγγενεῖς ȣ̓ μόνον τὰς ψυχὰς, ἀλλὰ καὶ τὰς τιμωρίας τῶν ἀδικȣ́ντων ἐκέκτηντο. 222. 4. cognatos et ingenitos habebant non modo nobiles ſpiritus, ſed etiam puniendi ſeueritatem.

ὤρα cura, reſpectus, ratio. 213. 4.

# INDEX GRAECITATIS DEMADEAE.

Ἀγνωμοσύνη τύχης. 267. 14.

ἀκονᾶν θυμόν. 274. pen.

ἀλείφειν τινὰ λόγοις εὐπρεπέσι. acuere, ſtimulare, accendere. 274. 3.

ἀναβιβάζειν ἐπὶ τὴν ἡγεμονίαν. 270. 2.

ἀναπλάττειν τοῖς ψηφίσμασι φρόνημα μεῖζον τοῦ δέοντος. 270. 2.

ἀντιτάττεσθαι πρὸς ὠργισμένου κριτοῦ διάνοιαν. 264. 7.

ἀπείρατος πολεμίας σάλπιγγος Εὐρώτας. 270. vlt.

ἀπογεννᾶν creare. τὴν ἐκ τῶν πραγμάτων λύπην ἐμοὶ παρ' ὑμῶν ἀξιῶ μηδεμίαν ἀπογ. δυσμένειαν. 272. antepen.

ἀποκείρειν] ἀπέκειρε τὴν Σπάρτης ἀκμήν. 271. 2.

ἀπολαμβάνειν τῆς θεραπείας τὴν χάριν. 273. 3.

ἀσθένεια τοῦ βίου paupertas. 267. 11.

αὔξει τὸν στρατιώτην ὁ πόλεμος. 263. 7.

γυμνὴ πολιτεία. 273. 6.

δεσμὸς ſenſu tranſlato, retinaculum, frenum, vinculum. 271. 8.

διαβιβάζειν] ἡ τύχη τοὺς Μακεδόνας ἐπὶ τὰ σκῆπτρα [Perſica puta] καὶ τοὺς Περσῶν θησαυροὺς διεβίβασεν. 271. 12.

δικαιολογία allegatio, praetenſio, propoſitio argumentorum, quibus vteris ad cauſam tuam defendendam. 267. 5.

διορθοῦσθαι τὴν τοῦ βίου ἀσθένειαν. 267. 11.

δύσ-

δυσχερηστόν τι ἔχει ἡ πενία inhabile quid, negans tractari. 267. 12.

ἐκκλίνειν νέφος ἐπερχόμενον. 272. 8.

ἐμπείρως θεραπεύειν τοὺς κάμνοντας. 262. 3.

ἐμπίπτειν εἰς μέσην τὴν τῶν ῥητόρων δυσμένειαν. 262. vlt.

ἔπαυλις βοῶν καὶ προβάτων. 272. 4.

ἐπί τινος in alicuius cauſa. 264. 3.

ἐπιλαμβάνειν] ἐπείληπτο τῆς γραφούσης χειρὸς inhibebat meam manum iſta ſcribentis. 269. 2.

ἐργασία τῆς λογογραφίας. quaeſtus. 267. vlt.

κατακλείειν] ἡ χώρα incolae agrorum, ruſticani, εἰς τὴν πόλιν κατεκλείετο. 272. 3.

κατανοεῖν τὴν αἰτίαν τοῦ νοσήματος. 262. 5.

κατατυχεῖν τῆς ἐλπίδος. 266. 6.

καταχωρίζειν. 273. 4.

κηδευθεῖσα ταφῇ. 268. 4.

κῆρυξ] ἄνευ κήρυκος. 268. vlt.

κυροῦν πόλεμον. 271. pen.

λογογραφία quaeſtus ex orationibus forenſibus conſcribendis. 267. 15.

νέφος ἐπερχόμενον ἐκκλίνειν. 272. 8.

ὅρασις] ὥσπερ ἡ τῶν ὀφθαλμῶν νόσος τὴν ὅρασιν συγχεῖ. 263. pen.

ὁρατὸς νεκρός. 274. 2.

παρακολουθεῖν τοῖς τῆς κρίσεως δικαίοις. iura cauſae, argumenta, quibus ambae partes fretae pugnant, probe tenere, vel mente conſequi. 262. vlt. euenire, contingere. 267. 1.

παρανάλωμα, res eo comparata, quo temere inſumatur, quo ei ne parcatur, *ein Ding, das zum Strapaziren da iſt*, quo abſumto corruptoue nil ſentias damni tibi acceſſiſſe. 263. 5.

παρατάττεσθαι. 273. vlt.

παρα-

παρατιθέναι ἀπολογίαν. [ſcil. τῇ κατηγορίᾳ] 266. vlt.

παρεισδύνων ἄδικος λόγος εἰς τὰς τῶν δικαστῶν γνώμας. 263. vlt.

παῤῥησία ἀπὸ τοῦ βήματος. 267. vlt.

περιβάλλειν τοὺς ὅρους τῆς χώρας, οὐ λίθοις, ἀλλὰ τῇ τῆς πόλεως ἀσφαλείᾳ. 263. 10.

περίλυπος. 274. pen.

περιμάχητος. 272. 4.

πρόβλημα τῆς σωτηρίας. 270. 5.

προτιθέναι νεκρόν. 274. 2.

πρωτολογία primae in dicenda cauſa vices. 264. 4.

σάλπιγξ πολεμία. 271. 1.

στυγνός. 274. pen.

συγκλείειν τὴν τῶν νέων ἀκμὴν ταῖς τέφραις. 271. 4.

συλᾶν τὴν ἰσχὺν pro ἀφαιρεῖσθαι. 270. pen.

συναπενεχθῆναι φερομένῳ τῷ ῥεύματι. 272. ant.

συνδεῖν τὰς χεῖρας. 271. 9.

συνεκπίπτειν οὐ δεῖ τὴν τῆς πατρίδος σωτηρίαν τῇ τοῦ λέγοντος χάριτι. 268. 3.

συνευδοκεῖν probare. 274. vlt.

συνθάπτειν. 271. 10.

συντρίβειν τὴν ἐλπίδα. 271. 6.

τειχίζειν τὴν ἀττικήν. 263. 9.

τέφρα] αἱ τέφραι. 271. 4.

τιθέναι ψῆφον. 262. 5. τιθέναι τὸν πόνον εἰς τὴν τῆς λογογραφίας ἐργασίαν conferre. 267. pen.

χωρίζειν ſeparare. κεχωρισμένος τῶν ἐγκεκλημένων. inſons. 264. vlt. 267. 13.

ψιλῶς. 273. 5.

τῇ ὠμότητι τῶν κατηγόρων μή με προῆσθε. 265. 2.

# INDEX HISTORICVS AD LYCVRGI ORATIONEM.

Adimantus Corinthiorum in pugna ad Salaminem imperator, 185. 15.
Aeginetarum claſſis. 185. 16.
Alexander, rex Macedoniae, quem Xerxes ad Athenienſes allegauit. 186. 5.
Alexicles, qui pro Phrynicho dixit, occiſus, 218. 19.
Amyntas, penes quem ſoror Leocratis erat. 152. pen.
Antigenes Xypetaeenſis. 152. vlt.
Apollodorus, qui Phrynichum occidit. 217. 11.
Ariſtarchus, qui pro Phrynicho dixit, occiſus. 218. 19.
Athenienſes Graeciae principes fuiſſe dicuntur annis nonaginta. 186. vlt.
Autolycus ab Areopagitis morte mulctatus. 177. 10.
Calliſtratus. 198. 13.
Cephiſus, pater Praxitheae. 202. 3. 203. 8.
Cleopatra, Philippi filia, Alexandri M. ſoror, et vxor Alexandri Epirotarum regis. 156. pen.
Codrus, rex Athenarum. 194. 18.
Critias. 218. 1.
Demophantus. 225. 15.
Erechtheus rex Atticae. 202. 2.
Eteonicus Lacedaemoniorum in pugna Salaminia imperator. 185. 14.
Eumolpus Neptuni et Chiones filius. 201. pen. eius cum Thracibus expeditio aduerſus Atticam.
Euripides poeta. 202. pen.
Hector. 209. pen.

Hercu-

Herculis e poſteris ſumti, qui Spartae regnarunt. 211.. 11.
Hipparchus, Timarchi filius, proditionis reus peractus, quomodo ſit punitus. 219. 12.
Homerus. 209. 7.
Hyperidis pſephiſma. 164. 4.
Irenis ſcortum. 148. 3.
Lacedaemoniorum cum Meſſeniis bellum. 211. 8.
Leocrates, in quem oratio Lycurgi tota inuehitur. 135. ſq. pater eius fuit vir de rep. bene meritus et ſtatua aenea cohoneſtatus. 231. 9.
Lyſicles. 153. pen.
Menelaus legatione ad regem Perſarum functus. 154. p.
Meſſeniorum cum Lacedaemoniis bella. 211. 9.
Pauſanias rex Lacedaem. proditionis et affectatae tyrannidis reus, fame necatus. 226. 8.
Phrynichus tyrannus et proditor. 217. 9.
Phyrkinus .149. pen.
Praxithea, filia Cephiſi, vxor Erechthei. 202. 2.
Thracum cum Eumolpo aduerſus Atticam expeditio. 201. vlt.
Thraſybulus, qui Phrynichum occidit. 217. 11.
Timochares Acharnenſis. 153. 7.
Triginta tyranni. 223. 11.
Tyrtaeus. 211. 15.
Xerxes. 185. 5.

# INDEX GEOGRAPHICVS AD LYCVRGI ORATIONEM.

Acharnenſis. 153. 7.
Acte, regio quaedam Athenis, forſan in Piraeeum protenſa. 148. 4.
Aetna mons. 199. 15.
Andrus. 171. 4.
Chaeronea. 173. 3.
Chalcioeci [Mineruae] fanum Spartae. 226. vlt.
Cholargenſis. 154. pen.
Ciliciam dicuntur Athenienſes deuaſtaſſe. 187. 1.
Cyaneae. 187. vlt.
Decelea. 221. 2.
Delphi. 194. pen. 292. 4.
Epidaurus. 171. 5.
Eurymedon. 187. 2.
Hellas, tractus ille mari Ionio praetenſus, vbi eſt Aetolia et Acarnania. 156. vlt.
Marathon. 210. 12. 215. pen.
Megara. 152. 8.
Meſſene. 182. 9.
Οἰσυίας. 217. 10.
Phaſis. 187. vlt.
Phoenicen dicuntur Athenienſes deuaſtaſſe. 187. 1.
Rhodus. 149. 2.
Salamis. 185. 5. 221. pen.
Sicilia. 199. 13.
Thermopylae. 215. 4.
Troezen. 171. 5.
Troia. 182. 5.
Xypetaeenſis. 152. vlt

I. TAY.

# IO. TAYLORI AD DINARCHVM ET ANDOCIDEM ANNOTATIVNCVLAE.

Ad initium orationis primae. Δευτερολογία, quas partes agit Stratocles quidam. 3. 1. ὑμῖν] ὑμῶν v. p. [ed. Steph.] 97. 5. 2. f. ἐάν. [quod ſuſpicor ad ἵνα referendum, pro quo ἦν dedi. Taylori ſuſpicionem Wolf dudum occupauerat.] 4. 11. Mur. 2. 7. [videtur Mureti varias lectiones deſignare] 7. 4. ἑαυτῷ] σεαυτῷ. 7. vlt. et 8. 3. pro ᾧ quod dat Stephanica, annotauit Taylor ὃ e Gruteri annotionibus, Dinarcho ab ipſo edito ſubiectis. 10. 9. pro ὁ adſcripſit T. ὃς quod de meo dederam. 11. 10. αὐτὸν Ἀριστοφῶν ἔφη propter hoc quod ſequitur οὐχ εἷς ἀνὴρ v. or. contra Philocl. Gruter. 13. 6. τῇ πόλει] f. τὴν πόλιν. 15. 12. μετὰ Θηβαίων] f. μετ' Ἀθηναίων. q. [hoc eſt, quaere.] 16. 9. d. [id eſt deeſt] μὴ poſt τοῦ. Gruter. Inſcite et impotenter, vt ego iudico. 19. φησὶ] φήσει Gruter. [ſed eſt Wolfii, cuius aliae quoque ſuſpiciones ſunt, quae pro Gruteranis afferuntur.] 28. περί τε τῶν] f. περὶ τούτων. 30. 1. τοῦ δημοσίου] τῷ δημοσίῳ. 31. 2. Stop after φυγάδων et v. Lycurg. 34. 8. αὐτῷ] αὐτοῦ. 35. 11. f. καὶ οἱ πρ. 36. pen. APAI. 38. 11. περὶ ὧν] παρ' ὧν Gruter. ibid. vlt. καταψηφισάμενον] καταψευσάμενον Gruter. v. lin. vlt. [p. 96. puta ed. St.] 55. vlt. μαρτυρίαν] μαντείαν Gruter. 56. vlt. κατὰ τὴν μάχην] μετὰ τ. μ. Gruter. 63. 3. μηδὲν] μηδένα Gruter. 67. 10. αὐτῆς] αὖθις Gruter. ibid. antep. ταῦτα] ταὐτὰ Gruter. 71. 1. μονονοὐκ] μόνον

νου ὐκ Gruter. 75. 9. καθ' αὐτὸν Gruter. q. [id eſt, quaere].

— Haec ſunt, et praeterea nihil, a Tayloro ad Dinarchum annotata. Progrediamur ad Andocidem, ad quem iſtaec in eius ſchedis reperi exarata. 1. Aeſchines caeterique v. Clement. Strom. 6. Lyſ. de Ariſtophanis bonis ibid. 1. ὦ ἄνδρες δικαςαὶ Clemens. 3. δικαίως καὶ ἀδίκως] Schol. Ariſtoph. Pluto 233. 4. ἀφικόμην] ſcil. ex Cypro. v. 21. 10. ἀπαγγελλόντων [geminato λ] 12. οἰχήσομαι φεύγων [ſine τε] 14 ἐν recte abeſſe poteſt. 5. 6. ὐ deleri vult T. 12. Iſtud ὑμῖν αὐτοῖς videtur νομίζηται poſcere. 6. 8. μεθ' ἑταίρων. 10. ἀνδρῶν ἀμυήτων ἐρεῖ 10. 4. fort. ὐ γὰρ δ. ἀπ. ἀλλ' ἀναμιμν. 10. αὐτῶν] αὐτὸν et deinde οἴχεσθαι φεύγοντα. 11. 2. ἦ γὰρ] f. ἤγεν. 11. 12. περὶ] Alibi ſemper κατὰ — I. N. [interpretor inquit Noſter.] 14. 16. Ἀνδροκλῆς ὁ δημαγωγός. Plutarch. in Alcib. 14. 18. μεμυημένυς] rectius τὺς μηνύσαντας. v. 5. 2. 9. 15. 9. λόγυς εἶπον] haec videntur ſpectare orationem Lyſiacam in initio fragmenti. quaeratur. 16. 6. leg. ὐδένα. [Saltim ὐδενὸς dediſſet] 17. pen. εὑρόμενος] 3. 14. vſurpauit εὑράμενος. 19. antep. πρὸς τὴν σελήνην —] Diodor. Sic. lib. 13. hiſtorici caeteri. 35 1. f. περὶ ἐμαυτῦ. 35. 21. ναυμαχίας] ἀναυμαχίυ. v. Kuſter ad Suid. in v. 40. 6. ἡ βυλὴ, οἱ πεντακόσιοι, καὶ οἱ νομοθέται ὓς οἱ δημόται εἵλοντο. 60. 14. ὕτως] f. ἔτος 60. pen. Ἡγημόνα, Ἐπιχάρη. et dele puncti notam poſt χρωμένυς. de Epichare v. 12. 39. 68. 9. f. ἠδικῆσθαι. 68. 14. Locum impeditum et ſalebroſum fauente Critica ſic explico ἔσωζον, ἐξὸν αὐτοῖς καταποντίσαι, μηδὲ τ. τ. σ. α. 70. 8. f. βύλεσθε. v. verſ. 32. 71. 14. ἑλλήνων] f. ἐκείνων. [verum ita τῶν articulus ſtare non poſſit, ſed leg. ſit παρ' ἐκείνων.] 75. Orationis ſecundae titulo περὶ τῆς ἀδείας Harpocr. verſu 1.

οἱ παρ-

οἱ παρόντες. Ita interpretatur Miniatus. 76. 11. 1. ἐλέγξαντες. 89. ad tit. orationis tertiae. εἰγγνήσιος. Harpocr. v Ἐλληνοταμίαι. 90. 4. ab initio orationis. f. εἰρήνη. Ita reddidit Puluaeus: *verbotenus paci fauent.* quaere tamen: - 91. 7. non Miltiades Cimonis', ſed Cimo Miltiadis fuit, qui pacem hanc cum Lacedaemoniis ſanciuit, ſi fides habenda ſit Aemilio, Plutarcho et Diodoro Sic. v. tamen Aeſch. 51. 14. 91. 12. πέντε] Quid? Num ἔτη τριακαίδεκα· ἐκ' τῶν πέντε? Ita omnino ſequeretur, vt lectio ſtat. Non profecto Miltiades pacem in quinquennium ſolummodo pepigit cum Laced. ſed in annum quinquageſimum. Si fides Aeſchini. Margo quoque Pulnaei dat. *Alii quinquaginta.* 91. antep: ἄπλοαι. 94. 7. f. ἐξελέγξει. 95 10. δήπε] f. δήμε. 110. ad initium orationis quartae iſtaec de hiſtoria oſtraciſmi annotauerat Taylor. [Oſtraciſmi origo et modus Diod. Sic. l. 25. 270. Nonnulla Plut. in Alcib. Ariſtid. et Themiſtocle Ariſtid. or. Platon. Poll. Ariſtoph. Sch. in Equit. et Veſp. Tzetz. Chil. 13. 489. Heſych. Suid. Vbb. Emm. Vet. Gr. Iun. Anim. 5. 18. Scalig. ad Euſeb. Mauſſac. ad Harpocr. Meurſ. Att. Lect. 5. 18. Diod. l. 11. p. 287. tempus durationis huiusce poenae notat Plutarch. in Pericle, vbi occurrit tamen difficultas non leuis amolienda v. Harpocr. in v. Ἵππαρχος. Tull. de orat. 2. §. 56. Poll. 8. 5. 19. viri docti ad loc.] ibid. verſu 4. ad v. ὑπόθεσις addit editio prima τε̃ ἑξῆς. ibid. 6. εἴρηκε] εἴρηται margo editionis primae manu antiqua 111. 12. δὲ] μὲν adnotat. in marg. 112. 7. ἀποκτείνειν] ἀποκτενεῖν. M. A. [manus antiqua. aut margo Aldinae] 114. 1. ποιήσαιμεν m. a. 115. 8. δημεύεσθαι m. a. et p. p. [id eſt paulo poſt] τὲς νικήσαντας. 116. 7. f. πάντων δικαιοτάτε. ibid. 16. διπλασιάσειεν m. a. 120. antep. ἐνθυμέμενος ὡς ὑμῖν m. a. 121. 5. συμβόλοις m. a. 127. 1. ἐπινίκια et θυσίας Meurſ. Panath Pal-

 merius

merius doctiſſimus h. l. ita legi vellet, quaſi dictus de die feſti et poſtridie, qui erat dies nefaſtus. Hic ſenſus, ſi exſculpi potuit, optime conuenit iſti τὴν καθ' ἡμέραν δίαιταν Plutarchi, vbi vſus profanus opponi videtur ſacro. caeterum de poſtridie profano audias eundem Plut. in vita Themiſtocl. lib. de fortuna Rom. ἔφη γὰρ τὴν ὑστέραν ἐρίσαι πρὸς τὴν ἑορτὴν etc. 129. 13. τῇ ἑαυτοῦ] Muret. Var. Lect. 7. 1. 133. 4. Andocides inuiſit Italiam et Siciliam, vt teſtatur Lyſias, ſed tanquam ἀπόδημος; Phaeax, vt diſcimus e Thucydide, πρεσβεύσας, vt hic. Haec ſunt Taylori annotata ad Andocidis reliquias, de quo vniuerſe haec annotata haec in ſchedis eius reperi. Andocides Leogorae fil. Athenienſis natus Olymp. 78. 1. Theogenide Archonte. Vitam ſcripſere Plutarchus, Fabricius, Suidas. Leogoras pater Andocidis κωμῳδεῖται in Nubibus v. Schol. ad 109. Andocides orator Leogorae τοῦ Ἀνδοκίδου τοῦ Λεωγόρου. Palmer. Exerc. ad Lyſ. et quae nos in margine, et Andoc. ipſe in orat. Ita vt Andocides ille Leogorae, qui naui praefuit in bello Corcyraeo Thucyd. l. 1. πάππος procul dubio fuit oratoris. Noſter enim vix fuit per aetatem. v. tamen quae nos ad Lyſiam c. Andocid. Suidas in Ἀνδοκίδης. Φασιανοί. Tzetz. Chil. 6. 43. Plutarch. in Alcib. Andocides fuit ζητητής. Harpocr. in v. ἐκ τῶν δέκα ῥητόρων. Theodoret. Serm. 6. Heſych. Ἀνδοκίδου ἑρμῆς. Andocides Quintil. p. 1090. ed. Burm. Amm. Marcell. xxx. 4. Palmer Exerc. p. 667. ſq. Statua Fulu. Vrſin. Imagg. p. 73. Plut. in Alcib. Corn. Nepos. Spon. contra Guillet. p. 52. Dairuall etc. etc. Andocides Schol. Ariſtoph. Veſp. 1001. Dionyſ. Halic. II. p. marg. 82. 161. Andocides Pythagoreus Apoſtolius XVII, 33. male editur Andocydes. Andocides rhetor. Plutarch. ed. graecolat. p. 128. c. 201. f. Andocides Clem. Alex. 625. 626. Eudocia MS. Pollux 2, 58. Harporc.

v. Ἀνωρ-

v. Ἀνωρθίαζον. Suidas. v. Ἀναυμαχία. Ἀνωρθιασμένον. Ἀρετή. Ἐπεσκήψατο. Ἑταιρεία. Λογισαί. Νεώρια. Σκάνδιξ. Tzetz. 6. 367. Etymol. M. v. Ἐπεσκέψατο. Palmer. Editiones Andocidis. Ald. Steph. Graecolat. cum Antiphonte et Iſaeo ex interpr. Alph. Miniati Hanou. 1619. 8. Andoc. de pace cum Laced. facienda oratio gr. Wechel 1557. 4. v. Biblioth. Preuoſt. p. 96. et Fabric. ad Phot. T. 9. p. 500. Biblioth. Mattaire. eadem oratio latine Adr. Pulnaeo interprete apud eundem [Wechelium puta] 1557. 4. Biblioth. Mattaire, penes me. Valerii Theonis commentarii in Andocidem. Suid v. Θέων. Contra Andocidem olim ſcripſit Theodorus Byzantinus. Suid. in Θεόδωρος. Hellanicus refert genus Andocidis ad Vlyſſem. Plutarch. in Alcib. oratio prima περὶ μυστηρίων Galenus T. 5. p. 603. Harpocr. v. Ἀνδοκίδου ἑρμῆς. Ἐπεσκήψατο. Ἑταιρεία. Θημακεύς. Λογισαί καὶ Λογιστήρια. Etymol. v. Ἀμφισβητῶν. ἐν τῷ περὶ ἐνδείξεως Harp. v. Ζητητής. Teſtatur Plutarchus in vita Noſtri exſtare eius aetate orationem Andocidis περὶ τῆς ἐνδείξεως. Credo tamen eam ipſiſſimam eſſe prae manibus. p. 2. 10. 16. illam orationem laudat Harpocr. v. ζητητής. quae tamen vox et hic recurrit. 3. 6. ἔνδειξις. 5. 1. ζητη. 6. 22. ἐνδει. 10. 4. 5. 28. 2. 10. ζητη. 5. vlt. v. Valeſ. ad Harp. p. 45.

# EXCERPTVM

*ex Actorum literariorum a Klotzio coeptorum a Schirachio V. C. continuatorum, Vol. VII. part. ſec. p. 219. vbi Schirachius ita diſputat:*

In Notis — aliquoties quaedam nobis monenda viſa ſunt, quae afferremus, niſi metus ne hinc in longiorem diſputationem traheremur. Fuit enim Lycurgus

gus olim inter delicias noſtras, cui aliquantum operae tribuimus. Ita v. c. Tayloro non concedimus, p. 148. mutandam eſſe vocem ἐξορμώσης in ἐξορμέσης· namque vox illa ſaepe numero in Actiuo ita, vt h. l. reperitur. v. Graeuium ad Luciani Soloeciſtam c. V. P. 150. vbi verba ὡς μεγάλα καὶ βλάβες εἴη aperte ſunt corrupta, neque Taylori emendationem a verbis nimis aberrantem, accipere lubet, neque ſatis arridet Reiskii emendatio. Suaderem ſic legere. ὡς καὶ μεγάλα βεβλαμμένος εἴη.

# EXCERPTA
# E TAYLORI SCHEDIS
## DE
# DEMOSTHENIS ET AESCHINIS
## CODICIBVS MSTIS ET EDITIONIBVS,
### VITA, FORTVNIS, REBVS GESTIS, ORATIONIBVS etc.

In magno numero voluminum, ab Antonio Askewio V. C. olim ad me Londino miſſorum, quibus olim Io. Taylor, ad Demoſthenem Aeſchinemque ſuum edendum vſus fuit, eſt volumen molis ingentis, in quod Taylor quaecunque legenti occurrerent de vitis et fortunis paris huius oratorum contulit. Ipſe praeſcripſit indicem capitum hunc.

Codd. MSS. Editiones. Antiqui Critici. Neoterici ſeriatim. Forma Operis. Critici iterum. Auctores ab Vlpiano laudati. Demoſthenis orationes dubiae, argumen-

gumenta etc. Praefat. Στίχοι. Miſcella. Contenta Voluminis quinti. Period of LXXX. Years. Ex Scholiaſta MS. Aeſchinis. Compendium vitae, [Demoſthenis puta.] Miſcella. Vita Demoſthenis. Auctores emendati in Editione Dem. Cantabrigienſi. Sophiſtae. Vita Philippi. Demoſthenes varii. Poſt Philippica. Haec fere omnia verbotenus fideliter relata hic prodemus.

## CAPVT PRIMVM

*de codicibus mſtis Demoſthenis in primis, ſed et Aeſchinis.*

ROMAE. In Bibliotheca Vaticana iuxta Montefalconium. Pluteo 2. orationes quaedam. Orationes 47. Orationes quae reperiuntur. Demoſthenes cum Scholiis. Plut. 3. Zoſimi Aſcalonitae Scholia in Dem. Iuxta Ryckium vero Demoſthenes cum Scholiis ineditis Zoſimi. Ryckii (ſcripſit ille, credo, in Capitolio) Catalogus MSS. Codicum Vaticanae aſſeruatur in Bibl. Regia Cantabrigienſi. Apollonius in Aeſchinem. Aeſchinis Vita et Opera. Ei. epiſtolae.

In bibliotheca Reginae Sueciae, hodie Vaticanae Codex 855. Dem. orr. et Vita per Liban. Cod. 1643. Dem. orr. quaedam ex graeco translatae. In bibliotheca Palatino Vaticana iuxta Sylburgium Cod. 104. Dem. orr. quaedam et Epiſtola Philippi. Cod. 113. Dem. Orr. quaedam cum Libanii prolegomenis. 142. Olynthiacae et pro Corona. 162. Dem. Orr. 30. 193. Dem. Orr. cum ſcholiis marginal. 224. Dem. Orr. priuatae. 340. Philipp. 3. et 4. et pro Corona. Ibidem iuxta eundem Cod. 51. In tres Aeſchinis oratt. ſcholia. 132. Aeſchinis Epiſtolae. 134. Aeſchinis oratt. π. παρ. et in

 Cteſ.

Cteſ. 58. Dionyſ. Hal. de Demoſthene. In Bibl. Barberina Demoſthenis editio Baſil. 1549. in octauo cum notis mſtis.

FLORENTIAE. In bibl. Medicea iuxta Montefalcon. See Langius at the End of Lambecii Prodromus. Plut. 4. Cod. 24. Dem. or. funebris. 33. iterum. Plut. 9. 30. orr. nonnullae. Pl. 50. 1. Exhortationes trium Philoſophorum, vid. Aeſchinis, Demadis atque Demoſthenis. Pl. 53. 17. orr. 4. e graeco in lat. translatae per Io. Aretinum. Pl. 56. 1. Anonymi argumenta in nonnullas Dem. orr. Pl. 57. 29. Olynth. tres. Pl. 59. 4. Dem. orr. priuatae. 8. variae. item 9. et 10. et 19. 26. oratt. 21. et Epp. 6. 27. orr. 38. 29. orr. tres. 39. aliquot. 46. π. παραπρ. 47. Olynthiacae. Plut. 57. 12. Aeſchinis Epp. 45. Eaedem et Aeſch. oratt. tres, vita et Apollonii Enarratio. nec non Pl. 58, 6. 59. 5. 63, 33. 70, 4. et 28. 80, 18. item 66.31. Gloſſae in Aeſch. Orr.

In Bibl. Monaſterii Benedictinorum B. Mariae iuxta Montefalc. Dem. Orr. codex membran. recens. Orr. et epiſtolae cod. bombyc. Saec. 16. Alius membran. recens. Aeſchines in ch. bombyc. Saeculi 16. Ei. epiſtolae in codice recenti. In bibl. S. Marci Dominicanorum Dem. orr. contra Aeſchinem. Item Philippicae. Leon. Aretinus transtulit cum praef. ad Nicol. Medicem.

*Ceſenae* in bibl. Fr. Minorum, quae olim fuit Malateſtarum, Dem. Orr. MEDIOLANI. in bibl. Ambroſiana iuxta Montf. Dem. Orr. cum ſcholiis Bonamici et aliorum. Codex alius bombycinus recens. Codex alius Saec. 16. Harpocrationis lexicon, atque in eodem codice, qui recens eſt, orationes 10. oratorum. Aeſchinis oratt. tres ter in membr. et bombyc. Eiusdem epiſtolae.

VENE-

VENETIIS e catalogo Laur. Theupoli Eq Codex 416. Fol. membran. Saec. 10. foliorum 323, Dem. Orr. omnes quae exſtant, et epiſtolae praefixis Libanii et aliorum argumentis. Cod. 417. 4to. Saec. 15. foliorum 300. Dem. Orr. 50. Cod. 418. 4to. membr. Saec. circiter 11. foll. 338. Dem. orr. 32. Cod. 419. 8vo. chartac. Saec. circiter 15. foll. 351. Dem. orr. 14. Codd. 420. 8. Saec. circ. 14. foll. 460. Dem. orr. et epiſtolae cum Libanii argum. Cod. 438. 8. Saec. circ. 14. chartac. foll. 280. Dem. or. π. παϱ. et π. ϛεφ. cum Libanii orr. et quibusdam Luciani. Cod. 510. 8. chart. Saec. circ. 15. foll. 203. Dem. Philipp. 1. 2. Olynthiacae tres. alia. Ad mſtum quendam Venetum conformatur celeberrima editio Brucioli. Editio Aldina in bibl. Bodleiana confertur cum codice antiquo mſto manu P. Pithoei. Codex ille eſt Venetus hoc titulo 5. A. ſupra deſignatus. Adnotauit enim Pithoeus quodam in loco ταῦτα εἰσὶ ἐν παλαιῷ τῦ ἁγίυ Μάϱκυ. Et orationes habemus iſtius viri diligentia collatas quinquaginta. NB. Double Tranſcript. One Harleyan. the other more faithfull. viz. tranſcribed from the marg. of one Copy of Aldus into another.

Card. Beſſarionis apud Montfauc. Bibl. Bibl. Mſſ. et Lamy Delic. Erud. Capſa E. Demoſth. orr. omnes in pergameno. Caſp. F. Dem. orr. 50. et epiſt. in papyro. Dem. orr. 22. et epp. pergam.

*In locis incertis.* Codex Italicus, atque haud ſcio annon ex ditione Veneta, cum ed. Aldina comparatus, vſi ſunt Francofurtenſes primi in editione ſua adornanda. Aeſchinis codex Fuluii Vrſini. v. P. Fabri Agoniſt. l. 30. init.

*Codices manuſcripti Gallici.* PARISIIS. Octo Dem. exemplaria, in bibliotheca regia, quorum ope Morellus Lambinusque editionem ſuam concinnarunt Eorum notitiam et aetates habes ad initium tomi tertii

Dem.

bem. Ed. Cautabr. De codicibus regiis Lutetiae vide Cl. Sallierii literas. Ibidem in eadem bibl. regia ſunt Aeſchinis haec. N. 3280. Aeſchines. et alii quatuor a Cl. Sallierio ad ed. Stephani de anno 1575. diligenter collati et a me ſic deſignati 2775. orr. tres. (mihi Reg. 1.) 2778. orr. tres. (mihi Reg. 2.) 3273. π. παραπρ. mihi Reg. 3. 3279. contra Timarch. mihi Reg. 4.

Praeter octo iſta exemplaria regia, quibus vſus eſt Lambinus, ſunt etiam Cod. 2753. bombycinus, continens Dem. Aeſchinis etc. opera, ſcriptus ab Antonio Mediolanenſi circa A. 1480. Montefalc. Palaeogr. Gr. p. 84. Vocabatur illc aliquando Antonius Damilus, genere Cres. Codex 2771. bombycinus itidem Dem. opera Nicolaus Blaſtus ſcripſit A. 1484. Montfauc. ibid. NB. in codice 2753. continentur Dem. Aeſch. et Ariſtotelis Opera. Antonius ille Damilas Mediolanenſis (dicitur etiam Cretenſis, quia in Creta natus et educatus) Mediolani conſedit, et multos codd. graecos deſcripſit circa A. 1480, 1490.

Codices Regii Pariſ. iuxta Catalogum impreſſum. 2930. Aeſchinis oratt. tres cum Scholiis in ed. Saec. 15. 2934. Dem. orr. 58. et Epp. et prooemia. Saeculi. 10. 2935. Dem. vitae 11. Oratt. 28. et prooemia. Saec. 11. 2936. Dem. opera cum Comm. Vlp. et Schol. ined. Saec. 13. 2937. Dem. orr. vndecim. Saec. 15. 2938. Dem. vita, orr. 13 Aeſchinis vita A. 1480. 2939. Dem. orr. ſex et Schol. Anno 1484. 2940. Dem. orr. 16. Saec. 13. 2941. 42. Dem. orr. editae duobus tomis. Saec. 15. 2943. Dem. or. adu. Ariſtocratem. Saec. 15. 2944. Vlpianus in or. pro Corona et Demadis apologia, Saec. 15. 2945. Vlpian in ſex Dem. orr. 18. Saec. 16. 2946. Scholia nondum edita in Dem. orr. 18. Saec. 16. 2947. Aeſch. orr. tres. 2961. Libanii vita Dem. et Dem. orr. 17. et Philippi epiſtola Saec. 15. 2990. fragmentum orat. Dem. conſtans tribus paginis, Saec. 16. 2993.

Dem.

Dem. orr. 13. Saec. 16. 2994. Dem. orr. 21. et Ep. Saec. 11. 2995. Dem. orr. eaedem cum argum. et ſchol. Saec. 13. 2996. Dem. et Aeſch. orr. de legat. cum ſchol. Saec. 13. 2997. Dem. 25. Saec. 13. 2998. Dem. orr. 19. et Aeſch. duae Saec. 14. 2999. Dem. orr. 12. anonym. de Aeſch. vita Apollonius de Aeſch. vita etc. Saec. 15. 3000. Dem. orr. 20. Saec. 15. 3001. Dem. orr. tres Saec. 16. 3002. Aeſch. orr. et Epp. Saec. 15. 3003. iterum, Saec. 15. 3004. Ae. et D. orr. pro corona Saec. 15. 3012. D. Philippicae cum Vlp. Comm. Saec. 15. 3021. Aeſch. Epp. Saec. 15 3044. Ae. Epp. Saec. 15. 3044. iterum. S. 16. 3052. iterum et Libanii Vita Dem. Saec. 16. 3054. Aeſ. Epp. S. 15. 2995. A. ſiue Appendix. Dem orr. quinque Saec. 14. 1760. Aeſ. Epp. S. 15. 2755. iterum S. 15. 2832. iterum S. 14. 1638. Dem. Olynth. 1. et 2. S. 16. 1773. Olynth. 3. et Phil. 1. Anno 1497. 2043. D. orr. ſeptem S. 16. 2508. Dem. vita ab editis diuerſa et orr. 15. Saec. 14. 2596. D. Olynth 1. A. 1447. 2844. Dem. orr. quatuor cum margin. emendatt. A. 1498. 2489. Dem. Epp. manu Angeli Vergetii S. 16.

In bibl. Colbertina hodie Regia, 3510. AE adu. Cteſ. 3754. AE. quaedam. 4923. AE. epiſtolae. 4927. iterum. 4958. iterum.

In bibl. Baluzii V. C. hodie regia, Anonymi oratio contra Aeſchinem, cuius titulus ἐκ ἀντεῖπε τῷ Φιλίππῳ.

In bibl. Coisliniana Codex 249. membr. Saec. 10. complectitur tres Aeſch. orr. cum ſcholiis graecis et Epp 12. cuius variantes in orr. tribus nactus ſum. v. Montfauc. Bibl. Coisl. Video quaeri, vtrum ſint ſcholia tantum ad orat. primam, quae eſt contra Timarchum; an ad duas priores.

In bibl. Cardinalis Radulphi Aeſch. orr. tres cum proleg. et epp. iterum ei. orr. tres. iterum ei. epiſtolae.

Codi-

Codices Mſti ANGLICANI. OXONII *Baroc.* 1. Codex Baroc. n. 73. habet orr. 13. v. Conſpect. *Baroc.* 2. ibid. n. 45. Olynth. 1. et ſic. cum ſchol. Vlpiani. Barocc. ibid. n. 139. oratio funebris *μειοῦρος* *Baroc.* 3. n. 69. (q. 96.) Ecloga vocum quarundam rhetoricarum e Philippicis Dem. Cod. Baroc. n. 159. expoſitio vocum rhetoric. in Philipp. *Laud.* Codex Laudianus n. 26. complectitur Dem. orr. 12. has. Olynth. tres Phil. 1. de pace, Phil. 2. de Halonneſo, Cherronneſo, Phil. 3. et 4. Aduerſ. epiſtolam Philippi. Epla Ph. π. συντάξ. π. συμμορ. de Rhod. libert. pro Megalop. de foedere Alexandri. deſinit in p. 165. ed. Frankf. *Ven.* Aldinum exemplar in bibl. Bodlei. collatum cum codice Veneto. *Bodl.* Obſeruatiunculae adoram Exemplaris Herwagiani prioris in eadem bibliotheca. * Notae item et obſeruantiunculae ad oram edit. Manutianae 1554. in eadem bibliotheca. *Bern.* Variae lectiones quibus adiunguntur Ioſephi Scaligeri coniecturae vna cum ſcholiis graecis in tres orationes Aeſchinis ad oram exemplaris Aldini Rhetorum Graecorum in eadem bibl. L. 14. Art. E penu D. Bernardi. v. Dodwell. de Cyclis. Brooke in Ed. Aeſchinis aduerſ. π. παραπρ. praefat. Aeſchinis vita cum argumentis orr. et vita per Apollonium in cod. Sauill. Barocc. n. 72. Libanii vita Demoſth.

CANTABRIGIAE Annotatiunculae Claudii Groulardi ad oram exempl. Aldini in bibl. Regia *Cant.* Iacobi Duporti ſeu Thomae Stanleyi notae ineditae ad Dem. orr. Annotatiunculae ad Aeſchinem ex ora exemplaris Aldini Rhetorum graecorum in eadem bibliotheca quod olim fuerat Ioannis Mori, Epiſcopi Elienſis. Ibidem in bibliotheca collegii Caio-Gonuill.

Liba-

*) Taylor nonnulla ziphris annotauerat, vt ſaepiſſime fecit, cum ſibi in memoriae adminiculum chartis mandare vellet ea, quae alios ſcire nollet.

Libanii Vita Dem. mſta. aut collatio cum impreſſis, cu-ius apographum etiam habet bibliotheca regia inter codices Abrahami Selleri.

LONDINI et alibi cod. *Harlei.* v. Conſpect. T. III. codex *Haruei.* ibid. *Mead.* complectitur orr. tres Aeſchinis cum Schol. graecis et Epp. 12. *Lock.* tenet Olynth. 1. et 2. Aeſch. in Timarch. *Rawlinſon.* Dem. funebrem. In bibliotheca Eccleſiae Cathedr. Claudio Ceſtrienſis Rhetores graeci H. Stephani cum notis mſtis H. Dodwelli. Codex *Aſkew.* orat. pro corona. videtur eſſe ex bibliotheca Vindobonenſi. vide Lettre Murray from Hamburg. infra codex 70. Vindobon. Codex mſtus biblioth. *Guelfert.* (Wolfenbuttle) eleganter ſcriptus pergameno, annorum circiter 500 *. Dem. Aldinus with MSS. notes per D. Gally ex biblioth. Altempſiana. Demoſth. Ald. with MSS. notes apud D. Askew. Rhetores graeci collati apud Askew.

Codices mſti *Germanici.* VINDOBONAE in bibliotheca Caeſarea iuxta Lambecium et Neſſelium. Cod. philoſoph. XLIV. 4. 135-137. Olynthica ſecunda cum Libanii Argumento gr. chartac. 4. Codd. philoſ. et philolog. quae eſt Neſſelio pars quarta, codex XX. Vlpiani commentarii graeci in XVIII. orr. Dem. chart. 4. Ita Neſſelius. Dubitatur tamen vtrum ſint Vlpiani. Textus Demoſthenis non apparet. Eius tamen allatis verbis ſubnectuntur annotationes quaedam his orationibus olynthiacis tribus, philippicis quatuor, contra Androtionem contra Midiam, pro Corona, c. Ariſtocr. de falſa leg., c. Leptinem, de Rep. ordin. de claſſibus, de Megalopol. de Rhod. libert. Codex 48. Dem. orr. gr. cum notis interlinearibus et marginalibus chartaceus, antiquus, Folio. Neſſel. Attamen in ipſo codice

* In hac regione ſunt quaedam ex Aduerſariis Taylori forfice exciſa. Wolfenbuttelae ignorant ipſumque codicem, et quomodo in poteſtatem Taylori peruenerit.

...ice ea non continentur, neque huiuſmodi codex prout deſcripſit Neſſelius, hodie reperiri poteſt. Codex 59. 2. Apollonius c. Aeſchinem et reliquos. (ſic.) 3. Aeſchinis, diſcipuli Socratis, epiſtolae, graecus, chartaceus, antiquus et optimae notae. Codex 70. orr. variae gr. chartac. folio. Nobis ita deſignatur *Vindob.* v. Conſpect. editt. et mſſ. initio T. III. Olynthiacae tres, Philipp. 1. et 3. de pace, de Cherrhoneſo, de Halonеſo, ad Philippi Epiſtolam, Philippi Epiſtola de Rep. ordin. 1. de claſſibus, de Rhod. libertate, in Midiam pro Corona, in Ariſtocrat. in Timocrat. in Leptin. pro Megalopol. de foedere cum Alex. oratio aduerſus Midiam ita ſcripta eſt, vt integra textus verba praecedant in qua enarratione pagg. 88. 89. integram paginam Vlpianarum enarrationum continet codex, quae deſunt in editis inter verba ἀνακαλέσασθαι δύναται et ἐδ' ὕβριζε τῇ διανοίᾳ. — Ita f. leg. Verba praecedunt (ſc. Enarrationi. In qua Enarratione p. 88. 89. integram paginam enarrationum continet codex, quae deſunt etc. Pag. 89. Anonymi, quod vulgo legitur argumentum in orat. de corona (cuius variantes lectiones excerpi curauit Prof. Maſcouius, Lipſienſis, qui Editionem in octauo huius orationis adornauit) cum Vlpiani enarrat. Caetera, quae deſiderantur in Incuſis, etiam a Mſto abſunt, ita vt poſtea continuus textus ſequatur. Anonymi argum. in orat. adu. Ariſtocrat. quod quidem ab impreſſis abeſt, tum textus et Vlpiani enarratio. Oratio adu. Timocratem ſimiliter explicata. Anonymi argumentum diffuſius in Dem. de falſa legat. cum Vlpiani enarr. ſine texto. Libanii arg. in or. c. Leptin. et anonymi alterum et textus cum Vlp. enarrat. Orationes de ord. rep. de claſſibus et pro Megalop. ſimiliter cum Vlp. item pro Rhodiis et de foedere c. Alex. Codex 82. 3. Aeſchinis Epp. gr. chart. Codex 101. orationes variae gr. chart. fol. oblon-

oblongo, nec adeo antiquus, nec eleganti ſcriptus eſt charactere, mediocriter tamen emendate. Continet Dem. orr. 18. tantum cum Libanii argumentis ſingulis orr. praemiſſis, et codicis initio ipſius Dem. per eundem vita, qualia in editis legimus. Codex 105. orr. quaedam cum notis margin. Gr. Chart. fol. Busbek. Pars prior vix legi poteſt ob defectum atramenti et chartae. Pag. prima adnotatae ſunt orr. ad 29. et exordia orationum ad 63. tum ſequitur Dem. vita per anonymum Orationibus praeter argumenta Libanii ſingulis praepoſita, ad oram adſcripta ſunt ſcholia, excerpta vti videntur ex Vlpiani Comm. ſed haec in plerisque deſiderantur. Codex 137. or. de corona gr. chart. 4. in fine adiectum eſt argumentum recens ſcriptum. Codex 181. Olynthiacae gr. chart. 4. Busbeck. Aliter tamen ac Neſſelius. Continet Philippicae primae partem alteram tantum de pecuniaria ratione, Philippicam tertiam, non integram, cum Libanii arg. De Cherrhoneſo (cum Liban. arg.) non integram or. de pace, imperita manu. Philipp. ſecundam male deſcriptam. Codex ille nec antiquitatem, nec optimam prae ſe fert notam ob recentem et inconcinnam ſcriptionem, et omnia puerorum exercitationes videntur. Codex 188. 4. 135-137. Olynthiaca ſecunda cum Lib. arg. Gr. chart. 4. Olynth. 2. tantum inchoata et initium primae cum Liban. arg. parui momenti. Codex 196. Aeſchinis, Demadis (ſic) et Demoſthenis ad populum Athen. Porro autem in eadem bibliotheca editio Aldina 1503 cum caſtig. mſtis Iacobi Tuſani.

Codex *Auguſtanus*, optimae fidei collatus ad Herwag. ſecundam (v. Nos ad or. in Leptin. p. 34. Dem. noſtri) a Simone Fabricio. v. Conſp. ad init. T. III. Codex Obſopoei, ſiue codex Pannonicus, exemplar admirandae vetuſtatis. v. Conſpect. Codex Lindenbrog. cuius varietates deſcripſit Lindenbrogius ad oram Her-

 wagia-

ragianae in bibliotheca Hamburgenſi. Similiter addita margini eiusdem editionis in bibliotheca Kennet Mackenzie Scoto-Britanni. v. conſpect.

Codices MSS. *Batavi* vel *Belgici* aliique. Dem. Aeſch. MSt. fide Swertii Ath. Belg. In Bibl. Perizon. codex mſt. in quo continebantur Dem. orr. plurimae, Lyſiae vnica. Dem. MSt. Eliae Obrechti v. Iebb ad Ariſtidem T. 2. p. 472. Aeſchinis epiſtolae cod. Pantini Decani Bruxellenſis. v. Fabric. B. G. T. XII. p. 313. Demoſth. orr. quamplurimae eiusdem Pantini, ibid. Codices *Voſſiani.* Dem. Olynth. tres Philipp. I. de pace n. 47. Aeſch. Epp. 90. Comparatio Dem. et Aeſch. 121. Aeſch. Epp. Salmaſii notae anecdotae in Rhetoras gr. HSt. bibl. Lugd. Bat. in eadem editio Aldina manu eruditi viri paſſim notata.

## CAPVT SECVNDVM

*Aduerſariorum Taylori. Editiones impreſſae Demoſthenis, Aeſchinis, etc.*

A 1470. Olynthiaca prima latine Beſſarionis cum notis. Paris. v. Maittaire Ann. Typogr. T I. p. 87. et Cheuailler ad origg. typogr. p. 57. A. 1481. Dem. orr. Venet. Ita Beughem Incun. typogr. Sed erraſſe videtur. A. 1485. Aeſchinis orr. per Leon. Aretin. Venet. Idem Beughem, ſed falſo, aut certe minus accurate. Res ita ſe habere videtur. Aeſchinis et Dem. orr. [aduerſariae credo, de corona] per Leon. Aretinum [in linguam Lat. verſae] Venet. 1485. 8. Bibl. Norib. Snab. p. 83. 154 155. Catal. Bibl. Harl. et Maittaire T. I. p. 469. A. 1488. Aeſchinis oratio contra Cteſiph. de Dem. coronatione latine per Leon. Aretinum Ven. Fol. ad calcem opuſculorum quorundam Ciceronis. A. 1497. Dem. oratio in Aeſchinem interprete Aretino. Ita Beughem ibid. Rectius fortaſſe

taſſe hoc modo Aeſch. et Dem. orr. contrariae [de corona autumo] latine Leon. Aretino interprete per Anton. Koburger 28 Martii. Fol. Anno 1499. Dem. et Aeſchinis Epiſtolae graece Ven. Ald. 4. Beughem. Catal. Bibl. Fabr. 1503. Vlpiani Scholia in 18. Dem. orr. graece Ven. Ald. Fol. 1504. Demoſth. orr. etc. graece Ven. Ald. Fol. inter Rhetoras graecos. 1518 Aeſchines graece Ald. octau. Ita Catalogus exquiſitior H. Harris Leiceſtrienſis. verum falſo. *Aeſchylus* enim, non *Aeſchines*. 1521. Olynthiacae tres graece Louanii menſe Februario penes me. Aeſchinis et Dem epiſtolae graece Paris 4to ſine anno notato. 1522. Aeſch. et Dem. orr. de corona gr. ex academia Anſelmiana Hagen. 4. quaere num quatuor aduerſariae. 1523. Olynthiacae per Par. Garmond. q. Catal. Lond. 1523. contra Ariſtocratem gr. ib. q. iterum. 1524. Olynthiaca prima latine Camerarii Hagen. 8. 1524. Olynthiacae graece Compluti apud Michaelem de Guid. 4. v. Catal. Bibl. Mattaire P. I. p. 79. 1525. or. in Midiam et Olynthiaca ſecunda Louan. 4. q. in bibliotheca Fabriciana. 1526. adu. Leptinem gr. apud Theodoricum Martinum Louan. 4. eodem anno contra Ariſtogitonem graece Witteberg. 8. Mattaire A. T. p. 673. ex edit. et cum praefatione Melanthonis. Eodem de Rhod. libert. latine interprete Hagendorphio Hagenoae 8. Maittaire A. II. 676. 1527. Vlpian. etc. [v. 1503.] in aedibus Aldi et Aſulani Fol. 1528. Ph. Melanthonis praef. in AE. et Dem. orr. ex offic. Rob. Stephani. *Eod.* Dem. et AE. orr. de Corona L. Aretin. Baſil. Cratandr. 1530. Philippicae. [comparent ſolummodo Phil. I. et oratio de pace] graece Paris. apud Colleg. Sorbonae. 8. 1531. Philippica I. de pace, Ph. ſecunda, de Haloneſo, de R. Cherrh. Ph. 3. et 4. ad Ph. Epiſtolam, epiſtola Phil. graece apud Gu. Morrium Lutet. Sorbon. 4. *eod.* Aeſch. et Dem. de corona ibid. 4. [q. quatuor aduerſariae.] 1532. de

Syntaxi, de claſſibus, de Rhod. lib. de Megal. de foedere c. A. gr. Paris Chriſt. Wechel. *eod.* Dem. orr. cum Sch. Vlpiani gr. Baſil. Herwag. Fol. 1536. Dem. epiſtolae gr. Louan. ex offic. Rutgeri Reſcii. 8. penes me. *eod.* Aeſchinis Epp. etc. Louan. penes me. 8. 1537. Aeſch. et Dem. epp. lat. Petro Nannio Alcmariano interprete Louan. etc. penes me. 1538. Olynth. tres lat. Clobardi Antwerp. *eod.* C. Ariſtogitonem gr. Paris Tilet. 4. *eod.* Olynth. tres et Phil. duae priores graec. ap. Nicol. Bryling. Baſil. 8. 1539. C. Dionyſodor. gr. Paris Tilet. 4. *eod.* C. Conon. ibid. 1540. Dem. et AE. orr. de corona Lat. Aretini. 1541. Olynth. tres. Phil. prima et de corona gr. Romae 8. in bibl. Iacobi Harris Sarisberienſis. *eod.* Olynth. tres Gallice per Louys de Roy Paris Vaſcoſan. in bibl. Reg. Cantabrig. 1542. de ord. Rep. de Rhod. lib. pro Megalop. gr. Paris Tilet. 4. *eod.* de claſſibus gr. Paris Tilet. 8. 1543. Dem. orr. gr. Venet. Feliciani. *eod.* Libanii praeparatio ad Dem. orr. gr. lat. Renati Gaillonis Paris Wechel 4. 1545. Dem. et AE. de corona gr. Argentor. 1545. Dem. Epp. gr. Paris Tilet. 4. *eod.* Dem. et AE. orr. cum. argum., oratorum vitis, et AE. epp. Lat. Venet. apud Hier. Scotum 8. (Paris). 1546. Ph. quarta gr. Paris apud Iac. Bogardum 4. Price Rawlinſon. Eandem fuiſſe arbitror in bibl. Harleyana vbi ſic notatur: Dem. oratio ad Philippum gr. Paris 4. *eod.* de Rhod. libertate gr. Louan. apud Seruat. Saſſenum 4. *eod.* de Megalop. et de foedere ad Alex. gr. Louan. ap. Seruat. Saſſenum. 4. *eod.* Dem. et AE. Epp. gr. Paris Wechel. 4. (Rawlinſon) 1547. Dem. orr. graece Baſil. Herwag. 8. Editio penes me etc. in Bibl. Colleg. Gonuill. Caii Cantabrig. item in bibl. Barberiniana Romae cum notis MSS. porro in bibliotheca Hamburgenſi collata cum cod. mſto Lindenburg. itidemque apud Kennet Mackenzie Iuris Caeſarei apud Edimburg. Profeſſorem collata cum eodem

dem codice. *eod.* Olynth. tres, Phil. quatuor, c. Ariſto-gitonem duae gr. lat Francfurt apud Petr. Brubach. 8. Catal. Mattaire P. II. p. 85. Eaedem orr. penes me, ſed graece tantum deficiente pagina principe. 1548. C. Leptin. Gr. Paris Xtian Wechel 4. *eod.* C. Aphobum duae Paris Wechel 4. Catal. Mattaire T. I. p. 86. 1548. de pace Lat. Leoniceri Baſ. 8. 1549. Dem. orr. gr. lat. Baſil. Oporin. Fol. Vehementer ambigo de fide iſtius ed. grae-colatina. Wolfii et aliorum verſio Dem. circa hoc tempus, ex eadem officina et in eadem forma, et ad eam ipſam video adludier. *eod*, Phil. quatuor Lat. Manutii Venet. 4. *eod.* Dem. AE. orr. aduerſariae gr. Venet. apud Franc. Turriſanum. 8. *eod.* orr. aliquot in vſum adoleſcentium. Baſil. 8. in bibl. Vindobon. *eod.* 1549. Les quattre Plhilippiques traduites du grec en Francois par Iean l' Alemant Paris. 8. Vide omnino Lalemantis epiſto-lam de hac verſione praefixam eius verſioni orr. c. A-phobum Baſil. Opor. Fol. 1550. Dem. or. falſa leg. gr. Argent. Rihelii 8. 1553. Aeſch. c. Cteſiph. gr. Paris. 4. [Hactenus, neque vltra perduxerat Taylor recenſum harum editionum.]

## CAPVT TERTIVM.

### *Antiqui Critici Demoſthenis.*

Editio antiqua ἡ ἀρχαία Schol. ad Mid. n. 268. ed. Lutet. Editio popularis, ἡ δημώδης, vulgata. Schol. ib. n. 246. Two Copies of Dem. [hinc ziphrae aliquot] Vide Nos ſaepiuſcule ad Edit. Pariſ. Lambini in vltimo tomo. C. Aphobum I. n. 15. εἰς ὀγδοήκοντα μνῶν ἄξιαν. One εἰς π. μνᾶς. Another π. μνῶν. περὶ παραπρεσβ. n. 398. ἀρχαία et δημώδης, item n. 413. Contra Aphobum I. n. 14. 15. collat. cum c. Aphob. ψευδομαρτ. n. 11. et c. Onetor. I. n. 11. editio, qua vtimur e binis eſt conflata. Schol. Olynth. ſec. n. 24. Schol. de Coron. n. 19, 20. p. 139. et 145. n. 108. et 109. locus ſpectabilis adu. Cal-lipp. n. 9. I. Philipp. Var. Lect. n. 11. 12. 13. And ſo

 we ca-

we came by two ſets of Scholia. v. Nos ad Mid. n. 268. ed. Pariſ. Omnino Hermog. p. 353. ed. Criſpini, Schol. π. παραπρ. n. 524. Crit. N. Vlp. n. 144. 247. Sch. π. παρ. ἔν τινι βίβλῳ in an old Book. σχολ. ib. n. 265. ἐν τοῖς ἀρχαιοτέροις βιβλίοις. σχολ. 524. τοῦτο, οὗτος ὁ λόγος ὠβέλισαι, κατέγνωσαι σχολ. ad Mid. n. 246. 173. et ſaepe Ita Hermogen. de orat. c. Neaeram Vlpian. ad Midian. 66. l. 13. edit. Cantabrig. Wolfii praef. ad Vlpiani Conuerſionem, Eunapius in vitis Sophiſtarum. Praef. Lyſiae Accurata ὑπομνηματιστῶν, quos legit Vlpianus, diligentia, Rabbinorum ad inſtar, qui figuram, quam vocant τὸ παρεγγραφικὸν numerarunt, et in or. de corona 72. vicibus vſurpatam repererunt. σχολ. ibid. n. 22. οἱ πρὸ ἡμῶν ἐξηγησάμενοι σχ. ad init. Phil. quartae innui potiſſimum videntur Alexander Diocorus, Zeno et Genethlius n. 268. π. παραπρ. οἱ προθεωρίας καὶ διαιρέσεις συγγράψαντες idem ad or. de Cor. τινὲς τῶν πρὸ ἡμῶν σχ. ad π. παρ. n. 401. οἱ πρὸ ἡμῶν διελόντες *ibid.* οἱ ἐξηγηταὶ ibid. Antiqua Commentaria. σχ. ad init. or. de foed. Alex. οἱ πρεσβύτεροι commentatores in argumento ad Halonneſ. *.

*Callimachus.* Praef. Lyſiae or. c. Charidemum pro Satyro tutelae. Dinarcho tribuit Photius Cod. 265. or. contra Theocrinem Dinarcho eidem. Dionyſ. Halic. in Dinarcho. πινακογράφος. v. Dionyſ. Halic. ad Ammaeum. Praef. Lyſ.

*Dionyſius Halicarnaſſenſis.* Scripſit ad Ammaeum de Demoſthenis oratt. περὶ Δημοσθ. δεινότητος. Eius alius quoque tractatus de Dem. v. extremum π. Δ. δειν. Alius item ad init. Ep. ad Ammaeum. Schol. Vlp. p. 35.

*Caecilius.* Praef. Lyſiae et notae mſtae ibid. Fabr.

*) Cruda haec et impolita, vt inueni, ita protuli. Condat inde aliquando qui volet et otio abundabit, ſcitum quid et elaboratum.

Fabr. B. G. T. XIV. p. 35. Caecilii comparatio Demoſthenis et Ciceronis, Plutarch. in Dem. Comparatio Dem. et Aeſch. Liber de Dem. oratt. genuinis.

*Salluſtius* Suid. Plutarchus in Pyrrho. Cicero 1. Tuſcul. Photius bibl. p. 570. Fabr. B. G. T. I. p. 870. 871. Suidas e Damaſcio tradit Salluſtium quendam orationes Dem. vniuerſas δημοσίους memoriae mandaſſe.

*Vlpianus.* Chapman. Vlpianus ἐν Ἀραβικοῖς. Stephan. Byz. in v. Ταίνιοι. vixiſſe videtur ſub Conſtantino, NB. vt placet Hieronymo Wolfio, aut filio eius Conſtantio, vt ex Eunapii Proaereſio coniici poteſt. Vlpiani varii. Schultingii orat. pro Triboniano p. 899. Domitius Vlpianus ICtus origine Syrus v. l. 1. pr. D. de Cenſibus. Vlpianus Damaſcenus ICto coaeuus l. 18. D. de interdict. et relegat. v. Auguſtin. de nom. propr. Vlpianus Tyrius rhetor dictus Κειτούκειτος. Athenaeus in prooem. l. 2. c. 13. l. 3. 17, 18. et alibi. Vlpianus quidam. Stephan. Byz. v. Ruald. vit. Plutarchi. Writes the Arguments next to Libanius. See the End of the Argument π. παραπρ. and my Mſſ. Notes in the Paris Edition p. 729, * Schol. ad π. παραπρ. 84. ὡς ἡμεῖς. οὐκ ἔτι ὁμοίως ἡμῖν. ὡς ἔγνωμεν. 206. Author of the Arguments expreſsly Schol. *ibid.* n. 190. Schol. not all one hand. Caſe of Menander π. παραπρ. n. 220. ed. Pariſ. Vlpianus Iudgment upon the Reading of an old MS. n. 265. π. παρ. ἔγνωμεν n. 451. Valeſ. p. 228. not. ad Mauſſac. ὡς ἤδη ἐν τοῖς σωκρατικοῖς εἴρηται Olynth. I. init. Πύδνα τὸ νῦν Κύτρος *ibid.* n. 7. pro Coron. n. 8. Πύδνα ἡ νῦν Βέῤῥοια Olynth. I. n. 12. Ποτίδαια τὸ νῦν Κύτρος. ibid. ἡ νῦν Βέῤῥοια n. 118. πέζα

 τὸ κα-

*) Neceſſe eſt Taylorum, ſi quid ad illam paginam hoc de argumento annotauit, quod aienti nos credere par eſt, alii exemplari id adſcripſiſſe. Nam in eo, quod penes me eſt, nihil reperio.

τὸ κάτωθεν τῦ ποδὸς Olynth. 2. 24. σιρῦς. ὁ νῦν Φωσία ἰδιωτικῶς de Cherrhon. 56. οἱ πρὸ ἡμῶν ἐξηγησάμενοι Philip. 4 init. οἱ πρὸ ἡμῶν εἰς τὸν λόγον θεωρίας καὶ διαιρέσεις συγγράψαντες Phil. 4. 10. v. ad argum. de Haloneſo οἱ πρὸ ἡμῶν διελόντες. fort. διελθόντες. οἱ ἐξηγηταὶ ibid. τῶν πρὸ ἡμῶν τινές. π. συμμοριῶν init. π. παραπρ. 101. τινὲς τῶν ὑπομνηματιςῶν. pro Corona 22. ἀριθμῦσιν οἱ ἀθηναῖοι ἕως τῶν δώδεκα, ὡς ἡμεῖς. εἶτα λοιπὸν ὐκέθ' ὁμοίως ἡμῖν π. παραπρ. 206. Scripſit ὑποθέσεις ad Demoſth. π. παραπρ. 290. NB. c. Mid. n. 31. Salmaſ. de M. V. See Ind. auct. not. and pp. 162, 576. 775. Petit. LL. AA. p. 305. 357. 398. 399. 177, 423. 298 Meurſ. Att. Lect. I. 4. II. 8. IV. 3. V. 2. Edit. Dem Pariſ. cum notis MSS. Hartung p. 694. Meurſ. Piſiſtr. c. 9. de pagis col. 686. Valcken. ad Ammon. p. 201. Petiti Obſeru. Caſaubon. ad Theophr. Charact. p. 64. 68. 100. Palmer Exerc. p. 634. Schol. ad Ariſtocr. Valeſ. ad Harpocr. 180. 184. 207. 150. 161. Lucian. nou. Ed. T. I. p. 63. Herald. Obſeru. III. 3. p. 205. H. Stephan. Th. L. G. T. I. col. 370. Palmer de Liberalibus Not. ad Theophr. v. edit. Needham ad finem. Auctoris Notae ad Aelian. T. I. p. 270. Lyſias ed. Londin. Doruille ad Charit. p. 112. 483. 602. 87. 123. 292. 318. Suid. in Ουλπιανὸς. Kuſter ad loc. Caſaub. ad Theophr. p. 287. 288. Wolf Comm. ad Vlp. p. 1129. ἐθρασύνετο θαρσήσας Schol. ad Mid. n. 43. Vlpiani cuiusdam meminit Marinus Neapolitanus in Vita Procli Diadochi. Valeſ. ad Harp. p. 228. Scripſit vitam Demoſth. auctor eſt eorum argumentorum, quae Libaniana ſequuntur. v. Argum. ſec. π. παραπρ. ὡς ἔγνωμεν ἐν τῷ κατὰ Μειδίυ. NB. ἔγνωμεν a term. of Art. Nos ad Arg. Vlp. c. Ariſtocrat. Schol. Timocrat. n. 30, 199. 200. 219. Age of Vlpian. Schol. Timocr. n. 17. 176. v. Mauſſac. ad Harp. v. Ἀςυνόμος. De Vlpiano ICto Marlin ad tit. D. de Iuſt. et Iure p. 5.

*Tibe.*

*Tiberius* Rhetor de ſchematibus Demoſthenicis Ed. Gallei. De Demoſthene et Xenophonte Suid. Tiberius Rhetor de figuris apud Dem. MS. Bodl. F. II. 6.

*Apſines* laudatur ab Vlpiano in Leptinea. Exſtat Apſinis cuiusdam rhetorica. Fabr. B. G. T. IV. p. 459. Apſines Athenienſis Sophiſta egregius, pater Oneſimi Sophiſtae, qui fuit pater Apſinis. Suid. Apſines Oneſimi Ath. filius iunior Apſini Gadarenſi Suid. v. Scheffer ad Anon. Rhetor. Tzetz. Chil. VIII. 608. Apſines ad Leptin. Schol. Hermog. de Ideis.

*Didymus.* Harpocr. in ἐξένισε et ξενίζειν (v. Arg. adu. Eubulid.) γαμήλια. ὁ κάτωθεν νόμος Meurſ. A. L. III. 1. Mauſſac. p. 230, Harpocr. in οἰκίσκος. ἐσπάθατο. φάρμακος. Scripſit comment. in Iſaeum Harp. v. γαμηλία. Nos ad argum. adu. Eubuliden ſcripſit ad Aeſchinem. Harpocr. v. προναία. κραναλλίδαι. v. Mauſſac. ad Harpocr. v. λόγος. Scripſit ad Axonas Solonis c. Aſclepiadem v. Plutarch. vit. Solon. init.

*Apollonides* ὁ Νικαιεὺς laudatur ab Ammonio v. Ὄφλων ἐν ὑπομνήματι περὶ παραπρεσβείας Δημοσθένους. Apollonidis Nicaeni ὑπόμνημα in Timonis Sillos Tiberio Caeſ. inſcriptum meminit Laertius. ſcripſit idem de prouerbiis, Steph. Byz. v. Τέρινα. v. Fabr. B. G.

*Gymnaſius* Sidonius Sophiſta, Imp. Conſtantini temporibus vixit, ſcripſit declamationes et commentar. ad Demoſth. et alia quaedam.

*Aſpaſius* Phot. Cod. 265. Vlpian. ad Leptin. Meurſ. A. L. VI. 9. ſcripſit ad Leptin. Schol. Hermog. de Ideis.

*Menander* Vlp. ad Lept. et ad init. quartae Philipp. p. 74. ed. Pariſ. Rhetor fortaſſe apud Aldum v. Argum. orat. π. παραπρ. Schol. ad Timocr. n. 74. p. 294. ed. Lutet.

*Genethlius.* laudatur a Schol. Aug. ad Androt. ab Vlpiano ad π. παραπρ. init. et n. 268. Suid. v. γενέθλιος

νέθλιος. ab Vlp. pro Coron. n. 12. 92. p. ed. Lutet. 133. 143. 195. 232.

*Aeſculapius* Sch. Vlp. ad init. Philipp. quartae p. 29. ed. Lutet.

*Diocorus* Praef. in Vlp. Comment. Dioſcorus idem ad init. IV. Philipp. p. 74. ed. Lutet.

*Zeno* Nos ad Lyſiam. Rhetor graecus apud Strabon. l. 14. Rhetor apud Sulpit. Victor. Inſtit. Orat. Suidas. Ζήλων (f. Ζήνων) ὁ πολυθρύλλητος Vlpian. ad init. IV. Phil.

*Zoſimus* Nos ad Lyſiam. Scripſit comm. in Demoſth. Vita Demoſthenis caeterorumque oratorum in bibl. Regia Pariſ.

*Lyſimachides*. Nos ad Lyſiae praef. Valckenaer Animadu. p. 94.

*Marcellinus* ſcripſit proculdubio de Demoſthene. v. Vit. Thucyd. init. Hudſon. ad loc. Vita Demoſth. per Zoſimum.

*Libanius*. [Ad hoc nomen nihil eſt a Tayloro annotatum, vacua relicta charta.]

*Athanaſius* Schol. ad Timocrat. n. 163. Schol. Hermog. 146. alius rhetor graecus Byzantinus recens ſcriptor, quem laudat Baluz. ad Lupum Turon. p. 449. ſcripſit 1641. v. Fabr. B. G. T. IV. p. 293.

*Theo Alexandrinus*, idem qui concinnauit Progymnaſmata. Suid.

*Numenius* Rhetor Imp. Adriani ſcripſit Argumenta in Demoſth. Suid. item τῶν Θουκυδίδου καὶ Δημοσθ. χρειῶν συναγωγήν. v. Fabr. B. G. T. I. p. 872.

*Poſidonius* ſcripſit Argum. in Demoſth. Suid.

*Eratoſthenes* Plutarch. in Vita Demoſth.

*Demetrius Phalereus* Plut. ibid.

*Epiphanius* Schol. ad or. de corona n. 12. ed. Benenati, Ἐπιφάνιος ὁ τεχνικὸς Schol. in Cherrhoneſ. init. p. 94. 133. ed. Lutet.

*Diodo-*

*Diodorus* Valerii Pollionis filius, vixit ſub Adriano et ſcripſit enarrationem locorum difficiliorum, quae in D. orr. inueniuntur. Suid. v. Πωλίων et Διόδωρος. v. Praef. Lyſiae.

*Harpocratio.* Caius vel Aelius Harpocr. v. Praef. Lyſiae.

Caput XII. *Contenta voluminis quinti.* [ex editione puta, quam Taylor Cantabrigiae parabat.] Dionyſ. Halic. ad Ammaeum gr. lat. cum notis. NB. q. de δεινοτ. τȣ̃ Δημοσϑ. Lucian. ibid. Wolf. notae p. 1194. et 1444. Plutarchus ex Parallelis Wolf. Not. p. 1188. et 1443. add. Barton. Bryan. Caſaub. MS. Ruald. Plutarch. in Vit. 10. orator. Wolf p. 1193. 1444. Benenati Libanius ad Montium. NB. MS. Coll. Gonuill. Wolf p. 1187. 1444. Benenat. Eiusdem Apologia Demoſthenis Photius. Suidas ter. v. Wolf p. 1200. Eudocia. Zoſimus. Anonym. MS. Lutet. Fabr. B. G. T. XIV. p. 15. De Aeſchine Plutarch. in V. X. or. Wolf p. 1200. Philoſtratus. Hermogenes. Photius bis. Suidas bis. Eudodocia. Apollonius Wolf 41. NB. Palmer. p. 649. Wolf Not. p. 1200. Incerti Αἰσχίνης υἱὸς μὲν ἦν Wolf 41. Not. p. 1200. Ven. Hieron. Scot. 1547. lat. verſ. p. 6. a. ὅτι ἠδυνήϑη c. Timarch. Ed. Aldi Wolf 15. Not. p. 1200. Ven. Hier. Scot. p. 10, a. ὅτι μαϑητής. Οὔτε κάλλιον MS. Voſſian. q. Libanii. v. Opera Libanii. Wolf 16. Dinarchus. Demades. ad illum v. Plutarch. Photius, Suidas, Hermogenes, Eudocia, ad hunc Suidas. Praefationes Aldi, Manutii, Lambini etc. Chapman comment. de Vlpiano. Lexicon rhetoricum Vlpianeum. Appendix notarum. Iacobi Duporti notae mſtae ad Dem. e bibl. Regia Cantabrig. Variae lectiones e codd. MSS. Indices hi. 1) rerum memorabilium. 2) Atticus locutionum in Dem. et Aeſch. 3) auctorum emendatorum 4) Auctores laudati ab Vlpiano

piano et Scholiaſta Aeſchinis. Budaeus from Wolfius. Wolfii Specimen Demoſthenis edendi.

Caput XVIII. Fragmenta Aeſchinis, p. 1307. Aduerſariorum ſcripta ipſe Taylor rurſus calamo induxerat, vt, aut non digna luce, aut iam a ſe paſſim locorum allata. quapropter, praeſertim cum pauca eſſent, ne vnam quidem paginam implentia, repetere nolui.

Caput XX. *Sophiſtae.* Tiberius Rhetor de ſchematibus apud Demoſth. bibl. reg. Pariſ. n. 2918. Libanii oratio Demoſthenis nomine adu. Aeſchinem cod. Reg. Pariſ. n. 2998. Eiusd. oratio Dem. nomine poſt proelium ad Chaeroneam mori poſtulantis. *ibid.* Eiusd. or. Dem. nomine Philippo dedi cupientis. *ibid.* Eiusd. oratio, qua Dem. rationem reddit cur a Philippo dimiſſus ad remp. non accedat. *ibid.* Eiusd. or. Dem. nomine, Aeſchinem accuſantis, quod ſolus ex Athenienſibus ad Amphictyonicum iudicium Philippo non contradixerit. Cod. Reg. Pariſ. n. 583. See Libanii Epiſt. 925. Photius Cod. 243.

## CAPVT. VIII.

### *Demoſthenis orationes habitae, fragmenta. Philippicae Orationes.*

Stobaeus p. 201. 244. 245. 246. 344. 566. 270. 365. Plutarch. polit. praecept. p. 389. fine. Valckenaer ad Ammon. p. 73. Multae [ſunt eius] totae [orationes] graues, vt quaedam philippicae. Cicer. or. Quintil. III. 8. VI. fin. Victor. Var. Lect. p. 94. 95. 136. 145. 248. Schol. in Androtion. p. 391. Valeſ. ad Harpocrat. p. 26. ſaepius, p. 38. vbi de ordine Philippicarum. Robortell. annotatt. c. 3. p. 31. Sigon. p. 152. Meurſ. Attic. Lect. II. 4. Ammon. in παρέχειν. Etymolog. M. 151. 5. 187. 56. 449. 9. 736. 5. Mauſ-

Mauſſac. ad Harpocr. p. 138. 24. 66. 97. III. 113. 148. 90. de Arthmio. Cicero ad Attic. I. 2. Gellius 9. 3. Polybius in Excerpt. Peireſc. p. 90: ſeq. Nicephorus Gregoras 12. 5. Hiſt. p. 365. Hermogen. ed. Criſp. p. 341. 362. 363. 375. Philippum regem Macedonum; contra quem Demoſthenis Philippicae tonant. Hieronym. aduerſus Iouianum L. IV. fine. οἱ Φιλιππικοὶ καθαρεύουσι σκώμματος καὶ βωμολοχίας ἁπάσης. Plutarch. Polit. praecept. p. 394. ἐπιςολιμαίους δυνάμεις H. Steph. Theſ. L. G. III. coll. 1005. καί μοι οἵ τε δημόσιοι λόγοι τοῦτο ἔχουσι θαυμάσιον, ὅτι τοῖς Φιλιππικοῖς ἐπὶ πράξεις προτρέπεται καὶ Λεπτίνου πρᾶξιν ἐπαινεῖ Plutarch. de gloria Atheniens. extremo. σπάσμα H. Steph. Th. III. col. 916. Aquila Roman. p. 15. ed. Pithoei.

## ORDO PHILIPPICARVM.

Schottus Vit. Dem. ad Olymp. 107. 1. et 4. Lambini de hac cauſa oratio. Iuxta mentem Dionyſii Halicarn. ad Ammaeum.

| Archon. | Olymp. | Orat. |
|---|---|---|
| Calliſtratus | CVI. 2. | contra Androtionem. |
| | | adu. Leptinem. |
| Diotimus | CVI. 3. | de claſſibus. |
| Theodemus | CVI. 4. | contra Timocratem. |
| | | pro Megalopolitis. |
| Ariſtodemus | CVII. 1. | Philippica prima. |
| | | c. Ariſtocratem. |
| Thallus | CVII. 2. | de Rhodiorum libertate. |
| Callimachus | CVII. 4. | Olynthiaca ſecunda. |
| | | Olynthiaca tertia. |
| | | Olynthiaca prima. |
| | | c. Midiam. |
| Themiſtocles | CVIII. 2. | Philippica V. |

Archi-

| | | |
|---|---|---|
| Archias | CVIII. 3. | Philippica VI. |
| Lyciſcus | CIX. 1. | Philippica VII. |
| Pythodotus | CIX. 2. | Philippica VIII. |
| | | contra Aeſchinem. π. παραπρεσβ. |
| Soſigenes | CIX. 3. | Philippica IX. |
| | | Philippica X. |
| Nicomachus | CIX. 4. | Philippica XI. |
| Theophraſtus | CX. 1. | Philippica XII. |
| Ariſtopho | CXII. 3. | De Corona. |
| Anticles | CXIII. 3. | de donis. |
| | | orationes XII. δημόσιοι. |
| | | μηγορ. VII. δικανικοὶ V. |

Haec ita chronologice Dionyſius et oſtentat omnes has orationes, tribus vltimis exceptis, habitas fuiſſe ante editionem Ariſtotelis ῥητορικ.

Philippica.

| | |
|---|---|
| I. | Philippica prima. |
| II. | Olynthiaca ſecunda. |
| III. | Olynthiaca tertia. |
| IV. | Olynthiaca prima. |
| V. | Philippicae primae pars ἃ μὲν ἡμεῖς. v. Fabrici B. G. T. I. p. 924. et Vlpian. ad locum. |
| VI. | de pace. |
| VII. | Philippica ſecunda. |
| VIII. | de Haloneſo. |
| IX. | de Cherrhoneſo. |
| X. | Philippica tertia. |
| XI. | Philippica quarta. |
| XII. | ad Philippi epiſtolam. |

Olynthiaca prima, potius Olynthiacarum tertia, Philippicarum quarta. Stobaeus p. 504. 506. Val- ckena-

ckenaer ad Ammon. p. 73. Victor. V. L. p. 85. Caſaubon. ad Theophr. Charact. p. 101. 163. Mauſſac. p. 96. Euſtath. ed. Flor. p. 711. Valeſ. p. 22. 90. 91. 94. 170. Hermog. ed. Criſp. p. 179. 181. bis 287. bis. 293. 295. 296. bis. 300. 302. 309. 341. 364. 366. 409. 412. 414. 416. 433. Doruill. ad Charit. p. 177. 197.

Olynthiaca ſecunda, ſiue Olynthiacarum prima, Philippicarum ſecunda. ſecundam primo loco ponendam eſſe res ipſa ſuadet et Dionyſii Halicarn. teſtimonium Stob. p. 105. 319. 328. Eclog. phyſic. p. 9. Lucian. Encom. §. 9. Schol. et notae ad locum. Brodaeus Miſcell. V. 34. Meurſ. L. A. II. 11. Petit Obſeru. p. 110. Schol. Androt. p. 190. ed. Lutet. Carrion. Ant. Lect. 2, 10. Caſaubon. ad Theophr. Charact. p. 61. Mauſſac. p. 52. Valeſ. p. 42, 86. 178. Hermogenes ed. Criſp. p. 88, 89. 153, 177, 182, 183, 235. 284 287, 298, bis. 325. 353. 432, 435. H. Steph. Th. L. Gr. T. I. 209, 484. II. 408. Doruille ad Charit. p. 109. 693.

Olynth. tertia, ſiue Olynthiacarum ſecunda, Philippicarum tertia. Meurſius Them. Att. p. 1740. Barbeyrac Treaties T. I. p. 69. Pollux II. 59. 234. Duport. ad Theophr. p. 237. Euſtath. ed. Flor. p. 703. Valeſ. 84, 88. Habitae hae tres Olymp. CVII. 4. Aduerſus Olynthios dixit Demades aduerſatus Demoſtheni Suidas in Δημάδης. Hermogenes ed. Criſpini p. 230. 243, 250. bis 265. 289. 291. 298. 355. 252. Stobaeus Serm. 98. p. 540. Doruille ad Charit. p. 218. 687. Schol. ad Lucian. II. 516.

Philippica prima, habita Olymp. CVII. 1. Stobaeus p. 344. Mauſſac ad Harpocr. 211. 262. Robortell. Annot. l. 2. p. 30. Sigonius Emendat. 1. 3. p. 148. Hartung 2. p. 634. Meurſ. L. A. 2, 8. Victorius V. L. 18, 12. Pollux 2, 58. Valeſ. Emend. 4, 8. Euſtath. p. 378. T. I. ed. Flor. Not. ad locum. Valeſ. p. 80, 114. 128. 158, 159. Iens ad Lucian. p. 379. 1319. Hermogen. ed. Criſp.

Criſp. p. 90. 176. 177. 198. 215. 235. 252. 277. 285. 296. 329. 347. 364. 388. 415. H. Stephan. Th. L. G. T. I. col. 486. II. 445. III. 791. Schol. Ariſtoph. 205. 338. Pearce ad Loogin. §. 18. Doruille ad Chariton. p. 115. 177. 317. 337. 391. 670. 674. Not. ad Lucian. T. I. p. 63. a. 487. a. Nos p. 316. T. II. vol. 1.

Philippica ſecunda, ordine ſeptima, Etymol. M. 620. 47. 699, 33. 46. Hermogenes ed. Criſp. p. 178. 315. 366. Valeſ. p. 165. v. infra Philipp. ſeptima. H. Steph. Th. L. G. T. III. col. 457.

Philippica tertia, nona Harpocr. in *καταβολὴ*, decima Dionyſ. Halic. v. in Philipp. X. Meurſ. De F. A. p. 1470. Valcken. ad Ammon. p. 39. 116. Luiſin. Parerg. l. 3. Canter Nou. Lect. 8, 2. Mauſſac. p. 213. 24. Valeſ. p. 26. H. Steph. Th. L. G. T. I. col. 26. II. 700. III. 1600. Quintil. 9. 4. Hermog. 178. 188. 197. 198. 244. 253. 254. 265. 281. 287. 210. (ſic) 334. 342. 348. 366. 416.

Philippica quarta, vndecima Dionyſio. vid. in XI. habita CIX. 4. Caſaub. ad Theophr. Char. p. 95. Etymol. M. 469. 4. Mauſſac. p. 56, 211. Not. ad Polluc. 5, 134. Hermog. 179. 194. 250. 255. 264. bis. 309. 311. Valeſ. p. 156. Spanhem ad Iulian. p. 169.

Philippica quinta Ἃ *μὲν ἡμεῖς* etc. Apud Dionyſ. Halic. vocatur *ἕκτη τῶν κατὰ Φιλίππȣ δημηγοριῶν*, ſed leg. *πέμπτη* vt patet ex iis, quae ipſe ſubiungit. Nos ad ſeriem praetorum in ed. Wolſiana Schott. vit. Dem. ad Olymp. 108, 2. The ſubiect of it Dionyſ. ibid. *περὶ τῆς Φυλακῆς* etc. habita Olymp. CVIII. 2. Harpocr. v. Διοικεῖν. Valcken. ad Ammon. p. 171. Etymol. M. 224. 47. 404. 53. Valeſ. p. 84.

Philippica ſexta, alias de pace, Etym. M. 254, 26. Mauſſac p. 266. Schott. vit. Dem. ad Olymp. 108, 3.

Philippica ſeptima, hodie ſecunda, Etymol. M. 734, 24. 418, 47. Habita Olymp. CIX. 1. Hegeſippi. v. Suid.

v. Suid. et Etym. v. Ἡγήσιππος. Sed videntur de Phil. octaua loqui, ſiue de ea, quae inſcribitur de Haloneſo. Valeſ. p. 176. Initium ὅταν ὦ ἄνδρες etc. Arg. or Title πρὸς τὰς ἐκ Πελοποννήσου πρεσβείας. Dionyſ. Halic. ad Ammaeum. Harpocr. v. Ἡγήσιππος, Suidas et Kuſter.

Philippica octaua, de Haloneſo iuxta Dionyſ. eadem eſt. Secundum Libanium rectius inſcribitur πρὸς τὴν ἐπιστολὴν Φιλίππου. Habita CIX. 2. Mauſſac. p. 99. lin. 12. Harpocr. Valeſ. p. 104. Principium Ἄνδρες ἀθηναῖοι οὐκ ἐστιν ὅπως. Aduerſus Philippi legatos. Dionyſ. ad Ammaeum. Schott ad Olymp. 109. 2.

Philippica nona. Eadem eſt de Cherrhoneſo Dionyſ. Halic. Schol. Androt. p. 291. ed. Lutet. v. Philipp. tertiam. Valeſ. p. 23, 51. 84. 121. 155. 165. Suidas, in κατάγειν octauam laudat Philipp. locum ex hac oratione produxit. Habita Olymp. CIX. 3. Harpocr. v. ἔθνος Meurſ. A. L. 3, 15.

Philippica decima, vulgo tertia, πολλῶν ὦ ἄνδρες, argumentum edit Dionyſ. ad Ammaeum. Valeſ. p. 99. 101. 125. 160.

Philippica vndecima, hodie quarta. καὶ σπουδαῖα etc. Arg. apud Dionyſ. ad Amm. Valeſ. p. 99. 133.

Philippica duodecima et vltima, iuxta Dionyſ. Halic. eadem eſt, quae vulgo inſcribitur ad Philippi epiſtolam. Ὅτι μὲν ὦ ἄνδρες, Idem edit argument.

De Pace, Dionyſio Philippica ſexta. quem vide. Phot. cod. 265. Tertullian. de Anima c. 45. Stobaeus Serm. 96. Paul Leopard. Miſcell. 3, 15. 16. Emendat. 9, 15. Rufus apud Gruter. T. I. p. 573. Victor. V. L. p. 229. Valeſ. 48. 104. Habita CVIII. 2. Weſſeling. ad Diodor. II. 129. Wolf ad or. π. παραπρ. 152, 9. Princ. ὁρῶ μὲν etc. Doruille ad Charit. p. 388.

De Haloneſo, Philippica ſeptima iuxta Vlpian. cum aliis octaua. Rectius inſcribitur πρὸς τὴν ἐπιστο-

λὴν τὴν Φιλίππȣ. Auctor argumenti, Νοθεύεται. ib. Hegeſippi eſt Liban. Phot. Bibl. p. 880. Etym. M. Suid. Faber ad Longin. p. 202. ed. Tollii. Q. Atken. AI. p. 223. Hermogenes. Phraſe and Conſtruction not Demoſth. Liban. in argum. Εἴπερ ὑμεῖς τὸν ἐγκέφαλον ἐν τοῖς κροτάφοις καὶ ȣ̓κ ἐν ταῖς πτέρναις καταπεπατημένον φορεῖτε. Condamned Suid. πεφωράκασι (antiqui) non eſſe Dem. et ab idea orat. et a factis. Ait auctor ſe Callippum παρανόμων accuſaſſe. Id autem fecit, non Dem. ſed Hegeſippus. Obiectio, ſed hic apparet τὸ δȣ̃ναι καὶ ἀποδȣ̃ναι, quod Aeſchines Demoſtheni obiecit. Reſp. 1) idem potuit feciſſe Hegeſippus et Dem. 2) Et Demoſth. τῆς αὐτῆς ἐν πολιτείᾳ προαιρέσεως. Ambo contra Φιλιππίζοντας. Petau. ad Iulian. p. 121. ed. fol. Hegeſippus cognomento Crobylus. Ita Liban. Photius, Etymolog. Timarchi amicus fuit. v. Aeſch. contra Timarch. Suidas et Etym. aiunt Philippicam ſeptimam eſſe Hegeſippi, in hac voce, forte voluerunt octauam. nam cum Vlpiano eſt ſeptima, cum aliis octaua.

[Vacat titulus.] Habita Olymp. 109. 2. praetore Pythodoro. Phot. cod. 265. Meurſ. L. A. 3, 5. Brodaeus Miſc. 6, 9. Leopard. Emend. 12, 7. Luiſin. Parerg. 1, 5. 2, 8. Euſtath. T. I. p. 56. ed. Rom. Valckenar Ammon. p. 201. Euſtath. ed. Flor. p. 128. T. I. p. 118. not. ad loc. p. 695. not. 933. Valeſ. 87. 58. Harpocr. Ἀλεξάνδρος. Hermog. ed. Criſp. p. 140. 250, 252.

De Cherrhoneſo. Phil. IX. P. Leopard. Emend. 11, 2. Canter. V. L. 8, 2. Valeſ. p. 52, 54. 104. 111. 125. 156. 160. 177. Hermogen. p. 234, 253, 333, 346, 347, 411, 448. Arg. or Subiect Dion. ad Ammaeum. Pr. ἔδει μὲν Pro Diopithe v. Argum. orat. v. etiam Schol. ad Philipp. IV. bis. Doruille ad Chariton. p. 405. Vales. ad Excerpt. Polyb. p. 7. not.

Ad

Ad Philippi Epiſtolam. Meurſ. L. A. 3, 6. H. Steph. Th. L. G. T. I. col. 1277. Caſaub. ad Theophr. Char. p. 77. ad Athen. 6, 24. Habita Olymp. CX. 1. (v. Phil. XII.). Valeſ. ad Excerpta Polyb. p. not. 16.

Philippi epiſtola. Valeſ. p. 14, 154. 176. H. Steph. Th. L. G. II. 814. Demoſth. ad Philippum. Ammian. Marcell. p. 576.

De rep. ordinanda. Meurſ. A L. 2, 8. Valeſ. p. 69, 86, 130, 156. Habita Olymp. 106. 4. Multa habet communia cum Ariſtocratea. Hic cites Theon. p. 10. et conſule quae habemus in aditu Midianae Androt. et Ariſtocr. conſule item Vlpian. ad Timocrat. n. 153. ed. Lamb. Fabric. Bibl. Gr. T. I. in Demoſthene. Schott vita Dem. Ol. 106. 4. Doruille ad Charit. p. 348.

De claſſibus, συμμορ. Petit. p. 356. Meurſ. de F. A. p. 1716. A. L. 1. 1. Victor. V. L. p. 25. Etymol. M. 758. 53. Tzetzes Chil. 12. 540. 543. Valeſ. p. 40, 112. 144. Habita Olymp. 106. 3. Weſſeling ad Diodor. l. 413. Hermogen. 179. 416. T. περὶ τῶν συμμάχων Suid. Τίμημα. The Subiect Dionyſ. ad Amm. Doruille ad Char. p. 257. Langbain ad Longin. Spanhem ad Iulian. p. 166.

De Rhodiorum libertate. Stob. p. 364. Valeſ. p. 22. Valkenar. Ammon. p. 202. Mauſſac. p. 96. 205.

Pro Megalopolit. Valeſ. p. 48. Arcadiae ciuitas. dicta Olymp. 106. 4. Hermog. p. 340, 395. Fabr. B. G. T. I. in Demoſthene.

De foedere Alexandri. Photius Cod. 265. Valcken. ad Ammon. 61. Phauorin. in πρόβολος. Νοθεύεται Dionyſ. Halic. π. δεινοτ. Δημ. iuxta finem. Hyperidis eſt iuxta Photium et Libanium. Habita Olymp. 111. 1. Caſaub. ad Theophr. p. 161. Valeſ. p. 167. 176. Suid. π. πρόβολος.

Dinarchus. Meurſ. Att. Lect. 3, 11, 14. Valeſ. ad Harpocr. 5, 17, 26, 32, 35. 45, 54, 87. 88 91, 103, 105, 110.

110, 111, 118. 70, 133. bis. Muret, 2, 7. Meurſ. A. L. I. 8, 2, 10. 3, 5. 19. 4, 9, 13, 16. 5, 9. 14, 33. Ammon. in Μαρτυρία et ἐκμαρτυρία. Canter Nou. Lect. 8, 12. Pollux, 3, 27. v. Ind. 7, 10. 11. Fabr. B. G. T. I. Valcken. ad Ammon. p. 202. Caſaub. ad Theophr. Char. p. 707. Etymol. M. 788. 57. 469, 4. Ammian. Marcell. 30. 4. ἐν τῷ κατὰ Πολυεύκτου. Putſchii Grammat. 1173. 25. Pithoei Rhetores. Diogen. Laert. T. I. p. 118. Index ad Lyſiam. Mauſſac ad Harpocr. p. 140. 34. 67, 77, 80, 87, 97. 100, 208, 260. Not. ad Polluc. 1. 44. Weſſeling ad Diodor. I. 585, II. 98. Hermog. p. 252, 389. Schol. Ariſtoph. Equit. 1299. P. Faber Semeſtr. I. 2. p. 271. 381. Photius in Lexic. Εὐανδρία. Θεογείτων Κλιμάζει. Λαμπάδιον. Λογιςαὶ. μοχθηρός. οἴκημα. ὁμοέρκιος. ὀχεῖον. παλίμβολος. παραφρυκτωρεῖν. παλιναίρετος. Meurſ. Exerc. Crit. P. II. L. 1. c. 5.

Demades. Pollux 7. 104. Quintil. Fabric. B. G. T. I. et IV. Tzetzes V. 345. VI. 113. 179. Plutarch. in Solon. p. 192. ed. Bryan. Mauſſac. p. 240. Valeſ. 91. Hermog. p. 109. H. Steph. Th. L. G. T. I. col. 1606.

Demoſthenis Epiſtolae. Quintil. praefert Ciceronis epiſtolas. Stob. p. 613. Phot. cod 158. Epiſtol. 207. Photius de Phrynicho ad Heracleodorum. Olympiad. MS. apud Lambec. bibl. Caeſ. L. 7. p. 127. Marianus Criticus, cuius meminit Phrynichus libro II, oratorii apparatus, et Excerpta leguntur in Photii bibliotheca, Bruti Epiſtolas Platonis et Demoſthenis ſcriptis praeferebat. v. Nos de Criticis Comment. Pollux 2, 128. Mauſſac ad Harpocr. p. 185. Valeſ. p. 75. 101. 125. 195. Hermog. 250, 251, 252, 355. Suid. ἐρανίσας. ἐργολάβος. Etymol M. p. 369. 36. pro Lycurgi liberis. 793, 14. φθόη. Suid. in Πόη. Schol. Ariſtoph. Equit. 603. Phot. πόα. H. Steph. Th. L. G. T. I. col. 282. Doruille ad Chariton. p. 649.

Aeſchi-

Aeſchinis Epiſtolae Shaws Trauels. Valckenaer ad Ammon. p. 56. Meurſius in Αλαι.

Exordia Concionum. Petit. p. 277. Schott Vit. Dem. ad Olymp. 103. 4. Valeſ. ad Harpocr. p. 10. 119. 147. Plutarch. de X. Orat. Robortell. Emend. 2, 4. p. 67. Valcken. ad Ammon, p. 67. Polſux 6. 143. Caſaub. ad Theophr. Char. 153. 154. bis. Mauſſac. p. 5. 99. Cicer. ad Attic. 16. 6. Famil. 6. 18. Plato in Menexeno. Fabr. B. G. T. I. in Dem. Cicer. II. de oratore prooemia facienda praecipit. Idem in Epp. ad Attic. dicit ſeparatum habere volumen prooemiorum, ex quo deligere ſolebat cum aliquod συγγραμμα inſtituiſſet.

Oratio funebris. Leontidae Chalcioecus virgo Hieronym. adu. Iouin. p. 185. Phot. cod. 265. Meurſ. Att. Lect. 6, 11. 4, 18. Dem. de corona, Valeſ. ad Harp. p. 8. Valcken. ad Ammon. p. 28. Lect. Lyſ. Pollux 2, 14. Νοθευεται Phot. p. 88. Demoſtheni abiudicat Dionyſ. Halic. π. Δημ. δεινοτ. p. 178. 181. Habita Olymp. CX. 3. Plutarch. in Vit. Dem. Adiudicant Dion. Halic. Libanius, Photius. Not. ad Polluc. 8, 110. Fabr. B. G. T. I. in Dem. Aeſchines p. 423. 1.

Oratio amatoria ſeu laus Epicratis. Phot. Cod. 265. Valckenaer Animad. p. 58, 98. Pollux 2, 122. 3, 144. Caſaub. ad Theophr. Char. p. 119. Νοθευεται Photius p. 801. Dionyſ. Halic. Liban. Valeſ. p. 353. Nos ad ſtagm. Lyſiae.

[Sequentes articulos, Aeſchines Dem. περὶ παραπρ. Aeſch. π. παραπρ. Aeſch. contra Cteſiph. de Corona, contra Ariſtocrat. cancellauerat Taylor, dudum illis vſus in voluminibus Dem. a ſe editis. item articulos, contra Timocrat. c. Ariſtogit. ſed contra Theocr. c. Eubul. c. Neaeram, non concellarat, tametſi certus ſum, eum illis omnibus iam vſum eſſe in editis, quae his in Aduerſariis depoſuit.]

 Contra

Contra Apaturium Salmaſ. de M. V. p. 83, 88. 190. 393. 575. 690. 698 711. etc. 754. Valeſ. ad Harpocr. p. 12, 54. 58. 89. 101. 106. Duport. 404. 405. Valeſ. p. 136. 147. H. Steph. Th. L. G. T. I. col. 660. Suid. v. ἀνασκευασάμενος. Steph. T. III. 839. Spanh. ad Iulian. p. 140.

Contra Aphobum prima Salmaſ. de M. V. 153. 156. 160. 191. 154. 155. 192. Iſidor. Ep. 4. 209. Petit. p. 557. Victor. V. L. p. 5. Pollux 5. 124. Valckenaer not. ad Ammon. p. 70. Etymol. M. 739. 33. Valeſ. ad Harp. p. 25. 42. bis. 45. 49. bis. 117. Liban. in Vit. Dem. Iſaei ſunt hae orationes ἐπιτροπικοὶ Liban. ibid. Tacit. Dial. de Orat. v. Schurzfleiſch Acta liter. p. 187. Hermog. p. 337. Fabr. B. G in Dem. Herald. p. 213. Valeſ. 153. Suid. v. Διακεχρημένον. H. Steph. Th. III. 1264. 1628. Spanhem. ad Iulian. p. 178.

Contra Aphobum ſecunda Valeſ. p. 62. 66.

Contra Aphobum tertia Meurſ. Att. L. 3, 18. Valckenaer Animadu. p. 102. Valeſ. ad Harp. p. 18. 161.

Contra Boeotum περὶ τȣ͂ ὀνόματος. Petit. p. 303. Meurſ. Att. Lect. IV, 13, 32. Ammon. v. ξενίζειν. Valckenaer ad Ammon. p. 26. Herald. p. 85. Pollux 8, 28. Mauſſac. p. 40. Valeſ. p. 9. 43. 127. 156. 195. Hermog. p. 282.

Contra Boeotum ὑπὲρ προικὸς μητρῴας Meurſ. Att. L. IV. 32. Valcken. p. 127. ſed alia quoque oratio ſic inſcribitur. v. inter oratt. dubias.

Contra Calliclem Priſcian. col. 1098. 2. Valcken. p. 26. Valeſ. p. 17.

Contra Callippum Salmaſ. de M. V. 192. Valckenaer. p. 47. 111. Mauſſac. p. 22. Valeſ. p. 29, 32, 55. Herald. p. 77. H. Steph. Th. L. G. T. I. col. 999. Doruille ad Chariton. p. 57.

Contra Cononem Notae ad Lucian. T. I. p. 330. Meurſ. Att. L. 1, 6. 3, 6. Brod. 5. Miſcell. 34. Euſeb.

Prae-

Praepar. Euang. p. 466. ed. Pariſ. Herald. p. 85. 6. 37. 91. Not. ad Lucret. 4.714. Valcken. ad Ammon. p. 230. Mauſſac. p. 209. 61. Valeſ. p. 4, 18. 80. 94. 95. 141. 156. Actio *αἰκίας* male apud Plutarch. de gloria Athen. *ἀνοίας*, vt notatum Meurſio 3, 6. A. L. Ex hac oratione multa ad verbum transtuliſſe Dinarchum in prooemium ſuae aduerſus Cleomedontem, notauit Porphyrius apud Euſeb. Praepar. X. 3. Hermog. p. 128. 225. 336. 437. Fabr. B. G. T. I. in Dem. Caſaubon. ad Ath. 2, 21, 14. Dionyſ. Halic. p. 277. T II. ed. Hudſon. *ὀψοποιούμενος* Pollux 6, 37. Suid. *Ἄπαγε*. H. Steph. Th. L. G. T. II. col. 376. 768.

De corona praefecturae naualis Salmaſ. de M. V. 24. Valeſ. ad Harpocr. p. 7. 177. Harpocr. v *Σύλας*.

Contra Dionyſodorum Salmaſ. de M. V. 194. 195. 215. 357. 403. 504. 516. Phrynich. p. 104. Herald. p. 106. 108. Victor. V. L. p. 162. Pollux 2, 33. Mauſſac. p. 38. Valeſ. p. 52, 55. 137. Hermog. 224. Duport p. 322. Suidas *ἀμφοτερόπλους*. *συνετιμήθη*. *τέως*. H. Steph. Th. L. G. T. II. col. 172. Spanhem. ad Iulian. p. 144.

C. Euergum. Salmaſ. de M. V. 100. 501. 557. 767. Petit. 365. 366. 488. 624. ſeq. H. Steph. Th. L. G. T. I. col. 1427. 869. Athen. p. 481. Valckenaer ad Ammon. p. 134. Not. Animadu. p. 13. 14. Pollux 8, 23, 30. Valeſ. p. 16. 29, 40. 42. 43. 45. 52. 54. 88. 109, 132. Kuhn ad Poll. T. II. p. 941. Herald. Animadu. ad Salm. p. 225. Caſaub. ad Athen. 5, 10. Valeſ. 163, 165. Pollux 8, 14. not.

C. Lacriti exceptionem Salm. de M. V, 21. 193. 209. 394. 424. 503. 504. 505. 754. 86. 506, 215. 721. Petit. 508. etc. Meurſ. L. A. 3, 12. Valcken. Animadu. p. 112. Herald. p. 106. Victor. V. L. p. 84. Etymol. M. 151. 17. Meurſ. de popul. Att. *ξυπέτη*. Valeſ. p. 48, 56, 83. 85, 98, 101, 117. 152, 177. Sarrau. Epiſt. p. 5, 17. Caſaub. ad

 Athen.

Athen. 2, 10. Duport. p. 406. Spanhem ad Iulian. p. 78. 140. H. Steph. Th. L. G. T. I. col. 1423. III. 1131.

C. Leocharem Valeſ. ad Harp. 39, 41, 45. 93, 120. 149. περὶ κλήρȣ. Lucian. nou. edit. T. I. p. 163. a pr. Caſaub. ad Athen. 7, 17. Petit. p. 446. Valeſ. 152. H. S. Th. L. G. T. II. col. 514. Lindenbrog ad Phorm. Act. 1. ſc. 2.

C. Macartatum. περὶ τȣ̃ Ἁγνίȣ κλήρȣ. Phot. MS. v. πρόσκλησις male Suidas πρόκλησις. Valeſ. ad Excerpta Nicol. Damaſc. p. not. 65. Petit. p. 423, 590, 624, 551. Meurſ. L. A. 5. 1, 4. Valcken. ad Ammon. p. 78. ſaepe 13. Valeſ. Emend. 4. 5. Herald. 86. Pollux 3, 28. Caſaub. ad Theophr. Char. p. 116. Perizon. de lege Vocon. p. 128. ſq. Meurſ. in Οἶον. Valeſ. 2. 15. 17. 18 99. 137. 151. Iſaei oratio de eadem cauſa. περὶ τȣ̃ Ἁγνίȣ κλήρȣ. Harpocr. v. ἐξεπρέμνιζον. v. Suid. in eadem voce. Suid. v. πρόκλησις Harpocr. v. Θῆτες. κλῆσις. πρόπεμπτα. πρόσκλησις.

C. Nauſimachum. v. Lyſiae fragmentum.

C. Nicoſtratum. Valcken. ad Ammon. p. 107. not. Animadu. p. 31. Caſaub. ad Theophr. Charact. p. 67. Valeſ. ad Harpocr. p. 10. 30. 52. 57. 60. 104. Inſcribitur πρὸς Ἀμαθέσιον περὶ ἀνδραπόδων. v. inter orationes dubias. πρὸς Νικόστρατον περὶ ἀνδραπόδων ἀπογραφῆς Ἀρεθȣσίȣ. Hermog. p. 317. Suid. περιστοίχων. ἀρχαῖον. H St. Th. L. G. T. I. col. 868. II. 431.

C. Olympiodorum βλάβης. Leop. Em. 2, 3. Poll. 7. 179. 197, IX, 39. Etym. M. 355, 9. Valeſ. 10, 15. 41. 52. Duport. p. 326.

C. Onetorem Euſeb. Praep. Eu. p. 456. ed. Pariſ. Caſaub. ad Athen. 8. vlt. Valeſ. ad Harpocr. p. 19. 104. 163. Iſaei eſt v. Liban. Suid. v. δοκιμασθείς. Harp. et Suid. v. Ὀνήτωρ.

C. Onetorem ſecunda Mauſſac. p. 77.

C. Pan-

C. Pantaenetum Meurſ A. L. 5, 30. Ammon. v. παῖδα Valcken: p. 116. Animadu. Herald. p. 107. 212. 284. Pollux 2, 64. Etym. M. 717, 9. 359, 57. Valeſ. 21. 67. 68. 104. 122. Lindenbrog ad Eunuch. act. 2. ſc. 4. Suid. v. παρακαταβολή.

C. Phaenippum Salmaſ. de M. V. 653. Valcken. Animadu. ad Ammon. p. 22. Pollux 4, 167. Mauſſac. p. 60, 78. Lucian. nou. ed. p. 143. T. I. 213. Valeſ. p. 114. 175. Suid. σημεῖα. H. St. Th. L. G. T. II. col. 150. Spanhem ad Iulian. p. 169.

Contra (vel aduerſus) Phormionem Salmaſ. de M. V. 17. 20. 88. 195. 209. 309. 394. 395. 504. 516. 583. de Vſur. 129. Meurſ. L. A. 4. 28. 2. 15. A. A. 1. 12. Valckenar. ad Ammon. 158, 64. Valeſ. Emend. 4, 2. 3. 4. Caſaub. ad Theophr. p. 33. 113. Valeſ. p. 82, 153. 154. Ὑπὲρ Χρυσίππε. H. Steph. Th. L. G. T. I. col. 116. III. 999. ὑπὲρ Χρυσίππε πρὸς τὴν Φορμίωνος παραγραφήν. Harpocr. v. ἐπιθέτες ἑορτ. ἔφεκτος. Spanhem. ad Iulian. p. 78.

Pro Phormione Meurſ. A. L. IV. 28. Pollux 2, 124. Caſaub. ad Ath. 2, 10. ad Theophr. Charact. p. 67. 117. Duport p. 254. Mauſſac. ad Harp. p. 126. 44. Valeſ. 9. 10. 42. 53. Contra Apollodor. Plutarch. in vita Demoſth. Αφης. Suid. it. χρησαὶ δύο. Miſcell. Obſ. V. p. 187.

Contra Polyclem περὶ τῆς ἐπιτριηραρχίας. Salmaſ. de M. V. 211. 219. Petit. p. 499. Valcken. ad Amm. p. 117. Victor. V. L. p. 5. Valeſ. p. 5. 7. 40, 83. 87. 117. 154. 175. 176. 177. Suid. ἐφίερον. Spanhem. ad Iulian. p. 170.

Contra Spudiam Priſcian. col. 1180. 29. ὑπὲρ προικός. Herald. p. 107. Etym. M. 716. 52. Valeſ. p. 68. bis. Hermog. 224. 337. ὅρον Suid. item Νεμέσια et σκηνή. quorum in illo πρὸς Σπεδ. in hoc κατὰ Σπ. laudatur H. St. Th. L. G. T. III. col. 851.

C. Stephanum Salmaſ. de M. V. 165. 168. 167. Petit. p. 407. 446. 166. Meurſ. A. A. 1. 7. Ammon. καταχύματα. Herald. p. 100. 102. 105. Pollux 3, 84. not. 8, 30. Etymol. M. 448, 19. 788. 6. Mauſſac. p. 47. Valeſ. 15. 18. 97. 101. 106. 122. Hermog. 316. ἔχιν Schol. Ariſtoph. Veſp. 1427. H. St. Th. L. G. II. c. 689. 702. III. 119.

C. Stephanum ſecunda Salmaſ. de M. V. 163. 418. 424. Meurſ. A. L. 3, 24, 25. Petit. 267. 446. 535. 588. Herald. Obſeru. et emend. apud Otton. T. II. p. 1383. Valeſ. p 15.

C. Timotheum Salmaſ. de M. V. 390. 502. 503. 507. 560. 579. 639. 508. Meurſ. A. L. 5, 19. Valcken. ad Ammon. p. 13. 70. Leopard. Emend. 11. 18. Valeſ. 4. 10. Scaliger de Emend. Temp. p. 63. Petit. de anno Attico c. 5. Valeſ. ad Harpocr. p. 4. 13. 19. 41. 59. 102. Dodwell de Cyclis diſſ. I. §. 11. Caſaubon. ad Athen. XI. 11. Valeſ. 150. Spanhem. ad Iulian. p. 166.

C. Zenothemin, Salmaſ. de M. V. 208. 357. 400. 426. 401. Valckenar p. 80. Vict. V. L. p. 111. Valeſ. p. 54. 158. Doruille ad Charit. p. 280. HSt. T. III. col. 849. Spanhem ad Iulian. p. 25. [In his deſinebat hic index in ſchedis Taylori p. 421. ſequebantur p. 424. iſtaec, ipſi ſoli ſcripta, nobis tamen etiam quodammodo futura non inutilia.] My own Copy of Aldus Edition with the Ven. Barocc. MSS. Ald. firſt enterd in to the Margin. MSS. Ald. enterd in Red Ink. Ven. may be better had from the Copy I bought at L. Oxford Sale. NB. To ſee what the Copy has of its own excluſiue of the Ven. collation. [tum verſus tres ciphris exarati] Collate the Felician edition with Lindenbrog. and Felic. MSS. The Paris and Manucian. editions collated by correcting the Proof Sheets by them after they have been corrected by Wolf. Paris. Lambins

correct

correct firſt enterd in the Margin. And the Various Lections to bee found in the Scholia. Te aſteriſc what is obſeruable in the Schol. Manutius. Collated by correcting. See above MSS. Manut. If I would procure the Manut. or Felic. editt. aduiſeable to enter Var. Lect. in the margin. in red Ink, and the Lindenbrog in black. Various Lections of Wolf 's MSS. viz. Obſopoeus. Aug. Ital. of my own Vindob. Harley. Locker. Harris. Voſſ. Laud. Gally-Askew. MSS. Ven. Barocc. Bodl. Cant. Lind. Codices noſtri Aeſchinis Coisl. Regii Pariſienſes Locker. Bernard. Mead. Askew. Ed. Wolfii 1604. belongs to L. Granuille the Venician collations in the marg. the Aldine Copy in the Royal Library at Cambridge from. the Margin. The Hervagian edit. in folio the MSS. emendations in the margin. Bodl. NB. theſe MSS. Emendations are of two ſorts. 1. from ſome touches in a Copy of this Edition Bodley. Libr. Oxford Λ. 2. 20. Art. Seld. 2. from a Copy lent my by D. Bernard (but with a very ill Grace) at that Time Preb. at Weſtm. now Bishop of Derry in Ireland. Before you have done with the Ald. Edit. more to be conſulted Ald. Ed. Gally or Altempſ. Iterum Ald. Dr. Askew.

A p. 438. ad p. 449. perſcripta erant nomina auctorum veterumque nouorumque, quos, ad Dem. facientes, deceret excuti.

Pag. 452. Index auctorum emendatorum in edit. Demoſth. Cantabrig. pertinet hic iudex tantum ad volumen tertium, et ſic habet.

Athenaeus. 179. 1. Antipho. 344. 2. Andocides. 449. Aeſchines. 517. 2. Clemens Alex. 69. 2. Dio Chryſoſt. 63. 2. Dionyſ. Halic. 168. 2. 240. 1. Digeſta. 182. 2. Demoſth. c. Aphob. 554. 2. Etymol. M. 244. 2. 523. 2. 618. 1. 621. 1. Harpocratio. 631. 1. 445. 2. 446. 1. 553. 1. 618. 1. Heſychius. 618. 1. Iſido-

Iſidorus Peluſiotha ſaepius. 167. 2. Thomas Magiſter 662. 2. 355. 2. Moſchopulus. 244. 2. Plutarchus. 179. 1. Iul. Pollux. 240. 2. 651. 2. Priſcian. 652. 2. Suidas. 63. 1. 75. 2. 618. 1. Strabo. 68. 2. Syrianus bis. 63. 2. Thucydides. 244. 2. Eius Scholiaſtes. 75. 2. bis. Vlpianus. 653. 2. bis. Xenopho. 72. 2.

P. 455. Auctores ab Vlpiano in ſcholiis ad Demoſth. laudati iuxta paginas edit. Pariſ. Aeſchines. 131. ter. 132. 230. contra Timarch. 253. Aeſculapius 25. Alexander 74. et ad Leptin. Andocides 60. Antipho 14. bis. Ariſtophanes 26. 57. 58. 62. 127. Ariſtoteles 57. Arrianus. 56. D. Baſilius 10. Crates 56. Demoſthenes. 1. 14. Philippicae. 59. 127. 151. 217. 262. Olynth. ſecunda 88. tertia 100. de Haloneſo 82. oratio ſeptima, quae eſt eadem iuxta computum Vlpiani, 74. de r. Cherrho. 81. 96. 119. oratio octaua, quae illi eſt eadem, 74. pro Diopithe, eadem. 77. 85. decima, quae eſt Philippica quarta, 74. Philippica quinta, quae iuxta eius diſtributionem nulla eſt, niſi ſit ea, quae ſequitur, 74. Ad Philippi epiſtolam 148. Pro Megalopolitis 98. contra Aeſchinem h. e. ἐν τῇ περὶ παραπρ. 96. Pro Cteſiphonte 36. 56. 58. 63. Pro Corona 127. 218. 219. ter. 222. 235. 241. adu. Leptinem 120. c. Midiam 98. 196. 227. 251. c. Ariſtocrat. 133. 196. 252. c. Timocrat. 210. Diodorus 25. Diodorus περιφέρων (f. παραφέρων) τὰ Ἑλλανικὰ 155. Dionyſius Halic. 35. Dioſcorus (f. Diocorus) 74. Epiphanius 54. 133. Euphorus (f. Ephorus) 137. Euripides 31. Genethlius 133. 143. 195. 232. Hermogenes 29. 48. 54. 213. 221. 222. bis. Herodotus 386. (credo 61.) Heſiodus. 252. Homerus. 7. bis. 25. 33. 131. 143. 254. innominatus. 223. Hyperides. 14. Iſaeus. 14. Iſocrates. 14. ter. 28. 29. bis. 35. 37. 87. 299. in Panegyr. 59. 244. Lycurgus. 60. Lyſias. 14. Menander comicus. 127. eius factum egregium in gratiam De-

moſthe-

moſthenis. Menander Sophiſta. 194. Philochorus. 28. Plato 15. 127. 195. 206. 219. in Euthyphrone 158. Solonis Elegi. 254. Theopompus 12. Thucydides 1. 8. 40. 41. 46. 56. 58. 59. 61. 62. 103. quater. 117. 138. 195. 199. in libro ſecundo 25. Solo (f. Zeno) ὁ πολυθρύλλητος. 74. Auctor incertus. 61. ὁ τὰς θεατρικὰς ἱστορίας συγγράψας. 253. Attici. 20. οἱ ἀρχαῖοι. 40. comici. 127. Grammatici. 15. Hiſtorici. 127. Hiſtoria Philippica. 43. Prouerbia 147. S. S. ἅπαξ ἐλάλησεν ὁ θεός. 56.

Demoſthenis orationes deperditae, dubiae, falſo inſcriptae, opera ſuppoſititia, fragmenta. Orationes Dem. γνήσιοι 65. Phot. Cod. 265. Rutilius Lupus. Index Plutarchi. T. XII. B. G. Fabric. Meurſii Bibl. Attica apud Gron. T. X. Oratio ſecunda in Ariſtogit. ἀπολογία τῶν δώρων, μὴ ἐκδοῦναι Ἅρπαλον, κατὰ Νεαίρας, περὶ τῶν πρὸς Ἀλεξάνδρων συνθηκῶν improbantur a Dionyſ. Halic. περὶ Δημ. δειν. iuxta fin. ab aliis or. ſunebris, amatoria, de Haloneſo, c. Theocrinem, c. Onetorem ἐξούλης.

1. περὶ Ἁγνίου. Eſt ea contra Macartatum. 2. περὶ τῶν ἀδελφῶν. f. ἀτελειῶν. Eſt ea adu. Leptin. 3. contra Alexandrum. Mauſſac. p. 27. 4. πρὸς Ἀμαθούσιον περὶ ἀνδραπόδων Plutarch. p. 201. v. Ind. ad Plutarch. Opera in Fabr. B. G. T. XII. oratio eſt πρὸς Νικόστρατον v. Harpocr. v. ἀπογραφή. 5. contra Apollodorum. Plut. in V. Dem. Eſt ea pro Phormione. 6. κατ' Ἀριστοτέλους. Syrianus in Hermog. Meurſ. in Bibl. Attica. 7. περὶ τῶν ἁρπαλείων χρημάτων. Iſidor. Epiſt. IV. 205. eadem videtur ἀπολογία τῶν δώρων et περὶ χρυσείου ad Ammaeum fine, Anticle Archonte Olymp. 113. 3. 8. περὶ τοῦ μὴ ἐκδοῦναι Ἅρπαλον. Dionyſ. Halic. π. Δημ. δειν. fine. 9. πρὸς Ἀρτάβαζον. Priſcian. l. XVIII. col. 1197. 22. 10. περὶ τῶν ἀτελειῶν. Eſt contra vel adu. Leptinem. 11.

πρὸς

πρὸς Διόδωρον. Suid. v. συνετιμήθη et συντιμηθῆναι. lege πρὸς Διονυσόδωρον. 12. ὑπὲρ Διοπείθους. Schol. ad Philipp. quartam bis. oratio eſt de rebus Cherroneſi. 13. ἀπολογία τῶν δώρων. Dionyſ. Halic. π. Δημ. δεινότ. fine habita Olymp. 113. 3. Dionyſ. Ep. ad Ammaeum fine. eadem fortaſſe, quae de pecuniis Harpalicis. 14. περὶ ἐπιτριηραρχήματος Suid. v. ἐφίερον. Ea eſt contra Polyclem. Valeſ. ad Harpocr. p. 154. 15. περὶ τῆς ἐξούλης λόγος. Harpocr. v. Ὀνήτωρ a) 16. πρὸς Ζηνόβιον Harpocr. v. ἰδίαν. 17. contra Theocridem Plutarch. in vita Demoſth. b) 18. πρὸς Κριτίαν περὶ τοῦ ἐνεπισκήμματος. Harpocr. v. ἐνεπίσκημμα. 19. κατὰ Μέδοντος. Pollux 8, 6. Harpocr. v. Δεκατεύειν Valeſ. p. 38. v. Lyſiae fragmenta. 20. contra Mneſibulum. Athen. Exſtat contra Euergum. 21. Pauſaniae encomium. Dionyſ. Halicarn. 22. πρὸς Περικλέα. Priſcian. l. 17. col. 1089. 48. 23. ὑπὲρ προικὸς Priſcian. p. 1180. 29. Hodie contra Spudiam 24. ἐν τῷ ὑπὲρ ῥητόρων λόγῳ. Suidas v. ἅμα. 25. pro Satyro tutelae contra Charidemum. Phot. cod. 265. Demoſtheni abiudicat. Callimachus Dinarchi eſſe mauult. alii Lyſiae. 26. περὶ συμμάχων Suid. v. τίμημα. fort. περὶ τῶν συμμοριῶν. 27. κατὰ Τιμάρχου. Ita Lexicographi, ita Vlpianus in Schol. contr. Midiam ed. Pariſ. p. 330. n. 71. Forte contra Timocratem, aut fort. Aeſchinis c. T. vide ſimilem errorem H. Stephani in ora Aeſchinis. (π. παραπρεσβ. credo) 28. κατὰ Φρύνωνος προαγωγείας Schol. Hermog. p. 245, 264. 29. πρὸς Χαρίδημον. (v. tit 25.) d) 30. περὶ χρυσείου Athen. l. 13. p. 293. et 592. ſorte

30. περὶ

a) Exſtat, contra Onetorem.

b) Exſtat, contra Theocrinem.

c) Adde orationem pro Cteſippo, commemoratam a Dinarcho p. 104 19. ed. Steph. quae eſt eadem cum Leptinea.

d) videtur Ariſtocratea eſſe.

de pecuniis Harpalicis. 31. ὑπὲρ Χρυσίππȣ Harpocr. ἐπίθετ. εὑρτ. et ἔφεκτος. contra Phormionem eſt. v. Valeſ. ad Harpocr. p. 83. 33. περὶ χρυσȣ̃ Athen. p. 641. e) 34. ὑπὲρ χωρίȣ βλάβης. Priſcian. col. 1095. 2. contra Calliclem eſt.

Two Copies of Demoſthenes. vide Nos ſaepiuſcule ad edit. Pariſ. Lambini in vltimo tomo. Contra Aphob. I. n. 15. εἰς ὀγδοήκοντα μνῶν ἄξια. One εἰς π. μνᾶς, another π. μνῶν. π. παραπρ. n. 298. ἀρχαία et δημώδης v. π. παραπρ. n. 415. ἡ ἀρχαία. σχ. Mid. 168. ἡ δημώδης. σχ. Mid. 246. Editio, quae vltima, ex binis conflata C. Aphob. I. n. 14. 15. c. Aphob. ψευδομαρτ. n. 11. c. Onetor. I. n. 11. Schol. Olynth. 2. n. 24. de corona p. 139. ed. Pariſ. et p. 145. N. 108. et 109. locus ſpectabilis. And ſo we came by two ſorts of Scholia. Nos ad Midianam n. 268. ed. Pariſ. [v. ſupra p. 709.]

Adu. Callipp. n. 9. 1. philipp. var. lect. n. 11. 12. 18.

Στίχοι. πέντε ἢ ἓξ μυριάδας ςίχων ἐκείνȣ τȣ̃ ἀνδρὸς καταλελοιπότος Dionyſ. Halic. περὶ δεινʹ. Δημ. fine. Omnino Barth Aduerſ. LIV. 21. 22. l. 2. §. 1. cod. de vet. iur. enucl. Gothofr. ad loc. l. 2. pr. eod. l. 3. §. 1. eod. Marmor Sanduic. p. 29. Montfaucon. Palaeogr. l. 1. c. 4. p. 30. Nepos in Epaminonda, Lambin. ad locum, Iſidor. 5, 4. Caſaubon. ad Athen. VI. 10. Salmaſ. proleg. ad Solin. Contar. Lect. Subſec. 1. 8. Menag. ad Laert. 1. 7. p. 33. Sarrau. Ep. p. 230. Stryck, Praecogn. Iurispr. Mill. Praef. N. T. it. H. Steph. Parmenidis ςιχοποιία vel ςίχοι Plutarch. p. 28. fine. Nemo cum Prophetas verſibus viderit — quam diſtinximus. Hieronym. praef. ad Eſaiam. Ciceron. Tuſcul. MS. ςιχηρω̃ς in bibliotheca regis Chriſtianiſſimi. Salmaſ. proleg. ad Solin. Actor. Apoſtol. MS. codex

e) videtur eadem cum or. περὶ χρυσίου eſſe.

codex ϛιχηρῶς deſcriptus et editus a T. Hearne. Vno hoc volumine vitam — ante nos explicarunt. Corn. Nep. Epam. Solebant antiqui numerum verſuum ſeu ϛίχων ad fin. cod. notare. Herodianus de numero not. Κράντωρ κατέλιπεν ὑπομνήματα εἰς μυριάδας ϛίχων τρεῖς Diog. Laert. 4. 24. Menage ad locum. γίνονται αἱ πᾶσαι μυριάδες ϛίχων τέτταρες καὶ τετταράκοντα πρὸς τοῖς πεντακισχιλίοις, καὶ διακοσίοις ἑβδομήκοντα. Idem 5, 27. ſcil. 445. 275. Zoroaſter's Works are ſaid to contain two millions of Verſes Plin III. 1. Hieron. Catal. Script. eccleſ. Idem Ep. 124. ad Damaſ. et praef. aduerſus Daniel. Theopompus 's 15. myriads ϛίχων Phot. cod. 226.

Titulum proximum *Acta Philippi* paene eadem tenentem, quae Schottus in ſerie praetorum Athenienſium etc. iam tradiderat, praeterii, aut partim meo indici rerum memorabilium aetate Demoſthenis geſtarum intexui. Pari modo praeterii titulum *Poſtphilippica*, vt parum ad rem noſtram facientem, et vltra primum Alexandrei regni biennium non procedentem. Praeterii item titulum, *Miſcellanea*, farraginem ita inconditam et permixtam, vt ne Taylorus ipſe quidem eam potuiſſet in ordinem redigere. videtur rudimentum quoddam indicis graecitatis demoſthenicae eſſe. alia pertinent ad vitam, interpretationes etc. Demoſthenis, quibus omnibus idem iam aliis locis conuenientioribus vſus eſt. equitur in Taylori ſchedis titulus, *Contens of the V. Tome.*, editionis puta, ab ipſo inſtitutae. quem titulum iam ſupra retuli. tum titulus Period of LXXX. Years. vbi pene nihil egit aliud, quam vt nomina ederet auctorum, qui res aetati Philippi et Demoſthenis aequales et ſuppares literarum monumentis conſignarunt. multo plurima de Theopompo collegit, pauciora de Clitarcho, Marſya, Diyllo, Duride, *one Book in Diodorus aſſigred*

*gned for this purpoſe*, Satyro Peripatetico, Philochori Atticis, Calliſthene, Ephoro. indicauit auctores a Scholiaſta ad Aeſchinem laudatos, tum locos Suidae, vbi de vita Demoſthenis quaedam afferuntur. p. 770. *two French Lives of Philipp. of Macedon.* Charles de l' Ecluſe Life of Philip Toureill. Rollin. L' Education de Philippe. Pletho. p. 771. Scriptores vitae Demoſthenis. Plutarchus in vita Dem. et in vitis x oratorum. Dionyſ. Halic. Libanius ad Montium. Libanius de Demoſthene MS. Collegii Caii Cantabrig. Libanii Apologia Dem. Sophiſt. Photius in vitis x. oratorum. Zoſimus et Anonymus e bibliotheca regis Chriſtianiſſimi v. Fabr. B. G. T. III. p. 15. Lucianus. Suidas ter. Eudocia. Fabricius B. Gr. Vlpianus. v. Schol. ad Timocr. n. 213. ed. Lutet. Schotti vitae Ariſtotelis et Demoſthenis comparatae Aug. Vindel. 1603. 4. *Old Lives of Dem. peruſed by Dionyſ. Halic. from whence hi compiled his Life.* Idem ad Ammaeum. Leonard Bruno Aretinus. Brodaei Miſcell. IV. 26. A p. 775. ad p. 945. contexuit vitam Demoſthenis, quam verbatim reddam, tametſi multa iam a Schotto et aliis tradita ſunt eadem; vt calumniam occupem querentium, me paene nihil vſum eſſe ſchedis Taylori, in quibus profecto non multum reperi, quod dignum eſſet edi. Sic ergo habet illa Demoſthenis Vita a Tayloro collecta.

1. Naſcitur Olymp. 99. 4. Praetor Demophilus. Dionyſius ad Ammaeum, Zoſimus. vitae Schotti. Olymp. 98. 4. Plutarch. in X. oratoribus. Ita fere Photius in Bibliotheca. Palmerius cum Petito. Hunc calculum defendit Petitus ad Leges Atticas p. 266. ed. Weſſel. Δημοσθένης ὁ ῥήτωρ ἐγεννήθη τρίτῳ ἔτει μετ' Ἀριστοτέλην. Anon. Recenſ. Olymp. ἐγεννήθη ἔτει πρότερον τῆς ἑκατοστῆς Ὀλυμπιάδος. Dionyſ. Halic. ad Ammaeum. Ita etiam Sigonius de Athenienſium temporibus. v. Meurſ. Lect. Att. III. 25. Nos ad orationem

tionſeni Midianam. Olymp. 98. 4. Schol. Vlp. 99. 4. v. p. 347. ed. Pariſ. Midiana 15. annos poſt Stratonem et tutores. Ergo. Thema natalicium Demoſthenis Firmicus I. 6. Demoſthénes, qui abhinc annos prope tercentum fuit. Cicero de Diuin. II. 280. annis ante exceſſum Ciceronis obiit Demoſthenes. Dionyſ. Halic. Epiſt. ad Ammaeum. vel naſcitur ante natum. quod perinde erit. [ſi nempe neuter aetatem vltra annum ſexageſimum produxit.] Vlyſſes et Neſtor, quorum aetas mille fere et ducentis annis ſeculum noſtrum antecedit. Vos autem Demoſthenem et Hyperidem percipitis, quos ſatis conſtat Philippi et Alexandri temporibus floruiſſe, ita tamen vt vtrique ſuperſtites eſſent. Ex quo apparet, non multo plures, quam CCC annos intereſſe inter noſtram et Demoſthenis aetatem. Tacitus de oratoribus. Gellius XV. 28. et XVII. 21. vbi ſic ait. Poſtea Macedo Alexander, pleraque parte orientali ſubacta, cum annos regnaſſet vndecim, obiit mortis diem. Neque ita multo poſt Ariſtoteles philoſophus, et poſt aliquanto Demoſthenes vita defuncti ſunt.

/2. Pater Demoſthenes, ex numero τῶν καλῶν κἀγαθῶν. Plutarchus ex Theopompo. ἀνὴρ ἐλεύθερος Aeſchines in Cteſiph. Tzetzes Chil. VI. c. 37. v. Somnium Luciani c. 7. p. 9. ed. Amſt. in 8vo. trierarchus Lucian. Encomio Dem. Trierarchus etiam Demoſthenes filius v. Vlpian. ad Philipp. A. Τίμημα τριηραρχικὸν conditio Athenis optima et honeſtiſſima. Lucian. Encom. Μαχαιροποιός. Plutarch. Brodaeus Miſcell. IV. 26. Lucian. Rhetor. praecept. Marcian. Capella l. 5. Philolog. Aeſchin. π. παραπρεσβ. Noſter contra Aphobum. Suidas. Valer. III. 4. Quem pater ardentis maſſae fuligine lippus A carbone et forcipibus gladioſque parante Incude et luteo Vulcano ad rhetora miſit. Iuuenal. Sat. X. v. veteres interpretes. Praeterea

terea quidquid latiaribus indere libris priſca aetas ſtuduit, totum percurrere ſuetus. Mantua quas acies pelagique pericula luſit, Smyrnaeas imitata tubas; quamcunque loquendi Arpinas dat conſul opem, ſine fraude locutus Fabro progenitus. ſpreto cui patre polita Eloquiis plus lingua fuit. Sidonius Carm. 2. Non iſto potior fuiſſet olim, Qui Pandioniam mouebat arte Orator caueam tumultuoſus, Seu luſcum raperetur in Philippum, Cauſam ſeu Cteſiphontis actitaret, Vir ſemper popularitate creſcens, Et iuſto reſidens in arce fandi, Qui fabro genitore procreatus, Oris maluit expolire limam. Thomas Scholaſticus Anthol. IV. 31. epigr. 3. ῥητορικὴ φιλέω. Chriſtodori in Dem. Καὶ παιανιέων Anthol. Quam matrem Euripides, aut quem patrem Demoſthenes habuerit, ipſorum quoque ſeculo ignotum fuit. alterius autem matrem olera, alterius patrem cultellos venditaſſe, omnium paene doctorum literae loquuntur. [Et hanc ipſam ob cauſam decebat te, Taylore, operae parcere, ineptae, inutili, et miſerae, teſtimonia congerendi de re in vulgus nota, de qua nemo dubitat. et quae ſi teſtimoniis debebat approbari, poterat vnius Dem. oratoris teſtimonium ſufficere. Et tamen rideor, traducor, ieiunitatis accuſor, qui pinguitudinem iſtam pituitoſam faſtidiam, et perſona mea indignam ducam, libenter putidis magiſtellis relinquens, quibus ſi fatuam induſtriam detrahas ineptias coaceruandi, nihil ingenii ſupereſt.] Sed quid aut illius tragica, aut huius oratoria vi clarius? Valerius Max. III. 4. Phocio δοιδυκοποιȣ πατρὸς Glaucipp. — εἰρηκὼς — κατὰ — τὴν δυσγένειαν παρῆκεν. *Athenians all of trade, the Spartans of none. the popular Error of Baſeneſſ of Birth among the Athenians from the Father's profeſſion. that Error very ancient. Paul a Tentmaker, ſimilarity*

 *of Ie-*

*of Jewiſh and Athenians cuſtoms. Lyſias kept a Warehouſe. Timarchus a Weaver, a Shoemaker.*

3. Mater Cleobula, filia Gylonis. Gylo Ponti oppidum Nymphaeum hoſtibus prodidiſſe dicitur. Inde exſul et in Scythiam profectus, vxorem barbaram in matrimonium duxit, ex eaque duas filias ſuſcepit. quae nubiles Athenas miſſae cum ingenti dote, altera Philochari, NB. altera Demoſtheni nubebat. Nos et Gronou. ad Suid. v. Γύλων. Toureill T. II. p. 476. Dos matris quinquaginta minae. Noſter c. Aphobum I. ἀνδραποδώδης καὶ μονονὲ ἐςιγμένος αὐτόμολος. Aeſchines. 38. 26. ed. Stephani. *Demoſthenes of Scythian parentage* Suidas. Aeſch. c. Cteſiph. Scytha impurus. Dinarchus. Γύλων ἔτος αἰτίαν ἔχων ἐπὶ τῇ τῦ Νυμφαίε τῦ ἐν Πόντῳ προδοσίᾳ ἔφυγεν. ἐλθὼν δ' εἰς Σκυθίαν, ἔγημε. δύο δ' ἔχων θυγατέρας, ἔπεμψεν εἰς τὴν πατρίδα, ὧν τὴν μὲν μίαν ἔγημε Φιλοχάρης, τὴν δ' ἑτέραν Κλεόβελος. Suidas. Who is this Cleobulus? Meurſius Lect. Att. VI. 29. legit Δημοχάρης. Δημοχάρης ἔχων ἀδελφὴν τῆς ἐμῆς μητρὸς, θυγατέρα δὲ Γύλωνος. Dem. c. Aphobum 2. Nos ad Aeſchinem p. 60. ed. Steph. Demochares, Demoſthenis conſobrinus. Athenaeus. Demo Paeanienſis Demochares or. c. Neaeram. nota varias lectiones. Μητρὸς πατὴρ τῦ ῥήτορος ἦν Κεραμεύς τις Γύλων. Tzetzes Chil. VI. c. 37. vbi vulgo Γλύκων. Aeſchines c. Cteſiph. Γύλων ἐκ Κεραμέων. Demoſthenes cum ei quidam obieciſſet, matre Scytha natum eſſe, non miraris igitur, quod Scytha matre barbara natus, tam bonus et clemens euaſerim? Rutil. Lupus de fig. ſentent. l. 2. Timothei dictum ſcitiſſimum. Quid ſi euigilaſſem? Omnino Plutarch. praecept. polit. p. 390. ed. graecae Baſil. vbi ἀπαντήσεις ἀντεπιςρέφεσαι.

4. Domo Παιανιεύς. In tribu Pandionia Paeania ſuperior et inferior. Spon. Harpocr. Meurſ. de popu-

lis

lis att. in Παιαν. Lucian. Brodaeus. Miſcell. V. 5. Aſcon. Pedian. act. 2. in Verr. Cic. IX. Philipp. vbi Ser. Sulpicius Q. F. Lemonia Rufus. v. Aduerſaria Noſtra. Did. Couarruuia var. Reſolut. l. 4. P. Manut. ad Cicer. VIII. Famil. 30. Onufr. Panu. ΠΥΑΙΜ. Weſſeling Marmor Sanduic. Ἀριστοκλῆς Ἀριστοκλέους Οἶῆθεν. Claudius C. F. Palatina Cicero 4. in Verr. Aſcon. ad loc. Q. Verrem Romilia. Cicer. 2. in Verr. Aſcon. M. Mucium M. F. Galeria Felicem Plin. VII. 48. φυλή. δῆμος. δήμαρχος. Tribus. curia. curio. Curio legitimis tunc Fornacalia verbis Maximus indicit, nec ſacra ſtata facit. Ouid. Faſt. 2. Marmor Britannicum. Ioui O. M. Tanaro T. Clupius Galer. Praeſens Guna. etc. v. Mattaire Marmora Oxon. Galeria tribus. Gruter. 343. 3. Reineſ. VIII. Fabrett. p. 338. Beger Spicil. Ant. p. 111. Praeſens Marmor Oxon. 180. *See Horsley*. [Taedet pigetque iſtaec talia transſcribere, tam triuialia, tam aliena. Si volebas exempla coaceruare nominum Romanorum, cum quibus tribus quoque vna fuiſſet annotata, poteras ex indicibus Gruteri, Reineſii, Fabretti, Muratorii, aliorum centenas paginas implere. At cui bono? tum ſi δῆμος curiae, non tribui Romanae reſpondet, quid attinebat morem atticum cum Romano componere? attici nunquam tribus nomen addebant viri nomini, ſed ſolummodo curiae. contra Romani nunquam curiae, ſed ſemper tribus.]

5. Δημοσθένης Δημοσθένους. Lect. Lyſ. c. 5. N. [id eſt Noſter, ſeu Demoſthenes] c. Boeotum Ἱππόνικος Καλλίου. Fabric. Bibliograph. Antiqu. p. 597. At enim multi Lesbonici ſunt. niſi nomen patris dices, non monſtrare poſſum iſtos homines, quos tu quaeritas. Plaut. Trinum. item Menaechm. prolog. Nos ad marmor Sanduicenſe. Corſin. diſſert. V. N. contra Boeotum de nomine.

6. Noms de Guerre. Βάταλος. Harpocr. Plutrch. Clemens 3 Paedag. 3. Photius Bibl. p. 816. Libanius. Phauorinus. Brodaeus Miſcell. I. 20. Aeſch. c. Timarch. p. 56. 58. ed. nouae [Tayloranae puta] Schol. ad loc. it. c. Cteſiph. et π. παραπρ. Dem. pro corona. Suidas in Βάτταλος. Etymol. M. Schol. Hermog. p. 408 Βάταλον] Φλύαρον ἐςὶν ὄνομα αὐλητȣ. Vlpian. ad π. ςεφ. n. 321. ed Pariſ. Quia Noſter gracilis et imbecillis. Battalus, tibicen τῶν κατεαγότων. Fabula Antiphanis. Plutarch. Antiphanes αὐλητὴς memoratur ab Athenaeo. Battalus poeta mollis et proteruus. Βάκηλος pro caſtrato et aſiatico gallo, apud Phrynich. Βάτταλος membrum obſcoenum Plutarch. Aduerſaria Noſtra. Lucian. adu. Indoctum. Athenienſes γυναικώδεις et euiratos Batalos ab obſcoeno quodam tibicine et hiſtrione, cui nomen Batalus, qui primus ſandaliis et muliebribus veſtimentis in ſcenam prodiit. Galli retinent illud nomen et vocant *Bateleux*. Suid. v. Βαταλίζεσθαι. Lyſias c. Agorat. *Vere Pertinax*. See Vpton on Shakeſpeare. Timaeus Epitimaeus. Diod. Sic. Notae ad Midianam. Ariſtoph. Au. v. Vitam Lycurgi. de Laide v. etiam vitam Demoſthenis. Vere Pertinax v. Salmaſ. ad Inſcript. Regillae. Erato Apollon. Rhod. intio libri 3. Σαφῶς Σιδηρὼ καὶ φέρουσα τοὔνομα Sophocles apud Ariſtotel. Rhetor. 2. 23. Pentheus. Aiax, Analecta T. I. p. 6. *See the names of the Ladies in the 13. of Athenaeus.* Dem. contra Neaeram Στρεβύλη, νυνὶ δὲ Φανώ. *So a certain Courtizan was called Clepſydra for a particular reaſon, of which ſee Athenaeus.* Ariſtides cognomine Iuſtus, Phocio Bonus. Cornel. Nep. Nos ad Lyſiam de Lyſitheo. Carolus ad Gellium. Imbrex Tegula. v. Aduerſaria Noſtra. Demoſthenes etiam Vertumnus appellabatur a Diodoro. v. Indicem Wolf in v. *Diodorus*. Proteus a Dionyſio. Quare? v. Schol. ad Midianam p. 350. ed. Pariſ. Noſter ποικίλος

Scho-

Scholiaſtae Hermogenis. v. Fabr. B. G. Malala. Κονιορ-τὸς. νυκτερὶς. Nos ad Midianam.

7. Pueritia et adoleſcentia. Meminit pueritiae ſuae orator loco quodam, oſtendens, ſe ſolitum conue-nientia diſcendi loca frequentare, et ea habuiſſe, quae opus ſunt homini turpe nihil propter inopiam facturo. Schottus ad Olymp. CI. 1. Ol. CI. 2. moritur Demoſthenes pater, relicto filio ſeptem, filia quinque annorum. N. c. Aphob. Plut. Phot. Soror memoratur in Midiana. Sub tutela *for 10 Years* N. c. Aph. I. Tutores Aphobus, Therippides Paeanienſis.

| | | |
|---|---|---|
| Demo | Demoſthenes pater | Soror |
| Demopho tutor | Demoſthenes ὁ πάνυ. | Aphobus tutor. |

D. c. Aphob. n. 6. Nos ad Aeſchin. p. 60. ed. St. Demo frater Demoſthenis ſuperioris. N. c. Aph. II. 22. Therippides amicitia a pueris iuncta. Therippidae legatur 70. minarum vſusfructus, donec Demoſthenes filius hereditatem capeſſeret. Demophonti deſponſata filia quinquennis ac dotis nomine duo talenta data. Aphobo vt Cleobulam vxorem duceret, 80. minas reliquit, addito praeterea, vt aedibus et ſupellectile domeſtica vteretur, vsque ad virilem filii aetatem. Frequens hoc Athenis. v. or. pro Phormione paſſim. infra ad D. mortem. Ex ſorore Demoſthenis et Lachete Leuconoenſi natus Demochares, vir et armis ſtrenuus, et eloquentia nemini inferior. Suid. Athen. l. 5. Diog. Laert. in Zenone Plutarch. de placit. philoſ. Aelian. V. H. 3. 7. Demochares etiam quidam, itidem Leuconoënſis, duxit in matrimonium amitam Demoſthenis, Gylonis filiam. de Democharete v. Leop. Emend. XIV. 19. Aelian. V. H. 8, 12. Valeſii Excerpta Polyb. p. 10. not. Mauſſac. not. ad Harpocr. p. 197. et Valeſ. not. ad has notas, p. 295. Cicero in Bruto. II.

de Oratore. §. 95. ed. Delph. Δημοχάρης, ὁ Δημοσθένȣς τȣ͂ ῥήτορος ἀνεψιὸς, ἐν τῇ εἰκοςῇ τῶν ἱςοριῶν. Athen. l. 6. p. 127. Cognati, affines. Nos ad Aeſch. p. 60. ed. St. Not. MS. Δημοχάρης ὁ Λευκονοεὺς, ὁ τὴν τηθίδα τὴν ἐμὴν ἔχων. Dem. c. Aphobum 1. n. 21. Δημοχάρης, ἔχων ἀδελφὴν τῆς ἐμῆς μητρὸς, θυγατέρα δὲ Γύλωνος. N. c. Aph. II. 4. Tzetzes Chil. VI. 50. Demomeles Tzetzes Chil. VI. 376. Demomeles. Demonis filius, N. c. Aphob. I. n. 16. Ita f. Demophontis frater τȣ͂ ἐπιτρόπȣ. v. contra Neaeram. Demo Paeanienſis, Demochares. Demomeles Παιανιεὺς. ἀνεψιός. Hunc ἐγράψατο apud Areopagitas Noſter. Aeſch. c. Cteſiph. Harpocr. in Παιανιεῖς. v. Mauſſac ad Harp. p. 235. Valeſ. ad H. p. 85. 4. Nos ad edit. H. Steph. Aeſchinis contra Cteſiph. [Quae in Taylori exemplari Aeſchinis Stephanici ad me miſſo reperi, ea omnia edidi. Quae non reperi, edere non potui.]

8. Cenſus. Domi in drachmis 3000. drachm. Supellex, calices, vaſa aurea, veſtes, mundus muliebris 10000. dr. argenti 80. minae. Ad ſummam 14. talenta N. c. Aphob. XV. talentis μικρὸν ἀπέλιπεν. Plutarch.

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| 3000 dr. | = | 30 min. | = | ½ tal. |
| 10000 dr. | = | 100 min. | = | 1 tal. 40. min. |
| | | 80 min. | | |
| | | 180 min. | | [voluit 210 minae ſcribere] |

Summa 3 tal. ½. [Imo vero 3 tal. et 50 minae] Multa deſiderantur.

[3 talenta cum dimidio non profecto aequiualent 14. talentis. deſunt vtique multa. Sed cur tu omittis, quae Demoſthenes enumerauerat? Conſtat ratio Demoſtheni ſua, tua tibi non poteſt conſtare.] οἱ παλιόπλουτοι Lyſias. Ἀπαίδευτος μαθημάτων προσηκόντων ἐλευθέρῳ.

θέρω. quod mater propter imbecillitatem corporis et tutores propter rem negligenter adminiſtratam ad paedagogos non miſerunt. Plutarch.

9. Platonem audiuit. Cicero 1. de oratore. 1. Offic. princ. Conf. Dionyſ. Halic. et Epiſtol. Demoſth. Vlpian. ad Olynth. 2. n. 31. ad π. παραπρ. n. 75. et 124. Amm. Marcell. 30. Olympiodorus MS. apud Lambec. Comm. Bibl. Caeſ. L. VII. p. 127. Alcinous apud P. Victor. Var. Lect. 26, 4. Laert. 3. 46. 2. 108. Quintil. p. 1062. et 1091. ed. Burm. Apulei. Apolog. Quintil. ſeu Tacitus de ſui Seculi oratoribus. Diog. Laert. in Platone. Lucian. in Dem. Encom. Colum. in princ. Lectitauiſſe Platonem ſtudioſe, audiuiſſe etiam Demoſthenes dicitur, idque apparet ex genere et grauitate verborum. Dicit etiam in quadam epiſtola hoc ipſe de ſeſe. Cicero de claris orator. Quod idem de Demoſthene exiſtimari poteſt, cuius ex epiſtolis intelligi licet, quam frequens fuerit Platonis auditor. Cic. in Oratore. An id dicit Cicero ob colorem orationis demoſthenicae, an quod in Epiſtolis id teſtimonium reperitur? Ἐπεὶ καὶ ὁ Πλάτων ἀπεδίωκε τῆς ἑαυτοῦ διατριβῆς τὸν Δημοσθένην, ὡς θηρολέξην. Schol. ad Ariſtotelis Rhetor. l. 3. p. 51. Demoſthenes Platonis diſcipulus, Gellius 3. 13. Demoſthenes Platonem audiuit, vt ei mos erat. Gell. 13. 3. vti emendat Gu. Ranchinus Var. Lect. 1. 3. apud Ottonem Theſ. I. R. Tomo 5. Hermippus hoc ſcriptum reliquit Demoſthenem admodum adoleſcentem ventitare in Academiam, Platonemque audire ſolitum. Gell. 3. 15. de Hermippo v. Plut. in Demoſth. Huic reſpondebat, non ſe negare Demoſthenem ſummam prudentiam, ſummamque vim habuiſſe dicendi. Sed, ſiue hoc ille ingenio potuiſſet, ſiue, id quod conſtaret, Platonis ſtudioſus fuiſſet, non quid ille potuiſſet, ſed quid iſti docerent, eſſe quaerendum. Cic. 1. de oratore. Genus fortaſſe ſunt ſe-

 cuti,

cuti, non idem, quod Demoſthenes, aut Plato, quamquam et ii ipſi inter ſe diſſimiles fuerunt. Quintil. 9. 4. Demoſthenem pricipem omnium Graeciae oratorum dediſſe operam Platoni tradunt. Quintil. 12. 2. Non illud iusiurandum per caeſos in Marathone ac Salamine propugnatores reip. ſatis manifeſto docet praeceptorem eius Platonem fuiſſe? Quintil. 12. 10. Demoſthenes in Epiſtolis. Equidem et Platonem exiſtimo, ſi genus id dicendi forenſe tractare voluiſſet, grauiſſime et copioſiſſime potuiſſe dicere, et Demoſthenem, ſi illa, quae a Platone didicerat, tenuiſſet, et pronuntiare voluiſſet, ornate ſplendideque facere potuiſſe. Eodemque modo de Ariſtotele et Iſocrate iudico, quorum vterque ſuo ſtudio delectatus, contempſit alterum. Cicero de Offic. Eubulidem dialecticum audiuit Demoſthenes. Phot. cod. 265. Laertius in Euclide, vbi verſus comici de Demoſthene. Ἐπὶ τούτῳ δὲ [ſcil. prauo accentu] *πολλάκις ἐθορυβήθη, σχολάσας δ᾽ Εὐβουλίδῃ, τῷ διαλεκτικῷ Μιλησίῳ, ἐπανωρθώσατο πάντα.* Plutarch. in Vit. X. orator. Demoſthenem vero, primarium in dicendo artificem, quis eſt qui non ſciat ſemper ante ſpeculum, quaſi cauſas meditatum? Ita ille ſummus orator, cum a Platone philoſopho facundiam hauſiſſet, ab Eubulide dialectico argumentationes didiciſſet, nouiſſimam pronuntiandi congruentiam ab ſpeculo petitiuit. Apulei. Apolog. p. 425. Audiuit etiam Ariſtotelem, Theophraſtum, Xenocratem Lucian. Encom. Dem. At illi [primus et vltimus] aetate fere ſuppares. Theophraſtus forte iunior. Vnde enata ſuſpicio non leuis, eum librum non eſſe foetum Luciani genuinum. Nam Xenocrates Speuſippo Olymp. CX. 2. et Theophraſtus Ariſtoteli Olymp. CXIV. 3. ſucceſſit.

10. Calliſtratus et cauſa de Oropo. Calliſtratus Aphidnaeus. Edit. Dem. T. III. p. 578. [edit. noſtrae Lipſ.

Lipſ. 301. 18. aut 436. 13.] Plutarch. Pauſan. in Atticis A. Gellius III. 13. et 115. Vlpianus ad Timocr. n. 213. ed. Pariſ. Dem. de Corona. Aeſchines. Xenophon. Cornel. Nepos XV. 6. Suidas Ωρωπία χώρα. Lucian. Nos ad Midianam. Gellius III. 13. 15. de Calliſtrato et Demoſthene Academiam relinquente. ex Hermippo. Barton ad Plutarch. C. Neaeram n. 39. et 67. ed. Lutet. Omnino Ammian. Marcell. l. 30. et Valeſ. ad loc. Calliſtratus eſt ille a Lycurgo memoratus, ſi fides Valeſio ad Marc. l. c.

11. Inde ad Rhetoricam ſe contulit et Iſaeum audiuit. Harpocr. v. Ἰσαῖος. Valeſ. ad loc. Dionyſius de Iſaeo et ad Ammaeum. ἐπὶ δραχμαῖς μυρίαις. Phot. cod. 253. Plut. in Iſaeo. Quamquam Iſocrates tum docebat, vel quia decem minas perſoluere non potuit (*the very ſame ſum*) vel quia Iſaei dictionem praeferebat. Plutarch. in vita. [Ego equidem intereſſe aliquid puto inter χιλίας et μυρίας δραχμάς.] Nos ad Lyſiam de Ariſtophanis bonis. Ἰσαῖος πρῶτος σχηματίζειν ἤρξατο καὶ τρέπειν ἐπὶ τὸ πολιτικὸν τὴν διάνοιαν, ὃ μάλιστα μεμίμηται Δημοσθένης. Plut. in Iſaeo. Zoſimus. Thucyd. εἰς τὸ πολιτικόν. Iſaeus iunior. Iuuenal. Sal. X. Plin. Ep.

12. Iſocratem audiuit. Schol. ad Timocratem. Dionyſ. H. ad Ammaeum. Phot. Plut. in Iſocr. Schol. ad Hermog. Schol. ad Androt. p. 239. Cicero de orat. II. §. 94. edit. Delph. Riualship between him and Iſocratis' School. Schol. ad Androt. et ad Timocrat. Iſocratis et Alcidamantis τέχνας a Callia Syracuſano et aliis clam accepit. Hermippus ex Cteſibio apud Plutarch. Adiungit Suidas, Zoili et Polycratis. Audiuit Zoilum. Memoires de l' Academie des Inſcriptions T. VIII. p. 181. Iſocratis Schola. Cicero. Fabric. in Iſocrate. Alcidamas Cic. 1. Tuſcul. Dionyſ. Halic. ad Ammaeum. Plutarch. Philippus Macedo Demoſthe-

moſthenem militi, Iſocratem pugili comparauit. Dion. in Iſaeo. Liban. in Dem. Plutarch. Suid. Phot. in biblioth. p. 204. et 804. Cleochares Smyrleanus Demoſthenem militi, Iſocratem athletae comparauit. Phot. p. 204. ex Theopompo. v. Schott. ad Olymp. CX. 3. Fabr. B. G. T. IX. p. 435. Qui Photio eſt Cleophanes Myrleanus. idem Straboni aliisque eſt Cleochares Smyrleanus. παραγγελμάτων τεχνικῶν συγγραφεὺς Dionyſ. ad Ammaeum. ἀλλὰ καθ' ἑτέρας τινὰς εἰσαγωγάς. Idem ibid.

13. *Learns action of the Players.* Tam diligenter apud Ariſtonicum hypocritem ſtuduit, vt — Quintil. XI. 3. p. 998. ed. Burm. Phot. cod. 265. Ariſtonicus hiſtoricus. Seru. ad Aen. III. 334. f. Ariſtonicus hiſtrionicus. Q. [id eſt quaere.] Polus Chariclis Sunienſis, et Satyrus Theogitonis, Marathonius, hiſtriones. Lucian. Necyomant. T. I. p. 336. Neoptolemus hypocrita Plutarch. in Dem. Nos ad orat. de pace, Leopard. Emend. IX. 15.

14. Μελέται. Studium. Dionyſ. Halic. π. συνθέσεως. Lucian. Plutarch. Liban. Cicero de Orat. I. 61. Balbus, literam caninam pronuntiare non potuit; perfecit, vt nemo planius pronuntiaret Cic. I. de Orat. §. 260. ed. Delph. Valer. Max. VIII. 7. Omnino Plut. in vita, et d. X. or. Laert. in Euclide. Quod ille [Demoſthenes] in vna litera fecit exprimenda, vt a cane ῥω diſceret, tu in me criminaris, quare homo ab homine Hebraeas literas didecerim. Hieronym. Apolog. adu. Rufin. l. I. τὸ ῥω καταῤῥητορευόμενον Plut. gr. Baſil. p. 389. Multi etiam naturae vitium meditatione atque exercitatione ſuſtulerunt, vt Demoſthenem ſcribit Phalereus, cum Rho dicere nequiret, exercitatione feciſſe, vt planiſſime diceret. Cicero II. de Diuin. A. Gellius de Croeſi filio. *Dr. Mede of Chriſt's College pref. to Terentianus Maurus.* Eraſmus de blaeſis.

Cam-

Camden in Leiceſtershire. Ἰσχνόφωνος. Coniectis in os calculis inambulans et aſcenſu ingrediens arduo. Cicero I. de Oratore Valer. Max. VIII. 7. Quintil. XI. 3. Plutarch. Phot. ἰσχνόφωνοι qui? Hippocrates. Galen. Ariſtoteles problem. Heſych. Mercur. Var. Lect. VI. 4. In quo [Demoſthene] tantum ſtudium fuiſſe, tantusque labor dicitur — aſcenſu ingrediens arduo. Cicero I. de Orat. Ad litus declamare ſolitus. Propter quae idem ille tantus amator ſecreti Demoſthenes in litore, in quod ſe maximo cum ſono fluctus illideret, meditans, conſueſcebat concionum fremitus non expaueſcere. Quintil. X. 3. Cicero V. de Fin. Valer. Max. VIII. 7. Plutarch. Solitudo. Demoſthenes melius, qui ſe in locum, ex quo nulla exaudiri vox, nihilque proſpici poſſet, recondebat, ne aliud agere mentem cogerent oculi. Quintil. X. 3. Plutarch. Liban. Suid. Phot. p. 803. Ὑδροπότης. Lucian. Liban. Philipp. 2. π. παραπρεσβ. Athen. p. 44. lib. 2. p. m. 22. Decem panis vnciae diurnae, et aquae tertia ſextarii pars. His anima magis trahitur, quam ſuſtentatur. Qui cibus et potus iuxta inclytum oratorem Demoſthenem, non vires tribuit, ſed mortem prohibet. Hieronym. Comm. in quartum caput Danielis. [Locus a re propoſita alieniſſimus.] Seruius ad Aen. III. 14. v. Brodaeum. Quem tres caliculi [lege cauliculi] ſelibra farris, Racemi duo, tegula ſub vna Ad ſummam prope nutriunt ſenectam. Bibaculus de Valerio Catone apud Non Marcell. εἰς ἡμέραν ἑκάστην κοτύλας δύο κριθῶν λαμβάνοντες, καὶ μίαν ὕδατος. diarium Athenienſium in Sicilia captorum et ad lapidicinas (ſic) detruſorum. Plutarch. in Niciae fine v. Gothofr. ad XII. tabb. p. 199. Thucyd. VII. vlt. [Quid haec ad Demoſthenem?] Seruius Demoſthenem abſtemium fuiſſe refert, ob idque acrioris naturae. Πυθέας φησίν. Ἀλλὰ τοὺς νῦν δημαγωγοὺς ὁρᾶτε, Δημοσθέ-

μοσθένην καὶ Δημάδην, ὡς ἐναντίως τοῖς βίοις διάκειν-ται. ὁ μὲν γὰρ ὑδροποτῶν καὶ μεριμνῶν τὰς νύκτας, ὡς φασίν. ὁ δὲ πορνοβοσκῶν καὶ μεθυσκόμενος κατὰ τὴν ἡμέραν ἑκάστην, προγάστωρ ἡμῖν ἐν ταῖς ἐκκλησίαις ἀνακυκλεῖται. Athen. l. 2. Demadis dictum ὡς οἱ μὲν ἄλλοι πρὸς ὕδωρ λέγοιεν, τὸν Δημοσθένην δὲ πρὸς ὕδωρ γράφειν Lucian. Encom. facete et acute. λέγειν πρὸς ὕδωρ Dauiſ. ad Ciceron. Tuſcul. D. p. 164. id eſt ad l. 2. eaput poſtremum. Cum Demade riſit Philocrates Dem. p. 216. C. et p. 301. A. ed. Wolf. Humerorum vitium correxit appenſo e laquearibus gladio. Plutarch. Liban. Iactantur et humeri. quod vitium Demoſthenes ita dicitur emendaſſe, vt cum in anguſto quodam pulpito ſtans diceret, haſta humero dependens immineret, vt ſi calore dicendi vitare id excidiſſet, offenſatione illa commoneretur. Quintil. XI. 3. Speculum. Plutarch. Apuleius. Decor quoque a geſtu atque motu venit. ideoque Demoſthenes grande quoddam intuens ſpeculum, componere actionem ſolebat. Quintil. XI. 3. Vigiliae. Dolere quoties antelucana opificum victus eſſet induſtria. Cicero IV. Tuſcul. Interrogatus, πῶς τῆς ῥητορικῆς περιεγένετο; πλέον ἔφη ἔλαιον οἴνου δαπανήσας. Stobaeus Serm. 29. ex Ariſtotelis Chriis. Diomedes grammaticus Quodſi proponat nobis aliquis, quare dictum Demoſthenis, plus olei quam vini expendiſſe. dicitur et omnes opifices nocturnis ſemper vigiliis praeueniſſe. Hieronym. Apol. adu. Rufin. l. 1. Πυθέας δὲ ὁ κρότος τῶν δημοσθενικῶν λόγων ἀπόζειν ἐφαίνετο τοῦ νυκτερινοῦ λύχνου. Lucian. Encom. §. 15. Scomma etiam iſtud Pytheae conſeruatur in Plutarchi compar. Demoſth. cum Cicerone, in praeceptis pol. et in Apophthegm. item in Libanio, Aelian. V. H. 7. 7. Stobaei ſerm. 26. Niceph. Greg. Hiſt. Byz. p. 211. l. 8. Lactant. V. 2. Ad furem. Scio me lucerna vtentem tibi eſſe moleſtum.

Plu-

Plutarch. p. 390. ed. gr. Baſil Stob. ſerm. 29. p. 201. Fur ille vocatus χαλκος. vnde et illud ſubiecit quoque. Vos, ciues, ne miremini furta, cum fures habeamus Chalcos et parietes luteos. Plutarch. in vita. Leopard. Emend. XII. 14. XIII. 15.

15. Memoria. Thucydidem octies ſua manu deſcripſit. Lucian. adu. indoctum. T. II. p. 380. Agathias l. 2. extremo p. 66. ed. Pariſ. Suidas in Σταγειρίτης. decies Turneb. Aduerſ. XXVI I. 22. ſepties Robert. Titius Adſert. IV. 5. Creen. Animadu. Philolog. I. p. 75. Thucydidem deuorauit Agath. Smyrn. l. 2. de Choſroë. Ὅτι ποτε καείσης της βιβλιοθήκης ἐν Ἀθήναις καὶ συγκαεισῶν τῶν ἱϛοριῶν Θουκυδίδου, αὐτὸν μόνον ἀπομνημονεῦσαι πασῶν, καὶ οὕτω μεταγραφῆναι ποιῆσαι. Arſen. Monemb. Epiſc. in Apophthegm. Marcellus [f. Marcellinus] deſcripſit Thucydidem octies. Naudaeus de bibliotheca. *Hence perhaps the Story of Demoſthenes' doing ſo. Strength of Memory.* Aduerſaria noſtra. Brown's Clerum. Bayle in Hadrian. et Dr. T. Fuller. Plin. Ep. VI. II. Tzetzes Chil. 1. c. 11. Cicero 1. Tuſcul. Mureti Var. Lect. Salmaſii reminiſcentia incredibilis. v. Vitam eius. H. Grotii. v. Borremanſii var. lect. apud Cren. Animadu. Philolog. et hiſtor. P. I. p. 1. Cyneas Theſſalus, Demoſthenis aſſecla et auditor tanta vi memoriae excelluit, vt miſſus a Pyrrho, Epirotarum rege, Romam legatus de pace, vno die Senatorum omnium nomina ſine nomenclatore recitaret. Plutarch. in Pyrrho, Cic. I. Tuſc. Memorat Suidas Nonnum quendam (auctorem metaphraſeos Euangelii D. Ioannis intelligit. Bonifac. XV. 6. Hiſtoriae Ludicrae) ſexies Demoſthenem deuoraſſe totum. ἐκμαθόντα ἑξάκις ὅλον τὸν Δημοσθένην, μηδὲ διαῖραι τὸ ϛόμα δύνασθαι πρός γε λόγων ἐπιεικῶν σύνθεσιν. Anonymi vita Demoſth. ex bibl. regis Chriſtianiſſimi. Hadr. Iunius Animad. I. 4. Memorat Suidas e Da-

e Damaſcio, Salluſtium quendam orationes Dem. δημοσίες memoriae mandaſſe. Salluſtius cum Thucydide Demoſthenem ſibi imitandum propoſuit. Quintil. X. 1. Seneca IX. Controu. 1. Schottus ad Senecae rhetor. controu. Salluſtius aemulus Demoſthenis Gellius 2. 27. Salluſtius auctor apud Phot. Bibl. p. 570. Damaſcii Excerpta apud Phot. cod. 242. Damaſc. in vita Iſidori Suidas. Fabric. B. G. T. I. p. 870. 871. Gellius de Sertorio.

16. Noſter Thucydidis aemulus. Dionyſ. Halic. paſſim. Vlpianus praef. Scholiorum Dem. Olynth. 2. Ἀλλ' οἶμαι νῦν μὲν σκοπεῖ — Thucyd. l. 3. orat. Cleonis. εἴωθε δὲ τῶν πόλεων. quam etiam γνώμην illuſtrandam ſibi putauit Clemens Alex. poetarum graecorum verſibus, l. 5. Stromat. σχῆμα ὁμοτικὸν mutuo ſumtum a Thucydide Clem. Alex.

Olymp. CIV. 1. anno aetatis Dem. 17. praetor Timocrates. Dionyſ. ad Ammaeum ait hoc anno decimum ſeptimum aetatis annum ingreſſum fuiſſe. annos natus ſeptem patrem amiſit. decem annos in tutela fuit. c. Aphob. I. II. III. c. Onetorem I. II. actiones tutelae ἐπιτροπικοὶ λόγοι. Schotti parallelae ad h. a. *Gets what he could.* N. c. Midiam. Plutarch. in vita. *Gets but little.* N. c. Midiam. *Gets the better and remits the Penalty.* Iſidor. Epiſt. Plut. de X. orat. Stephanus, teſtis Demoſthenis, falſi teſtimonii accuſatus a Demoſthene defenditur in tertia contra Aphobum. Stephanus quidam, poeta comicus, a Demoſthene ciuitate donatus. Auctor anonymus praefat. ad Ariſtophanem. Demoſthenes agit hanc cauſam μειρακύλλιον ὢν κομιδῇ. c. Midiam. v. Petit. LL. AA. de aetate Dem. Huius actionis vſu dicendi audaciam conſecutus. Ob morum aſperitatem et ferociam in hac cauſa, dictus Ἀργᾶς. Suid. Plut. Aeſch. c. Cteſiph. ἐκ παίδων ἀπαλλαττόμενος etc. Ἄγραν legit Lambinus

nus ad Horat. Od. II. 19. v. Brod. Miſcell. I. 20. Mauſſac. p. 83. Mauſſaci Lectionum II. 15. caput erat de ſcommatibus Aeſchinis et Demoſthenis. v. eum ad Harpocr. Ἀργᾶς. v. Heſych. ſerpens. Plutarch. Nicander. Homerus. Ἀργᾶς poeta. Plutarch.

Factus trierarchus circa Olymp. CVI. 2. v. Vlpian. ad 1. Philipp. vel potius Olymp. CV. 3. nam id contigit in bello Euboico, res autem Euboicae circa iſtam Olympiadem. v. Schott. ad Ol. CV. 3. Dem. or. c. Midiam et Ariſtocr. p. 403. ed. Pariſ. ſed quaere quis eam cauſam egerit. v. Nos ad edit. Pariſin. [nihil ibi reperi ſcriptum] Epulum tribui praebuit. Panathenaea inſtruxit. Populo triremem dedit. or. c. Midiam. Cherrhoneſ. de Corona. Aeſch. c. Cteſiph. Thraſylochus frater Midiae. or. c. Mid. c. Aphobum. Liban. in argum. Philipp. de Antidoſi. Antidoſis argum. ad Lyſiae or. IV. Pylagoras Aeſch. c. Cteſiph. de iſto magiſtratu Schol. ineditus ad Philoſtrati Iconas, item Suidas et Harpocr. van Dale. q. Corſin. In hoc magiſtratu pecuniis ab Amphiſſenſibus corruptus. Aeſch. c. Cteſiph.

Olymp. CVI. 2. aet. Dem. 27. Calliſtratus praetor. Demoſthenes foro ſe dedit et publicas cauſas tractare coepit. ſc. c. Androtionem, et Timocratem, adu. Leptinem. q. *Dionyſius owns but the firſt and the laſt.* Argumenta noſtra. Gell. XV. 28. Dionyſ. ad Ammaeum, ait Calliſtrato praetore aet. Dem. 25. reſcribe 26. aut 27. Plutarchus eum ait tres orationes, Androt. Timocr. et Ariſtocr. ſcripſiſſe anno 27. vel 28. aduerſ. Leptinem anno aet. 24. Phot.

Olymp. CVI. 3. aet. Dem. 28 Praetor Diotimus. Diodor. et Dion. H. fort. Δημόνικος ὁ Φλυεύς. Dem. de corona. De claſſibus. περὶ συμμοριῶν, prima, quam habuit, concio. Dion. H. Rectius inſcriberetur περὶ βασιλικῶν, vt Dionyſ. Halic. et Dem. de Rhodiorum libertate. Bellum Phocenſe ſiue ſacrum Olymp. CVI.

2. Eo tempore nondum ad remp. acceſſit. de corona. Ad populum primum verba faciens, riſu excipitur et tumultu, ob inſolentiam pronunciationis, vocis imbecillitatem, linguae ἀσάφειαν. Plutarch. in Vita. *His bad accent.* νεωτερίζων etc. Ἀσκληπίον pro Ἀσκλήπιον. Plut. de X. orat. nouam pronuntiationem affectans ab Athen. exagitatur. Cic. in oratore. Προσελθὼν πάλιν εἰς τὰς ἐκκλησίας, νεωτερικῶς τινα λέγων, διεσύρετο, ὡς κωμῳδηθῆναι αὐτὸν ὑπ' Ἀντιφάνους καὶ Τιμοκλέους. Plutarch. obuiam factus quidam, qui Periclem audiuiſſet, ait Demoſtheni contigiſſe orationem eericleae ſimilem. nihil ergo deſperandum. Similiter Puenit, vt Euripides Timotheum συριττόμενον ἐπὶ τῇ καινοτομίᾳ, καὶ παρανομεῖν εἰς τὴν μουσικὴν δοκοῦντα, θαῤῥεῖν ἐκέλευσεν· ὡς ὀλίγου χρόνου τὸ θέατρον ὑπ' αὐτῷ γενησόμενον. Plut. an ſeni etc. Moeror inde et triſtitia. Confirmatur ab Eunomo et Satyro. Eunomus quis? Satyrus et Andronicus, hiſtriones. Satyrus Theogitonis, Marathonius hiſtrio. Lucian. Necyom. T. I. p. 336. Satyri hiſtrionis filiae captiuae. Dem. π. παραπρ. Schott. ad Olymp. CVIII. 1. Andronicus. Ideoque ipſe tam diligenter apud Andronicum hiſtrionem ſtuduit, vt — Quintil. XI. 3. Cicero et Roſcius. Satyrus hiſtrio recitat quaedam Sophoclis et Euripidis, ὥσθ' ὅλως ἑτέραν Δημοσθένει φανῆναι. Actionis vis. Cic. III. de oratore. Ex quo ſatis ſignificauit. in Orat. Quintil. II. vlt. Phot. p. 803. Bibl. Val. Max. VIII. 10. quidnam eſſet in dicendo efficaciſſimum reſpondit ἡ ὑπόκρισις. — quid ſi ipſum audiſſetis. — in Demoſthene magna pars Demoſthenis abeſt, quod legitur potius, quam auditur. Rhetor nobiliſſimus cum interrogatus eſt, quid ei primum videretur in eloquentiae præceptis obſeruari oportere, pronuntiationem dicitur reſpondiſſe. Cum quaereretur, quid ſecundo, eandem pronunciationem. quid tertio, nihil aliud, quam pronunciationem dixiſſe. Auguſt. ep. 56. ad Dioſcurum. *Some*

*thing*

*thing of this ſayd of Lyſias in Plutarch.* Iſocrat. or. ad Philippum. Dionyſ. de ſtylo dicendi Dem. Demoſthenicum, quod ter primum ille volebat. Auſon. comm. profeſſ. Burdegal. Sine hac [actione] ſummus orator eſſe in numero nullo poteſt, medioeris hac inſtructus ſummos ſaepe ſuperare. Huic primas dediſſe Demoſthenes dicitur, cum rogaretur, quid in dicendo eſſet Primum, huic ſecundas, huic tertias. Cicer. III. de oratore, et de claris. orator. Si quidem et Demoſthenes, quid eſſet in toto dicendi opere primum interrogatus, pronuntiationi palmam dedit, eidemque ſecundum ac tertium locum, donec ab eo quaeri deſineret, vt eam videri poſſet, non praecipuam, ſed ſolam iudicaſſe. Quintil. XI. 3. *where ſee more.* Memoriam pronuntiatio ſequetur, res, vt Demoſtheni videtur, inter oratoria officia vel prima, vel ſola. Aurel. Auguſtin. Princip. rhetor. oratio Demoſthenis ad Pericleam accedens. ὁμολογεῖ ζηλῶν τὸν περιφανῶς δεινότατον γεγονότα λέγειν Περικλέα. Hermog. π. δειν. ζηλωτὴς τῆς τῦ Περικλέυς πολιτείας. Plut. de Educat. Περικλῆς ηὔχετο πρὸ τῦ δημηγορεῖν — ἐσκεμμένος. Plut. praecept. polit. Poſt haec, vt forte recte, addit Plutarchus exercitationes improbas, ſubterraneum conclaue, raſum ſemi caput. etc.

Olymp. CVI. 4. aet. Dem. 29. *c. Timocratem.* Dionyſ. ad Ammaeum. Plutarch. eodem anno, quo Androtiana, ſc. biennio ante. cum quo conſentire videtur Gellius. *De rep. ordinanda.* nempe poſt orationem de claſſibus, quam primam habuit, et ante Philippicas. Φιλιππικῶν πρεογενέςερος. Vlpian. ad orat. init.

Olymp. CVII. 1. aet. Dem. 30. Praetor Ariſtodemus. *Philippica prima.* Ita Dionyſius, Vlpianus, Suidas, et Harpocr. hanc poſt Olynthiacas collocant, et quartam Philippicam numerant *C. Ariſtocratem.* Plutarchus quadriennio ante habitam eſſe contendit

CVII. 2. *de Rhodiorum libertate.*

CVII. 4. Praetor Callimachus. aet. Dem. 33. Olynthiaca I. II. et III.

Philippica II = Olynth. II.

Philippica III = Olynth. III.

Philippica IV = Olynth. I.

Dionyſ. ad Ammaeum. Libanius in argum. Ariſtid. or. 1. de Societate. Plutarchus in X. Rhet. anno Dem. 37. habitas vult. Nos Dionyſium ſequimur. Nam Philippus Olynthios Olymp. CVIII. 1. euertit. Photius in Bibl. p. 802. anno Dem. 38. habitas eſſe vult. Schottus. Error Photii et Plutarchi, quod aetat. Dem. vna tota Olympiade ante alias notant, ſcil. natum eum fuiſſe contendunt Olymp. XCVIII. 4. Refragatur his concionibus Demades, qui Olynthios non eſſe iuuandos pronunciat. Suidas. Res Olynthiacae circa hoc tempus. *Sicut Olympiadis centeſimae ſeptimae anno quarto* (Codi. *tertio* male) quum rex Philippus Graeciam quateret Plin. II. 27. Philochorus l. 6. Atticorum Dionyſ. ad Ammaeum. Cephiſodotus *σπουδάζοντος Χάρητος εὐθύνας δοῦναι τῶν περὶ τὸν ὀλυνθιακὸν πόλεμον ἠγανάκτει φάσκων εἰς πνίγμα τὸν δῆμον ἀγαγόντα, τὰς εὐθύνας πειρᾶσθαι διδόναι οὕτως.* Ariſtotel. Rhetor. III, et ex eo Dionyſ. ad Ammaeum. Ex Philochoro 6. atticor. iuxta Dionyſ. Halic. Callimachus Περγασῆθεν [archon,] Athenienſes auxiliantur Olynthiis a Philippo obſeſſis, ſc. *πελτ.* 2000. nau. 30. cum Charete, *ἃς καὶ συνεπλήρωσαν.* deinde ſocietas cum Olynthiis tertio inita.

Demoſthenes Choragus. *C. Midiam.* poſt haec vxorem duxit. nam probabile eſt eum, cum Midianam egit, vxorem non habuiſſe. liberos non habuit certe. Ambiuit Chabriae viduam, Cteſippi matrem. Plutarch. Suid. Inde cauſa Leptinea habita in gratiam Cteſippi. Eam duxit. Suid. Non eam, ſed Samiam quandam ex

Deme-

Demetrio Magneſio in Synonymis. Plin. Binos liberos ex honeſta matrona, Heliodori cuiusdam filia, ſuſcepit, et poſt ſe reliquit. Wolf. Vxor Demoſthenis ſe Cnoſioni cuidam ſtuprandam praebuit Athen. p. 539. Aeſchin. π. παραπρ. Paulo aliter Tzetzes Chiliad.

Olymp. CVIII. 1. aet. Dem. 34. Praetor Theophilus iuxta Dionyſ. Plato obiit, Philippus Olynthum cepit. Dionyſ. Halic. et diruit. Plutarch. de diſcrim. adul. et amici.

CVIII. 2. aet. Dem. 35. praetor Themiſtocles. συνθῆκαι Φιλίππῳ πρὸς Ἀθηναίους ἐγένοντο περὶ φιλίας καὶ συμμαχίας 7 *Years*. Dionyſ. ad Amm. *Philippica* V. ἃ μὲν ἡμεῖς — περὶ τῆς φυλακῆς τῶν νησιωτῶν καὶ τῶν ἐν Ἑλλησπόντῳ πόλεων. Dion. Demoſthenes ad Philippum iterum legatus. Coram Philippo obmutuit. Aeſch. Gellius 8, 8.

CVIII. 3. aet. Dem. 38. praetor Archias iuxta Dionyſ. *Philippica ſexta*, ſiue περὶ εἰρήνης.

Olymp. CIX. 1. aet. Dem. 38. praetor Lyciſcus *Philippica ſeptima*, hodie ſecunda. ὅταν, ὦ ἄνδρες.

CIX. 2. aet. Dem. 39. *Philippica octaua*, ſeu de Haloneſo, ordine vulgato ſeptima. et περὶ παραπρεσβείας.

CIX. 3. *Philippica nona*, ſeu de Cherrhoneſo. ἔδει, ὦ ἄνδρες.

*Philippica decima*, vulgo nona, πολλῶν, ὦ ἄνδρες.

CIX. 4. *Philippica vndecima*, vulgo quarta. καὶ σπουδαῖα.

Olymp. CX. 1. *Philippica duodecima*, vulgo ad Philippi epiſtolam. finitae induciae ſeptem annorum, Philippo et Athenienſibus ſe mutuo accuſantibus. See Philochorus apud Dionyſ. Philippus Perinthum obſidet. caetera.

CX. 2. Ad bellum feſtinant. Philippus ad Elateam. cetera.

CX, 3. Pugna ad Chaeroneam. prima die Metagitnionis. Plut. in Camillo. Dinarchus or. de Harpal. ait eum cum 7 talentis ex vrbe profugiſſe, cum audiſſet Philippum in Atticam venturum. In ea pugna Dem. abiecto ſcuto fugit. Diod. Sic. Plutarch. in Vita et Apophthegm. Lacon. Ariſtotel. II. Rhetor. Hor. od. II. 8. Schott. ad Senec. Rhet. Alciat. in Parerg. Aeſch. c. Cteſiph.. Dinarch. de pec. Harpal. Dem. in Cherſoneſ. Ἀνὴρ ὁ φεύγων καὶ πάλιν μαχήσεται. Gellius 17. 21. Plut. Marcian. Capella 5. de N. Ph. Tertullianus de fuga in perſecutione. Clypeum inſcripſerat Ἀγαθῇ τύχῃ. Plut. Phot. Cum a tergo hoſtis inſtaret, et chlamys rubo adhaeſiſſet, paene viuus captus eſt. capi enim malebat, quam interfici, clamabatque ζώγρει. In aduerſa iſta fortuna aduerſarii dicam ſcribebant. abſoluit omni ſuſpicione populus et conſtanter in honore habuit. Schottus. Dem. pro Corona. Tunc decreta quamplurima ex SCto ſcripſit, quibus amicorum nomina, fortunam ſuam deteſtatus, inſcripſit. Plut. Poſt pugnam ad Chaeroneam (ante pugnam, Plut.) muros ciuitatis centum minis, pecunia ſua refecit. Phot. Cteſiphontis decretum de homine coronando. Olim a multis coronatur. Dem. pro corona. Diondes interceſſit. Aeſchines Cteſiphontem in iudicium adduxit. Iudicium vero commiſſum eſt Olymp. CXII. 3. Σιτώνης eligitur Dem. pro Corona. *Laudatio funebris.* ad Thucydideam et Platonicam conformata, et huius exemplo Tullius Sulpicium Philippica nona laudauit.

Olymp. CXI. I. obtruncatur Philippus. Demoſthenis laetitia, ſomnium, etc. Aeſch. c. Cteſiph.

CXI. 2. Demoſth. mouet ad defectionem. ad Attalum in Aſia literas mittit, ad arma incitans contra Alexan-

Alexandrum, quem puerum et Margitem appellat. Plut. Dem. pro Cteſ. Mauſſac. ad Harpocr. p. 214. Alexander aduentu ſuo Graeciam percellit. Poenitet Athenienſes, qui legatos ad Al. mittunt. ex iis Dem. Cithaerone domum reuertitur, ſiue quod, quem of. fendiſſet, metueret, ſiue βασιλικῷ χρυσίῳ corruptus. Alexander legatis liberaliter humaneque reſpondens, Athenienſes metu liberat. Diod. Sic. Paul. Oroſ. Poenitet Attalum. Epiſtolam Demoſthenis ad Alex. mittit. Interficitur Alexandri iuſſu ab Hecataeo. D. Thebanos, qui c. A. conſpirabant, auxiliandos ſuadet. Thebae euerſae. Tzetz. Chil. VII. 404. Alexander ſibi tradi poſtulat decem oratores. Diod. Sic. XVII. 15. Mauſſ. ad Harpocr. p. 55. octo, ſecundum Idomenem et Durin apud Plutarch. in vita Dem. hos ſcil. Polyeuctum, Ephialten, Lycurgnm, Myroclem, Damonem, Calliſthenem, Charidemum, Demoſthenem. decem iuxta Suidam v. Ἀντίπατρος, qui tamen vndecim commemorat, ſcil. Polyeuctus, Ephialtes, Lycurgus. Patrocles, Diotimus, Caſſander, Charidemus, Demoſthenes, Hyperides, Thraſybulus, Chares. Fabula de Ouibus. Plut. Mercatoris ſpecimen. Idem. Phocion obtrectator, id eſt cum Nepote, ὁ ἀντιπολιτευόμενος, mollitiem oratoris exprobrat, quod pro ſalute communi mori dubitaret. Demadis decretum. 5 talentis a Demoſthene acceptis, omnis ſeruandos cenſuit, miſſis ad Al. legatis, qui pro iis deprecarentur, et promitterent eos ex legibus patriae, ſi quid commeruiſſent, poenas daturos. Probata ſententia. Exoratus Alexander.

Olymp. CXII. 3. aet. Dem. 53. *De Corona.* Aeſchines quintam partem ſuffragiorum non tulit. victus Rhodum ſeceſſit. Hiſtory of Aeſchines after his Defeat σχ. MS. ad or. π. παραπρ. Demoſthenes equo proſequitur. Aeſchines comprehendi ſe ratus, obte-

cta facie procidit. Ibi conſolatus alter, talentum dedit (alii *μυρίας ἀττικὰς*) tum Aeſch. nonne merito gemo, cum talem vrbem deſero, in qua talis habeo inimicos, qualis alibi amicos non inuenero. Plut. in Vita Dem. in X. orat. Hellad. apud Phot. p. 804, 873. *Αἰσχίνης ὁ ῥήτωρ μετὰ τὸ ἀθηναίους αὐτοῦ καταψηφίσασθαι, Δημοσθένους αὐτῷ μυρίας ἀττικὰς πέμψαντος, καὶ γενναίως τὴν περίστασιν φέρειν παρακαλοῦντος, καὶ πῶς, ἔφη, δύναμαι μὴ λυπεῖσθαι τοιαύτης πατρίδος ἐκβαλλόμενος, ἐν ᾗ οἱ ἀδικηθέντες καὶ προσωφελοῦσι τοὺς ἀδικοῦντας.* Anton. et Max. ſerm. VIII. fin. Hoc dictum alii Demoſtheni tribuunt in fuga. Aeſchines Rhodi ſcholam aperuit. Scholae Rhodiacae. Plut. Suid. Phot. in Dem. p. 804. Maximus Gnomologus. Hunc exſilio delegerat locum. Quintil XII. 10. The founder of the Rhodian Idea, Aliquid gentis, aliquid auctoris, between Attic et Aſiatic. Ibid. omnino. Suam orationem Rhodiis legit, poſtridie demoſthenicam. *τί δὲ εἰ αὐτοῦ τοῦ θηρίου.* Plin. II. Ep. 3. et IV. 5. Cicer. III. de orator. Plin. VII. 30. Valer. Max. VIII. 10. p. 397. Philoſtrat. Phot. in Aeſchine Quintil. XI. 3. *σχ.* Scalig. ad *π. παραπρ.* Hieron l. 2. Ep. 2. ſelect. Phot. p. 29. ed. Hoeſchel. Plut. in X. rhetor diſſimulat orationem Dem. ab Aeſchine fuiſſe recitatam. To take our Leaue of Aeſchines, Olymp. CXIV. 1. conceſſit Samum, et non diu poſt obiit anno aet. 75. Fabric. Vit. Aeſch.

Olymp. CXIII. 2, aet. Dem. 55. Harpalus, relictus ſatrapa Babylonis, dum Alexander in Indiam profectus, eius reditu deſperato voluptatibus et luxuriae ſe tradit. Reuerſo autem Harpalus ſibi metuens, conuaſatis quinque talentorum millibus (incredibile dictu) Athenas venit. Decretum Demoſthenis de Harpalo non recipiendo. Harpalus in Cretam nauigat. Interficitur Philoxenus Macedo. Eius literae ad Athen. de pecu-

de pecuniis Harpalicis. Nihil in iis de Demoſthene, tametſi erat Alexandro et Philoxeno infeſtiſſimus. Pauſanias. Calix regius. πόσον ἄγει; ἄξει σοι 20 talenta. Non Angina, ſed Argentina. Aliter Gellius XI. 9. v. et XI. 10. Non audietis eum, qui poculum habet? Plut. Cum Polus hiſtrio dixiſſet, ſe biduo talentum agendo lucratum fuiſſe, at ego, inquit, vnico die tacendo talenta quinque. Plut. X. Rhet. Gellius ait Ariſtodemus, non Polus. Ariſtodemum hiſtrionem tragicum; maximis de rebus pacis ac belli legatum ad Philippum Athenienſes ſaepe miſerunt. Cicero fragm. libri 4. de Rep. Dem. et Aeſch. π. παραπρ. Gellius XI. 9. ad Mileſiorum cauſam, in qua Dem. quinque talentis ſilentium ſuum vendidit, ex Critolao Hiſt. non ad hanc Harpalicam quaeſtionem refert, et proximo etiam capite Demadi tribuit ex oratione C. Gracchi, qua legem Aufeiam diſſuaſit. Dinarchi in Dem. oratio de pecuniis Harpalicis. Athenienſes veriti ne pecuniae rationem reddere tenerentur, domos oratorum perſcrutantur. Demoſthenes plebiſcitum ſcribit, vt Areopagitae ea de re quaererent, et affines culpae punirent. Hyperides, Pytheas, Meneſaechmus, Himeraeus, Proclus quinque accuſatores de pecuniis Harp. Phot. in Dem. et Hyperide. Patroclus, non Proclus, Plut. de X. orat. Demoſthenes damnatus a concilio Areopagitico. Lis quinquaginta talentis aeſtimata. In carcerem coniectus, partim ob pudorem criminis, partim ob valetudinis infirmitatem, ſalutem fuga conſulit. [Sic claris literis inueni exaratum.] nonnullis conſciis, nonullis fugam adiuuantibus. Proſecuti ciues. Viaticum. Ae. an D. dictum: qui poſſim non grauiter ferre etc. O domina Minerua — tribus beſtiis, Noctua, Dracone et Populo. Goltzii Numiſmata των Αθηνα. lege Αθηναίων. Exſul. Pauſan. Corinth. p. 148. Exſilium tulit animo imbecillo. Aegina et

Troezene ſedens Atticam ſaepe lacrymans inſpectabat. Eos, qui viſebant, abſterruit a rep. Si propoſitis duabus viis etc. Plutarch. Stob. ſerm. 43. Ad ſenatum literas ſcribit reditum poſtulans. Plutarch in Vita et de X. or. et π. δυσωπίας. Pauſan. Corinth. Diod. Sic. Dionyſ. Halic. Dinarch. adu. Dem. Phot. p. 803. Hellad. p. 873. Athen. l. 6. Aliter Gellius XI. 9. ex Critolao. *Demoſthenis Epiſtolae.*

CXIII. 3, aet. D. 56. Bellum Lamiacum. Pauſan. p. 415. Meurſ. Att. Lect. IV. 4.

Olymp. CXIV. 1. aet. D. 57. Mors Alexandri. quot annos regnauit, vixit, genus mortis. Schottus. Res Demoſthenis praeclare geſtae. Lucian. Enc. D. Plutarch. Apophth. p. 17. Leopard. Emend. XV. 9. Imago eius Piraei. Pauſan. Meurſ. in Piraeeo c. 7. obſidet Antipatrum Lamiae. In bello Lamiaco, cum Antipater intra Lamiam a Graecis concluſus eſſet, Demoſthenes dixit, non eandem ſibi eſſe ſententiam, ac Athenienſibus, qui ob hunc laetum nuncium ſacrificabant. Noui enim, inquit, Graecos ſtadium pugnare et ſcire et poſſe, Dolichon autem non item. Plut. in X. orat. ſimile Phocionis Plut. Praecept. Polit. p. 388. fin. Demotionis, Areopagitarum principis, filia virgo, audito ſponſi Leoſthenis interitu, qui bellum Lamiacum concitarat, ſe interfecit aſſerens, quamquam intacta eſſet corpore, tamen, ſi alterum accipere cogeretur, quaſi ſecundum acciperet, cum priori mente nupſiſſet. Hieronym. adu. Iouinian. l. 1. Pytheas et Callimedo Carabus. Hortantur graecas ciuitates hinc legati Antipatri, inde Athenienſes. Demoſthenes tum exſul reſiſtit Pytheae. Pytho Byzantius rhetor. πολλῷ ῥέοντι — Dem. ipſe. Plut. in v. Dem. Sextus Empir. p. 297. ed. Fabr. Tzetz. Chil. VI. 38, Olear. ad Philoſtr. p. 283. Voſſ. de Nat. Rhetor. p. 81. Aelian. V, H. XIV. 28. Phot. cod. 241. Demetr. Phaler.

c. 80.

c. 80. et 286. Lac Aſininum. Decretum de Demoſthene reducendo. Εἶπε Demo Paeanienſis. Miſſa triremi reuocatur. Effuſa turba excipitur. Praeclarior reditus, quam Alcibiadis, quia populus ſponte reuocauit. Mulcta diſtrictus. Eluſa lex. Iouis Σωτῆρος ara. Munus Dem. locatum L. talentis, quanti ſcil. ei lis fuerat aeſtimata. Plut. Phot. Reditus Demoſthenis. Iuſtin. XIII. 5. Diod. Sic. rediiſſe ait anno proximo.

CXIV. 3. aet. Dem. 59. Obiit, eodem anno quo Ariſtoteles. Laert. V. 10. in Ariſtot. NB. anno proximo Menander fabulam docuit primam. moritur Ariſtoteles annum agens 63. et Dem. 60. Gell. XV. 28. Photius ex aliis annos 70. Demoſtheni tribuit. Antipater cum Cratero Athenas contendit. Auffugit Dem. aliique. Eos P. A. Demade rogante capite damnauit. Antipatri ſatellites. Archias dictus φυγαδοθήρας, olim hiſtrio. Hic ex Aiacis fano, quod eſt Aeginae, extrahit Hyperidem oratorem, Ariſtonicum Marathonium, Hemeraeum, Demetrii Phalerei fratrem. Hi miſſi Cleonas ad Antipatrum capite plectuntur. Hyperidi lingua praeciſa. Plut. Arrian. de rebus poſt Alex. geſtis. apud Phot. p. 124. Demoſthenes in templo Neptuni, quod erat Calauriae, ſedet. Huc magnis actuariis contendit Archias, Antipatri gratiam pollicetur. Euſtath. comm. ad Dionyſ. Perieg. verſu 469. Inſomnium D. Archia, nec hiſtrio me mouiſti, neque nunc mouebis promiſſor. Quo ad iram conuerſo, Nunc, ait, oracula edis Macedonica, modo mimum egiſti. Suſtine parumper dum meos domi ſalutem. In interiora templi recedens, ſcribenti et meditanti ſimilis, calamum veneno imbutum ori admouit capite inclinato. Stipatores, qui ad fores ſtabant, riſerunt vt ignauum. Archias inſtat. Reditum in gratiam cum Antipatro oſtendit. Intentis in Archiam oculis Fac agas ex tragoedo Creontem etc. Cum aram praeteriret, concidit

dit animamque efflauit. ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ ΕΠΙΒΩΜΙΟΣ. Dr. Mead. Barton ad Plutarch. De morte D. et genere mortis Strabo l. 3. Pauſan. in Attic. et Corinth. Hell. XVII. 21. Nep. in Hannib. Dr. Heberden. Dr. Askew. Eratoſthenes in cauo annulo refert eum venenum habuiſſe, et hunc annulum pro brachiali geſſiſſe. Plin. XXX. 1. Alii ſub gemmis venena cludunt, ſicut Dem. ſummus Graeciae orator, anulosque mortis gratia habent. Plin. XXXIII. 1. Pauſan. in Att. p. 14. Vincent. Bellouac. ſpec. Nat. l. 7. Obiit 16. menſis Pyanepſionis. Plut. in vtraque vita. Meurſ. Lect. Att. IV. 21. Corſin. F. A. T. I. p 108. Obiit die 17. Octobris, quem diem Cereris ſacris triſtiſſimum agentes foeminae in templo Deae ieiunant. Contigit hoc 280. annis ante exceſſum Ciceronis. Eius tumulus Calauriae in fano Neptuni. Pauſan. p. 13. et 248. Strabo l. 8. Circa Peloponneſum etiam nunc in Aegaeo Phthiuſa et Aegina Epidaurico litori proxima, Troezenia Calauria inter ignobiles alias leto Dem. nobilis. Pompon. Mela. II. 7. Cum domum aeternam adiit, teſtamento reliquit Archippam vxorem ſeruo Phormioni cum libertate. Thyſius apud Gronou. Antiqq. p. 1370. [Thyſium haec ſcripſiſſe, ſi de Demoſthene ſcripſit, nil miror; Taylorum autem etiam atque etiam miror, ſiue quod tam ſtulta commenta digna habuerit, quae iteraret, ſiue quod praetermiſerit notare atque corrigere, ſi tanti erat tam abſurdas nugas recoquere. Non Demoſthenes, ſed Paſio, Apollodori pater, Archippam Phormioni legauit, de quo ſatis ſuperque conſtat e Demoſthenis orationibus pro Phormione et in Stephanum. Sed vere credidiſſe Thyſio ſomnianti Taylorum, paret ex additis in continente] Ita Demoſthenes pater vxorem etiam teſtamento reliquit T. Titulo Pueritia et Adoleſcentia. [quid ſibi velit T.

lit T. non intelligo. niſi eſt *Taylor*. Debuit Aphobo ſcribere.]

Olymp. CXXV. 1. Gorgia praetore (q. anno CXIV. 4. vel CXV. 1.) P. A. ſtatuam aeneam decreuit et victum familiae in Prytaneo, rogante Demochare, ſororis filio. Plut. X. orat. Baſi ſtatuae inſcriptum hoc epigramma. Εἴπερ ἴσην γνώμῃ ῥώμην, Δημόσθενες, εἶχες, Οὔδέποθ' ἑλλήνων ἦρξεν Ἄρης Μακεδὼν, ab ipſo Demoſthene conſcriptum, teſte Demetrio Phalereo. Plut. Suid. in Antipatro. [Hic ſubiecerat Taylor, quam omittere mihi liceto, totam Democharis rogationem e Plutarcho tranſſcriptam. Ne quid tamen, quamuis tenue, pereat reliquiarum Taylori, adſcribam duas eius ad hoc monumentum annotatiunculas. 1) ad v. Λευκονοεὺς. Excuſum Λευκονθεὺς, ſaltim in quibusdam exemplaribus editis. Sed ſcribendum eſt λευκονοεὺς. Sic T. [id eſt Taylor] in D. bis infra. Suidas ι ante ευς inſerit. Scribit enim Λευκονιεὺς δῆμος τῆς λεοντίδος. οἱ λευκόνοι. 2) ad illa verba πλείω πεντακοσίων ταλάντων adſcripſerat haec. πλείω φησὶ τάλαντον codex Petau. erat nimirum ,φ' hoc pacto, id eſt 500. quod ſcriba arripuit pro φησὶ. In calce monumenti adſcripſerat v. quae Ruald. Stephanus, Amiot. Caſaub. MS. etc.

17. Demoſthenis Vitia, amores etc. Laidem amauit. Athen. p. 588. Gellius ex Sotione 1. 8. legitur *Phocione*. Io. Sarisber. Tanti poenitentiam non emo. v. Gron. de monetis veterum. οὐκ ὠνοῦμαι μυρίων δραχμῶν μεταμέλειαν. Macrob. II. Saturn. σχ. Ariſtophan. Pluto ex Phocione peripatetico 149. Athen. l. 13. p. m. 291. Lais. viri docti ad Xenocratem Laertii. Carrion Antiq. Lect. II. 12. Polit. ad p. 611. Euſtath. ed. Flor. Stephanus Poeta comicus (Fabric. Catal. Comic. N. [id eſt Nos] ad Neaer. a Demoſthene ciuitate donatus. Auctor anonymus praef. ad Ariſtophanem. Lais capta in ex-

in expeditione Sicula Olymp. XCI. Λαΐδα τὴν ἑταίραν ἔτι κόρην ἐν τοῖς αἰχμαλώτοις πραθεῖσαν εἰς Πελοπόννησον κομισθῆναι. Plut. in Nicia. Lais κόρη f. 15. annorum Olymp. XCI. 2. ergo ad Olymp. XCIX. 3. quo natus fuit Demoſthenes, anni 33. 15 † 33 = 48. Demoſthenes annos natus 15. tum 15 † 33 † 15 = 63. Lais et Nais. Ariſtoph. Pluto Athen. Lais ἀξίνη ἐπίκλησις. Aelian. V. H. XIV. 35. et alibi. Prolem ex meretrice ſuſcepit Athen. p. 592. ſumptuoſus. Athen. p. 593. veſtitu nitido. Gell. I. 5. Adoleſcentes in amore habuit Athen. vbi T. inter quos Cnoſiona, cum quo concubuit Demoſthenis vxor. Athen. l. c. plura de eius intemperanti libidine Athen. l. c. Os pollutum Gell. I. 5. Dem. in καπηλείῳ Diog. Laert. in Diogene Cynico Aelian. V. H. IX. 19. Plut. quomodo quis etc. Βάτταλος ἐπίκλησις. Infamia de Moſcho. Eubulus. Ariſtarchus. Biographi duo MS. Biblioth. Pariſ. Nos ad Midianam. σχ. ad Aeſch. π. παραπρ. §. 46. ed. *Brocke.* σχ. n. 348. ed. Pariſ. [Demoſthenis puta] Suid. Aeſch. c. Timarch. Athen. σχ. Hermog. p. 190. Midianam et σχ. Valeſ. ad Harpocr. p. 80. Schott. ad Olymp. CXII. 3. Populi plauſum ambiuit. Ael. V. H. IX. 17. Cic. Tuſc. V. Laert. in Diog. Cyn. l. 6. οὗτος ἐκεῖνος. Nannius apud Gruter V. I. p. 1333. 1334. L. Gyraldus T. II. p. 377. Horat. in Odis ad Muſam Melpomenam ait. Totum muneris hoc tui eſt, quod monſtror digito praetereuntium. Tractum eſt a Demoſthene, qui, prout refert Plutarchus, adeo gauiſus eſt laniſta [alii mercenario] digito oſtendente ſociis ſuis, dicendo. Hic eſt ille Demoſthenes magnus orator. Schol. ad Perſium l. 28. ex cl. Waſſei Bibl. Literar. An, ſi Demoſthenes iure laetatus eſt, quod illum anus attica ita demonſtrauit, οὗτός ἐστι Δημοσθένης. ego celebritate mei nominis gaudere non debeo? Plin. IX. Ep. 23.

Ep. 23. Cum Dem. dicturus eſſet, concurſus audiendi cauſa ex tota Graecia ſunt facti. Cic. de clar. or.

18. Demoſthenes et Cicero. Aemulatio naturae et fortunae. Et naturae dotibus et fortunae caſibus ſimillimi. Omnino Gellius XV. 28. Politicae ſimilitudines Plut. D. et C. compar. Multa in vtroque ſimilia, cum in vita tum in oratione. Vterque paucos annos vixerunt, eodem aetatis tempore in forum progreſſi. Gell. XV. 28. Reip. cauſam ſuſtinuit vnus contra Philippum, alter contra Catilinam et Antonium. Exſulauit et reuocatur. exſulauit bis. fuga ſalutem quaeſiuit, vnus ad Chaeroneam, alter ad Pharſaliam. Vtrique mors violenta, eodem exacto vitae curriculo, vtrique immatura, et ab hoſte inimiciſſimo profecta et ob eloquium. Eloquio ſed vterque perit orator, vtrumque Largus et exundans leto dedit ingenii fons. Vterque filiam dilectiſſimam amiſit, redux ab exſilio cum honore, cum libertate publica interire. (ſic) Quid habuit in libertate vltimum. Cic. et Roſcius. Dem. et Andronicus. Corn. Nep. in Phocione XIX. 2. Vterque nactus famae derogatores, hic Demadem, ille Antonium. ſed plus cauendum eſt, ne fera propter iam propalati augmenta voluminis in aliquos forſitan incidamus vituperones, quorum fugere linguas cote liuoris naturalitus acuminatas ne Demoſthenis quidem Ciceroniſque ſententiae artifices et eloquia fabra potuere, quorum anterior orator Demadem, citerior Antonium tolerauere derogatores, qui liuidi cum fuerint malitiae clarae, dictionis obſcurae, tamen ad notitiam poſteriorum per odia virtutum decurrunt. Sidon. VIII Ep. I. In ſtylo et orationis genere Quintil. X. 1. Longin. §. 15. Caecilius. v. Suid. et Plut. in vita Dem. Renatus Rapinus S. I. Nigronius S. I. Comparaiſon of Cic. et D. gallice. Arch. D. Stephens. Perraultus. Fr. Maucroiſius Paris 1685. Fontenelle Dialog. Mort.

Mort. A. 1712. A. Schott. vitae compar. Dem. et Ariſtotel. P. Clobardus, Flander, praefatur ad Olynth. 3. Antwerp. 1538. de compar. Cic. et Dem. Rob. Britannus Paris 1643. 4. latine vertit et edidit Dem. orat. ad Philippi epiſtolam, adiectis aliquot locis, quos Cicero ex Demoſthene adumbrauit vel vertit. Bergerus. Hermogenes. Ciceronis locus e Dinarcho expreſſus Muret. Var. Lect. II. 7. in pro Sylla e Dem. Mur. ib. II. 18. in II. Philipp. Muret. II. 19. VII. 27. VIII. 10. II. 19. 20. XIII. 10. XIX. 13. Lipſ. Var. Lect. I. 3. 22. II. 5. 16 20. 27. III. 4. 6. 28. Petr. Victor. Var. Lect. XV. 3. XVIII. 21. Quantum ingemiſcant patres noſtri etc. Liu. 21. 53. ex Ariſtocratea. v. viros doctos ad Lucian. T. III. p. 464. Quod fretum, quem Euripum etc. Cicer. κῦμα. v. Lipſ. in V. L. I. c. Muret. VIII. V. L. 10. 11. not. ad Ae. 414. 14. Tourreil ad loc. rurſus Tourreil. p. 466. 468. Hoc nec gratior exſtitit quisquam — Cic. Orat. Vnus eminet inter omnes — Id. ibid. Plane quidem perfectum — Id. in Bruto recordor me — Id. in Orat. Demoſthenem igitur imitemur — Id in Bruto. Demoſthenes Ciceronem ex magna parte, quantus eſt, fecit. Quintil. X. 1. Sadolet. de liberis recte inſtituendis. Iuuabit cognoſſe etc. M. Tullius cum ſe totum ad imitationem graecorum contuliſſet, effinxit vim Demoſthenis, copiam Platonis, iucunditatem Iſocratis. Hunc igitur ſpectemus, hoc propoſitum nobis ſit exemplum. Ille ſe profeciſſe ſciat, cui Cicero valde placebit. Quintil. X. 1. Demoſthenes tibi praeripuit, ne primus eſſes orator, tu illi ne ſolus. v. Hieronymi epiſt. ad Nepotian. Nec vitium dixerim, ſi Cicero a Demoſthene paululum hac in parte deſciuit. Quintil. IX. fine. Quicquid attica, quicquid romana praecipuum habet lingua, cognouit; aurum Demoſthenis et ferrum Ciceronis expendit, vtramque dicendi ſeriem latinus Relator impleuit. Ennodius

nodius I. Epiſt. 5. Non Ciceronis modo, ſed etiam eius, qui eſt ſtrictior multo, Demoſthenis. Quintil. XII. 10. Quis ita ad Aeſopi venuſtatem, quis ad ſophiſticas Iſocratis concluſiones, quis ad enthymemata Demoſthenis, aut opulentiam Tullianam, aut proprietatem noſtri Maronis accedat. Auſon. ad Symmach. Ep. 32. Ad explicandam incredibilis gaudii magnitudinem et tulliani fluuius ſiccaretur ingenii et contortae Demoſthenis vibrataeque ſententiae tardius languidiusque ferrentur. Hieron. Ep. 97. ad Demetriad. de ſeruanda virginitate. Vbi mare illud eloquentiae Tullianae? vbi torrens fluuius Demoſthenis? Hieron. Ep. 93. ad Saluianum lapſum. Επιμονη or Amplification. αὔξησις Longin. Alexander Ald. Rhet. Gr. de σχήματι ἐπιμονῇ. Demoſthenes et Pericles nunquam dixit ἀπερισκέπτως. Cum Athenienſes ad dicendum vocarent, ἐ συντέταγμαι, inquit. non omnes meas copias in ordinem redegi. Plutarch. tract. I. item in Aldina ὁμολογῶμαι (ſic) μεμελετηκέναι. καὶ γὰρ etc. Epicli obiicienti orationem meditatam, dixit: erubeſcerem, ſi tanto populo conſulens extemporali oratione vterer. Plut. X. orat. v. Hiſtoriam Midianae Plut. polit. praec. p. 390. ad illam cauſarum operam, ad quam ego nunquam niſi paratus et meditatus accedo, adiungatur haec iuris interpretatio, quae non tam mihi moleſta ſit propter laborem, quam quod dicendi cogitationem auferat, ſine qua ad nullam maiorem vnquam cauſam auſus ſum accedere. Cic. I. de Legg. Hermog. π. μεθ. δεινοτ.

Ciceronis ſales et dicteria. In his vincit Romanus, grauitate graecus. Quintil. VI. 3. X. 1. Cicero dicax etiam dicebatur. Macrob. Sat. II. 3. VII. 3. Seneca Controu. 8. E quibus (Atticis) tamen non omnes faceti, Lyſias ſatis et Hyperides Demades praeter caeteros fertur, Demoſthenes minus habetur. Quo

quidem mihi nihil videtur vrbanius. Sed non tam dicax fuit, quam facetus. Eſt autem illud acrioris ingenii, hoc maioris artis Cic. Orat. Dicacitas proprie ſignificat ſermonem cum riſu aliquos inceſſentem. Ideo Demoſthenem vrbanum fuiſſe dicunt, dicacem negant. Quintil. VII. 3. Bons Mots. ὄνου σκιᾶ. prou. vſus Sophocles in Cedalione, Ariſtophan. in Daedalo, Lucian. in ſectis, Demoſth. in Philipp. Menander in Enchirid. Plato in Phaedro, Procop. in quadam epiſtola, Orig. praef. ad librum 3. adu. Celſum. Ariſtoteles apud Suid. in διδασκαλίαις ait hoc nomine fabulam exſtare. Plut. X. orat. Zenob. Apoſtolius XX. 4. Suid. ὄνου σκιᾶ. ὑπὲρ ὄνου σκιᾶς. σχ. Ariſtoph. Veſp. 191. Apulei. Metamorph. l. 9. extremo. Demoſthenes Scytha matre barbara natus, quid dixit. Rutil. Lup. T. Tit. Mater. Timothei dictum. Bons Mots. *Cum Demade.* Me Demoſthenes, ſus Mineruam. Haec Minerua nuper in Collyto in adulterio deprehenſa eſt. Plut. Vit. et praec. pol. p. 390. Collyto. Iuuen. *Cum Phocione.* v. Corn. Nep. Phoc. Phocio ſhort et pithy. Dictum Polyeucti (Polyeuctus ille cum Lycurgo et Demoſthene legatus ad Peloponneſios) μέγιςον Δημοσθένην, δυνατώτατον δ' εἰπεῖν Φωκίωνα. Plut. in Phoc. et polit. praec. NB. quaere num δεῖν. an δυνατ. quotieſcunque aſſurgeret Phocio dicturus, dixit Demoſthenes ἡ τῶν ἐμῶν λόγων κοπὶς ἀνίςαται. Plut. in polit. praec. in vita Dem. in v. Phoc. Stobaeus ſerm. 37. p. 221. Demoſtheni dicenti ad Phocionem, occident te Athenienſes, ſi quando coeperint inſanire, reſpondit Phocio, te vero, vbi ad ſanam mentem redierint. Plut. in Phoc. p. 184. et Apophthegm. p. 113. Annon hoc potius Demadis, quam Demoſthenis? v. Plut. Moral. Mulier parata eſt depoſitum reddere etc. Valer. Max. VII. 3.

Hic

Hic deſinebat Taylori diligentia compilandi. Nam loci e Stobaei et Maximi atque Antonii florilegiis transſcripti, qui Aduerſaria Taylorana demoſthenica claudunt, huc nil faciunt. Feſſus equidem ſum deſcribendo, et nunquam haec edidiſſem, quae iam dudum a Schotto et aliis occupata et in vulgus nota ſunt, niſi voculas metuiſſem maleuolorum, qui de fide mea fuiſſent dubitaturi, ſi quid a Tayloro profectum celaſſem, atque clamaturi, me Tayloranorum optima quaeque ſuppreſſiſſe, aut mihi arrogaſſe. Ego profecto, ita medius fidius, ſi praeuidiſſem in ſchedis Taylori me non inuenturum eſſe meliora iis, quae inueni, nunquam operam dediſſem, vt eas adipiſcerer; et ſic locum omnem calumniae atque ſuſpicioni excluſiſſem. Sed fideliter verbotenus reddidi, quae inueni, in quo erunt, qui ſuperſtitionis me atque vecordiae notent. Quid agerem, vbi cauere non poſſem, quominus in alterum ſcopulum humanae iniquitatis impingerem? malui exceſſu religionis peccare, quam committere, vt Manium Taylori contemtor atque violator viderer.

# HIERONYMI WOLFII,

Oettingenſis Rhaeti, ad clariſſimum virum, optimeque et de ſe et de rep. literarum meritum Io. Oporinum, Baſileenſem, commentariolus, coeptus quidem ſcribi Anno 1564. ſed aliquot annis poſtmodum abſolutus, de vitae ſuae ratione ac potius fortuna.

Memini, Oporine humaniſſime, cum Norimberga Baſileam, in belli Germanici calamitatibus, annis abhinc 17. veniſſem, te dicere mihi neſcio quas de me quorundam ſuſpiciones et ſermones ſparſos, quod a prudentiſſima et ingeniis fauente rep. non temere fuerim dimittendus, niſi ὕπȣλόν τι ſubeſſet rebus meis. Quae me oratio recenti adhuc memoria calamitatis illius ita commouit, vt primo quoque tempore ampliſſimi ſenatus honeſtiſſimo teſtimonio, quod membranis inſcriptum et obſignatum, ipſe cum multis aliis vidiſti, ora maledicorum et ſuſpicacium hominum obturarem. Neque vero verbis tantum innocentiam et induſtriam meam grauiſſimus ille ordo teſtatus eſt, ſed eodem anno primam lucubrationem iſocraticae conuerſionis meae, quamquam minus expolitae, quam vellem, centum Ioachimicorum magnifico honorario eſt remuneratus; vt pudere eos debeat iniquiſſimae obtrectationis, qui non dubitant Fortunam, vt poeta ait, in probri commemorare loco. Tu vero pro tuo mei amore his non contentus, illud etiam poſtulabas, quum me, ob crebras valetudinis offenſiones, ὀλιγοχϱόνιον, vt et ipſemet, foré putares, vt Libanium rhetorem, quem tu mihi primus, ante non viſum, legendum dederas, imitatus, vitam meam ipſe deſcriberem; ne, vt fieri ſolet, me mortuo rerum mearum igna-

ignarus, et fortaſſe parum candidus, mihique inuidus et obtrectandi cupidus, e vagis et non conſentientibus ſermonibus, centones ſarciret, infuſoque nigrae loliginis ſucco funiculum ex arena conſereret, non ſine iniuria nominis et manium meorum. Id ego tum, cum neque recepiſſem, neque recuſaſſem, in hoc vſque tempus, κλιμακτήρων ἐνεστώτων, ὥς φασιν οἱ περὶ τὰ ἄστρα δεινοὶ, prorogaui. Ac, verum vt fatear, haec ipſa nunc ſcribo, ἑκὼν μὲν, ἀέκοντι δὲ θυμῷ, volens ob eam cauſam, quam tu afferebas; inuitus, non tantum propter ea, quae ad Luceium ſcribens Cicero recenſet, *(neque enim ego Catilinam vltus ſum, neque Hortenſium, aut alios aemulatus)* quam propter humilitatem fortunae et rerum mearum omnium tenuitatem. Sunt enim qui et Diogenem Laërtium et Suetonium derideant, quod ille philoſophorum, hic etiam grammaticorum vitas deſcripſerit. Nec melius de Eunapio, Philoſtratis, Dionyſio, qui oratores et ſophiſtas, et denique poetas celebrauere, ſentiunt, deriſuri, vt opinor, niſi crimen impietatis timerent, etiam eos, qui patriarcharum, prophetarum, apoſtolorum, martyrum, aut aliorum, qui doctrina excelluerunt, acta perſecuti ſunt, ea nimirum imbuti opinione, indignos eſſe poſteritatis memoria eos omnes, qui, tametſi optimi et ſapientiſſimi viri fuerint, opum et dignitatis ſplendore caruerunt. οἱ βάρβαροι γὰρ ἄνδρας ἡγοῦνται μόνον τοὺς πλεῖστα δυναμένους καταφαγεῖν τε καὶ πιεῖν. Quid enim aliud agunt Pyrrhi, Hannibales et Alexandri, non tam magni et inuicti, quam iniuſti et violenti, niſi vt quam plurimos abſorbeant atque deuorent. Quos prae ſe contemnere viros bonos quis miretur, quum et regibus victis tanquam mancipiis inſultent. Eos autem, qui nihilo nobis nobiliores, ingenio autore, et mendicitatis ſordibus, per artes for-

taſſe non optimas, adulationem, ſophiſticam, *στρε-ψοδικοπανουργίαν* emerſerunt, noſtrae humilitati inſultare, iniquiore ferendum eſſet animo, niſi conſtaret, perpaucos illud Auſonii ſibi ſubiicere: Fortunam reuerenter habe, quicunque repente Diues ab exili progrediere loco. Qui et mihi obiicere queant *τὸ λάθε βιώσας*. Quod vtinam mihi licuiſſet. Quanto enim fuiſſem et quietior et beatior? *τὸ κάλλιστον τῶν κτημάτων, κατὰ Σωκράτην φάναι, τὴν σχολὴν περιποιησάμενος καὶ τῶν* (ſic) *μετ' εὐμουσίας.* Etſi enim praeclare ſcio me nequaquam eum eſſe, vel familiae dignitate, vel ſplendore fortunae, vel ingenii doctrinaeque praeſtantia, cuius nomen ab vllo celebretur; tamen, verum vt fatear, delectatus ſum tuo ſeu ſtudio, ſeu de me iudicio, qui me quoque inter eos numerandum cenſueris, qui reip. lit. ornamento eſſe videantur. Quare non grauatim morem geram voluntati tuae. quia enim neſcio quo fato in publicum totius Europae theatrum protractus ſum, (neque enim vllam nominis Chriſtiani prouinciam eſſe reor, cui meum nomen te duce atque auctore ſit ignotum) ea maxime, quae ad ſtudiorum rationem attinent, (ob haec enim de me quaerent, qui fuerim, ſi qui forte quaerent) quantum pueritiae recordari memoriam vltimam potero, vere et ſine fuco exponam. Quae eo fide digniora erunt, quod plura fore praeuideo, quae et aequiores miſereantur (ſic) et naſuti rideant, quam quae vtrique admirentur. Caetera propter ſeriem narrationis obiter atque breuiter attingam.

Quod igitur ad maiores meos attinet, qualescunque illi fuerint, non magnopere noſtra intereſſe puto, cum te quoque ſciam ingenio magis, eruditione, induſtria, herculea laborum tolerantia et animi magnitudine fretum eſſe, quam auo Argentoratenſi conſule gloriari. Nam genus et proauos et quae non fecimus ipſi,

ipſi, vix ea noſtra puto. Sed enim quia rettulit Aiax eſſe Iouis pronepos, et mi genus ab Ioue ſummo eſt. τȣ̃ γὰρ καὶ γένος ἐσμέν. Sed quoniam veriſſime Plato ſcripſit, ne ſubulcum quidem eſſe vllum, quin, ſi vltima ſpectetur origo, multos ſuae ſtirpis auctores principes viros proferre poſſit, et qui nunc regnent, a ſubulcis eſſe oriundos, nam hae ſunt rerum humanarum vices, ad propiora veniendum eſt. Pater mihi fuit Georgius Wolſius, vir, (ac filii teſtimonium ſuſpectum eſſet, niſi adhuc complures boni et prudentes ſupereſſent, qui de eo honeſtiſſime et ſentiant et loquantur) in veteri comitatu Oettingenſi, qui hoc tempore ſolus apud nos antiquum Rhaetiae nomen obtinet, nec virtute, nec dignitate, nec eloquentia poſtremus; opibus iis, quibus meliore illa aetate, moribus admiratione diuitiarum minus corruptis, et ab egeſtate, et a contemtu facile vindicaretur. ac longe maiores is et parare, et relinquere nobis potuiſſet, niſi maius liberalitatis et beneficentiae ſtudium, quam ſordium et auaritiae habuiſſet. Materna origo paulo fuit humilior, ſi noſtra tempora ſpectes, ſed ſi antiquitatis quaſi praerogatiua aliquid valeret, vetuſtiſſima et ſplendidiſſima. Quam enim artem Paradiſo pulſus factitauit Adamus, ea mihi a materna ſtirpe relicta eſt hereditaria. atque vtinam agri modo tantum fuiſſet relictum, vnde viuere potuiſſem. Opere enim ruſtico faciundo haud dubie et confirmata fuiſſet valetudo, atque animus natura ſimplex et apertus, inſidias, fraudes, ſcelera multorum ignoraret, quorum me ita pertaeſum eſt, vt mortem honeſtam et piam ſaepe magis optem, quam vitam diuturniorem. Sed ſi paterni ſtemmatis origo altius repetenda ſit, et ſi quid amiſſa bona valeant, et inops nobilitas opibus male partis anteferatur, vetuſtate generis et equeſtris ordinis dignitate, non multis cederemus. Ac monumenta maiorum meo-

rum adhuc exſtant in opulentiſſimo Caeſarienſi monaſterio, inter cuius fundatores (vtendum enim eſt recepta voce) et ipſi fuerunt, quod paſſibus circiter MM. a peninſula Danubiana, quam Werdam vulgo vocant, eſt diſſitum. e quo, conceſſu reuerendi viri, et politica prudentia praeclara diuinaque non contemnenda praediti, Ioannis Saurii, Abbatis, inſignia, quae tibi mitto, depicta ſunt. Vnde apparet, vt opinor, neque tenues illorum fuiſſe opes, et animos pro ratione illorum temporum religioſos. Iidem in exilio longo tempore non niſi cum nobilibus affinitates iunxerunt, neque auus meus vlli equeſtris ordinis homini dignitate ceſſit. nauata non tantum comitibus Oetingenſibus opera fideli et ſtrenua, ſed et Auguſtanae reip. quadringentis volonibus adductis, quorum virtute hoſtiles impetus repreſſit, (ſic) nec parua aduerſariis detrimenta fuere illata. Inſignibus addidi verſiculos non optimos quidem illos; non enim Apollinis et Muſorum afflatu, ſed ex inſomnia ſcripti ſunt: tales tamen, qui ſine cuiusquam boni et candidi viri offenſione legi poſſe videantur.

Inſignia Pincernarum a ſaltu-aprugno, petita e Caeſarienſi monaſterio, inter cuius fundatores memorantur, a quibus Wolfiorum Oetingenſium familia propagata eſt. [Formam omiſi ob loci anguſtiam.]

Caſtelli veſtigia in pago eiusdem nominis Schweinispaind adhuc exſtant in Comitatu Lechsgmindenſi qui nunc eſt ditionis illuſtriſſimorum Palatinorum Neuburgenſium.

Hos ataui titulos dederant et praedia nobis
 Quis coniunctus erat nobilitatis honos.
Praedia ſed poſtquam domini rapuere potentes,
 Irarum cauſas neſcio, fata ſcio.
Hoſtia, Danubio qua ſe Lycus ingerit, horrent a)
 Bernicii ripas tutaque rura colunt b)

Diſſi-

a) Lechsgmünd. b) Werniz im Rieß.

Diſſimulantque genus, mutant inſignia, nomen
Adſciſcunt, cani quod tribuere lupi.
Siue truces magis vt poſſent vitare tyrannos,
Seu puduit ſine re nomen inane ſequi.
Siue quod a Welfa ſuperati parte ſtetiſſent,
Eſt etiam victi nominis altus honos.
Hancque reor cauſam. grauis haec fert alea Martis
Infauſti. periit tum Calatina domus. c)
Inferior Stereberga ruit, caſtellaque plura,
Quam domini culpam ſuſtinuere, luunt.
Quin etiam, Winsberga, tuos infeſta penates
Caeſaris arma petunt, ſalva ſed ipſa manes. d)
Nec modo ſalua manes, ſed longa in ſaecula nomen
Caeſaris atque piae coniugis acta refers.
Victor enim clemens, ſtatuens modo plectere ſontes,
Matronam certa conditione vocat.
Efferat arce, ſuo quae ſint cariſſima cordi,
Quantum vel toto corpore ferre queat.
Illa ſui vitae metuens, o falſa, mariti,
Non aurum, gemmas deliciasue gerit.
Sed gerit illa virum, ſatis haud laudanda virago,
cumque viro recipit caetera cuncta ſuo.
Principis exemplo quoque caetera turba maritos
Et pueros effert; eſtque ita parta ſalus.
Aſt ataui noſtri ſpoliati protinus omni
Subſidio, Boios perpete Marte petunt.
Arma gerunt viui, comitantur et arma ſepultos. e)
Militiae vetus hoc eſtque manetque decus.
Scilicet hoc animis aluere, aliquando luporum
Se rabie hoſtiles perdere velle greges.
Idque ſub id tempus, quo moenia Byzae f)
Turcus atrox rapuit, fortiter auſus auus.
Hic peperit virtute nouum ſibi clarus honorem
Inuicto celebris robore ſemper eques.
Wolfius Huldricus vulgo Bauchuzius heros g)
Vir praeſtans animi, paupere ſorte licet.

 Ille

c) Nunc zur alten pyrg.

d) Vide chronicon Peuceri ſub Conrado III. Imperatore. A. 1140. e) Im Kiris begraben.

f) Ante captam a Turcis 1452. Conſtantinopolin. Beuther in Animadu. hiſtor. c. VIII. g) προγάστωρ.

Ille quadringentos tibi dux, Auguſta, volones
 Contra Boiorum contulit arma truces. h)
Auſpiciis, vrbs clara, tuis fera bella ciendo,
 Otia cuius ego munere docta colo.
Otia ſed contempſit auus, diſcrimina vitae
 Contempſit. ſtimulat pectora magna dolor.
Fretus equo, gladiis et acuti grandine pili
 Hic tibi non dubitat bella ciere, Leo.
Heu quoties atra in nebula et caligine lunae
 Saltibus in denſis aſpera quanta tulit!
Infeſtae quoties ſenſit ludibria mortis!
 Spectra viri ſpecie nunc, modo fronte ferae,
Impete quae fatum vaſto minitatur acerbum.
 Eſt in conſpectu triſtis imago necis.
Ecce giganteis ſpecies ſe molibus infert
 Hunc auus armatum quod putat eſſe virum,
Contorquens celerem, neruo ſtridente, ſagittam
 Pectoris in medii dirigit arte ſinus.
At miſer, haud fuit ille vir. atri daemonis aſtu
 Fit tibi flammiuomus falſa figura globus.
Alta petens circumque caput galeamque coruſcam
 Obuolitans, tandem nubila coeca ſubit.
Namque ſuis tali diffiſus tempore telis
 Numinis implorat, mox quoque ſentit opem.
Sic tandem nox aegra virum terrorque relinquit,
 Inde ſuos repetit laetus ouansque lares.
Qua te turrigera mons Wallerſteine corona i)
 Splendidus oſtentans pinguia culta vides.
Hic quamuis ſeptis latitare quietus in hortis
 Poſſet, in obſcuro deliciisque frui.
Non tamen alma quies placet, impiger omnia tentat.
 Arma ciens, hoſtes nocte dieque petit.
Saepe quidem fugat hos victor. fugit ipſe viciſſim
 Victus. habes varias, Mars maelefide, vices.
Praecipiti quoties hoſtilia ſpicula ſaltu
 Eluſit? quoties flumina vaſta petens?

Effu-

h) Chronicon Auguſtanum Achillis Gaſſeri A. 1462. Bauchuzio ductore 400 volonum (Freiknecht) contra Ludouicum ducem haud contemnendam talionem Boiaris intulerunt.

i) Zu Wallerſtein im gemauerten Garten.

Effugii monimenta cruces videt Egra' Lycusque k)
Mauchaque. Sed tempus ſuſtulit illa vorax.
Flumina parua quidem. niuibus ſed et imbribus aucta
Diluuio campos opperuere ſuo.
Saepe etiam medio circumdatus hoſte, fefellit
Deluſos oculos coniugis arte ſuae.
Illa ſuis precibus perituri fata mariti
diſtulit. illa animos effugiumque dedit.
Muniit haec Orci galea, ſi credere fas eſt,
Pallas vti fortem Perſea, diua potens.
Cyllaron haec quoque perpetibus circumdedit alis,
Bellerophontei nobilis inſtar equi.
Ergo ferox animis, et pectore fortis et armis
Praeſidio ſuperum fretus, et artis ope,
Non prius infeſtare tuos, dux Boie, l) clientes
Vrgens perpetuo nocte dieque metu,
Deſtitit, ac certa pax conditione coiret,
Tuque viro princeps praemia certa dares.
Praemia parua quidem numero, ſed pondere magna.
Munera iuſtitiae ſymbola pondus habent
Ergo datur bellator equus, radiantia dantur
Arma viro. dantur pauca talenta viro.
Pauca talenta quidem. ſed erat victoria laudi,
Quae magnis animis vnica meta placet.
Armis atque auro, tyrio de murice veſtis
Additur, ornatus conuenientis honos.
Placatusque duci, dextraque petitus amica
Principis inuicti, qui prius hoſtis erat.
Fida miniſterii permittit ſedulus arma,
Annuaque e fiſco munera deinde capit.
Hinc placidam coluit pacem Bauchuſius heros
Oetingae comitum munere tutus eques. m)
Haec ego te, genitor, recolo memorare, Georgi.
Qui mihi perpetuo numinis inſtar eris.
Nam tuus hoc amor et virtus praeclara meretur,
Hortus vbi Chriſti valle tegente latet.
Sed puer, heu cur non ſapit aetas! pauca notaui
De multis. coeca pleraqua nocte latent.

Nomi-

k) Eger Mauch Waßer im Rieß.

l) Herzog George von Bayern, der Reiche.

m) Gratias agit auctor illuſtribus comitibus Oetingenſibus maiorum ſuorum defenſoribus et patronis.

Nominis eſt aliquis forſan vel temporis error.
  Quae res perturbant ſaepius hiſtorias.
Quicquid id eſt, regum genitrix domus inclyta, laudes
  Iſta tuas minime diminuiſſe putes.
Regna tuus tenet alta Leo, neque cura luporum
  Eſt illi, ſi quos vel ſua culpa fugat;
Vel fugat ira potens, eadem placata quieſcit
  Denique, nec miſeros nec ſine fine premit. (ſic)
Parcere ſubiectis et debellare ſuperbos
  Clara Palatini ſtemmatis arma iubent.
Veſtra nouam hoc facto meruit clementia laudem,
  Muneribus noſtrum quod decoraſtis auum.
Is coluit Martem, nos mollia numina Muſas
  Apris atque lupis nobiliore ſtylo.
Hic dedit, (haud ſuperum contemno munera) nomen
  Ingenio partum non breue. Liuor abi.
Saepe quidem infigis genuinum. *Sed nihil* amens
  Proficis. infringes protinus arma tua.
Quam mihi laureolam Phoebus facilesque dederunt
  Pierides, nitido ſemper honore viret.
Me Padus et Tybris nouit, me Sequana nouit.
  Me Tagus et celeri Sarmata victor equo.
Hic Lupus in mediis potuit florere Britannis n)
  Inſula ſed rapidis non adeunda lupis.
Nam mea germanum ſibi me Germania ciuem
  Vendicat, vtque ſuum Rhenus et Iſter amant.
Bernicius genuit. variis ſors ſedibus egit.
  Nunc Auguſta tenet. caetera nota deo.
Iſta quater denos nati conſcripſimus annos
  Se medii luſtri conſociante nota. o)
Cum mihi iam medio brumam ducente Decembri
  Somnus iners media nocte ſolutus abit.
Non ego, (ne culpes) facit hos inſomnia verſus.
  Otia namque dies talia nulla daret
Nam modo chalcographo pereunt mihi tempora prelo,
  Nunc ſubeunda vocant iuſſa potentis heri.
Nunc ornanda voluminibus noua bibliotheca.
  Nunc opus eſt pueris βῆτα καὶ ἄλφα λέγειν.
Nunc triſtes cruciant morbi, curisque remotis
  Lectulus inuitum me requiere fouet.
Haec inter me Pierides fugere. dearum,
  Non niſi qui colit has ſedulus, optet opem.

Haec

n) Alluſio ad nomen Wolfii. o) A. 1559.

Hactenus de origine familiae meae nugari libuit, quia nonnullos huiusmodi nugis non delectari modo, ſed plus etiam, quam probitati et doctrinae tribuere animaduerto, vſque adeo, vt Appietates et Lentulitates fatuorum et improborum longe pluris faciant, quam ſapientiae decus et ornamenta virtutis. Apud alios et genus et virtus, niſi cum re, vilius alga eſt. tanta eſt peruerſitas atque amentia. Nunc ad me venio.

Natus ego ſum in arce Oetingenſi anno a natali Chriſtiano MDXVI. Idibus Auguſti, non multum, vt reor, ante ſolis occaſum. tempus enim, patre ob publica negotia abſente, a mulierculis πλατυκώτερον, vti ſolent, annotatum eſt, intra 6. et 7. horam a meridie. quae eaedem me Hieronymum appellarunt, ſeu obliuione, ſeu affectatione aliqua, cum pater Gregorii nomen imponi mihi voluiſſet. Et quidem plus vigiliarum habuit vita mea, (quod vtrumque doleo) quam ſanctitatis. praeſtitiſſet enim placide dormiſſe, quam male vigilaſſe. Quod ſi horologium fefellit, (vt ſaepe fit, ac potius plerumque) potuit meus natalis paulo eſſe maturior. vt ex trutina Hermetis, quam vocant, ♒ 14 horoſcopet. vel in ſeptimam incidere, vt initium ♓ ex antegreſſa oppoſitione ſecundum Ptolemaicam correctionem tenuerit orientem. Caeterum vtramque hanc rationem non contemnendis argumentis euertit Ant. Montulmius. Iam quod ad inueſtigationem puncti horoſcopantis ex euentibus attinet, ei quoque rei haud ſcio quantum ſit tribuendum. nam tametſi martialia pleraque ſubita, violenta et cruenta, Saturnia vero inſidioſa, virulenta, luctuoſa, diuturna perhibentur, tamen et eundem caſum ob alias cauſas non ſine rationibus accommodari video, et multa multis ſeu diuinitus, ſeu μαγικῶς euenerunt, quorum ſignificationes in geneſi apparent. — * Neſcio quo fato meo fere

* Hic longum locum, aſtrologicarum et horoſcopicarum

fere vbique locorum in hominesincidi malsrum, quam bonarum artium ſtudioſiores, quorum et conſuetudine volenti nolenti fuit vtendum, et accipiendae ac muſſitandae iniuriae, ſaepe etiam pro maleficiis agendae gratiae. cum eae officiolis quibusdam, veluti venenum melle perlitum occultarentur. quae res me natura ſimpliciſſimum minimeque male cogitantem eo redegerunt, vt omnia ſuſpecta habeam. et, vt Troianus ille, metuam Danaos et dona ferentes. *ἄδωρα γὰρ οὐ μόνον τὰ τῶν ἐχθρῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν φιλίαν ψευδομένων τὰ δῶρα.* In cauſa eſſe reor *πολιτικῶς μὲν εἰπεῖν, τὴν ἄγαν ἐνίων φιλαυτίαν*, qui ſe *ἀθανάτους καὶ ἀγήρως καὶ μάκαρας* eſſe ſtudent, et ſibi bonum eſſe, quam alteri, et alteri male eſſe, quam ſibi, quo iure, quaque iniuria malunt. idque vt conſequantur, quoad poſſint, (non autem tantum poſſunt, quantum volunt) nihil peſſimarum artium intentatum relinquunt. *ἀστρολογικῶς δὲ τὴν μολιβδίνην μᾶλλον ἢ τὴν χρυσῆν ἀφροδίτην ὑπὸ τοῦ κρόνου οἰκοδεσποτουμένην τε καὶ τετραγωνιζομένην* (habet enim ſextilis longorum ſignorum vim quadrati) *συνοῦσαν δὲ τῷ ὑπερλάμπρῳ ἀστέρι τοῦ στάχυος.* — Dum reges pecunias vel luxu vel bellando conſumunt, nos rerum noſtrarum ſatagentes, iis vtamur, quibus meliora non habemus. modeſteque de hoc genere diuinationis ſentiamus. Prora ac puppis conſiliorum et actionum noſtrarum non in coniecturis dubiis, ſed in vero dei verbo collocata. Ego quod hoc animo et ſum et ſemper fui, vt ob praedictiones aſtrologorum neque honeſtos conatus deſerendos, neque ſpe rerum meliorum temere quicquam extra munus officii moliendum mihi iudicarem eſſe, magisque ſpectarem, quod valetudo mea, quod ingenii tenuitas, quod

nugarum plenum omiſi, ne taedio lectoribus et deriſui eſſem, neu bonum Wolfium ſannis exponerem.

quod loca et tempora permitterent in terris, quam quod in Olympico de me conſilio decretum eſſet. — Hactenus non quidem aſtragalis, ſed cum aſtrologis παίζειν μᾶλλον ἢ σπουδάζειν ἔδοξεν. a quorum et amatoribus et obtrectatoribus veniam peto, ab his ſi nimium, ab illis ſi parum eorum ſcientiae tribuiſſe videar. Neque enim pro nihilo ducere poſſum ea, quorum me conuincit experientia, neque illa pro oraculis habere, a quibus diſſident euentus. Vnde coniicias, ipſam quidem artem eſſe veram, ſed nec totam cognitam, et non ſemper, et a paucis recte accommodari. Nunc reliqua perſequamur.

Ante me igitur nati fuerunt fratres duo, ſorores tres, e quibus duae tantum ſorores reſtant: quarum vna maritum alterum, liberos ac nepotes, vel neptes potius, hactenus quidem, habet; altera natu maior, foemina omnibus ornamentis, quae in eum ſexum cadunt, abundans, monaſterii Zimmerenſis abbatia locuplete ſe abdicare, vt et illa, patriam atque opes relinquere, quam admittere quicquam, quod Deo non probari putaret, maluit. Etſi autem de earum probitate et teſtata beneficentia in omnes, quos iuuare queunt, et pietas et veritas, plura vt dicerem, poſtularent: tamen, vt inuidiae metu nihil aliud dicam, illud ſatis arguit, quales ſint, quod me et fratrem, adoleſcentulos, donec emergeremus et ipſi, non ſororio, ſed plane materno affectu pro viribus et facultatibus adiuuerunt et ornarunt: rebus ſuis incommodioribus, noſtris ſecundioribus ἀντιπελαργήσοντας. Quod bona fide et cumulate praeſtitum eſſe a nobis confidimus; itaque parens noſter moribundus, cum illas, fratre Noribergae, me Tubingae agente, accerſiſſet, in mandatis dederat, vt nos, ſui liberi, mutua liberalitate et beneficentia vteremur: ſic nobis omnibus nihil vnquam eſſe defuturum. Idem teſtatus eſt, ſe optima fide geſ-

ſiſſe

ſiſſe magiſtratus ſibi mandatos, nosque, ſe iam defuncto, fructus integritatis ſuae apud Comites Oetingenſes, percepturos. Qui fructus cum nulli (ſic) fuerint, (nam et Carolus Wolfgangus, prima quaque occaſione data ſororem Annam abbatiſſam deſignauit, et Ludouicus ſenior quoad vixit, ſe clementem et benignum nobis omnibus praebuit, vberiores hi futuri erant, niſi belli Germanici calamitas, vt plerisque in locis, ita et in patria noſtra, plurima turbaſſet, filiis aduerſus parentes, et fratribus aduerſus fratres excitatis: eo quod aetate et rerum vſu praeſtabant caeteris, Ludouico vna cum patre nominis eiusdem, in exſilium acto. A quo tandem ille reuerſus, haud obſcuras erga nos omnes beneuolentiae ſuae ſignificationes edidit, meamque inprimis conſuetudinem atque operam expetiuit, amplis conditionibus propoſitis, quod de fide mea et beneuolentia erga patriam praeclare ſentiret. Verum ego illas, obſtricta iam fide Auguſtanae Reip. accipere non potui. Atque adeo (verum vt fatear) nec omnia Aulae conſilia et facta probabantur, et verebar, ne et ob fratrum controuerſias in bellum Eteocleum, et libertate linguae (cui profecto imperare non poſſum, vt fraudibus et iniuriis aſſentiatur) in calamitates inciderem, ſtrenuam operam, id vt fieret, nauatura inuidia, quae vel ſolis conſpectum mihi eriperet, ſi poſſet. Poſt me nati ſunt duo fratres, quorum vnus reſtat, Henricus, Phil. et Medic. Doctor, Norimb. Phyſicus, et in arte ſua celebris et apud nobilitatem gratioſus. Qui vt aetate minor eſt, ſic et prudentia et proſperitate et eloquentia non minus quam opibus et dignitate et totius vitae proſperitate longe me ſuperat. — Ac quae ante fratrem hunc natum mihi acciderint, aut ignoro, aut indigna memoratu exiſtimo: niſi quod aui materni, grauiter aegrotantis, meque intempeſtiuo amore ſubinde contrectan-

tis halitu inſalubri tenerum corpuſculum non parum afflictum fuiſſe dicitur· Geneſin autem hanc paulo interuallo multa mala et domeſtica et publica partim anteceſſiſſe, partim ſecuta eſſe feruntur; tumultus monetariorum, in quo pater tum Oetingae praetor, paene periiſſet· expeditio Francica Sueuici foederis, qua multa caſtella nobilium expugnata ſunt et cremata, ob hoſpitium praebitum Ioanni Thomae Habsbergio, qui Ioachimum, Comitem Oeting. foederis illius praefectum, neſcio quas ob controuerſias, ex inſidiis intra Werdam et Harburgum interfecerat. In hac hiſtoria duo memorabilia ſunt, vnum, quod Comes a ſenatu Werdenſi monitus, complures equites in illis locis conſpectos eſſe, et praeſidium aliquot bombardariorum, vltro pollicente, non paruit, ſiue quod turpe ſibi duceret, in confinio ac conſpectu prouinciae ſuae non niſi alienis auxiliis eſſe tuto, ſiue quod exiſtimaret, neminem ex nobilitate ea fore perfidia, vt quicquam contra ſe, contra Germanicae nationis morem, non indictis inimicitiis moliretur. Alterum, quod Comitem de equo deturbatum, vnus e famulis complexus ſuo corpore protexit, donec vna cum domino a latronibus interficeretur. Sed ad domeſtica redeo. Eo tempore mater in malum incidit inſanabile τῆς παραφροσύνης, defuncta demum Kirchemii infra Teccam, quod eſt Wirtenbergicae ditionis oppidulum, vbi de victu illi proſpectum a patre fuit, annis paene triginta poſt; peſtilentia graſſata eſt in fratrem natu maiorem et ſorores, oeconomia paterna diſſipata. Nec multo poſt et ipſe ex inteſtino apoſtemate plane deploratus fui, ſed chirurgi cuiusdam neſcio qua potione, cui monocerotis ramenta iniecta eſſent, ſanatus:

> Viuo equidem, vitamque extrema per omnia duco.

Cui pro nauata opera quoties ſim male precatus meminiſſe pudet et piget. Nam et ingrati animi hoc fuit, et cum reprehenſione diuini iudicii coniunctum. Neque enim me in ipſo aetatis limine, multarum calamitatum ignarum atque expertem, extingui, ſed et diutius et durius exerceri oportuit. Sed tamen plus millies cum ſuſpiriis et gemitu cogitaui, quam bene mecum eſſet actum, ſi tum eſſem mortuus, et fratrem Georgium, ac ſororem Catharinam comitatus. Impius atque importunus eſt hic affectus, ſed humanus tamen, et ita quidem, vt neſcio quis dixiſſe feratur, haud fere quemquam eſſe, cui in vita diuturnione non eiusmodi quaedam res obiiciatur, vt ſe mortuum eſſe malit, quam viuere. Eundem Aeneae quoque ſuo tribuit Virgilius:

— — — O terque quaterque beati,
Queis ante ora patrum Troiae ſub moenibus altis
Contigit oppetere.

Ex eo morbo recreato diſtortus nonnihil eſt ſiniſter oculus ex imitatione ſtrabae ancillae, ad quam domeſtici nihilo me feſtiuo puerulo prudentiores, (ſic) cum neque natura talis eſſem, nec ἐπιληψίᾳ vnquam tentatus fuiſſem. Hoc nonnulli a me confictum falſo putarunt, quum (etſi parui refert) adhuc teſtes eius rei fide digni ſuperſint. Facile tamen adducor, vt credam, δύναμιν φυσικὴν leui momento impelli potuiſſe. Nam Saturni et Lunae quadratus aciem ſiniſtri oculi hebetauit, eundemque Lunae Mercurii oppoſitus diſtorſit, vt coniicio, calamitati deformitate addita. Sed quod huic deceſſit, dextri acies firmiſſima penſauit, vſque ad annum aetatis trigeſimum, quo non modo de oculis, ſed et de vita mea paene actum fuit, vt ſuo loco referetur. Inde vſque ad annum aetatis vndecimum partim in patria apud Vrſulam Gallam, piam et honeſtam viduam, (quo tempore admodun familiaris

fui

ſui Friderico, Oetingenſi Comiti, qui mihi, ſi quando rerum potiretur, magna quaedam pollicebatur, ſed, ſicut ſit, ὀυκ ἔτι γιγνώσκουσιν Ἀθηναῖοι Μεγαρῆας) partim in ſuburbano praedio patris Megeſſamio, quod is, ob arduum quoddam negotium proſpere confectum, dono a Theutonicis dominis acceperat, partim Nerlingae in ipſis belli ſeruilis tumultibus cum ſacrificulo quodam vixi non ſine recordatione ſtultitiae puerilis. Nam et conſpectu armatorum delectabar, et de rep. et de priuata ſalute minime ſolicitus, eoque magis, quod a ſchola vacatio dabatur ob periculum, et ſacrificulo defuncto, a quo plagas ſaepius acceperam, laetitia geſtiebam, vt e grauiſſima tyrannide in libertatem optatiſſimam aſſertus. Neque vero ſiue ob inconſtantiam ſtudiorum, quam paternae oeconomiae diſſipatio attulerat, ſiue ob inſcitiam et iniurias plagoſi cuiusdam orbilii, multum vltra lectionem et ſcriptionem vernaculam profeci. Tum rogatus a patre, mallemne Latinas literas diſcere, an aulicum ſcribam, propoſita (ſi ad virilem aetatem perueniſſem) ſpe honeſti muneris agere, imprudens reſpondi, me Latinas malle. Quorum verborum cum ſtatim ob ſaeuitiam potiſſimum agaſonis magis, quam magiſtri, poenituiſſet, ea tamen conſtantia fui, vt turpiſſimum ducerem παλινῳδεῖν et quoduis potius perpetiendum eſſe exiſtimarem. Hic facere non poſſum, quin rem ridiculam commemorem. Audierat pater meus, Ciceronem ſcripſiſſe libros *de Officiis*, quorum inſcriptionem praeclarus ille magiſter vernaculo ſermone, audiente illo, interpretatus fuerat: *Von den Aemtern*. Sic autem nos appellamus non ea, quae cum virtute fiunt, ſed Praefecturas, et Quaeſturas, et Praeturas, aliasque procerum procurationes, ad quas ſane ex officio gerendas et magna prudentia et egregia virtute, abſtinentia inprimis, eſt opus. Verum ea de re pater, Latini ſermonis ignarus, (nam ſcripta quidem noſtratis linguae pleraque et ſacra et profana e-

 uolue-

uoluerat) non praecipue laborabat, quod exiſtimaret, virum bonum, et natura duce et laudatorum exemplorum obſeruatione, atque inprimis Chriſtianae religionis praeceptis inſtructum, facile, quid et conſectandum in vita et vitandum eſſet, perſpecturum. Illud putabat ibi tradi, qua ratione et dominis inſeruiendum, et ab agricolis vectigalia exigenda et rationes referendae eſſent. Sed quum vna atque altera pagella, vtcunque ab illo expoſita, longe ibi aliud agi ſenſiſſet, vanitatem atque ineptias hominis perofus, aliud conſilium de me cepit. Erat eo tempore Nerlingae vir excellenti facundia et doctrina, Theobaldus Gerlachius, Billicanus, Theologiae Doctor, qui non tantum conciones habebat ad populum, ſed etiam ſubſeciuis horis adoleſcentulos quosdam, rogatu parentum, in Graecis Latinisque literis, et dicendi ac diſſerendi arte feliciſſime inſtituebat. Sed quia illius quoque ſeueriorem, quae ferebatur, diſciplinam, quum nulla fortaſſis eſſet, aut certe moderata, et non niſi neceſſaria, horrerem, deprecabar id, ex inſcitia aetatis, vnde vberrimos percipere fructus potuiſſem. Itaque *κατὰ τὸν δεύτερον πλοῦν*, nec malo fato, Norimbergam ad D. Chriſtoph. Iulium, clariſſimum ICtum, fui miſſus ipſo natali meo, ab eoque Sebaldo Heideno, viro ingenio et eruditione praeſtanti, ſolertiſſimoque inſtituendae pueritiae artifici, commendatus. Id factum eſt A. 1527. cuius diſciplina ad Calendas Septembr. anni 1530. vſque prima vtriuſque linguae elementa vtcunque didici, cum aliqua ingenii et induſtriae laude. Non multum ante meum in eam vrbem aduentum Senatus prudentiſſimus in Aegidiano monaſterio gymnaſium aperuerat, doctiſſimis viris accerſitis. Ibi tum Graecas et Latinas literas vna cum Philoſophia docebat Ioach. Camerarius, poetas Latinos enarrabat Eobanus Heſſus, dicendi artes, ſacris etiam interpoſitis, trade-

tradebat Mich. Rotingus, qui vnus adhuc ſpartam ſuam, vtpote difficillimis temporibus tuetur atque ornat. In Mathematis Io. Schonerus, in Hebr. lingua Io. Boſchenſtein, adoleſcentiam inſtituebant, viri et diligenter et egregie eruditi, vt optimarum artium ſtudioſi, ac trium linguarum amantes, aliam Academiam, in eo quidem doctrinae genere, non magnopere deſiderarent. Ad eos igitur audiendos tandem et ipſe a Sebaldo praeceptore mittebar, quod ingenio meo nimium fidebat. Nam ipſius quidem docendi ratio, captui rudiorum accommodata, nullo a me negotio percipiebatur. Sed quum illo ventum eſſet, immatura aetate ac potius doctrina (tum enim annum aetatis exceſſeram 13. quum Latinorum vix tertium ingreſſus eſſem) vernaculae Grammaticaeque explicationi aſſueto, quae ad dicendi artificium et rerum cognitionem attinebant, noua mihi omnia, obſcura, difficilia videbantur, parumque me erudiebant, rudem omnino, et non ſatis in primis elementis inſtitutum. Dices, cur non relinquerem id, quo me praeceptor deduxerat, tantoque me honore ipſe indignum iudicarem? Eamne tu prudentiam poſtules et moderationem a puero, eoque minime callido et gloriolae cupido, quam aetate maturiore perpauci praeſtant? Ego vero audiebam per aliquot menſes, ſed ita, vt Graeco prouerbio dicitur: ἔλεγέ τις ὄνῳ μῦθον, ὁ δὲ τὰ ὦτα ἐκίνει. Sed cum tandem aures aperiri mihi et fructus aliquis ex iis, quae tradebantur, ad animum meum redire videretur, egoque ſpem non vulgaris eruditionis concepiſſem, en triſtiſſimis patris literis in patriam reuocor, quouis exſilio tum magis inuiſam. Quos tu ibi animi mei aeſtus fuiſſe? quam triſtes et luctuoſas cogitationes? quantas rerum omnium deſperationes arbitrare? nam et natura fui ἐμπαθέστερος, et guſtu quantulocunque literarum percepto, perſuaſum habebam, id quod Plinius

nius pronuntiauit, omne perire tempus, quod ſtudio non impenderetur, illud etiam, vitam ſine literis eſſe mortem et hominis viui ſepulturam. Itaque iratus, contra quam et adoleſcentulum et filium decebat, atque aegre ferens, reſcribo patri, me delectari ſtudiis, nec meo tantum, ſed et praeceptorum iudicio diſcendis literis eſſe aptum: a quibus ſi omnino me abſtrahendum duceret, vel ſartori vel ſutori docendum traderet, eiusque voluntati parere neceſſe mihi eſſe. Eae literae puerili incogitantia et intempeſtiua iracundia elapſae, ita commouerunt patrem, vt reſcriberet, ſi absque clauſula illa fuiſſet: me voluntati ſuae parere velle: omnino ſe curaturum fuiſſe, vt ſutorem aut ſartorem magiſtrum haberem. Nunc eam rationem initurum, vt commodis et honori meo rectius atque melius, quam pro ſtultitia et temeritate mea conſuleretur. Adiiciebat, me literis ſubinde attexere clauſulam *obedientis filii*, ſed ita demum eſſe morigerum, ſi meis cupiditatibus ipſe obſecundaret. Redeo ad patrem, cui iam et ipſum tempus, nam trimeſtre interceſſerat, et conſpectus filii diu non viſi omnem iram abſterſerat. Accedebat commendatio praeceptoris et teſtimonia quorundam in patria non indoctorum hominum, qui ſcriptiunculas meas Latinas legerant et probarant. Excipior non modo amanter, ſed et honorifice, lenitur deſiderium ſtudiorum pollicitationibus et laudibus doctrinae atque ingenii, me in aula quoque Caroli Wolfgangi, Com. Octing. et otii aliquid ad diſcendum, et Cancellarii Chriſtoph. Iulii, ICti praeſtantis, et omni genere literarum eruditi, humaniſſimique ſenis benignitate occaſionem me habiturum; addebatur et nummorum aliquid, vt cum ſodalibus potare liceret, officio modo fungerer, pecuniam mihi non defuturam. Spes mihi fiebat aliquando in ſcholam redeundi, a qua pater non tam, quod ſumtus ſuppeditare grauaretur, (et-

ſi iis quoque fortaſſe mouebatur; non enim eam artem ipſe exercuerat, qua nunc plerique praetores et quaeſtores paucis annis tantos reditus conſequuntur, quantum cenſum, qui tum habebat, lautus putabatur) me abſtraxerat, quam quod ei natura mea triſtior et ſeuerior, ac ſolitudinis, quam frequentiae, amantior, aulica hilaritate diluenda, et iracundia, cum pertinacia quadam coniuncta, conſuetudine dicteriorum et iniuriarum emollienda et edomanda videbatur. Nec eum ſane fefellit opinio. Nam qui prius eo eſſem animo, vt iniuriam nec ipſe cuiquam faciendam, nec ab vllo ferendam exiſtimarem, et leues offenſas, ſi minus liceret manu, indignatione et conuiciis vlciſcerer, et verbis et verberibus equitum et nobilium adoleſcentium vix equidem, ſed tamen factus fuerim (ſic) oue placidior, multaque aequo animo (aliter enim non poteram) et tulerim et fecerim, quae non ita pridem nec ferenda nec facienda eſſe conſtituiſſem. *τὰ γὰρ παθήματα μαθήματά μοι ἐγεγόνει.* Alioquin neque capilli manibus, nec dorſum et malae pugnis centaurorum ſuffeciſſent. Ipſe quidem Cancellarius et prudentiſſimi quique inter aulicos, me ob modeſtiam, probitatem, induſtriam, alacritatem inſeruiendi omnibus, qui operam meam requirerent, diligebant. Caeterum ſtudiis parum erat loci interdiu, cum tablinum non in Harburgenſi arce eſſet, vbi ego et pernoctabam et ſcriptione peracta diei reliquum exigebam, ſed in ſubiecto oppido in Cancellarii aedibus. Collega autem meus, qui ſe pro domino potius, quam collega, ob temporis et aetatis praerogatiuam, gerebat, iuuenis, Bacchi et Veneris, quam literarum, amantior, praetereaque magiae et herbariae medicinae deditus, quosuis potius, quam me, in conclaue, ſcribis in arce deſtinatum, admittebat. Itaque cum in publico hypocauſto vel calamus ad ſcribendum, vel libellus ad legendum in manus ſu-

mebatur: dii boni, qui ſibili, quae dicteria, quae vellicationes, quae grando oſſium et calceorum ſequebatur? vt prius paene deſiſtere cogerer, quam coepiſſem. Erat id adeo moleſtum, vt vitae me poeniteret. Sed nec patri, nec domino quicquam conquerebar, quicquid morderet animum, ad Deum potius, quam ad homines, deferre ſolitus. Nec tamen a libris omnino recedere poteram. Cum igitur et anni et diei tempus ferebat, aut in proximum montem, aut vicinum ſaltum me conferebam, ibique vel inambulans, vel, vt Tityrus ille Virgilianus, patulae recubans ſub tegmine fagi, horulam vnam atque alteram, deliciis meis fruebar. Habebam autem tum bibliothecam, meo iudicio (vt qui nullam vidiſſem aliam) non male inſtructam, D. Eraſmi Roterodami, Phil. Melanchthonis, Io. Lud. Viuis, cuius introductio ad ſapientiam (etſi me minime ſapientem eſſe doleo) plurimum mihi profuit, et recentiorum Theologorum opuſcula complura; fabulas item Graecolatinas, cum Terentio, Virgilio et aliis quibusdam poëtis, quos Norimbergae de peculio meo, genio etiam fraudato, paraueram, eamque ſubinde aliorum libellorum acceſſione augebam, neglectis ſympoſiis, neglecto veſtium ornatu, ſatis me ornatum exiſtimans, ſi libellos elegantes haberem. Legebam quidem multa, ſed pauca intelligebam, quum Lexicon, e quo quicquam requirerem, adeo non haberem, vt et, quid eſſet Lexicon, ignarorem, et vtrum tale aliquid in rerum natura exſtaret, neſcirem. Cancellarius autem, etſi ICtus egregius, et Philoſophus non contemnendus, orator etiam praeclarus habebatur, minus tamen (vt tempora illa ferebant) verſatus erat in eo genere ſtudiorum, quo ego inprimis delectabar, poëſi et lingua Graeca. Atque adeo quum me et ingenio valere putaret, et ſingulari eſſe praeditum ſtudio videret, ſaepe hortabatur, vt, omiſſis nugis iſtis

poëti-

poëticis, quae non ad parandas opes, ſed ad mendicitatem augendam facerent, Iurisprudentiae ſtudium amplecterer, quo et reip. inſeruire et priuatis meis rationibus conſulere poſſem. Fortaſſis et illud ſpectabat, vt me et generum aſciſceret, et muneris ſui ſucceſſorem, qui de patria communi bene mereri et vellem et poſſem, relinqueret. Itaque optimus ſenex et mei amantiſſimus inſtitutiones Iuſtiniani, quas a quodam cum commentariis dono acceperam, per otium mihi interpretabatur. Ac diligentia interpretum, qui nullam voculam inexcuſſam relinquerent, valde mihi probabatur. Barbaries autem verborum aeque diſplicebat. Praeterea cum ICtos et auaritiae et iniuriarum antiſtites potius eſſe, quam iuſtitiae ſacerdotes vulgo audirem, etiam religione quadam ab illo doctrinae genere abhorrebam, ignarus ſcilicet, eadem re et bene et male vti licere, ac bene eo magis, quo ipſa res eſſet melior et praeſtantior. Quid autem poſt doctrinam Chriſtianam eſt interpretatione et adminiſtratione iuſtitiae melius atque praeſtantius? Cum igitur bonus ille vir et prudentia ſingulari praeditus ſtoliditatem meam perſpexiſſet, inuitis canibus venari velle deſtitit, eaque praedixit, quae malo meo, dum ſcholaſticum hoc vitae genus perſequor, per annos complures ſum expertus. Eſt enim ea debita ſtultitiae merces, vt, qui nec ipſe ſapit, nec prudentioribus obtemperat, ſuis conſiliis fruatur. Eorum vero, qui fructus eſt? inopia, contemtus, ſera poenitentia. Neque hoc ſcribo, quod me eius fortunae, qua nunc ſum, poeniteat. Gratias enim ago Deo, et inclytae huius vrbis magiſtratui, qui ita mihi proſpexit, vt nec laboribus obruar, et nulla re neceſſaria egeam, vt qui ſim ἀγαμός τε καὶ ἄγονος, quae fere ſumma eſt felicitatis meae, nequaquam inuidioſae, niſi idem ſit et amentiſſimus et inuidentiſſimus. Sed quam multa perpeſſus fuerim, priusquam

huc peruenerim, quam multas et hic aerumnas exantlarim, qui credere nolet, ipſe velim experiatur. Quod ſi patri meo et alteri patri, Cancellario, obtemperaſſem, nec honeſti matrimonii, nec dignitatis et rei familiaris augendae occaſiones in ipſo iuuentutis limine defuiſſent. Nunc philoſophiae praeſidiis magnopere mihi opus eſt, et ad ſolitudinis moleſtias tolerandas, et ad contemtum atque neglectum mei prae iis, qui non decimam partem ſtudioſorum laborum ceperunt, aequi bonique faciendum. Quae ideo commemoro, ut adoleſcentes moneam, bonorum et prudentium ſenum conſilia ſuis vti cupiditatibus anteponant, quos veriſſime ſcripſit Comicus impenſe cupere, et non conſulere in longitudinem. Nec ego vllam adoleſcentis virtutem maiorem eſſe iudico, quam parere monitis eorum, quos longa aetas multarumque rerum vſus erudiunt. Sed haec extra oleas, quod aiunt. Ad bibliothecam igitur meam redeo. Quae cum libris maxime neceſſariis careret, non ita multum mihi profuit, ac plus ad minuendas moleſtias et qualemcunque oblectationem valuit, quam ad augendam eruditionem. Quod ſi optimi quique libelli de ratione ſtudiorum et tot tam copioſa Lexica mihi ſuppetiſſent, quibus in hac Auguſtana ſchola nunc vel egentiſſimi vti et frui poſſunt, quam me beatum iudicaſſem! Imo patrimoniolo conſeruato et ſtudere literis, et rem facere mihi licuiſſet, mutis praeceptoribus contento. Agebam tamen, quod poteram, ac ſatagebam potius, mouens quidem ſedulo, ſed parum promouens. Conciliabam mihi vigiles, qui mane ante horam quartam me expergefacerent quotidie; conciliabam coquos qui candelae accendendae poteſtatem darent, (nec enim excutiendi ignis inſtrumenta noueram) et centauris partim dormientibus, partim ſtabulo curando occupatis, ad horam vsque ſextam fere ſine interpellatoribus, et hyberno

berno tempore minime aeſtuans in frigido hypocauſto legebam Scribebam etiam verſus, (ſi diis placet) et declamationes et dialogos, cum, ita me Deus amet, quid illa eſſent, ignorarem, imitatione tantum, et captato numero ſonoque verſuum. Syllabae mihi omnes communes erant, omnes loquendi modi probati, decorum et rerum et perſonarum erat, quod in mentem, vel buccam potius, veniebat. Dicendi autem artificium, qualicunque ordine Germanicarum ſcriptionum, quibus exercebar, et Hegendorffini praeceptiunculis, quas didiceram, conſtabat. Quem tu ibi Virgilium recitantem? quem Lucianum differentem? quem Ciceronem aut Demoſthenem declamantem audiſſes? Attamen ex illis chartis, nonnullas de plurimis, quae perierunt, vt dignae erant, nunc anno paene quadrageſimo poſt, ſi quando inſpicio, non ſine riſu miror, talia nullis praeceptis inſtructo in mentem venire potuiſſe, et verſus aliquot ſuis conſtare numeris, cum pſalterium Dauidicum heroico verſu ſcilicet conuertendum ſuſcepiſſem. Degebat in veſtibulo arcis vir non indoctus, et perhumanus ſenex, Io. Caeſar, parochus ſubiecti oppidi, multorum filiorum pater, qui omnes nunc Euangelium variis in locis docent. Is, quum ex vno atque altero congreſſu, me, qui et expedite Latine loquerer, et prudenter reſpondere viderer, nec ingenio, nec doctrina, pro aetate carere crederet, rogat, vt filiis ſuis Terentium praelegam. Impetrat facile. Praeceptorem Sebaldum imitans, Latina verbis Germanicis, quam optimis licebat, declaro, loquendi formas excerpo, ad imitandum propono, epiſtolia vernacula praeſcribo, quae Latine redderent, *αὐτοφυὴς ὢν καὶ νεόφυτος διδάσκαλος*, et tamen inter coecos luſcus regnabam, dum auditores (quorum nonnulli aetate mihi fere pares meam caſtigationem non aequiſſimis animis ferebant) alio a patre ablegarentur. Hoc modo

cum

cum amplius triennium exegiſſem, nunquam per Centauros quietus eram, qui me ob ſeueritatem et animi contentionem aſſiduam, ſtudiis quidem neceſſariam, ſed maiorem viſam hominibus ſtolidis, et inguinis et capitis quae diſcrimina eſſent, vt Satyricus loquitur, fere ignorantibus, pro lunatico et fatuo, quum alio tempore non poſſent, in omnibus coenis exagitabant. Ob quae cum tamdiu ridiculum atque inuiſum eſſe puderet et pigeret, creſcente praeſertim ſtatura, tandem conſilium capiebam, libris in ciſta concluſis, aulicum agendi. Comparſeram aureos aliquot a patre dono datos. Eo Nerlingam, pugionem, ornatum pileolum, faſcias tibiarum, et neſcio quae alia crepundia, quibus aulica pubes gaudet ac ſuperbit, emturus. Sed quid fit? non poſt feſtum, ſed poſt nundinas venio: peregrini mercatores abierant; quum ea, quae deſiderabam, expoſita non viderem, in tabernas ingredi et percontari pudebat. Fui enim natura ita ſeu timidus, ſeu verecundus, vt nec honeſta et iuſta, aut certe ea, quae a nemine reprehendi poſſent, niſi a notis et familiaribus petere auderem, et ſi quid turpe diceretur aut fieret, magis erubeſcerem, quam nunc pleraeque virgines ſoleant. Ea δυσωπία, vt ad turpia cauenda multum mihi profuit, ita et multis commodis meis obſtitit, et in mala non pauca inſontem coniecit. Rediens e foro tranſeo templum D. Georgii, domum, re male geſta, vel infecta potius, rediturus. Ibi forte fortuna bibliopolam conſpicio, qui libellos non ita pridem Frankfurto allatos expoſuerat; conſpicio Valerium Maximum, Lexicon Graecolatinum, forma 8va, a Gilberto Longolio editum, quod vicem praeceptoris in Graecis literis per annos complures mihi praeſtitit, et opuſcula quaedam poëtica et rhetorica. Emo, redeo domum, eademque via atque opera cum Muſis meis in gratiam redeo. Quas quia in aula colendi nulla occa-

occaſio et perexigua ſpes erat, propter eas, quas expoſui, moleſtias, iniurias, indignationes, de reditu in ſcholas dies noctesque cogito, nec prius tamen voti compos fio, quam in morbum incidiſſem, indignatione Veneris, vt opinor, (neque enim accuſandi ſunt, quos criminis conuincere non poſſumus) immiſſum, quae ſe prae Mercurio a me negligi videret, *ὀυκ εὐπρεπῆ μὲν ῥηθῆναι, λυπηροτάτην δὲ ὑπενεγκεῖν, γονόῤῥοιαν καλοῦσιν οἱ ἰατρῶν παῖδες.* Id malum me ſubito inuaſit anno 1534. circa nonas Maii, (ſi recte memini) tempore pomeridiano intentum declamationi ſcribendae, neſcio cuius argumenti, et quidem tanto cum impetu, vt coelum terrae miſceri videretur. Ac id quidem minime factum eſt, neque fiet, illud autem accidit, vt, dum verecundia retardatus malum id pro virili diſſimulo, (nam ex macie et inſolito pallore ſatis apparebat, me occulto quopiam morbo vexari) et neſcio, quae medicamenta in libello quodam lecta et imperite et fruſtra adhibeo, vires tam corporis, quam ingenii, plurimum debilitarentur, atque animus inſigni moleſtia confiictaretur, per annos integros ſeptem. Quorum poſtremo ita inualuit, vt et ſomno me priuaret, et ad tabem redacturum videretur. Neque ſuſpicio abeſt, me illo quoque anno, quem dixi, ſeptimo Veneris cuiusdam iram ſenſiſſe, *δυσκόλως γὰρ ἡ θεὸς ἔχει ἐρῶσα πρὸς τοὺς οὐκ ἀντερῶντας.* Ridicule queritur apud Plautum miles: nimiam eſſe miſeriam, hominem formoſum eſſe nimis. Sed me ab ea miſeria ne deformitas quidem mea, et macies, et imbecillitas, et ruſticitas, et omnium occaſionum pro virili euitatio, et perpetua ſtudiorum occupatio, vindicare potuerunt. Adeo verum eſt, quod noſtrates dicunt, ſacras aedes ingredi plures charos, quam formoſos. Ibi vero neceſſitate pudorem vincente, conſulo medicum Nerlingenſem, Ioannem Weidemannum, cogno-

gno-

gnomento Formularius, (ſic) virum doctum et perhumanum. Is, obiurgata prius ſtulta verecundia mea, cum a virginibus etiam de multo foedioribus morbis libere ſe conſuli diceret, medicamenta adhibebat, quibus etſi nonnihil leuabar, non prius tamen malum depulſum eſt, quam frater meus Tubingae de Leonardi Coturnini ſententia me anno 1541. in thermas ferinas ire iuſſit, quarum aquae et tunc et poſtea ſaepius mihi ſalutares fuerunt. Locus hic eſſet admonendi adoleſcentes de duplici pudore: de quo praeclare philoſophatur Euripidis Hippolytus, cuius ego fatum aliquando vix euaſi, niſi perexiguus iam in plerisque adoleſcentibus et virginibus etiam eſſet pudor. Sed quia haec poſterius acta ſunt, ad ſeriem narrationis redeo. Etſi Harburgi et victus lautus erat, et optimi quique me charum habebant, tamen non prius conquieui, quam a patre impetraſſem, vt annum vnum atque alterum ſe ſtudiis meis ſumtus ſuppeditaturum eſſe polliceretur. Id enim perſuaſum habebam, ſi mediocria vtriusque linguae et philoſophiae fundamenta ieciſſem, me reliqua, quae ad propoſitum meum facerent, priuata induſtria et diligentiae aſſiduitate facile conſecuturum. Eius voti anno 1535. ſub Calendas Martias compos factus, Noribergam, quinto anno poſtquam ſcholas reliqueram, ſum reuerſus, ad veterem praeceptorem meum, Sebaldum Heidenem, a laetitiis aulicis et vini copia ad ſcholaſticam frugalitatem καὶ ὑδροποσίαν, quamquam imbecilli ſtomacho parum ſalubrem. Cupiebam enim plus animo ſapere, quam palato, nec me inter pueros magiſtris proceriorem ea, quae exciderant, aſſidentem repetere, quaeque in puerili doctrina ignorabam, addiſcere pudebat. Quod quotusquisque nunc eſt, qui facere non recuſaret? Propterea eandem

me gy-

me gymnaſii Aegidiani rationem ibi reperturum, quam diſcedens reliqueram, ſtulte putabam. Sed quid ſit? Eo cum rediiſſem, Eobanus Heſſus ſiue ob annonae caritatem, ſiue ob auditorum infrequentiam, diſceſſerat, obierat Io. Boſchenſtein Hebraeus, Ioach. Camerarius abitum parabat, reliqui erant Schonerus Mathematicus, ſed valetudinarius, et Rotingus, artium dicendi profeſſor. Quantopere autem temeritatis illius me tum poenituerit, qui non omnia diligenter prius exploraſſem, dicere quid attinet? Eas igitur erroris mei poenas dedi, vt maiore et ſumtu et moleſtia Tubingam, quo praeceſſerat Camerarius, cuius inprimis (vt qui et Graecarum et Latinarum literarum doctrinam e ſolidis quaſi fundamentis exſtrueret, nihilque paruum duceret, ſine quo magna conſtare non poſſent) audiendi cupidus eram, me conferrem. Ac in eo ſane deceptus non fui, quod vtriusque linguae doctiſſimum, ſummoque in omni diſciplinarum genere iudicio praeditum virum conſectabar. Sed in illo ſtulte ac potius calamitoſe feci, quod eundem de ratione ſtudiorum meorum in conſilium non adhibebam, inepta verecundia impeditus. Nam quum vtriusque linguae Grammaticae non ſatis eſſem peritus, ac felicitate quadam ingenii potius, quam certa cognitione latine graeceque vtcunque balbutirem, non modo poëtarum et oratorum explicationes, ſed Dialecticos et Mathematicos et Philoſophos, exiguo ſane meo cum fructu, (captum enim illa meum ſuperabant) eo audiebam, quod ſodales quidam, nihilo me prudentiores, ita neceſſario faciendum eſſe mihi perſuaſerant. Nondum enim ea erat inita ratio, quam nunc, praeclaro ſane inſtituto et magno diſcentium fructu, obſeruari audio, vt exploratis ingeniis et doctrina adoleſcentulorum vnicuique vel priuatus praeceptor aſſignaretur, vel, quae lectiones audiendae eſſent, praeſcribe-

ſcriberetur. Barbarica tamen illa conſuetudo manebat etiam tum, vt ſtolidiſſimo et importuniſſimo cuique aduenas omnibus et verborum et verberum contumeliis exagitare licitum eſſet. Depoſitionem vocant, quae probatio eſſe debebat ingeniorum et animorum liberalis, maturae aetatis et doctis viris, non petulantibus adoleſcentibus adhibitis. Narranda hic eſt et vana perſuaſio mea de eorum, qui in Academiis verſarentur, inſigni doctrina, quam tum in perpaucis vix mediocrem deprehendebam, et erant inter illos, qui me aliosque nouitios de more ſubſannabant, et pulſabant, complures, qui aegre admodum tria quatuorue verba ſine ſoloeciſmis poſſent proloqui. Ibi ego mecum: Hem tibi Atticam eloquentiam! Vah quanta de ſpe decidi! Habent ſcilicet et Academiae ſuos Aſinos Antronios, eosque et calcitroſos, et iis, qui ſacra Iſidis geſtant, elatiores. Sed ad auſcultationes meas redeo. Ariſtotelicum ὄργανον graece praelegebat Wilh. Bigotius Gallus, Dialecticam Ioannis Caeſarii Ioannes Gebhardus, Euclidis Geometrica Ioannes Hildebrandus. Verum erant illa mihi omnia ita admirabilia et obſcura, vt ſi aliquos ex nouo orbe aduenas ſua lingua loquentes audiuiſſem. Iacobus vero Scheggius dialogos Luciani Graecos, Ioach. Camerarius Sophoclis Tragoedias, Ioan. Benignus Quintilianum, Mich. Veius Salluſtium interpretabantur: quibus audiendis me quantum proficere non poenitebat. (ſic) Nec ita multo poſt Sebaldus Hauenreuterus cum Norimbergenſibus diſcipulis in Tubingenſe collegium ſe conferebat, cuius praeter alia officia, quae in me conferebat, priuatae quoque lectiones mihi commodaſſent, ſi iis recte vti potuiſſem. Quia vero illius diſcipuli Calepinum habebant, cui Graecae explicationes additae eſſent, voculis hinc inde conquiſitis, in Graecis epiſtoliis ſcribendisque verſiculis inuicem certabamus

mus. Iam quia Camerarius valetudine impeditus rarius praelegebat, ego morae impatiens, quae ab illo inchoata erant, obſeruata illius interpretandi ratione, Lexicoque adhibito, conuertebam, eoque ſtudio cum primis mihi videbar beatus. Verum ſubinde mordebat animum temporis a patre praefiniti breuitas, qui, biennio exacto, me in aulam regis Ferdinandi, quorundam amicorum pollicitationibus fretus, ablegare conſtituerat. Cum igitur offerretur occaſio, qua me id tempus, ſine acceſſione ſumtuum, conduplicaturum ſperabam, ſordidum famuli communis munus (etſi quidam vir clariſſimus et principes, et pontifices et reges, qui officio fungerentur, nihil niſi famulos communes eſſe pronuntiare non dubitauit) laetus atque alacer ſuſcepi, quod et pater, ſi reſciſſet, indigniſſime laturus erat, et nunc mendici plerique, qua ſunt ignauia et ſuperbia, contemnerent. Qui quia *μήτε φείδεσθαι, μήτε κερδαίνειν, μήτε καρτερεῖν μηδὲν* volunt, ſed omnia quaſi diuina virgula, *ἀκονιτὶ καὶ ἀνιδρωτὶ*, ſuppeditari ſibi poſtulant atque flagitant, luxuque veſtium et victus deliciis cum patriciis et nobilibus certandum ſibi cenſent, vereor, ne propediem futurum ſit, vt patroni et ſumtuum et impudentiae atque ignauiae pertaeſi, pecuniam illam in quoſuis potius vſus conferendam cenſeant, praeſertim quum vix decimus quisque ita ſe gerat, vt eius vel in ſcholis, vel in eccleſiis, vel in rep. vſus aliquis eſſe poſſit. E quo grege memini aliquando mihi narranti, quas aerumnas amore ſtudiorum adoleſcens pertuliſſem, vtque pleraque itinera et pedes, et viae ignarus et incomitatus, hiberno ſaepius quam aeſtiuo tempore perfeciſſem, et Tubingae non, niſi quum fontana aqua propter imbres turbidior flueret, vinum bibiſſe, ferociter reſponſaſſe, num exiſtimarem, omnes alios eadem, qua me, infelicitate ac tolerantia laborum et

continentia eſſe oportere? Sed quid adoleſcentes mireris, illud Satyrici oraculum minus reputantes:

Haud facile emergent, quorum virtutibus obſtat
Res anguſta domi etc.

quum etiam in barbatos Philoſophos (ne barbaros dicam) inciderim, qui ob eam rem me contemſerint, propter quam, vt laudandus non fuerim, vituperari certe non debui. Nam ſi id inopia coactus feci, (neque vero vnquam rebus neceſſariis carui, neque ſtipem ab vllo exegi, et quum pauperrimus fui, amplius florenorum quadringentorum rem habui, ſumtus ſtudiorum quidem ſaepius defuerunt) quod iſtud eſt Philoſophiae genus, quod eum deſpicit, qui honeſto labore victum quaeritat, Cleanthem illum, quem ſuperbi condiſcipuli ὄνον καὶ φρεάντλην per contumeliam cognominarunt, imitando? Socraticum certe non eſt, non Platonicum, non Ariſtotelicum, non Zenonium, non Carneadeum, Chriſtianum vero multo minus. Oratoribus quidem inter ſeſe mordentibus et Comicis ac Satyricis familiare eſt, inopem adoleſcentiam et ſordidos natales obiectare iis, qui vel in pecunia ſunt inſolentes, vel in poteſtate ſeſe extulerunt. Eum vero, qui et modeſtiſſime viuit, et adeo neminem prae ſe contemnit, vt omnibus potius, etiam indignis, honorem deferat, hoc modo criminari, non eſt (vt leniſſime dicam) niſi magni ardelionis. Sin ob honeſtiſſimam cauſam ſtultae vulgi opiniones minus apud me, quam grauiſſima ſapientum virorum auctoritas valuerunt, et ob verum iudicium, et propter animi conſtantiam, fortaſſe laudari debeam potius, quam ſugillari. Quaero enim ex beatis iſtis atque ſemideis, honeſtiusne ſit, calefacere hypocauſtum, an foedis aeſtuare libidinibus? aquam et ligna portare in culinam, an cibis confertum vino ſe ingurgitare? quadras et patinas abluere, an vomitu foedare cubiculum?

lum? ſternere lectum, an alieno thoro inſidiari? miniſtrare ſtudioſis adoleſcentibus, an ſuperbe iisdem inſultare? claudere et aperire fores, an egrediendi et ingrediendi tempus ignorare? libris intentum in multam noctem lucubrare, an gladiatoria ferocia plateas peruagantem ſtentoreis vociferationibus ciuium ſomnos interrumpere? antelucanas opificum operas mane ſurgendo anteuertere, an telluris inutile pondus et fruges conſumere natum in medios dies dormire? verrere pauimentum, an ipſum eſſe *περίψημα καὶ κάθαρμα τῆς ἀκαδημίας*? Ac priora quidem illa omnia ego me ſedulo feciſſe confiteor, et illam tenuitatem Fuggeranis lautitiis, quibus per annos integros vndecim inter Barones et Comites, in holoſericis ſellis et ſplendidiſſimo apparatu, cum nobiles adoleſcentes aſſidenti miniſtrarent, vti frui licuit, praetuliſſe. Poſterioa haec qui factitant, honeſtiſſimi ſcilicet iuuenculi ſunt, ac praeclara eccleſiae et reip. ſeminaria, columina, ornamenta, *ἐγὼ δὲ διὰ τὸ σῶφρον, καὶ ταπεινόφρον, ἔργων οὐδὲν ὄνειδος, ἀνεργίης μέγ᾽ ὄνειδος, ἡγησάμενος, ὥσπερ οἱ Μεγαρεῖς, οὔτε τρίτος, οὔτε τέταρτος, οὔτε δυωδέκατος, οὔτ᾽ ἐν λόγῳ, οὔτ᾽ ἐν ἀριθμῷ.* Equidem miror iſtos non etiam principum virorum filios deridere, et torquatos atque holoſericatos medicos, qui quas ſordes pontificii, caeſarei, regii cubiculi non exhauriunt? Sed hanc litem rectius poſteri diſceptabunt, quorum aequioribus iudiciis me conſolor. Interim ad meam prouinciam redeo, in qua dum Iac. Scheggio, rectori collegii, quam Burſam vulgo vocant, inſeruio, Io. Scheubelius, quem plerique noſtrae aetatis Euclidem perhibent, ab illo impetrat, vt nobis Euagoram Iſocratis interpretetur: quae mihi prima fuit, (vt alibi ſcripſi) auctoris illius et admirandi, et perlegendi, et conuertendi, ac denique ſaepius edendi in publicum, occaſiio. Aſſignatum mihi fue-

rat et cubiculum, lemuribus, vt aiunt, infeſtum. Quod ego, quum neſcirem, non curabam. Verum aliquanto poſt, cum per occaſionem in aliud commodius immigraſſem, ſodales mei mirabantur, me tamdiu illic manere potuiſſe, rogabantque, numquid noctu territus non fuiſſem? Ego vero nihil vnquam horrueram, iratus fueram ſaepius iis, qui ſupra me habitabant, cum grandium ſaxorum intempeſta nocte volutationem audire mihi viderer, vnde ſomno excutiebar, ſed mox iterum conſopiebar, male precatus importunis illis hominibus, qui ne noctu quidem nec ipſi quieſcerent, nec me et ſeruitutis et ſtudiorum laboribus feſſum quieſcere paterentur. Verum fiebat illis a me (vt poſtea cognoui) vel Epimenideum ſomnum dormientibus iniuria. Narrabatur autem ſiue fabula, ſiue hiſtoria, (de qua ſuo quisque arbitratu ſtatuat; ego id refero, quod tum celebre erat inter ſtudentes) fuiſſe olim famulus communis, a nobili adoleſcentulo, quod is noctu pulſanti fores cunctantius aperuiſſet, indignante, pugione transfoſſus, atque ab eo tempore id cubiculum, in quo miſer ille animam efflaſſet, ſemper infeſtum fuiſſe. Me vero nocturni illi tumultus parum mouebant, illud moleſtum erat, quod petulantiores adoleſcentuli ſubinde mecum expoſtulabant, quod iniquis eorum poſtulatis, contra mandatum Rectoris, nocturno tempore collegii reſerandi, et mendacio culpam excuſandi, aſſentiri nolebam, quum quidem a nonnullis etiam riderer, quod dicerem, mentiri me neque velle, ſi poſſem, neque poſſe, ſi vellem. Quod omnino verum erat. Qua enim fronte ipſe mentitus eſſem, aut mendacium diſſimulaſſem, qui vel alio mentiente, ſtatim erubeſcebam, tacitum vultu meo in illum dicente teſtimonium. Itaque rerum illarum pertaeſus, miſſionem a Rectore petebam, quaerente, quid cauſae eſſet, ac defenſionem pollicente,

ſi qui

ſi qui mihi eſſent moleſti. Sed ego nominare volebam neminem, et accerſitus a patre decumbente, honeſtam illam quidem, ſed inſtituto meo plane aduerſantem diſcedendi cauſam habebam. Cum enim arx Oetingenſis conflagraſſet, et ipſe ſuppetias accurrens, lapſus in glacie, pedes alliſiſſet, tumor ex eo conſecutus fuit cum rubore, et hydrops, natura iam ante, vt opinor, debilitata, (longo enim tempore ante, vrgente ſiti, etiam noctu bibere coactus fuerat) erupit. Eſt et de occaſione illius incendii aliquid dicendum. Erant in arce tum bina hypocauſta, alterum alteri impoſitum, fornace in id culmen per foramen educta, vt vtrinque vna calefieret. Comes autem Ludouicus ſenior, homo procerus et macilentus, quum hieme ſaeuiente, ignem multum augeri iuſſiſſet, ex ardore inferius tabulatum iuxta fornacem paulatim inflammatum totius arcis ruinam ſecum traxit. Ita illud ſeu calefactionis compendium, ſeu lignis parcendi ſtudium, multis aureorum millibus conſtitit. Videtur et patris mei caſus augurium quoddam habuiſſe. Nam tum in domo Teutonica habitabat, et (ſic) per templum, via breuiore et commodiore, ingredi et egredi ſolebat. Tranſiturus autem cancellatum ponticulum, ſupra foueam eo factum, ne pecudes locum ſacrum intrarent, in eo ipſo glacie vitrea obducto, concidit, quaſi omine quodam, in eo templo manendum eſſe, in quo aliquot menſibus poſt ſepultus fuit. Poſt eum vero caſum ad Mariam ſororem meam ſe contulerat, aerumnoſam mulierem, φιλοςοργοτάτην, quo diligentius curaretur. Me vero ſecum habebat, tum ad fallendum taedium ſolitudinis, tum vt miniſterio meo vteretur. Quod non fuiſſe tale, quale oportet, non ſine moleſtia recordor. Praeſtabam enim ſedulo quidem, quod iubebar, ſed ea prudentia non eram, vt vltro facerem, quae aegroto commodarent, eiusque

animum oblectarent, nugis ſtudiorum meorum perpetuo intentus, neque reputans, quid res, quid locus, quid tempus poſtularet. Quam multa, ſi ſapuiſſem, cum delectatione haud minore, quam vtilitate mea tunc ex patre, plurimarum rerum perito, et publica et priuata cognoſcere licuiſſet? Sed ego ineptus interim Hexametro carmine *αἰλουροκυνομυομαχίαν*, et interitum Nigri exercitus, poſt obitum Matthiae Coruini, Pannoniae regis, (quam hiſtoriam e patre audieram) et querelam Muſarum Elegiaco deſcribebam, verſibus amplius ſexcentis, quos me aſſeruaſſe vellem diligentius. Nunc *προμηθεὺς μετὰ τὰ πράγματα γενόμενος*, nihil habeo reliqui, niſi vt ipſe mihi cum ob hoc ipſum, tum propter parentem minus ſolicite curatum ſuccenſeam, ac naturam meam paene ipſe oderim, quae me hominem fecerit, monaſticae vitae, quam politicae, multo aptiorem. Itaque ne longa quidem aetate et conſuetudine diuerſiſſimorum ingeniorum factus alius, etiam nunc haud multum abſum ab iis moribus, (quod quidem ad *ἀπραγμοσύνην* attinet) qui in Theaeteto Platonis deſcribuntur. Neque enim ſatis verecunde illud mihi arrogare auſim, quod idem auctor Iſocrati noſtro tribuit, *ὅτι φύσει ἔνεστί τις φιλοσοφία τῇ ἐμαυτοῦ διανοίᾳ.* Hoc tamen eſſe verum, partim quotidiana vita, partim lucubrationes meae, tum editae, tum in Muſeo meo deliteſcentes, nec vnquam, me quidem viuo et volente, edendae, teſtari poſſunt, me ne nunc quidem quicquam, niſi libros meos, et ea, quae mei muneris ſunt, magnopere amare. Vnde fit, vt non modo, quid publice priuatimue ab aliis geratur, fere ignorem, niſi quid obiter et aliud agens reſciero, ſed et in his ipſis aedibus, in quibus dies noctesque verſor, et in ſolennibus congreſſibus non ſatis dextre gerere me ſoleam, ſaepe etiam ridear a naſutis. Poſteaquam enim

enim ex Fuggerana familia diſceſſi, et familiarium magnae partis erga me ſtudia refrixerunt, qui non Wolſium videntur propter doctrinam et probitatem, (quod falſo opinabar, meque putabam, quantum per aetatem et eruditione et virtute profeciſſem, tanto et honoratiorem et chariorem fore) ſed Fuggeranum ſplendorem ſub Wolſii nomine coluiſſe, aut aliquid aliud conſilii, quod ipſi norunt ſcilicet, neque me exquirere decet, habuiſſe, neque conuenio fere quenquam, niſi aut vocatus, aut coactus, neque conuenior ab aliis, niſi qui mea opera indigent, iique congreſſus plerumque ſunt Areopagitici, ἄνευ προοιμίων, καὶ παθῶν, μηδεμίαν ἔχοντες τὰς τῶν παρεκτροπάς. (ſic) Itaque multo poſt ea cognoſco, quae et lippis et tonſoribus nota ſunt. Naſcuntur multis liberi, aegrotant, moriuntur, matrimonia item contrahunt, et re ac dignitate augentur, ex notis, tum intra, tum extra vrbem permulti, quibus, quum ipſi nihil mihi ſignificent, quid acciderit, ego nihilo magis noui, quam ea, quae extra columnas Herculis geruntur. Ita in frequentiſſima vrbe et mediis turbis ἀναχωρητὴν ago, non ſine multorum, vt opinor, reprehenſione, atque etiam non absque incommodis meis tam in re familiari adminiſtranda, quam voluntatibus quorundam ea de cauſa a me alienatis. Habeor minus officioſus, quod pompis funerum raro interſim, quod aegrotos, quibus commodare nihil poſſum, non inuiſam, quod magnam de aliorum rebus ſolicitudinem non callide ſimulem, quod vanis pollicitationibus aures non demulceam, quod denique liberior, quam blandior, οὐκ ἀσκῶ τὸν ἐπιχώριον τρόπον. Sed quid agam? quum plerosque aegrotaſſe non intelligam prius, quam ſepultos eſſe audiero. Et fortaſſis ignoſcendum eſt, ad exſequias non magis, quam ad epulas et nuptias accedenti, niſi accerſar. Quibus de cauſis, ſi qui ſunt,

 qui

qui minus bene de me ſentiant, ii debebant et naturae meae tali, qualem expoſui, et vitae ſolitariae, atque inter peregrinos actae, et, quae has ſequitur, non affectatae ignorationi, et occupationibus rerum meliorum, dare veniam, atque etiam *τῆς δυσσεβοῦς εὐσεβείας* rationem habere, cuius ea ratio, proh dolor! eſt, vt neutri factioni obſequi poſſis, quin apud alteram in odium capitale et crimen impietatis incurras. Vtinam vero complures hanc meam *ἀπραγμοσύνην* imitantes, ſuum et ipſi negotium agerent, me omiſſo, *ἐρευνῶντες τὰ ἑαυτῶν μᾶλλον, ἢ τὰ τῶν πέλας*, neque mihi clam obtrectarent et inſidiarentur. Sed ad decubitum patris redeo, qui cum de ſententia medicorum Nerlingam ſe deportaſſet, neque magna ſpes recuperandae valetudinis oſtenderetur, triſtibus ſane cogitationibus, tum ob hoc ipſum, tum propter neglectum ſtudiorum, angebar, adeo vt pater, id animaduertens, et ſaepe mecum expoſtulans, me eſſe bono animo iuberet, ſe quandocunque Deo Opt. Max. viſum eſſet, minime inuitum ex hac aerumnoſa vita diſceſſurum, mea cauſa potius anxium, quem videret minime aptum eſſe conſuetudini hominum et rebus gerendis, vereri, quidnam tandem de me futurum eſſet. Interdum etiam iocabatur in ſtaturam meam proceriorem, quum diceret, dandum mihi eſſe locum, cui ſui calcei iam eſſent apti, (fortaſſis enim ex Aſtrologo audierat, cum eo vſque vixiſſet, receptui canendum fore). et quum aliquid minus dextre obibam, ſubridens, vtinam, inquit, eſſes paulo breuior, et aliquanto prudentior. Quae verba cum aliquando praeſente medico repetiſſet, is accurate conſiderata totius corporis mei habitudine atque inprimis fronte inſpecta, ne, inquit, quaeſo, de filio iſto ſis ſolicitus. Is nunc verecundia et moerore impeditus, videtur ſtupidior, ſed progreſſus aetate multos ſuperabit,

rabit, qui magnum acumen prae ſe ferunt. Pater autem, cum idem medicus morbum in autumnum vsque produci poſſe diceret, (id quod minime factum eſt) me haud ſane inuito (in quo ſaepe accuſo ipſe me, atque eo nomine inſeliciorem hactenus fuiſſe arbitror, quod amori Muſarum paene plus tribuerim, quam pietati paternae) Tubingam redire iuſſo, haec mandauit: Ego, mi fili, curſum ſtudiorum tuorum ob valetudinem meam, quam tu iuuare minime potes, non interrumpam. Tu fac Deum religioſe colas, virtuti ſtudeas, prauorumque conſortium vites, ita futurum eſt, vt bene tecum agatur. Ipſe triduo poſt diſceſſum meum, ex ſubita ſanguinis per nares eruptione, 20. die Aprilis anno 1536. pie placideque deceſſit, quum quidem canes per totam noctem in ea platea lugubriter eiulaſſent, anno aetatis 59. idque ſub feſtum S. Georgii factum, (ſic)ex indito ſibi nomine coniectabat, qui idem dies, ſi non primus, vltimus certe in terris illi fuit. Patrem amiſerat quinquennis, patrimonium fratres interceperant atque abſumſerant. Translatus primum eſt, neſcio qua occaſione in gynaeceum Comitis Montfortiae, vt caudatam (qui mos tunc erat) dominae veſtem pone ſequens leuaret, ne humum verreret ſcilicet, quod cauda iſta praeſecta rectius cauere potuiſſet. Sed hae fuerunt illorum temporum ineptiae, nec minores roſtratorum calceorum, et armillarum ampliſſimarum, vt plerique non togis, ſed velis amicti viderentur, et pileorum vanni latitudine, qui propediem, vt opinor, reuiuiſcent. Quo minus mirere nunc caligas iſtas Maximini, et bullas ſextarii capaces pugionum. Haud multo poſt vernaculis literis et Arithmetica imbutus in Pannoniam ad Baronem Rogendorſium ſe contulit. Inde cum Georgio Emershoſio, equite aurato, Caeſaris Maximiliani aulam in Belgio et alibi ſecutus, tandemque

in patriam reuerſus, cum aliquamdiu ſcriptioni operam dediſſet, ab Oetingenſi Comite Wolffgango, cuius eo tempore, cum in Sueuia fui, magna fuit auctoritas, praetor Oetingae deſignatus eſt, ac tandem praetor (Landvogtum hunc, vt illum Caſtnerum vulgo vocant) totius Comitatus, in quo ſummus is honos habetur. Eo munere gerendo defatigatus, vt guſtum aliquem libertatis, poſt laborioſam non minus, quam honorificam, annorum amplius quinquaginta ſeruitutem, perciperet, anno ſuperiore ſe abdicarat. Sed ego vix Tubingam attigeram, cum triſtiſſimo nuntio, quem animus, tabellario conſpecto, ſtatim praeſagiebat, herciſcundae familiae ergo accerſor, ibique rebus vtcunque compoſitis, in eo eram, vt fratrem, quem ad Latinas literas diſcendas ante mecum Norimbergam adduxeram, etiam Tubingam transferrem. Quo tempore vterque nos parum decore geſſiſſe viſi fuimus, cum et cerimonias parentalium negligeremus, nec lugubri veſte vteremur, quod illa et ſuperſtitioſa eſſe et ſuperuacaneae occupationis audiſſemus. Ac dum rei familiaris conſtituendae cauſa duos circiter menſes in patria commoror, bis ſalus mea periclitata eſt: ſemel, quum frater bombardam, ex armamentario patris, eo genere, et caeteris ad rem equeſtrem pertinentibus, probe inſtructo, depromtam, per iocum in me direxiſſet, glande ſupra caput meum euolante, quam ille nullam ineſſe putarat: deinde, quum aeris alieni redigendi cauſa pagum quendam ingreſſurus eſſem, (graſſantibus autem tum incendiariis neſcio a quo (varia enim ea de re feruntur) in Germaniam immiſſis, agricolae diurnas nocturnasque excubias agitabant, venabulis, baliſtis, bombardis armati) cum bombardam geſtarem, et cornu puluere plenum de collo de more ſuſpendiſſem, fatuus quidam homo de excubitoribus, incendiarium ratus, ſagittam in me dire-

ctūrus

ctūrus fuit, niſi ab illo, qui me norat, prohibitus fuiſſet. Fuit et mihi et fratri, pueris admodum, periculum non admodum diſſimile. Cum enim pater bombardam in menſa inſtrueret, nosque e regione ſederemus, globus fortuito laxatus inter me et fratrem parieti infixus fuit, Deo nos protegente. Admonet me haec commemoratio alterius euentus recentioris, quem propterea recito, vt adoleſcentes ſuſpiciones non minus, quam ſcelera ipſa, cauenda ſibi eſſe intelligant. Redibam anno 1566. e thermis ferinis, quas tum valetudinis, tum requieſcendi cauſa, et ingenio et corpore perpetuis ſcriptionibus defatigato, adieram. Pernoctaram in oppidulo, quod ab anguillis nomen habet in confinio Wurtenbergenſis et Oetingenſis ditionis. Cum autem ab auriga, e cerebro laborante, (qui morbus tum ἐπιδήμιος iis in locis erat) nullo pretio impetrare potuiſſem, vt me vna cum amanuenſi meo, Ioanne Scheirlino, in currum admitteret, (alterutrum enim homo vecors recipiebat, vtrumque nequaquam) ego veritus, ne adoleſcentulus viae ignarus et itineri faciendo non aſſuetus, in vaſta ſilua (Herdfeldium vulgo a duritie et ſiccitate appellant,) aut aberraret, aut animum deſponderet, curru illi et ſarcinula conceſſa, ego, quamuis cum ex inſomnia illius noctis, atque inedia aeger, tum debilitatis neruis e viginti dierum natatione in thermis, pedes iter aſperum ac ne mihi ſatis quidem notum ſolus ſum ingreſſus. Cum autem ſub meridiem (pridie paſchatos id factum eſt) in pagum Trochtelfingam perueniſſem, ita fui defatigatus, vt toto corpore tremens et pedes et manus ſubinde iactarem. Caeterum hoſpita, cui non ita pridem cremata domus et vix reparata fuerat, neſcio quid ſuſcipicans, e geſtibus meis, quos vt ingens defatigatio attulerat, ſic illa aeſtum animi e ſcelerum conſcientia ortum, ac diuinitus immiſſum, vt

poenas

poenas darem, vt coniicio, rata, me diſceſſurum hortabatur, vt pauliſper manerem, dum ſui ex agro redirent, commodaturam eſſe equum, qui me Nerlingam perferret. Ego vero nihil mali ſuſpicans, ſed miſericordia motam defatigationis meae rationem habere credens exſpecto. Verum illa non equum, ſed lictorem adiunctura mihi fuit, quem ſuas aedes incendiſſe putabat. Ingreditur tandem lictor: propino illi poculum. Tum muliercula, quae interim deplorata clade ſua ſe inprimis optare dicebat, vt ſceleratus ille homo poenitentia acta, hic potius, quam apud inferos, plecteretur, quid vetat, inquit, cum hoſpite iſto bibere? Is, poculo exhauſto, me diligenter contemplatus gratiis actis diſceſſit. Ego vero cum equum peterem, negabat illa vllum adeſſe, meque hortabatur, vt pedetentim reliquum itineris conficerem. Equidem puto, ſiluam illam naturae meae et genio infeſtam eſſe. Praeterquam enim, quod Tubingam abiens et rediens, ſaepe in illa aberraui, quum poſt obitum patris domum redirem, seductus ſilueſtri quadam ſemita, in loca perplexa et inuia ſum delatus, et poſt duarum aut trium horarum ſpatium e denſis vepribus magna cum moleſtia et defatigatione vix eluctatus, tandem in conualle in fonticulum incido, aeſtuans atque anhelans, et vt ſum natura ſicciſſima praeditus, et ſitis impatientiſſimus, auidiſſime ingurgito frigidam, nec multo poſt caſam vicinam ingreſſus, quum praeter lac nihil ibi praeberetur, laeſi hepar, vt ab eo tempore in hunc vsque diem dolores hypochondriacos ſubinde ſentiam, praeſertim cum vinum non ſatis coctum a ſole, cuiusmodi pleraque Neccarica ſunt, aut alioqui infecta, bibo. Quae mihi cauſa eſt, optima quaeque vina expetendi et obtrectatoribus occaſionem, vt video, datura eſt, τȣ̃ εἰς οἰνοφλυγίαν ἡμᾶς διαβάλλειν. Ego vero non ſobrium et temperantem, ſed ἀβέλτε-

ϱον

ϱον ac vecordem eum exiſtimo, qui, omiſſis iis, quae ſuae valetudini conducunt, deteriora conſectatur. Satis eſt haec boni conſulere, cum meliora non ſuppetunt. Scio et a Pſeudoſtoicis quibusdam, qui Curios ſimulant, et Bacchanalia viuunt, hilaritatem et iocandi licentiam in conuiuiis et congreſſibus amicorum meam, quae vtraque in hac vrbe rariora ſunt, quam et valetudini et ſtudiis meis expedit, exagitari magis, quam improbari, qui non conſiderant, me, in muſeo et lectulo meo Zenone et Xenocrate ſeueriorem, meo quaſi iure hoc mihi ſumere, vt inter epulas, quas decet hilaritas, frontem nonnihil exporrigam, et linguae, domi τῇ Πυθαγόϱȣ ἐχεμυθίᾳ aſſuetae, ſine cuiusquam iniuria et contumelia frena laxem. Equidem eſurire malim, quam eorum eſſe conuiua, quorum ii vultus ſunt, tam triſte flentium, quaſi a tumulo parentum et liberorum modo rediſſent. Non me iſti conuiuatores, ſed Minoëm, Rhadamanthum, Aeacum, Proſerpinam, Siſyphum, Tantalum, inuitanto, aut lacrimis extillantem Nioben, vnaque cum illis ὀϱίγανον (vt Comici verbis vtar) βλέποντες καὶ σκυθϱωπάζοντες perpetuo ſeſe oblectent. Me et ſtudiorum laboribus feſſum, et perpetuis inteſtinorum doloribus afflictum, reſpirare aliquando, et iucunditati dare animum patiuntor, ſibique ipſi illud, quod Plutarchus ſcribit, ſubiiciunto, ὅτι Μεμμίȣ τινὸς ἐν συλλόγῳ φήσαντος, ὅλας τὸν Κάτωνα μεθύσκεσθαι τὰς νύκτας, ὑπολαβὼν ὁ Κικέϱων, ἐκεῖνο δ' ȣ̓ λέγεις, εἶπεν, ὅτι καὶ τὰς ἡμέϱας ὅλας κυβεύει. τȣτέϛιν, ὅτι πϱὸς τῇ πολιτείᾳ καὶ τοῖς δημοσίοις πϱάγμασιν ὅλας τὰς ἡμέϱας ὢν, καὶ κωλυόμενος φιλολογεῖν, νύκτωϱ καὶ παϱὰ πότον συγγίνεται τοῖς φιλοσόφοις. Ego vero Deo gratias ago, qui eam mihi naturam dederit, quae et contentionem animi atque ingenii conſtanter ferre poſſit, eandemque per tempus ita relaxare, vt ſi omnibus

volu-

voluptatibus perpetuo circumfluerem, oblitus occupationum, repudiataque vellicantium etiam in mediis conuiuiis ſubinde dolorum hepatis et ſtomachi memoria. Quibus tamen remedii aliquid attulit Achilles Gaſſerus, celeberrimus medicus, puluere iecoris lupini et rhabarbaro, atque aliis quibusdam rebus, ei confectioni, quam διὰ ῥόδων vulgo vocant, admiſtis. Neque parum nux ſeu myriſtica, ſeu muſcata, quam χρυσοβάλανον quidam eſſe putant, profuit, cui me complures vitae annos iure meritoque acceptos referre arbitror, alioquin ex crudidate a vinis crudis, dilutis, infectis, orta, crebroque excruciante, breui periturum. Habere atque affirmare incerta pro certis, dubia pro compertis, non eſt meum. Si quid tamen pluribus experimentis fidei habendum, plane perſuaſum habeo, ſi me fata in locum aliquem boni vini feracem, cuiusmodi pleraque Rhenenſia ſunt, detuliſſent, me, omnium morborum expertem, ad eum terminum vitae, qui diuinitus mihi conſtitutus eſt, et ad eam metam, quam fas tranſcendere nulli, fuiſſe peruenturum. Huius opinionis meae ratio haec eſt, Finge me hodie bibiſſe vinum et generoſum et lene, quale Horatius, cum ad mare veniſſet, requirebat. Noli dubitare, quin Wolfium tuum viſurus ſis animo hilarem, corpore alacrem, ingenio promtum et excitatum. Propina tum mihi cras Scythicum acetum (etſi te, mi Oporine, potius de interiore nota Falerni depromturum ſcio) contraria videbis omnia, et quidem congruentia fatis meis, quae mihi dederunt naturam et corporis et animi alacrem, ſed vtramque imbecillem, et leuiſſima quaque re debilitandam. Sed vt ad ſeriem narrationis redeam, etſi haec cum illa fere cohaerent, minis illis bombardarum et baliſtarum euitatis, et praedio quodam, a patre delectationis ergo conſtructo, peſſime vendito, (quod enim aureis amplius

plius quingentis conſtiterat, emtori centum non integris addiximus, propter controuerſias quasdam, quas ii nobis mouebant, qui loci illius iurisdictionem ſibi vendicabant) iter Tubingenſe adorno, in quo denuo propter bombardae geſtationem in periculum incidiſſem, ob interdictum a Wirtenbergenſi duce, Huldricho, ſiue poſt recentem reſtitutionem ſaluti ſuae metuente, ſiue incolumitati ferarum conſulente, tormentorum vſum, niſi eam Gemundae Sueuicae (a faucibus montium, intra quos ſitum eſt oppidum, id nomen accepit noſtrate lingua veteri, quo eodem nomine et fluminum oſtia vocantur) mature admonitus in arcam fratris mei incluſiſſem. Itaque poſtea nunquam id armorum genus attigi, vt quod exitio potius, quam ſaluti mihi fore videretur, tot malis ominibus ſeſe offerentibus. Tubingae conducto conclaui, totum me iurisprudentiae dedere conſtitueram, rationibus ita ſubductis, ſed (quod noſtrate prouerbio, dicitur) hoſpite non adhibito. Vt de patrimonioli, quod ſexcentorum aureorum ſummam excedebat in adipiſcenda laureola, ſemiſſe conſumto, ſubſidii tamen aliquid haberem, dum honeſta occaſio quaerendi victus, ſiue in aula, ſiue in Academia offerretur. Paraueram corpus, quod vocant, iuris ciuilis: audiebam Melch. Volmarum, Inſtitutiones Theophili Graecas, et Ioach. Minſingerum, Iuſtiniani Latinas enarrantem. Audiebam item Barth. Amantium, titulum Pandectarum. de ſtatu paupertatis et ſeruitutis per omnem vitam mihi videam eſſe permanendum. (ſic) Intereram etiam praelectionibus Io. Sichardi, et cuiusdam Kaltii, qui partim ob occupationes, partim ob valetudinem rarius praelegebant. Sed perinde erat, ſiue pauca, ſiue multa audirem, quum illa multo minus, quam Philoſophica, intelligerem. Gloriatur Cicero, ſi qui ſibi ſtomachum fecerint, ſe vel triduo fore ICtum, quod mihi non

tam

tam facete, quam et vere dixiſſe videtur, vt qui vtrique Scaeuolae tot annos familiaris fuiſſet, eorumque prudentia fieri doctior ſtuduiſſet. Ego vero ne tribus quidem menſibus id conſequi potui, quod nonnulli ab iis breuiore etiam ſpatio impetrant, qui accipiunt pecuniam, et remittunt aſinos in Germaniam. Interim frater in periculoſam dyſenteriam incidit, quae me valde occupatum et multo magis ſolicitum habuit. Quo praeter ſpem recreato, me iliaca (ſic) grauiſſima et paene deſperata inuaſit, quo malo amplius quatuor menſes ſummo cum dolore conflictatus, ac vix tandem ſororis Annae in monaſterio Zimmerenſi cura diligentiſſima, et Io. Weidemanni, cuius ſupra facta eſt mentio, curatione ſum reſtitutus. Quicquid Fuchſius Tubingae medicamentorum adhibebat, cedebat paene in diuerſum: alter autem ille quatuor hauſtibus potionis cuiusdam e Rhabarbaro, et aliis id genus rebus confectae, ita me confirmauit, vt qui ante paucos (ſic) nihil niſi exſequias cogitaram, prae alacritate, relicto lectulo, exſilirem. Sed doloribus ſedatis, morboque profligato, ea cerebri debilitas erat, (credo e diuturna inſomnia, crebraque vomendi neceſſitate, quas malum atrociſſimum afferebat) vt Tubingam reuerſus, etſi valebam, tamen, quum ſtudiorum labores, propter oborientem, ſi quid attentius meditarer, vertiginem, ferre non poſſem, de literis actum eſſe putarem. Itaque de alio vitae genere, in quo et non ita pridem verſatus fuiſſem, inuitus quidem, volens tamen, quia ita neceſſe videbatur, cogitandum mihi eſſe duxi, quum ſi paucos menſes exſpectaſſem, nihil mutatione fuiſſet opus. Verum ita fert natura mea, vt inſtantia mala perpetua fore exiſtimem, neque res meliores polliceri mihi audeam, hac vna fere in re Lacedaemonius, de quibus apud Thucydidem Corinthii ſic pronunciarunt: τὸ ὑμέτερον τῆς τε δυνάμεως ἐνδεᾶ

πρά-

πράξασθαι· τῆς δὲ γνώσης (ſic) μήτε τοῖς βεβαίοις πιστεῦσαι· τῶν τε δεινῶν μηδέποτε οἴεσθαι ἀπολυθήσεσθαι. Agebat eo tempore Wirceburgenſis epiſcopi, Conradi Tingii, procancellarium Ioannes Winſt, ICtus, popularis meus. Afferebam commendationes ab Hauenreutero ad Mart. Rotenhanium, aulae praefectum, et a Ioach. Camerario, quamuis inſtitutum meum valde improbante, ad Mart. Mierdam et Vitum Nichthenum, quorum ille me in aedes ſuas recepit, hic pro virili adiuuit et ornauit. Ad ipſum autem epiſcopum meo nomine ſcripſerat Carolus Wolfgangus, Comes Oetingenſis. afferebam et ipſe latinum epiſtolium. Quod cum Laurentius Friſius, Secretarius, qui auctoritate et gratia (et merito quidem ſuo, vt qui eſſet vir doctiſſimus et integerrimus) primas apud principem prudentem, et non ineruditum et moderatum, tenebat, non improbaſſet, petebat a me, vt fidem meam per omnem aetatem Cancellariae Wirceburgenſi adſtringerem, ſpe facta, ſi fidem meam et induſtriam probaſſem, fore, vt per occaſionem rebus meis optime conſuleretur. Cauſam perpetuae obligationis, vt vocant, afferebat eam, quod ſcribae arcana principis pleraque reſciſcerent, quae non ſine periculo efferrentur. Ego vero gratiis actis cum poſtulationem iſtam non aliud niſi vrbanam repulſam me iudicare dicerem, negabam adoleſcentiae meae tempus ferre talem conditionem, quod nondum ſtatuere poſſem, in quo vitae genere aetatem peracturus eſſem. Rogare, ſi fieri poſſet, vt per annum vnum atque alterum aulae illius periculum facere mihi liceret. Non eſſe ea me dementia, vt arcana principum tacenda ignorarem, nec ea perfidia, vt effutirem quicquam, quod tacitum oporteret. (ſic) Delectatus hoc reſponſo Secretarius, rem ad epiſcopum refert; caeteriſque patronis ſuffragatis, facile impetrat. Itaque paulo poſt

 Calen-

Calendas Ianuarias anno 1537. ex infelici ICto ſio aulicus non multo felicior. Neque enim quod diſcerem, admodum erat, neque in quo operam aliquo nomine dignam nauarem, Deſcribebam acta forenſia, et ſcribebam epiſtolia ad paganos praefectos, quos Zentgrafios vocant, quaſi decumanos dicas. Hoc meum munus erat; merces, victus in arce, et aliquot vlnae rubri panni, praeterea nihil. Caeterum in eo loco ſatis commode vixi, patronosque habui bene mihi cupientes, qui in Sacerdotiis impetrandis, ſi voluiſſem, alacriter me adiuuiſſent. Habebam enim ſubinde mecum in ſcriptura libellos Graecos et Latinos, quos per otium (quod ſaepiuſcule dabatur) lectitabam. Ea me res ICtis et aliis viris doctis commendabat. Erant et ſodales plerique homines candidi et feſtiui, quorum conſuetudine admodum delectabar. In his praecipue fuerunt, quanquam et aetate et dignitate ſuperiores, Petrus Claromannus, Secretarius, Andr. Stehelius, Vitus Nichthenus, Petrus Brando, Mart. Crontallus, et alii nonnulli, cum quibus et libere nugabar, et conuiuia hilariora, quam ſumtuoſiora, agitabam. Confecerant ii librum, quem *Nugas* inſcripſerant, in quem omnia minus probabilia referebant. In eo et meum nomen exſtat, quod ex imitatione ſtrabae ancillae me ſtrabum eſſe factum aſſerebam. Sed addebat homo quidam facetus appendicem: ancillam eam; peluim aeneam, cum in ſinu me geſtaret, tenere ſolitam obuerſam ſoli, vnde e refractione radiorum diſtortio illa accidiſſet. Caeterum quia per totam quadrageſimam, contra conſuetudinem meam, non niſi piſces, eosque, vt in aulis ſolet, non optime coctos, eſitaram, menſe Iunio, cum ipſe annus eſſet torridus admodum, in febrim ardentiſſimam, quae in paroxyſmis etiam delirium afferebat, incidi. Conſulo, de ſententia hoſpitis mei, Iudaeum quendam, qui

ſuade-

ſuadebat venae ſectionem. Accedo chirurgum, hominem imperitum, vt apparebat. Is enim fere dimidiam peluim meo ſanguine complebat, me plane ignorante, qui modus ſeruandus eſſet. Tonſtrinam egreſſus, oborta oculis caligine et viribus deficientibus ſubſideo paulatim, et a tonſore vtcunque recreatus domum redeo, ita curatus, vt ad febrim accederet profluuium ſanguinis per nares, et ita quidem diluti, vt hydrops omnino ſecuturus fuerit, niſi adoleſcentiae robur ei malo reſtitiſſet. Aliquot hebdomadibus poſt cum mane intolerabili ſiti cruciarer, ingurgitaui frigidam, non quidem ad ſatietatem, (metuebam enim, ne idem mihi accideret, quod aliis nonnullis, qui ſiti reſtincta etiam vitam exſtinxerant) ſed vt leuatus nonnihil viderer. Prodeo in forum, acida ceraſa emo, quibus auide deuoratis, in idem malum incido, profligata febri, vorſuraque calamitoſa facta, quo Tubingae laboraram, item e cruditate contracto ex immaturis vuis et muſto pirorum agreſtium. Tanti quatuor digitorum breuis delectatio mihi conſtitit. Deſperata porro denuo ſalute mea, in grauiſſimis cruciatibus, ſuaſu medicorum et hoſpitis mei (qui fortaſſe me alibi, quam domi ſuae, mori malebat) reuertor in patriam, ibique ſororis Mariae ſingulari diligentia ſub autumnum recuperata valetudine, coactoque viatico, redeo Wirceburgum, et vt mihi ſub Calendas Martias in Academiam redeundi poteſtas fieret, impetro. Conferebam autem me Witebergam, Phil. Melanchthonis fama inprimis impulſus, cui etiam commendabar per Matth. Irenaeum. Addiderat et Vitus Nichthenus literas ad Marcellum, qui alia occaſione abſenti conciliatus ſaepe ad me et perhumaniter ſcripſit, et ad Milichium, quas, quia ſigillum, durata frigore cera, exciderat, reddere non audebam. Anteceſſerat familiaris Tubingae meus, Sebaſt. Veſtebergius, vere nobilis adoleſcens, cuius an-

xilio non parum fidebam. Sed nec ibi res proſpere cedebant. Nam curatorum negligentia ſupellex mea libraria fere ſemeſtri poſt eo afferebatur eaque iam accepta, pecunia et ſegnius, et minor, quam neceſſitas mea poſtularet, ſubmittebatur. Interim ego audiebam Melanchthonem, Lutherum, Winshemium, Amerbachium, Rheticum Reinholdum, priuatim etiam Henricum Luneburgenſem, qui Dialecticam et Rhetoricam praelegebat. Deſcribebam et annotationes magiſtrorum in eos autores et artes, quas non integras audieram, quae pleraque adhuc inter chartas meas exſtant. Frequentabam et Bibliothecam principis, quae ſingulis diebus Iouis aperiri ſolebat, donec homo quidam nefarius, compilatis ac potius conciſis libris aliquot ob membranas, ſuo ſcelere effecit, ne quisquam poſtea in eam, niſi precario, admitteretur. In ea bonam partem commentariorum Ariſtophanis deſcripſi, et manuſcriptos nonnullos Graecos libellos, inter quos erat Hermes Triſmegiſtus, rem ante nunquam viſam, vehementer fui admiratus. Ac in Graecis literis et Latinis faciebam aliquod operae pretium. In mathematis et Aſtrologia, quod elementorum cognitione deſtituebar, non ita multum proficiebam. Offendebar praeterea ſordibus eius vrbis, in qua non modo cadauera pecudum in plateis iacerent, ſed omnium foeditatum ſentina in eum riuum coniiceretur, unde et cibi et potiones coquebantus. Vrgente igitur ἀχρηματία, poſt idus Iulii 1539. praeceptori meo Sebaldo loco operam, et diſcipulos priuatos domi, et publicos in ſchola per octonas horas docendi. Quos ego labores alacri animo capiebam, atque interim in Graecis literis ſedulo elaborabam, conferendis omnium, quas habere poteram, conuerſionibus cum ipſis autoribus. Praemium erat annuum noſtrates floreni ſedecim, et cibus frugalis cum modica cereuiſia. Accidit autem

aliquan-

aliquando, vt, cum exercitationis cauſa Electram Sophoclis conuerterem, Vitus Theodorus, Sebaldinus Eccleſiaſtes, ad prandium inuitatus, aliquot pagellis percurſis, et non ſine honorifico ingenii diligentiaeque meae elogio approbatis efficeret, vt floreni quatuordecim ſtipendio adderentur. Ego vero me valde lautum putabam, qui tantos reditus haberem, et feſtiuis diebus cum collegis et familiaribus, Matthaeo Vogelio, Io. Brunone, Simone Muſaeo, et aliis quibusdam iucundiſſime viuebam. Inter haec, cum et Graecos et Latinos verſus vtcunque ſcriberem, et diſcipulorum in docendo applauſum conſequerer, (hoc enim affirmare auſim, me nusquam diſcipulos mei ſtudioſores habuiſſe, quam Noribergae, quo tempore omnium tenuiſſima eruditione fui) nomen meum paulatim etiam proceribus innoteſcebat, quorum nonnulli de honeſtiore loco proſpectum mihi cupiebant. Sed neſcio quo fato illorum conſilia impediebantur. Itaque in eo piſtrino haeſi, minime quidem inuitus vsque ad Calendas Ianuarias anni 1541. Tum vero nouatis religionis ceremoniis, (quid enim religionem dicam? quae quam plerisque curae ſit, facta potius, quam dicta declarant) in patriam vocatus, ludum aperui, mediocri mercede, ſucceſſu nullo. Accedebant moleſtiae, quas ex affinis, ſenis parci et iracundi, intemperiis, qui ſororem meam, non ita, vt aequum erat, tractabat, et morbus, cuius ſupra mentionem feci. Praeterea merces maligne et intempeſtiue numerabatur, neque ſchola magnopere cuiquam cordi erat, niſi parocho, Ge. Cargo, qui et vocandi mei Comiti auctor fuerat, et in aedes ſuas habitatum me receperat. Is cum ſolus parum poſſet, et ego ſordes illas moleſte ferrem, Viti Theodori commendatione fretus Vitebergam ad Melanchthonem redii, non tam ſtudendi, quam ſcholaſticae conditionis exſpectandae ergo, quae mihi ſub

Calendas Ianuarii anno 1543. Mylhuſae Thyringicae
oblata fuit. Iuſſerat Melanchthon conueniri ſe Lipſiae
in Camerarii aedibus, vbi etiam Alexandro Aleſio Sco-
to praeſente, cum alia erudite et iucunde diſſereban-
tur, tum vero de nomine meo ad formam Latinam
aut Graecam reuocando. Sed cum neque Vulpius ne-
que Vlpius placeret, Melanchthon me Lycium appel-
labat, quo per aliquot annos fui vſus, Latine ſcribens,
nec mutaui prius, quam aliquid in publicum edere
coepiſſem, iubente Chriſtophoro Iulio, haud ſcio, qui-
bus de cauſis. Itaque Wolfii nomen hactenus retinui,
quamuis improbante Vito Amerbachio barbaram lite-
ram W. meque rogante, vt vel ſibi Bolfius eſſe vellem.
Cui ego per iocum hoc diſticho reſpondi:

Ὄλβιος eſſe velim, ſi quid mea vota valerent,
Nunc, quia fata negant, Wolfius eſſe volo.

Sed parum refert, quo nomine appeller, quod, tam-
etſi liberos haberem, non diu duraturum fuiſſet, nunc
vero nemini, me defuncto, notum, aut curae erit,
niſi forte ſtudioſis adoleſcentibus. Illud permagni re-
fert, atque inprimis optabile eſt, noſtra nomina ſcri-
pta eſſe in libro vitae. Acceptis igitur tum a Me-
lanchthone literis, qui me bis menſae adhibuerat, non
tam lautitiis epularum, quam ſapientiſſimorum ſermo-
num affluenti, Mylhauſam me conferebam, vrbem,
non ita pridem Euangelicam doctrinam, non tam ſua
ſponte, quam iuſſu principum, Io. Friderici Electo-
ris, Mauritii principis, et Landgrauii Heſſiae, qui
neſcio quid iuris in eam ſibi, ob ruſtici tumultus in-
iurias, vendicabant, amplexam. Haerebant et adhuc
in animis ciuium ſtudia doctrinae Monetarii et Pfeiferi
cuiusdam, qui eloquentia et portentoſis dogmatibus
ſuis, Tyringiam, vt Pericles olim βροντῶν καὶ ἀστρά-
πτων Graeciam, perturbarant. Magiſtratus plerique
pontifici fauebant, ſcholae nouae deſtinabatur Fran-

ciſca-

ciſcanum monaſterium, nec dum parata erant ſubſellia, nec alia prouiſa atque adminiſtrata, quae ad rem pertinebant, eaque, quibus opus erat, vix lente extorquebantur. Habebam collegas eos, qui ſinguli antea ſingulas ſcholas rexerant, qui ſe in mutatione illa ſatis aequos et moderatos praebebant. Verum ciues plerique, agriculturae dediti Latinas et Graecas literas non magni faciebant, vt raro vltra duodecim auditores haberem, quibus vtriusque linguae elementa, ex Ciceronis opuſculis et Virgilio Terentioque, Catecheſi Iuſti Menii addita, traderem, ſcriptaque Latina emendarem. Graeca ſententioſis verſibus explicandis quaſi obiter docebam. Reliqui alphabetarii fere erant, et parentes ſatis habebant, ſi vtcunque legere et ſcribere filioli didiſciſſent. Caeterum a plerisque ſatis honorifice tractabar, nec vnquam maiore ſucceſſu in priuatis ſtudiis et commodiore valetudine, quam eo biennio, fui vſus. Perlegebam ordine totum Ciceronem, Quintilianum, Iſocratem, Xenophontem, Ariſtotelem et Platonem magna ex parte, aliosque complures autores. Nam in poëtis et Graecis et Latinis iam antea, Norimbergae adhuc agens, non ſegniter verſatus fueram. Accedebat Iuſti Menii, viri eloquentis et perhumani, meique amantis, periucunda conſuetudo, cui Melanchthon me de nota meliore commendarat. Ac vellem mihi ad manum eſſe ἀπόγραφον illius epiſtolae, quam cum multis aliis et doctorum literis et libris et veſtibus anno 1550. mihi periiſſe arbitror. Nam Phil. Melanchthonis et Ioach. Camerarii (quorum hic pro humanitate ſua paene iuſtum volumen epiſtolarum ad me dedit, ille quadam epiſtola, cum ei gratias ſingulares de miſſis ad me literis egiſſem, teſtatus eſt, me tanti a ſe fieri, vt vel ſingulis diebus ad me ſcripturus eſſet, ſi per negotia liceret) et honorifica et omnis fuci expertia iudicia (quis enim

tantos viros iuueni pauperculo et rerum ſuarum ſatagenti voluiſſe adulari credat?) calumniis obtrectatorum opponere non dubitarem. Sed ecce, praeter ſpem, poſt diuturnam inquiſitionem, aliud agenti id, quod dixi, *ἀπόγραφον* in libro verſuum et epiſtolarum mearum ſeſe offert, quae eſt huiusmodi:

Philippus Melanchthon viro optimo D. Iuſto Menio, Paſtori Eccleſiae Iſenacenſis, amico ſuo cariſſimo.

S. P. D.

Hunc Hieronymum iudicio delegi ad ſcholae Mulhuſanae gubernationem. Nam et grauis et eruditus eſt in vtraque lingua, et amans operarum ſcholaſticarum. Oſtentationis fortaſſe minus habuit, quam locus ille requirit. Si oculis offundere ſpeciem maiorem poſſet, neminem in hac tota Academia anteferre ei poſſem. Sed virtute auctoritatem ſibi parere poterit et tuebitur. Sic igitur tibi virum bonum et doctum commendo, vt eum et propter priuatam amicitiam noſtram et propter publicam vtilitatem complecti te velim. Erit ornamento Eccleſiae et adoleſcentiae ſtudia iuuare ac prouehere poterit. Cum Lipſiam veniſſemus, audiuit Hieronymus, graſſari peſtilentiam in oppido Mulhauſen. Quod ſi ita eſſet, conuenire adoleſcentes non eſſet vtile, et Hieronymo ea fama ſcrupulum iniecerat. Sed haec omnia tuae prudentiae commendo. Bene vale. die 6. Ianuarii 1543.

Ad eundem ex alia epiſtola.

Scire de Mulhuſanae ſcholae gubernatore cupio quid iudices. Socratica natura eſt, literatus et honeſtus eſt. Sed vellem eſſe hilariorem, et in actione excitatiorem.

Hacte-

Hactenus Melanchthon, ἄγαν εὐςόχως ἐμὲ φυσιογνωμονήσας. Nam quum a Matthaeo Irenaeo primum adductus, reuerentia tanti viri paene trepidarem, a calce ad verticem vsque, totius corporis mei habitu, Pythagorica imitatione, acutiſſime perſpecto, ea comitate me et hilaritate compellauit, vt e veſtigio timorem illum in ſummum amorem conſtantemque ſui et mutuum conuerteret. In eo autem, quod de auctoritate ſcripſit, vtinam falſus non eſſet, virtutem quidem, ſi aſſecutus non ſum, ſecutus certe ſum, et ſedulo et conſtanter, ſi modo virtus eſt innocentia, modeſtia, humanitas, frugalitas, benignitas, induſtria, omnis officii, ſi minus conſeruatio, ſummum certe ſtudium. Sed haec, quia ipſe mihi parum tribuo, et ab aſſentatione aeque, atque ab oſtentatione, καὶ ἱπποτυφίᾳ, et a callidis aucupiis abhorrens, γυμνῇ τῇ κεφαλῇ καὶ ὀρθοῖς ὄμμασιν in id vnum intentus ſum, quod aequitas atque vtilitatis ratio poſtulare videtur, auctoritate apud pleroſque ea ſum, vt me neque timeant, nec vereantur, meaque conſilia et dicta non pluris faciant, quam auiculae diobolaris cantum. Imo non defuerunt, qui, ne auſcultaſſe mihi, et in meam iniſſe ſententiam, aut acceptum mihi quicquam retuliſſe viderentur, et ſuis et aliorum rebus peſſime conſuluerunt. οὕτω σφόδρα ἡ τοῦ πένητος σοφία ἐςὶν ἐξουθενημένη. Quo meo fato animaduerſo, meum ago negotium, quantum per ſeruitutem licet, (homini enim infelici nihil agere ſemper eſt optimum) et alios rem et publicam et priuatam vel bene gerere facile patior, vel corrumpere, aequo animo fero, cum tam conſulendo, quam aduerſando adeo nihil proficiam, vt, quae ego conſtruo, alii deſtruant, quae improbo, exoſculentur ac laudibus in coelum efferant. ἀλλ' εἰς μύλωνα ἐπανιτέον, relicta auctoritate iis aſellis, quorum auriculas Fortuna leonina pelle contexit, et vulpeculis adulationis

et ſimulationis artibus inſtructis. Vbi (vt nihil ab omni parte beatum eſt) praeter ſcholaſtica incommoda etiam contumelia cuiusdam e conſularibus vna cum concionatoribus, fui exagitatus, qui breui poenas dedit temeritatis ſuae in ordinem coactus. Inciderat et ſuſpicio compilati Monachorum ſacrarii, in quam et ipſum me fuiſſe raptum ex eo intellexi, quod die quodam aliquot ſenatores in conclaue meum ſubito irrumpentes omnes angulos ſolicite perluſtrabant. In eodem conclaui ante diſceſſum meum per dies complures et noctes audiebam ſibilos mirabiles ac ita canoros, vt ſerpentis eſſe non viderentur, ſed praeſtigiatoris alicuius. Et quidem in vrbe illa primum animaduerti, me praeſtigiis magicis peti, qua de re nolo prolixius agere, illud tantum teſtatus; qui ſentiunt, magos et ſagas, laxante Deo habenas diabolo, (id quod fit ob ſcelera noſtra et flagitia et diffidentiam) nihil poſſe in laedendis hominum corporibus et fortunis (vt de perturbationibus animorum taceam) eos aut beatos eſſe, qui talia ignorent, ne ſtupidos et imperitos dicam, aut ſi ſciunt, et tamen negant, impudentes Sycophantas, qui ſcelera ſua diſſimulanda arte nefaria minus ſuſpecta fore exiſtiment. Caeteri Dionyſium Halicarnaſſeum audiant praeclare monentem: *ὅτι τὸ τῆς ἁπάντων ἱστορίας ὅρον ἑαυτὸν ποιεῖν, καὶ περὶ τοῦ μὴ γεγονέναι τι τῶν δυνατῶν γενέσθαι λέγειν, αὐθάδες πάνυ, καὶ οὐ πόῤῥω μανίας.* Verum ea res non magnopere mouebat animum meum, magis taedebat inutilium operarum, et commodioris victus, et vrbis, in qua doctorum familiaritate vti liceret, deſiderium ſubinde ſtimulabat animum. Sed quae per Camerarium Lipſiae, et per alios alibi tractabantur, parum ſuccedebant, donec Vitus Theodorus, approbante Melanchthone, effecit, vt Norimbergae mihi locus eſſet, qualem optabam, et quod ad magiſtratus, et diſcipulos, et ſoda-

les attinebat, ibi plane fuiſſem opinione mea felix. Erudiebam duodecim ſelectos adoleſcentes, eosque breui omnes tum humanitate, tum diligentiae aſſiduitate, qua ſuis ſtudiis non parum conſuli ſentirent, ita mihi conciliaram, vt non tot hoſtes, quot diſcipulos, ſed totidem famulos, ac potius filios habere viderer, qui promtiſſime mihi morem gererent. Quod vt exemplo declarem, erat inter caeteros Ioach. Grienius. Qui cum animaduerteret, vinum, quod in noſodocheo praebebatur, parum eſſe commodum ſtomacho meo, et Pegneſis ita exundaſſet, vt neque exitus, neque introitus, niſi per aquam, pateret, alacriter, exutis tibialibus, vltro ad cauponem notum accurrit, mihique vinum deſideratum attulit iniuſſus. Erant et plerique muſici, tam ſymphoniaci, quam organici, vt a prandio et coena luſibus illorum non parum delectarer. Serenis etiam diebus plerumque eos deambulatum extra vrbem, horam vnam atque alteram, educebam, nec vllum honeſtae recreationis et ludi genus illis negabam. Ita fiebat, vt eos et obſeqnentiores, et ad ferendos ſtudiorum labores alacriores haberem. Cogebantur enim et mane ſurgere, et toto die libris intenti eſſe, et ſummam concionum ſacrarum, quas audierant, conſcribere, et ſinguli certa loca bonorum auctorum, a me ipſis diſtributa, pro ſuggeſtu declarare. Itaque in tenui et obſcuro munere paulatim inclareſcere coepi et magiſtratui magis commendari, cui prius etiam a D. Leonh. Tuchero, IIviro et curatore Noſodochei, fueram commendatus. Is enim quum me reciperet, hortabatur de more, vt bona fide munere illo fungerer, meo vero reſponſo ita delectabatur, (quod poſtea ex aliis cognoui) vt id pluribus ſenatoribus retulerit. Fuerat autem huiusmodi: me ſatis intelligere muneris illius difficultatem, eoque magis, quod et amici quidam non in optimam ſpem me addu-

adduxiſſent, et anteceſſorum exempla terrerent: factum quidem pro virili omnia, nec vsquam ceſſaturum. Sed quia humana induſtria, ſine ope diuina, parum ac nihil potius valeret, me, ſi ſecus cecidiſſet, quouis tempore non grauatim ceſſurum eſſe melioribus. His veluti fundamentis iactis facile impetro, vt aucto ſtipendio, praeter honeſtum victum, in ſingulas hebdomadas ſinguli floreni mihi praeberentur. Ea conditione vitae ſic delectabar, vt nihil amplius ne optarem quidem, planeque decreueram, in eo loco omnem aetatem exigere, et honeſta Muſarum delectatione, rebus aliis omnibus neglectis, frui. Verum longe aliter euenit. Qui enim in portu iam nauigare videbar, ſubito exorto turbine in medium pelagus aerumnarum eiectus vix euaſi, euaſi tamen diuina prouidentia, contra et meam et nebulonum quorundam opinionem. Tantae inſidiae vitae meae paratae erant. Qua de re equidem neſcio, quid dicam, aut quid cauſae fuiſſe diuinem. Fungebar officio diligentiſſime, et cum ſucceſſu, eaque res et nomen honeſtum et gratiam optimi ac doctiſſimi cuiusque mihi pepererat, nemini neque dicto, neque facto moleſtus eram, comem et affabilem omnibus me praebebam, aetate et dignitate ſuperiores, vti par erat, obſeruabam, denique dies noctesque, quantum valetudo patiebatur, optimos quosque Graecos et Latinos auctores ſtudioſe legebam. Qui cum ita vitam inſtituiſſem, neque volens et ſciens quidem quenquam offenderem, innocentiae ficulno (vt res docuit) praeſidio fretus, me neminem habere vel inuidum, vel inimicum, exiſtimabam. Sed euentus alius longe fuit. Ita enim et venenis et praeſtigiis exagitabar, vt mors, quam vita, mihi eſſet optabilior. Neque prius diabolus et inſtrumenta illius deſtitere, quam me non modo munere illo deieciſſent, ſed vrbe etiam cedere coëgiſſent. Menſe enim

ſe enim Dec. 1546. ſex continuis diebus intempeſta nocte ſubito terrore ſomno excutiebar, ſtatimque delabi gutta e dextro oculo videbatur, vnde fiebat, vt tandem in metum excoecationis (nam altero nullam vnquam literam perſpicere potui) venirem. Neque enim iam fere quicquam legere poteram. Interiectis aliquot noctibus, cum ſatis commode quieuiſſem, terror ille reuertitur, et ſiniſtra capitis pars ita luxatur, vt mane attolli a me non poſſet. Pranſitabam autem et coenitabam ſolus, atque alias vermes, alias araneolas in cibo reperiebam, vinum vero ſpuma, inſtar cereuiſiae, ſaepe obductum afferebatur. Cum itaque iam conſtaret ex iis, quae fiebant, illo in loco me incolumem eſſe non poſſe, miſſionem a magiſtratu flagitaui, nec impetraui tamen, quod me cogitationibus melancholicis, e ſtudiorum aſſiduitate contractis, laborare, et non inſidias vitae meae ſtrui putarent. Illud quidem conceſſum fuit, vt per menſem vnum atque alterum aërem locumque mutarem. Ego vero thermas ferinas ingreſſus diuino beneficio conualui mediocriter, ac Argentinam ad doctorem Sebaldum, in cuius aedibus tum frater meus, cum diſcipulis Norimbergenſibus habitabat, per vaſtitates Hercyniae ſiluae et profundas niues fui exſpatiatus, antequam Noribergam redirem, quam ita trepide reliqueram, vt, quaſi inſequente noſodocheo, intra duas horas duo magna milliaria conficerem. In ipſis autem thermis ab hoſpite monebar, vt ruſticum quendam, Weberlenhardum Zwercbergenſem, (villa ea, in ſilua Hercynia ſita, prope abeſt Wildpergo oppidulo) conſulerem, qui magicas notas et veneficia naturalibus remediis propulſare ſciret. Is et herbas quasdam dabat, vnde lixiuium confieret, et globulos, neſcio vnde confectos, quos domum reuerſus in conclaui meo prunis imponerem. Quid autem iis rebus fuerim conſecutus, neſcio,

ſcio, et vt ſciam, taceri praeſtat; illud ſcio, me et corporis inſignem mutationem ſenſiſſe, et quendam popularem ac familiarem conueniſſe me per ſpeciem gratulationis, facie ita liuida et tubere, quaſi pugnis aut fuſtibus fuiſſet contuſa. Qui rogatus ſine vlla ſuſpicione, tum quidem, aiebat, ſe per ebrietatem in tenebris offendiſſe. Dicebatur et mulier quaedam non ignobilis grauiter decumbere. Ego vero, inſidiatoribus ſuas artes, neſcio quo conſilio inhibentibus, per aliquot hebdomadas ſatis commode viuebam, ſperabamque, iam tandem me quietum fore. Sed cum iidem terrores, eademque pericula redirent, implorata ope Chriſtophori Iulii, miſſionem a ſenatu impetraui, cum quidem dicerem, periculo vrgente et ſtimulante animum, ſi volentibus dominis non liceret, praeſtare mihi, vel inuitis ipſis ſaluti meae me conſulere, quam nullo cum fructu cuiusquam perire. Ac diu etiam patroni et amici mei, in tantis malis, me tanquam delirantem, et vana ſomnia mihi fingentem, et obiurgabant et deridebant: quo homini calamitoſo quid euenire poteſt acerbius? Ac ſuperioribus annis quidam, et quidem is, quem id minime decebat facere, tametſi verum fuiſſet, (quod illius ignominiae, ſi qua eſſet, pars nonnulla in ipſum redundaſſet) neſcio qua de re mecum expoſtulans me iubebat Norimbergenſes interrogare, ſi ſibi delirium obiectanti fidem non haberem. Tandem tamen iidem ipſi confeſſi fuere, me iam in Alſatia et Heluetia degente, profugum quendam monachum, nefarium et ſceleratum hominem, qui pontificem agebat apud morientes in noſodocheo, turbas illas mihi concitaſſe, quem magum eſſe conſtaret, et ſcire multa, quae neque vidiſſet, neque audiſſet ex vllo mortalium. Etſi autem fieri poteſt, vt ille non extra culpam fuerit, tamen caput ei rei fuit aliud et maius, cui nebulo ille ſceleratam nauauit operam, vt

fortaſ-

fortaſſis et eiusdem loci φαρμακεὺς in cibis meis et potionibus ita condiendis, vt nec ſubito perirem, et cedere ſi nollem, ipſa frequentatione et diuturnitate temporis citra veneficii ſuſcipionem conficerer. Etiam fieri poſſe video, vt et ipſe in Zodiaco illo Iſcarioten aliquem fouerim. Certi nihil habeo, varia ſuſpicor, accuſo neminem, quia conuincere poſſum neminem, πρὸς ἀνταβάτας ἐν σκότει μαχόμενος, diuerſi etiam ea de re et amicorum et inimicorum ſermones fuerunt. Verum ego non vnam fuiſſe cauſam reor, ſed ſentinam quandam improborum hominum in me effuſam fuiſſe, quorum alii metuerent, ne luminibus ſuis per me obſtrueretur, alii qualemcunque commoditatem mihi inuiderent, ac ſuccedere cuperent eiecto, aliae ſe contemni aut negligi moleſte ferrent, quod ego tum quidem nec ſuſpicari poteram, vt qui nihil amarem, niſi libros, meque minime amabilem eſſe ſatis ſcirem. Quod ſi tales voculas vel e ſodalibus, vel aliis audirem, rideri me putabam, nec aliud reſpondebam, niſi vulgatum illud:

Neſcio, quid ſit amor, nec amo, nec amor, nec amaui.

Tum quidam, vt non ames, inquit, at amaris. Semel etiam fanatica quaedam vetula, quum me praetereuntem videret: hic, (inquit) hic ille eſt, quem volumus. Nec multo ante, cum in platea in Georgium Ioach. Rhaeticum incidiſſem, isque inter alia etiam Chiromantiae facta mentione, manum meam inſpexiſſet: breui, inquit, magnum tibi a muliere periculum impendet. Ego vero, vt qui non cum mulieribus, ſed cum virginibus Muſis rationem haberem, parum illa curabam, ac ridebam potius. Vtcunque fuerit, malui cedere, quam cadere, atque ex infauſto loco in tutiorem me recipere. — Atque hoc loco temperandum eſt calamo, multaque ſilentio praetereunda, ne qui ſe perſtringi exiſtiment, quos a me offendi minime vellem.

lem. Illud tantum dico, me non, niſi vrbe relicta, quietum eſſe potuiſſe. Itaque ſub Idus April. 1547. priuata ſchola deſerta, quam rogatu amicorum quorundam aperueram, Ioanne Fiſchero comite, qui nunc Tubingae Medicinam docet, commoratus aliquantulum Nerlingae apud Annam ſororem, Tubingenſe, Argentinenſe et Baſileenſe iter ſum ingreſſus, cum vt veteres praeceptores atque amicos inuiſerem, tum vt quatuor Iſocratis orationes, et duas Demoſthenis, quas conuerteram, Oporino excudendas darem. Deſtinaram autem Archidamum, Philippicam et Symmachicum Chriſtophoro Iulio, cuius fere per annum hoſpitio liberali vſus fueram, Areopagiticum, orationem Demoſthenis *de immunitatibus*, et eiusdem alteram de *militibus Cherſoneſitanis*, Friderico, Electori Heidelbergenſi, cui me Andr. Oſiander maioribus etiam in rebus mihi gratificatus, commendarat, Academiam, vt ferebatur, inſtauraturo. Sed cum literae illae neſcio a quo per fraudem interceptae, minimeque principi redditae eſſent, eo fortaſſe conſilio, vt deſperatis rebus in ergaſtulo manere cogerer, mutaui conſilium, te inprimis, Oporine, auctore, qui negabas, te velle ἀκεφάλους μύθους excudere. Sed ſi totum autorem tranſtuliſſem, et gratificaturum mihi, et labores meos, quantum res tuae ac temporum difficultates ferrent, remuneraturum. Hic ego in re longe quidem impari, ſed caetera ſimillima eandem fortunam ſum expertus, quam et oratores apud populum Athenienſem, et ipſe populus apud Graecos, cui negat Demoſthenes integrum eſſe a gubernanda republ. Graeciae, quam ſemel gerendam ſuſceperit, vt maxime cupiat, recedere. Putabam enim, tunc me eo labore defunctum, tolerabili conditione ſuffragiis doctorum amicorum oblata, priſtinum ſtudiorum meorum curſum perſecuturum. Id vero tantum abeſt factum vt ſit, vt iam vltra

vigeſi-

vigeſimum annum in eodem piſtrino molam, ac propemodum verear, ne illi prorſus ſit immoriendum, Bibliotheca quidem mea hactenus adeo frui non potui, vt liberali emtori aequiſſimo pretio eam ſim addicturus, cuius

Nunc fruor adſpectu, veluti ſpado, virgine gaudens,
Gaudia melle pari felleque miſta capit.

Oneri quidem et ſumtui mihi, domicilia, ciconiarum inſtar, ſaepius mutanti, fuit potius, quam vſui et honori. Tum autem hac ſpe Argentinam reuerſus, id, quod tu iuſſeras, exſecutus ſum, in aedibus medici celeberrimi, et veteris amici, Sebaldi Hauenreuteri, qui mihi domum victumque communem iam ante liberaliſſime obtulerat, neque in hunc vsque diem omnibus officiis ornare me deſtitit. Qua in re tanta animi alacritate perrexi, vt interdum vno die duodecim Graecas pagellas abſoluerem: reliquas certe ſeptemdecim orationes cum nouem epiſtolis et vita Iſocratis, a tribus deſcripta autoribus, intra menſis vnius ſpatium confeci. Deinde ſemeſtre circiter datum eſt emendationi et annotationum conſcriptioni, ſtatimque prelo ſubiectus Latinus Iſocrates anno 1548. publicatus eſt, temerario prorſus (vt Fabii verbis vtar) editionis honore, euentu tamen feliciore, quam prudentiore conſilio. Maiorem enim habebam tum Graecae linguae vſum et facultatem, quam Latinae, deque ſtili puritate parum laborabam, id ſatis eſſe ratus, ſi autoris ſententiam vtcunque expreſſiſſem, vt poſſet intelligi, praua conſuetudine noſtri ſaeculi et nationis fretus, quam Egnatius, *τὴν Ἡγησίππου λοιδορίαν μιμησάμενος, τὸν ἐγκέφαλον οὐκ ἐν τοῖς κροτάφοις, οὐδὲ ἐν ταῖς πτέρναις, καταπεπατημένον φορεῖν*, ſed cerebrum in digitis habere dixit, propter inconſideratam quiduis illinendi chartis audaciam, quae tamen male (ſic) mihi ceſſit. Nam et patroni (vt initio ſignificaui) primum

id meum et minime elaboratum opus approbarunt, et hac occaſione commiſſi mihi fuerunt Auguſtani diſcipuli, quos biennium apud vos, vnum annum Lutetiae Pariſiorum inſtitui. Vnde in Fuggeram familiam primum adſcitus, poſt a ſenatu Auguſtano ad Graecas Latinasque literas docendas ſum vocatus, quo in munere verſor adhuc, eo ſtudio, quod fides mea poſtulat, eo ſucceſſu, quem ſiue loci genius, ſiue fortuna mea, ſiue tempora noſtra patiuntur. Argentinae autem dum agerem, cum opportunum erat, Theologos, Petrum Martyrem, Mart. Bucerum, Paulum Fagium, in Philoſophia et literis Io. Sturmium et Iuſtum Felſium audiebam, quem poſteriorem, conciliata mihi eius per Chriſtophorum Ehemium notitia, pluribus de locis conſulebam. Bene mihi cupiebat et Bucerus, lectis lucubrationibus quibusdam meis, mihique ſubindicabat, ſi in claſſe docere vellem, fore mihi ſpem non multo poſt publicae praelectionis. Verum ego verebar, vt quaternarum horarum, in tanta diſcipulorum frequentia, laborem perferre poſſet mea imbecillitas, et, vt verum fatear, ſuperiore loco, arroganter potius, quam vere, me dignum iudicabam. Non enim parua res, nec paruae eruditionis opus eſt, Graecos et Latinos oratores vel pueris interpretari cum fructu, eorumque animos, linguas et ſtilum ſalubribus et neceſſariis praeceptis inſtruere atque informare. Sed ita fit, iuuentus nec magnitudinem rerum, quae in ſpeciem paruae ſunt, metitur animo, et nocentiſſimo opinionis errore ſibi praefidens altiora cogitat. Quo eodem morbo tunc et ipſe laborabam. Qui ſi ea prudentia et moderatione fuiſſem, qua nunc, ſi non ſum, at eſſe debeo, fortunam illam peramplam et prouinciam honeſtiſſimam cepiſſe me iudicaſſem. Poſt enim eam occaſionem per annos amplius decem, non maiore ſtipendio, ſed minore colendi ſtudia com-

com-

moditate, partim typographicum, partim aulicum mancipium egi. Nam quum, te nomen meum deferente, Auguſtani, quos ſupra dixi, diſcipuli (quorum vnus adhuc, Conradus Marius, ſenator Auguſtanus ſupereſt, caeteris variis caſibus e medio ſublatis) erudiendi traditi mihi eſſent, inter quos vnus Bauarus, vt Gerbellius, quaſi numine afflatus, praedixerat, moleſtior mihi fuit, quam reliqui, Baſileam profectus ſub Calendas Aprilis, et quaternas horas illos docui quotidie, cum in eodem mecum conclaui et cubiculo noctu atque interdiu verſarentur, et totum illud biennium, vsque ad Calendas Februarias, conuertendo et emendando Demoſthene te auctore transegi. Cum enim ſpecimen vidiſſes, Cherſoneſitanam, et Leptineam, eum me eſſe putabas, quem Demoſthenes interpretem non recuſaret, meque hortabare, ne obtrectatorum conuitia reformidarem, quae nec ipſi vtriusque eloquentiae principes, Demoſthenes et Cicero, vitare potuiſſent. Boniſacius autem Amerbachius, cum id moliri me comperiſſet, per ſpeciem laudandi praeclari conatus, me haud obſcure a tanta temeritate deterrebat, qui, nec Eraſmum, nec Budaeum, quicquam in eo autore fuiſſe auſos, affirmaret. Verum ego tum *τῶν ἐσχηματισμένων Διονυσίου λόγων, καὶ τῆς Ἑρμογένους περὶ Δεινότητος μεθόδου* ignarus, te potius ducem atque auctorem ſequebar, Pauſania, quem inchoaram, Abrah, Loeſchero mandato, qui non multo poſt me Baſileam ſecutus fuerat, vbi, vt diſcipulos haberet, quos honeſto ſtipendio inſtitueret, per occaſionem curaram, qua ille prudentius et felicius vſus, quam ego, iurisprudentiae laureola ornatus, et opibus ac dignitate auctus nunc (quod ex animo illi, vt et compluribus aliis amicis gratulor) Norimbergae floret. Nec multo poſt Baſileam Ludouicus Carinus, vir doctiſſimus et humaniſſimus ſenex, venit, mecumque egit, vt ſibi cum

Io. Fuggero (qui nunc ſolus ex omnibus gentilibus ſuis aliquam ſui rationem habet) in Gallias itaro hypodidaſcalus eſſem, non aſpernando praemio, et ſpe multo ampliore propoſita. Antonium Fuggerum, auctoritate et gratia ſua facile a parentibus diſcipulorum meorum, qui eidem Loeſchero tuto committi poſſent, impetraturum, vt miſſum me facerent. Ibi ego quamuis in ſpem non exiguam arrectus, conſulendum tamen prius Hauenreuterum, ſummum atque intimum amicum, cuius mihi et prudentia et beneuolentia explorata eſſet, ratus, conſcenſa naui, Argentinam ſum profectus, illoque hortante, me in poteſtate Carini fore, pollicitus, modo ille caueret, ne ea mutatio vel dedecori, vel fraudi mihi eſſet. Sed et in reditu, nautis comitibus, robuſtiſſimis hominibus, aeſtu et fatigatione et ſulſuratis vinis paene confectus ſum, nec voti illius compos factus, cum Fuggerus Baſileenſem miniſtrum, ſuſpicionis vitandae cauſa, repudiaſſet, et priores dominos leuitatis me arguentes grauiter offendi, τριτάθλιος ἐπὶ μιᾷ κενῇ ἐλπίδι γενόμενος, meumque Demoſthenicum ſaxum voluens in veſtra vrbe ita vixi, vt te et typographos reliquos, viroſque doctos, amicos haberem, vulgo ignotus, improbis etiam, neſcio quibus de cauſis, ridiculus, nec hoſpitio in ſalſuginoſa vicinia ſatis commodo vſus, ac potius multis de cauſis infeſto, quas tacere praeſtat, quam mouere Camarinam, quod aiunt. Eodem anno, quo iſtuc veni, inter deambulandum, ac potius ex arduo loco imprudentius decurrendum, prolapſus, ac in caput praecipitatus, miraculo quodam incolumis euaſiſſe videor, capite prorſus illaeſo, dextroque brachio tantum luxato, confractoque oſſiculo, vnde per omnem aetatem minus eo et firmo et ad ſcriptionem apto, vtor. Nemeſi ipſa, vt opinor, temeritatem in ſcribendo meam caſtigante, eoque velut omine monente, ma-

num

num de tabula. Te vero adhuc memini indignari, malum illud non potius ignauo cuipiam et improbo homini accidiſſe. Sed calamitas illa me vltra triduum non remorata eſt. Tanta enim eram incitatus Demoſthenicae conuerſionis abſoluendae cupiditate, vt laeua dextram ſubleuans non multum, aliquid tamen ſcriberem. Nam cui dictarem, praeſto nemo erat. Sebaſtiani autem Caſtalionis, quem nondum viſum ob Prodromum eius et Ionam eleganti carmine deſcriptos admirabar et amabam, iucunda et vtili conſuetudine ſum vſus. Nam cum eo et inter deambulandum variis de rebus et ſacris et prophanis familiariter colloquebar, et eius iudicio in corrigendo et Iſocrate et Demoſthene, quod ad dictionem attinet, vtebar, et quia re pertenui, ſtipendio nullo, familiam ex typographicis operis vtcunque ſuſtentabat, tenuitatem eius pro virili ſubleuabam. Eram enim Baſileae degens pecunioſior, quam nunc ſum, acceptis centum Ioachimis a Senatu Norimbergenſi, et ſeptuaginta florenis, praeter victum a diſcipulis, cum quidem ſumtus perexiguos facerem. Non enim tam refert, quanti ſint reditus, quam quantae expenſae, diuesque habendus eſt, non qui multum accipit, ſed qui parum conſumit. Quod ignorans bonus ille Caſtalio aeque, atque alii inepti homines, qui me ſtatim a Fuggeris inauratum fuiſſe opinati ſunt, (vt proximis anni 66. comitiis non ſine dolore et moleſtia ex Carolo Vtenhofio, excellenti ingenio et doctrina iuuene, cognoui) conqueri de me ſolitus fuit, vt qui praeſentem coluiſſem, negligerem abſentem. Verum iniquiſſime. Nam quum poſt diſceſſum meum praelectio Graeca illi mandata eſſet, non putabam, eum, qui antea ſine ſtipendio ſe ſuosque ſuſtentaſſet, nunc demum egere, nec ille quicquam a me petierat, et ego ipſe rerum mearum ſatagebam Praeterea (verum vt fatear) nonnihil of-

ſenderat animum eius arrogantia, qui verſus meos illi honorificos et tales, quorum neque me, neque illum pudere debuit, in conuerſionem Bibliorum ipſius, ſuperbe reieciſſet, tanquam dehoneſtaturos lucubrationem ſuam. Tibi quidem ita probati fuerunt, vt eos, illo ignorante, multis exemplis praefixeris. Iam cum ego et in praefatione Demoſthenis, et in verſibus Iſocrati additis mentionem eius honorificentiorem, quam pro meritis, feciſſem, ille eidem Iſocrati pentametron hoc addidit — *Sed aquis non ſine Caſtaliis:* quo innuebat, ſi quid elegantiae meae interpretationi ineſſet, id non Wolfii, ſed Caſtalionis eſſe: et quod ego illi, nimio quodam declarandi grati animi ſtudio vltro detuleram, id ipſe quaſi debitum iure ſuo ſibi vendicabat. Admonuerat me autem, vt abſtinerem formulis, quarum autorem probatum non haberem, et vt autoris verbis quam proxime inhaererem, nec mihi luxuriandi licentiam ſumerem. Haec fere ſumma eſt meritorum illius, quae multis coronatis mihi conſtiterunt, non illo quidem exigente, ſed me vltro largiente. Quod ſi mei diſcipuli, quos variis in locis interim habui, eadem liberalitate, et illas et alias longe plures admonitiones compenſaſſent, (id quod minime vnquam deſideraui) iam pridem auro abundaſſem. Nunc ille perinde facere viſus eſt, atque muſca illa in fabula, quae cum quadrigae inſediſſet, totum currum ſua vi agitari gloriabatur. Haec non ſcribo, illius ſugillandi gratia, (quem, vtut viuus de me ſenſerit, ne defunctum quidem amare et magni facere deſtiti) ſed defendendi mei cauſa ab ingrati animi crimine, quum longe plus illi praeſtiterim, quam ille mihi. Nam ſi lucubrationes meae victurae ſunt, illius nomen vna cum meo in iis viuet, et ego pro verbis aurum illi numeraui. Sed eſt neſcio quod ſupercilium et quaſi clandeſtinum odium exterorum in nos Germa-

nos,

nos, quorum ſimplicitati illudere et inſultare pulchrum ſibi putant, et (quod mihi Iacobus Goupylus Lutetiae dicebat) ea perſuaſio penes pleroſque viget, vt Muſas apud ſe ſolos habitare, atque aeternum domicilium conſtituiſſe arbitrentur. Idem arrogantiae vitium et maleuolentiae in altero etiam eiusdem gentis animaduerti. Qui cum mihi aliis rebus occupato ſuam vniuerſitatis hiſtoriam, quae tum ſub prelo erat, tantum non per vim legendam obtruſiſſet, egoque, ea perlecta, pro candore meo nimiaque facilitate, verſus aliquot in commendationem operis ſcripſiſſem, eodem faſtu repudiatus ſum, vt indignus ſcilicet, a quo tanti viri laudarentur. Caeterum biennio ad hunc modum apud vos exacto, Demoſtheneque edito, quum diſcipulorum parentes me Lutetiam ire iuſſiſſent, Auguſtam id opus dorſo mecum attuli, ſed ad patronum tum aegrotantem admiſſus non ſum, ab Antonio tamen Fuggero per aliquot dies conuiuiis exceptus, humaniterque habitus, et Nerlinga reuerſus, vbi ſorores inuiſeram, Luſitanico nummo, qui decem ducatos valebat, ob ſcriptum vxori et liberis epicedion donatus. Idem (quod interim tamen et ſero animaduerti) me in Italiam ſuis ſumtibus ablegaſſet, ſi vti foro ſciſſem,(ſic) vtrum id e re mea futurum fuiſſet. Reſpondebam autem ſimpliciter, eſſe me quidem celeberrimae regionis videndae percupidum, ſed timere flagitia et ſcelera nationis illius. Tum ille, ſunt quidem, inquit, complures illic callidi atque improbi, ſed viciſſim vix alibi viros prudentiores et meliores inuenias, Sic tum ab illo diſceſſi Baſileam rediturus, officia ſua benigne pollicito. Ibi compoſita ſupellectile, paratisque rebus neceſſariis, Gallicum iter comitatu ſedecim equitum ingreſſus ſum, Baſileam altero anno longe diſſimili comitatu rediturus. Lutetiam ingreſſi ſumus, 27. Apr. ac a Ioanne Kielmanno, nunc Wirtenbergenſi medico,

rebus omnibus adiuti, absque quo ſi fuiſſem, ignarus linguae et morum in ſummis difficultatibus verſatus fuiſſem. Subleuabar nonnihil et a Mich. Vaſcoſano, et Iacobo Goupylo medico. Praebebat ſe mihi comem et benignum Petrus Ramus et Adrianus Turnebus. Sed Io. Strazelius, Profeſſor regius, meas interpretationes pro ſuggeſtu plane canina rabie exagitabat, τὰς ἀντιπάλους λόγους interpretans. Cuius praelectioni, quum ſemel fortuito interfuiſſem, meamque verſionem ab eo per calumniam ſugillari coram audiuiſſem, egredientem ipſum appellaui, meque velle cum eo de locis, quae notaſſet, placide conferre, ſum profeſſus. Tum ille: profecto mihi (inquit) nunc otium non eſt, alias, vbi voles, domi meae me conuenias licebit. Conueniam ergo, inquam. Sed quoties Wolfius fores pulſabat, toties Strazelius domo aberat. Pertaeſus igitur atque peroſus vanitatem calumniatoris, nihil mihi cum eo poſt negotii eſſe volui. Erat tum alius quidam poëtaſter, homo parum ſani cerebri, Hubertus Suſſamaeus, qui cum me in bibliopolio Iacobi Puteani conſpexiſſet, rubentem adhuc ſolito magis e quatuordecim dierum equitatione, heus, inquit, Germane, tune is es, qui Latinum Demoſthenem nobis dedit? Sum, inquam. Tum ille: nos Galli non curamus Demoſthenem, Cicerone contenti: atque ita e taberna ſe proripiens, facies (inquit) bibonem indicat. Inter haec non deerant, qui me in plateis ambulantem, non medio digito, vt Demoſthenem Diogenes, demonſtrarent. Habebam et Germanos nonnullos mei ſtudioſos, inter quos praecipui fuerunt Sigfridus Pfinzing, Norimbergenſis, omnibus naturae et fortunae dotibus ornatiſſimus adoleſcens, et longiore vita, melioreque fortuna (ſed aliter diuinae prouidentiae viſum) iudiciis omnium digniſſimus, Matthias Ritterus, Francofurtenſis, Hier. Boppius, Argenti-

gentinenſis, et Ambroſius Lobwaſſerus, et complures nobiles adoleſcentes. Verum nihil omnium rerum Lutetiae iucundum erat, in vrbe ambulanti ſtatim dolor capitis e foetore ſordidarum platearum oriebatur, piſcium eſum ſtomachus reſpuebat, ſed inprimis verebar, ne Sorbona ab aemulis concitata me pro haeretico igni abſorberet. Idem metus in cauſa fuit, quo minus luculentam conditionem a Iac. Spifanio, Niuernienſi epiſcopo, legatoque regio, qui me ſibi et comitem itinerum ſuorum et a ſtudiis Graecis et Latinis, ſi quando vacaret, eſſe cupiebat, oblatam acciperem. Itaque primo quoque tempore reditum in Germaniam maturabam, inuitis dominis, qui me liberis ſuis, quam Danielem Oeſyandrum, quem ὑποδιδάσκαλον Baſilea mecum adduxeram, praeeſſe maluiſſent. Is, tum adoleſcens, nondum, vt opinor, viginti annos, ſtupendo ingenio et doctrina, (habeo enim adhuc complures eius et Graecas et Latinas epiſtolas, quarum nec Romae nec Athenis natum pudere debeat) ſatellitum Regis Heluetiorum conſuetudine et ſpectaculo duellorum in Italia deprauatus, nauata Marchioni Alberto, et poſt eius obitum Io. Wilh. Saxoniae duci, opera, quum ad opes non contemnendas perueniſſet, miſerabilem (ſi fama vera eſt, quae vtinam vana ſit) vitae exitum eſt ſortitus. Venia tandem impetrata. conditionem aliam quaerebam, quae duplex offerabatur, vna apud Io. Iac. Fuggerum, altera a Chriſtophoro Carolouicio, qui victum communem et centum thaleros, dum vel in aula, vel in Academiis Mauritii principis honeſtus locus vacaret, promittebat. Interim intellexi, praeſtantem illum virum et in maximis negotiis imperii Germanici verſatum, multorumque arcanorum conſcium, ſtilo meo qualicunque in eo argumenti genere, quod Sleidano fuiſſe exitio ferunt, tractando vti voluiſſe. Sed neutra illarum variis

de cauſis ſucceſſum habuit. Itaque ſub Nonas Februarii Baſileenſe iter ingreſſus, Petro Guinando, Allobroge, comite, priusquam vrbem egreſſus eſſem, calcei anguſtiores ita calces attriuerant, vt cruentarentur. Itaque eis pro ſoleis vti coactus, per profundas niues nunquam fere ſiccis pedibus hoſpitium ſum ingreſſus, ac decimo tertio die poſt Baſileam carro, qui ab vno equo trahebatur, ob defatigationem longi et hyberni et quadrageſimalis itineris, in quo (in Burgundia praeſertim) praeter vinum διουρητικώτατον et atrum panem vix quicquam mihi praebitum fuerat, conducto, ingreſſus, nec a te, Oporine, nec a quoquam alio admodum benigne et amice exceptus. Apparebat enim, moleſte ferre vos, neque dignitatis augendae rationem habitam, et diſcipulos a me relictos. Illud vero parum vos mouebat, quod, niſi illos reliquiſſem viuus, non multo poſt mortuus relicturus fuiſſem. Habui annum illum, quo in Gallia verſatus ſum, ac potius totum triennii tempus, quod edendo et recognoſcendo Demoſthene, quem, vna cum Iſocrate, Vaſcoſano breui recudendum reliqueram, ita infeſtum, vt paene fidem habere cogar Aeſchini, infelicitatem Demoſtheni obiectanti. Nullum, inquit aemulus ille atque accuſator vehemens, hominem attigit Demoſthenes, nullam domum, nullam vrbem ingreſſus eſt, quam non contagione mali ſui genii complerit atque euerterit. Mihi certe eum ſtudioſe lectitanti, et phraſes ac ſententias illius excerpenti, ea acciderunt, quae ſupra expoſui; inter conuertendum periculum capitis adii, patrono illum oblaturus aditu prohibitus ſum, quinquaginta exempla, quae tu mihi remunerationis ergo dederas, variis ac diuerſis in locis habitantibus doctis viris atque amicis deſtinata, vna cum literis, vel fraude miniſtri tui intercepta, vel alio caſu periiſſe, ex eo coniicio, quod

nemo

nemo fere omnium vel reſpondit quicquam, vel gratias egit pro munere, vno atque altero exceptis. Quibus etiam elogiis Lutetiae fuerim honeſtatus, paulo ante dixi. Patronus porro cum tandem conualuiſſet, quadraginta florenorum honorarium mihi decreuerat, cum quidam Fuggeranus miniſter, et praecipuae in ea familia auctoritatis, tantum non auri montes pollicitus fuiſſet. Ego vero et hic hoſpite abſente rationes confeceram, ſpes meas magnificas nemini magno pretio venditurus. Sic enim cogitabam: ſi Iſocrates tantum attulit, quid de Demoſthene fiet? ſi Norimberga tantum, quid Fuggerana familia, cuius et regiae opes et ſingularis erga doctos munificentia celebratur. Verum iſtae bonae rationes ita me fefellerunt, vt fateri cogar, quamuis cum dedecore meo, (quod enim magis meditari decet hominem Philoſophum, quam μετριοπάθιαν? (ſic) quid ſtultius, quam incerta habere pro certis? quid ineptius, quam alienae liberalitati praeſcribere modum, et tanquam ex ſyngrapha agere cum patrono?) negare igitur, inquam, non poſſum, me per omnem vitam, quae multis acerbitatibus referta fuit, nunquam in maiorem deſperationem et indignationem incidiſſe. Eundem Demoſthenem in herili bibliotheca biennio poſt recognitum ac tandem editum, etiam Aeſchine adiuncto, nihilo feliciorem ſum expertus. Tantum enim abfui, vt fructus inde aliquid aut gratiae ad me rediret, vt etiam offenſam patronorum incurrerem, ob Elegiam ad fratrem adiunctam, quam ita ſycophantae quidam interpretabantur, quaſi Fuggeranae familiae male ominarer atque diffiderem, cum ego non aliud agerem, quam vt fratris fortunam mea eſſe certiorem oſtenderem, pendens a tenui filo incertae gratiae potentum, cuius euentum ego neque primus, neque poſtremus, ſum expertus. Inprimis vero verſus hic:

Deli-

Deliciae eneruant animos, et corpora frangunt:
facete admodum exagitatus fuit, quum obiiceretur, annon praeſtaret, vti ſalubribus et boni ſucci cibis, (quum liceret) quam bubula et ſuilla, et cepis atque alliis veſci, aut crudis oleribus? In quo etiam inconſtantiae immerito arguebar. Fueram quidem in praefatione Demoſthenica de victu ſcholaſtico parum ſtudiis et valetudini meae conueniente conqueſtus, delicias autem non eo accuſaram, quod improbarem, ſed quod verebar, ne amiſſas fruſtra deſiderarem, ac minus etiam, quam pridem, aſperiorem victum ferre poſſem. Sed iam tandem ſuo genio Demoſthene relicto, Baſileam ad vos eſt redeundum. Ibi Martinus Borraus Cellarius operam dabat, vt, decreto mihi ſtipendio tanto, quantum ipſe, qui doctor Theologiae eſſet, haberet, Graecas literas docerem, et nauanda typographis opera rei familiari ſeruirem. Sed quum et ſtipendium pertenue eſſet, (quippe triginta ſex coronatorum) et typographica ſeruitus diſpliceret, aliam fortunam meliorem exſpectandam putabam. Eo accedebat, quod peſtilentia etiam ante aduentum meum ſerpere ibi coeperat, nec erant eae erga me amicorum voluntates atque officia, quae ſperaram. Quibus omnibus de cauſis allata tandem Lutetia ſupellectile mea, coepi conſilium eundi Auguſtam, relatisque triennii rationibus, receptisquè libris, quos ante abitum in Galliam eo (ſed non parua et librorum et veſtium iactura facta) miſeram, in patria aut Nerlingae meliorem occaſionem exſpectandi. In eo itinere Georgium Hermannum Caudournae (Kaufbeuren) inuiſi, ab eoque et Ge. Laeto benigne ſuſceptus, et per triduum retentus, deſtinatum iter confeci. Et quia Carolus Caeſar, praeſente etiam filio Philippo, nunc rege Hiſpaniarum, comitia tum ibi agitabat, vix mihi locus erat in Conradi Marii conſulis, patronique mei, aedibus. Vbi

poſt

poſt multa impedimenta et mercatorias in conficiendis rationibus (cuius artificii ne nunc quidem magnum vſum habeo) ludificationes (videbantur enim et illi diſceſſum Lutetia meum, ſed paulo occultius et vrbanius, quam vos Baſilienſes, vlciſci velle) negotio meo confecto, acceptaque, quae debebatur, pecunia, non ampliore, quam vnde annum meis ſumtibus mediocriter poſſem viuere, iter in patriam inſtituebam. Sed Xyſtus Betuleius Ioanni Bapt. Hainzelio, cuius familiaritate et patrocinio, vt et fratris Pauli Conſulis (Danielem enim, et ipſum mihi fauentem, mors immatura intercepit) me iam per complures annos vti, ex aliis meis ſcriptis, qui volet, cognoſcet, me in vrbe eſſe indicarat, qui, me inuitato, cum ſororio ſuo, Io. Heinr. Herbardo, vt ſuſpicor, egerat, vt is quoque me ad prandium vocaret. Quo peracto, inter varia, quae mecum loquebatur, iniecto ſermone, quidnam conſilii haberem? meque reſpondente, in patria velle curare valetudinem, et circumſpicere conditionem mihi aptam, hoc ille audito, haec vtraque, inquit, hic ſine tuo ſumtu conſequi poteris. Delector enim conſuetudine doctorum. Ego vero eam fortunam non aſpernandam ratus, me ad eum conferebam, ibique Epicteti conuerſionem inchoabam. Interim et Richardus Moriſinus, Regis Angliae, Eduardi VI. legatus, mea praeſentia cognita, me ſumma humanitate et liberalitate proſecutus, in Angliam ad Suffolcienſem ducem erudiendum, luculento ſtipendio, honorificaque conditione ablegaturus erat. Verum et voluntati illius et commodis meis (etſi hoc incertum eſt, talibus Britanniae temporibus breui conſecutis) fata ſcilicet obſtiterunt. Dum enim haec ipſa tractantur, princeps adoleſcens e vita excedit, nec multo poſt per internuntios quosdam ad Io. Iac. Fuggerum, cui Demoſthenem dedicaram, accerſor. Is quum mecum

cum ageret, vt et Latinis literis ſcribendis et curanda bibliotheca, de qua tacere, quam pauca dicere praeſtat, atque alibi a me nonnulla dicta ſunt, operam ſibi nauarem, quod voluit, (quorſum enim ea, quae interceſſerunt, prolixe commemorem, quae e Luciani opere περὶ τῶν ἐπὶ μισθῷ συνόντων, peti pleraque poſſunt) impetrauit, etſi (verum vt fatear) animo meo nonnihil alienato et adhuc offenſo, quod non is fuerit inſcriptionis laborioſiſſimi operis et praeſtantiſſimi oratoris euentus, quem exſpectaram. Sed ita erat in fatis ſcilicet, ne dicam, in fatuis. Nam cum ex me quaereretur, quantum numerari pro nauanda opera mihi vellem, reſpondi, me de parandis opibus non laborare, honeſto victu et amictu contentum. Neſcire autem, quae ratio ſumtuum huius vrbis eſſet, quam vbi cognouiſſem, rectius tum poſſe ſtatuere. Interim me rem heri permittere liberalitati. Stultum hoc reſponſum approbatore (ſi modo approbator, non ſubſannator ille fuit) non caruit. Cuius enim vecordiae fuit, de comparando aduerſae valetudini et ingraueſcenti aetati viatico mature non cogitare? Quaſi vero exploratum eſſet, me in illa familia, ὥσπερ ἐν πρυτανείῳ, σίτησιν perpetuo habiturum. Agnito itaque errore meo, quamuis petenti pecuniam daretur quantum vellem, (volebam autem non niſi quantum neceſſitas exigebat) primo ſeruitutis anno elapſo, petii decerni mihi centenos coronatos, nec ſine offenſa heri, quum initio bona cum gratia plus licuiſſet, (omnia enim difficilius impetrare ſolet, qui principio ſibi defuit, ſuique iuris eſſe deſiit) centenos taleros obtinui, cum hac appendice, ſi quid decederet, heri liberalitatem mihi non defuturam, qua ſemel tantum ſum vſus, florenis ſexaginta petitis ad veſtes comparandas. In eo igitur munere ſex integros annos et amplius verſanti, etſi pecuniae nihil acceſſit, tamen Fuggeranae fami-

familiae ſingularem humanitatem ſum expertus, ita vt mihi omnium aedes paterent, et omnia comitatis officia ſupra meritum et dignitatem meam praeſtarentur. Eo tempore etſi ſtudiis parum loci erat, (nam et conuiuia procerum, et circumuectationes, et conficiendorum indicum occupatio multum mihi temporis auferebant) Iſocratem Graecolatinum et Demoſthenem, accuratius recognitos edidi, Aeſchinem praeterea oratorem, et commentarium Aſtrologicum, et hiſtoricum Zonaram et Choniaten conuerti, qua de re paulo poſt. Caeterum ſi et patronus meum ingenium diligentius inſpexiſſet, et ego illius liberalitate vti ſciſſem, vtriſque rectius conſultum fuiſſet. Studebat ille me hominem politicum efficere, ingenio meo repugnante (Num (ſic) *Δία γὰρ* Lacon ille aiebat, *ἔνδον τι ἔμμεναι δεῖ*) et ad aulicas dignitates promouere. Sed cum ſcholaſticam meam ſimplicitatem ei rei minus idoneam, voluntatemque abhorrentem ab aula cerneret, atque homuncio quidam, ſcarabaeo nigrior, nullas non et extenuandae doctrinae meae et mores exagitandi machinas ex inuidia et aemulatione clanculum moueret, quem vnum in frequenti familia obtrectatorem habui, (quod quidem hactenus reſcierim) quum initio ſummam erga me beneuolentiam ſimulaſſet, neceſſaria quidem omnia liberaliter etiam abſens praebenda mihi curabat, in caeteris non magni facere me videbatur, adhibebat tamen ſuae menſae propter aliquam nominis mei celebritatem. In eo ſplendore ita mecum agebatur, vt de Lacedaemoniis ſcribit Ariſtoteles, quos ex ſemiſſe tantum beatos eſſe ait, quod cum reliquis imperent, ipſi pareant mulieribus. Sic ego epulas quidem lautas habebam, ſed quia herus abſtemius vix odorem vini ferre poterat, plerumque Neccaricum acetum aqua probe dilutum apponebatur, ſtomacho meo atque inteſtinis inimiciſſimum. Quod

tam

tam diu ferre ſine interitu nullo modo potuiſſem, niſi (vt antea dixi) nuce muſcata et aliis medicamentis ventriculum ſubinde refouiſſem. Quod ſi occaſione animaduerſa, vti foro potuiſſem, facile impetraturus fui, vt et *οἰκοσίτῳ* eſſe mihi, et confectione indicum, (quae maioris laboris erat, quam ingenii) via ſemel demonſtrata, mandata amanuenſi, codices Graecos manuſcriptos, quorum ingens theſaurus, vt et Hebraicorum, bibliotheca illa continetur, partim perlegere, partim conuertere, partim Graece edendos curare licuiſſet. Quod illi, viro natura liberali et magnifico, et laudis gloriaeque cupido, adeo graue futurum non fuiſſe, certo perſuaſum habeo, vt magnam etiam ab eo gratiam fuerim initurus. Sed quod Ariſtophanes Cleoni, acerbo ſcommate, tribuit, id ego, etſi non ſine dolore et pudore, omnino tamen fateri cogor, me et ſaepiſſime fuiſſe, et fortaſſis etiam nunc eſſe *προμηθέα μετὰ τὰ πράγματα*, oblataſque occaſiones vel non perſpicere, vel amittere, easdemque amiſſas fruſtra deſiderare. Vnde factum eſt, vt herus, defuncta priore coniuge, Vrſula Harrachia, egregia heroina, (quam vnam, quod probitate mea et doctrinae famá delectabatur, marito tamdiu retinendi mei auctorem fuiſſe credo) paulatim occaſiones quaerere coepit mei honeſte dimittendi. Ac in ea re paene biennium eſt conſumtum, cum quidem ſaepius haud obſcure animaduerterem, me minus eſſe gratioſum, tum propter ſumtus, quos, rationibus ſuis ita poſtulantibus, minuere ſtudebat, tum propter Nigrini, quem dixi, crebras et clandeſtinas, atque etiam aliquando apertas, ſed iocorum ſpecie praetextas, mei criminationes. Huius enim rei magnas occaſiones habent, qui excrementa Iouis intuentur, et thus atque myrrham olere exiſtimant. Eundem aliquando dicere memini: in quem alieni corporis morbi atque vitia

magi-

magicis artibus transferrentur, ei nullis remediis ſuc-curri poſſe, mihique neſcio e quibus prognoſticis, non certe Hippocratis, praedicere, fore, vt omninm membrorum vigor, ſi non vſus eriperetur. In quo vtinam illae ψευδόμαντις fuiſſet, nec ego alienam intemperantiam ſaepiſſime luiſſem. Nullum certe quidem totius corporis membrum, vel internum, vel externum ſcio, in quo non mali aliquid habuerim, vel habeam, vel metuam, ſiue id mea geneſis portendat, ſiue γοητικὴ κακοτεχνία conciliarint, ſiue ratio corporis atque aetatis apportet. Sed quia ſalebroſus hic locus eſt, et ſuſpicionum atque offenſionum plenus, ex eo eluctati ad viam planiorem et minus impeditam properemus. Hoc ſtatu rerum Io. Doreſchwanus, vetus Fuggeranae familiae procurator, quum ingraueſcente aetate ſe in libertatem vindicaſſet, reque familiari in Neoſolio, Pannoniae inferioris caſtello, frui decreuiſſet, animi gratia, Conſtantinopolim et Amaſeam vſque, Cappadociae vrbem, Strabone alumno celebrem, excurrit, indeque reuerſus, Zonara et Choniate, quos dixi, ſecum allatis, Antonio Fuggero autor fuit, ſcriptores diu deſideratos mea opera Graece Latineque in publicum edendi. Factum id eſt menſe Decembri anni 1555. adiunctusque mihi Hieremias Martius, nunc Auguſtanus Phyſicus, tum adoleſcentulus ingenioſus, et manu eleganti, qui et Graeca deſcriberet, et conuerſionem meam cum iisdem coniungeret. Haec vtraque facilius impetrata fuerunt, quod Ludouicus Carinus, cum apud alios complures viros illuſtres, tum apud Fuggeros, quorum pleroſque inſtituerat, gratioſus, id inſtitutum ſuo ſuffragio comprobarat Ita conduplicabatur mihi labor, quum et bibliothecam curarem, et hero a Latinis epiſtolis eſſem, (etſi ea non magna erat occupatio) et interpretem agerem operis eo difficilioris, quod nec characteribus exoticis, neç

 mona-

monaſtico dicendi generi, in Graecis oratoribus, philoſophis, poetis verſatus, aſſueueram. Neque vero hoc in loco volo eſſe prolixior, quum, ſi quis volet, reliqua e Byzantinae hiſtoriae praefationibus poſſit cognoſcere. Anno fere poſt, Auguſtino Myllero, Syndico huius vrbis, mortuo, qui, cum collegae eius, ſcholarchae reliqui, operam meam ad docendas Graecas literas expetiſſent, ſolus aduerſatus fuerat, quum diceret: (id quod omnino verum fuit) Matthiam Schenkium eadem omnia, quae a me exſpectarentur, praeſtare et poſſe et velle; mecum actum eſt per Io. Hainzelium, id quod fere biennio ante Gedeo Sailer medicus obſcurius tentarat, vt ſingulas horas quotidie Graece docerem. Perſuaſum enim fuerat ſcholarchis ab obtrectatoribus et aemulis, primarium ſcholae gubernandae non eſſe parem, quum ille vel audiſſet ex illis, offenſionem eius cauentibus, vel ſuſpicaretur, me collegam ſibi datum, vt parte laborum aliqua leuaretur. Poſt multas autem diſceptationes et heriles iniurias (quum enim famulum eo tempore non haberem, mea opera plane ſeruiliter abuti coeperat, egoque indignabundus me iſta facturum eſſe diutius negaram) res eo deducta eſt, vt 300. florenorum ſtipendio et in ſchola reformanda, et docendis Graecis literis, et curanda atque ornanda bibliotheca Auguſtanae Reipublicae operam meam in quinquennium promitterem, quod haud grauatim feci, ignarus, in quantum calumniarum et aerumnarum pelagus praecipitarer. Recognoſco igitur et hic τὴν προμήθειαν, τὴν ἐπιμήθεως, τὴν ἐκ ὀλίγα βλάψασαν. Nam quum publica lectio decerneretur, curaudum fuit, vt non in claſſe triuiali, ſed publico in loco, minore contemtu, docerem. Prouidendnm fuit, ne mutatio hactenus obſeruatae rationis et ſubita nouatio in multorum odia et criminationes incurreret, deprecanda offenſa inſpectionis

nis claſſium, (quis enim ignorat τοὺς ἐργοδιώκτας, ſi in miniſtros improbos et ignauos inciderint, praeter odium nihil quaerere?) et offerenda illius loco conduplicata docendi opera. Poſtulanda fuit ſeparatio doctiorum, qui me audirent, a rudioribus. Quos quamuis perpaucos, ſeorſim a me erudiri, et in grauioribus argumentis Demoſthenicarum et Ciceronianarum orationum exerceri, et ambitionem et ciuium et hoſpitum oſtentatione quadam doctrinae, praeclarique conatus, excitari, quam iſta accommodatione ad captum rudiorum, quae mihi mandata fuit, ſpem et expectationem multorum fruſtrari et ſtudia reſtinguere. ἐρχομένου γὰρ ἔργου, κατὰ Πίνδαρον, τηλαυγὲς εἶναι τὸ πρόσωπον ἔδει. Quae ſi non omnia, pleraque tamen aut obtinuiſſemus initio, aut alio nos contuliſſemus, quum receptus honeſti non deeſſent. Fuiſſent et diuerſae quorundam voluntates et obliqua conſilia animaduertenda. Verum et publica auctoritas, et noui inſtituti praeclara ſpecies, et conceſſum literis fruendi otium, inter labores, quos facile ferrem, et ſtipendium, vnde honeſte poſſem viuere, ita perſtrinxerant oculos meos, easque animo meo tenebras obduxerant, vt horum nihil proſpicerem, ſed prona, plana, expedita, cum publico fructu et mea laude coniuncta fore omnia ſomniarem. Etiam verecundia impediebar, ne refragari ſine periculo impudenter et nimium arrogare viderer, quum miniſtri munus eſſet, non praeſcribere dominis, ſed ex eorum praeſcripto adminiſtrare omnia; praeſertim, cum ſenator quidam, aedilem tunc agens, in os mihi, ſed quaſi per iocum, εἰρωνικῶς dixiſſet: Tu, Wolfi, nobis altam ſcholam inſtaurare inſtituis, ſed iſtud domini mei (ſic enim Academias vocant, et de ſeſe ſenatores loqui ſolent) non patientur. Ac locum non eſſe Academiae in vrbe, maxima ex parte quaeſtui et voluptati ſeruiente, ſatis

praeuidebam. Sed ſi multorum annorum lucubrationibus partam quantulamcunque doctrinam communicandi cum pluribus negatam occaſionem proſpexiſſem, aliud fortaſſe conſilii mature cepiſſem, nec pauci homines docti indignati ſunt, meum ingenium in his puerilibus rudimentis velut obſoleſcere, atque animum obtorpeſcere. Ἔςι γὰρ ἐδέποτ᾽, οἶμαι (inquit Demoſthenes) μέγα καὶ νεανικὸν φρόνημα λαβεῖν μικρὰ καὶ φαῦλα πράττοντας· ὥσπερ ἐδὲ καλὰ καὶ λαμπρὰ πράττοντας, μικρὸν καὶ ταπεινὸν φρονεῖν. Ὁποῖ᾽ ἄττα γὰρ ἂν τὰ ἐπιτηδεύματα τῶν ἀνθρώπων ῇ, τοιῦτον ἀνάγκη καὶ τὸ φρόνημα ἔχειν. Quod ſi mihi nunc poſt quatuordecim annorum balbutiem in doctiore et frequentiore auditorio dicendum docendumue eſſet, ne me turpiter darem, profecto vererer, non quod vel mediocris cognitio rerum bonarumque artium, vel extemporalis facultas dicendi magnopere mihi deſit, (etſi memoriam nonnihil hebeſcere ſentio) ſed quia periculum eſſet, ne, vt Ciceronianus Scipio, referrem oculos ad terram identidem, humique potius reperem, et in Auguſtano phrontiſterio me pueris β καὶ α λέγειν opinarer. Nunc certe quoties praelegenti mihi hoſpites eruditi (quod ſaepius fit, quam vellem) interueniunt, vehementer me et mei et auditorii pudet, ac doctiores adoleſcentuli huc profecti, me ſemel atque iterum auditum faſtidientes, diſcedunt ſtatim, conquerentes, tam pueriliter docere Wolfium. Quod mihi, niſi loqui parietibus malim, facere plerumque neceſſe eſt, quum raro vel mediocria ingenia mihi contingant, et maior pars vincat meliorem. Vnde factum, vt multa e bonis conquiſita auctoribus inter praelegendum repudiarim, iique chartis laceratis, commentarioli mei Ciceroniani et Iſocratici non vna eademque via progreſſi pluribus in locis ſint iuſto breuiores et tenuiores, multaque receperint, indigna fortaſſe,

taſſe, quae imprimerentur, ſed tamen non inutilia, vel eo nomine, ut moneant adoleſcentulos, perperam eos facere, qui, non dicam, ICti et Medici, ſed Dialectici et Oratores euadere ſtudeant, fundamentis Grammaticae non fideliter iactis, quibus qnicquid ſuperſtruxerint, vt ait Fabius, futurum ſit, vt corruat. Caeterum illo tempore Zonarae et Choniatae conuerſione defatigatus, in thermas ferinas, non tam valetudinis ergo, quam requieſcendi, et inſidias euitandi, quas vitae meae parari ſuſpicabar, ſtudio fui profectus, indeque ſub idus Auguſti, natalem meum, huc reuerſus in aedes Huldrichi Fuggeri, qui iam antea communem victum vltro mihi liberaliter obtulerat, immigraui. Quo in loco tametſi affatim omnia neceſſaria praebebantur, et ſingularis erat heri ipſius erga me humanitas, tamen δι᾽ ἀταξίαν οἰκονομικὴν καὶ ὑπελλά τινα, quae quarto anno poſt, quod ſane dolui et doleo adhuc, in neruum eruperunt, haud ſcio, plusne rei familiari meae ſplendor ille incommodarit (minimum certe quidem pecuniae in illis adibus comparſi, ac potius paene omnis inter manus mihi, neſcio quomodo, euanuit) an valetudini ac philoſophiae nocuerit. Intercedebant etiam nonnunquam offenſae, partim ob criminationes hominum nequam (ne quid grauius dicam) partim ob libertatem meam importunas quasdam παραδοξολογίας pari importunitate refutantem. Anno tandem 1562. Sept. menſe per calamitatem hoſpitis, et praeter exſpectationem meam, nec ſine multis difficultatibus, quaſi in libertatem ſum aſſertus, conductaque domuncula hinc inde oberrans cibi capiendi cauſa, tandem anno ſequente paruam oeconomiam inſtitui, cui, quantumuis frugali, propter extraordinarias expenſas complures, quas, multis neceſſitudinibus implicatus, vel tollere, vel minuere ſatis honeſte non poſſum, ſtipendium meum initio par eſſe non po-

 tuiſſet,

tuiſſet, niſi aliunde aliquid acceſſiſſet. Et quidem diuina prouidentia factum eſſe arbitror, vt generoſus et magnificus vir, Carolus Villingerus, conuerſionem Suidae a me efflagitatam ducentis florenis remuneraretur, et quinquaginta aureis Auguſtana Reſpublica ob inſcriptionem commentarioli in Ciceronis Officia me donaret. Ita factum eſt, vt et aes alienum vitarem, et ſtatum meum qualemcunque priſtino more tuerer, vsque ad annum 1566. quo elocatio neptis Vrſulae Strauſſiae, quam D. Ioannes, collegae mei, Matthiae Schenckii, filius, Norimbergenſis Phyſicus, in matrimonio habuit, cui quadrantem pecuniae meae doti dixeram, res meas imminuit, effecitque, vt expenſae reditus ſuperarent, paruaque ſpes eſſet redintegrandae ſummae octingentorum florenorum, quibus vna centuria deceſſit. Sed hac de re parum laboro, modo viuenti nihil deſit, haeredes ea, quae ſuperfuerint, gratis animis accipere debebunt, maximis a me parta laboribus et defenſa. Neque enim vllum eſſe opificem arbitror, qui eadem laborandi pertinacia vſus, (parſimonia tamen adhibita, quae mihi defuit) ſublato omni feſtorum et profeſtorum diſcrimine, ὀυδ᾽ ἑορτὴν ἄλλο, ἢ τὸ τὰ δέοντα πρᾶξαι ἡγησάμενος, non maiorem fructum cepiſſet induſtriae ſuae. Potuiſſem et ego fortaſſis, ſi et ad rem attentior ac tenacior fuiſſem, et in cognatos ac pauperes minus contuliſſem, nec in bibliothecam, qua per ſeruitutem et typographias parum frui mihi licuit, amplius mille florenos conieciſſem, genus mercis minime lucroſum, aliquid comparare, et reculam meam nonnihil exaggerare. Verum illa ita eſſe collocata, me non poenitet. Qua enim alia delectatione ἄνθρωπος ἄγαμός τ᾽ ἄγονός τ᾽ ὢν, et, vt Epictetus Diogenem appellat, ἀπερίστατος, animum recreaſſem, niſi libris, ſi minus legendis, certo tamen ordine digerendis, fuiſſem occupatus. Is

ordo

ordo qui ſit, ſi forte quaeris, non grauabor, propter ſtudioſos adoleſcentulos, aliquid de eo quoque dicere, paulo tamen altius repetito conſilio meo. Somniaui perpetuo, (quo enim alio verbo vtar, quum ea ſpes ſomnio fuerit inanior?) me locum aliquando, vel in Academia celebri, vel in gymnaſio frequentiore et eruditiore habiturum. Quam ad rem bibliotheca et varia et copioſa mihi opus eſſe putabam, vt quodcunque vel diſciplinae, vel autorum genus interpretandum mihi aſſignaretur, in eo explicando cum fructu adoleſcentiae quam vberrimo, et cum aliqua approbatione induſtriae meae verſari poſſem. Ita factum eſt, vt bibliotheca mea paulatim aucta ad eum numerum excreſceret, vt in decem diſtinctas claſſes tribueretur, Theologos, ICtos, Medicos, Philoſophos, (his ſuum inſtrumentum, Dialectica, eſt adiunctum, vt et caeteris ſcriptoribus commentarii) Mathematicos, Philologos, Hiſtoricos, Poëtas, Oratores, Grammaticos, qui Lexica, Nomenclaturas, Obſeruationes, elegantias, et id genus alia, praeter ipſius artis ſcriptores, continent. In his compingendis opera data eſt, vt non niſi eiusdem generis libelli coniungerentur, et ſi qui olim, vel ex imperitia, vel morae taedio, male compacti fuerant, diuellerentur, quae res aliquo ſumtu mihi conſtitit, et libellos nonnullos aliquantulum deformauit. Illud vero mallem, me accuratius obſeruaſſe, vt maximae quosque et chartae et literae codices comparaſſem, matureque oculorum acici, vt leones vnguibus ſuis feruntur, peperciſſem. Sed nec ſemper e copia delectum agere licuit, et multos bonos auctores, Graecos maxime, atque ab Aldo Manutio expreſſos, in alienis bibliothecis legere et excerpere quaedam ſum coactus, quod nec veteris editionis exempla reſtant, et, qui eosdem velint recudere, pauci ſunt, tarda maxime diſtractione deterriti, ob vere philoſo-

phantium, et, Ciceronis exemplo, cum Latinis Graeca ad ſuam vtilitatem coniungentium paucitatem. Decem oratores, Pauſaniam, commentarios Hermogenis, κέρας Ἀμαλθείας, epiſtolas Graecas, Rhetores antiquos, Platonis et Ariſtotelis interpretes, alia complura praeclara monimenta, quotusquisque eſt in noſtra Germania, qui vel habeat, vel pretio tolerabili parare poſſit? Ego quidem etſi iam ante in hoc genere fui paene prodigus, et aetate ac laboribus defatigatus, ne nunc quidem antiquos et probatos autores mihi deeſſe paterer, ſi venales reperirentur, etſi valetudo nummis parcendum eſſe ſubinde inſuſurrat, et temporum difficultates monent, τῶν περιπετειῶν τῆς τύχης aliquam habendam eſſe rationem, vt, ſi alio demigrandum ſit, nec ſarcinis impediamur, nec viatico deſtituamur. Sed et haec Deo curae erunt, (quid enim, ſi magna congeſta pecunia cura, vel fraudatione, vel incendio, vel latrocinio pereat?) neque Midas quicquam auri ſecum ad inferos detulit, neque egeſtas viros ſanctos veteris memoriae coeli aditu prohibuit, et ego, quacunque hora et genere mortis e terris euocatus fuero, plus in iis relinquam poſt me, quam in easdem detuli. Faxit Deus Opt. Max. vt veram poenitentiam et fiduciam diuinae miſericordiae indubitatam, quae ſummae Chriſtiani hominis et vnicae opes ſunt, mecum aſportem. Cuius voti me fore compotem vt credam, non mea bonitas, quae nulla eſt, ſed clementia Seruatoris noſtri, Ieſu Chriſti, facit. Optaui ab aetate ea, quae iudicii aliquid habere coepit, non voluptates, non opes, non honores, ſed mentem ſanam in ſano corpore, et felicem ex hac vita emigrationem, quae vel vna, vt prioribus caruerim, abunde me beabit. Nam huius quidem vitae eam ſuauitatem ſum expertus, vt, ſi optio daretur, et ſi tertium nihil reſtaret, (quod dictu nefas eſt contra Prophetarum, Apoſtolorum, ipſius Chriſti affir-

ſti affirmationem) Epicuri ψυχοκτονίαν, Pythagorae ſiue μετεμψυχώσει, ſiue μετενσωματώσει longe anteferrem. Itaque ſaepius nocturno tempore coelo ſereno aeternam illam domum (vt Cicero loquitur) et ſiderum diuinum ſplendorem intuens, et cogitare ſoleo, et amicis dicere: ſi ſemel aſcendero, nullum mihi Pythagoram, nullam Pandoram perſuaſuram, vt denuo deſcendam, ac ſitim potius toleraturum, (etſi nec ſiti, nec fami, nec vlli miſeriae aut inopiae locus eſt apud ſuperos) quam Letheum poculum vel primoribus labris deguſtaturum. Nihil in terris habeo, non hominem, non rem, non ſpem, quae vel vnam horam ſuis vinculis aut illecebris me remoretur, contraque fere omnia, quae morti alacriter occurrendum eſſe hortentur, corpus mutilatum, et fractum, et eneruatum multis morbis, multis caſibus, perpetuis laboribus, et doloribus; fortuna paene omnibus conatibus meis pertinax aduerſatrix, labores et aerumnae frequentes, inſidiae et inſidioſae amicitiae, ingenium tenue et exhauſtum, ipſaque aetate languidum, inuidi et obtrectatores lucubrationibus, ſi non plures, quam grati lectores et candidi aeſtimatores, (hoc enim puto vere dicere poſſe neminem, quum ſciam, lucubrationes meas a plurimis cum applauſu et gratulatione ſuſcipi, honeſtiſſimisque elogiis doctiſſimorum quorundam virorum celebrari) multo certe plures et acerbiores, quam vellem; ſomnus, qui ſtultos cum ſapientibus, et infelices cum fortunatis exaequare dicitur, quemque tranquillum et ſomniorum expertem omni felicitati humanae Socrates anteponit, aliquando nullus, plerumque breuis, frequenter interruptus et turbulentus, quique corpus vigiliae debilius fere et aegrius reddat, quam accepit, id quod in morbis Hippocrates inſtantis mortis eſſe praeſagium aſſerit, Theophraſtus vero Paracelſus ſtrigum ludibriis et intempe-

riis expenſum fert. Neque haec in aetatem ingraueſcentem referri debent, cum iuuentus atque ipſa adeo adoleſcentia non multo fuerint meliores. Itaque non vitae ſuauitas in vita me retinet, ſed diuina voluntas, et nefarium facinus de ſtatione diuinitus aſſignata, iniuſſu imperatoris, decedendi, et exſpectatio maioris et ſincerioris contemplationis diuinarum rerum, hic inchoandae, illic perficiendae. Mortis quidem horrore me percelli nonnunquam vehementius, ſi negem, mentiar, non eo, quod vitae finis ſit, ſed quod ſanctiſſimo tribunali diuinae iuſtitiae ſiſtat omnes, in quo quis innocentia ſuo confidat, cum ſimus omnes nocentiſſimi, impiarum cogitationum referti, ſermonibus futilibus et improbis inquinati, omni flagitiorum et ſcelerum genere conſtricti, bonitatis omnis expertes? Tantum enim abeſt, vt heroicae illae virtutes, *fides*, *ſpes*, *charitas*, in nobis luceant, vt ipſius naturae ſcintillae reliquae in plerisque exſtinctae eſſe videantur. Quae qui attentius conſiderat, ſecuro animo quo pacto eſſe poteſt? Quare peropus eſt, et omnibus aliis rebus anteuertendum, vt in portum miſericordiae, per Ieſum Chriſtum promiſſae, mature confugiamus, eiusque vnius fiducia et interceſſione nos ſuſtentemus. Haec igitur vna, mihi quidem, formidandae mortis cauſa eſt, quum vita per ſe viliſſima ſit, et multos ac diuturnos crucitatus ſaepe tolerarim, ipſa morte, vt exiſtimo, (nec enim affirmare poſſum, quod expertus non ſum: ſed tamen coniectura e multis capi poteſt, qui leniſſime veluti obdormiſcant) grauiores atque acerbiores: nec male ſcripſiſſe videtur Eraſmus non tam ipſam mortem, quam viam atque aditum ad mortem, hoc eſt, tormenta morborum et angores animorum, eſſe grauem atque formidabilem. Quod autem accuratiore diaeta et exquiſitis pharmacis fatiſcens corpuſculum, tanquam male materiatam et ruinoſam domum,

domum, quaſi fulcris et tibicinibus quibusdam ſuſtento, id non ſit diuturnioris vitae amore, ſed maiorum cruciatuum timore, quos, ſiue corporis, ſiue animi ſint, ſummum eſſe malum, nemo, vt opinor, expertus negauerit, quicquid otioſi et ſomniis ſuis beati philoſophaſtri quidam contra et ſenſum communem, et experientae conſenſum et ſacrarum literarum auctoritatem garriant. Sed his omiſſis, ad ſcriptiones meas, propter quas potiſſimam commentariolus hic inſtitutus eſt, redeo. Cum ergo in Fuggerana bibliotheca Demoſthenem et Iſocratem recognouiſſem, Aeſchinem, commentarium Ptolemaicum, Zonaram et Choniaten conuertiſſem, reliqui labores ſteriles fuerunt et ingrati, ſed duo poſteriores, alter monachus, ſemibarbarus alter, (exſtat enim in Auguſtana bibliotheca Choniates, vſitata tum dialecto, quae plurima verba et phraſes barbaras, mihi non intellectas, habet, nec a me conuerti potuiſſet, niſi alius quispiam (Alexander Chartophylax Byzantinus, vt opinor) paraphraſin eam, quae edita eſt, conſcripſiſſet) liberalitate Graecae eloquentiae parentes, qui praeter verba ieiuna et inania, quamuis ornata et ſplendida, nihil dederant, magno interuallo vicerunt, et fundamentum peculii mei iecerunt, numeratis a patrono in ſingulas paginas florenis ſingulis, quae ſumma excreuit ad florenos CCCLXXII. Pro qua remuneratione quum quidam patrono ſingularibus verbis gratias a me actas in praefatione legiſſet, ſuſpicatus, me plane ab illo de auratum, et annuis reditibus, vt Franciſcus, Rex Galliae, ſolitus fuit, donatum, cognita ſumma illa, ineptias meas deriſit, qui elephantum e muſca feciſſem. Sed et per ſe praemium nequaquam aſpernandum fuit, ſi noſtram nationem, noſtraque tempora ſpectes, quae Camoenarum voces non eo dignantur honore, quo τὴν ϛρεψοδικοπανȣργίαν, et meo animo, qui hactenus,

nus, non aucta, ſed diminuta recula mea ſeruiſſem, maximum atque ampliſſimum, quique nihil niſi neceſſaria vitae ſubſidia vnquam exoptaſſem. Ἴση γὰρ χάρις (inquit Euripides) μεγάλοισι χαίρειν, σμικρά θ' ἡδέως ἔχειν. Nec multo poſt acceſſit munus docendi publicum, in quo adhuc verſor, ſtipendio trecentorum florenorum, de quo et modo nonnulla dicta ſunt, et plura ſcire qui volet, legat praefationem in commentariolos Iſocraticos meam, quae errore typographi (hoc enim ſine cuiusquam offenſa dici poteſt, camarinam autem ſuſpicionum mouere nec libet, nec expedit) ipſi autori, vt ſuo loco dicetur, praepoſita eſt. Multo autem ante Cyprianus Leouitius inſpecta conuerſione annalium (quos iam tum confectos habebam ad annum aetatis ſexageſimum vsque) ſubita mihi et opum et dignitatis incrementa promitti affirmauit. — Nec eum ſane fefellit opinio. Nam ſub brumam et benignus ille monachus ad conuertendum traditus eſt, et renouatae ſcholarchiae mentio, et non obſcure formoſae et dotatae puellae oblatum coniugium. Ac poſtremum hoc iudicio repudiaui, tum patris recordatione, quem ſaepe dicentem audieram, paucos Wolfianae familiae maritos felices fuiſſe, tum Carini monitum, vitam mihi breuiorem ominantis, loto illa deguſtata, quae λήθην καὶ τῆς φιλοσοφίας homini μονογράμμῳ καὶ παρακμάσαντι allatura eſſet, duo priora poſt multas aerumnas et afflictationes biennio demum poſt ratum effectum habuere, et radices amariſſimas nonnulla fructuum ſuauitate penſarunt. Nam dum in Byzantina hiſtoria dies noctesque laboro, ſolitasque deambulationes intermitto, magnam ſtomachi debilitatem ſenſi, etſi ea fortaſſis adſcribenda eſt potius ποτηρίῳ τινὶ, οὐ νηπενθεῖ μεμιγμένῳ. Sed haec et alia id genus plurima, ſatis eſt, ac plus ſatis, me exhauſiſſe, et diuino praeſidio ac antidotorum vi, praeſentem peſtem

ſaepius

ſaepius euaſiſſe, *τὸς ἄλλους δὲ τὰ τοιαῦτα πολυπραγμονεῖν τι δεῖ, ἐμοὶ δὲ ἡ γλῶσσα δέδεται.* Biennio itaque poſt, ſuſcepta Graecae linguae profeſſione, et ſcholae emendatione, cum ipſo natali meo die ab Huldricho Fuggero honorifice et magnifice in aedes ſuſceptus, ac potius paene raptus ac pertractus eſſem, per aliquot dies ſcholae Annaeae claſſibus (quae tum quatuor erant, nunc ſeptem factae ſunt, adiuncto, ſed vacuo fere auditoribus, auditorio) perluſtratis et docendi diſcendique rationibus obſeruatis, magiſtratui conſilium meum exhibui, in quo me fateor Mich. Toxitae ac inprimis Io. Sturmii libellis ea de re editis fuiſſe adiutum, etſi minimam illorum partem ad inſtitutum accommodare licuit, eoque ab omnibus, quorum aliquid intererat, approbato, Riuianum opus de tribus dicendi artibus in ſcholam introduxi, paulo poſt et ab eorum ipſorum nonnullis, quorum ſuffragium acceſſerat, et ab aliis, miris calumniis exagitatum, impactumque mihi crimen impietatis, vt qui Chriſtum e ſchola eieciſſem, in qua magiſtratus, qui eam communem omnibus ciuibus eſſe vellet, varietate opinionum diſtractis, ſacra doceri noluerat, exceptis Chriſtianae religionis primis elementis, ſine vlla interpretatione tradendis. Putabant enim, quum et Euangelici et Catholici ſuos quique publicos doctores haberent, quemlibet ſuos liberos, ab vtris mallet, inſtituendos facile curaturum. Sed in deteriorem partem rapere calumnia ſolet omnia, cui quaeuis ad criminandum cauſa grauis eſt, ad excuſationem aut defenſionem, ne iuſtiſſima quidem vlla quicquam valet. Non tamen ita multo poſt ſtudiis quorundam effectum eſt, vt minor Catechiſmus Lutheri Germanicus claſſicis pueris ediſcendus proponerteur. Alterum autem illud, quod iidem tentarant, non ſucceſſit, vt Anneae ſcholae non niſi Euangelici ſcholarchae darentur. Quo et ego cri-

mine

mine imprudens inuolutus, dum eorum auctoritatem ſequor, per quos ad hoc munus adſcitus fueram, principum quarundam ciuitatis familiarum iniquiſſima odia ſuſcepi, quae me diu grauiter preſſerunt, et verendum, vt vel nunc bene ſarta ſit gratia. Plumbeas enim (inquit apud Plautum) iras plerique gerunt, ſi offenderis. Sin quid bene feceris, gratia pluma eſt leuior. In quo multis nominibus mihi ſit iniuria. Nam et conſul erat, qui ſubſcriptionem a me flagitaret, et ſuffragatores ſenatorii ordinis non paucos habebat, quam tamen, a Matth. Schenkio, collega meo, admonitus, deprecatus fui, et de inferioribus tantum ſcholarchis, qui de moleſtia illius muneris ſubinde conquerebantur, idque per occupationes obire vix ac raro admodum poterant, agi putabam, neque ſupplicationem fraudi cuiquam fore exiſtimabam, ignarus occultarum machinationum et factionum. Sed horum nihil mihi profuit, quo minus nonnulli omnia et dicta et facta mea in deteriorem partem, iam antea non admodum aequi mihi, neſcio quibus de cauſis, fortaſſe παῤῥησίᾳ et praeteritione ſolemnium titulorum, quibus in familiis Fuggeranis non aſſueueram, offenſi, raperent, et clanculum frigidam ſuffunderent, et Dauos quosdam in me concitarent, qui turbarent omnia. Erat etiam vnus, qui, quum aliquando in conuentu, quem vocant, expoſuiſſem, quid a vetere domino, qui ex ſuperioribus ſcholarchis non poſtremae auctoritatis erat, in mandatis accepiſſem, indignaretur, quaſi ille monarchiam ſibi vſurparet, remque publicam inutili et ſuperuacaneo ſumtu oneraſſet. Id autem ad me pertinebat, quem ab illo ſcholae obtruſum eſſe etiam alii dictitabant, vt cum bona gratia et honorifice me ex familia, vt Homerum Plato e rep. ſua, dimitteret. (ſic) Haec et alia multa in hac χολαρχίᾳ μᾶλλον, ἢ σχολαρχίᾳ et deuoranda mihi et concoquenda, vel

da, vel inuito et nauſeante ſtomacho, fuerunt. Quae ſi praeſciſſem, nihil ſuaue meritu, vt ille apud Comicum ait, fuiſſet, ac quiduis potius ſubiiſſem, natura et vitae inſtituto laboris honeſti, quam iniuriae et contumeliae patientior. Saepe igitur poenituit, non in montem Boruſſiae regium abiiſſe, magis etiam doluit, cum Cyprianus, nomine ſui principis, Ottonis Henr. Electoris, trecentos thaleros et victum aulicum obtuliſſet, me fidem meam iam tum et Ant. Fuggero et Auguſtanae reip. obſtrinxiſſe, ac ne Bernenſis quidem et Argentinenſis ciuitatis liberalitate vti potuiſſe. Ita ſeruitus, praeter alias difficultates, quas ſecum affert, etiam fortunae melioris occaſionem eripit incautis ac potius infortunatis hominibus. Quis enim, qui per ſe ſtatum rerum ſuarum tueri poſſet, libertatem vel toto, vt ille ait, auro venderet? quantum moleſtiae eſt homini ſtudioſo, valetudinario, officioſo in amicos, ſeruire horologio, tanquam tyranno, intra vna moenia tanquam ergaſtulum concludi, vnde non niſi ambitioſis precibus impetrata venia, vel vnum diem abeſſe liceat. Sed nec ſoli nos ii ſumus, quibus minime contingunt optata, et faceſſant iſta, deſcripta ab aliis, vt opinor, quanquam ego malim obliuione ſempiterna deleri. illud praetereundum non eſt, cum, anno ſeruitutis ſcholaſticae quarto fere exacto, requirerem e ſcholarchis, num opera mea diutius vſuri eſſent, et illi moram ex mora necterent, ego, ludibrio me haberi ratus; Argentinam ad D. Hauenreuterum, ſacram meam ancoram, confugiens, quaero, numquis mihi locus in ea ſchola eſſe poſſet, qui cum reſcripſiſſet, locum quidem vacare nullum, ſed ſcholarchas extra (ſic) ducentos florenos in annos ſingulos mihi numeraturos, modo ne quid nouarem, nec bene conſtituta conuellerem. Vnde quum appareret, me nonnullis, neſcio cur, (neque enim vel natura mea,

vel

vel conſuetudo fert, quicquam vti curem, niſi res meas: *τό, τε σωφρονεῖν τοῦ πολυπραγμονεῖν πολὺ κρεῖττον ἡγοῦμαι*) ſuſpectum eſſe, *ἐπεῖχον καὶ διεσκεπτόμην*: tandemque omiſſis iis, qui me ſubinde, ſiue de induſtria, ſiue fortuito, differebant, acceſſi D. Chriſtoph. Peutingerum, duum virum (horum enim munus eſt, miniſtros et conducere et miſſos facere) et ſupremum ſcholarcham, cum quo ita re transacta ſub horam matutinam ſextam, vt ego operam meam Auguſtanae ſcholae addicerem, viciſſim respublica Auguſtana etiam valetudinario ſemiſſem ſtipendii annui numeraret. Trihorio (vt Plautus loquitur) poſt afferuntur mihi ob Hauenreutero meo literae, quibus et doctiſſimi viri, Gerardi Seueri, obitus ſignificabatur, et omnia, quae poſtularem, rata fore promittebat, et enixe hortabatur ac rogabat, vt primo quoque tempore me Argentinam conferrem. Quid dicam, quid animi mihi fuerit? Fatendum certe eſt, Argentinae in frequentia doctorum, vbi et quos docerem et diſcerem, plures, quam hic, habiturus fuiſſem, me longe maluiſſe. (ſic) Sed quid facerem?

Fata obſtant, nigraque palus inamabilis vnda.

Quem euentum cum in menſa herili expoſuiſſem, quidam homuncio facetus, tacentibus caeteris, linguae Latinae ignarus exclamauit: FATVE, cuius vocis plus millies mille de cauſis ſum recordatus: eumque numine afflatum eam elocutum exiſtimaui. Sed his et huiusmodi de rebus nihil dicam in reliquis, niſi narrationis ſeries et poſtulet et flagitet. Praetermittam etiam valetudinis et fortunarum incrementa et detrimenta, breuiterque ea, quae ſuperſunt, perſtringam, quae ad lucubrationes meas pertinent. Nec enim ſchola me vlla nobilitat, ac potius haec nomini meo caliginem offundit ac tenebras obducit, ſed typographia tua, Oporine, ſecernit populo, quam et

Vene-

Venetae et Lutetianae et Lugdunenſes et Auguſtanae certis interuallis ſecutae ſunt. Dum ergo in aedibus Huldrichi Fuggeri dego, excudendum curaui Riuianum opus cum nonnullis additamentis et meis et aliorum, a Philippo Vlhardo Auguſtae anno 1557. ſi recte memini, aut certe 58. initio, quo et dialogus de vſu Aſtrologiae prodiit. Commentarios Ptolemaicos, et Porphyrianam Iſagogen, in Fuggerana bibliotheca conuerſa, edidit Baſileae Henricus Petri, cum Hermete de Reuolutionibus anno 1559. quorum ob infinitas deprauationes me interpretem perhiberi puduit. Eodem anno et Nicephorum Gregoram abſolui, non tam praemii cupiditate, quod centum florenorum fuit, quam metu offenſae patroni, qui minus alacriter illam prouinciam ſuſcipienti ſemel in os dicebat, me nimis eſſe locupletatum. Et quidem fateor, me Croeſo ditiorem mihi tum viſum, qui et communem cum Fuggero victum haberem, et ſtipendium publicum, et aliquot iugera ſiluularum, quae poſt fratri florenis 125. quanti mihi in hereiſcunda familia aeſtimata fuerant, addixi, et trecentos florenos in poculo. Verum erat illud non faſtidium, neque ſecordia, ſed ſtudiorum amor, quibus aliquando perfrui cupiebam. Cum autem minutos characteres graecos in ſplendida charta ad lucernam maxima ex parte perlegerem atque verterem, acies oculorum, ſiue illa, ſiue alia occultiore de cauſa, non multo poſt ita hebetata fuit, vt vendendae adamatae bibliothecae conſilium caperem. Sed ea primum ab Hier. Fuggero, deinde ab Argentinenſi ſchola, et Ortemburgico Comite, Ioachimo, repudiata fuit, et ea quoque ſpes, quam Henr. Huſanus, Megalopyrgenſis Cancellarius in Spirenſibus comitiis mihi fecerat, ob diuturnum eius ſilentium labaſcit. Itaque nunc etiam ea florenis ſeptingentis proſtat; quum mihi amplius mille conſtiterit, et haud facile ab

vllo, vel ducentis additis, parari poſſit, auctis omnium rerum pretiis. Ea nunc oneri potius, quam honori mihi eſt, quum ea vti parum libeat, tali auditorio, et, quae valetudo mea eſt, vel vnus liber, inter alias occupationes, toto anno a me vix perlegatur. Atque vt coniicio, ne haeredes quidem meos magnopere iuuabit, fratre filiis orbo, caeteris indoctis, idque foeminis. Gregoras igitur oculos mihi potius hebetauit, quam loculos referſit, vt Zonaras ſtomachum debilitarat. Acceſſit, ne vlla calamitas ſola eſſet, proſcriptio nominis mei pontificia, qua factum reor, vt editio illius in annm 1562. differretur, ac poſt obitum patroni demum publicaretur. Vidit tamen id opus Ferdinandus Imperator manuſcriptum, et appendice praefationis delectatus, me diſſimulanter per magiſtrum equitum, Iaroslaum Bereſtainium, calice aureo Ioannico (vt vocant) elegantiſſimo, nec exigui pretii, donauit, quem ego Ludouico, Oetingenſi Comiti, dedi, quo commendatiores haberet ſorores meas. Fuiſſem et eiusdem Imperatoris propenſa voluntate in Latinos ſecretarios receptus, niſi Bereſteinio eidem, me ſorte mea contentum eſſe, quod ille (ſiue ſimplicitatem meam ſubſannans, ſiue τὴν αὐτάρκειαν admirans) rarae cuiusdam philoſophiae eſſe dicebat, ſignificaſſem. Eodem anno 1562. hoſpitis mei fortunis afflictis, cum Hiſpanus nihil ſolueret, et ipſe vrgentibus creditoribus, ac fratribus potius, cuſtodiretur, per aliquot menſes hinc inde cibi capiendi cauſa vagatus, tandem conducta ancilla οἰκόσιτος eſſe coepi, vt ſupra attigi, quum quidem τοῦ παρασιτεῖν iam pridem taedium me grauibus de cauſis cepiſſet, nec hoſpes et patronus miſſum facere vellet. Anno ſecuto tandem Epicteti omnia opera, forma 8va, nec multo poſt commentariolos in Officia Ciceronis tu, Oporine, forma media charactere pereleganti excudiſti. His continenter ſucceſſit Suidas Latinus folio

folio oblongo, calamitoſo ac peſtilenti tempore et a me verſus et a te excuſus mendoſiſſime, vt multa loca nec ipſe intelligam ſine Graecis. Nocuit ſcilicet Saturnia illa lues non corporibus tantum, ſed voluminibus etiam noſtris. Verum hanc tandem ſecuta ſunt Saturnalia καὶ ἀνθιστήρια totius biennii, quo ἡσύχῳ ποδὶ in Iſocraticis et Demoſthenicis annotationibus elaboraui. Anno vero 1566. cum Francofurti, quo, vt et antea, bis ab hero veteri, commercandi libros ergo, miſſus fueram, negares, te mihi intra triennium vacare poſſe, et comitia hic de expeditione Turcica agerentur, putabam, Iſocratem, belli barbarici perpetuum auctorem, ei deliberationi maxime idoneum ſcriptorem, ſenatoribus magnorum principum offerri commodiſſime poſſe. Verum typographus noſtras praeſentis lucelli auidior, dum quasuis nugas meae lucubrationi interponit, editionem eo vſque diſtulit, dum comitia finirentnr, nec ſibi minus, quam mihi, incommodauit, quum mendoſus ille et parum elegans libellus adhuc iaceat, nec inueniat emtorem. Inſcriptio autem mea Caeſari, quem habuerit euentum, alibi eſt expoſitum. Tuae porro literae, quibus nouos typos et omne ornandi operis ſtudium offerebas, ſiue fraude mercatoris, ſiue malo fato quopiam noſtro, toto biennio poſt et amplius mihi redditae fuerunt, quum iam Graecolatinum illud chaos et rudem atque indigeſtam molem excudendam neſcio quibus dediſſes. Satis enim apparet, correctorem illi et preli gubernatorem Oporinum defuiſſe. Male etiam me haberet commentariorum praetermiſſio, quos vna cum auctore, anno 1567. 9. Apr. in ipſo fere ſolaris eclipſis articulo, perferendos ad te dederam, niſi te, mi Oporine, anno ſequente 3. Nonas Iulii, non ita multo ante e quarta vxore, Fauſtina Amerbachia, patrem factum, fata nobis eripuiſſent, et a teterrimis harpyiis libe-

 raſſent.

raſſent. Fuiſti tu profecto Hercule et aerumnoſior et fortior, et plura in rempublicam literariam beneficia, quam ille in terrarum orbem, contuliſti. Sed de tanto viro et ſuapte induſtria doctorumque hominum monimentis clariſſimo, tacere praeſtat, quam pauca dicere, tantaeque cauſae patronus adhibendus eſt Theodorus Zwingerus, Doctor Medicus, vir non illa tantum, quam profitetur, arte praeclarus, ſed et philoſophica ſcientia et oratoria dicendi facultate excellens. Nam Andr. Iociſcus noſter, non multo poſt illum ſecutus, vellem luculentum argumentum copioſius atque ornatius tractaſſet. Addam tamen et ipſe, ne plane *ἀσύμβολος* eſſe videar, breue diſtichon:

> Πᾶσαι Ὀπωρινοῦ μνημήϊα βιβλιοθῆκαι,
> Σῶμα δὲ κεκμηκὸς σῆμα τόδ' οἷον ἔχει.

De eodem *κατὰ προσωποποιΐαν* ad foeneratores, cum alluſione ad Arionem ipſius:

> Iam teneo portum: piratica turba valeto:
> Non habet in coelis factio veſtra locum.
> Praedones auidi, Plutonia regna ſubite:
> Illa queunt veſtram pellere ſola famem.
> Me Delphin meus Eridani peruexit ad vndas.
> Nectare et Ambroſia cum Ioue diisque fruor.

Genethliacon autem Immanuelis filii et Graeco Stephano *περὶ πόλεων* ipſe adiiciendum curauit, tamen quia noſtrae aetatis ambitio et auaritia Graecam fidem magis, quam Graecas literas, amat, quid vetat etiam hic adiicere? vt id *οἱ μισέλληνες* (ſi qui horum forte haec legent) ſi non legere, ſaltem adſpicere vel inuiti cogantur:

Ἰωάννῃ Ὀπωρινῷ Ἱερώνυμος Βόλφιος συγχαίρων τῆς εὐτεκνίας.

Τηλύγετόν σοι ἔδωκ' ἐπὶ γήραος εὐρύοπα Ζεύς. etc. v. Steph. p. 387. ad calcem.

Huius

Huius obitus, candide lector, praeterquam quod veteri et conſtanti amico priuauit, in multas etiam turbas me coniecit, ob rixas typographorum, cum Epiſcopius meas lucubrationes iure ſocietatis, Gemuſaei nomine ſucceſſionis, ſibi vendicarent, atque interim illas neutri excuderent. Ac iacerent illae adhuc, vti reor, niſi eiusdem Zwingeri ſingulari fide, et liberali opera, etiam Lud. Carino, quantum extrema ſinebat aetas, (nec enim multis menſibus interiectis Oporinum ſecutus, praeter ſuperiora beneficia, quae alibi celebraui, μνημόσυνον ſui quinquaginta florenos in argenteum poculum conferendos mihi legauit) ſuffragante et adiuuante, tandem perfectum eſſet. vt Oporiniani Iſocratem retinuiſſent, Ciceroniana et Demoſthenica Herwagiani ſibi vindicaſſent. Anno itaque ſuperiore Euſebius Epiſcopius primum commentariolos in Officia, Catonem, Laelium, Paradoxa, Somnium Ciceronis, deinde ſpecimen Demoſthenicum edidit, non ſane ſpecioſum. Quod eo factum eſt, quod codices mea manu correctos, vel ipſe ab aemulis, in quorum poteſtate illi erant, petere, vel hi vtendos ei dare noluerunt. Sunt et ſcholia Graecorum marginum, me neſciente atque inuito adiecta, dictione, quae mihi non ſatis probetur vbique. Hoc demum anno 1570: quo haec ſcribo, nundinae verniae et Gnomologiam Demoſthenicam, Aeſchineam et Vlpianam, obiter inter ipſos auctores relegendos excerptam, congeſtamque potius, quam digeſtam, aut iudicio adhibito limatam, et auditoribus meis ad conuertendum datam, atque Iſocratem cum Commentariis poſt multas tergiuerſationes et longam deſperationem, attulerunt tandem, ſed haud magna cum delectatione mea. Nec enim ſcio, quomodo factum ſit, ſiue obliuione, ſiue alio conſilio typographorum, contra voluntatem certe meam factum eſt, vt, praefatio-

me ad Caeſarem vna cum verſiculis eiusdem argumenti praetermiſſa, ea, quae ad commentariolos pertinet, ipſi auctori peruerſiſſime praeponeretur. Quod alienum peccatum ego ſtatim dependi, acceptis ex aula Caeſarea literis, quibus mihi leuitas grauiter obiicitur, tempeſtiue citata Platonica ſententia, ὅτι ὀ πρέπει τό γε καλῶς δοθὲν ἀφελέσθαι. Deinde quia praefatio ad ſcholarchas μεμψίμοιρα quaedam habet, quae nequaquam eo animo ſcripta, (neque enim ita inſanio, vt vel innocentes traducere, vel potentiores laceſſere inſtituam) fortaſſis aliqui ad imminuendam exiſtimationem ſuam referent, ominoſe admodum, in ipſo veſtibulo operis, caetera, vt opinor, haud contemnendi, quodque auſpicatiſſimum eſſe cupiebam, eſt collocata, et prima lectori obiecta, qui eam alioqui in medio codice quaſi deliteſcentem non attigiſſet. Sed nec expoſtulando et conquerendo proficio quicquam, et haec res eo ſe commodius habet, quod Io. Crato, Caeſareus conſiliarius, et medicus intimus, πολλῶν ἀντάξιος ἄλλων, patronus et defenſor contra obtrectatores mihi contigit. Nam ipſi quidem Caeſari non tantum otii eſſe puto a rebus tot regnorum atque imperii, vt has ei nugas adſpicere libeat, niſi importune obtrudantur, nec ego illius Maieſtati id opus denuo ingeſſiſſem, ſed exiſtimationis meae patronum eundem retinere, intereſſe exiſtimaui. Quod idem conſilium cur in prioribus patronis mutarim, graues ac iuſtae cauſae fuerunt, ipſorum voluntas, quam ſtudiis fratris et amicorum, Chriſtoph. Fabii Iulii et Chriſtoph. Herdeſſiani, ICti, ex eo cognoui, qui talia curare ſolitus fuit, nec obſcure tulit, quanti merces iſtas faceret, et ὁ προσφωνέμενος et ratio temporum. Nam qui me ex typographiis et ex inſcriptionibus lucubrationum mearum auream metere ſegetem ſuſpicantur — vtinam non inſignem mihi facerent iniuriam. Oporinus enim

enim, quoad vixit, nullum mihi teruncium vnquam dedit, quamuis non deeſſent, qui aurum pollicendo me ab illo ad ſe traducere conarentur. Sed mihi et grati animi officium et amicitiae ſides auro et priuatis emolumentis, vt debuit, fuit antiquior. Libros quidem complures vltro miſit, quod grato animo accepi, quia ſine ſuo incommodo illa mihi mittebat. Quod autem aliquam ſumtuum, quos in tabellarios et amanuenſes in tot annorum caritate feci, non exiguos, compenſationem petii ab iis, qui illi ſucceſſerunt, quis poteſt mihi iure vitio vertere? Nam nec vlla antehac neceſſitudo inter nos interceſſit, et quibus ex rebus fructum illi capiunt, eas mihi eſſe fraudi, quis aequum cenſeat? Quaſi vero liberalitatis non ſit, gratis tot labores cepiſſe, niſi etiam rei familiaris iacturam fecero. Ac ne ſic quidem quicquam ab illis exegiſſem, niſi domeſticae difficultates me ſolito attentiorem ad rem reddidiſſent, et fraudationibus et occultis rapinis compilatum, et neptis elocatione exhauſtum, et quotidianis ſumtibus non paruis ob afflictam valetudinem et varias neceſſitudines oneratum. Patronorum autem munera (Ant. Fuggerum et Carol. Villingerum excipio, quibus mercenariam locaui operam, ab illo 472. pro Byzantina hiſtoria, ab hoc 200. florenis ob Suidam acceptis) et remunerationes aliorum pro donatis libris (vt de vecturae ſumtibus et bibliopegorum mercedibus nihil dicam) tanta ac talia fuerunt, vt conduplicato pretio a nemine mediocri notario vel ſimplicis deſcriptionis impetrandae ſpem haberem. Gloriolae autem praemium quale et quantum eſt, quod his viginti annis a Demoſthene primum edito acceſſit? Non tanti profecto, vt operae pretium fuerit, vel vnum menſem lucubrare. Quod ſi ſapuiſſem, doctoris inſignia potius, vt complures fecere non incallidi homines, ſtatim a prelo mercatus, maiore cum auctoritate vel aulicum agere, vel, quod nunc opto ma-

 gis,

giſ, quam ſpero, per otium philoſophari potuiſſem. In hac quidem vrbe, quanti vulgo fiam, plerique norunt. Si quod autem in ſcholis et bibliopoliis nomen habemus, quis ex eo fructus ad nos rediit, niſi vt ſcribendis et legendis fucoſis magna ex parte literis bonum tempus male conteramus? Quid dicam de tot momis? quid? quod pontificio fulmine percuſſis, noſtroque nomine cruentis inuſto literis, ſi in aduerſariorum manus incideremus, per cruciatum et ſummam contumeliam ſanguis et vita profundenda eſſet. Hem tibi praemia τῆς βιβλιογραφίας! Iam quid moleſtius accidere poteſt homini φιλολόγῳ καὶ φιλαναγνώστῃ, quam in tanta ſupellectile vtriusque linguae autorum, et omnium paene diſciplinarum varietate legendi otium non habere? Id vero mihi rariſſime contigit, atque adeo, quum anno ſuperiore Demoſthenem, Aeſchinem, Vlpianum, cum annotationibus meis ſub nonas Dec. abſoluiſſem, meque omni moleſtia defunctum putarem, collatis inter ſe quinque codicibus, Aldino veteri, Manutiano, Herwagianis duobus, Feliciano vno, qui me plus caeteris omnibus iuuit, adiunctis etiam Obſopaei caſtigationibus et coniecturis meis eruditis (ſi quid glorioſule dicendum eſt) et ſagacibus, Lutetiani Demoſthenem ſuum, quem per integrum Zodiacum annorum parturierant, tum demum pepererunt, cum meus partus, complurium annorum doloribus eo vsque perductus, iam prelo ſubiiciendus eſſet. Itaque impoſita mihi neceſſitas eſt iactationem illam octo manuſcriptorum codicum ingenti taedio deuorandi, eodemque tempore Iſocratis, prelum adhuc redolentis, quia id a me typographi poſtulabant, relegendi et corrigendi. Quorum vtrumque afflicta valetudine et inter quotidianas et ordinarias et extraordinarias occupationes, quadrimeſtri ſpatio confeci, conuerſis iis etiam, quae Vlpiano et annotationibus acceſſerant, et adiuncto Auguſtano codice. Verum

rum haec in prooemio Graecolatini Demoſthenis, vt et illud, cur extremam lucubrationem illam Auguſtanae reip. inſcribere et voluerim et debuerim, commodius exponentur. Quanto autem inter haec otio abundarim, quibus voluptatibus diffluxerim, intelligent ii, qui paucas vtriusque autoris paginas euoluerint, quum in ſingulos mihi apices fuerit inquirendum. Et tamen quem horum laborum fructum feram, θεῶν ἐπὶ γούνασι κεῖται. Baſilea longe abſum, et aliàs alias chartas eo miſi, quas ordine inter ſeſe conferendi nulla poteſtas fuit, et incertum eſt, qualium hominum conſiliis pareat typographus, quorum operis vtatur. Qui ſi quid peccarint, in me illa cudetur faba, ſtatimque in promtu erit maleuolis: Hem tibi quindecim codicum correctionem! Hem Wolfii partum elephantinum! Eo vero gloriari poſſe videor, ſi meae caſtigationes et annotationes emendate impreſſae fuerint, me illam cum octo illis παλαιοῖς ἀντιγράφοις non commutaturum. Vlpiani alia ratio eſt, cuius deprauationes non omnes a me ſine aliorum exemplarium collatione potuiſſe corrigi, quis miretur? ac non miretur potius, tot potuiſſe? Integros autem verſus et clauſulas integras addere, non grammatici, ſed Eſdrae cuiusdam fuerit, qui ignita potione exhauſta vetus teſtamentum ex memoria reſtituiſſe perhibetur. Sed haec, vt dixi, huius loci non ſunt, et ſuo tempore, ſi vitam mihi ad id vsque tempus propagarit Deus, commodius explicabuntur. Interim me Ioach. Camerarii πολλῶν ἀνταξίου ἄλλων, ſiue praeiudicium, ſiue augurium conſolatur et delectat, qui non ita pridem αὐτολεξεὶ ſic ad me ſcripſit: „Lucubrationes tuas Demoſthenicas aueo at„que geſtio videre, feroque moleſte editionis moram. „Nam quod tu mentionem facis humiliorem operae „tuae, id moderationis tuae eſt. Quemadmodum au„tem antea, ita nunc etiam, quid praeſtitum ſit, αὐτὸ δηλονότι δείξει. Tu modo fac quamprimum tuis

„laboribus frui bonarum artium ſtudioſis concedatur.„ Τοσαῦτα μὲν οὖν ἐκεῖνος ὁ τῆς φιλοσοφίας πένταθλος, ὃς, ἐξ ἁπαλῶν ὀνύχων φιλοσοφεῖν ἀρξάμενος, ἔτος ἄγων ἤδη τὸ τρίτον πρὸς τοῖς ἑβδομήκοντα, ὀξυνδίᾳ τε καὶ πασῶν αἰσθήσεων ἀκριβείᾳ πολλῶν τῶν ἀκμαζόντων τὴν ἡλικίαν διαφέρων, ἄξιός γε ὢν (εἰ τοῦτο θέμις ἄνθρωπον εὔξασθαι) ἀγήρως τε καὶ ἀθάνατος γενέσθαι. Caeterum illud haud iniuria nunc a me quaeri poſſit, cum neque gloriam ſpectem, neque fructum ex tot editionibus aliquo nomine dignum capiam, quae me agitent intemperiae, vt a vorſando iſto Siſyphio ſaxo non deſiſtam? Reſpondeo paucis, non ſcribendi cacoëthes inſanabile me tenuiſſe vnquam, ſcriptorem factum eſſe per calamitatem, ſcriptorem manſiſſe hactenus fatuo quodam meo atque infelici fato. Quae reprehendi audieram, quoties noua editio adornabatur, corrigere cupiebam, et facere meliora. Ad haec tanta erat apud me Oporini, vt tanti viri praeclara erga me voluntas atque merita poſtulabant, et gratia et auctoritas, vt nec petenti quicquam denegare poſſem, nec hortanti refragari auderem. Ita factum, vt ſextum ſit editus Iſocrates, Demoſthenes quartum nunc ſub prelo ſit. Officiorum commentarioli bis, vt et Byzantina hiſtoria, in qua Galli neſcio quid ſe correxiſſe profitentur, me, vti par erat, nequaquam in conſilium adhibito. Legendi ſpatium nondum contigit. Sed ſi quando contigerit, legam, et ἐξεταστικῶς legam, atque ipſas fortaſſis correctiones corrigam. Viſa autem editione Gregorae Nicephori, cuius inſcriptioni haec verba ſunt addita: *adhibita prius cum Graeco diligenti collocatione, qua certe non pauca fuerunt emendata*: verſus hos ex tempore, animo commotiore effudi potius, quam ſcripſi:

Si mea corrigis, vnde data eſt tibi tanta poteſtas?
Si mea corrigis, eſſe notata errata decebat.

Si mea

Si mea corrigis, eſſe probata errata decebat.
Quid ſi deprauas temerarius haud male verſa?
Quid ſi gloriolam ſine re, vaniſſime, captas?
Heus, libros cenſeto tuos, mea ſcripta relinquens,
Expolienda mihi, quem longior erudit vſus.
Vnus Ariſtarchos omnes ſuperauit Homerus.

Reliquae conuerſiones ſemel editae ſunt, Epicteti, Suidae, Commentarii Ptolemaici, Aſtrologicum item, quatuor Ciceroniana opuſcula, ſpecimen editionis et Gnomologiae Demoſthenicae. Quae ſi quando relegere potuero, ſingularum editionum et mea et typographica errata peculiari libello conſignabo. Quod vt non fiat, ceſſando parum detrimenti fiet. Atque haec hactenus de vitae meae et ſtudiorum ratione, in quibus, quae praetermiſſa ſunt, e praefationibus et annotationibus meis, ſi cui libitum fuerit, facile depromet. In quibus equidem vellem pauciores eſſe μεμψιμοιρίας καὶ περιαυτολογίας, minus etiam multa ἐπὶ κολακείᾳ ὕποπτα. Quae ſi talia viſa fuerint, ſciat lector, me aut aliorum praedicatione, aut ſpe atque opinione mea eſſe deceptum, aut ſeruire tempori neceſſe habuiſſe. Illud addendum eſt, me et in ſcholis dictaſſe plurima, et priuatim tam verſu, quam proſa, ſiue (vt quidam dicendum putant) vorſa et prorſa oratione conſcripſiſſe, quorum ſi quid me vel viuente, vel mortuo, fuerit editum, id minime Wolfianum habendum. Nam ſi digna, quae diuulgarentur, iudicaſſem, eam prouinciam aliis non reliquiſſem. Quis autem neſcit, qui aliena ſcripta venditent, quam et deprauata mutilataque edere, et quam alienos centones aſſuere ſoleant? Quare ſtudioſos adoleſcentes et monitos et rogatos volo, vt praeter eas, quas recenſui, editiones, et ſi quid forte poſthac editum fuerit cum praefatione mea, nihil eſſe meum arbitrentur. Scripta haec ſunt nono Calendas Decembris anno 1570. quo ipſo die lapſus in glacie dextrum femur et cubitum grauiter alliſi, nondum ſatis recreatus e caſu cum vitae periculo coniuncto, ante

dies

dies 28. e loco ſuperiore facto; moleſta eſt lithiaſis καὶ αἱμουρία, moleſta in tanto frigore ſitis, moleſti humores in manus et pedes deſtillantes, vt fert imbecillis ſtomachus et hepar male affectum, καὶ τὸ φοβερὸν γῆρας οὐκ ἐρχόμενον μόνον. Qua de re idem Camerarius, ex literis (inquit) tuis ad Cl. V. D. Henricum tuum miſſis, intelleximus, te quoque minus commode valere. ἀλλὰ τὰ ἡμέτερα ἤδη τοιαῦτά τιν᾽ ἐστὶν, ὥστε συνεχοῦς θεραπείας δεῖσθαι τῶν νόσων οὐχ ὑγιαζομένων, ἀλλὰ συναποθνησκουσῶν, κατὰ τὸν Ἱπποκράτη· ἐπικούφισις δὴ ζητητέα τῶν ὀδυνῶν, τοῦ κακοῦ ἤδη διὰ τὴν ἐμφιλοχώρησιν ἀνηκέστου ὄντος. Quae dum veriſſima eſſe videantur, iamque pridem, non ſanationis tantum, ſed etiam longiuſculae vitae ſpem ademerint, ea, quae reſtant, diuinae prouidentiae, committo, ſubſidio mihi comparata patientia, et ſpe vitæ melioris ac beatæ immortalitatis, quam nobis omnibus largiatur IeſusChriſtus. Amen.

Caeterum omnes eos, qui de me vel ſcribent, vel loquentur, (quando tacere nolent) enixe rogo, vt et me fuiſſe hominem, et ſe non eſſe deos cogitent, naturaeque fortaſſe non peſſimae, vt foecuodo agro, debitam culturam et tempeſtates commodas defuiſſe. Iis autem, apud quos haec nihil valebunt, illud Euangelicum inſuſurrandum erit: ὅστις ἀναμάρτητος ὑμῶν ἐστιν, οὗτος τὸν πρῶτον ἐπ᾽ ἐμὲ λίθον βαλλέτω.

Symbolum et Epitaphium Hieronymi Wolfii.

Ἐλέησον ἡμᾶς, ὦ Κύριε, ζῶντάς τε καὶ θανόντας.

Ouidius.

Quamuis eſt, fateor, meritis indebita noſtris:
Magna tamen ſpes eſt in bonitate dei.

Ἄδηλον.

Vna ſalus, ſeruire Deo; ſunt caetera fraudes:
Omnia praetereunt, praeter amare Deum.

I. I. REIS.

# I. I. REISKE

AD

# GREGORII CORINTHII

## COMMENTARIVM

## AD HERMOGENIS

## ΠΕΡΙ ΔΕΙΝΟΤΗΤΟΣ ΜΕΘΟΔΟΥ

## PRAEFATIO.

Secundum exantlatos labores, quos minoribus oratoribus graecis ornandis tertium in annum inſumſi, animum coepi nuper ad Demoſthenem referre, cuius memoriam paene omnem ſecundaria iſtaec opera ex animo meo excuſſerat. Indicibus itaque numero compluribus conſtructis, quorum praecipuus atque copioſiſſimus eſt index graecitatis demoſthenicae, coepi genus omne veterum auctorum perſcrutari, locos demoſthenicos veſtigans, quo et certior fierem, quid illi vetuſti ſuis in demoſthenicis libris legiſſent, et cognoſcerem, quomodo locum quemque accepiſſent atque interpretati eſſent, aut denique quos tropos, quas figuras rhetoricas, quae artificia cum rhetorica, tum dialectica notaſſent atque enucleaſſent. Tria enim haec ſunt primaria capita iis probe tenenda atque ſedulo demonſtranda, ſi qui ſe Demoſthenis interpretes ferre audeant. Haec ego agens, et materiam e lexicographis inprimis atque technographis, eorumque

que ſcholiaſtis comportans, ad Hermogenis Scholiaſtas, ab Aldo primo, et ad hoc diei, ſolo editos, deueniebam; quos qui recuderet, intra tantum temporis ſpatium (tertium paene ſaeculum ad finem vergit) fuiſſe neminem, cum fuiſſent, qui technographos latinos haud ſemel ederent, profecto non mirandum, ſed pudendum adeo atque poenitendum eſt. Video equidem, quid ab vſu eorum abſterrere potuerit. Nugis ſcatent, ſentibus horrent inexplicabilium diſputationum, et ſaepe numero fatuarum atque ridicularum, ſuper ſtatibus et diuiſionibus, et poſitionibus ſophiſticis, quibus diſputationibus ſi qui indulgeant, in easque ſeſe penitius abdant, verendum ſit, ne cum magiſtris delirare incipiant; non tamen carent fructibus haud poenitendis, quos fructus illinc excerpi vtique operae pretium fuerit. Ego equidem illinc haud pauca, olim in commentariis ad Demoſthenem referenda, excerpſi. Cernens ibi ego, in Aldina illa ſcholiaſtarum ad Hermogenem farragine, ad libellum Hermogenianorum agmen claudentem, *περὶ μεθόδȣ δεινότητος*, paene nihil ſcholiorum eſſe proditum, ſperare coepi, me rem neque ſuperuacaneam eſſe facturum, neque ſtudioſis graecae literaturae moleſtiam creaturum, edendo Gregorii Corinthii, quod ad hoc diei ineditum fuit, opuſculo ad illum, quem dixi, Hermogenis libellum, praeſertim, qui nihil aliud in promtu haberem, a re quidem, quam hic ago, non prorſus abhorrens, quo impleretur numerus foliorum, ad exaequandam huius voluminis molem cum ſuperiorum quoque voluminum. Non me fugit non admodum ſplendidam me palmam mereri, neque lauta graecas opes acceſſione augere. Vereor quoque, ne ſint futuri, qui flagellum idem in me retorqueant, quo eos nonnunquam cecidi, qui concacatis quibusque char-

chartulis graecis, cloaca, quam luce publica dignioribus, prodendis gloriolam venarentur. Videtur tamen opella haec, quam ipſemet ego magni faciendam eſſe haud contendam, vſus praeſtare poſſe non prorſus nullos; quae non idmodo, quod profitetur, non indiligenter agat, vt Hermogenis ſententias, ob dictionis breuitatem interdum impeditiores, explanet, ſed etiam praeterea aliorum auctorum locos ab Hermogene laudatos enucleet. Quod Corinthii ſtudium a nobis contemni nefas ſit, quorum intereſt plurimum, noſſe quomodo veteres grammatici vetuſtos auctores enarrauerint. Eorum enim auctoritas, tametſi paſſim locorum leuis et vana et explodenda eſt, rurſus tamen vbique temere aſpernanda et ridenda non eſt, cum conſentaneum ſit, hominibus, qui ad aetates vetuſtiſſimorum auctorum proxime accedant, quibus ab aetatibus nos diſtamus quam longiſſime, de ſententiis eorum, quae illi in ſcriptis reliquiſſent, per ſimilitudinem linguae, morumque, item per traditionem, aliisque multis de cauſis, melius conſtare potuiſſe, quam nobis poſſit, qui rebus paene omnibus ab illis diſcrepemus, totoque, quod aiunt, coelo diſtemus. Tametſi Corinthius duodecimo ſecundum C. N. ſeculo non eſt vetuſtior, quippe qui Simeonem Metaphraſten laudet, credibile tamen eſt, eum e vetuſtiorum technologorum riuulis, qui nunc exaruerunt, hortulos ſuos irrigaſſe. Qua de re certo conſtat illo e loco capitis tertii, vbi ſoloeciſmos graecos caſtigat εἰς τὸν Γαινᾶ, εἰς τὴν Ἀετȣ̃ς, εἰς τὴν Ἄσπαρον, quibus vtebatur vulgus ſignificare volens, *ad aedes Gaïnae*, *ad Aetii*, *ad Aſparis*, qui omnes ſeculo quinto claruerunt. neque credibile eſt, vt aedes eorum ad ſeculum vſque XII. euicerint, nomina quoque priſtinorum dominorum illis per tot ſecula adhaeſiſſe tenaciter. Poſſint item ex hoc opuſculo le-

lo lectiones erui meliores illis, quae in libris Hermogenis vulgaribus proſtant. Non videtur Corinthii aetate adhuc ſuperfuiſſe Soſipatri opus, hodie deperditum, vnde locum ad caput 24. refert, appellans μεταβολὰς καὶ μεταποιήσεις τῶν δημοσθενικῶν χωρίων. Conſtat ex hoc opere, conſueuiſſe vetuſtos rhetorices magiſtros tironibus ſuis, praeter alia exercitia, etiam hoc imponere, vt locos Demoſthenis lectiores, ipſis propoſitos, per omnes tropos et figuras, formasque periodorum, veluti pueriles quosdam βέμβικας ſurſum deorſum agitarent. Fragmentum ex Euripidis Pirithoo ad cap. 27. recitatum in collectione Valkenariana p. 191. non reperio.

De Gregorii huius, ſeu Georgii, Corinthii, alias Pardi dicti, aetate ſcriptisque pluribus expoſuit Leo Allatius, cap. 72. Diatribae de Georgiis, apud Fabric. B. G. T. X. p. 798. item Gisbertus Koen in praefatione ad notum de dialectis libellum. Commentariolum hunc ad Herm. π. μ. δ. praeter Allatium, Labbeum, Lambecium, commemorat Bandinius T. II. Catalogi MSS. graec. bibl. Med. Florent. p. 292. et p. 342. teſtans geminum eius exemplum ibi inueniri. Quorum exemplorum prius eandem inſcriptionem praefert, quam Bauaricum, ſeu Monachienſe, vnde ego nunc edo: poſterius hanc, ab illa paulo diſcrepantem. Ἀπὸ τῆς ἐξηγήσεως τῆς εἰς τὸ περὶ μεθόδου δεινότητος τοῦ μητροπολίτου Κορίνθου κυρίου Γρηγορίου σχόλια. Ambo exempla Medicea in calce ſecum conſentiunt, a Bauarico diſſentiunt, in v. ἄντια, in loco Heſiodeo. pro quo Bau. dat ἀκτέανος. Exemplum Monachienſe, vnde meum apographum ſumſi, non conſtat vnde ſit exſcriptum. De hoc conſtat, iuſſu Fuggerorum, quorum primitus fuerunt plerique codices graeci, qui ho-

die

die Monachii in bibliotheca Electorali aſſeruantur, ſeculo XVI. adulto ferme, ab homine graeco exaratum eſſe, quem ſuſpicor Andream Darmarium fuiſſe. Literarum formae ſunt planae et ad legendum expeditae, non calligraphicae quidem illae, at rurſus non deformes, neque inficetae; et nihilo minus tamen negotii haud parum legenti cuique creabit feſtinatio, qua vſus librarius, omnium paene vocabulorum caudas amputauit, h. e. vocabulis ad medium exaratis literas ſuperpoſuit indicaturas exitus ſeu terminationes eorum. e. c. τȣ with τ superscript. quod ſignum cum poſſit perinde accipi pro τȣ́τȣ et τȣ́τῳ et τȣ̃τον, et τȣ́των, et τȣ́τοις et τȣ́τους, et e denis certe vocabulis quibusque ſena quaeque ad hunc modum exarata ſint a capite opuſculi ad calcem, facile exiſtimatu eſt, quam impedire morarique debeat haec ſecordia, vel peritiſſimumquemque atque attentiſſimum lectorem. Codicum graecorum, quotquot tractaui, omnium nullus tam crebris, et tantum dubitationis relinquentibus abbreuiaturis horruit, atque hic vnus, vt valde verear, ne in integrandis atque velut explanandis illis compendiis, paſſim locorum a vero aberrauerim. De quo quaerent, ſi tanti facient, alii, ſi quibus aliorum erit exemplarium copia. Codex Monachienſis, cuius mihi nuper copia erat, numero 213. ſignatus eſt et in tergore, et in indice Montfauconiano. v. Bibliothecam Bibliothecarum T. I. p. 591. Verum ibi quidem hoc Gregorii opuſculum ſilentio eſt praeteritum, operarum, vt ſuſpicor, Pariſinarum ſecordia. Fuit etiam penes me indultu Neuhauſii, ICti, aedilis Lipſienſis, viri ampliſſimi, codex mſtus, Aphthonium et Hermogenem cum ſcholiis ineditis, neſcio cuius, tenens, olim a Wagenſeilio ex Hiſpania has in oras translatus. Codex ille bibliothecae ſenatus Lipſienſis vſui mihi

 fuit

fuit paene nulli. Nam Gregorii locos vix duos aut tres exhibebat. Dignus tamen videtur eſſe, quem Hermogenis editor, quisquis olim erit, conſulat. Nihil ſupereſſe cerno, de quo admoneam, praeter illam tituli phraſin ἀπὸ τῆς ἐξηγήσεως. Dubium nullum eſt, quin haec dictio ſit imperitioribus impoſitura, qui parum teneant, eam tantundem valere, atque illam alteram in titulis ſimilium opuſculorum vſurpari ſolitam ἀπὸ φωνῆς. Ambabus hiſce dictionibus, non hoc ſignificatur, excerpta eſſe, non integrum opus, id quod neminem ſuſpicari velim; ſed iſtud, ſcholia iſtaec eſſe ex ore magiſtri dictantis ad calamum excepta. Hermogenis ipſius verba geminis vncis incluſa repraeſentaui. Haec te nunc, benigne lector, volebam. Vale. Scripſi d. 3. Sept. 1773.

ΑΠΟ

# ΑΠΟ ΤΗΣ ΕΞΗΓΗΣΕΩΣ ΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΚΟΡΙΝΘΟΥ ΕΙΣ ΤΟ ΠΕΡΙ ΜΕΘΟΔΟΥ ΔΕΙΝΟΤΗΤΟΣ του ΕΡΓΟΜΕΝΟΥΣ βιβλιον [1].

Σκοπός ἐςι [2] τῷ Ἑρμογένει διδάξαι ἡμᾶς ἐν τῇ παρέσῃ πραγματείᾳ πῶς τεχνικῶς ἐν λόγῳ μεθοδεύσομεν ἕκαςον, ὧν χρήζομεν, ἤγȣν σχημάτων, ἢ ἄλλων χρησίμων εἰς ῥητορείαν. ἡ δὲ μέθοδος αὕτη ἔλλειψις τῆς δεινότητος ἐςίν [3]. ἐν ἐκείνῃ γὰρ τὰς λέξεις καὶ τὰ λοιπὰ ἐδίδαξε. τὴν δὲ μέθοδον παρῆκε. τὸ δὲ δεινὸν τρία σημαίνει, τὸ φοβερὸν καὶ καταπληκτικόν· ὡς τὸ Αἰδοῖος τέ μοι ἐσσὶ φίλε ἑκυρὲ δεινός τε. τὸ μέγα καὶ ἰσχυρὸν, ὡς τό· Δεινὸς χαρακτὴρ κἀπίσημος ἐν βροτοῖς Ἐσθλὸν γενέσθαι. καὶ τὸ ἀκριβὲς καὶ ἐπιτήδειον, ὡς ὁ Θεόκριτος λέγει περὶ τȣ̃ Σιμωνίδȣ. Εἰ μὴ δεινὸς ἀοιδὸς Κήϊος [5]. δεινότης ȣ̃ν ἐνταῦθα λέγεται τὸ εἰς δέον καὶ κατὰ καιρὸν ταῖς τῆς ῥητορικῆς ἰδέαις χρῆσθαι, ἔτι

 γεμὴν

1. Quibus artibus, exercitiis, modis laudem τῆς δεινότητος conſequatur orator, h. e. ingenii et facundiae excellentis, rarae et inimitabilis.

2. Codex mediceus plutei LVII. quintus ſic incipit. Ἡ πᾶσα σπȣδὴ ἐςι τῷ Ἑρμογένει διδάξαι.

3. Sententia eſt, Hermogenes hoc libello ſupplетum it illum defectum, quem in libri ſecundi de formis capite π. δ. p. 359. editionis Geneuenſis a Porto apud Criſpinum curatae, quam vbique locorum cito, reliquerat.

5. Theocrit. Idyll. XVI. 44.

γε μὴν καὶ τοῖς τοῦ πολιτικοῦ λόγου μέρεσι. μέθοδος δέ ἐστι διοίκησις καὶ ποιὸς σχηματισμὸς, κατ᾽ ἐξαίρετον μὲν ἡ [6] περὶ τὴν ἔννοιαν, ἔστι δὲ καὶ περὶ τὰ ἄλλα. τυγχάνει δὲ μέρος τῆς φρονήσεως ἡ δεινότης: [Πᾶν μέρος λόγου Hermog. p. 405. 1.] τοῦτο δὲ ὡς προθεωρία τίς ἐστιν ἄρχεται δὲ ἀπὸ τοῦ πάσης λέξεως. p. 406. 3' [εὕρηται μὲν ἐπὶ μηνύσει πράγματος. p. 405. 1.] πραγμα ἐνταῦθα τὸ καθόλου λέγει τὸ δηλοῦν τόπον ἢ χρόνον ἢ πρόσωπον. πρότερον δὲ διδάσκει πρὸς τί χρήσιμα τὰ μέρη τοῦ λόγου καιροῦ τυχόντα, τουτέστιν ἐπιτηδειότητος, καὶ τί δύναται ἐν αὐτῷ ἤθους προσθήκη. καιροῦ δὲ, εἶπε καλῶς, τυχόντα διὰ τὸ τὰ ὀνόματα τῇ φύσει ἑκάστου καταλλήλως τεθεῖσθαι. ἢ τὸ καιροῦ ἰδίου τυχὸν· δύναται καὶ οὕτως νοεῖσθαι ἀντὶ τοῦ· περιστάσεως δέ τινος μερικῆς παραπεσούσης καὶ χρείας εἰ λεχθῇ τι ὄνομα σημαῖνον τι ἰδιάζον, κατὰ τὸν ὁμηρικὸν Ὀδυσσέα Οὔτιν ἑαυτὸν ἐπιτηδείως καλέσαντα. καὶ γὰρ καιροῦ ἔτυχεν, οἷον· Εἰ μὲν δὴ οὔτις σε βιάζεται, φασὶν οἱ Κύκλωπες: [ὁ δὲ καιρὸς κατ᾽ ἤθους προσθήκην γενόμενος. p. 405. 3.] ἤθους προσθήκη γίνεται, ὅταν μὴ ἐφ᾽ ἧς κεῖται σημασίας ἡ λέξις, ταύτῃ χρησώμεθα, ἀλλ᾽ ἐφ᾽ ἧς αὐτοὶ διὰ τοῦ ἐμφαινομένου ἤθους παρ᾽ ἡμῶν καὶ τῆς διαθέσεως βουλώμεθα ταύτην παραλαβεῖν. καὶ πρὸς τὸ ἴδιον μεταγαγεῖν βούλημα διὰ τῆς ἐμφαινομένης ἐμφάσεως. ὁ γοῦν σχετλιασμὸς κατὰ ἤθους προσθήκην γενόμενος, ἐξαλλάττει τὴν σημασίαν. οἷον· αὐτὸς ὢν, οἶμαι, θαυμάσιος στρατιώτης ὦ Ζεῦ [7]· τὸ γὰρ θαυμάσιος ἐνταῦθα ἐν τῷ σχετλιασμῷ οὐδενὸς λόγου ἄξιον σημαίνει. [ἀλλὰ καὶ διάφορον· p. 405. 5.] διαφέρει ἡ ἰδία τῆς διαφόρου, ὃν τρόπον τὰ μερικὰ διαλλάττουσι τῶν διαφορῶν. τὰ μὲν γὰρ μερικὰ καὶ τοὺς ὅρους τῶν, ὧν εἰσι μερικὰ, καθολικῶν δέχον-

6. ἡ redit ad διοίκησις.

7. Demoſth. p. 375. 24. ed. Lipſienſis, quam vbique cito.

δέχονται· αἱ δὲ διαφοραὶ τοὺς ὅρους τῶν πρὸς ἃ διαφοραὶ τυγχάνουσιν, οὐδαμῶς ἐπιδέχονται. οὐ γὰρ τὸν ὁρισμὸν τοῦ λογικοῦ τὸ ἄλογον ἐπιδέξαιτο. τοῦτον οὖν τὸν τρόπον καὶ ἡ ἰδία διάνοια τῆς διαφόρου διοίσει. ἡ μὲν γὰρ ἰδία μερική τις οὖσα τοῦ καθόλου τὸν ὁρισμὸν ἐπιδέξεται, ὡς καὶ ἀπὸ τοῦ παραδείγματος δῆλον. ὁ γὰρ κλέπτης πρὸς τὸν καθόλου κακοῦργον μερικὸν, διὰ τοῦτο καὶ τοῦ καθόλου τὸν ὁρισμὸν ἐπιδέξεται. καθόλου γὰρ κακοῦργος ἐστὶν ὁ φαύλην τινὰ πρᾶξιν ἐκ προαιρέσεως ἐργαζόμενος· ὅ γε καὶ τῷ κλέπτῃ πάντως ἐφαρμόσει λεγόμενον· ἡ δὲ διάφορος τὸν ὅρον οὐκ ἂν ἐπιδέξαιτο τῆς πρὸς ἣν λέγεται διαφορᾶς. καὶ ὅρα τοῦτο καὶ ἐκ τοῦ παραδείγματος [δημηγορεῖν γάρ, φησι, τὸ ἐν δήμῳ ἀγορεύειν, ἰδίως δὲ, (ἀντὶ τοῦ διαφόρως,) τὸ κεχαρισμένα λέγειν καὶ ἀπαίδευτα. p. 405. 9.] ὅρα οὖν πῶς τὸ ἀπαίδευτα λέγειν τοῦ δημηγορεῖν τὸν ὅρον οὐκ ἂν ἕξει. εἴγε δημηγορεῖν μέν ἐστι τὸ ἐξάγειν λόγους εἰς πλῆθος διὰ παραίνεσιν· τὸ δ' ἀπαίδευτα λέγειν τὸ γέλωτα κινῆσαι βούλεσθαι. [οὐ μόνον διάφορον ἀλλὰ καὶ διαφόρους.] ἡ διάφορος τῶν διαφόρων κατ' οὐδὲν ἄλλο διαφέρειν λέγεται, ἢ καθὸ ἐκεῖ μὲν μία λέξις λαμβάνεται διάφορος, ἐνταυθοῖ δὲ πολλαί· πολλαὶ γάρ εἰσι τῶν λέξεων δύο δηλοῦσαι, ἕτεραι δὲ πολλά. οἷον Ταρσὸς λέγεται ἡ πόλις. λέγεται δὲ καὶ τὸ πλατὺ τοῦ ποδός. καὶ πάλιν τὸ δίκη ὄνομα σημαίνει τὴν κρίσιν. τὴν δικαιοσύνην. τὴν ἕνεκα τοῦ ἁμαρτήματος εὐθύνην. καὶ τὴν σωματοειδῆ θεὸν, ὥς φασιν οἱ Ἕλληνες. [καὶ οὐ μόνον διαφόρους, ἀλλὰ καὶ ἐναντίας] οὐ πάντα τὰ διάφορα καὶ ἐναντία. ἀλλὰ τὰ ἐναντία ὄντα [8] καὶ διάφορα. οὐ μὴν τὸ ἐναντίον ὡς ἐκ τῶν παραδειγμάτων ἐστὶ δῆλον. οὐδὲ μία γὰρ τῶν διαφόρων ἐννοιῶν ἀντίκειται πρὸς τὴν λέξιν. ἐπὶ δὲ τῶν ἐναντίων τοῦτο ἐστὶν εὑρεῖν. ἀντίκειται γὰρ τὸ ὀλίγον πρὸς τὸ πολύ: οἷον κακοῦργος πᾶς ὁ κακόν τι ἐργαζόμενος. τοιοῦτος ἐστὶ καὶ



8. Num πάντα vel πάντως?

παρὰ Ἡσιόδῳ τὸ ἡμερόκοιτος. τῆς γὰρ λέξεως πάντα ὄντιναοῦν τὸν ἐν ἡμέρᾳ καθεύδοντα σημαινέσης, καὶ τὸν κλέπτην ὁ ποιητὴς ἐδήλωσεν. εἰπών· Μή ποτέ σ' ἡμερόκοιτος ἀνήρ. μερικωτέραν διάνοιαν διὰ καθολικοῦ ὀνόματος παριςῶν· τοῦ δὲ κεχαρισμένα λέγειν τὴν σημασίαν, παρ' Εὐριπίδῃ εὑρίσκομεν· φησὶ γὰρ ἐν Ἑκάβῃ· Ἀχάριςον ὑμῶν σπέρμα, ὅσοι δημηγόρους Ζηλοῦτε τιμάς. μηδὲ γιγνώσκοισθέ μοι, Οἳ τοὺς φίλους βλάπτοντες, οὐ γινώσκετε, Ἢν τοῖσι πολλοῖς πρὸς χάριν λέγητέ τι. τὸ δὲ ἰδίως ἐνταῦθα ἀντὶ τοῦ διαφόρως παρελήφθη τῷ τεχνικῷ. [διαφόρους δέ. οἷον ἄνθρωπος γένους ὄνομα.] γένους ὁ ἄνθρωπος ὄνομα εἴρηται καταχρηςικῶς ἀντὶ τοῦ εἴδους. ὥσπερ γὰρ κατηγορούμενον, ὑποκειμένων τινῶν ἐῤῥήθη γένος εἶδος ἰδικώτατον ὄν. ἢ τοῦτο φησὶν, ὅτι ἡ λέξις ἡ ἄνθρωπος τοῦ τῶν ἀνθρώπων γένους εἰς δήλωσιν εὑρεθεῖσα, οὗ μὲν ἦθος ἥμερον παριςᾷ, οὗ δὲ τύχην, οὗ δὲ πανουργίαν. τούτου τοῦ ὀνόματος καὶ παρὰ τῇ θείᾳ γραφῇ τέσσαρα εἰσὶ τὰ σημαινόμενα. ὅταν γὰρ λέγῃ ἐν τῷ Ἰώβ· Μὴ καθαρός ἐςιν ἐναντίον κυρίου, ἢ ἀπὸ τῶν ἔργων αὐτοῦ ἄμεμπτος ἀνήρ; καὶ ἐν Ψαλμοῖς. Καὶ ἄνθρωπος ἐν τιμῇ ὢν, οὐ συνῆκε· τὸ τοῦ γένους ὄνομα δηλοῖ· ὅταν δέ φησιν· Ἄνθρωπός τις ἦν ἐν χώρᾳ τῇ Αὐσίτιδι, τὸ τοῦ ἤθους ἥμερον δηλοῖ. ὅθεν καὶ ἐπάγει· Καὶ ἦν ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ἀληθινὸς, ἄμεμπτος, δίκαιος. ἐπὰν δὲ λέγει· ἄνθρωπός τις ἦν πλούσιος, καὶ ἐνεδιδύσκετο πορφύραν καὶ βύσσον, τὸ τῆς τύχης περιφανὲς ἐμφαίνει. τὴν δὲ πανουργίαν σημαίνει ὅταν λέγει· Υἱοὶ ἀνθρώπων, ἕως ποτὲ βαρυκάρδιοι; καὶ πάλιν· Υἱοὶ ἀνθρώπων, ὀδόντες αὐτῶν ὅπλα καὶ βέλη: [Καὶ ἤθους ἡμέρου:] τὸ ἦθος διπλοῦν. τὸ κοινὸν, ὃ καὶ τῇ καθόλου ἀρετῇ πρέπει. καὶ τὸ ἴδιον 9, τὸ προσήκοντας ἑκάςῳ λόγους ἀποδιδόναι. ῥητόρων τὸ ἰδικὸν, φιλοσόφων τὸ καθολικόν. καθὸ καὶ περὶ τὴν ἠθικὴν ἀρετὴν καταγίνονται. οἱ γὰρ ῥήτορες τοῖς ὑποκειμένοις μόνον προσώποις

9. f. τὸ εἰδικόν.

ποις οἰκείους. καὶ πρέποντας λόγους περιάπτουσιν, οἷον στρατηγοῖς, ἢ τοῖς ἰδίως ὀνομασθεῖσιν ἠθικοῖς [10]. [Ἐναντίας δὲ, ὡς τὸ μεῖναι᾽ ἐπὶ χρόνον· τὸν πολὺν, τὸν ὀλίγον·] οὐ καλῶς ὁ Ἑρμογένης παρήγαγε παράδειγμα τῶν ἐναντίων τὸ πολὺ καὶ τὸ ὀλίγον. τῶν πρός τι γὰρ τίθησιν εἶναι ταῦτα ὁ Ἀριστοτέλης. κεῖται δὲ ἐν τῇ β´ τῆς Ἰλιάδος τὸ ῥητόν, ἔνθα φησὶν ὁ Ὀδυσσεὺς πρὸς τοὺς Ἕλληνας, παρακαλῶν αὐτοὺς ἐν τῷ πολέμῳ μένειν· Αἰσχρόν τι δηρόν τε μένειν κενέον τε νέεσθαι. Τλῆτε φίλοι καὶ μείνατ᾽ ἐπὶ χρόνον. ὄφρα δαῶμεν Εἰ ἐτεὸν Κάλχας μαντεύεται ἢ οὐ. Ὁρᾷς πῶς ἐπὶ μιᾶς λέξεως τὰ ἐναντία [11] δηλώσης τὸν Λοξίου τρόπον ἐμιμήσατο. ἵνα καὶ τὴν ὀλιγωρίαν ἀνακαλέσῃ [12] καὶ τὴν ὑπομονὴν ἐπαλείψῃ: [καὶ τὸ Αὐτὸς, ὦ Φαίδων, παρεγένου; αὐτὸς, ὦ Ἐχέκρατες] Τοῦτο κεῖται ἐν τῷ Φαίδωνι, ἢ περὶ ψυχῆς. κεῖται δὲ ἐν ἀρχῇ. Αὐτὸς, ὦ Φαίδων, παρεγένου Σωκράτει ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ᾗ ἔπιε τὸ φάρμακον ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ, ἢ ἄλλου του ἤκουσας; Αὐτὸς, ὦ Ἐχέκρατες. του αὐτὸς δύο εἰσὶ τὰ σημαινόμενα ἐνταῦθα, τὸ μὲν γὰρ μακαρίζοντος ἐστὶ, τὸ δὲ σεμνυνομένου ἐναντίον δὲ μακαρισμοῦ τὸ μεγαλοφρονεῖν καὶ σεμνύνεσθαι. τὸ μὲν γὰρ ἀρετῆς, τὸ δὲ κακίας, τὸ μεγαλοφρονεῖν καὶ ἐπαίρεσθαι· τάχα δὲ ἔχει ἐναντιότητά τινα καὶ κατὰ τὰ πρόσωπα, τὸ μὲν γὰρ ἐστὶ δευτέρου, τὸ δὲ πρώτου, ἀντὶ τοῦ ἐγώ. ἢ τὸ μὲν πρῶτον ἐρώτησις ἐστὶ, καθ᾽ ὑπόκρισιν [13]· τὸ δὲ δεύτερον κατὰ ἀπόφασιν· ἐναντίον



10. Sunt fictitiae illae heroum mythicorum perſonae, in ſcholis Sophiſtarum contritae, quae olim ſic dictis ἠθοποιίαις reſonabant, quarum plena ſunt Libanii primus tomus et Leonis Allatii Excerpta Sophiſtarum.

11. malim τὰ ἐναντιώτατα.

12. num ἀνακαύσῃ.

13. Probe enim norat Echecrates, Phaedonem

δὲ τῷ διστάζειν τὸ ἀποφαίνεσθαι. ἢ καὶ οὕτως· ὁ μὲν ἤρετο ὡς θαυμάζων· τὸ δὲ θαυμάζειν καὶ μακαρίζειν ἀφελείας ἐστιν. ὁ δὲ μέγα φρονῶν ἔφη, αὐτὸς, ὦ Ἐχέκρατες. τὸ δὲ μέγα φρονεῖν σεμνόν ἐστι. καὶ ἔστιν ἡ ἀφέλεια ἐναντίον τῇ σεμνότητι, ὡς αὐτὸς ἔφη ὁ Ἑρμογένης. {in calce capitis primi.]

C. II. [Πάσης λέξεως τῆς ἀγνοουμένης ἐν πεζῷ λόγῳ. Herm. p. 406. 3.] μέθοδον ἡμῖν παραδίδωσι τοῦ πᾶσαν λέξιν ἀγνοουμένην εὑρίσκειν· ὅταν γὰρ ἐντύχῃς, φησὶ, λέξει τινὶ ἀήθει, ἐξέτασον ἐν ἑαυτῷ ταύτην τίς ἐστιν· καὶ εἰ μὲν νομικὴν εὑρήσεις, ἐρώτησον τοὺς νομικοὺς, καὶ μάθῃς· εἰ δὲ τεχνικὴν, τοὺς περὶ τέχνας. εἰ δὲ ἐθνικὴν, τοὺς εἰδότας τὰς γλώσσας, καὶ οὕτως εὑρήσεις: [ὁ παρασάγγης.] μέτρον ἐστὶ παρ' Αἰγυπτίοις μεθ' οὗ μετροῦσι διὰ τὴν τοῦ Νείλου ἐπίκλυσιν τὴν γῆν ἔχον σταδίους τριάκοντα. ὁμοίως δὲ καὶ ὁ σχοῖνος ἑξήκοντα. ὁ δὲ στάδιος ἔχει πόδας χ [id eſt ἑξακοσίους] τὸ δὲ ὄνομα τὸ παρασάγγης τοῦτο εὑρήσεις πολλάκις ἐν τῇ Ἀναβάσει τοῦ Κύρου. ἀπορῆσαι δὲ ἄξιον πῶς εἰπὼν [οὐκ οἶδα τίς ἐστιν ὁ παρασάγγης] λέγει πάλιν, [μέτρον ὁδοῦ ἐστὶν οἱ τριάκοντα στάδιοι.] ἔστιν οὖν εἰπεῖν ὅτι, τὸ οὐκ οἶδα τίς ἐστὶ, περὶ τοῦ πόθεν ἐτυμολογεῖται εἶπε: [σχοῖνος δὲ Αἰγύπτου:] ἐκ τούτου λέγομεν καὶ σχοινοτενῆ κῶλα. τὰ μακρὰ, καὶ ὑπερβαίνοντα τὸ ἡρωϊκόν· ὡς τό· Ἔμελλεν ἄρα πολλὰς ἡμῖν ὑποθέσεις καὶ τὰ ἑξῆς. [νομικὸν δὲ ὄνομα τὸ πομπεύειν:] τοῦτο λέγει Δημοσθένης ἐν τῷ ὑπὲρ Κτησιφῶντος [p. 268. 25.] καὶ ἔστιν ἐν μεταφορᾷ ἀπὸ τῶν ἐν διονυσιακαῖς πομπαῖς ἐπὶ τῶν ἁμαξῶν διαλοιδορουμένων ἀλλήλους. ἐν Ἀθήναις γὰρ διονυσίων ἀγομένων ἀλλήλοις διαλοιδορεῖσθαι ἔθος ἦν, καὶ τοῦτο ἔλεγον πομπεύειν· παρ' ἡμῖν δὲ πομπεύειν ἐστὶ τὸ προέλευσιν ποιεῖσθαι: [καὶ ἡ εἰσαγγελία καὶ ἡ φάσις:] ἡ περὶ καινοῦ τινὸς ἀδικήματος εἰσαγωγὴ, δημοσίου ὁμοίως

καὶ

adfuiſſe Socrati morienti, ſed ſimulat ignorantiam, quo ſpecioſam colloquio cauſam inueniret.

καὶ ἰδιωτικοῦ, εἰσαγγελία ὠνομάζετο. εἰσήγγελλον δὲ τὴν δίκην πρὸς τὴν βουλὴν οἱ πρυτάνεις· εἰ δέ τις τὸν ὑπορύττοντα δημόσιον μέταλλον, ἢ δημόσιον οἶκον ἐξιδιούμενον, ἢ κακῶς ἐπιτετροπευκότα, εἰσῆγεν εἰς δικαστήριον, ὁ τοιοῦτος φαίνειν ἐλέγετο τὸν ἁλόντα. καὶ ἡ δίκη ἐντεῦθεν ὀνομαζομένη, φάσις παρωνομάζετο. παρὰ μὲν οὖν τοῖς νομικοῖς ἡ φάσις νομικὴ ἐστι. παρ' ἡμῖν δὲ φάσις ἡ τῶν δικαστῶν ἀπόφασις. παρὰ δὲ τοῖς φιλοσόφοις φάσις καὶ ἡ κατάφασις, καὶ ἡ ἀπόφασις. [καὶ ἄλλα τοιαῦτα ὀνόματα νομικά ἐστι.] τοιαῦται λέξεις καὶ παρ' ἡμῖν εἰσὶ νομικαί· φάμουσα γράμματα λοιδορίαν περιέχοντα. καὶ φάκτου ἄγνοια, τουτέστι πράγματος. καὶ πάλιν ἐθνικαὶ λέξεις τὰ σηκρέτα παρὰ Ῥωμαίοις. καὶ ἀσηκρῆτις, ὁ τὰ ἀπόρρητα τοῦ βασιλέως εἰδώς: [τεχνικὰ δὲ ἐκεῖνα. ζεύξαντες τὰς παλαιὰς ναῦς.] καὶ τοῦτο ἐν τῷ πρώτῳ τοῦ Θουκυδίδου εἴρηται. λέγει δὲ περὶ τοῦ πρὸς Κερκυραίους τῶν Κορινθίων πολέμου. καὶ ὅτι ἔπεμψαν οἱ Κερκυραῖοι πρὸς τοὺς Κορινθίους αἰτοῦντες διαλλαγάς· πλὴν ἐπ' ἄμφω παρεσκευάζοντο, λόγῳ μὲν πρὸς εἰρήνην, ἔργῳ δὲ πρὸς παράταξιν· τὸ γὰρ ζεύξαντες τὰς παλαιὰς ναῦς ἀντὶ τοῦ ζυγώματα[14] κρατύναντες κεῖται. ζυγώματα δὲ καλοῦνται τὰ ξύλα τὰ ἀπὸ τοῦ τοίχου τῆς νεὼς πρὸς τὸν ἕτερον διατείνοντα τοῖχον· ἀφ' οὗ[15] τὴν ναῦν σφίγξαι καὶ συναγαγεῖν, ἵνα μὴ χαυνωθῇ. ἢ ζυγώματα τὰ ξύλα τὰ ἐμβαλλόμενα ταῖς σανίσιν, ὥστε συζεῦξαι τὰς σανίδας διῃρημένας ἔστιν ὅτε, ὡς ἂν εἰ ἔλεγε· προεθεράπευον οἷς ἔδει τὰς ναῦς. [Καὶ δὶς διὰ τεττάρων μουσικόν·] αἱ μουσικαὶ πᾶσαι συμφωνίαι πέντε εἰσιν· ἡ διὰ τεσσάρων, ἡ διὰ πέντε, ἡ διὰ πασῶν. ἡ διὰ πασῶν ἅμα καὶ διὰ πέντε. καὶ ἡ τελειοτάτη ἡ δὶς διὰ πασῶν. καὶ ἡ μὲν διὰ τεσσάρων ἔχει τὸν ἐπίτριτον λόγον· ἡ δὲ διὰ πέντε τὸν ἡμιόλιον. ἡ δὲ διὰ πασῶν τὸν διπλάσιον· ἡ δὲ διὰ πασῶν ἅμα καὶ διὰ



14. Fort. ζυγώμασι.
15. in MS. erat ἐφ' αὖ.

πέντε, τὸν τριπλάσιον. τὸν δὲ τετραπλάσιον ἡ δὶς διὰ πασῶν: [Καὶ μοσχεύειν γεωργικόν:] μοσχεύειν τὸ ἀνατρέφειν· μοσχεύονται γὰρ τὰ κλήματα τὰ μέλλοντα φυτευθῆναι, τῶν γεωργῶν παρὰ τὸ ὕδωρ τιθέντων τὰ φυτὰ, ἐπὶ τῷ θᾶττον αὔξεσθαι· μοσχεύειν οὖν κλῆμα ἀντὶ τοῦ περιθάλπειν, ἢ ἀντὶ τοῦ ἐμφυλλίζειν καὶ ἐπιτήδεια ποιεῖν τὰ κλήματα. εἰδέναι δὲ δεῖ ὅτι καὶ ὁ Χρυσόστομος φησί που ἀνακογχυλίσασθαι· καὶ ἔστιν ἰατρικὴ ἡ λέξις, ἀντὶ τοῦ ἀναγαργαρίσαι. καὶ ὁ Ἑρμογένης δὲ ἐν τῷ περὶ κάλλους ἔφησεν ἐκ συμφθάρσεως. [p. 298. 9.] λέξις δέ ἐστιν ἰατρική.

C. III. Hermog. p. 406. Ἀκυρία λέξεως ἐστὶν ὅταν μὴ ἐφ' ἧς κεῖται σημασίας κυρίως ἡ λέξις, ταύτην θήσομεν; ἀλλ' ἐφ' ἑτέρας. οἷον· ἐρωτῶ σε, ἔχε με παρῃτημένον. ἐρωτᾷν μὲν γὰρ ἐστι τὸ ζητεῖν καὶ ἐρευνᾷν· ἐνταῦθα δὲ ἀντὶ τοῦ παρακαλεῖν εἴληπται. πάλιν εἴ τις εἴπῃ πρὸς τὸν παρόντα, ποθῶ σε, ἀκυρολογίαν εἶπεν. ὤφειλε γὰρ εἰπεῖν ἐρῶ σου. ἔρως μὲν γὰρ ἐστι τῶν παρόντων, πόθος δὲ τῶν ἀπόντων. ὡς καὶ Ὅμηρος· Ὥς σέο νῦν ἔραμαι, καί με γλυκὺς ἵμερος αἱρεῖ. ἐπὶ δὲ τοῦ ἀπόντος. Ἀλλά με σός τε πόθος σά τε μήδεα φαίδιμ' Ὀδυσσεῦ, Σή τ' ἀγανοφροσύνη μελιηδέα θυμὸν ἀπηύρα. παραφθορὰ δὲ λέγεται παρὰ τὸ παραφθείρεσθαι τὴν λέξιν· οἷον αἱμοδιᾷν λέγεται τὸ ἀλγεῖν τοὺς ὀδόντας. ὃ λέγεται οὕτως παρὰ τὸ αἷμα ἐμφαίνεσθαι περὶ τοὺς ὀδόντας. ἀντὶ γοῦν τοῦ εἰπεῖν αἱμοδιᾷν ἐάν τις εἴπῃ ἀμοδιᾷν, παρέφθειρε τὴν λέξιν. διάζωμα δέ ἐστιν ὃ περὶ τὰ αἰδοῖα ἐφόρουν οἱ ἀγωνιζόμενοι. τοῦτο ἐάν τις εἴπῃ διαζώστραν, παραφθορὰν ἐποίησε. τοιαῦταί εἰσιν αἱ ἰδιωτικαὶ λέξεις. οἷον εἰς τὸν Γαΐνα. εἰς τὴν Ἀετοῦς. εἰς τὴν Ἄσπαρον· ὀφείλει γὰρ λέγεσθαι εἰς τὰ Γαϊνᾶ, καὶ εἰς τὴν Ἀετίου, καὶ εἰς τὴν Ἄσπαρος. ἰδιωτικὸν καὶ τό· ἐν ἐκείνῃ τῇ νυκτὶ ἐπίασαν οὐδέν. ἀντὶ γὰρ τοῦ ἐπίεσαν κεῖται, τουτέστιν ἐζώγρησαν, ἐδάμασαν· μέμνηται δὲ τοῦ διαζώματος ἐν τῇ πρώτῃ τῶν συγ-

συγγραφῶν ὁ Θεκυδίδης. Ὅμηρος δὲ ζῶμα ὀνομάζει ἐν τῇ ψ ῥαψῳδίᾳ[16] λέγων· ζῶμα δέ οἱ πρῶτον παρακάββαλεν:

C. IV. p. 407. Περὶ ταυτότητος ὀνομάτων. Ὡς δὲ χιὼν κατατήκετ᾽ ἐν ἀκροπόλοισιν ὄρεσιν. αὕτη ἡ παραβολὴ κεῖται ἐν τῷ τ τῆς Ὀδυσσείας, διηγουμένου ψευδῶς τῦ Ὀδυσσέως τὰ ἑαυτῦ πάθη. ἔςι δὲ ἡ ἔννοια αὐτῆς τοιαύτη· ὅτι ὥσπερ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς χιόνος διαλύει ὁ Εὖρος, ἣν ὁ Ζέφυρος συμπιλοῖ, ὕτω καὶ τὴν ἐπιφάνειαν τῦ προσώπυ τῆς Πηνελόπης, ἡ θλίψις τῆς ψυχῆς κατέτηξε. τὸ δὲ ἐν ἀκροπόλοισι διὰ τὸ ἐν ἄκρῳ πέλειν εἴληπται, τυτέςιν ἐν ἐξοχῇ· Ὡς δ᾽ ὅταν ὠδίνυσαν ἔχῃ βέλος ὀξὺ γυναῖκα. ταῦτα ἐν τῷ λ κεῖται τῆς Ἰλιάδος, ὅτε ὁ Ἀγαμέμνων ἐτρώθη. εἴκαςαι δὲ πρὸς τὺς νυγμὺς τῆς ἀλγηδόνος ταῦτα. πάντα δὲ ὀδυνηρὰ ἔλαβε τὰ ὀνόματα, τὸ ὀξὺ, τὸ δριμὺ, τὸ πικρὸν, ἐπιτείνων τὸν πόνον· Εἰληθυῖαι δὲ λέγονται παρὰ Δωριεῦσιν αἱ ὠδῖνες. ὅθεν καὶ ἀνειλήθυια ἡ ἄγονος γυνή. μογοςόκοι δὲ, διὰ τὸ ἐπὶ τῶν μόγις τικτυσῶν τάττεσθαι. ἀμφίβολον δὲ τὸ ἔχυσαι. ἢ γὰρ κέκτηνται ὀδύνας, ἢ ἐπέχυσι καὶ εἴργυσιν· ἄμεινον δὲ τὸ πρῶτον· διὰ δὲ τῦ δῦνον, τὸ σφοδρὸν τῆς πληγῆς, καὶ τὴν εἰς βάθος χωρήσασαν ἀλγηδόνα ἐσήμανεν. ἄξιον δὲ ζητῆσαι πῶς ἡ Ἥρα, ἤγυν ὁ ἀὴρ, πικρὰς ὠδῖνας ἐμποιεῖ ταῖς τικτύσαις. φασὶν ὖν ἀπαρτιζόμενον διὰ τῶν δέκα μηνῶν τὸ κυοφορύμενον ἕλκεσθαι πρὸς ἀναπνοὴν τῦ ἀέρος, καὶ ἀποσπώμενον τῆς μήτρας ἐμποιεῖν τὰς ὀδύνας. ἰςέον δὲ ὅτι τὸ μὲν δριμὺ καὶ τὸ πικρὸν ἐπὶ τῶν ποιοτήτων λέγομεν. ὥσπερ δριμὺ τὸ ὄξος καὶ τὸ σίνηπι, καὶ πικρὸν τὸ ἀψίνθιον· τὸ δὲ ὀξὺ ἐπὶ τῶν βελῶν. [καὶ ὁ Θεκυδίδης ἐν τῷ προοιμίῳ τεκμήριον, σημεῖον.] διαφέρει τεκμήριον σημείυ, τῷ τὸ μὲν τῶν ἐνδεχομένων εἶναι καὶ τῶν θέσει θεωρυμένων. τὸ δὲ τεκμήριον

16. in MS. erat ἐν τῇ τῦ ψ ῥαψῳδίᾳ. num voluit ἐν τῇ τῆς Ὀδυσσείας ψ. ῥ.

κμήριον τῶν φύσει παρεπομένων. ὥσπερ εἰ λέγοιμεν τεκμήριον μὲν τȣ̃ τετοκέναι τὴν γυναῖκα, τὸ γάλα, καὶ τȣ̃ πυρὸς τὸν καπνὸν, σημεῖον δὲ τῆς μάχης τὰς ἐπὶ τοῖς δόρασι σημαίας. διαφέρȣσι δὲ κἀν τȣ́τῳ· ὅτι τεκμήριον[17] μὲν τȣ̃ πράγματος ἓν ἢ καὶ δύο πολλάκις, καὶ αὐτὰ κατὰ φύσιν· σημεῖα δὲ τȣ̃ αὐτȣ̃ πολλά. [Ἐκ δὲ τεκμηρίων] τȣ̃το ἐν ἀρχῆ τῆς πρώτης τȣ̃ Θȣκυδίδου συγγραφῆς κεῖται. λέγων γὰρ περὶ τȣ̃ Πελοποννησιακȣ̃ πολέμȣ, ὡς μέγας ἐγένετο ὑπὲρ τȣ̀ς πρὸ αὐτȣ̃, ȣ̔́τως διέξεισι. τὰ γὰρ πρὸ αὐτῶν καὶ τὰ ἔτι παλαιότερα, σαφῶς εὑρεῖν μὲν διὰ χρόνȣ πλῆθος ἀδύνατον ἦν· ἐκ δὲ τεκμηρίων, ὧν ἐπὶ μακρότατον σκοπȣ̃ντί μοι ξυμβαίνει, ȣ̓ μεγάλα νομίζω γενέσθαι, ȣ̓́τε κατὰ τȣ̀ς πολέμȣς, ȣ̓́τε εἰς τὰ ἄλλα. τὰ μὲν ȣ̓̃ν πρὸ αὐτῶν εἰπὼν, τὰ μηδικὰ ἐδήλωσε. διὰ δὲ τῶν ἔτι παλαιοτέρων τὰ τρωικά. ὃ δὲ λέγει, τοιȣ̃τον ἐϛὶν, ὡς ἐκ μὲν ἱϛορίας ἀδύνατον ἐϛὶν ἀποδεῖξαι πῶς ȣ̓κ εἰσὶν, ȣ̓́τε τὰ μηδικὰ, ȣ̓́τε τὰ τρωικὰ, μεγάλα, ȣ̓́τε κατὰ τȣ̀ς πολέμȣς, ȣ̓́τε εἰς τὰ ἄλλα, τȣτέϛι, τὰς ἐκλείψεις, τȣ̀ς σεισμȣ̀ς· ἐκ δὲ τεκμηρίων ἐοίκασιν ȣ̓ τοιαῦτα εἶναι· [καὶ παράδειγμα τόδε τȣ̃ λόγȣ.] εἰδέναι δεῖ ὡς ἀδιαφόρως τȣ̃το ὁ τεχνικὸς ἔθηκε τέταρτον· παρὰ γὰρ τῷ συγγραφεῖ δεύτερον κεῖται μετὰ τὸ τεκμήριον· διεξιὼν γὰρ ὡς ȣ̓κ ἐν βεβαίῳ ᾤκȣν τὰς χώρας οἱ Ἕλληνες, ἀλλ᾽ ἀεὶ συνεχεῖς μεταβολὰς ἐποιȣ̃ντο. πόθεν; ὅτι ȣ̓́τε μεγέθει πόλεων ἴσχυον θαῤῥεῖν, ȣ̓́τε τῇ ἄλλῃ παρασκευῇ· μάλιϛα δὲ τȣ̃το ἐποίει ἡ τῆς γῆς ἀρετή· διὰ γὰρ τὴν ἀρίϛην γῆν ἐξωθȣ̃ντο ὑπὸ τῶν δυνατωτέρων. ταῦτα ȣ̓̃ν διεξελθὼν ἐπήγαγε τάδε. τὴν γȣ̃ν ἀττικὴν διὰ τὸ λεπτόγεων ȣ̓̃σαν ἀϛασίαϛον ἄνθρωποι ᾤκȣν οἱ αὐτοὶ ἀεί. καὶ παράδειγμα τόδε τȣ̃ λόγȣ ȣ̓κ ἐλάχιϛον ἐϛι, τὸ διὰ τὰς μετοικίας εἰς τὰ ἄλλα μὴ ὁμοίως αὐξηθῆναι. ἔϛι δὲ ἡ ἔννοια τȣ̃ ῥητȣ̃ τοιαύτη· πόθεν δῆλον,

ὅτι

17. in MS. erat τεκμηρίω.

ὅτι μετοικίας ἐποιȣ̃ντο ἀεὶ καὶ πυκνὰς μεταναςάσεις· ἐκ τȣ̃ μὴ ὁμοίως τῇ ἀττικῇ αὐξηθῆναι τῷ πλήθει τῶν ἀνδρῶν τȣ̀ς οἰκήτορας τῆς ἄλλης Ἑλλάδος, διὰ τὰς ἀρίςας τῶν γαιῶν ἀπανιςαμένȣς [18]. ἡ γὰρ ἀττικὴ διὰ τȣ̃το ἔμεινεν ἀςασίαςος, διὰ τὸ λεπτόγεως εἶναι· ἔνιοι δὲ τὸ παράδειγμα ȣ̓κ ἐξελάβοντο ἐπὶ τῆς μεταβολῆς καὶ ἀπαναςάσεως, ἀλλ᾽ ἐπὶ τȣ̃ τὴν ἀττικὴν ἀςασίαςον μεῖναι διὰ τὸ λεπτόγεων εἶναι· ἐξηγȣ̃νται ȣ̃ν τȣ̃το ȣ̃τως. σημαίνει τῷ τὴν ἀττικὴν τȣ̀ς αὐτȣ̀ς οἰκεῖν, τὸ κατὰ μὲν τὰ ἄλλα πράγματα μὴ αὐξηθῆναι, οἷον πλȣ̃τον καὶ ὅπλα, ἐπειδὴ ȣ̓κ ἀπανίςαντο· κατὰ δὲ τὸ πλῆθος τῶν ἀνδρῶν καὶ μάλιςα μεγάλην γενέσθαι: σημεῖον δ᾽ ἐςὶ ταῦτα τῆς Ἑλλάδος, εἰπὼν, ὡς ἐσιδηροφόρει πᾶσα ἡ Ἑλλὰς διὰ τὰς ἀφράκτȣς οἰκήσεις καὶ ȣ̓κ ἀσφαλεῖς. ἐπάγει πόθεν δῆλον, ὅτι ἐσιδηροφόρει πᾶσα ἡ Ἑλλάς; ὅτι καὶ μέχρι τȣ̃ νῦν, φησὶ, πολλοὶ τῶν Ἑλλήνων νέμονται, τȣ̓τέςιν ȣ̃τω κατοικȣ̃σιν, ȣ̃τω διάγȣσι σιδηροφορȣ̃ντες. [μαρτύριον δὲ. Δήλȣ γὰρ καθαιρομένης.] τȣ̃το λέγει ὁ Θȣκυδίδης περὶ τȣ̃ λῃςεύειν καὶ βλάπτειν ἀλλήλȣς τȣ̀ς Ἕλληνας. φησὶ γὰρ, ὅτι λῃςαὶ ἦσαν οἱ νησιῶται, Κᾶρές τε ὄντες, καὶ Φοίνικες. ȣ̃τοι γὰρ δὴ τὰς πλείςας τῶν νήσων ᾤκησαν. μαρτύριον δὲ. Δήλȣ γὰρ καθαιρομένης ὑπ᾽ Ἀθηναίων ἐν τῷδε τῷ πολέμῳ, καὶ τῶν θηκῶν ἀναιρεθεισῶν, ὅσαι ἦσαν τῶν τεθνεώτων ἐν τῇ νήσῳ, ὑπὲρ ἥμισυ Κᾶρες ἐφάνησαν, γνωσθέντες τῇ τε σκευῇ τῶν ὅπλων συντεθαμμένων, καὶ τῷ τρόπῳ, ᾧ νῦν ἔτι θάπτȣσι.

C. V. Περὶ περιττότητος [p. 408.] Μέθοδον ἡμῖν δίδωσι πότε δεῖ χρῆσθαι τῇ περιττότητι, καὶ τὴν προσȣ̃σαν αὐτῇ διαβολὴν ἐκφεύγειν. διαιρεῖ δὲ ταύτην εἰς δύο, εἰς λέξιν, καὶ εἰς γνώμην, τȣ̓τέςιν ἔννοιαν. καὶ τὴν μὲν λέξιν αὖθις εἰς διατριβὴν, καὶ πλῆθος, τὴν δὲ γνώμην εἰς καθολικȣ̀ς λόγȣς καὶ ἐπενθυμήσεις. ὁ δὲ καιρὸς

18. MS. ἀπανιςαμένας.

καιρὸς τῆς χρήσεως τέτων ἔτος. ὅτε μὲν βέλοιο ἐνδείξασθαι ἦθος ἐνδιάθετον, τότε δεῖ παραλαμβάνειν τὴν διατριβὴν καὶ τὸ πλῆθος. ὅτε δὲ τὰ σκληρὰ καὶ αὐθάδη νοήματα λεᾶναι, τότε χρεία τῶν ἐπενθυμήσεων. ὅτε δὲ τὲς ἰδίες λόγες πιςώσασθαι, τότε παραλαμβανέσθωσάν σοι οἱ καθολικοὶ λέγοι. ἰςέον δὲ ὡς ἡ κατὰ λέξιν περιττότης κατὰ τὸν Ἑρμογένην μέθοδος ἐςὶ τῆς περιβολῆς. ὡς αὐτὸς ἐν τῷ περὶ ταύτης λόγῳ φησί. [p. 271. ſq.] ἔκεν περιβλητικὸν τὸ τί ἐρέμεν; ἐδὲ τὸ τί φήσομεν; ἐδὲ τῶν ἄλλων τῶν εἰρημένων αὐτὸ καθ' αὑτὸ ἐδέν. ἀλλ' ἡ ἐκ παραλλήλων θέσις αὐτῶν πεποίηκεν ἴσως τινα ἔμφασιν περιβολῆς. τἕτο δὲ ἐχὶ λέξεως δήπεθεν, ἀλλ' ἴσως μεθόδε: [διατριβῇ καὶ πλήθει] τετέςιν ἐπιμονῇ καὶ ἐγχρονισμῷ καὶ συναγωγῇ· ἡ δὲ κατ' ἔννοιαν περιττότης γίνεται ἀπὸ ἐπενθυμήσεων καὶ συμπλοκῆς λόγων καθολικῶν [τῆς] μετὰ τῶν μερικῶν καὶ προκειμένων λόγων. καὶ ἔςι μὲν περιττότης ἐπενθυμήσεων, ὅταν ἐπὶ τῷ ἐνθυμήματι δύο ἢ καὶ τρία ἕτερα ἐνθυμήματα παραληψόμεθα. οἷον ὁ Δημοσθένης ἐν Φιλιππικοῖς κατασκευάζων, ὅτι δυνησόμεθα περιγενέσθαι τῦ Φιλίππε, ἀπὸ τῶν χρόνων ποιεῖται τὴν πᾶσαν πίςιν. ἐπεὶ γὰρ αὔθαδες ἦν καὶ σκληρὸν τὸ λέγειν, ὅτι νικήσομεν τὸν Φίλιππον, εἰς ἀπόδειξιν τέτε ἐπάγει, ὅτι νῦν οἱ Ὀλύνθιοι φίλοι τυγχάνεσιν ἡμῶν· εἶτα ἐπὶ τέτῳ ἕτερον ἐνθύμημα. ἀλλὰ μὴν καὶ Θετταλοὶ ἀπεγνώκασιν αὐτῷ διδόναι χρήματα. τἕτο δὲ καλεῖται ἐπενθύμημα. καὶ πάλιν ἄλλο· καὶ Κερκυραῖοι διδέσιν ἡμῖν συμμαχίαν· εἰδέναι δὲ χρὴ ὅτι ἐπενθυμήσεις λέγει ἐνταῦθα, ἐ τὰ κυρίως ἐνθυμήματα καὶ ἐπενθυμήματα, ἃ συγκριτικῶς προφέρονται, καὶ ἐπὶ ταῖς ἐργασίαις τίθενται, ἀλλὰ τὰς ἁπλῶς ἐννοίας τὰς κατασκευαςικὰς τινῶν καὶ ἀποδεικτικάς. καθολικοὶ δὲ λόγοι λέγονται οἱ γνωμικοὶ, οἱ καὶ εἰς πίςιν παραλαμβάνονται τῶν ἰδίων λόγων, τετέςι τῶν ἐπὶ μέρες· ὥσπερ ὁ Δημοσθένης, θρασὺν ὀνομάζων καὶ ἀπαί-

ἀπαίδευτον τὸν Φίλιππον, ἐπήγαγε· [16. 1.] τὸ γὰρ εὖ πράττειν παρὰ τὴν ἀξίαν ἀφορμὴ τοῦ κακῶς φρονεῖν τοῖς ἀνοήτοις γίνεται· [διατριβή ἐστι βραχέος διανοήματος ἔκτασις, ἵνα ἐμμείνῃ τὸ ἦθος τοῦ λέγοντος ἐν τῇ γνώμῃ τοῦ ἀκούοντος] τουτέστιν ἵνα δόξωσιν οἱ ἀκούοντες ὅτι ἐξ ἐνδιαθέτου καρδίας ταῦτα ἀπαγγέλλει, καὶ ἐν τῇ ψυχῇ τοῦτο ἐμπαγῇ, καὶ βέβαιον γένηται τὸ ἦθος τοῦ λέγοντος. οἷον ἐστὶν ὅτι ἐπιεικὲς [19]. καὶ ὅτι κατ' ἀνάγκην ὑπεισῆλθε [20] τὴν δίκην· ὡς καὶ ὁ Δημοσθένης ἐποίησεν. ἵνα γὰρ παραστήσῃ οἷος ἐστὶν ὁ Μειδίας ὑβριστὴς καὶ ἀσελγὴς, οὐ πρὸς ἕνα τυχὸν, ἢ δύο, ἀλλὰ πρὸς πάντας, εἶπε [514. 1.] Τὴν μὲν ἀσέλγειαν καὶ τὴν ὕβριν, καὶ τὰ ἑξῆς· οὐκ εἶπε δὲ τοῦ κατηγορουμένου τὸ ἦθος, ἀλλὰ τοῦ λέγοντος, ὅτι ὁ κατηγορῶν τινὸς ὡς ὑβριστοῦ, ἑαυτὸν δείκνυσιν ἐπιεικῆ· εἰ μὲν οὖν χαλεπὰ ἢ τὰ πράγματα, τὴν ἀνάγκην ἐνδεικτέον, ὡς ἐνταῦθα πεποίηκεν ὁ ῥήτωρ· εἰ δὲ βελτίω, τὴν προαίρεσιν, ὡς ἐν τῷ περὶ τοῦ στεφάνου. βελτίω γὰρ δράσας ἐνδείκνυται, ὅτι προαίρεσιν ἔχει περὶ τὴν πόλιν ἀγαθήν. τὸ τῆς ἀσελγείας ὄνομα λέγεται καὶ ἐπὶ τῆς πορνείας καὶ ἀκαθαρσίας. φασὶ γὰρ ὡς ἡ Σέλγη πόλις ἐστὶ τῆς Πισσιδίας, ὅπου κακῶς ἔζων οἱ ἄνθρωποι. κατ' ἐπίτασιν οὖν τὸ ἀσελγές· ἐνταῦθα δὲ ἀσελγὴς καὶ ἀνάγωγος. λέγεται γὰρ καὶ ἡ σφοδρότης καὶ ἡ μετ' ἐπηρείας καὶ θρασύτητος βία, ἀσέλγεια. ἔχει δὲ διατριβὴν καὶ τὸ περὶ τοῦ στεφάνου προοίμιον· ἔχει δὲ οὕτω. [225. 1.] Πρῶτον μὲν, ὦ Ἀθηναῖοι, τοῖς Θεοῖς εὔχομαι πᾶσι, καὶ πάσαις, ὅσην εὔνοιαν ἔχων ἐγὼ διατελῶ τῇ τε πόλει καὶ πᾶσιν ὑμῖν, τοσαύτην ὑπάρξαι μοι παρ' ὑμῶν

εἰς

19. Poteſt ferri, et referri ad ἦθος. malim tamen ſic legi. οἷον, ὅτι ἐστὶν ἐπιεικὴς [ſcil. ὁ λέγων] ſe, dicentem, eſſe ciuilem, et aequum, non rixoſum, non iniurioſum.

20. malim ſimplicius εἰσῆλθε.

εἰς τȣτονὶ τὸν ἀγῶνα: [Πλῆθος δέ ἐςι ποικίλων ὀνομάτων ἰσοτίμων ἐπίχυσις εἰς κίνησιν ἤθȣς,] ἤγȣν ἀφθονία πρὸς τὸ κινῆσαι πάθος τοῖς ἀκȣ́ουσι. διαφέρει δὲ ἡ ἐνταῦθα διδασκαλία τῆς ἐν ταυτότητι καὶ ποικιλία [21]. καθὸ ἐκείνη μὲν ἄσχετος [22] ἐςι. σαφηνείας γὰρ χάριν μόνον εἴρηται· αὕτη δὲ πρὸς τὸ πάθος ἐμποιῆσαι τῷ ἀκροατῇ. διαφέρειν δὲ διατριβῆς πλῆθος λέγȣσιν· ὅτι ἐν ἐκείνῃ μὲν κατὰ κῶλον γίνεται ταυτότητος· ἐνταῦθα δὲ κατὰ λέξιν: [τȣ̃ δὲ παρόντος ἀγῶνος ὑπόθεσις αὕτη.] ἐν τῷ περὶ ςεφάνȣ κεῖται ταῦτα. [p. 229. 7.] [ἡ δὲ ἐπενθύμησις ἐςὶν ἐνθύμημα ἐπιφερόμενον.] οἷον φησὶν ἡ Σαπφὼ, ὅτι τὸ ἀποθνήσκειν κακόν· οἱ Θεοὶ γὰρ τȣ̃το κεκρίκασιν. ἀπέθνησκον γὰρ ἂν, εἴπερ ἦν καλὸν τὸ ἀποθνήσκειν· καὶ πάλιν· ȣ̓ δεῖ σε δημηγορεῖν. τὸ γὰρ δημηγορεῖν πρᾶγμα σφαλερὸν καὶ ἐπίφθονον· εἰ μὲν γὰρ [23] τὰ δίκαια λέγεις, οἱ ἄνθρωποί σε μισήσȣσιν: ἐὰν δὲ τὰ ἄδικα, οἱ Θεοί. Ταῦτα γȣ̃ν μὴ προςεθέντα μὲν ȣ̓ ζητȣ̃νται, ἐὰν δὲ προςεθῶσι, κατασκευάζȣσι τὸν προτεθέντα νȣ̃ν: [οἱ δὲ καθολικοὶ λόγοι δῆλον ὅ, τι πότε εἰσιν.] ἐπειδὴ πάντες οἴδασιν, ὅτι γνῶμαι εἰσιν καθολικοὶ λόγοι. διὰ τȣ̃το παρῆκεν εἰπεῖν· δῆλον γὰρ, ὅτι γνώμας τȣ̀ς λόγȣς πάντες τȣ̀ς καθολικȣ̀ς ὀνομάζȣσι. κατὰ γὰρ τὸν Θεόφραςον γνώμη ἐςὶ καθόλȣ ἀπόφασις ἐν τοῖς πρακτικοῖς. εἰσὶ δὲ τȣ́των αἱ μὲν παράδοξοι, αἱ δὲ ἔνδοξοι, αἱ δὲ ἀμφισβητȣ́μεναι. καὶ αἱ μὲν παράδοξοι δέονται κατασκευῶν. οἷά ἐςιν αὕτη. Χρὴ δ᾽ ȣ̈ποθ᾽, ὅςις ἀρτίφρων πέφυκ᾽ ἀνὴρ, Παῖδας περισσῶς ἐκδιδάσκεσθαι σοφȣ̀ς. τὰς δὲ ἐνδόξȣς χρὴ λέγειν ἄνευ ἀποδείξεως· οἷον· ἀνδρὶ δ᾽ ὑγιαίνειν ἄριςόν ἐςι. τῶν δὲ μὴ παραδόξων μὲν [24], ἀδήλων

21. v. caput ſuperius quartum.

22. caret σχέσει, relatione ad obiectum, cuius ergo vſurpatur.

23. MS. dabat οὖν.

24. μὲν deerat MS. item proximum οἷον.

λων δὲ, καὶ ἀμφιβόλων, προστιθέναι δεῖ τὰς αἰτίας σὺν ἀποφθέγμασιν· οἷον εἴ τις λέγει, ὅπερ Στησίχορος εἶπεν, ὅτι ȣ̓ δεῖ ὑβριστὰς εἶναι, ὅπως μὴ οἱ τέττιγες αὐτοῖς χαμόθεν ἀντᾴσωσιν. ἐὰν γὰρ ὦσιν οἱ ὑβρίζοντες δυνατώτεροι, δενδροτομήσȣσι τὴν χώραν ἅπασαν τοσȣ̃τον, ὥστε μηδὲ τὰς τέττιγας ἔχειν ἔνθα καθεσθήσονται δὴ καὶ ᾄσȣσι: [παραδείγματα καὶ τῶν ἐπενθυμήσεων καὶ τῶν καθολικῶν λόγων παραλλὰξ ἐστὶν ἐν τῷ Θȣκυδίδȣ ἐπιταφίῳ.] ὅτι, φησὶν, αἱ ἐπενθυμήσεις καὶ οἱ καθολικοὶ λόγοι περιττότητες εἰσὶν ἐννοίας, ὥσπερ ἡ διατριβὴ καὶ τὸ πλῆθος λέξεως, ἔξεστί σοι λαβεῖν τὰ παραδείγματα ἀπὸ τῶν ἐν τῷ Θȣκυδίδȣ ἐπιταφίῳ κειμένων· ἔθȣς γὰρ ὄντος παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις ἄνδρα ἀξιώματι πρȣ́χοντα αἱρεῖσθαι ἐπὶ τῷ ἐπαινέσαι τȣ̀ς ἐν τῷ πολέμῳ πεπτωκότας, ἡρέθη Περικλῆς ὁ Ξανθίππȣ· καὶ ἐν προοιμίοις μὲν εἶπεν, ὡς ἐπαινȣ̃σί τινες τὸν θέντα τόνδε τὸν νόμον, τὸν τοῖς θαπτομένοις διοριζόμενον ἐπιτάφιον λέγεσθαι· ἐμοὶ δὲ ἀρκȣ̃ν ἂν ἐδόκει εἶναι ἀνδρῶν ἀγαθῶν ἔργῳ γενομένων, ἔργῳ δηλȣ̃σθαι καὶ τὰς τιμὰς, οἷα καὶ νῦν περὶ τὸν τάφον τόνδε δημοσίᾳ παρασκευασθέντα ὁρᾶται, καὶ μὴ ἐν ἑνὶ ἀνδρὶ πολλῶν ἀρετὰς κινδυνεύεσθαι εὖ τε καὶ χεῖρον εἰπόντι πιστευθῆναι. χαλεπὸν γὰρ τὸ μετρίως εἰπεῖν, ἐν ᾧ μόλις καὶ ἡ δόκησις τῆς ἀληθείας βεβαιȣ̃ται. ὅ τε γὰρ ξυνετὸς καὶ εὔνȣς ἀκροατὴς τάχα ἄν τι ἐνδεεστέρως, πρὸς ἃ βȣ́λεταί τε καὶ ἐπίσταται, νομίσειε δηλȣ̃σθαι· ὅ τε ἄπειρος ἐστὶν ἃ καὶ πλεονάζεσθαι διὰ φθόνον, εἴ τι ὑπὲρ τὴν αὐτȣ̃ φύσιν ἀκȣ́οι. μέχρι γὰρ τȣ̃δε οἱ ἔπαινοί εἰσιν ἀνεκτοὶ περὶ ἑτέρων λεγόμενοι, εἰς ὅσον ἂν καὶ αὐτὸς ἕκαστος οἴηται ἱκανὸς εἶναι δρᾶσαι τι, ὧν ἤκȣσε. τῷ δ' ὑπερβάλλοντι φθονȣ̃ντες, ἤδη καὶ ἀπιστȣ̃σιν· ἐνταῦθα μὲν ȣ̃ν τὸ σκληρὸν καὶ αὔθαδες νόημα ἐστὶ τὸ μὴ λέγεσθαι ἐπιτάφιον. τὰ δὲ ἐπενθυμήματα, ἤγȣν αἱ κατασκευαὶ, ὅτι χαλεπὸν τὸ εἰπεῖν ἀξίως, ὧν ἔπραξαν καὶ κατώρθωσαν οἱ ἀποθανόντες, ὁμοίως καὶ τὰ ἐφεξῆς.

ζῆς. ὁ μὲν γὰρ ἔμπειρος, φησὶν, ὧν ἔπραξαν οἱ ὑπὲρ τῆς πατρίδος ἐκλιπόντες [25], ȣ̓ νομίσει ἱκανῶς καὶ ἀξίως λεχθῆναι τὸν ἔπαινον. ὁ δὲ ἄπειρος, καὶ πάντα ὑπὲρ τὴν ἀξίαν οἰήσεται ῥηθῆναι. διὰ δὲ τὸ ἄπιςον ἐνταῦθα τὸ καθολικὸν παρελήφθη τό· μέχρι γὰρ τȣ̃δε οἱ ἔπαινοι εἰσὶν ἀνεκτοί. γνώμη γάρ ἐςι ταῦτα. ἰδίȣς δὲ λόγȣς ἢ τȣ̀ς παραδόξȣς λέγει· τὸ γὰρ παράδοξον ἑνός τινος δόξα ἐςιν· ἢ τȣ̀ς μερικȣ̀ς λόγȣς, ἢ τȣ̀ς προκειμένȣς, καὶ περὶ ὧν ὁ σκοπὸς τῷ λέγοντι:

C. VI. [409.] Τῶν αὐθαδῶν καὶ τολμηρῶν διανοημάτων θεραπεῖαι καὶ παραμυθίαι δύο] ὅπως ἂν θεραπεύσωμεν τὰ τολμηρὰ δοκȣ̃ντα νοήματα, δύο μεθόδȣς παραδίδωσι. [βραχεῖάν τινα προσθήκην] οἷον τὸ ὥσπερ, τὸ μονονȣχὶ, καὶ τὸ οἷον· [καὶ τὸ ὁμολογεῖν τὸ τόλμημα] ἐν τῷ λέγειν· εἰ καὶ χαλεπόν ἐςιν, ὅ φημι, ἢ λυπηρὸν, ἢ βαρὺ, ἤ τι τοιȣ̃τον, ἀλλ' ȣ̃ν λέγω τȣ̃το. [Ο μὲν παρὼν καιρὸς.] τȣ̃το ἐν τῷ πρώτῳ τῶν Ὀλυνθιακῶν κεῖται. [9. 10.] ὅτι τῶν πραγμάτων μονονȣχὶ προκαλȣμένων ὑμᾶς εἰς ἀντίληψιν, αὐτοὶ ἀμελεῖτε. [ὥσπερ ἑωλοκρασίαν] τȣ̃το ἐν τῷ περὶ ςεφάνȣ κεῖται. [241. 13.] καὶ περὶ μὲν τῶν τότε πραχθέντων ἔχων ἔτι πολλὰ λέγειν, καὶ ταῦτα ἡγȣ̃μαι πλείω τῶν ἱκανῶν εἰρῆσθαι. αἴτιος δ' ȣ̃τος ὥσπερ ἑωλοκρασίαν τινά μȣ τῆς πονηρίας τῆς ἑαυτȣ̃ καὶ τῶν ἀδικημάτων κατασκεδάσας. περὶ δὲ τῆς ἑωλοκρασίας τοιȣ̃τόν τι λέγεται. ἔθος ἦν ἔν τινι ἑορτῇ τοῖς παννυχίζȣσι μέτρον οἴνȣ δίδοσθαι, ὥςε πίνοντι ἑκάςῳ ἀγρυπνεῖν [26]· εἰ δέ τις καθευδήσας εἴασε τὸν οἶνον, ἕωθεν ὁ ἄρχων [27] κατέχεε τȣ̃τον, πάντων ὁρώντων, κατὰ τῆς κεφαλῆς αὐτȣ̃. καὶ τȣ̃το ἐκαλεῖτο ἑωλακρασία· ἐγὼ δὲ νομίζω πεποιῆσθαι μᾶλλον τὸ ὄνομα ὑπὸ τȣ̃ ῥήτορος ἀπὸ τῶν ἑώλων,

25. f. τὸ ζῆν ἐκλιπόντες.
26. hic videtur ἐπάναγκες εἶναι vel tale quid deeſſe.
27. ſcil. τȣ̃ συμποσίȣ.

ἑώλων, ἃ ἐστιν ἀρχαῖα. πράγματα γὰρ ἀρχαῖα συγκεράσας ὁ Αἰσχίνης καὶ ψυχρὰ καὶ μάταια, κατηγόρητεν αὐτοῦ: [Καὶ Πλάτων· ἁλμυρὰν ἀκοὴν ἀποκλύσασθαι.] ἐν τῷ Φαίδρῳ τοῦτο κεῖται, ἡ δὲ ὑπόθεσις τοῦ λόγου τοιάδε. Λυσίας, ὁ ῥήτωρ, ἐρῶν τοῦ Φαίδρου αἰσχρῶς, τυγχανόντων καὶ ἑτέρων ἐραστῶν αὐτοῦ, προσποιούμενος δὲ μὴ ἐρᾶν, ἐσπούδαζε διὰ λόγων τῶν μὲν ἄλλων ἀποστῆσαι τὸν Φαῖδρον, ἑαυτῷ δὲ μᾶλλον χαρίζεσθαι [28], ὡς μὴ ἐρῶντι. εἰκὸς γὰρ εἶναι τοῖς μὴ ἐρῶσιν αὐτὸν μᾶλλον στοιχεῖν. τοῦτον οὖν τὸν λόγον ὑπερθαυμάζων ὁ Φαῖδρος, συνέτυχε Σωκράτει. ὁ δὲ τοῦ θαυμάζειν τε τοῦτον ἐκώλυσε, καὶ σφόδρα τὸν ἐρῶντα διέβαλλε, καὶ ταῦτα εἰπὼν, ἠβουλήθη τὸν ποταμὸν διαβὰς ἀπιέναι. καὶ γίνεται αὐτῷ κατὰ τὸ εἰωθὸς σημεῖον κώλυσις ὑπὸ τοῦ δαιμονίου. συνῄσθετο οὖν τὴν αἰτίαν, τὸ κατηγορῆσαι δηλαδὴ θεοῦ ὄντος, τοῦ ἔρωτος. καὶ εὐθὺς ἐπεχείρησεν ἀνυμνῆσαι τοῦτον, προειπών· ὡς αὐτὸν τὸν ἔρωτα δεδιὼς, ἐπιθυμῶ ποτίμῳ λόγῳ οἷον ἁλμυρὰν ἀκοὴν ἀποκλύσασθαι. πότιμον μὲν οὖν λόγον ἴσον 28.b. ἀπὸ νοῦ καὶ θεῶν ἐκάλεσε, καὶ τὸν περὶ τὴν ἐκείνων θεωρίαν ἀναστρεφόμενον· ἁλμυρὸν δὲ, τὸν περὶ τὰ αἰσθητὰ καὶ ἔνυλα διατρίβοντα. ἢ ἁλμυρὸν μὲν λόγον λέγει τὸν ψόγον τοῦ ἔρωτος, πότιμον δὲ, τὸν ἔπαινον αὐτοῦ. [ὁμολογία δὲ τοῦ τολμήματος, ὡς ἐν τῷ κατὰ Τιμοκράτους.] ὁ Τιμοκράτης εἰσήνεγκε νόμον τοιόνδε. εἴ τις Ἀθηναῖος ἐπὶ δημοσίῳ ὀφλήματι δεσμώτης γενήσεται, ἐξέστω αὐτῷ ὑπὲρ ἑαυτοῦ ἐγγυητὰς καταστήσαντι, οὓς ἂν ὁ δῆμος χειροτονήσειεν, ἢ μὴν ἐντὸς ῥητῆς προθεσμίας ἐκτίσειν, ἀφεθήσεσθαι τοῦ δεσμοῦ. ἐὰν δὲ ἐπιστάντος τοῦ χρόνου μὴ ἐκτισθῇ τὸ ὄφλημα, τὸν μὲν ἐξεγγυηθέντα δεδέσθαι, τῶν δὲ ἐγγυητῶν δημοσίαν εἶναι τὴν οὐσίαν. παντάπασιν τοῦτον αἰτιᾶται τὸν νόμον Διόδωρος, ὑπὲρ Γλαυκίου καὶ Μελανώπου καὶ Ανδροτίωνος λέγων γεγρά-



28. videtur πεῖσαι vel ποιῆσαι vel ſimile quid deeſſe. 28.b. ἀπὸ] malim περὶ.

φθαι, οἱ πρεσβευταὶ ἀποςαλέντες, καὶ ἐμπόροις Ναυκρατίταις περιτυχόντες, ἐχθροῖς οὖσι τῶν Ἀθηναίων, ἀφείλοντο τὰ χρήματα αὐτῶν. ὁ οὖν δῆμος εἰσεπράττετο ταῦτα ἀπὸ Λυσιθίδου καὶ Ἀρχιβίου, τῶν τριηράρχων τῆς νηὸς, ἐφ᾽ ἧς οἱ περὶ τὸν Ἀνδροτίωνα ἔπλεον. ἐκείνων δὲ φασκόντων μὴ ἔχειν, οἱ πρεσβευταὶ ὡμολόγησαν, καὶ ἔδει πάντα καταβαλεῖν. βοηθῶν οὖν αὐτοῖς ὁ Τιμοκράτης, τέθεικε τοῦτον τὸν νόμον· φορτικὸν δὲ καλεῖ τὸν λόγον, ὅτι κελεύει ἀποκτεῖναι τὸν Τιμοκράτη, νομοθέτην ὄντα, καὶ σοφὸν, καὶ γέροντα ἤδη, ὃν νομοθετῆσαι τοῖς ἐν ᾅδου κελεύει. τοῖς γὰρ ζῶσιν οὐ συμφέρειν τὰ παρ᾽ αὐτοῦ τιθέμενα. νεκροὶ δὲ οὐ πολιτεύονται. ἔςι θεραπεία τοῦ τολμηροῦ διανοήματος καὶ ἡ προκατασκευὴ, ὡς ἐν τῷ τετάρτῳ τόμῳ τῶν εὑρέσεων ἐδιδάχθημεν. [p. 201.] τὸ γάρ· Ἧκε δ᾽ ἀποῤῥήξας κορυφὴν ὄρεος μεγάλοιο, προκατασκευὴν ἔχει. καὶ τό· Οὐ γὰρ ἐῴκει ἀνδρί γε σιτοφάγῳ, ἀλλὰ ῥίῳ ὑλήεντι, καὶ τὸ ῥόπαλον αὐτῷ προσάψαι ὅσον ἱςὸν νηὸς ἐεικοσόροιο μελαίνης. τάχα δ᾽ ἄν τις βιάσαιτο καὶ τὴν προκατασκευὴν ὑπὸ τὴν βραχεῖαν προσθήκην ἀναγαγεῖν:

C. VII. Περὶ παραλείψεως καὶ ἀποσιωπήσεως [410] διαφέρει ἡ παράλειψις τῆς ἀποσιωπήσεως. ἡ μὲν γὰρ παράλειψις νόημα ἐςὶν ἐν προσποιήσει σιωπῆς λεγόμενον. ἀποσιώπησις δὲ τὸ, τὸ πρέπον καὶ ἀναγκαῖον παραλιπεῖν. οἷον· ἡ μὲν παράλειψις· ἀλλὰ τί ἐχρῆν ποιεῖν; ἤδη γάρ σε ἐρωτῶ πάντα ταῦτα ἀφείς. Ἀμφίπολιν, Πύδναν, Ποτίδαιαν· [Dem. 248. 1.] ἡ δὲ ἀποσιώπησις, οἷον· πατὴρ μὲν οὐκ ἐρῶ τίς ἐςι. γίνεται δὲ αὕτη ἢ δι᾽ ἐπίτασιν τοῦ σιωπωμένου, ὅταν λέγῃ τίς· οὐκ ἐρῶ τί ἔδρασας. φαίνεται γὰρ, ἐπεὶ ἐσιώπησεν, ὅτι τὸ σιωπηθὲν μέγα δεινόν ἐςι. καὶ ἴσως ἐςὶν οὐδαμινόν· ἢ διὰ παράλειψιν τοῦ γινωσκομένου, ὅταν λέγῃ τίς· τοσαῦτα πέπονθα, ὅσα ὀκνήσαιμι λέγειν. παντὶ γὰρ δῆλον. ἢ δι᾽ αἰσχρότητα τοῦ πράγματος, ὡς παρὰ τῷ Θεολόγῳ· τὰ μὲν ποιεῖται, τὰ δὲ περιέχει. αἰσχύνο-

σχύνομαι γὰρ ἡμέρᾳ δοῦναι τὴν νυκτὸς τελετήν. λαμβάνεται δὲ ἡ ἀποσιώπησις καὶ ὅταν φεύγῃ τις τὴν τραχεῖαν ἐπιτίμησιν καὶ τὸ φορτικὸς εἶναι δοκεῖν. ὥσπερ καὶ ὁ Θεολόγος· καὶ ἡ λαμπρότης ἐγγύθεν, καὶ τὸ δύσφημον σιωπήσαιμι [οἷον· λάβωμεν πρῶτον τὸ ἐκ τοῦ λόγου παράδειγμα] ἔγραψεν ἐσχηματισμένα δύο προβλήματα ὁ Ἑρμογένης. ὧν τὸ ἓν τοιοῦτον ἐστί· φήμη ἦν ὅτι σύνεστιν ὁ πατὴρ τοῦ υἱοῦ τῇ γυναικί. ἔγκυος ἐγένετο ἡ γυνή. ἔχρησεν ὁ θεὸς τὸ γεννηθησόμενον φονέα ἔσεσθαι τοῦ πατρός. οὐ βούλεται ἐκτιθέναι τὸ γεννηθὲν ὁ παῖς καὶ ὑπὸ τοῦ πατρὸς ἀποκηρύσσεται· τοῦτον οὖν τὸν λόγον ἔοικεν ἄρτι τοῖς ὁμιληταῖς ἀναγνοὺς, ἐκ τούτου προαγαγεῖν παράδειγμα ἀποσιωπήσεως. ἀποκηρυττόμενος γὰρ ὁ υἱός· ἐρεῖ τὶς ἴσως, φησὶ πρὸς τὸν πατέρα, ὁρῶν ὑπὸ σοῦ ἀποκηρυττόμενον ἐμὲ, ὅτι οὗτος κακῶς κέχρηται τῷ πατρί. καὶ διὰ τοῦτο ἀποκηρύττεται. ἢ γὰρ ἀντεῖπε τῷ πατρὶ ἐκτιθέναι τὸ παιδίον κελεύοντι, ἢ οὐκ ἐπείσθη τὴν αἰτίαν εἰπεῖν, δι᾽ ἣν οὐκ ἐκτίθεται. ὀφείλων οὖν προσθεῖναι, ὡς ἀνυπότακτος, ἢ ἀπειθὴς, ἀπεσιώπησεν. ἡ δὲ ἀποσιώπησις ἐποίησε μᾶλλον μεῖζόν τι ὑπονοῆσαι κατὰ τοῦ υἱοῦ. τί ἐστι τοῦτο; τὸ ἐπιβουλεύειν τῷ πατρί. [Δημοσθένης [226. 18.] δὲ τῇ ἀποσιωπήσει τῇ τελείᾳ οὕτω κέχρηται] τελείαν εἶπε τὴν τοῦ Δημοσθένους ἀποσιώπησιν· οὐχ ὡς τῆς αὐτοῦ ἀποσιωπήσεως ἀτελοῦς οὔσης, ἀλλ᾽ ἢ ὅτι ταύτῃ τῇ τελείᾳ ἀποσιωπήσει, ὡς λείποντος τοῦ ταύτῃ, ἢ τιμῶν τάχα τὸν ῥήτορα. τὸ δὲ δυσχερὲς ὃ ἀπεσιώπησεν ὁ ῥήτωρ, τοῦτο ἦν, τὸ στερηθῆναι καὶ ἐκπεσεῖν τῆς αὐτῶν φιλίας. ἰστέον δὲ ὡς ἡ ἀποσιώπησις καὶ παράλειψίς ἐστιν, οὐ μὴν ἡ παράλειψις καὶ ἀποσιώπησις. [ἐν προσποιήσει δὲ παραλείψεως μνήμη τῶν πραγμάτων κατὰ τρεῖς τρόπους γίνεται·] ἐν σχήματι, φησὶν, ἐν ὑποκρίσει, τουτέστιν, ἵνα προσποιῆται παράλειψιν ἢ οὖν ὅταν ὦσι τὰ πράγματα οὐδαμινὰ, διὰ δὲ τὸ χρησιμεύειν τῷ λέγοντι, ἄξιόν ἐστι καὶ λέγειν αὐτά. ὥστε διότι εἰσὶ χρήσιμα, λέγονται. διότι δὲ σμικρά εἰσι καὶ εὐτελῆ, δοκεῖ παραλιμπάνειν, ἵνα

μὴ σμικρολόγος εἶναί τις δόξῃ ἢ ὅταν ὦσι πᾶσι γνώριμα, χρήσιμα δὲ καὶ αὐτὰ τῷ λέγοντι. λέγονται γὰρ καὶ αὐτὰ, ἐπειδὴ χρησιμεύουσι τῷ λέγοντι, φαίνεται δὲ παραλιμπανόμενα, ἵνα μὴ περιττὸς εἶναι δοκῇ τῷ λέγειν. ἢ ὅταν ὦσι φορτικὰ καὶ ἐπαχθῆ τὰ λεγόμενα, ἀναγκαῖα δὲ παραληφθῆναι ὡς μὲν οὖν χρήσιμα παραλαμβάνονται, ὡς δὲ ἐπαχθῆ δοκεῖ ἐᾷν ὁ λέγων, ἵνα μὴ δόξῃ ὀνειδίζειν τὰς εὐεργεσίας. [Ὅσα μὲν ἢ τοὺς χορευτὰς. Demoſth. p. 519. 14.] ἔθος ἦν τοὺς χορεύοντας τῷ Διονύσῳ μὴ, καθ' ὃν ἐχόρευον χρόνον, στρατεύεσθαι. ὁ δὲ Μειδίας ἐξιέναι αὐτοὺς ἠνάγκαζε, καὶ οὐκ εἴα τῆς στρατείας ἀφίεσθαι. εἰσῆκται δὲ κατὰ παράλειψιν, ἐπειδὴ οὐκ ἔχει πολλὴν τὴν ἰσχύν. ἔστι δὲ ἡ σύνταξις τοιαύτη. οἶδα ὅτι ἐμοὶ μὲν τῷ ἐπηρεαζομένῳ καὶ παθόντι ἕκαστον τούτων, οἷον τὸ τοὺς χορευτὰς κωλύειν, τὸ προβάλλεσθαι ἑαυτὸν καὶ κελεύειν χειροτονεῖν ἐπιμελητὴν τῶν διονυσίων, τὴν ὁμοίαν ὀργὴν ἐμποιεῖ, ἣν ἂν ἔσχον καὶ ἄλλο ὁτιοῦν τῶν μεγάλων ἐγκλημάτων παθών· ὑμῖν δὲ τοῖς ἔξω βελῶν οὐκ ἂν εἴη ἴσως ἄξιον ὀργῆς. [Καὶ γὰρ εἴρηται τρόπον τινά. Demoſth. p. 457. 11.] πῶς εἴρηται; εἶπεν ὅτι ἄδικόν ἐστι, καὶ ἐπειδὴ οὐκ ἐπεξειργάσατο, τὰς αἰτίας μὴ προσθεὶς, δι' ἃς ἄδικόν ἐστιν, εἶπε τὸ ἐάσω. ὥστε καὶ εἴρηται καὶ οὐκ εἴρηται. εἴρηται μὲν καθὸ ἔφη ἄδικον εἶναι τὸ ἑνὸς κατηγοροῦντα, πάντας τὴν δωρεὰν ἀφαιρεῖσθαι· οὐκ εἴρηται δὲ καθὸ τὰς αἰτίας οὐ προσέθηκε τὰς κατασκευαστικὰς τοῦ ἄδικον εἶναι. οὐκ εἶπε δὲ ταύτας, ὅτι καὶ ὑφ' ὑμῶν τῶν ἀκουόντων γινώσκεται ἐπίσης. τὸ γὰρ ἴσως ἐνταῦθα ἀντὶ τοῦ ὁμοίως κεῖται. [Τῶν δὲ ἐπαχθῶν παραδείγματα ἐν τῷ περὶ στεφάνου] ἀντιπαραθεὶς τὰ ἑαυτοῦ τοῖς Αἰσχίνου, ἀπέδειξεν αὐτὸν μὲν τὴν πόλιν μυρία εὐηργετηκότα, ἐκεῖνον δὲ πολλὰ λυμαινόμενον. εἶτα καὶ πρὸς τὰ ἴδια παρ' ἐκείνου 27 πρὸς ἕκαστον γενόμενα εὐεργετήματα ἀπιδὼν, καὶ συνιδὼν, ὡς,

27. imo vero ἑαυτοῦ a ſe, Demoſthene. Nam ἐκείνου ad Aeſchinem ſit rediturum.

ὡς ἐὰν μὲν παραλείψῃ, παντελῶς οὐδὲ δόξει τί πεποιηκέναι, πάλιν δὲ, ἐὰν ἀπαριθμήσῃ ταῦτα. φορτικὸς καὶ βαρὺς ἔσται ὁ λόγος αὐτοῦ, τῷ κατὰ παράλειψιν κέχρηται σχήματι:

C. VIII. Περὶ τοῦ περιπλέκειν· [Herm. p. 412.] τῶν πραγμάτων πολλαχῶς ἀπαγγελλομένων· ἢ γὰρ ἀπ' εὐθείας φράζομεν, ἢ πλαγίως, τουτέστιν ἀμαυρῶς, τὸ περιπλέκειν, καὶ πλαγίως λέγειν καὶ συνεσκιασμένως, διαβάλλεται, πλὴν, εἰ μετὰ καιροῦ γίνοιτο, ζηλωτὸν ἂν εὑρεθείη· ἐπεὶ καὶ ἡ ἀσάφεια ψέγεται, ἀλλ' ἐν τοῖς ἐσχηματισμένοις ἐστὶ χρήσιμος. διαφέρει δὲ ἡ περιπλοκὴ τῆς ἀποσιωπήσεως καὶ παραλείψεως, ὅτι ἡ μὲν ἀποσιώπησις οὐδέτι λέγει [28] ἡ δὲ, ἀσαφῶς· ἡ δὲ παράλειψις λέγουσα [29] τὰ πράγματα, προδήλως αὐτὰ ἀπαγγέλλει. ἡ δὲ [30], ἐμφαντικῶς καὶ ἐσχηματισμένως. γίνεται δὲ κατὰ τρόπους τρεῖς. περιπλέκομεν γὰρ, φησὶ, τουτέστιν ἀσαφῶς λέγομεν καὶ συνεσκιασμένως, κατὰ τοσούσδε τρόπους· εἴρηται δὲ περιπλοκὴ ἀπὸ μεταφορᾶς τοῦ πεπλεγμένου δεσμοῦ, ὅς ἐστι δύσλυτος. ἐπεὶ καὶ τὰ τοιαῦτα ἀσαφῆ ὄντα, δυσνόητα εἰσίν. ἤτε ὅταν αἰσχρά ᾖ τὰ λεγόμενα: ὡς ἐν τῷ ἐπιταφίῳ τοῦ μεγάλου Βασιλείου φησὶν ὁ Θεολόγος, τοὺς ἐν γυναιξὶν ἄνδρας καὶ ἐν ἀνδράσι γυναῖκας. ἐνταῦθα γὰρ περιέπλεξε καὶ ἀσαφῶς ἔλεξε. δοκεῖ γὰρ λέγειν, ὅτι οὔτε ἄρρενές εἰσιν, οὔτε γυναῖκες. τὸ μὲν, διὰ τὰ παιδογόνα [31] μόρια, τὸ δὲ ὅτι ἀνδρῶν εἰλήφασι σχῆμα, καὶ φύσιν· τῇ δε ἀληθείᾳ τοιοῦτόν τι ἐμφαίνει. ὅτι ταῖς γυναιξὶ μὲν συνέρχονται ὡς ἄνδρες. διὰ γοῦν [32] τὸ

 εἶναι,

28. MS. λέγεται. fort. leg. οὐδὲ σαφῶς τι λέγει οὐδὲ ἀσαφῶς.

29. Videtur leg. ἡ δὲ, παραλείψειν λέγουσα aut ἡ δὲ παράλειψις, παραλείψειν λέγουσα. *Simulans ſilentio transmiſſuram.*

30. Periplocen deſignat. 31. f. μὴ παιδογ.

32. Melius conueniret μέντοι. Sed deſunt quo-

εἶναι αἰσχρὰ ταῦτα, περιέπλεξε. πλὴν καὶ [33] ἐδήλωσεν εὐπρεπῶς, ὃ ἐβούλετο. καὶ τὸ ἑξῆς δὲ τοιοῦτον ἐστιν· οἷον τὸ φυσικῶς ἀσελγαίνειν οὐκ ἔχοντες, ὃ δύνανται μόνον, τῇ γλώσσῃ πορνεύουσι. τὸ γὰρ πορνεύουσι δύναται νοεῖσθαι καὶ ἐπὶ τοῦ ἀπρεπῆ καὶ ἄσεμνα λαλεῖν δύναται δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ διὰ φιλημάτων καὶ ἀσπασμάτων πορνικῶν ἐκπληροῦν τῆς ἀκολασίας τὸν ἔρωτα ἀπορήσειε δ' ἄν τις τί διαφέρει τὸ περιπλέκειν τοῦ σεμνοῦ λόγου. διαφέρει καθὸ ἐκεῖ μὲν τὸ σχῆμα διδάσκει ὁ τεχνικὸς, ἐνταῦθα δὲ τὸν καιρὸν τοῦ σχήματος. παράδειγμα δὲ τοῦ σεμνοῦ λόγου. τὸ ἔγνω Ἀδὰμ τὴν γυναῖκα πῶς δὲ πικρότερον τὸν λόγον ποιούμεθα; ὅτι, ὅταν περιπλοκὴν ὁ λέγων ποιήσῃ, ὑποπτεύει ὁ ἀκροατὴς, ὅτι, εἰ μὴ ἦν τὸ πρᾶγμα αισχρὸν, οὐκ ἂν τοῦτο ἐποίησεν ὁ περιπλέξας. [ἢ ὅταν λυπηρὰ ᾖ τοῖς ἀκούουσι] τοιοῦτον ἐστὶ τὸ παρὰ τῷ Ἀποστόλῳ Ἰωάννῃ φερόμενον. Γεννία, πᾶς ἀγαθοποιὸς ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστιν, ὁ δὲ κακοποιὸς οὐκ οἶδα πόθεν ἐστίν. διὰ τὸ λυπηρὸν γὰρ εἶναι τοῖς ἀκούουσιν, οὐκ εἶπε σαφῶς, ὅτι ἐκ τοῦ διαβόλου ἐστὶν, ἀλλ' ἔδωκεν αὐτὸ τοῖς βουλομένοις ἔξωθεν νοεῖν: [ἢ ὅταν ἐπαχθῆ τοῖς λέγουσιν] ἐπαχθής ἐστιν ὁ λέγων, ὅταν ἐπαινεῖ ἑαυτὸν ἀναιδῶς, καὶ πάντων προτίθησι. δεῖ οὖν περιπλέκειν τοὺς ἡμετέρους ἐπαίνους· ἵνα μὴ φορτικοὶ δόξωμεν, ὡς ὁ Θεολόγος ἐποίησεν· εἰ δέ τι καὶ Βαρναβᾶς, ὁ ταῦτα λέγων καὶ γράφων, Παύλῳ συνηγωνίσατο, Παύλῳ χάρις, τῷ καὶ προελομένῳ καὶ συνεργὸν ποιησαμένῳ τοῦ ἀγωνίσματος· περιέπλεξεν οὖν εἰπών· εἰ δέ τι, τουτέστι μικρόν τι, καὶ παραβαλὼν ἑαυτὸν μὲν Βαρναβᾶ, Παύλῳ δὲ τὸν μέγαν Βασίλειον. [τῶν δὲ λυπηρῶν ὁ Δημοσθένης ἐν τοῖς Φιλιππικοῖς.] σημείωσαι δὲ ὅτι καὶ Ὀλυνθιακοὶ καὶ Φιλιππικοὶ λέγονται οἱ λόγοι οὗτοι. Ὀλυνθιακοὶ μὲν, ὡς τοῦ Δημοσθένους τοῖς Ὀλυν-

que poſt *ὡς ἄνδρες* nonnulla e. c. *διὰ δὲ τὴν ἀπουσίαν τοῦ σπέρματος οὐ δυνάμενοι τὰ τῶν ἀνδρῶν ἐπιτελεῖν, αἰσχρουργοῦσι.* vel ſimile quid.

33. f. *πλὴν καὶ οὕτως* verumtamen vel ſic quoque.

Ὀλυνθίοις συμμαχῆσαι συμβελεύοντος: Φιλιππικοὶ δὲ, ὡς κατὰ Φιλίππε διεγείροντος· [καὶ πάλιν παρὰ πόδας ἐνεςί γε περιπλοκὴ μετὰ συλλήψεως.] περιπλοκὴ μὲν ἐςιν ἡ τε ἀορίςε πρόσληψις, τετέςι τὸ ἐκ οἶδ᾽ ὄντινά μοι δοκεμεν τρόπον ἔχειν· [Dem. 9. 14.] σύλληψις δὲ τὸ εἰπεῖν· ἡμεῖς δὲ, συλλαβὼν καὶ τὸ ἑαυτε πρόσωπον. ε γὰρ εἶπεν· ὑμεῖς δέ. [τῶν δὲ ἐπαχθῶν τὸ παράδειγμα.] ἕτω κεῖνται ἐν τῷ κατὰ Μειδίε τὰ ῥητὰ [519. 4.] ὑπεσχόμην ἐγὼ χορηγήσειν ἐθελοντὴς, καὶ κληρεμένων, πρῶτος αἱρεῖσθαι τὸν αὐλητὴν ἔλαχον· καὶ ὑμεῖς μὲν, ὦ δικαςαὶ, πάντες ἀμφότερα ὡς οἷόν τε μάλιςα ἀπεδέξασθε, τήν τε ἐπαγγελίαν τὴν ἐμὴν, καὶ τὸ συμβὰν ἀπὸ τῆς τύχης.

C. IX. Περὶ ἐπαναλήψεως: [Hermog. p. 413.] ἐπανάληψις ἐνταῦθα τῆς λέξεως γένος, ε τῆς ἐννοίας· λέγεται γὰρ ἡ ἐπανάληψις κατὰ πολλὲς τρόπες. πρῶτον μὲν, ὅταν ἐπανίῃ ὁ λόγος ἀπὸ παρεκβάσεως ἐπὶ τὸ ἐξ ἀρχῆς προκείμενον. δεύτερον ἐπανάληψις ἐςὶν, ὅταν δύο πράγματα καὶ ὀνόματα προθέντες, μηδέπω τε νε πέρας ἔχοντος, ἐπανιόντες ἐφ᾽ ἑκάτερα, τὸ τῆς διανοίας ἀναπληρῶμεν ἐλλιπές· οἷον· Ἀλκιβιάδης καὶ Νικίας τὴν Σικελίαν ἐλυμήναντο. Ἀλκιβιάδης μὲν τῇ ςρατιᾷ, (ſic) Νικίας δὲ ςρατηγήσας ἀργῶς. λέγεται ἐπανάληψις καὶ ἡ ἐπανακεφαλαίωσις, ἡ καὶ ἐπάνοδος βελομένη [34]. ἔτι δὲ ἐπανάληψίς ἐςιν, ὅταν τὴν αὐτὴν φωνὴν δι᾽ ὀλίγε ἐπαναλαμβάνωμεν, ἤτε ἐν τῷ αὐτῷ κώλῳ διὰ μέσε βραχύ τι παρεντιθέντες, ὡς τὸ· ἦν τότε, ἦν· ἢ ὅταν, ἐξ ε ἄρχεται τὸ πρῶτον κῶλον, ἀπ᾽ αὐτε πάλιν καὶ τε δευτέρε κώλε ἀρξώμεθα, ὡς τὸ· Πάλιν ἡμῖν συμφοραὶ, πάλιν δακρύων ὑπόθεσις: [ἀλλ᾽ ὁ μὲν Αἰθίοπας.] περὶ τε Ποσειδῶνος τετο λέγει ἐν τῇ α ῥαψῳδίᾳ τῆς Ὀδυσσείας. [Νιρεὺς δὲ Αἰσύμηθεν·] τετο ἐν τῇ Βοιωτίᾳ κεῖται· διηγησάμενος γὰρ περὶ τῶν ἄλλων, ὁπόσας ἕκαςος νῆας ἧκε κομίζων εἰς Τροίαν, εἰσάγει καὶ τὸν Νιρέα διὰ τε τοιεδε σχήματος



34. fort. leg. λεγομένη.

μετὰ τριῶν νηῶν ἀφικόμενον. θαυμάσαι δὲ Ὅμηρον ἄξιον ἐξυμνήσαντα τὸν Νιρέα διὰ τȣ̃ τοιȣ̃δε σχήματος, καὶ ταῦτα μετ' ὀλίγων ἀφικόμενον· ὡς τὸ· Ἆρες Ἆρες βροτολοιγέ· τȣ̃το ἐπὶ διαβολῇ ἐςί. τȣ̃το γὰρ καθ' αὑτὸ τὸ Ἄρης ὄνομα διαβεβλημένον ἐςίν· ἐκ τȣ̃ ἀρῇ γὰρ γέγονε, δι' ȣ̃ ἡ βλάβη σημαίνεται· κεῖται δὲ ἐν τῇ ε τῆς Ἰλιάδος. οἷον· Τȣ̃ δ' ἐγὼ ἀντίος εἶμι. τȣ̃το ἐν τῷ Υ κεῖται τῆς Ἰλιάδος· φησὶ δὲ τȣ̃το ὁ Ἕκτωρ περὶ τȣ̃ Ἀχιλλέως βεβαιῶν τὸ αὐτȣ̃ ἦθος, ὡς ἀνδρεῖον ὂν καὶ θαρσαλέον καὶ ἀκατάπληκτον· [Ἀδικεῖ Σωκράτης.] ἐν προοιμίῳ τῶν Ἀπομνημονευμάτων τȣ̃το φησὶν ὁ Ξενοφῶν. Πολλάκις ἐθαύμασα, τίσι δήποτε λόγοις Ἀθηναίȣς ἔπεισαν οἱ γραψάμενοι Σωκράτην, ὡς ἄξιος ἦ θανάτȣ τῇ πόλει. ἡ μὲν γὰρ γραφὴ κατ' αὐτȣ̃ τοιάδε τίς ἦν· Ἀδικεῖ Σωκράτης, καὶ τὰ ἑξῆς. εἶτα προςίθησι· Πρῶτον μὲν, ὡς ȣ̓κ ἐνόμιζεν, ȣ̀ς ἡ πόλει νομίζει θεȣ̀ς, ποίῳ ποτ' ἐχρήσαντο τεκμηρίῳ; [πάντες ὅσοι πώποτ' ἐκπεπλεύκασι.] τȣ̃το ἐν τῷ ὑπὲρ Διοπείθȣς λόγῳ [p. 95. vlt.] κεῖται, ςρατηγȣ̃ ἀποςαλέντος παρ' Ἀθηναίων, καὶ κατηγορηθέντος, ὡς χρήματα λαμβάνοντος ἀπὸ τῶν κατοικȣ́ντων τὰς νήσȣς. ἐπαναλαμβάνει δὲ τὸ τȣ̃ Κύρȣ ὄνομα ὁ Ξενοφῶν λέγων· ὁ δὲ Ἀρμένιος, ὡς ἤκȣσε τήν τε κλῆσιν τȣ̃ Κύρȣ καὶ τὴν πρᾶξιν, λαβὼν τȣ̀ς τέκτονας, καὶ ἄλλα ὅσα ᾤετο δεῖν, ἧκε πρὸς τὸν Κύρον ὡς ἠδύνατο τάχιςα. ἐπεὶ δὲ εἶδε τὸν Κύρον, ἔλεξεν· ὦ Κύρε. [ὡς τὸ· Ἀνδροτίων, ὦ γῆ] τȣ̃το καὶ ἐν τῷ κατὰ Τιμοκράτȣς [p. 758. 15.] καὶ ἐν τῷ κατ' Ἀνδροτίωνος [p. 618. 5.] τέθειται· διὰ τὸ καὶ ἐν τῷ κατὰ Τιμοκράτȣς μνείαν τȣ̃ Ἀνδροτίωνος γίνεσθαι· ὡς καὶ τȣ̃ νόμȣ, ὃν Τιμοκράτης τέθεικε, δι' Ἀνδροτίωνα δοκȣ̃ντος τεθεῖσθαι· Στεφάνȣς ȣ̃ν τινὰς ἀνακειμένȣς τῇ πόλει, ȣ̀ς οἱ σύμμαχοι ἀνέθεντο, τιμῶντες τὸν δῆμον τῶν Ἀθηναίων, συνεβȣ́λευσεν ὁ Ἀνδροτίων συγχωνεῦσαι, ὡς διὰ τὸν χρόνον παλαιωθέντας, καὶ ποιῆσαι φιάλας, καὶ ἐκπώματα, καὶ ἠρέθη εἰς τὴν τȣ́των κατασκευὴν· σχετλιάζων ȣ̃ν ὁ τοῖς λόγοις τȣ́τοις τȣ̃ Δημοσθένȣς χρησάμενος Διόδωρος ταῦτα φη-

τα φησίν. [ὑμεῖς δὲ, εἰ χρὴ φέρειν Χαρίδημον, βουλεύεσθε] ἀπὸ τοῦ κατὰ Ἀριστοκράτους. [690. 22.] καίτοι ἡλίκον ποτ' ἂν στενάξαιεν οἱ ἄνδρες ἐκεῖνοι οἱ ὑπὲρ δόξης καὶ ἐλευθερίας τελευτήσαντες, καὶ πολλῶν καὶ καλῶν ἔργων ὑπομνήματα καταλιπόντες, εἰ ἄρα αἴσθοιντο, ὅτι νῦν ἡ πόλις εἰς ὑπηρέτου σχῆμα καὶ τάξιν κατελήλυθε, καὶ Χαρίδημον εἰ χρὴ φέρειν, βουλεύεται· Χαρίδημον, οἴμοι. [ἔστιν ὦ Ἀθηναῖοι ὑμῖν χρήματα] ἐν τῷ α τῶν Ὀλυνθιακῶν τοῦτο κεῖται· [14. 19.] χρήματα δὲ λέγει τὰ θεωρικά. [ἀλλ' ἵππον, ἵππον] ἱππαρχῶν τοίνυν· τί οἴεσθε τἆλλα; ἀλλ' ἵππον, ἵππον οὐκ ἐτόλμησεν ὁ λαμπρὸς καὶ πλούσιος οὗτος πρίασθαι· ἀλλ' ἐπ' ἀλλοτρίου τὰς πομπὰς ἡγεῖτο. τοῦ Φιλομήλου, τοῦ Παιανιέως ἵππου. [571]. ἐνταῦθα οὖν ἐπὶ βεβαιώσει τοῦ ἤθους τὴν ἐπανάληψιν ἐποιήσατο, παριστῶν τὸ τοῦ Μειδίου ἦθος φειδωλὸν καὶ φιλοχρήματον. [καὶ Ἡρόδοτος. φονεὺς μὲν τοῦ ἑαυτοῦ ἀδελφοῦ.] περὶ τοῦ Ἀδράστου τοῦτο φησὶν, ὃς φόνον τοῦ ἀδελφοῦ ποιησάμενος, καὶ τῷ Κροίσῳ ἐπιξενωθεὶς, καὶ πρὸς θήραν τῷ τούτου παιδὶ Ἄτυϊ συνεξελθὼν, καὶ βαλὼν κατὰ τοῦ θηρὸς, καὶ ἀποτυχὼν ἐπήνεγκε πληγὴν καιρίαν τῷ Ἄτυϊ.

C. X. Περὶ τοῦ κατὰ πεῦσιν σχήματος. [Herm. p. 415.] ἀναντίῤῥητον ἐστιν ἐκεῖνο, πρὸς ὃ ἀνταποκριθῆναι τίς οὐ δύναται· [γίνεται δὲ ἢ περὶ τῶν φύσει ὁμολογουμένων, ἢ περὶ τῶν λόγῳ προαποδεδειγμένων·] ὥσπερ ὁ Θεολόγος πυνθάνεται ἐν τῷ περὶ πληγῆς τῆς χαλάζης λόγῳ λέγων· πόθεν ταῦτα; καὶ τίς ἡ αἰτία τοῦ θραύσματος; τοῦτο γὰρ πρόδηλον ἐστὶν, ὅτι ἐξ ἁμαρτιῶν ἡμῖν ἐπέρχεται ἡ θραῦσις. ἢ γοῦν ἐπὶ τῶν ὁμολογουμένων; ἢ ἐπὶ τῶν λόγῳ προαποδεδειγμένων. οἷον ἐστὶ τὸ τοῦ Δημοσθένους· Ἀλλ' ὁ τὴν Εὔβοιαν ἐκεῖνος σφετεριζόμενος, καὶ κατασκευάζων ἐπιτείχισμα ἐπὶ τὴν Ἀττικὴν, [248. 11.] καὶ τὰ ἑξῆς, πότερον ταῦτα ποιῶν ἠδίκει καὶ παρεσπόνδει καὶ τὴν εἰρήνην ἔλυεν, ἢ οὔ; καὶ πάλιν· Ἐμὲ μὲν, ὦ τριταγωνιστὰ, φρόνημα λαβόντα τούτοις συμβουλεύειν ἔδει; [297. 25.] [ἀναντίῤῥητον δὲ ὂν τὸ σχῆμα τρεῖς ἔχει μορφάς.] μορφὰς τοὺς σχηματισμοὺς νοητέον·

νοητέον· ὃ γὰρ ἡ μορφὴ τῷ σώματι, τῦτο τῷ λόγῳ τὸ σχῆμα. ἐρωτᾷ ὖν, φησὶν, ὁ λέγων ἢ τὺς ἀκέοντας, ἢ τοὺς ἀντιλέγοντας, ἢ ἑαυτὸν ἑκάςη δὲ τῶν ἐρωτήσεων διάφορον ἔχει τὸ ἀποτέλεσμα. [ἡ μὲν γὰρ πρὸς τὺς ἀκούοντας ἐρώτησις ἐλεγκτικὴ,] τυτέςιν ὀνειδιςικὴ. [ἡ δὲ πρὸς τοὺς ἀντιλέγοντας ἀνατρεπτικὴ] τῶν παρ' αὐτῶν προτεινομένων· ἡ δὲ πρὸς ἑαυτὸν τοῦ ῥήτορος πεῦσις καὶ τοὺς ἀκούοντας ἐπιςρέφει, εἰς προσοχὴν αὐτοὺς ἐπισπωμένη, καὶ τὴν πίςιν προκαταλαμβάνει, τυτέςι τὰ παρά τινων ὑφορμῶντα λύει, καὶ πρὶν εἴπωσιν αὐτά: ἡ πρὸς τοὺς ἀκούοντας πεῦσις ἐλεγκτική: οἷον· πότε οὖν, ὦ Ἀθηναῖοι, πότε ἃ δεῖ πράξετε; τοῦτο κεῖται ἐν τῷ α. τῶν Φιλιππικῶν. [42. 2.] λέγει γὰρ ὁ Δημοσθένης· ὁρᾶτε, ὦ Ἀθηναῖοι, τὸ πρᾶγμα οἷ προελήλυθεν ἀσελγείας. ἄνθρωπος, ὃς οὐδ' αἵρεσιν ὑμῖν δίδωσι τοῦ πράττειν, ἢ ἄγειν ἡσυχίαν, ἀλλ' ἀπειλεῖ, καὶ λόγυς ὑπερηφάνυς, ὥς φασι, λέγει, καὶ οὐχ οἷός τε ἐςὶν, ἔχων, ἃ κατέςρεπται, μένειν ἐπὶ τούτοις, ἀλλ' ἀεί τι προσπεριβάλλεται κύκλῳ, καὶ πανταχοῦ μέλλοντας ἡμᾶς καὶ καθημένυς περιςοιχίζεται· πότε ὖν, ὦ Ἀθηναῖοι, πότε, ἃ χρὴ, πράξετε; ἐπειδὰν τί γένηται; ἐπειδὰν, νὴ Δία, ἀνάγκη τίς ᾖ; νῦν δὲ τί χρὴ τὰ γινόμενα ἡγεῖσθαι; [ἡ ἑαυτοῦ πρὸς ἑαυτὸν τοῦ ῥήτορος πεῦσις διπλῆν ἀκοῆς ἐπιςροφὴν ἔχει, καὶ πίςωσιν, κατὰ πρόληψιν ὑπονοίας, καὶ λύσιν·] γράφεται δὲ διπλῶς. πλὴν τῦτο ἀσαφὲς ἔδοξέ τισι τὸ ῥητὸν κατὰ τὸ ἐλλειπτικόν· ὤφειλε γὰρ εἰπεῖν οὕτως· ἡ αὐτοῦ πρὸς ἑαυτὸν τοῦ ῥήτορος πεῦσις, διπλῆν ἔχει τὴν ἐνέργειαν. ἀκοῆς ἐπιςροφὴν καὶ πίςωσιν, κατὰ πρόληψιν ὑπονοίας, καὶ λύσιν καὶ τοῦτο δῆλον ἐξ ὧν ἐπάγει. [ὅταν γὰρ, φησὶν, αὐτὸς ἑαυτοῦ πυνθάνηται ὁ ῥήτωρ, ἅμα τε ἐπέςρεψε τοὺς ἀκούοντας,] τυτέςιν ἐπεσπάσατο αὐτοὺς πρὸς τὸ προσέχειν καὶ ἀκύειν, [καὶ τὴν πίςιν προκατέλαβεν,] εἴτυν, ἐὰν ἀντίθεσιν τινα ὁ ἀκροατὴς ἔμελλεν ἀντιθεῖναι, προλαμβάνει ταύτην καὶ λύει. πίςιν δὲ λέγει τὰ πιςωτικὰ καὶ ἀποδεικτικὰ ἐπιχειρήματα. καὶ τινὲς μὲν οὕτως ἐξηγήσαντο. ἐμοὶ δὲ μηδὲν ἐλ-

λείπειν

λείπειν δοκεῖ. χρὴ γὰρ σίξαι τελείαν εἰς τὸ διπλῆν ἀκοῆς ἐπιστροφὴν ἔχει. τίνα ταύτην; πίστωσιν κατὰ πρόληψιν ὑπονοίας, τουτέστι πιθανότητα καὶ ἀπόδειξιν, ὧν λέγει. καὶ λύσιν ὑπονοίας τίνος; ἥτις τοὺς ἀκροατὰς ὑποτρέχει. καὶ τοῦτο δῆλον ἐξ ὧν αὐτός φησιν ὁ τεχνικός. [πιστεύει γὰρ ἕκαστος τῶν ἀκουόντων, ἐννοῶν ὅτι οὐκ ἂν ἠρώτησεν ἑαυτὸν ὁ ῥήτωρ, εἰ μὴ ἐπίστευεν ἀποδείξειν· καὶ εἴ τινα ὑπόνοιαν ἔχει ὁ ἀκροατὴς, θεραπεύεται·] συλληπτικῶς οὖν εἰπεῖν τοῦτο λέγει. ὅτι ἄγει τοὺς ἀκούοντας καὶ εἰς πίστιν ἅμα, ὧν φησὶ, προλαμβάνων τῶν ἀκουόντων τὴν ὑπόνοιαν, καὶ εἰς λύσιν τῆς ἑαυτῶν ὑπονοίας. ἔνιοι δὲ οὕτως ἐξηγήσαντο, ὅτι καὶ αὐτὸς ἑαυτὸν ὁ ῥήτωρ ἐρωτῶν ἐπιστρέφει τὴν ἀκοὴν αὐτοῦ, καὶ ἐξυπνίζει ἑαυτὸν εἰς προσοχὴν τοῦ λεγομένου, καὶ ὅτι καὶ τοὺς ἀκούοντας ἐπιστρέφει διὰ τῆς ἐρωτήσεως, ἡ τοῦ ῥήτορος οὖν πρὸς ἑαυτὸν ἐρώτησις καὶ τοὺς ἀκούοντας καὶ ἑαυτὸν ἐπιστρέφει. καὶ τὴν πίστιν προκαταλαμβάνει κατὰ πρόληψιν ὑπονοίας, καὶ λύσιν. τουτέστι καὶ τὴν διττὴν ἐπιστροφὴν τῆς ἀκοῆς ἔχει, καὶ ποιεῖ καὶ πίστιν ὁμοῦ τινὸς πράγματος προλαμβάνων τὴν τοῦ ἀκροατοῦ ὑπόνοιαν, καὶ λύων αὐτήν· ἢ λύσιν φησὶ τὴν τοῦ ἐναντίου τῷ πιστευθέντι πράγματι ἀνατροπήν. ὅταν γὰρ πιστεύσῃ τις, ὅτι τόδε τὸ πρᾶγμα οὕτως ἔχει, ἀνατρέπει τὸ οὕτως μὴ ἔχειν:

C. XI. Περὶ ἀσυνδέτου: [Herm. p. 416.] Μέθοδος ἡμῖν παραδίδοται πότε δεῖ χρῆσθαι τῷ ἀσυνδέτῳ, καὶ πότε τῷ μετὰ συνδέσμων· καὶ ὅτε μὲν βούλοιτό τις ἠθικὸν ποιεῖν τὸν λόγον, τῷ ἀσυνδέτῳ χρηστέον. ὅτε δὲ πραγμάτων πλῆθος καὶ μέγεθος μόνον, τῷ μετὰ συνδέσμων· φησὶν οὖν τὸ αὐτὸ μὲν ἐργάζεσθαι ἀμφότερα, καὶ μέγεθος ὁμοίως πραγμάτων καὶ πλῆθος, πλὴν οὐχ ὁμοίως. [τὸ μὲν γὰρ μετὰ συνδέσμων πραγματικὸν, φησὶ, πλῆθος ἢ μέγεθος ἐργάζεται.] τουτέστι πραγμάτων πλῆθος καὶ μέγεθος. μέγεθος μὲν, ὅταν ἔχωμεν ἓν πρᾶγμα καὶ κατατέμνωμεν αὐτὸ εἰς πολλά. ὡς τό· Αὖ ἔρυσαν μὲν πρῶτα, καὶ ἔσφαξαν, καὶ ἔδειραν. πλῆθος δὲ, ὅταν πολλὰ ἔχω καὶ διηγῶμαι αὐτά. [τὸ δὲ ἀσύνδετον ἠθικόν ἐστι.] τουτέστιν ἀνειμένον

μένον καὶ ἀφελές. ἢ ἠθικὸν ἔφησε τὸ ἦθος ἐμφαῖνον σύντονον καὶ ἐναγώνιον. ἐργάζεται μὲν γὰρ καὶ τὸ ἄνευ συνδέσμων λεγόμενον, ἦθος, καὶ μέγεθος, καὶ πλῆθος, πλὴν ἦθος μᾶλλον, ὥσπερ τό· Κυρτὰ φαληριόωντα. καὶ ἔχει μέγεθος, ἀλλὰ καὶ πλῆθος ἐμφαίνει τὸ ἀσύνδετον· οἷον· Πολλοῖς δὲ παιδευθεὶς πρότερον ἀντὶ πολλῶν τῶν ἁμαρτημάτων, ὧν ἡ τῆς κακίας ῥίζα ἐβλάστησε κατὰ διαφόρους αἰτίας καὶ χρόνους, λόγῳ, νόμῳ, προφήταις. ταῦτα γὰρ ἔχουσι μὲν πλῆθος, ἀλλὰ μετὰ ἤθους τινὸς ἐναγωνίου τὸ πλῆθος δὴ παρεισάγουσιν. ὥσπερ οὖν τὸ μετὰ συνδέσμων λεγόμενον ἔχει καὶ πλῆθος καὶ μέγεθος, πλὴν πραγματικὸν, οὕτω καὶ τὸ ἄνευ συνδέσμων [35]. ἠθικὸν δὲ καλεῖται, καὶ οὐ πραγματικὸν, τὸ τοιοῦτον πλῆθος καὶ μέγεθος, ὥσπερ ἐκεῖνο πραγματικὸν πλῆθος καὶ μέγεθος. ἔοικε γὰρ ὁ καὶ σύνδεσμος παρεντεθεὶς πράγματα σημαίνειν πολλὰ, καὶ συσφίγγειν τὸν λόγον· τὸ δὲ ἀσύνδετον, ἔστι μὲν καὶ αὐτὸ ἔχον πλῆθος, ὡς εἴρηται, πραγμάτων, πλὴν καθὸ ἀπολύτως εἰσάγεται, δοκεῖ μὴ ἔχειν. οὐ γὰρ ἀλλήλοις τὰ κῶλα συνέχεται, οὐδὲ συσφίγγεται, ἵνα πραγμάτων πλῆθος πολὺ παραστήσωσιν· ὅθεν καὶ τὴν τοιαύτην ἑρμηνείαν διῃρημένην οἱ παλαιοὶ ὠνόμαζον: [ὅταν ἑκατέρου καιρὸς ᾖ.] καιρὸν εἶναι φησὶ καὶ μέθοδον τοῦ πότε δεῖ τῷ μεγέθει χρῆσθαι, καὶ πότε τῷ πλήθει. ἔστι γὰρ πότε μὲν τοῦ μεγέθους καιρὸς, πότε δὲ τοῦ πλήθους. πλὴν ἀποσιωπᾷ τίς ὁ καιρός. ἔστι δὲ τοιοῦτος· ὅταν μὲν γὰρ ἕν τι ᾖ τὸ πρᾶγμα, κατατέμνῃ δὲ ὁ ῥήτωρ αὐτὸ εἰς πολλὰ, καὶ περιβάλλῃ, τότε μέγεθος ἐργάζεται· ὡς ἐν τῷ· Ἀλλ' ὁ τὴν Εὔβοιαν ἐκεῖνος σφετεριζόμενος, καὶ κατασκευάζων ἐπιτείχισμα ἐπὶ τὴν Ἀττικήν. δύο γὰρ εἰσὶ σχεδὸν τὰ πάντα, ἥτε Εὔβοια καὶ Βυζάντιον· καὶ πάλιν ὡς ἐν τῷ εἰς τὴν ἁγίαν Πεντηκοστὴν λόγῳ. Πεντηκοστὴν ἑορτάζομεν, καὶ Πνεύματος ἐπιδημίαν. καὶ τὰ ἑξῆς. ἐνταῦθα τὸ μὲν πρᾶγμα ἓν, ἡ ἁγία πεντηκοστὴ, καθ' ἣν τὸ ἅγιον πνεῦμα ἐπεδήμησεν, οἱ δὲ σύνδεσμοι πολλοὶ, μεγεθῦναι

35. Num addendum eſt πλὴν ἠθικόν.

θῦναι τὸ πρᾶγμα βελομένε τε Πατρὸς· πλῆθος δὲ καιρὸς, ὅταν πολλὰ ἔχῃ τις φανερὰ τοῖς ἀκροαταῖς ὄντα, καὶ διηγῆται αὐτὰ χάριν αὐξήσεως. ὡς ἐν τῷ περὶ υἱε δευτέρῳ λόγῳ· Καθαίρει δὲ λέπρας, καὶ δαιμόνων καὶ νόσων ἀπαλλάσσει, καὶ ζωοποιεῖ νεκρὲς, καὶ ὑπὲρ θαλάσσης ὁδεύει, καὶ τἄλλα ποιεῖ, ὅσα πεποίηκεν: [οἷον· "Ὀλυνθον μὲν δὴ, καὶ Μεθώνην.] τἔτο ἐκ τε κατὰ Φιλίππε τρίτε λόγε [117. 19] ἐςὶν, ἔχει δὲ ἕτως. "Ὀλυνθον μὲν δὴ καὶ Μεθώνην καὶ Ἀπολλωνίαν, καὶ δύο καὶ τριάκοντα πόλεις ἐπὶ Θράκης ἐῶ, ἃς ἁπάσας οὕτως ὠμῶς ἀνῄρηκεν, ὥςε μηδ᾽ εἰ πώποτ᾽ ᾠκήθησαν, εἶναι ῥᾴδιον εἰπεῖν: [καὶ πάλιν· ἡνίκα Πύδνα, Ποτίδαια] τἔτο ἐν τῷ πρώτῳ τῶν Ὀλυνθιακῶν [11. 17.] κεῖται. λέγει δὲ ὡς, εἴπερ, ἡνίκα Πύδνα, Ποτίδαια, καὶ τὰ ἑξῆς, πολιορκέμενα ἀπηγγέλλετο, ἑνί τῳ τέτων προθύμως ἐβοηθήσαμεν, ῥᾴονι ἂν, καὶ πολὺ ταπεινοτέρῳ, οἶμαι, ἐχρώμεθα τῷ Φιλίππῳ. δεῖ δὲ εἰδέναι, ὅτι τὸ ἀσύνδετον ἁρμόνιον τῇ διηγήσει. οἷον· ἀλληλοφονίαις, μοιχείαις. καὶ ὅτε πάθος ἐξαγγέλλωμεν, οἷον· ἦν ὁρᾶν πόλεις, οἰκίας κατεσκαμμένας. [Demoſth. p. 361. 20.] καὶ ὅταν ὀργιζώμεθα. οἷον· ἕτος ἓν αὐτὸν ἐξαιτήσεται, ὁ φαρμακὸς, ὁ λοιμός. [Dem. 794. 4.]

Cap. XII. Περὶ τε ἐν ἀρχῇ τι λέγειν [Hermog. 416. 417.] εἰδέναι δεῖ ὅτι ἡ ἀνακεφαλαίωσις δι᾽ ἀνάμνησιν εὕρηται. ἡ δὲ προέκθεσις διὰ σαφήνειαν καὶ πιθανότητα. ἀλλὰ καὶ πιθανὸς διὰ τῆς ἀνακεφαλαιώσεως ὁ λόγος γίνεται. πιςεύεσι γὰρ οἱ ἀκροαταὶ, ὅτι, εἰ μὴ ἕτως εἶχε, τετέςιν ἀληθῶς, ἐκ ἂν πάλιν τὰ ῥηθέντα ἐπανέλαβε: [περὶ ὧν τίς μέλλει κατασκευάζειν ἢ διδάσκειν] κατασκευάζειν μὲν, ἐπὶ τε δικανικε καὶ συμβελευτικε τε ςασιαζομένε. διδάσκειν δὲ, ἀντὶ τε διηγεῖσθαι σαφῶς, καὶ ἐκτίθεσθαι κεφαλαιωδῶς τὲς ἐγκωμιαςικὲς τόπες· τεχνικὲς δὲ καλεῖ τὲς κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἀντιτέχνες αὐτε καὶ ὁμοτέχνες, οἷον Ἑρμαγόραν, Διονύσιον καὶ Μινεκιανὸν· ἀποδεδειγμένα

μὲν

μὲν οὖν καλεῖ τὰ ἀμφισβητέμενα. δεδιδαγμένα [36] δὲ τὰ τοῦ πανηγυρικοῦ καὶ παραινετικοῦ. ἀνακεφαλαίωσιν δὲ ἐκάλεσε τὴν ἀνάμνησιν, διότι ἐν κεφαλαίοις, τουτέστιν ἐν ἐπιτομῇ, ἀναλαμβάνει τὰ ῥηθέντα ἤδη, καὶ ἐξ ἀρχῆς λέγει αὐτά, πλὴν ἐν συντόμῳ. ἐπάνοδον δὲ, διότι ἐπάνεισιν ἐπὶ τὰ ἐξ ἀρχῆς ἀποδεδειγμένα. παλαιοὺς δὲ φησὶ πάντας τοὺς πρὸ αὐτοῦ, οἷον Αἰσχίνην, καὶ Δημοσθένην· [δίκαιον ἐστὶν ἐμέ.] τοῦτο εἴρηται ἐν τῷ κατὰ Ἀριστοκράτους, [626. 12.] δεικνύοντος τοῦ ῥήτορος, ὅτι καὶ παράνομον τὸ ψήφισμα, καὶ ἀσύμφορον τῇ πόλει καὶ ἀνάξιος τυχεῖν ὁ Χαρίδημος. [ἐπάνειμι δὴ πάλιν ἐπὶ τὰς ἀποδείξεις] ἐν τῷ περὶ στεφάνου τοῦτο ἐστί. [καὶ ὁ Πλάτων ἐν ἀρχῇ φησὶ προοίμια καὶ διηγήσεις.] ἐν τῷ λόγῳ, ᾧ ἐπιγραφὴ Φαῖδρος, ἢ περὶ καλοῦ, ταυτὶ φησὶν, ὅτι τῆς ῥητορικῆς ἔργον [37] τὸ προοίμιον, δεύτερον διήγησις, καὶ τρίτον πίστις καὶ μαρτυρία. τὸ δὲ δὴ τέλος τῶν λόγων κοινῇ πᾶσιν ἔοικε συνδεδογμένον εἶναι, ᾧ τινὲς μὲν ἐπάνοδον, ἄλλοι δὲ ἄλλο τι τίθενται ὄνομα. ἑρμηνεύων δὲ Ἑρμογένης τί ἂν εἴη τὸ ἄλλο τι, ὅπερ ὁ Πλάτων ἔφη, λύει λέγων· μή ποτε ἄρα τὴν ἐπάνοδον καὶ ἀνακεφαλαίωσιν συλλογίσασθαί τινες φασίν· ὅ φησι Δημοσθένης μετὰ τὰς ἀποδείξεις τῶν κατ' Αἰσχίνου προτεθέντων κεφαλαίων, ἐν τῷ περὶ τῆς παραπρεσβείας· [396. 26.] ὅτι, συλλογίσασθαι βούλομαι ἅπερ ὑπεσχόμην· ὅτι τὰ ψευδῆ ἀπήγγειλεν, ὅτι οὕτως ἔπεισεν ὑμᾶς ἐμοῦ μὴ ἀκούειν τἀληθῆ λέγοντος.

Cap. XIII. Περὶ τῶν ἴσων σχημάτων: [Hermog. p. 417. 418.] ὥσπερ τὸ αὐτὸ εἶδος τοῦ βρώματος, τοιῶσδε μὲν σκευαζόμενον τοιάνδε ἔχει τὴν τῆς γεύσεως ἡδονὴν, τοιῶσδε δὲ τοιάνδε, οὕτω καὶ τὰ πάρισα. ἀγωνιστικὰ μὲν ἐστὶν, ὅταν συμπαραληφθῇ πράγμασι πολλοῖς, ἐχόντων μὲν ἡμῶν ἔργον σπουδαιότατον τὸ ἀπαγγεῖλαι τὰ πράγματα, συμπεσόντος δ' ἔξωθεν, ὥσπερ τινος

36. In Hermogenis vulgatis legitur λελεγμένα.
37. videtur leg. πρῶτον ἔργον. ſed v. Platonem.

τινος παρέργου, καὶ τοιούτου σχήματος. διὰ γὰρ τοῦτο καλεῖται καὶ ἀγωνιστικὸν, ὅτι ἔξωθεν ἐμπίπτει τὰ πάρισα, ἀγῶνα ἡμῶν ποιουμένων, ὅπως τὰ πράγματα διηγησώμεθα· ὥσπερ καὶ ὁ Θεολόγος ἐν τῷ εἰς τὸν Κυπριανόν· Δεινὸν ὀφθαλμοῖς ἁλῶναι, καὶ γλώσσῃ τρωθῆναι, καὶ ἀκοῇ δελεασθῆναι, καὶ διὰ θυμοῦ ζέσαντος ἐμπρησθῆναι, καὶ γεύσει κατενεχθῆναι, καὶ ἁφῇ μαλακισθῆναι. οὕτω μὲν οὖν γίνεται ἀγωνιστικά. ἐπιδεικτικὰ δὲ ὅταν μετὰ τοὺς ἀγῶνας καὶ τὰς ἀποδείξεις χρήσῃ τοῖς παρίσοις εἰς τὸ ψυχαγωγεῖν τοὺς ἀκούοντας. ἐπιδεικτικὰ λέγεται πάρισα, ὅταν τὰ ἀγωνιστικὰ πάρισα πολλὰ γένηται, καὶ ταῦτα ἐπιτηδευθῇ ὥστε θέλξαι τοὺς ἀκούοντας, πλὴν σωφρόνως, ὥσπερ ὁ Θεολόγος ἐν τῷ εἰς τὸ Πάσχα δευτέρῳ λόγῳ παρίσοις ἐχρήσατο ἑπτὰ, ἢ καὶ πλείοσιν· ἐν οἷς λέγει· Ἂν οὕτω ποιῇς, καὶ ἂν οὕτως ἐξέλθῃς Αἰγύπτου, εὖ οἶδ᾽ ὅτι στύλῳ πυρὸς καὶ νεφέλης ὁδηγηθήσῃ νυκτὸς καὶ ἡμέρας. ἔρημος ἡμερωθήσεται. θάλασσά σοι τμηθήσεται. Φαραὼ βαπτισθήσεται· [οἷον· νῦν δ᾽ ἄγε νῆα μέλαιναν.] ταῦτα ἐν τῷ α τῆς Ἰλιάδος φησὶν ὁ Ἀγαμέμνων πρὸς τὸν Ἀχιλλέα. τὸ δὲ Ἐπιτηδὲς ξυντέον. ἀπὸ τοῦ ἐπιτηδεῖς[38] γάρ. καὶ Θουκυδίδης τοῦτο λέγει, ὁ συγγραφεὺς, περὶ τοῦ καταλόγου τῶν Ἑλληνικῶν νεῶν· ἐὰν γὰρ τὸ ἀκριβὲς σκοπήσῃ τις, ὀλίγοι ἦλθον, φησὶν[39], ἀπὸ πάσης τῆς Ἑλλάδος εἰς Τροίαν. τούτου δὲ αἴτιον, οὐχὶ τὸ ὀλίγους εἶναι τότε τοὺς ἀνθρώπους ἐν τῇ Ἑλλάδι, ἀλλὰ τὸ ἄπορον: [ἐπιδεικτικὰ δέ ἐστιν] δεῖ ἐπιτηδεύειν τὰ ἐπιδεικτικὰ πάρισα, ὅταν ὁ λόγος ἐναγώνιος ᾖ, ἵνα κεκμηκότα τὰ ὦτα διὰ τῶν τοῦ κάλλους σχημάτων ἐγείρηται· τότε γὰρ καὶ σώφρων ἐστὶν ἡ τοιαύτη ἡδονή· ὥσπερ καὶ ὁ Θεολόγος ἐν τῷ περὶ υἱοῦ λόγῳ· Ἀλλ᾽ ἕτερον, οἶμαι, θέλων καὶ θέλησις, γεννῶν καὶ γέννησις, λέγων καὶ λόγος,

38. malim ἐπιτηδὴς, in nominat. ſingul.

39. fine capitis 10. et initio capitis 11. libri primi.

λόγος· εἰ μὴ μεθύομεν. εἰ μὲν ἂν πράγματα σημαίνουσι, καὶ οὐκ ἀργῶς παραλαμβάνονται τὰ πάρισα, εἰσὶν ἀγωνιστικά. ταῦτα δὲ εἰ πλεονάσουσιν, εἰσὶν ἐπιδεικτικά. οὐ γὰρ δεῖ πλεονάζειν τοῖς παρίσοις ἐν τοῖς δικανικοῖς, ἵνα μὴ θηρεύειν τοὺς δικαστὰς τοῖς τοιούτοις σχήμασι δόξωσιν. ἐν δὲ τῷ πανηγυρικῷ οὐδὲν κωλύει πλεονάζειν. ὁ μέντοι Ἰσοκράτης ἐγγωνιάζων, καὶ μὴ ἐπ' ἐκκλησίας δημηγορῶν, ἐν ταῖς παραινέσεσι τοῖς ἐπιδεικτικοῖς παρίσοις ἐχρήσατο, ἵνα ποιήσῃ προσέχειν τοὺς ἀκούοντας καὶ ἀναγινώσκοντας· ἔστι δὲ τοιαῦτα· Μίσει τοὺς κολακεύοντας, ὥσπερ τοὺς ἐξαπατῶντας. Τέρψις σὺν τῷ καλῷ μὲν ἄριστον, ἄνευ δὲ τούτου κάκιστον· καὶ ὁ Θεολόγος τοιούτῳ παρίσῳ ἐν συμβουλῇ ἐχρήσατο· Μὴ πρόθυρα στεφανώσωμεν, μὴ κοσμήσωμεν ἀγυιάς, μὴ ὀφθαλμὸν ἑστιάσωμεν, μὴ ἀκοὴν καταυλήσωμεν, μὴ ὄσφρησιν ἐκθηλύνωμεν, μὴ γεῦσιν καταπορνεύσωμεν. καὶ τὰ ἑξῆς: [Σοφιστικά ἐστιν.] σοφιστικὰ γίνεται ὅταν τις, ἢ ἐννοίαις, ἢ μεθόδοις, ἢ σχήμασι καλοῖς, τὸν λόγον καλλωπίσαι μὴ δυνάμενος, ἐπιτηδεύῃ ταῦτα ποιεῖν, ἵνα τοὺς ἀκροατὰς θηρεύσῃ τοῖς τοιούτοις ἡδύσμασι. ταῦτα δὲ ὑπὸ μὲν τῶν παλαιῶν κωμῳδεῖσθαι φησὶν, οἷον Πλάτωνος, Δημοσθένους. ὑπὸ δὲ τῶν νεωτέρων ἐπαινεῖσθαι, οἷον ὑπ' Ἀλεξάνδρου, τοῦ κληθέντος [40] Πηλοπλάτωνος. [ὅσα αἰσχρῶς καὶ κενῶς κολακεύει τὴν ἀκοήν.] αἰσχρῶς μὲν κολακεύει τὴν ἀκοὴν ἐκεῖνα, ὅσα ἐστὶν ἐρωτικά. οἷον τὰ Ἀνακρέοντος, τὰ Σαπφοῦς· οἷον· γάλακτος λευκοτέρα, ὕδατος ἁπαλωτέρα, πηκτίδος ἐμμελεστέρα, ἵππου γαυροτέρα, ῥόδων ἁβροτέρα, χρυσοῦ τιμιωτέρα, ἱματίου ἑανοῦ μαλακωτέρα. κενῶς δὲ κολακεύει, ὅσα παραλαμβάνουσι περιττὰ πάρισα, καὶ μήτε ἄλλό τι σημαίνοντα παρὰ τὸ πρῶτον παραληφθὲν, μήτε μικρὰν παραλλαγήν τινα ἔχοντα. τὸ δὲ, ὦ λῷστε Πῶλε, ἐν τῷ Γοργίᾳ, ἢ περὶ ῥητορικῆς, κεῖται. [Δημοσθένης δὲ καὶ Ὅμηρος καὶ τὰ τοιαῦ-

40. malim ἐπικληθ.

τοιαῦτα ἐποίησαν ἀγωνιϛικά.] τὰ δοκȣ̃ντα φησὶ σοφιϛικὰ καὶ κατ᾽ ἐπιτήδευσιν γεγενῆσθαι, ἐποίησαν μὴ ταῦτα εἶναι δοκεῖν, ἀλλ᾽ ἀγωνιϛικὰ, ὡς ἄλλο καὶ ἄλλο σημαίνοντα. τὸ μὲν γὰρ Πρόθοος ὄνομα σημαίνει κυρίως, τὸ δὲ θοὸς ἐπίθετον ἐϛὶν ἀρετῆς σώματος. καὶ πάλιν τὸ Σοφοκλῆς ὄνομα, τὸ δὲ σοφὸν ἐπίθετον ψυχῆς. καίτοι τὸ μὲν Πρόθοος θοὸς ἡγεμόνευεν, ἐν τῷ περὶ κάλλȣς λόγῳ [p. 297. 8.] ἐκφανὲς ἔχειν ἔφησε τὸ τῆς ἐπιβȣλῆς καὶ τὸ τȣ̃ ἐπιτηδεύματος· γίνεσθαι δὲ ἔφη τȣ̃το ὅταν μίαν λέξιν μερίσας τις, τὰς τελευταίας αὐτῆς συλλαβὰς ἀρχὴν τȣ̃ ἐπιφερομένȣ κώλȣ ποιήσηται, ὡς ὁ Θȣκυδίδης Σαμία μία ναῦς· Ἀπορία. πῶς ȣ̃ν ἐϛὶ καὶ σοφιϛικὸν καὶ ἀγωνιϛικόν; Λύσις. σοφιϛικὸν μέν ἐϛι, καθὸ τῆς μιᾶς λέξεως μερίσας τις καὶ διελὼν τὰς ἐσχάτας συλλαβὰς κατ᾽ ἐπιτήδευσιν ἀρχὴν ἑτέρȣ κώλȣ πεποίηκεν. ἀγωνιϛικὸν δὲ, καθὸ ἄλλο καὶ ἄλλο δηλȣ̃ται διὰ τῶν ὀνομάτων ἀμφοτέρων. [καὶ ἐῤῥῶσθαι φράσας τῷ σοφῷ Σοφοκλεῖ.] ἐν τῷ παραπρεσβείας τȣ̃το κεῖται. [419. 12.] ἡ δὲ ἔννοια τȣ̃ ῥητȣ̃ τοιαύτη. ὁ Αἰσχίνης πολλάκις ὑποκριθεὶς τὴν Ἀντιγόνην (λέγει τὸ δρᾶμα τȣ̃ Σοφοκλέȣς) καὶ εἰπὼν ἐν τῷ θεάτρῳ, ἃ πεποίηται τῷ ποιητῇ λέγων ὁ Κρέων περὶ ἀνδρὸς ἀρίϛȣ καὶ συνετȣ̃ βȣλευτȣ̃ καὶ φιλοπόλιδος, ȣ̓δὲν ἐποίησε τῶν τȣ̃ ποιητȣ̃ ῥημάτων, ἀλλὰ μισόπολις καὶ προδότης τῆς πατρίδος ἐγένετο, χαίρειν εἰπὼν τοῖς τȣ̃ Σοφοκλέȣς ῥήμασιν· εἰσὶ δὲ τὰ ἰαμβεῖα τοιαῦτα. Ἐμοὶ γὰρ ὅϛις πᾶσαν εὐθύνων πόλιν, Μὴ τῶν ἀρίϛων ἅπτεται βȣλευμάτων, Ἀλλ᾽ ἐκ φόβȣ τȣ γλῶτταν ἐγκλείσας ἔχει, Κάκιϛος εἶναι νῦν τε καὶ πάλαι δοκεῖ:

Cap. XIV. Περὶ τȣ̃ ὑπερβατȣ̃:ᵛ [Hermog. p. 419.] [οἱ νῦν οἴονται ὑπερβατὸν.] ὑπέλαβόν τινες, φησὶ, τῶν νεωτέρων σοφιϛῶν τὸ ὑπερβατὸν σύνθεσιν εἶναι καὶ σύνταξιν φράσεως, τȣτέϛι περίοδον κάλλος ἐμφαίνȣσαν· οἱ δὲ τȣ̃το λέγοντες ȣ̓κ ἴσασι, τίνα τὸ ὑπερβατὸν τὴν χρείαν παρέχεται. ȣ̓ γὰρ μόνον, φησὶ, κάλλȣς ἐϛὶ ποιη-

τικὸν τὸ σχῆμα τοῦτο, ἀλλὰ καὶ λίαν χρήσιμον, καὶ ἀναγκαῖον τῷ λόγῳ παραλαμβάνεσθαι. εἶπε δὲ καλὸν εἶναι τὸ σχῆμα, ἐπεὶ διττὸν ἐστὶ τὸ ὑπερβατὸν, ὡς αὐτὸς ἐν τῷ περὶ κάλλους ἐδίδαξε λέγων· [p. 298. 16. Καὶ τὸ ὑπερβατὸν δὲ, εἰ μὴ κατὰ παρένθεσιν γίνοιτο, ἀλλὰ καθ' ὑπέρθεσιν, κάλλος ποιεῖ, οἷον ἐστὶ τό· Τὴν τοῦ διαπράξασθαι ταῦθ', ἃ μηδεὶς ἄλλος Μακεδόνων βασιλεὺς, δόξαν ἀντὶ τοῦ ζῆν ἀσφαλῶς ᾑρημένος· Demoſth. 22. 19.] γίνεται δὲ τὸ ὑπερβατὸν καὶ κατὰ παρένθεσιν, ὅταν ἐν τῷ μέσῳ παρεμβληθῇ κῶλον, ἢ κόμμα. ὡς τό· Ἅπας ὁ τῶν ἀνθρώπων βίος, κἂν μεγάλην πόλιν οἰκῶσι, κἂν μικρὰν, φύσει καὶ νόμοις διοικεῖται· [Demoſth. p. 774. 6.] Καλεῖται δὲ οὕτως τοῦτο, διὰ τὸ τοῖς λεγομένοις παρεντίθεσθαι ἔξωθεν καὶ ἕτερόν τι, καὶ ἐστι τὸ μὲν καθ' ὑπέρθεσιν, τοῦ κάλλους, τὸ δὲ κατὰ παρένθεσιν, τῆς περιβολῆς. [Ὦ φίλοι.] τοῦτο ἐν τῷ κ τῆς Ὀδυσσείας κεῖται. μετὰ γὰρ τὸ διαφυγεῖν τοὺς Λαιστρυγόνας, καὶ κατᾶραι ἐν τῇ νήσῳ τῆς Κίρκης, λέγει ταῦτα Ὀδυσσεὺς πρὸς τοὺς ἑταίρους. [Οἱ δὲ Ἀθηναῖοι ἐφοβήθησαν μὴ πολέμιοι ἦσαν αἱ νῆες.] Σφάλμα ἐστὶ γραφικόν. οὐ γὰρ οἱ Ἀθηναῖοι ἐφοβήθησαν, ἀλλ' οἱ Κερκυραῖοι, ὡς γέγραπται ἐν πρώτῃ ἱστοριῶν ἑλληνικῶν Θουκυδίδου. ἔχει δὲ οὕτως. Οἱ δὲ Κερκυραῖοι, ἦν γὰρ νὺξ, ἐφοβήθησαν, μὴ πολέμιοι ὦσι. πόῤῥωθεν γὰρ ὁρῶντες τὰς τῶν Ἀθηναίων καταπλεούσας, τοῦτο ὑπώπτευον: [Μακρὸν δὲ γίνεται ὑπερβατόν. [Ὃ δὲ ἐν τῷ τῆς περιβολῆς λόγῳ [p. 271. ſeq.] περιβολὴν περιβεβλημένην, τοῦτο καλεῖ ἐνταῦθα μακρὸν ὑπερβατὸν, ὃ γίνεται ὁπόταν αἰτία ἑτέρας αἰτίας ἐξῆπται. ἔτι δὲ καὶ διὰ μακροῦ τὴν ἀνταπόδοσιν ἔχῃ, ἢ ὁ μὲν, ἢ ὁ ἐπεὶ, ἢ ἄλλο τι. [οἷον· ἐπειδὴ δὲ οἵ τε Ἀθηναίων τύραννοι.] καὶ τοῦτο ἐν τῷ πρώτῳ τῶν ἱστοριῶν Θουκυδίδου κεῖται. [L. I. c. 18.] διεξιὼν γὰρ περὶ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου. καὶ τοῦ τῶν Ἀθηναίων, ὃν πρὸς ἀλλήλους συνῆψαν, ὅτι μείζων γέγονεν, ἤπερ οἱ ἄλλοι, καὶ ὅτι οἱ Λακεδαιμόνιοι ἐξ

ἀρχῆς

ἀρχῆς μὲν ἦσαν Ἀθηναίοις σύμμαχοι, καὶ τοὺς παρ' αὐτοῖς τυράννους κατέλυσαν, ὕστερον δὲ διηνέχθησαν, τάδε φησίν. ἐπειδὴ δὲ οἵ τε Ἀθηναίων τύραννοι, καὶ οἱ ἐκ τῆς Ἑλλάδος, ἐπὶ πολὺ καὶ πρὶν τυραννευθείσης. οἱ πλεῖστοι καὶ τελευταῖοι, πλὴν τῶν ἐν Σικελίᾳ, ὑπὸ Λακεδαιμονίων κατελύθησαν· ἡ γὰρ Λακεδαίμων μετὰ τὴν κτίσιν τῶν νῦν ἐνοικούντων αὐτὴν Δωριέων, ἐπὶ πλεῖστον, ὧν ἴσμεν, χρόνον στασιάσασα, ὅμως ἐκ παλαιτάτου καὶ εὐνομήθη, καὶ ἀεὶ ἀτυράννευτος ἦν· ἔτη γάρ ἐστι μάλιστα τετρακόσια, καὶ ὀλίγῳ πλείω, εἰς τὴν τελευτὴν τοῦδε τοῦ πολέμου, ἀφ' οὗ Λακεδαιμόνιοι τῇ αὐτῇ πολιτείᾳ χρῶνται, καὶ δι' αὐτὸ δυνάμενοι καὶ τὰ ἐν ταῖς ἄλλαις πόλεσι καθίστασαν· μετὰ δὲ τὴν τῶν τυράννων κατάλυσιν ἐκ τῆς Ἑλλάδος, οὐ πολλοῖς ἔτεσιν ὕστερον, καὶ ἡ ἐν Μαραθῶνι μάχη Μήδων πρὸς Ἀθηναίους ἐγένετο· [Τὸ δὲ παρ' Ὁμήρῳ· Αὐτὰρ ἐπεὶ διά τε σκόλοπας καὶ τάφρον ἔβησαν·] οἱ τοὺς ποιητικοὺς τρόπους ἐξακριβώσαντες ὑφ' ἕνα τούτων καὶ τὸν παρόντα στίχον ἀπέδωκαν, καὶ καλοῦσιν ὑπερβατόν. ὁ δ' Ἑρμογένης πρὸς τὸ ἤδη ἀποδοθὲν ὑπερβατὸν ἀφορῶν, ὃ καὶ κυρίως ἐστί, λέγω δὴ τὸ αἰτίαν ἔχον τοῦ πράγματος, οὐκ εἶναί φησιν ὑπερβατὸν, ἀλλὰ τὸν ποιητὴν μιμήσασθαι τοὺς φεύγοντας. ὡς γὰρ οἱ φεύγοντες διὰ σκολόπων καὶ τάφρων βαίνοντες, ὑπερβαίνουσι ταῦτα, φυγεῖν τὰς τῶν πολεμίων χεῖρας βουλόμενοι, οὕτω καὶ αὐτὸς τὸν στίχον πεποίηκε καθ' ὑπερβατὸν ἀναγινώσκεσθαι. εἶτα τὰ ἑξῆς ὁμαλά πως εἰσίν. ὡς καὶ ἐκεῖ, πρῶτον μὲν ἐγένετο δυσκολία τῆς ὁδοῦ, εἶτα ὁμαλὴ ἔξοδος. οἶμαι δὲ ὡς καὶ ὁ Ἑρμογένης ὑπερβατόν τι πεποίηκεν ἐνταῦθα. οὕτω γὰρ ἀναγνωστέον· ὡς ἐγένετο ἡ δυσκολία τῆς ὁδοῦ διὰ σκολόπων καὶ τάφρων ἐν τῇ φυγῇ, εἶτα ὁμαλὴ ἔξοδος, οὕτω καὶ ἡ ἑρμηνεία ἔχει, τουτέστιν ἡ λέξις. ἑρμηνεία γὰρ λέγεται ἡ λέξις, ὅτι δι' αὐτῆς ἑρμηνεύεται τὸ νόημα.

Cap. XV. Περὶ ἀντιθέτȣ. [Hermog. p. 420] [ἔςι μὲν ȣ̃ν τὸ ἀντίθετον σχῆμα ἀναντίῤῥητον,] τȣτέςι, μὴ ἔχον ἀντίῤῥησίν τινα, καὶ ἀπάντησιν παρὰ τȣ̃ ἀντιδικȣ̃ντος μέρȣς, [γίνεται δὲ διὰ τῶν ὁμολογȣμένων·] μέθοδος δὲ τȣ́τȣ τὸ [διανοήματι διανόημα ἀντικεῖσθαι,] τȣτέςι τὸ πρὸς ἀληθές τι ἕτερον ἀληθὲς παραλαμβάνεσθαι. εἰ γὰρ μὴ ȣ̔́τως ἔχει, κακόηθες γίνεται. ὥσπερ καὶ τὸ Δημοσθένȣς ἐν τῷ παραπρεσβείας. [402. 18.] πλάττει γὰρ, ὅτι αἰχμάλωτον λαβὼν ὁ Αἰσχίνης ἐμαςίγωσεν αὐτὴν, διὰ τὸ μὴ θέλειν τραγῳδεῖν. ὅπερ ἐςὶ ψεῦδος· καὶ διὰ τȣ̃το κακόηθες. περὶ ἀντιθέτȣ δὲ ἐνταῦθα διδάσκει ὁ τοιȣ̃τος [41] περὶ ȣ̔̃ ἐν ταῖς Εὑρέσεσι φθάσας ἐτεχνολόγησεν· ὅπερ ἦν [λόγος διπλασιάζων πάντα τὸν ὑποκείμενον νȣ̃ν τȣ̃τον τὸν τρόπον, εἴ τις τȣ̃ κατὰ φύσιν ζητȣμένȣ τὸ ἐναντίον λαμβάνων καταβαίνοι εἰς τὸ ὑποκείμενον· οἷον πρόβλημά ἐςιν, ὅτι δεῖ καινοτομεῖν· πόλεμος γάρ. τȣ̃το τὸ κατὰ φύσιν· τὸ δὲ ἀντικείμενον· εἰ μὲν γὰρ μὴ ἦν πόλεμος, ἀλλὰ εἰρήνη καὶ ἡσυχία, ἔδει μὴ καινοτομεῖν.] τȣ̃το μὲν ȣ̃ν τοιȣ̃τον· τὸ δὲ ἀντίθετον, περὶ ȣ̔̃ νῦν ὁ λόγος, ȣ̓ διπλασιάζει τὸν ὑποκείμενον νȣ̃ν, ἀλλ᾽ ἓν πρὸς ἓν ἀντιτίθησι νόημα. ἔςιν ȣ̃ν ἡ διαφορὰ τȣ́τȣ τȣ̃ ἀντιθέτȣ πρὸς ἐκεῖνο αὕτη, ὅτι ἐκεῖνο μὲν τὸ μὴ γεγονὸς ὑποτίθησιν, ἐνταῦθα δὲ τὸ γεγονὸς εἰσάγει. καὶ ἐκεῖνο μὲν σχῆμα λέξεως ἐςίν· ὅσα γὰρ διδάσκει σχήματα Ἑρμογένης ἐν ταῖς Εὑρέσεσιν, εἰ χρὴ καθόλȣ ἀποφήνασθαι, σχήματα λέξεων εἰσί. τȣ̃το δὲ τὸ σχῆμα, σχῆμα διανοίας ἐςι. καὶ ἐκεῖνο μὲν κατὰ περίοδον ἐκφέρεται καὶ πνεῦμα, τοῦτο δὲ κατὰ πνεῦμα μόνον. ἔχομεν δὲ παρὰ τῷ Θεολόγῳ ἀντίθετα. Ἔχȣσιν ȣ̃τοι τȣ̀ς οἴκȣς, ἡμεῖς τὸν ἐνοικον. ȣ̃τοι δήμȣς, ἡμεῖς ἀγγέλȣς. ȣ̃τοι τὸ βάλλειν, ἡμεῖς τὸ φέρειν. καὶ πάλιν ἐν τῷ εἰς τȣ̀ς Μακκαβαίȣς λόγῳ.

Ἐμοὶ

41. videtur leg. ȣ̓ τοιȣ́τȣ. Hermogenes hic loci non illo de antitheto tradit, de quo ſupra p. 175. ſq. tradiderat.

Ἐμοὶ δὲ οὐ τεθνήκατε, φίλτατοι παῖδες, ἀλλ' ἐκαρποφορήθητε. οὐκ ἐκλελοίπατε, ἀλλὰ μετιληλύθατε. οὐ κατεξάνθητε, ἀλλὰ συνεπάγητε: [Ἁπλούστατον δὲ ὂν ἰσχυρὸν ἐστιν] Ἁπλούστατον φησὶ τοῦτο τὸ σχῆμα, ἐπειδὴ πόνων οὐ δέεταί τις ὥστε τοῦτο ἐργάσασθαι. αὐτὰ γάρ, ὡς ἔχει, λέγων τὰ πράγματα, καὶ μηδὲν πλέον περιεργαζόμενος, ἰσχυρότατον τὸ σχῆμα ποιεῖ. ἢ ἁπλούστατον φησὶν, ὡς ἀληθές. Ἁπλοῦς γὰρ ὁ μῦθος τῆς ἀληθείας ἔφυ· διὰ τοῦτο δὴ καὶ ἰσχυρότατος ἐστι. καὶ διὰ τοῦτο ἔταξε τὸ σχῆμα τοῦτο ἐν τῇ οὔσῃ μὲν, μὴ δοκούσῃ δὲ δεινότητι· τοῦτο γὰρ τῆς ὄντως δεινότητος ἐστι, τὸ δοκεῖν ἀφελῆ τινὰ καὶ ἁπλοϊκὸν λόγον παρέχεσθαι, καὶ αὐτόν πως εἶναι δοκεῖν τοιοῦτον, πᾶν τοὐναντίον ὄντα τε καὶ ποιοῦντα κατὰ τὸν λόγον. [οἷον· ἐδίδασκες γράμματα, ἐγὼ δ' ἐφοίτων·] ταῦτα ἐν τῷ περὶ στεφάνου κεῖται· [315. 7.] ἡ δὲ ἔννοια τούτων αὕτη. σὺ μέν, φησιν, ἐδίδασκες γράμματα, ἐγὼ δὲ εἷς ἦν τῶν φοιτώντων· πλὴν οὐ παρὰ τὸν Αἰσχίνην ἐφοίτησεν· οἱ γοῦν διδάσκοντες, ὡς ἐνδεεῖς καὶ πένητες, ἐδίδασκον. καὶ σὺ μὲν ἐτέλεις, ἤγουν καθαρμούς τινας ἐποίεις. διεβέβλητο δὲ καὶ τοῦτο. καὶ σὺ μὲν ἐκάθαιρες, ἐγὼ δ' ἐκαθαιρόμην. καὶ ἐτελούμην. καὶ τὸ μὲν τελεῖν αἰσχύνην τινὰ εἶχε, καὶ ἀπρεπὲς ἦν, τὸ δὲ τελεῖσθαι οὐκ ἐῴκει ἄσχημον εἶναι. καὶ σὺ μὲν ἐξέπιπτες, ἐγὼ δὲ ἐσύριττον· ἀντὶ τοῦ σὺ μὲν διημάρτανες ὑποκρινόμενος πρόσωπον, ἐγὼ δὲ κατεγέλων. ἐγραμμάτευες, ἐγὼ δ' ἐκκλησίαζον· τὸ δὲ γραμματεύειν οὐδεμιᾶς μὲν ἦν ἀρχῆς, οὐδὲ πράξεως κύριον, ὑπανεγίνωσκε δὲ τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ τὰ προσταττόμενα [42] ὁ γραμματεύς, καὶ τὰ γενόμενα ψηφίσματα ἐφύλαττεν. ὅθεν καὶ γραμματοκύφων εἴρηται, ὡς ἐγκύπτων εἰς τὴν τῶν γραμμάτων ἀνάγνωσιν· τυχὸν δὲ καὶ εἰς τὸ γράφειν. τριταγωνιστεῖν δὲ οἱ μὲν λέγουσι τὸ μετὰ τριῶν ἀγωνίζεσθαι



42. MS. *πραττόμενα.* Non alia recitabat ſcriba, quam quae iuſſus eſſet recitare. Niſi ſi *πραττόμενα* tantundem valet atque *acta.*

ἐν ταῖς τραγῳδίαις ὑποκριτῶν, καὶ συναμιλλᾶσθαι τέτοις. οἱ δὲ, τὸ ἐν τῇ τρίτῃ τάξει τῶν ὑποκριτῶν καταριθμεῖσθαι:

Cap. XVI. Περὶ παρίσε [Hermog. p. 421.] ἵνα μὴ πλανᾶταί τις πολλάκις, εὑρίσκων ἐν συνθέτοις ὀνόμασι τὰς αὐτὰς λέξεις, καὶ τὰ αὐτὰ σημαίνειν οἴηται, ἀλλ' ἐξετάζῃ τὰς δυνάμεις τῶν σημασιῶν, διὰ τἕτο παραδίδωσιν ἡμῖν καὶ τἕτο τὸ κεφάλαιον· τάχα δὲ καὶ ἵνα διακρίνῃ τις τὰ πάρισα τῶν ἤδη παραδεδομένων ἴσων. διαφέρει γὰρ ἐκείνων, ὅτι ταῦτα μὲν ὁλοτελὲς ὄνομα ἔχεσιν, ἐκεῖνα δὲ μίαν ἴσην συλλαβὴν, ἢ καὶ δύο κατὰ τὸ τέλος, ἐχ ὁλόκληρον δὲ λέξιν. ἰςέον δὲ ὡς τὰ μὲν ἴσα σχήματα παρά τινων πάρισα λέγεται. ἔνιοι δὲ καὶ ὁμοιοτέλευτα ταῦτα ἐκάλεσαν· ἃ δὲ νῦν αὐτὸς λέγει πάρισα, τινὲς παρονομασίαν ἐκάλεσαν, ἄλλοι δὲ καὶ παρήχησιν· οἷον· κατηγορήσων γὰρ αὐτὸς ἐγὼ τῆς ἐμῆς, εἴτε ἀπονοίας, εἴτε ἀνοίας. ὡς ἔχει καὶ τὸ τἕ ἁγίου Γρηγορίε τἕ Νύσσης· ὁ μὲν σκοπὸς εἷς ἐςὶ τἕ ἡμετέρου λόγε, καὶ τἕ παρόντος συλλόγε: [Ὅταν τὸ αὐτὸ ὄνομα ἄλλην καὶ ἄλλην προσλαβὸν συλλαβήν.] Οὐκ ὤφειλεν εἰπεῖν συλλαβὴν, ἀλλὰ λέξιν· καὶ γὰρ τὸ Πολὺ λέξις ἐςὶ, καὶ τὸ Φίλος· καὶ πάλιν ἐν τῷ δευτέρῳ παραδείγματι ἡ Πρὸ, καὶ ἡ Ἀντὶ, λέξεις εἰσί. τὸ δὲ τἕ Ἰσοκράτες ἐν τῷ πρὸς Δημόνικον κεῖται. ἐν ᾧ καὶ τάδε Τῷ μὲν τρόπῳ γίνε φιλοπροσήγορος, τῷ δὲ λόγῳ εὐπροσήγορος. τὸ δὲ μανθάνειν ἐ μόνον ἐπὶ τἕ διδάσκεσθαι καὶ παιδεύεσθαι λέγεται, ἀλλὰ δὴ καὶ ἐπὶ τἕ ἀκέειν· ὡς ἐν τῇ συνηθείᾳ λέγειν εἰώθαμεν. ἔμαθον γὰρ τὰ κατά σε, ἀντὶ τἕ ἤκεσα. εἰ μὲν ἐν φιλομαθῆ ἀκέσομεν τὸν τὰς μαθήσεις τῶν λόγων ἡδέως ἀποδεχόμενον, ἐξ ἀνάγκης καὶ πολυμαθῆ νοήσομεν τὸν τὰς πολλὰς ἐπιςήμας καὶ τέχνας συλλέξαντα. εἰ δὲ φιλομαθῆ δεξόμεθα τὸν φιλοπευςἕντα, καὶ ἀκέειν, ἃ μηδέπω ἀκήκοεν, ἡδέως βουλόμενον, πολυμαθῆ πάντως ἀκεςέον τὸν ἐξ ἀκροάσεως γεγονότα πολλῶν ἐμπειρότα-

ϱότατον 44· τοιȣ̃τον δὲ εὑϱίσκομεν καὶ παϱὰ τῷ Θεολόγῳ πάϱισον· Γενȣ̃ Πέτϱος, ἢ Ἰωάνης. ἐπὶ τὸν τάφον ἐπείχθητι ἀντιτϱέχων. τὸ δὲ ἀπὸ τȣ̃ Θȣκυδίδȣ ἐν τῷ πϱώτῳ τῶν ἱϛοϱιῶν κεῖται. ὅτε πϱὸς Ἀθηναίȣς ἦλθε πϱεσβεία τε Κοϱινθίων καὶ Κεϱκυϱαίων, καὶ πϱῶτοι Κεϱκυϱαῖοι ἐδημηγόϱησαν, πϱοεπιβȣλεύειν τȣ̀ς Ἀθηναίȣς παϱοτϱύνοντες 45, ἢ ἀντεπιβȣλεύειν. καὶ τὸ μὲν πϱοεπιβȣλεύειν δηλοῖ τὸ φθάνειν τὴν ἐπιβȣλήν. τὸ δὲ ἀντεπιβȣλεύειν τὸ κατόπιν ἐλθόντα τῆς ἐπιβȣλῆς, ἀμύνασθαι τȣ̀ς λυπήσαντας. κϱεῖττον ȣ̃ν ἐϛὶ τὸ πϱολαμβάνειν τȣ̀ς ἐχθϱȣ̀ς καὶ ἐπιβȣλεύειν αὐτοῖς, ἢ μετὰ τὴν ἐπιβȣλὴν σπȣδάζειν ἀμύνεσθαι:

Cap. XVII. Πεϱὶ πϱοσποιήσεως 46: [Hermog. p. 421. 422.] [τϱιῶν ȣ̓σῶν ἰδεῶν τῆς ῥητοϱικῆς] Ἰδέας τὰ εἴδη καλεῖ. λέγονται δὲ ἰδέαι καὶ τὰ εἴδη, καὶ ἴσως ȣ̓ κακῶς. ἀπὸ γὰϱ τῆς μοϱφῆς τῶν λόγων καὶ τὰ εἴδη τῆς ῥητοϱικῆς χαϱακτηϱίζεται· τϱία δὲ εἴδη εἰσίν. ὅτι καὶ τοσȣ̃τοι οἱ ἀκϱοαταὶ τῶν λόγων ὑπάϱχȣσιν ὄντες. σύγκειται μὲν γὰϱ ἐκ τϱιῶν ὁ λόγος· ἔκ τε τȣ̃ λέγοντος, καὶ πεϱὶ ȣ̃ ὁ λόγος, καὶ πϱὸς ὃν. καὶ τὸ τέλος πϱὸς τȣ̃τον ἐϛὶ. λέγει δὲ τὸν ἀκϱοατήν. ἀνάγκη δὲ τὸν ἀκϱοατὴν ἢ θεωϱὸν εἶναι, ἢ κϱιτὴν. κϱιτὴν δὲ ἢ τῶν γεγενημένων, ἢ τῶν μελλόντων. ἔϛι δ᾽ ὁ πεϱὶ τῶν μελλόντων κϱίνων, οἷον ἐκκλησιαϛής. ὁ δὲ πεϱὶ τῶν γεγενημένων, οἷον δικαϛής. ὁ δὲ τῆς δυνάμεως θεωϱὸς 47. τὸ δὲ τȣ̃ Δημοσθένȣς ἐν τῷ πεϱὶ ϛεφάνȣ κεῖται. [285. 21.] ἀποϱήσειε δ᾽ ἄν τις πῶς ἐν τῷ κατὰ Μειδίȣ ὁ Δημοσθένης τὸ ἐναντίον ποιεῖ. τῆς γὰϱ ϛάσεως ȣ̓σης ὁϱικῆς καὶ δικανικῆς, φησὶν. [576. 17.] Ἐγὼ δὲ ἐσκέφθαι μὲν, ὦ Ἀθηναῖ-



44. malim in poſitiuo ἔμπειϱον.

45. ſubaudi μᾶλλον, quod ſaepe numero omittitur.

46. adde σχεδιασμȣ̃.

47. malim ὁ δὲ πεϱὶ τῆς δυνάμεως [ſubaudi κϱίνων] οἷον θεωϱός.

Ἀθηναῖοι, φημὶ, καὶ οὐκ ἂν ἀρνηθείην· μή ποτε οὖν καὶ τοῦτο τῆς δημοσθενικῆς δεινότητος ἐστίν. ὥστε γὰρ προσεκτικοὺς ποιῆσαι τοὺς δικαστὰς πρὸς τὰ λεγόμενα, ὡς μεγάλα ὄντα καὶ ἐσκεμμένα, διὰ τοῦτο ἐσκέφθαι φησίν. [ἵνα καὶ οὕτως ὁ δικαστὴς ταραχθῇ.] ἐλπίζων ὁ δικαστὴς ἀκοῦσαι ἐσκεμμένα, εἶτα ἀκούων σχέδια, θορυβεῖται καὶ ἐκπλήττεται τὴν διάνοιαν, τῇ τε δυνάμει τοῦ λόγου, καὶ τῷ εἶναι αὐτοσχέδια τὰ λεγόμενα.. τοῦτο δὲ τοῦ ἐνδιαθέτου λόγου ἴδιον πέφυκεν, ὡς ἐν τῷ περὶ λόγου ἀληθινοῦ [Hermog. p. 343.] μεμαθήκαμεν. τινὰ δὲ τῶν βιβλίων παραχθῇ ἔχουσιν, ἀντὶ τοῦ παρασυρῇ καὶ ἀπατηθῇ. [καὶ κεφάλαια, ὡς μεταξὺ ἀναμνησθέντες.] κεφάλαια εἴποις ἂν, ἢ τὰ ἐγκλήματα, ἢ τὰ ἐπιχειρήματα: [ἐν δέ γε ἐγκωμιαστικῇ ἰδέᾳ οὐ κωλύει ἀμφοτέροις χρῆσθαι.] εὗρον γάρ τινα λέγοντα, ὡς ἐν ἰδέᾳ ἐγκωμιαστικῇ ἀμφότερα μὲν χρὴ ποιεῖν, πλὴν οὐ κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον. ἀσύμβατα γὰρ ἀλλήλοις ὁμολογία τε γραφῆς, καὶ σχεδίου προσποίησις. ἐζήτηται δὲ διατὶ ἐν τῷ πανηγυρικῷ λόγῳ οὐδέν ἐστιν ἐμποδὼν καὶ ὁμολογεῖν ἐσκέφθαι, καὶ ἐκ τοῦ ἑτοίμου λέγειν. οἶμαι οὖν, ὅτι χρὴ μὲν ὁμολογεῖν, ἵνα δείξῃ ὡς μεγάλα εἰσὶ τὰ ἔργα, καὶ πόνου δεόμενα καὶ καιροῦ πολλοῦ· οὐ χρὴ δὲ ὁμολογεῖν, ἵνα δειχθῇ ὅτι πολλά εἰσι. πολλῶν δὲ ὄντων τῶν εἰς ἐγκώμιον προκειμένων ὑποθέσεων, τὰ πολλὰ τὸν ῥήτορα παρατρέχουσιν· ὅθεν καὶ ἀπορῶν λέγει, τί δράσω; τίνα πρᾶξιν ἐάσω; τίνα παρίδω; τίνα ἐγκωμιάσω; ταῦτα γὰρ προσποιουμένων σχεδιάζειν ἐστίν· ὅθεν καὶ ὁ Θεολόγος. Οἷον γάρ με, φησὶ, καὶ τοῦτο μικροῦ παρέδραμεν ἐν μέσῳ τῶν εἰρημένων κείμενον· τὸ δὲ προοίμιον τοῦ εἰς τὸν μέγαν Βασίλειον ἐπιταφίου, ὁμολογεῖν ἔοικε μελέτην πολλὴν τὴν εἰς τὸ ἐγκωμιάσαι τὸν ἅγιον· λέγων γὰρ προθήσειν ὑπόθεσιν ἀγώνων ἑαυτῷ, τοῦτο ἐνέφηνεν, ὅτι μεγάλη χρεία σκέψεως καὶ ἀγώνων πολλῶν τοῖς ἐπαινοῦσι τὸν μέγαν Βασίλειον. καὶ πάλιν· μόνης ἡμῖν ἔδει τῆς ἐκείνου φωνῆς ἐκεῖνον ἐγκωμιάζουσιν· ὁ γὰρ αὐ-

τὸς

τὸς ὑπόθεσίς τε λαμπρὰ τοῖς ἐπαινȣ̃σι, καὶ μόνος τῇ τȣ̃ λόγȣ δυνάμει τῆς ὑποθέσεως ἄξιος:

C. XVIII. Περὶ αὐξήσεως εἶτα ἀποδείξεως: [Hermog. p. 422. 423.] [πότε ὁ ῥήτωρ αὐξήσει χρήσεται; ἐν δίκαις, εἶτα τότε ταῖς ἀποδείξεσιν.] ἐνταυθοῖ διδάσκει καὶ δύο μεθόδȣς ἡμῖν παραδίδωσιν. ἢ γάρ, φησί, τὸ πρᾶγμα ἀμελεῖται καὶ διὰ τȣ̃το αὐξήσει δέον χρῆσθαι πρὸ τῶν ἀποδείξεων, ἵνα διὰ ταῦτα πείσῃ προσέχειν τȣ̀ς ἀκροατάς, καὶ πρὸς τὸ πρᾶγμα διεγερθῶσιν· ἢ ὅταν τὸ κρινόμενον ἔνδοξον ᾖ, καὶ διὰ τȣ̃το οἱ δικαςαὶ ταῖς κατηγορίαις ȣ̓ προσέχωσι. γίνεται δὲ ἡ αὔξησις ἐκ τῶν περιςατικῶν· οἷον· σὺ τιμᾷς τὴν ἀγάπην, καὶ ταῦτα ἐν καιρῷ μισοφίλῳ; καὶ περιέπεις δι᾽ αὐτὸ τὸ καλὸν, ἐν ἀλλοτρίᾳ διαγόντων προνοȣ́μενος καὶ κηδόμενος. ἀεὶ μὲν ȣ̃ν φησὶ τὰς ἀποδείξεις χρὴ τιθέναι πρὸ τῶν αὐξήσεων· ἔςι δὲ ὅτε ἡ τάξις ἀμφοῖν ἐναλλάττεται· ὅταν γὰρ τὸ πρᾶγμα ἀμελῆται, ἢ τὸ εὐθύναις ὑποκείμενον πρόσωπον τῶν μεγάλων καὶ τιμίων καθέςηκεν. τότε δεῖ κεχρῆσθαι κατὰ καιρὸν ταῖς αὐξήσεσιν· ἵνα ȣ̃τως αὐξηθέντος τȣ̃ πράγματος, προσέχειν ὁ ῥήτωρ τȣ̀ς δικαςὰς ποιήσῃ ταῖς ἀποδείξεσιν· ὡς ὁ Αἰσχίνης ἐποίησεν ἐν τῷ κατὰ Τιμάρχȣ. ὅτι γὰρ ἡταίρηκε, καὶ ὅτι τὰ πατρῷα κατεδήδοκε, κατηγόρησε τȣ́του ὁ Αἰσχίνης. ἐπειδὴ δὲ ἑώρα τȣ̀ς δικαςὰς πρὸς τὰ τοιαῦτα ὑπτιωτέρȣς καὶ ἀναπεπτωκότας, διὰ τὸ ἐν ἔθει τοῖς ἀθηναίοις εἶναι καὶ ἐρᾶν καὶ ἐρᾶσθαι, καὶ μὴ πρὸς αἰσχύνης εἶναι τὸ τοιȣ̃τον αὐτοῖς, ἀλλὰ καὶ ἔμπαλιν πρὸς δόξης τίθεσθαι, καὶ ὅτι χρόνος, ἐξ ȣ̃ ταῦτα, πολὺς, καὶ ἀνὴρ ὁ Τίμαρχος ἤδη, πρὸς δὲ ȣ̓δ᾽ ἀφανὴς, ἀλλὰ καὶ πεπρεσβευκὼς, καὶ ψηφίσματα γράφων· διὰ τȣ̃το χρῆται τοῖς νόμοις τοῖς κειμένοις περὶ σωφροσύνης τῆς τε τῶν παίδων, καὶ τῶν μειρακίων, ἔτι δὲ τῶν ἀνδρῶν, καὶ διέξεισι τὰ περὶ τῶν διδασκάλων τε καὶ παιδοτριβῶν, ὅση φυλακὴ περὶ αὐτῶν ἑκάςȣ, καὶ ὅσα κατὰ τῶν μισθέντων, ἢ μισθȣμένων ἑταιρεῖν ἐπιτίμια. τὸ

αὐτὸ

αὐτὸ ποιεῖ καὶ ἐν τῷ κατὰ Κτησιφῶντος, παρανόμων τὸ τούτου γραφόμενος ψήφισμα· ὅτι τε τὸν Δημοσθένην ὑπεύθυνον ὄντα ἐστεφάνωσε, μὴ ἐξεῖναι ὑπεύθυνον ἄρχοντα στεφανοῦν τοῦ νόμου κελεύοντος· καὶ ὅτι ἐν θεάτρῳ τοῦτο πεποίηκε, τοῦ νόμου μηδένα ἐν θεάτρῳ στεφανοῦν ἀπαγορεύοντος. τρίτον καὶ τελευταῖον, ὅτι καὶ τὰ ψευδῆ ἔγραψεν ἐν τῷ ψηφίσματι. ταῦτα οὖν ηὔξησε διὰ τῆς τῶν νόμων παραθέσεως. οὐκ ἄλλο οὖν, φησὶν ὁ Ἑρμογένης, αἴτιον τοῦ καὶ ἐν ἀμφοτέροις τοῖς λόγοις (βιβλία γὰρ τοὺς λόγους φησὶν) χρήσασθαι πρὸ τῆς αὐξήσεως ἀποδείξει [48] ἐκ τοῦ τοὺς νόμους θεῖναι καὶ τὰς πολιτείας. ἢ τὸ παρορᾶσθαι τὸ ἔγκλημα. λέγει δὴ τὴν τοῦ Τιμάρχου ἑταίρησιν, καὶ τὴν τῶν παρανόμων γραφήν· οἶμαι δὲ ὅτι καὶ ὁ Θεολόγος ἐν τῷ εἰς τοὺς Μακκαβαίους λόγῳ αὐξήσει πρῶτον ἐχρήσατο, ὅτι οὗτοι ἄξιοί εἰσι τιμᾶσθαι, ἐπειδὴ ἡ τούτων τιμὴ τοῖς πολλοῖς παρεβλέπετο. καὶ οὕτως διεξῆλθε τὰ τῶν ἁγίων παλαίσματα. πῶς δὲ ηὔξησε τὴν τιμὴν αὐτῶν; εἰπών· οἱ πρὸ τῶν τοῦ Χριστοῦ παθῶν μαρτυρήσαντες, τί ποτε δράσειν ἔμελλον μετὰ Χριστὸν διωκόμενοι, καὶ τὸν ἐκείνου ὑπὲρ ἡμῶν μιμούμενοι θάνατον· καὶ τὰ τούτου ἑξῆς:

C. XIX. Περὶ ἐγνωσμένου ψεύσματος: [Hermog. p. 423.] Μέθοδον ἐνταῦθα παραδίδωσι τοῦ πῶς δὴ τοὺς ἀκροατὰς θεραπεύειν δόξομεν μᾶλλον ψευδόμενοι, ἢ εἰ τὸ ἀληθὲς ἐλέγομεν. ὅταν γὰρ λυσιτελῆ, φησὶ, τοῖς ἀκούουσι τὸ ψεῦδος, καὶ ἢ ψόγον μέγαν, ἢ διαβολὴν οὐ μικρὰν ἐξ αὐτῶν ἐκβάλλῃ, ἢ ἔπαινον προσάγῃ· τότε οὐ ψεκτὸν τὸ ψεῦδος τῷ ῥήτορι. καὶ τὰ παραδείγματα πρόδηλα. ὁ δὲ Εὐρύβατος παλίμβολος γέγονεν ἀνήρ· ὁ δὲ Ἀριστοτέλης κλέπτην μὲν αὐτὸν γενέσθαι, ἁλόντα δὲ ἐπ' αὐτοφώρῳ δεθῆναι, καὶ δημοσίᾳ φυλάττεσθαι· κἄπειτα τοὺς φυλάττοντας, ἐπιθυμοῦντας θεάσασθαι, ὅπως διὰ τῶν τοίχων ἀνιὼν εἰς τὰς οἰκίας πάρεισι, λύ-

σαντας

48. imo vero inuerſe πρὸ τῆς ἀποδείξεως αὐξήσει.

σαντας τέως αὐτὸν, ἐπιδείκνυσθαι παρακαλεῖν· τὸν δὲ, τάς τε ἐγκεντρίδας ὑποδυσάμενον 49, καὶ τὰς σπόγγους λαβόντα, ἀναβῆναι τε ῥᾶστα, καὶ τὸν ὄροφον τῆς οἰκίας ἐξελεῖν, ἐν ὅσῳ περιῄεσαν οἱ φύλακες ἑτέρωθεν, ὅπως καταλάβοιεν κατιόντα, οἴχεσθαι φεύγοντα. ἄλλοι δέ φασιν, ἄνδρα τοῦτον εἶναι Ἐφέσιον, καὶ λαβόντα χρήματα παρὰ τοῦ Κροίσου, ὥστε στρατιὰν συναγαγεῖν εἰς τὸν ἐπὶ Πέρσας πόλεμον, προδότην γενόμενον, ἐγχειρίσαι Κύρῳ τὰ χρήματα. καὶ ἐντεῦθεν τοὺς πονηροὺς Εὐρυβάτας καλεῖσθαι:

C. XX. Περὶ τοῦ πότε ῥήτωρ ὀμόσει καὶ ὅρκῳ χρήσεται [Herm. p. 424.] προτίθησιν ἐνταῦθα εἰπεῖν μεθόδους ὅρκων, καὶ ποῖον ὁ ῥήτωρ ὀμεῖται καὶ ποῖον οὐκ ὀμεῖται; καί φησιν, ὡς [οὐδέποτε ῥήτωρ ἐπὶ πράγματος ὀμεῖται·] πρᾶγμα ἐνταῦθα λέγων τὸ μερικὸν ἔγκλημα. διὰ γοῦν τὸ ἄδηλον εἶναι τοῦτο, οὐκ ὄμνυσιν· ἢ τάχα τὸ ἦθος αὐτοῦ δεικνὺς, ὅτι ἐπιεικές. καὶ εὐλαβούμενος ὀνομάσαι ὡρισμένως τὸ ἔγκλημα. οἷον· ἐφόνευσεν οὗτος, νὴ τοὺς θεούς. ἢ ἐμοίχευσε· καθόλου δὲ ποιεῖται τὸν λόγον· ἠδίκησε, λέγων, ἢ ἠσέβησεν, ἢ παρηνόμησεν, ἢ ἕτερόν τι τοιοῦτον. ὅρα δὲ μήποτε ἦθος καλῇ τὸ ἀφελὲς καὶ ἄπλαστον, καὶ ἠθικὸν ὅρκον, τὸν ἀφελῆ. ἔστι δὲ εἰπεῖν ἠθικὸν ὅρκον τάχα καὶ τὸν ἐπὶ δυστυχίαις, καὶ ἐλεεινολογίαις γενόμενον· καὶ χρῆται τούτῳ τῷ ὅρκῳ ἐπὶ τῶν συμφορῶν ὁ ῥήτωρ. καὶ λέγεται ἠθικὸς οὗτος ὁ ὅρκος, ἐλεεινολόγον ἦθος ἐμφαίνων, ἀλλ᾽ οὐ πραγματικὸς, τουτέστιν, οὐκ ἐπὶ ἀποδείξει τινὸς παραλαμβανόμενος πράγματος. οὐδὲ γὰρ ἁπλῶς ὁ ὅρκος εἰς ἀπόδειξιν συμβάλλεται. [ὡς ὁ Δημοσθένης. ὡς μὲν ἐμοὶ δοκεῖ δι᾽ ἀμφότερα.] τοῦτο κεῖται ἐν τῷ κατὰ Μειδίου, ἔχει δὲ οὕτως. [514. 9.] ἐπειδὴ δὲ καλῶς καὶ τὰ δίκαια ποιῶν ὁ δῆμος ἅπας οὕτως ὠργίσθη καὶ παρωξύνθη, καὶ σφόδρα ἐσπούδαζεν, ἐφ᾽ οἷς ἠδικημένῳ μοι συνῄδει, ὥστε πάντα ποιοῦντος τούτου, καί τινων ἄλλων ὑπὲρ αὐτοῦ, οὐκ

49. malim ὑποδησάμενον.

τȣ͂, ȣ̓κ ἐπείσθη, ȣ̓δ' ἀπέβλεπεν εἰς τὰς ȣ̓σίας τὰς τȣ-των, ȣ̓δὲ εἰς τὰς ὑποσχέσεις, ἀλλὰ μιᾷ γνώμῃ κατεχειροτόνησεν αὐτȣ͂, πολλοί μοι προσιόντες, ὦ ἄνδρες, καὶ τῶν ἐν δικαστηρίῳ νῦν ὄντων ὑμῶν, καὶ τῶν ἄλλων πολιτῶν, ἠξίȣν καὶ παρεκελεύοντο ἐπεξελθεῖν, καὶ παραδȣ͂ναι τȣ͂τον εἰς ὑμᾶς. ὡς μὲν ἐμοὶ δοκεῖ δι' ἀμφότερα, νὴ τοὺς Θεȣ̀ς· καὶ πολλὰ δεινὰ πεπονθέναι νομίζοντες ἐμὲ, καὶ δίκην ἅμα βȣλόμενοι λαβεῖν, ὧν ἐπὶ τῶν ἄλλων ἐτεθέαντο θρασὺν ὄντα καὶ βδελυρὸν· καὶ μετά τινα αὖθις ἐπάγει· [515, 15.] Πολλὰ μὲν, ὦ ἄνδρες, χρήματα ἐξόν μοι λαβεῖν, ὥϛε μὴ ȣ̓ κατηγορεῖν, ȣ̓ λαβὼν, πολλὰς δὲ δεήσεις, καὶ χάριτας, καὶ νὴ Δι' ἀπειλὰς, ὑπομείνας. ὁρᾷς πῶς τȣ̀ς ὅρκȣς πεποίηκεν ὁ ῥήτωρ ἠθικȣ̀ς. οὐ γὰρ, ἵνα πιϛώσηται τὸ πρᾶγμα· ἢ γὰρ ἂν εἶπε· καὶ ὑβρισθῆναι νομίζοντες ἐμὲ, καὶ τυφθῆναι, καὶ κινδύνȣς ὑποϛῆναι· καὶ αὖθις ȣ̓κ εἶπεν ἂν, ἀπειλὰς ὑπομείνας, ἀλλ' ἐνεδείξατο ἂν τὸ εἶδος τῶν ἀπειλῶν. [Ὅμηρος μὲν ȣ̓͂ν τραγικὸν ὅρκον] παρέλαβε, τȣτέϛι θρηνητικὸν, ὅς ἐϛὶν ἐνδιάθετος, καὶ μᾶλλον, ὅταν μὴ προλέγῃ τις. Πλάτων δὲ ἠθικῷ μὲν ἐχρήσατο, ἠθικῷ δὲ ἐκ τȣ͂ ἐναντίȣ ἤθȣς, τȣτέϛι, τῆς βαρύτητος, ἧς ἐϛὶν ἴδιον εἰρωνεία. λέγεται δὲ ἐναντίον ἦθος ἡ εἰρωνεία, ἐπεὶ ὁ εἰρωνευόμενος ἐναντία λέγει, οἷς φρονεῖ. Δημοσθένης δὲ ἠθικὸν μὲν ὅρκον καὶ αὐτὸς παρέλαβε, πλὴν πολιτικὸν, τȣτέϛιν, ἐνδιαθέτως μὲν καὶ αὐτὸς τὸν ὅρκον εἰσήγαγε, πλὴν ἀγωνιϛικὸν καὶ δικανικὸν· ὅρα γὰρ τί φησιν ἐν τῷ περὶ ἀφελείας λόγῳ. [Hermog p. 319.] [εἰ μέντοι μεθοδεύοις τινὰ πίϛιν ἀγωνιϛικὴν, ἢ ὁτιȣ͂ν ἕτερον, ὥϛε μεταπεσεῖν εἰς ὅρκȣ σχῆμα, τὸ τοιȣ͂τον ἄλλό τι λέγω, καὶ ȣ̓κ ἀφελὲς, ȣ̓δὲ ἠθικόν. ȣ̓δὲ γὰρ ἔτι ὅρκος ἐκεῖνο γε ἂν εἴη, ἀλλὰ μεθωδεύθη μέν πως, ἄλλό τι ὂν, ὥϛε εἰς τȣ͂το ἀφικέσθαι, φυλάττον δὲ τὴν οἰκείαν δύναμιν, προσλαμβάνει τι καὶ ἕτερον διὰ τῆς μεθόδȣ. οἷον· ȣ̓ μὰ τȣ̀ς ἐν Μαραθῶνι προκινδυνεύσαντας.] καὶ ἄξιόν ἐϛιν ἀπορῆσαι πῶς ἐνταῦθα

μὲν

μὲν φησιν, ὡς ἠθικὸν πολιτικὸν ἐποίησεν ὅρκον ὁ Δημοσθένης, διὰ τὸ εἰπεῖν οὐ μὰ τοὺς ἐν Μαραθῶνι. ἐν δὲ τῷ περὶ ἀφελείας λόγῳ οὐ φησὶ ποιεῖν ἦθος τοῦτο τὸ παράδειγμα. ἔστιν οὖν εἰπεῖν, ὅτι περὶ τῶν ἠθικῶν μόνως ὅρκων ἦν ὁ λόγος αὐτῷ ἐν τῷ περὶ ἀφελείας, ἐν δὲ τῷ περὶ μεθόδου δεινότητος, περὶ διαιρέσεως εἰπεῖν τῶν ἠθικῶν ὅρκων. διὸ καὶ ἐκάλεσε, τὸν μὲν τραγικὸν, τὸν δὲ εἰρωνικὸν, τὸν δὲ ἠθικὸν πολιτικόν. ἐὰν δὲ λέγει· πεποίηκε λαμπρότητα, καὶ μέγεθος, ἀλλ᾽ οὐκ ἀφέλειαν, οὐκ ἀναιρεῖ τὸ εἶναι τὸν τοιοῦτον ὅρκον ἠθικὸν παντελῶς, ἀλλὰ τὸ εἶναι μόνον ἠθικὸν καὶ ἀφελῆ. [οὐ μὰ Ζῆν᾽ Ἀγέλαε.] τοῦτο κεῖται ἐν τῷ Υ τῆς Ὀδυσσείας. εἰπόντος γὰρ τοῦ μνηστῆρος Ἀγελάου πρὸς τὸν Τηλέμαχον, ὅτι ἔδει σε ἐκδοῦναι πρὸς γάμον τὴν μητέρα, ἐκεῖνος ἀντέφησεν· οὐ μὰ Ζῆν᾽ Ἀγέλαε, καὶ ἄλγεα πατρὸς ἐμοῖο, οὔτι διατρίβω μητρὸς γάμον, ἀλλὰ κελεύω γήμασθ᾽ ᾧ κελεύει, ποτὶ δ᾽ ἄσπετα δῶρα δίδωμι: αἰδέομαι δ᾽ ἀέκουσαν ἀπὸ μεγάροιο δίεσθαι: [οὐ μὰ τὸν Ζῆθον, ὦ Καλλίκλεις.] τοῦτο κεῖται ἐν τῷ Γοργίᾳ. παρεισάγει ἐνταῦθα τὸν Καλλικλῆ λέγοντα, ὅτι ὁ κρείττων καὶ βελτίων ἐστιν, καὶ ταυτὸν τὸ βέλτιον καὶ τὸ κρεῖττον, καὶ ἐπὶ τὸν ἰσχυρότερον ταῦτα μετενεγκόντος, ὑποδείκνυσιν ὁ Σωκράτης τὴν ἐκ τούτου ἀτοπίαν δι᾽ ἐναργοῦς παραδείγματος, εἴπερ οὐκ ἂν δέξαιτό ποτε τοὺς ἑαυτοῦ δούλους ἑαυτοῦ βελτίονας εἶναι, ἐπειδὴ, πολλοὶ ὄντες, ἑνὸς ὄντος αὐτοῦ, καθάπερ εἰκὸς, ἦσαν ἰσχυρότεροι. εἶτα ἐπάγει καὶ, ὦ θαυμάσιε, πρᾳότερόν με προδίδασκε. τοῦ δὲ Καλλικλέους εἰπόντος εἰρωνείαν εἶναι καὶ (sic) τοὺς λόγους τοῦ Σωκράτους, ἀπώμοσεν ὁ Φιλόσοφος εἰρωνικῶς παίζων πρὸς τὸν Καλλικλέα. οὐ μὰ τὸν Ζῆθον, ὦ Καλλίκλεις. ὁ δὲ Ζῆθος εἷς ἦν τῶν ἡρώων, ἀδελφὸς τυγχάνων Ἀμφίωνος. ἔτυχε δὲ πρὸ ὀλίγου μνησθεὶς τῶν πρὸς Ἀμφίωνα τοῦ Ζήθου ῥημάτων πρὸς Σωκράτην ὁ Καλλικλῆς, ἅπερ Εὐριπίδης Ζῆθον εἰσήγαγε λέγοντα. καὶ διὰ τοῦτο, οἶμαι, εἰρωνευόμενος ὁ Σωκράτης τὸν Ζῆθον ἀπώμοσεν· ἰστέον γὰρ ὡς σφάλμα ἐστὶ γραφικὸν τὸ οὐ μὰ Ζῆνα ἐν ἅ-

πασι γὰρ τοῖς Πλατωνικοῖς βιβλίοις τὸν Ζῆθον ἀπόμνυσιν: [ȣ̓ μὰ τȣ̀ς ἐν Μαραθῶνι προκινδυνεύσαντας.] ἀλλ' ȣ̓κ ἔςιν, ȣ̓κ ἔςιν ὅπως ἡμαρτήκατε, ὦ Ἀθηναῖοι, τὸν ὑπὲρ τῆς ἁπάντων ἐλευθερίας καὶ σωτηρίας κίνδυνον ἀράμενοι: ȣ̓ μὰ τȣ̀ς ἐν Μαραθῶνι προκινδυνεύσαντας τῶν προγόνων καὶ τȣ̀ς ἐν Πλαταιᾷ παραταξαμένȣς: Demoſth. p. 297. 8.

C. XXI. Πότε ῥήτωρ συνήγορον δώσει: [Hermog. p. 425.] εἰ μέν εἰσιν ἔνδοξα τὰ πρόσωπα, αὐτȣ̀ς φησὶ δεῖν ποιεῖσθαι τȣ̀ς ὑπὲρ ἑαυτῶν λόγȣς ἐν τῷ δικαςηρίῳ, καὶ πρὸς τȣ̃το αὐτȣ̀ς ἀναγκάσομεν. εἰ δὲ ἄδοξα, ἢ ἄλλως ἀσθενῆ, δώσομεν αὐτοῖς συνήγορον. ἔςι δὲ ἄδοξα μὲν δȣ̃λος, καὶ ἄτιμος, καὶ ὁ διὰ κάλλος καὶ εὐπρέπειαν κατεγνωσμένος, τȣτέςιν, ὁ ἡταιρηκώς. ȣ̓ δύναται δὲ ἀπολογεῖσθαι γυνὴ, καὶ παιδίον, καὶ ὑπεργήρως ἀνὴρ, ἔτι δὲ καὶ ὁ νόσῳ κατεχόμενος. ῥήτορα δὲ ἐνταῦθα τὸν ῥητορικὸν καὶ τεχνικὸν νόμον φησί. διακελεύεται δὲ ȣ̃τος τοῖς τὰ προβλήματα ἢ τὰ ζητήματα μελετῶσι, μὴ παρεισάγειν τὸ τȣ̃ φεύγοντος πρόσωπον· ἢ τὸ τȣ̃ κατηγόρȣ. (λέγει, εἰ ἄδοξον ἐςὶ, καὶ ἄλλως κατεγνωσμένον, ἢ ἀσθενὲς·) συνήγορος δέ ἐςιν ὁ προθεὶς ἐν δικαςηρίῳ τὴν οἰκείȣ θέλησιν, ἢ τὴν τȣ̃ φίλȣ, τῇ τȣ̃ ἑτέρȣ θελήσει ἀντειπών· τῇ μὲν ȣ̃ν γυναικὶ δοτέον συνήγορον, ἐπειδὴ ἄπειρος ἐςὶ νόμων. καίτοι γε, ἐὰν δύναται, συνηγορεῖ ἑαυτῇ· φησὶ γὰρ ὁ νόμος, ὅτι ὑπὲρ μόνων ἑαυτῶν γυνὴ καὶ τυφλὸς. δοτέον δὲ καὶ τῷ παιδίῳ καὶ τῷ ὑπεργήρῳ, εἴπερ ἀσθενεῖ. τῷ μὲν, διὰ τὴν τῶν νόμων παντελῆ ἄγνοιαν· τῷ δὲ διὰ τὴν ἀσθένειαν· καὶ τῷ δȣ́λῳ, ὅτι ἀπρόσωπός ἐςι, καὶ ὅτε κινήσει 50 κατὰ τȣ̃ δεσπότȣ αὐτȣ̃, ὑπὲρ ἐλευθερίας ἀγωνιζόμενος, ὀφείλει ὁ δικαςὴς διδόναι τȣ́τῳ συνήγορον· δίδωσι δὲ καὶ τοῖς ἀτίμοις, ὅτι τȣ̃ λέγειν ἐπαύθησαν καὶ παῤῥησίαν οὐκ ἔχȣσιν· [ὥσπερ ἐν τῷ κατὰ Μειδίου 51 Στρα-

50. malim μηνύσῃ indicet, deferat.

51. poteſt ὁ ῥήτωρ a communi tacite repeti. malim tamen ὁ Δημοσθένης ex Hermogenis texto addi.

Στράτωνι συναγορεύει.] ὁ Στράτων διαιτητὴς ἦν, καὶ, ἐπεὶ διαιτῆσαι καὶ τῷ Δημοσθένει, δίκην μετὰ Μειδίου ἔχοντι, ἔλαχεν, οὐκ ἀπήντα δὲ πρὸς τὴν κρίσιν Μειδίας, ἀπόντα τοῦτον Στράτων κατέκρινε. πολλὰ δὲ τοῦ Μειδίου παρακαλέσαντος Στράτωνα τὴν δίκην ἄκυρον ποιήσασθαι, οὗτος οὐδόλως ἐπείθετο· ὁ δὲ Μειδίας, δέον τὴν δίκην ἀνακαλέσασθαι, καὶ ὀμόσαι, ὡς δι' εὔλογον αἰτίαν ἐπὶ τὴν δικὴν.οὐ παραγέγονεν, ἐπιτηρήσας ἡμέραν, καθ' ἣν ὁ Στράτων ἀπῆν, ἔπεισε τὸν πρυτανεύοντα ψῆφον κατὰ Στράτωνος ἐξενεγκεῖν· ὡς παρανόμως δικάσαντος, ἐφ' ὧν [52] ἀδίκως τοῦτον κατέκρινε. καὶ ὁ πρύτανις Μειδίᾳ πεισθεὶς, οὐκ οἶδ' ὅπως, ἐξ ἐρήμης τὸν Στράτωνα κατέκρινε, καὶ τῆς διαίτης ἐξέωσε, καὶ ἠτίμωσε. συναγορεύει οὖν Δημοσθένης τῷ Στράτωνι, καὶ πανταχόθεν δείκνυσιν ἄδικα παθόντα τὸν ἄνθρωπον. διαιτητὴς δὲ παρ' Ἀθηναίοις ἐγένετο ὁ περὶ τὰ ἑξήκοντα ἔτη. κληροῦνται δ' αὐτοῖς αἱ δίαιται, ἃς ἕκαστος αὐτῶν διαιτήσει. ὃς δ' ἂν αὐτῶν λαχὼν μὴ ἐκδιαιτήσῃ, ἄτιμος κατὰ νόμον ἐγίνετο. διῄτων δὲ ἐν ἱεροῖς καθεζόμενοι. ἔθος δὲ ἦν πάλαι μὴ δίκην εἰσιέναι εἰς τὸ δικαστήριον, εἰ μὴ πρότερον οἱ διαιτηταὶ διαγνοῖεν περὶ αὐτῆς. ὁ δὲ πρυτανείων ἦν ὁ διοικῶν τὰ δημώδη. πρυτανεία δὲ ὁ τῶν ἡμερῶν ἀριθμός. δέκα δὲ πρυτανεῖαι κατ' ἐνιαυτὸν ἐπεφύκεσαν· ὅτι καὶ δέκα ἦσαν αἱ φυλαί. ἐπεὶ δὲ ὁ τὴν ὥραν πωλήσας τοῦ σώματος, ἀτιμίᾳ ὑπέκειτο, διὰ τοῦτο καὶ αὐτὸς τοῦ λέγειν ἀπείργετο. ἰστέον δὲ ὡς κατὰ τοὺς νόμους εἰ μὲν βούλεται ὁ ἡταιρηκὼς, συνηγορεῖ ἑαυτῷ, εἰ δὲ μὴ θέλει, δοτέον τούτῳ συνήγορον:

Cap. XXII. Τὶς μέθοδος τοῦ ἐναντία λέγοντος καὶ τὰ ἑξῆς: [Hermog. 425.] ἐνταῦθα διδάσκει πῶς ἐναντία τις λέγων τῇ αὐτοῦ βουλήσει κατορθοῖ, καὶ διὰ ποίων καὶ πόσων μεθόδων τοῦτο γίνεται. [ἵνα καὶ ἡ ἐν λόγοις κακία ἐνταῦθα ἀρετὴ φανῇ·] τὶς δὲ ἡ ἐν λόγοις κακία, αὐτὸς διασαφεῖ. τὸ εὐέλεγκτα λέγειν καὶ εὐκόλως ὑπὸ τῶν

52. id eſt ἐπὶ τούτοις, ὧν.

τῶν τυχόντων ἀνατρέπεσθαι δυνάμενα. [ἐν τούτῳ γοῦν τῷ σχήματι τῶν λόγων,] τουτέστι, τοῖς ἐσχηματισμένοις, [ἀρετὴ γίνεται ἡ κακία τοῦ λόγου.] εἰ γὰρ καὶ μαχόμενα εἰσάγει, καὶ τοῖς ἑαυτοῦ λόγοις περιπίπτει, ἀλλ' οὖν ὃ κατ' ἀλήθειαν θέλει, κατορθοῖ. [οἷον· ᾔτησαν Ἀθηναῖοι παρὰ Λακεδαιμονίων εἰρήνην· οἱ δὲ Περικλέα ἀντήτησαν. βουλευομένων Ἀθηναίων, αὐτὸς ὁ Περικλῆς δεινοπαθῶν 53 τῷ δοκεῖν μὲν βούλεται ἀπελθεῖν, τῇ ἀληθείᾳ δὲ σπουδάζει τὰ ἐναντία περᾶναι τῷ δοκοῦντι αὐτοῦ βουλήματι, τουτέστι, τῷ ἔξωθεν ἐπιπλάστῳ σχήματι] [ὁ Ἀγαμέμνων ἐστὶν ἀποπειρώμενος τοῦ ἑλληνικοῦ.] τηρητέον ὅτι ἐν κινδύνοις οἱ τοιοῦτοι σχηματισμοὶ εὑρίσκονται 54. ὁ γὰρ Ἀγαμέμνων ἀπόρως ἔχει ἐκστρατεῦσαι τοὺς Ἕλληνας, καὶ προτείνει αὐτοῦ τὴν ἀτοπίαν τοῦ μὴ στρατεύειν ἐν σχήματι. εἰ δέ τις προτείνει ἡμῖν, ὅτι Ἀγαμέμνων οὐ τυγχάνει τῆς προαιρέσεως, ἀλλὰ κινδυνεύει ἡττᾶσθαι ἀποπειρώμενος, καὶ ἀτυχῶς χρῆται τῷ λόγῳ, εἰς τὰς πατρίδας γὰρ ἐξωρμήκασιν, ἀγνοεῖ ὅτι Ἀγαμέμνονος τέχνη αὕτη ἐστὶ τὸ ὁρμῆσαι αὐτούς. οὐ γὰρ οἴεται καθέξειν τῇ ἀποπείρᾳ τῶν λόγων. ἀλλὰ τίς ἡ τέχνη; ἐπειδὴ ἀγανακτοῦσιν ὑπὲρ Ἀχιλλέως, οὐκ ἐνδείκνυται δὲ τὴν ἀγανάκτησιν, ἕως ἂν χρεία γένηται ἐξόδου, βούλεται ἀποῤῥῆξαι σφᾶς τὸν θυμόν. καὶ φανεροὺς γενομένους ὑπὸ τῶν ἀρίστων κατασχεθῆναι· τοῦτο καὶ γίνεται. φαίνονται ἑτοίμως ἀπιόντες εἰς τὰς πατρίδας. Ὀδυσσεὺς δὲ καὶ Νέστωρ σφᾶς κατέχουσιν· εὐδιάλυτα μὲν οὖν ταῦτ' ἐστιν· Ὅς πρὶν μέν μοι ὑπέσχετο καὶ κατένευσεν Ἴλιον ἐκπέρσαντ' εὐτείχεον ἀπονέεσθαι. εἰ τοίνυν ὑπέσχετο καὶ κατένευσε, περιμενετέον· Νῦν δὲ κακὴν ἀπάτην βουλεύσατο καί με κελεύει Δυσκλεᾶ. πάλιν ἀντιλαβὴν ἔχει. οὐ γὰρ δυσκλεᾶ ἀπιέναι ἐκεῖνα δὲ σαφῶς στρεφόμενα. Αἰσχρὸν γάρ τόδ' ἐστὶ καὶ ἐσσομένοισι

53. p. 202. Hermog. vnde locus hic petitus eſt, legitur ὑβριοπαθῶν.

54. num deeſt vocab. πολυωφελεῖς, vel tale quoddam aliud?

νοισι πυθέσθαι Μάψ ἔτω τοιόνδε τοσόνδε τε λαὸν Ἀχαιῶν Ἄπρηκτον πόλεμον πολεμίζειν, ἠδὲ μάχεσθαι· ταῦτα φανερῶς ὁ ἀντιλέγων ἐρεῖ. ϛρεφόμενόν ἐϛὶ καὶ τό· Καὶ δὴ δῦρα σέσηπεν· τὰ μὲν ὖν εὐδιάλυτα ἀσθενείας λόγε τεκμήρια πέφυκε, τὰ δὲ ϛρεφόμενα κίνδυνον ἐμποιεῖ. ἀλλ' ὅμως ἐν τῇ τῶν ἐσχηματισμένων ἰδέᾳ αἱ κακίαι αὗται ἀρεταὶ καθεϛήκασιν: [ὁ Ἀγαμέμνων ἐϛὶν ἀποπειρώμενος τῦ Ἑλληνικῦ.] τίς ἡ τέχνη τῶν ϛρεφομένων Ἀγαμέμνονος λόγων; πάθες ὑπερβολὴ πρὸ τῦ λόγε. ἵνα γὰρ δοκῇ ὑπὸ λύπης αὐτῦ ὁ λόγος φέρεσθαι, καὶ μὴ ἐξ ἐπιβυλῆς διακεῖσθαι, διὰ τῦτο καὶ ἀπὸ σχετλιασμῦ ἤρξατο. Ζεύς με μέγα κρονίδης ἄτῃ ἐνέδησε βαρείῃ. Σχέτλιος. ὁ γῦν τῷ Διὶ ἔτω προσφερόμενος καὶ βλασφημῶν, δῆλός ἐϛιν ὑπὸ λύπης λέγων ἀσύμφωνα. [ἔϛι δὲ καὶ ἄλλη τις τέχνη, βοηθεῖν ταῖς τῦ ἀντιδίκε προτάσεσιν.] ἔϛι δὲ καὶ ἄλλη, φησί, τις τέχνη, ἤγεν μέθοδος τῶν ἐσχηματισμένων λόγων· καὶ δεῖ ϛίξαι τελείαν εἰς τὴν τέχνην. εἶτα ἀπ' ἄλλης ἀρχῆς ἀναγνῶναι τὰ ἑξῆς. ποία γῦν ἐϛὶν ἡ τέχνη αὕτη; τὸ βοηθεῖν ταῖς τῦ ἀντιδίκε προτάσεσιν. ἀντίδικον δὲ λέγει, ὐχὶ τὸν κατ' ἀλήθειαν ἡμῖν ἐχθρόν, ὐδὲ τὸν θέλοντα τὰ πρὸς ἡμετέραν βλάβην συντείνοντα. ἀλλὰ τὸν ἀνθιϛάμενον οἷς ἡμεῖς τῷ δοκεῖν βεβυλεύμεθα. οἷον δόξαν τοῖς Ἀθηναίοις πιπράσκειν τὰς ναῦς εἰς τὸν ἀνοικισμόν, ἐπείπερ ἥττητο ἀντιλέγων [55], ἑαυτὸν προσαγγέλλει ὁ γῦν ἀνθιϛάμενος, καὶ λέγων ἐν τῇ ὑποφορᾷ. ἀλλ' ὐδέν τι σοι θανάτυ πέπρακται ἄξιον, τὐναντίον μὲν [56] πολλὰ μυρίων εὐεργεσιῶν καὶ τιμῶν ἄξια, ἀντίδικος λέγεται, καθὸ ἀντιπράττει αὐτῷ. τῦτο ταῖς προτάσεσιν, ἤγεν ταῖς ὑποφοραῖς [57], δεῖ βοηθεῖν ἡμᾶς, καὶ κατα-

 σκευά-

55. Poſſit τις ſubaudiri. verum ex inſequentibus conſtat, de Themiſtocle hic agi. quare ſuſpicor Θεμιϛοκλῆς addendum eſſe. 56. malim μενῦν.

57. Hic mirifice conturbat Georgius, τὰς προτάσεις, quae ſunt actoris, cum ταῖς ὑποφοραῖς, quae

σκευάζειν αὐτὰς, καὶ ποιεῖν ἰσχυρὰς, καὶ εἰσάγειν λέγοντα. τί ποιεῖς, ὦ Θεμιστόκλεις; τί ἀξιοῖς θανεῖν; σὺ γὰρ μᾶλλον καὶ ἀνδριάντων ἄξιος εἶ, καὶ τιμῶν μεγάλων, ὅτι τοὺς χρησμοὺς διέλυσας, καὶ συνῆκας τοῦ Θεοῦ τὸν τόνον, καὶ μόνος τὸ συμφέρον τῇ πόλει διέγνωκας, καὶ κράτιστος κατὰ τὸν τῆς ναυμαχίας καιρὸν ἀναπέφηνας, καὶ τὸν ἀλαζόνα Ξέρξην νενίκηκας. δεῖ δὲ καὶ διὰ μακρῶν ταύτας, λέγω δὴ τὰς ὑποφορὰς, προβάλλεσθαι, τουτέστιν, ἐκτείνειν, καὶ ἱστορίας προτείνειν, δι' ὧν κατασκευάζεται. τὸ μὴ δεῖν γενέσθαι τόδε. μαρτυρίας γὰρ ἐνταῦθα τὰς ἱστορίας φησὶ, καὶ τὰ παραδείγματα. οἷόν τι λέγει καὶ ἐπὶ τοῦ Περικλέους ὁ τεχνικὸς ἐν ταῖς εὑρέσεσιν. εἰσάγει γὰρ ἐνταῦθα τὸν Περικλέα ἀξιοῦντα εἰς Λακεδαίμονα ἑαυτὸν ἀπελθεῖν, καὶ τὴν τοῦ ἐχθροῦ ὑποφορὰν ἰσχυρὰν κατασκευάζοντα, ἐν τῷ τὸν αὐτῷ ἀνθιστάμενον εἰσάγειν τοιαῦτα λέγοντα, οἷα Περικλῆς εἶπεν ἂν ὑπὲρ αὐτοῦ πάντως, εἴ τις αὐτὸν ἄλλος ἐκδιδόναι Λακεδαιμονίοις ἠξίου. φήσει τοίνυν ἴσως παρελθὼν, ὡς οὐ δεῖ ἐπιτάττουσι τοῖς ἐχθροῖς πείθεσθαι· δεινόν τε γὰρ εἶναι τὸ πρᾶγμα, καὶ ἠλίθιον, εἴ τις χαριεῖται κελεύουσιν ἐχθροῖς. φίλοις γὰρ ἐπιτάττουσι δεῖ πείθεσθαι, καὶ οὐ πολεμίοις· καὶ ὅτι οὐδὲ οἱ πατέρες ἡμῶν ὑπήκουσαν οὐδενὶ, μήτε Ξέρξῃ, μήτε Μαρδονίῳ, μήτε Δαρείῳ. σκόπει τοίνυν ὅτι, ἃ ἐν ταῖς εὑρέσεσιν ἤγαγε παραδείγματα, τοὺς Ξέρξῃ καὶ Δαρείῳ καὶ Μαρδονίῳ μὴ ὑπακούσαντας πατέρας τῶν Ἀθηναίων, ἐνταῦθα μαρτυρίας φησὶν, ἢ ἱστορίας. σχολαστικαὶ ὑποθέσεις λέγονται αἱ καθ' ἑκάστην γινόμεναι ὁμιλίαι. οἷον, ἀδίκως τινὸς βουλομένου τύψαι τινὰ, οὗτος φησὶ, μὴ μόνον τύψῃς, ἀλλὰ καὶ ἀπόκτεινον, εἰ βούλῃ. τοῦτο δὲ λέγει, οὐκ ἀποκτανθῆναι βουλόμενος, ἀλλὰ τοὐναντίον παριστῶν διὰ τούτου. ἢ αἱ κατὰ σχολὴν, ἤγουν εὐκαιρίαν, ἡμῖν

συντατ-

ſunt contradiſputantis, permiſcens; vt videatur ab Hermogenis ſententia aberraſſe.

*συνταττόμεναι μελέται· ἢ αἱ ἐν ταῖς σχολαῖς, ἤγουν ταῖς διατριβαῖς, ἀναγινωσκόμεναι· ὃ καὶ μᾶλλον ἐςὶ νοεῖν: [ἀλλὰ καὶ ἀντιλέγειν προσποιȣ͂.] ὃ ἐν ταῖς εὑρέσεσιν ἔφη, τȣ͂το κἀνταῦθα διδάσκει, [ἵνα μὴ, λύοντες τὰς ἐμφάσεις, γυμνȣ͂ς εἰσάγωμεν τȣ͂ς λόγȣς, ὡς ἄντικρυς μὴ θέλοντες.* Herm. p. 205. 7.] *εἴπερ ȣ͂ν ἀντιλέγομεν ȣ͂κ ἰσχυρῶς, ὑποπτευόμεθα ὅτι ȣ͂ θέλομεν ἐνδιαθέτως, ἃ τοῖς χείλεσι λέγομεν. πλὴν ἰσχυρότερα ἔςω σοι τὰ τῆς ὑποφορᾶς τȣ͂ ἐχθρȣ͂*[58], *ἵνα νικήσῃς τȣ͂ ἀνθιςαμένȣ σοι νικήσαντος, καὶ δυνατωτέρας*[59] *τῆς ὑποφορᾶς γενομένης παρὰ τὴν λύσιν· ἡ γάρ τοι νίκη ἐκείνȣ, σὴ νίκη γίνεται, ὥσπερ ἡ ἧττα, σὴ ἧττα:*

Cap. XXIII. [*Ὁ κατηγορῶν τὰς τȣ͂ μέλλοντος ἀποκρίνεσθαι ȣ͂χ ἁπλῶς προτείνει προτάσεις.*] Herm. 426. *Ἐνταῦθα περὶ τῶν προτάσεων τῶν ὑποφορῶν ὁ λόγος τῷ τεχνικῷ. ἐμάθομεν γὰρ ἐν ταῖς εὑρέσεσιν, ἐὰν τεθῇ παρὰ τῶν ἐχθρῶν κεφάλαιον καὶ εἰσάγηται, τότε δεῖ κοσμῆσαι αὐτὸ προτάσει, ὑποφορᾷ, ἀντιπροτάσει, λύσει. καὶ ἔςι πρότασις μὲν ἡ ἐπαγγελία τῆς προφορᾶς, ὑποφορὰ δὲ ὁ τȣ͂ ἐχθρȣ͂ λόγος. λέγει ȣ͂ν ὅτι ὀφείλει ἐπαγγέλλεσθαι τὴν ὑποφορὰν τȣ͂ ἐχθρȣ͂, ἢ ὡς ἀκριβῶς εἰδὼς, ἢ ὡς ἀμφιβάλλων καὶ ἐνδοιάζων, ἢ ὡς παρά τινων ἀκȣ́σας. ταῦτα μὲν ȣ͂ν τὰ σχήματα τῆς προτάσεως τῶν ὑποφορῶν. ὁ δὲ καιρὸς τῆς χρήσεως τȣ́των τοιȣ͂τος· ὅταν μὲν ἔςι τὰ τȣ͂ ἀντιδίκȣ κεφάλαια ἰσχυρὰ, ὡς πυνθανόμενος ταῦτα προβάλοιο, ἵνα δοκῇς ἀκȣ́ειν ταῦτα καὶ παρορᾷν ὡς ἀνίσχυρα. ὅταν δὲ ἀσθενῆ καὶ ἀδύνατα, ὡς εἰδὼς, τῇ ἐπιςήμῃ χρήσεται*[59b] *διὰ τί; ὅτι βȣ́λεται δεῖξαι τοῖς δικαςαῖς, μηδενὶ ἀλ-*



58. malim *ἰσχυρότερα ἔςω σοι τῆς σῆς ὑποφορᾶς τὰ τȣ͂ ἐχθρȣ͂.*

59. malim *ἀδυνατωτέρας.*

59 b. Alternat perſonas, modo ſecundam, modo tertiam vſurpans.

νὶ ἄλλῳ θαῤῥεῖν τὸν δι᾽ ἐναντίας αὐτῷ, ἢ τῇ τοιαύτῃ ὑποφορᾷ τῇ σαθρᾷ, μονονουχὶ τοῦτο λέγων. ἀκριβῶς οἶδα ὅτι ἄλλο οὐδὲν ἔχει πάντων εἰπεῖν, ἢ τόδε. καὶ τοῦτο ποιεῖ ἐπεγγελῶν αὐτῷ, ὡς ἐπὶ μιᾶς, καὶ ταύτης σαθρᾶς, ἀγκύρας σαλεύοντι ἐὰν δὲ μήτε λίαν ὦσιν ἰσχυρὰ, ἃ μέλλει προβάλλεσθαι ὁ ἀντίδικος, μήτε λίαν ἀφελῆ καὶ ἀνίσχυρα, ἀλλὰ μέσα, δεῖ καὶ σὲ χρήσασθαι τῇ δόξῃ ἥτις ἐστὶ μέση καὶ στοχαστική. [Δημοσθένης δὲ τὰ ἄμικτα ἔμιξεν ἐν τῷ κατὰ Μειδίου.] ἔστι δὲ πρῶτον μὲν ἐκεῖνο οὐκ ἄδηλος ἐρῶν, ἐξ ὧν ἰδίᾳ πρός τινας δειξιὼν ἀπηγγέλλετό μοι, [v. Demoſth. 522. 23.] ὡς εἴπερ ἀληθῶς ἐπεπόνθειν ταῦτα, ἃ λέγω, δίκας ἰδίας μοι προσῆκεν αὐτῷ λαχεῖν, τῶν μὲν ἱματίων, καὶ τῶν χρυσῶν στεφάνων, τῆς διαφθορᾶς, καὶ τῆς περὶ τὸν χορὸν πάσης ἐπηρείας, βλάβης. ὧν δ᾽ εἰς τὸ σῶμα φημὶ ὑβρίσθαι, ὕβρεως, οὐ μὰ Δία, οὐχὶ δημοσίᾳ κρίνειν αὐτὸν, καὶ τίμημα ἐπάγειν, ὅ τι χρὴ παθεῖν, ἢ ἀποτίσαι.] Ὅρα οὖν πῶς καὶ τῇ ἀκοῇ ἐχρήσατο εἰπών· ἔστι δὲ οὐκ ἄδηλος ἐρῶν τὸ γὰρ λέγειν, δῆλος ἐστὶ ποιῶν τόδε καὶ τόδε, οὐδὲν διαφέρει τοῦ λέγειν, ὅτι οἶδα, ποιεῖ τόδε καὶ τόδε. διὰ τί οὖν ἀμφοτέροις ἐχρήσατο; τῇ ἀκοῇ μὲν, διὰ τὸ εἶναι ἰσχυρὸν τὸ προτεινόμενον παρὰ τοῦ ἐχθροῦ. τοῦτο γὰρ λέγει κεφάλαιον, ὃ τὸν τοῦ παραγραφικοῦ τόπον ἔχει πρὸς γὰρ τὴν προβολὴν τοῦ Δημοσθένους ἀντιτίθησιν ἐκεῖνο, ὅτι δίκην ἰδιωτικὴν ἐχρῆν αὐτὸν δικάσασθαι. ὑπὲρ μὲν τῶν ἱματίων καὶ τῶν στεφάνων, βλάβης, ὑπὲρ δὲ ὧν εἰς τὸ σῶμα ὑβρίσθαι φησὶν, ὕβρεως. καὶ τῇ μὲν ἀκοῇ διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν χρῆται. τῇ δὲ ἐπιστήμῃ, ἵν᾽ εὐθὺς εὐκαταφρόνητον δείξῃ τὸ παρὰ τοῦ Μειδίου λεγόμενον. ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ πρὸς Λεπτίνην, ἐπειδὴ ἐκείνῳ ἐδόκει ἰσχυρότατον κεφάλαιον τὸ ἀναξίους τινὰς λαβεῖν τὴν τῆς ἀτελείας δωρεὰν, τῷ δὲ Δημοσθένει καὶ πάνυ σαθρὸν, διὰ τοῦτο, ὡς ἀνισχύρου, καταφρονῶν, τῇ ἐπιστήμῃ προὔτεινεν [457. 4.] ὡς ἂν εἰ καὶ ἀσθενὲς ἦν τῷ ὄντι. τριχῶς γὰρ λύει τοῦτο.

πρῶ-

πρῶτον, κατὰ παράλειψιν· ἐγὼ δ', ὅτι μὲν, τινῶν κατηγορȣ͂ντα, πάντας ἀφαιρεῖσθαι τὴν δωρεὰν, τῶν ἀδίκων ἐςιν, ἐάσω. δεύτερον, καθ' ὑπόθεσιν· ὅτι θῶμεν, ὅτι πάντες ἦσαν ἀνάξιοι. τί δήποτ' ἔγραψας μηδὲ ἐξεῖναι τῷ δήμῳ αἰτηθέντι δȣ͂ναι; τρίτον, ὅτι κρεῖττον ὑμᾶς κυρίȣς εἶναι τῆς δωρεᾶς, ἐξαπατηθέντας δέ ποτε καὶ φαύλῳ τινὶ δȣ͂ναι, ἢ διὰ τὸ παντελῶς ἀκύρȣς εἶναι, μηδ' ἂν ἄξιόν τινα εἰδῆτε, ἐξεῖναι τιμῆσαι· ἐκ μὲν γὰρ τȣ͂ πλείονας, ἢ προσήκει, τιμᾶν, πολλȣ̀ς εὖ ποιεῖν προκαλεῖσθε ὑμᾶς. ἐκ δὲ τȣ͂ μηδενὶ μηδὲν, μηδ' ἂν ἄξιος ᾖ, διδόναι, πάντας ἀπείρξετε τȣ͂ φιλοτιμεῖσθαι:

C. XXIV. [Herm. p. 428.] Τȣ͂ τὰ αὐτὰ λέγοντα, ἢ ἑαυτῷ, ἢ ἄλλῳ τινὶ, μὴ δοκεῖν τὰ αὐτὰ λέγειν; διπλῆ μέθοδος] μέθοδον ἡμῖν διπλῆν παραδίδωσιν, ἐξ ἧς ὁρμώμενοι δόξομεν, ȣ̓͂τε ἡμεῖς ταυτολογεῖν ἑαυτοῖς, κἂν τὰ μάλιςα τὰ αὐτὰ λέγωμεν, ȣ̓͂τε ἑτέροις, ἂν τὰ ἐκείνων ὑφαιρώμεθα καὶ σφετεριζώμεθα· ἤγȣν τὴν τάξιν μεταβαλεῖς, φησι, καὶ ἃ, εἴτε παρὰ σȣ͂ ἐτέθησαν, εἴτε παρ' ἄλλȣ, πρῶτα, ὕςερα θήσεις, εἴτε τὰ ὕςερα πρῶτα, ἢ τὰ ἐκτεταμένα συνεςαλμένα ἐρεῖς, ἢ τὸ ἐναντίον. καὶ ταυτὶ μὲν ὁ τεχνικός. ἔςι δὲ εἰπεῖν, ὅτι καὶ διὰ τῆς τῶν σχημάτων μεταβολῆς τȣ͂το γίνεται· ὥσπερ ὁ Θεολόγος ἐν τῷ εἰς τȣ̀ς Μακκαβαίȣς λόγῳ, ὁμηρικόν τι παραλαβὼν, ἔλαθε τȣ̀ς πολλȣ̀ς, σχημάτων ὑπαλλαγῇ χρησάμενος· ὃ γὰρ Διομήδης πρὸς τὸν Γλαῦκόν φησιν· Ὦ πέπον, εἰ μὲν γὰρ πόλεμον περὶ τόνδε φυγόντε Αἰεὶ δὴ μέλλοιμεν ἀγήρω τ' ἀθανάτω τ' Ἔσσεσθ', ȣ̓͂τε κεν αὐτὸς ἐνὶ πρώτοισι μαχοίμην, Οὔτε κέ σε ςέλλοιμι μάχην ἐς κυδιάνειραν. Νῦν δ' ἔμπης γὰρ κῆρες ἐφεςᾶσι θανάτοιο Μυρίαι, ἃς ȣ̓κ ἔςι φυγεῖν βροτὸν, ȣ̓δ' ὑπάλυξαι· Ἴομεν, ἠέ τῳ εὖχος ὀρέξομεν, ἠέ τις ἡμῖν. τȣ͂το καὶ ὁ Θεολόγος εἰσήγαγε τȣ̀ς Μακκαβαίȣς λέγοντας. Τί γὰρ, κἂν μὴ νῦν ἀποθάνωμεν, οὐ τεθνηξόμεθα πάντως; ȣ̓ τῇ γενέσει τὰ ὀφειλόμενα λειτȣργήσομεν; ποιήσωμεν τὴν ἀνάγκην φιλοτιμίαν· ὁ μὲν ȣ͂ν Ποιητὴς τῷ ἀντιθέτῳ ἐχρήσατο σχήματι· ὁ δὲ Θεολόγος τῷ

κατ' ἐρώτησιν. [ἡ δὲ αὐτὴ καὶ τοῦ παραφράζειν μέθοδος.] ὥσπερ ἐν μελέταις, ἢ ἐν ἄλλῃ λογογραφίᾳ, ἔστι σοι τὰ αὐτὰ μὲν λέγειν, λανθάνειν δὲ ὑπαλλάττοντι τὴν τάξιν, ἢ τὰ συνεσταλμένα ἐκτείνοντι, καὶ τὰ ἐκτεταμένα συστέλλοντι, οὕτω καὶ ὅταν παραφράζῃς τινὰ νοῦν ἀλλότριον, ἤγουν μεταβάλλῃς ἀπὸ τοῦ ἀσαφεστέρου ἐπὶ τὸ σαφέστερον. ὥσπερ ὁ Θεμίστιος πολλὰ τῶν τοῦ Ἀριστοτέλους, ἔνθα πῇ μὲν τὴν τάξιν ὑπαλλάσσει, ἢ τὰ συνεσταλμένα ἀναπτύσσει. τοῦτο ποιεῖ καὶ Σωσίπατρος ἐν ταῖς μεταβολαῖς αὐτοῦ καὶ μεταποιήσεσι τῶν Δημοσθενικῶν χωρίων [60]. ὡς μεταποιῶν γὰρ τὸ· πλεονέκτημα, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μέγα ὑπῆρξε Φιλίππῳ, [245. 13.] ἐκτεταμένον ὂν παρὰ τῷ ῥήτορι, ὅρα κατὰ περίοδον, συνεσταλμένως ἐκφέρει· τὸ τῶν προδοτῶν πλῆθος, ὡς ἄλλό τι πλεονέκτημα, Φιλίππῳ γενόμενον, ἀπάτῃ καὶ φιλοτιμίᾳ πολλοὺς κτησαμένῳ, οὐδὲ καθελεῖν ἔτι τὸν Φίλιππόν τινι τῶν ἑλλήνων ἐνδέδωκε. τοῦτο δὲ τὸ χωρίον μεταποιεῖ καὶ κατὰ τὰ σχήματα. ἐξάγει γὰρ εὐκτικῶς, παθητικῶς, ἐπιτιμητικῶς, καὶ ἀσυνδέτως 60b· εἴθέ μοι μόνος ἐπολέμει Φίλιππος, μὴ φάλαγγας προδοτῶν κατὰ τῶν ἑλλήνων συσκευασάμενος! παθητικῶς· οἴμοι τοῦ πάθους! οἴμοι τῆς συμφορᾶς! θρηνήσω κακῶς διακειμένους τοὺς Ἕλληνας. ἐπιτιμητικῶς [61]· ὑμεῖς κατὰ τοῦ γένους ηὐξήσατε Φίλιππον, τί γὰρ αὐτῷ συνεχωρεῖτε τοσοῦτον ἐσμὸν [62]· ἀσυνδέτως. εὗρεν ἄπειρον πλεονέκτημα Φίλιππος. πλῆθος γέγονε προδοτῶν, οἷον οὐ πρότερον· ἠπάτηνται τῶν Ἑλλήνων τινές. ἐφθάρησαν τὴν διάνοιαν· Καὶ τοσαῦτα μὲν περὶ τοῦ παραφράζειν διεξιόντες, ἠγάγομεν παραδείγματα ἐκ Σωσιπάτρου. [τίς δὲ ἑκατέρου τούτων ὁ καιρός;] πρῶτον

60. Operis huius hodie deperditi nullam vſquam fieri mentionem reperio. Simile quodammodo fuit metaphraſibus Homericis, quorum ſpecimen nuper edidit Villoiſonus V. C. 60. b. adde εὐκτικῶς.

61. MS. θρηνητικῶς.

62. Addendum videtur προδοτῶν.

τον μὲν ἡμῖν παρέδωκε μέθοδον, πῶς ἄν τις ταυτολογῶν, ἢ ἑαυτῷ, ἢ ἄλλοις, λάθοι. νῦν δὲ καὶ τὴν χρῆσιν τῆς μεθόδου παραδίδωσι, καὶ διδάσκει τὸν καιρὸν, τῆς τε συστολῆς, καὶ τῆς ἐκτάσεως, καὶ του ἀμείβειν τὴν τάξιν· φησὶν οὖν ὡς ἐν μὲν συμβουλῇ δεῖ συστέλλειν καὶ ἐκτείνειν, ἢ τὰ ἑαυτου, ἢ τὰ τῶν ἄλλων, ου χρὴ δὲ ἀμείβειν τὴν τάξιν· διὰ τί; ὅτι πᾶς συμβουλεύων κἂν τὸ νόμιμον κεφάλαιον, κἂν τὸ δίκαιον, κἂν τὸ συμφέρον κατεπείγῃ, ἐκεῖνο πρῶτον θήσει, ὥστε καὶ ὁ περὶ του αὐτου πράγματος διεξιὼν, καὶ τὰ αὐτὰ νοήματα ἀπαγγέλλων τοῖς πρὸ αὐτου, ἐκεῖνο θήσει πρῶτον τὸ κατεπεῖγον· καὶ τὴν τάξιν μὲν ουκ ἀμείψει, συστελεῖ δὲ τὰ ἐπιμήκη, καὶ αὖ τὸ ἐναντίον ποιήσει. τὸ αὐτὸ καὶ ἐν πανηγυρικῇ ἰδέᾳ. διὰ τί; ὅτι καὶ ἐκεῖ τάξις ἐστὶ τῶν κεφαλαίων, καὶ νόμος τῆς τάξεως ἀμετακίνητος, αὐτὴ ἡ φύσις. δεῖ γὰρ φύσει πρῶτον τετάχθαι τὸ ἔθνος, εἶτα τὴν πατρίδα, εἶτα τοὺς προγόνους, αὖθις τοὺς πατέρας: ὥσπερ, ἐν συμβουλευτικῇ μὲν ἰδέᾳ ἐποίησε Δημοσθένης ἐν τῷ περὶ Διοπείθους λόγῳ (τοῦτον γὰρ λέγει τὸν περὶ τῶν ἐν Χεῤῥοννήσῳ στρατιωτῶν) ταυτολογῶν ἑαυτῷ, καὶ ἐκεῖνα δὴ λέγων, ὅσα καὶ ἐν τοῖς Ὀλυνθιακοῖς, τὴν μὲν τάξιν ἐφύλαξεν· ἐπεὶ γὰρ πρῶτον ἦν καὶ ἀναγκαῖον κεφάλαιον, τὸ προτρέψασθαι ἐπὶ τὸν κατὰ Φιλίππου πόλεμον, τοῦτο καὶ ἐν ἀμφοτέροις πρῶτον ποιεῖ· εἶτα τὸν περὶ χρημάτων εἰσάγει λόγον· τὴν μὲν οὖν τάξιν οὕτως ἐφύλαξε. συστείλας δὲ ἐν τοῖς Ὀλυνθιακοῖς τὴν πρὸς τὸν κατὰ Φιλίππου πόλεμον προτροπὴν, ἐξέτεινεν ἐν τῷ κατὰ Διοπείθους· ἐκτείνας δὲ τὸν περὶ χρημάτων λόγον πάλιν ἐν τοῖς Ὀλυνθιακοῖς, ἐνταυθοῖ συνέστειλε. πόθεν γὰρ εὐπορήσουσι χρημάτων, ἐκεῖ μὲν πολλοὺς φησὶ τρόπους, ἐνταῦθα δὲ ὀλίγους τίθησιν· ἀλλὰ καὶ ὁ Θεολόγος μήκεσιν ἐχρήσατο καὶ βραχύτησιν ἐν τῷ εἰς τὸ βάπτισμα προτρεπτικῷ λόγῳ, πολλὰς ἐννοίας ἀμείβων ἐν τῷ ὁ μὲν σοφὸς Σολομῶν κειμένας. αὐτίκα ὁ μέγας Βασίλειος οὕτως, φησὶν, ἐργασίαν ἐκ τοῦ μικροτέρου ποιούμενος· εἰ χρυσὸν τῇ ἐκκλησίᾳ διένεμον, οὐκ ἄν μοι εἶπες· αὔριον ἥξω, καὶ αὔριον δώσεις· ἀλλ᾽ ἀπήτησας ἂν

ἤδη τὴν διανομὴν κατεπείγων, καὶ ἐδυσφόρεις πρὸς τὴν ὑπέρθεσιν. ἐπεὶ δὲ ἐχ ὕλης εὐχροιαν, ἀλλὰ ψυχῆς καθαρότητα προτείνεται σοι ὁ μεγαλόδωρος, προφάσεις πλάττη, καὶ αἰτίας καταριθμῆ, δέον ἐπιτρέχειν τῷ λόγῳ· ὁ δὲ Θεολόγος πάνυ συνεσαλμένως· ὡς ἔσιν ἄτοπον, χρήματα μὲν προαρπάζειν, ὑγείαν δὲ ἀναβάλλεσθαι· εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλα πολλὰ τὰ αὐτὰ, τὰ μὲν ἐκτεινόμενα, τὰ δὲ συσελλόμενα. [ἐν δὲ πανηγυρικῇ ἰδέᾳ Πλάτων τὰ αὐτὰ λέγων Θȣκυδίδῃ.] νόμος ἦν Ἀθηναίοις ἐπιταφίοις τιμᾷν τȣ̀ς ἐν πολέμῳ ἀποθανόντας. ὁ γȣ̃ν Πλάτων καὶ ὁ Θȣκυδίδης ἐποίησαν ἐπιταφίȣς. ὁ μὲν Θȣκυδίδης τὸν Περικλέα ἐν τῇ δευτέρᾳ τῶν ἱσοριῶν εἰσαγαγὼν τὸν ἐπιτάφιον λόγον ἐπὶ τοῖς ἠρισευκόσι διεξερχόμενον, καὶ τὰ μὲν περὶ τῶν πολέμων συσείλαντα, τὰ δὲ περὶ τῆς πολιτείας ἐκτείναντα. ὁ δὲ Πλάτων ἐν τῷ λόγῳ, ᾧ ἐπιγέγραπται Μενέξενος, ἢ ἐπιτάφιος, ποιήσας Ἀσπασίαν, τὴν τȣ̃ Σωκράτȣς διδάσκαλον, τὸν ἐπιτάφιον λόγον περαίνȣσαν, καὶ Σωκράτην τȣ̃τον πρὸς Μενεκράτην διεξερχόμενον· ὁ μὲν ȣ̃ν Θȣκυδίδης συνέσειλε τὰ περὶ τȣ̃ πολέμȣ, εἰπὼν μὴ δεῖν μακρηγορεῖν ἐν εἰδόσι διηγέμενον τὰ κατὰ πολέμȣς ἔργα τῶν τε προγόνων καὶ εἴ τι αὐτοὶ πεποιήκασι, βαρβάροις ἢ Ἕλλησι πολεμȣ̃ντες, διηγȣ́μενος ἀφ' οἵας ἐπιτηδεύσεως, καὶ μεθ' οἵας πολιτείας καὶ τρόπων ἐξ οἵων, μεγάλα τὰ αὐτῶν ἐγένοντο. [ἐν δὲ τῇ δικανικῇ ἰδέᾳ καὶ ἡ τῆς τάξεως μεταβολὴ χώραν ἔχει.] ἀπορῆσαί μοι πρότερον ἔπεισι πῶς προθέμενος ὁ τεχνικὸς διδάξαι, ὅτι ἐν τῷ δικανικῷ ἀλλάσσεται καὶ ἡ τάξις, παράδειγμα ἤγαγε τὸν περὶ ἀτελείας λόγον· εὔδηλον γὰρ ὅτι ὑπὸ τὴν πραγματικὴν ȣ̃τος ἀνάγεται· ἡ δὲ πραγματικὴ τοῖς τȣ̃ συμβȣλευτικȣ̃ κεφαλαίοις τέμνεται, καὶ ὑπὸ τὸ συμβȣλευτικὸν εἶδος ἀνάγεται μόνη τῶν ἄλλων σάσεων δικανικῶν ȣ̓σῶν. ἔσιν ȣ̃ν εἰπεῖν, ὅτι ἀπὸ τȣ̃ σκοπȣ̃ λέγεται δικανικὸς· ἐπεὶ γὰρ σκοπὸν ἔχει κατηγορῆσαι τȣ̃ νόμȣ τȣ̃ ὑπὸ Λεπτίνȣ τεθέντος, ἡ δὲ κατηγορία [63] μέρος ἐσὶ τȣ̃ δικανικȣ̃, διὰ τȣ̃το λέγεται καὶ δικα-

63. MS. κατηγόρου.

δικανικὸς ὁ λόγος, εἰ καὶ ἡ κατηγορία τοῖς τȣ͂ συμβȣλευτικȣ͂ κεφαλαίοις κατασκευάζεται· ὁ δὲ Φορμίων ῥήτωρ ἦν, καὶ κατηγόρησε καὶ ȣ̓͂τος τȣ͂ νόμȣ τȣ͂ Λεπτίνȣ, συνηγορῶν τῷ Ἀφεψίωνι, υἱῷ Βαθίππȣ, τȣ͂ προκατηγορήσαντος τοῦ νόμȣ καὶ πρὸ τȣ͂ τέλȣς τῆς δίκης ἀποθανόντος. κατηγόρησε δὲ καὶ Κτήσιππος, υἱὸς Χαβρίȣ, ᾧ συνηγόρει Δημοσθένης. ἡ δὲ ζήτησίς ἐστι πραγματικὴ ἔγγραφος· ὁ μὲν ȣ̓͂ν Φορμίων πρῶτον τῷ δικαίῳ ἐχρήσατο· ὁ δὲ Δημοσθένης τῷ τῆς ἀξίας, εἶτα τῷ καλῷ, εἶτα τοῖς λοιποῖς. ἔστι δ' ȣ̓κ ἄδηλον, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τȣ͂θ' ὅτι Λεπτίνης, κἂν τις ἄλλος ὑπὲρ τȣ͂ νόμȣ λέγῃ, δίκαιον μὲν ȣ̓δὲν ἐρεῖ περὶ αὐτȣ͂, φήσει δ' ἀναξίȣς τινὰς ἀνθρώπȣς, εὑραμένȣς ἀτέλειαν, ἐκδεδυκέναι τὰς λειτȣργίας. τȣ͂το δὲ τὸ τῆς ἀξίας, λέγω δὴ τὸ ἀναξίȣς εὑρεῖν τὴν ἀτέλειαν, ȣ̓ κεφάλαιον ἐστὶν, ἀλλὰ παρὰ τοῦ Λεπτίνου εἰσαγόμενον πρὸς τὸ δίκαιον, ὃ προηγȣμένως Δημοσθένης προȣ̈βάλλετο· ἔλεγε γὰρ ὁ Δημοσθένης, ὅτι ȣ̓ δίκαιον στερεῖσθαι τῆς δωρεᾶς τȣ̀ς εὐεργέτας τῆς πόλεως· πρὸς ὃ ἀντίθεσίν τινα Λεπτίνης προέτεινεν, ὅτι ȣ̓κ ἔστι δίκαιον ἀναξίȣς τινὰς λαμβάνειν τὴν τοιαύτην δωρεὰν· τȣ͂το γȣ͂ν τῷ Δημοσθένει πρῶτον ἐξήτασαι. ζητήσειε δ' ἄν τις. τί δήποτε τῆς πραγματικῆς μὴ ἐχȣ́σης τὸ καλὸν κεφάλαιον, (τὸ γὰρ καλὸν τέλος ἐστὶ τȣ͂ πανηγυρικȣ͂,) ἐνταῦθα ὁ Ἑρμογένης περὶ τȣ͂ Φορμίωνος καὶ τοῦ Δημοσθένȣς φησὶν, ὡς ἐχρήσαντο τῷ καλῷ. ἔστιν ȣ̓͂ν εἰπεῖν ὡς πολλάκις ἀλλήλοις τὰ εἴδη συμπίπτȣσιν ἐν τῷ πανηγυρικῷ, τὸ συμβȣλευτικὸν, καὶ ἀνάπαλιν, ὥσπερ καὶ ἐνταῦθα, ἐπαινȣ͂ντος τȣ͂ ῥήτορος τὸ τῆς πόλεως ἦθος, ἐμπέπτωκε τὸ καλὸν. ἢ ὅτι καὶ τῷ συμφέροντι ἐμπέπτωκε τὸ καλὸν;

C. XXV. Περὶ τοῦ ἀνεπαχθῶς ἑαυτον ἐπαινεῖν. [Hermog. p. 429] Ἐπειδὴ τὸ μεγαληγορεῖν καὶ λέγειν περὶ αὐτȣ͂, ἐπαχθές ἐστι, καὶ παρὰ πάντων μισȣ́μενον, ὅταν ȣ̓κ ἐν καιρῷ γίνοιτο, ἔστι δ' ὅπȣ καὶ χρησιμώτατον καὶ ἀναγκαῖον καθέστηκε, τρεῖς μεθόδȣς ὁ Ἑρμογένης ἡμῖν παραδίδωσι τȣ͂ ἐπαινεῖν αὐτȣ̀ς ἀνεπαχθῶς. κοινότητι λόγȣ. ὅταν

γὰρ

γάρ τις μετ' ἄλλων πολλῶν ἑαυτὸν ἐπαινῇ, καὶ κοινὸν τὸ ἐγκώμιον ποιῆται, οὐ φορτικὸς τοῖς ἀκροαταῖς νομισθήσεται· ὡς καὶ Ἰσοκράτης πεποίηκε γράφων· Ἐν πολλοῖς, ὦ Δημόνικε, πολὺ διεστῶσας εὑρήσομεν τάς τε τῶν σπουδαίων γνώμας, καὶ τὰς τῶν φαύλων διανοίας· πολὺ δὲ μεγίστην διαφορὰν εἰλήφασιν ἐν ταῖς πρὸς ἀλλήλους συνηθείαις. οἱ μὲν γὰρ τοὺς φίλους παρόντας μόνον τιμῶσιν, οἱ δὲ καὶ μακρὰν ἀπόντας ἀγαπῶσι. καὶ τὰς μὲν τῶν φαύλων διανοίας ὀλίγος χρόνος διέλυσε, τὰς δὲ τῶν σπουδαίων φιλίας οὐδ' ὁ πᾶς αἰὼν ἐξαλείψειεν. ἡγούμενος οὖν πρέπειν, τοὺς δόξης ὀρεγομένους καὶ παιδείας ἀντιποιουμένους, τῶν σπουδαίων, ἀλλὰ μὴ τῶν φαύλων, εἶναι μιμητὰς, ἀπέσταλκά σοι τόνδε τὸν λόγον δῶρον· τεκμήριον μὲν τῆς πρὸς ὑμᾶς [64] εὐνοίας, σημεῖον δὲ τῆς πρὸς Ἱππόνικον συνηθείας. πρέπει γὰρ τοὺς παῖδας, ὥσπερ τῆς οὐσίας, οὕτω καὶ τῆς φιλίας τῆς πατρικῆς κληρονομεῖν· Ἀλλὰ καὶ ὅταν τίς ἀναγκαζόμενος λέγῃ περὶ ἑαυτοῦ, οὐδεμίαν ἔχει αἰτίασιν, ὅτι ἐξ ἀνάγκης εἰς τοῦτο ἥκει. καὶ ὅταν δὲ πρόσωπα ὑπαλλάξῃ τις, καὶ μὴ πρὸς τοὺς εὐεργετηθέντας ἀποτείνῃ τῶν εὐεργεσιῶν τὸν κατάλογον, ἀλλὰ πρὸς τὸν ἀντιλέγοντα, παραπλησίως καὶ τότε τὸ φορτικὸν διαπέφευγεν· ἔχει δὲ καιρὸν ἡ ὑπαλλαγὴ τοῦ προσώπου, ὅταν [65] μεγάλα τινὰ καὶ ὑπερήφανα καὶ ὑπέρογκα μέλλῃ τίς καταλέγειν. τότε γὰρ, ἵνα μὴ δόξῃς ὀνειδίζειν τοὺς ἀκροατὰς, πρὸς τὸν ἀντιπίπτοντά σοι τὸν λόγον ἀπόστρεφε, ὡς ἂν καὶ τὴν αἰτίαν τοῦ λέγειν τὰ σὰ κατορθώματα προσάπτῃς αὐτῷ. ὡς καὶ ὁ Δημοσθένης πεποίηκε, λέγων· [226. pen.] Ἐὰν δ', ἐφ' ἃ πεποίηκα καὶ πεπολίτευμαι, βαδίζων, πολλάκις λέγειν ἀναγκασθήσομαι περὶ ἑαυτοῦ. πειράσομαι μὲν οὖν ὡς μετριώτατα τοῦτο ποιεῖν· ὅ, τι δ' ἂν τὸ πρᾶγμα αὐτὸ ἀναγκάζῃ, τὴν αἰτίαν δίκαιός ἐστιν οὗτος ἔχειν, ὁ τοιοῦτον ἀγῶνα ἐνστησάμενος: καὶ πάλιν ἀλλαχοῦ, ἐν τῷ περὶ

64. MS. ἡμᾶς.
95. MS. addebat γὰρ.

*περὶ ϛεφάνȣ τȣ̃το φησὶ.* [263. 19.] *Τῶν μὲν ȣ̃ν λόγων, ȣ̃ς ȣ̃τος ἄνω καὶ κάτω κυκῶν ἔλεγε, περὶ τῶν παραγεγραμμένων νόμων, ȣ̃τε μὰ τȣ̀ς Θεȣ̀ς οἶμαι μανθάνειν, ȣ̃τ' αὐτὸς ἠδυνάμην συνεῖναι τȣ̀ς πολλȣ̀ς. ἁπλῶς δὲ τὴν ὀρθὴν ὁδὸν περὶ τῶν δικαίων διαλέξομαι. τοσȣ̃το γὰρ δέω λέγειν ὡς ȣ̓κ εἰμὶ ὑπεύθυνος, ὃ νῦν ȣ̃τος πολλάκις διέβαλλε καὶ διωρίζετο, ὥσθ' ἅπαντα τὸν βίον ὑπεύθυνος εἶναι ὁμολογῶ, ὧν ἢ διακεχείρικα, ἢ πεπολίτευμαι παρ' ὑμῖν. ὧν μέντοι γε ἐκ τῆς ἰδίας ȣ̓σίας ἐπαγγειλάμενος δέδωκα τῷ δήμῳ, ȣ̓δὲ μίαν ἡμέραν ὑπεύθυνος εἶναι φημὶ, (ἀκȣ́εις Αἰσχίνη;) ȣ̓δ' ἄλλον ȣ̓δένα. τίς γάρ ἐϛι νόμος τοσαύτης ἀδικίας καὶ μισανθρωπίας μεϛὸς, ὥϛε τὸν δόντα τι τῶν ἰδίων, καὶ ποιήσαντα πρᾶγμα φιλάνθρωπον καὶ φιλόδωρον, τῆς χάριτος μὲν ἀποϛερεῖν, εἰς τȣ̀ς συκοφάντας δὲ ἄγειν.* Ἡ *τοίνυν πρὸς τὸν ἐναντίον ἀποϛροφὴ ἀφαιρεῖται τὸ φορτικὸν δοκεῖν τὸν ἐπαινȣ̃ντα ἑαυτὸν τοῖς ἀκροαταῖς. δοκεῖ γὰρ μὴ ὀνειδίζειν αὐτȣ̀ς, ἀλλὰ λυπεῖν τὸν ἀντικαθιϛάμενον· τοιȣ̃τόν τι ποιεῖ καὶ Ἀχιλλεὺς, πρὸς Ἀγαμέμνονα τὸν λόγον ἀποτεινόμενος. Ἀλλὰ τὸ μὲν πλεῖον πολυάϊκος πολέμοιο Χεῖρες ἐμαὶ διέπȣσιν· αὐτὰρ ἤν ποτε δασμὸς ἵκηται, Σοὶ τὸ γέρας πολὺ μεῖζον· ἐγὼ δ' ὀλίγον τε φίλον τε Ἔρχομ' ἔχων ἐπὶ νῆας, ἐπήν κε κάμω πολεμίζων:*

Cap. XXVI. [Hermog. p. 430.] [*Δύο παλαίσματα δικαϛηρίȣ*[66]] *σοφὸς ὢν καὶ δεινὸς ῥήτωρ, ὁ Δημοσθένης ἐφεῦρε μετὰ πολλῶν ἄλλων, καὶ δύο τινὰ ἰσχυρὰ ἀγωνίσματα, οἷς δυνήσεταί τις καταπαλαῖσαι τὸν ἀντίδικον. ἔϛι δὲ ταῦτα. ἓν μὲν τὸ εἰσάγειν εἰς τὸ δικαϛήριον, ὃ ἔχει, ἰσχυρὸν, κἂν ȣ̓κ ἔϛιν εἰσαγώγιμον, ȣ̓δὲ ἄξιον κρίνεσθαι καὶ προβάλλεσθαι κατὰ τȣ̃ ἀντιδίκου. ἔϛι δὲ, ἰσχυρὸν μέν τι, ȣ̓ κρινόμενον δὲ, ὅταν πράξῃ τις μέγα καὶ γενναῖον καὶ καταπαλαῖσαι δυνάμενον τὸν ἀντί-*

66. malim *δικαϛηρίων*, quod eſt apud Hermog.

ἀντίδικον, πλὴν διὰ τὸ εἶναι ἐπαχθὲς ἐ κρίνηται. δέδεικται γὰρ, ὡς ἡ περιαυτολογία [67] τῦτο γῦν τὸ μὴ κρινόμενον, τυτέςιν, ὁ μὴ προσήκει ἐν τῷ δικαςηρίῳ προβάλλεσθαι, ὡς φορτικὸν, πειράσεται ὁ ῥήτωρ εἰς τὸ δικαςήριον εἰσαγαγεῖν, ἐὰν λέγῃ ὅτι ἀναγκάζομαι ὑπὸ τῦ ὑβρίζοντός με, τῦτο εἰπεῖν. ἐ γὰρ ἐβυλόμην λέγειν· ἐπεὶ δὲ ἐνοχλῦμαι, καὶ ἄκων εἰς τὺς λόγυς τύτυς ἐξάγομαι· ὗτος μὲν ὖν εἷς τρόπος ἐςὶ παλαίσματος. ἕτερος δὲ τὸ ἐκβάλλειν τὸ τῦ ἀντιδίκυ ἰσχυρὸν, ᾧ θαῤῥῶν ἐκεῖνος εἰσέρχεται. ἐκβαλεῖ δὲ προσποιύμενος ἀνίσχυρον εἶναι καὶ μηδεμίαν τῷ κεκτημένῳ ἰσχὺν χαριζόμενον· ἔνθεν τοι καὶ πανυργῶν ἁπλότητα προβάλλεται, καὶ τὸ εὔηθες καὶ ἀκέραιον· διὰ τῦτο μνημονεύων τῦ ἰσχυρῦ τῷ ἐχθρῷ, ὡς δῆθεν εὐκαταφρόνητον τῦτο ποιύμενος. ταῦτα καὶ ὁ Δημοσθένης ἐν τῷ περὶ ςεφάνυ πεποίηκε. μὴ προσῆκον γὰρ τὰ οἰκεῖα λέγειν κατορθώματα, ἐμνήσθη τύτων κατ᾽ ἀνάγκην· πάλιν δὲ τὺς νόμυς παρακρυόμενος, δι᾽ ὧν ὁ Αἰσχίνης τὸ τῦ Κτησιφῶντος ψήφισμα παράνομον ἐδείκνυε, τόν τε μὴ ςεφανῦν ὑπεύθυνον ἄρχοντα διοριζόμενον, καὶ τὸν ἀπαγορεύοντα ἐν θεάτρῳ ἀνακηρύττειν τὸν ςέφανον, ἐξέβαλέ τε τῦτον, καὶ τρόπον τινὰ νόμυς ἑτέρυς εἰσήγαγε, δι᾽ ὧν ἀπέδειξεν, ὡς ἐξὸν ἦν Κτησιφῶντι ταῦτα γράφειν ὑπὲρ Δημοσθένυς. διὰ τῦτο γὰρ προςίθησι καὶ τὸ [Dem. p. 244. 22.] ἔτι μέντοι καὶ τὺς νόμυς δεικτέον εἶναί μοι δοκεῖ. καταλέξω μὲν, φησι, καὶ τὰ ἐμοὶ πεπολιτευμένα, καὶ δείξω ἐξ ἐκείνων, ὅτι ἔννομόν ἐςι τῦ Κτησιφῶντος τὸ ψήφισμα, ὐδὲν δὲ ἧττον καὶ τὺς νόμυς ἐρῶ, ἐξ ὧν δείξω, ὅτι ἐξῆν τῷ Κτησιφῶντι ταῦτα γράψαι, ἃ ἔγραψε. ταῦτα δὲ ἰσχυρὰ ἦν τῷ ἀντιδίκῳ· (λέγω δὴ τὰ τῶν νόμων διατάγματα.) ὥσπερ γὰρ ὁ ῥήτωρ ἐθάῤῥει τοῖς ἑαυτῦ πολιτεύμασιν, οὕτω καὶ ὁ Αἰσχίνης τοῖς τῶν νόμων θεσπίσμασιν. ὅμως ὁ Δημοσθέ-

67. videtur ἐπαχθές ἐςι deeſſe.

μοσθένης ὡς παρέργȣ τινὸς, μνημονεύει τῆς ἐκ τῶν νόμων ἀποδείξεως: [πάλιν ἐν τῷ κατ' Ἀριϛοκράτȣς.] ὁ Χαρίδημος, ξεναγὸς τῶν Ἀθηναίων, ἐτύγχανεν ὑπὲρ τῆς αὐτῶν συμμαχίας ξενικὸν ϛράτευμα τρέφων, ἐξ Ὠρεȣ̃ ὁρμώμενος, καὶ γαμβρὸς Κότυος, τȣ̃ Θρᾳκῶν βασιλέως, καὶ ϛρατηγὸς ὤν· ὃν καὶ πολίτην οἱ Ἀθηναῖοι ἐποιήσαντο, Ἀριϛοκράτȣς τὸ ψήφισμα γράψαντος. Εὐθυκλῆς δὲ κατηγόρει τȣ́τȣ, τῷ Δημοσθένȣς λόγῳ χρησάμενος: τρία δὲ τȣ̃ λόγȣ κεφάλαια. τὸ δίκαιον, τὸ συμφέρον, τὸ νόμιμον. καὶ τὸ μὲν δίκαιον καὶ νόμιμον ἐκ τῆς τῶν πραγμάτων ὕλης ἐνέπεσε τὸ δὲ συμφέρον ἐκ περινοίας τȣ̃ ῥήτορος. σκοπήσατε γὰρ, φησι, ποίῳ τρόπῳ Χερρόννησος παραλέληπται [68], καὶ ποίῳ πάλιν δεδώρηται [69]· δῆλον ȣ̃ν, ὅτι ἐλήφθη τȣ̃ Κότυος μόνου βασιλεύοντος, δεδώρηται δὲ τῆς βασιλείας μερισθείσης εἰς τρεῖς· νῦν ȣ̃ν παρεχόντων ὑμῶν Χαριδήμῳ τὴν τοιαύτην δωρεὰν, ἐὰν ὁ Κερσοβλέπτης πολεμῆσαι τοῖς ἄλλοις βασιλεῦσι βȣληθῆ, ȣ̓χ ἕξει δὴ τὸν ἐναντιȣ́μενον· ὁ γὰρ τȣ̃ Βηρισιάδȣ ϛρατηγὸς Ἀθηνόδωρος, Ἀθηναῖος ὤν, ȣ̓ θελήσει ἀνελεῖν Χαρίδημον, διὰ τȣ̀ς Ἀθηναίȣς. πάλιν ὁ Σίμων καὶ ὁ Βιάνωρ, οἱ ϛρατηγοὶ τȣ̃ Ἀμαδόκȣ, συμμάχȣ ὄντος, ȣ̓δ' αὐτοὶ ἀνελεῖν ἐθελήσȣσιν, ȣ̓δὲ ȣ̃τοι, μὴ ἐναντιωθῶσι τῷ Κερσοβλέπτῃ γενήσονται [70]· καὶ ȣ̓δὲν αὐτὸν κωλύσει πάλιν λαβεῖν τὴν Χερρόννησον. ὡς προείρηται ȣ̃ν ȣ̓κ ἔϛι τȣ̃το τῆς τῶν πραγμάτων ὕλης κεφάλαιον, ἀλλ' ἔξωθεν παρενέπεσε. διὰ τȣ̃το λέγει καὶ ὁ Ἑρμογένης, ὅτι εἰσάγων τὸν περὶ Χερρονή-

68. quomodo Thrax vobis Cherrhoneſum eripuerit.

69. quomodo coactus quodammodo Thrax fuerit Cherrhoneſum vltro vobis remittere et quaſi condonare.

70. Sic MS. Num leg. ἀλλ' ἐν δέει καὶ ȣ̃τοι, μὴ ἐναντιωθῶσι τ. Κ., γ. *ſed metuent hi quoque, ne Kerſoblepti aduerſentur.*

ῥοννήσου λόγον, οὐδὲν προσηρτημένον τῷ ἀγῶνι, φησίν. [Demoſth. p. 623. 13.] Ἀνάγκη δέ ἐστι πρῶτον ἁπάντων δεῖξαι τὸ Χεῤῥόννησον ἀσφαλῶς ἔχειν ἡμᾶς πεποιηκός. προέκειτο γὰρ δεῖξαι, ὅτι παράνομόν ἐστι, καὶ ἄδικον τὸ ψήφισμα. ἐπεὶ δὲ συνεβάλετο αὐτῷ καὶ ὁ περὶ Χεῤῥοννήσου λόγος τὰ μάλιστα, οὐκ ἦν δὲ εἰσαγώγιμος, ἀνάγκην προσποιεῖται. [εἶτα πανουργῶν καὶ πολίτην ἐργαζόμενος τὸν Χαρίδημον.] Μετὰ τὸν περὶ Χεῤῥοννήσου λόγον τίθησι τὸ ψήφισμα τοῦ Ἀριστοκράτους καὶ τοὺς νόμους τοὺς παλαιοὺς, καὶ ἐξετάζει ἑκάτερα, καὶ ἐπειδὴ ἐθάῤῥει τῇ δοθείσῃ παρὰ τοῦ δήμου δωρεᾷ τῷ Χαριδήμῳ, ὡς εὐεργέτῃ, ὁ Ἀριστοκράτης, ὁ Δημοσθένης ἐκβάλλων τοῦτο τὸ ἰσχυρὸν, συγχωρεῖ πολίτην ἀληθῶς εἶναι τὸν Χαρίδημον, καὶ οὐδὲν πρὸς τοῦτο ἀντιλέγει. τοῦτο δὲ ποιεῖ πανουργῶν, ἵνα μᾶλλον οἱ νόμοι τὸ πλεῖον ἰσχύσωσιν, ὡς πολίτου ἐξεταζομένου τοῦ Χαριδήμου. πανοῦργον οὖν καλεῖ τὴν τοῦ ῥήτορος δεινότητα. ἔλεγον δὲ οἱ νόμοι ὡς· εἴ τις φονεὺς γένηται, ὁποίῳ γοῦν τρόπῳ, δικάζειν περὶ τούτου τὴν ἐν Ἀρείῳ πάγῳ βουλὴν, καὶ μὴ εὐθὺς ἀναιρεῖσθαι. οἷς ἠναντιοῦτο τὸ τοῦ Ἀριστοκράτους ψήφισμα, ἀναιρεῖσθαι διακελευόμενον χωρὶς κρίσεως τὸν ἀνελόντα τὸν Χαρίδημον:

Cap. XXVII. [Δευτερολογιῶν εἴδη τάδε: Hermog. p. 431.] μέθοδος ἡμῖν ἐνταῦθα ὑπὸ τοῦ τεχνικοῦ παραδίδοται, πότε δεῖ ταῖς δευτερολογίαις χρῆσθαι· γίνεσθαι δέ φησι τετραχῶς· [ἤτοι γὰρ διὰ μέγεθος τοῦ ἀγῶνος μερίζεται ἡ κατηγορία καὶ ἡ ἀπολογία.] ὅτε γὰρ ἐστι μέγας ὁ λόγος, μερίζεται [71], κἄν τε κατηγορητικός ἐστι, κἄν τε ἀπολογητικός. ὡς ἔχει ὁ μέγας ἀπολογητικὸς τὸ [72] ἥττημαι καὶ τὴν ἧτταν ὁμολογῶ· ἐπεὶ γὰρ ᾐτιῶντό τινες τὸν μέγαν τοῦτον ἄνδρα τὴν ἱερωσύνην φεύγοντα, καὶ κατηγόρουν αὐτοῦ δειλίαν, ἔμελλε δὲ πρὸς ταῦτα ἀπολογήσασθαι, ἦν δὲ τὸ μέγεθος τῆς

71. MS. χαρίζεται.

τῆς ἀπολογίας πολὺ, μερίζει ταύτην εἰς δύο λόγους, τὸν εἰς τὸ Πάσχα τε, καὶ εἰς τὴν βραδυτῆτα, καὶ τὸν οὕτω μέγαν ἐπιγραφόμενον ἀπολογητικόν. καὶ τῆς μὲν ἀπολογίας εἰς δύο τεμνομένης τοῦτο παράδειγμα. τῆς δὲ κατηγορίας οἱ στηλιτευτικοί. [ἢ προκατηγορήσαντός τινος καὶ προαγωνισαμένου,] ἡ αὔξησις μετὰ τὰς ἀποδείξεις ἐπεισέρχεται. ὥσπερ καὶ ὁ ἐπίλογος μετὰ τοὺς ἀγῶνας. τῶν δὲ κατὰ Ἀριστογείτονος λόγων ἡ ὑπόθεσις τοιαύτη. Πυθάγγελος [v. Demoſth. p. 767.] καὶ Σκάφων ἰδόντες Ἱεροκλέα φέροντα ἱμάτια ἱερὰ, ἐφ᾽ οἷς καὶ χρυσᾶ γράμματα ἦν, δηλοῦντα τοὺς ἀναθέντας, ἀπάγουσι πρὸς τοὺς πρυτάνεις ὡς ἱερόσυλον· οἱ δὲ τῇ ὑστεραίᾳ καθιστᾶσιν εἰς τὴν ἐκκλησίαν. κἀκεῖνος ὑπὸ τῆς ἱερείας ἔφη πεμφθεὶς λαβεῖν τὰ ἱμάτια, ἵνα κομίσῃ πρὸς τὸ ἱερὸν κυνηγέσιον. ἐνταῦθα Ἀριστογείτων γράφει ψήφισμα, πρῶτον μὲν ἀπροβούλευτον, ἔπειτα δὲ δεινότατον, κελεῦον ἐὰν μὲν ὁμολογῇ τὰ ἱμάτια ἐξενεγκεῖν, ἀποθανεῖν αὐτὸν αὐτίκα, ἐὰν δὲ ἀρνῆται, κρίνεσθαι. ἐξ οὗ συνέβαινεν αὐτῷ ὁμολογήσαντι μὲν τὸ ἀληθὲς παραχρῆμα τεθνάναι, ἐξάρνῳ δὲ γενομένῳ μετ᾽ ὀλίγον τοῦτο παθεῖν. τοῦτο τὸ ψήφισμα γραψάμενος παρανόμων ὁ Ἱεροκλέους τοῦ κινδυνεύοντος πατὴρ, συγκατηγορησάντος αὐτῷ Δημοσθένους, αἱρεῖ παρανόμων, καὶ τιμᾷ τὸ δικαστήριον Ἀριστογείτονι πέντε ταλάντων. τοῦτο μὲν δὴ πρῶτον ὄφλημα [73] Ἀριστογείτονι γίνεται. εἶτα ὦφλε καὶ χιλίας ἐπὶ ἑτέρᾳ ὑποθέσει ἡττηθείς. ἐπεὶ δὲ Εὔνομος. ἀδελφὸς αὐτοῦ ὤν, ἐξωνήσατο ἀπὸ τοῦ δημοσίου τὸ χωρίον τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, συμφωνήσας καθ᾽ ἕκαστον ἔ-

τος

72. num ὁ. ingens illa oratio apologetica, quae, incipit a verbis Ἥττημαι καὶ τὴν ἧτταν ὁμολογῶ. vt paulo ante oratio Baſilii M. citabatur, ἐννοίας κειμένας ἐν τῷ· Ὁ σοφὸς Σολομών.

73. melius hoc, quam quod in vulgatis argumenti huius exemplis (p. 768. 8.) legitur ἀπόφλημα.

τος διδόναι τι τοῦ χρέους, ὁ Ἀριστογείτων δοκῶν τοῦ λέγειν ἔχειν ἐξουσίαν, καὶ μηκέτι ὀφείλειν, ἐπειδὴ χρήστην ἀντέδωκε τῇ πόλει, καὶ ἐγράφετο πολλοὺς, καὶ ἐδημηγόρει, τῶν νόμων τὸν ὀφείλοντα τῷ δημοσίῳ, μέχρις ἂν ἐκτίσῃ, ποιούντων ἄτιμον διόπερ οἱ περὶ Λυκοῦργον αὐτὸν ἐνέδειξαν, ἅτε λέγοντα μὴ τοῦ νόμου τοῦτο διδόντος. τῷ μὲν οὖν Λυκούργῳ ἡ πᾶσα ζήτησις γέγονε περὶ τῶν χρεῶν τοῦ Ἀριστογείτονος, ὡς οὐ χρὴ ὀφείλοντα τοῦτον δημηγορεῖν· τῷ δὲ Δημοσθένει ὁ πᾶς λόγος τοῦ Ἀριστογείτονος βίου κατηγορίαν περιέχει. Διονύσιος δὲ ὁ Ἁλικαρνασσεὺς οὐ δέχεται τούτους τοὺς λόγους εἶναι τοῦ Δημοσθένους, ἐκ τῆς ἰδέας τεκμαιρόμενος. οἱ δὲ φασὶν ἐπίτηδες κεχρῆσθαι τοιούτῳ χαρακτῆρι τὸν ῥήτορα, Λυκοῦργον, παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις εὐδοκιμοῦντα, ζηλώσαντα. [ὥσπερ οἱ κατὰ Ἀριστογείτονος λόγοι ἔχουσιν.] ἢ τοῦτο λέγει ὅτι Λυκοῦργος μὲν ἀπέδειξε τὰ κατὰ τοῦ Ἀριστογείτονος κατηγορηθέντα, ὁ δὲ Δημοσθένης ἐν τοῖς δυσὶ λόγοις αὐξήσει ἐχρήσατο. ἢ, ὅπερ ἐστὶ καὶ κρεῖττον, ἐν μὲν τῷ προτέρῳ ἀπέδειξεν, ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ ηὔξησεν. ἔστι δὲ ἡ στάσις ὁρικὴ περὶ τοῦ, εἰ χρεώστης ἐστὶν ὁ Ἀριστογείτων, τὴν ζήτησιν ἔχουσα. [ἢ τὰ αὐτὰ λέγων ὁ δεύτερος οὐκ αὔξει μὲν, προστίθησι δὲ ἢ ἀφαιρεῖ] προστίθησι μέν τινα ὡς ῥηθῆναι πρέποντα καὶ μὴ ῥηθέντα, ἀφαιρεῖ δὲ ὡς περιττῶς αὐξηθέντα. ὥσπερ ἐποίησεν ὁ Νέστωρ ἐν τῇ Β ῥαψῳδίᾳ. μετὰ γὰρ τὸ τὸν Ὀδυσσέα δημηγορῆσαι, ἐπεὶ εἶδεν ὅτι ἐνέδει τῇ συμβουλῇ τοῦ Ἰθακησίου ῥήτορος τὸ ἀναγκαιότατον, ὃ ἦν τὸ διακρίνεσθαι ἓν ἕκαστον ἔθνος, καὶ μίαν ἑκάστην φυλὴν, προσέθηκε τοῦτο εἰπών· Ἀλλ᾽ ἄναξ, αὐτός τ᾽ εὖ μήδεο, πείθεό τ᾽ ἄλλῳ. Οὔτι ἀπόβλητον ἔπος ἔσσεται, ὅττι κεν εἴπω. Κρίν᾽ ἄνδρας κατὰ φῦλα, κατὰ φρήτρας, Ἀγάμεμνον· Ὡς φρήτρη φρητρῆφιν ἀρήγῃ, φῦλα δὲ φύλοις. Εἰ δέ κεν ὡς ἔρξεις, καί τοι πείθονται Ἀχαιοὶ, Γνώσῃ ἔπειθ᾽ ὅσθ᾽ ἡγεμόνων κακὸς, ὅς τέ νυ λαῶν, Ἠδ᾽ ὅς κ᾽ ἐσθλὸς ἔῃσι. κατὰ σφέας γὰρ μαχέονται. [ἢ προαγωνισαμένου ἑτέρου.]

ϱȣ.] ὃ λέγει, τοῦτο ἐϛίν. ὅταν κατηγορήσῃ τίς τινος, εἶτα μετὰ τὸν πρῶτον κατήγορον ἕτερος ἀπαντᾷ πρὸς δευτέραν κατηγορίαν, καὶ προφθάνῃ ἀνατρέπων, ἢ λύων, ὅσα ἔμελλεν ἀπολογεῖσθαι πρὸς τὴν προτέραν κατηγορίαν ὁ κατηγορηθεὶς, καὶ τοῦτο δευτερολογία ἐϛίν. [ὥσπερ ὁ κατ' Ἀνδροτίωνος ἔχει [74]] ὁ δὲ Ἀνδροτίων, ἔθȣς ὄντος [75] τὴν βȣλὴν τῶν πεντακοσίων, λαμβάνȣσαν χρήματα ἀπὸ τȣ̃ δήμȣ, καινὰς τριήρεις ποιεῖν, καὶ νόμȣ ὄντος, τὴν βȣλὴν, τὴν δόξασαν τῷ δήμῳ καλῶς βεβȣλευκέναι, ϛεφανȣ̃σθαι, οὗτος ἔγραψε ψήφισμα. ἡ δὲ ϛάσις πραγματική ἐϛιν ἄγραφος. ζητεῖται γὰρ εἰ δεῖ κυρωθῆναι τὸν νόμον, ἢ μή. [Οὗτοι τέσσαρες τρόποι δευτερολογίας] [76] Εἰσὶ δὲ παρὰ τὰ εἰρημένα τέσσαρα καὶ ἕτερα εἴδη δευτερολογίας· πρῶτον μὲν, ὅτε τοῦ αὐτοῦ μένοντος προσώπȣ καὶ πράγματος, δύο λόγοι γίνονται· ὥσπερ ὅταν κατηγορῇ ὁ διώκων καὶ ἀπολογῆται ὁ φεύγων, εἶτα πάλιν κατηγορῇ ὁ διώκων, ἀνασκευάζων τὴν ἀπολογίαν, καὶ πάλιν ὁ φεύγων ἀπολογῆται πρὸς τὴν δευτέραν κατηγορίαν. ὥσπερ ἔχȣσιν αἱ τετραλογίαι Ἀντιφῶντος. Δεύτερον εἶδος, ὅτε τοῦ αὐτοῦ προσώπȣ μένοντος, τὸ ζητούμενον πρᾶγμα διάφορον εὑρίσκεται· καὶ τοῦτο σχεδὸν ἐν ἑκάϛῃ εὑρίσκεται ὑποθέσει κρίσιν ἐπιδεχομένῃ· ποιήσομεν γὰρ τὸν λόγον τὸν πρῶτον ἀποδεικτικὸν περὶ τοῦ ἐγκλήματος, τὸν δὲ δεύτερον περὶ τοῦ ἐπιτιμίȣ. ἔϛι δὲ καὶ ἄλλο σημαινόμενον τῆς δευτερολογίας, ἡνίκα ἀνακεφαλαίωσιν ποιούμεθα τῶν προειρημένων, ὥσπερ ἀεὶ λέγομεν, ὅτι διλογῶ καὶ δευτερολογῶ:

C. XXVIII. [Οἱ παλαιοὶ διηγούμενοι διπλῇ τινι μεθόδῳ χρῶνται. Herm. p. 432.] Παραδίδωσιν ἡμῖν μεθόδȣς



74. haec Hermogenis verba, a me addita, MSto deſunt.

75. v. argument. apud Demoſth. p. 590. 27.

76. Etiam haec verba, quae a MS. abſunt, ex Hermogene addidi.

δους, καθ' ἃς δεῖ ποιεῖσθαι τὰς διηγήσεις. αὗται δὲ εἰσὶν ἀναφορὰ καὶ βεβαίωσις· καὶ ἔστιν ἡ μὲν ἀναφορὰ οἷον μαρτυρία τις, ἡ δὲ βεβαίωσις ἐπισφράγισις, ἵνα διὰ μὲν τῆς μαρτυρίας ἔχῃ τὸ ἀσφαλὲς ὁ λόγος καὶ ἀξιόπιστον, διὰ δὲ τῆς βεβαιώσεως τὸ ἀναντίῤῥητον· γίνεται δὲ ἡ διήγησις ἢ ἱστορικῶς, ἢ ἐγκωμιαστικῶς, ἢ παθητικῶς, ἢ σφοδρῶς. [ἀναφορᾷ δι' ἀσφάλειαν.] τινὲς εἰς τὸ ἀσφάλειαν στίζουσιν. εἶτα τὸ ἑξῆς ἀναγινώσκουσι· καὶ πίστιν βεβαιώσει, ἐξυπακούοντες τὴν διὰ ἔξωθεν, ἵν' ᾖ τοιοῦτος ὁ νοῦς. χρῶνται μὲν ἀναφορᾷ δι' ἀσφάλειαν, διὰ πίστιν δὲ βεβαιώσει. ἤγουν τὴν μὲν ἀναφορὰν παραλαμβάνουσι, διὰ τὸ μὴ δοκεῖν ἀφ' ἑαυτῶν λέγειν, τὴν δὲ βεβαίωσιν, διὰ τὸ συστήσασθαι τὸ τῆς ἀναφορᾶς ἀξιόπιστον, ἔνιοι δὲ δι' ἀσφάλειαν καὶ πίστιν· ἀναγινώσκουσιν, εἶτα τὸ ἑξῆς· βεβαιώσει. ἐμοὶ δὲ τὸ πρῶτον δοκεῖ. τὸ δὲ τοῦ Ἰσοκράτους ἐν τῷ πρὸς Δημόνικον λόγῳ κεῖται· ἔχει δὲ οὕτως. Εἰ δὲ δεῖ θνητὸν ὄντα τῆς τῶν Θεῶν στοχάσασθαι διανοίας, ἡγοῦμαι κἀκείνους ἐπὶ τοῖς οἰκειοτάτοις μάλιστα δηλῶσαι πῶς ἔχουσι πρὸς τοὺς σπουδαίους καὶ τοὺς φαύλους τῶν ἀνθρώπων. Ζεὺς γὰρ Ἡρακλέα καὶ Τάνταλον γεννήσας, ὡς οἱ μῦθοι λέγουσι, καὶ πάντες πιστεύουσι, τὸν μὲν, διὰ τὴν ἀρετὴν, ἀθάνατον ἐποίησε, τὸν δὲ, διὰ τὴν κακίαν, ταῖς μεγίσταις τιμωρίαις ἐκόλασεν. οἷς δεῖ παραδείγμασι χρωμένους ὀρέγεσθαι τῆς καλοκαγαθίας. παραινεῖ δὲ διὰ τούτων Δημόνικον ἐπιμελεῖσθαι ἀρετῆς, καὶ μὴ θαῤῥεῖν τῇ τῶν προγόνων εὐκλείᾳ, καὶ πιστοῦται τὸν λόγον διὰ τοῦ τοιούτου παραδείγματος. [καὶ Εὐριπίδης· Ζεὺς, ὡς λέλεκται τῆς ἀληθείας ὕπο.] Οὗτος ὁ στίχος ἐν δυσὶν εὕρηται δράμασιν Εὐριπίδου, ἔν τε τῷ λεγομένῳ Πειρίθῳ. καὶ ἐν τῇ σοφῇ Μελανίππῃ· ἐν μὲν γὰρ τῷ Πειρίθῳ παρεισάγεται Ἡρακλῆς ἐν ᾅδου κατελθὼν, κατὰ κέλευσιν Εὐρυσθέως, καὶ ὑπὸ τοῦ Αἰακοῦ ἐρωτώμενος, ὅστις ἐστὶ, καὶ ἀποκρινόμενος. Ἐμοὶ πατρὶς μὲν Ἄργος, ὄνομα δ' Ἡρακλῆς. Θεοῦ δὲ πάντων πατρὸς ἐξέφυν Διός. Ἐμῇ γὰρ ἦλθε μητρὶ κεδνῇ πρὸς λέχος Ζεὺς, ὡς λέλεκται τῆς ἀληθείας ὕπο. Ἥκω δὲ

δεῦρο

δεῦρο πρὸς βίαν Εὐρυσθέως. ἐν δὲ τῇ Μελανίππῃ παρεισάγει ταύτην προοιμιαζομένην, Ζεὺς, ὡς λέλεκται τῆς ἀληθείας ὕπο, Ἕλλην ἔτικτε. [καὶ Ἡρόδοτος. Τῷ 77 δὴ λέγουσι Κορίνθιοι, ὁμολογοῦσι δέ σφι Λεσβιοι.] τὰ κατὰ τὸν Ἀρίωνα τὸν Μηθυμναῖον μέλλων διηγεῖσθαι ὁ Ἡρόδοτος τάδε φησί. τῷ δὴ λέγουσι Κορίνθιοι. ἀντὶ τοῦ οὕτω δὴ, ἢ τοῦτο δὴ, ὁμολογοῦσι δέ σφι Λέσβιοι, ἐν τῷ βίῳ θαῦμα μέγιστον, Ἀρίωνα τὸν Μηθυμναῖον ἐπὶ δελφῖνος ἐξενεχθέντα ἐπὶ Ταίναρον· [καὶ Θουκυδίδης] τὰ τοῦ Θουκυδίδου ἐν τῇ πρώτῃ εὐθὺς τῶν ἱστοριῶν κεῖται· ἔστι δὲ ὁ λόγος αὐτῷ περὶ τῆς αἰτίας, δι' ἣν τὸν πόλεμον τῶν Πελοποννησίων καὶ τῶν Ἀθηναίων συνέγραψε. καὶ οὐχ ἕτερόν τινα τῶν πρὸ αὐτοῦ. καί φησιν, ὅτι οἱ μὲν ἄλλοι πόλεμοι ἀσθενεῖς ἦσαν, καὶ οὐκ εἶχον ἰσχυρὰς καὶ εὐκλεεῖς τὰς ὑποθέσεις. ἐοίκασι γὰρ διὰ λῃστείαν συστῆναι, ἔτι δὲ καὶ φιλοχρηματίαν. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ὀλίγων τινῶν ἦρχον οἱ τότε δυνάσται· ταῦτα εἰπὼν ἐπάγει. Λέγουσι δὲ καὶ οἱ τὰ σαφέστατα Πελοποννησίων μνήμῃ παρὰ τῶν πρότερον δεδεγμένοι, Πέλοπά τε πρῶτον, χρημάτων πλήθει, ἃ ἦλθεν ἐκ τῆς Ἀσίας ἔχων ἐπ' ἀνθρώπους ἀπόρους, δύναμιν περιποιησάμενον, τὴν ἐπωνυμίαν τῆς χώρας, ἐπηλύτην ὄντα, ὅμως σχεῖν. [καὶ Δημοσθένης] τὸ τοῦ Δημοσθένους ἐν τῷ δευτέρῳ λόγῳ κεῖται τῶν Ὀλυνθιακῶν. [23. 4.] παραθαῤῥύνων γὰρ τοὺς Ἀθηναίους ἐπὶ τὸν κατὰ Φιλίππου πόλεμον, ἀσθενεῖ, φησι, τὰ τοῦ Μακεδόνος πράγματα, διά τε τὸ τοῖς συμμάχοις αὐτὸν ὕποπτον καταστῆναι, καὶ ἄλλως τοὺς Μακεδόνας ἀσθενεῖς εἶναι καθ' ἑαυτούς. οἱ δὲ περὶ αὐτὸν ὄντες ξένοι καὶ πεζαίτεροι, φησὶ, δόξαν μὲν ἔχουσιν ὡς εἰσὶ θαυμαστοὶ καὶ συγκεκροτημένοι τὰ τοῦ πολέμου, ὡς δ' ἐγὼ τῶν ἐν αὐτῇ τῇ χώρᾳ γεγενημένων τινὸς ἤκουον, καὶ τὰ ἑξῆς. ἐν οἵῳ δὲ λόγῳ τὸ τοῦ Πλάτωνος κεῖται ῥητὸν, καὶ περὶ ποίου βασιλέως φησὶ, παρῆκεν ὁ ἐξηγούμενος:



77. Reliqui, vt inueni in MS. ob inſequentia, quamquam facile erat aut τῶς (pro οὕτως) dare, aut τὸ, pro τοῦτο, aut denique οὕτω vt libri dant Hermogenis.

C. XXIX. [Οἱ παλαιοὶ κοινὰ διανοήματα λέγοντες: Hermog. p. 432.] Μέθοδον ἡμῖν παραδίδωσι τοῦ πῶς τὰ κοινὰ νοήματα ἰδιωσόμεθα. κοινὰ δὲ διανοήματα εἰσὶ τὰ δημώδη καὶ οἷον ἐν τῇ ἀγορᾷ λεγόμενα, ἃ πάντες λέγουσι καὶ γινώσκουσιν· εἰσὶ δὲ τῆς καθαρότητος 78. ἔστι δὲ ἡ μέθοδος τοῦ τὰ κοινὰ ἴδια ποιεῖν; τὸ ὁμολογεῖν ὅτι τοῦτο πάντες λέγουσιν. [Ἰσοκράτης. ἅπαντες μὲν εἰώθασιν οἱ παριόντες.] τοῦτο κεῖται ἐν τῷ περὶ εἰρήνης, ἐν ᾧ προτρέπεται ἡσυχίαν ἄγειν πρὸς τοὺς λοιποὺς Ἕλληνας· καὶ ἔστιν ἡ ἀρχὴ τοῦ λόγου ἐκ τούτου. Ἅπαντες μὲν εἰώθασιν οἱ παριόντες ἐνθάδε ταῦτα μέγιστα φάσκειν εἶναι, καὶ μάλιστα σπουδῆς ἄξια τῇ πόλει, περὶ ὧν ἂν αὐτοὶ μέλλωσι συμβουλεύειν. οὐ μὴν ἀλλ᾽ εἰ καὶ περὶ ἄλλων τινῶν πραγμάτων ἥρμοσε τοιαῦτα προειπεῖν, δοκεῖ μοι πρέπειν καὶ περὶ τῶν νῦν παρόντων ἐντεῦθεν ποιήσασθαι τὴν ἀρχήν. ἥκομεν γὰρ ἐκκλησιάσοντες περὶ πολέμου καὶ εἰρήνης, ἃ μεγίστην ἔχει δύναμιν ἐν τῷ βίῳ τῷ τῶν ἀνθρώπων: [καὶ Δημοσθένης ἐν τῷ κατὰ Τιμοκράτους] Εἰώθασιν οἱ πολλοὶ τῶν πράττειν τι προαιρουμένων τῶν κοινῶν, λέγειν ὡς ταῦθ᾽ ὑμῖν σπουδαιότατ᾽ ἐστὶ, καὶ μάλιστ᾽ ἄξιον τούτοις προσέχειν τὸν νοῦν. ἐγὼ δ᾽ εἴπερ τουτό τινι καὶ ἄλλῳ προσηκόντως εἴρηται, κἀμοὶ νομίζω νῦν ἁρμόττειν εἰπεῖν, [καὶ Αἰσχίνης ἐν τῷ κατὰ Τιμάρχου] Εἰδὼς δὲ αὐτὸν ἔνοχον ὄντα, οἷς ὀλίγῳ πρότερον ἠκούσατε ἀναγινώσκοντος τοῦ γραμματέως, ἐπήγγειλα αὐτῷ τὴν δοκιμασίαν ταύτην, καὶ, ὡς ἔοικεν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, οἱ εἰωθότες λόγοι λέγεσθαι ἐπὶ τοῖς δημοσίοις ἀγῶσιν, οὐκ εἰσὶ ψευδεῖς· αἱ γὰρ ἴδιαι ἔχθραι πολλὰ πάνυ τῶν κοινῶν ἐπανορθοῦσιν. ὃ δὲ λέγει, τοῦτο ἐστὶν, ὅτι ἀμυνόμενός τις τινα ἐχθρὸν ἑαυτοῦ, ὑπὲρ οὗ αὐτὸν ἐν ἰδιωτικῷ πράγματι πρῴην ἠδίκησεν· (ἰδίας γὰρ λέγει ἔχθρας, ἃς

ἔχουσι

78. v. Hermog. L. 1. de formis, c. 3. p. 223. verſu capitis tertii ſtatim primo.

ἔχουσί τινες πρὸς ἀλλήλους, οὐχ ὑπὲρ δημοσίων πραγμάτων, ἀλλ᾽ ὑπὲρ ἰδίων ἑαυτῶν τινῶν πραγμάτων·) ὅταν ἴδῃ αὐτὸν δημόσιά τινα μεταχειριζόμενον, ἑτοίμως αὐτοῦ κατηγορεῖ, ἐὰν ἴδῃ αὐτὸν καταμελοῦντα ἐν τοῖς δημοσίοις, καὶ διὰ τοῦτο ὠφελεῖται ἡ πόλις, ἐν τῷ μὴ δυνηθῆναι λαθεῖν τὸν ἀδικοῦντα ταύτην. [καὶ πάλιν Αἰσχίνης ἐν τῷ κατὰ Τιμάρχου] τοῦτο μετὰ τὸ πρῶτον προοίμιον τέτακται· τοῦ μὲν οὖν ὅλου ἀγῶνος φανήσεται οὔτε ἡ πόλις αἰτία οὖσα Τιμάρχῳ, οὔτε ὑμεῖς, οὔτε ἐγὼ, ἀλλ᾽ αὐτὸς οὗτος ἑαυτῷ. οἱ μὲν γὰρ νόμοι προεῖπον αὐτῷ, αἰσχρῶς βεβιωκότα μὴ δημηγορεῖν, ἐπίταγμα, ὥς γε δὴ ἐγὼ κρίνω, οὐ χαλεπὸν ἐπιτάξαντες, ἀλλὰ καὶ πάνυ ῥᾴδιον. ἐμὲ δ᾽ ἐξῆν αὐτῷ, εἰ ἐσωφρόνει, μὴ συκοφαντεῖν· οὐκ ἀγνοῶ δὲ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἃ μέλλω ἐν πρώτοις λέγειν, ὅτι φανεῖσθε καὶ ἑτέρων πρότερον ἀκηκοότες. ἀλλά μοι δοκεῖ καιρὸς εἶναι καὶ ἐμὲ νῦν πρὸς ὑμᾶς τῷ αὐτῷ λόγῳ χρῆσθαι· ὁμολογοῦνται γὰρ τρεῖς εἶναι πολιτεῖαι [79] πᾶσιν ἀνθρώποις, τυραννὶς, ὀλιγαρχία, καὶ δημοκρατία· Ταῦτα δὲ ὁ ῥήτωρ δείκνυσι [80] λέγων καὶ δεικνύων, ὅτι δεῖ τοὺς Ἀθηναίους δημοκρατουμένους ἀσπάζεσθαι τοὺς νόμους. [ἐν δὲ τοῖς Ὀλυνθιακοῖς τοῦ πρώτου λόγου [81].] νόμος ἦν ἐν Ἀθήναις δίδοσθαι τοῖς ἐν ταῖς θεωρίαις οὖσι χρήματα, καὶ τὸν τοῦτον ἀναιρήσοντα θανατοῦσθαι. τοῦτο ὁ Δημοσθένης μεθώδευσεν. ἐπεὶ γὰρ ἐσπάνιζεν ἡ πόλις χρημάτων ἐκ τούτων κατὰ τὰς μάχας [82], καὶ συμβουλεύων μηκέτι

 δεῖν

79. Sic MS. ſine παρὰ quod vulgati Aeſchinis libri addunt. (v. p. 29. 10. ed. Lipſ.) poteſt vtraque lectio ſtare. 80. f. διέξεισι

81. f. ἐν ἀρχῇ τοῦ πρώτου λόγου.

82. f. leg. ἐκ τούτων [ex hoc puta more ſtulto pecuniarum redundantes copias pueriliter in ludicra prodigendi] εἰς τὰ κατὰ τὰς μάχας. [melius dixiſſet εἰς τὰς τοῦ πολέμου χρείας.]

δεῖν τοῦτο γίνεσθαι, προφανῶς αὐτὸ θεῖναι οὐκ εἶχε, μεθώδευσεν αὐτὸ ἀπὸ τῆς τῶν ἀκουόντων συγκαταθέσεως, εἰπών· [Demoſth. 9. 1.] Ἀντὶ πολλῶν ἄν, ὦ Ἀθηναῖοι, χρημάτων ὑμᾶς ἑλέσθαι νομίζω, εἰ φανερὸν γένοιτο, τὸ μέλλον συνοίσειν τῇ πόλει περὶ ὧν νυνὶ σκοπεῖτε. ὅτε τοίνυν τοῦθ' οὕτως ἔχει, προσήκει προθύμως ἐθέλειν ἀκούειν τῶν βουλομένων συμβουλεύειν. οὕτω μὲν οὖν χρῆται τῇ κοινότητι ἐν τῷ λέγειν· νομίζω ὑμᾶς μυρίων χρημάτων προκρίνειν τὸ λυσιτελές. οὐ χρῆται δὲ τῇ ὁμολογίᾳ τῆς κοινότητος, ἐχρήσατο δ' ἄν, εἰ οὕτως εἶπεν· ὅτι, ὅπερ ἄν τις εὐνοῶν τῇ πόλει ποιήσειε, τοῦτο κἀγὼ ποιῶ. ἢ ὅτι, ἃ πάντες λέγουσι, ταῦτα κἀγώ· ἢ ὅτι, πάντες εἰώθασι τοῦ συμφέροντος ἐλάττω ἡγεῖσθαι τὰ χρήματα· [εἰ μὲν οὖν ὡμολόγει τὴν κοινότητα.] ἐὰν εἴπε, φησίν, ὅτι πάντες μὲν λέγουσι μυρίων χρημάτων τὸ λυσιτελὲς τυγχάνειν ὑμῖν προτιμότερον. οὐ μὴν ἀλλ' εἰ καὶ ἄλλῳ τινὶ ἐῤῥήθη ποτὲ, ἐμοὶ μᾶλλον προσήκει τοῦτο εἰπεῖν. ἢ, ὃ πάντες λέγειν καθ' ἑκάστην εἰώθασι, τοῦτο κἀγὼ ἐρῶ, ἤ τι τοιοῦτον, ὑπωπτεύετο ἂν τὸν περὶ τῶν θεωρικῶν χρημάτων νόμον ἀναιρεῖν. ἢ ὑπωπτεύετο ὀνειδίζειν τοῖς Ἀθηναίοις, ὡς μὴ αἱρουμένοις τὸ συμφέρον, οὗ πάντες ἐφίενται. [Νῦν δὲ κοινῷ χρησάμενος διανοήματι.] Κοινὸν νόημα λέγει τό· ἀντὶ πολλῶν, ὦ ἄνδρες, χρημάτων· τοῦτο οὖν εἰπὼν [καὶ λαθὼν αὐτοὺς ὁμολογήσαντας,] (εἰκὸς γὰρ ἦν κατανεῦσαι πάντας) [ἐπεσφραγίσατο ἐν ἀρχῇ τὸ διανόημα οὕτως· Ὅτε τοίνυν τοῦθ' οὕτως ἔχει,] προσήκει. τουτέστιν, ἐπειδὴ τὸ συμφέρον τῶν πολλῶν χρημάτων ὑμῖν αἱρετώτερον, τί μὴ τὰ θεωρικὰ χρήματα παραβλέπετε; μὴ γὰρ ἐγὼ, προκρίνων τῶν χρημάτων τὸ λυσιτελὲς, ὑμᾶς τοὺς Ἀθηναίους πιστεύω τοῦτο ποιεῖν· ὅρα δὲ τοῦ ῥήτορος τὴν δεινότητα, πῶς, εἰπὼν τοῦ προοιμίου τὴν πρότασιν, κατασκευὴν οὐκ ἐπήγαγεν, ἀλλ' εὐθὺς τὸ συμπέρασμα εἶπεν· Ὅτε τοίνυν· ἐπεὶ γὰρ ἐν τῷ κατασκευάζειν ἀμφίβολον αὐτὸ ἐποίει, (ἐρῶσι γὰρ κατὰ τὸ ἀληθὲς χρη-

μάτων

μάτων μᾶλλον, ἢ τȣ̃ συμφέροντος·) εἰκότως τὴν κατασκευὴν, ὡς ὡμολογημένην ȣ̓̃σαν δῆθεν, παρέλειψεν, ὅτι τȣ̃ συμφέροντος γίνονται μᾶλλον, ἢ τῶν χρημάτων· [Ἔθος δὲ, φησὶν, ἐςὶ Δημοσθένȣς,] ὅταν, ὃ βȣ́λεται, κατασήσῃ καὶ οἰκονομήσῃ, ἐπικρίνειν τȣ̃το· τὸ γὰρ Ἐπισφραγίζεσθαι ȣ̓δὲν ἄλλο, οἶμαι, ἐςὶν, ἡ ἐπίκρισις, ἥτις ἐςὶ σχῆμα τῆς σεμνότητος· ὥσπερ ἐν τῷ πρώτῳ λόγῳ τῶν Ὀλυνθιακῶν τὸ Προσήκει. [ἔν τε τῷ κατὰ Μειδίȣ,] εἰπὼν ἐν τῷ λόγῳ τȣ́τῳ, ὡς ὁ νόμος διορίζεται εὐθύνας διδόναι τȣ̀ς περὶ τὴν ἑορτὴν ἠσεβηκότας, καὶ ἀποδείξας, ἐπήγαγεν ἐπικρίνων· Καλῶς, ὦ ἄνδρες, [p. 517. 13.] καὶ συμφερόντως ἔχων ὁ νόμος, ὡς τὸ πρᾶγμα αὐτὸ μαρτυρεῖ: [ἔν τε τῷ κατὰ Ἀριςοκράτȣς.] εἰπὼν καὶ ἐν τȣ́τῳ, ὡς ȣ̓ δι᾽ οἰκείαν ἔχθραν ἥκει κατηγορήσων Ἀριςοκράτȣς, ἀλλὰ νομίζων συμφέρειν λελύσθαι τὸ ψήφισμα, καὶ ὅτι [83] συμφέρει κατασκευάσας, ἐπήνεγκε τὴν ἐπισφράγισιν. [621. 9.] Δεῖ δὴ πάντας ὑμᾶς, εἰ βȣ́λεσθε ὀρθῶς περὶ τȣ́των μαθεῖν, καὶ κατὰ τȣ̀ς νόμȣς δικαίως κρῖναι τὴν γραφὴν, μὴ μόνον τοῖς γεγραμμένοις ἐν τῷ ψηφίσματι ῥήμασι προσέχειν τὸν νȣ̃ν, ἀλλὰ καὶ τὰ συμβησόμενα ἐξ αὐτῶν σκοπεῖν. [ἔν τε τῷ περὶ ςεφάνȣ.] Βȣ́λομαι δὲ καὶ καθέκαςον αὐτῶν ἐξετάσαι καὶ μάλιςα ὅσα ὑπὲρ τῆς εἰρήνης καὶ τῆς πρεσβείας κατεψεύσατό μȣ, τὰ πεπραγμένα ἑαυτῷ μετὰ Φιλοκράτȣς ἀνατιθεὶς ἐμοί. ταῦτα προειπὼν, καὶ διοικήσας, χρησίμως ἐπισφραγίζει καὶ ἐπικρίνει, λέγων· [230. 23.] Ἔςι δ᾽ ἀναγκαῖον, ὦ Ἀθηναῖοι, καὶ προσῆκον ἴσως, ὡς κατ᾽ ἐκείνȣς τȣ̀ς χρόνȣς εἶχε τὰ πράγματα ἀναμνῆσαι ὑμᾶς. ἵνα πρὸς τὸν ὑπάρχοντα καιρὸν ἕκαςα θεωρῆτε:

C. XXX. [Hermog. p. 434. Κατὰ πόσȣς τρόπȣς ἐν πεζῷ λόγῳ χρῆσις ἐπῶν γίνεται.] Διδάσκει ἡμᾶς πῶς χρησόμεθα τοῖς ἔπεσιν ἐν πεζοῖς λόγοις. ὧν εἷς μὲν



83. ὅτι] MS. ὅπερ.

ἐςιν ὁ κατὰ κόλλησιν, ἕτερος δὲ ὁ κατὰ παρῳδίαν. τίς δὲ τέτων ἑκάτερος, καὶ ἐν τῷ περὶ γλυκύτητος εἴρηκε, λέγων· [p. 329. 18.] ὅτι αὗται αἱ παραπλοκαὶ, εἴτε ἰδίων, εἴτε ἀλλοτρίων εἶεν ποιημάτων, εἰ μὴ ἕτω παραπλέκοιντο, ὥςε ἓν δοκεῖν εἶναι σῶμα αὐτῶν τε καὶ τῦ πεζῦ λόγε, ἀλλ' ἐκ διαςάσεως λέγοιντο, ὥσπερ οἱ νόμοι, καὶ τὰ ψηφίσματα ἐν τοῖς λόγοις, ὅταν ἀναγινώσκοιντο, ἓ ποιῦσιν ἀκριβῆ τὴν γλυκύτητα, ἀλλ' ἄλλοτι, οἷον· παραναγνωθι δή μοι καὶ σὺ τὰς ῥήσεις ἃς ἐλυμήνω. [κόλλησις μὲν ἔν ἐςιν ὅταν ὁλόκληρον τὸ ἔπος εὐφυῶς κολλήτη τῷ λόγῳ, ὥςε συμφωνεῖν δοκεῖν· παρῳδία δὲ, ὅταν μέρος εἰπὼν τῦ ἔπυς παρ' αὐτῦ τὸ λοιπὸν πεζῶς ἑρμηνεύσῃ] καὶ ἔοικεν, ἣν ἐνταῦθα κόλλησιν λέγει, ἐκεῖ διάςασιν καλέσαι [84]· καὶ ἐκ ἐναντιῦται αὐτὸς ἑαυτῷ, ἀλλὰ κατ' ἄλλο καὶ ἄλλο. ἐνταῦθα μὲν γὰρ κόλλησιν λέγει τὴν τοιαύτην σύναψιν, ὅτι τὰ ἀλλότρια συγκολλῶνται, ὥσπερ τῷ χαλκῷ ὁ κασσίτερος, ἐκεῖ δὲ διάςασιν, ὅτι μικρόν τι διϊςὰς καὶ διαναπαύων τὸν πεζὸν λόγον, ἕτω λέγει τὰς ποιητικὰς ςίχες. πάλιν ἐνταῦθα παρῳδίαν καλεῖ, ἣν ἐκεῖ εἶπεν ἕνωσιν· διὰ τὸ συνάπτεσθαι μέρος τι τῦ ἔπυς τῷ πεζῷ λόγῳ· ἤγυν παρὰ τὸ τὴν ᾠδὴν συναρμόζεσθαι τῷ μὴ ἕτως ἔχοντι [85] λόγῳ ὡς παρὰ τῷ Θεολόγῳ· Πρύμναν τε ἐκρυσάμην ἐκείνῳ θέμενος, καὶ ἑτερακλέα τὴν νίκην ἐποίησα. καὶ πάλιν· Ἔφεπε κλονέων τῷ λέγειν τοὺς γεννάδας ἐκείνυς. [οἷον τὸ παρὰ τῷ Αἰσχίνῃ ἐν τῷ κατὰ τῦ Τιμάρχυ.] διηγύμενος ὁ Αἰσχίνης [p. 151. ed. Lipſ.] τὰ τῦ σώφρονος ἔρωτος ἔργα, παρεισάγει αὐτὰ δὴ τὰ ἔπη, ἃ ὁ Πατρόκλος καθ' ὕπνον τῷ Ἀχιλλεῖ

84. Paret ſcholiaſtam a Technici ſententia prorſus aberraſſe.

85. id eſt τῷ ἐναντίαν ἔχοντι φύσιν τῇ ᾠδῇ. ſermoni pedeſtri, cui natura eſt diuerſa a natura carminis, vel odae. MS. dabat τὰ μὴ ἕτως ἔχοντα.

λεῖ διελέχθη, παρακαλῶν ὁμόταφος αὐτῷ γενέσθαι. ὁμοίως καὶ τὰ τοῦ Εὐριπίδου κατὰ κόλλησιν κεῖται ἐν τῷ κατὰ Τιμάρχου οὕτως ἔχοντα. [p. 153. fine.] Ὁ τοίνυν οὐδενὸς ἥττων ὁ σοφὸς τῶν ποιητῶν Εὐριπίδης, ἕν τι τῶν καλλίστων ὑπολαμβάνων εἶναι τὸ σωφρόνως ἐρᾷν, ἐν εὐχῆς μέρει ἔρωτα ποιούμενος λέγει που. Ὁ δ᾽ εἰς τὸ σῶφρον, ἐπ᾽ ἀρέτην τ᾽ ἄγων ἔρως Ζηλωτὸς ἀνθρώποισιν, ὧν εἴην ἐγώ. ἐν δὲ τῷ τῆς παραπρεσβείας βουλόμενος ὁ Δημοσθένης ἔνοχον Αἰσχίνην ἀποδεῖξαι πᾶσιν, οἷς ἔλεγε κατὰ Φιλοκράτους, λέγει, [v. Demoſth. p. 416. et 417.] ὅτι, ἐκ τῆς φήμης μόνης ἐξελέγχων Τίμαρχον, ὦ Αἰσχίνη, πεπορνευμένον, χωρὶς μαρτύρων, ἐλέγχῃ καὶ σὺ προδήλως ἐκ τῆς φήμης. πάντες γὰρ φημίζουσιν ὅτι χρήματα ἐκ τῆς πρεσβείας ἔλαβες. ὡς αὐτὸς ἤλεγξας ἡταιρηκότα τὸν Τίμαρχον ἐκ τοῦ ὁμιλεῖν τῷ Πιτταλάκῳ καὶ ἄλλοις διεφθαρμένοις ἀνθρώποις, ἐλέγχουσι καὶ σὲ πάντες τοιοῦτον, ὅτι ἀποδέχῃ τὴν μετὰ Φιλοκράτους ἀναστροφὴν, τοῦ ἀργύριον εἰληφότος καὶ ὁμολογοῦντος. ἔχουσι δὲ οἱ τοῦ Δημοσθένους οὕτως. [417. 16,] Ἔτι τοίνυν ἰαμβεῖα συλλέξας ἐπέραινεν, οἷον· Ὅστις δ᾽ ὁμιλῶν ἥδεται κακοῖς ἀνὴρ, Οὐ πώποτ᾽ ἠρώτησα, γινώσκων ὅτι Τοιοῦτός ἐστιν, οἷσπερ ἥδεται ξυνών. Εἶτα τὸν εἰς τὰς ὄρνις εἰσιόντα, καὶ μετὰ Πιτταλάκου περιϊόντα. καὶ τοιαῦτα, εἰπὼν, ἀγνοεῖτε, ἔφη, ποῖόν τινα ἡγεῖσθαι δεῖ; οὐκοῦν, Αἰσχίνη, καὶ κατὰ σοῦ τὰ ἰαμβεῖα ταῦτα ἁρμόσει νῦν ἐμοὶ. κἂν ἐγὼ λέγω πρὸς τοῦτον, ὀρθῶς ἐρῶ. ὅστις δ᾽ ὁμιλῶν ἥδεται καὶ πρεσβεύων Φιλοκράτει, οὐ πώποτ᾽ ἠρώτησα, γινώσκων ὅτι ἀργύριον εἴληφεν οὗτος, ὥσπερ Φιλοκράτης.

Cap. XXXI. [Hermog. p. 434.] [Πρὸς τὰ κεκρατηκότα πάθη οὐ δεῖ ἀντιτείνειν.] μέθοδον ἡμῖν παραδίδωσι, δι᾽ ἧς ἕξομεν ἰσχυρῶς πειθομένους τοῖς ἡμετέροις λόγοις ἐκείνους, πρὸς οὓς ὁ λόγος. τοῦτο δέ ἐστι τὸ μὴ ἀντιτείνειν τινὶ λυπουμένῳ, ἢ ὀργιζομένῳ, ἢ φοβουμένῳ εὐλόγως, ἀλλὰ μᾶλλον λέγειν, ὡς οὐκ ἀλόγως λελύπηται,

ται, ἢ πεφόβηται, ἢ πρὸς θυμὸν παρώξυνται. ἔτω γὰρ μᾶλλον εὐχερέςερον πειθόμενον ἕξομεν, ἤπερ εἰ αὐτῷ ἀντετείνομεν· πάνυ γὰρ ἀνοίκειόν ἐςι τῷ πεφοβημένῳ σὺν λόγῳ λέγειν, ὡς ἐ χρὴ φοβεῖσθαι. δεῖ μὲν ἐν παραμυθεῖσθαι, καὶ, ὡς εἶπον, λέγειν, ὡς ἐκ ἔξω μὲν λόγε πεφόβηται, πλὴν, ἔςι τις καὶ παρὰ Θεοῦ βοήθεια, καὶ συμμαχία ἑτέρωθεν παρὰ τῆς τύχης ἀντίῤῥοπος. ἐδὲ γὰρ οἱ βέλτιςοι τῶν ἰατρῶν πρὸς τὰς ἀθρόας τῶν ῥευμάτων ἐπιφορὰς εὐθὺς τὰς διὰ τῶν φαρμάκων βοηθείας προσφέρεσιν, ἀλλ' ἐῶσι τὸ βαρὺ τῆς φλεγμονῆς, δίχα τῆς τῶν ἔξωθεν περιχρίςων ἐπιθέσεως, αὐτὸ δι' αὐτε λαβεῖν πέψιν. τῦτο καὶ Ὅμηρος ἐποίησεν ἐν οἷς δημηγορῶν ὁ Λαερτιάδης εἰσάγεται· Ἀτρείδη, νῦν δή σε, ἄναξ, ἐθέλεσιν Ἀχαιοὶ Πᾶσιν ἐλέγχιςον θέμεναι μερόπεσσι βροτοῖσιν. Οὐδέ τοι ἐκτελέεσιν ὑπόσχεσιν, ἥνπερ ὑπέςαν, Ἐνθάδ' ἔτι ςείχοντες ἀπ' Ἄργεος ἱπποβότοιο, Ἴλιον ἐκπέρσαντ' εὐτείχεον ἀπονέεσθαι· Ὥςε γὰρ ἢ παῖδες νεαροὶ χῆραί τε γυναῖκες, Ἀλλήλοισιν ὀδύρονται οἰκόνδε νέεσθαι. Ἦ μὴν καὶ πόνος ἐςὶν ἀνιηθέντα νέεσθαι. Καὶ γάρ τις θ' ἕνα μῆνα μένων ἀπὸ ἧς ἀλόχοιο Ἀσχαλάᾳ σὺν νηὶ πολυζύγῳ. ὅρα γεν πῶς ἐκ προοιμίων πρῶτα μὲν θηρᾶται τὸν Ἀγαμέμνονα, ἀπὸ τε πατρὸς καὶ τῆς ἀρχῆς αὐτὸν προσειπὼν, τιμὴν τιμῇ χαριζόμενος. ἔπειτα δὲ ὑπομιμνήσκει τῆς τῶν ὑπηκόων ποιότητος, Ἀχαιὲς εἰπών. ὥσπερ γὰρ ὀνειδίζοντός ἐςιν αὐτὲς, εἰ τοιετοι ὄντες τοιαῦτα βελεύονται· τὸ δὲ ἐδέ τοι ἐκτελέεσιν ὑπόσχεσιν, ἥνπερ ὑπέςαν· ἐνταῦθα δὴ τὸ θαυμαςὸν ὑπεμφαίνει τε ῥήτορος φρόνημα. ἔνθα ἐ μόνον δοκεῖ κατηγορεῖν αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ τῆς ὑποσχέσεως ὑπομιμνήσκει, ἣν ἑκόντες ὑπέσχοντο, μή τινος ἀναγκάζοντος. ἄξιον γάρ, φησι, μεμνῆσθαι τῆς ὑποσχέσεως, καὶ ταύτην αγαγεῖν εἰς πέρας ἐπείγεσθαι. εἶτα τὸ ἐναργὲς τῆς ὑποσχέσεως παραςῆσαι βελόμενος, καὶ πάσης ἀμφιβολίας ἄμοιρον εἶναι, διδάσκει καὶ τὸν καιρὸν,

ρὸν, καὶ τὸ εἶδος τῆς ὑποσχέσεως. εἶτα φησὶν, ὡς ταῦτα ἐπαγγειλάμενοι τἀναντία ποιοῦσιν· ἐπεὶ δὲ πεφύκασιν ἄνθρωποι παρὰ τὴν τοῦ πάθους ἀκμὴν εἴ τις ἐξ ἐναντίας ἔλθοι ταῖς γνώμαις αὐτῶν, φιλονεικότεροι γίνεσθαι. συντρέχει σφίσι, καὶ τὸ τῆς λύπης εὔλογον ὑποδείκνυσιν ἐκ παραδείγματος, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν, ἐκ τοῦ μικροτέρου τὴν ἐργασίαν ποιούμενος. ἀλλὰ καὶ ὁ Θουκυδίδης ζηλώσας τὸν Ὅμηρον εἰσήγαγε τὸν Περικλέα ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν ἱστοριῶν ἐπιεικῶς δημηγορήσαντα πρὸς Ἀθηναίους ἀθυμοῦντας, διότι καὶ λοιμὸς ὁμοῦ καὶ πόλεμος τούτους ἐδάμαζε, καὶ οὐκ ἐχρῆν ἀντιτείνειν λυπουμένοις οὐκ ἀπὸ λόγου, καὶ τὰς γνώμας ἀμείψασι. λέγει τοίνυν ὁ Περικλῆς ὡς χρὴ μὴ ἐκπεπλῆχθαι, καὶ τοῦ κοινοῦ τῆς σωτηρίας ἀφίεσθαι; καὶ χαλεπαίνειν ἐμοὶ μὴ συγχωρήσαντι ὑμᾶς εἰρηνεῦσαι πρὸς Λακεδαιμονίους. καὶ ἐγὼ μὲν ὁ αὐτός εἰμι, καὶ οὐκ ἀφίσταμαι, ὑμεῖς δὲ μεταβάλλεσθε, ἐπειδὴ ξυνέβη ὑμῖν πεισθῆναι μὲν ἀκεραίοις, μεταμέλειν δὲ κακουμένοις. καὶ τὸν ἐμὸν λόγον ἐν τῷ ἀσθενεῖ τῷ ὑμετέρῳ τῆς γνώμης μὴ ὀρθὸν φαίνεσθαι διότι τὸ μὲν λυποῦν ἔχει ἤδη τὴν αἴσθησιν ἑκάστου, τῆς δὲ ὠφελείας ἄπεστιν ἔτι ἡ δήλωσις ἅπασι, καὶ μεταβολῆς μεγάλης, καὶ ταῦτα ἐξ ὀλίγου, ἐμπεσούσης, ταπεινὴ μὲν ὑμῶν ἡ διάνοια ἐγκαρτερεῖν, ἃ ἔγνωτε. δουλοῖ γὰρ φρόνημα καὶ τὰ ἑξῆς. ὁ μὲν οὖν Ὅμηρος, φησὶ, μόνον ὑπέδειξε τὸ σχῆμα. ὁ δὲ Θουκυδίδης ἐζήλωσεν. ὁ δὲ Δημοσθένης διάδοχος ἀμφοῖν καὶ κληρονόμος ἐγένετο, ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν Ὀλυνθιακῶν τούτῳ χρησάμενος. [24. 10.] Εἰ δέ τις ὑμῶν, ὦ Ἀθηναῖοι, τὸν Φίλιππον εὐτυχοῦντα ὁρῶν, ταύτῃ φοβερὸν προσπολεμῆσαι νομίζει, σώφρονος μὲν ἀνθρώπου λογισμῷ χρῆται. μεγάλη γὰρ ῥοπὴ, μᾶλλον δὲ τὸ ὅλον, ἡ τύχη παρὰ πάντ᾽ ἐστὶ τὰ τῶν ἀνθρώπων πράγματα. οὐ μὴν ἀλλ᾽ ἔγωγε, εἴ τις αἵρεσίν μοι δοίη, τὴν τῆς ἡμετέρας πόλεως τύχην ἂν ἑλοίμην, ἐθελόντων ὑμῶν, ἃ προσήκει, ποιεῖν καὶ κατὰ μικρὸν, ἢ τὴν ἐκείνου. ἀλλὰ καὶ ὁ

Ἰσοκρά-

Ἰσοκράτης τὸ μὴ ἀντιτείνειν τοῖς λυπεμένοις, ἢ ὀργιζομένοις, ὃ ἄλλον τρόπον κακῶς ἔχεσιν, ἀλλ᾽ ὑπεξίςασθαι καὶ ἐνδιδόναι, παραδίδωσιν. εἴτεν παραινεῖ καὶ ἐν τέλλεται ἐν τῷ πρὸς Δημόνικον λόγῳ· Γίνε, λέγων, πρὸς τὲς πλησιάζοντας ὁμιλητικὸς, ἀλλὰ μὴ σοβαρὸς ὁμιλητιδὸς δὲ ἔσῃ, μὴ δύσερις ὢν, μηδὲ δυσάρεςος, μὴ δὲ πρὸς ἅπαντας φιλόνεικος. μὴ δὲ πρὸς τὰς τῶν πλησιαζόντων ὀργὰς τραχέως ἀπαντῶν, μηδ᾽ ἂν ἀδίκως ὀργιζόμενοι τυγχάνωσιν, ἀλλὰ θυμεμένοις μὲν αὐτοῖς εἴκων, πεπαυμένοις δὲ τῆς ὀργῆς ἐπιπλήττων:

Cap. XXXII. [Hermog. p. 435. Τῶν ὁμολογεμένων ἀδικημάτων μία παραμυθία] μέθοδός ἐςι καὶ τἔτο δεινότητος τὸ τὰ ὁμολογέμενα θεραπεύειν ἀδικήματα, καὶ ὑπὲρ τέτων ἀπολογεῖσθαι τοῖς παθἕσι, καὶ παραμυθεῖσθαι τὲς ὑποςάντας δὴ τὸ ἀδίκημα. τίς ἕν ἡ θεραπεία καὶ ἀπολογία; τὸ ὁμολογεῖν ἑαυτὸν ἡμαρτηκότα καὶ ἀδικήσαντα. ἡ δὲ σύνταξις τοιαύτη ἐςὶ. τῶν ὁμολογεμένων ἀδικημάτων μία παραμυθία καὶ ἀπολογία ἡ ὁμολογία τἕ ἀδικήματος. [Τὶ ἕν ποιεῖ ὅταν διαλέγηται τῶν Τρώων τινὶ;] Τοσἕτον φησὶ δύνασθαι τὴν ὁμολογίαν τἕ πταίσματος, ὥςε ἀντὶ μίσες ἔλεον καὶ παραμυθίαν τῷ ὁμολογἕντι κατεργάζεσθαι. ὥσπερ καὶ ὁ Πρίαμος εἶπε τὸ· Οὔ τι μοι αἰτίη ἐσσὶ, πρὸς τὴν Ἑλένην ἑαυτῆς κατηγορήσασαν. κεῖνται δὲ τὰ ἔπη ταῦτα ἐν τῷ Γ τῆς Ἰλιάδος. ὅτε οἱ δημογέροντες ἐπὶ τἕ τείχες καθήμενοι· Οὐ νέμεσις, ἔφασαν, Τρῶας καὶ εὐκνήμιδας Ἀχαιὲς Τοιῇδ᾽ ἀμφὶ γυναικὶ πολὺν χρόνον ἄλγεα πάσχειν. Ἀλλὰ καὶ ὡς τοιήπερ ἐἕσ᾽ ἐν νηυσὶ νεέσθω, Μηδ᾽ ἡμῖν τεκέεσσί τ᾽ ὀπίσω πῆμα λίποιτο. Ὣς ἄρ᾽ ἔφαν. Πρίαμος δ᾽ Ἑλένην καλέσατο φωνῇ· Δεῦρο πάροιθ᾽ ἐλθἕσα, φίλον τέκος, ἵζευ ἐμοῖο. καὶ μετὰ ταῦτα ἤρξατο ἡ Ἑλένη ἑαυτῆς κατηγορεῖν· ἀπορήσειε δ᾽ ἄν τις πῶς ὁ Ἑρμογένης παράγει τὴν Ἑλένην διαλεγομένην τῷ Πριάμῳ, ὥςε τὸν γέροντα μεταβαλέσθαι, καὶ ἐλεεῖν, καὶ εἰ ἐμίσει αὐτὴν· τὸ γὰρ οὔ τι

μοι αἰτίη ἐσσὶ, φησὶν ὁ Πρίαμος μετὰ τὸ κατηγορῆσαι αὐτῆς τὴν Ἑλένην, ἀλλ' οὐ πρὸ τοῦ κατηγορῆσαι· ἔστιν οὖν εἰπεῖν ὡς, εἰ καὶ μὴ κατηγόρησεν αὐτῆς τοῖς λόγοις, ἀλλὰ τῷ σχήματι καὶ τῇ κατηφείᾳ, τυχὸν δὲ καὶ δάκρυσιν, ἐνέφηνεν ὡς ἑαυτῆς κατήγορος γίνεται, καὶ ἰδὼν αὐτὴν ὁ Πρίαμος ἐλεεινῶς τοῦ σχήματος ἔχουσαν, καὶ αἰδουμένην φανῆναι, προσκαλεῖται αὐτήν. ἔστι δὲ καὶ τοῦτο εἰπεῖν ὡς ἀδιαφόρως κέχρηται ὁ Ἑρμογένης τοῖς παραδείγμασιν:

Cap. XXXIII. Hermog. p. 436. [Περὶ τοῦ τραγικῶς λέγειν.] ἐνταῦθα διδάσκει τί ἐστι τὸ τραγικῶς λέγειν, καὶ τί τὸ ἔργον αὐτοῦ, καὶ παραδίδωσι καὶ τὴν μέθοδον αὐτοῦ. ἔστι δὲ τὸ τραγικῶς λέγειν τὸ μετὰ πάθους ἐκφράζειν τὰ πράγματα καὶ ἐλεεινολογεῖσθαι. τραγῳδία γάρ ἐστι συμφορῶν μετὰ θρήνου ἀπαγγελία. ἔργον δὲ τραγῳδίας πάθος κινεῖν, καὶ εἰς θρήνους καὶ δάκρυα. μέθοδος δὲ αὐτοῦ τὸ τὰ μεγάλα μὲν τῶν πραγμάτων διὰ βραχυλογίας ἐκφέρειν. τὰ δὲ μικρὰ καὶ ἐλάχιστα διὰ πλειόνων ἀπαγγέλλειν. ἐφεῦρε δὲ τὴν κωμῳδίαν Σουσαρίων πρῶτος, ἵν' ἔχοιεν οἱ ἄνθρωποι ψυχαγωγεῖσθαι διὰ ταύτης ἐν ταῖς ἑορταῖς καὶ πανηγύρεσιν. ἵνα δὲ μὴ διάχυσις αὖθις γίνοιτο [86], εὑρήκασι καὶ τὴν τραγῳδίαν, τὸ κατηφὲς διὰ ταύτης εἰσφέροντες. πρῶτος δὲ τραγῳδίας εὑρετὴς ὁ Ὅμηρος, ὃν ὁ Πλάτων ταύτης ἡγεμόνα φησίν. εἰς ταυτὸν γὰρ ἥκει, πατέρα εἰπεῖν ἢ ἡγεμόνα. λέγει δὲ τοῦτο ἐν τῷ I τῆς πολιτείας, ἢ περὶ δικαίου. ὁ γοῦν Ὅμηρος δεινῶς καὶ ἐντέχνως ἐποίησεν, ἅλωσιν Ἰλίου παραλιπών. οὐ γὰρ ἥρμοζε τῇ ποιήσει αὐτοῦ, μεγαλοφώνῳ οὔσῃ, πολιχνίου ἑνὸς ἐκφράσαι πόρθησιν· διὰ τοῦτο ταύτην μὲν ἐᾷ, ἐκτραγῳδεῖ δὲ πάσης πόλεως ἅλωσιν· ἀπορήσειε δ' ἄν

τις,

86. Num leg. ἵνα δὲ μὴ μόνη [vel μόνον] διάχυσις ἑαυτοῖς. quo mera ſibi oblectatio ne fieret, neque animus ſolummodo hilaritate relaxaretur, ſed etiam acerbitate quadam pungeretur, et quaſi conſtringeretur.

τις, πῶς, τοῦ ποιητοῦ μνημονεύσαντος ἁλώσεως Ἰλίου ἐν πολλοῖς μὲν καὶ ἄλλοις, μάλιστα δ' ἐν τῷ Μ τῆς Ἰλιάδος, Ἑρμογένης λέγει μὴ μνησθῆναι. ἔστιν οὖν εἰπεῖν ὡς ἁπλῶς μὲν εἶπεν ἁλῶναι τὴν Τροίαν ὁ Ὅμηρος, οὐ μὴν καὶ τὴν ἅλωσιν αὐτῆς ἐξέφρασεν. [Ἄνδρας μὲν κτείνουσι.] ταῦτα ἐν τῷ Ι τῆς Ἰλιάδος κεῖται, τοῦ Φοίνικος πρὸς τὸν Ἀχιλλέα πρεσβευσαμένου, καὶ αἰτοῦντος αὐτὸν εἰς διαλλαγὴν ἐλθεῖν Ἀγαμέμνονι. δέος γάρ, φησί, μὴ πάθῃς ὃ καὶ Μελέαγρος. ἐκεῖνος γὰρ τοῖς ἰδίοις πολίταις συμμαχῶν Αἰτωλοῖς, τοῖς δὲ Κούρησι πολεμῶν, κακῶς ἐποίει τοὺς ἐχθρούς. ἐπεὶ δὲ ὠργίσθη, ἐνίκων οἱ Κούρητες, καὶ παρακαλουμένων, καὶ τὸ πιότατον καὶ εὔγεων τῆς Αἰτωλίας ὑπισχνουμένων τῶν Αἰτωλῶν δοῦναι αὐτῷ, οὐκ ἠθέλησεν ἐξελθεῖν. ὕστερον δὲ πεによる πολιορκισάντων τῶν πολεμίων, καὶ κινδυνευούσης ἁλῶναι τῆς πόλεως, παρέστη ἡ γυνὴ αὐτοῦ διηγουμένη τὰ τῶν ἁλόντων, καὶ ἔπεισεν αὐτὸν ἐξελθεῖν καὶ πολεμῆσαι· καὶ μετὰ ταῦτα οὐδέν τι τούτων δεδώκασιν. [Ἂν δ' Ἕκτωρ ἀποθάνῃ.] τοῦτο παράδειγμα τίθησι τοῦ τὰ σμικρὰ ἐξαίρειν τῇ αὐξήσει καὶ τῇ ἐπιμονῇ. πάνυ γὰρ βραχύ τι ἐστὶ θάνατος ἑνὸς πρὸς πάσης πόλεως πόρθησιν. τὰ δὲ τῆς Ἀνδρομάχης ἐν τῷ Ω κεῖται τῆς Ἰλιάδος. μετὰ γὰρ τὸ τὸν Πρίαμον τὸ τοῦ Ἕκτορος σκῆνος παρ' Ἀχιλλέως ἀπολαβεῖν, καὶ ἐν λέχεσι θεῖναι, οἱ μὲν ἀοιδοὶ τῶν θρήνων ἐξῆρχοντο, αἱ δὲ γυναῖκες ἐστέναζον, καὶ πρώτη Ἀνδρομάχη θρηνοῦσα παράγεται, δευτέρα δὲ ἡ Ἑκάβη· ὁ δὲ χορὸς τῶν Τρωάδων παραλαμβάνεται ἐν τῷ δράματι τοῦ Εὐριπίδου τῷ λεγομένῳ Τρωάδες. καὶ πολλοὶ δὲ τῶν τραγικῶν τὰς παθητικὰς ταύτας ἠθοποιίας πολλῶν δραμάτων ὑπόθεσιν ἐσχήκασιν, αὐτίκα γοῦν Εὐριπίδης Ἀνδρομάχην καὶ Τρωάδας ἐποίησε, τὰ πολυθρύλλητα δράματα, χορηγίαν τραγῳδίας ἐξ Ὁμήρου λαβών. [Τί οὖν τὸν χρηστὸν ἡμῖν Ὅμηρον νομίσωμεν λέγειν;] Τί διὰ τοῦτο ἡμῖν εἰσηγεῖται, φησίν, Ὅμηρος, ὁ εἰς πολλὰ χρήσιμος τῷ βίῳ καὶ τέχναις πολλαῖς;

λαῖς; χρηϛὸν γὰρ ἐνταῦθα τὸν χρήσιμον νοητέον, ἢ ϛὸν ἱκανόν. τὸ δὲ λέγειν, ἀντὶ τȣ̃ διδάσκειν ἐκληπτέον: [Τὰ μεγάλα [87] τῇ βραχύτητι τῆς ἑρμηνείας.] εἴωθεν ἀεὶ τὰ μεγάλα διὰ βραχυλογίας μᾶλλον τὸ μέγεθος ἔχειν σωζόμενον. ἔϛι δὲ εὑρεῖν καὶ τὸν Εὐαγγελιϛὴν Θεολόγον Ἰωάννην ἐν συντομίᾳ καὶ βραχύτητι τὸ τῆς τοσαύτης θεολογίας ἡμῖν ἀποκαλύπτοντα μέγεθος. Ἐν ἀρχῇ, φησὶν, ἦν ὁ λόγος, καὶ ὁ λόγος ἦν πρὸς τὸν Θεόν· καὶ ὁ μέγας δὲ Μωσῆς· Ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ Θεὸς τὸν ȣ̓ρανὸν καὶ τὴν γῆν. τὰ δὲ μικρὰ καὶ φαῦλα τȣ̓ναντίον τῇ περιττολογίᾳ, καὶ τῇ δυνάμει τȣ̃ λόγȣ, καὶ τῷ πλάτει τῆς φράσεως. τὰ δὲ τȣ̃ Δημοσθένους. [p. 361. 19.] Θέαμα δεινὸν, ὦ Ἀθηναῖοι, καὶ ἐλεεινόν. ὅτε γὰρ ἐπορευόμεθα εἰς Δελφȣ̀ς, ἐξ ἀνάγκης ἦν ὁρᾶν ἅπαντα ταῦτα, οἰκίας κατεσκαμμένας, τείχη περιῃρημένα, χώραν ἔρημον τῶν ἐν ἡλικίᾳ· γύναια δὲ καὶ παιδάρια ὀλίγα, καὶ πρεσβύτας ἀνθρώπȣς οἰκτρȣ̀ς. ὅλως δὲ ȣ̓δ' ἂν εἷς ἐφικέσθαι τῷ λόγῳ δύναιτο τῶν ἐκεῖ κακῶν:

C. XXXIV. [Hermog. p. 437.] [Περὶ τȣ̃ κωμικῶς λέγειν.] τρεῖς καὶ τȣ́τȣ μεθόδȣς ἡμῖν παραδίδωσι, καὶ πρώτην, τὸ κατὰ παρῳδίαν. ἔϛι δὲ ἡ τοιαύτη παρῳδία, ȣ̓χ ἣν ἤδη φθάσας παρέδωκεν, ἀλλ' ἑτέρα τις· οἷον παραλλαγή τις ȣ̓́σα φωνῆς. δευτέραν τὸ παρὰ προσδοκίαν· ἔϛι δὲ τȣ̃το, ὅταν παρὰ τὴν δόξαν καὶ τὴν ὑπόληψιν τῶν ἀκροατῶν ἔχῃ τι ὁ λόγος τοῖς προειρημένοις

87. Fieri poſſit, vt Scholiaſta ſuo in codice ſic repererit exaratum. Τὰ μεγάλα [ſubaudi ἐϛὶ vel γίγνεται] μεγάλα τῇ βραχύτητι τῆς ἑρμηνείας. In libris Hermogenis ſic legitur. Τὰ μεγάλα τῇ βραχύτητι τῆς ἑρμηνείας φυλάττει μεγάλα. qua in lectione manifeſtum eſt vitium. Nam aut φυλάττειν (in infinitiuo) leg. eſt, aut φυλάττεται (in paſſiuo) aut ἡ βραχύτης.

ϱημένοις ἐπαγόμενον, ὥϛε κινῆσαι πρὸς γέλωτα· ὡς ἐν Πλȣ́τῳ Ἀριϛοφάνȣς. ὁ Τιμοθέȣ δὲ πύργος; ἐμπέσοι γέ σοι. τȣ̃ γὰρ λόγȣ ὄντος περὶ τῆς τȣ̃ Πλȣ́τȣ δυνάμεως ἠρώτα μὲν ὁ δȣ̃λος Καρίων τὸν δεσπότην Χρεμύλον. ὁ Τιμοθέȣ δὲ πύργος; ἵνα ἀποκριθεὶς ἐκεῖνος εἴποι, ὅτι διὰ τȣ̃τον ἔκτιϛαι. ὁ δὲ Χρεμύλος κωμικῶς παίζων εἶπεν· ἐμπέσοι γέ σοι. κωμικὸν δὲ τὸν Ἀριϛοφάνην φησὶν. ἐκ δὲ τȣ̃ βίȣ λέγοντά τινες μὲν ἐξηγήσαντο ἀντὶ τȣ̃, ἐξ ὧν ἡμεῖς λέγομεν. καὶ ἐκ τῶν καθ' ἡμᾶς πραγμάτων, ἕτεροι δὲ λόγον ἐδέξαντό τινα τȣ̃ Ἑρμογένȣς, ὃς βίος ȣ̓κ οἶδ' ὅθεν ὠνόμαϛαι· τὸ μὲν ȣ̓̃ν κατὰ παρῳδίαν ȣ̔́τως ἔχει. ὁλᾶς Θέωλον. ταῦτα ἐκ τῶν Σφηκῶν Ἀριϛοφάνȣς ἐϛὶν. ἡ δὲ ὑπόθεσις αὕτη. Φιλοκλέων, Ἀθηναῖος, φιλοδικαϛὴς ὢν τὴν φύσιν, ἐφοίτα πρὸς τὰ δικαϛήρια συνεχῶς. Βδελυκλέων, ὁ τȣ́τȣ παῖς, ἀχθόμενος τῇ τοιαύτῃ νόσῳ, καὶ πειρώμενος τὸν πατέρα παύειν, ἐγκαθείρξας τοῖς οἴκοις, καὶ δίκτυα περιβαλὼν, ἐφύλαττε νύκτωρ τε καὶ μεθ' ἡμέραν. ὁ δὲ ἐξόδȣς ἑαυτῷ ἐζήτει. οἱ δὲ συνδικαϛαὶ αὐτȣ̃ σφηξὶν αὐτȣ̀ς ὁμοιώσαντες παρεγένοντο, βȣλόμενοι διὰ ταύτης τῆς τέχνης ὑποκλέπτειν τὸν συνδικαϛὴν. ἐξ ὧν καὶ ὁ χορὸς συνέϛηκε. καὶ τὸ δρᾶμα ἐπιγέγραπται. ἀλλ' ȣ̓δὲν ἤνυον ȣ̓δὲ ȣ̔́τοι. πέρας δὲ τȣ̃ νεανίσκȣ θαυμάζοντος, τίνος ἕνεκα ὁ πατὴρ ȣ̔́τως ἥττηται[88]; ἔφη ὁ πρεσβύτης τὸ πρᾶγμα σπȣδῆς καὶ ἀρχῆς[89] τὸ δικάζειν. ὁ δὲ παῖς ἐπειρᾶτο τὰς ὑποψίας ἐξαιρεῖν τȣ̃ πράγματος, νȣθετῶν τὸν γέροντα; ὁ δὲ πρέσβυς, μηδαμῶς νȣθετȣ́μενος, ȣ̓ μεθίει τȣ̃ πάθȣς. ἀναγκάζεται ȣ̓̃ν ὁ νέος ἐπιτρέπειν αὐτῷ φιλοδικεῖν, καὶ ἐπὶ τȣ̃ οἴκȣ τȣ̃το ποιεῖν· καὶ δύο κύνες

88. adde ex argumento, quod in edit. Kuſteri pag. 279. legitur, τȣ̃ πράγματος.

89. Loco citato ſic legitur σπουδαῖον καὶ σχεδὸν ἀρχῆς. prope imperium, haud multo infra poteſtatem regiam.

κῦνες εἰσέρχονται πολιτικῶς παρ' αὐτῷ δικαζόμενοι. καὶ τὴν ψῆφον ἐκφέρει κατὰ τῦ φεύγοντος. ἐπὶ τέλει δὲ τῦ δράματος ὁ γέρων ἐπὶ δεῖπνον τρέπεται, καὶ εἰς ὕβριν χωρεῖ, καὶ κρίνει αὐτὸν ἀρτόπωλις ὕβρεως. ὁ δὲ γέρων πρὸς αὐλὸν καὶ ὄρχησιν τρέπεται, ἀφεὶς δικάζειν ὡς μισητόν τι χρῆμα καὶ ἀποτρόπαιον. προλογίζυσι δὲ δύο οἰκέται τεταγμένοι φυλάττειν τὸν γέροντα, ἄχθονται δὲ πρὸς τὴν φυλακήν. εἶτα διηγῦνται πρὸς ἀλλήλυς ἐνύπνια, καὶ διαλύυσι τὰ ἀλλήλων. ἐν τῷ μεταξὺ δὲ διαβάλλει καὶ τὸν Ἀλκιβιάδην καὶ τὸν Θέωρον, τὸν μὲν ὡς τραυλὸν, τὸν δὲ ὡς ἅρπαγα καὶ κόλακα, καὶ ἀπατεῶνα. καὶ ὁ Θεολόγος κατὰ παρῳδίαν τὸν Ἰυλιανὸν, εἰδωλιανὸν, καὶ ὁ Μεταφράστης τὸν Δομετιανὸν 90. [τῇ μὲν παρῳδίᾳ ὕτως.] Τῦτο μὲν ὖν ἐάσω. [Demoſth. p. 270. 18.] ἀλλ' ἀπ' αὐτῶν, ὧν αὐτὸς βεβίωκεν, ἄρξομαι. ὐδὲ γὰρ, ὧν ἔτυχεν, ἦν, ἀλλ' οἷς ὁ δῆμος καταρᾶται. ( ὀψὲ γάρ ποτε, ὀψὲ λέγω; χθὲς μὲν ὖν καὶ πρώην ἅμ' Ἀθηναῖος καὶ ῥήτωρ γέγονε, καὶ δύο συλλαβὰς προσθεὶς, τὸν μὲν πατέρα ἀντὶ Τρόμητος ἐποίησεν Ἀτρόμητον, τὴν δὲ μητέρα σεμνῶς πάνυ Γλαυκοθέαν ὠνόμασεν, ἣν Ἔμπυσαν ἴσασι πάντες καλυμένην. [Τῇ δ' ἐναντιώσει τῶν εἰκόνων ὕτως.] τρίτη αὕτη μέθοδος, τὸ χρῆσθαι ταῖς εἰκόσιν 91 ἐναντίαις



90. Hic deeſt nomen a Simeone Metaphraſta probri et deridiculi ergo Domitiano impoſitum. Verum adhuc plura deſunt.

91. MS. εἰκόναις. Addi poſſit hoc exemplum ad illa, quae in Animadu. ad Theocriti Idyll. XVI. 36. attuli, vbi de permutatione et alternatione pluralium primae declinationis in αι, et tertiae in ες exeuntium egi. Quoniam neſcio an oportunitas alia mihi ſit rurſus occurſura, hanc obſeruationem pluribus exemplis confirmandi, ponam hic, quamquam neſcio an alieniore loco, exempla in ſchedis a me annotata, poſt illa

τῇ φύσει τῶν πραγμάτων· τῷ ὄντι γὰρ καὶ τῦτο τρόπος κωμῳδίας ἐςίν. εὐτελίζεται γὰρ τὰ μεγάλα τοῖς μικροῖς παραβαλλόμενα. ὡς ὁ Δημοσθένης ποιεῖ [307. 21.] Πονηρὸν, ὦ Ἀθηναῖοι, πονηρὸν ὁ συκοφάντης, καὶ πανταχόθεν βάσκανον καὶ φιλαίτιον. τῦτο δὲ καὶ φύσει κίναδος τἀνθρώπιόν ἐςιν, ὐδὲν ἐξ ἀρχῆς ὑγιὲς πεποιηκὸς, ὐδ' ἐλεύθερον, αὐτοτραγικὸς πίθηκος, ἀρυραῖος Οἰνόμαος, παράσημος ῥήτωρ. Ἐνταυθοῖ ἐναντία πράγματα ὁ ῥήτωρ τέθεικεν. εἰπὼν γὰρ τὸ αὐτοτραγικὸς, τυτέςιν αὐτόχρημα τραγικὸς, ἤτοι μεγαλόφωνος καὶ τραγικῆς ὑποκρίσεως ἄξιος, ἐπάγει εὐτελὲς τὸ πίθηκος. καὶ πάλιν τῷ ἀρυραῖος τὸ Οἰνόμαος, εὐτελεῖ τινι καὶ μικρῷ μέγα τι καὶ ἡρωικὸν ὄνομα. ἀρυραῖος μὲν γὰρ ἐςιν ὁ μῦς ὁ ἐκ τῆς ἀρύρας γεννώμενος. ὁ δὲ Οἰνόμαος εἷς τῶν ἡρώων, ὁ τῆς Ἱπποδαμίας πατήρ. δοκεῖ δὲ ὁ Αἰσχίνης ὑποκριτὴς τραγῳδίας γενόμενος, καὶ τὸ δρᾶμα τῦτο ὑποκρινόμενος, κακῶς ὑποκρίνασθαι καὶ διεκπεσεῖν· διὰ τῦτο καὶ ἀρυραῖον αὐτὸν ὁ Δημοσθένης καλεῖ, ὡς τὸ πρόσωπον τῦ ἥρωος κακῶς καὶ λίαν εὐτελῶς μιμησάμενον:

Cap. XX V. Hermog. p. 438. Περὶ ἀμφιβολίας. τεχνικῶς παραδίδωσι μέθοδον τῦ πᾶσαν ἀμφιβολίαν, ἀπορίαν παρέχυσαν τοῖς ἀναγινώσκυσιν, εὐχερῶς τε λύειν, καὶ διαλύειν τὸ ἄπορον. ἢ γὰρ ἡ διάνοια ἄτοπός ἐςιν, ἢ ἡ συνθήκη τῆς φράσεως. αὐτίκα, τίς οὕτως ἐςὶν ἀνόητος ὥςε ἀμφιβολεῖν περὶ τῦ· Θεοῖς δὲ θῦσαι ἀνώ-

mea Theocritea edita. Librarius ergo hic, forte a vulgari Graeciſmo deceptus, εἰκόνας poſuit. Apud Dem. p. 531. 2. eſt Ἐρεχθείδεσσι. Pari modo reperi, neſcio vbi, ὡρεσιδώτης fructuum, vel annonarum largitor. quaſi, non ab ὥραι, ſed ab ὧρες. Apud Suidam eſt καταικλῶθες. a nominatiuo ſing. καταικλώθη. In ſcholiis codicis Bauarici Demoſth. ad or. 1. in Stephanum, p. 1120. 27. (p. 111. vlt.) pro ὑποθῆκαι erat in codice Bauarico ὑποθῆκες exaratum.

ἀνώγει Πάτροκλον, ὃν ἑταῖρον, εἴτε αὐτὸν κελεύεσθαι ἁγιασθῆναι τοῖς θεοῖς, εἴτε τῷ Πατρόκλῳ προςάττει τοῖς θεοῖς θῦσαι. κεῖται δὲ τοῦτο ἐν τῷ Ι τῆς Ἰλιάδος. ὅτε γὰρ ὁ Αἴας καὶ ὁ Φοῖνιξ σὺν Ὀδυσσεῖ ἦλθον πρεσβεύσοντες, παρεκελεύσατο τῷ Πατρόκλῳ Ἀχιλλεὺς, παραθεῖναι αὐτοῖς τροφάς. καὶ τηνικαῦτα καὶ θῦσαι θεοῖς ἀνώγει Πάτροκλον, ὃν ἑταῖρον. ὁ δ' ἐν πυρὶ βάλλε θυηλάς. ἀλλὰ καὶ τὸ ἑξῆς ἀτοπώτατόν ἐςι νοηθῆναι. οὐ γὰρ ἂν δή τις εὔξαιτο καταβληθῆναι ὑπὸ συός· περὶ δὲ τῆς λέξεως ἐκεῖνό ἐςιν εἰπεῖν, ὅτι ἄτοπός ἐςιν ἡ λέξις ἄλλη ἀντ' ἄλλης παραλαμβανομένη, ὥσπερ αὐτίκα ἐπὶ τοῦ παραδείγματος τούτου, ὅπερ ὁ τεχνικὸς ἐμνήσθη. εἰ λάβοι τις τὴν φθορὰν ἐπὶ τοῦ πολέμου, γελοῖος δόξει. ἐπὶ μὲν γὰρ τοῦ πολέμου ἀναίρεσιν δεῖ παραλαμβάνειν, ἐπὶ δὲ τῆς ςάσεως διαφθοράν· διότι ἡ μὲν ἀναίρεσις συντόμως γίνεται, ἡ δὲ φθορὰ κατὰ μικρόν· ὁ γοῦν νοῦς ἐςι τοιοῦτος. ὅτι προηγήσατο μὲν ὁ πόλεμος, ὃν ἐπολέμησαν πρὸς βαρβάρους, εἶτα ὕςερον σκῦλα τινὰ διελόμενοι, καὶ ςασιάσαντες, κατ' ὀλίγον ἐφθάρησαν ἐκ τῆς ςάσεως. ταῦτα δὲ ἐν τῇ πρώτῃ τῶν Θουκυδίδου ἱςοριῶν κεῖται. φησὶ γὰρ ἐν αὐτῇ ὁ συγγραφεὺς περὶ τῆς Ἐπιδάμνου, ὡς ἄποικος ἐςὶ Κερκυραίων, ξυνῴκησαν δὲ καὶ Κερκυραίων τινὲς καὶ τοῦ ἄλλου δωρικοῦ γένους. προελθόντος δὲ χρόνου ἐγένετο ἡ τῶν Ἐπιδαμνίων πόλις μεγάλη καὶ πολυάνθρωπος. ςασιάσαντες δὲ ἐν ἀλλήλοις ἔτη πολλὰ, ὡς λέγεται, ἀπὸ πολέμου τινὸς τῶν προσοίκων βαρβάρων ἐφθάρησαν, καὶ τῆς δυνάμεως τῆς πολλῆς ἐςερήθησαν. τὰ δὲ τελευταῖα πρὸ τοῦδε τοῦ πολέμου, ὁ δῆμος αὐτῶν ἐξεδίωξε τοὺς δυνατούς· οἱ δὲ ἀπελθόντες μετὰ τῶν βαρβάρων ἐλῄζοντο τοὺς ἐν τῇ πόλει κατά τε γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν. σημείωσαι τοίνυν ἐκ τούτων αὐτὸς, ὡς παράραμα ἐνταῦθα τῷ Ἑρμογένει ἐγένετο. ἔοικε γὰρ ἡ ςάσις πρότερον γεγονέναι. εἶθ' οὕτως ὁ πόλεμος. ςασιασάντων γὰρ τῶν ἐν Ἐπιδάμνῳ, καὶ ἀπελασάντων τοὺς δυνα-

δυνατὲς, ἐκινήθη ὁ πόλεμος, τῶν δυνατῶν μετὰ τῶν προσοίκων βαρβάρων, ληιζομένων τὲς ἐν τῇ πόλει. εἰδέ τις λέγει τὴν φθορὰν μὴ δεῖν ἐπὶ τῦ πολέμυ παραλαμβάνεσθαι, τῷ Ἑρμογένει ἑπόμενος, ἴςω ὡς ὁ Θυκυδίδης τῇ τοιαύτῃ λέξει ἐπὶ τῦ πολέμυ ἐχρήσατο εἰπών, Οἱ δὲ ἐν τῇ πόλει ὄντες Ἐπιδάμνιοι, ἐπειδὴ ἐπιέζοντο, πέμπυσιν εἰς τὴν Κέρκυραν πρέσβεις, ὡς μητρόπολιν ὖσαν, δεόμενοι μὴ σφᾶς περιορᾶν φθειρομένυς. δῆλον γὰρ ἐκ τῆς ἀκολυθίας, ὡς ὐχ ὑπὸ τῆς ςάσεως, ἀλλ᾽ ὑπὸ τῦ πολέμυ διεφθείροντο· εἰδέναι μέντοι χρὴ ὡς ἡ ἀμφιβολία αὐτὴ μὲν καθ᾽ ἑαυτὴν λαμβανομένη ἄπορος ἐςι, μέρος δὲ ζητήματος γενομένη, τὴν εὐπορίαν μείζονα λήψεται. ὡς ἐν τῷ παραπρεσβείας. [436. 26.] Ἀνεῖλεν ὁ Θεὸς τὲς ἡγεμόνας φυλάσσεσθαι. καὶ ἀμφιβάλλυσιν οἵτε ῥήτορες καὶ οἱ ςρατηγοὶ, οἱ μὲν τὲς ῥήτορας ἡγεμόνας εἶναι λέγοντες, οἱ δὲ τὲς ςρατηγὲς:

Cap. XX VI. Δημηγορία, διάλογος: Hermog. p. 439. Ἐνταῦθα μεθόδυς ἡμῖν παραδίδωσι περὶ τῦ πῶς δεῖ τὰ ἀπηριθμημένα ταῦτα ἐργάζεσθαι, καὶ ἄλλας μὲν μεθόδυς τῆς τῶν δημηγορητικῶν λόγων ἐργασίας εἶναι φησὶν, ἄλλας δὲ τῶν διαλόγων, καὶ τῶν ἑξῆς. πάντα δὲ διὰ διπλῆς λέγει μεθόδυ ἐκφέρεσθαί τε καὶ ἀπαγγέλλεσθαι. τὴν μὲν δημηγορίαν δι᾽ ἐπιτιμήσεως, τυτέςιν ἐπιπλήξεως, καὶ παραμυθίας. ἵνα ἡ μὲν ἐπιτίμησις, φησὶ διορθοῖ τὲς ἀκύοντας, τὰς συμφορὰς τε τῦ κοινῦ καταλέγυσα, καὶ τὸν δῆμον πρὸς ἐπανόρθωσιν διεγείρυσα. διὰ δὲ τῆς παραμυθίας τὸ λυπηρὸν ἐκβάλλῃ. κωμῳδίαν δὲ διὰ πικρῶν, τυτέςι λυπύντων καὶ δακνόντων, καὶ γελοίων· ἵνα διὰ μὲν τῶν πικρῶν σκωμμάτων πάσης κακίας τὲς ἀκύοντας ἀνακόπτωσι[92], τὰ δὲ γελοῖα πάλιν τὰς ψυχὰς αὐτῶν διαχέωσι. τραγῳδίαν δὲ δι᾽ οἴκτυ καὶ θαύματος, ἵνα διὰ μὲν τῦ οἴκτυ πρὸς

92. aut ἀναπόπτῃ leg. ſcil. ἡ κωμῳδία, et tum quoque διαχέῃ, aut ſeruato vtrobique numero plurali, leg. ἵνα τὰ μὲν πικρὰ σκώμματα.

πρὸς ἐλεεινολογίαν ἐπισπᾶται, διὰ δὲ τοῦ θαύματος, καταπεσούσας πάλιν τὰς ψυχὰς ὑπὸ τῆς ἀθυμίας ἀνακτήσηται, καὶ διαναστήσῃ διὰ τῆς ἐκπλήξεως· ὥσπερ καὶ Ὅμηρος. Ἐστὲ δὲ πάντες μάρτυροι, οὓς μὴ κῆρες ἔβαν θανάτοιο φέρουσαι· καὶ τοῦτο μὲν οἶκτος. θαῦμα δ'· Ἔνθ' ἐφάνη μέγα σῆμα, δράκων ἐπὶ νῶτα δαφοινός. Συμπόσια δὲ Σωκρατικὰ διὰ σπουδαίων καὶ γελοίων ἐκφέρονται. τουτέστι διὰ τινῶν ἐναρέτων λόγων καὶ συνετῶν, καὶ ἀναγκαίων, καὶ ἀξίων σπουδῆς, καὶ διὰ τῶν πρὸς εὐθυμίαν καὶ ἡδονὴν κινούντων· οὓς εὐχαριτωτέρους λόγους εἶναι φησὶν ὁ Ξενοφῶν· ὡς πρὸς χάριν κινοῦντας. διὰ μὲν γὰρ τῶν περὶ ἀρετῶν λόγων κοσμεῖται τῶν σοφῶν τὸ συμπόσιον. διὰ δὲ τῶν χαριέντων πρὸς εὐθυμίαν κινεῖται. Διαλόγου δὲ πλοκὴν διὰ λόγων ἠθικῶν καὶ ζητητικῶν· ἵνα διὰ μὲν τῶν ἠθικῶν ἄνεσίν τινα καὶ ἀνάπαυσιν λαμβάνῃ ἡ ψυχὴ, μετὰ δὲ τὴν ἀνάπαυσιν διὰ τῶν ζητητικῶν πάλιν ἐπιτείνηται, καὶ πρὸς ἐξέτασιν τρέπηται. [παράδειγμα ταύτης τῆς πλοκῆς πάντες οἱ Φιλιππικοί.] ἐν τούτοις τοῖς λόγοις καὶ ἐπιτιμᾷ τοῖς Ἀθηναίοις, ὡς καταπροδιδοῦσι τὰ πράγματα, καὶ παραμυθεῖται, λέγων ὡς ἐστι δυνατὸν αὖθις, ἐὰν βούλωνται, καταγωνίσασθαι τὸν ἐχθρόν. ἰστέον δὲ ὅτι καὶ οἱ Ὀλυνθιακοὶ Φιλιππικοὶ λέγονται, ὅτι τοὺς Ἀθηναίους προτρέπονται κατὰ Φιλίππου τὸν πόλεμον ποιήσασθαι. εὑρήσεις δὲ ἐν τῷ τρίτῳ τῶν Ὀλυνθιακῶν ἐπιτιμητικὰ τάδε [29. 5.] Ὁ μὲν οὖν παρὼν καιρὸς, εἴπερ ποτὲ, καὶ νῦν, πολλῆς φροντίδος καὶ βουλῆς δεῖται. ἐγὼ δὲ, οὐχ ὅ τι χρὴ περὶ τῶν παρόντων συμβουλεῦσαι, χαλεπώτατον ἡγοῦμαι, ἀλλ' ἐκεῖνο ἀπορῶ, τίνα χρὴ τρόπον, ὦ Ἀθηναῖοι πρὸς ὑμᾶς περὶ αὐτῶν εἰπεῖν. πέπεισμαι γὰρ ἐξ ὧν παρὼν καὶ ἀκούων σύνοιδα, τὰ πλείω τῶν πραγμάτων ὑμᾶς ἐκπεφευγέναι, τῷ μὴ βούλεσθαι τὰ δέοντα ποιεῖν, οὐ τῷ μὴ συνιέναι. παραμυθητικὰ δὲ ἐν τῷ πρώτῳ τῶν Φιλιππικῶν· [40. 10.] Πρῶτον μὲν οὐκ ἀθυμητέον, ὦ Ἀθηναῖοι,

ναῖοι, τοῖς παρῦσι πράγμασιν, ὐδ' εἰ πάνυ φαύλως ἔχειν δοκεῖ. ὃ γὰρ ἔχει χείριςον αὐτῶν ἐκ τῦ παρεληλυθότος χρόνου, τοῦτο πρὸς τὰ μέλλοντα βέλτιςον ὑπάρχει. τί οὖν ἐςὶ τοῦτο; ὅτι οὐδὲν, ὦ Ἀθηναῖοι, τῶν δεόντων ποιῦντων ὑμῶν, κακῶς τὰ πράγματα ἔχει. ἢ γῦν ὕτω τὸ ἀναμὶξ νοητέον, ὡς ἐν τύτῳ μὲν τῷ λόγῳ ἐπιτιμήσει χρῆται, ἐν ἑτέρῳ δὲ παραμυθίᾳ. καὶ ὕτω διαπλέκει πάντας, καὶ τὺς Ὀλυνθιακὺς καὶ τὺς Φιλιππικὺς λόγυς· ἢ ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ καὶ τῇ ἐπιτιμήσει χρῆται, καὶ τῇ παραμυθίᾳ, ὡς ἐν τῷ πρώτῳ τῶν Ὀλυνθιακῶν· τοιῦτόν τι καὶ Ὅμηρος ἐν δημηγορίᾳ ποιεῖ τῦ Ἀχιλλέως· τὸ μὲν γάρ· Ἀτρείδη, νῦν ἄμμε παλιμπλαγχθέντας ὀίω Ἂψ ἀπονοςήσειν, καὶ τὰ ἑξῆς, ἐπιτίμησιν ἔχει. παραμυθίαν δὲ τό· Ἀλλ' ἄγε δή τινα μάντιν ἐρείομεν, ἢ ἱερῆα. [ὑχ ἥκιςα δὲ ἐν τοῖς Ἀχαρνεῦσι.] παράγει ὁ Ἑρμογένης τὸν Ἀριςοφάνην παριςῶντα, ὅτι αἱ κωμῳδίαι ἀμφότερα ἔχυσι, καὶ πικρὰ καὶ γελοῖα, ὅπυ καὶ τῦτο αὐτὸ φησὶ παρεισαγόμενον ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ τῶν Ἀχαρνέων δράματι τὸ τῦ Δικαιοπόλιδος πρόσωπον· φησὶ γὰρ ὕτος· Ὅσα δὴ δέδηγμαι τὴν ἐμαυτῦ καρδίαν, Ἥσθην δὲ βαιά. πάνυ δὲ βαιὰ τέσσαρα. Ἃ δ' ὠδυνήθην ψαμμακοσιογάργαρα. Φέρε δ' ἴδω, τί δ' ἥσθην ἄξιον χαιρηδόνος; διηγεῖται γὰρ ἐν τύτοις ὅτι λελύπηται μὲν πολλὰ, ἥσθη δὲ ὀλίγα. τὸ δὲ ψαμμακοσιογάργαρα ἐπὶ τῦ πολλὰ τέθειται. τὸ γὰρ ψαμμακόσια καθ' ἑαυτὸν ἐπὶ πλήθει ἐτίθετο· ὡς γὰρ παρὰ τὰ ἑπτὰ ἑπτακόσια, ὕτως ἀπὸ τῦ ψάμμυ ψαμμακόσια. καὶ τὸ γάργαρα δὲ ἐπὶ τῦ πλήθυς ἐλέγετο. χαιρηδὼν ῦν λέγεται ἡ χαρά. χαίρειν ῦν ἔφη, ὅτι ὁ Κλέων εἰσήχθη ἀπαιτούμενος παρὰ τῶν ςρατιωτῶν πέντε τάλαντα, ἅπερ ἀφείλετο ἀπὸ τῶν νησιωτῶν, ἵνα πείσῃ τὺς Ἀθηναίυς ἐπικυφίσαι τύτοις τὺς φόρυς. λελύπηται δὲ ὅτι, προσδοκήσαντος αὐτῦ εἰσαχθῆναι τραγῳδὸν τὸν Αἰσχύλον, Θέογνις παρεισήχθη, ποιητὴς τραγῳδίας πάνυ ψυχρός. ἡσθῆναι δὲ αὖθις, ἡνίκα μετὰ τὸν Μόσχον, ἦν δὲ ὗτος φαῦλος κιθαρῳδὸς, ᾄδων ἄπνευστὶ πολλὰ, Δεξίθεός τις εἰσῆλθεν, ἄριςος κιθαρῳ-

θαρῳδὸς, καὶ πυθιονίκης, ᾀσόμενος τὸ βοιώτιον· ἀλλ' ἀντίῤῥοπος αὖθις τῇ εὐθυμίᾳ λύπη τούτῳ ἐγένετο, ὅτε δὴ παρέκυψε Χαῖρις ἐπὶ τὸν ὄρθιον· ἦν δὲ ὁ Χαῖρις κιθαρῳδὸς καὶ αὐλητὴς φαῦλος· ὁ δὲ ὄρθιος αὐλητικὸς νόμος οὕτω καλούμενος: [Τραγῳδίας πλοκὴ οἶκτος καὶ θαῦμα.] αὐτίκα παρὰ τῷ Εὐριπίδῃ· Οὐκ ἔστι δεινὸν ὧδ' εἰπεῖν ἔπος οὐδὲ πάθος. τοῦτο οἶκτος· τὸ δὲ· ὁ γὰρ μακάριος Διὸς πεφυκὼς, ὡς λέγουσι, Τάνταλος, θαῦμα, εἰ καὶ τοῦτ' ἔχει τι οἴκτου· ἐν τῷ ἀέρι ποτᾶται· καὶ ἐν τῷ προοιμίῳ φησὶ τῆς Ἰλιάδος καὶ τῆς Ὀδυσσείας. Μῆνιν ἄειδε θεὰ Πηληιάδεω Ἀχιλῆος, Οὐλομένην, ἣ μυρί' Ἀχαιοῖς ἄλγε' ἔθηκε. τοῦτο οἶκτος. θαῦμα δὲ τὸ· Πολλὰς δ' ἰφθίμους ψυχὰς Ἄϊδι προΐαψεν· καὶ πάλιν Ἄνδρα μοι ἔννεπε, Μοῦσα, πολύτροπον, ὃς μάλα πολλὰ Πλάγχθη, ἐπεὶ Τροίης ἱερὸν πολίεθρον ἔπερσε. τοῦτο οἶκτος. τὸ δὲ· Πολλῶν ἀνθρώπων ἴδεν ἄστεα, καὶ νόον ἔγνω, θαῦμα. [Συμποσίου Σωκρατικοῦ πλοκή·] ὁ Ξενοφῶν εἰσάγει συμπόσιον, ἐν ᾧ Καλλίας ὁ Ἱππονίκου ἐρῶν Αὐτολύκου, μετὰ τὸ νικῆσαι παγκράτιον τὸν Αὐτόλυκον, εἱστίᾳ τε τοῦτον ἅμα τῷ πατρὶ αὐτοῦ καὶ Σωκράτην, σὺν Ἑρμογένει τε καὶ Χαρμίδῃ, Ἀντισθένει τε καὶ Κριτοβούλῳ. οὗτοι οὖν σπουδαῖα ἐν τῷ συμποσίῳ πεφύκασι πρόσωπα. γελοῖα δὲ, αἵ τε αὐλητρίδες, καὶ αἱ ὀρχηστρίδες. ἀλλὰ καὶ Φίλιππος, ὁ γελωτοποιὸς ὡσαύτως. καὶ σπουδῆς μὲν πράγματα, ἃ Σωκράτης προβάλλεται, γελοῖα δὲ τὰ παρὰ τῶν αὐλητρίδων καὶ ὀρχηστρίδων γενόμενα. ἔτι δὲ καὶ ἃ ὁ Φίλιππος ἔλεγε. [Διαλόγου δὲ πλοκὴ] διάλογος ἐστὶ λόγος κατὰ πεῦσιν καὶ ἀπόκρισιν ἐκφερόμενος. πλοκὴν δέ φησι τὴν σύστασιν· λόγοι δέ εἰσιν, ἠθικοὶ μὲν, οἱ τὸ ἦθος ῥυθμίζοντες, ὥσπερ οἱ τοῦ Πλουτάρχου, οἱ τοῦ μεγάλου Βασιλείου. ζητητικοὶ δὲ οἱ ζήτησιν ἔχοντες περὶ μεγάλων τινῶν, καὶ τῆς τῶν πολλῶν διανοίας ἀπῳκισμένων. δεῖν οὖν φησὶν ἠθικοὺς λόγους ἀναμεταξὺ τῶν ζητητικῶν παρεμβάλλεσθαι· ὥσπερ καὶ ὁ Χρυσόστομος ἐποίησε, ταῖς ἐξηγήσεσι τῶν θεοπνεύστων λογίων καὶ ἠθικοὺς προσθείς. ἀλλὰ καὶ ὁ Θεολόγος ἐν τῷ· πάλιν

ὁ Ἰησοῦς, ζητήσας τί τὸ πτύον, τί δὲ τὸ πῦρ, τί δὲ ἡ ἅλωνη, τί δὲ ἡ μάχαιρα, καὶ ὁ σφαιρωτήρ; καὶ ἑξῆς λόγους μετὰ ταῦτα παρενείρει, τοὺς περὶ μετα...

C. XXXVII. Περὶ ἀποφάσεως. [He... Ενταῦθα μέθοδον ἡμῖν παραδίδωσι τοῦ εἴδους, πῶς, καὶ διὰ τί, ἡ ἀπόφασις ἴσον τῇ καταφάσει δύναται, καὶ πότε ἔλαττον, καὶ πότε πλέον· ἴσον μὲν, ὅταν δι' ἐγγύτητα τῆς λέξεως φεύγων τις τὴν ταυτολογίαν, τὴν λέξιν μεταβάλλῃ· εἰπὼν δὲ δι' ἐγγύτητα τῆς λέξεως, τοῦτο ἡμᾶς ἐδίδαξεν. ὅτι οὐκ ἀναγκαῖόν ἐστι μεταβάλλειν τὰς λέξεις, ὅταν διὰ μακροῦ κεῖσθαι συμβαίνῃ τὴν αὐτὴν λέξιν. διὰ γὰρ τὸ πλεονάζειν τὰς λέξεις, καὶ κεῖσθαι ἐγγὺς ἀλλήλαις, φορτικόν ἐστι τὸ ταυτολογεῖν. [Ἔλαττον δὲ, ἤτοι ὑποστελλομένων ἡμῶν δι' ἀσφάλειαν.] ἐπειδὴ τὸ πρόσωπον, ὅπερ βουλόμεθα ἐπαινέσαι, σαφῶς οὐκ ἐπιστάμεθα. τούτου ἕνεκα ὑποστελλόμενοι, τέλειον τὸν ἔπαινον οὐκ εἰσάγομεν, διὰ τὸ φοβεῖσθαι μήποτε ψευσώμεθα, καὶ μέμψηταί τις ἡμᾶς. διὰ τοῦτο τῇ ἀποφάσει μόνῃ ἐπὶ τοῦ τοιούτου κεχρήμεθα. μεταξὺ γὰρ τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ κακοῦ ὁ οὐ κακὸς κεῖται. καὶ μεταξὺ τοῦ φρονίμου, καὶ ἄφρονος ὁ οὐκ ἄφρων· οὕτω μὲν ἔλαττον δύναται εἶναι ἡ ἀπόφασις. πλέον δὲ, ὅταν αὐξῆσαι βουλώμεθα καὶ ἐπιτεῖναι, ἢ τὸν ἔπαινον, ἢ τὴν λύπην, ἢ ἁπλῶς μεγαθῦναι τὸ πρᾶγμα. ὡς ὁ Θεολόγος ἐν τῷ περὶ Φιλοπτωχίας· Ἐν ἀλλοτρίαις συμφοραῖς ταῦτα παιδεύθητι. δὸς μικρόν τι τῷ δεομένῳ· οὐ γὰρ μικρὸν τῷ πάντων ἐπιδεεῖ, ἀλλ' οὐδὲ τῷ Θεῷ, εἰ ᾖ τὸ κατὰ δύναμιν· τὸ γὰρ οὐ μικρὸν μεῖζον δύναται ἐνταῦθα, ἢ τὸ μέγα, ὡς ἂν εἰ ἔλεγε μέγιστον καὶ λίαν ἀποδεκτόν: [θύων τε γὰρ ἦν φανερὸς] τοῦτο εἶπε Ξενοφῶν ἐν τῇ ἀρχῇ τῶν Ἀπομνημονευμάτων περὶ τοῦ Σωκράτους. [Οὐ κακῷ ὦ ξεῖνε:] τοῦτο ἡ Ναυσικάα ἐν τῷ Ζ τῆς Ὀδυσσείας πρὸς τὸν Ὀδυσσέα φησί: [κατὰ ἤθους προσθήκην.] ἐνταῦθα φησὶν οὐ μίαν τινὰ τῶν ὑπὸ τὸ ἦθος ἀναγομένων ἰδεῶν· ἀλλ' ἤθους τοῦ καθ' ἡμᾶς μίμησιν. ὥσπερ καὶ ἐν ταῖς κοιναῖς ὁμιλίαις εἰώθαμεν λέγειν, φάσκοντες ἐπὶ τῶν

λυπου-

λυπουμένων, οὐκ ἐχάρη ὁ δεῖνα, ἀλλὰ καὶ λίαν ἐλυπήθη: ὥσπερ καὶ τὸ· οὐ κακὸς ἦν ὁ ἀνήρ· ἀντὶ τοῦ, λίαν ἀγαθός. ἔνιοι δὲ ἦθος τὸ ἀληθινὸν καὶ ἐνδιάθετον, καὶ ἴσως οὐ κακῶς, ἐξελάβοντο· τὸ δὲ· ἐπεὶ οὔ μιν ἀφαυρότατος βαλ' Ἀχαιῶν, ἐν τῷ Ο τῆς Ἰλιάδος κεῖται περὶ τοῦ Αἴαντος εἰρημένον, ὅτε λίθῳ τὸν Ἕκτορα ἔβαλλε: καὶ παρ' Ἡσιόδῳ [93] Ἀκτέανος δεσμεύων κεκονιμένος οὐ μάλα χαίρω. ἀντὶ τοῦ λυπούμενος:

Τέλος τοῦ περὶ μεθόδου δεινότητος.

# INDEX OPVSCVLORVM
## HOC OCTAVO VOLVMINE CONCLVSORVM.


1. Lesbonactis, Herodis Attici, Antiſthenis, Alcidamantis, Gorgiae Leontini, exercitatiunculae a p. 1.
2. Dauidis Ruhnkenii Hiſtoria critica oratorum graecorum. a p. 122.
3. I. I. R. acceſſiones ad ſuas annotationes ad ſupra dictos Sophiſtas a p. 190.
4. Excerptum e Prolegomenis Scholiorum graecorum ad Aphthonium. p. 195 Conf. Montfauconii Biblioth. Coislin. p. 590. et Fabricii Bibl. Graec T. IX. p. 586.
5. I. I. R. interpretatio latina reliquiarum Antiphontis a p. 199.




93. Diſcrepat haec lectio a libris vulgatis. v. Oper. et Dier. verſum 481.

6. Eiusdem interpretatio latina reliquiarum Andocidis. a p. 305.
7. Dionyſii Halicarnaſſei iudicium de Dinarcho cum Sylburgii et I. I. R. annotationibus. a p. 407.
8 I. I. R. curae poſteriores ad Dinarchi, Lycurgi, et Andocidis reliquias a p. 455.
9. Ejusdem index graecitatis Andocideae. a p. 463.
10. Io. Gotfried Hauptmanni proluſiones Geranae de Andocide. a p. 535.
11. I. I. R. index Graecitatis Dinarcheae. a p. 512.
12. Eiusdem index Graecitatis Lycurgeae. a p. 649.
13. Io. Taylori ad Dinarchum et Andocidem annotatiunculae. a p. 691.
14. Eiusdem Taylori prolegomena ad Demoſthenem a p. 696.
15. Hieronymi Wolfii de vita ſua expoſitio per epiſtolam ad Io. Oporinum. a p. 772.
16. I. I. R. praefatio ad Gregorii, Corinthi Metropolitae, expoſitionem libelli Hermogeniani περὶ μεθόδου δεινότητος. a p. 877.
17. Gregorii illius libellus modo dictus ipſe, nunc primum e MS. editus cum I. I. R. annotatiunculis, a p. 883. ad calcem vſque voluminis.

FINIS.

00079977

Digitized with financial assistance from the
Government of Maharashtra
on 26 June, 2018